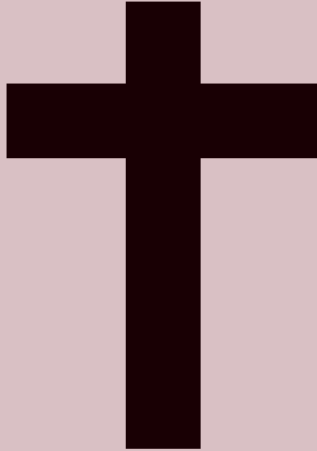

Yoac kekehagocac
Dzadzahac gboria nga
Mitiyegec

The New Testament and Psalms in the Dedua Language of Papua
New Guinea

Yoac kekehagocac Dzadzahac gboria nga Mitiyegec
The New Testament and Psalms in the Dedua Language of Papua
New Guinea
Buk Baibel long tokples Dedua long Niugini

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dedua

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023
19b7c48c-f4ce-5007-838d-58f01dc01ecc

Contents

MATAIO	1
MAREKO	54
RUKA	86
YOHANE	141
APOSORO	181
ROMA	234
1 KORINTI	261
2 KORINTI	286
GARATA	302
EFESO	311
FIRIPI	319
KOROSAI	325
1 TESARONIKE	331
2 TESARONIKE	336
1 TIMOTEO	339
2 TIMOTEO	346
TITO	351
FIREMONG	354
HEBIRAIIO	356
YAKOBO	375
1 PETORO	382
2 PETORO	389
1 YOHANE	393
2 YOHANE	399
3 YOHANE	400
YUDA	401
YOHANEAC KPEFING	403
MITIYEGEC	429

Mataio **Yeng Yesuac Siduc Gombung Ohoec**

¹ Yesu Kristoarunac fingeceahe amma fingecegec, imocac yofi ohogec. Yesu ye Dawidiarunac nga Dawidi ye Abrahanggarunac. ² Abrahang ye Isakaac mama. Isaka ye Yakoboac mama. Yakoboarunac Yuda nga dacmunafora. ³ Yudaac medahora Perese nga Dzera fingeroc, yereac nonggongira Tama. Anu Perese ye Hesoronggac mama nga Hesorongngong Ranggac mama. ⁴ Rangngong Aminadaac mama, Aminadango Nasonggac mama nga Nasongngong Sarmonggac mama, ⁵ Boas ye Sarmong nga enema Rahabaarunac. Boasi ye Obedac mama nga nonggea, imoc Ruti. Nga Obedngong Isaiac mama. ⁶ Isaingong ngictau Dawidiac mama, Dawidingong Saromoac mama yeac nonggea ye warac Uriaac enema kefec.

⁷ Saromo ye Rehoboanggac mama, Rehoboang ye Abiaac mama nga Abiaarunac Asafa. ⁸ Asafa ye Yosafataac mama, Yosafatango Yoranggac mama nga Yorang ye Usiaac mama. ⁹ Usiangong Yotanggac mama, Yotang ye Ahasiac mama nga Ahasi yearunac Hesekia fingerec. ¹⁰ Hesekiaarunac Manasse fingerec, Manassearunac Among, Amonggarunac Yosia fingerec. ¹¹ Yosia yearunac Yekonia nga munafora fingegec. Yeni Babirong bangecfu meyunu kenggec, naso imohai fingegec.

¹² Yeneac ngadeu Saratiere fingerec, ye Yekoni arunac. Nga Saratiere yearunac Dzorobabe. ¹³ Dzorobabearunac Abiudu, Abiuduarunac Eriaking, Eriakinggarunac Asore fingerec. ¹⁴ Asorearunac Sadoko, Sadokoarunac Aking nga Akinggarunac Eriudu fingerec. ¹⁵ Eriuduarunac Ereasa, Ereasaarunac Matang nga Matanggarunac Yakobo fingerec. ¹⁶ Yakoboarunac Yosefe Mariaac ewea fingerec. Nga Maria yearunac Yesu, kpara Kristo degec, ye fingerec.

¹⁷ Fingeceahengina Abrahanggarunac erekecma Dawidi fingeru andenga 14 ande. Nga Dawidiarunac fingeceahengina erekecma andenga 14 ammanu Babironnu meyunuma kenggec. Nga imohacnac namma erekecgec andenga 14nu Messia fingerec.

¹⁸ Yomoc Yesu Kristoac fingece fingeceac siduc. Maria nga Yosefe yeri eweeneng anecdeac yoac dedzege bic anoc nga Maria yeng ine Yosefegoc feyac mi ammaec Tiri Asuarunac medac kpenanggeec. ¹⁹ Nga ewea Yosefengong ifi negemma ngic kpetiac kefecac ngicngac yeneac kicfu enembingeha gamekpekpe ammiudeac negenu naric mi anu negen negengua mema tembuhau aikic waudeac negenec.

²⁰ Ye imocac negen negengua mema kecmanu Kebuac angero mongngong ine gauu fingece mima yofi edeec, “Yosefe, Dawidiac kiscifunac, ge enembingecga Maria menadeac mi kengecgubeso. Sabac hereau tacde, ye imoc Tiri Asuarunac. ²¹ Mariangong medac mong meude, yeng kecma ngicngacfora kopocsinginaunac mesiyunuu komoc kpegecde. Imocac ge kpara Yesu mibesena.” ²² Anu Kebungong yoac profete yenearu faiu degec, imocnoc fingece darudeac ifi fingerec.

²³ “Nengenggec, ngacnaroangngong medac mong kpenanggema meu yeac kpara Imanuere degecde.”

(Yesaia 7:14)

Imocac titiha yofi, Anutungong nenanggoc kecde.

²⁴ Anu Yosefengo gauunac yacma Kebuac angerongo yoac edeec, imoc modacma kemma Maria hesickema ameau enec. ²⁵ Enu yeri eweeneng kecec bic mi kecmaecngoc medac fingeru kpara Yesu kparoc.

2

¹ Yesu Betreheng amau Yudaia prowinsiu fingerec, naso imohai Herodengo ngictau kefec. Kecmanu negen negengngic goa bangec wenac ere ereaunac Yerusarennu hama ² yofi degec, “Yudangic ngeneac ngictau fingeceac, ye dahai? Neni wenac ere ereau tacma yeac asomeng ereu hemma ye eweheiminideac hadimbe.” ³ Ifi degec ngictau Herodengo imoc negemma ubaebic meec. Meu ngicngac Yerusareng taonnu kecgec, yeneng ifingoc anggec. ⁴ Nga ye yudaareng yeneac womong gareng enara nga mitiac negen negengngicfocngina sasawa heitaiyunuma yofi dekpesi ayemmeec, “Messiango dahai fingerudeac dedea?” ⁵ Ifi kpe-siyemmu yofi degec,

“Imoc Betreheng taonnu Yudaia prowinsiu. Imocacnoc profetengo yoac yofi ohoec fede, ⁶ Yuda bangecfu Beterehennac enara mong fingeacm isaengicngacfocna garengyunuudeac taong imoc yudaarenggac taong goa yeneac mamea kpac.’” *(Mika 5:2)*

⁷ Ifi edegec Herodengo wenac ere ereaunac negen negengngic tem-bucfu heitaiyunuma asomeng noc nasoac fingerec, imocac naso dindingac negenudeac dekpesi ayemmu edegec. ⁸ Edegec yeng yofi dema Betreheng amau sueyunuec, “Ngeni kemma sabac dahai fede, imoc hofocma meficgema hama edenugec neng mong ifingoc kemma eweheimibesare.”

⁹⁻¹⁰ Ngictaungo ifi deu yeni imoc negemma sinnu kenggec. Kemma asomeng wenac ere ereau henggec, imocngo monggoc fingeru hemma ubangerectoa negemma desogai homac anggec. Nga asomengngo waraiyemmu kengkecma sabac fec, ama imocac witiau heiserima tarec. ¹¹ Taru yeni amau emma sabac nga nonggea Maria yerenggec. Yeremma fafoc heima ngonducnema ye afehegec. Amma finachienginaunac ubangerecac wiac yofi widicma migece, gol nga hosuc homungkerengagoc amma icsopea homuna gombunga kpara mira. ¹² Nga Anutungo yeni Herodearu sing mi dzigenegedeac gauu goro dema dederece ayemmu yeni sing monnu sing bangecnginau dzigenegec.

¹³ Dzigenema kenggec Kebuac angero mongngo Yosefe gauu finge-mima yofi edeec, “Ge yacma sabac nonggeagoc meyuruma worama Aigita bangecfu kemma kecgec. Kecmagec neng edengunubaguc mong-goc habisia, nocac Herodengo sabac hofocma meficgema kpehome-udeac dede.” ¹⁴ Ifi deu Yosefengo tofocnac imohaingoc yacma sabac nonggeagoc meyuruu Aigita bangecfu kenggec. ¹⁵ Kemma ihai kec-magec Herode homeuguc dzigenegec. Nga Anutungo profeteac enacfu yoac faiu yofi deec,

“Ni Aigita bangecfunac medacna kpacba haec.” *(Hosea 11:1)*
imoc fora anudeac ifi fingerec.

¹⁶ Anu negen negengngic yeneng Herodeac yoac wagec, ye ifi hemma herebutoa negenec. Negemma Betreheng nga amabangec imocac we-genacfu tarec, imohai wasaingic sueyunuu yeni ngicngac imoc ye-neac medacfocngina kifangina yohockang namma made, yeni sasawa

yunuhomedagec. Imoc negen negengngic yeneahunac naso negenec, imocac sirihauec. ¹⁷ Ifi anu profete Yeremiaaru yoac yofi dedea, imoc fora fingerec.

¹⁸ “Raama taonnu kiasonggong nga ubahodung kuneng fingecde. Imoc Rahengo nambaracfora homegec, yeneac kiackecde. Ye nambaracfora homedagec mong mi kecdaeac demeefai amigecdeac mi negende.” *(Yeremiaia 31:15)*

¹⁹ Anu Herode homemanuguc Anutuac angero mongngo Yosefe gauu fingecmima yofi edeec, ²⁰ “Ge yacma medac nonggeagoc meyuruma Israe bangecfu kenna, medac kpehomebesonga degec, ngic imoc yeni bic homegec.” ²¹ Ifi deu Yosefengo efaima yacma medac nonggeagoc meyuruma Aigita bangec wama Israe bangecfu dzigenema kenggec. ²² Kemma Yosefengo yoacsiduc yomoc meficgeec, “Akeraongo mama Herodeac tatac mema Yudaia prowins, imocac ngictau anec.” Yosefengo imoc meficgema ihai kecbeso kengec kpeec. Nga ye gauu goroyoac negenecac Gariraia prowinsiu kenec. ²³ Kemma taong mong kpara Nadzarete, ihai emma kecgec. Profete yeneng yoac yofi degec, “Ye nadzaretengic, ifi degecde.” imoc fora anudeac ifi fingerec.

3

¹ Naso imohai Yohane dokunadzicngo Yudaia bangec kisiu hama ngicngac mitiyoac edekpou ayemmema ² yofi deec, “Kurumenggac eucererengngo bic mewegenengunudeac ngeni ubangina merenggec.” ³ Nga profete Yesaiano Yohaneac yofi ohoec, “Bangec kisiu kpakpac mong yofi fingecde, ‘Ngeni KEBUAC sing wisima singa heitumeigec.’” *(Yesaia 40:3)*

⁴ Nga ye wamba kamere dzoeango memea, imoc heima fadenga mong yangseberango memea, imocngo kebangau dzegeec. Amma ye ipua nga kateac kukundzau nekefec.*

⁵ Anu Yerusareng ngicngac nga Yudaia prowinsiunac amma Yodang doku wegenacfu bangec tackenec, imohacnac yeni amanene yearu kenggec. ⁶ Kemma kopocsicngina deficgemagec Yodannu doku nadzicyemmec. ⁷ Farisaio nga sadukaio homacngo doku nadzicgecdeac hagec Yohanengo yenemma yofi edeyunuec, “Boidezocac gboricfora, ngeni Anutuarunac turunga haudeac ande, imohacnac woragecdeac merang goroyoac edengunuec?” ⁸ Imocac ngeni doku nadzicma ubamerenggac siricfu fora meficgebisia. ⁹ Nga ge geanggaac yofi mi negengemebesena, ‘Abrahang ye bangecna.’† Anutungo hoc yomoc naric deu Abrahanggac bangecfora fingecgedenoc, imoc edengunuduae.

¹⁰ Naka ic haniau bic faigec fede. Nga ic goa fora gombunga mi angandae, imoc sasawa heiu kpeu gerecfu ukugecde. ¹¹ Ni uba dzigec dzigeneac doku nadzicngemmebade. Nga ngic ngadenau hama kecde, yeng ine Tiri Asu nga gerec nadzicngemmeude. Nga yeac kucngo neac kuc ferahade. Ni ifiango yeac hanitabe hesimiba naric mi ngereude. ¹² Ye meic meicke saraha mariaui mehama wit seuhagoc meic meicke sobennu feu imoc fima seuha meickeude. Meickema fora mekpedzuc

* **3:4:** Ngakpia nga fadenga imoc Eriaac ngakpi nga fadeng isoc. ² Ngictau 1:8 † **3:9:** Abrahanggac bangecfora sasawango kekeceri megecde ifi negensingegec.

amma ameau faima seuha wanggema gerec piscic pisickea kpac, imohai ukuu dzeude.”

¹³ Naso imohai Yesungo Gariraia bangecfunac Yodang dokuu kemma Yohanengo mitidoku nadzicmiudeac edeec. ¹⁴ Edeu Yohanengo imoc negenu naric mi anu deec, “Geng ni naric nadzicnennade, imoc ngereede, ammanu geng nearu hama nadzicgembadeac denec.” ¹⁵ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ge yoac imoc wana, faka dindingac sasawa fora fingerudeac yaguc edeguduae, ifi anna ngereede.” Ifi deu naric dema yoara tofohoec. ¹⁶ Nga Yesungo doku nadzicma dokuunac eremanu kurumeng anggeec. Anggeu Anutuac Asungo kebesacac siric amma hau hemmanu yearu maec. ¹⁷ Mamanu kurumennunac ubaudumeng mongngo yofi deec, “Yomoc songomedacna, ye hensong ammiduae.”

4

¹ Naso imohai Asungo Yesu wangecma mangana minginango ye tobangeudeac bangec kisiu hesicke kenec. ² Kenu Yesungo imohai hadzingtoforec 40 yakasege kecma hereaac homeec. ³ Ifi anu faitobang ngicngo yearu hama deec, “Ge Anutuac Medac fora kecnecfu hoc yomoc dena meremma ic sogong anu.” ⁴ Ifi deu Yesungo yoac yofi meremmiec, “Yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ngcicngo ic sogonggacsac mi kefude, kpac. Ye Anutuac enacfunac yoac ereandesoc, imoc sasawa mema kecbeso.’” *(Dedeseri 8:3)*

⁵ Ifi deu mangana minginango Yesu hesickema taong kpetiacfu kemma Anutuac womong witiau wi yombong, ihai faiu nanu edeec, ⁶ “Ge Anutuac Medac fora kecnecfu geangaoc yomohacnac yuma kemena. Yoac yofi oho ohoya fede,

‘Ye geac amma angerofora uayoac yemmeu yeneng maringina witiau tofohogucec hoc mongngo haniga mi herecgeude.’” *(Mitiyegec 91:11-12)*

⁷ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Nga monggoc yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ge KEBU Anutuga faitobannu mi faibesena.’” *(Dedeseri 6:16)*

⁸ Ifi deu mangana minginango Yesu monggoc hesickema tiki buma kuneng monnu emma bangectoa bangec gawamangnginagoc nga kuc kibikperagingina hania hana, imoc edzahema ⁹ edeec, “Negenna, ge fafoc heima ngonducnema eweheinennadeu yomoc sasawa gembade.”

¹⁰ ifi deu Yesungo yofi edeec, “Satang ge meickena. Yoac yofi oho ohoya fede,

‘Ge KEBU Anutuga, ye mocgu eweheimima kingang kpemibesena.’” *(Dedeseri 6:13)*

¹¹ Ifi deu mangana minginango wama kenu angero yeneng hama Yesu henggareng ammigec.

¹² Ngic yeni yoac yomoc degec, “Yeni Yohane witicamau faigec tacde.” Yesungo imoc negemma Gariraia bangecfu Nadzarete taonnu dzigenec. ¹³ Dzigenema Nadzarete wama Seburong nga Naftari yereac bangec Gariraia dzohong tegiau, Kafanaung taonnu tacyac anec.

¹⁴ Profete Yesaiango imocac kpefinnu yofi deec,

¹⁵ “Yodang noboc sing doku dzohonnu kende, Seburong nga Naftariac bangec ihai bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmi-dae, yeneng Gariraia bangecfu kecdae. ¹⁶ Ngicngac kundunnu kecgec, yeni kperagi kuneng henggec nga ngicngac homecac

bageu bangecfu kecgec, yeneac botucfu kperagia fingerec.” (*Yesaia 9:1-2*)

Yoac imoc fora anudeac ye Kafanaung taonnu tacyac anec. ¹⁷ Naso imohai Yesungo ngicngac yoac yofi edekpou ayemmeec, “Kurumenggac eucererengngo bic mewegenengudeac ngeni ubangina merenggec.”

¹⁸ Yesungo ifi kpouyemmema kemma Gariraia dzohong tegiau kensikema dacmunac yohockang ufcngira dzohonnu ukuma nanec yereneac. Imoc Simong, kpara mong Petoro degec nga munea Anderea. Yeri kondungyang meme ngic kefoc. ¹⁹ Yeri yeremma yofi edeyuruec, “Ngeri hama modacnuec. Ngeri kondungyang meandape, ifi isocngoc ngic meyunuecdeac kpoungemechade.” ²⁰ Ifi deu yeri imohaingoc ufcngira wama ye modaroc.

²¹ Anu imohacnac kemma monggoc dacmunac yohockang, Dzebedaioc medahora, Yohane nga munea Yakobo yereneac. Yerenu yeri mangngira Dzebedaiogoc gombau ufcngina memengere amma kecmagec kpacyuruec. ²² Kpacyuruu yeri naso imohaingoc mangngira nga gomba wama ye modaroc.

²³ Yesungo Gariraia ihai bangecsoc yerecgema kpekpeturang amanginau kpoukpou ua mema eucererenggac siduc gombung dekperagiyemekefec. Amma ye ngicngac hafei nga kucmamingina hania hania sasawa mengereyunudarec. ²⁴ Ifi anu yeac siducngo kemma Siria prowins sasawa sokodarec. Sokodaru ngicngac yeneng ngicngac hafei hania haniango memanganeyunuec nga kpendzengtoa kpegec amma hadehade nga yafingoc amma goa afonasongina hau ubasufu angandae nga ngicngac hanimaringina homemea, yeni Yesuaru meyunu kendacgec yeng mengereyunuec. ²⁵ Nga Gariraia bangecfunac nga Dekaporisi, imohacnac amma Yerusareng taonnunac nga Yudaia prowins amma Yodang nobocgennac ngicngac habutoango yombong ye modackecgec.

5

¹⁻² Yesungo habutoa yenemma tikiu emma tarec. Tacmanu medacfora yeneng yearu kenggec yeng yoac yofi dema kpouyemmeec. ³ “Ngicngac Asuac songou homeogoc kecandae, yeni kenecnginagoc, nocac kurumenggac eucerereng imoc yeneacnoc. ⁴ Ngicngac ubahodunggoc kecandae, yeni kenecnginagoc, Anutungo yeninoc meefaiyunuude. ⁵ Nga ngicngac memaemema kecandae, yeni kenecnginagoc, nocac bangec yomocngo yeneac maridzoming anude. ⁶ Ngicngac yaka nga dokuac homeandae, ifi isoc dindingac kekecac homeandae, yeni kenecnginagoc, Anutungo yeni imoc gumecyunuu gebecyunuude. ⁷ Ngicngac ogofocngina yeneac ubamangang negengandae, yeni kenecnginagoc, nocac Anutungo ifingoc yeneac ubamangang negenude. ⁸ Ngicngac ubangina kongaha kecandae, yeni kenecnginagoc, yeni Anutu henggecde. ⁹ Ngicngac yare menomaneandae, yeni kenecnginagoc, nocac yeni Anutuac nambaracfora deyemmebesonga. ¹⁰ Ngicngac faka dindingac angkecdaeac yunumeme ayemmeandae, yeni kenecnginagoc, kurumenggac eucerereng imoc yeneac.

¹¹ Nga ngeni neac kecdaeac amma ngic yeneng desofoc nga ngunukporac angemmema ikoc amma ngeneac negemma yoac mangana hania hania angemmegecde. Yeni ifi angemmegecde, ngeni kenecnginagoc. ¹² Bungngina kunengngo kurumennu tomaingina fede. Ngeni

imocac ubangerec negemma sogabisia. Ngicngac yeneng warac profete yunukporac ayemmegec, yeni ifi isoc angemmegecdenoc.

¹³ Ngeni bangecngicngac yeneac kondung. Kondungngo kiacma songea kpac anudeu songea monggoc naric mi meficgeude. Kondung ifia, imoc uaya kpac. Imoc eng bangecfu ukuni ngic yeneng haningo tigece. ¹⁴ Anu ngeni bangectoa bangec yomocac kperagi. Taong mong tikiu nande, imoc naric mi sufuude. ¹⁵ Nga ngic mongngo kifa kpedzereckema pake bageau naric mi faiu tarude. Imoc ine kifa tatahau faiu tacma ngicngac ama manau tacdae, yeni mekperagiyunudarude. ¹⁶ Nga ngeneac kperagingo siriha imocngoc amma ngicngac mekperagiyunubeso. Mekperagiyunuu yeni angammemengina gombunga hemma Mangngina kurumennu kecede, ye dengeregecede.

¹⁷ Ngeni yofi mi negembisia, ye dedeseriyoac nga profete yeneac kpoukpouyoac kpeudeac maec. Negenggec, ni yocac kpebadeac mi mayai, kpac. Enacedeadea imocngo fora fingerudeac mayai. ¹⁸ Foracngoc, bangec nga kurumeng yeri kpac anecde. Nga dedeseriyoacac dzikangabisis mongngo naric mi kpac anude. Dedeseri kibiyoac oho ohoya fede, imoc sasawango foragoc ammanu bangec nga kurumeng wisickeude. ¹⁹ Imocac amma yofi ande, mong ye dedeseriyoac yomohacnac wiac kapiabisis mong meickeude amma ogofora ifingoc anggecedeac kpouyemmeude, yennoc kurumenggac areng yeneacunac ngic mamea yombong demigece. Nga ngic mong ye dedeseriyoac tofohoma ogofora modacgecedeac kpouyemmeude, ye kurumennu ngicngac yeneac engena demigece. ²⁰ Ni edengunuba negenggec, ngeni fakangina dindingacngo mitiac negen negengngic nga farisaio yeneac angammeme mi feraheyombonggeudeu ngeni kurumenggac eucererennu naric mi engecde.

²¹ Bangecfocnina nga esangabofocnina yeni yofinoc ede edeyunuya, 'Ge ngicngac mi yunuhomesesena. (Makekeng 20:13) Nga mong ye ngic kpehomeude, ye yoacac areng anude.' ²² Neng ine yofi edengunuba, ngic mong ye ogeaac herebu angande, ye yoacfu nambeso. Nga mong ye ogeaac yofi deude, 'Ge ngic irec ireckea kpac.' Ye yudangic yeneac tutumangtoanginau faibesonga. Nga mong ye ogeaac yofi deude, 'Ge negen negengga kpac.' ye hofeac gerecfu ukugec kemeude. ²³⁻²⁴ Ge imocac amma ubangerecgaac wiac Anutuaru faibeso dema yofi ambesena. Aratau kemma ogoga geac ngaba mekecede, imoc negensinadeu ge sesega arata kiwau wana taru kemma ogogagoc yoac mengerena. Mengerena ruae fingeruguc hama ubangerecgaac wiac faibesena. ²⁵ Nga ngabagango yoacfu faigubacac ngerahafoc sinu kemma yegoc dedefic angemema ngaba wabesera. Ge ifi mi annadeu ngabagango desi desingic yearu faiguu yeng keracnatang yeneac mariu faiguu witicamau faigugece. ²⁶ Ni fora yombong edeguduae, ge witicamau takecma ogogaac turung sasawa hafoangoc kpoumaguc manade.

²⁷ Anu yoac yofi bic edengunugec fede, 'Ge kaisero mi ambesena.' (Makekeng 20:14) ²⁸ Neng ine yofi edengunuba, ngic mongngo ngac mong hemma hensongo ammiude, ye hereango serofaka bic andac. ²⁹ Nga kicga foingo anggenu kopocsic meficgenadeu ge imoc tatahaunac meickema ukuna kembeso. Sebiga tosea kpac anu sebiga hafoangoc hofeu mi ukugece, imocngo ngereude. ³⁰ Nga marifoigango anggenu kopocsic meficgenadeu ge imoc herecgema ukuna kembeso. Sebiga

tosea kpac anu sebiga hafoangoc hofeu mi ukugec kemeude, imocngo ngereeu de.

³¹ Warac yofi dekecgec, 'Ngic mongngo enema wade, ye wawakibi ohoma mibeso.'

(*Dedeseri 24:1-4*) ³² Neng ine yofi edengunuduae, enemango serofaka mi ammanu ngic mongngo ye waude, ye serongac anudeac ammiude. Nga ngicngo ifi anu enemango eweenenggac sing ferahema kefude. Amma ngic ye ngac wawaya meude, ye eweenenggac sing ferahema serofaka anude.

³³ Anu bangecfofnina nga esangabofocnina yeni ifingoc yofi bic edeyunuyunuya, 'Ge dedzegegaac dzadzahac mi meickebesena. Nga yoacga Anutuac kicfu seria deserinec, imoc modacbesena.' ³⁴ Neng ine yofi edengunuduae, ngeni yoacngina seriudeac wiac mong kpacma mi deseribisia. Kurumeng imoc Anutuac amatatac, imocac ngeni kurumeng kpacma yoacngina mi deseribisia. ³⁵ Nga bangec, imoc Anutuac fetec, imocac ngeni yoacngina deserigecdeac bangec mi kpacbisia. Nga ngeni Yerusareng imoc ifingoc deserima mi kpacbisia nocac imoc Ngic-tautoa, yeac taong. ³⁶ Nga ge orucdzoga mocgubisic kongac kongac me dzadzu dzadzu menadeacsoc mi annecac orucga kpacma dedeseri dede, imoc ifingoc wabesena. ³⁷ Ngeni yoacngina sasawa yofisac debisia, 'Fora imoc fora nga kpac imoc kpac. Yoacngina yomoc ferahema torokpema degecde, imoc mangana mingina yearunac hade.'

³⁸ Ngeni yoac mong yofi bic negenggec, 'Ngic mongngo ogeaac kic memanganeudeu yeac kic ifingoc memanganebesonga. Nga mongngo ogeaac enac hetackeudeu yeac enac ifingoc hetackebesonga. Kicac turunga imoc kicngo kpoumibesonga nga enacac turunga imoc enacngo kpoumibesonga.'

(*Makekeng 21:24; Sesememe 24:20; Dedeseri 19:21*) ³⁹ Neng ine yofi edengunuduae, ngicngac mangana angemmegec ngeni turunga mong mi merengyemmesisia. Mongngo munggungga foiu kpeudeu geng munggungga kanau ifingoc sinemibesena. ⁴⁰ Nga mongngo yoacfu faigubesonga ngakpiga mana meudeu ge ngakpiga witiau ifingoc wamibesena. ⁴¹ Nga mongngo igocguma sing kiromita mocgu yegoc kennadeac edeguudeu geng kiromita yohockang yegoc kembesena.* ⁴² Nga ngic mongngo wiac mong minadeac kpesigenu ge imoc mibesena. Nga mongngo gearunac wiac monggac turung ambesonga dema kpesigenu wiacga mi segerebesena.

⁴³ Yoac mong yofi fede, ngeni imoc warac bic negenggec, 'Ngicngac gegoc wegena kecdae, yeni heresongogoc hoangyunubesena (*Sesememe 19:18*) amma ge ngabafocga ngadeyunubesena.' ⁴⁴ Neng ine yofi edengunuduae, ngeni ngabafocngina heresongogoc hoangyunubisia amma ngicngac ngunukporac angemmeandae, yeneac numubisia. ⁴⁵ Ngeni ifi amma Mangngina kurumennu kecde, yeac nambaracfora kecgecde. Ye wenaha uayoac miu imocngo ngic gombunga mangana yeneac amma ereude. Nga ye ngic dindingac nga ngic faka dindingac mi angandae, yeni momocngoc kia yemmeude. ⁴⁶ Nga ngicngac yeneng ngeni heresongogoc hoangngunugec ngeneng yeni heresongogoc hoangyunugecdeu faka imocac buma mong mi fingerude, kpac. Takesimeme ngic yeneng imoc ifingoc angandae. ⁴⁷ Ngeni dacmunafocngina yeneac edoc bedoc ayemmegecdeu imoc faka engena kpac.

* **5:41:** Yesungo mail deec. Roma yeneac mail imoc kiromita mocgu nga noboha isoc.

Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeni ifingoc imoc angandae. ⁴⁸ Imocac amma ngeni yofi ambisia, kurumeng Mangngina ye dindingac kecede nga ngeni ifingoc ye isoc dindingac kecbisia.”

6

¹ “Ngeni ngicngac yeneng ngenemma dengerengunugecdeac yeneac kicfu faka gombunga mi angkecbisia, kpac. Ngeni ifi anggedeu kurumeng Mangngina yearunac faka gombunggaac buma mong mi megedce. Ifi fingebacac henghomema kecbisia. ² Imocac ngicngac makpekpea ubangerecac wiac yemmenec, imohai ngicngac yeneng trampet udumengtoayagoc geac amma fifigecdeac mi edeyunubesena. Ngic ikoha goa yeni kpekpeturang amau me singtoau ngicngac yeneng dengereyunugecdeac ifi angandae. Ni fora edengunuduae, ngic ifia yeni bungngina hafoangoc bic megec. ³ Ge ngicngac makpekpea ubangerecac wiac mong yemmenade, imohai ine marifoigango wiac anu kanagango imoc mi negembeso. ⁴ Ge ifi amma ubangerecac wiac mong yemmenade, imocngo sufuu sufuu femanu Manggac wiac sufuu sufuu hengande, yennoc buma genude.

⁵ Anu ngeni numubesonga dema ngic ikoha yeneng angandae, ngeni ifi isoc mi ambisia. Yeni kpekpeturang amau nga singtuturunnu numuma nanggec ngic yeneng yenemma dengereyunugecdeac songo negengandae. Foracngoc, yeni bungngina hafoangoc bic megec, imoc edengunuduae. ⁶ Ge numubesonga dema, imohai ine amaga mana kapiau emma naguga heima Manggac sufuu sufuu kecede, ye numumibesena. Ifi anna Manggac faka sufuu sufuu hennegeng angande, yeng buma genude. ⁷ Nga ngeneng numubeso dema, bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng numuandae, ngeneng ifi isoc mi numubisia, kpac. Yeni nunumu herea negengisinga kpac eng numuandae. Amma yoacngina homac osokecdaeac amma negenggec nunumunginango foragoc anude. ⁸ Imocac ngeni yeni isoc mi ambisia. Ngeni mi numumimagec Mangngina yeng ngeni noc wiacac kpedadangandae, imoc bic negenude.

⁹ Ifi anu ngeni yofi numubisia, ‘Kurumeng Mannina, geac kpac kpetiac febeso. ¹⁰ Nga eucererengga hanemmebeso. Kurumennu geac songo nga negen negeng modacgec fede, siriha imocngoc bangecfu nenearu fingecheso. ¹¹ Ge yaguc yaka socnina nemmena. ¹² Nga neni ngic yeneac kopocsic waandimbe, siriha ifingoc kopocsicninaac turunga wanemmena. ¹³ Ge faitobannu mi fainununa nga manganaunac mesinubesena.’

¹⁴ Ngeni ngicngac mangana angemmegec ngeni yeneac kopocsic wagecdeu kurumeng Mangnginango geneac kopocsic ifingoc waude. ¹⁵ Amma ngeni ngic yeneac kopocsic mi wagecdeu ine Kurumeng Mangnginango geneac kopocsic ifingoc mi waude.

¹⁶ Anu ngeni yaka segekecma ikocngic yeneng angandae, ifi isoc mi ambisia. Yeni yakasege kecdae, naso imohai ngicngo yenenggecdeac kicnangengngina huringaiande. Foracngoc, ngic ifia yeni bungngina hafoangoc bic megec, imoc edengunuduae. ¹⁷ Ge yakasege kecma orucga kerec nadzicmima kicmesuga dzuachesena. ¹⁸ Ifi anna ngic yeneng ge yakasege kecneac, imoc mi negentegecmagec Manggac mi

hengena kecede, yengsac negenude. Amma Manggac angammemega sifu sifuu hengkecede, yengsac buma genude.

¹⁹ Bangecfu dzaukpadzadzangngo dzofinacngina kirecgeande nga hufengngo wiacngina meande amma hamangecngic yeneng ama hetackema wiacngina meandae. Imocac ngeni bangecfu dzofinacngina mekpedzuc mi ambisia. ²⁰ Ngeni dzofinacngina kurumennu mekpedzuc ambisia. Imohai dzaukpadzadzangngo wiacngina mi kirecgeude nga wiacngina hufengngo mi meude amma hamangecngic yeneng imohai naric mi hetackema wiac megecede. ²¹ Ge dzofinacga fede, imohai songoga ifingoc feude.

²² Kicga imoc sebigaac kifa nga kicgango gombunga feudeu sebiga sasawa mekperagidarude. ²³ Nga ge kickerec me kicmangang me kicgango manganeudeu ine sebiga sasawa kundung kpeude. Nga kperagi gearu fede, imocngo kundung kpeudeu kundungtoa yombong fingecgenude.

²⁴ Ngic mongngo ngic kuneng yohockang yereac kingang naric mi kpekefude, kpac. Ye monggac songo negemma mong ngadeheude me monggaru kpeketahema mong waude. Ngeni naso socfungoc Anutu nga dzofinac yereac kingang naric mi kpegecede.

²⁵ Imocac amma yofi edengunuduae, ngeni nenedokuac dema kekecnginaac defagung amma yofi mi debisia, 'Neni noc yaka nema kecnide?' me sebinginaac negemma, 'Noc wamba heima kecnide?' Negenggec, kekecngo yaka feraheude nga sebingo ine ngakpikporuc feraheude. ²⁶ Ngeni sawau neng yenenggec. Yeni heikpenec me netohong mong mi angkecgec Mangngina kurumennu kecede, yeng yaka eng yemmeude. Nga ngeni isinggema negembisia, ngeneng Anutuac kicfu neng yeneac engena andae. ²⁷ Nga ngenearunac mongngo dewaidzoc amma kefu imocngo kekecnasoya kapianec monggoc naric mi mehereeude, kpac. ²⁸ Anu ngeni nocac negengyohoc amma yofi deandae, 'Neni noc wamba mema mekecni?' Ngeni dzaring amasobennu eng tohoandae yenembisia. Yeni witic mi yumuma uatoa mi mema sifu yadiandae. ²⁹ Nga ngictau Saromo ye warac wamba kibia gombunga gombunga heikefec, yeac kibikperagitoayango ine dzaring yeneac kibi kereng kereng mi feraheec, imoc edengunuduae. ³⁰ Nga dzaring amasobennu eng tohoande, imoc yagucacsac fingeru wereckengau herecgema gerecfu ukugecede. Nga Anutungo dzaringtehec ifia wamba heiyemmeudeu ye ifingoc ngicngac ngeni negen negensingngina kapia fede, ngeni ngakpi kporucngina torokpeu torokpeu ngemmeude.

³¹ Imocac amma ngeni dewaidzoc amma yofi mi debisia, 'Neni noc nenedoku nenide me noc wamba heinide?' ³² Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng imoc sasawa megecedeac negen negengngina imohai faigec fekecede. Nga Kurumeng Mangnginango ngeni wiac sasawa kpedadangeandae, imoc bic negenude. ³³ Imocac ngeni warac warac yombong Anutuac eucerereng nga yeac faka dindingac meficgegecedeac uatoa mebisia. Ngeni ifi anggec yeng wiac sasawa imocnoc ifingoc torokpeu torokpeu ngemmeude. ³⁴ Ifi anu ngeni wereckenuac dema negengyohoc mong mi ambisia. Wereckenu ye yengenaoc negengyohoc angemeude. Uameme tembus tembus ye yengenaoc ebihaac sirihau ebiha mebeso, imoc soha ande."

7

¹ “Ngic yeneng ngeneac faka isinggema desingunubauac ngeni ngic yeneac faka isinggema mi desiyunubisia. ² Imoc yofiac, ngeni ngic isingyunuma yoacngina desiandae, siriha ifiangoc yeneng isingngunuma ngeneac yoacngina desigece. Nga ngeni wiac kpetea isinggema imocacsoc ngicngac wiac yemmeandae, yeni siriha ifiangoc kpetea isinggema turung kpoungemmegece. ³ Ge ogogaac kicfu gocbisic tacde, imoc hengannec amma geangga kicfu ine ic kebanga fede, imoc mi hentegecnec, faka ifia imocngo mi ngereede. ⁴ Geangga kicfu ic kebanga femanu ogogaac deannec, ‘Naric negemmana kicgau goc tacde, imoc meickeba.’ ⁵ Ikocngic, ge geangga kicfu ic kebanga fede, imoc meickemaguc ogogaac kicfu gocbisic tacde, imoc naric hentegecma meickenade.

⁶ Ngeni wiac mong kpetiac dedea, imoc kasi mi yemmebisia nga kubungina imoc berec yenearu mi ukubisia. Kasi yeneng dzigenema nginibauac nga berec yeni imoc haninginango tidzamebauac.

⁷ Ngeni turunga fingecongemmeudeac numuma kecbisia nga wiac meficgegeceac hofocma kecbisia. Amma nagu witingemmeudeac nagu heima kecbisia. ⁸ Ngic mong ye numukece, yeng wiac meude nga hofockecdengo wiac meficgeude amma nagu heikece, yeac nagu witimigece. ⁹ Ngenearunac ngic mong medahango yakaac kpesimiu yeng hoc naric mi miude. ¹⁰ Me kondungyanggac kpesimiu boidzoc mangana naric mi miude. ¹¹ Ngeni ngic fakangina manganagocngo sifu nambaracfocngina ubangerecac wiac gombunga yemmegeceac negentegecdae. Imocac ngeni yofi negembisia, Kurumeng Mangnginango ngeneac faka gombunga imoc homac ferahaude. Ngeni yearu wiac monggac kpesigec yeng wiac gombunga torokpeu torokpe ngenmeude.

¹² Nga ngic yeneng noc faka angemmegeceac negensiandae, ngeni faka siriha imocngoc ayemmebisia. Imocnoc dedeseriyoac nga profeteyoacac hania.

¹³ Ngeni nagu kapiiau emma kengkecbisia. Imoc yofiac, manganaac sing imocac naguya kuneng nga sing imoc singtoa amma ngicngac homacngo sing imoc modacma kengkecgec kecma kpetotieyunugece. ¹⁴ Nga kekecac sing imocac naguya kapia nga sing imoc fofonga anu ngicngac efeanecngosac imohai kengkecma kekec fora meficgegece.

¹⁵ Profete ikoha yeneng memanganengunubauac ngeni yeneac henghomema kecbisia. Yeni sebinginango rama sebi nga ubanginango ine katekasi anu yeni godzuac arennu iwaingina wangecngunugeceac ngenearu hagece. ¹⁶ Nga forangina fingectegeru, ngeni imoc hemma negengyemmegece. Ngic yeni kemma witic waeyagoc, imohacnac waing fora naric mi mesigece. Amma fareng nga gberafecfunac fig fora naric mi megece, imoc negendae. ¹⁷ Nga ic gombunga sasawa, yenearunac fora gombunga fingerude nga ic manganaunac ine fora mangana fingerude. ¹⁸ Nga ic gombunga imohacnac fora mangana fingece fingece mi fede. Nga ic manganaunac fora gombunga naric mi fingerude. ¹⁹ Ic mong foraya gombunga mi fingerudeu imoc kperecgema gerecfu ukugece. ²⁰ Ifi anu ngeni profete ikoha yeneac forangina hemma naric negentegecyunugece.

21 ‘Ngicngac Kebuna, Kebuna.’ ifi denengandae, yenearunac sawawango kurumenggac eucererennu naric mi enggecde. Manna kurumennu kecde nga ngicngac yeac songo nga negen negeng modacma kecdae, yeneng ihai enggecde. 22 Nga naso imohai ngicngac homacngo edenugecde, ‘Kebu, Kebu, neni geac kpacfu profeteyoac deing amma hadehade nga yafing kporacyunuing amma faka kuhagoc homac meing, ge imoc sifu negennec.’ 23 Ifi degec yofi yombong edeyunubade, ‘Ni ngeni mi negengngunuduae. Dedeseriyoac kpekpengic, ngeni neac kicfunac meickegec.’

24 Ngic mong ye yoacna yomoc negemma tofohoande, yeng ngic irec ireckea nga ngic amea peperandzi witiau meec, ye isoc. 25 Ye ameaac hania peperandzi witiau nanecac serima taru kiafirangtoa kpeu tungbaungngo hama ama imoc naric mi kpembarackeude. 26 Nga mong ye yoacna yomoc negemma mi tofohoude, yeng ine ngic negen negenga kpac nga ngic amea sangiu meec, ye isoc. 27 Kia kpeu tungbaung nga firangtoa kpema ama imoc kpembarackema medidinggeu makpeude.”

28 Yesungo yoac yomoc deu wisickeu ngicngac habutoa yeneng kpoukpouyaac amma kerectegec anggec. 29 Nocac yeng mitiac negen negengngic yeneac dede isoc mi deec, kpac. Ye ngic uakibi meckede, yeac siricfu kpoukpou ua kuhagoc meec.

8

1 Yesungo tikiunac mamamu habutoa kuneng yombongngo ye modacgec. 2 Modacmagec ngic mong kukuseriagocngo hama fafoc heimima deec, “Kebu, ge negenna naric anu medzuacnubang.”*

3 Ifi deu Yesungo maria sinema ngic kpeserema yofi edeac, “Ge ngereenadeac songona fede.” Deu imohaingoc sebia ngereeu hafeia kpac anec. 4 Nga Yesungo yofi edema deraheec, “Ge sebigau faka fingecdac, imocac ngic mong mi edebesena. Ge womong gareng yearu kemma sebiga edzahena. Edzahema Mosengo seseac deec, imoc modacma imocac sirihau faina yeneng sesega imoc hemma negentegecgecde.”

5 Anu Yesungo Kafanaung taonnu emmanu wasaigareng mongngo hama meficgeudeac desambic amma deec,† 6 “Kunenna, enac tofoc tofoho medacna ye hanimaria homemea amma ye amau kpendzengtoa kpema fema kecde.” 7 Ifi deu Yesungo yofi edeac, “Ni naric hama mengerebade.” 8 Ifi deu wasai garengngo yoac yofi meremmiec, “Kunenna, ni noc gombunnaac amawarocnau erenade. Ge yoacgangosac dena enac tofoc tofoho medacna ngereude. 9 Imoc yofi, ni ngic kucnginagoc yeneac bageu kecduae. Nga neac bageu wasaifocna kecdae. Yenearunac monggac kenna deba ye kenude. Ni yenearunac monggac hana deba haude. Nga wanacngicnaac ua yomoc mena deba ye imoc meude.”

10 Ifi deu Yesungo imoc negemma kerectegec amma ngicngac modacgec, yeni yofi edeyunuec, “Foracngoc, Israe bangecfu ngicngac negen negensingina seria yofia mong mi henai, imoc yeac henduae. 11 Imocac yofi edengunuduae, ngic homacngo wenac ere ereaunac nga wenac keme kemeunac hama Abrahango nga Isaka amma Yakobo

* **8:2:** Mongngo kukuserigoc sebia wonongagoc dekecgec. Ngic homacngo hafei ifia mi megecdeac kukuseriagoc yeni ama ngadeau kecbisia. Imoc Moseac dedeseriyoacfu oho ohoya feec. † **8:5:** Wasaigareng yomoc yeac bageau wasaingic 100 isoc kecgec. Wasaingic garengnginagoc yeni bangec monnunac.

yenigoc kurumenggac eucererennu yenahafoc tacma neneyaca negecde. ¹² Nga Anutungo warac warac yengena eucererenggac areng deec, yeni ine ngadeau kundunnu ukuyunugec kemegecde. Kemema ihai kiacma enacngina kisarangema kegcgecde.”

¹³ Ifi dema wasaigareng yofi edeec, “Ge kenna, negensingenecmoc, imoc fora fingeugenude.” Anu wenac naso imohaingoc enac tofoc tofoho medaha ngereec.

¹⁴ Anu Yesungo Petoroac amau emma Petoro sefenango sebigerec ammiu feu henec. ¹⁵ Hemma mariaiu mema kpesereu sefena hafeia kpac anu yacma yeneggareng ayemmeec.

¹⁶ Marai anu imohaingoc ngicngac yeneng ngicngac hadehade nga yafingoc homac Yesuaru meyunuu hagec. Hagec, yeng yoac dema asu mangana kporacyunuma hafeinginagoc sasawa mengereyunuec. ¹⁷ Profete Yesaiango warac yofi deec, “Yeng nenang kucmamanina meickema hafeinina atickeec.” (*Yesaia 53:4*) imoc imohai fora fingerec.

¹⁸ Ngicngac habutoango Yesu oronggegec ye ifi yenemma medacfora edeyunuec, “Nenang dzohong noboc kenni.” ¹⁹ Ifi demanu mitiac negen negengngic mongngo hama edeec, “Kpoukpou, ge ihai me ihai kennadesoc ni modacguma gegoc kembadeac negenduae.” ²⁰ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Katekasi yeni bangec manau fefenginagoc nga sawau neng yeni faecnginagoc nga ngicac Medacngo ine kparicnganga kpac, ifi kecde.” ²¹ Deu medacfora yenearunac mongngo deec, “Kebu, negennemmana kemma manna tonggomaguc modacgubade.” ²² Ifi deu Yesungo ine yofi edeec, “Ge homemea wayununa yeni yenaocngoc tonggoemegec. Nga geng ine ni modacnuna.”

²³ Yesungo gombau enu medacfora yenahafoc gombau emma kenggec. ²⁴ Kemmagec firang kucgoc kpeu siritembongngo gomba feraheu kemebesonga anec nga Yesungo ine gau fec. ²⁵ Feu medac yeneng Yesuaru kemma midima degec, “Kebu ge ongonnununa, neni kemebeso andimbe.” ²⁶ Ifi degec yeng yofi edeyunuec, “Ngeni negen negensingngina kapianecsac fede, ngeni kengec mi ambisia.” Ifi dema firang nga dzohong kpetariyemeru firang kpac anu dzohong ye ning kpema eng fec. ²⁷ Feu ngic yeni kerectegec amma kpesiemegec, “Ye noc ngic? Firang nga dzohongtoa yereng yeac enara tofohodape.”

²⁸ Anu yeni dzohong noboc gadarangic, yeneac bangecfu kensikemagec ngic yohockang hadehadengiragocngo kicsereunac haoc. Yeri wasai yombong, imocac ngicngac yeni imohacsing susuferecge mi angkecgec. ²⁹ Nga yeri ihai namma kpacma deoc, “Anutuac Medac, neneac wiac imoc geac mi ande. Nasonina mi hamanu ge kpendzeng monnu mi fainunubesena.”

³⁰ Anu edibigeng berechabu mong kuneng yeni surukpema kecmagec ³¹ hadehade yeneng yofi dema Yesu desambic ammigec, “Ge kporacnununade isoc, berechabu yenearu suenununa kemebisina.” ³² Ifi degec yeng yofi edeyunuec, “Ngeni meickegec.” Deu yeni meickema erema berechabu yenearu kemegec berec yeni hafoangoc fagannunac nedzima dzohonnu kemema doku nema homedacgec. ³³ Homegec berecgareng yeneng kengec worama taonnu kemma faka imocac siduc sasawa ayemmegec. Ayemmedacma ngic hadehadengiragoc yerearu faka fingerec, imocac ifingoc edeyunugec. ³⁴ Edeyunugec taong imocac

ngicngac sasawango Yesu meficgegecdeac kemma hemma amabangecngina waudeac edegec.

9

¹ Yesungo gombau emma dzohong ferecgema yengena taonnu kensikeec. ² Kensikeu yeni ngic mong hanimaria homemea dzakeu faima tofohoma hagec. Hagec Yesungo negen negensingngina hemma ngic puringa yofi edeec, “Medacna, ge ubaga ngereeu, kopocsicga imoc bic wawaya.” ³ Ifi deu mitiac negen negengngic goa yenaocngoc negensigec, “Ngic yomoc ye Anutu emmide.” ⁴ Ifi negenggec Yesungo negen negengngina hemma yofi deec, “Ngeni ubanginau negen negeng mangana mi negensigec.” ⁵ Yoac damocngo efea ande, ‘Kopocsicga bic kpac ande.’ ifi debesonga me ‘Ge yacma kenna.’ ⁶ Ngicac Medac ye bangecfu kopocsic wawaac uayoac nga kuc femide. Nga ngeni imoc negenggecdeac amma yoac yomoc deduae.” Ifi dema ngicpuring yofi edeec, “Ge yacma dzakega mema amagau kenna.” ⁷ Ifi deu ngic ye yacma ameau kenec. ⁸ Kenu ngicngac habutoa nanggec, yeneng imoc hemma kerectegec amma kengecyunuec. Anutungo uayoac kuhagoc ifia ngicngac yemmeec, yeni imoc hemma Anutu dengeregec.

⁹ Yesungo imohacnac ferece kemma takesimemengic mong kpara Mataio, ye takesimeme amau taru hemma yofi edeec, “Ge hama modacnuna.” Ifi deu yacma modarec. ¹⁰ Anu Yesungo Mataioac amau emma yaka netacmanu takesimeme nga manganameme ngic homacngo hama Yesu nga medacfora yenigoc tacma yaka yenhafoc negec. ¹¹ Nema tacgec farisaio yeneng imoc hemma Yesuac medacfora kpesiyemmegec, “Kpoukpoungina ye nocac manganameme ngic nga takesimeme yenigoc tacma yaka nede?” ¹² Ifi degec Yesungo imoc negemma yofi edeyunuec, “Ngicngac kuchafeingina kpac kecdae, yeni dotaac mi ayemmeande. Hafeinginagoc, yeneng ine dotaac ayemmeude. ¹³ Ngeni kemma yoac yofi fede, imocac negen negeng megec, ‘Ni sesegerec meandae, imocac mi anende. Ngicngac wosoefac angemeandae, imocac anende.’ (Hosea 6:6)

Imoc yofiac, ni ngic dindingac kpacyunubadeac mi mayai, kpac. Ni ine ngicngac kopocsicnginagoc kpacyunubadeac mayai.”

¹⁴ Naso imohai Yohaneac medacfora yeneng hama kpesimigec, “Neni nga farisaio naso homac yakasege angandimbe amma geac medacfocga yeni nocac yaka sege mi angandae?” ¹⁵ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Memeturanggac ngicngo ogofora yenigoc kecmanu yeni ubahodung naric mi anggecde, kpac. Nga kecma naso monnu memeturanggac ngic yenearunac meickegecde, naso imohai ine yakasege anggecde. ¹⁶ Ngac mong ye ngakpi eseau kporucusuc gboria mong faima mi kpebiude, kpac. Ye gboria ifi faiudeu gboriango esea taiu dzamema titingtoa fingerude. ¹⁷ Nga ngic mongngo waing gboria bokong yangseberango memea eseau mi kpeu kemeude, kpac. Ifi anudeu waing gboriango bokong esea imoc tindziru manganau dokuya maude. Imocac waing gboriango bokong gboriau kpegec yerahafoc naric tarecde.”

¹⁸ Yesungo yoac imoc edeyunuma tacmanu gareng mongngo yearu hama fafoc heima ewehaiheigoc edeec, “Ni naroanna yaguc homedac. Geng hama mariga witiau faina gboriude.” ¹⁹ Ifi deu Yesungo yacma

kenu medacfora ifingoc yenahafoc modacma kenggec. ²⁰⁻²¹ Kemmagec ngac mongngo ngadenginau modacyunuma kenec. Ye kifa 12 sacherec kefecac amma hama negenec, “Ni Yesuac ngakpiasac kpeserebadeu ngerec ngeree meficgebade.” ifi negemma ngakpihereha susiaac witiha kpeserec. ²² Kpesereu Yesungo dzigene hemma yofi edeec, “Ngac, ge ubaga ngereeu. Negen negensinggango mengeregudac.” Ifi demanu ngac ye imohaingoc ngereec.

²³ Anu Yesungo kemma garenggac amau kensikema emma kungac fifi fifi areng amma ngicngac habutoa kpeborongngina negemma yofi ²⁴ edeyunuec, “Ngeni yomohacnac meickegec. Naroang ye mi home-dac, ye gau fede.” Ifi deu yeni deendema ammima dzomoremigec. ²⁵ Dzomoremima meickema mamagec, Yesungo naroang feec, ihai emma naroanggac mariau mema miaru gborima yarec. ²⁶ Yaru siduc imocngo bangec imoc sokodarec.

²⁷ Yesungo bangec imoc wama kemmanu ngic yohockang kicngira pisc piscikeango Yesu modacma arohoma kpacsambic ammima deoc, “Dawidiac bangeha, ge nereacnec ubaga manganeu.”* ²⁸ Ye amau emmanu kicpisc yohockang yereng yearu kenec yeng yofi kpesiyemerec, “Neng faka ifia mebadeacsoc anduae, ngeri imoc negensinggedape me?” Ifi deu yereng deoc, “Oc Kebu, imoc negensinggedipe.” ²⁹ Ifi deec kicngira kpeserema yofi deec, “Negen negensingngiraac fora fingecegmeru.” ³⁰ Ifi deu kicngira tegerec. Tegeru wiac fingeceyemerec, imoc ngic mong mi edeecdac dederac ayecmeec. ³¹ Nga yereng ine kemma siduha imoc deyadiec amasoc negendacgec.

³² Anu yeri kemmaec ngicngac yeni ngic mong yoara kpac nga hadehadeagoc Yesuaru mehagec. ³³ Mehagec yeng hadehade kporacmiu ngic ye yoac deec. Deu ngicngac habutoango imoc hemma kerectegec amma degec, “Israe bangecfu faka ifia warac mong mi fingeru hening.” ³⁴ Ifi degec ine farisaio yeneng degec, “Ye hadehade yeneac ngictaunginaac kucfu hadehade kporacyunuma kecde.”

³⁵ Yesungo taong nga amabisis sasawau yerecgema kpekpeturang amanginau emma edekpou ayemmema eucererenggac siduc gombang dekperagima hafei hania hania nga ngicngac kucmamanginagoc sasawa mengereyunudarec. ³⁶ Nga habutoa yeni demadzac nga kucmama amma rama garengngina kpac, ifi isoc kecgec. Imocac amma Yesungo yenemma ubea manganeu ³⁷ medacfora yofi edeyunuec, “Semeng fora homacngoc kpauedac fede nga uangic ine efeaneacsac kecdae. ³⁸ Imocac amma ngeni Kebu, semeng mingina numumima yofi edebisia, ‘Ge ua ngic sueyununa yeneng kemma foraga mekpedzuc ambisia.’”

10

¹ Yesungo medacfora 12 kpacyunuu hagec ngicngac yeneurunac asu seuhagoc kporacyemmegecdeac uayoac yemmmeec nga hafei hania hania amma ngicngac kucmamanginagoc sasawa mengereyunugecdeac uayoac kuhagoc yemmeec. ² Aposoro 12, yeneac kpacngina yofi, Simong kpara mong Petoro nga munea Anderea amma Sebedaioc medahora Yakobo nga munea Yohane. ³ Firipo nga Batoromaio nga Toma amma

* **9:27:** 2 Samue 7:12-16 Anutungo Dawidigoc yoac dedzege yofi anec. Ngic mongngo geac arenunac naso wisic wisickea kpac geac tatacfu tarude. Imocac yeni Yesuac Dawidiac bangeha degec.

takesimemengic Mataio, Yakobo Arifaioc medac nga Tadaio ⁴ Amma Simong Kananaio amma Yuda Kariotonac. Ngic yeng kecma Yesu kerereu megec.*

⁵ Yesungo medacfora 12 imocnoc sueyunuma yoac yofi dema edeyunuec, “Ngeni bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneac bangecfu nga samariangic yeneac taonnu mi kembisia, kpac. ⁶ Israehabuu ngicngac rama sufu sufuya, ifi isoc kecdae, ngeni yenearu kembisia. ⁷ Ngeni kemma yofi dekperagiyemmebisia, kurumenggac eucerereng imoc bic mewegenengunude. ⁸ Ifi dekperagiyemmemma ngicngac hafeigoc mengereyunuma homemea megboriyunubisia nga kukuserigoc sebingina ngereeu deac mengereyunuma hadehade nga yafing kporacyunubisia. Ni kuc imoc ubangerecac nga buma kpac ngemmedua, imocac amma ngeni ubangerecac nga buma kpac memefic imoc yemmebisia.

⁹ Ngeni dzo gol nga siriwa nga kopango† memea, imoc mi meficgebisia nga wiac ifia fadeng nabehau mi faima mekecbisia. ¹⁰ Ngicngac yeneng ua mekecmagec ua imocngo yakangina meficgebeso, faka imoc ngereeu de. Imocac ngeni singgac hie me ngakpi yohockang me hanitabe me yasu mong mi mekembisia. ¹¹ Amma taong me amabangec monnu kenggecde, ngeni imohai ngic mong yegoc tacgecdeac sirc ande, ye meficgebisia. Meficgema yegoc tacyac anggec wisickeu faima kembisia. ¹² Ngeni ama imohai emma wenacngerec ruaeyoacgoc debisia. ¹³ Ifi degec ama imoc ruae naric meudeac siriha anudeu, ruaengo ama imohai hama feude. Nga ama imoc ye ruaea naric mi meudeac siriha anudeu ruae imocngo ngenanggaru monggoc dzigenengemmeude. ¹⁴ Nga mongngo mi hoangngunuma yoacngina mi negenudeu ngeneng ama me taong imoc wama haninginaunac yube kpegec mau kembisia. ¹⁵ Foracngoc, kecma ising ising nasotoau taong imocac ngicngac yeneac ebicngo Sodong nga Gomora taong, yereac ebic feraheude, imoc eden-gunuduae.

¹⁶ Negendae, rama yeneng katekasi yeneac botucfu kecdae, ni sir- iha imocacsoc suengunuduae. Imocac ngeni boidzoc isoc negen negentegecnginagoc kecbisia nga kebesac neng, yeni isoc manganangina kpac kecbisia. ¹⁷ Ngeni ngic yeneac negentegecma kecbisia. Yeni yoacfu faingunugecde nga kpekpeturang amanginau dzikacngo ebiria ngunugecde. ¹⁸ Nga ngicngac yeni neac amma mengunuma kemma gawana nga ngictau yeneac kicfu faingunugecde. Ifi anggec ngeneng yeni nga bangec monnunac ngicngac Anutu mi negendae, ngic imoc momoc siduc gombang dekperagiyemmebisia. ¹⁹ Nga ngicngac yeneac kicfu faingunugec yoacfu nanggecde, imohai ngeni noc yoac degecde me dafi degecde, imocac negengyohoc mong mi ambisia. Kebungo naso imohainoc yoac ngemmeu ngeni imoc debisia. ²⁰ Ngeni naso imohai ngenaoc yoac mi degecde, kpac. Mangnginaac Asungo yoac enacnginau faiu imoc degecde.

²¹ Imohai dara mongngo munea enara yeneac mariu faiu yeneng ye homecfu faigece nga manggac mongngo faka imocngoc medahaac anude. Nga nambarac yeneng nonggo mangfocngina deengdema ayem-mema homecfu faiyunugecde. ²² Nga neac kpacac amma ngicngac

* **10:4:** Simonggac kpara mong Dzerote. Ruka 6:15. † **10:9:** kopa imoc aieng siriha mong karaya sacsac 1 nga 2 toea isoc.

sasawa yeneng ubango ukungunugecde. Nga ngic mong ye seserigoc kecmanu nasotoa haude, yeng komoc kpeude. ²³ Ngeni taong monnu kecgec ngicngac yeneng ngunukporac angemmegec ngeni taong imoc wama worama monnu kembisia. Foracngoc, ngeni Israe bangecfu taong sasawa fekende, ihai uana mi mesimagec Ngicac Medacngo haude.

²⁴ Negen negeng medac mongngo kpoukpouya yeac engena mi anude nga wanacngic mong ye mingina yeac engena mi anude, kpac. ²⁵ Negen negeng medac ye kpoukpouyaac siric isoc ambeso nga wanacngic ye minginaac siric isoc ambeso, imocngo naric anude. Nga amaac enara yeac Bedzeburu demigec isoc amafora ngenearu kpac ifia mangana monggoc kpacngunugecde.

²⁶ Wiac mong sangoyagoc fede, imoc kecma nonongkac fingectegerude nga wiac sufu sufuya fede, imoc negendacgecde. Imocac ngeni yeneac mi kengecngunubeso. ²⁷ Ni tofocnac nasou yoc edengunuduae, ngeni imoc kperagiau debisia. Nga sangicfu kedzacnginau dedea, ngeni ama witiau namma imoc deyadigec negendacbisia. ²⁸ Ngicngac yeni sebingina kpehomema ubaongangina naric mi kpehomegecde, ngeni yeneac mi kengecngunubeso. Anutungo sebi nga ubaonga yerahafoc hofeu memanganeude, ngeni yeac ine damungunubeso. ²⁹ Ngicngac yeni nengbisc yohockang faigec toea mocgu sacsacngo bummeandae. Nga neng yenearunac mongngo bangecfu makpeu Mangnginango imoc bic negenude. ³⁰ Nga ngeneac oruczonginaac kpete, imoc ifingoc osoosodara. ³¹ Ngeneng nengbisc homac feracyunudae, imocac amma ngeni mi damungunubeso. ³² Mong ye ngic yeneac kicfu neac deande, 'Ni yeac areng.' Neng yeac ifingoc Manna kurumennu kecde, yeac kicfu yofi debade, 'Ye neac ngic.' ³³ Nga mong ye ngic yeneac kicfu neac kpacna busickpeu neng Manna kurumennu kecde, yeac kicfu yeac kpac ifingoc basic kpebade.

³⁴ 'Ye bangecfu ruae meficgeudeac maec.' ngeni neac ifi mi negembisia, kpac. Ni ruae meficgebadeac mi mayai, ni ine yare meficgebadeac mayai.

³⁵ 'Medac ye mamagoc tohoemeece nga naroang ye nonggeagoc tohoemeece. Nga ngac ye erangiagoc tohoemeece, ifi fingerudeac mayai. ³⁶ Ngicngac ngic monggac ameau yombong arengfora kecdae, yenennoc ngabafora anggecde.' *(Mika 7:6)*

³⁷ Ngic mong ye nonggo manghora heresongogoc hoangyuruma neac songo mamea negengande, ye neac areng anudeac siric mi anude. Nga mong ye medaha me naraanga heresongogoc hoanggema neac songo mamea negenude, yeng neac areng kefudeac siric mi anude. ³⁸ Ngic mong ye mariponga tofohoma ni mi modacnuude, yeng neac areng kefudeac siric mi anude. ³⁹ Mong ye yengena kekeha meficgema segerede, ye kekeha sufumiude. Nga mong ye neac amma kekeha wade, ye kekeha meficgeude.

⁴⁰ Ngic mongngo ngeni heitaingunuude, yeng ni heitainuude. Amma ni heitainuude, yeng Anutu suenuec, ye heitaiude. ⁴¹ Nga ngic mong ye profete mong hemma ngic imoc ye profete kecde, ifi negemma ye heitaiude, yeng profeteac bung meude. Amma mongngo ngic ye dindingac kecdeac amma ngic imoc heitaiude, ye ngicngac dindingac yeneac bung meude. ⁴² Mongngo medac kapia mong hemma neac

medac andeac negemma doku nomang kpakenecfu kpemiu neudeu yeng kecma bumaac mi obohode, imoc fora yombong.”

11

¹ Yesungo medacfora 12 dederece ayemmedaru wisickeu amabangec imoc waec. Wama taonnginau siduc gombang edekpou ayemmeudeac kenec.

² Anu Yohanengo witicamau tacma Kristongo ua meec, siduc imoc negemma medacfora yearu sueyunuu kemma ³ kpesimigec, “Ngic hanemmeudeac dedea, imoc ge me neni monggac tomai kecbisina?” ⁴ Ifi degec yeng yofi deec, “Ngeni kemma wiac hennengeng andae, imocac siduc Yohane ammibisia. ⁵ Ngicngac kicpisisic yeni kicfifi andae nga hanimangang yeni sing kengkecdae amma ngicngac kukuseringingagoc yeni sebingina ngereeu kecdae. Kedzacfong yeneng yoac negemma kecdae nga homemea yeneng gborima kecdae amma ngic makpekpea yeneng siduc gombang negengkecdae. ⁶ Nga ngic mong ye neac negemma herea mi buude, ye kenehagoc.”

⁷ Anu Yohaneac medacfora yeni kemmagec Yesungo yeac haniaya dekperagima habutoa yofi edeyunuec, “Ngeni bangec kisiu noc wiac henggecdeac kenggec? Komba mong firangngo kpeu kockpac ande, ngeni imoc henggecdeac kenggec me? ⁸ Imoc kpac. Imocac noc wiac hembesonga kenggec? Ngic mong wambaya kibiagoc me? Negenggec, ngic wambangina kibia gombang heiandae, yeni ngictau yeneac amau kecandae. ⁹ Ngeni profete mong hembesonga kenggec me? Yennoc profete goa sasawa feracyunude, ifi deduae. ¹⁰ Yeacnoc yofi oho ohoya fede,

‘Negenna, ni enacdedena sueba yeng waraigemma singga mengeregenude.’ *(Marekai 3:1)*

¹¹ Foracngoc, ngic ngacfunac fingegec, yeneahunac mongngo Yohane dokunadzic naric mi ferahaec, kpac. Nga kurumeng eucererenggac manau mamea kecde,* yeng Yohaneac engena. ¹² Nga Yohane dokunadzicngoc uaya hanaheecfunac erekecma yaguc ande, ngicngac yeni kurumenggac eucerereng mebesonga ua serima meandae. ¹³ Profete sasawa nga Moseac dedeseriyoac, imoc yeni kpefingyoac derekecmagec Yohanearu hasikede. ¹⁴ Nga ngeni yoac yomoc hoanggebeso negengandae isoc yofi deduae, Eriango haudeac degec, imoc yenoc. *(Marekai 4:5)* ¹⁵ Kedzahagoc yeng yoac yomoc negembeso.

¹⁶ Nga areng yofinenggac kecdae, yeni fakangina yofi. Nambarac yeni sobennu tacma ogofocngina yeneac kpacandae, ¹⁷ ‘Neni kungac fifni ngeni ine yegec mi fededau nga ubahodung yegec heini ngeni mong mi kiacdau.’ ¹⁸ Yohanengo hama nenedoku mi neu yeni hemma degec, ‘Ye yafingagoc.’ ¹⁹ Nga Ngicac Medacngo hama nenedoku neu hemma deandae, ‘Henggec, ye nenedoku efea mi nekecde nga ye takesimeme ngic nga manganameme ngic yeneac ogongina.’ Anutuac negen negentegec, imoc gombang ande, imoc uayango dede.”

²⁰ Yesungo guruama goau faka kuhagoc homac meu ngicngac homacngo hemma ubamereng mi anggecac ye dehau ayemmema yofi

* **11:11:** Yesungo yengenaac negemma yofi deec, “Kurumeng eucererenggac manau mamea kecde” Anutungo ye ferahedeac ifi deec.

edeyunuec, ²¹ “Koradzing nga Besaida ngicngac, ngeni sowecnginagoc. Ngenearu kucfaka homac bic fingerec, kucfaka ifia Tiro nga Sidong taonnu fingeabc dede ngicngac yeni kopocsicnginaac amma ubamangngac wamba bic heima hama nadzicma ubamereng ambau. ²² Ni edengunuba, ising ising nasotoau Anutungo Tiro nga Sidong areng yeneac ubamangngac negemma turunga efeanec yemmeude amma ngeni ine turunga ebiriangoc ngemmeude. ²³ Nga Kafanaung taong, geng kurumennu ennadeac ifi negengannec, imoc kpac yombong. Yeni homecac amau megu keme kemeac siric annec. Faka kuhagoc gearu fingerec, imocngo Sodong taonnu fingeabc dede Sodong ye naso yofinenggac febacngoc. ²⁴ Nga edengunuba negenggec, turung kpoukpou nasou Sodongngac areng yeni turunga efeanec ayemmegecde nga ge ine turunga meebirima anggenggecde.”

²⁵ Naso imohai Yesungo yofi deec, “Manggac, kurumeng nga bangec mingina, ngicngacareng negen negentegecnginagoc nga fitira andae, geng yeni wiacga sasawa yomoc mesufuyemmenec. Amma nambarabasic basic, yeni ine wiac yomoc mekperagiyemmenec, imocac dengereguduae. ²⁶ Oc Manggac, ge imoc hemma ubaga ngereede. ²⁷ Mannango wiac sasawa nenu neng imoc mekecduae. Nga ngic mongngo Medac naric mi negemmide, Manggacngosac negemmide. Ifi isocngoc mongngo Manggac naric mi negemmide, Medacngosac ine ye negemmide. Amma Medacngo ngicngac meisingyunuma edzacyunuande, yeneng ifingoc Manggac negemmigece.

²⁸ Ngicngac uatoa mema kucmama kecandae nga ebic homac tofohoandae, ngeni nearu hadacgec neng kecnegeng ngemmebade. ²⁹ Ngeni hama tofona miacma tofohoma negen negeng nearunac megec. Ni wosonomang nga memaemema kecduae. Ifi anu ubaonganginango kecnegeng meficgeude. ³⁰ Neac tofona imoc yumea nga tofo witiau wiac dzegeanduae imoc efea.”

12

¹ Naso imohai Yesungo sabata nasou wit uausing kemmanu medacfora yeni herenginaac homema wit fora goa menec anggec. ² Ifi anggec farisaio yeneng imoc hemma edegec, “Henna, medacfocga yeni sabata nasou faka mi angana, imoc andae.” ³ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Dawidi nga uamedacfora yeni herenginaac homema faka anggec, ngeni imoc osonegeng mi angandae gedang. ⁴ Ye Anutuac womonnu emma ic sogong Anutuac sese faifaia, imoc mema uamedacfora yenigoc negec. Faka imoc mi angana nga Dawidi yengena nga uamedacfora yeneng imoc anggec. Womong gareng yeneng imoc naric negecde nga ngictehec yeneng imoc mi nebisia. (1 Samue 21:1-6) ⁵ Womong gareng yeni ifingoc sabata nasou ua mema sabata tatac faka wama sifu kopocsic mi meficgegecde. Dedeseriyoac mitikibiu fede, ngeni imoc osoma mi negengandae. ⁶ Ni yoac yofi edengunuba, wiac yomocngo* Anutuac womong ferahade. ⁷ Nga yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ngeni wosoefac ayemmedae, imocac anende nga sesegerecac ine mi anende.’ (Hosea 6:6)

Ngeni yoac imoc negentegecbau dede ngeni ngic kopocsiha kpac, ye mangana mi demibau. ⁸ Ngicac Medac yennoc sabataac Kebu.”

* 12:6: Yesu ye yengenaac negemma “wiac yomocngo” deec.

⁹ Anu ye wama imohacnac kemma kpekpeturang amanginau enec. ¹⁰ Enu ngic mong maria mong homemeango ihaingoc tarec. Taru ngic yeni Yesungo dafi deu negemma yoacfu faigecdeac kpesimigec, “Sabata nasou ngic mengec mengere ua naric mebesonga me kpac?” ¹¹ Ifi degec yeng yofi edeyunuec, “Ngenearunac mongngo ramaya mong sabata nasou teng monnu kemedac isoc, ye ine bic kemma ramaya taiu ereude. ¹² Nga ngic ngeneng ine wiac engena amma rama feraheyombonggedae. Imocac sabata nasou mengec mengere uaac kpaee mong mi fede.” ¹³ Ifi dema ngicac yofi deec, “Ge mariga sinena.” Ifi deu ye maria sineu imohaingoc sorongaima ngereeu maria noboha isoc anec. ¹⁴ Nga farisaio yeni mama kemma adzoroma tacma Yesu kpegecdeac dekiric angcec.

¹⁵ Ifi angcec Yesungo negengyemmema imohacnac wama kenec. Kenu ngicngac homacngo modacgec yeng ngicngac hafeinginagoc sasawa mengereyunuec. ¹⁶ Mengereyunuma ngicngac yeni siduha mi deyadigecdeac goroyoac edeyunuec. ¹⁷ Profete Yesaiango kpefinnu yoac bic deec, imoc fora abeso,

¹⁸ “Negengcec, ni ua ngicna meisinggeai nga heregoc yeac songo negemba ubaonganango yeac sogaide. Nga Asuna yeac witiu faiba yeng neac desi desifaka dindingac bangec monnunac ngicngac, yenearu dekperagiyemmeude. ¹⁹ Amma ye ngaba mi anude nga ye kucgoc mi arohoude. Ngicngac yeni amasobennu namma yeac yoac udumenga naric mi negenggecde. ²⁰ Nga yeng komba mong bic manganedac, imoc mi tueude nga kifa mong witiha hosuhagoc, imoc mi mepisickeude. Ifi anu kecma ye desi desi faka dindingac garenggekefu faka imocngo faka mangana feraheude. ²¹ Nga bangec monnunac ngicngac Anutu mi negendae, yeneng negen negensinggina yeac kpacfu gbedickegecde.” (Yesaia 41:1-2)

²² Yeni ngic mong hadehadeagoc nga kiwa pisc pisickea amma yoara kpac, ye Yesuaru mema kengcec. Kengcec yeng ngic mengereu yoac dede nga kicfifi anec. ²³ Ifi anu kpebung nandacgec, yeneng imoc hemma kerectegec amma degec, “Ngic imoc ye Dawidiac kiscifunac gedang.” ²⁴ Ifi degec Farisaio yeneng ine imoc negemma degec, “Hadehade nga yafing kporacde, imoc hadehade nga yafing yeneac ngictau Bedzeburu, yeac kucfu mede.”

²⁵ Ifi degec Yesungo negen negengnginau negemma yofi deec, “Bangec monggac ngicngac yeni ngaba angemema tohogecdeu bangec imoc kisi fingerude. Nga taong me amaareng mong yenaocngoc ngaba ange-megecdeu taong me amaareng imoc naric mi fekefude. ²⁶ Nga Satang yengenaocngoc kporacemeudeu ye tohou habu yohockang anu yeac amabangeha seria naric mi feude. ²⁷ Neng Bedzeburu yeac kucfu hadehade nga yafing kporacyunubai dede ngeneac medacfocngina yeni ifingoc yeac kucfu hadehade nga yafing kporacyunubau. Ifi anu ngeneac medacfocnginango yoacngina isinggema desigecde. ²⁸ Nga neng Anutuac Asugoc hadehade nga yafing kporacyunuduau imohai Anutuac eucererenggo ngenearu bic hadac kecde.”

²⁹ “Ngic mongngo ngic kuhagoc mong yeac amau naric mi enude nga ye iwaiya sasawa naric mi wangerude, kpac. Ye ngic kuhagoc witicke-emaguc amea manau emma iwaiya tacde, imoc naric wangerude.”

³⁰ “Ifi anu yofi edengunuba negenggec, ngic mong ye mi nanggenude ye ngadenuude. Nga mongngo nigoc mekpedzuc ua mi meude, yeng neac wiac megigi anu sinsararang kpeudeac ua meude. ³¹ Imocac edengunuba negenggec, ngic mong ye kopocsic hania hania meande amma Anutu demanganeande, yeac kopocsic wawaac sing fede. Nga mongngo Asu demanganeude, yeac kopocsic wawaac sing ine mi fede, kpac. ³² Anu ngic mong ye Ngicac Medac emmima yoac deude, yeac kopocsic wawaya fede. Nga mong ye Tiri Asu emmima yoac deude, yeac kopocsic wawaac sing mong mi fede, kpac. Imoc naso yofinenggac kecdimbe me naso ngade haude, imohai ifi fekeng kecbesande.”

³³ “Ic mong gombunga degec, imohai fora gombunga fingerude nga ic mangana degec, imohai fora mangana fingerude. Forango icac sirihia edzacnunuude. ³⁴ Ngeni boidzocac fingecsaheunac. Nga wiac ubaherenginau wakema fede, imocnoc enacnginango dekperagiude. Ngeni ngic manganango yoac gombunga degecdeacsoc mi ande. ³⁵ Ngic gombungango ye tohonga gombunga femide, imohacnac wiac gombunga meu maande. Nga ngic manganango tohonga manganaunac wiac mangana meu maande. ³⁶ Neng yofi edengunuba, ngeni yoacngina sicsauha sasawa deandae, yoac imoc ising ising nasou isinggema foraya degecde. ³⁷ Yoacgaac siricfu yoacga gombunga desigecde nga yoacgaac siricfu desima mangana degenggecde.”

³⁸ Ifi deu mitiac negen negengngic nga farisaio goa yeneng degec, “Kpoukpou, ge faka kuhagoc mong edzacnununadeac anemme.” ³⁹ Ifi degec yeng ine yofi edeyunuec, “Naso yomocac ngicngac ngeni mangana nga seroareng amma kucfaka mong henggecdeac kpesiandae. Nga ngeni ine faka kuhagoc mong mi ngemmengemlea, kpac. Profete Yona, yearu kucfaka fingerec, ngeni imocsac henggecde. ⁴⁰ Yona ye hadzing nga tofocnac harebec kondungyangtoaac heremanau feec, ifi isocngoc Ngicac Medacngo bangecac heremanau hadzing nga tofocnac harebec feude, ngeni imocsac henggecde. ⁴¹ Anu Niniwe taongtoaac ngic yeni Yonaac dedekperagiyoac negemma ubamereng anggec. Imocac ngicngac yomoc ngeneng ising ising nasou Niniwe ngicngac yenigoc yacma nammagec fakangina isinggema ngeneac mangana dengemmegecde. Anu negenggec, yomocngo† Yonaac faka ferahade. ⁴² Nga Seba bangecac ngactaungo Saromoac negen negentegec meudeac bangec tegiau saut-funac haec. Yeng ising ising nasou ngicngac yomoc ngenigoc yacma nammagec fakangina isinggema ngeneac mangana dengemmeude. Anu negenggec, yomocngo‡ Saromo ferahade. (1 Ngictau 10:1-13)

⁴³ Asu seuhagoc ye ngicfunac erema bangec dokuya kpac, ihai kemma tacnegenudeac tatak hofocma yerecema kecande. Kecma tatak mong mi meficgema ⁴⁴ yengenaocngoc yofi deude, ‘Amana warac tacma wayai, imohai monggoc dzigenema kembadeac negenduae.’ Ifi dema kemma ama imoc henude. Nga imoc bic wangge wanggea nga mengec mengerea amma mingina kpac eng tacde. Taru asu seuhagocngo imoc hemma ⁴⁵ monggoc kemma arengfora 7 wangecyunuu hagecde. Arengfora imoc yeneng ye ferahema mangana yombong andae, yeni meyunuma kemma ama imohai enarangina anu kecgecde. Ifi anu ngic ye warac mangana

† 12:41: Yesu ye yengenaac negemma “Yomocngo Yonaac faka ferahade.” deec. ‡ 12:42: Yesu ye yengenaac negemma “Yomocngo Saromo ferahade.” deec.

kefec, ye imoc ferahema imocac mangana yombong kefude. Nga ngicngac yofinenggac mangana andae, ngenearu faka ifiangoc fingerude.”

⁴⁶ Yesungo ngicngac yoac edeyunumanu nonggo munafora yeneng hama ngadeau namma yegoc yoac denegeng anggecdeac degec enec.

⁴⁷ Enu ngic mongngo imoc negemma edeec, “Nonggo munafocga yeni gegoc yoac yoac anggecdeac ngadeau nandae.” ⁴⁸ Ifi deu Yesungo ye edeec, “Damoc yeneng neac nonggo munafocna?” ⁴⁹ Ifi dema medacfora nanggec, yenearu maria sinema yofi deec, “Ngicngac yomoc yeneng nonggo munafocna. ⁵⁰ Imoc yofiac, ngicngac Manna kurumennu kecde, yeac songo nga negen negeng modacma uaya meandae, yenennoc neac nonggonaing nga dacmunafocna.”

13

¹ Uameme imohaingoc Yesungo amaunac mama dzohong tegiau kemma tarec. ² Tacmanu habutoa kunengngo yombong yearu kenggec ye gombau emma tacmanu ngicngac habutoango dzohong tegiau nanggec. ³ Nanggec yeng yoac heima yoac homac edeyunuma yofi deec,

“Gbome kpegi kpegingic mongngo gbome kpegiudeac uau kenec. ⁴ Kemma gbome kpegiu gbome goango mama sinnu heiu neng yeneng hama nedacgec. ⁵ Nga goango harongannu heiu ihai bangec efeanec feecac imoc bic nemonggema ereec. ⁶ Amma gbome godea homac mi faiecac wenacngo erema kpeu ururuema homeec. ⁷ Nga goango haseng manau heima nemonggeu hasengngo yadima gbome heihomeec. ⁸ Nga gbome goango bangec gombungau heima fora fingerec. Imohanac goau 100 fingerec nga goau 60 amma goau 30 fingerec. ⁹ Kedzahagoc yeng yoac yomoc negembeso.”

¹⁰ Anu medac yeneng yearu kemma kpesimigec, “Ge dafiac yoac heima edeyunuannec?” ¹¹ Ifi kpesimigec Yesungo yofi merengyemmee, “Kurumeng eucererenggac negen negeng sufu sufuya, imoc ngeneng negenggecdeac ngemmengemnea. Nga imoc ine yeni mi yemmeyemnea. ¹² Ngic mong wiac goa femide, ye wiac homac monggoc migec mekefude. Nga mong ye wiac mong mi mekecde, yearunac wiacbisic mekecde, imoc ifingoc wangecgecde. ¹³ Ngicngac yeni kic fima ni hendae nga kedzac kpema sifu wiac mong mi negentegecgecde. Imocac amma yoac heima edeyunuanduae. ¹⁴ Nga profete Yesaiango yoac deec, imoc yenearu fora fingecde,

‘Ngicngac kedzacngo negen negeng, yeni imoc negemma naric mi negentegecgecde. Amma kicngo heheng yeni imoc hemma naric mi hentegecgecde. ¹⁵ Ngicngacareng yomoc yeni herengina tondzera nga kedzacnginango yoac negenggecdeac ebiridae amma kicnginango wiac henggecdeac mepisickegec. Yeni kicnginango wiac mong hembauac nga kedzacnginango negembauac amma negen negengnginango wiac mong negentegecbauac, imoc yeni ubangina dafiu dzigeneu mengereyunubade.’ (Yesaia 6:9-10)

¹⁶ Nga ngicngac kicpisc nga kedzacfong kpac, ngeneac kickedzacngina kenehagoc. ¹⁷ Foracngoc, profete nga ngic fakangina dindingac homacngo warac kegec, yeni wiac ngeni hengandae, imoc hembeso songo negemma sifu mi henggec. Nga ngeni wiac kedzacnginango

negengandae, yeni imoc kedzacngo negembeso ayemmeu ifingoc mi negenggec.”

¹⁸ “Imocac ngic gbome kpegiec, imocac yoac heiheiac hania deba ngeni negenggec. ¹⁹ Ngic mongngo eucererenggac yoac kedzahango negemma mi negentegeru mangana minginango hama gbome hereau homec homera, imoc bic meickeude. Imoc wit gbomea sinnu heiec, siriha imocacsoc ande. ²⁰ Nga gbomea harongannu heiec, imoc ngic mongngo eucererenggac yoac negemma songogoc bic hoanggeude, ye isoc. ²¹ Hoanggeu imocngo ubeau godu mi mema naso wegenanecsac feude. Nga Anutuac yoacac amma kpendzeng me yunukporacfaka yearu fingeru ye makpeude. ²² Nga gbomea hasennu heiec, imoc ngic mong ye eucererenggac yoac negemma kefude, ye isoc. Ye yoac negenu kekecac negengyohoc nga dzofinacac faitobangfaka imocngo yadima yoac imoc heihomeu fora mong mi fingerude. ²³ Nga gbomea bangec kerehagocfu heiec, imoc ngic mong ye eucererenggac yoac negemma negentegerude, ye isoc. Ngic ifia yearunac goango fora 100 nga goango 60 amma goango 30, ifi fingerude.”

²⁴ Yesungo yoac mong heima yofi edeyunuec, “Kurumenggac eucerereng imoc ngic mongngo uayau kemma witgbomea gombunga kpegiec, siriha imocacsoc ande. ²⁵ Ngic ye kpegima kenu amaareng yeni tofocnac gau fedacmagec ngabango ine hama kpindzing mangana ifingoc wit botuhau kpegima kenec. ²⁶ Nga wit imoc nemonggema erema fora fingecmanu kpindzing manganango ifingoc nesarima ereec. ²⁷ Ifi anu wanacngic yeneng hama mingingngina edegec, ‘Kunennina, ge uau gbome gombunga kpeginec anu kpindzing mangana imoc ine damohacnac erede?’ ²⁸ Ifi degec yofi edeyunuec, ‘Ngabangic mongngo imoc andac.’ Ifi deu degec, ‘Neni kemma kpindzing mangana imoc taima ukunide, ge ifi negennec, me?’ ²⁹ Ifi degec yeng yofi edeyunuec, ‘Kpac, ngeni kpindzing taidimbe dema wit ifingoc taibauac amma wagec.’ ³⁰ Wit nga kpindzing yerahafocngoc yadimaec kpememe naso hau kpememengic yofi edeyunubade, ‘Ngeni hanahema kpindzing taima dedeckema gerecfu ukugec dzebeso. Nga wit ine mekpedzuc amma semengamanau faigec tacheso.’”

³¹ Yesungo yoac mong heima yofi edeyunuec, “Kurumenggac eucerereng imoc mastet gbomea isoc, ngic mongngo imoc mekemma uayau homerec. ³² Mastet gbomea, imoc gbome sasawa yeneac kapiangina. Amma ye yadima semeng uaac mondzang feracyunuma ic wegena anu sawau neng yeneng hama fawau faec heiandae.”

³³ Anu Yesungo yoac mong heima yofi edeyunuec, “Kurumenggac eucerereng imoc yis isoc. Ngac mongngo farawa 20 kg mema uuha yisgoc yerecgema meu hafoangoc yisagoc anude.” ³⁴ Yesungo yoac deec, imoc yoacfu sasawa heima ngicngac habutoa edeyunukefec, ye eng mong mi edeyunuec. ³⁵ Profete mongngo yoac yofi deec, “Ni yoac heima deba, imoc enacnaunac maudeac ande nga wiac warac kundunnu sufu sufuya feec nga wiac ngade fingecbesande, imocac yoac debade.” *(Mitiyegec 78:2)*

Yoac imoc fora fingerudeac Yesungo yoac heimasac yoac edeyunukefec.

³⁶ Anu ye habutoa faiyunuma amau enu medacfora yeneng yearu emma degec, “Ge yoac heima kpindzing mangana uau erede dedang,

imoc hania dekperaginemmena negenni.”³⁷ Ifi degec yeng yofi merengyemmec, “Ngicac Medacngo gbome gombunga kpegima kecede.³⁸ Semeng uaya imoc bangectoa bangec amma gbomea gombunga imoc eucererengac nambaracfora. Nga kpindzing mangana imocngo mangana minginaac nambaracfora.³⁹ Nga ngabangicngo gbome uau kpegiec, imoc mangana mingina. Nga fora kpememe naso, imoc naso wisic wisickea, imocac nasotoa. Uangic imoc angero.⁴⁰ Yeneng kpindzing mangana taima gerecfu ukugec dzeude, nasotoau ifi isoc fingerude.⁴¹ Imohai Ngicac Medacngo angerofora sueyunuu yeneng yeac amabangehaunac wiac kopocsic meficgeande amma ngicngac kopocsic mekecdae, imoc sasawa kpezucyunudacma⁴² gerecyadau ukuyunuu kemegecede. Ihai ngicngac kiacma enacngina kisaranggema kececede.⁴³ Nga ngicngac kpetiac yeni Mangnginaac eucererennu wenackiwa isoc kperagima kececede. Kedzahagoc yeng yoac yomoc negembeso.”

⁴⁴ Yesungo monggoc yofi deec, “Kurumenggac eucerereng imoc ngic yeneng dzofinac ua monnu sufugec, ifi isoc. Ngic mongngo ihai kemma imoc meficgema monggoc mesufuec. Mesufuma ubangerec kuneng negemma kemma wiara sasawa suema dzo mema kemma ua imoc bummeec.⁴⁵ Anu monggoc yofi, kurumenggac eucerereng imoc kubu gombunga buma kuneng kubu faifaingic mongngo hofocma kefec, ifi isoc.⁴⁶ Hofoc kecma kubu mong buma kuneng yombong meficgeec. Meficgema kemma iwaiya sasawa sueu dzo kirecgeec. Kirecgeu hama imocngo kubu imoc bummeec.

⁴⁷ Ni monggoc deba negenggec, kurumenggac eucerereng imoc ufic mong isoc. Ngic yeni ufic dzohonnu ukugec kemema kondung yang hania hania meande.⁴⁸ Ukugec dzohonggac yangngo uficfu wakeu tegiau kpedzigec ereec. Ereu ngic yeni kondungyang nenea isinggema otou faigec nga mi nenea, imoc ukugec.⁴⁹ Naso wisic wisickea imohai faka ifi isoc fingerude. Angero yeneng kemma ngicngac manganameme areng kecdae, yeni ngicngac dindingac yeneac botucfunac meicyunuma⁵⁰ gerectoau ukuyunugec kemegecede. Kemema yeni ihai kiacma enacngina kisaranggema kececede.”⁵¹ Yesungo ifi dema kpesiyemmec, “Ngeni yoac imoc sasawa negentegecdae me?” Ifi deu degec, “Oc.”⁵² Ifi degec yofi edeyunuec, “Imocac mitiac negen negengngic kurumeng eucererengac negen negeng mema kecandae, yeninoc ama monggac mingina, ye isoc andae. Yeng tohongaunac wiac esea nga gboria memaude.”

⁵³ Yesungo yoac heima imoc dedacma amabangec imoc wama⁵⁴ yengena amabangehau kenec. Kemma kpekpeturang amanginau emma edekpou ayemmeu ngicngac yeneng imoc negemma kpidohoma degec, “Ngic yomoc ye negen negentegec nga kucfaka imoc dahacnac mema mekecede?”⁵⁵ Ye amamemengic yeac medacnoc. Nga nonggea kpara Maria amma ye Yakobo nga Yosec nga Simong amma Yuda yeneac dacngina.⁵⁶ Nga naingfora sasawa yeni nenanggoc kecdae. Yeng negen negeng imoc dahacnac meec?”⁵⁷ Yeni ifi dema Yesuac yoac nga uayaac dehesi amma wagec. Ifi anggec Yesungo edeyunuec, “Profete yeni yenang amanginau nga amabangecnginau, imohaisac kpacngina kpac kecdae.”⁵⁸ Anu ngicngac yeni mi negensinggegecac amma yeng imohai kucfaka efeaneacsac meec.

14

¹ Naso imohai Yesuac siducngo gawanatoa Herode yeac kedzacfu kemeu ² yeng negemma uamedacfora edeyunuec, “Imoc Yohane doku-nadzic. Ye homecfunac gborima yarecac amma faka kuhagoc meudeac kuc femide.”

³⁻⁴ Imoc yofiac, Herodengo warac munea Firipoac enema Herodia hamangec meec. Meu Yohanengo yofi edeec, “Ge ngac imoc mema yegoc kecnade, imoc singngo mi dede.” Ifi deecac Herodengo Yohane mema hanimaria kpema witicamau faima ⁵ kpehomebeso negensiec. Nga ngicngac yeneng ye profete, ifi negenggecac amma kengec anec.

⁶ Anu Herodeac fingec fingecnaso hau yeni adzoroma tacmagec Herodiaac naroangngo yeneac botucfu yegec fedeu Herodengo hensongo ammima ⁷ naroangngo wiac monggac ammiu imoc naric miudeac nemuya monggac kpacfu deseriec. ⁸ Deseriu naroang ye nonggeango negen negeng miu Herode edeec, “Ge Yohane dokunadzicac oruha terau faima mehama nenna.” ⁹ Ifi deu negemma ngictau ye ubaebic meec. Amma ye ine dedeseriyoac ngicngac tacgec yeneac kicfu deec, imoc negensima naroangngo deec, imoc migecdeac deserima ¹⁰ wasaingic sueu Yohane witicamau tarec, ye ubea herecgebesonga kenec. ¹¹ Kemma Yohaneac ubea kperecgema hatea terau faima mehama naroang miu nonggeaarua mekenec. ¹² Anu Yohane medacfora yeni kemma farenga mehama tonggoma kemma Yesu siduc imoc ammigec.

¹³ Ammagec Yesungo siduc imoc negemma amabangec imoc wama gombau emma medacfora yenigoc amabangec mong ngiha kpacfu, ihai ye tembuha tarudeac kenggec. Ammanu ngicngac habutoa yeneng imoc bic negemma taongngina wama hanising ye modacma kenggec. ¹⁴ Kenggec Yesungo gombaunac mama ngicngac habutoa ifi yenemma ubea manganeu ngicngac hafeinginagoc mengereyunuec. ¹⁵ Mengereyunuma kecmanu ama marai anu medacfora yeneng yearu hama degec, “Bangec yomoc ngiha kpac anu naso bic kendacdeac ngicngac habutoa sueyununa amabangec goau kenggec. Yeni kemma yenaoc yaka bummenec anggec.” ¹⁶ Ifi degec yeng yofi edeyunuec, “Yeni kenggecdeacsoc mi ande, ngeni ngenaoc yaka gumecyunugec.” ¹⁷ Ifi deu degec, “Neni ic sogong marimong nga kondungyang yohockang yoc mekecdimbe.” ¹⁸ Ifi degec yeng yofi deec, “Ngeni yaka imoc nearu mehagec.” ¹⁹ Yesungo ifi dema ngicngac habutoa kpindzinnu matacgecdeac edeyunuec. Edeyunuma ic sogong marimong nga kondungyang yohockang, imoc mema kiwa fiu kurumennu enu yaka keneheec. Kenehema ic sogong imoc tuema medacfora yemmeu yeneng imoc mema ngicngac habutoa yemmegec negec. ²⁰ Nga yeni sasawango negebec amma yaka tosea neti anggec tarec, imoc kpedzucnegec kemema sakac 12 wakeec. ²¹ Ngicngac yaka negec, ngic yeneac kpete imoc 5 tauseng isoc. Nga ngacnambarac yeneac kpetengina imoc mong mi megec.

²² Yesungo medacfora sueyunuu yeni gombau emma dzohong noboc-geng waraigecdeac kenggec. Kemmagec ye yengenaoc kecma ngicngac habutoa faiyunuu ²³ kendacgec. Kendacgec ye numuudeac tikiu enu ama toforeu tembuha tarec. ²⁴ Taru gombango dzohong dzongiau kensikemanu firangngo kenggecfusing hama siri kpema gomba mekem-meha anec. ²⁵ Ifi anu ama wereckembesonga ammanu Yesungo dzohong

witiau titi medacfora yenearu kenec. ²⁶ Ye dzohong witiau titikenu medacfora yeneng hemma yofi degec, “Wosongango hade.” Ifi dema kengec amma arohogec. ²⁷ Arohogec Yesungo negemma imohaingoc yofi edeyunuec, “Ngeni wosongina makiu, imoc ni, ngeni mi kengec-gunuu.”*

²⁸ Ifi deu Petorongo meremma deec, “Kebu, ge geanggaoc hanec isoc, ni doku witiau tima tima gearu habadeac edenuna.” ²⁹ Ifi deu Yesungo deec, “Ge hana.” Ifi deu Petoro ye gombaunac mama doku witiau tima Yesuaru kenec. ³⁰ Kemmanu firangtoa kpeu hemma kengec amma ine dokuu kemema kpacma deec, “Kebu, ge meficnuna.” ³¹ Ifi deu Yesungo maria bic sinema Petoroac mari mema miacma yofi edeec, “Ngic negen negensingga kapia, ge nocac negengyohoc andang?” ³² Ifi deu gombau emmaec imohaingoc firang kpac anec. ³³ Anu gombau tacgec, yeneng Yesu dengerema yofi degec, “Foracngoc, ge Anutuac Medac.”

³⁴ Anu yeni dzohong ferecgema Genesarete bangecfu kensikegec. ³⁵ Kensikemagec bangec imocac ngic yeneng Yesu bic hensima yoac imoc faigec bangec imohai yerecgeu yeni ngicngac hafeinginagoc yearu meyunudacma hagec. ³⁶ Hama hafeinginagoc yeni ngakpia susiaac witihasac kpeseregecdeac derecgegec. Amma kpeseregec, yeni sasawango ngereadacgec.

15

¹ Mitiac negen negengngic nga farisaio yeneng Yerusarennac Yesuaru hama degec, ² “Medacfocga yeni nocac bangecfocnina nga esangabofocnina yeneac singyoac kpema maringina mi dzuacma yaka menec angandae?” ³ Ifi degec yeng yofi deec, “Ngeni nocac Anutuac dedeseriyoac kpema ngenang singyoac waraima modacandae.” ⁴ Anutungo yofi dede, “Ge nonggo manghocga seseheyurubesena.” Nga “Ngic mong nonggea me mamaac sowecyoac deude, ye homebeso.” (*Makekeng 20:12; 21:17; Sesememe 20:9; Dedeseri 5:16*)

⁵ Ngeni ine yofi deandae, “Mongngo nonggea me mama edema yofi deude, ‘Neng wiac goa gemma nangegubai dede imoc bic Anutuac sese dedua.’” ⁶ Ye ifi dema nonggo manghora mi seseheyuruude. Ifi amma ngeni singyoacngina kpabanggema Anutuac yoac semegecde. ⁷ Ikocngic, ngeneacnoc profete Yesaiango kpefing dema fora yombong yofi deec,

⁸ “Ngichabu yomoc yeni enacbibicngo sesehenuandae nga herenginango ine neac hereau kecdae. ⁹ Nga yeni kpoukpou ngicngac kpouyem-meandae imoc ngicac singyoacsac edekpou ayemmeandae amma eng dengerenugec hembra fora kpac angkecde.” (*Yesaia 29:13*)

¹⁰ Anu Yesungo ngicngac kpacyunuu hagec yoac yofi dema edeyunuec, “Ngeni kedzac kpema negentegecbisia. ¹¹ Enacfusing wiac kemedede, imocngo ngic ubahere mi heidzadzu kpeude. Nga wiac hereninaunac nga enacfu ereande, imocngo ine ngic ubahere heidzadzu kpeude.”

¹² Anu medacfora yeneng yearu hama edegec, “Farisaio yeneng yoac imoc negemma negemmangang meficgegec, ge imoc negennec me?”

¹³ Ifi kpesimigec yeng yofi deec, “Kurumeng Mannango iwai mong mi homerec, imoc godeagoc kpedzigece. ¹⁴ Ngeni imocac wayunugec. Yeni

* **14:27:** Grik yoacfu ye “Ego eimi.” deec. Imocac titiha yohockang, “Imoc ni.” me “Ni kecduaengoc.” Imoc Anutuac kpara mong Anutuac angerongo Mose edeec.

yenaoc kicpisc amma kicpisc yeneac enara kecdae. Amma kicpisc mongngo kicpisc ogea wangerudeu, yeri yerahafoc tennu kemeyuru-ude.”

¹⁵ Deu Petorongo kpesimiec, “Yoaac heidang, imocac hania dena negenni.” ¹⁶ Ifi deu yeng yofi edeyunuec, “Ngeni negen negentegecngina kpac isoc kecdaengoc. ¹⁷ Wiac enacfusing kemeande, imoc sasawango herenginau kemema isinggeu keractennu kemeude. Ngeni imoc mi negentegecdae me? ¹⁸ Nga wiac enacfusing ereande, imocngo ine ubahere-unac erema ngic ubahere heidzadzu kpeude. ¹⁹ Ubahereunac wiac yofia ereande, negen negeng magana nga ewekpekpe amma kaisero faka nga eweeneng mewa amma hamangec faka nga ikoc yoacfu faifaiyunu amma desureyoac. ²⁰ Faka imocngo ngic ubahere heidzadzu kpeude. Nga ngeni maringina mi dzuacma yaka eng negecde, faka imocngo ine ngic ubahere naric mi heidzadzu kpeude.”

²¹ Yesungo Genesarete bangec wama Tiro nga Sidong bangec, imohai kenec. ²² Kemmanu imohacnac Kanaang yeneac arenunac ngac mongngo hama Yesu kpac sambic ammima deec, “Kebu, Dawidiac bangeha, ge neac ubaga manganau, hadehadengo naroanna memanganande.” ²³ Deu Yesungo yoac turunga mong mi merenu medacfora yeneng hama igockema degec, “Ngac ye ngadeninau homac kpacdeac suena kenu.” ²⁴ Ifi degec, yeng yoac yofi merenec, “Ni Israe amaarenggac rama sufu sufuya kecdae, yeneac amma mayai.” ²⁵ Anu ngacngo ine hama Yesuac fafoc heimima deec, “Kebu, ge meficnuna.” ²⁶ Ifi deu yofi edeac, “Nambarac yeneac yaka wangecyunuma kasi yenearu ukuyem-meyemme, imoc faka gombunga mi ande.” ²⁷ Ifi deu ngac ye serima deec, “Kunenna, imoc naric denec. Nga kasi yeni ine mingingfocnginango yaka kisisickegec tebo bageau mau imocsac neandae.” ²⁸ Ifi deu Yesungo meremma ngac yofi edeac, “Ngac, negen negensingga imoc engena yombong. Negen negenggau negendang, ifi fingecgende.” Ifi demanu naso imohaingoc naroanga ngereec.

²⁹ Anu Yesungo amabangec, imoc wama Gariraia dzohong tegiau kemma tikiu emma ihai tarec. ³⁰ Tacmanu ngicngac habutoa kuneng yombong hama ngicngac hanimangang nga puring amma kicpisc nga yoacngina kpac amma ngicngac homac ifia meyunuma hagec. Hama Yesuac hoannu faiyunuec yeng mengereyunuec. ³¹ Mengereyunuu ngicngac yoacngina kpac, yeni yoac degec nga puring yeni ngereegec amma hanimangang yeni sing tigece nga kicpisc yeni kic figec. Ifi anggec ngicngac yeneng imoc hemma kerectegec amma Israeac Anutu dengeregec.

³² Anu Yesungo medacfora kpacyunuu hagec yofi edeyunuec, “Ngicngac habutoa yomoc yeni yakangina kpac uameme harebec bic nigoc kec-dauac yeneac ubana manganede. Yeni sinnu kemma kicgigi ayemmebac herenginaac homemagec naric mi sueyunubade.” ³³ Ifi deu medacfora yeneng meremmigec, “Nenang yei bangec kisiu kecma yaka dahacnac meni ngicngac habutoa kuneng yomocac kpetenginasoc anude?” ³⁴ Ifi degec Yesungo yofi kpesiyemmeec, “Ngeni ic sogong dafiguc mekecdae?” Kpesiyemmeec degec, “Ic sogong seweng nga kondungyangbiscic biscic goa.” ³⁵ Degec Yesungo ngicngac habutoa bangecfu matacgecdeac edeyunuec. ³⁶ Edeyunuu tacgec, yeng ic sogong nga kondungyang mema ubangerec dema tuema medacfora yemmeu yeneng mederema

ngicngac habutoa yemmegec negec. ³⁷ Yeni sokoma nema negebac andacgec yaka tosea neti anggec tarec, imoc kpedzucnegec kemema sakac 7 wakeec. ³⁸ Nga yaka negec, ngic imoc yeneac kpetengina 4 tauseng nga ngac nambarac yeneac kpete imoc mi memea. ³⁹ Yesungo ngicngac habutoa sueyunu kengha anggec ye gombau emma Magadang bangecfu kenec.

16

¹ Farisaio nga sadukaio yeni Yesuaru kemma yeac kuha isinggegecdeac negenggec. Ifi negemma ye faka furia mong kurumennunac meu fingeru edzacyunuudeac kpesimigec. ² Kpesimigec Yesungo meremma yofi edeyunuec, “Ama marai anu ngeni deandae, ‘Amabangec sacsac andeac wereckenu naso gombunga anude.’ ³ Nga asoac yacma deandae, ‘Amabangec sacsac amma kundung kpedeac kiafirang kpeude.’ Ngeni sawau faka fingecande, imoc gombunganoc isinggeandae nga nasoac soi fingecande ngeni imoc ifingoc isinggegec ngereebac. ⁴ Ngicngac areng yomoc ngeni manganameme nga seroareng amma ngeni kucfaka mong henggecdeac kpesiandae. Imocac ngeni faka kuhagoc mong mi ngemmengemlea. Yonaaru kucfaka fingerec, ngeni faka imocfiasac henggecde.” Ifi dema wayunuma kenec.

⁵ Yesuac medacfora yeni yegoc dzohong noboc kenggec. Kembeso ic sogong nigecyunuu engsac kenggec. ⁶ Kensikema Yesungo yofi edeyunuec, “Ngeni farisaio nga sadukaio yeneac yis henghomema kecbisia.” ⁷ Deu medac yeni yenaocngoc denegeng amma degec, “Nenang ic sogong mi mema hading, imocacnoc ifi dede.” ⁸ Ifi degec yeng bic negengyemmema deec, “Ngeni ngic negen negensingngina kapiianec, ngeni ngenaocngoc ic sogong mi mehadauac denegeng andae, yoac imoc wagec. ⁹ Ngeni negen negentegecngina kpac. Ic sogong 5ngo ngic 5 tauseng sokoyunudaru sakac dafiguc mewakegec, imoc mi nigecngunubeso. ¹⁰ Amma ic sogong 7ngo ngic 4 tauseng sokoyunudaru sakac imoc dafiguc mewakegec, imoc ifingoc negensibisia. ¹¹ Ni ic sogonggac mi dedua. Ngeni farisaio nga sadukaio yeneac yis, imocac henghomema kecgecdeac dedua nga ngeni imoc mi negentegecdau.” ¹² Ifi edeyunuma yeni ic sogonggac yis garengeme kecgecdeac mi deec, imoc negentegecgec. Yeni farisaio nga sadukaio yeneac kpoukpouyoac, imocac garengemema kecgecdeac ine deec.

¹³ Yesungo Firipi bangecac Kaisarea taong mewegenema medacfora yofi kpesiyemmeec, “Ngicngac yeni Ngicac Medac yeac merac deandae?” ¹⁴ Ifi deu degec, “Ngic goango Yohane dokunadzic deandae nga goango Eria amma goa yeneng ine Yerima me profete mong deandae.” ¹⁵ Ifi degec yofi deec, “Nga ngeni ngenaoc ine neac merac deandae?” ¹⁶ Kpesiyemueu Simong Potorongo deec, “Ge Messia, Anutu kekehagoc yeac Medac.” ¹⁷ Ifi deu Yesungo yofi edeac, “Simong, Yonaac medac, yoac imoc ngic dedeunac mi dedang, imocac ge kenecgagoc. Manna kurumennu kecde, yennoc imoc mekperagima edeguu dedang. ¹⁸ Neng ifingoc edeguba negenna, ge Potoro,* anu hoc yomocac witiau† kpebungtoana faibade. Nga imocngo serima nanu homec amaac nagungo naric mi hepatinggeude.

* 16:18: Potoro imocac titiha, hochbisc. † 16:18: Yesu ye yengenaac negemma “hoc yomocac witiau kpebungtoana faiba.” ifi deec.

¹⁹ Ni kurumeng eucererenggac ki gamba geng bangecfu iwai sasawa dzezenade, imoc kurumennu ifingoc dzege dzegea fingerude. Nga ge wiac bangecfu yungecdacnade, imocngo kurumennu ifingoc yungec yungec fingerude.” ²⁰ Ifi dema medacfora yeneng Yesu ye Messia, imoc ngic mong mi edeyunugecdeac deracyunuec.

²¹ Naso imohai hanahema Yesungo medacfora yofi edeyunuec, “Ni Yerusarennu kamba yudangic enarafocongina nga womong gareng enara amma mitiac negen negengngic yeneng kpendzengtoau fainuma nuhomegecde. Anu uameme harebec ammanu monggoc gborima yacbesare.” Faka imoc fingerudeac deec. ²² Ifi edeyunuu Petorongo Yesu ngadeau wangep kemma tembucfu namma dekpetari ammima deec, “Anutungo meficgumanu faka imocngo gearu naric mi fingecgembeso.” ²³ Ifi deu Yesungo dzigenema Petoro yofi edeac, “Satang, ngadenau hakenna, ni memanunadeac negennec. Ge wiac negennec, imoc Anu-tuarunac kpac, imocngo ine ngicac negen negeng ande.”

²⁴ Ifi dema medacfora yofi edeyunuec, “Mong ye ni modacnubeso negendeu ye yengena ubasebiaac songo memama mariponga miacma tofohoma modacnubeso. ²⁵ Ngic mong ye kekeha segereudeac negemma uaya mekecde, ye kekeha sufumiude. Nga mong ye neac amma kekeha waude, ye kekeha fingeciude. ²⁶ Imocac amma ngic mong ye bangectoa bangec yomocac finac sasawa meficgema yengena kekeha ukuu sufuude, wiac imocngo memefihagoc naric mi anude. Amma mong ye kekeha monggoc meudeac negenside, ye imoc bummemeac osiude. ²⁷ Nga Ngicac Medacngo Mamaarunac kuc nga kibikperagiagoc angero-fora yenigoc hama ngicngac sasawa angammemengina angandae, imocac sirihau turunga kpouyemmeude.

²⁸ Foracngoc, ngic yomoc nandae, ngenearunac goa mi homemagec Ngicac Medacngo eucererenggac hau kicnginango henggecde.”

17

¹ Uameme 6 wisickemanu Yesungo Petoro nga Yakobo amma munea Yohane hesicyunuu tikitoa herea monnu emma tembucngina kecgec. ² Ihai kecmagec Yesuac sebia kicnginau heimerenec. Heimerenu kicmesuya imoc wenac isoc anec nga ngakpikporuha imoc kongac kpema ama meaiu kperagia fingecande, ifi isoc anec. ³ Ifi ammanu Mose nga Eria yereng imohaingoc fingecyemmema yegoc denegeng anoc. ⁴ Nga Petorongo Yesuac deec, “Kebu, nenang yei kecni songea andeac ge negenna naric anu bedzo bedzo harebec meba. Geac mong nga Moseac mong amma Eriac mong.” ⁵ Anu Petorongo ifi denammanungoc hoeng mong kperagiagocngo mama semeyunumanu hoeng manaunac yoacudumeng mong yofi kpacma deec, “Yomoc neac Songomedacna, ye hensongo ammiduae. Ngeni yeac yoac negembisia.” ⁶ Nga medac yeni imoc negemma kengec ebiria amma bangecfu makpema kicmesungina sufugec. ⁷ Ifi anggec Yesungo yenearu kemma midiyunuma yofi edeyunuec, “Ngeni yacgec, kengec mi anggec.” ⁸ ifi deu yeni kicngina fima ngic mong mi henggec, yeni Yesu yengenasac nanu henggec.

⁹ Anu tikiunac mama Yesungo deracyunuma yofi deec, “Ngeni onga hendau, imocac ngic mong mi edeyunubisia. Kecma Ngicac Medacngo homecfunac gborima yaruguc ine edeyunubisia.” ¹⁰ ifi deu medacfora yeneng kpesimigec, “Mitiac negen negengngic yeni dafiac Eriango

waraima haudeac deandae?" ¹¹ ifi degec yeng yofi edeyunuec, "Eriango warai hama wiac sasawa memengere anudenoc." ¹² Ni yofi edengunuba negenggec, "Eria ye bic hau yeni mi hensima yenang songo modacma faka hania hania ammigec. Nga yeni Ngicac Medac ifingoc kpendzennu faigec kpendzeng kpeude." ¹³ Ifi deu medac yeni Yohane dokunadzicac deec, imoc bic irickegec.

¹⁴ Anu yeni tikiunac mama habutoa yenearu kensikemagec ngic mongngo Yesuaru hama fafoc heimima deec, ¹⁵ "Kebu, ge medacnaac ubaga manganeu. Ye afonasoya hau kpendzeng ebiria kpema naso homac gerefcu nga dokuu kemeande. ¹⁶ Nga medacna geac medacfocga yenearu mekemba yeneng ye mengeregecdeac obohoma wadau." ¹⁷ Ifi deu Yesungo yofi deec, "Ngicngac areng yomoc ngeni negen negensingngina kpac yombong amma ngeni fakangina sicsauha. Ni naso herea ngenigoc monggoc tacbadeac modzona tide. Ngeni medac nearu mehagec." ¹⁸ Deu mehagec Yesungo hadehade ngabayoac seria edeu ye medac imoc wama kenec. Kenu naso imohaingoc medac imoc ngereec.

¹⁹ Ifi anu medacfora yeneng Yesuaru hama tembucngina tacma kpesimigec, "Neni dafiac hadehade imoc kporacbibieding?" ²⁰ Kpesimigec Yesungo yofi merengyemmeec, "Foracngoc, ngeni negen negensingngina kapiancec fedecac obohoma wadau. Ngeni negen negensingngina mastet gbomea* isoc fengemmeu debac ngeni tiki yomoc naric edegecde, 'Tiki, ge yomohacnac yacma edimoc kenna.' Ifi edegec ye kenude. Nga ngeni wiac monggac naric mi obohogecde. ²¹ Hadehade ifia yakasege kecma nunumungosac kporachesonaga."

²² Yesu nga medacfora yeni yenhafoc Gariraia bangefcu kpedzucnema kecmagec yeng yofi edeyunuec, "Ngic yeneng Ngicac Medac kererema ngicngac yeneac mariu faigecde, imocac naso wegenede. ²³ Faigec yeneng ye mema kpegec homeude. Homema uameme harebec ammanu homecfunac monggoc gborima yarude." ifi deu yeni ubaebic kuneng megec.

²⁴ Anu Kafanaung taonnu kensikemagec Anutuac womonggac takesimemengic yeneng Petoroaru hama kpesimigec, "Ngeneac kpoukpou ye womonggac takesi faiande me kpac?" ²⁵ ifi degec Petorongo deec, "Oc, faiande." Ifi dema amau emma yoac mi demanu Yesungo kpesimieci, "Simong, ge dafi negennec, bangeha bangeha ngictaungina, yeni takesi meracarunac meandae? Yeni yenang medacfocngina, yenearunac me ngicngac goa yenearunac meandae?" ²⁶ Kpesimiu deec, "Yeni ngicngac goa yenearunac meandae." ifi deu Yesungo yofi deec, "Ifiac amma medacfora yeni takesi mi faifai eng kegecde. ²⁷ Nga yeni neranggac negemmangang mi anggecdeac amma geng ine dzohong tegiau kemma kondungyang memec hawic mong ukuna. Ukuma kondungyang waraima menade, imocac enara mekpacgema siriwadzo mong meficgenade. Meficgema dzo imoc mema neac nga geangga kpacfu takesimemengic yemmebesena."

18

¹ Naso imohai medac yeneng Yesuaru hama kpesimigec, "Kurumeng-gac eucerereng, imocac arennu merang kuneng kecde?" ² Ifi kpesimigec Yesungo nambarac yenearunac mong kparec. Kparu kenu ye

* **17:20:** Mastet gbomea imoc homong gbomea isoc kapia yombong.

botucnginau faiu nanu yofi deec, ³ “Foracngoc, ngeni ubangina mi merenggecde amma nambarac yeni isoc mi anggecdeu kurumenggac eucererenu naric mi enggecde. ⁴ Imocac ngic mong ye memaemema medac yofia, yeac siricfu kefude, yeng kurumenggac eucererenu kuneng kefude. ⁵ Nga mong ye nambarac yenearunac mong yofia neac kpacfu hoanggeude, yeng ni hoannuude.

⁶ Nga nambarac kapia yenearunac mong ni negensinnude, ye mongngo ngombonggeu sing segeudeu faka yomocngo yearu ngereebac. Ye yagucnoc dzamandzingtoa ubiau ubahemima kondung keme kemeau ukugec kemebac. ⁷ Bangectoa bangec yomocac ngic manganaac ngombonggema ogofocngina kopocsicfu faiyunuandae, yeni sowecnginagoc. Nga faka imoc fingerude, amma ngic mong ye faka imoc fingerudeac ngombonggeude, ye ebihagoc. ⁸ Ge haniga me mariga mongngo anggeni kopocsic meficgenadeu geng imoc herecgema ukuna kembeso. Hanimariga hafoangoc kecma gerec wisic wisickea kpac, imohai ukugugec kemebanggac, hani mangang me hanimariga tegeg tegera kecma kekecseriu ennade, imoc ine ngereeude. ⁹ Me kicga mongngo anggeni kopocsic meficgenadeu geng kicga meickema ukuna kembeso. Ge kicga yohockangoc kecma hofeac gerecfu ukugugec kemebanggac kicga nobohagocsac kecma kekecseriu ennade, imoc naric anude. ¹⁰ Ngeni nambarac kapia, yenearunac mong ubango mi ukubisia. Ni dengunuba negenggec, nambarac yeneac angerofocngina kurumenu kecdae, yeni nasoc Manna kurumenu kecde, yeac kicmesuya hengkecdae. ¹¹ Nga Ngicac Medacngo ngicngac sufu sufuya, yeni ebicfunac kpedzucyunuma meyunuudeac maec.

¹² Ngic mong ye ramafora 100 mekecde, imohacnac mong kemma sufuu yofi anude. Ye ramafora 99 tikiu wayunuu nanggec kemma sufudacmoc, imocnoc hoforude. ¹³ Hofockecma meficgema yeac ubangerec kuneng negenude. Nga 99 mi sufugec, yeneac ubangerec negengande, imoc ferahema sufuec, yeac ubangerec kuneng negenude, imoc fora yombong. ¹⁴ Nga Mangngina kurumenu kecde, yeng ifi isocngoc areng kapia yomoc, yenearunac mongngo mi sufuudeac negemma kecde.

¹⁵ Ogoga mongngo gearu kopocsic meficgeudeu ge kenna yegoc tembucngira tacma imoc deficgemina. Nga yeng yoacga negenudeu ge firang anna ye geac ogoga monggoc anude. ¹⁶ Nga ye yoacga mi negenudeu geng ine ngic mocgu me yohockang meyuruna ngenahafoc ebic imoc mengeregecdeac tachisia. Ifi amma ngic yohockang me harebec dede sasawa demeseri ambisia. *(Dedeseri 19:15)* ¹⁷ Nga

ye yoacngina mi negenudeu ngeni ine kemma kpebung edeyunubisia. Edeyunugec yeng kpebung yeneac yoac ifingoc waudeu ine ngic imoc henggec ye ngic Anutu mi negemmidae nga takesimemengic, yeni isoc ambeso. ¹⁸ Foracngoc, ngeni bangecfu wiac sasawa dzegegecde, imoc kurumenu ifingoc dzege dzegea feude. Nga ngeni bangecfu wiac yungecdacgecde, imoc kurumenu ifingoc yungec yungera feude. ¹⁹⁻²⁰ Imoc yofiac, yei bangecfu ngicngac yohockang me harebecngo neac kpacfu kpeturanggema tacgecdeu ni botucnginau kecbade. Imocac ngenearunac yohockangngo uba mocgu amma wiac monggac me monggac kpesiecdeu Manna kurumenu kecde, yeng negengngecmema imoc ngemerude.”

²¹ Anu Petorongo Yesuaru hama kpesimiec, “Kebu, ogonango nearu kopocsic meficgeudeu naso dafiguc kopocsiha wabadeac negennec? Atac 7 soha ande me?” ²² ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Atac 7 kpac, atac 70 namma ende imocac deduae. ²³ Imocac kurumenggac eucerereng imoc ngictau mong ngic homac mingingngina kefec, ye isoc. Nga yeng wanacngic yeni yearu turungngina kpougecdeac nasoya faiec. ²⁴ Faiu hagec turungnginaac ising ising ua hanaheu ngic mong ye turunga kifa 150 tausenggac uabung, imocacsoc feec, ngic imoc yearu mehagec.*

²⁵ Nga ye turunga imoc kpoudeac obohoma minginango edeu yengena nga enemmedacfora minging monggaru sueyunuma wiara sasawa suedacma, imocngo dzo kirecgeu turung imoc kpac anudeac deec. ²⁶ Ifi deu wanacngic ye imoc negemma minginaac kicfu makpema deec, ‘Kunenna, ge neac ubaga manganeu tomaina kecmama turunna kpoudacbade.’ ²⁷ Ifi deu minginango yeac ubea manganeu yoara nga turunga momoc waec.

²⁸ Anu wanacngic ye ngadeau kemec. Kemema ine wanacngic ogea mong yearu turunga uameme 100ac uabung† feec, ye meficgeec. Meficgema ye mendanggema ubea mendzicma deec, ‘Neac turunna gearu fede, imoc bic kpounendacna.’ ²⁹ Ifi deu wanacngic ogeango imoc negemma yeac kicfu makpema desambic ammima deec, ‘Ge neac-nec ubaga manganeu tomai kecmama turungga imoc ngade kpoubade.’ ³⁰ ifi deu ogeango yeac yoac wama turunga kpoudacmaguc maudeac mekemma witicamau faiu tarec. ³¹ Taru wanacngic ogofocngira yeneng faka imoc hemma ubangina homac manganeu negenggec naric mi anec. Nga yeni kemma faka fingerec, imoc sasawa mingingngina edegec. ³² Edegec mingingnginango wanacngic imoc deu hau edeec, ‘Ge wanacngic mangac manganea. Geng desambic anenna turungga sasawa wadua. ³³ Nga neng geac ubana manganeu turungga wadua, ge ifi isoc wanacngic ogogaac ubaga ifingoc manganeu turunga wabanggacsoc.’ ³⁴ Ifi dema minginango herebu negemma ngaba ammima witicamagareng yeneac mariu faiec. Faiu wanacngic ye turung imoc sasawa kpoudacmaguc maudeac deec.

³⁵ Anu ngeni sasawango ogofocngina tembus tembus yeneac kopocsic ubaherenginango yombong mi wagecdeu Manna kurumennu kecde, yeng siriha ifingoc ngeni angemmeude.”

19

¹ Yesungo yoac imoc dedaru wisickeu Gariraia bangec wama Yudaia bangecfu Yodang nobocgengau kenec. ² Kenu ngicngac habutoa kuneng yombong ye modacgec yeng ngicngac hafeingingagoc mengereyunuec.

³ Anu farisaio yeneng yearu hama faitobannu faigecdeac kpesimigec, “Ngic ye enema wiac hania haniaac amma waude, singngo imoc dede me?” ⁴ Ifi degec Yesungo meremma yofi edeyunuec, “Fingec fingec minginango hanahema deu ngic nga ngac anecde, ifi meficyruec. Ngeni imocnoc osonegeng angandae.

(*Fingec fingec 1:27; 5:2*) ⁵ Ye meficyruma yofi deec, ‘Imocac amma ngic ye nonggomama wayuruma enemaaru kpeketaheu yegoc sebi mocgu anecde.’ (*Fingec fingec*

* **18:24:** Yesu ye 10 tauseng tarantong deec. Tarantong imoc dzotoangina anec. Nga 10 tauseng imoc kpetetoangina anec. Imocac witiau mi osogec. † **18:28:** Ye 100 denari deec.

2:24) ⁶ Ifi anecdeac yeri yohockang monggoc mi andape, kpac. Yeri sebi mocgu anecdeac yofi ande, Anutungo wiac dzegeec, imoc ngicngo naric mi herecgebeso.”

⁷ Deu degec, “Nga dafiac Mosengo dedeseri yofi nemmeec, ngic mongngo ngac wawa kibi ohoma ngac miu ngac ye wau kembeso?”

⁸ Ifi degec Yesungo yofi deec, “Ngeni ngic ubaseri nga herengina dzege dzegea, imocac Mosengo enengfocngina wayunugecdeac kpaie mi heiec. Nga hanac hanaheaunac ereec sing ifia mong mi feec. ⁹ Ni ine yofi edengunuba, ngic mongngo enema serofaka mi ammanu ye eng wama ngac mong meude, ngic imocngo serofaka anude.”

¹⁰ Ifi deu negemma medacfora yeneng degec, “Eweeneng yereac botucfu faka ifia fedeu eweeneng kecec kecnide, imoc gombunga yombong kpac.” ¹¹ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Yoaac yomoc goa yenearu mi heiude. Yoaac imoc ngic yemmeyemeea yenearusac heiude. ¹² Ngic goa yeni nonggo heremanaunac kufing fingecegec. Nga goa yeni ngicngo faka ayemmegec kufing anggec amma ngic goa yeni kurumeng eucerereng-gac amma kufing isoc kecandae. Ngic mong ye yoaac imoc yearu heide, yeng imoc mebeso.”

¹³ Anu ngicngac yeneng nambaracfocngina kapiabisic Yesuaru meyunu kemma negenggec, “Yeng mariango nambarac witinginau faima numuyemmeude.” ifi anggec medacfora yeneng kpetariyem-megec. ¹⁴ Yesungo ine yofi deec, “Nambaracbisic bisic yeni nearu naric hagec. Ngeni kpaie mi heiyemmegec. Kurumenggac eucerereng imoc nambaracbisic bisic yofia yeneac.” ¹⁵ Ifi dema maria witinginau faima kenecyunuu wisickeu ye amabangec imoc wama monnu kenec.

¹⁶ Negenggec, ngic mongngo Yesuaru hama deec, “Kpouk pou, ni noc faka gombunga angkecma kekecseri mebai?” ¹⁷ Ifi deu yeng yofi deec, “Ge wiac gombungaac ni mi kpesinenna. Mocgungo gombunga kecde. Nga ge kekecseriu embesonga dema dedeseriyoacnina tofohobesena.”

¹⁸ Ifi deu deec,

“Dedeseriyoac damoc tofohobadeac denec?” ifi deu Yesungo yofi deec, “Ge ngicngac mi yunuhomesesena nga kaisero mi ambesena nga hamangec mi mebesena amma enacfu faifai mi ambesena.

¹⁹ Ge nonggo manghocga seseyurubesena amma geangga anggen-gande, siriha imocngoc ogofocga heresongogoc hoangyunubesena.”
(*Makekeng 20:12-16; Dedeseri 5:16-20; Sesememe 19:18*)

²⁰ Ifi deu sebigboringic yeng deec, “Ni imoc sasawa modacanduae. Nga noc wiacac monggoc kpedadanggebade?” ²¹ Deu Yesungo yofi edeec, “Ge ngic dindigac hafoangoc kecbesonga negennec isoc, yofi anna. Kemma wiacga sasawa suedacma hiedzoga mema ngicngac makpekpea yem-mebesena. Ifi anna kurumenggac dzofinac fingecegnu hama modac-nubesena.” ²² Ifi deu sebigboringic ye dzofinaha homac femiecac yoaac imoc negemma ubaebic mema kenec.

²³ Kenu Yesungo medacfora yofi edeyunuec, “Foracngoc, ngic mong dzofinactogoc, ye kurumenggac eucererennu enudeac ambibieude. ²⁴ Amma monggoc deba negenggec, kamerengo bungic singau engeng, imoc ua efea nga ngic dzofinacgoc yeng Anutuac eucererennu engeng, imocngo ine uatoayagoc.” ²⁵ Ifi deu medac yeneng yoaac imoc negemma kpidohoma kerecgec yombong amma degec, “Ifi anu merang naric

komoc kpeude?" ²⁶ Ifi degec Yesungo yenemma yofi deec, "Ngic ngeni imoc obohoma wagece nga Anutungo wiac sasawa naric meude." ²⁷ Ifi deu Petorongo deec, "Negenna, neni wiacnina sasawa wadacma modacguma kecdimbe. Imocac neni noc wiac menide?" ²⁸ ifi deu Yesungo yofi edeec, "Foracngoc, kecma wiac sasawa gboria fingerude, naso imohai Ngicac Medacngo kurumenggac kuc nga kibikperagiaac ngictautatahau tarude. Nga ngic modacnuandae, ngeni ifingoc ngic-tautatac 12 imohai tacma Israeac kisis 12, yeneac fakangina isinggema desigecde. ²⁹ Nga ngicngac kpacnaac amma amafocngina me dacmunafocngina me nonggo mangfocngina me nambaracfocngina me bangecngina wagec, ngeni sasawango wiac imocac naso 100 monggoc megecde nga kekecseringo maridzomingngina ambesande. ³⁰ Ngic warac warac kecandae, yeneacunac ine homacngo ngadea anggecde nga ngadea kecdae, yeneacunac homacngo warac warac anggecde."

20

¹ "Kurumenggac eucerereng imoc ngic mong amabangehagoc, siriha imocacsoc. Ye asoacngoc kemma ngic waing uayau ua megecdeac ngic yagura meyunuec. ² Meyunuma ua ngic yagura yeni uameme mocguac dzo ifiasoc megecdeac denegeng amma uba mocgu amma sueyunuu uau kenggec.*

³ Nga 9 kiroc ammanu waing ua minginango ngic goa kpedzaroc sobennu eng nanggec yenemma ⁴ yofi edeyunuec, 'Ngeni ifingoc waing uanau kemma ua megec, imocac siriha dzo ngemmebade.' ⁵ Ifi deu yeni waing uayau kenggec. Nga ye 12 kiroc nga 3 kirocfu faka imocngoc anec. ⁶ Nga 5 kiroc anu ye monggoc kemma ngic goa ifingoc eng nanggec meficyunuma yofi edeyunuec, 'Ngeni nocac eng nanggec ama marai ande?' ⁷ Ifi deu degec, 'Ngic mongngo uayoac mong mi denemmedac.' Ifi degec yofi edeyunuec, 'Ngeni ifingoc kemma neac waing uau ua mebisia.'

⁸ Ama marai anu ua minginango ua gareng yofi edeec, 'Ge yagurancic kpacyununa hagec uaac bung yemmena. Amma ngic wisic wisickea hagec, yeneacunac hanahema yemmekegkecna waraima hadau, yenearu wisickebeso.' ⁹ Ifi deu ua garengngo ngic 5 kiroc hagec, yeni hanahema ua meme mocguac bung, ifi yemmeec. ¹⁰ Yemmeu ngic waraima hagec yeneeng negenggec, 'Ye dzo meemma nemmeude.' Nga ua garengngo dzo kpetea imocngoc yemmeec. ¹¹ Yemmeu yeni dzo kpetea imoc hemma negenggec naric mi anu waing ua mingina ¹² edegec, 'Ngic yomoc yeni ngade yombong hama aua mocgusac ua megec. Nga neni ine asoacngoc hama uaac ebic hemma wenacfu namma meerekecni ama marai ande. Nga geng yenigoc siriha mocgungoc anemmedang.' ¹³ Ifi degec yeng yeneacunac mong yofi edeec, 'Ogona, ni kopocsic mong mi meficgegendua. Negenna, nerang waraima uameme mocguac dzo ifiasoc deserima uba mocgu andic. ¹⁴ Ge imocac dzoga mema kenna. Nga neng ine yagurancic ngade hadau yeni bung socfungoc yemmebadeac songona ande. ¹⁵ Ni neanna hiedzongo ifi me ifi ambesonga negemma imoc naric ambai. Amma fakana gombunga anu

* **20:2:** Yeni denari mocgu degec. Denari imoc Roma yeneac dzo monggac kpara. Yesuac nasou denari mocgu uameme mocguac bung anec.

imocac negen negengga mi manganebeso.’¹⁶ Ifi isoc ngadea yeneng warac warac anggecde nga warac warac yeneng ine ngadea anggecde.”

¹⁷ Yesungo medacforagoc Yerusarennu kembeso kemma sinnu tembucnginau yofi edeyunuec, ¹⁸ “Negendae, nenang Yerusarennu endimbe. Enni ngic yeneng Ngicac Medac womong gareng enara nga mitiac negen negengngic, yeneac mariu faigecde. Faigec yeneng ye homeudeac desigecde. ¹⁹ Desima ye bangec monnunac ngic Anutu mi negemmidae, yeneac mariu faigecde. Faigec yeneng deendema ammima dzikacngo kpema sebia kpekperecge amma mariponnu kpegec homeude. Amma uameme harebec kemmanu homecfunac monggoc yarude.”

²⁰ Anu Dzebedaioac medahora nonggongirango meyuruu Yesuaru hagec. Hama Yesu fafoc heimima deec, “Ni wiac monggac naric kpe-sigembai me?” ²¹ Ifi deu deec, “Ge noc wiacac anggende?” Deu edeec, “Medachocna yomoc yereng eucererenggau mongngo foigau nga mongngo kanagau tarecde, imoc deserinenna.” ²² Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ngeni wiac kpesidae, imocac hania mi negenghomedae. Nga neng kpendzenggac kpakenecfu nebeso anduae, ngeri imoc needeac dedape me?” deu deoc, “Oc, naric nedede.” ²³ Yeri ifi deec Yesungo yofi edeyuruec, “Ni kpendzenggac kpakenecfu nebade, ngeri imocngoc neede. Nga ngic merang foinau me kananau tarude, imocac fora ine neng naric mi desibade. Mannango ngic tatic imohai tarecdeac bic mengereec, yereng ihai naric tarecde.”

²⁴ Anu medacfora 10 yeneng imoc negemma dacmunac yereac negenggec manganeec. ²⁵ Manganau Yesungo kpcacyunuu kenggec yofi edeyunuec, “Bangec monnunac ngicngac, yeneac ngictaufocngina ngicngac yeneac ngickuneng siricfu garengyunuandae. Nga ngicngac kunengfocngina yeni ngicngacfocngina yeneng yoacngina modacgecdeac kuc feyemme, ifinoc negengandae. ²⁶⁻²⁸ Nga faka ifia ngeneac botucfu mong mi febeso, kpac. Ngicac Medacngo ngicngac yeneng yeac kingang kpegecdeac mi maec, kpac. Yeng yeneac kingang kpema ngicngac homac ebicfunac yungecyunuma kekeha wau yeneac doudeac maec. Ifi isoc ngenearunac ngic mongngo engena kecbeso ammide, yeng botucnginau kingang kpekpengina kecbeso. Nga ngeneac botucfunac warac warac ambeso ammide, yeng botucnginau wanacngicngina kecbeso.”

²⁹ Yesu nga medacfora yeni Yeriko taong wama kemmagec ngicngac habutoa kuneng yombong modacyunugec. ³⁰ Nga sing tegiau kicpisc ngic yohockang taroc. Tarec ngicngac yeneng degec, “Yesungo hama kende.” ifi degec yeri imoc negemma kpacma deoc, “Kebu, Dawidiac bangeha, ge nereacnec ubaga manganeu.” ³¹ Ifi kparec ngicngac habutoa yeneng waickema tarecdeac kpetariyecmegec. Nga yeri ine monggoc seriangoc kpacma deoc, “Kebu, Dawidiac bangeha, ge nereacnec ubaga manganeu.” ³² Kparec Yesungo namma kpcacyuruma yofi deec, “Ngeri noc wiac angecmebadeac negendape?” ³³ deu deoc, “Kebu, neri kicnira tegerudeac negendipe.” ³⁴ Deec Yesungo ubea manganeu mariango kicngira kpesereu yeri imohaingoc kicngira fima ye modaroc.

21

¹ Yesu nga medacfora yeni Yerusareng mewegenema Betefage am-

abangec Oriwa tikiu tarec, imohai kensikema Yesungo medahora yohockang yofi dema sueyuruec, ² “Ngeri dindingac kemma guruama sing enarau tacde, imohai donggi mong bic meficgeecde. Ye medahagoc witickegec nande. Ngeri donggi imoc yungecyuruma nearu mehaec. ³ Nga ngeri ifi anec ngic mongngo ngeremma kpesingemerude isoc ngeri yofi edebesera, ‘Kebungo yerigoc ua meudeac dede.’ Ifi deec yeng donggi nonggomedac bic ngerigoc sueyuruude.”

⁴ Profete yoac mong yofi deec, imoc fora anudeac ifi fingerec.

⁵ “Ge Sionggac naroang yofi edebesena, ‘Henna, ngictauga hagende. Ye donggiu hade, ye donggi medahaac witiau tacde nga ye fakaya memaemeemea.’” *(Dzekaraia 9:9)*

⁶ Nga medac yeri kemma Yesungo edeyuruec, ifi isoc anoc. ⁷ Ifi amma donggi medahagoc meyuruma hama ngakpingira herea hesima donggi nonggomedac yereac witingirau tiameoc. Tiameec Yesungo imocac witiau tarec. ⁸ Taru ngicngac habutoa nanggec, yeni ngakpingina hesima sinnu tiamegec nga goa yeni ic fawa icfunac herecgema sinnu tiamegec. ⁹ Nga ngicngac habutoa kiwau kenggec nga ngadeau modacgec, yeneng kpacma yofi degec,

“Ohec waec, Dawidiac kicicfunac, ohec. Ngic Kebuac kpacfu hade, ye kenehagoc. Wi kurumennu kpara dengeregec, ohec waec, hosanna.” *(Mitiyegec 118:26)*

¹⁰ Yesungo Yerusarennu enu taonggac ngicngac sasawa yeni kpidohoma kengha amma degec, “Imoc merac?” ¹¹ Ifi degec ngicngac habutoa yeneng edeyunuec, “Imoc Yesu, profetenoc Gariraia bangecfunac Nadzarete taonnunac.”

¹² Anu Yesungo Anutuac womonggac oda manau emma ngicngac wiac emekpesi anggec, yeni imohacnac kporacyunuec. Ye ngic hiedzo emekpesi anggec, yeneac tebo heimeremma kebesac emegec, yeneac tatac ifingoc heimeremma ¹³ yofi edeyunuec,

“Yoac yofi oho ohoya fede, ‘Neac ama imoc nunumuama, kpara ifi kpacbesonga.’” *(Yesaia 56:7)*

Nga ngeneng ine imoc merenggec,

hamangec ngic yeneac sufufuama ande.” *(Yeremaia 7:11)*

¹⁴ Anu womonggac odatoaac manau ngic kicpisis amma hanimangang yeneng yearu hagec yeng mengereyunuec. ¹⁵ Ye faka kuhagoc ifi meec nga nambarac yeneng womong manau kpacma yofi degec, “Dawidiac bangeha, ohec, hosanna.” Kpacgec womong gareng enara nga mitiac negen negengngic yeneng imoc hemma herebu negemma ¹⁶ Yesuaru kemma degec, “Yeni yoac dedaemoc, imoc negennec me?” Ifi degec yeng yofi deec, “Negenduae amma ngeni yoac yomocnoc osonegeng mi angandae gedang,

‘Ge nambarac kapia nga sabac namuu kecdae uayoac yemmena yeneng geac kpac kuneng heiwayong memigeecde.’” *(Mitiyegec 8:2)*

¹⁷ Ifi dema wayunuma taong wama Betania amabangecfcu kemma tofocnac ihai kefec.

¹⁸ Amma Yesungo asoac taonnu dzigene kemma hereaac homema ¹⁹ sing tegiau kic fima fig ic mong henec. Hemma negenu foragoc isoc anu haniau kemma mariasac hemma ic yofi edeec, “Ic, gearunac fora monggoc mi fingeckebes.” Ifi deu fig ic imoc imohaingoc ururuec. ²⁰ Ururueu medacfora yeneng imoc hemma kpidohoma kpesimigec,

“Fig ic imoc dafi bic yombong ururuede?” ²¹ Ifi dema kpesimigec Yesungo yofi edeyunuec, “Foracngoc, ngeni negen negensingnginagoc kecma negengyohoc mi anggedeu icfu faka medua, faka imoc naric megedce, imoc edengunudae. Nga imocsac kpac, ngeni ifingoc tiki yomocac yofi naric degedce, ‘Tiki ge miacemema kondunnu ukuemema kemena.’ Ngeni ifi edegec, ifinoc anude. ²² Nga ngeni wiac monggac me monggac negensinggema nunumunginau kpesigecdeu ngeni imoc sasawa megedce.”

²³ Yesungo ifi dema taonnu hama womonnu emma kpoukpou ua meu womong gareng enara nga yudangic enarafocngina, yeneng hama kpesimigec, “Ge noc kucfu ua yomoc menec amma merang uayoac imoc genec?” ²⁴ Ifi kpesimigec yeng yofi merengyemmeec, “Neng ngeni wiac monggac ifingoc kpesingemmeba ngeni turunga edenugedeu ni uakibi-naac hania imoc edengunubade. ²⁵ Yohanengo dokunadzic ua mekefec, imoc dahacnac, kurumennunac me ngicfunac?” Deu yeni yenaocngoc denegeng amma degec, “ ‘Imoc kurumennunac.’ ifi denideu yeng yofi kpesinemmeude, ‘Ifi negemma ngeni nocac ye mi negensinggegec?’ ²⁶ Me ‘Imoc ngicfunac.’ ifi denideu ngicngac sasawa yeni Yohaneac ye profete negendae, imocac debesonga yeneac kengecnunude.” ²⁷ Yeni ifi denegeng amma Yesu edegec, “Imoc mi negendimbe.” Ifi degec Yesungo yofi deec, “Ifi degec, ni ifingoc noc uayoacac kucfu ua mekecduae, imoc mi edengunubade.”

²⁸ Negenggec, “Ngic mong ye medahora yohockang nga ye waracmedahaaru kemma edeec, ‘Medacna, ge yaguc waing uau kemma ua mebesena.’ ²⁹ Ifi edeu medahango merenec, ‘Ni imoc wadae.’ Ifi dema ine ngade ubea dzigeneu uau kenec. ³⁰ Nga manggac ye kemma ngademedaha, yeac ifingoc edeu ngademedahango deec, ‘Manggac, ni naric kembade.’ Ifi dema kemma ihoc bahoc amma uau mong mi kenec.” ³¹ Ngeni dafi negendae, “Medac yerearunac merang mamaac songo modacma uaya meec?” Ifi kpesiyemmeu degec, “Waracmedaha yeng.” degec Yesungo yofi edeyunuec, “Foracngoc, takesimeme ngic nga singtoangac yeneng waraingemmema Anutuac eucererennu enggedce. ³² Yohanengo sing dindingac modacma ngenearu hau ngeni ine mi negensinggegec. Nga takesimeme ngic nga singtoangac yeneng ye negensinggegec. Ngeni ine imoc henggec amma sifu ubangina mi merenggec nga mi negensinggegec.”

³³ Ni yoac mong heiba negenggec, “Ngic mong amabangehagoc ye waing ua mong homecma oda dzegeec. Dzegema waing tidzoc tidzohoac teng usuma gareng yeneac kicfifiac amaherec meec. Ifi meu wisickeu waing ua garenggegedceac ngic meficyunuma yenigoc yoac dedzege anggec. Nga yengenaoc ine bangec hereau kenec. ³⁴ Kenu fora kpememe naso hau ye wanacngicfora sueyunuu uagareng yenearu waing fora megedceac kenggec. ³⁵ Kenggec ua gareng yeneng ine minginaac wanacngicfora meyunuma mong kpema mong kpehomema mong hocngo heigec. ³⁶ Ifi anggec ua minginango wanacngic goa homac monggoc sueyunuu kenggec gareng yeneng faka imocngoc ayemmegec. ³⁷ Nga ngade ua minginango yofi negemma yengena medaha sueec, ‘Yeni medacnaac ewea sifu heigecde.’ ³⁸ Ifi dema sueu kenu ua gareng yeneng medaha hemma yofi denegeng anggec, ‘Yeng kecma ua yomoc tiu enude, imocac ye kpehomema bangeha nga maridzominga sasawa

meni nenang ambeso.’ ³⁹ Ifi dema miacukugec oda ngadeau kemeu mema kpehomegec.

⁴⁰ Nga ua minginago monggoc hama uagareng dafi ayemmeude?”
⁴¹ Ifi deu degec, “Ua minginango hama uagareng mangana memanganayunuma yunuhomema waing uaya imoc uagareng goa yeneac mariu faiude. Faiu yeneng imoc garenggema foranasou mingina fora migece.” ⁴² Ifi degec Yesungo yofi deec, “Mitikibiu yoac yofi oho ohoya fede,

‘Amameme ngic yeneng hoc mong mangana dema ukugec. Nga hoc imocngo amaac hoc wotung amma seria nanude. Kebu yenge-naoc faka imoc meu ngicngo hensongo ammidimbe.’ (*Mitiyegec 118:22-23*)

Ngeni kibi imoc osonegeng mi angandae gedang. ⁴³ Imocac amma edengunuba negenggec, Anutungo eucerereng ngenearunac meickema areng mong yemmeude. Nga yeneng eucererenggac uaya mema foraya meficgegecde. ⁴⁴ Nga ngic mong ye hoc imocac witiau maude, ye sebia tegerude. Nga hoc imocngo yeac witiu makpema hedzameu kapuc kpeude.”

⁴⁵ Anu Yesungo yoac heiec, imoc womong gareng enara nga farisaio yeneac deec, imoc bic negentegegec. ⁴⁶ Yeni ifi negenggec nga habu yeneng yeac profete degecac yeni ine Yesu mendanggegecdeac kengecyunuu osima wagec.

22

¹ Yesungo yoac mong heima torokpema yofi edeyunuec,
² “Kurumenggac eucerereng imoc ngictau mong isoc, ye medahaac memeturang nasoac yakatoa ohoma memengere anec. ³ Amma ngictaungo wanacngicfora sueyunuu yeni ngicngac memeturanggac amma bic heitaiyunuec, yeni wangecyunugecdeac kenggec. Kenggec ngicngac yeneng ine modzongina tiu wagec. ⁴ Wagec ngictaungo wanacngicfora goa monggoc sueyunuma yofi deec, ‘Ngeni kemma ngic bic heitaiyunuai, yeni edeyunuec, “Negendae, burumakana ngiwa nga yang kerectoayagoc imoc bic kpeoho amma yakatoa menderedacdua. Ni wiac sasawa bic memockedua, imocac ngeni hagec.”’

⁵ Ifi deu kemma edeyunuec, yeneng ine yoac monggoc hau imoc negemma modzongina tiu eng wama kengha anggec. Mong ye uayau kenec nga mongngo kpounec uayau kenec. ⁶ Nga ngicngac tosea yeneng ngictauac wanacngicfora ngaba ayemmema yunuhomegec. ⁷ Ifi anggec ngictau ye imoc negemma herebu amma wasaifora sueyunuu kemma ngickpekpengic imoc yunuma taongngina faigec dzeec. ⁸ Amma wanacngicfora yofi edeyunuec, ‘Memeturanggac yaka imoc bic mengec mengerea nga ngic heitaiyunudua, yeni areng mangana ifiango nearu hagecdeacsoc mi ande. ⁹ Imocac ngeni sing sosocfu kemma namma ngic meficyunugecdesoc, yeni edeyunuec memeturanggac amau habisia.’
¹⁰ Ifi deu wanacngic yeni sinnu kemma ngic meficyunugecsoc gombunga nga mangana momoc hesicyunudacma hama memeturanggac yakaama imoc mewakegec.

¹¹ Anu ngicngac yeni hadacma tacgec ngictaungo yenenudeac hama ngic mong memeturanggac ngakpi mi heima tarec, ¹² ye hemma yofi edeac, “Tosona, ge dafi memeturanggac ngakpi mi heima erema tacnec?”

Ifi deu ngic ye yoara kpac waickema taru ¹³ ngictaungo kingangng-icfora yeneac yofi deec, 'Ngeni hanimaria kpema ngadeau kundunnu ukugec kemeu. Ihai kiacma enara kisaranggema kecbeso.' ¹⁴ Ngicngac kpacyunuyunuya, yeni homac nga meisingyunuyunuya, yeneng ine efeanec."

¹⁵ Anu farisaio yeneng kemma yoac dafi dema Yesu tobanggeni yoac goa segeu meni dema imocac denegeng anggec. ¹⁶ Ifi amma medac-focngina nga Herodeac areng goa Yesuaru sueyunugec kemma degec, "Kpoukpou, ge yoac fora dekecnec, imoc negendimbe. Nga Anutuac sing dindingac ngicngac edekpou anemmekecnec amma ngic monggac me monggac songo mi negemma engena mamea socfungoc anemmeanec. ¹⁷ Imocac dafi negennec, damocngo naric ande, neni takesi ngictau Sisa naric minide me kpac?" ¹⁸ Ifi degec Yesungo ngabasiricfu degec, imoc negemma yofi edeyunuec, "Ikocngic, ngeni nocac suba idenendae? ¹⁹ Ngeni takesi faiandae, imohacnac dzo mong mehagec hembra." Ifi deu yeni denarihoc mong mekemma edzahegec ²⁰ yeng imoc hemma yofi kpesiyemmeec, "Onga nga kibi yoc, imoc meracac?" ²¹ Deu degec, "Imoc Sisaac." Ifi degec yeng yofi edeyunuec, "Imocac ngeni Sisaac wiac Sisa mibisia nga Anutuac wiac Anutu mibisia." ²² Ifi deu yeni imocac negenggec engena anu wama kenggec.

²³ Sadukaio areng yeni homecfunac yacyac mi fede, ifi dekecdae, yeneurunac ngic goango wenac imohaingoc Yesuaru hama kpesimigec, ²⁴ "Kpoukpou, Mosengo yofi deec, 'Ngic mongngo ngac meec nga ye gboriha kpac kecma homeu muneango daraac hodzec mema gboric kpeficgema daraac kpac miacma kecbeso.' (Dedeseri 25:5-10)

²⁵ Dacmunac seweng nenigoc kecgec, yeneurunac waracdacnginango ngacfu kemma gboriha kpac kecma homeu muneango hodzaha meec. ²⁶ Meu munea nga yeac ngadeau munafora 5 kecgec, yenearu faka ifiangoc fingeru yeni sasawango homedacgec. ²⁷ Homedacgec ngac ye ifingoc kecma homeec. ²⁸ Ngic seweng yeni sasawango ngac yeac ewea anggec. Nga yacyac nasou ngac imoc meracac enema anude?"

²⁹ Ifi degec Yesungo meremma yofi edeyunuec, "Ngeni mitikibi nga Anutuac kuc mi negentegecdaeac yoac desufudae. ³⁰ Yacyac nasou ngicngac yeni monggoc mi meemegecde amma manggac mongngo yofi mi deude, 'Ni naroanna ngic mibade.' Imohai ngicngac yeni ine kuru-menggac angero, yeni isoc anggecde. ³¹ Nga homecfunac yacyac dema Anutungo yofi bic edengunuec,

³² 'Ni Abrahang nga Isaka amma Yakobo, yeneac Anutu.' (Makekeng 3:6) Ngeni imoc osonengeng mi angandae gedang. Nga ye ine ngic homemea, yeneac Anutu kpac. Ye gbori kecdimbe, neneac Anutu." ³³ Nga ngicngac habutoa yeni kpoukpouya imoc negenggec engena anec.

³⁴ Anu farisaio yeneng yoac yomoc negenggec, "Yesungo sadukaio yeneac yoac merenu yoacngina dugung kpeu engsac nanggec." Yeni imoc negemma kpedzucnema ³⁵ yeneac botucfunac dedeseriyoacac negen negengngic mongngo Yesu faitobannu faima kpesimiec, ³⁶ "Kpoukpou, dedeseriyoacac manau dedeseriyoac damocngo engena yombong ande?" ³⁷ Ifi kpesimiu yofi edeec,

"Ge ubaherega nga ubaongaga amma negen negengga hafoangoc Kebu Anutugaac songo negemma kecbesena.' (Dedeseri 6:4-5)

38 Imocngo dedeseriyoacac warac warac nga kuneng ande. 39 Nga imocac ngadeau ogea yofi,
'Ge geangga anggengande, siriha imocngoc gegoc wegena kecdae, yeni heresongogoc hoangyunubesena.' (Sesememe 19:18)

40 Dedeseriyoac nga profeteyoac sasawango dedeseriyoac yohockang yomocac witiau tima nandae."

41 Anu farisaio yeni kpedzucnema tacmagec Yesungo yofi kpesiyem-meec, 42 "Ngeni Messiaac hania dafi negendae, ye meracac kisicfunac?" Kpesiu meremmigec, "Ye Dawidiac bangeha." 43 Ifi degec Yesungo yofi deec, "Ifi anu Tiri Asungo dafiac Dawidiac enac meefaiu yeac 'Neac Kebu.' dema yofi deec,"

44 "KEBUNGO neac Kebu edeec, 'Ge foinaugeng tacmana ngabafocga hanigaac bageau faiyunuba yeni hanititiga anggecde.'" (Mitiyegec 110:1)

Ifi deec. 45 Nga Dawidi yengenaoc kpara yofi kparec, "Neac Kebu. Nga Messiango dafiu Dawidiac bangeha ande?" 46 Ifi deu yeni Yesuac yoac turunga merembesonga obohogec. Obohoma naso imohacnac erema yeac kengec amma mongngo dekpesi monggoc mi ammigec.

23

1 Yesungo ngicngac habutoa nga medacfora yofi edeyunuec, 2 "Mitiac negen negengngic nga farisaio yeni Moseac tatacfu tacdaeac 3 yeni yoac edengunudae, ngeni imoc sasawa tofohoma modachisia. Nga yeni faka angandae, ngeni siric ifi mi ambisia. Yeni yoac edengunuandae, imoc ine yenaoc mi modacandae. 4 Yeni singyoacac dede ebiria yombong dedeckema ngic ngeneac fuau faigec ebiriude. Nga yenaoc ine dede imoc meefaima meficngunugecdeac gbongnginango miacgecdeac mi ayemmeude. 5 Yeni ngicngo fakangina henggecdeac mitigbomea kandacbisic bisicngina meyadiandae.* Amma ngakpingina herea heiandae, imohai witic kibi kibi kpataingema nangande, imoc kuneng yombong meandae.†

6 Yeni yakatoa nasou nga kpekpeturang amau warac warac tatacfu tachesonga ayemmeude. 7 Nga kpedzaroc sobennu ngicngac yeneng 'Wenacngerec.' nga 'Gareng,' ifi dema kpacyunugecdeac homac ayemmeude.

8 Anu ngeni garengngina mocgungo kecde nga ngeni sasawa dacmunac andae. Imocac ngeneac negemma mongngo 'Gareng,' ifi mi kpacngunubeso. 9 Mangngina mocgungo kurumennu kecdeac amma ngeni bangecfu ngic monggac 'Mannina,' ifi mi debisia. 10 Nga kunengngina Messia mocgungo kecdeac amma ngic mongngo 'Kunenna,' ifi mi kpacngunubeso. 11 Nga kunengngina kecde, yeng ine ngeneac kingangkpekpe kecbeso. 12 Ngic mong ye yengenaac negenu engena angkecde, ye mamea anudeac memagecde. Nga mong ye yengenaac negenu mamea angkecde, ye meenggecde.

13 Mitiac negen negengngic nga farisaio, ngeni kurumeng eucere-renggac nagu kpebung yeneac kicnginau heiandae. Ngeneng imohai enggecdeac segeandae nga kpebung yeneng embesonga ammagec kpaec

* 23:5: Yudangic yeni kandacbisic bisic yang seberango meme mitigbomea oho ohoya ihai barima mesunginau me fuanginau orohokegcec. Faka imocac hania Dedeseri 6:1-10 oho ohoya fede. † 23:5: Faka imocac hania Bangec kisiu 15:38-41, imohai oho ohoya fede.

ifingoc heiyemmekecdae. Ngeni ikocfakangina ifia mekecdaeac ngeni sowecnginagoc. ¹⁴ Mitiac negen negengngic nga farisaio ngeni sowecnginagoc. Ngeni ngachodzec amangina wangecyunugec engsac kecgcede. Amma ngicngac yengeng negengngerec ngemmegecdaeac ngeni nunumu hereangoc numuandae. Ngeni ikocfaka ifia angandaeac turunga ebiringoc megecde.

¹⁵ Mitiac negen negengngic nga farisaio, ngeni ngic mocgu dekerecyoac ammigeceac bangeha bangeha nga kondung ferecgema kengandae. Nga yeng ngenearu torokpeu mefahegec, ye ngenang isoc hofeac nambarac amma feracngunuma kemeude. Ikocfakangina ifia mekecdaeac ngeni sowecnginagoc.

¹⁶ Sing edzac edzac ngic, ngeninoc kicpisc andae. Ngeni yoac yofi deandae, 'Ngc mongngo Anutuac womong kpacma yoara deseriudeu, imoc yoac kapia. Nga mongngo womong manau gol tacde, imoc kpacma yoara deseriudeu ye yoara imoc naric mi waude.' Ifi deandaeac ngeni sowecnginagoc. ¹⁷ Womongngo gol kpanjanggeu kpetiac anude, imoc wiac engena nga gol yengenaoc imoc wiac mamea. Ngeni kicpisc nga negen negengngina mi irec ireckea. ¹⁸ Amma ngeni deandae, 'Mong ye arata kpacma yoara deseriudeu, imoc yoac kapia. Nga mongngo sese arata witiau bic faifaia, imoc kpacma yoara deseriudeu yoara imoc naric mi waude.' ¹⁹ Aratango sese kpanjanggeu kpetiac anudenoc, imocngo wiac engena nga sese yengenaoc imoc wiac mamea. Ngeni kicpisc areng.

²⁰ Ngic mong ye arata kpacma yoara deseriudeu ye arata nga sese arata witiau fedacde, imoc momocngoc kpacma medarude. ²¹ Nga mong ye womong kpacma yoara deseriudeu womong yengena amma Anutu imohai kecde, ye momocngoc kpacma medarude. ²² Nga mong ye kurumeng kpacma yoara deseriudeu, ye Anutuac tatac nga yeng ihai mingina amma tarude, ye momocngoc medarude.

²³ Mitiac negen negengngic nga farisaio, ngeni sowecnginagoc. Ngeni singyoac kapiabisc modacma dedeseriyoac engena, imoc ine wagecde. Ngeni ikocfakangina ifia meandae. Ngeni wiac homuna gombunga nga yakaac nga ic sogonggac homuna gombunga fingerude, imocac gbomea kapiabisc 10, imohacnac mocgu hendzicma Anutu miandae. Amma faka dindingac nga ubamangang amma negen negensingngina hafoangoc mekekec, imoc ine ihoc bahoc amma wagecde. Ngeni faka gombungngina imoc naric modachisia amma tosea deduae, imoc ifingoc mi wabisia. ²⁴ Ngeni ngicngac sing edzacyunugecdaeac ua, imoc kicpisc siricfu angkecdae. Nga kurungnginau picpic hemma imoc meickema kamere ine mi hemma gbokoandae. (Sesememe 11:1-2,4,20)

²⁵ Mitiac negen negengngic nga farisaio, ngeni ikocfakangina yofia mekecdaeac ngeni sowecnginagoc. Ngeni tera tasengina ngadeasac dzuacandae amma ngenang ubaherengina manau ine kickerec homac fede, imoc ngenaoc mi garengemeandae. ²⁶ Ge tase teraac mana dzuacnaguc ngadea ifingoc kongac kpeude. Farisaio ngeni kicpisc.

²⁷ Mitiac negen negengngic nga farisaio ngeni yofi negenggec, kicere imoc homemea seucnginagoc nga sicngo wake wakea fede, imoc kibiagoc anudeac ngeni kicsereac simeng weroc nadzicandae. Nga ngeni ubaherenginau nga sebinginau siraha ifia amma kecdae. ²⁸ Ngeni sebinginango ngickicfu dindingac isoc ande. Nga ubaherenginau ine

ikocngo wake wakea amma ngeni ngenaoc dedeseriyoac kpema kecdae. Ngeni ikocfakangina ifia mekecdaeac ngeni sowecnginagoc.

²⁹ Mitiac negen negengngic nga farisaio, ngeni sebiengeneng amma ikocfakangina mekecdaeac sowecnginagoc andae. Ngeni profete yeneac kicsereu simengngina meyemmema ngic dindingac simengngina kibiagoc anudeac monggoc heigborima mengereandae. ³⁰ Mengerema yofi deandae, 'Neni bangecfocnina yeneac nasou kecbing debac profete naric mi yunuhomebing nga sacngina maudeac faka yenigoc mi ambing.' ³¹ Ngeni ifi mekecma yofi dekperagiemedae, 'Nenang ngic profete yunuhomegec, yeneac medacfocngina.' ³² Ngeni ifi dema bangecfocngina yeneac faka mewakema mekegecde. ³³ Ngeni ngenaoc boidzoc amma boidzocac medac, ngeni yoacfu turunga mema hofeu kemebauac ³⁴ neng profete nga negen negengngic amma mitiac negen negengngic sueyunuba hangemmegecde. Nga ngeneng kecma yenearunac goa yunuhomegecde nga goa mariponnu yunugecde amma goa kpekpeturang amanginau dzikacngo yunuma ngaba ayemmema taong monnunac monnu kporacyunugecde. ³⁵ Ngeni ifi mekecma ngic dindingac yunudacgec sacngina bangecfu madarec, imocac turunga hafoangoc ngenearu feude. Imoc Abeac sacfunac hanahema erekecma Barakiaac medac Dzekaraia, yeac sacfu erede. Ngeni ye kpetiac ama nga arata botucngirau kpehomegec.† ³⁶ Foracngoc, faka sasawa imocac turunga, imoc areng yomoc ngenearu fingeccdarude, imoc edengunuduae.

³⁷ O, Yerusareng, Yerusareng, ge profete yunuhomeannec nga ngic gearu sueyunuyunuya, yeni hocngo yenereannec. Kokorec nonggeango nambaracfora kpeganga bageau foforacyunuande, ni naso homac ifi isoc nambaracfocga kpedzucyunubadeac negembare ngeneng ine imocac songo mi negenggec. ³⁸ Negenggec, ngeneac amagerec imoc ngiha kpac anu kisi fingerude. ³⁹ Ni edengunuba negenggec, yofinenggac hanahema ngeni monggoc mi nenggecde. Nga nang enggecdeu yofi degecde, 'Kebuac kpacfu ngic hade, ye kenehagoc.' (*Mitiyegec 118:26*) ifi degecde, naso imohai ngeneng monggoc nenggecde."

24

¹ Yesungo womonnunac mamano medacfora yeneng yearu hama womonggac mana kuneng hania hania edzahegec ² yeng yofi edeyunuec, "Wiac imoc yaguc hendacdae, imoc ine ngade yofi fingerude. Foracngoc, areng mong yeneng hama imoc sasawa hembarackedacgec kendarude. Kendaru hoc mongngo monggac witiu mi wagec tarude." Ifi dema ³ Yesungo Oriwa tikiu kemma taru medacfora tembucngina yearu kemma kpesimigec, "Ge yoac dedang imoc noc nasou fingerude? Nga naso wisic wisickea amma geangga hahanasogau noc soi fingerude, imoc edenununa."

⁴ Ifi degec Yesungo meremma yofi deec, "Ngic mongngo ikocfu wangecngunubacac ngeni henghomema kecbisia. ⁵ Imoc yofiac, ngic homac yeneng hama neac kpac kpacma degecde, 'Ni Messia.' ifi dema ngicngac homac uba mesufu ayemmegecde. ⁶ Nga ewekpekpetoaac

† **23:35:** Kaing ye hanac hanaheau munea Abe kpehomeec. Fingec fingec 4:1-10. Ngictau Yoasi ye profete Dzekaria kpehomeec. ² Ngictau siduc 24:17-27. ² Ngictau siduc imoc Yuda yeneac mitikibiu wisic wisickea nande. Imocac Yesungo yofi deec, "Abeac sacfunac erekecma Barakiaac medac Dzekaraia sac imohai erede."

siduc bangec wegenaunac nga bangec hereaunac hau ngeni imoc negemma mi kpidohobisia. Wiac ifia fingecebeso nga nasongo imohain-goc bic mi wisickeude. ⁷ Bangec goa yeneng bangec ogofocngina yenigoc ewekpekpe anggecde. Nga ngictau monggac arengngo ngictau monggac areng yenigoc ngaba angemegecde. Nga boditoa bangec goau fingerude nga goau usoctoa meude. ⁸ Wiac gboria hanahema fingerudeac gadze kiande, ifi isoc ande.

⁹ Ifi fingeru ngicngac yeneng ngeni ngabafocnginaac mariu faingunugecde. Faingunugec ngaba yeneng ngunuma homecfu faingunugecde. Nga bangeha bangehaac ngicngac sasawa yeni neac kpacnaac amma ubango ukungunugecde. ¹⁰ Nga ngicngac homac yeni negemmangang amma wanuma yenaocngoc ogofocngina ngaba yeneac mariu faiemegecde nga ubango ukuemegecde. ¹¹ Nga profete ikoha homacngo fingece ma ngicngac homac ikocfu wangecyungecde. ¹² Singyoac wawa faka imoc yadiude imocac ngicngac homac yeneac heresongogoc negengemeeme nga hoangemefaka nomaneude. ¹³ Nga ngic mongngo serima kecmanu naso wisickeude, yeng komoc kpeude. ¹⁴ Nga ngicngac yeneng eucererenggac siduc gombung yomoc edeyunugec dedekperagi imoc bangec sasawa sokodaru ngicngac yeni imoc negendacmagec naso wisickeude.

¹⁵ Profete Danierengo wiac mangac manganea imocac yoac warac deec, imocngo ama kpetiacfu nanu henggecde. Ngic mong ye yoac yomoc osoude, yeng imoc negentegecebeso. (*Danie 9:27; 11:31; 12:11-13*) ¹⁶ Faka imoc fingeru ngicngac Yudaia bangecfu kecdae, ngeni worama tikiu embisia. ¹⁷ Nga mong ye ama witiau nande, ye wiac mong meudeac ama manau mi embeso. ¹⁸ Nga mong ye semeng uau nande, ye ngakpi hereha meudeac mi dzigenebeso. ¹⁹ Ngac heregoc kecdae nga nenggac sabac namuu meyunukecdae, yeni naso imohai ebicnginagoc anggecde. ²⁰ Nga ngeni woragecdeac naso haude, imoc nomannasou me sabatanasou mi fingerudeac numubisia. ²¹ Naso imohai kpendzeng kuneng yombong fingerude. Kpendzeng ifia bangec hanac hanaheau-nacngoc erekecma yofinenggac mong mi fingerec amma ngade ifingoc mi fingecebesande. ²² Nga uameme imoc mi mewegenegecde isoc ngic mongngo komoc naric mi kpeude. Amma ngicngac isingyunuyunuya, ngeneac amma naso mewegenegecde.

²³ Naso imohai yoac mong yofi fingerude, 'Henggec, Messia yei fingece.' me 'Messia ye edi fingece.' Ifi degecde isoc ngeni mi negensingyunubisia. ²⁴ Imoc yofiac, Messia ikoha nga profete ikoha yeneng fingece ma ngicngac uba mesufu ayemmegecdeac to-bangyunuma faka morora nga faka kuhagoc engena megecde. Amma yeni sing meficgegecdeu ngicngac isingyunuyunuya ifingoc ikocfu wangecyungecde. ²⁵ Negenggec, ni faka imoc fingerudeac bic eden-gunuba negenda. ²⁶ Ngicngac goa yeneng yofi degecde, 'Henggec, ye bangec kisiu kece.' Ifi degecdeu ngeni ihai mi kembisia. Me yofi degecde, 'Ye yei ama manabisicfu tacde.' Ifi degecdeu ngeni imoc mi negensinggebisia. ²⁷ Piratacngo wenac ere ereaunac heima wenac keme kemeau kpesiande. Nga Ngicac Medac haude, naso imohai siriha imocacsoc fingerude. ²⁸ Koec koec neng yeni fareng fede, imohai eacandae.

²⁹ Anu kpendzengtoa nasoya wisickeuguc

wenackiwa kundung kpeu afokperagia mi fingerude. Asomeng yeni kurumennunac fotockema magec kurumenga kurumenga yeneac kuc sasawa kpemindahegede. (Yesaia 13:10; 34:4)

³⁰ Imohai Ngicac Medacac soi sawakebangau fingeru bangeha bangeha ngicngac sasawa yeni imoc hemma kiacsonggong anggede. Ifi amagec Ngicac Medacngoc kurumenggac hoennu kuc nga kibikperagitoagoc hau henggede. ³¹ Nga trampet udumengtoa kuneng fingecmanu ye angerofora sueyunuu yeneng kurumenga kurumenga noboc noboc amma bagec tegia noboc noboc 4 imohai kemma Kebu yengenaoc ngicngac meisingyunuec, yeni kpedzucyunugede.

³² Fig icngo hania edekpou angemmeu ngeni imoc negembisia. Fawa fritickema besaiu ngicngac yofi negengandae, wenac naso ande. ³³ Nga wiac sasawa dedua, imoc fingeru ngeni imoc hemma ifingoc negembisia, Ngicac Medacac naso imoc bic wegenema hade amma ye nagu ngadeau nande.

³⁴ Foracngoc, areng yomoc ngeni mi homemagec wiac yomoc fingecdarude. ³⁵ Fingeru bagec nga kurumeng kpac anecde nga neac yoac, imoc ine mi kpac anude. ³⁶ Faka imoc noc uamemeu amma aua nofu fingerude, imoc mongngo mi negenude. Kurumenggac angero yeni imoc mi negendae nga Medacngo ifingoc mi negende. Manggacngosac naso imoc negende.

³⁷ Noaac nasou faka fingerec, Ngicac Medacngoc hau faka siriha imocngoc fingerude. ³⁸ Kiatunggbaung mi hamanu ngicngac yeneng nenedoku nema ngic yeni ngacfu kenggec nga manggac yeneng yofi degec, 'Ni naroanna ngic mibade.' ifi angkecmagec Noango wageu enec. ³⁹ Enu yeni mi negemma kecmagec kiatunggbaungtoango hama merucyunudarec. Ngicac Medacac hahanasou faka ifiangoc fingerude. ⁴⁰ Naso imohai ngic yohockang semeng uau kecmac yerearunac mong mema mong ine wagec uau kefude. ⁴¹ Ngac yohockang yeri flawa amau namma flawa medzamema kecmac yerearunac mong mema mong ine wagec nanude.

⁴² Kebunginango noc uamemeac haude, ngeni imoc mi negendaeac amma ubagbori kecbisia. ⁴³ Hamangecngic ye ama hetackema engande. Nga ama mingina mong ye hamangecngic noc nasou haude negendeu ye gaugbori kecma amea garenggekecma hamangecngic imoc kpae heimiude. ⁴⁴ Imocac ngeni ifingoc efaima kecbisia. Ngicac Medacac aua ngeni mi negemmagec haude.

⁴⁵ Wanacngic mongngo negen negentegehagoc kefec. Nga minginango ye wanacngic ogofora yeneac gareng amma yakangina nasoyau modacma yemmeudeac demiec. ⁴⁶ Ye ua demi demia imoc medaru minginango hama henu naric anude, ye kenehagoc. ⁴⁷ Foracngoc, yeac minginango wiara sasawa garenggeudeac demiude. Ngeni siriha imocacsoc kecbisia.

⁴⁸ Nga wanacngic mangana, ye ine yengenaoc negensiude, 'Ni minginna naso herea kecmaguc haude.' ⁴⁹ Ifi dema wanacngic ye ogofora yunuma minggong ngic, yenigoc doku seria neude. ⁵⁰ Ifi amma tomai mi kecma wanacngic yeng minginaac uamemenaso nga auaya mi negemmanu minginango haude. ⁵¹ Hama wanacngic imoc kpema herec kperece heima ngic ikoha yenigoc faiude. Nga yeni ihai kiacma enacngina kisaranggema kecgede."

25

¹ “Kurumenggac eucerereng imoc yofi isoc anude. Naroang 10 yeni kifangina mema memeturang ngic yegoc meficemegecdeac sinnu kenggec. ² Yenearunac naroang 5 yeni mi irec ireckea nga 5 yeni negen negengnginagoc. ³ Naroang mi ireckegec, yeni kifangina mema kirung dokuyagoc mong mi megec. ⁴ Nga negen negengnginagoc, yeneng kifangina mema dokungina kirunnu kisima megec. ⁵ Nga memeturang ngicngo bic mi hau naroang sasawango kicngina gau anu gau fegec. ⁶ Femagec tofocnac dzongiau kpakpac mong yofi fingerec, ‘Negenggec, memeturang ngic hade, ngeni kemma yegoc eacgec.’ ⁷ Ifi fingeru naroang 10 yeni gauunac gborima yacma kifangina memengere amma ⁸ naroang negen negengngina mi irec ireckea, yeneng negen negenggoc yeneac degec, ‘Kifanina bokobeso andeac ngeni doku mong kisinem-megec.’ ⁹ Ifi degec naroang negen negenggoc, yeneng merengyemmema yofi edeyunuec, ‘Doku yomocngo nenanggacsoc kpac. Imocac ngeni ine kifadokuya faiandae, yenearu kemma bummegec.’ ¹⁰ Ifi degec, yeni kifadoku bummebesonga kemmagec memeturang ngicngo haec. Hau naroang efaigecmoc, yeni yegoc memeturangac amau enggec. Emma nagu ukugec kpeu imohai nenesemeng nesogai amma tacgec. ¹¹ Tacmagec ngade ngac tosea yeneng hasikema degec, ‘Kebu, Kebu, nagu witinemmena ereni.’ ¹² Ifi degec, yeng edeyunuec, ‘Foracngoc, ni kicrurungngunuduae.’ ¹³ Ngeni wenac nga aua mi negendae, imocac amma ngeni ubagbori kecbisia.

¹⁴ Imohai faka siriha yofi fingerude. Ngic mongngo bangec monnu kenudeac wanacngicfora kpacyunuma dzofinaha yeneac mariu faima kenudeac negenec. ¹⁵ Ye dzo garenggegecdeac kucnginaac sirihau yofi hendzicma yemmeec. Ye ngic mong tarantong dzo 5 nga mong tarantong dzo yohockang amma mong tarantong dzo mocgu,* dzo ifi yemmema kenec. ¹⁶ Kenu ngic tarantong dzo 5 meec, ye imohaingoc kemma emekpesi uaya mema tarantong dzo 5 torokpema meficgeec. ¹⁷ Nga ngic tarantong dzo yohockang meec, ye ifingoc kemma emekpesi uaya mema yohockang torokpema meficgeec. ¹⁸ Nga ngic tarantong dzo mocgu meec, yeng ine kemma mingina dzo miec, imoc mema bangec usuma tonggoma mesufuec.

¹⁹ Anu mingingnginango naso herea kecma monggoc dzigene hama dzo yemmeec, imocac turunga kpoumigecdeac kpacyunuec. ²⁰ Kpacyunuu ngic tarantong dzo 5 meec, yeng tarantong dzo 5 mong momoc mekemma deec, ‘Kunenna, ge tarantong dzo 5 nenna ni emekpesi uaya mema 5 monggoc torokpema meficgedua.’ Ifi deu ²¹ minginango yofi edeec, ‘Wanacngic gombunga yombong. Ge fakaga dindingac amma yoac modac modacfakaga soronga. Nga geng yoac modacma wiac kapia kpacgoc garenggedanggac wiac ebiriangoc garenggenadeac faigubade. Hana kunenggaac sogac sogaiu nerahafoc kecdede.’ ²² Nga ngic tarantong dzo yohockang meec, yeng ifingoc hama deec, ‘Kunenna, ge tarantong dzo yohockang nenna ni emekpesi uaya mema tarantong dzo yohockang monggoc torokpema meficgedua.’ Ifi deu ²³ minginango yofi edeec, ‘Wanacngic gombunga yombong. Ge fakaga dindingac amma yoac modac modacfakaga soronga. Nga geng

* 25:15: Tarantong dzo mocgu imoc kifa 15gac uabung.

yoac modacma wiac kapia kpacgoc garenggedanggac wiac ebiriangoc garenggenadeac faigubade. Hana kunenggaac sogac sogaiu nerahafoc kecedede.'

²⁴ Nga ngic tarantong dzo mocgu meec, yeng ifingoc hama deec, 'Kunenna, ge ngic gerea, imoc negenduae. Amma uau wiac heihomec mi amma foraya kpedziannec amma gbomea mong mi kpegima sifu foraya mesiannecc. ²⁵ Imocac kengecnuu kemma tarantong dzoga bangecfu tonggoba feec wiacga imoc monggoc merenggenduae.' ²⁶ Ifi deu minginango yoara turunga yofi meremmiiec, 'Ge wanacngic mangana amma oyonga. Ni uau heihomec mi amma foraya kpedzianduae amma gbomea mi kpegima sifu foraya mesiannduae, geng imoc bic negennec. ²⁷ Ge imoc negemma dzona dzo tohonnu faina heikpegumekecgec saheu neng dzigenema dzona imoc nobohagoc mebai. ²⁸ Imocac ngeni tarantong dzo yearunac wangecma ngic tarantong dzo teng mekecde, ye migecc. ²⁹ Ngic mong ye wiac mekecde, ye monggoc migecc homac ebiriangoc anude. Nga mong ye wiac mi mekecde, yearunac wiac mekecdemoc, imoc ifingoc wangecgecde. ³⁰ Wanacngic uaya gombunga mi medac, ngeni ine ye mema ngadeau kundunnu ukugecc kemebeso. Ihai kecdac, yeni kiacma enacngina kisaranggema keccgecde.'

³¹ Kecma Ngicac Medacngo kuc nga kibikperagiagoc nga angero sasawa yenigoc hasikegecde, naso imohai ye ngictau tataha kibikperagiagoc ihai emma tacbesande. ³² Amma ye bangeha bangehaac ngicngac sasawa deu hama yeac kicfu kpedzucnedacgecde. Kpedzucnegecc garengngo rama nga noning medereyunuande, yeng naso imohai ifi isocngoc medereyunuma ³³ rama foiugeng nga noning ine kanauyeng faiyunuude. ³⁴ Ifi amma ngictaungo ngicngac foiugeng yofi edeyunuude, 'Ngicngac Mannaac kenecgoc, ngeni yei hagecc. Ngeni maridzoming nga amabangecngina megecc, imoc bicngoc bangecc hanahema fingerecfunac ngeneac negemma faifaia. ³⁵ Ni yakaac homeba ngeni yaka nenggecc nga dokuac anenu doku nenggecc neai. Nga kuriha kecbare ngeneng nenggareng anenggecc. ³⁶ Ni wambaac obohoba ngeneng wamba heinenggecc. Amma hafei febare ngeni hama wirinugecc. Nga witicamau kecbare ngeneng yugucnugecc.' ³⁷ Ifi deu ngicngac dindingac yeneng yoac yofi meremmigeccde, 'Kebu, ge noc nasou yakaac anggenu gemma gumecguing me noc nasou dokuac anggenu gumecguing? ³⁸ Amma noc nasou kuric hana genggareng anggening me wambaac obohona gening? ³⁹ Amma noc nasoac hafei me witicamau tacmana gemma yugucguing?' ⁴⁰ Ifi degecc ngictaungo yofi edeyunuude, 'Foracngoc, ngeni munafocna kapiabisic yenearunac mocgunec ubangerecc ammigecc, imocacsoc ninoc anenggecc.' imoc edengunuduade.

⁴¹ Ifi dema kanaugeng nanggeccde, yeneac yoac yofi edeyunuude, 'Ngicngac sowecngunungunuya, ngeni wanuma gerecc wisic wisickea kpac, imohai kemma kecbisia. Imoc mangana mingina nga angerofora, yeneac amma dzema fede. ⁴² Ni yakaac homeba ngeni yaka mong mi nenggecc nga dokuac anenu ngeni doku mong mi nenggecc neai. ⁴³ Nga ni kuric hama kecbare ngeni nenggareng mong mi anenggecc nga wambana kpac kecbare mong mi heinenggecc. Ni hafei anenec nga witicamau febare ngeni mi yugucnugecc.' ⁴⁴ Ifi edeyunuu yeneng degeccde, 'Kebu, ge noc nasou nenedokuga kpac me wambaga kpac amma kuric keccmana

neni gemma ihoc bahoc aning? Me dahai hafeiamau me witicamau femana gemma ihoc bahoc anggening?' ⁴⁵ Ifi degec yeng yofi edeyunuuec, 'Foracngoc, ngeni munafocna kapiabisic yeneacunac mocgunec ubangerec mi ammigec, imoc ifingoc ni mi anenggec, imoc edengunudaec.' ⁴⁶ Nga yeneng kopocsicac turunga kpendzeng nasoya kpac kpekecbesandaeac kenggecde. Nga areng dindingac yeneng kekecseriu enggecde."

26

¹ Yesungo yoac imoc sasawa dedaru wisickeu medacfora yofi edeyunuuec, ² "Uameme yohockang femanu makekeng naso imocac hombang ammanu imohaingoc ngic yeneng Ngicac Medac mariponnu kpegecdeac demeseri amma suegecde."

³ Anu womong gareng enara nga yudangic yeneac enarafocngina, yeneng womong garengtoa kpara Kaifa, yeac amaodayagocfu endacma ⁴ Yesu akikic mema kpegecdeac dekiric amma ⁵ yofi degec, "Ngicngac botucnginau dzikac sicsauc fingeccbacac ye hombang nasou mi mebesonga."

⁶ Anu Yesungo Betania amau Simong kukuseriagoc, yeac amau yaka netarec. ⁷ Netacmanu ngac mongngo yearu kemma, kirung mong arabastro hocngo memea, imocac kerecdokuya homung kerengagocngo yeac orucfu kpacema nadzicmiec. ⁸ Nadzicmiu medac yeneng imoc hemma kerecdoku buma yada anecac dehesi ammigec, "Ye nocac wiac buma engena imoc kpedzonggede? ⁹ Imocngo dzo homac kirecgeu ngic makpekpea yemmeni ngereebac." ¹⁰ Ifi degec Yesungo imoc negemma yofi edeyunuuec, "Ngeni nocac ngacac ifi dema ubaebic meficgemidaec. Ye faka gombunga nearu meu ngereede. ¹¹ Ngic makpekpea yeni nasosoc ngenigoc kecgecde nga neng ine ngenigoc nasosoc mi kecbade. ¹² Ni homeba tonggonugecde, ye imocac sebina mengerema bic nadzicnende. ¹³ Foracngoc, ngic yeni siduc gombung yomoc bangeha bangeha kemma dekperagigeccde, imohai yeng ifi anec, imoc ifingoc degec negenggec feude."

¹⁴ Anu medacfora 12 yeneacunac mong Yuda Karioto amaunac degec, yeng womong gareng enara yenearu kemma ¹⁵ kpesiyemmeec, "Neng Yesu maringinau faibadeu dzo dafiguc nenggecdeac negendae?" Kpesiyemmeu yeneng siriwa dzo 30 osoma migec. ¹⁶ Migec, yeng Yesu naso damohai doc meu megecdeac hemmodacma kefec.

¹⁷ Kecma ic sogong yis kpac, hombang imocac hanac hanaheau medac yeni Yesuaru kemma kpesimigec, "Neni ama dahai kemma makekenggac ramamedaha mengerema ohonenideac negennec?" (*Makekeng 12; Dedeseri 16:1-8*) * ¹⁸ Ifi degec Yesungo yofi deec, "Ngeni taonnu emma ngic imoc hemma yofi edebisia, 'Kpoukpouninango geac yofi dede, nasona wegenu gearu hama ni nga medacfocna neni gegoc makekenggac ramamedaha nenideac negenduae.'" ¹⁹ Nga Yesungo medacfora yoac edeyunuuec, imoc tofohodacma makekenggac ramamedaha ohomengerecde anggec.

²⁰ Ama toforeu Yesungo medacfora 12 yenigoc yaka netacma ²¹ yofi edeyunuuec, "Foracngoc, ngeneacunac mongngo ngaba yeneac mariu

* **26:17:** Naso imohai yis mi fec. Yeni flawa esea dokuyagoc homunagoc bic anec imoc flawa gborigoc yerecgegec flawa yadiecc. Imocngo yisac ua meec.

fainuude.” ²² Ifi deu medac yeni ubangina homac manganeu yene-earunac mocgu mocgungo kpesimigec, “Kebu imoc sifu neng mi anduae, me?” ²³ Kpesimigec yeng yofi deec, “Ngic nigoc kurungterau ic sogong nemuruckedic, yennoc doc faiu menugecde. ²⁴ Ngic ye Ngicac Medac doc meude, ye sowehagoc. Ye nonggeaac here manaunac mi fingebac dede efaimibac. Nga Ngicac Medac neac negemma mitikibiu yoac yofi oho ohoya fede, yeng wangunuma kenudenoc.” ²⁵ Ifi deu Yudango Yesu docfu faiudeac negenecmoc, yeng ifingoc kpesimiec, “Kpoukpou, ge neac denec me?” Deu Yesungo yofi edeec, “Ge geanggaoc imocnoc denec.”

²⁶ Anu yeni yaka nemagec Yesungo ic sogong mong mema Anutuac ubangerec dema mendzicma medacfora yofi dema yemmeec, “Ngeni mema negec, yomoc fusina.” ²⁷⁻²⁸ Ifi dema kpakenec mong mema Anutuac ubangerec ammima numumima yofi dema yemmeec, “Yomocngo dzadzahac gboriaac sacna, imoc ngicngac homac yeneac kopocsic kpac anudeac kpetic kpeatinggea, imocac ngeni sasawango imoc negec. ²⁹ Ni edengunuba negenggec, waing gbomeaac dokuya monggoc mi nene kecbarengoc Mannaac eucererennu nenahafoc sing gboriaac arennu nenide.” ³⁰ Nga yeni ubangerec yegec heima amaunac mama edibigeng Oriwa tikiu enggec.

³¹ Sinnu kemma Yesungo yofi edeyunuec, “Tofocnac yomohai ngeni sasawango neac negemma makpema wanudacgecde. Faka imocac yofi oho ohoya fede,

‘Ni gareng kpeba ramahabu yeni sinsararang kpegecde.’ (Dzekaraia 13:7)

³² Nga homecfunac yacmaguc waraingemmema Gariraia bangecfu kempa ngeni ihai habisia.” ³³ Ifi deu Petorongo edeec, “Goa yeni sasawa geac ifi dema wagugecde nga neng ine naric mi wagubade.” ³⁴ Ifi deu yofi edeec, “Ni forangoc edeguba, tofocnac yomohai kokorec mi arohomanu geng sebiheinenna atac harebec anude.” ³⁵ Deu deec, “Ge guma ni nubeso degec sebi naric mi heibade.” Petorongo ifi deu medacfora meficgema imocngoc dedacgec.

³⁶ Anu Yesungo kengkecma ua bangec mong kpara Gedzeman, ihai kensikema medacfora yofi edeyunuec, “Ngeni yei tacmagec ni edi kemma numubade.” ³⁷ Ifi dema Petoro nga Dzebedaio medahora meyunuu kenggec. Kemma Yesungo ubaebictoa yombong me-manu dzonoma fedeu ³⁸ yofi edeyunuec, “Ubaongana ebiriyombonggeu homebeso anende, imocac ngeni yei nigoc ubagbori tacmina.” ³⁹ Ifi dema kpesima kemma kicmesuya bangecfu hetutuckema yofi numuec, “Manna, negenna angana andeu ge kpakenec yomoc meickena feracnuu. Amma neac songo kpac, geac songo nga negen negeng imocngo seribeso.”

⁴⁰ Ye ifi numuma medac yenearu dzigene kemma yenenu gau fegec. Gau fegec yenemma Petoro yofi edeec, “Ngeni sifu aua mocguacsoc nigoc gaugbori kecgoc. ⁴¹ Ngeni faitobannu embauac ubagbori kecma numugec. Foracngoc, ongaasungo efaiande nga sebingo ine ebiriude.” ⁴² Nga ye monggoc kemma yofi numuec, “Manggacna, kpakenec yomocngo feracnuudeac negenna mi ngereeu imoc nebare geac yoac seribeso.” ⁴³ Ifi numuma hama henu medacfora yeni kicngina gaungoc anu fegec. Femagec yenemma ⁴⁴ monggoc wayunu kemma numuu atac harebec

anu yoac warac deec, imocngoc dema numuec. ⁴⁵ Numudacma medac yenearu dzigene hama yofi edeyunuec, “Ngeni gaungoc fema kecdae, imoc naric kpac. Naso wegenede, ngic yeni Ngicac Medac kererema kopocsicmeme yeneac mariu faigecde. ⁴⁶ Benukererec ngicngo hadeac amma yacgec kenni.”

⁴⁷ Ye ifi dema nammanu medac 12 yenearunac ogongina Yuda, yeng ngichabutoa kuneng yombong enara waraiyemmeu hagec. Womong gareng enara nga yudangic enarafocngina yeneng sueyunugec wasaibeang nga gbarucnginagoc hasikegec. ⁴⁸ Sikegec benukererec ngic yeng waraima faka anudeac derec derecgeyoac yofi bic edeyunuec, “Ngic titikokoc ammibade, ngeni ngic imocnoc mendanggema mebisia.” ⁴⁹ Ifi dema yeng imohaingoc Yesuaru kemma, “Ohec, kpoukpou.” ifi dema titikokoc ammiac. ⁵⁰ Ifi ammiu Yesungo yofi edeec, “Ogo, ge noc ua menadeac yei hadang?” Deu yeni hama Yesu maria noboc noboc mema mendanggec.

⁵¹ Anu ngic Yesugoc kecgec, yenearunac mongngo wasaibeanga kpedzima womong garengtoa yeac wanacngic kpema kedzaha noboc heregeec. ⁵² Herecgeu mau Yesungo yofi edeec, “Ngic mong ye dzikac kpeude turunga dzikacngoc kiude, imoc fingecegembac wasaibeangga ameau monggoc faina kemeu. ⁵³ Neac memeficsing mong mi fede, imoc negemma ifi annec. Nga Manna yagucnoc numumibai dede yeng angero kpetengina 6 tauseng arenga 12, angero habutoa ifia naric sueyunuu mama meficnubau. ⁵⁴ Nga meficnubau dede mitikibiu faka yomoc fingerudeac oho ohoya fede, imoc fora mi fingebac.”

⁵⁵ Ifi dema ngichabu yofi edeyunuec, “Ngeni mendannuma godzungic meandae, ifi isoc wasaibeang nga gbarucnginagoc hadae. Nga ni wenaha wenaha Anutuac womonnu edekpou angemmema kecanduae, imohai ine naric menubau. ⁵⁶ Amma yoc ine profete yeni mitikibiu yoac ohogec fede, imoc fora fingerudeac imoc sasawa fingeacdacde.”

Ifi deu medacfora sasawango Yesu wama woradacgec.

⁵⁷ Anu mitiac negen negengngic nga yudangic enarafocngina yeni womong garengtoa Kaifa yeac amau bic kpedzucnema tacgec, ihai Yesu wangecma kenggec. ⁵⁸ Yeni Yesu mendanggema ifi mekemmagec Petorongo ngadenginau hereaungoc Yesu modacma kenec. Kensikema, Yesuac yoac desigecde, imoc negenudeac womong garengtoaac ama imocac oda manau kemema uamedac yeneac botucfu matarec.

⁵⁹ Anu womong gareng enara nga yudangic tutumangtoaac memba yeni hafoangoc tacma Yesu homecfu faigecde nga ye enacfu faifai am-mima boi anggecdeac negengising anggec. ⁶⁰ Ifi anggec ngic homacngo hama enacfu faifaiyoac degec, imocngo Yesu homecfu faigecdeac-soc mi anu hofocmangoc kecma ngic yohockang yereng fingeacma boi amma deoc, ⁶¹ “Yesungo yofi deec, ‘Ni Anutuac womong hembarackema uameme harebec ammanu monggoc mebade, ni kucna imocacsoc fede.’ ” ⁶² Ifi deec womong garengtoango yacma Yesu kpesimiec, “Geac yoac dedae, imocac noboha mong mi denade me?” ⁶³ Ifi deu Yesungo ine waickema nanec. Nanu womong garengtoango edeec, “Anutu kecek mingina, yeac kicfu kpesigemba ge deserina, geng Messia Anutuac medac me kpac, imoc edenununa.” ⁶⁴ Ifi deu yeng meremma yofi edeec, “Imoc gennoc denec. Nga edengunuba negenggec, yaguc nga namma enude Ngicac Medacngo Kuctoa Minginaac foiaugeng tarude. Amma ye

kurumenggac hoeng witiau hau ngeni imoc henggecde.” (Mi-tiyegec 110:1; Danie 7:13-14) ⁶⁵ Ifi deu womong garengtoango yoac imoc negemmanganema wambaya membarackema yofi deec, “Ye Anutu bic emmidacac yoacninaac boingiac monggoc mi obohonide. ⁶⁶ Ngeneng yoac imoc negemma dafi dedae?” Deu yeneng meremmigec, “Ye homeudeac arennoc.”

⁶⁷ Ifi dema yeni Yesu kicmesuya sofohoma mari tuema kpekpefac ammigec nga goa yeneng dzikacngo kpema ⁶⁸ degec, “Messia, merang gudac, imocac kpefingyoac edenununa.”

⁶⁹ Ifi amma kecmagec Potorongo oda manau ama sobennu tarec. Tacmanu wanac naroang mongngo yearu kemma deec, “Ge gariraiangicnoc Yesugoc kecannecc.” ⁷⁰ Deu ye ngic sasawa tacgec, yeneac kicfu sebi heima deec, “Ge yoac denec, imoc obohoduae.” ⁷¹ Ifi dema naguu kemmanu wanac naroang mongngo hemma ngicngac ihai nanggec, yeni edeyunuec, “Ngic imoc ye Yesu Nadzaretenc, yegoc kecandenoc.” ⁷² Edeyunuu Potorongo Anutuac kicfu serima monggoc busickpema deec, “Ni ngic imoc mi negenduae.” ⁷³ Ifi dema nammanu ngic yeneng Petoaru kemma degec, “Neni ubadzidziga negendimbe, ge foracngoc yeneac arennunac.” ⁷⁴ Edegec ye yengenaoc sowecemema sopcemema deec, “Ni ngic imoc mi negemmiduae.” Deu imohaingoc kokorecngo arohoec. ⁷⁵ Nga Yesungo yoac yofi bic edeec, “Kokorecngo mi arohomanu geng ni mi negennunec dema sebiheina atac harebec anude.” Potorongo yoac imoc negensima kemema ubahodung kuneng negemma kiac hodung kiarec.

27

¹ Ama wereckenu womong gareng enara nga yudangic enarafocngina yeni uba mocgu amma Yesu homeudeac deserigec. ² Deserima Yesu maria dedeckema Yudaia bangecac gawana Pirato, yearu mekemma yeac mariu faigec.

³ Anu Yesu homeudeac deserigec, Yuda benukererec ngicngo imoc hemma deec, “Ni nocac ifi andua?” Ifi dema ubea manganeu siriwa dzo 30 migecc, imoc mekemma womong gareng enara nga yudangic enarafocngina yeni monggoc merengyemmema ⁴ edeyunuec, “Nengenggec, ni kererema ngic kopocsiha kpac, ye sac nadzicmiai.”* Ifi deu yeneng degec, “Imoc neneac ebic kpac, imoc geac ebic.” ⁵ Yeni ifi dema dzo wagec, yeng imoc mekemma womonnu ukuu enu wama kemma ubasac nec. ⁶ Nga womong gareng enara yeneng siriwa dzo imoc kpedzucnema degec, “Dzo imocngo sac bummeec. Imocac amma dzo imoc sesekatapau faifai, imoc singngo mi dede.” ⁷ Dema yeni yoac dedzege amma dzo imocngo kuric yeneac kicsere fingerudeac enang kudzimemengic yeac ua bangec bummegec. ⁸ Bummegec bangec imocac kpara Sacbangec hanahema degec nga imoc yaguc fedengoc. ⁹⁻¹⁰ Profete Yeremiango yoac yofi deec, imoc imohai foragoc anec, “Faka yofi fingerudeac Kebungo edenucc, Israe medacfora yeni ngic imocac buma kpetea faima, “Ye siriwa dzo 30 imocacsoc.” ifi degec. Nga yeni dzo imoc mema imocngo enang kudzimemengic yeac ua bangec bummegec.’ ”†

* 27:4: Dedeseri 27:25 yofi dede, ngic mong ye dzo mema mong kpehomeu sac kpetinggeude, ye sowehagoc anude. † 27:9-10: Mataio ye Yeremia 32:6-9 nga Dzekaria 11:12-13 kpeturanggema deec.

¹¹ Anu yeni Yesu mekemma gawanaac kicfu faigec nammanu yeng kpesimiec, “Ge yudangic yeneac ngictau me?” Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Imocnoc geanggaoc denec.” ¹² Anu womong gareng enara nga yudangic enarafocngina yeneng namma haniaya degec Yesungo yoac turunga mong mi merengyemueu ¹³ Piratongo kpesimiec, “Yeni yoacfu faiguma yoac homac yombong dedae, ge imoc mi negennec me?” ¹⁴ Deu yeng yoac monnec mong mi merenu gawanango kerectegec yombong anec.

¹⁵ Anu gawanango hombannu yofi angkefec, yuda ngichabu yeni witicngic monggac kpara kpacgec, yeng ngic imoc yungeru witicamaunac maande. ¹⁶ Naso imohai godzungic kpara kekena mong witicamaunac kefec, kpara Baraba. ¹⁷ Nga ngicngac kpedzucnedacma nammagec Piratongo yofi kpesiyemuec, “Merac yungecngemmedadeac negendae, Baraba me Yesu, kpara mong Kristo deandae?” ¹⁸ Yudangic yeni Yesu eng keracmangang ammima yearu faigec, imoc negemmanoc ifi deec.

¹⁹ Nga Pirato ye desi desi tatahau tacmanu enemango yearu yoac yofi faiu kecec, “Ge ngic kpetiac yomocac yoac mi kpeserena, imoc wana. Ni tofocnac fema gaukpefing hemma yeac amma ubaebic homac medua.”

²⁰ Nga womong gareng enara nga yudangic enarafocngina yeneng habu fenggeyemmedec yeneng Baraba yungecyemmedeac degec nga Yesu ine kpehomegedeac degec. ²¹ Nga gawanango kpesiyemuec, “Ngic yohockang nandape yerearunac merac yungecngemmedadeac negendae?” ifi deu yeni imohaingoc degec, “Baraba.” ²² Ifi degec kpesiyemuec, “Ifi anu Yesu, kpara mong Kristo deandae, yeac dafi ambade?” Kpesiyemueu yeni sasawango degec, “Ye mariponnu kpena homeu.” ²³ Ifi degec, yeng kpesiyemuec, “Imoc dafiaca nga noc kopocsicac?” Ifi deu yeni arohomumunggema degec, “Ye mariponnu kpebesonga.”

²⁴ Ifi dema nanggac hemma Piratongo yoac dindingac deudeac obohoec. Nga yeni ine serima kpacma nanggac kpeborongtoa hanahema fingeru yeng doku mema ngicngac habutoa kicnginau namma maria dzuacma yofi deec, “Ngic yomocac sacac kopocsic, imocngo nearu mi tacbeso, imoc ngenearu febeso.” ²⁵ Ifi deu ngicngac yeni sasawango yoara meremma degec, “Yeac sacac kopocsicngo neni nga nambarcfocnina nenearu febeso.” ²⁶ Nga Pirato ye Baraba yungecyemmedeac Yesu ine dzikacngo kpema mariponnu kpegedeac wasaingic maringinau wayemuec.

²⁷ Anu gawanaac wasaingicfora yeneng Yesu ama manaunac memama ama tegiau wasaingic oda manau kecandae, imohai meemma wasaiareng sasawa hafoangoc kpedzucnegec. ²⁸ Kpedzucnedacma Yesu yengena wamba hesimima ngakpi mong kpauc kpauc heimigec kemeu ²⁹ somang batihema oruhau heimigec kemeec. Kemeu yasu mong memigec marifoiano mema nanec. Ifi amma kiwau fafoc heima defagoc ammigec, “Ohec, yudangic yeneac ngictau.” ³⁰ Amma yeni sofohoma yasu wangecma imocngo oruhau kpegec. ³¹ Defagoc ammikegcec wisickeu yenang ngakpi hesimima yengena wamba monggoc heimigec kemeu mariponnu kpegedeac hesicke kenggec.

³² Mekemma sinnu ngic mong meficgegec, kpara Simong, Kirene taonnunac, yeng Yesuac maripong tofohoudeac ngombonggegec tofohou nenggec. ³³ Kengkecma bangec buma mong kpara Gorigata, kpara

mong Hatasic degec, ihai kensikegec. ³⁴ Kensikema waing doku wiac hodungagocngo yerec yerecgea, imoc gumegec ye imoc nenegemma waec. ³⁵ Nga yeni ye mariponnu kpegec nammanu wambaya kpeing kpema mederegec. *(Mitiyegec 22:18)*

³⁶ Ifi amma garenga tacgec. ³⁷ Nga ye nanu oruha witiiau maripongau kopocsicac haniaya yofi ohogec, “Yomoc Yesu, yudangic yeneac ngictau.”

³⁸ Anu yeni godzungic yohockang yegoc momoc mariponnu yuruma mong foiugeng nga mong kanaugeng, ifi faiyurugec. ³⁹ Nga ngic ihai kengha anggec, yeni Yesu deengdema ammima orucngina kpatitickema ⁴⁰ degec, “Ge Anutuac womong hembarackema wenac harebec ammanu medachbesonga denec, ge geangga onggongemena. Nga Anutuac medac kecnecc isoc mariponnunac mesiemema mana.” ⁴¹ Nga womong gareng enara nga mitiac negen negengngic amma yudangic enarafocongina yeneng ifingoc desusuic ammigecc, ⁴² “Ye ngic goa onggongyunukefec nga yengena ine naric mi onggongemeude. Ye israengic nenang ngictau kecdeu mariponnunac mesiemema mau ye negensingenide. ⁴³ Ye yofi dema negen negensinga Anutuaru faiec, ‘Ni Anutuac medac.’ ifi deu Anutungo yeac ammikecdeu mesibeso.” ⁴⁴ Nga godzungic yegoc momoc yurugec, yeri yoac sirihia ifiangoc deendema ammio.

⁴⁵ Anu wenac dzongiau 12 kiroc ammanu imohai ama kundung kpema kundungngo bangec sokoma fekemmanu 3 kiroc marai anec. ⁴⁶ Nga 3 kiroc imohai Yesungo ubaudumeng kunengngoc kpacma yofi deec, “Eri, Eri rema sabaktani.” Imocac titiha yofi, Anutuna Anutuna, ge nocac wanudang? *(Mitiyegec 22:1)*

⁴⁷ Anu ngic nanggec, yeneanunac goango negemma degec, “Ye Eria kpacsambic ammidde.” ⁴⁸ Ifi kparu ngic mongngo negemma gereagoc nedzima kemma kondung sobing mong mema waingdoku aengagocfu nemuruckema kpinnu faima Yesu gumeec. ⁴⁹ Nga goango ine degec, “Ngeni imoc wagec, Eria foracngoc hama meficgeu henni.”

⁵⁰ Nga Yesungo monggoc ubaudumeng kunengngoc kparu asuya ereec. ⁵¹ Ereu homeec, imohaingoc Anutuac womonnu kpoructoa womongmana kpetiac yombong naguyau nanec, imocngo wihacnac botuhaungoc tohoma mama yohockang anec. Amma usoctoa meu fagannu hoctoa toa tohogecc. ⁵² Nga kicsere fekenec, imoc anggeu ngic kpetiac warac homegec, yeneanunac homacngo sebigoc gborigec. ⁵³ Yesungo kicsereaunac gborima yaru yeni ngade kicsereinginaunac erema taong kpetiac, imohai hama ngic homac fingecyemmegec. ⁵⁴ Nga wasaigareng nga ngicfora Yesuac gareng nanggec, yeni usoc nga wiac fingerec, imoc hemma damuyunuu wareckema degec, “Foracngoc, ngic yomoc ye Anutuac medacnoc.”

⁵⁵ Nga Yesu kpegec, imohai ngac homacngo araing namma wiac henengeng anggec. Yeni Gariraia bangecfunac hanahema Yesu modacma hama kingang kpemigec, ⁵⁶ yeneanunac ngac goa kpacngina yofi, Maria kpara mong Madara amma Maria mong, Yakobo nga Yosefe, yereac nonggongira amma ngac mong Dzebedaioc medahora, yereac nonggongira, yeneng ngachabu yenigoc nanggec.

⁵⁷ Anu Arimataia taonnunac ngic mong finactoyagoc, kpara Yosefe, yeng Yesuac yoac negemma yeac arennu ifingoc kefec. Ye ama toforebeso ammanu ⁵⁸ Piratoaru kemma Yesuac fareng meudeac kpesimiec. Kpesimiu Piratongo migeccdeac deu wamigec. ⁵⁹ Wamigec

Yosefengo Yesuac farenga mema linengkporuc mong kongaha, imoc mema imocngo tembonggema mekenec.‡ ⁶⁰ Mekemma yengena kicsere gboria dema hocsirau singa usu usuya feec, Yesuac fareng imohai faima hocyada mong kpedidinggeu kicsere naguya imocngo hedzickeu taru kenec. ⁶¹ Anu Maria Madara nga Maria ogea yereng kicsere naguya nonongkac ihaigeng fiec kenu taroc.

⁶² Werekengau sabata asoac anu womong gareng enara nga farisaio yeni kpeturanggema Piratoaru kemma ⁶³ degec, “Kunennina, ikocngic imocngo gbori kecmangoc, yoc mong deec, neni imoc negensidimbe, imoc edeguni negenna, ‘Ni homema wenac harebec ammanu Anutungo homecfunac megborinuu monggoc yacbad.’ ⁶⁴ Nga medacfora yeneng kemma farenga hamangec meworagec, ifi debauac, ‘Ye homecfunac yacdac.’ imocac ge kicsere garenggegecdeac edeyununa uameme harebec garenggebisia. Warac ikoc mong anec, imoc femanu ngadeac ikocngo witiau enu yadibacac imoc edegudimbe.” ⁶⁵ Ifi degec Piratongo yofi edeyunuec, “Naric, wasaingic ngemmeba ngeni wangecyunu kemma kicsere garenggegecdeac kuc mekecdae, imocac sirihau garenggebisia.” ⁶⁶ Ifi deu yeni kemma kicsereac hohnagu mi kpedidinggegecdeac witiau kpae faigec. Faima wasaingic yeneng gareng nanggecdeac edeyunuec.

28

¹ Sabata naso wisickeu sonda gboria hanac hanaheau ama wercekenggac Maria Madara amma Maria ogea, yeri kicsere hembesonga kenoc. ² Kemmaec Kebuac angero mongngo kurumennunac mau usoctoa kucbiricngoc meu yeng kicsereac hoc kpedidinggeu kenu witiau emma tarec. ³ Tarec, ye sirihau pirac pirac siric nga wambaya kongac kongac hoeng isoc. ⁴ Nga gareng yeneng ye hemma kengecnyunuu dzonongngina fedeu homebesonga amma fekenggec. ⁵ Nga ngac yeri kensikemaec angerongo yofi edeyuruec, “Ngeri mi kengecnguruu, ngeri Yesu mariponnu kpekpea, ye hembeso hadape, imoc negenduae. ⁶ Nga ye ine yei mi fede. Ye edengunuecmoc, ifi yacdac. Ngeri yoc hama fefea henec. ⁷ Ngereng imoc hemma bic kemma medacfora yofi edeyunuec, ‘Yesungo homecfunac bic yacdac. Ye waraingemmema Gariraiia bangecfu kenu ngeni ihai kemma meficgegecde.’ Yoc imoc yagucnoc edenguruba negendape.”

⁸ Ifi anu yeri kicsere wama damu nga sogac sogaitoagoc medacfora siduc edeyunuecdeac nedzima bic kenoc. ⁹ Nedzi kemma Yesugoc ewacgec yeng yofi deec, “Wenacngerec.” ifi deu yeri hoangau ngonducnema haniau mema afeheoc. ¹⁰ Nga Yesungo yofi edeyuruec, “Ngeri mi kengecnguruu. Ngeri kemma tosofocna Gariraiia bangecfu kenggecdeac edeyunuec, yeni ihai kemma nengecde.”

¹¹ Anu ngahoc yeri kemmaec wasai ngichabu kicsere garenggegec yeneanunac goango taonnu emma wiac fingerec, imocac siduc womong gareng enara edeyunudacgec. ¹² Edeyunuec yeni yudangic enarafocngina yenigoc adzorogec. Adzoroma yoc deserima wasaingic kicsere garenggegec, yeni yoc degecdeac dzo imocacsoc yemmema ¹³ yofi dema deracyunuec, “‘Neni tofocnac gau femina yeac medacfora yeneng hama farenga hamangec medau.’ ngeni ifi debisia. ¹⁴ Nga gawanango yoc imoc negemma wiac mong angemmebacac mi kengecngunubeso.

‡ 27:59: Lineng imoc kpingding mong ambiaac ogea, imocngo wamba megec.

Neneng demekiri naric amminide.”¹⁵ Ifi dema edeyunugec wasaingic yeni dzo imoc mema yoac ede edeyunuya, imoc deyadigec. Ikocyocngina imocngo yudangic yenearu sokoma feecngo fedengoc.

¹⁶ Anu medac 11 yeni Gariraia bangecfu tiki mong Yesungo bic derecgeyemmeec, ihai enggec. ¹⁷ Emma yengena hemma afehegec nga ngic mocgu mocgungo ine ubayohoc anggec. ¹⁸ Nga Yesungo kicnginau hama yofi edeyunuec, “Negenggec, bangec nga kurumenggac kuc sasawa ni bic nendac nendara. ¹⁹ Imocac ngeni kemma ngicngacareng sasawa neac sing negemma yoac modac modacareng anggec ngeneng meyunuma yenenggareng ayemmebisia. Amma ngeneng Manggac nga Medac amma Tiri Asu yeac kpacfu doku nadzicyemmebisia. ²⁰ Nga neng yoac sasawa dederecge angemmekefai, ngeni imoc hafoangoc modac-dacgecdeac kpouyemmebisia. Amma negendae, ni wenaha wenaha ngenigoc kecbare naso wisickebesande.”

Mareko Yeng Yesuac Siduc Gombang Ohoc

¹ Yomoc Yesu Kristo Anutuac Medac, yeac siduc gombang hanahema fingerec, ² imocac siduc. Profete Yesaiango yofi ohoc, “Negenna, ni siducedena sueba yeng waraigemma singga mengeregenude. (Marekai 3:1)”

³ Nga bangec kisiu kpakpac mong yofi fingerude, ‘Ngeni KEBUAC sing wisima singa heitumeigec.’” (Yesaia 40:3)

⁴ Yoac imocac sirihau Yohanengo haec. Hama bangec kisiu kecma ngicngac ubangina dzigeneu kopocsicngina kpac anudeac mitidoku nadzicgedeac edekpou ayemmeec. ⁵ Nga ngicngac yeni Yudaia prowins nga Yerusareng taonnunac amanene yearu kenggec. Kemma kopocsicngina deficgemagec yeng Yodang dokuu namma doku nadzicyemmeec.

⁶ Yohane ye ngakpia kamere dzoango memea, imoc heima fadenga mong yangseberango memea, imocngo kebangau dzegeec. Amma ye ipua nga kateac kukundzau nekefec. ⁷ Ye ngicngac yoac yofi edekpou ayemmeec, “Ngic neac ngadeu haude, yeac kucngo neac kuc ferahade. Ni ifiango ngonducnema yeac hanitabea witiha yungecba naric mi ngereeude. ⁸ Ni doku nadzicngemmeduae nga yeng hama Tiri Asungo nadzicngemmeude.”

⁹ Naso imohai Yesungo Nadzarete taong Gariraia bangec wama Yodang dokuu hasikeec. Hasikeu Yohanengo doku nadzicmiec. ¹⁰ Nadzicmiu Yesungo dokuunac eremanu imohaingoc kurumeng anggeu Asungo kebesacac sirc amma yearu mau henec. ¹¹ Hemmanu kurumennunac enacadumeng mong yofi fingeru negenec, “Ge neac songomedacna, ni gengsongo anggenduae.”

¹² Nga imohaingoc Asungo Yesu sueu bangec kisiu kenec. ¹³ Kemma uameme 40 kecmanu Satangno ye tobanggeec. Tobanggeu imohai kateyang yenigoc kecmanu angero yeneng henggareng ammigec.

¹⁴ Ngic yeneng Yohane witicamau faigec tacmanu Yesungo Gariraia bangecfu kemma Anutuac siduc gombang edekpou ayemmema ¹⁵ yofi deec, “Naso bic hau Anutuac eucererengngo mewegenengunudeac ngeni ubangina dzigeneu siduc gombang negensinggegec.”

¹⁶ Anu Yesungo Gariraia dzohong tegiau kengkecma Simong nga munea Anderea yerenu yeri uficngira ukuma nanoc. Nocac yeri kondungyang meme ngic. ¹⁷ Yeremma Yesungo yofi edeyuruec, “Ngeri hama modacnuec ngic yeneng kondungyang meandae, ngeri ifi isoc ngicmeme ua meecdeac kpoungemeccade.” ¹⁸ Ifi deu yeri imohaingoc uficngira wama Yesu modaroc.

¹⁹ Nga yeni kapianec kemma Yesungo Dzebedaioc medahora Yakobo nga munea Yohane yerenec. Yeri gombau uficngira memengere amma taroc. ²⁰ Tarec yeng yeremma kpacyuruu yeri negenoc. Negemma imohaingoc manggira Dzebedaioc nga ua ngicfora gombau tacmagec wayunuma Yesu modaroc.

²¹ Anu yeni Kafanaung taonnu kensikegec. Kensikemagec sabata naso anu Yesungo kpekpeturang amau emma Anutuac yoac kpouyemmeec.

²² Kpouyemmeu ngicngac yeneng kpoukpouyoara negemma imoc negenggec engena anec. Ye kpouyemmeec, imoc ngic uakibi mekecdae, yeneac siricfu kuhagoc amma mitiac negen negengngic yeneac dede isoc mi deec.

²³ Anu naso imohaingoc kpekpeturang amau ngic mong asu seuhagocngo tacma arohoec. ²⁴ “Yesu Nadzarete mingina, neneac wiac imoc geac mi ande. Ge memanganenununadeac hanec me? Ni gensiduaenoc, ge Anutuac kpetiac ngic.” ²⁵ Ifi deu Yesungo asu seuhagoc ngaba ammima yofi edeec, “Ge waickema ngicfunac erema kenna!”

²⁶ Ifi deu asu seuhagocngo ngic mekpefac ammima kucgoc arohoma erema kenec. ²⁷ Kenu ngicngac sasawango kerectegec amma yenaocngoc kpesiemegec, “Imoc noc wiac? Imoc kpoukpou gboria nga yeng ua minginaac kuhagoc kpounemmeu asu seuhagoc ifingoc yoac edeyunuu yeni yoara negemma tofohoge.” ²⁸ Nga siduhango Gariraia prowinsiu bic kemma sokodarec.

²⁹ Anu yeni kpekpeturang amaunac mama Yakobo nga Yohane yerigoc Simong nga Anderea yereac amau kenggec. ³⁰ Kemma enggec, imohai Simong sefena sebigerec ammiu feec, imoc Yesu edegec. ³¹ Edegec Yesungo yearu kemma mariaua mema miaru imohaingoc hafeia kpac anu yenenggareng ayemmeec.

³² Ifi anu wenac kiwa kemeu ama tofore hamanu ngicngac yeneng hafeigoc nga hadehade amma yafinggoc sasawa Yesuaru meyunu kenggec. ³³ Nga taonggac ngicngac sasawa yeni ama naguyau kpedzucnegec. ³⁴ Kpedzucnemagec Yesungo ngicngac hafeingina hania haniagoc mengereyunuma hadehade nga yafingngina homac kporarec. Nga hadehade nga yafing kporacyunuec, yeni haniaya negenggecac yoac degecdeac dederac ayemmeec.

³⁵ Anu ama mi wereckemmanu Yesungo kundunnungoc yacma ama wama bangec botuc mong ngiha kpacfu kemma numuec. ³⁶⁻³⁷ Numuu Simong nga tosofora yeni ye hofockemma meficgema edegec, “Ngicngac sasawango ge hofocgudae.” ³⁸ Ifi degec yofi edeyunuec, “Nenang taong goa wegenac tackende, imohai ifingoc kemma yoac edekpou ayemmembade. Nocac ua imocnoc mebadeac hadua.” ³⁹ Ifi deu yeni Gariraia bangec yerecge kenggec. Kemma kpekpeturang amasoc yeng yoac edekpou ayemmema hadehade nga yafing kporacyunuec.

⁴⁰ Anu ngic kubecserigoc mongngoc yearu hama fafoc heima desambic ammima deec, “Geng negenna naric anu naric medzuacnubang.” ⁴¹ Ifi deu Yesungo ubea manganeu maria sinema ngic kpeserema yofi deec, “Ngereenadeac songona fede.” ⁴² Demanu imohaingoc kubeha mosiu sebia ngereec. ⁴³ Ngereeu Yesungo ngic derahema suema yofi deec, ⁴⁴ “Negenna, sebigau faka fingeccac, imocac ngic mong mi edebesena. Ge womong gareng yearu kemma sebiga edzahema Mosengo seseac deec, imocac sirihau modacma faibesena! Ge ifi faina yeneng sesega hemma negentegecgecde.” ⁴⁵ Ifi deu yeng ine kemma siduc imoc sifu deyadie. Imocac amma Yesungo taonnu fingeccac fingeccac monggoc mi enec. Ye ine ngadeau bangec kisiu kecmanu ngicngac noboc nobocnacngo yearu hakecgec.

2

¹⁻² Uameme goa wisickemanu Yesungo monggoc Kafanaung taonnu kenec. Kenu ngicngac homacngo imoc negemma ama wakema naguya

hedzickemagec yeng Anutuac yoac edekpou ayemmeec. ³ Ammanu ngic
⁴ 4 yeneng ngic mong hanimaria homemea tofohoma yearu mekenggec.
⁴ Mekenggec ngic homacngo nanggecac hoangau faigecdeac obohoma
 ama witiau enggec. Emma ama bubuya meickegec titinga fingerec.
 Fingeru yeni Yesu nanecfu imohai ngicpuring dzakeagoc faigec kemeec.
⁵ Kemeu Yesungo negen negensingngina hemma ngicpuring yofi edeec,
 “Medacna, kopocsicga bic wawaya.”

⁶ 6 Ifi deu mitiac negen negengngic goa ihai tacgec, yeneng ubanginau
 yofi negenggec. ⁷ 7 “Ngic imoc ye nocac yoac ifi dema Anutu emmide!
 Anutu mocgungo kopocsic naric waude.”

⁸ 8 Yeni ifi negenggec Yesungo ongaasuyau negengyemmema yofi
 edeyunuec, “Ngeni nocac negen negeng ifia ubanginango negensidae?
⁹ 9 Damocngo efea ande? Ngic puring yeac debesonga, ‘Kopocsicga
 kpac ande’, me ‘Ge yacma tofoga mema kenna.’ ¹⁰ 10 Nga Ngicac Medac,
 yeng bangecfu kopocsic wawaac uayoac nga kuc femide, ngeni imoc
 negenggecdeac amma yofi deba.” Ye ifi dema ngicpuring yofi edeec,
¹¹ 11 “Ni edeguduae, ge yacma dzakega mema amagau kenna.” ¹² 12 Ifi deu
 imohaingoc ngic ye yacma dzakea mema ngicngac kicnginau kenec.
 Kenu ngicngac sasawango imoc hemma kpidohoma kerecgec amma
 Anutu dengerema degec, “Wiac yomoc mi hehennina yaguc fingeru
 hendimbe.”

¹³ 13 Anu Yesungo ama imohanac mama dzohong tegiau kenec. Kenu
 ngicngac homacngo yearu kenggec kpoukpou ua meec. ¹⁴ 14 Nga kemma
 Rewi Arifaioac medac takesimeme ameau taru hemma yofi edeec, “Ge
 hama ni modacnuna!” Ifi deu yeng yacma modarec.

¹⁵ 15 Kecma Yesungo Rewiac amau yaka nema tacmanu takesimeme ngic
 nga manganameme ngic homacngo Yesu nga medacfora yenigoc yaka
 momoc negec. Ngic ifia homacngo yeni modacyunuma kenggec. ¹⁶ 16 Ifi
 anu Yesungo takesimeme nga manganameme yenigoc tacma yaka neu
 farisaio yenearunac mitiac negen negengngic goa, yeneng imoc hemma
 medacfora kpesiyemmegec, “Ye nocac takesimeme nga manganameme
 yenigoc yaka nede?” ¹⁷ 17 Ifi degec Yesungo negemma yofi edeyunuec,
 “Ngicngac hafeingina kpac kecdae, yeni dotaac mi ayemmeude. Nga
 hafeingina, yeneng ine dotaac ayemmeude. Nga ni ngicngac dindin-
 gac kpacyunubadeac mi mayai, kpac. Ni ine manganameme ngic kpa-
 cyunubadeac mayai.”

¹⁸ 18 Yohaneac medacfora nga farisaio yakasege kecandae, yenearunac
 goango hama Yesu kpesimigec, “Yohane nga farisaio medacfocngina
 yeni yakasege angandae. Nga geac medacfocga yeneng nocac yaka sege
 mi angandae?” ¹⁹ 19 Ifi kpesigec Yesungo yofi edeyunuec, “Memeturang
 ngicngo tosofora yenigoc taru yeneng yakasege naric mi kecgecde.
 Monggoc deba, yeng yenigoc tacmanungoc yakasege naric mi kecgecde.
²⁰ 20 Kecma naso monnu ngic yeneng memeturanggac ngic yenearunac
 meickegecde, naso imohai yakasege anggecde.

²¹ 21 Ngac mongngo ngakpi eseau kporucsusuc gboria mong mi kpe-
 biude. Kporucsusu gboriango esea taiu dzamema titingtoa fingebcac.
²² 22 Nga ngic mongngo waing gboria bokong yang seberango memea eseau
 naric mi kpeu kemeude, kpac. Waing gboriango bokong esea tindziru
 yerahafoc manganebaoc. Imocac waing gboria imoc bokong gboriau
 kpeu kemeude.”

²³ Naso monnu sabata nasou Yesungo wit ua dzongiau sing modac kemmanu medacfora yeneng wit fora mocgu mocgu merecgema megec. ²⁴ Merecgegec farisaio yeneng degec, “Henna, yeni nocac sabata nasou faka mi angana andae?”

²⁵ Ifi degec Yesungo yofi merengyemmeec, “Dawidi nga uamedacfora yeni yakaac obohoma herenginaac homema faka anggec, ngeni imoc osonegeng mi angandae gedang. ²⁶ Abiatango womong garengtoa kefec, naso imohai Dawidingo Anutuac womonnu enec. Emma ic sogong Anutuac sese faifaia, imoc menema uamedacfora ifingoc gumecyunuec. Nga ic sogong imoc womong gareng yenengsac naric negecede, ngictehec yeneng kpac.”

(1 Samue 21:1-6)

²⁷ Ifi dema yofi edeyunuec, “Ngicngo sabataac amma mi fingerec, sabatango ine ngicngac ngeneac amma fingerec. ²⁸ Ngicac Medac ye sabataac Kebu kecdengoc.”

3

¹ Yesungo naso monnu kpekpeturang amau enu ngic mong maria noboc homemea, ye ihai tarec. ² Nga ngic goa yeni Yesu yoacfu faigecdeac negensigec amma ngic imoc sabata nasou mengereude me kpac, imocac hembikecgec. ³ Hembikecgec Yesungo ngic marimangang yofi edeac, “Ge yacma botucninau nanna.” ⁴ ifi dema yofi kpesiyemmeec, “Sabata nasou noc faka naric ambesonga, faka gombunga me mangana? Amma homebeso andae, yeni agengngina tinide me yunuhomenide?” Ifi deu yeneng engsac ning kpegec. ⁵ Ning kpegec yeng ubasinginaac negenghodungaima herea buu kic fikengfiha amma ngic yofi edeac, “Ge mariga sinena!” deu ngic ye maria sineu ngereec. ⁶ Ngereeu farisaio yeneng naso imohaingoc Herodeac arengfora yenearu ioha kemma dafiu mema kpegecdeac yoac dedzege anggec.

⁷ Anu Yesu nga medacfora yeni amabangec wama Gariraia dzohonnu kemmagec Gariraia bangecfunac habu kunengngo modacyunuec. ⁸ Ngicngac Yudaia bangecfunac nga Yerusareng taonnunac amma Idu-maia bangecfunac nga Yodang edibigeng amma Tiro nga Sidong bangecfunac, habutoa imoc yeni Yesungo faka sasawa meec, imocac siduc negemma yearu hagec.

⁹ Nga Ngicngac homacngo hasikema Yesu igockebauac medacfora yeneng wage wegenac faigecdeac edeyunuec. ¹⁰ Nga ye ngic homac mengereyunuu hafeigoc yeneng kemma kpeseregecdeac hefacemegec. ¹¹ Nga asu seuhagoc yeneng Yesu hemma ngonducnema yofi dema kpacma degec, “Genoc Anutuac medac.” ¹² Ifi degec hania dekperag-ibauac Yesungo dedeac ayemmeec.

¹³ Anu ye tikiu emma medac goa ubango negenggosi ayemmeecmoc, deu yearu kenggec. ¹⁴⁻¹⁵ Kenggec medac ¹² meisinyunuma aposoro kpac yemmeec. Yemmu yeni yegoc kecmagec yoac edekpou ayem-megecede nga hadehade nga yafing kporacyemmegecdeac uayoac nga kuc yemmeec.

¹⁶ Ngic ¹² meisinyunuec, yeneac kpacngina yofi, Simong, kpara mong Petoro miec, ye ¹⁷ amma Dzebedaioc medahora Yakobo nga munea Yohane, yereac kpacngira Boanerges yemerec. Imocac titiha, parandangac medac. ¹⁸⁻¹⁹ Nga Anderea amma Firipo nga Batoromaio amma Mataio nga Toma amma Yakobo, imoc Arifaioac medac nga Tadaio

amma Simong Kanaiaio nga Yuda Karioto amaunac, yeng kecma Yesu kerereu megec.

²⁰ Anu Yesungo amau kensikeu habutoango hama kpedzucnegec medacforagoc yakaneneac titing mong mi fingerec. ²¹ Wiacfora yeneng yofi negenggec, “Ye ubea sufude.” ifi dema megecdeac kenggec.

²² Nga mitiac negen negengngic Yerusarennac hagec, yeneng degec, “Ye hadehade nga yafing yeneac ngictaungina Bedzeburu, yeac kucfu hadehade nga yafing ngicngac yeneacunac kporacande.” ²³ Ifi degec Yesungo kpacyunuma yoc heima yofi edeyunuec, “Satang yengenaocngoc dafi kporacemeude? ²⁴ Bangec monggac ngicngac yeni ngaba angemema tohogecdeu bangec imocngo naric mi fekefude, kpac. ²⁵ Nga amamana mocgungo tohoma ngaba angemeudeu amamana imocngo kpac anude. ²⁶ Nga Satangngo tohoma yengenaocngoc kporacemeudeu ye ifingoc kpac anude.

²⁷ Ngic mongngo ngic kuhagoc, yeac amau emma iwaiya naric mi wangerude, kpac. Ye ngic kuhagoc imoc witickemaguc amea manau emma iwaiya tacde, imoc naric wangerude.

²⁸ Foracngoc, ngicngac yeni kopocsic hania hania angandae nga wiac hania haniaac deendema nga dedengbarang angandae, kopocsic ifia sasawa, imocac wawa fede, imoc edengunuduae. ²⁹ Nga ngic mongngo Tiri Asu dengbaranggeude, yeac kopocsic ine wawaya mi fede. Kopocsihaac turunga imoc fekengkechesande.” ³⁰ Yeneng degec, “Ye asu seuhagoc.” imocac amma yeng ifi edeyunuec.

³¹ Anu Yesuac nonggo munafora yeneng sobennu kensikema ngic mong suema degec, “Yesu ye mabeso.” ge ifi edena. ³² Ifi degec Yesungo habu yeneac botucfu tacmanu ngicngac yeneng edegec, “Nonggo munafocga ngadeau namma ge hofocgudae.” ³³ Ifi degec yeng merengyem-meec, “Damoc yeneng neac nonggo munafocna?” ³⁴ Ifi dema yegoc momoc tacgec, kiwa yenearu fima yofi deec, “Nonggo munafocna imoc ngicngac ngeni yomoc tacdae. ³⁵ Nga ngic Anutuac songo nga negen negeng modacma yeac ua mekecdae, yeneng neac nonggo naing nga dacmunafocna.”

4

¹ Yesungo dzohong tegiau monggoc kemma ngicngac edekpou ayem-meu homacngo yearu kpedzucnema hagec. Imocac yeng gomba monnu emma ihai tacma edekpou ayemmeec. ² Amma ye yoc heima yoc homac kpouyemmema yofi deec,

³ “Negenggec, gbome kpegi kpegingic mongngo gbomea kpegiudeac uau kenec. ⁴ Kemma kpegiu gbome goa mama sinnu heiu neng yeneng hama nedacgec. ⁵ Nga goa harongannu heiu ihai bangec efanec fecac gbome imoc bic nemonggema ereec. ⁶ Erema godea ine homac mi faiecac wenacngo erema kpeu gbome imoc ururuema homeec. ⁷ Nga gbome goa haseng manau heiu hasengngo yadima heihomeu fora kpac anec.

⁸ Nga gbome goango bangec gombungau heima kpea nemonggema fora gombunga anec. Monggac imoc gbomea 30 nga monggac 60 amma monggac 100, ifi fingerec.” ⁹ Yesungo ifi dema yofi edeyunuec, “Kedzahagoc yeng yoc yomoc negembeso.”

10 Anu ngicngac habutoa kenggec medacfora 12 nga ngicngac goa yegoc kecgec, yeneng yoac heihei imocac hania Yesu kpesimigec ¹¹ yeng yofi edeyunuec, “Anutuac eucererenggac negen negeng sufu sufuya, imoc ngeni bic ngemengemmea. Nga ngicngac ngadeau kecdae, yeni ine yoac heiheisingsac yoac sasawa negenggecde. ¹² Ifi anu ‘Yeni kicnginango hemma wiac mong ine mi henggecde nga kedzacnginango negemma wiac mong sifu mi negentegecgecde. Imocac yeni ubangina mi dzigeneu kopocsicngina kpac ambacac kopocsic wawa mi anggecde.’” *(Yesaia 6:9-10)*

13 Anu Yesungo yofi edeyunuec, “Ni yoac heima deduae, ngeni imocac hania mi negendaue yoac heiheiac hania goa monggoc deba imoc ifingoc dafi negentegecgecde. ¹⁴ Gbome kpegi kpegi ngicngo Anutuac yoac kpegiec. ¹⁵ Gbome sinnu heiec, imoc ngic goa yeni yoara negenggec nga Satang ye ine bic hama gbome ubanginau kpegi kpegia meickeude.

¹⁶ Nga gbome harongannu heiec, imoc ngic goa Anutuac yoac negemma heresongogoc bic hoanggecgecde. ¹⁷ Amma yoac ubanginau godea mi meecac naso wegenaneacsac taru Anutuac yoacac amma kpendzeng me yunukporac faka fingeru yeni makpegecde.

¹⁸ Nga gbome hasennu heiec, imoc goa yeni Anutuac yoac negenggec. ¹⁹ Negemma bangectoa bangec yomocac kekecac fagung nga dzofinacac faitobang nga wiac goaac hensongo angandae, imoc sasawango ubanginau kemema yoac heihomeu fora mong mi fingerude.

²⁰ Nga gbome goa bangec kerehagocfu heiec, imoc ngic goango Anutuac yoac negemma mekecgec fora fingerude. Goango 30 nga goango 60 amma goango 100 meficgeude.”

²¹ Yesungo monggoc yofi edeyunuec, “Ngic mongngo kifa kpiacma pake bageau faima mi kperahaude me tatac bageu faiu tarude, imoc kpac. Kifa imoc tatahau faini tacande. ²² Wiac sufu sufuu fede, imoc kecma didiu fingectegerude nga wiac seme semea, imoc kecma kperagiau fingectegerude. ²³ Mong ye kedzahagocngo yoac yomoc negembeso.”

²⁴ Amma Yesungo yofi edeyunuec, “Ngeni yoac yomoc negentegebisia. Ngeni wiac kpetea isinggema ngicngac yemmeandae, ngic yeneng kpete siriha ifiangoc isinggema turung kpoungemmegecde. Yeni kpoungemmema imocac siriha meemma monggoc ngemmegecde. ²⁵ Imoc yofiac, mong ye wiac goa femide, ye wiac monggoc migegecde. Nga mong ye wiac mong mi femide, yearunac wiachbisic femide, imoc ifingoc wangecgecde.”

²⁶⁻²⁷ Amma monggoc yofi deec, “Anutuac eucererenggac siriha, imoc ngic mongngo gbome kpegiec, ifi isoc. Kpegiu hadzing toforec feyac ammanu gbome imoc nesarima ereude. Nga imoc dafiace erede, imoc ngicngo mi negentegecde. ²⁸ Nga bangec yengenaoc wiac meyadiu erema tebang angkecde. Amma fora amma wadzima kpaueude. ²⁹ Kpaueu fora kpememe naso anu ye semeng bic kperecgeude.”

³⁰ Yesungo monggoc yofi deec, “Nenang Anutuac eucererenggac siriha yofi heima deni naric anude. ³¹⁻³² Anutuac eucerereng imoc mastet gbomea isoc. Mastet gbomea imoc gbome sasawa yeneac kapiangina. Nga imoc bangecfu faini erema yadima semeng uac mondzang feracyunuma fawa kuneng angande. Nga sawau neng yeneng imocac nokumucfu hama faec heima tacgecde.”

³³ Yesungo yoac heima yoac ifia homac dema ngicngac negen negengnginaac sirihau Kebuac yoac edeyunuec. ³⁴ Amma yoac deec, imoc ine yoac heimasac edeyunuefec. Edeyunuma medacfora meyunuma tembucfu kemma hania dekperagima edeyunuefec.

³⁵ Anu ama marai anu Yesungo medacfora yofi edeyunuec, “Nenang dzohong noboc kenni.” ³⁶ Ifi deu yeni ngicngac habutoa wayunuma Yesu gombau bic tacmanu yeni ye wangepma kenggec. Kemmagec gomba goango ifingoc modacyunuec. ³⁷ Nga imohai firang engena kpeu tembong kucgoc kpeu dokungo gomba manau erema gomba mewakebeso anec. ³⁸ Anu Yesungo gomba ngadeau kparicgang heima gau femanu medacfora yeneng midima degec, “Kpoukpou, kemebesonga andimbe, ge imocac fagung mong mi annec me?” ³⁹ Ifi degec ye gauunac yacma firang kpetarimima dzohong yofi edeec, “Ge waickema fena!” ifi deu firang kpac anu dzohong imoc ning kpema eng fec.

⁴⁰ Feu Yesungo medac yeneac yofi deec, “Ngeni nocac kengec andae, negen negensingngina mong mi fede me?” ⁴¹ Ifi deu yeni kengec nga damutoa yombong amma kpesiemegec, “Ye noc ngic, firang nga dzohongtoa yereng yeac enac tofohodape.”

5

¹ Anu dzohong ferecgema Gerasene bangecfu edigeng kenggec. ² Kensikema Yesungo gombaunac mamamu ngic mong asu seuhagocngo kicsereunac hama Yesu meficgeec. ³ Ngic imoc ye kicsereu feyac angkefu ngic mongngo ye witickeudeacsoc mi anec. Nga yeni sengngoc witickebeso ifingoc obohogec. ⁴ Ngic yeni naso homac hanimaria sengngoc witickegec yeng seng kperecgedarec nga hania aiengngoc witickegec, imoc ifingoc kperecgedarec. Nga ngic sasawa yeni ye mendanggecdeac obohogec.

⁵ Ngic imoc ye hadzing toforec kicsereu nga fagannu arohoma yengenaoc sebia hocfu heiherecge angemekefec. ⁶ Amma ye hereaungoc Yesu hemma nedzikkemma haniau makpeec. ⁷ Makpema seriangoc arohoma deec, “Yesu Anutu engenatoaac Medac, neac wiac imoc geac mi ande. Ni Anutuac kicfu edeguduae, ge kpendzenu mi fainuna.” ⁸ Yesungo asu seuhagoc kporaru yearunac erema kenudeac edeec, imocac amma ngicngoc ifi deec. ⁹ Ifi deu Yesungo yofi kpesimiec, “Ge kpacga merac?” kpesimiu deec, “Ni kpacna habutoa, nocac neni homac.”* ¹⁰ Ifi deu ye kporacyunuu bangec imoc mi wagecdeac seriyombonggema derecgeec.

¹¹ Anu bangec botuc imohai berechabutoa mong fagang wegenacfu surukpema kecgec. ¹² Kecgec asu seuhagoc yeneng yofi dema desambic ammigecc, “Ge suenununa berecfu kemeni.” ¹³ Ifi degec Yesungo negengyemmu yeni ngicfunac erema berechabu yenearu kemegec. Kemegec berec yeni fagannunac nedzima dzohonnu kemema doku nema homedacgec. Nga berec homegec, yeneac kpetengina imoc 2 tauseng isoc.

¹⁴ Anu berecgareng yeneng kengec worama taonnu nga amabisicfu ngic kecgec, yenearu kemma faka fingerec, imocac siduc edeyunuec yeneng imoc hengecdeac hagec. ¹⁵ Nga yeni Yesuaru hasikema henggec ngic hadehadehabugoc warac kefec, yeng negentegecma wamba heima

* 5:9: “Kpacna Region” deec. Region imoc ami areng mong kpetea 5 tauseng me 6 tauseng.

taru yeni ye hemma kengecyunuec. ¹⁶ Nga ngic kicnginango faka imoc hengec, yeneng ngic hadehadegoc, yearu faka fingerec nga berec yeneac siduc momoc ngicngac ayemmegec.

¹⁷ Nga yeni yoac imoc negendacma Yesungo amabangecngina waudeac edegec. ¹⁸ Ifi edegec ye gombau emmanu ngic hadehadegoc ngereec, yeng yegoc kenudeac derecgeec. ¹⁹ Derecgeu Yesungo ine kpetarimima yofi deec, “Ge amagau kemma Kebungo geac ubea manganeu wiac sasawa anggencac, imocac siduc tosofocga ayemmebesena.” ²⁰ Ifi deu ye kemma Yesungo faka sasawa yearu meec, imocac siduc Dekaporisi bangecfu ngicngac yoac dekperagiyemmeu yeni imoc negemma kerectegec anggec.

²¹ Anu Yesungo gombau emma monggoc dzohong ferecgema hasike nammanu ngicngac homacngo yearu heockema kemma kpedzucnegec. ²² Kpedzucnemagec kpekpeturang amaac gareng mong kpara Yairo, yeng hama Yesuac haniau makpema desambic amma deec, ²³ “Naroanna homebeso ande. Ge hama marigango witiau faina ngereeude.” ²⁴ Edeu negemma kemmaec ngicngac habutoango heface-mema yearu hagec.

²⁵ Anu ngac mong ihaingoc nanec, ye sacherec amma kecmanu kifa 12 bic anec. ²⁶ Amma ye kpendzeng kpema dota homac yenearu kemma hiedzoya eng kpedzonggeu sebiau ngerec ngeree mong ine mi fingecmiu eng monggoc manganeec. ²⁷⁻²⁸ Amma ngac imoc ye Yesuac siduc negemma ngicngac ngadenginausing kemma yofi negenec, “Ni ngakpia kpeserema ngereebadenoc.” ifi negemma Yesuac ngakpi-heraha kpesereec. ²⁹ Kpesereu imohaingoc sawa gbanggeu sebia nomanu kpendzenga kpac anu negengemeec.

³⁰ Nga Yesungo yofi negenec, kucna tosea ferecgedac, imocac amma habutoa yenearu dzigenema yofi kpesiyemmeec, “Merang ngakpina kpeseredac?” ³¹ Ifi deu medacfora yeneng degec, “Ngicngac homac yeneng hefagumagec geng merang kpeserenude dema kpesinec, imoc mi heide.” ³² Nga Yesu ye ine ngacngo kpesereec, ye hentegerudeac fikengfiha anec. ³³ Ammanu ngac ye kengec kpeu dzonoma fedeu Yesuac haniau makpema haniaya hafaingoc deficedarec, nocac sebiau faka fingerec, imoc negenec. ³⁴ Deficgeu Yesungo yofi edeec, “Naroang, negen negensinggango mengeregudac. Ge sebiga ngereeu ruaegoc kenna!”

³⁵ Anu Yesungo yoac denammanungoc ngic goa yeneng kpebung garenggac amaunac hama Yairo edegec, “Naroangga bic homedac, kpoukpou monggoc ebic mi mina!” ³⁶ Ifi degec Yesungo yoacngina wama gareng yofi edeec, “Ge mi kengecguu, eng negensinggena.” ³⁷ Ifi dema habu kpetariyemmema Petoro nga Yakobo amma munea Yohane, yeni meyunuu kengec. ³⁸ Kemma garenggac amau kensikema henu ngicngac habu yeni ubahodung amma kpeborongtoa kpema kiacsonggong anggec.

³⁹ Nga Yesungo ine ama manau emma ngicngac yofi edeyunuec, “Ngeni nocac kpeborong kpema kiacdae? Naroang ye mi homedac, ye gau fede.” ⁴⁰ ifi deu yeni dzomoremigec. Yeng ine ngicngac sasawa kporacyunuu ngadeau madacgec. Magec naroanggac nonggomama nga medacfora harebec meyunuu naroang feec, ihai enggec. ⁴¹ Emma mariau mema yofi edeec, “Tarita koumi!” imocac titiha yofi, “Ngacbisic, ni edeguduae, ge yacna.” ⁴² Ifi deu naroang ye imohaingoc yacma

kengha anu yeneng hemma kpidohoma negenggec imoc wiac engena anec. Naroang imoc ye kifaya 12 anec. ⁴³ Nga Yesungo faka fin-gerec, imoc mi deficgegedeac seria deracyunuma naroang yaka migec neudeac edeyunuec.

6

¹ Yesungo bangec imoc wama yengena amabangehau kenu medacfora yeneng modacgec. ² Nga sabata naso anu ye kpekpeturang amau emma ngic edekpou ayemmeu ngicngac negemma tacgec yeneng kerectegec amma degec, “Negen negeng imoc merang kpoumiec nga uayoac merang miecac mariango faka kuhagoc ifia mekecde? ³ Ye Mariaac medac nga amamemengic. Ye Yakobo nga Yosec amma Yuda nga Simong yeneac dacngina nga naingfora yeni nenanggoc kecdae.” Yeni ifi dema dehesi amma wagec.

⁴ Nga Yesungo yofi edeyunuec, “Profeteac amafora nga sactosofora amma arengfora, yenengsac yeac ewea mi heiandae.” ⁵ Nga ye faka kuhagoc mong yenearu meudeacsoc mi anec. Ye ngic hafeigoc mocgu mocgusac mariango kpesereyunuu ngeregec. ⁶ Nga yeni mi negens-ingegecac negenu naric mi anec. Amma ye guruama tackenec, imohai yerecgema edekpou ayemmeec.

⁷ Yesungo medacfora 12 kpcacyunuma yohockang yohockang hendzicyunuma asu seuhagoc kporacgedeac uayoac nga kuc yemmema sueyunuec. ⁸ Amma yeng yofi dema dederecge ayemmeec, “Ngeni singgac mefic mong mi mema yasusac mebisia. Ngeni yaka me hie mi mebisia amma dzo mong fadeng nabehau mi baribisia. ⁹ Ngeni hanitabe faima ngakpi yohockang ine mi mekembisia.” ¹⁰ Ifi dema yofi edeyunuec, “Ngeni kemma ama monnu kensikegec ngic yeneng ama heingemmegec ngeni ama imohai tacyac angkecgec wisickeu wama amabangec monnu kembisia.

¹¹ Nga amabangec monnu kenggec ngic yeni mi hoangngunugecde amma yoacngina mi negenggedeu ngeni haninginaunac yube kpegec mau amabangec imoc wabisia. Nga ngic yeni imoc hemma haniangina negengecbisia.” ¹² Yesungo ifi deu yeni kemma ngicngac ubangina merenggedeac Anutuac yoac edekpou ayemmegec. ¹³ Amma yeni hadehade nga yafing homac kporacyunugec nga ngicngac hafeigoc kerecngo nadzicyemmema mengereyunugec.

¹⁴ Yesuac siduc imoc bangeha bangeha sokoma kenu ngictau Herodengo yoac imoc negemma yofi negenec, “Yohane dokunadzicngo homecfunac gborima yarecac amma faka kuhagoc meudeac kuc femide.” ¹⁵ Ifi degec ngic goa yeneng degec, “Imoc Eria.” nga goango degec, “Ye profete. Profete warac kegec, yeni isoc.” ¹⁶ Anu Herodengo ine yoac imoc negemma deec, “Yohane ubea kperecgeai, yennoc gboriec kecde.”

¹⁷⁻¹⁸ Nga Herodengo munea Firipoac enema kpara Herodia, ye hamangec mema mekefec. Faka imocac amma Yohanengo Herode yofi edeac, “Ge munagaac enema menec, imoc singngo mi dede.” Ifi deu Herodengo ngicfora edeyunuu Yohane mema witickema witicamau faigec. ¹⁹ Anu Herodiango Yohaneac herebu negenec. Negenu Herode ye ine Yohaneac kengec kpeu garenggeecac amma Herodiango kpeudeac sing obohoec. ²⁰ Imoc yofiac, Yohane ye ngic dindingac nga kpetiac, Herodengo imoc negentegecma henggareng ammikefec. Amma ye

yeac yoac negemma naso homac negengyohoc meficgema sifu yoara negenudeac ammiac.

²¹ Kecma Herodiaac naso gombunga mong yofi fingerec. Herodengo fingec fingec nasoyau ngickuneng yeac bageau kegec nga wasaingicforaac enara amma Gariraia bangecfunac ngicenara, yeni heitaiyunuma neneyaka ohoyemmegec. ²² Ohoyemmema tacmagec Herodiaac naroangngo hama kicnginau yegec fedeece. Fedeu Herode nga ngic yegoc yaka negec, yeneng imoc hemma songo negenggec. Imocac amma ngictaungo naroangnac deec, "Ge wiac monggac negemma derecgenenna imoc naric gembade." ²³ Dema nemuya monggac kpacfu yofi deseriec, "Ge wiac sasawa derecgenenna gengyombonggebade nga bangecna nobohaac dena mendzicma gembade."

²⁴ Ifi deu naroang ye kemma nonggea kpesimiec, "Ni noc wiacac debade?" deu nonggeango deec, "Ge Yohane dokunadzicac oruha dena." ²⁵ Ifi deu naroang ye imohaingoc ngictau yearu kemma deec, "Yohane dokunadzicac oruha yagucngoc terau faima nennadeac anende." ²⁶ Ifi deu ngictaungo ubaebic meec. Amma ngic tacgec, yeneac kicfu yoac bic deseriecac amma ine imoc wabesonga negenu naric mi anec. ²⁷ Nga ye imohaingoc wasaingic mong sueu Yohaneac hatea mehaudeac witi-camau kenec. Kemma Yohaneac ubia kperecgecma ²⁸ hatea imoc terau faima mehama naroang miu naroangngo imoc mekemma nonggea miec. ²⁹ Anu Yohaneac medacfora yeneng siduc imoc negemma kemma farenga mehama tonggogec.

³⁰ Aposoro yeni monggoc Yesuaru kpeturangge hama wiac sasawa anggec megec nga edekpou ayemmegec, imocac siduc ammigec. ³¹ Nga ngicngac homac yeneng kengha anggec tacnegeng nga yakaneneac titing mong mi fingerec. Imocac Yesungo medacfora yofi edeyunuec, "Ngeni hagec tembucnina kecnideac nigoc bangec kisiu kemma kecnegembisia." ³² Ifi deu yeni tembucngina gombau emma bangec mong ngiha kpacfu kenggec.

³³ Kemmagec ngicngac homacngo ine yenemma yenentegecma taong tackenec, imohacnac nedzima warac warac ihai kensikegec. ³⁴ Kensikema Yesungo gombaunac mama ngicngac habutoa ifi yenemma yeneac ubahodung negenec. Nocac yeni rama garengngina kpac kecdac, ifi isoc kegec. Ifi negemma wiac homac edekpou ayemmeec. ³⁵ Ayemmema kefu marai anu medacfora yeneng yearu hama degec, "Bangec yomoc ngiha kpac anu naso bic kendalec. ³⁶ Imocac ge ngicngac sueyununa ama tackende, imohai kemma yaka bummenec ambisia." ³⁷ ifi degec yeng yofi deec, "Ngeneng yaka yemmegec negec." Ifi deu merenggec, "Neni kemma 200 denarigo* yaka bumme hama yemmeni negecdeac denec me?" ³⁸ Ifi degec Yesungo yofi kpesiyemmeec, "Ngenearu ic sogong dafiguc fede, ngeni kemma henggec." Ifi deu kenghemma edegec, "Ic sogong marimong nga kondungyang yohockang metacdimbe."

³⁹⁻⁴⁰ Ifi degec yeng ngicngac kpindzinnu matacgecdeac edeyunuec. Edeyunuu yeni mama goa 100 nga goa 50 ifi habu mema kpindzinnu

* 6:37: 200 denari imoc burumaka 6ac bungngina isoc ande.

tackenggec. ⁴¹ Tacmagec Yesungo ic sogong marimong nga kondungyang yohockang imoc meec. Mema kiwa kurumennu fiu enu kenehema ic sogong tuema medacfora ngicngac gumecyungecdeac yem-meec. Yemmema kondungyang ifingoc mederema yemmeu medacgec. ⁴² Mema ngicngac sasawango negebec amma ⁴³ ic sogong nga kondungyang tosea neti anggec feu kpedzucnegec kemema sakac 12 wa-keec. ⁴⁴ Ngic yaka negec, imoc yeneac kpetengina 5 tauseng.

⁴⁵ Nedacgec wisickeu Yesungo ngicngac faiyunuudeac namma medacfora sueyunuu yeni waraima gombau emma Besaida taonnu kenggec. ⁴⁶ Kemmagec ye ngicngac faiyunuma numuudeac tikiu enec. ⁴⁷ Nga ama toforeyemmeu gombango dzohong dzongiau kemmanu Yesungo tembuha yeigeng kefec. ⁴⁸ Kefu medacfora kemmagec ama werec wereckenggac firangngo kenggecfusing haecac puri kpebibiegec. Ifi anggec Yesungo yenemma yenearyugeng dzohong witiau titi kemma feracyunubeso anec.

⁴⁹ Ye dzohong witiau titi kenecac yeni hemma ine wosongango hade, ifi negemma kengec amma arohogec ⁵⁰ yeng yofi bic edeyunuec, “Ngeni wosongina makiu, imoc ni, ngeni mi kengecngunuu.” ⁵¹ ifi dema gombau emma yenigoc taru firang kpac anec. Nga yeni ongangina worau kerectegec anggec. ⁵² Amma yeni herengina dzege dzegea feecac amma yakau faka fingerec, imoc mi negentegecgec.

⁵³ Anu yeni dzohong ferecgema Genesarete bangecfu kensikema gombangina dzegegec tarec. ⁵⁴ Taru gombaunac mamagec ngicngac yeneng Yesu bic hensigec. ⁵⁵ Hensima amea amea nedzikemma ngicngac hafeigoc tofou faiyunuma, “Ye ihai me ihai kecde.” imoc negemma ihai meyunu hakecgec. ⁵⁶ Yesungo taonnu nga amabisicfu endaru ngicngac yeneng ngicngac hafeigoc meyunuma didiu faiyunugec ngakpia susiaac witiha kpeseregecdeac derecgegec. Amma kpeseregec, yeni sasawango ngeregec.

7

¹ Farisaio nga Yerusarennac mitiac negen negengngic goa yeneng Yesuaru hama kpeturanggema kecgec, ² imohai Yesuac medacfora goa yeni maringina mi dzuac dzuac yaka menec anggec yenenggec. ³ Imoc yofiac, farisaio nga yudangic sasawango bangecfocnginaac singyoac modacma maringina dzuacmaguc yaka neandae.*

⁴ Amma yeni emenecfunac hama doku nadzic nadziha kpac yaka eng mi menec amma faka goa ifia momoc kpabanggema angandae. Yeni kpakenec nga sokoc amma birikeng ifingoc dzuacmaguc neandae. ⁵ Ifi anu farisaio nga mitiac negen negengngic yeneng Yesu kpesimigec, “Medacfocga yeni nocac bangecfocnina nga esangabofocnina yeneac angandae?” ⁶ ifi degec yeng yofi edeyunuec, “Profete Yesaiango ngic ikoha ngeneacnoc kpefing fora yombong yofi ohoec, ‘Ngichabu yomoc yeni enacbibicngo sesehenuandae nga herenginango ine neac hereau kecdae. ⁷ Yeni ngicngac wiac kpouyemmeandae, imoc ngicac singyoac edekpou ayammeandae amma ni eng den-gerenugec hembra fora kpac angkecde.’ (Yesaia 29:13)

* **7:3:** Ge imocac hania “Yoaac goaac dedekperagi” imohai hennade. Hafac 1130

⁸Ngeni Anutuac dedeseriyoac meickema ngic yeneac singyoac hoangge-andae.”

⁹ Amma monggoc yofi edeyunuec, “Ngeni ngenang singyoac hoangge-andaeac Anutuac dedeseriyoac meickeyombonggegede. ¹⁰ Mosengo yoac mong yofi deec,

‘Ge nonggo manghocga seseheyurubesena.’ nga ‘Ngic mong ye nonggea me mamaac sowecyoac deude, ye homebeso.’” (*Makekeng 20:12; 21:17; Sesememe 20:9; Dedeseri 5:16*)

¹¹ Ngeneng ine yofi deandae, “Ngic mongngo nonggea me mama yofi edema deude, ‘Wiac gamba nanggegudeac dedua, imoc bic Anutuac sese† dedua.’ ¹² Ifi deu ngeni ngic nonggea me mama meficgeudeac dekpetari ammigece. ¹³ Amma ngeni singyoacngina kpabanggema Anutuac yoac semema faka goa ifia homac angandae.”

¹⁴ Yesungo ifi dema ngichabu monggoc kpacyunuu hagec yofi edeyunuec, “Ngeni kedzac kpema negentegecdacgec. ¹⁵ Wiac mongngo ngadeaunac kemeande, imocngo ngic ubahere naric mi heidzadzu kpeude, kpac. Nga ngic heremanaunac wiac ereande, imocngo ine ngic heidzadzu kpeude. ¹⁶ Ngic kedzahagoc kecede, yeng yoac yomoc negembeso.”

¹⁷ Ye ifi dema ngicngac wayunuma amau enu medacfora yeneng yoac heima deec, imocac kpesimigece yofi edeyunuec, ¹⁸ “Ngeni negen negentegecngina kpac, ifi isoc kecdaengoc. Ngadeaunac wiac mong heremanaunac kemeande, imocngo naric mi heidzadzu kpeude, ngeni imoc mi negentegecdae me? ¹⁹ Wiac imocngo ubanginau mi kemeandeac hereu kemema isinggeu keractennu kemeude.” Yesungo ifi dema yaka sasawa nenideac desorongaie. ²⁰ Amma torokpema yofi deec, “Wiac mong ngic ubahereunac ereande, imocngo ine heidzadzu kpeude.

²¹⁻²² Nga ngic ubahereunac wiac yofia ereande, negen negeng mangana nga Kaiserofaka amma hamangecfaka nga ngickpekpe amma eweeneng mewa nga kic hodung amma manganaac areng meme nga ikoc faka amma faka sicsauha nga keracmangang amma desureyoac nga sebiengeng amma ubafong, ²³ imoc sasawango ubahereunac erema ngic heidzadzu kpeude.”

²⁴ Anu Yesungo yacma imohacnac kenec. Kemma Tiro nga Sidong amabangecfu kensikema ama monnu enec. Enu ngicngac yeni taong imohai siduha mi negenggecdeac, ifi negenec amma ye ine sufuma tarudeac obohoec. ²⁵⁻²⁶ Ammanu imohaingoc Sirofoinikia bangecfunac grikgac mongngo haec. Hama Yesuac haniu makpema naroanga asu seuhagoc kporacmiudeac derecgemiec. ²⁷ Derecgemiu Yesungo yofi edeac, “Nambarac yeni yaka warac warac nema gebecyunubeso. Nambarac yeneac yaka wangecyunuma kasi yenearu ukunide, imocngo faka gombunga kpac.”

²⁸ Ifi deu ngacngo meremmiec, “Kebu, imoc negenduae, amma kasi yeni sifu nambarac yeneng yaka kisisickegec tebo bageau maande, imocsac neandae.” ²⁹ ifi deu Yesungo yofi edeac, “Ge yoac ifi denecac kenna, hadehade ye naroangga bic wadac.” ³⁰ Ifi deu ngac ye ameau kemma henu hadehadengo naroanga bic wau naroang ye fefeau waickema feec.

† 7:11: Sese imoc Hebraio yoacfusing Korban

³¹ Yesungo Tiro bangecfunac dzigenema Sidong taong ferecgema Dekaporisi[‡] bangecfu sing kemma Gariraia dzohonnu kensikeec. ³² Kensikemanu ngicngac yeneng ngic mong kedzacfong nga yoac dedeac enara ebiria, ye mehama Yesu mariango kpesereudeac desambic ammigec. ³³ Ifi degec negemma ye ngichabu yenearunac meickema ngic ngadeau faiu nanu gbongango kedzahau faima mariaiu sofohoma nedzaranga kpesereec. ³⁴ Kpeserema kurumennu fiu enu asu heima deec, “Effata!” Imocac titiha yofi, “Ge sarina!” ³⁵ Ifi deu ngic kedzaha bic sariu nedzaranga monggoc merenu yoac tongganang deec.

³⁶ Ifi deu Yesungo faka fingerecmoc, imoc ngicngac yeneng mi deyadi-gecdeac seria yombong deracyunuu yeni ine imoc monggoc deyadiy-ombonggema degec. ³⁷ Ifi degec ngicngac yeni homac wareckema kerectegec amma degec, “Ye wiac sasawa mema kecde, imoc ngereey-ombonggedacde. Ye ngicngac kedzacfong yeneac kedzac mesariude nga yoacngina kpac, yeni yoac meficgeyemmeude.”

8

¹ Naso imohai ngicngac habutoa yeni monggoc Yesuaru hama kpetu-ranggegec. Nga yakangina kpac anu Yesungo medacfora kpacyunuma yofi edeyunuec, ² “Ngicngac yomoc yeni yakangina kpac uameme hare-bec bic nigoc kecdauac ubana manganede. ³ Goa yeni amabangec here-aunac hagecac yakaya kpacfu sueyunuba amanginau kengkecma kicgigi ayemmebacac.” ⁴ Ifi deu medacfora yeneng degec, “Nenang bangec kisi yofiau yaka dafiu meficgema habutoa yemmeni gebecyunuude?” ⁵ ifi degec Yesungo kpesiyemmeec, “Ngeni ic sogong dafiguc mekecdae?” deu yeni “Seweng” degec.

⁶ Ifi degec negemma Yesungo habu bangecfu matagecdeac edeyunuec. Edeyunuma ic sogong seweng mema Anutuac ubangerec dema tuema medacfora yemmeu yeneng mederema ngicngac arennu yemmegec. ⁷ Amma ye kondungyangbisisic basic goa metagecmeoc, imoc ifingoc Anutu ubangerec edema faiyemmegecdeac edeyunuec. ⁸ Faiyemmegec yeni negec gebecyunuu yaka tosea tarec, imoc mema kpedzucnegec sakac 7 anec. ⁹ Nga ngic 4 tauseng ihai tacgec, yeni negec wisickeu sueyunuu kengha anggec. ¹⁰ Nga Yesu ye imohaingoc medacforagoc gombau emma Darimanuta bangecfu kenggec.

¹¹ Farisaio yeneng hama Yesugoc yoacngina engemmama anec. Yeni kuha isinggegecdeac faka kuhagoc mong kurumennunac meu henggecdeac derecgemigec. ¹² Ifi degec yeng ongaasuyau ebic meficgema yofi deec, “Naso yomocac ngicngac ngeni nocac faka kuhagoc henggecdeac derecgeandae? Foracngoc, ngicngacareng yomoc ngenearu faka kuhagoc mong naric mi fingecegemmeude, imoc edengunuduae.” ¹³ Ifi dema ngic imoc wayunuma gombau monggoc emma dzohong nobocgeng kenggec.

¹⁴ Naso imohai medac yeni ic sogong nigecyunuu mocgusac gombau taru mekenggec. ¹⁵ Nga Yesungo gorongina kpema yofi edeyunuec, “Ngeni farisaio nga Herode yeneac yis, imocac henghomema kecbisia.” ¹⁶ ifi deu yenaocngoc denegeng amma degec, “Nenang ic sogonnina kpac, imocac amma ifi dede.” ¹⁷ Ifi denegeng anggec ye imoc negemma edeyunuec, “Ngeni ic sogong mi mehadauac denegeng andae nga ngeni

[‡] 7:31: Dekaporisi imoc titiha taong 10.

yoac imoc wagec. Ngeni herenegen negengngina dzege dzegeaac amma wiac mong mi negentegecdae. ¹⁸Ngeni kicnginagocngo wiac mi hangandae nga kedzacnginagoc ammanu wiac mi negengandae.

¹⁹Ni ic sogong 5 tuema ngic 5 tauseng gumecyunuba tosea taru sakac dafiguc kpedzucnegec wakeec, imoc bic nigecngunuec me?" Kpesiyemue yeni 12 degec. ²⁰"Anu monggoc ic sogong 7 tuema ngic 4 tauseng gumecyunuba tosea taru sakac dafiguc kpedzucnegec wakeec?" kpesiu yeni 7 degec. ²¹Ifi degec yeng yofi edeyunuec, "Ngeni yaguc ifingoc negen negengngina mi ireckedengoc."

²²Anu yeni Betsaida amabangecfu kensikemagec ngicngac yeneng ngic kicpisis mong Yesuaru mehama mariango kpesereudeac desambic ammige. ²³Ifi anggec ye kicpisis mariaua mema guruama ngadeau hesicke kemma kiwau sofohoma mariango witiau faima kpesimiec, "Ge wiac mong hennec me?" ²⁴Kpesimiu kicpisis yeng kic fima deec, "Ngi yeni siricngina ic isoc yenemba kengha andae." ²⁵Ifi deu Yesungo kiwau maria monggoc faiu ngereema wiac sasawa gombunga nga dindingac henec. ²⁶Henu suema yofi edeec, "Ge amagau kemma taonnusing mi embesena."

²⁷Amma Yesungo medacfora yenigoc Kaisarea Firipo taonnu kenggec. Sinnu kemmagec yeng medacfora yofi kpesiyemmeec, "Ngi ngac yeni neac merac deandae?" ²⁸Ifi deu degec, "Ngi goango Yohane dokunadzic deandae nga goango Eria amma goa yeneng ine profete mong esea deandae." ²⁹Ifi degec yofi kpesiyemmeec, "Anu ngeni ngenaoc ine neac merac deandae?" deu Petorongo deec, "Ge Messia." ³⁰Ifi deu yeng yoac imoc ngic mong mi edeyunugecdeac deracyunuec.

³¹Anu Yesungo yofi edekpou ayemmeec, "Ngiac Medac ye kpendzeng homac kpebeso. Yudangic enarafocngina nga womong gareng enara amma mitiac negen negengngic yeneng ye ubango wama kpegec homebeso. Homeu uameme harebec ammanu monggoc gborima yacheso." ³²Yoac imocac didiu yombong edeyunuu Petorongo ngadeau wangec kemma tembuclu namma kpetarimiyombonggeec. ³³Kpetarimiu Yesungo dzigenema kiwa medac yenearu fima Petoro kpetarimima edeec, "Satang, ge ngadenau hakenna. Ge wiac negennec, imoc Anutuarunac kpac, imocngo ine ngicac negen negeng ande."

³⁴Yesungo habu nga medacfora kpacyunuma yofi edeyunuec, "Ngi mong ye ni modacnubeso negendeu ye yengena ubasebiaac songo memama mariponga miacma tofohoma modacnubeso. ³⁵Imoc yofiac, ngic mong ye kekeha segereudeac negemma uaya mede, ye kekeha sufumiude. Nga ngic mong ye neac amma nga siduc gombungac amma kekeha waude, ye ine kekeha fingececiude. ³⁶Imocac ngic mongngo bangectoa bangec yomocac wiac sasawa meficgeecac kekeha ukuu sufuude, imocngo ngic naric mi meficgeude. ³⁷Ngickekec monggoc memeaac sing mong mi fede. ³⁸Imoc yofiac, ngic mongngo neac negenu gameagoc anude amma neac yoacnaac negenu gameagoc ande, yearu yofi fingerude, Ngiac Medacngo Mamaac kuc nga kibikperagiau angero kpetiac yenigoc haude, yeng ngic imoc yeac ifingoc negenu gameagoc anude."

9

¹Yesungo torokpema yofi edeyunuec, "Foracngoc, ngic yomoc nandae,

ngenearunac goa mi homemagec Anutuac eucerereng kuhagoc fingectegeru henggecde, imoc edengunuduae.”

² Anu uameme 6 wisickemanu Yesungo Petoro nga Yakobo amma Yohane meyunuu tikoto herea monnu tembucngina kegedecdeac enggec. Emma sebia kicnginau heimeremma siriha mong yombong anec. ³ Ngakpia hereha kperagima kongac koporacac yombong anec. Bangecfu ngic mongngo wamba kongac kongac ifia naric mi meficgeude. ⁴ Anu imohaingoc Mose nga Eria fingecyemmema Yesugoc yoac denegeng anoc. ⁵ Ifi anggec Petorongo Yesu edeec, “Kpoukpou, yei kecni songea andeac bedzo bedzo harebec meni. Geac mong nga Moseac mong amma Eriaac mong.” ⁶ Yeni homac kengecyunuecac ye noc wiac debeso, imoc obohoec. ⁷ Ifi nammagec hoeng mongngo hama semeyunumanu hoeng manaunac yoacudumeng mong yofi fingerec, “Yomoc neac Songomedacna, ngeni yeac yoac negembisia!” ⁸ Yoac wisickeu imohaingoc yeni fikengfiha amma Yesungosac yenigoc nanu henggec nga ngic mong mi henggec.

⁹ Nga yeni tikiunac mamagec Yesungo deracyunuma yofi deec, “Ngeni wiac hendaumoc, imocac siduc ngic mi edeyunubisia. Kecma Ngicac Medac homecfunac gborima yaruguc ine debisia.” ¹⁰ Edeyunuu medac yenaocngoc kpesiemegec, “Homecfunac gborima yacyac, imocac hania dafi?”

¹¹ Yeni yofi dema kpesimigec, “Mitiac negen negengngic yeni dafiac Eriango waraima haudeac deandae?” ¹² Ifi degec yofi edeyunuec, “Eriangonoc hama wiac sasawa memengere anude. Nga mitikibiu yofi oho ohoya fede, ‘Ngicac Medac ye kpendzeng homac kpeu desure ammigecde.’ imoc dafiac negensidae?” ¹³ Amma yofi edengunuba, “Eria ye bic haec nga ngic yeni songonginaac arennu faka hania hania ammigec, imoc yeacnoc oho ohoya fede.”

¹⁴ Yeni tikiunac mama medacfora goa yeneng yenearu hama henggec ngicngac homac yeneac botucfu mitiac negen negengngic yenigoc yoacngina engemmama anec. ¹⁵ Nga ngicngac nanggec, yeneng Yesu hemma kpidohoma bic nedzikiemma wenacngerec demigec. ¹⁶ Ifi anggec Yesungo kpesiyemmeec, “Ngeni nocac yoacngina engemmama ande?” ¹⁷ Ifi deu habu yenearunac ngic mongngo deec, “Kpoukpou, hadehade mong yoara kpacngo medacnaac enac mema medzickeu gearu mehaduae.

¹⁸ Nga hadehadengo naso homac ye mema kpekpefac ammiande. Ammiu ye hanimaria goriu enaraunac nambang sofororoc ereu enara kirandziande. Imocac medacfocga yeneng asu mangana kporacmigecdeac deba yeni kporacbiema wadau.” ¹⁹ Ifi deu Yesungo yofi merenec, “Areng yomoc ngeni negen negensingngina kpac yombong. Ni ngenigoc naso herea monggoc tacbadeac modzona tide. Ngeni medac imoc megec hau.” ²⁰ Ifi deu mekenggec hadehadengo Yesu hemma medac kpefahau bangecfu makpeec. Makpeu enaraunac nambang nga sofororoc ereec.

²¹ Ereu Yesungo mama kpesimiec, “Hafei yomoc noc nasoac hana-hema fingecmiec?” deu mamango deec, “Imoc sabahaungoc fingecmiec. ²² Fingecmiu hadehadengo naso homacngoc medac kpehomeudeac gerecfu me dokuu kpefahau kemeande. Nga ge meficnurunadeacsoc andeu sifu ubaga manganeu meficnuruna.” ²³ Ifi deu Yesungo yofi

edeec, “Imoc ambadeacsoc, denec. Ngic mong ye negensinggede, yearu wiac sasawa naric fingerude.” ²⁴ Ifi deu imohaingoc medac mamango arohoma deec, “Ni negensingguba negen negensinna wegenedeac geng meficnuna.”

²⁵ Ifi deu ngicngac homacngo Yesuaru nedzima kenggec yeng yemma asu seuhagoc yoac seria ammima yofi edeec, “Asu kedzacfong amma yoacga kpac, ni edeguduae, ge medac imoc wama erema kemma monggoc dzigenema yearu mi kembesena.” ²⁶ Ifi deu hadehadengo kucgoc yombong arohoma tima erema kenu medac ye homemea isoc feec. Feu ngic yeneng imoc hemma bic homedac degec. ²⁷ Ifi degec Yesungo ine mariauu mema miaru yarec.

²⁸ Yaru Yesungo amau enu medacfora yeneng tembuclu yegoc tacma kpesimigec, “Neni dafiac hadehade imoc kporacnideac obohoding?” ²⁹ Ifi degec yeng yofi edeyunuec, “Hadehade ifia yakasege kecma nunumungo kporacbesonga.”

³⁰ Yesu nga medacfora yeni ama imoc wama yofi negemma Gariraia bangec ferecgema kenggec, “Ngicngac yeneng imoc mi negembisia.” ³¹ Nga ye imohai kemma medacfora yofi edekpou ayemmeec, “Ngicngac yeni Ngicac Medac kererema ngic yeneac mariu faigecde. Faigec yeneng ye kpegec homeude. Homeu uameme harebec ammanu gborima monggoc yarude.” ³² Ifi deu yeni ine imoc mi negentegecma kpesigecdeac kengecyunuec.

³³ Anu Yesungo Kafanaung taonnu kensikema amau emma medacfora yofi kpesiyemmeec, “Ngeni sinnu noc wiacac denegeng andau?” ³⁴ Kpesiyemmu waickema tacgec nocac yeni sinnu yenanggarunac merang engena kecde, imocac denegeng anggec. ³⁵ Tacgec Yesungo medacfora 12 kpacyunuma yofi edeyunuec, “Ngic mong ye enara kecbeso negende, yeng ngic tosofora sasawa, ngeneac ngadeu kecma ngeneac kingangkpekpe ambeso.” ³⁶ Ifi dema nambarac yeneanunac mong mema botucnginau faima hoanggema yofi edeyunuec, ³⁷ “Ngic mong ye nambarac yeneanunac mong yofia neac kpacfu hoanggeude, ye ni hoannuude. Nga ngic mong ni hoannuude, yeng nisac mi hoannuude, kpac. Yeng Anutu suenuc, ye ifingoc hoanggeude.”

³⁸ Anu Yohanengo Yesu yofi edeec, “Kpoukpou, ngic mong ye geac kpacfu hadehade nga yafing kporacyemmu hending. Amma ye nangingoc mi kecdeac kpetarimiding.” ³⁹ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ngeni mi kpetarimibisia. Ngic mong ye neac kpacfu ua mong kuhagoc meude, yeng kpacna bic mi demanganeude. ⁴⁰ Ngic mong ye neneac ngaba mi ande, yeng ogonina anude. ⁴¹ Nga ngic mong ye ngeni Kristoac medac dema doku kpakenecfu kpengemmu negecde, foracngoc, yeng wiac imocac buma mi obohude, imoc edengunuduae.”

⁴² “Amma nambarac kapia mongngo ni negensinnukecde, ngic mongngo nambarac ifia faka mangana kpoumibacac amma ye yagucnoc dzamandzingtoa ubeau ubahemima kondungtoau ukugec kemeu, imocngo ngic yearu ngereebac. ⁴³ Nga mariga mongngo anggenu kopocsic meficgenadeu ge imoc herecgema ukubesena. Mariga yohockanggoc kecma hofeac gerec pisic pisickeac kpac, imohai kemebanggac maritegec kecma kekecseriu enna ngereeuude.

⁴⁴ ‘Hofeu kamangina mi homeude nga gerecngo mi pisickeude.’ (*Yesaia 66:24*)

45 Amma haniga mongngo anggenu kopocsic meficgenadeu imoc herecege ukubesena. Haniga yohockanggoc kecma hofeu kembanggac hanitegec kecma kekecseriu enna ngereeude.

46 'Hofeu kamangina mi homeude nga gerecngo mi pisickeude.'

47 Me kicga mongngo anggenu kopocsic meficgenadeu imoc mesiu kubesena. Kicga yohockanggoc kecma hofeu kembanggac kicga mocgusagoc kecma Anutuac eucerereng manau enna ngereeude.

48 'Hofeu kamangina mi homeude nga gerecngo mi pisickeude.'

49 Ngicngac kondung hosoandae, ifi isoc ngicngac sasawa gerecngo hosoyunubesonga. ⁵⁰ Kondung imoc wiac gombunga nga imocngo ine kiacma songea kpac anudeu geng songea monggoc naric mi meficgenade. Ngeni kondung songea ubaherenginau mekecma ruaefaka angemebisia."

10

¹ Yesungo bangec imoc wama Yudaia bangecfu Yodang nobocgengau kenec. Kensikeu ngicngac habutoango yearu monggoc kemma kpeturanggegec. Kpeturanggegec ye fakaya modacma edekpou ayemmeec.

² Nga farisaio goa yeni ye tobanggegecdeac negemma kpesimigec, "Ngc mong ye enema naric waude, imoc singngo dede me kpac?" ³ ifi degec yofi merengyemmeec, "Mosengo imocac dedeseriyoac dafi ngemmeec?"

⁴ ifi deu yeneng degec,

"Mosengo yofi naric annideac deec, 'Mong ye ngac wabeso dema yeng wawakibi mima wau kembeso.'" *(Dedeseri 24:1-4)*

⁵ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, "Ngeni ngic ubaseri nga herengina dzege dzegea, imocac Mosengo dedeseriyoac imoc ohongemmeec. ⁶ Nga hanac hanaheau Anutungo siricngira ngic nga ngac anecdeac, ifi meficyuruec. *(Fingec fingec 1:27; 5:2)*

⁷ Imocac amma ngicngo nonggomama wayuruma enemaaru kpeketa-hau ⁸ yegoc sebi mocgu anecde. Ifi anecdeac yohockang monggoc mi andape, yeri sebi mocgu anecde. *(Fingec fingec 2:24)*

⁹ Anutungo wiac dzegeec, imoc ngicngo naric mi herecgebeso."

¹⁰ Nga yeni amau monggoc emma medacfora yeneng imocac kpesimigec ¹¹ Yesungo yofi edeyunuec, "Ngc mongngo enema wama ngac mong meude, ye serofaka enema esea ammiude. ¹² Nga ngac mongngo ewea wama ngic mong meude, ye serofaka ammiude."

¹³ Ngicngac goa yeni Yesungo nambaracfcngina mariango kpesereyunuudeac meyunu hagec. Hagec medacfora yeneng ine kpetariyemmegec. ¹⁴ Ifi anggec Yesungo imoc hemma negenu homac manganeu yofi edeyunuec, "Nambaracbisic yeni nearu naric hagec, ngeni kpae mi heiyemmegec. Kurumenggac eucerereng imoc nambaracbisic yofia yeneac. ¹⁵ Foracngoc, ngic mong ye nambarac kapia yeni isoc mi anudeu ye Anutuac eucererennu naric mi enude, imoc edengunuduae." ¹⁶ Ifi dema nambarac tabucyunuma maria witinginau faima kenecyunuec.

¹⁷ Yesungo kembesonga kemmanu ngic mongngo yearu nedzikemma yeac kicfu fafoc heima kpesimieac, "Kpoukpou gombunga, ni dafi amma kekecseriac maridzoming mebade?" ¹⁸ ifi deu Yesungo yofi edeac, "Ge nocac gombunga denennec? Anutu mocgungo gombunga kecde.

¹⁹ Ge dedeseriyoac bic negennec,

'Ge ngicngac mi yunuhomebesena, kaisero mi ambesena, hamangec mi mebesena, enacfu faifai mi ambesena, ngic yeneac wiac mong mi wangepcyunubesena, nonggo manghocga seseheyurubesena.' ”
(*Makekeng 20:12-16; Dedeseri 5:16-20*)

²⁰ Ifi deu yeng meremma edeec, “Kpoukpou, ge denec, imoc sasawa sebigborinaungoc angereai.” ²¹ Ifi deu Yesungo yearu kic fima yeac songo negemma yofi edeec, “Ge wiac mocguac kpedadangganec. Ge kemma finacga sasawa fegende, imoc suena dzo kirecgeu imoc ngicngac makpekpea yemmebesena. Ifi anna kurumenggac dzofinac fingecgenu hama modacnubesena!” ²² Ifi deu ngic ye ubea manganeu negengebir-ima kenec nocac ye dzofinaha homac femiec.

²³ Kenu Yesungo fikengfiha amma medacfora yofi edeyunuec, “Ngic dzofinactoanginagoc yeneng Anutuac eucerereng manau enggedeac ambibieyombonggegede.” ²⁴ Ifi deu medac yeneng yoac imoc negemma kerectegec anggec monggoc yofi edeyunuec, “Nambaracfozna negenggec, ngic finactoayagocngo Anutuac eucerereng manau engeng, imoc uatoayagoc. ²⁵ Kamerengo bungic singau engeng, imoc ua efea nga dzofinactoagoc yeng Anutuac eucererennu engeng, imocngo ine uatoayagoc.” ²⁶ Ifi deu yeni kerectegec yombong amma degec, “Ifi anu merang naric komoc kpeude?”

²⁷ Ifi degec Yesungo kiwa yenearu fima yofi deec, “Ngicngac yeni imoc ambibiema wagecde nga Anutungo wiac sasawa naric mema wiac monggac mi obohoute.” ²⁸ Ifi deu Petorongo deec, “Negen nec, neni wiacnina sasawa wadacma ge modacguma kecdimbe.”

²⁹ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ni fora yombong edengunuba, ngic mong ye amabangeha me daramunea me nonggomama me nambaracfora me amauaya, imoc neac nga siduc gombunggac amma waude, ³⁰ yeng turunga mi obohoute. Amma ye wiac wadac, imocac turunga naso 100 monggoc meude. Ngicngac yeni naso yomohai ama nga daramuna amma nonggonasia nga nambaracfora amma amaua mige cde, imoc sisic ammima kpekporac ammimagec mekefude. Nga ngade bangec siriha mong haude, imohai Kebungo kekecseri ifingoc miude. ³¹ Anu ngic warac warac kecdac, yenearunac homacngo warac warac anggede nga ngadea kecdac, yenearunac homacngo warac warac anggede.”

³² Anu yeni sing modacma Yerusarennu kengkecmagec Yesungo waraiu medacfora yeni ye modacma negenggec wiac kuneng anec nga goa ye modacgec, yeneng kengec anggec. Nga Yesungo medacfora 12 ngadeau meyunuma wiac fingecmiude, imocac yoac edeyunuec. ³³ “Negenggec, nenang Yerusarennu endimbe. Enni ngic yeneng Ngicac Medac womong gareng enara nga mitiac negen negengngic yeneac mariu faigec, yeneng ye homeudeac desigecde. Desima ye bangec mon-nunac ngic Anutu mi negemmidae, yeneac mariu faigecde. ³⁴ Faigec, yeneng faifagoc ammima sofohoma dzikacngo kpema kpehomegecde. Nga uameme harebec ammanu ye monggoc gborima yarude.”

³⁵ Anu Dzebedaioc medahora, Yakobo nga Yohane, yereng Yesuaru kemma deoc, “Kpoukpou, neri wiac monggac derecgede anecmenadeac negendipe?” ³⁶ Ifi deec kpesiyemerec, “Ni noc wiac anecmebedeac negendape?” ³⁷ Kpesiyemeru deoc, “Kecma kibikperagigau nerearunac mongngo foigau nga mongngo kanagau tacede, imoc deserinemecna.”

³⁸ Ifi deec Yesungo yofi edeyuruec, “Ngeri wiac kpesidape, imocac hania mi negenghomedape. Neng kpendzenggac kpakenecfu nebade, ngeri imoc ifingoc needeac dedape nga doku nadzicbade, ngeri imohai nadzirecde me?” ³⁹ Ifi deu yereng deoc, “Oc, naric andede.” ifi deec Yesungo yofi edeyuruec, “Ni kpakenecfu nebade, imoc ngeri ifingoc neede nga doku nadzicbade, imoc ngeri ifingoc nadzirecde. ⁴⁰ Nga merang foinau me kananau tarude, imocac fora ine neng naric mi desibade. Tatac imoc ngic damoc yeneac mengec mengerea fede, yeneng ihai tacgecde.”

⁴¹ Anu medacfora 10 yeneng imoc negemma Yohane nga Yakobo yereac negenggec manganeec. ⁴² Manganeu Yesungo kpacyunuu kenggec yofi edeyunuec, “Bangec monnunac ngicngac enarafocngina deyecdeyemnea, yeni ngicngac yeneac ngickuneng siricfu yenigoc kecandaeac kuc feyemmede. Nga kunengfocngina yeni kuc feyemmeu ngicngacfocngina yeneng yoacngina modacgecde, ngeni imocnoc negendae. ⁴³ Nga ngenearu faka ifia ine mi fingecebeso, kpac. Ngenearunac ngic mongngo engena kecbeso ammidde, yeng ine botucnginau kingang kpekpengina kecbeso. ⁴⁴ Amma ngeneac botucfunac mongngo warac wanc ambeso ammidde, yeng tosofora sasawa, yeneac wanacngic kecbeso. ⁴⁵ Imoc yofiac, ngicngac yeneng Ngicac Medac kingang kpemigecdeac mi maec, kpac. Yeng ine yeneac kingang kpema ngicngac homac yungecyunuma kekeha wau yeneac doudeac maec.”

⁴⁶ Yesu nga medacfora yeni Yeriko taonnu kensikegec. Ihai kecma ngicngac habutoa yenhafoc Yeriko monggoc wagec. Wamagec ngic kicpisc mong kpara Batimaio, imocac titiha Timaioac medac, yeng sing tegiau tacma iwaiac derecgekefec. ⁴⁷ Derecgekefufu Yesu Nadzarete taonnunac, yeng hama kende, yeni yoac ifi degec ye imoc negemma kucgoc kpacma deec, “Yesu, Dawidiac bangec, ge neacnec ubaga manganeu.” ⁴⁸ Ye serima ifi kparu ngicngac homacngo waicke tarudeac edegec. Edegec yeng ine seria monggoc kparec, “Dawidiac bangec, ge neacnec ubaga manganeu.”

⁴⁹ Kparu Yesungo namma yofi deec, “Ngeni kpacgec ye nearu hau.” deu ngic yeneng ngic kicpiscac kpacma degec, “Ye kpacgude, ge ubaga ngereeu yacma kenna.” ⁵⁰ Ifi degec ngic ye ngakpihereha ukuma futucke yacma Yesuaru kenec. ⁵¹ Kenu Yesungo kpesimiec, “Ni noc wiac anggembadeac negennec?” deu ngic kickundungngo deec, “Kpoukpou, kicfifi ambadeac negenduae.” ⁵² Ifi deu Yesungo yofi edeac, “Negen negensingango mengeregudac imocac naric kenna!” Ifi deu ye imohaingoc kicfifi amma Yesu sinnu modacma kenec.

11

¹ Anu yeni kengkecma Yerusareng taong mewegenebeso amma Oriwa tikiu Betefage nga Betani amabangec tarocfu kensikegec. Kensikemagec Yesungo medacfora yeneanunac ngic yohockang sueyuruma yofi deec, ² “Ngeri dindingac kemma guruama sing enarau tacde, imohai emma donggi medaha mong ngicngo witiau mi tatara, imoc witickegec nande, ngeri imoc meficgema witic yungecma mema haec. ³ Yungerec ngic mongngo kpesingemecma deude, ‘Ngeri dafi anecdeac andape?’ ifi deu yofi edebesera, ‘Kebungo imocgoc ua meudeac dede.’ ifi deec minginango donggi bic faiu haude.”

⁴ Ifi deu yeri kemma donggi medaha sinnu ama naguyau witic witickea nanec, imoc hemma yungeroc. ⁵ Yungerec ngic goa ihai nanggec, yeneng yeremma degec, “Ngeri dafi negemma donggi medaha yungec-dape?” ⁶ Ifi degec yeri Yesungo yoac edeyuruec, imoc edeyunuec yeni negemma wayuruec kenoc. ⁷ Kemma donggi Yesuaru mekemma ngakpingira herea hesima donggi medaha witiau tiameec Yesungo imocac witiau tarec. ⁸ Taru ngicngac homacngo ngakpingina herea hesima sinnu tiamegec goango ua tegiaunac ic fawa herecgema sinnu faikenggec.

⁹ Nga ngicngac kiwau kenggec nga ngadeau modacgec, yeneng kpacma yofi degec, “Ohec, ngic Kebuac kpacfu hade, ye kenehagoc, hosanna. (*Mitiyegec 118:26*)

¹⁰ Mannina Dawidiac eucerereng hade, imoc kenehagoc. Wi kuru-mennu kpara dengeregec, ohec waec, hosanna.”

¹¹ Yesungo ifi Yerusarennu emma Anutuac womonnu enec. Emma hennegeng andacma ama marai anecac medacfora 12 meyunuu Betania amau kenggec.

¹² Werekengau yeni Betania wama mama Yesungo hereaac homeec.

¹³ Homema hereau fima fig ic mong maria tengging tengging henec. Hemma negenu foragoc isoc anu ic haniau kensikema maria meficgeec. Fig nasoya mi anecac ifi anec. ¹⁴ Nga ye fora hofocma ic yofi edeec, “Gearunac ngic mongngo fora monggoc mi nebeso.” ifi deu medacfora yeneng yoac imoc negenggec.

¹⁵ Yesungo Yerusarennu kensikema Anutuac womonggac oda manau enec. Emma ngic wiac emekpesi anggec, yeni imohacnac kporacyunuec. Ye ngic hiedzo emekpesi anggec, yeneac tebo heimerenec nga kebesac emegec, yeneac tatic heimeremma ¹⁶ Anutuac womong manau wiac ifia meenggecdeac kpetariyemmeec. ¹⁷ Kpetariyemmema yofi edekpou ayemmeec, “Yoac yofi oho ohoya fede, ‘Amana imoc bangeha bangeha ngicngac sasawa yeneac nunumuama, kpara ifi kpacbesonga.’ (*Yesaia 56:7*)

Nga ngeneng merenggec imoc ine hamangecngic yeneac sufu sufuama ande.” (*Yeremaia 7:11*)

¹⁸ Ifi deu womong gareng enara nga mitiac negen negengngic yeneng imoc negemma ye kpegecdeac sing hofocgec. Nga habu sasawango yeac kpoukpouyaac negenggec engena anec nga yeni ine yeac kengecyunuec.

¹⁹ Nga ama marai anu Yesu nga medacfora yeni taong wama kenggec.

²⁰ Werekengau yeni sinnu kemma henggec fig ic imoc godeaunacngoc sokuema nanec. ²¹ Nanu Petorongo imoc hemma negensima Yesu edeec, “Kpoukpou ge henna, ge fig ic soweckedang, imoc bic ururuema nande.” ²² ifi deu Yesungo yofi merennec, “Ngeni Anutu negensinggebisia. ²³ Foracngoc, ngic mong ye ubeau negengyohoha kpac kecma wiac mong me mong dema imocac fora fingerudeac negensiudeu yeng tiki edimoc yacma kondunnu kemeu deu imoc foranoc fingerude, imoc edengunuduae. ²⁴ Ni imocac amma yofi edengunuduae, ngeni wiac imocac me imocac negensima menide, ifi negemma negensinggema numugec wiac imoc fingecngemmeude.

²⁵ Anu ngeni namma numuandae, imohai ngic monggac wiac me monggac ngaba mekecdaeu kopocsiha wabisia. Ifi anggec kurumeng

Mangnginango ngeneac kopocsic ifingoc waude. ²⁶ Nga ngeni ngic yeneac kopocsic mi wagecdeu ine Kurumeng Mangnginango ngeneac kopocsic ifingoc mi waude.”

²⁷ Yesu medacforagoc yeni Yerusarennu dzigene enggec. Emma Yesungo Anutuac womong manau yerecgemanu womong gareng enara nga mitiac negen negengngic amma enarafocngina, yeneng yearu hama kpesimigec, ²⁸ “Ge noc kucfu ua yomoc menec nga merang ua imoc menadeac uayoac genec?” ²⁹ Ifi degec Yesungo yofi merengyemmec, “Ni yoac mong kpesingemmeba turunga edenugecguc ni ifingoc uakibi-naac hania imoc edengunubade.

³⁰ Yohanengo dokunadzic ua mekefec, ua imoc kurumennunac me ngicfunac, ngeni imoc edenugec negemba.” ³¹ Ifi deu yeni yenaocngoc denegeng amma degec, “ ‘Imoc kurumennunac.’ ifi denideu yeng yofi kpesinemmeude, ‘Ifi negemmaguc ngeni nocac ye mi negensinggegec?’ ” ³² Nga ngicfunac, imoc debesonga ngic yeneac amma kengecyunuec. Nocac ngic yeni sasawango Yohane ye profete fora, ifi negenggec. ³³ Imocac yeni Yesu meremmigec, “Imoc mi negendimbe.” degec Yesungo yofi merengyemmec, “Ifi degec, ni ifingoc noc uayoacac kucfu ua mekecduae, imoc mi edengunubade.”

12

¹ Yesungo monggoc yoac heima yofi edeyunuec, “Ngic mongngo waing ua gboria mong homecma oda dzegeec. Dzegema waing tidzac tidzameac teng usuma gareng yeneac kiciffiac amaherec meec. Meu wisickeu waing ua garenggegecdeac ngic meficyunuma yenigoc yoac dedzege anggec nga yengenaoc ine bangec hereau kenec. ² Kemma kecmanu fora kpememe naso hau wanacngiha mong sueu waingngic yeneacunac waing uaac fora noboha yeac anec, imoc meudeac kenec. ³ Kensikemanu waingngic yeni wanacngic mema dzoboya kpema entegeng suegec kenec. ⁴ Kenu minginango wanacngic mong yenearu sueu kenu yeneng ye kpefuhama desofoc ammigec.

⁵ Ifi ammigec ua minginango serima wanacngic monggoc mong sueu yenearu kenu ye kpehomegec. Kpehomegec ua minginango wanacngic homac sueyunuu kenggec ua ngic yeneng medac goa dzoboyunugec nga goa ine yunuhomegec. ⁶ Wisic wisickeau ua minginango songomedyombonga mocgu kefec, ye yofi negemma sueec, ‘Yeni sifu medacyombonna eweheimigecde.’ ⁷ Ifi negemma sueu ua ngic yeneng ine medacyombonga hemma denegeng amma edemegec, ‘Yeng kecma ua yomoc tiu enude, imocac ngeni hagec kpeni bangeha nga maridzominga imoc nenang ambeso.’ ⁸ Yeni ifi dema ua minginaac medacyombonga mema kpehomema farenga waing ua ngadeau ukugec kemema fec. ⁹ Anu ua minginango dafi anude? Ye hama waing ua ngic yunuhomema waing uaya imoc ua ngic areng mong yemmeude.

¹⁰ Mitikibiu yoac yofi oho ohoya fede,

‘Amameme ngic yeneng hoc mong mangana dema ukugec. Nga hoc imocngo amaac hoc wotung amma seria nanude. ¹¹ Nga faka imoc Kebu yengenaoc meu ngicngo hensongo ammidimbe.’ Ngeni yoac imoc osonegeng angandae.”
(*Mitiyegec 118:22-23*)

¹² Nga Yesungo enara yeneac negemma yoac imoc heima deec, yeni imoc bic negenggec. Nga yeneng ye mendanggegecdeac sing ine hofocgec. Nocac yeni ngicngac yeneac kengecyunuu wama kenggec.

¹³ Ngicenara yeneng Yesu tobangegec yoacdedeau makpeu yoacfu faigecdeac negemma yofi anggec. Yeni farisaio nga Herodeac arenunac ngic goa yearu sueyunugec ¹⁴ yeneng Yesuaru hama degec, “Kpoukpou, yoac fora dema ngic engena me mamea yeneac mi negensiannecc. Ge ngicngac areng socfungoc ayemmekecc, imoc negendimbe. Nga ge Anutuac sing ddingac edekpou anemmekecc. Ifi anu ngictau Sisa takesi mibesonga me mi mibesonga, singngo dafi dede? Nenang ngictau Sisa takesi naric minide me kpac?”

¹⁵ Ifi degec Yesungo ikocfakangina negentegeccma yofi edeyunuec, “Ngeni nocac faitobannu fainudae? Ngeni dzo mong meficgema edzacnugec hembra.” ¹⁶ Ifi deu yeni dzo mong migec yeng imoc hemma yofi kpesiyemmecc, “Onga nga kibi yoc, imoc meracac?” kpesiyemmeu degec, “Imoc Sisaac.” ¹⁷ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Imocac ngeni Sisaac wiac, imoc Sisa mibisia nga Anutuac wiac, imoc Anutu mibisia!” Ifi edeyunuu negemma kpidohogec.

¹⁸ Sadukaio areng yeni homecfunac yacyac mi fede, ifi dekeccdae. Nga yenearunac ngic goa Yesuaru hama kpesimigec, ¹⁹ “Kpoukpou, Mosengo dedeseriyoac yofi ohonemmecc, ‘Ngic mong ye ngac mema gboriha mong mi kpeficge kecma homeudeu ngac ye kefu muneango daraac hodzec mema gboric kpeficgema daraac kpac miacbeso.’ (Dedeseri 25:5-10)

²⁰ Naso monnu daramuna seweng yeni keccgec. Nga waracdacnginango ngac mong mema gboriha kpac kecma homecc. ²¹ Homeu muneango ngac imoc mema ye ifingoc gboriha kpac kecma homecc. Homeu munea mongngo faka imocngoc anec. ²² Nga daramuna seweng yeni ngac imocngoc mema gboricfocngina kpac kecma homedacgec. Homedacgec hodzecngina kecma ngade homecc. ²³ Homeu ngic seweng yeneng ngac imocngoc megecc kecma yacyac nasou homecfunac yacgecde, imohai ngac imoc meracac enema anude?”

²⁴ Ifi degec Yesungo meremma yofi edeyunuec, “Ngeni mitikibi nga Anutuac kuc, imoc mi negentegeccdae, imocac amma yoac desufudae. ²⁵ Kecma homegec yeneng homecfunac yacgecde, imohai ngicngac yeni mi meemegecde. Nga manggac mongngo ‘Ni naroanna ngic mibade.’ imoc naric mi deude. Yeni imohai kurumenggac angero, yeni isoc anggecde. ²⁶ Nga homecfunac yacyac deba, ngeni yoac yomoc Moseac kibi imoc osoandae, Mosengo icfu gerechorang fingeru hemma ihai kenu Anutungo yofi edeccc,

‘Ni Abrahang nga Isaka amma Yakobo, yeneac Anutu.’ (Makekeng 3:6)

²⁷ Nga ye ngic homemea yeneac Anutu kpac. Ye ngic gbori keccdae, yeneac Anutu. Ngeni sing homac yombong segema keccdae.”

²⁸ Anu Yesugoc demereng anggec, yeng turunga gombunga merengyemmeu mitiac negen negengngic yenearunac mongngo imoc hemma Yesuaru hama kpesimiecc, “Dedeseriyoac damocngo engena yombong ande?” ²⁹ Ifi kpesimiu Yesungo yofi decc, “Dedeseriyoac engenangina yofi fede,

‘Israengic ngeni negenggec, Kebu Anutunina ye mocgu nga ³⁰ ge uba-herega nga ongaga amma negen negengga nga kucga sasawa,

imoc hafoangoc Kebu Anutugaac heresongo negemma keche-
sena.’
6:4-5) (Dedeseri

³¹ Nga mong yofi,

‘Ge geangga anggengande, siriha imocngoc ngicngac gegoc wegena
kecdae, yeni heresongogoc hoangyunubesena.’ (Sesememe 19:18)
Dedeseriyoac imoc yereac engena mong mi fede.”

³² Ifi deu mitiac negen negengngicngo meremmiec, “Gombunga
kpoukpou, ge fora yombong denec. Anutu ye mocgu, mongngo ye isoc
mi kecde.* ³³ Nga ubaherega hafoangoc nga negen negengga hafoangoc
amma kucga hafoangoc yeac songo heregoc negemma kecbesena amma
geangga anggengande, siriha imocngoc ngicngac gegoc wegena kecdae,
yeni heresongogoc hoangyunubesena, wiac imocngonoc Anutuac hosuc
heihei amma sese hania hania ferahade.”

³⁴ Ngic ye gombunga yombong merenu Yesungo negemma yofi edeec,
“Ge Anutuac eucererengac hereau mi kecne.” Ifi deu yeni Yesu
monggoc kpesimigecdeac kengecyunuu wagec.

³⁵ Yesungo Anutuac womonnu edekpou ayemmema yofi kpesiyem-
miec, “Mitiac negen negengngic yeneng Messia ye Dawidiac kiscifunac
nocac deandae?” ³⁶ Dawidi ye Asungo meefaiu yengenaoc yofi deec,
“KEBUNGO neac Kebu edeec, ‘Ge foinaugeng tacmana ngabafocga yeni
hanigaac bageu faiyunubade.’ (Mitiyegec 110:1)

³⁷ Dawidi yengenaoc ‘Neac Kebu’, kparec. Nga Messia ye dafiu Dawidiac
bangeha ande?” Ifi deu ngicngac habutoa yeneng negendzidziegoc.

³⁸ Ifi anggec Yesungo edekpou ayemmema yoc yofi torokpema
edeyunuec, “Ngeni mitiac negen negengngic yeneac henghomema
kecbisia. Yeni songonginaac amma ngakpi herea heima kegec ngic-
ngac yeneng wenacngerec deyemmegecdeac emeneclu kenghaandae.

³⁹ Amma kpekpeturang amau nga yakatoa nasou warac warac tatacfu
tachesonga songongina angkecde. ⁴⁰ Amma yeni ine ngachodzec yeneac
ama wangecyunuandae. Amma negen ngereengunugecdeac nunumu
herea here numuandae. Yeni ikocfaka ifia angandaeac turunga ebirian-
goc megecde.”

⁴¹ Anu Yesungo womonggac sesekatapa nobohau tacma henu ngic-
ngac homacngo dzo imohai faigec kemeu ngic finactoagoc homacngo
hama dzo ebiriangoc faigec kemeec. ⁴² Anu ngac hodzec mongngo
ifingoc hama peni sacsac yohockang faiu kemeec, imoc toea mong
kapiancec. ⁴³ Faiu Yesungo medacfora deu hagec yofi edeyunuec,
“Foracngoc, ngac hodzec hiedzoya kpac yombong dzo faidacmoc, yeng
ngicngac sasawa sese faidau, yeni feracyunude, imoc edengunudae.
⁴⁴ Ngicngac tosea sasawa, yeneng finactolangina wakema made, imohac-
nac sesengina faidau. Nga ngac ye ine wiac femidac, imocnoc hafoangoc
faidacma entegeng kecde.”

13

¹ Anu Yesungo Anutuac womonnunac mama kemmanu medacfora
yeneacunac mongngo edeec, “Kpoukpou, hoc gombunga gombunga
nga ama kuneng kuneng tackende, imoc henna.” ² Ifi deu Yesungo
yofi edeec, “Ama kuneng kuneng tackenu hennec, imoc kecma naso

* 12:32: Yesaia 45:21

mong haude, imohai wasaingic yeneng imoc sasawa hembarackegecde. Hembarackegec hoc mongngo monggac witiau wagec mi tarude.”

³ Yesungo Oriwa tikiu Anutuac womong kiwa dindingacfu tacmanu Peto nga Yakobo amma Yohane nga Anderea, yeneng yegoc tembuclu kecma kpesimigec, ⁴ “Ge yoc dedang, imoc noc nasoac fingerude nga naso imohai noc soi fingecmanu yoc sasawa imoc seriude?”

⁵ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Ngic mongngo ikocfu wangeclunubac ngeni henghomema kecbisia. ⁶ Ngic homac yeneng hama neac kpac kpacma degecde, ‘Ni Messia.’ ifi dema ngicngac homac uba mesufu ayemmegecde.

⁷ Dzikactoaac siduc bangec wegenaunac nga bangec hereaunac hau ngeni imoc negemma mi kpidohobisia. Foracngoc, faka ifia fingecbeso. Nga naso wisic wisickea ine imohai bic mi haude. ⁸ Bangecareng goa yeneng bangecareng ogofocnginagoc dzikac kpema kegcgecde. Nga ngictau monggac arengngo ngictau monggac areng yenigoc ngaba ange-megecde. Bangec monnu nga monnu usoc meude amma bodinaso fingeckenude. Nga faka yomoc, imoc wiac gboria fingecbeso andeac ngac gadze kiude ifi isoc ande. ⁹ Imocac ngeni ngenaocngoc garengemema kecbisia. Ngic yeni yocafu faingunugecde amma kpekpeturang amau dzikacngo ngunugecde. Amma yeni neac amma ngictau nga gawana yenearu yocafu faingunugec ngeneng ihai namma ni dekperaginubisia.

¹⁰ Ngeni bangeha bangeha ngicngac siduc gombung edekpou ayemmegec negendaceguc ¹¹ ngic mengunuma ngic goa yeneac mariu faingunugecde, ngeni naso imohai, ‘Dafi denide?’ dema mi negengebiribisia. Tiri Asungo naso imohai yoc enacnginau faiude, ngeni imoc debisia. Ngeni yoc imohai degecde, imoc Tiri Asuarunac ambeso. ¹² Anu dac mongngo munea enara yeneac mariu faiu yeneng homecfu faigece nga manggac mongngo medahaac imocngoc anude. Nga nambarcac yeneng nonggo mangfocngina deendema ayemmema homecfu faiyunugecde. ¹³ Nga ngicngac sasawa yeneng neac kpacnaac amma ngeni ubango ukungunugecde. Nga ngic mong ye seserigoc kecmanu nasotoa haude, yeng komoc kpeude.

¹⁴ Anu ngic mong ye yoc yomoc osoude, yeng imoc negentegecbeso. Wiac mangac manganea wiac sasawa kpetotieude, imocngo ama kpaeagocfu emma nanu henggecde,* faka imoc fingeru ngicngac Yudaia bangecfu kecdae, ngeni worama tikiu embisia. ¹⁵ Nga mong ye ama witiau tacde, ye kemema ama manau emma wiac mong mi mebeso. ¹⁶ Nga mong ye semeng uau nande, ye ngakpi hereha meudeac mi dzigenebeso. ¹⁷ Amma ngac heregoc kecdae nga nenggac sabac namuu meyunukecdae, yeni naso imohai ebictoanginagoc angegcde.

¹⁸⁻¹⁹ Naso imohai kpendzeng kuneng siriha mong yombong figerude. Anutungo hanac hanaheaunac bangec sasawa meficgeecfunacngoc erema yaguc kecdimbe, naso imocac manau kpendzeng ifia mong mi fingerec amma ngade naric mi fingecbesande. Imocac amma ngeni wiac imoc nomannasou mi fingerudeac numubisia. ²⁰ Kebungo naso imoc mi mewegenebac dede ngic mongngo komoc naric mi kpebac. Ngic meisingyunuyunuya, yeneac amma naso imoc bic herec herecgea fede.

* **13:14:** Imoc ama kpetiac. (Danie 9:27; 11:31; 12:11-13)

²¹ Naso imohai yoac yofi fingerude, 'Henggec, Messia yei fingece.' me, 'Ye edi fingece.' Ngicngac ifi degece ngeni mi negensingyunubisia. ²² Imoc yofiac, ngicngac fingece ma ikoc amma degece, 'Ni Messia.' yeni nga profete ikoha yeneng fingece ma ngicngac uba mesufu ayemmegece deac ngicngac tobangyunuma faka kuhagoc nga morora megece. Amma yeni sing meficegece de ngeni ngicngac meisinyunuyunuya ifingoc ikocfu wangecyunugece. ²³ Faka sasawa imoc mi fingece manu imoc bic edengunuduae. Ngeni imocac negemma henghomebisia.

²⁴ Anu kpendzeng imoc wisickemanu imohai 'wenackiwa kundung kpeu afokperagia mi fingerude. ²⁵ Nga asomeng yeni kurumennunac fotockema magec kurumenga kurumenga yeneac kuc sasawa kpemindahegece.' (Yesia 13:10; 34:4)

²⁶ Naso imohai ngeni Ngicac Medac henggec yeng kuctoaya nga kibikperagitoayagocngo hoennu haude.† ²⁷ Hama angerofora sueyunuu bangec nga kurumeng tegia noboc noboc wisickede, imohai kenggec yengenaoc ngicngac meisinyunuec, yeni kpedzucyunugece.

²⁸ Fig icngo hania edekpou angemmeu ngeni imoc negenghomebisia. Fawaya doku doku amma besaiu ngic ngeni yofi negengandae, wenac naso ande. ²⁹ Nga ngeni wiac dedua, imoc fingeru hemma ifingoc yofi negembisia, Ngicac Medac nasoya bic wegenema hama nagu ngadeau nandenoc. ³⁰ Foracngoc, areng yomoc ngeni mi homemagec wiac yomoc fingece darude, imoc edengunuduae. ³¹ Foracngoc, bangec nga kurumeng yeri kecma kpac anecde nga neac yoac ine mi kpac anude.

³² Nga faka imoc noc uamemeu amma aua nofu fingerude, imoc mongngo naric mi negenude. Kurumenggac angero yeni imoc mi negenggece nga Medacngo ifingoc mi negenude. Manggacngosac naso imoc negende. ³³ Ngeni garengngina mema ubagbori kecbisia. Nocac ngeni naso mi negendae.

³⁴ Imohai faka yofi isoc fingerude, ngic mongngo amea wama bangec monnu kenudeac negenec. Ifi amma ye amagareng wanacngicfora amaac wiac uanginaacsoc garenggece deac uayoac deyemmema nagu-gareng nagu kicfifi nanudeac edeac. ³⁵ Imocac ngeni ubagbori kecbisia. Minginango ama toforemanu me tofocnac dzongiau me ama werec wereckenggac me asoac nasou dzigeneude, ngeni imoc mi negendae. ³⁶⁻³⁷ Ngeni gaufemagec hama ngenembacac yoac yomoc ngeni nga ngicngac goa sasawa edengunuduae. Ngeni imoc negemma ubagbori kecbisia."

14

¹ Makekenggac naso nga ic sogong yisya kpac nene, imocac hombanggac uameme yohockang feec. Femanu womong gareng enara nga mitiac negen negengngic yeni Yesu nofusing kic mesufu ammima mema kpegec homeudeac sing hofocma ² yofi degec, "Ngicngac yenearu dzikac sicsauc fingece bacac amma ye hombang nasou mi mebesonga."

³ Anu Yesungo Betania amau ngic mong kpara Simong kubecserigoc, yeac amau yaka netarec. Netacmanu ngac mongngo alabastos kirung* mong kerecdoku homung kerengagoc metarec, imoc mehaec. Doku

† 13:26: Danie 7:13 * 14:3: Alabastos kirung imoc hocngo memea nga ubahereagoc amma tapea kpac.

imoc narda forauanac memea amma buma engena yombong. Ngacngo imocnoc mehama kirung ubea kpetackema Yesuac oruhau kpakema nadzicmiec. ⁴ Nadzicmiu ngic goa ihai tacgec, yeneng imoc hema dehési amma degec, “Ye nocac wiac buma engena ifi kpedzonggede?”

⁵ Doku homuna gombunga ifiango kifa mocguac uabung[†] ferahema kirecgeu yeni imoc ngicngac makpekpea yemmegec ngereebac.” Ifi dema ngac yoac gereagoc ammigeç.

⁶ Ifi ammigeç Yesungo yoacngina negemma yofi edeyunuec, “Ngeni nocac ngacac ifi degec ubaebic meficgeude? Ngeni faka imoc wagec. Ye faka gombunga yombong anende. ⁷ Ngic makpekpea yeni nasosoc ngenigoc kecgec ngeni meficyunubeso angemmeu naric meficyunukecgecde. Nga neng ine ngenigoc nasosoc mi kecbade.

⁸ Ngac yomocngo sebina doku homunagocngo nadzicmiu ngeni farena tonggogecde, imocacnoc yeng hanahema meefainude. Meefainuma yeac uaareng fede, imoc bic mesiude. ⁹ Foracngoc, ngicngac yeneng siduc gombung bangectoa bangec, imohai kemma ngicngac edekpou ayemmegecde, imohai ngac yomocngo faka anec, imoc ifingoc degec negenggeç feude, imoc edengunuduae.”

¹⁰ Anu medacfora 12 yeneanunac mong kpara Yuda Karioto amaunac, yeng Yesu meyemmeudeac dema womong gareng enara yenearu kenec.

¹¹ Kenu yeni ubangerec negemma dzo migeçdeac degec. Ifi degec Yudango naso gombung damohai Yesu doc mema yereac mariu faiude, imocac kicfifi kefec.

¹² Ic sogong yis kpac, hombang imocac hanac hanaheau makekeng-gac ramamedaha kpeherecge angandae, naso imohai Yesuac medacfora yeneng Yesu kpesimigeç, “Neni dahai kemma makekenggac ramamedaha nenideac memengere annideac negennec?” ¹³ Ifi kpesimigeç yeng medac yohockang yofi dema sueyuruec, “Ngeri taonnuu emma ngic mong dokuenanga tofohoma hau yegoc ewacma ye modacbesera. ¹⁴ Modarec kemma amau enude, ama imohai ama mingina yofi edebesera, ‘Kpoukpoungou yofi kpesigende, “Ama mana damohai mengerenenna ni medacfocnagoc makekenggac ramamedaha nenide?”

¹⁵ Ifi deec yeng ama witiau amamana mong kuneng ihai wiac bic mengec mengerea tacdacde, imoc edzacnguruu ngeri imohai iwainina mengerebesera.” ¹⁶ Ifi deu medac yeri ama wama taonnu enoc. Emma Yesungo edeyuruec, imocac sirihau wiac meficgedacma makekenggac ramamedaha ohomengere anoc.

¹⁷ Anu ama toforemanu Yesu nga medacfora 12 yenigoc kensikegeç.

¹⁸ Kensikema yaka netacma Yesungo yofi deec, “Foracngoc, nge-nearunac mongngo ni ngaba yeneac mariu fainuude, yennoc nigoc yaka nede, imoc edengunuduae.” ¹⁹ Ifi deu medac yeni negengebirima tembus tembus kpesimigeç, “Ge imoc neac denec me?” ²⁰ Ifi degec, yeng yofi merengyemmeec, “Imoc medac 12 ngeneanunac mong anu yeng nigoc ic sogong terau nemuruckede.

²¹ Ngicac Medac ye wangunuma kenude, imoc neac negemma oho ohoya bic fede. Nga ngic ye Ngicac Medac doc meude, ye ine sowehagoc. Ye nonggeaac here manaunac mi fingeçbacfu efaibac.”

²² Anu netacmageç Yesungo ic sogong mong mema Anutu ubangerec edema ic sogong imoc mendzicma medacfora yemmema yofi

[†] 14:5: Ye 300 denari deec.

deec, “Ngeni yomoc megec, imoc fusina.” ²³ Ifi dema kpakenec mong mema Anutuac ubangerec dema sasawa yemueu negec. ²⁴ Negec yofi edeyunuec, “Yomoc neac sac, imocngo dzadzahac amma imoc ngicngac homac yeneac amma kpetic kpetinggea. ²⁵ Foracngoc, ni waing gbomeaac dokuya monggoc mi nene kecbarengoc Anutuac eucerereng manau waing gboria nebade, imoc edengunuduae.” ²⁶ Anu yeni Anutuac yegec heigec,‡ Heima taong wama Oriwa tikiu enggec.

²⁷ Emma Yesungo yofi edeyunuec, “Ngeni sasawango neac negemman-gang amma wanugecde, imoc yofi bic oho ohoya fede.

‘Ni ramagareng kpeba yeni sasawango sinsararang kpegecde.’
(*Dzekaraia 13:7*)

²⁸ Anu neng ine gborima yacma waraingemmema Gariraia bangecfu kembade.” ²⁹ Ifi deu Petorongo deec, “Ngicngac sasawango negemman-gang amma wagugecdeu neng ine imoc naric mi ambade.” ³⁰ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Foracngoc, yaguc tofocnac kokorecngo arohou atac yohockang mi ammanu geng neac busickpena harebec bic anude, imoc edeguduae.” ³¹ Ifi deu Petorongo serimangoc deec, “Ni gegoc homebade isoc sebi ine naric mi heibade.” Ifi deu ogofora yeni sasawango imocngoc degec.

³² Yesu nga medacfora yeni ua bangec mong kpara Gedzemane, imohai kenggec. Kensikema yeng medacfora yofi edeyunuec, “Ngeni yei tacmagec ni numubade.” ³³ Ifi dema Peto nga Yohane amma Yakobo meyunuu kenggec. Kemma negen negenga fonggou negengebirima ³⁴ yofi edeyunuec, “Ubaonganango ebiriyombonggeu homebeso anende, imocac ngeni yei garenggina meemema tacgec.” ³⁵ ifi dema kpesima kemma bangecfu makpefema yofi numuec, “Imoc naric anu naso imocngo feracnubeso.” ifi ³⁶ numuma yofi deec, “O Manggac manna, gearu wiac sasawa imoc efea. Ge kpakenec yomoc wangecnuna. Anu neac songo ine mi seribeso, kpac. Geac songo nga negen negeng imoc seribeso.”

³⁷ Ifi numuu wisickeu dzigenema medacfora yenearu hama yenenu yeni gau fegec Peto yofi edeec, “Simong, ge gau fenec, ge naric aua mocguac manau gaugbori kecbang me? ³⁸ Nga faitobannu embauac ngeni ubagbori kecma numugec. Ongaasungo efaide nga sebingo ine ebiride.”

³⁹ Ye ifi dema monggoc kemma nunumu imocngoc numuec. ⁴⁰ Numuma hama yenenu yeni monggoc gau fegec. Nocac yeni kicngina ebiriec. Nga ye yoac deu yeni meremmigeceac obohogec. ⁴¹ Nga ye atac harebecfu dzigene hama yenemma yofi deec, “Ngeni gau femangoc kecdae, imoc naric mi ande. Yaguc ine wisickede nga naso bic hadac. Negenggec, ngic yeni Ngicac Medac kererema kopocsicmeme yeneac mariu faigecde. ⁴² Benukererec ngicngo hadeac amma ngeni yacgec kenni!”

⁴³ Anu Yesu ye ifi demanungoc medac 12 yenearunac mong Yuda, yeng hau habu kunengngo wasaibeang nga gbarucnginagoc ye modacgec. Anu yeni womong gareng enara nga mitiac negen negengngic amma yudangic enarafocngina sueyunugec, yenearunac hagec. ⁴⁴ Hagec benukererec ngicngo yofi derecgeyemmeec, “Ni ngic muduckebade, ngeni yenoc mendanggema garenggeyombonggema mekembisia.”

‡ 14:26: Yegec, imoc Mitiyegec 115-118.

⁴⁵ Anu Yuda ye hama Yesuaru bic kemma, “Kpoukpou.” dema muduc-keec. ⁴⁶ Muduckeu yeni Yesu maria noboc noboc mema mendanggegec.

⁴⁷ Mendanggegec medac yenearuac mongngo ine wasaibeang kpedz-ima womong garengtoaac wanacngic kpema kedzaha noboc herecgeec. ⁴⁸⁻⁴⁹ Nga Yesungo yofi edeyunuec, “Ni wenacsoc ngenigoc kecma womonnu edekpou angemmeba ngeni imohai ine mi menugec. Nga yaguc ine godzungic meandae, ngeni ifi isoc wasaibeang nga gbaruc mema menugecdeac hadae.” Yoac mitikibiu fede, imoc sasawango ine fingec-dacbeso.

⁵⁰ Yesungo ifi deu yeac areng sasawango ye wama kengec woragec.

⁵¹ Anu sebigborimedac mongngo kporuc linengngo memea imocsac kpeec, yeng Yesu modaru megec. ⁵² Memagec, yeng kporuc kpesima senggang worama kenec.

⁵³ Anu yeni Yesu mema womong garengtoa yenearu mekenggec. Mekenggec womong gareng enara sasawa nga enarafocngina amma mitiac negen negengngic, yeni kpeturanggema hagec. ⁵⁴ Nga Petoero ye ngadenginau hereaungoc modacyunu kemma womong garengtoa yeac amaac oda manaungoc enec. Emma imohai uamedac yenigoc gerec dzeunegemma tarec.

⁵⁵ Anu womong gareng enara nga yudangic yeneac tutumangtoa mamba sasawa adzorogec. Adzoroma yeni Yesungo faka mangana dafi anec dema kpehomegecdeac manganaac kopocsicac yoac anggecdeac obohogec. ⁵⁶ Nga ngic homacngo ikoc amma yeac enacfu faifaiyoac degec nga gubeyoacnginango socfungoc mi anec. ⁵⁷ Ngic goa yeneng kicnginau emma namma yofi dema enacfu faifai ammigec, ⁵⁸ “Ye yoac mong yofi deu negening, ‘Ni womong yomoc ngicmaringo memea, imoc hembareckema uameme harebecac manau mong ngicmaringo mi memea mebade.’” ⁵⁹ Nga kopocsicac yoacngina imocngo ine ifingoc socfu mi anec.

⁶⁰ Anu womong garengtoango yacma botucnginau namma Yesu yofi kpesimiec, “Geac yoac dedae, imocac noboha mong mi denade me?”

⁶¹ Ifi deu Yesungo ine waicke namma turunga mong mi merennec. Nga womong garengtoango monggoc kpesimiec, “Ge Messia, Kenec keneheac medac me?” ⁶² Ifi deu Yesungo deec, “Ni imocnoc. [§] Anu kecma ngeni Ngicac Medac Kuctoa mingina yeac foiaugeng tacma kurumeng-gac hoenu kicnginau hau henggecde.” *(Mitiyegec 110:1; Danie 7:13)*

⁶³ Ifi deu womong garengtoa yeng ngakpihereha membarackema deec, “Yoacninaac boingicac monggoc mi obohonide. ⁶⁴ Ye Anutu emmima deu bic negendau, imocac dafi negendae?” Ifi deu sasawango ye kopoc-sihagoc negemma homeudeac deserigec.

⁶⁵ Ifi deserigec ngic goa yeneng sofohoma kiwa kporucngo biranggema marigbung gbungngo heima degec, “Ge kpefingyoac dena!” degec gareng nanggec, yeneng ye mema kpegec.

⁶⁶ Anu Petoero oda manau nammanu womong garengtoaac wanac naroang mongngo ihai haec. ⁶⁷ Hama henu Petoero ye gerec dzeunegemma taru kiwa yearu fima deec, “Ge ifingoc Yesu Nadzaretenc,

[§] **14:62:** “Ni imocnoc.” imoc Anutuac kpara mong. Ge “Yoac goaac dedekperagi.” henna. Hafac 1128.

yegoc kefoc.” ⁶⁸ Ifi deu Petorongo ine sebi heima deec, “Ye mi negemmiduae nga yoac denec, imoc mi negentegecduae.” Ifi dema ama naguyau kemeu kokorec arohoec. ⁶⁹ Arouhou wanac naroangngo Petoro hemma ngic wegenac nanggec, torokpema yeni monggoc edeyunuec, “Ngic yomoc ye yenearunac mong.” ⁷⁰ Ifi deu Petorongo ine monggoc busickpeec.

Nga naso mi hereemanu ngic imohai nanggec, yeneng monggoc degec, “Foracngoc, ge yenearunac mong. Ge Gariraia bangecfunacngoc.” ⁷¹ Ifi degec ye yengenaoc sowecemema desopec amma deec, “Ngeni ngic dedae, ye mi negemmiduae.” ⁷² Ifi deu imohaingoc kokorecngo arohou yohockang anec. Anu Petoro ye Yesungo yoac edeec, imoc negensiec, “Kokorecngo arohou atac yohockang mi ammanu geng neac busickpena harebec bic anude.” Petorongo imoc negensima ubahodung kuneng mema kiachodung kiarec.

15

¹ Asoacngoc yombong womong gareng enara nga yudangic enarafocngina amma mitiac negen negengngic nga yudangic yeneac tutumangtoa memba sasawa, yeneng yoac deserigec. Deserima Yesu maria dedeckema Piratoaru mekenggec. ² Mekenggec Piratongo Yesu kpesimiec, “Ge yudangic yeneac ngictau me?” ifi deu merenec, “Imocnoc ganggaoc denec.”

³ Nga womong gareng enara yeneng Yesu yoacfu faima yeac haniaya homac degec. ⁴ Ifi degec Piratongo monggoc kpesimiec, “Yeni geac yoac homac yombong dedaemoc, imoc negemma turunga mong mi merenade me?” ⁵ Ifi deu Yesungo turunga monggoc mi merenu Piratongo negen negeng ua homac meec.

⁶ Anu makekeng nasousoc ngic mong witicamau takefu yudangic yeneng yeac kpara kpacgec Piratongo yenoc witicamaunac wau makefec. ⁷ Amma ngic goa warac ngicngac here miac miac faka amma ngic goa yunuhomegec witicamau faiyunugec, yenearunac ngic mong kpara Baraba. ⁸⁻¹⁰ Nga womong gareng enara yeni Yesuac keracmanggang amma yeac mariu mekenggec, Piratongo imoc bic negenec. Ifi negenu habutoa yeneng hama Piratongo angkefec, ifi isoc anudeac kpesimigec yeng meremma yofi kpesiyemmeec, “Yudangic ngeneac ngictau yungecngemmedeac negendae me?” ¹¹ Ifi deu womong gareng enara yeneng habu fenggeyemmegec yeneng Yesu wama ine Baraba naric yungecyemmegecdeac degec.

¹² Ifi degec Piratongo monggoc meremma kpesiyemmeec, “Anu ni yudangic ngeneac ngictau dedae, yeac dafi ambade?” ¹³ Kpesiyemmeu yeneng arohogec, “Ge ye mariponnu kpema homeu.” ¹⁴ Ifi degec Piratongo monggoc kpesiyemmeec, “Nga ye noc kopocsic meec?” deu ine yeneng monggoc seriangoc arohogec, “Ye mariponnu kpebesena.” ¹⁵ Ifi degec Piratongo habu yeneac negen negeng modarudeac negemma Baraba wau kenec. Nga yeni Yesuac sebia dzikacngo kpemaguc mariponnu kpegecdeac wasai maringinau wayemmeec.

¹⁶ Anu wasaingic yeneng Yesu mema gawamang yeneac amaoda manau emma wasaingic sasawa hafoangoc kpedzucnegec. ¹⁷ Kpedzucnedacma ngakpiherc mong giweng giweng heimima somang batihema ira isoc oruhau heimigec kemeec. ¹⁸ Kemeu eweheihei

siricfu kpacma edegec, “Ohec, yudangic yeneac ngictau.”¹⁹ Dema yasungo oruhau kpema sofohoma haniau fafoc heima numumigec.²⁰ Anu yeni defagoc ammigec wisickeu ngakpiherec sacsac imoc hesima yengena wamba heimigec kemeu mariponnu kpegecdeac mema ngadeau kenggec.

²¹ Kemmagec Kirene taonnunac ngic mong kpara Simong, ye Are-sande nga Rufu yereac mangngira, yeng semeng uaunac sinnu hamanu wasaingic yeneng Yesuac maripong tofohoudeac ngombonggegec tofohoec.²² Tofohou yeni bangec buma mong kpara Gorigata, titiha hatasic, imohai Yesu mekenggec.²³ Mekemma sopo mong aengagoc kpara mira, imoc wainggoc yerecgema migec nga yeng ine imoc waec.

²⁴ Anu yeni ye mariponnu kpema wambaya mederema wiac mong me mong merang meude, imocac kpeing kpegec.²⁵ Yeni asoac 9 kirocfu Yesu mariponnu kpegec.²⁶ Kpema ye yoacfu faigec, imocac hania tafebisicfu yofi ohogec, “Yudangic yeneac ngictau.”²⁷⁻²⁸ Anu yeni godzungic yohockang, mong foiau nga mong kanayau yegoc mariponnu momoc yunugec. Ifi anggec yoac mitikibiu oho ohoya yomoc seriec, “Ye manganameme yeneurunac mong, ifi negenggec.” (*Yesaia 53:12*)

²⁹ Anu ngic ihai kengha anggec, yeni Yesu deendema ammima orucngina kpatitickema degec, “Ngeni ngic imoc henggec, yeng womong hembarackema wenac harebecac manau monggoc meudeac deec.³⁰ Ge geanggaoc onggongemema mariponnunac mesiemema mana!”

³¹ Anu womong gareng enara nga mitiac negen negengngic, yeneng ifingoc ye desusuic ammima denegeng amma degec, “Ye ngic goa onggongyunukefec nga yengena ine naric mi onggongemeude.³² Ye Mes-sia, Israe neneac ngictau kecdengo yaguc mariponnunac mau hemma negensingenide.” Nga ngic yohockang mariponnu ifingoc yurugec, yereng ifingoc deendema ammioc.

³³ Wenac dzongiau 12 kiroc ammanu imohai ama kundung kpema kundungngo bangec sokoma fekemmanu 3 kiroc marai anec.³⁴ Imohai Yesungo ubaudumeng kunengngoc kpacma yofi deec, “Eroi, Eroi rama sabaktani.” Imocac titiha yofi, “Anutuna Anutuna, ge nocac wanudang.” (*Mitiyegec 22:1*)

³⁵ Ye ifi kparu ngic wegenac nanggec, yeneurunac goango imoc negemma degec, “Negenggec, ye Eria kpacambic ammide.”

³⁶ Ifi degec ngic mongngo nedzikkemma kondung sobing mong mema waing aengagocfu nemuruckema yasuu faiu Yesuac enarau enu deec, “Tomai namma henni, Eriango hama mesiude me kpac!”³⁷ Ifi demanu Yesungo ine ubaudumeng kunengngoc kparu asuya ereec.³⁸ Ereu womonggac kporuc kuneng* imoc dzongiausing wihacnac tohoma mau yohockang anec.

³⁹ Anu wasaigareng yeac kicfu nanec, yeng Yesungo kparec nga homeec, imoc hemma yofi deec, “Foracngoc, ngic yomoc ye Anutuac medacnoc.”⁴⁰ Nga ngac goa ifingoc hereau namma faka fingerec, imoc henggec, yeneac botucfu Maria kpara mong Madara nga Maria, Yakobo mong munea deandae, ye nga Yosec yereac nonggongira amma Sarome, yeni yenhafoc nanggec.⁴¹ Yesungo Gariraia bangecfu kefu ngac imoc

* **15:38:** Kporuc imoc ama kpetiac nga ama kpetiac yombong, yereac botucngirau faifaia.

yenennoc ye modacma meficgekegcec. Amma ngac tosea homac, yeni Yerusarennu yegoc bic kemma ihai ye hemma nangcec.

⁴² Marai bic anu hombanggac memengereac naso wegene hau sabataac naso femanu ⁴³ Yosefe Arimataia taonnunac, yeng ihai haec. Ngic ye kpactoyagoc yudangic yeneac tutumangtoa, imocac membanga-ina mong amma ye Anutuac eucererenggac tomai kefec. Yeng kengeha kpac Piratoaru kemma Yesuac fareng meudeac kpesimiec. ⁴⁴ Kpesimiu Pirato ye Yesungo bic homeec, imocac kpidohoma wasaienara kpacma Yesu bic homedac me kpac, imocac kpesimiec. ⁴⁵ Kpesimiu Yesu bic homedac deu Yesuac fareng Yosefe desimiec.

⁴⁶ Desimiu Yosefengo linengkporuc mong bummema Yesuac farenga mariponnunac mesiu mau kporucngo tembonggema kicsereu mekenec.† Kicsere imoc hocsirau singa usu usuya, imohai farenga faima hoctoa mong kpedidinggeu singa hedzickeec. ⁴⁷ Anu Maria Madara nga Maria Yosec nonggea, yereng Yesuac farenga dahai faiec, imoc henoc.

16

¹ Sabata tatac naso wisickeu imohai Maria Madara nga Maria Yakoboac nonggea amma Sarome, yeneng kemma Yesuac fareng nadzicmigecdeac kerec homunagoc bummegec. ² Bummema sonda gboria hanac hanaheau asoacngoc ama wereckenu kicsereu kemmagec wenac ereec.

³ Anu kemma yenaocngoc denegeng amma degec, “Merang hocsinga- gaac naguya imohacnac hoc kpedidinggenemmeude?” ⁴ Ifi dema kic fima henggec hoctoa imoc ine bic kpedic kpedidinggea. Nga hoc imoc kunengtoa yombong. ⁵ Hemma kicsereu emma henggec medac mongngo ngakpihereha kongac kongac mong heiec, yeng folugeng taru hemma kpidohoma kerectegec anggec. ⁶ Ifi anggec yeng yofi edeyunuec, “Ngeni mi kengecngunuu. Yesu Nadzaretenc mariponnu kpegecmoc, ngeni ye hembeso hadae nga ye bic gborima yacdac, yei mi fede. Faigec fedac, fefeac imoc henggec. ⁷ Ngeni kemma medacfora nga Petoro yofi edeyunuec, ye waraingemmema Gariraia bangecfu kende. Anu ngeni imohai kemma ye meficgegec, yengenaoc edengunuec, ifi isoc.”

⁸ Ifi edeyunuu yeni kpidohoma dzonongngina fedeecac kicsereunac worama kenggec. Amma yeni homac yombong kpidohoma kengecyunuecac amma ngic mong mi edeyunuec.

⁹ Yesungo sondau yarec, naso imohai hanahema Maria Madara fingecmiec. Ye warac hadehade 7 yearunac kporarec, ngac imocnoc fingecmiec. ¹⁰ Fingecmiu Mariango kemma ogofora yegoc momoc kegc, yeni ubahodung negemma kiac kecmagec yofi edeyunuec, ¹¹ “Yesungo bic yacdac kecde, ni hendua.” ifi deu yeneng ye mi negensinggec.

¹² Anu imocac ngadeau ngic yohockang yeri amabangec monnu kembesonga kemmaec ye siriha mong amma fingecyemerec. ¹³ Fingecyemeru yeri dzigenema goa edeyunuec, yeneng ine mi negensinggec.

¹⁴ Anu medacfora 11 yeni yaka nema tacmagec Yesungo fingecyem- meec. Nga ye yarec hemma edeyunuec, imoc mi negensinggec nga ubangina seriecac amma ngaba siricfu yoac edeyunuec. ¹⁵ Edeyunuma

† 15:46: Lineng imoc kpingding mong ambiac ogea, imocngo wamba mekegc.

yoac yofi deec, “Ngeni bangectoa bangec, imohai kemma wiac sasawa Anutungo deu fingerec, yeni siduc gombung edekpou ayemmebisia.

¹⁶ Anu ngic me ngac mong negensingema mitidoku nadziru Anutungo ye ebicfunac mesiu komoc kpeude. Nga mong ye mi negensingeude, yeng ine yoacfu makpeude. ¹⁷ Nga negensingegecde, ngenearu faka kuhagoc yofi fingerude. Ngeni neac kpacfu hadehade nga yafing kporacyunugecde amma nedzarangyoac uba gboriausing degecde. ¹⁸ Ngeni boidzoc maringo megecde nga doku hodungagoc ngic memanganeyunuande, ngeni imoc negecdeu, imocngo mi memanganengunuude. Nga ngeni ngicngac hafeigoc yenearu mari faigec, yeni ngeregecde.”

¹⁹ Kebu Yesungo yoac ifi edeyunuu wisickeu Anutungo ye kurumennu meenu yeac foiau tacde. ²⁰ Anu medac yeni noboc noboc kemma siduc gombung ngicngac edekpou ayemmegec. Nga Kebungo yenigoc kefu yeni ua megec faka kuhagoc fingerec, imocngo yoara meseriec.

Ruka Yeng Yesuac Siduc Gombang Ohoc

¹⁻³ Kunenna Teofiro, profete yeneng yoac degec, imocngo botucninau fora fingerec, imocac siduc ohogenduae. Ngicngac yeni hanac hanaheaunacngoc erema kicnginango faka fingerec, imoc hemma yeni siduc gombangac kingangkpekpefora anggec. Yeni faka fingerec, imocac siduc edenunugec homacngo imoc hanahema ohogec. Imocac siduc edenunugec amma ohogec, imoc isinggema hanac hanaheaunac erema fingerecmoc, imoc dindingac arenggema ohogemba naric anudeac negensiai. ⁴ Ge yoac yomoc osoma yoac kpougenggec, imocac fora ande, imoc naric negennae.

⁵ Yuda bangebac ngictau Herode yeac nasou Abia ua arenunac womong gareng mong kefec, kpara Dzekaria. Yeac enema kpara Erisabete ye Aronggac fingecehae, imohacnac.* ⁶ Ngicngahoc imoc yeri Anutuac kicfu dindingac yombong kecma dedeseriyoac nga singyoac sasawa modacma ikocngira kpac amma kpetiac kefec. ⁷ Yeri kufing kefocac amma Erisabetengo sabaha kpac kefu yeri kecma ngicngac yada bic anoc.

⁸ Nga naso botuc ihai Dzekariango Anutuac kicfu uaarengfora yenigoc ua megec ⁹ yeni fakangina modacma merang sesegerec homuna gombangac kpedzereckeude, imocac kpeing kpegec Dzekaria heficgeec. (*Makekeng 30:7-8*) ¹⁰ Heficgeu sesegerec imoc kpedzereckebesonga nasoya hau ye Anutuac womong manau enec. Enu ngicngac habutoa yeni ngadeau numuma nanggec. ¹¹ Ifi ammagec Kebuac angero mongngo hosuc heiheiac arata, imohai Dzekaria fingecmiec. Fingecmima foiaugeng nanec.

¹² Nga Dzekariango hemma kpidohoma kengec ebiria anu ¹³ angerongo yofi edeec, “Dzekaria, ge mi kengecguu, Anutungo nunumuga bic negendac nga enengga Erisabetengo medac mong kpenanggema megenude. Ge kpara Yohane, ifi kpacbesena. ¹⁴ Yeng geac ubangerec nga sogac sogai anude. Nga ngicngac homacngo ye fingerecac amma ifingoc ubangerec negenggecde. ¹⁵ Imoc yofiac, yeng Kebuac kicfu kuneng anude. Amma waing doku me doku seria mong naric mi neude. Ye nonggo heremanaunacngoc Tiri Asu wake wakeagoc amma ¹⁶ Israe ngicngacfora homac wangecyunuu yeni ubangina Kebu Anutungina, yearu merenggecde. ¹⁷ Amma medac ye manggac wangecyunuu ubangina meremma heregoc nambaracfocngina yeneac songo negenggecde. Amma yoackpekpe yeni negen negeng dindingac meficgeyemmeudeac ua meude. Nga yeng Kebuac kicfu kecma Eriac onga nga kucfu uaya mekefude. Ifi mekecma ngicngac meefaiyunuu yeni Kebuac kicfu efaima yeac ngicngacfora anggecde.”

¹⁸ Ifi deu Dzekariango angero yofi edeec, “Ni neanna ngicyada nga enenna ifingoc, ye kifaya bic homac ammanu geac yoac dafugeng negemba fora anude?” ¹⁹ Ifi deu angerongo deec, “Ni Gabirie. Anutuac kicfu nanganduae nga ye yengenaoc yoac edegubadeac suenuu hama siduc gombang yomoc edeguduae. ²⁰ Negenec, yoac deduae, imocac

* **1:5:** Womong gareng sasawa yeni Moseac dara Aronggac bangefora. Yeni Aronggac fingecehaeunacsac ngac naric megec.

nasoya hau foraya fingerude. Nga ge yoacna imoc mi negensinggedang-gac ge yoacga kpac anu ifi kecmana wiac deduaemoc, imocac nasoya hama fingerude. Fingeru wenac imohaingoc yoacgagoc monggoc anade.”

²¹ Anu ngicngacareng yeni Dzekariaac tomai namma ye Anutuac womonnu naso herea yombong nanecac kerectegec anggec. ²² Ifi anggec ye ngadeau mau yoara kpac anu yoac edeyunuudeac obohoy yeni bic negentegecgec, “O, ye womonnu emma onga mong hendac.” Kecma ye yoara kpac anu mariangosac faka anec. ²³ Anu Dzekariaac womong garenggac ua nasoya wisickeu ye mama ameau monggoc dzigenema kenec. ²⁴ Kenu naso mi hereemanu enema Erisabete ye hereagoc amma afo 5 sufu sufuu kefec. Kecma yofi negenec, ²⁵ “Yomoc Kebuac faka mong, yeng neac negensima naso yomohai gamena mesawerema faka yomoc anendac. Nga ngicngac yeneng neac deendema monggoc mi anggecde.”

²⁶ Anu Erisabeteac afoya 6 ammanu Anutungo angero mong kpara Gabirie sueu Gariraia prowinsiu taong mong kpara Nadzarete, ihai kenec. ²⁷ Kemma ngac naroang kpara Maria, ye fingecmiec. Maria ye ngic mong kpara Yosefe, yeac enema anude, imoc bic deserigec amma Yosefe ye Dawidiac kiscifunac. ²⁸ Angerongo Mariaac yofi deec, “Ohec, Kebungo gegoc kecde, wosoefactoyango gearu fedec ubangerec negembesena.” ²⁹ Ifi deu Maria ye imoc negemma kerectegec kuneng anec, “Angerongo noc wiacac negemma ifi edenude?” imoc negenu obohoy negen negeng ua homac meec.

³⁰ Memanu angerongo yofi edeac, “Maria, ge mi kengecguu, Kebungo geac negenu ngereeande. ³¹ Amma negenna, ge sabac mong kpenanggema menade. Amma ge medac yeac kpara Yesu kpacbesena. ³² Medac imocngo engena yombong anude. Yeng Anutu Engenatoani-naac Medac, yeac kpara ifi kpacgecde. Nga Kebu Anutungo ye kisiha Dawidi yeac ngictauac tatic miu ihai tarude. ³³ Amma yeng Yakoboac kiscifora yeneac ngictau amma nasoya kpac kefude nga amabangeha garenggeude, imoc wisic wisickea kpac feeng kefude.” ³⁴ Ifi deu Mariango angero edeac, “Ni ngicgoc mong mi fedua nga imoc dafugeng fingerudeac denec?” ³⁵ Ifi kpesimiu yofi deec, “Tiri Asungo gearu mau Engenatoaac kucngo geac nokumuc amma kperacguude. Imocac amma sabacga kpetiac fingerude, yeac kpara Anutuac Medac degecde.

³⁶ Negenna, geac areng mocgu Erisabete, ye ngacyada amma sifu medac kpenanggeec. Ngicngac yeni ye kufing kecde, ifi degec nga yeng hereagoc anu afoya 6 bic ande. ³⁷ Anutuaru faka kpungge kpunggea mi fede.” ³⁸ Ifi deu Mariango deec, “Negenna, Anutu ye neac minginna imocac ge yoac dedang, imoc naric fingecnembeso.” Ifi deu angerongo wama kenec.

³⁹ Naso mi hereemanu Mariango efaima Yudaiaac sifec bangecfu taong monnu kenec. ⁴⁰ Kemma Dzekariaac amau emma Erisabete wenacngerec demiec.

⁴¹ Nga Erisabetengo Mariaac yoac negenu sabac hereau tarec, imocngo kpidohoec. Kpidohoy Tiri Asungo Erisabetearu wakeu ⁴² ye kunengngoc kpacma deec, “Ge ngac botucninau kenecgagoc nga sabac heregau tacde, ye kenehagoc. ⁴³ Kebunaac nonggeango nearu hau

faka yomoc fingechnende, imoc faka kuneng. ⁴⁴ Negenna, ge wenacngerecyoacga dena kedzacnango negembare sabacngo herenau sogaima yuengyuma andac. ⁴⁵ Ngac ye Kebungo yoac edeu imocngo fora fingerudeac negensinggeude, ngac imoc ye kenehagoc.”

⁴⁶ Ifi deu Mariango deec, “Anutu, ge kicga fima nenna wanac naroangga mamea yombong amma kefai. Imocac amma ubaonganango Kebu heiwayong anggenu ⁴⁷ Anutu memengerecna, ongaasunango geac amma sogaide. ⁴⁸ Yeng kingang naroang mamea kecde, imoc hentegecdac nga yofinenggac namma feengkefude, ngicngacareng sasawango negennemma yofi degecde, ‘Ye kenehagoc.’ ⁴⁹ Kuctoa Minginango fakatoaya kuneng yombong anendac nga yeac kpara kpetiac. ⁵⁰ Kisicfunac kisc yeac ewea heimiandae, yeneac witiu yeac ubamangango feengkefude. ⁵¹ Nga ngicngac yenang uba negen negengnginaac negenggec engena ande, yenearu kucfakaya mema maria sinema medereyunuu singsararang kpegecde.”

⁵² “Ye ngictau kucnginagoc, yeni tatacnginaunac meicyunuma ngic kpac kuneng mong mi mekecgec, yeni memiacyunuec. ⁵³ Nga ngicngac here home homegoc kecdae, yeng yeni yengena wiac gombunga yemema mewakeyunuec amma finactoanginagoc, yeni ine maringinau wiac mong mi faima eng sueyunuu kenggec. ⁵⁴⁻⁵⁵ Anutungo yoara bangecnina Abrahang nga fingeceaheyaac edeyunuec, imoc mi nigeckpeec, kpac. Ye kingangkpekppefora Israe siriha ifiangoc meficyunuma wosoefac ayemmeude.”

⁵⁶ Amma Mariango afo harebec isoc Erisabetegoc kecma monggoc ameau dzigene kenec.

⁵⁷ Kenu Erisabete ye sabac finge finge nasoya wegeneu medac meec. ⁵⁸ Meu amafora nga yengena arengfora yeneng Kebungo yearu wosoefactoa ammiec, imocac negemma yegoc momoc sogaiyec. ⁵⁹ Anu uameme 8 ammanu yeni medac sebi tosea herecgegecdeac hama ngic yeneng yeac kpara Dzekaraia, mamac wase megecdeac degec. ⁶⁰ Ifi degec nonggea Erisabetengo kpetarima deec, “Yeac kpara Yohane kpachesonga.” ⁶¹ Ifi deu yeneng degec, “Geac arengfocga yenearunac kpac ifia mong mi kpacgec fede.” ⁶² Ifi dema yeni maringo faka amma medac kpara merac kpacnide, imocac mama kpesimigec. ⁶³ Kpesimigec Dzekariango kibi oho ohoac tafe, imocac kpesiyemmeu migec yofi ohoec, “Medac yeac kpara Yohane.” Ifi ohou yeni sasawango kerecgec anggec. ⁶⁴ Nga naso imohaingoc Dzekariaac enara anggeu nedzaranga heimerenu ye monggoc yoacdede amma Anutu dengerema kefec.

⁶⁵ Anu amafora yeni sasawango kengec anggec nga ngicngac Yudaia sifec bangectoau kecgec, yeni faka fingerec, imocac denegeng amma kecgec. ⁶⁶ Nga ye Kebuac kucngo sabacgoc kefec, imocac amma ngicngac siduc negenggec, yeneng yoac imoc negen negenginau faima yofi negemma kpesiemegec, “Sabac imocngo kecma dafi ambesande?”

⁶⁷ Anu Tiri Asungo sabacac mama Dzekariaaru wakeu, yeng kpefingyoac yofi deec, ⁶⁸ “Kebu Israeac Anutu kenehebisina. Yeng ngicngacfora nenannu hama witicfunac bic yungecunuec. ⁶⁹⁻⁷⁰ Amma ye bicngoc yombong profete yeneac enacfu yoac faiu degecmoc, imoc modacma kingangngiha Dawidi, yeac fingeceaheunacngo ngic mong ebicfunac yungecunuuu komoc kpenide, ye meficgenemmeec.

71 Yeng ngabafocnina kecdae nga ubango ukununuandae, yeneac mariunac mesinunuudeac negenec. 72-73 Nga Anutungo kisicnina Abrahagoc yoc deserima deec, imoc negensima dzadzahac kpatananga modacma kisicfocnina wosoefac ayemmema 74 ngabafocnina yeneac mariunac mesinunu kecma kengeha kpac eweheimima kecnide. 75 Kecni kekecnasonina fedesoc, imohai yeac kicfu kpataning nga dindingac kecnideac ifi anemmeec. 76 Anu sabacna gennoc waraima Kebuac sing mengerema singa heitumeinadeac amma Engenatoa yeac profete, ifinoc kpacgugecde. 77 Ge yeac ngicngacfora kopocsicngina kpac anudeac kpouyemmenade nga yeni ebicfunac mesi mesi nga komoc kpegecdeac sing, imoc naric negentegecgecde. 78 Nga Anutuninango songo nga wosoefac engena yombong anemmekecdeac ifi fingerude. Yeac songotoayaac kuc imoc wenac isoc erema nenanggaru mama ngicngac 79 kundung manau nga homecac nokumucfu kecdae, yeni mekperagiyunuu nenang ruaec sinnu kennideac hanianina garenggema sing imoc edzacnunuude.”

80 Anu sabac ye sebiugeng nga asuu yadiseri amma bangec kisiu kecma Israe ngicngac yeneac kicfu fingectegerudeac nasoac tomal kefec.

2

1-2 Kwiriniungo Siria bangecac gawana kefec, naso imohai Roma bangecac ngictau Sisa Agustongo bangeha bangeha kpacarengngina mengeregecdeac yoc faiu kendarec. Nga osokporeng ua ifia warac mi feec. 3 Ifi anu ngicngac sasawango kpacarengngina mengeregecdeac taongngina fekenec, imocacsoc kendacgec. 4 Yosefe ye Dawidiac kisicfunac, imocac amma yeng Gariraia prowinsiunac erema Nadzarete wama Yudaia prowinsiu Dawidiac taongbiscip para Betereheng, ihai kenec. 5 Nga enembingeha Maria ye hereagoc anu yegoc yerahafoc kpacngira kpacarennu ohogecdeac kenoc. 6 Yeri ihai kecmaec sabacac fingec fingecnaso haec. 7 Anu yeri amatatacfu titinga mong mi feecac yeri ngadeau tacmaec morocmedacngira fingeru Mariango sangohoma ramaburumaka otou ihai faiu keema feec.

8 Anu toforecfu ramagareng goa yeni Betereheng ama wegenacfu ramafocngina garengyunuma kecgec. 9 Kecmagec Kebuac angero monggo fingecyemmeu Kebuac kibikperagitoayango mekperagiyunuu yeni kengec ebiria anggec. 10-11 Ifi anggec yeng edeyunuec, “Ngeni kengec mi anggec. Imoc yofiac, yaguc yombong ngeneac amma Dawidiac taonnu Messia Kebungina fingecdac, ye ebicnginaunac mesingunuude. Nga ngicngac sasawa yeac amma ebiriangoc sogaiגעde, ni siduc gombung imoc dekperagingemmeduae. 12 Sabac ye merac imoc negenggecdeac ma yomoc ngenmebade, ngeni kemma ramaburumaka otou sabac mong kporucngo birac biranggea feu mefcגעgecde.” 13 Ye ifi demanu imohaingoc kurumenggac angerohabu kuneng, yeneng fingecma yegoc namma Anutu dengerema yofi degec, 14 “Anutu ohec, wi kurumennu febeso nga bangecfu ruaec fingecbeso. Anutungo ngicngac wosoefac ayemmede.”

15 Ifi dema angero yeni kurumennu dzigenema enggec ramagareng yeni yenaocngoc denengeng amma degec, “Betereheng taonnu faka fingeru Kebungo edenunudac, imoc bic kemma henni.” 16 Ifi dema yeni bic kemma Maria nga Yosefe amma sabac oto manau feec, yeni

meficyunuma yenenggec. ¹⁷ Yenemma angerongo sabac yeac yoac deecmoc, imoc edeyunugec negendacgec. ¹⁸ Nga ramagareng yeneng siduc anggec nga ngicngac imoc negenggec, yeni kerectegec andacgec. ¹⁹ Mariango ine faka fingechaec, imoc hereau faima negensima kefec. ²⁰ Nga angerongo yoac ramagareng edeyunuec, yeni imoc sasawa fora hemma negemma dzigenema Anutu afec afehe kenggec.

²¹ Uameme 8 wisickeu sabac sebi tosea herecgegecdeac nasoya hau yeni kpara Yesu kpacgec. Kpac imoc ye nonggeango mi kpenanggemanu angerongo bic kparec.

²² Kecma Moseac dedeseriyoac modacma dzuac dzuacnasoc mitikibiu oho ohoya nande, nasongina imoc wisickeu yeni sabacngo Kebuac kicfu fingerudeac Yerusarennu meenoc. ²³ Kebuac dedeseriyoacfu yoac yofi oho ohoya fede, "Waracmedac fingeckecgedesoc yeni Kebuac kpataning areng." ²⁴ Nga sese faibesonga, imoc kebesac yohockang me gomoc gomocmedaha yohockang faibesonga, imoc Kebuac dedeseriyoacfu fede nga yeri imoc modacma mekenoc. (*Makekeng 13:1-2,10-13; Sesememe 12:1-8*)

²⁵ Naso imohai ngic mong Yerusarennu kefec, kpara Simeong. Ye ngic dindingac amma Anutu eweheimima Tiri Asugoc kefec. Amma ye Israengic yenearu memeseri fingerudeac tomai anec. ²⁶ Nga Asungo warac yofi deficgema edeec, "Ge mi homemana Anutuac Messia fingeru hennade." ²⁷ Nga Yesuac nonggomama yereng dedeseriyoac feec, imoc modacma sabacngira Anutuac womonnu meenoc. Meenec Asungo Simeong bic wangeru womong manau emma ²⁸ sabac menamma Anutu dengerema yofi deec, ²⁹⁻³⁰ "Kebu minginna, ni wanacngicga kicnango Memengerecga hambadeac denec, imoc bic henduaac ruaegoc kekecna mewegenena kembade. ³¹ Ge ngicngac sasawa yeneac kicfu sing imoc bic mengeredang. ³² Nga yeng bangeha bangeha ngicngac ge mi negensinggudae, yeni mekperagiyunuma kperagingina anude amma ye israengicngacfocga yeneac kibikperagitoe."

³³ Ifi deu sabac nonggomama yeri yeac yoac imoc negemma kerectegec anoc. ³⁴ Nga Simeongngo kenecyunuma sabac nonggea Maria yofi edeec, "Negenna, Israengic homacngo medac yomocac amma mayunuude nga homacngo yeac amma yacma nanggecde, ifi fingerudeac Anutungo meisinggeec. Nga ngic homac yeni ye hemma yeac ngaba amma deendema ammigeccde. ³⁵ Ammigecc geac ubaherega ifingoc dzikacac beangngo herecgeude. Ifi anu ngicngac homac yeneac negen negeng sufuma feec, imoc didiu fingerude."

³⁶ Anu profete ngac mong kpara Hanna, ye ifingoc womonnu kefec. Ye Fanuereac naroang Aseac kisicfunac. Amma ye ngic mema yegoc kifa 7 kecmanu ewea homeec. ³⁷ Homeu ye hodzec kecmanu kifaya 84 anec. Amma yeng womong mi wawa hadzing toforec yaka segekecma Anutu numumikefec. ³⁸ Kecma naso imohaingoc yenigoc wegena namma Anutu dengerec. Dengerema ngic Yerusarenggac tembuckekecngina fingerudeac tomai kecdacgec, yeni sabacac siduc dekperagiyemmec.

³⁹ Yosefe nga Maria yeri Kebuac dedeseriyoacngo dede, imoc sasawa andarec wisickeu Gariraia prowinsiu dzigenema Nadzarete amanginau kemma keccgec. ⁴⁰ Kecgec medacngo yadiu Anutuac ubangerecngo yearu feu yeng kuc nga negen negentegec wake wakea meec.

⁴¹ Yesuac nonggomama yeri makekenggac hombang heneceac kifasoc Yerusareng taonnu engkefoc. ⁴² Amma yeni hombanggac faka modacma Yesungo kifaya 12 ammanu yenahafoc hobbannu kenggec. ⁴³ Kemma kecmagec hombang naso wisickeu dzigene hagec Yesungo Yerusarennu tarec. Taru nonggomama yereng imoc mi negemma hama ⁴⁴ yofi negenoc, “Ye habu yenigoc sinnu kecde.” Ifi negemma yeri uameme mocgu sinnu eng kenggec wisickeu Yesu hoforoc. Hofocma tosofocngina nga arengfocngina yenearu yerecgema ⁴⁵ mong mi meficgeocac monggoc dzigenema Yerusarennu meficgeecdeac kenoc.

⁴⁶ Uameme harebec wisickeu Anutuac womong manau emma Yesu meficgeoc. Meficgeec yeng kpoukpou yeneac botucfu womonnu tacma negengyemmema dekpesi ayemmeec. ⁴⁷ Amma Yesungo negen negenggoc yombong ngic sasawa yoacngina merenecac yeni kpidohoma imoc wiac engena ande, ifi negenggec. ⁴⁸ Nga nonggomama yereng ye hemma kpidohoma nonggeango yofi edeac, “Medac, ge nocac faka ifia anecmenec? Manggagoc nereng negengyohoc amma hofocgukecdic.” ⁴⁹ Ifi deu yeng edeyuruec, “Ngeri nocac hofocnudape? Mannango ua mekecde, ua imoc mebadeac denenec, imoc mi negendape me?” ⁵⁰ Ifi deu yeri yoac imocac obohooc.

⁵¹ Nga ye nonggomama yerigoc dzigenema Nadzarete taonnu kemma imohai enacngira tofohoma kefec. Nga nonggeango faka sasawa fingerec, imoc negen negengau faiu feec. ⁵² Nga Yesungo negen negeng nga kifayaac arennu yadiseri anu Anutu nga ngic yeni yenahafoc hendzidziegac.

3

¹ Ngictau Sisa Tiberiongo kifa 15 tatahau bic tackefec. Nga Pontio Piratongo Yudaia bangecac gawana kefec. Kecmanu Herodengo Gari-raia bangecac gareng anec nga munea Firipongo Ituraia nga Trakoniti bangecac gareng anec amma Risaningo Abireneac gareng, ifingoc kecgec. ² Ifi kecmagec Hannas nga Kaifa yereng womong garengtoa kefoc. Naso imohaingoc Dzekariaac medac Yohanengo bangec kisiu kefu Anutuac yoacngo yearu haec. ³ Yohanengo Yodang doku noboc bangec fekende, imohai yerecgema ngicngac yofi dekperagiyemmeec, “Ngeni kopocsicngina kpac anudeac ubangina dzigeneu mitidoku nadzicbisia.” ⁴ Profete Yesaiango yoac imoc deec, yeac kibi u yofi oho ohoya fede,

“Bangec kisiu kpkapac mong yofi fingece, ‘Ngeni Kebuac sing wisima singa heitumegec. ⁵ Yeni kperemeng sasawa semegecde nga tik-ifagang sasawa imoc heitumegecde amma sing gbaring gbaring mengeregec dindingac anude nga sing kopocsiragoc heisorong-gaigec ⁶ Anutungo ngicngac manganaunac mesinunuude, imoc ngiha ngihango hendacgecde.’” (Yesai 40:3-5)

⁷ Ifi anu ngicngac homacngo Yohanearu kenggec. Kemma doku nadzicyemmeudeac edegec Yohanengo yofi edeyunuec, “Boidzocac gboricfora, Anutuarunac turunga habeso ande, ngeni imohacnac woragecdeac sing fede, merang goroyoac imoc edengunuec? ⁸ Imocac ngeni doku nadzicma ubamerenggac siricfu fora meficgebisia. Nga ngeni yofineng-gac ngenanggac yofi mi negengemebisia, ‘Abraham ye bangecnina.’ Anutungo hoc yomoc yenearu faka meu yenearunac Abrahamgac

bangecfora naric fingegecede.* ⁹ Naka ye bic ic haniau tacdeac ic goa fora gombunga mi anggecede, imoc sasawa heiu kpeu gerecfu ukuyunuude.”

¹⁰ Ifi deu ngicngac yeneng kpesimigec, “Ifi anu neni dafi annide?” ¹¹ Ifi degec yofi merengyemmeec, “Ngic mongngo ngakpia yohockang mekecede, ye mong hesima ngakpia kpac kecede, ye meficgebeso. Nga nenesemengagoc kecede, yeng faka imocngoc ambeso.” ¹² Nga takesimeme goa yeneng ifingoc hama doku nadzicyemmeudeac hama degec, “Kpoukpou, neni dafi annide?” ¹³ ifi degec Yohanengo edeyunuec, “Ngeni hiedzo megecdeac dengemmegec, imoc mi ferahema sirihausac mebisia.” ¹⁴ Nga wasaingic goa yeneng ifingoc kpesimigec, “Anu neni dafi annide?” Ifi degec deec, “Ngeni godzufaka me ikocfu amma degbedicfu monggarunac hiedzo mi mebisia. Ngeni uanginaac bummekecdae, hiedzo imocsac fengemmebeso.”

¹⁵ Anu ngicngac yeni Messiaac tomai kegecac amma ubaherenginaiu negenggec, “Yohane yenoc Messia gedang.” ¹⁶ Ifi negenggecac Yohanengo yofi merengyemmeec, “Ni doku nadzicngemmeduae nga ngic ngadenau hade, yeng ine Tiri Asu nga gerecgoc nadzicngemmeduae. Nga yeac kucngo neac kuc ferahade, ni ifianggo yeac hanitabea witiha yungecba naric mi ngereeude. ¹⁷ Ye meic meicke saraha mariaiu mehama wit seuhagoc meic meicke sobengau feu, imoc fima seuha meickema fora mekpedzuc amma ameau faiude. Faima seuha wanggema gerec pisisic kea kpac, imohai ukuu dzeude.” ¹⁸ Yohanengo yoac sirihha homac dema ngicngac dederecge ayemmema siduc gombung edeyunukefec.

¹⁹ Anu ngictau Herodengo ine muneaac ngac kpara Herodia hamangec mema faka mangana goa homac angkefecac Yohanengo faka mangana imocac nonoyoac ededarec. ²⁰ Edeu Herodengo yoara negemma monggoc Yohaneac ngaba amma witicamau faiec.

²¹ Ngicngac sasawango mitidoku nadzicmagec Yesungo ifingoc mitidoku nadzirec. Nadzicma numuma nammanu kurumeng anggeu ²² Tiri Asungo kebesac siric amma yearu maec. Mau kurumennunac enacudumeng mong yofi fingerec, “Ge songomedacna, ni gengsongo anggengkecduae.”

²³ Yesungo kifaya 30 ammanu uaya hanaheec. Nga ngicngac yeneng yofi negenggec, ye Yosefeac medac. Nga Yosefe ye Heriac medac ²⁴ nga Heri ye Matataac medac. Matata ye Rewiac medac nga Rewi ye Merikiac medac. Meriki ye Yanaiac medac nga Yanai ye Yosefeac medac. ²⁵ Yosefe ye Matatiaac medac nga Matatia ye Amosiac medac. Amosi ye Nahunggac medac nga Nahung ye Esiriac medac. Esiri ye Nagaiac medac ²⁶ nga Nagai ye Mahataac medac. Mahata ye Matatiaac medac nga Matatia ye Semeinggac medac. Semeing ye Yosekeac medac nga Yoseke ye Yudaac medac.

²⁷ Yuda ye Yohananggac medac nga Yohanang ye Resaac medac. Resa ye Dzorobabeac medac nga Dzorobabe ye Saratiereac medac. Saratiere ye Neriac medac ²⁸ nga Neri ye Merikiac medac. Meriki ye Adiac medac nga Adi ye Kosanggac medac. Kosang ye Erimadanggac medac nga Erimadang ye Erieac medac. ²⁹ Eri ye Yesouac medac nga Yesou ye

* **3:8:** Abrahanggac bangecfora sasawango kekecseri megecede, isaengic yeneng ifi negensingegec.

Eriedzeac medac. Eriedze ye Yoringgac medac nga Yoring ye Matataac medac. Matata ye Rewiac medac ³⁰ nga Rewi ye Simeonggac medac. Simeong ye Yudaac medac nga Yuda ye Yosefeac medac. Yosefe ye Yonanggac medac nga Yonang ye Eriakinggac medac.

³¹ Eriaking ye Mereaac medac nga Merea ye Menaac medac. Mena ye Matataac medac nga Matata ye Natanggac medac. Natang ye Dawidiac medac ³² nga Dawidi ye Isaiac medac. Isai ye Obedeac medac nga Obede ye Boasiac medac. Boasi ye Saraac medac nga Sara ye Nasonggac medac. ³³ Nasong ye Aminadaac medac nga Aminada ye Adaminggac medac. Adaming ye Araniac medac nga Arani ye Hesoronggac medac. Hesorong ye Pereseac medac nga Perese ye Yudaac medac. ³⁴ Yuda ye Yakoboac medac nga Yakobo ye Isakaac medac. Isaka ye Abrahanggac medac nga Abrahang ye Taraac medac. Tara ye Nahoreac medac ³⁵ nga Nahore ye Seruguac medac. Serugu ye Ragauac medac nga Ragau ye Peregeac medac. Perege ye Ebereac medac nga Ebere ye Seraac medac.

³⁶ Sera ye Kenanggac medac nga Kenang ye Arapakisaac medac. Arapakisa ye Senggac medac nga Seng ye Noac medac. Noa ye Rametac medac, ³⁷ nga Ramec ye Metuseraac medac. Metusera ye Enokoac medac nga Enoko ye Yaredeac medac. Yarede ye Maharareac medac nga Maharare ye Kenanggac medac. ³⁸ Kenang ye Enosiac medac nga Enosi ye Seteac medac. Setengo Adanggac medac nga Adang yeng ine Anutuac medac.

4

¹ Anu Tiri Asungo Yesu mewakeu Yodang dokuunac dzigene eremanu yeng bangec kisiu wangeru kenoc. ² Yesungo ihai kemma kecmanu uameme 40ac manau mangana minginango ye tobanggeec. Tobangge-manu imohai Yesungo yakaya kpac kecmanu uameme 40 wisickeu hereaac homeec. ³ Hereaac homema kecmanu mangana minginango edeec, “Ge Anutuac medac kecnefcu hoc yomoc dena imoc ic sogong anu.” ⁴ Ifi deu Yesungo meremmiec, “Yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ngcingo ic sogonggacsac mi kefude, kpac.’” *(Dedeseri 8:3)*

⁵ Ifi deu yeng Yesu bangecbuma monnu wangep enu piratac isoc fingeru bangeha bangeha gawamangnginagoc edzahema ⁶ deec, “Bangeha bangeha yomocac kibikperagia nga imoc garenggebadeac kuc bic nenggec. Nga ni imoc ngic mong me mong mibadeac kuc fenende. ⁷ Imocac ge eweheinennadeu ni imoc sasawa waba geac andarude.” ⁸ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ge Kebu Anutuga mocgu eweheimima kingang kpemibesena.’” *(Dedeseri 6:13)*

⁹ Ifi deu yeng Yesu monggoc wangecma Yerusarennu kemma Anutuac womong imocac oda herea wi yombong nande, imocac bumau faiu nanu edeec, “Ge Anutuac Medac fora kecnefcu geanggaoc yomohacnac yuma kemena. ¹⁰ Yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ye angerofora uayoac yemmeu yeneng ge sing sasawa kengkecne, imohai garenggucde.’”

¹¹ amma
‘Ge haniga hocngo heibacac yeneng maringina witiau faiguma sese-hegugecde.’” *(Mitiyegec 91:1,12)*

¹² Ifi deu Yesungo deec, “Yoac yofi dedea fede,

‘Ge Kebu Anutuga faitobannu mi faibesena.’ ” (Dedeseri 6:16)

¹³ Ifi deu mangana minginango faitobang ammidaru wisickeu wama kemma naso monggac tomal kefec.

¹⁴ Anu Tiri Asungo Yesuaru wakema feu ye Gariraia bangecfu monggoc dzigeneu bangec fekende, imocac ngicngac sasawango siduha negendagec. ¹⁵ Nga yeng kpekpeturang amanginau emma kpouyemmeu ngicngac sasawango dengeregec.

¹⁶ Anu Yesungo yadi yadibangeha Nadzarete, imohai kemma kpekpeturang amau engande, faka imoc modacma ihai enec. Emma mitikibi osoudeac nanu ¹⁷ yeni profete Yesaiaac kibi kpou kpouya migec ye imoc yungecma kibiu yoac yofi feec, imoc meficgeec.

¹⁸ “Kebuc Asungo nigoc kecde nga neng ngicngac makpekpea siduc gombung edeyunubadeac Kebungo dzimbonga nadzicnenec. Ngic witicfu kecdae, yeni witicngina kpac anude nga kicpiscngoc kicfifi anggecde, imoc edeyunubadeac yeng suenuec. Suenuu hama ebicgoc kecdae, yeni ebicngina meickema wangecyunubade. ¹⁹ Nga Kebuarunac naso gombunga hangemmeude, imoc ifingoc dekperagibade.”

(Yesaia 61:1-2)

²⁰ Yesungo kibi imoc monggoc kpouma kibigareng miec. Mima mataru kpekpeturang amau ngicngac tacgec, yeni kicngina yearu sasawa fidagec. ²¹ Figece yeng yofi edeyunuec, “Yoac mitikibiu osoba negendau, imocac fora yaguc hafoangoc fingecegmede.” ²² Nga yeac enacfunac yoac dedea imocngo wosoefac nga kuhagoc anecac ngicngac sasawango yeac negenggec naric anu kerectegec amma yeac kpesiemegec, “Ngic yomoc ye Yosefeac medacngo ifi dede.”

²³ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “‘Dota, ge geanggaoc mengereemena.’ Yoac heihei imoc fede nga ngeni imoc bic edenubeso andae. Amma monggoc yofi, ‘Ge Kafanaung taonnu ua mena siducga negengandimbe, imoc yei bangecgau ifingoc mena henni.’ ” ²⁴ Dema monggoc torokpema deec, “Foracngoc, profete mong ye yengena bangecfu kenu ngicngac yeneng naric mi hoanggegecde, imoc edengunuduae. ²⁵ Eria bic kefec, naso imohai Israe bangecfu ngac hodzec homacngo kecegec. Kecmagec kurumeng nagu heiu kia mi kpeec, kifa harebec nga afo 6 bangec imohai boditoa fingerec. ²⁶ Fingeru Anutungo Eria sueu Israe ngac yenearu mong mi kenec. Nga ye Sidong bangecac Sarepac taonnu ngac hodzec mong kefec, yearu sueec. ²⁷ Nga profete Erisango Israe bangecfu kefec, naso imohai ngicngac homacngo kukuserigoc kecegec, yenearunac mongngo mi ngereec, kpac. Nga Siria bangecfunac ngic mong kpara Naimang, yengsac ine ngereec.”

²⁸ Ifi deu ngicngac sasawa kpekpeturang amau tacgec, yeni imoc negemma herengina buu ²⁹ yacma Yesu igockema meickema taong ngadeau kemegec. Kemema taongngina tikiu tarec ihai hofe mong nanec, imohai kemma ukugec kemeudeac negemma wangecma kenggec. ³⁰ Kenggec, yeng ine ngicngac botucnginau nedereyunuma kenec.

³¹ Yesungo Gariraia bangecac taong mong kpara Kafanaung, ihai kemema sabata nasou ngicngac Anutuac yoac kpouyemmeec. ³² Nga yeac kpoukpoungoc ngicngac uakibi mekecdae, yeneac siricfu kuhagoc yombong ngicngac yeneng imoc negenggec engena anec. ³³ Amma

kpekpeturang amau ngic mong yafing seuhagoc kefec, yeng yoac kuhagoc kpacma deec, ³⁴ “Ah, Yesu Nadzaretenc, neneac wiac imoc geac mi ande. Ge memanganenunadeac hanec me? Gensiduaenoc, ge Anutuac kpetiac ngic.” ³⁵ Ifi deu Yesungo yafing yoac seria amima yofi edeec, “Ge waickema ngicfunac erema kenna!” Ifi deu yafing ye ngic kpefaheu botucnginau makpeu yearunac erema kenec. Nga ye ngic imoc mong mi memanganeec. ³⁶ Ngicngac sasawango imoc hemma kerectegec amma denegeng amma degec, “Ye noc yoac mekecde? Ngic yomoc ye kuc mimia nga kuhagoc yombong, yeng asu seuhagoc edeyunuu erema kendae.” ³⁷ Ifi fingeru Yesuac siducngo bangec imocac tegia noboc noboc amasoc kendaru negenggec.

³⁸ Yesungo kpekpeturang ama wama Simonggac amau kenec. Nga Simong sefena sebigerectoa ammiu feu Yesungo sefena mengereudeac edegec. ³⁹ Edegec Yesungo namma ngac feu hemma sebigerec yoac seria edema kpetarimiu sebigerecngo ngac wama meickeec. Meickeu ngac ye naso imohaingoc yacma yenenggareng anec. ⁴⁰ Anu wenackiwa keme kemeac ngicngac sasawango ogofocngina hafei hania hania ayemmec, yeni meyunuma Yesuaru hagec. Hagec Yesungo ngicngac hafeinginagoc sasawa maria witinginau faima mengereyunudarec. ⁴¹ Mengereyunuu yafing nga hadehade ifingoc ngicngac homac yeneanac erema yofi kpacgec, “Ge Anutuac Medac.” Nga ye Messia, imoc negenggecac yeneng yoac imoc mi degecdeac deracyunuec.

⁴² Wereckengau Yesungo taong wama bangec botuc mong ngiha kpacfu kenu ngicngac yeneng ye hofocgec. Hofocma meficgema yeng yenigoc kefudeac negemma ye monnu mi kembeso degec. ⁴³ Ifi degec ine edeyunuec, “Taong goa fekendae, ni imohai ifingoc kemma Anutuac eucererenggac siduc gombung dekperagiyemmebesare. Anutungo imocacnoc suenuc.” ⁴⁴ Ifi dema Yudaia bangecfu kpekpeturang amangina fekenec, imohai Anutuac yoac depou ayemmema kefec.

5

¹ Naso monnu Yesungo Genesarete dzohong tegiau nammanu ngicngac yeneng Anutuac yoac negenggecdeac hama igocemema oronggegec botucnginau nanec. ² Namma kic fima henu gomba yohockang dzohong tegiau taroc. Nga kondungyang memengic yeneng gombangina faigec taru ufcngina dzuacma nanggec. ³ Nanggec Yesungo gomba mong, Simonggac gomba, imohai emma tacma Simong edeu yeng gomba kapi-anec kpesiu dzohonnu kenu ngicngac edekpou ayemmec.

⁴ Wisickeu Simong yofi edeec, “Kondungyang mebesonga dzohonnu doku keme kemea fede, ngeni ihai kemma ufcngina ukuma kondungyang megec.” ⁵ Ifi deu Simongngo meremmiec, “Kunenna, neni tofocnac yomohai hafoanoc uatoa mema kondungyang mong mi meding nga geng denecac ine kemma ufc ukubade.” ⁶ Ifi deu yeni ufcngina ihai ukuma kondungyang homac yombong megecac ufcngina wakema barackebesonga anec. ⁷ Ifi anu yeni ogofocngina gomba monnu tacgec, yeni marikarac heiyemmegec hama meficyunugec. Meficyunuma kondungyang gomba yohockang mewakegecac gomba yereng kondunnu kemebesonga anoc.

⁸ Simong Petorongo faka imoc hemma Yesuac haniu makpema fafoc heimima deec, “Kebu, ni ngic kopocsicnagoc anduaeac wanuma kenna.”

⁹ Simong nga ngic yegoc kecdagec, yeneng kondungyang homac yombong megecac amma kerectegec anggecac ifi deec. ¹⁰ Nga Sebedaioc medahora, Yakobo nga Yohane, yeri Simonggoc kondungyang mema kecma ifingoc imoc hemma negenec wiac engena yombong anec. Nga Yesungo Simong edeec, “Ge mi kengecguu. Ge kondungyang mema nga yaguc ngicmeme annade.” ¹¹ Ifi deu yeni gombangina mema tegiau faima wiac sasawa wama Yesu modacgec.

¹² Anu Yesungo taong monnu kecmanu ngic mong kukuseringo sebia semedaru manganeyombonggeec, yeng ihai kecma Yesu hemma makpema kiwa bangecfu hetutuckema kpacsambic ammima deec, “Kebu, ge negenna naric anu medzuacnubang.” ¹³ Ifi deu Yesungo maria sinema kpeserema deec, “Ge ngreenadeac songona fede.” Ifi deu imohaingoc kukuseringo ngic imoc waec. ¹⁴ Wau Yesungo derahema deec, “Sebigau faka fingeccac, imocac ngic mong mi edebesena. Ge womong gareng yearu kemma sebiga edzahena. Amma Mosengo seseac deec, imocac sirihau sese faina ngicngac yeneng sesega imoc hemma negengegecgecde.” ¹⁵ Nga Yesuac siduc, imoc ine kuneng yombong yadima kenu ngicngac habutoa homac yeneng yeac yoac negengecde nga yeng hafeingina mengereudeac hagec. ¹⁶ Ifi anggec Yesungo naso homac kperecge tegecma bangec goa ngiha kpacfu kemma numukefec.

¹⁷ Kecma naso monnu Yesungo Anutuac yoac edekpou ayemmemanu farisaio nga dedeseriyoacac kpoukpongic goa Gariraia nga Yudaia amabiscic sasawa amma Yerusarennac hama tacgec. Nga hafei mengec mengereac kuc Kebuarunac, imocngo Yesuaru fec.

¹⁸ Ifi femanu ngic goango hama ngic mong hanimaria homemea dzakeu faima tofohoma ama manau Yesuac kicfu faigecdeac negemma mekenggec. ¹⁹ Mekenggec ngicngac homacngo hedzickema nanggecac yeni Yesuac kicfu faigecdeac sing hofocma ngic imoc amabubuyau tofoho emma ama bubuya hesarima ihacsing ngic botucnginau Yesuac hoannu dzakeagoc faigec kemeec. ²⁰ Kemeu Yesungo negen negensingina hemma yofi deec, “Ngic, kopocsicga imoc bic wawaya.”

²¹ Ifi deu mitiac negen negengngic nga farisaio yeni yenaocngoc yofi negenggec, “Ngic imoc noc ngicngo Anutu emmide? Anutu mocungo kopocsic naric waude.” ²² Ifi negenggec Yesungo wiac ubanginau negensigec, imoc hemma yofi edeyunuec, “Ngeni nocac ubanginau ifi negensidae? ²³ Yoac damocngo deni efea ande, ‘Kopocsicga kpac ande.’ me yofi, ‘Ge yacma kenna.’ ²⁴ Ngicac Medac ye bangecfu kopocsic wawaac uayoac nga kuc femide, ngeni imoc negenggecdeac amma yofi deba.” Ye ifi dema ngic puringgac yofi deec, “Ni edeguduae, ge yacma dzakega mema amagau kenna.”

²⁵ Ifi deu yeng imohaingoc ngicngac sasawa yeneac kicfu yacma fefea feande, imoc mema Anutu dengerema ameau kenec. ²⁶ Kenu ngicngac sasawango homac yombong kpidohoma kerectegec amma Anutu dengeredacgec. Nga kengecngo mewakeyunuu degec, “Neni faka morora mi hengennina yaguc kicninango hendeng.”

²⁷ Anu Yesungo imohacnac mama kemma takesimeme ngic mong kpara Rewi, ye takesimeme amau tacmanu hemma yofi edeec, “Ge hama ni modacnuna.” ²⁸ Ifi deu Rewingo yacma wiac sasawa wadacma Yesu modarec. ²⁹ Nga Rewi ye Yesuac amma ameau yaka kuneng ohou takesimeme nga ngicngac homacngo yenigoc tacma yaka negec. ³⁰ Ifi anggec

farisaio nga miti negen negengngicfocngina yeneng negenggec naric mi anu Yesu medacfora yeneac yoackpekpengina kpema degec, “Ngeni nocac takesimeme nga manganameme yenigoc nenedoku nedae?”³¹ Ifi degec Yesungo yofi merengyemmec, “Ngicngac sebingina hafeia kpac kecandae, yeni dotaac mi ayemmekecde. Hafeinginagoc, yeneng ine dotaac ayemmekecde.”³² Ni ngicngac dindingac kpacyunubadeac mi mayai, kpac. Ni ine manganameme yeni ubangina merenggecdeac kpacyunubesonga mayai.”

³³ Ngicngac goa yeneng Yesu kpesimigec, “Yohaneac medacfora nga farisaio yeneac medacfocngina yeni naso homac yakasege kecma nunumu ua meandae. Nga geac medacfocga yeneng ine nenedoku nekecdae.”³⁴ Ifi degec Yesungo yofi merengyemmec, “Memeturang ngicngo ogofora yenigoc kecma yakasege anggecdeac naric mi deude.”³⁵ Kecma naso monnu memeturangac ngic yeneacunac meickegecde, naso imohai ine yakasege anggecde.”

³⁶ Yesungo torokpema yoac mong heima yofi edeyunuec, “Mongngo kporuc gboriaunac sintaha herecgema mema eseau naric mi faima kpebiude. Ifi anudeu kporuc gboria manganeude amma gboria nga esea kpeturangyuruu siraha naric mi fingerude.”³⁷ Nga ngic mongngo waing gboria bokong yangseberango memea eseau naric mi kpeu kemeude, kpac. Ifi anudeu waing gboriango bokong esea imoc tindziru manganeu dokuya maude.”³⁸ Imocac waing gboriango bokong gboriau kpeni kemeu naric ande.”³⁹ Amma ngic mongngo waing esea bic neec, yeng waing gboria neudeac songo naric mi negenude, kpac. Ye yofisac deude, ‘Waing esea imoc gombunga yombong.’”

6

¹ Yesungo sabata naso monnu wit uausing kemmanu medacfora yeneng wit fora merecgema sebera kpetima asahema negec² farisaio goango yenemma kpesiyemmegec, “Ngeni sabata nasou faka mi angana imoc nocac andae?”³ Kpesiyemmegec Yesungo yofi merengyemmec, “Dawidingo uamedacforagoc herenginaac homema faka anggec, ngeni imoc mi osoneng angandae gedang.”⁴ Ye Anutuac womonnu emma ic sogong Anutuac sese faifaia, imoc mema yengena nema uamedacfora ifingoc yemmeec. Nga ic sogong imoc womong gareng yenengsac naric neandae, ngictehec yeneng kpac.” (1 Samue 21:1-6)⁵ Ifi dema yofi edeyunuec, “Ngicac Medac ye sabataac Kebu.”

⁶ Sabata naso monggac Yesungo kpekpeturang amau emma Anutuac yoac kpouyemmec, imohai ngic mong marifoia homemeango yenigoc tarec.”⁷ Nga Yesungo sabata nasou hafeigoc memengerecua mong meu yeni haniaya mong meficgema yoacfu faigecdeac miti negen negengngic nga farisaio, yeni garemmea nanggec.”⁸ Yesungo ine negen negengngina hemma ngic yeac yofi deec, “Ge yacma erahama botucninau nanna.” Ifi deu ngic ye yacma ekemma botucnginau nammanu⁹ Yesungo yofi edeyunuec, “Wiac mong kpesingemmeba, sabatanasou damocngo angana ande? Faka gombunga me faka mangana ayemmebesonga amma homebeso andae, agengngina tigeceac dede me goa memanganeyunideac dede?”¹⁰ Ye ifi dema kiwa fikengfiha amma yenendacma ngic yeac deec, “Mariga sinena.” Ifi deu ngic ye maria sineu maria

ngereeu ¹¹ yeni herebutoa yombong negemma yenaocngoc Yesu dafi ammigeceac denegeng anggec.

¹² Yesungo naso imohai numuudeac tikiu emma tofocnac hafoa Anutu numumima kecmanu ¹³ ama wereckenu medac kpacyunuu kenggec medac 12 meisingyunuma aposoro kpac imoc yemmeec. Nga aposoro yeneac kpacngina yofi: ¹⁴ Simonggac kpara mong Petoro kparec nga yeac munea Anderea, Yakobo nga Yohane, Firipo nga Batoromaio. ¹⁵ Mataio nga Toma amma Arifaioac medac Yakobo nga Simong, yeac kpara mong Dzerote. ¹⁶ Amma Yuda, Yakoboac medac nga Yuda Karioto taonunac, yeng kecma Yesu kerereu megec.

¹⁷ Anu Yesungo tikiunac medacfora 12 yenigoc mama bangec tumia monnu medacfora homac yenigoc nanec. Nanu ngicngac habu kunengngo Yudaia bangec noboc noboc nga Yerusarennac amma Tiro nga Sidonggac kondunnu amabangec fekende, imohacnacngo hagec. ¹⁸ Hama Yesuac yoc negenggecde nga yeng hafeingina mengereudeac hagec. Amma ngicngac asu seuhagoc hama yeneng ifingoc ngeregec. ¹⁹ Nga kucngo yearunac yenearu kemma ngicngac sasawa mengereyunuecac yeni sasawango ye kpeseregecdeac negenggec.

²⁰ Ifi anggec Yesungo kiwa medacfora yenearu fima deec, “Ngicngac wanac kecdae, ngeni kenecnginagoc, nocac Anutuac eucerereng imocnoc ngeneac. ²¹ Nga ngicngac yaguc herenginaac homedae, ngeni kenecnginagoc, ngeni yaka nema gebecngunuude. Amma kiac ubahodungoc yaguc kecdae, ngeneng kenecnginagoc, ngenennoc kecma dzomoregecde. ²² Nga ngicngac yeneng Ngicac Medacac amma ngeni ubango ukungunuma demanganengunuma ngadeau faingunuma kpac mangana kpacngunugecde, imoc ngeni kenecnginagoc. ²³ Ngeni naso deduaemoc, imohai ubangerec negemma yuengyuma amma sogaisisia, nocac kurumennu bungngina kuneng tomaingina fede. Nga ngic yeneac bangecfocnginango warac profete faka imocngoc profete ayemmegec.

²⁴ Ngicngac dzofinagoc kecdae, ngeni sowecnginagoc, nocac ngeni wiacngina songeagoc hafoa bic megec wisickeec. ²⁵ Nga ngicngac semeng negebec yaguc angkecdae, ngeni sowecnginagoc. Ngeni kecma herenginaac homegecde. Nga yaguc dzomocgoc kecdae, ngeni sowecnginagoc. Ngeni kecma ubamangang negemma kiacgecde. ²⁶ Amma ngicngacngo dengerengunukecdae, ngeneac deduae, ngeni sowecnginagoc, nocac yeneac bangecfocnginango warac profete ikoha ifingoc dengereyunukecgec.

²⁷ Ngicngac yocnaac kedzac kpeandae, ngeni ine yofi edengunuduae, ngeni ngabafocngina heresongogoc hoangyunubisia amma ngic ubango ukungunuandae, yeni faka gombunga ayemmebisia. ²⁸ Nga ngic sowecyoac edengunuandae, ngeni yeni kenecyunubisia amma memanganengunuandae, ngeni yeneac numubisia. ²⁹ Nga ngic mongngo munggunga noboc kpeudeu ge munggunga noboha ifingoc wamibesena nga mongngo ngakpiga witiau meudeu ngakpiga mana ifingoc wana mebeso. ³⁰ Nga ngic yeneng gearunac wiac monggac derecgeandae, ge wiac imoc yemmebesena amma mongngo geangga wiac wangecguu monggoc meremma genudeac mi hatahemibesena.

³¹ Ngic yeneng noc faka angemmegecdeac negensiandae, ngeni faka siriha imocngoc ayemmebisia. ³² Nga ngic goa yeneng ngeneac songo

negenggec ngeneng yeneac songo negenggecdeu ngeneac ubangerecyoac homac mi debesonga. Kopocsicmeme ngic yeneng ifingoc ngic damoc yeneac songo negengandae, yeneac songo negenggecde. ³³ Nga ngicngac goa faka gombunga angemmekecgec ngeni faka gombunga ayemmegecdeu ngeneac ubangerecyoac homac mi debesonga. Kopocsicmeme ngic yeni imoc ifingoc angandae. ³⁴ Anu ngic ngenearu turung anggec ngeni turunga ifiangoc kpoungemmegecdeac negensigecdeu ngeneac ubangerecyoac homac mi debesonga. Ngic kopocsicnginagoc yeni ifingoc manganameme ogofocngina wiacngina turungagoc yemmeandae. ³⁵ Anu ngeni ine ngabafocngina heregoc yeneac songo negemma faka gombunga ayemmebisia. Amma ngeni turungngina wagec yenearu febeso nga kpougecdeac mi negembisia. Ngeni ifi anggecdeu faka gombungaac bungngina kuneng feude nga ngeneng Mangngina Anutu Engenatoa yeac nambaracfora anggecde. Yeng ngicngac ihoc bahoha nga kichodungnginagoc nga ngic mangana faka gombunga ayemmeude.

³⁶ Mangnginango ngicngac wosoefac ayemmekecde, ngeneng ifi isocngoc wosoefac ayemmebisia.”

³⁷ “Ge ngicngac mi demanganeyunubesena, yoac imoc modacnadeu ngic yeneng ifingoc mi demanganegugecde. Amma ge ngicngac mi isingyununa nga mi desiyunubesena, yoac imoc modacnadeu ngic yeneng ifingoc mi isinggugecde nga mi desigugecde. Nga ngicngac kopocsicngina wana. Ifi anna yeni ifingoc geac kopocsic wagecde. ³⁸ Ngeni wiacngina ngicngac naric yemmebisia, ifi anggecdeu, Kebungo wiacngina turunggeu kemeu kpemindzaiude. Amma monggoc kpakeu wakema kpetinggeu noboha tabunginau mau megecde. Nocac ngeni wiac kpetengina isinggema ngicngac yemmeandae, kpete siriha ifiangoc yeni isinggema turung kpoungemmegecde.”

³⁹ Yesungo monggoc yoac heima yofi edeyunuec, “Ngic kicpisis mongngo kicpisis ogea mong naric mi wangerude, yeri ifi amma yerahafoc tennu kemeece. ⁴⁰ Nga negen negengmeme medac mongngo kpoukpouyaac engena mi anude. Kpoukpoungo medacfora hafoangoc kpouyemmedaru wisickeu yeni yeac siric andacgecde. ⁴¹ Anu ge tosogaac kicfu gocbisic mong tacdemoc, imoc hemma geangga kicfu ic kebanga fede, imoc ine mi negensiannec, faka imoc naric mi ande. ⁴² Ifi amma ogogaac yofi mi debesena, ‘Toso, ge negemmana kicgau gocbisic tacde, imoc meickebadeac negenduae.’ Ikocngic, geangga kicfu ic kebanga kuneng fede mi hemma imoc naric mi annade. Ge geangga kicfunac ic kebanga meickemaguc ogogaac kicfu gocbisic tacde, imoc hentegecma naric meickenade.

⁴³ Ic mong gombungau fora mangana naric mi fingerude nga ic manganau fora gombunga naric mi fingerude. ⁴⁴ Ic sasawa yeni foranginango haniangina mekperagigecde. Ge witic waeyagoc, imohacnac fig icac fora naric mi mesinade nga wainggac fora imoc fareng nga gberafecfunac naric mi mesinade. ⁴⁵ Wiac gombunga ngic gombungaac ubatohong gombungaunac ereude. Nga ngic mangana yeac tohong manganaunac wiac mangana ereude. Wiac ngic ubahereau wakema fede, enarango imocnoc dekperagiude.

⁴⁶ Ngeni nocac Kebuna Kebuna kpacnuandae nga yoacna wama mi modacnugecde? ⁴⁷ Ngic mong ye hama yoacna negemma imoc

modacma uaya ifingoc meudeu, ye ngic dafia, imoc edzacngunubade. ⁴⁸ Ngic mong ye ama meudeac dema bangec usuu peperandzi fingeru imocac witiau wotunga ukuu kemeec, ngic imoc ye isoc. Ye ama seria meecac kia tunggbaungtoango hama ama imoc memanganeudeacsoc mi anec. ⁴⁹ Nga ngicngac goa yoacna negemma uaya mi meandae, yeni ngic mong ye ama meudeac dema wotunga bangec pereckeau ukuu kemeude, ye isoc. Kia kpeu doku yadima ama imoc kpeu ama imocngo bic barackema mama kpedzamedarec.”

7

¹ Yesungo yoac imoc sasawa ngicngac edeyunudaru negenggec wisickeu Kafanaung taonnu kenec. ² Kemma ihai wasai gareng monggac wanacngic ye homebesonga amma fec. Amma ye ngic gombangango mingina yeac ewea heimiande.*

³⁻⁴ Nga wasai garenggo Yesuac siduc negemma yudangic enarafocngina goa Yesuaru sueyunuu kemma ngombonggema degec, “Ge wasai garenggac wanacngic mong mengerenadeac hana. Wasai gareng ye ngic gombunga, ye naric meficgena. ⁵ Ye israengic nenanggac songea negengande nga yeng kiwa amma kpekpeturang amanina meec.”

⁶⁻⁷ Edegec Yesungo yenigoc kemma ama mewegenemanu wasai garenggo ogofora goa sueyunuu yofi edegecdeac kenggec, “Kunenna, nasoga homac mi wana. Ge noc gombunnaac amawarocnau erenade, ni ifiango gearu naric mi habade, imocac ge ihai namma yoac dena medacna ngereeu. ⁸ Imoc yofi, ni ifingoc ngic kucnginagoc yeneac bageu kecbadeac fainugec. Amma neac bageu wasaifocna kecandae. Nga monggac kenna deba kenude nga monggac hana deba haude. Amma wanacngicnaac yomoc mena deba meudenoc.” ⁹ Ifi deu Yesungo imoc negemma kerectegec amma dzigenema habu modacgec, yeni yofi edeyunuec, “Ni wiac mong edengunuba negenggec, Israe bangecfu negen negensinggina kuhagoc yofia mong mi henai.” ¹⁰ Nga ngic sueyunuyunuya, yeni garenggac amau dzigenema kemma henggec wanacngiha ye hafeia kpac anec.

¹¹ Anu Yesungo taong mong kpara Naing, ihai kenu medacfora nga ngicngac homacngo ye modacgec. ¹² Kemma taongodaac nagutoayau kensikemanu ngic yeni medac mong homeec, yeac farenga tofohoma magec. Medac imoc ye ngac hodzec monggac medaha mocgusac anu ngicngac habu homacngo ye modacma taonnunac magec. ¹³ Ifi magec Kebungo ngac imoc hemma ubea manganau deec, “Ge mi kiacna.” ¹⁴ Ifi dema kemma katapa imoc kpesereu ngic tofohogec, yeni wama nanggec Yesungo deec, “Medac, ni edeguduae, ge yacna.” ¹⁵ Ifi deu homeango yacma yoac deec. Nga Yesungo medac imoc nonggea monggoc miec. ¹⁶ Nga ngicngac yeneng imoc hemma kpidohoma homac kengecyuu Anutu dengerema degec, “Profete kuneng mongngo nenannu fingeema kecde nga Anutungo ngicngacfora nenang yugucnunuma kecde.” ¹⁷ Siduc imocngo Yudaia bangecfu nga bangec goa nobohau tacdae, ihai kenu sasawango yoac imoc negenggec.

¹⁸⁻¹⁹ Yohaneac medacfora yeneng kemma siduc imoc ammigec Yohanengo medahora yohockang kpacyuruu haec yeri Kebuaru kemma yofi

* **7:2:** Wasai gareng yomoc yeac bageau wasaingic 100 isoc kecgec. Wasaingic garengnginagoc yeni israengic kpac, yeni bangec monnunac.

dema kpesimiecdac sueyuruec, “Hanemmeudeac dedea, imoc ge me neni ngic monggac tomai kecbisina?”²⁰ Ifi dema sueyuruu yeri Yesuaru kensikema yofi dema kpesimio, “Hanemmeudeac dedea, imoc ge me neni ngic monggac tomai kecbisina? Yohane dokunadzicngo imoc kpesigendedeac suenurude.”²¹ Sueyuruec, naso imohaingoc Yesungo ngicngac homac hafeinginagoc nga kucmama amma asu manganagoc mengereyunuec amma kicpisis homac mengereyunuu kicfifi anggec.²² Nga ngihoc yereng ifi edeac Yesungo deec, “Ngeri kemma wiac henegeng andaoc, imocac siduc Yohane ammibesera. Ngic kicpisis yeni kicfifi andae nga hanimangang yeni sing kendae amma kukuseringnagoc yeni sebingina ngereede. Nga kedzacfong yeni yocac negendae amma homemea, yeneng gboridae nga ngicngac makpekpea yeneng siduc gombung negendae.”²³ Nga mongngo neac amma negemmangang mi angande, ye kenehagoc.”

²⁴ Anu Yohaneac medahora kemmaec Yesungo yeac yofi dema habu edeyunuec, “Ngeni bangec kisiu noc wiac henggecdac kenggec? Komba mong firangngo kpeu kockpac anu, imoc henggecdac kenggec me?²⁵ Imoc kpac anu noc wiac hembesonga kenggec? Ngic mong wambaya kibiagoc me? Negenggec, ngic wambangina kibia gombunga gombunga heiandae nga bangecac songotoagoc kecandae, yeni ngictau amau kecandae.²⁶ Ngeni profete mong hembesonga kenggec me? Yeng profete goa sasawa feracyunude, ifinoc deduae.²⁷ Yeacnoc yofi oho ohoya fede, ‘Negen nec, ni enacdedena sueba yennoc waraigemma singga mengeregenude.’
(Marekai 3:1)

²⁸ Ni yofi deba negenggec, ngic ngacfunac fingegec, yenearunac mongngo Yohane naric mi ferahaec. Anu Anutuac eucererenggac manau mamea,[†] yeng ine Yohaneac engena.”

²⁹ Ngicngac sasawa nga takesimemengic momoc, yeni imoc negemma yofi negenggec, Anutu ye yocac fora nga dindingacac mingina, ifi dema Yohanearu kemma mitidoku nadzicgec.³⁰ Nga Farisaio amma dedeseriyoacac negen negengngic yeni ine Anutungo sing deyemmeer, imoc ngadehema Yohanearu mitidoku mong mi nadzicgec.

³¹ Anu Yesungo yofi deec, “Ngicngac yofinenggac kecdae, ngeneac fakangina yofi.³² Ngeni nambarac sobenu takecdae isoc. Yeni tacma yenaocngoc yofi dema kpacemeandae, ‘Neni kungac fifini ngeni nocac yegec mi fededau nga ubahodung yegec heini nocac mi kiacdau?’³³ Yohane dokunadzicngo hama ic sogong nga waing mong mi neec, imohai ngeni yofi degec, ‘Ye yafingagoc.’³⁴ Nga Ngicac Medac ye hama nenedoku neande, imohai yofi deandae, ‘Henggec, ye nenedoku efea mi nekecde nga takesimeme nga manganameme yeneac tosongina.’³⁵ Nga Anutuac negen negentegec imoc gombunga ande imocac nambaracfora yeneac fakanginau ireckeude.”

³⁶ Farisaio mong kpara Simong ye Yesugoc yaka neudeac ameau heitaiu yeac amau emma taroc.³⁷ Tarec manganamemengac mongngo taong imohai kefec, ye yocac yofi degec negenec, “Yesungo Simonggac amau tacde.” ifi degec negemma kirung mong arabastro hocngo memea kerecdokuyagoc homuna gombunga, imoc mekenec.³⁸ Mekemma

[†] 7:28: Yesungo yengena negemma Anutuac eucererenggac manau mamea deec.

Yesuac ngadeaugeng haniau namma kiaru kickumiango mama Yesuac hani heiu urucusiango imoc mekerenggema hania titikokoc ammima kerecdoku homuna gombunga imocngo hania nadzicmiec. ³⁹ Nadzicmiu farisaio Yesu heitaiec, yeng imoc hemma yengenaocngoc yofi negenec, “Ngac hadac ye manganamemengac. Nga ngic yomocngo profete fora ambac dede ye dafugeng kpeserema faka yomoc ande, imoc negemmibac.”

⁴⁰ Ifi negenu Yesungo yofi edeec, “Simong, ni yoc mong edegubeso negenduae.” ifi deu deec, “Oc, kpoukpou dena.” ⁴¹ Ifi deu yofi edeec, “Ngic yohockang yeri dzogareng mong yearunac turung anoc, mongngo 500 denari nga mongngo 50. ⁴² Amma yeri turung imoc kpoumiecdeac osima kefecac turungngira waec. Wau yerearunac damocngo dzogarenggac songo homac negenude?” ⁴³ Kpesimiu Simongngo merenec, “Dzo homac wamiec yeng, ifi negenduae.” deu Yesungo deec, “Negenggosi amma yoc dindingac denec.”

⁴⁴ Anu yeng ngac yearu dzigenema Simong yofi edeec, “Ge ngac yomoc henna. Ni amagau ereba ge haninaac doku mong mi nendang, yeng ine kickumiango hanina dzuacma yengena urucusiango hanina mekerenggedac. ⁴⁵ Nga amagau haba geng ubangerecac titikokoc mong mi anendang nga yeng hadua, imohacnacngoc haninau titikokoc anendac. ⁴⁶ Nga geng orucna kerecdokungo mong mi nadzicnendang nga yeng hanina kerecdoku homunagocngo nadzicnendac. ⁴⁷ Imocac edeguba negenna, ye heresongoya hafoangoc edzacnudacac kopocsiha hafoangoc ifingoc wamiba kpac andacde. Mong ye kopocsiha kapianec wawaya, ye ine songo kapianecsac femide.” ⁴⁸ Ifi dema ngac yofi edeec, “Kopocsigca imoc bic wawaya.” ⁴⁹ Ifi deu ngicngac goa tatacfu tacgec, yeni yenaocngoc denegeng amma degec, “Yomoc merac ngic? Ye kopocsic ifingoc wayenmede.”

⁵⁰ Nga Yesungo ngacac yofi deec, “Ge ruaegoc kenna. Negen negens-inggagoc ebicfunac mesigudac.”

8

¹ Yesungo taong nga amabisicfu yerecge kemma Anutuac eucerereng-gac siduc gombung edeyunukefec. Ifi kenu medacfora 12 ²⁻³ nga warac ngac goa asu mangana nga hafeinginagoc mengereyunuec, yeneng yegoc momoc kengkecmagec dzofinacnginango meficyunugec. Ngac homac ifi anggec yenearunac mong kpara Maria kpara mong Madara, Yesungo warac yearunac hadehade 7 kporacmiec. Nga mong Yoana, ye Herodeac gareng Kusaac enema amma mong kpara Susana.

⁴ Ngicngac homac yeni taong tackenecsoc, imohacnacngoc Yesuaru hama habu kuneng anggec yeng yoc mong heima yofi edeyunuec, ⁵ “Gbome kpegi kpegingic mongngo gbome kpegiudeac uau kenec. Kemma gbome kpegiu gbome goango mama sinnu heiu ngic yeneng witiau tigece nga neng yeneng hama nedacgec. ⁶ Nga goa harongannu heima nemonggema ereu bangec dokuya kpac anecac sokuema homeec. ⁷ Amma gbomea goa haseng manau heiu haseng nga gbomea yerahafocngoc yadieci hasengngo imoc heihomeec. ⁸ Nga gbome goango bangec gombungau heima kpea nemonggema fora 100 sasawa fingeccarec.” Ifi dema kunengngoc yofi kpacma edeyunuec, “Kedzahagoc yeng yoc yomoc negembeso.”

⁹ Anu medacfora yeneng yoac heiheiac hania, imocac kpesimigec ¹⁰yofi merengyemmeec, “Anutuac eucererenggac negen negeng sufu sufuya, imoc ngeneng negentegegecdeac bic ngemmengemlea. Amma goa yeni kicngina fikecma mi henggecde nga kedzacnginango negengkecma naric mi negentegegecde, imocac yoac heiheiausing yoac sasawa yemmeyemlea.” (Yesaia 6:9)

¹¹ “Yoac heiheiac hania imoc yofi, gbome imoc Anutuac yoac. ¹² Nga gbome sinnu heiec, imoc ngicngac goa yeni yoara negenggec. Nga mangana minginango hama yoac imoc ubanginaunac meickeu yeni negensingebesobohoma komoc mi kpegecde. ¹³ Gbome harongannu heiec, imoc ngic goango Anutuac yoac negemma heresongogoc bic hoanggegecde nga yoacngo ubanginau godea mong mi meecac naso wegenaneacsac taru faitobannaso hau yeni wagecde. ¹⁴ Nga gbome hasennu heiec, imoc ngic goango Anutuac yoac negenggec, yeni kekecnginaac negengyohoc nga dzofinacac faitobang amma bangecac kekec hensongo angkecgec, imocngo yoac heihomeu fora mangana amma kpac angkecde.”

¹⁵ “Anu gbome bangec kerehagocfu heiec, imoc ngic goa yeneng Anutuac yoac negemma ubaherenginau faima sing dindingac nga gombunga mekecgecde. Mekecma seserigoc kecma fora meficgecde.”

¹⁶ “Ngic mongngo kifa kpedzereckema tera bageau faima mi kperahaude nga fefe bageau faiu mi tarude. Imoc kpac, ye kifa tatahau faiu tacma ngicngac amau eregecde, yeneng kperagi hendacgecde. ¹⁷ Imoc yofiac, wiac sasawa sufu sufuya fede, imoc didiu fingectegerude nga wiac seme semea fede, imoc kecma kperagiau fingectegerude. Imoc sufu sufu mi kengkefude. ¹⁸ Ngic mong ye wiac goa femide, yearunac wiac fenende dema negende, imoc ifingoc wangecgec engkefude. Imocac amma ngeni yoac negendae, imoc henghomema negemma kecbisia.”

¹⁹ Anu Yesuac nonggo munafora yeneng yearu kenggec ngicngac homacngo hedzickegecac amma naric mi henggec. ²⁰ Ifi anggec goa yeneng Yesuaru yofi degec enec, “Nonggo munafocga yeni hama genggecdeac ngadeau nandae.” ²¹ Ifi degec Yesungo deec, “ngicngac Anutuac yoac negemma modackecdae, yeneng nonggo munafocna andae.”

²² Naso monnu Yesungo medacfora yenigoc gombau emma yofi edeyunuec, “Nenang dzohong noboc kenni.” Ifi deu kemmagec ²³ Yesungo gau feu kia firangtoango hama dzohongtoa kpeu dokungo gomba mewakebeso anu yeni kemebeso anggec. ²⁴ Amma medac yeneng Yesuaru kemma midima degec, “Kunennina, Kunennina, neni kemebesonga andimbe.” Ifi degec Yesungo yacma firang nga dokuac siritembong dekpetari ayecmeu firang kpac anu dzohongngo ning kpcma fec. ²⁵ Feu medacfora yeneac deec, “Ngeni negen negensingngina kpac, ifi isoc ande.” Ifi deu medac yeni kengecyunuu kerectegec amma yenaocngoc denengeng amma degec, “Ye noc ngic? Yeng firang nga dzohong yoac edeyuruu yeac enac tofohodape.”

²⁶ Yesu nga medacfora yeni dzohong ferecgema Gerasene bangecfcu kenggec. Bangec imoc Gariraia dzohong noboc. ²⁷ Kensikema Yesungo gombaunac mama taong imocac ngic mong hadehadeforagoc

meficgeec. Ngic imoc ye naso herea bic senggang kecma amau ngisitataha kpac kicsereu kecande. ²⁸ Ngic imocngo Yesu hemma seriangoc arohoma Yesuac hoannu makpema yofi kparec, “Yesu Anutu engenatoaac Medac, neac wiac imoc geac mi ande. Ni desambic anggendumae, ge kpendzennu mi fainubesena.”

²⁹ Nga Yesungo asu seuhagoc yearunac kporaru erema kenudeac bic edeac, imocac ifi deec. Asu seuhagoc imocngo naso herea ammiu ngic yeneng mema sengngo hanimaria kpema garenggegec. Nga ye seng kperegedacma asu seuhagocngo wangepma bangec kisiu kengkefec. ³⁰ Nga Yesungo kpesimiec, “Ge kpacga merac?” Kpesimiu deec, “Habutoa.” Hadehade homacngo yeac hereu kemema kecgecac amma yeng ifi deec. ³¹ Nga hadehade yeneng Yesu desambic ammigeac, “Ge hofeu suenununa mi kemeni.”

³² Nga bangec imohai berechabu kunengngo fagannu surukpema kecgec. Anu yeni kporacyunuu berecfu kemegecdeac desambic ammigeac yeng ifi anggecdeac negengyemmeec. ³³ Negengyemueu yeni ngicfunac erema berec habu yenearu kemegec berec yeng yeng fagannunac nedzima dzohonnu kemema doku nema homedacgec.

³⁴ Homedacgec berecgareng yeneng faka fingerec, imoc hemma kengec worama siduc deyadigec taonnu nga bedzou kenec. ³⁵ Kenu ngicngac yeneng imoc negemma faka fingerec, imoc henggecdeac Yesuaru hagec. Hama ngic hadehadeagoc kefec, ye henggec. Yeng negentegecma wamba heima Yesuac haniu tarec. Ifi taru yeni hemma kengecyunuec. ³⁶ Nga ngic hadehadeforagoc kefecngo dafiu ngereedac, imoc ngic kicnginango faka fingeru henggec, yeneng siduc ayemmegec. ³⁷ Ayemmegec gerasenengic yeneac amabangec, imocac ngicngac sasawango kengec homac yunuecac amma Yesungo wayunuudeac edegec. Edegec Yesungo dzigenema kenudeac gombau enec. ³⁸ Enu ngic hadehade kporacmiec, yeng Yesugoc kenudeac derecgeu Yesungo ine suema yofi edeac, ³⁹ “Ge amagau dzigene kemma Anutungo fakatoa anggendumae, imoc dekperagibesena.” Ifi deu ngic ye kemma Yesungo yearu fakatoa meec, imoc taong hafoangoc dekperagiyemmedarec.

⁴⁰ Yesungo dzohong noboc kensikemanu ngicngac yeneng ye heitaigec. Yeni sasawango yeac tomai kecgec. ⁴¹⁻⁴² Nga kpekpeturang amaac gareng mong kpara Yairo, yeng haec. Ye naroanga mocgusac, kifaya 12 ammanu homebesonga anecac amma ngic ye hama Yesuac haniau makpema ameau kenudeac desambic ammiec. Ammiu yeni kemmagec ngicngac habutoango noboc noboc hedzickegec.

⁴³ Anu ngac mong ye sacherec amma kecmanu kifaya 12 anu ye dzofinaha sasawa dota hania hania yemmeu mongngo ye mengereudeac sing mi meficgeec. ⁴⁴ Ngac imoc ye habu yeneac botucfu Yesuac ngadeausing kemma ngakpiherehaac witic usia kpesereu sawa bic gbanggeec. ⁴⁵ Gbanggeu Yesungo kpesiec, “Merang kpeserenudac?” Ifi deu yeneng degec, “Imoc mi negendimbe.” nga Petorongoe edeac, “Kebu, ngicngac homacngo orongguma hedzicgudae.” ⁴⁶ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Mongngo kpeserenudac, kuc wanuma monggaru kenu negendua.” ⁴⁷ Ifi deu ngac ye yofi negenec, “Ye bic meficgedac.” Ifi negemma sufu sufu worabeso osima dzonoma fedeu hama Yesuac haniau makpeec. Amma ye Yesu kpeseredac nga dafiu ngerec ngeree bic yombong fingecmidac, ngicngac yeneac kicfu imoc dekperagidarec. ⁴⁸ Dedaru Yesungo yofi

edeec, “Naroanna, ge ruaegoc kenna. Negen negensinggango mengeregudac.”

⁴⁹ Amma ye yoac denammanungoc kpebung gareng, yeac amaunac yoac yofi haec, “Naroangga bic homedac, ge kpoukpou monggoc ebic mi mina.” ⁵⁰ Ifi degec Yesungo imoc negemma Yairo edeec, “Ge mi kengecguu eng negensinggena. Ye kekec monggoc meficgeude.” ⁵¹ Yesungo ifi dema amau kensikema ngic mongngo amau mi enudeac kpetarima Petoro nga Yohane amma Yakobo nga naroanggac nonggomama, yenigocsac enudeac deec. ⁵² Dema ngicngac hafoangoc yeni naroanggac kiacsonggong anggec yofi edeyunuec, “Ngeni kiac wagec, naroang ye mi homedac, ye gau fede.” ⁵³ ifi deu yeni dzomoremigec. Naroang ye bic homedac, ifi negenggec. ⁵⁴ Nga ye ine naroanggac mariau mema kpacma deec, “Naroang, ge yacna.” ⁵⁵ Ifi deu asuya monggoc kpoduu imohaingoc yacma taru Yesungo yaka migeceac edeyunuec. ⁵⁶ Nga nonggomama yereng kerectegec anec Yesungo ine ngic mong mi edeyunuecdeac kpae heiyemerec.

9

¹ Yesungo medacfora 12 kpacyunuu hadacgec hadehade nga yafing sasawa kporacyunugecdeac nga hafei hania hania mengeregecdeac uayoac nga kuc yemmeec. ² Yemmema Anutuac eucerereng dekperagigeceac nga hafeigoc mengereyunugecdeac sueyunuma ³ yofi edeyunuec, “Ngeni singgac mefic mong mi mekembisia, hie nga yaka amma yasu nga dzo mong mi mebisia nga ngakpi yohockang mi mekembisia. ⁴ Nga ama monnu kensikegec, ngic yeneng ama heingemmegec ngeni ama imohai tacyac angkecgec wisickeu taong monnu kembisia. ⁵ Nga taong mong imocac ngicngac yeneng mi hoangngunugecdeu ngeni taong imoc wama haninginaunac yube kpegec mau yeni imoc henggec faka imocngo manganangina edzacyunubeso.” ⁶ Ifi deu yeni amea amea kemma siduc gombung dekperagikecma hafeinginagoc mengereyunugec.

⁷ Ifi anu Gariraia bangecac gawanatoa kpara Herode, yeng wiac sasawa fingerec, imocac siduc negenu obohoec. Nocac ngic goa yeneng yofi degec, “Yohane dokunadzicngo homecfunac gborima yacma kecde.” ⁸ Ifi degec goango yofi degec, “Eriango fingecma kecde.” nga goa yeneng degec, “Profete bicngoc yombong kecgec, yeneareunac mongngo hadac.” ⁹ Nga Herodengo deec, “Neng Yohane ubea bic kperecgeai nga yomoc ine merac ngicac siduc negengkecduae.” Dema Yesu henudeac kicfifi kefec.

¹⁰ Anu aposoro yeni dzigenema ua megec, imocac siduc Yesu amidacgec. Ammigec yeng meyunuma meickema tembuha tachesonga taong mong kpara Betsaida, imohaigeng kenggec. ¹¹ Kenggec habutoa yeneng imoc negemma ye modacgec. Modacgec, yeng hoangyunuma Anutuac eucerereng dekperagiyemmema ngerec ngereeac ayemmeec, yeni mengereyunuec.

¹² Ama marai anu medacfora 12 yeneng Yesuaru hama degec, “Bangec yomoc ngiha kpacfu kecmiama ama marai andeac habu sueyununa amabangec tackende, imohai kemma yaka meficge nema imohai febisia.” ¹³ Ifi degec deec, “Ngeneng yaka yemmegec negec.” Ifi deu merenggec, “Neni ic sogong marimong nga kondungyang yohockangsac mekecdimbe. Neni yaka mong mi bummebing dede habu sasawa

yeneacsoc naric mi ambac.” ¹⁴ Ngic imoc yeneac kpetengina 5 tauseng, ifi isocngo kecgecac amma ifi degec Yesungo medacfora yofi edeyunuec, “Ngeni ngicngac edeyunugec, yeni 50 habusoc ifi kpedzucnema tackenggec.” ¹⁵ Ifi deu medac yeneng ngicngac ifi anggecdeac edeyunugec sasawango matacgec. ¹⁶ Matacgec Yesungo ic sogong marimong nga kondungyang yohockang, imoc mema kiwa kurumennu fiu enu kenehema mendzirec. Mendzicma ngicngac mederema yemmegecdeac medacfora yemmeu ¹⁷ yeneng imoc mederema ngicngac yemmegec. Yemmegec ngicngac sasawango negebec amma yaka tosea neti anggec, imoc kpedzucnegec kemema sakac 12 wakeec.

¹⁸ Yesungo naso monnu yengenaocngoc numuudeac kecmanu medacfora yegoc kecgec yeni kpesiyemmec, “Ngicngac yeni neac merac deandae?” ¹⁹ Ifi deu degec, “Goango Yohane dokunadzic nga goango Eria amma goa yeneng ine profete mong esea, yeng gborima kecde deandae.” ²⁰ Ifi degec deec, “Nga ngeni ngenaoc ine neac merac deandae?” Ifi deu Petorongo deec, “Ge Anutuac Messia.” ²¹ Ifi deu, yeni yoac imoc ngic mong mi edeyunugecdeac deracyunuec.

²² Nga Yesungo yofi deec, “Ngicac Medac ye kpendzeng homac kpebeso. Yudangic enarafocngina nga womong gareng enara amma mitiac negen negengngic yeneng ye ubango wama kpegec homebeso. Homeu uameme harebec ammanu monggoc gborima yacbeso.”

²³ Yesungo habu sasawa yofi edeyunuec, “Ngic mong ye ni modacnubeso negendeu ye yengena ubasebiaac songo memama wenacsoc mariponga miacma tofohoma modacnubeso. ²⁴ Ngic mong ye yengena kekeha segereudeac negemma uaya mekecde, ye kekeha sufumiude. Nga mong ye neac amma kekeha waude, ye ine kekeha fingeacmiude. ²⁵ Imoc yofiac, ngic mong ye bangecac wiac sasawa meficgema mekecde, ye ine kekeha sufumidarude nga yengena memanganeemeu kekeha imoc fora kpac anude. ²⁶ Nga ngic mongngo neac negenu gameagoc ande amma neac yoacnaac negenu gameagoc anude, yeac siduc yofi, Ngicac Medac ye Mamaac nga angeroforaac amma yengena kibikperagitoagoc haude, naso imohai yeng ngic imoc yeac ifingoc negenu gameagoc anude. ²⁷ Nga ngic yomoc nandae, ngeneacunac goa yeni mi homemagec Anutuac eucerereng hau henggecde, imoc forangoc edengunuduac.”

²⁸ Anu yoac imoc deec, imocac sonda mocgu isoc wisickemanu Yesungo Petoro nga Yakobo amma Yohane meyunuu numugecdeac tikiu enggec. ²⁹ Emma numumanu kicmesuya heimerenu siriha mong anu wambaya kperagima kongac koporarc yombong anec. ³⁰ Ifi ammanu imohaingoc ngic yohockang, Mose nga Eria yereng fingeacma yegoc denegeng anoc. ³¹ Yeri kibikperagitoangiragocngo fingeacma Yesungo Yerusarennu kemma kekeha mesima wayunuma enudeac denegeng anggec.

³² Nga Petoro ogohoragoc, yeni gautoa fegec. Fegecfunac gborima yacma Yesuac kibikperagitoa nga ngic yohockang yegoc nanec yenenggec. ³³ Nga ngic yohockang yeri Yesu wama kemmaec Petorongo Yesu edeac, “Kunenna, yei kecni songea andeac bedzo bedzo harebec meni, geac mong, Moseac mong nga Eriaac mong.” Ye wiac imoc mi negentegecma eng ifi deec.

³⁴ Yoac denammanu hoeng mongngo fingecma mama semeyunuu kengec amma hoeng manau kemmagec ³⁵ hoeng manaunac ubaudumeng mong yofi kpacma deec, “Yomoc neac Meisingmedacna, ngeni yeac yoac negembisia.” ³⁶ Ubaudumeng imoc kpac anu yeni kic fima Yesu tembuha nanu henggec. Hemma medac yeni yoacngina waickema nanggec. Nga naso imohai wiac henggec, imocac ngic mong mi edegec.

³⁷ Werekengau Yesungo medacfora harebec yenigoc tikiunac kemmagec ngicngac habu kunengngo meficgegec. ³⁸ Anu habu yeneac botucfunac ngic mongngo Yesuac kpacma derecgema deec, “Kpoukpou, ge hama medacna henna, ye medacna mocgusac. ³⁹ Hadehade mongngo medac mendanggeu ye arohou asu manganango mema kpekpefac ammima sebia mekuc kpekutung meu enaraunac sofororoc ereande. Asu imocngo medac mi wama naso homac memanganeyombonggeande. ⁴⁰ Nga medacfocga yeneng kporacmigeceac edeyunuba yeni kporacbi-biema wadau.” ⁴¹ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ngicngac areng yomoc ngeni negen negensingngina kpac amma fakangina sicsauha. Naso herea ngenigoc monggoc tacbadeac modzona tide. Ge medacga nearu mehana.” ⁴² Ifi deu medac ye wegena kemmanu asu seuhagocngo medac kpefaheu bangecfu makpeu yeac sebia mekuc kpekutung meu Yesungo asu seuhagoc yoac seria ammima medac mengerema mama monggoc miec.

⁴³ Miu ngicngac yeneng Anutuac kuctoa imoc hemma kerectegec amma negenggec wiac engena anec. Amma yeni Yesuac ua sasawa hemma kerectegec anggec. Ifi ammagec yeng medacfora yofi edeyunuec, ⁴⁴ “Ngeni kedzac kpema yoac yomoc negenggec. Naso mi hereemanu yeni Ngicac Medac kererema ngicngac yeneac mariu faigec kpegecde.” ⁴⁵ Ifi deu medac yeni yoac imoc mi negentegecgecdeac Anutungo uba negen negengngina hedzickeec. Hedzickeu yeni Yesuac yoac obohoma imocac hania kpesimigeceac kengecyunuec.

⁴⁶ Anu medac yeneanunac merang engena ande, imocac yenaocngoc yoacngina engemmama anec. ⁴⁷ Ifi anggec Yesungo negen negeng ubanginau feec, imoc bic negemma medacbisic mong mema yegoc faiu nanu ⁴⁸ yofi edeyunuec, “Ngic mong ye kpacna negemma medac yomoc hoanggeude, yeng ni ifingoc hoannude. Nga ni hoannude, yeng Kebu suenuc, ye ifingoc hoanggeude. Imoc yofiac, ngeneac botucfunac ngic mong mamea kecande, yeng engena ande.” Ifi deu ⁴⁹ Yohanengo deec, “Kebu, ngic mongngo geac kpacfu hadehade nga yafing kporacyemmu neni imoc hemma nenanggoc mi kecdeac amma kpetarimiding.” ⁵⁰ Ifi deu yofi deec, “Ngic mong ye uanginaac ngaba mi ande, yeng ogongina ande. Imocac ngeni ye mi kpetarimibisia.”

⁵¹ Yesungo kurumennu enudeac nasoya wegene hau negen negenga Yerusarennu sueu kenec. ⁵² Kenu ngic goa sueyunuu yeni waraima nenesemeng nga amagerec mengeregecdeac Samariaac guruama monnu kensikegec. ⁵³ Kensikegec Yesungo Yerusarennu kenude, ngicngac yeneng imoc negenggecac Yesu ama mong mi heimigec. ⁵⁴ Ifi anggec medahora Yakobo nga Yohane yereng imoc hemma yofi deoc, “Kebu, neni kurumennunac gerec deni mama ngic yomoc yonohodaru, imoc naric ambing me?” ⁵⁵ Deec Yesungo dzigenema yoac ifia negembesonga kpaheiyemeru ⁵⁶ medacforagoc guruama monnu kengec.

⁵⁷ Sinnu kemma ngic mongngo Yesu edeec, “Ge ihai me ihai kenadesoc modacguma gegoc kembadeac negenduae.” ⁵⁸ Ifi deu yeng yofi meremmiec, “Katekasi yeni bangec manau fefenginagoc nga sawa neng yeni faecnginagoc amma Ngicac Medacngo ine kparicganga kpac.” ⁵⁹ Ye ngic mong yofi edeec, “Ge hama ni modacnuna.” Ifi deu yeng deec, “Kebu, negennemmana kemma manna tonggomaguc habade.” ⁶⁰ Ifi deu meremmiec, “Homec yeni yenaocngoc tonggoemegeg nga geng ine wayunuma kemma Anutuac eucerereng dekperagima kebesena.” ⁶¹ Nga ngic mongngo deec, “Kebu, ni modacgubadeac negenduae nga kemma arengfocna edeyunumaguc ine habade, imoc naric me?” ⁶² Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ngc mong ye negen negenga bic suemaguc dzigenekpe ande, ngic ifiango Anutuac eucererenggacsoc mi ande.”

10

¹ Imoc wisickeu Kebungo ngic 72 meisingyunuma yohockang yohockang hendzicyunuec. Hendzicyunuma yengena taong nga amabisic kembesonga negensiec, imohai yeneng waraimigecdeac sueyunuma yofi edeyunuu kenggec, ² “Semeng fora homacngoc kpauedac fede nga ua ngic ine efeanecsac kecdae. Imocac ngeni semeng mingina numumigec yeng ua ngic sueyunuu yeneng kemma foraya mekpedzuc ambisia.

³ Negenggec, ramamedahango katekasi yeneac botucfu kecdae, sir- iha imocacsoc suengunuba kembisia. ⁴ Ngeni dzobirang me hie nga hanitabe mi mema kembisia. Amma sinnu ngic mong meficgema yoac mi mebisia. ⁵ Amma ngeni ama imohai me imohai enggecde imohai emma yofi debisia, ‘Ruae ngenearu febeso.’ ⁶ Ifi degec ruaengic mong imohai kecdeu ngeneac ruaengo ye hoanggeude nga mi kecdeu ruae imoc monggoc ngenanu dzigeneude. ⁷ Ngicngac ama ngemmegeg ngeni imohaingoc tacbisia. Nga yeni yaka nga doku ngemmegeg ngeni imoc- noc nebisia. Ngeni amayuguc mi kembisia. Uango ua ngic uabungngina meficgemyemmeso, imocngo ngereude.

⁸ Ngeni taong monnu kenggec ngic yeneng ama heingemmema wiac mong negecdeac ngemmedae, ngeni imoc nebisia. ⁹ Ngeni taong imohai ngicngac hafeinginagoc mengereyunuma yofi edeyunubisia, ‘Anutuac eucererengngo ngenearu bic mewegenengunuma hama fede.’ ¹⁰ Nga ngeni taong monnu enggec ama mi heingemmegegdeu ngeni ine amas- ingnginau kemma yofi edeyunubisia, ¹¹ ‘Taongnginaac yubengo hanin- inau mendangedac, neni imoc ifingoc kpeni mama imocngo man- ganangina edzacngunubeso. Nga ngeni ine yofi negembisia. Anutuac eucererengngo yei bic mewegenengunuma hama fede.’ ¹² Amma nasoya hau taong imocac turunga ebiria yombong haude, imoc Sodong ama- bangec ferahema fingerude, imoc edengunuduae.

¹³ Korasing nga Besaida ngicngac, ngeni sowecnginagoc. Ngenearu kucfaka homac bic fingerec. Amma kucfaka ifia Tiro nga Sidong taonnu fingecbacfu yeni kopocsicnginaac ubahodunggac wamba bic heima hama nadzicma tacma ubamereng ambau. ¹⁴ Nga ising ising nasotoau Anutungo Tiro nga Sidong areng, yeneac ubamangang negemma tu- runga efeanec yemmema ngeni ine turunga ebiriangoc ngemmeude. ¹⁵ Amma Kafanaung, geng kurumennu ennadeac ifi negengkecnecc nga kpac yombong. Ge homecamau megu keme kemea sirihannec. ¹⁶ Ngic

mong ye kedzaha ngenearu faide, yeng kedzaha nearu faide. Nga ngeni ngadengunuude, yeng ni ngadenuude nga Kebu suenuec, ye ifingoc ngadeheude.”

¹⁷ Anu ngic 72 yeni sogac sogaigoc dzigenema degec, “Kebu, neni kpacga kpacni hadehade nga yafing yeneng yoacnina tofohoma woragecde.” ¹⁸ Ifi degec Yesungo yofi merengyemmeec, “Ni Satang hamba yeng piratac isoc heima kurumennunac maec. ¹⁹ Negenggec, ni uayoac nga kuc bic ngemmeai. Ngemmeba ngeni boudzoc nga wemeweme witinginau naric tigeccde amma ngabanina nga yeac arengfora sasawa yeneng ngeneac bageu keccgecde. Nga wiac mongngo ngeni naric mi memanganengunuude, kpac. ²⁰ Nga hadehade nga yafingngo enacngina tofohoma woraandae, ngeni imocac homac mi sogaibisia. Nga kpacarenggina kurumennu oho ohoya fede, ngeni imocac homac yombong sogaibisia.”

²¹ Naso imohaingoc Tiri Asungo Yesu ammiu sogac sogai songongo mewakemiu yoac yofi deec, “Manggac, kurumeng nga bangec mingina, geng wiacga sasawa yomoc mesufuyemmenecac ngicareng negen negentegecnginagoc nga fitira kecdae, yeni imoc mi henngeng andae. Amma nambaracbisic bisic, yeni wiac yomoc mekperagiyemmenec, imocac dengereguduae. Manggac, ge imoc hemma ubaga ngereede, imoc fora.

²² Mannango wiac sasawa nenec imoc mekeccduae. Nga mongngo Medahaac hania naric mi negende, Manggacngosac negemmide. Ifi isocngoc mongngo Manggacac hania naric mi negende, Medacngosac ye negemmide. Amma Medacngo ngicngac meisingyunuma Manggac edzacyunude, yeneng ifingoc ye negemmigeccde.”

²³ Anu Yesungo medacfora yenearu dzigenema yeneacsac yofi dema edeyunuec, “Faka yomoc fingeru kicnginango hengkeccdae, ngeni kenecnginagoc. ²⁴ Ni edengunuba negenggec, warac profete nga ngictau homac yeneng ngeni wiac hengandae, imoc hembeso negemma sifu mi henggec. Nga ngeni wiac yomoc kedzacnginango negengandae, yeneng imoc ifingoc negembeso ayemmeu mong mi negenggec.”

²⁵ Anu dedeseriyoac negen negengngic mongngo hama Yesu faitobannu faiudeac negemma deec, “Kpoukpou, ni faka dafi amma kekecceriac maridzoming mebade?” ²⁶ Ifi deu Yesungo yofi meremmiac, “Dedeseriyoacfu yoac oho ohoya fede, ge kibi imohai dafi osonenggangannec?” ²⁷ Ifi deu ngicngo meremmiac,

“Ge ubaherega nga ubaongaga nga kucga amma negen negengga hafoangoc Kebu Anutuga heresongogoc hoanggebesena.”
(*Dedeseri 6:5*)

Amma,

“Ge geangga anggengande, siraha imocngoc gegoc wegena kecdae, yeni heresongogoc hoangyunubesena.” (*Sesememe 19:18*)

²⁸ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ge yoac dindingac dema merennendang. Ifi amma kecengkeccbesannec.” ²⁹ Nga ngic ye Yesungo yeac ngic dindingac debeso, ifi negemma kpesimiac, “Nga ngicngac neac wegena kecdae, imoc merac yombong?” ³⁰ Kpesimiu Yesungo meremmiac,

“Ngic mongngo Yerusarennac Yeriko taonnu kemeudeac kemma godzungic yeneac mariu heiec. Heiu yeneng wambaya hesima kpegec homebeso anu ukugec feu woragec. ³¹ Femanu womong gareng

mongngo imohacsing kemema ngic feec, ye hemma kpegegenggema nobocsing kenec. ³² Kenu womong gareng yeneac memefic ngic mongngo ifingoc imohai kemeec. Kemema ngic imoc henu feu ye ifingoc kpegegenggema nobocsing kenec.

³³ Anu samariangic mongngo sing imocngoc modacma kemema ngic feec, ye hemma yeac ubea manganeeec. ³⁴ Manganee yearu kemma kerec doku nga waing dokuya kubehau kpakema kubeha biranggemiec. Biranggema yengena donggi witiau faima kiangamau mekemma heng-gareng ammiec. ³⁵ Amma wereckengau siriwa dzo yohockang kianga-maac gareng mima yofi edeec, 'Ge ngic yomoc heng-gareng ammima kecbesena. Ni monggoc dzigeneba dzo imocngo mi heiude isoc, imo-haingoc imocac turunga gembade.' " ³⁶ Ifi dema Yesungo dedeseriyoac negen negengngic yofi kpesimiec, "Ge dafi negennec? Ngic ye godzungic yeneac mariu manganeeec. Nga ngic harebec yenearunac ngic merang yeac ogo amma wegena kefec?"

³⁷ Ifi kpesimiu yeng meremmiec, "Yeac ubamangang negemma meficgeec, yeng." Ifi deu Yesungo yofi edeec, "Ge geanggaoc kemma ye anec, ifi isoc angkecbesena."

³⁸ Yesu nga medacfora yeni kengkecma guruama monnu kensikegeec. Kensikema ngac mong kpara Mata, yeng Yesu ameau enudeac heitaiec. ³⁹ Heitaiu Mataac munea kpara Maria, yeng Kebuac haniu matacma yoara negenec. ⁴⁰ Negemmanu Matango ine dzandzung namma yengigoc mi tacma ha namma Yesu edeec, "Kebu, ge neac negengyohoc mi annec. Ni tembucna ngeneng-gareng ua mebadeac munana wanudac, ye edena meficnuu." ⁴¹ Ifi deu Kebungo yofi meremmiec, "Mata Mata, ge wiac homacac negengyohoc amma ebic mekecnec. ⁴² Amma wiac mocgusac imoc megec ngereede. Maria ye wiac gombunga isinggema mekecde, imoc mongngo yearunac naric mi meickeude."

11

¹ Yesungo naso monnu kemma botuha monnu numuu wisickeu medacfora yenearunac mongngo deec, "Kebu, Yohane ye medacfora numugecdeac sing kpouyemmeec, ge ifingoc ifia goa kpounemmena." ² Ifi deu Yesungo yofi deec, "Ngeni yofi dema numubisia, 'Manggac, geac kpac kpetiac febeso. Anu eucerengga imocngo hanemmebeso. ³ Ge wenacsoc yaka socnina nemmebesena. ⁴ Kopocsicnina wanemmena. Neni ifingoc ngic yeneac kopocsicnginaac turung kpoukpouac wayem-mekecdimbe. Faitobannu mi fainunubesena.' "

⁵ Ifi dema yofi edeyunuec, "Ngenearunac mongngo tofocnac dzongiau ogea monggac amau kemma debac, 'Ogona, ge ic sogong harebec mefic-nuna turunga ngade gembade. ⁶ Ogona mongngo sing hereaunac hama tofocnac amanau hau yakana kpac anu noc gumbadeac obohoduac.' ⁷ Ifi deu ogea ama manau tacma debac, 'Ge ebic mi nenna. Nagunina bic meserima nambaracfocnagoc gaufedimbeac naric mi yacma megembade.' ⁸ Ni edengunuba, ye ogeaac amma ic sogong mi mibac dede yeng ngombonggema engngoc kpesimibac, imocac amma ye sifu yacma ic sogong miude.

⁹⁻¹⁰ Ngic mong ye numukecde, yeng wiac imoc meude nga hofockecdeango wiac imoc meficgeude amma nagu heiande, yeac nagu witimigecde. Imocac ngeni numugec turunga ifi ngemmeude nga ngeni

hofocma foraya meficgegedce amma naguu heigec nagu witingem-megecede. ¹¹ Ngeneac botucfu manggac monggac medahango kondungyanggac kpesimiu yeng boidzoc mangana naric mi miude. ¹² Nga ye kokorec gbomeaac kpesimiu weme weme naric mi miude. ¹³ Ngic ngeni mangana angandaengo sifu nambaracfocngina ubangerecac wiac gombunga yemmegecedae negentegecedae. Imocac yofi negenggec, kurumeng Mangnginango fakangina gombunga imoc homac feraheu ngicngac Tiri Asuya yemmeudeac kpesimidae, yeni Tiri Asuya naric yemmeude.”

¹⁴ Naso monnu Yesungo hadehade mong yoara kpac, imoc ngicfunac kporarec. Kporaru hadehadengo ngicfunac erema kenu ngic yoara kpac kefec, yeng yocac deu ngicngac yeneng kerectegec anggec. ¹⁵ Nga ngicngac goa yeni ine yofi degec, “Ye hadehade nga yafing yeneac ngictaungina Bedzeburu yeac kucfu ngicngac yeneanunac kporacande.” ¹⁶ Anu goa yeneng ine Yesu kuha isinggegedceac negemma kurumennunac faka kuhagoc mong meudeac edegec.

¹⁷ Edegec Yesungo negen negengngina bic negemma yofi edeyunuec, “Bangec monggac ngic yeneng ngaba angemema tohogecdeu bangec imoc kisi fingeru ama mongngo ama monggac witiau makpema kpac anude. ¹⁸ Nga Satanggo tohoma yengenaocngoc kporacemeudeu ye nga arengfora naric mi serima nanggedce, kpac. Nga ngeni neac ine deandae, ‘Ye Bedzeburungo ammiu yeac kucfu hadehade nga yafing kporacyunuaude, imoc obohode.’ ¹⁹ Neng Bedzeburuac kucfu hadehade nga yafing kporacyunubai dede ngeneac medacfocngina yeni ifingoc yeac kucfu hadehade nga yafing kporacyunubau. Ifi anu ngeneac medacfocnginango yocngina isinggema desigecde. ²⁰ Nga Anutungo gbonga faiu ni imocngo hadehade nga yafing kporacyunuduaeu Anutuat eucererengngo ngenearu bic hadac kecde, ngeni imoc negenggec.” (*Makekeng 8:16-19*)

²¹ “Ngic kuhagoc mongngo dzikacac iwaiya mema ameaac gareng kecmanu finaha gombunga feude. ²² Nga ngic mong kuha monggoc, yeng yearu hama yegoc ewema firang anudeu yeng ngic yeac dzikacac iwaiya wangecmidarude. Wangeru ama minginango dzikac wiac, imocac kucfu seria kefec, imoc kpac anu ngic kuha monggocngo yeac finaha hamangec mema hendzicma ngicngac goa yemmeude. ²³ Ifi anu mong ye neac ogona mi ande, ye ubeango wanude. Nga mong ye nigoc mekpedzuc ua mi meude, yeng neac wiac sinsararang kpeudeac ua meude.”

²⁴ “Asu seuhagoc yeng ngicfunac erema bangec dokuya kpac, ihai kemma tacnegenudeac tatac hofocma yerecgema kecande. Kecma tatac mong mi meficgeudeu yengenaocngoc yofi deude, ‘Amana warac tacma wayai, imohai monggoc dzigenema kembadeac negenduae.’ ²⁵ Ifi dema kemma ama imoc wangge memengere angana henude. ²⁶ Hemma monggoc kemma arengfora 7 wangecyunuu hagecde. Arengfora imoc yeneng ye ferahema mangana yombong andae, yeni meyunuma kemma ama imohai enarangina anu tacgedce. Tacgedc ngic ye warac mangana kefec, imoc ferahema imocac mangana yombong kefude.”

²⁷ Yesungo yocac ifi demanu ngac mongngo habu yeneac botucfunac kpacma deec, “Ngac meguma namuu garengguc, ye kenehagoc.”

²⁸ Kparu Yesungo imoc wama yofi deec, “Ngicngac Anutuac yoac negemma hoanggeandae, yeni kenecnginagoc.”

²⁹ Ngicngac habu yeni engngoc hamangoc fegec Yesungo yoac torokpema yofi deec, “Naso yomocac ngicngac ngeni areng mangana yombong. Ngeni kucna isinggegecdeac faka kuhagoc fingecongmeudeac derecgeandae. Nga ngeni faka kuhagoc mong mi ngemngemmea, Yonaaru kucfaka fingerec, ifiasac henggecde. ³⁰ Niniwe taonggac ngicngac yeneng negensinggegecdeac Kebungo Yonaaru faka kuhagoc meec. Nga siraha imocngoc Ngicac Medac yengenaoc ngicngac yomocngo negensinggegecdeac fakaya kuhagoc meude.

³¹ Seba bangecac ngactau ye Saromoac negen negentegec meudeac bangec tegiau sautfunac haec. Imocac amma yeng ising ising nasou ngicngac yomoc yenigoc yacma nammagec fakangina isinggema yeneac mangana deyemmeude. Anu negenggec, yomocngo* Saromoac negen negeng ferahade. (*1 Ngictau 10:1-13*) ³² Niniwe taonggac ngic yeni Yonaac dedekperagiyoac negemma ubamereng anggecac amma yeneng ising ising nasou ngicngac yomoc yenigoc yacma nammagec yeneac fakangina isinggema yeneac mangana deyemmegecde. Negenggec, yomocngo† Yonaac faka ferahade.

³³ Mongngo kifa kpedzereckema sufu sufuu me pake bageau naric mi faiude, ye kifa imoc tatahau faiu tacma kperagiyo ngicngac yeni erema kperagia henggecde. ³⁴ Kicga imoc sebigaac kifa amma kicga gombunga fema sebiga sasawa mekperagidarude. Nga ge kickerec me kicmangang mekecma kicgango manganeudeu ine sebiga sasawa kundung kpeude. ³⁵ Imocac amma ge kperagia fegende, imoc kundung kpebacac amma garengemema kecbesena. ³⁶ Ge sebiga sasawango kundunga kpac kperagigoc feudeu sebiga kperagiango sokoma feude. Imoc kifa mong kperagitoayagoc mekperagiguande, ifi isoc.”

³⁷ Anu Yesungo yoac demanungoc farisaio mongngo yegoc yaka neudeac heitaiu yeac amau emma taroc. ³⁸ Matacma maria mi dzuacma yaka eng neudeac anu farisaiongo imoc hemma kpidohou ³⁹ Kebungo ine yofi edeac, “Farisaio ngeni teratasengina ngadeasac dzuacandae nga ngeni ubaherengina manau ine kickerec amma wiac manganango wake wakea fede. ⁴⁰ Ngeni negen negengtegecngina kpac. Kebungo ngadeau wiac meec, yeng manaac ifingoc meec. ⁴¹ Ngeni imocac amma ngicngac makpekpea wiac heregoc yemmebisia. Ifi anggec wiacngina sasawa dzuac dzuara anude.

⁴² Farisaio, ngeni romboc nga gime amma mondzangngina sasawa imocac kpete mema 10 imohacnac mocgu hendzicma Anutu miandae. Nga faka dindingac nga heregoc Anutuac songo negembesonga, imoc ine ihoc bahoc amma waandae, imocac ngeni sowecnginagoc. Ngeni faka gombunga imoc modacbisia amma tosea mi wabisia.

⁴³ Farisaio, ngeni kpekpeturang amau tatac warac warac imohai tacgecdeac angemmeande nga ngicngac yeneng kpedzaroc sobennu ewehelhei faka angemmegecdeac songo negengandae, imocac ngeni sowecnginagoc. ⁴⁴ Kicsere esea mong wiaha kpac ngic yeneng mi negemma eng witiau kengha andae, ngeni kicsere ifia isoc kecdae, imocac ngeni sowecnginagoc.”

* 11:31: Yesungo yengenaac imoc deec. † 11:32: Yesungo yengenaac negemma “yomocngo” deec.

⁴⁵ Ifi deu dedeseriyoacac negen negengngic yenearunac mongngo edeec, “Kpoukpou, ge ifi dema neni ifingoc denggarinnununec.” ⁴⁶ Ifi deu Yesungo yofi merenec, “Dedeseriyoacac negen negengngic, ngeni ifingoc sowecnginagoc. Ngeni ngic yeneac ngadenginau finac ngicngo memeacsoc kpac, imoc faiandae nga ngenang ine ngicngac ebicngina efea anude, imoc meficyunugecdeac gbongngina mong mi sinegecde.

⁴⁷ Bangecfcnginango profete esea yunuhomegec homegecmoc yeneac kicsereu simengngina miacandae, imocac ngeni sowecnginagoc. ⁴⁸ Yeneng profete yunuhomegec nga ngeneng kicsereingina simengngoc miackeandae, ngeni ifi amma yofi dekperagidae, ‘Neni fakaninau uba mocgu kecdimbe.’ ⁴⁹ Ngeneac amma Anutuac negen negentegecngo bicngoc yofi deec, ‘Ni profete nga aposoro yenearu sueyunuba yeneng goa yunuhomegecde nga goa yunukporac ayemmegecde.’ ⁵⁰ Imocac amma bangec hanac hanaheaunacngoc erekecma profete yunuhomegec sacngina maec, imocac turunga yagucac ngicngac kecdae, ngenearunacngo kpoudacgecde. ⁵¹ Turung imoc Abeac sacfunac hanahema erekecma Dzekariaac sacfu erede. Yeni Dzekaria arata nga kpetiac ama botucngirau kpehomegec. Oc, ngicngac areng yomoc ngeneng turunga imoc kpoudacbisia, imoc edengunuduae.

⁵² Dedeseriyoacac negen negengngic, ngeni Anutu negemmigegecdeac ki, imoc ngicngac yenearunac meickegec. Amma ngenang imohai mi emma ngicngac yeneng embesonga ammagec ine kpae bic faiandae, imocac ngeni sowecnginagoc.”

⁵³ Anu Yesungo wama ngadeau kemeu mitiac negen negengngic nga farisaio, yeneng yeac negemmangang amma kpesi kpesi hania hania kpesimigec. ⁵⁴ Yeni, “Yoac goa segeu meni.” dema yeac gareng mema kecgec.

12

¹ Ngicngac homac yombong, teng tauseng nga noc ifacsoc yeni kpezucnema nanggecac yenaocngoc timbimbingemegec. Nga Yesungo medacfora, yeneac negemma yofi deec, “Ngeni farisaio yeneac ikoc fakangina imocac henghomema kecbisia, imoc yis isoc ic sogonnu sokoude. ² Wiac mong sangoyagoc fede, imoc kecma nonongkac fingectegerude nga sufu sufuya fede, imoc negendacgecde. ³ Imocac ngeni kundunnu yoac sasawa deandae, imoc kperagiau negenggecde nga ama mana kapiau kedzacnginau sangic sangic deandae, yeni imoc ama witiau namma dekperagigegecde.

⁴ Nga tosofocna, ngic goa yeni sebingina kpehomegecdeac kuc mekecma monggoc memanganengunugecdeac kuc hofocandae, ngeni yeneac mi kengecngunubeso, imoc edengunuduae. ⁵ Ngeni ine Kebu monggacsac damungunubeso. Yeng ngunuhomema gerechofeu ukungunuu kemegecdeac uayoac nga kuc mekecde. O, yofi deduae, ngeni yeac ine damungunubeso. ⁶ Ngicngac yeni nengbisc 5 faigec peni yohockang sacsacngo bummeandae nga Anutungo neng imoc yenearunac mong naric mi nigeckpeude. ⁷ Amma ngeneac orucdzongina kpete, imoc ifingoc oso osodara. Nga ngeneng sawaac nengarengtoa yeni feracyunuduae, imocac ngeni mi kengecngunubeso.

⁸ Ngic mong ye ngic yeneac kicfu Ngicac Medac yeac deande, 'Ni yeac areng anduae.' ifi deu Ngicac Medacngo yeac ifingoc Anutuac angero-fora yeneac kicfu yofi deude, 'Ye neac ngic.' ⁹ Nga ngic mong ye ngic yeneac kicfu ine ni busicnuude, neng ye ifingoc Anutuac angero-fora yeneac kicfu busic kpebade. ¹⁰ Ngic mong ye Ngicac Medac emmiude, yeac kopocsic wamigece nga mongngo Tiri Asu denggbaringgema emmiude, imocac kopocsic wawaya ine mi fede. ¹¹ Ngic yeneng mengunuma kpekpeturang amau nga yoacgarenggac enara nga ngickuneng, yeneac kicfu faingunugece, ngeni naso imohai negengyohoc amma yofi mi debisia, 'Neni turunga dafi merennide nga noc yoac denide?' ¹² Naso imohaingoc Tiri Asungo yoac enacnginau faiu ngeni imoc debisia."

¹³ Anu ngicngac habu yeneac botucfunac ngic mongngo Yesuac deec, "Kpoukpou, dacna ye mannaac maridzoming tembuha mekece, imocac geng dena noboha ni mederema nenu." ¹⁴ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, "Ngic, ngereac iwai mederema gareng ambadeac mongngo mi fainuec." ¹⁵ Ifi dema torokpema yeneac yofi deec, "Ngeni dzofinactoaac kichodung ambauac garengngina mebisia. Ngic monggac dzofinactoa, imocngo yengena kekehaac siriha mi heficegeude."

¹⁶ Ifi dema yoac mong heima yofi edeyunuec, "Ngic dzofinactoaagoc mongngo uayau semeng fora homac anu ¹⁷ semenga dahai faiudeac negengemema ¹⁸ yofi ambade negenec, 'Ni semengama dafiguc mekeduae, yeni hembarackema monggoc meyadiyunuma mema semeng nga wiacna gombunga sasawa kpedzucnema ihai kpeturangebade. ¹⁹ Kpeturangeba wisickeu neanna ubaonganaac yofi debade, ni kifa homacacsoc wiac gombunga bic kpedzucnedua, imocngo kekecna meefaiu menec amma sogac sogaicgoc kecbade.' ²⁰ Ifi deu Anutungo yeac yofi deec, 'Kapangic, tofocnac yomohaingoc kekecga wangecgugece. Nga wiacga mekpedzuc amma wanade, imoc goa yeneng megece.' "

²¹ Nga Yesungo monggoc torokpeec, "Ngic mong ye yengenaac amma bangecac dzofinactoa mekpedzuc amma Anutuac kicfu ine dzofinaha kpac kece, yeac kekeha imocacsoc anude."

²² Imocac amma Yesungo medacfora yofi edeyunuec, "Neni noc yaka nenide nga sebininau noc wamba heima kecni. Ngeni imocac kekecnginaac defagung mi ambisia. ²³ Kekecngo yaka ferahaude nga sebingo ngakpikporuc ferahaude. ²⁴ Ngeni wondong yenenggec. Yeni heikpenec nga netohong mong mi negenggec Anutungo sifu eng semeng yemmekece. Nga Anutuac kicfu ngeneng neng yeneac engena andae. ²⁵ Ngenearunac mongngo dewaidzoc amma kefu imocngo kekecnasoya kapianc monggoc naric mi mehereeude. ²⁶ Ngeni wiac kapia ifiaac obohoma tosea goaac ifingoc negengyohoc mi ambisia.

²⁷ Dzaring eng tohoandae, ngeni yenembisia. Yeni witic mi yumuandae amma uatoa mi mema sifu yadiandae. Ngictau Saromongo warac wamba kibia gombunga gombunga heikefu kibikperagitoayango ine dzaring yeneac kibi kereng kereng mi ferahaec. ²⁸ Nga dzaring ama-sobennu eng tohoandae, yeni yagucac fingece dae nga ngic yeni wereckenu herecgema gerecfu ukuyunugece. Nga Anutungo dzaringtehec ifia wamba heiyemmeudeu yeng ifingoc ngicngac negen negensingngina kapia mekecdae, ngeni ngakpikporucngina torokpeu torokpe imoc monggoc ngenmeude.

²⁹ Imocac ngeni noc yaka nga doku dahacnac fima negecdeac negengyohoc nga demadzac imoc wabisia. ³⁰ Nga bangeha bangeha ngicngac yeneng imoc megecdeac negen negengngina imohai faigec fekecde. Nga ngeni wiac imocac obohoandae, Mangnginango imoc bic negende. ³¹ Ngeni yeac eucerereng meficgegecdeac ua mebisia nga wiac imocnoc ifingoc torokpeu torokpe megecde.”

³² “Habubisic, ngeni mi ebiribisia. Mangngina ye eucererenga ngemmeudeac negenu ngereede. ³³ Ngeni finacngina suegec ngicngac yeneng imoc bummedacgec ngeni dzo imoc mema ngicngac makpekpea kecdae, yeni ubangerecac wiac imoc yemmebisia. Ngeni dzobirang mi barackeudeac meficgebisia. Nga ngeni dzofinac kuha mi maude, imoc kurumennu kpedzucnebisia. Ihai hamangecngic yeni mi hagecde nga dzaukpadzadzanggo wiac mi memanganeude. ³⁴ Imoc yofiac, ngeni dzofinacngina nofu faigec fede, imohaingoc ubasangongina ifingoc feude.”

³⁵ “Ngeni kporucngina seria kpema kifangina kpedzereckema efaima kecbisia. ³⁶ Ngic kuneng ye memeturang amaunac hama nagu heiu ua ngihango yeac tomai kecma nagu bic witimiude, ngeni ifi isoc tomai kecbisia. ³⁷ Nga mingingnginango hama uamedacfora yeni gaugbori kecgec meficynuude, yeni kenecnginagoc. Foracngoc, ye yengenaoc yeneac kingang kpeudeac kporuha mewegenema ‘Ngeni tacmagec.’ deu tacgec yaka meha yemme negecde, imoc edengunuduade. ³⁸ Ye tofocnac dzongiau me ama werac wereckenggac gaugbori kecmagec hama yenenudeu uamedac imoc yeni kenecnginagoc. ³⁹ Hamangecngic ye ama hetackema engande. Nga ama mingina mong ye hamangecngic noc nasou haude negendeu ye hamangecngic kpae heimiude. ⁴⁰ Nga ngeni Ngicac Medacac aua mi negemmagec ye haude, imocac amma ngeni ifingoc efaima kecbisia.”

⁴¹ Anu Petorongo deec, “Kebu, ge yoac heima dedammoc, imoc ne-neac me ngicngac sasawa yeneac denec?” ⁴² Ifi deu Kebungo yofi merenec, “Amagareng gombunga mong negen negentegehagoc minginaac yoac dede modacande, minginango amagareng ifia uayoac miu ye uamedacfora yeneac enarangina amma yaka nasou hendzicma deecfu negecdeac yemmekefude. ⁴³ Yemmekefu minginango dzigene hama henu uamedacngo ua imoc medarudeu uamedac ye kenehagoc. ⁴⁴ Foracngoc, minginango wiara sasawa garenggeudeac demiude, imoc fora yombong. ⁴⁵ Anu wanacngic mong ye yengenaocngoc ine yofi negensiudeu, ‘Minginnango bic mi haude.’ Ifi dema ua ngicngac goa yunuma minginaac wiac nedacma doku seria nema ubea sufuude. ⁴⁶ Ifi anudeu wanacngic ye tomai mi kecma minginaac uamemenaso nga auaya mi negemmanu minginango haude. Hama uamedac imoc herecge meickeu kemema negen negensingngina kpac, yenigoc kefude. ⁴⁷ Nga wanacngic mong ye minginaac yoac negemma mi efaima kecde, yeng dzikac ebiria kiude. ⁴⁸ Nga wanacngic mong ye minginaac uayoac nga songo mi negemma dzikacac arennu faka goa angande, ye dzikac efeaneacsac kiude. Ngicngac yeneng ngic mong wiac ebiria migec mekecde, yearu wiac ebiriangoc fingecmiudeac negenggecde. Nga yeni ngic mong wiac homac garenggeudeac uayoac migec mekecde, yeng wiac monggoc negen negengtegecngoc garenggeu imoc mi memanganeudeac negenggecde.

⁴⁹ Ni bangecfu gerec habuya habuya fiba dzeudeac mayai. Amma gerec imoc bic dzebacfu ubana ngereebac. ⁵⁰ Amma ni dokunadzic siriha mong nadzicbesare. Ni imoc negemna herenango ebiriu keema uana imoc hafaogoc wisickea herena ngereeuide. ⁵¹ Ni bangecfu ruae meficgebadeac mayai, ngeni imoc mi negembisia, imoc kpac. Ni ine tohoemegecdeac mayai, imoc edengunuduae. ⁵² Nga yofinenggac nga namma enude, imohai ngicngac 5 ama mana monnu kecdae, yeni tohoma kecgecde. Harebec yeneng yohockang yerigoc nga yohockang yeri harebec yenigoc ngaba ngaba angemegecde. ⁵³ Yeni tohoma manggacngo medac yegoc ngaba anude nga medac yeng mamagoc ngaba anecde. Nenggac ye naroangagoc ngaba anude nga naroangngo nonggeagoc ngaba angemeecde. Nga erangi yeri tohoemema ngaba angemeecde.”

⁵⁴ Anu Yesungo ngicngac yeneac yofi deec, “Ngeni wenac keme kemeau hoeng mong hemma yofi bic deandae, ‘Kia kuneng kpeude.’ ifi degec kia kpeude. ⁵⁵ Nga sautfunac firang kpeu negemma yofi deandae, ‘Bangec gerea anude.’ degec ifi angkecde. ⁵⁶ Ikocngic, ngeni bangecfu nga sawau wiac fingecande, imoc hemma naric isinggegecde. Nga naso yofinenggac kecdimbe, imocac faka hemma isinggebau dede imocngo naric ambac.

⁵⁷ Amma ngeni faka damocngo dindingac ande, imoc ngenaoc isinggebau dede imoc naric ambac. ⁵⁸ Anu ngabaga mongngo yoacfu faiguudeac meguu ngerahafoc sinnu kengkecdape, ge imohai yoacngira dengereecdeac uatoa mebesena. Ifi mi annadeu ye desi desingic yearu faiguude. Nga desi desingicngo keracnatanggaru faiguu keracnatangngo witicamau faiguude. ⁵⁹ Faiguu ge ihai takecma ngabagaac turung hafaogoc nga dzo wisic wisickea yombong kpoumaguc witicamaunac manade, imoc edeguduae.”

13

¹ Naso imohaingoc ngic goa yeneng Yesu siduc yofi ammigec, “Gari-
raiangic goa yeni sesenginaac yang Anutuac hosuc heimagec Piratongo
deu ngicfora yeneng kemma yunuhomema sacngina imoc sesenginaac
yang sawagoc meturanggegec.” ² Ifi degec Yesungo yofi kpesiyem-
meec, “Ngc homegec, yeneac kopocsicngo gariraiangic sasawa yeneac
kopocsic ferahaecac ifi fingecyemmeec, ngeni imoc negensidae me?
³ Nga imoc kpac yombong. Ngeni ubangina mi merenggecdeu ngeni
sasawango yeni homegec, ifi isocngoc homedacgecde, imoc edengunud-
uae. ⁴ Nga Siroang amaherecngo barackema ngicngac 18 witinginau
mama yunuhomeec. Imocac ngeni dafi negensidae, yeneac kopocsicngo
Yerusarennu ngicngac sasawa kecdae, yeneac ferahade me? ⁵ Imoc kpac
yombong. Nga ngeni ine ubangina mi merenggecdeu ngeni sasawango
yeni homegec, ifi isocngoc homedacgecde, imoc edengunuduae.”

⁶ Anu Yesungo yoa mong heima yofi edeyunuec, “Ngc mong ye fig
ic mong waing uayau homeru nanec. Nanu ye kemma fora hofocma
⁷ waing uaac gareng edeec, ‘Ic yomocac fora hofocma kecbare kifa
harebec bic ande nga ye nocac eng namma bangec kereha nedarude?
Imocac ic imoc herecgema ukuna.’ ⁸ Ifi deu waing uagarengngo deec,
‘Kunenna, ge imoc wana kifa yomohai ifingoc nammanu haniau usuma
bangec goa kerehagoc heikecbesare. ⁹ Ifi amba ngadeguc fora gombunga
anude gedang. Nga fora mi anudeu ge naric herecgema ukubesena.’ ”

¹⁰ Sabata naso monnu Yesungo kpekpeturang ama monnu emma kpoukpou ua meec. ¹¹ Meu ngac mong imohai tarec, ye hafeiac hadehade mongngo ngadea mendanggeu ngadehokufu kefu kifaya 18 bic anu naric mi kpehengaibac. ¹² Nga Yesungo ye hemma yearu haudeac kpacma edeac, “Ngac negenna, ni hafeiga meickeba kpac ande.” ¹³ ifi dema maria witiau faimanu ngac ye ngadea bic kpehengaima sorongaiu yacma namma Anutu dengereec.

¹⁴ Ifi anu kpekpeturang amaac gareng yeng ine Yesungo sabatau mengec mengere ua meecac herebu negemma ngicngac edeyunuec, “Uameme 6 fede, imohai ua mebesonga. Ifi anu ngeni naso imohai hagec mengerengunugecde nga sabata nasou ine kpac.” ¹⁵ Ifi deu Kebungo meremmiec, “Ikocngic, ngeni sasawa burumaka nga donggicfocngina doku yemmegecdeac sabata nasou yungecyunugec, yeni amanginaunac magec meyunu kengandae, imocngo ngereede. ¹⁶ Nga ngac yomoc Abrahnggac naroannoc, ye ine Satangngo kifa 18 bic dzegeu kecmanu sabata nasou yungec yungera anude, imoc negenggec ifingoc ngereede.” ¹⁷ Yesungo ngabafora turunga ifi merengyemmu yeni gameyunudarec. Nga ngicngac tosea yeni ine faka engena sasawa meu henggec, imocac sogai andacgec.

¹⁸ Imocac Yesungo yofi deec, “Ni noc wiacfusing yoac heiba ngeni Anutuac eucererengac siriha naric negengecgecde? ¹⁹ Imoc mastet gbomea isoc, ngic mongngo mastet gbomea mema uayau homeru yadima ic wegena anu sawau neng yeneng hama fawau faec heigec.”

²⁰ Ifi dema Yesungo monggoc deec, “Anutuac eucerereng, imoc noc wiacfusing yoac heiba negenggecde, ²¹ Imoc yis isoc, ngac mongngo farawa 20 kiroacsoc meu uuha yisgoc yerecgema meu hafoangoc yisgoc anude.”

²² Yesungo taong nga amabisicfu yerecgema ngicngac yenearu kpoukpou ua mema Yerusarennu kenudeac kenec. ²³ Kemmanu ngicngac goa yeneng kpesimigec, “Kebu, ngicngac efeanec, yenengsac komoc kpegecde me?” ifi degec Yesungo yofi merenec, ²⁴ “Ngeni nagu kapiau enggecdeac ua seserigoc mekecbisia. Ni edengunuba, ngicngac homac yeni Anutuac eucererennu enggecdeac uatoa mema obohogece.

²⁵ Nga ama minginango yacma nagu heiu ngeni ngadeau namma nagu heima degecde, ‘Kebu, nagu witinemmena ereni.’ Ngeni ifi degec yeng merengngemmema yofi deude, ‘Ngeni dahacnac? Ni mi negengngunuduade.’ ²⁶ Ifi deu ngeneng degecde, ‘Neni gegoc nenedoku neing nga geng neneac sinnu namma edekpou anemmenec.’ ²⁷ Ifi degec, yeng ine monggoc edengunuude, ‘Ngeni dahacnac? Ni mi negengngunuduade. Manganameme, ngeni neac kicfunac meickegec.’

²⁸ Ngeni Abrahng nga Isaka amma Yakobo nga profete sasawa Anutuac eucererennu tacgec yenenggecde. Nga ngeni ine ngadeau ukungunugec kemegecde. Ihai ngeni kiacma enac kisaranggema kegcgecde. ²⁹ Nga ngicngac yeni wenac ere ereaunac nga keme kemeaunac amma nort amma sautnacngo hama Anutuac eucererennu tacma neneyaka negecde. ³⁰ Amma goa ngadea kecandae, yeni warac warac anggecde nga warac warac kecandae, yeneng ngadea anggecde.”

³¹ Naso imohaingoc farisaio goa yeneng hama Yesuac degec, “Herodengo gubeso andeac bangec yomoc wama kenna.” ³² Ifi degec Yesungo

yofi merengyemmeec, “Ngeni kemma katekasi imoc yofi edegec, ‘Negenec, ni yaguc nga wereckenu hadehade nga yafing kporacyunuma hafeigoc mengereyunuba uameme harebecfu uana wisickeude. ³³ Ni yaguc nga wereckenu amma wereu kengkecbade. Profete yeni bangec goau naric mi yunuhomesong, kpac. Yeni Yerusarennusac yunuhomesong, faka ifi fede.’

³⁴ Yerusareng Yerusareng, ge profete yunuhomeannec nga ngic gearu sueyunuyunuya, yeni hocngo yenereannec. Nga Kokorec nonggeango nambaracfora kpeganga bageau fororacyunuande, ni ifi isoc naso homac nambaracfocga kpedzucngunubadeac negembare ngeneng ine imocac songo mi negenggec. ³⁵ Negendae, amangina kisi nanude nga ngeni monggoc mi nenggecde kecma yofi degecde, ‘Kebuac kpacfu ngic hade, ye kenehagoc.’ ifi degecde, imohai ngeneng monggoc nenggecde.” (*Mitiyegec 118:26*)

14

¹ Yesungo sabata naso monnu farisaio yeneac enarameme monggac amau yaka neudeac enu farisaio yeneng yeac haifaka hennegeng amma tacgec. ² Imohai ngic mong sebia yadi yadia, yeng hama Yesuac kicfu nanu ³ Yesungo dedeseriyoacac negen negengngic nga farisaio yofi kpesiyemmeec, “Sabatau ngic mengec mengereyunuac sing mong fede me kpac?” ⁴ Ifi deu yeni turunga mong mi merenggec Yesungo ine ngic imoc maringo mema mengerema sueu kenu ⁵ yofi edeyunuec, “Nge-nearunac monggac medac me burumaka mongngo dokuteng monnu kemeu sabata naso anu ye sifu bic kemma kpedziu ereude.” ⁶ Ifi deu yeneng yoac imocac turunga meremmigecdeac obohogec.

⁷ Anu imohai ngic heitaiyunuyunuya goa yeneng tatac warac warac isinggema ihai tacgec Yesungo yenensima yoac heima yofi dema edeyunuec, ⁸ “Ngic mongngo memeturanggac yakau heitaiguude, imohai ge yakaac tatac warac waracfu bic mi tachesena. Ngic heitaiyunuyunuya, yeneanunac mongngo gedang geac engena anu ⁹ ngic ye nga ge ngerahafoc heitainguruec, yeng hama yofi edeguude, ‘Ge meickemana ngic yomocngo taru.’ Ifi deu gameguu tatac wisic wisickeau yombong kemma tacnade. ¹⁰ Ngic mong heitaiguu ge ine kemma tatac wisic wisickeau tachesena. Ifi anna ngic heitaigec, yeng hama gemma yofi gedang deude, ‘Tosona, ge tatac warac waracfu ekemta tacna.’ Ifi deu ngicngac bic tacdae, yeneac kicfu ewehaihei anggenude. ¹¹ Ngic mong ye yengena sebi meengande, ye memagecde nga mong ye sebia memaemeande, ye meenggecde.”

¹² Nga Yesungo ngic heitaiec, yeac ifingoc yoac mong yofi deec, “Ge wenacfu me marai yakaneneac areng goa heitaiyununade, imohai ogofocga me dacmunac me arengfocga me dzofinacnginagoc geac wegenacfu kecdae, yeni mi heitaiyunubesena. Yeneng turunga gedang monggoc kpougenggec sing imohai turungga bic menade, imoc mi ngereede. ¹³ Ge heitaiyununadeac yaka mengerenade, naso imohai ine ngic makpekpea nga sebi mangang nga hanimangang amma kicpisc heitaiyunubesena. ¹⁴ Ge ifi amma kenecgagoc annade. Imoc yofiac, ngic imoc yeni turunga kpougenggecdeacsoc mi anggecde. Nga geng yaka imocac turunga imoc ngicngac dindingac gborima yacgecde, naso imohai menade.”

¹⁵ Ifi deu yeni yaka netacma yoara negenggec yenearunac ngic mongngo Yesu edeec, “Mong ye Anutuac eucererennu emma yaka netarude, ye kenehagoc.” ¹⁶ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ngic mongngo nenesemeng kuneng mengereudeac negemma ngicngac homac hau yeneac yoac faima heitaiyunuec. ¹⁷ Heitaiyunuu yakaneneac naso hau ye wanacngiha sueu yeng ngic heitaiyunuec, yeni edeyunuudeac kemma deec, ‘Hagec, wiac sasawa bic mengereding tacde.’ ¹⁸ Ifi deu ngic sasawango degbedic amma ngic warac warac yeng deec, ‘Ni bangec mong bummedua, imoc hembadeac kembeso negenduae, imocac negenna mi manganebeso.’ ¹⁹ Nga mongngo deec ‘Ni burumaka ngiwa 10 uaac amma bummedua, imocac kemma uau tobangyunubeso negenduae, imocac negenna mi manganebeso.’ ²⁰ Ifi deu ogongira mongngo deec, ‘Ni ngac medua, imocac amma naric mi habade.’ ²¹ Nga wanacngic ye kemma yoac imoc sasawa mingina edeu minginango herebu negemma wanacngic yofi edeec, ‘Ge taonggac sinnu nga singbiscifu bic kemma ngicngac makpekpea nga sebimangang amma kicpisc nga hanimangang, yeni hesicyununa hagec.’

²² Ifi deu wanacngicngi kemma deec, ifi isoc amma dzigenema yofi edeec, ‘Kunenna, ge dedang, imoc bic andacdua nga ama manau ine tatac fedengoc.’ ²³ Ifi deu minginango deec, ‘Ge singtoa nga singbisc fedacde, imohai kemma ngicngac yenemma hagecdeac serima dema hesicyunuma hana yeni amana mana yomoc mewakebisia. ²⁴ Ngic heitaiyunuyunuya, yenearunac mongngo yakana ohoai, imoc naric mi nehembesande, imoc edengunuduae.’”

²⁵ Yesungo kenu ngicngac habutoango ye modacma kenggec dzigenema yenemma deec, ²⁶ “Ngic mong ye hama modacnubeso negenside, ye yengena nonggomama nga eneng nambaracfora amma dacmunac nga yengena kekeha ifingoc mi ngadeheudeu ua medacna naric mi anude. ²⁷ Nga mong ye yengena mariponga mi tofohoma modacnuudeu ye medacna naric mi anude. ²⁸ Ngenearunac ngic mongngo kicfific ama-herc mebesonga negende, ye ama naric medarude me kpac, imocac waicke tacma hanahema iwaiac buma osoareng andarudeu ngereude. ²⁹ Nga ye hanahema ifi mi amma eng simenga yerecgea faima ama tosea mi medzickebac dede ngicngac yeneng imoc hemma deendema ammima ³⁰ yofi degecde, ‘Ngic yomoc ye ama mebesonga amma kuha mong mi feecac ama ua mi mesiec.’

³¹ Anu ngictau mongngo ngicfora 10 tauseng eng meyunuma kemma ngictau mong ye ngicfora 20 tauseng, yenigoc ewegecde, imoc mi ngereude. Ye matacna yofi isinggemaguc anude, neac ngicfocna 10 tauseng yeneng ngabafozna hagecde naric yunugecde me kpac. ³² Imoc naric mi anudeu yeni hereaungoc kecmagec yeng gubekisang ngic ruae dafi fingerudeac sueu kenude. ³³ Imocac ngenearunac mongngo yengena wiac sasawa mi ngadehedarudeu ua medacna naric mi anude.

³⁴ Kondung imoc wiac gombunga. Nga kondungngo kiacma songea kpac anudeu ine ye songea monggoc naric mi meficgeude. ³⁵ Kondung ifiango yaka sereau ukuni memefic mi anude nga bangec kereha semeng uau faiandae, imocgoc kpeturanggenideac siric ifingoc mi ande. Imoc eng ukuandae. Kedzahagoc yeng yoac yomoc negembeso.”

15

¹ Takesimeme ngic nga manganameme sasawa yeneng Yesuac yoac negembesonga yeac hoannu kendacgec. ² Nga farisaio nga mitiac negen negengngic yeneng negenggec imoc naric mi anu nasosoc yofi dekecgec, “Ngic yomoc ye manganameme hoangyunuma yenigoc yaka neande.”

³ Ifi degec Yesungo yoac mong heima yofi edeyunuec, ⁴ “Ngeneahunac ngic mong ye ramafora 100 femide. Ifi femiu yeneahunac rama mong sufuudeu minginango dafi anude? Ye rama 99 wayunuu bangec kisiu nanggec kemma mocgu imoc hofockecma meficgeude. ⁵ Meficgema ubangerec negemma fuayau faima tofohoma mekenude. ⁶ Mekemma ameau kensikema ngic ogofora nga tosofora wegenac kecdae, yeni kpacyunuma yofi edeyunuude, ‘Ngeni hagec nenahafoc sogaini. Ni ramana sufuec, imoc meficgedua.’ ⁷ Ifi isoc ngic kopocsihagoc mocgungosac ubamereng anu sogac sogai siriha imocngoc kurumennu fingerude, imoc edengunuduae. Nga ngicngac 99 yeni ubamerenggac sing mi obohoma kpetiac bic kecdae, yeneac amma sogac sogai ifia mi fingerude.

⁸ Me ngac mong ye siriwa dzoya 10 mekecma mong ukuu sufuudeu ye dafi anude? Ye kifaya kpedzereckema ama wanggema serima hofockengkecma meficgeude. ⁹ Meficgema ngac ogofora nga tosofora wegenac kecdae, yeni kpacyunuma yofi edeyunuude, ‘Ngeni hagec nenahafoc sogaini. Ni dzona ukuba sufuec, imoc meficgedua.’ ¹⁰ Nga ngic kopocsihagoc mongngo ubea merenu Anutuac angero yeni yenahafoc ifingoc sogaigecde, imoc edengunuduae.”

¹¹ Yesungo torokpema deec, “Ngic mong ye medahora yohockang kefoc. ¹² Nga medaha kapiango mama edeec, ‘Manggac, ge dzofinac goa hendzicma neac nobohana nenna neannaoc mekecbade.’ Ifi deu mangngirango iwaiya hendzicma medahora yemerec. ¹³ Yemeru naso mi hereemanu medaha kapia ye dzofinaha kpedzucnedacma mema bangec hereau kenec. Kemma imohai bangecac sicsauckekecfu dzofinactoaaya mekefec, imoc ukudarec. ¹⁴ Ukudaru kpac ammanu bangec imohai boditoa fingeru ye yaka nga wiac sasawaac obohoec. ¹⁵ Obohoma bangec imocac mingina mong yearu kemma ogo ammiu yeng bereha garenggeudeac berecodau sueu kenec. ¹⁶ Kenu berec yeneng yaka sebera negec, imoc neudeac ammiac nga mongngo ine yaka mong mi gumegec.

¹⁷ Ifi anu ye yengenaoc kekeha hentegecma deec, ‘Mannaac uamedacfora yaka negebec angandae. Nga neng ine yei yakaac homema homebeso anduae. ¹⁸ Imocac ni yacma mannaaru kembadeac negenduae. Kemma yofi edebade, “Manggac, ni kurumeng arenggac nga geac kicfu momoc kopocsic meficgeai, ¹⁹ imocac monggoc medacga kpacnugecde, imoc mi ngereeude. Ge sifu menuna yagurangicfocga yeneahunac mong isoc amma kecbesare.” ’ ifi negemma kenec.

²⁰ Amma medac ye hereaungoc kemmanu mamango bic hemma yeac ubea manganu yearu nedzima kemma tofohoma titikoc ammiu ²¹ medacngo deec, ‘Manggac, ni kurumeng arenggac nga geac kicfu momoc kopocsic meficgeai, imocac medacga monggoc kpacnugecde, imoc mi ngereeude.’ ²² Nga manggacngo ine wanacngicfora yofi bic edeyunuec, ‘Ngeni bicbic kemma ngakpiherec gombunga yombong mehama heimigec kemeu gbonggac ring heimima hanitabe haniau heimigec kemeu. ²³ Ngeni kemma burumakamedaha gbofoma, imoc

mehagec kpema nenahafoc nesogai anni. ²⁴ Medacna yomoc ye bic homeec, ifi negening ammanu ye kekec monggoc meficgedac. Ye sufuecfunac monggoc meficgeding.' Ifi deu yeni nesogaitoa anggec.

²⁵ Ifi ammagec medaha kunengngo semeng uau kecma ihacnac ama mewegenema hama ine musi nga yegec fede fedeac udumeng negemma ²⁶ uamedac mong kparu hau kpesimiec, 'Noc faka fingece?' ²⁷ Ifi deu uamedacngo turunga yofi merenec, 'Munagango kpesipiriha kpac gombunga amau monggoc dzigenedacac amma manggango deu burumakamedaha gbofoma kpeding.'

²⁸ Ifi deu dara ye herebu meficgema ngadeau namma amau enudeac mi ammiu mamango mama amau enudeac demekiri ammiu ²⁹ darango mama edeec, 'Negenna, ni kifa dafiguc geac wanac ua mema kecma yoacga mong mi kpeai. Ifi mekecba ogofocna yenigoc noningmedaha mong nenideac mong mi nennec, kpac. ³⁰ Nga medacga imoc ye iwaiga singtoangagoc kecma ukuma hau geng ine yeac amma burumakamedaha busia kuneng kpenec.'

³¹ Ifi deu mamango deec, 'Medacna, ge nasosoc nigoc kecanec nga neac wiac sasawa imoc geacnoc. ³² Nga nenang yaguc ubangerec negemma nesogai ambisina. Munaga yomoc ye bic homeec, ifi negening ammanu ye kekec monggoc meficgedac. Ye sufuecfunac monggoc meficgedingac ifi anni.' "

16

¹ Yesungo medacfora yoac yofi edeyunuec, "Ngic mong dzofinacgoc yeng dzogareng ngic mong meec. Meu yeng yegoc kecma yeac dzofinac garenggekefec. Garenggekefu goa yeneng yeac yofi dema edegec, 'Dzogarenga imoc ye dzofinacga mi garenggema sicsauc faiande.' Imocac amma yeng dzogarenga kparu hau ² edeec, 'Geac fakaga mangana degec negengkecduae. Dzogarena monggoc naric mi kecnade. Ge imocac dzofinacac nga uagaac siduc hafoangoc ohoma nenna.' ³ Ifi deu dzogareng yengenaocngoc yofi negenec, 'Ngickunennango dzogareng ua nearunac meickeude. Nga ni ama uamemeac osiduae amma kucna mi fede, derecgenecngic ambadeac gamenude, imocac dafi ambade?'

⁴ 'O, yaguc negenduae. Uaunac meicnugec kpac anu goa yeneng amanginau heitainugecdeac faka mong ambade.' ⁵ Ifi negemma ngic sasawa kunengaac turung mekegcec, yeni tembuc tembuc kpacyunuec. Kpacyunuu ngic warac enec, ye kpesimiec, 'Ge kunenna yearunac turangga dafiguc annec?' ⁶ Ifi deu meremmiec, 'Oriwa kereha kes 600.' Ifi deu edeec, 'Ge turungkibiga mema bic tacma kes 300sac ohona.' ⁷ Dema ngic mong kpesimiec, 'Nga ge turung dafiguc annec?' Kpesiu meremmiec, 'Wit toru 800, imocacsoc.' Ifi deu edeec, 'Ge turungkibiga mema 640sac ohona.' ⁸ Anu dzogareng mangana ye negengising amma anecac dzofinac minginango dengereec. Nocac bangectoa bangec yomocac medacfora yeni kperagiaac medacfora ferahema ebiriangoc meficemeandae.

⁹ Neng ine yofi edengunuduae, dzofinac yengenaocngoc fakaya dindingac kpac, ngeni wiac imoc mema ogo gboria meficgebisia. Ifi anggec dzofinacac naso kpac anude, imohai ogofocnginango bangec feengkefude, ama imohai heitaingunugec enggece. ¹⁰ Ngic mong ye yoac modacma wiac kapianec gombunga garenggeande, ye ifingoc

yoac modacma wiac kuneng garenggema kefude. Nga mong ye yoac mi modacma ikoc amma wiac kapianec gombunga mi garenggeande, ye ifingoc yoac mi modacma ikoc amma wiac kuneng gombunga mi garenggeude. ¹¹ Nga ngeni yoac mi modacma bangecac dzofinac mangac manganea gombunga mi garenggegede isoc ngic mongngo dzofinac fora garenggegedeac maringinaiu naric mi faiude. ¹² Nga ngeni yoac mi modacma ngic monggac dzofinac gombunga mi garenggeged isoc, imohai wiac ngeneac desi desia imoc ngemmegecedeac osiude. ¹³ Uamedac mocgungo ngic kuneng yohockang yereac kingang naric mi kpeude. Ye monggac songo negemma mong ngadeheude me monggaru kpeketahema mong waude. Ngeni, Anutu nga dzofinac yereac kingang sofucngoc kpegecedeacsoc mi ande.”

¹⁴ Yesungo yoac imoc deu farisaio yeni hiedzoac songo kuneng feyem-meeccac amma imoc negemma detenic ammigec. ¹⁵ Ammigec Yesungo yofi edeyunuec, “Ngic yeneng dindigac dengemmegecedeac ngeni imoc yeneac kicfu faka dindigac angkecdae. Nga Anutungo ine wiac uba-herenginaiu fede, imoc negendacde. Imoc yofiac, ngic yeneng wiac monggac negenggec engena angkecede, imoc Anutungo henu faka mangana yombong ande.

¹⁶ Moseac dedeseriyoac nga profete yeneac yoac dekperagigec erema Yohane fingeru naso imoc wisickede. Nga imohacnac erema ngicngac yeneng Anutuac eucerereng dekperagigecde. Dekperagigec ngicngac yeni serima ihai endae. ¹⁷ Bangec nga kurumeng meickeu kpac anude, imoc efea nga Anutuac dedeseriyoac imohacnac dzikangabisic meic meicke imoc ine naric mi fingerude. ¹⁸ Ngic mong ye enema wama ngac mong meude, ye serofaka anude nga mong ye ngac wawaya meude, yeng ifingoc serofaka anude.”

¹⁹ Anu Yesungo monggoc deec, “Ngic mong kefec, ye dzeingakpia gombunga linengngo memea* amma ngakpia witiau saccac siriha gombunga heima wenacsoc nenesemengtoagoc nga ondzonggoc amma songo witiau takefec. ²⁰ Nga yeac amasinnu, oda ngadeau ine ngic mong makpekpea kpara Radzaro kefec. Ye sebiau kubecngo wake wakea nga ngic yeni ihai faigec fekefec. ²¹ Fema ngic dzofinacgoc yeac tebounac yaka tosea maande, imoc neudeac ammikefec. Nga kasi yeneng ine hama kubeha aberekefec.

²² Kecma ngic makpekpeango homeu angero yeneng ye mekemma Abrahangac hoannu faigec kefu ngic dzofinacgocngo ifingoc homeu tonggogec. ²³ Tonggogec ye homecamau kecma ihai kpendzeng kuneng kpekefec. Ifi kpekecma kic fima henu Abrahangngo hereau yombong tarec nga Radzaro henu yeac hoannu tarec. ²⁴ Ifi hemma kpacma deec, ‘Abraham manna, ni yei gerec manau kpendzeng kuneng kpeduae, imocac amma ge ubaga neac manganeu Radzaro suena kemma gbonga susiango dokuu nemurucke hama nedzaranna menomaneu.’ ²⁵ Ifi deu Abrahangngo yofi deec, ‘Medacna, ge wiac mong negensibesena. Ge bangecfu kecmana ngicngac yeneng iwai gombunga gombunga genggec mekecna Radzaro ine manganasac migec. Yaguc Radzaro yei menomanedae nga geng ine kpendzeng kpekecne. ²⁶ Nga monggoc torokpema deduae, botucninaiu tufatoa faifaia fede. Ifi anu mongngo

* **16:19:** Lineng imoc dzaring mong dzuama imoc ambi feranga isoc.

yeihacnac ferecgema gearu haude me ihacnacngo yei haha, imoc osiosia.’

²⁷ Ifi deu dzofinacgocngo deec, ‘Ifi anu manggac derecgegema, ge Radzaro suena mannaac amau kenu. ²⁸ Dacmunafocna 5 ihai kecdae, yeneng kpendzengbangec yomohai habauac ye kemma gorongina kpema edeyunubeso.’ ²⁹ Ifi deu Abrahangngo ine yofi deec, ‘Yeni Mose nga profete yeneac yoac mekecma negengkecbisia.’ ³⁰ Ifi deu dzofinacgoc kefecngo deec, ‘Abrahang manna, imoc kpac. Ngic mongngo homecfunac gborima kemma edeyunuu ine ubamereng anggecde.’

³¹ Ifi deu Abrahangngo yofi deec, ‘Yeni Mose nga profete yeneac yoac mi negemma wagecdeu ngic mongngo homecfunac gborima deu ye ifingoc naric mi modacgecde.’”

17

¹ Anu Yesungo medacfora yeneac yofi deec, “Ngicngac faka mangana anggecdeac faitobang, imocngo bangecfu fingerude. Nga ngic mongngo ngicngac ogofora faitobang ifia ayemmeude, ye ine sowehagoc. ² Ye nambarac kapia yenearunac mong mangana mi kpoumiudeac ye yagucnoc dzamandzing ubeau ubahemima kondunnu ukugec kemeu, imoc yearu ngereebac. ³ Ngeni ngenaocngoc garengemema kecbisia. Tosoga mongngo kopocsic meficgeudeu ge goroyoac edena. Nga ye ubea merenudeu kopocsiha wabesena. ⁴ Nga ye uameme mocguac manau atac 7ngoc ge memanganeguu naso 7 ifingoc gearu dzigenema hama yofi deude, ‘Kopocsic yomoc anaiac ubahodung negenduae.’ Imoc deudeu kopocsiha wakecbesena.”

⁵ Anu aposoro yeneng Kebuac degec, “Ge negen negensinnina meyadinemmena.” ⁶ Ifi degec Kebungo yofi merengyemmeec, “Negen negensingngina kapia mastet gbomea isoc fengemmeudeu ngeni fig ic yomoc ye yengenaoc godeagoc fukema kondunnu kemema nanudeac edegec ye enacngina tofohoma naric kemema nanude.”

⁷ “Anu ngenearunac mongngo wanacngiha bangec mendzic mendzic kefude me ramaburumaka garengkekefude, yeng semeng uaunac hama amau ereu minginango matacma yaka neudeac mi deude. ⁸ Ye ine yofi edeude, ‘Ge ngakpikporucga mewegenema yakana mengerema heng-gareng anemta tomiai nanna. Tomiai nammana neba wisickeuguc ge yaka naric nenade.’ ⁹ Minginango wanacngic uayoac ifi miu yeng yoara tofohoma ua medacdac, imocac ubangerecyoac mi edeude. ¹⁰ Ngeni ifingoc wiac anggecdeac dengecdengemema, imoc mesidacma yofi debisia, ‘Neni wanacngic amma uaninasac meding.’”

¹¹ Yesungo ifi dema Yerusarennu kenudeac sing modacma Samaria nga Gariraia botucngirau kenec. ¹² Kemma guruama monnu emmanu ngic 10 kukuseringngoc sinnu hamagec meficyunuec. Anu yeni hereaungoc namma ¹³ kpacma degec, “Yesu, kunennina, ge neneac ubaga manganeu.” ¹⁴ Ifi degec Yesungo yenemma edeyunuec, “Ngeni kemma womong gareng fingecyemmema sebingina edzacyunugec.” (*Sesememe 14:1-32*) Ifi deu yeni sinnu kemmagecngoc sebingina ngereec. ¹⁵ Ngereegec yenearunac mongngo sebia ngereeu hemma dzigene hama sariangoc arohoma Anutu dengereec. ¹⁶ Dengerema Yesuac haniau kicmesuya hetutuckema makpe fema yeac ubangerec yoac deec. Amma ngic imoc ye Samariangic. ¹⁷ Ye ifi anu Yesungo kpesimiec, “Ni negemba

ngic 10 yeneng ngerec ngeree meficgedau nga ngic 9 yeni damoc? ¹⁸ Ngic yomoc ye areng monnunacngo yeneac botucfunac yengsac Anutu afeheudeac dzigenema hade nga goa yeni ifingoc anggec naric ambac.” ¹⁹ Dema Yesungo yeac yofi deec, “Ge yacma kenna, negen negensingango mengeregudac.”

²⁰ Farisaio goa yeni Anutuac eucerereng noc nasoac haudeac Yesu kpesimigec yofi merengyemmeec, “Anutuac eucerereng hau ngeni imoc kicngo naric mi henggecde. ²¹ Amma yofi naric mi degecde, ‘Ngeni henggec, ye yoc me ngeni henggec, ye edimoc.’ Negenggec, Anutuac eucerereng imoc ubaherenginau fede.” ²² Ifi dema medacfora yeneac yofi deec, “Kecma naso mong hau ngeni Ngicac Medacac uameme mocgusac henggecdeac angemmeude amma naric mi henggecde. ²³ Nga ngicngac yeni ngeneac yofi degecde, ‘Ngeni henggec, ye edi.’ me ‘Ngeni henggec, ye yei.’ Ifi degec ine mi modacyunubisia nga ihai bic mi kembisia. ²⁴ Imoc yofiac, sawau piratac heiu kperagiango nobocnac ferecgema noboc kengande, Ngicac Medac ye ifi isocngoc hahanasoyau fingectegerude. ²⁵ Hanahema ine naso yomocac kisis yeneng ye ngadehegeg kpendzeng homac kpeude.

²⁶ Noaac nasou faka fingerec, Ngicac Medacac haha nasou faka ifiangoc fingerude. ²⁷ Ngicngac yeni nenedoku nema ngic ngacfu kenggec nga manggac yeneng degec, ‘Ni naroanna ngic mibade.’ Ifi angkecmagec Noango wageu enu doku yadima wiac sasawa semedaru manganema kpac andarec. ²⁸ Nga Rotiac nasou faka ifiangoc fingerec. Ngicngac yeni nenedoku nema iwai bummema suema neneyaka mehomeckecma ama mekecgec. ²⁹ Nga wenac mong ifi amma kecmagec Rotingo Sodong waec, wenac imohaingoc Anutungo negenu kurumennunac gerec nga sarafa hoc* imoc ine kia isocngo mama wiac sasawa dzedaru kpac andarec. ³⁰ Nga Ngicac Medac fingectegerudeac nasoyau faka ifia isoc fingerude.

³¹ Naso imohai ngic me ngac mong ye ama witiau tarude nga iwaiyango ama manau taru ye imoc meudeac ama manau mi embeso. Nga mong ye semeng uau nanude, ye ifingoc ameau dzigene mi kembeso. ³² Roti enemaaru faka fingerec, ngeni imoc negensibisia. ³³ Ngic mong ye kekeha segereudeac ua mekecde, ye kekeha ukuu sufumiude nga mong ye kekeha ukuu sufuude, ye kekeha fingecmiude. ³⁴ Tofocnac imohaingoc yohockang yeri fefe mocguac witiau femaac Kebuac areng yeneng yerearunac mong mema mong ine wagec feude. ³⁵ Nga ngac yohockang yerahafoc imohaingoc namma flawa medzamema kecmac Kebuac areng yeneng yerearunac mong mema mong ine wagec nanude. ³⁶ Nga ngic yohockang yeri semeng uau kecmac Kebuac areng yeneng yerearunac mong mema mong ine wagec uau kefude, imoc edengunuduae.” ³⁷ Ifi deu medacfora yeneng kpesimigec, “Kebu, faka imoc dahai fingerude?” Kpesimigec Yesungo yofi merengyemmeec, “Koec koec neng yeni fareng fede, imohai eacgecde.”

18

¹ Medac yeneng nasosoc modzotitia kpac nunumu ua megecdeac Yesungo yoac mong heima yofi edeyunuec. ² “Yoac isic isingge ngic mong ye taong monnu kefec. Ye Anutuac kengec mi angkefec nga ngicngac

* **17:29:** Sarfa hoc imoc hoc mong dzagec dzagec. Gerecfu dzeu gereha gerecyohoc ande.

yeneac ewehihei mong mi angkefec. ³ Nga taong imohaingoc ngac hodzec mong kefec, ye nasosoc yearu hama yofi dekefec, 'Ngabafocna yeneng memanganenubeso amma kecdaec neac yoac dindingac dema meficnubesena.' ⁴ Ngac ye ifi dekefu yoac isic isinggengo meficgudeac mi negenec. Amma ngade ngac imocac modzea tiu yengenaocngoc ine yofi negenec, 'Ni Anutuac kengec mi anduae nga ngic yeneac ewehihei mong mi negenduae. ⁵ Nga ngac hodzec yomoc ye nasosoc nearu hama hatahenengkecde, imocac amma yoara mengeremibesare. Ifi mi ambadeu ye nasosoc hakefu modzona tiyombonggeude.' "

⁶ Anu Kebungo yofi deec, "Ngeni yoac isic isinggengo faka dindingac mi modacande, yeng yoac deec, imoc negensibisia. ⁷ Anutungo ngicngacfora meisingngunuec, ngeneac amma modzea mi tiude. Ngeni hadzing toforec ye meficngunuudeac kiacnginango yearu kenu ye ngenec amma faka dindingacfu meficngunuudenoc. ⁸ Nga nasongina mi mehereema faka dindingac fingecngemmeudeac ua bic meude, imoc edengunuduac. Nga Ngicac Medacngo haude, imohai ngicngac ye negensinggedae, ngicngac ifia negemba homac kecgecde."

⁹ Ngic goa yeni yenangac negenggec dindingac anu goa ngadeyunuma kegec, yeneac negemma Yesungo yoac mong heima yofi deec, ¹⁰ "Ngic yohockang, farisaio mong nga takesimeme mong, yereng numuecdeac Anutuac womonnu enoc. ¹¹ Emma farisaiongo yacma namma yengenaac negemma yofi dema numuec, 'Anutu ni ngic goa, godzungic nga faka mangana me kaisero angandae, yeni isoc kpac. Nga takesimeme ngic edimoc, ni ifingoc ye isoc kpac, imocac ubangerec edeguduac. ¹² Amma sondasoc uameme yohockang yakasege kecanduae nga wiac sasawa mekecduae, imoc 10nunac mocgu genganduae.' ¹³ Anu takesimeme ngic yeng farisaioac hereau namma kpehengaima kurumennu fiu enudeac negengebirima ine ngonducnema mokuhaus kpeama yofisac dema numuec, 'Anutu, ni kopocsimeme, ge neac ubaga manganeu.' ¹⁴ Nga takesimemengo ifi deecac Anutuac kicfu ngic dindingac amma amau kenec, imoc edengunuduac. Nga farisaio ye ine kpac. Ngic mong ye yengena sebi meende, yeni ye memagecde nga mong ye yengena sebi memameude, ye meenggecde."

¹⁵ Ngicngac goa yeni Yesungo sabacfocngina mariango kpesereyunuudeac yearu meyunu hagec. Hagec medac yeneng yenemba ine kpetariyemmegec. ¹⁶ Kpetariyemmegec Yesungo ine kpacyunuma deec, "Nambaracbisic yeni nearu naric hagec, ngeni kpaec mi heiyemmegec. Anutuac eucerereng imoc nambaracbisic yofia yeneac. ¹⁷ Foracngoc, mong ye nambarac kapia angkecdae, ifi isoc mi angkecde, ye Anutuac eucererennu naric mi enude, imoc edengunuduac."

¹⁸ Ngic enara mongngo Yesu kpesimiec, "Kpoukpou gombunga, ni dafi amma kekecseri mebade?"

¹⁹ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, "Ge nocac gombunga denendang? Anutu mocgungo gombunga kecde. ²⁰ Ge dedeseriyoac yomoc bic negenec,

'Ge kaisero mi ambesena, ngicngac mi yunuhomebesena, hamangec mi mebesena, enacfu faifai mi ambesena nga nonggo manghocga seseheyurubesena.' " (Makekeng 20:12-16; Dedeseri 5:16-20)

²¹ Ifi deu ngicngo merenec, “Ge denec, imoc sasawa sebigborinaungoc angereai.”

²² Ifi deu Yesungo imoc negemma edeec, “Ge wiac monggac engngoc kpedadangenec, imoc yofi ambesena. Finacga sasawa fegende, imoc suena hiedzo kirecgeu imocngo ngicngac makpekpea medereyemmebesena. Ifi anna kurumenggac dzofinac fingecgenu hama modacnubesena.” ²³ Ifi deu ngic ye yoac imoc negemma ubaebic kuneng meec, nocac ye dzofinactoa homac femiec.

²⁴ Yesungo ngic henu ubaebic meu yofi deec, “Ngic dzofinactoaagoc yeneng Anutuac eucerereng manau enggedeac uatoa yombong ande. ²⁵ Kamerengo bungic singau engeng imoc ua efea nga ngic dzofinactoaagocngo Anutuac eucererennu engeng, imocngo ine uatoayagoc.” ²⁶ Ifi deu ngicngac yeneng yoac imoc negemma kpesimigec, “Ifi anu merang naric komoc kpeude?” ²⁷ Ifi degec Yesungo deec, “Ngic ngeni faka goa megedeac obohoda, imoc Anutungo naric meude.”

²⁸ Ifi deu Petorongo deec, “Negenec, neni ama nga iwainina wama ge modacguma kecdimbe.” ²⁹⁻³⁰ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ni foracngoc edengunuduae, ngic mong ye Anutuac eucererenggac amma amea me enema me nambaracfora nga dacmunafora amma nonggomama wayunuma kecde, yeac yofi fingerude, ye warac iwaiaagoc kefec, imoc ferahema kekec nasoyau iwaiaa monggoc homac meficgeude. Amma wisickeu bangec siraha mong haude, imohai kekecseri ifingoc meficgeude.”

³¹ Anu Yesungo medacfora 12 ngadeau meyunuma yofi edeyunuec, “Negendae, nenang Yerusarennu ennide. Enni imohai profete yeneng warac Ngicac Medacac yoac kibinginau ohogecmoc, imocac fora fingedarude. ³² Nga ngic yeni ye mema faigec bangec monnunac ngic Anutu mi negemmidae, yeneac mariu enu yeneng detenec nga meenti memati ammima desofoc ammigecde. ³³ Amma dzikacngo ye kpekecma kpehomegecde. Nga ye uameme harebec ammanu ine monggoc gborima yarude.” ³⁴ Ifi deu medac yeneng yoac imoc negemma mong mi negengireckegec. Yoac imocac hania imoc yenearu sufu sufuya feu Yesungo yoac deec, imoc mong mi negengireckegec.

³⁵ Yesungo Yeriko taong mewegenemanu ngic kicpisc mongngo sing tegiau tacma iwaiaa derecgekefec. ³⁶ Amma negenu ngicngac habutoango ferahema kengha anggec kpesiec, “Imoc dafi andae?” ³⁷ Kpesiu edegec, “Yesu Nadzaretanac, yeng ferecgema kende.” ³⁸ Ifi degec yeng kunengngoc kpacma deec, “Yesu Dawidiac bangec, neacnec ubaga manganu.” ³⁹ Kparu ngicngac kiwau kenggec, yeneng kpetarimima waickema tarudeac edegec yeng ine monggoc arohoec, “Dawidiac bangec, neacnec ubaga manganu.” ⁴⁰ Kparu Yesungo namma kicpisc yearu mekenggecdeac edeyunuu yeni wegenac mekenggec Yesungo yofi kpesimiec, ⁴¹ “Ni noc wiac anggembadeac negennec?” deu merenec, “Kebu, kicfifi ambadeac negenduae.” ⁴² Ifi deu Yesungo edeec, “Negen negensinggango mengeregudeac, ge monggoc kicfifi anna.” ⁴³ ifi deu ngic ye imohaingoc kicfifi amma Yesu modacma Anutu dengereu ngicngac sasawa yeneng imoc hemma Anutu dengeregec.

19

¹ Yesungo Yeriko ferecge kemmanu ² takesimeme ngic yeneac enara

mong dzofinactoyagoc, kpara Sakaio, ye ihai kefec. ³ Yeng Yesu ye ngic dafia dema hembesonga negenec. Amma ye ngic wegena anu ngicngac homac yeneac botucfu nanecac Yesu naric mi henec. ⁴ Ifi anu Yesungo sing kenudeac kenec, ye ngicngac yeneac botucfunac ihai waraima nedzi kemma fig ic mong nanec, imocac witiau emma kic fima tarec. ⁵ Taru, Yesungo imohai kensikema kiwa fiu enu edeec, “Sakaio, ni yaguc amagau hama tacbade, ifi negenduaeac ge bic mana.”

⁶ Ifi deu Sakaiongo icfunac bicbic mama Yesu ubangerecgcoc hoanggeu ameau kenoc. ⁷ Kenec ngicngac sasawa yeneng imoc hemma negenggec naric mi anu degec, “Yesungo manganamemengic yeac amau nocac kendac?” ⁸ Ifi degec Sakaiongo ine ihai namma Kebuac deec, “Kebu negenna, finacna mekecduae, imocac noboha ngicngac makpekpea yemmebade nga goa ikoc ayemmema wiac meai, yeneac turung atac fo meemma monggoc yemmebade.”

⁹ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Anutungo yaguc ama mana yomocac mingina ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde. Ngic yomoc ye ifingoc Abrahanggac kiscifunac. ¹⁰ Imoc yofiac, Ngicac Medac ye ngicngac sufu sufuya hofocyunuude nga kpedzucyunuude amma ebicfunac meyunuudeac maec.”

¹¹ Ye ifi dema kemma Yerusareng taong mewegeneec, imocac yeneng yofi negenggec, “Anutuac eucerereng imoc kicinaiu yombong bic fingectegerude.” Ifi negenggecac amma Yesungo yoac mong heima torokpema yofi edeyunuec,

¹² “Ngic mongngo ngickunenggac arenunac fingec fingera, yeng yofi negenec, ‘Ni bangec hereau kemba yeneng ngictau kpac nenggec dzigenema bangec yomocac ngictau ambade.’ ¹³ Nga ye kembesonga dema wanacngicfora 10 kpacyunuma dzo mong kpara mina mocgu tembuc tembuc yemmema deec, ‘Ni kembareng ngeni dzo yomocngo emekeng emeha amma kpetea meyadibisia.’* ¹⁴ Nga ngic yeac ama mocgufora, yeneng ine ye ubango ukugec. Ifi anu ye kenu ngic goa yofi dema edeyunuma sueyunugec kenggec, ‘Yeng neneac ngictau kefudeac songo mi negendimbe.’

¹⁵ Nga ye ihai kefu yeneng ngictau kpac migec kecma monggoc dzigenema bangehau haec. Hama wanacngicfora dzo yemmeec, imoc dafi meyadigec, imoc negenudeac kpacyunuec. ¹⁶ Kpacyunuu wanacngic warac warac yeng hama deec, ‘Kebu, ni dzo nennec, imoc meyadima dzo 10 monggoc meficgeai.’ ¹⁷ Ifi deu ngictaungo yofi deec, ‘Ge wanacngic gombunga amma ua gombunga medang. Ge yoac dedena modackecma wiac kapia gombunga garenggedanggac taong 10 garengyununadeac uayoac nga kuc genduae.’ ¹⁸ Nga wanacngic ngade, yeng hama deec, ‘Kebu, dzo nennec, imocngo dzo 5acsoc monggoc meyadie.’ ¹⁹ Ifi deu ngictaungo edeec, ‘Ge taong 5 imocac gareng faiguduae.’

²⁰ Anu ua ngic mongngo hama deec, ‘Kebu, dzoga yomoc kporuc manau sufuba tarec, imoc henna. ²¹ Ge ngic gereac amma kpekpeturang uaac hiedzo mi faima sifu meanec. Nga uau heihomec mi amma sifu foraya kpedzianec, imocac geac kengecnuu ifi anai.’ ²² Ifi deu ngictaungo deec, ‘Ge wanacngic mangac manganea, yoacga meremba imocngo giude. Ni ngic gereac amma kpekpeturang uaac hiedzo mi faima

* **19:13:** Mina mocgu imoc wenac 100ac uabung.

sifu meanduae. Nga uau heihomec mi amma sifu foraya kpedzianduae, imoc bic negennec. ²³ Nga ge nocac dzona yomoc dzo tohonu mi fainec? Ifi ambannu dzigenema dzona imoc nobohagoc mebai.'

²⁴ Ifi dema ngicngac goa ihai nanggec, yeneac deec, 'Ngeni dzo imoc wangepma wanacngic minadzoya 10 femide, ye migece.' ²⁵ Ifi deu yeneng degec, 'Kebu, ye dzoya 10 bic fede.' ²⁶ Ifi degec yofi merengyemmec, 'Ngc mong wiac goa femide, ye wiac monggoc migece nga mong ye wiac mong mi femide, yearu wiac fedemoc, imoc ifingoc wangepgece, imoc edengunuduae. ²⁷ Anu ngabafocna yomoc yeni neng ngictaungina kecma garengyunubadeac wagec, ngeni ngic imoc yei meyunu hama kicnau yunuhomegec.' "

²⁸ Yesungo yoac ifi deu wisickeu ye waraima Yerusarennu enec. ²⁹ Emma tiki kpara Oriwa, imocac wegena hama Betefage nga Betania amabangec mewegenema medac yohockang, yofi dema sueyuruec. ³⁰ "Ngeri ddingac kemma amabangec sing enarau tacde, imohai enec donggi medaha mong ngicngo witiau mi tatara, imoc witickegec nande. Nanu ngeri imoc meficgema witic yungecma mema haec. ³¹ 'Ngeri nocac donggi yungecdape?' Ifi kpesigecdeu ngeri yofi debesera, 'Kebungo imocgoc ua meudeac dede.' " ³² Yesungo ifi dema ngic sueyuruu kemma yeng deec, imoc sasawa meficgedaroc. ³³ Meficgema donggi medaha yungerec minginango deec, "Ngeri nocac donggi medaha yungecdape?" ³⁴ Ifi deu yereng deoc, "Kebungo imocgoc ua meudeac dede." ³⁵ Ifi dema yeri donggi medaha imoc Yesuaru mema kenoc. Amma Yesungo emma tarudeac yeri ngakpingira herea hesima donggi medahaac witiau kpe-sorohoma Yesu enudeac meficgeoc. ³⁶ Meficgeec ye emma tacma kenec, imohai ngicngac yeneng ngakpiherecngina hesima sinnu tiamegec.

³⁷ Nga Yerusareng wegenac Oriwa tikiac sing keme nande, imohai yeac arengfora habu kuneng yeneng kucfaka hengkecegecac amma ubangerec negemma udumengyadango Anutu dengerema yofi degec,

³⁸ "Ngictau Kebuac kpacfu hade, ye kenehagoc. Kurumennu ruae feu sawau wi dedengerec febeso." *(Mitiyegec 118:26)*

³⁹ Ifi kpacma dengeregec farisaio goa habu yeneac botucfu nanggec, yeneng Yesuac degec, "Kpoukpou, ge arengfocga dena waickebisia." ⁴⁰ Ifi degec Yesungo merengyemmec, "Yeni waickegecdeu hoc yeneng arohogece, imoc edengunuduae."

⁴¹ Yesungo Yerusareng mewegenema taong imoc hemma kiacma ⁴² yofi deec, "Geng yofinenggac ruaegoc kecnadeac sing hentegecna ngereebac. Nga sing imoc ine yaguc sufu fema kicgau mi fin-gecegece. ⁴³ Geac nasoga haude, imohai ngabafocga yeneng noboc noboc orongguma bangec usuma heiemma igocgugece. ⁴⁴ Igocguma yeneng memanganeguma nambaracfocga geac botucfu kecdae, yeni yunuhomedacgec bangecfu fegece. Amma geac manau hoc mong wagec mongngo monggac witiu mi tarude, nocac Kebugango hadac, ge imoc mi hentegecdang."

⁴⁵ Amma Yesungo Anutuac womonggac oda manau emma ngicngac yeneng wiac emekeng emeha amma nanggec, yeni kporacyunuma ⁴⁶ yofi edeyunuec, "Yoac oho ohoya yofi fede,

'Ni womonna yomocngo nunumuac ama ambeso.' *(Yesaia 56:7)*

Nga ngeneng ine imoc merenggec hamangecmeme yeneac sufu sufu
 fuama ande.”
 7:11) (Yeremaia

⁴⁷ Anu Yesungo wenacsoc womonnu kpoukpou ua meu womong
 gareng enara nga mitiac negen negengngic amma habu yeneac
 enarafocngina yeneng ye kpegecdeac nasoyombonga hofocma kegec.
⁴⁸ Nga ngicngac yeni yeac yoac negengyombonggema kegec nga
 yoara mong wagecdeac mi negenggec. Imocac amma ngaba yeneng
 ye meickegecdeac sing mong mi meficgegec.

20

¹ Yesungo naso monnu Anutuac womonnu ngicngac edekpou ayem-
 mema siduc gombung edeyunuu womong gareng enara nga mitiac
 negen negengngic amma yudangic enarafocngina yeni yenhafoc hama
 kicnginau namma ² kpesimigec, “Ge noc kucfu ua yomoc menec nga
 merang uayoac imoc genec? Imoc edenununa.” ³ Ifi degec yeng yofi
 merengyemmec, “Ni ifingoc kpesingemmeba wiac mong edenugec,
⁴ Yohanengo dokunadzic ua mekefec, imoc kurumennunac me ngic-
 funac?” ⁵ Ifi deu yeni yenaocngoc denegeng amma degec, “Imoc
 kurumennunac.’ Ifi denideu yeng yofi kpesinemmeude, ‘Anu ngeni
 nocac ye mi negensinggegec?’ ⁶ Amma ‘ngicfunac’ ifi denideu ngicngac
 sasawa yeneng hocngo neneregecde nocac yeni Yohane ye profete, imoc
 ubaherenginango negensidae.” ⁷ Ifi dema meremmigec, “Dahacnac
 haec, imoc mi negendimbe.” ⁸ Ifi degec Yesungo yofi merenec, “Ifi degec,
 ni merang uayoac nenu ua mekecduae, imoc ifingoc mi edengunubade.”

⁹ Ifi dema Yesungo yoac mong heima ngicngac yofi edeyunuec, “Ngic
 mongngo waing uayau waing homerec. Homeru wisickeu waing ua
 garenggegecdeac ngic meficynuma yenigoc uayoac dedzege anggec
 nga yengena ine naso herea bangec monnu kefudeac kenec. ¹⁰ Kemma
 kecmanu fora kpememe naso hau wanacngiha mong sueu waing uaac
 gareng yenearu kenu yeneng waing fora imohacnac yeac noboha
 migeccdeac kenec. Kenu waing uaac gareng yeneng wanacngic imoc
 dzoboya kpema entegeng suegec kenec. ¹¹ Kenu minginango ifi hemma
 ngic mong suec. Sueu kenu waing uaac gareng yeneng ye ifingoc kpema
 faka mangana yombong ammima entegeng suegec kenec. ¹² Kenu
 wanacngiha atac harebec sueu kenu yeneng ye ifingoc kpegec sawa mau
 kporacgec kenec.

¹³ Ifi anu ua minginango yofi deec, ‘Dafi ambade? Ni medacyombonna
 songo negemmianduaemoc, ye sueba kenu ye sifu eweheimigeccde.’
¹⁴ Dema medacyombonga sueu waing uaac gareng yeneng ye hemma
 yenaocngoc denegeng amma degec, ‘Yeng kecma ua yomoc tiu enude.
 Nenang ye kpehomeni yeac bangec nga maridzoming imoc nenang
 anude.’ ¹⁵ Ifi dema medac imoc kporacgec oda ngadeau kemeu kpe-
 homegec.”

Ifi dema Yesungo kpesiyemmec, “Ua mingina imocngo waing uaac
 gareng yeni dafi ayemmeude? ¹⁶ Yeng hama waing uaac gareng
 yunuhomema waing ua imoc uagareng goa yeneac mariu faiude.” Ifi
 deu yeneng imoc negemma yofi degec, “Ifi naric mi fingeccbeso.” ¹⁷ Ifi
 degec Yesungo yememma yofi deec, “Yoac yofi oho ohoya nande, imoc
 titiha negensibisia,

'Amameme ngic yeneng hoc mong mangana dema ukugec. Nga hoc imocngo amaac hoc wotung amma seria nanude.' (*Mitiyegec 118:22*)

¹⁸ Ngicngac sasawa hoc imocac witiau mayunude, yeni sebingina tenerude. Nga hoc imocngo yeneac witiu makpema hedzameyunuu kapuc kpegecde."

¹⁹ Mitiac negen negengngic nga womong gareng enara yeni imohaingoc ye mebeso anggec. Yesungo yeneac yoac heima deec, imoc bic negenggec amma ngicngac yeneac kengecyunuu ine wagec.

²⁰ Anu yeni Yesu hembima ngicfocngina sueyunugec, yeneng yoara negendimbe siric yearu kenggec. Kemma noc yoac dafi deu negemma ine prowinsiac desi desingic yeac mariu faigecdeac negenggec. ²¹ Nga ngic imoc yeneng Yesuac degec, "Kpoukpou, ge yoac denec nga wiac kpounemmenec, imoc fora sasawa. Amma ge Anutuac sing ngicngac edekpou ayemmema yoac monde monde mi angkecnec, geac ifi negendimbe. ²² Imocac edenununa, neni takesi ngictau Sisa naric minide me kpac?" ²³ Ifi degec Yesungo ikocngina hentegecma yofi edeyunuec, ²⁴ "Ngeni dzo mong edzacnugec hembra. Onga nga kibi yoc, imoc meracac?" deu degec, "Imoc Sisaac." ²⁵ Ifi degec Yesungo deec, "Imocac ngeni Sisaac wiac, imoc Sisa mibisia nga Anutuac wiac, imoc Anutu mibisia." ²⁶ Ifi deu yeni ngicngac yeneac kicfu enacfu faifai ammima meme, imoc obohogec. Amma yoacngina turunga merenec, imocac kerecgec amma yoac mong mi degec.

²⁷ Anu Sadukaio yeneng homecfunac yacyac mong mi fede, ifi deanda. Amma yenearunac goa Yesuaru hama kpesimigec, ²⁸ "Kpoukpou, Mosengo dedeseriyoac yofi ohonemmeec,

'Ngcic mong ye ngac mema gboriha kpac kecma homeu ngic imocac muneango daraac hodzec mema gboric kpeficgema daraac kpac miacma kecheso.' (*Dedeseri 25:5-10*)

²⁹ Naso monnu dacmunac seweng kegec nga waracdacnginango ngac mema gboriha kpac kecma homeec. ³⁰ Homeu muneango daraac hodzec mema ³¹ eng kecma homeec. Anu munangirango hodzec imoc mema ifingoc sabaha kpac kecma homeu dacmuna seweng yeni ngac imocngoc mema gboricfocngina kpac kecma homedacgec ³² amma ngac ye wisickeu ifingoc homeec. ³³ Amma yeng ngic seweng yeneac enengngina amma kecma yacyac nasou ye dacmunac seweng yenearunac meracac enema anude?"

³⁴ Ifi degec Yesungo yofi merengyemmeec, "Bangec yomocac kekec nasoac medacfora yeneng ngac meandae nga manggac yeneng yofi deandae, 'Ni naroanna ngic mibade.' ³⁵ Nga ngicngac homecfunac gborima yacyac nga kekeseri megecdeacsoc andae, yeni ihai eweeneng mi anggecde. ³⁶ Yeni homecfunac yacyac, imocac kisic anggecde. Amma yeni Anutuac nambaracfora kecma angero isoc anggecdeac yeni monggoc naric mi homegecde. ³⁷ Homecfunac yacyac fede, imoc Mosengo ifingoc ohoma dekperagiec. Imoc yofi, icfu gerez dzeu ye hemmanu Kebuac dede yoacfu yofi fingerec,

'Ni Abrahang nga Isaka amma Yakobo yeneac Anutu.' (*Makekeng 3:6*) ³⁸ Yeac hehennu yeni sasawango kekecnginagoc. Ye gbori kecdimbe, neneac Anutu, homemea yeneac Anutu kpahac." ³⁹ Ifi deu mitiac negen negengngic goa yeneng yofi degec, "Kpoukpou, ge yoac gombunga

yombong denec.” ⁴⁰ Anu imocac ngadeau yeni kengecyunuu mongngo kpesi kpesi monggoc mi kpesimigec.

⁴¹ Ifi anu Yesungo yofi deec, “Ngeni yoac yofi negembisia, yoac mong yofi fede, ‘Messia ye Dawidiac arenunac fingerude.’ ⁴² Nga Dawidi ye yengenaoc Mitiyegecfu yofi deec fede,

‘KEBUNGO neac Kebuna yofi edeec, “Ge foinaugeng tacmana ⁴³ ngabafocga hanigaac bageau faiyunuba yeni hanititiga anggecde.”’

⁴⁴ Imocac Dawidi ye ‘Neac Kebu’ kparecngo dafiu yeac arenunac ande?”

⁴⁵ Yesungo ngicngac sasawa yeneac kicfu medacfora yofi edeyunuec, ⁴⁶ “Ngeni mitiac negen negengngic yeneac henghomema kecbisia. Yeni ngakpi herec gombunga faima amayuguc anggecdeac songo negengandae nga suenecfu kemma ngicngac yeneng yeneac wenacngerec deymmegecdeac songongina kuneng fede. Amma yeni kpekpeturang amau nga yakatoa nasou warac warac tatacfu tacbesonga songongina angkecde. ⁴⁷ Amma yeni ngac hodzec yeneac amangina wangecyunuan-dae. Amma yeneac negengngeree fingerudeac nunumu hereangoc numuandae. Yeni ikocfaka ifia angandaec turunga ebiriangoc megecde.”

21

¹ Anu Yesungo kic fima henu ngicngac dzofinacgoc yeni sesengina Anutuac womonggac sesekatapau faigec kemeu ² ngac hodzec makpekpea mongngo peni saccac yohockang, ifisac faiu kemeu hemma ³ yofi deec, “Foracngoc, ngac hodzec yomoc ye hiedzoya kpac kecma dzo faima ngic sasawa sese faidau, imoc feracyunuma faidarec, imoc edengunuduae. ⁴ Imoc yofiac, yeni finactoangina wakema fede, imohacnac tosea mema sesengina faidau. Ngac ye ine noc wiac femidac imocnoc hafoangoc faidacma entegeng kecde.”

⁵ Anu ngic goa yeneng Anutuac womong hoc kibia gombungango memea amma sese nga ubangerec hania haniango Anutu mikecgec, imocngo womong kibiagoc anudeac memengere anggec, imoc hemma siduc degec Yesungo yofi edeyunuec, ⁶ “Ama yomoc hensongo homac andae, imoc naso herea mi tarude. Naso mong haude, imohai ngic yeneng imoc sasawa hembarackegecde. Hembarackegec hoc mongngo monggac witiau wagec mi tarude.”

⁷ Ifi deu yeneng kpesimigec, “Kpoukpou, ge faka denec, imoc noc naso fingerude nga naso imohai noc soi fingeru hemma naso wegenede negennide, imoc edenununa.” ⁸ Ifi degec Yesungo deec, “Ngic yeneng ikocfu wangecngunubauac ngeni henghomema kecbisia. Ngic homac yeneng hama neac kpac kpacma yofi degecde, ‘Ni Messia.’ nga ‘Naso bic hadac.’ ifi degec ngeni mi modacyunubisia, kpac. ⁹ Nga ewekpekpetoa amma ubakpekpe udumengtoagoc fingeru ngeni imoc negemma kengec mi ambisia. Wiac ifia hanahema fingeccbeso nga naso ine imohaingoc yombong mi kpac anude.” ¹⁰ Amma monggoc torokpema yofi deec, “Bangec goa yeneng ogofocngina yenigoc ewekpekpe anggecde nga ngictau monggac arengngo ngictau monggac areng yenigoc ngaba ange-megecde. ¹¹ Usoctoa meude nga bodinaso nga hafei kuneng bangec monnu nga monnu ifiangoc fingeckenude. Fingeckenu bangecfu nga sawau soi hania hania fingeru henggecde.”

¹² “Faka ifia mi fingezmanungoc yeni kpacnaac amma ngeni ngunukporac angemmema mengunuma kpekpeturanggac amaareng yeneac mariu faingunugecde. Nga yeneng witicamau faingunugec ngeni ngictau nga gawana yenearu mengunuma kenggecde. ¹³ Nga naso imohainoc neac dedekperagi yoac edeyunugecdeac sing fingecongmeude. ¹⁴⁻¹⁵ Ni negen negentegec ngemmema yoac enacnginau faibade. Ifi amba ngabafocngina yeneac botucfunac mongngo yoac ngemmebade, imoc naric mi memaude me kpeude. Imocac amma ngeni yeneac kicfu noc yoac deni dema mi arengekecebisia. ¹⁶ Kecma nonggo mang nga dacmunafocngina amma sactoso nga ogofocngina yeneng kererengunuma ngaba yeneac mariu faingunugec ngenearunac goa yunuhomegecde. ¹⁷ Neac kpacnaac amma ngicngac sasawango ubango ukungunugecde. ¹⁸ Nga ngeneac orucnginaunac orucdzongina mongngo ine naric mi sufuude. ¹⁹ Ngeni seriangoc namma kekecngina onggonggegecde.

²⁰ Wasaingic habu yeneng hama Yerusareng oronggegecde, naso imohai ngeni yofi bic negenggecde, taong manganeudeac naso bic hade. ²¹ Imohai ngicngac Yudia bangecfu kecdae, yeni worama tikiu embisia nga Yerusareng taong manau kecdae, yeni worama ngadeau kemebisia amma ngadeau kecdae, yeneng Yerusareng manau mi embisia. ²² Naso imoc turung kpoukpou naso anude. Imohai yoac sasawa oho ohoya fede, imocac fora fingerude. ²³ Naso imohai ngac heregoc kecdae nga nenggac sabac namuu meyunukecdae, yeni ebicnginagoc anggecde. Bangec yomohai ebic kuneng fingerude nga bangecac ngicngac witinginau ngaba fingerude. ²⁴ Nga ngaba yeneng dzikacac beangngo ngic noboha yunuhomema noboha wicityunuma bangeha bangeha meyunuma kemma faiyunugecde. Amma bangeha bangeha ngicngac areng Anutu mi negemmidae, yeneng hama Yerusareng haninginango tima kecmagec nasongina dedea, imoc wisickeu kenggecde.

²⁵ Naso imohai wenac nga afo amma asomeng yenearu soi fingerude. Nga bangeha bangeha ngicngac yeni ubaebic mema kondunnu namma kondung tembonggac udumeng negemma negengyohoc amma dafi ambesonga obohogecde. ²⁶ Ebic imocngo bangecfu fingerudeac ngicngac yeni imoc negemma negengyohoc nga kengec amma homecgboric anggecde. Sawau kuc sasawa yeni kockpac anggecde. ²⁷ Anu naso imohai yeni Ngicac Medac henggec ye kuctoayagoc nga kibikperagitoayagocngo hoeng witiau haude. ²⁸ Faka imoc fingecheso ammanu ngeni kpehengaima yacma orucngina miacma nambisia. Naso imohai ebicfunac mesingunugec enggecdeac naso wegeneude.”

²⁹ Anu Yesungo yoac mong heima yofi edeyunuec, “Ngeni fig ic nga ic sasawa hemma negembisia. ³⁰ Ic yeni maringina besaiudeu wenac naso wegenede, imoc ngenaoc bic negenggecde. ³¹ Ngeni wiac sasawa deduae, imoc fingeru hemma ifingoc yofi negembisia, Anutuac eucerereng bic mewegenengunude.

³² Foracngoc, ngicngac areng yomoc, yeni mi homemagec wiac yomoc fingeclarude, imoc edengunuduae. ³³ Bangec nga kurumeng, yeri kpac anecde nga neac yoac imoc naric mi kpac anude.

³⁴ Ubasufu nga dokunene amma bangecac negengyohoc imocngo meebiringunubauac ngeni garengngina meemebisia. Wenac imoc utac fingecongmebacac. ³⁵ Wenac imohai subango yang kpeande, ifi isoc bangectoa bangec imohai hama ngicngac sasawa yenearu fingeclarude.

³⁶ Imocac ngeni nasosoc garengemema kecma nunumu ua mekecbisia. Mekecma wiac sasawa yomoc fingecheso ande, imohacnac woragecdeac kuc mema Ngicac Medac, yeac kicfu serima nanggede.”

³⁷ Yesungo naso imohai wenacsoc Anutuac womonnu kpoukpou ua meec. Mema kecmanu ama marai anu tiki mong kpapa Oriwa, imohai kenu toforeu takefec. ³⁸ Werekenu ngicngac sasawa yeneng Anutuac womonnu yeac yoac monggoc negenggedeac kengkecgec.

22

¹ Hombang mong, ic sogong yisya kpac nene, kpapa mong makekeng deandae, imoc wegeneec. ² Wegeneu womong gareng enara nga mitiac negen negengngic yeni Yesu homecfu faigecdeac sing mong meficgegedeac negensigec. Amma yeni obohogec nocac yeni ngicngac yeneac kengecyunuec. ³ Yuda kpapa mong Karioto ye medacfora 12 yeneanunac mong. Nga Satanggo yeac ubahereau kemeu ⁴ yeng kemma womong gareng enara nga womonggac keracnatang garengngina, yenigoc tacma Yesu sing dafiu mema yeneac mariu faiudeac yoac denegeng anggec. ⁵ Nga yeni ubangerec negemma dzo kpetea mong dema migecdeac yoac dedzege anggec. ⁶ Yudango yenigoc uba mocgu amma sing dafiu meficgema habu yegoc mi kecmagec Yesu sufuu sufuu yeneac mariu faiudeac kicfifi kefec.

⁷ Kecma ic sogong yisya kpac nene, imocac hambannu ramamedaha kpeandae, uameme imoc hau ⁸ Yesungo Peto nga Yohane yofi dema sueyuruec, “Nenang makekenggac ramamedaha nenideac ngeri kemma wiac mengereec.” ⁹ Ifi deu kpesimio, “Dahai mengerededeac negensinec?” ¹⁰ Deec merengyecmema yofi deec, “Ngeri kemma taonnu enecde, imohai ngic mong dokuenanga tofohoma hau ngeri yegoc ewacma modacma kemma ye ama monnu enu ngeri yegoc emma ¹¹ ama mingina yofi edebesera, ‘Kpoukpoung yofi kpesigende, amamana damohai medacfocnagoc makekenggac ramamedaha nenide?’ ¹² Ifi deec yeng ama witaui amamana mong kuneng edzacnguruude. Nga ihai wiac bic faifaia tacdadde, ngeri imohai iwai mengerebesera.” ¹³ Ifi deu yeri kemma Yesungo edeyuruec, imocac sirihau wiac meficgema makekenggac ramamedaha ohomengere anoc.

¹⁴ Anu yakanene naso hau Yesungo medacfora yenigoc yaka nebeso tacma ¹⁵ yofi edeyunuec, “Ni makekenggac ramamedaha yomoc ngenigoc nebesonga homac yombong anende. Amma imoc nemaguc kpendzennu embade. ¹⁶ Imoc yofiac, ni yaka yomoc monggoc mi nene kecbarengoc Anutuac eucererenu foraya fingerude.” ¹⁷ Ifi dema kpakenec mong mema Anutu dengerema yofi deec, “Ngeni yomoc mema ngenaoc emema negec. ¹⁸ Ni waing gbomeaac dokuya monggoc mi nene kecbarengoc Anutuac eucerereng haude.” ¹⁹ Ifi dema ic sogong mong mema Anutu dangge edema mendzicma yemmema yofi deec, “Yomoc fusina, imoc ngeneac amma faifaia. Ngeni neac negensima imoc negec.” ²⁰ Yaka negec wisickeu ye kpakenec ifingoc mema deec, “Kpakenec yomoc sacnaac dzadzahac gboria, imoc ngeneac amma kpetic kpetinggea.

²¹⁻²² Ngicac Medac ye Anutungo sing demiecfu kenudenoc nga ngic docfu fainuude, ye maria neac marinagoc yakatebou tacdape, ngic imoc

ye ine sowehagoc.”²³ Ifi deu medacfora yeni merang yeneac botucfunac faka imoc anude, ifi dema yenaocngoc kpesiemegec.

²⁴ Anu medac yeni yenang botucfunac merang engena kecde, imocac yoacngina engemmama anu²⁵ Yesungo edeyunuec, “Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negensingeandae, yeni ngictaufocngina meyunuandae. Ifi meyunuma ine yofi deandae, ‘Neni memeficngina kecdimbe.’ ”

²⁶ Ngeneng ine ifi mi ambisia. Mong ye engena ande, ye ngadea ambeso nga enarangina kecde, yeng tosofora yeneac kingangkpepengine siricfu kecbeso.²⁷ Imocac yofi kpesiduae, ngic merang engena ande? Ngic yaka eng tacma neude me yakau kingangkpekpe ua mema kecde? Yaka eng tacma neude, ngeni yeac negenggecde. Nga neng ine sifu ngeneac botucfu kingangkpekpe siricfu kecduae.²⁸ Amma ni faitobang manau kecbareng ngeni mi wanuma nigoc kecgec.²⁹ Mannango eucererenggac kuc neac mariu faiec, ifi isocngoc neng eucererenggac kuc ngeneac mariu faibade.³⁰ Faiba ngeni imocgoc kecma eucererennau yaka nga doku nema tacgecde. Amma ngeni ifingoc ngictautatac mema Israe kisc 12 yeneac fakangina isinggema desigecde.

³¹ “Simong, Simong, negenna, Satang ye ngic yeneng wit seuha kpegec maudeac kpemindzaheandae, ifi isoc gombungaunac merengngunuu manganegecdeac bic arenggema derecgenendac.³² Nga Simong ge ine negen negensingga ukuna mi maudeac, neng geac amma nunumu ua bic medua. Amma ubaga meremma nearu monggoc dzigenema dacmunafocga meseriyunubesena.”³³ Ifi deu Petorongo merenec, “Kebu, ni gegoc witicamau kembade amma homebadeac bic efaidua.”³⁴ Ifi deu Yesungo edeec, “Petoro, ni edeguba yaguc tofocnac yomohaingoc kokorec mi arohomanu geng neac sebiheina atac harebec anude.”

³⁵ Anu Yesungo yofi edeyunuec, “Ni warac suengunuba kenggec, imohai dzobirang me hie me hanitabe mi mekecgec ngeni wiac monggac kpedadanggec me?” Ifi deu yeneng degec, “Kpac.”³⁶ Ifi degec Yesungo yofi deec, “Nga yaguc ine yofi deduae, Ngic mong ye dzobirangagoc me hieagoc kecde, yeng imoc mebeso. Amma wasaibeanga kpac kecde, ye ngakpitoaya sueu hiedzo kirecgeu imocngo wasaibeang bumebesos.³⁷ Mitikibiu yoac oho ohoya fede, imocngo nearu fora fingeCBSO, imoc edengunuduae. Yofi,

‘Yeni yeac godzungic degec.’ (Yesaia 53:12)
Neac negemma yoac degec fede, imoc yaguc fora fingeCDARUDE.”³⁸ Ifi deu medac yeneng degec, “Kebu henna, neni wasaibeang yohockang mekecdimbe.” degec Yesungo deec, “Imoc soha.”

³⁹ Dema Yesungo faka angkefec isoc amma taong wama Oriwa tikiu kenu medacfora modacma kenggec.⁴⁰ Kensikema yofi edeyunuec, “Ngeni faitobannu embauac numugec.”⁴¹ Ifi dema medacfora wayunuma kapienec kpesima kemma fafoc heima⁴² yofi dema numuec, “Manggac, ge negenna naric anu kpakenec yomoc nearunac meickena. Amma neac songo mi fingeCBSO, kpac. Geac songo nga negen negeng imocngo seribesos.”⁴³ Ifi numumanu angero mongngo kurumennunac fingeCMIMA mama meseriu⁴⁴ Yesungo ine negengebirima seriangoc numuu sengerangango sac isoc amma bangeCFU MAEC.⁴⁵ Numuu wisickeu yacma medacfora yenearu dzigene kemma yenenu yeni

ubahodung negemma gau fegec ⁴⁶ yofi edeyunuec, “Ngeni nocac gau fedae? Ngeni faitobannu embauac yacma numugec.”

⁴⁷ Yesungo yoac denammanungoc habutoa mong yearu hagec. Hama medac 12 yeneahunac mong kpara Yuda, yeng waraiyemmema Yesu muduckeudeac yearu mewegeneu ⁴⁸ Yesungo deec, “Yuda, ge Ngicac Medac muduckema doc menec, ec.” ⁴⁹ Ifi deu ngic Yesu oronggema nanggec, yeneng faka mangana imoc fingeCBSesonga anu hemma kpes-ima degec, “Kebu, neni wasaibeango yununide me?” ⁵⁰ Nga yeneahunac mongngo womong garengtoa yeac wanacngic kpema kedzaha foiugeng herecgeec. ⁵¹ Herecgeu Yesungo yofi deec, “Ngeni faka imoc wagec.” Ifi dema wanacngicac kedzaha kpeserema mengereec.

⁵² Anu ngic Yesu mebesonga hagec, imoc womong gareng enara nga womonggac keracnatang enaramemengina amma yudangic enarafocngina yeneac yofi deec, “Ngeni godzungic meandae, ifi isoc wasaibeang nga gbarucnginagoc hadae. ⁵³ Ni Anutuac womonnu wenacsoc ngenigoc kecbareng ngeni sifu imohai mi menugec. Nga yaguc ine ngeneac naso anu kundunggac kucngo garenggac tatac mekecede.”

⁵⁴ Ifi anu yeni Yesu mema womong garengtoaac amau mekeggoc Petoro ye ngadenginau hereaungoc modacyunuma kenec. ⁵⁵ Kenu ngic goa yeni amaac oda manau sobeng dzongiau gerec figec dzeu dzeu-negemma tacgec Petorongo yeneac botucfu mataru ⁵⁶ wanac naroang mongngo Petoro gerecfu taru kic fima hemma deec, “Ngic yomocngo yegoc kecande.” ⁵⁷ Ifi deu Petorongo ine sebi heima deec, “Ngac, ge denec, ni ye mi negemmiduae.” ⁵⁸ Ifi deu naso mi hereemanu ngic mongngo Petoro hensima deec, “Ge ifingoc yeneahunac mong.” Ifi deu Petorongo deec, “Ngic, ge negennec ni kpac.”

⁵⁹ Nga aua mocgu isoc nammanu ngic mongngo monggoc serima deec, “Fora yombong, ngic yomoc ye gariraiangic, ye ifingoc yeac arenunoc kecande.” ⁶⁰ Ifi deu Petorongo ine merenec, “Ngic negenna, ge denecmoc, imoc mi negentegecduae.” Dema yoac imoc mi desimanungoc kokorecngo arohoec. ⁶¹ Arouhou Kebungo dzigenema Petoro henu Petoro ye Kebungo yeac yoac deec, imoc negensiec, “Kokorecngo tofocnac yomohaingoc mi arohomanu geng neac sebiheina atac harebec anude.” ⁶² Imoc negemma Petorongo ngadeau kemema ubahodung kuneng mema kiac hodung kiarec.

⁶³ Ngic Yesuac gareng kegec, yeneng Yesu dedzomoc ammima kpema ⁶⁴ kiwa kporucngo biranggema degec, “Merang gudac, geng imocac kpefingyoac dena.” ⁶⁵ Ifi dema yeni faka hania hania ammima desusuic ammigece.

⁶⁶ Ama wereckenu yudangic enarafocngina, imoc womong gareng enara amma mitiac negen negengngic yenahafoc kpeturanggemagec Yesu yudangic yeneac tutumangtoau mekemma ⁶⁷ yofi degec, “Edenununa, ge Messia me?” Ifi degec yeng yofi merengyemmeec, “Edengunuba naric mi negensinggecede. ⁶⁸ Nga kpesi kpesi kpesingemmebadeu turunga naric mi merenggecede. ⁶⁹ Nga yofinenggac nga namma enude Ngicac Medacngo Anutu Kuctoa minginaac foiaugeng tarude.” (*Mitiyegoc 110:1*) ⁷⁰ Ifi deu yeneng degec, “Ifi anu ge Anutuac Medac me?” Ifi degec, yeng merengyemmeec, “Ni imocnoc, ngeneng ine imoc

dedae.”* 71 Ifi deu yeneng degec, “Yoacninaac boingicac monggoc mi obohodimbe. Ye imoc yengena enarango deu bic negending.”

23

¹ Dema kpeturanggema tacdagec, yeni sasawa yacma Yesu mema Piratoaru mekemma ² imohai yoacfu namma haniaya yofi degec, “Ngic yoc ye ngicngacfocnina yenearu singngina mesufuma takesi Sisa minideac kpetarinemmema yengenaac ifi dekecde, ‘Ni Messia, ngictau mong.’” ³ Ifi degec Piratongo kpesimiec, “Ge yudangic yeneac ngictau me?” Ifi deu meremmiec, “Imocnoc geanggaoc denec.” ⁴ Anu Piratongo womong gareng enara nga habu yeneac deec, “Ngic yomocngo singyoac mong mi kpeec, ni kopocsiha hofocduae.” ⁵ Ifi deu yeneng ine serima degec, “Ye ngicngac kpouyemmema here miac miac Gariraianac hanahema ayemme hakecma Yudaia bangecfu sokoma ihai wisickede.”

⁶ Ifi degec Piratongo imoc negemma kpesiyemmec, “Ngic yomoc Gariraia ngic me?” ⁷ Amma ye Yesuac hania negemma Herodengo bangec garenggede, ye ihacnac, ifi negenec. Negemma Herodengo naso imohai Yerusarennu ifingoc kefecac Yesu sueu yearu kenec. ⁸ Kenu Herodengo Yesuac siduc bic negenec. Ye Yesungo faka kuhagoc goa meu henudeac negengkefec. Ifi negemma naso herea Yesu hofockefecac amma Yesu yearu mekenggec ubangerec yombong negenec. ⁹ Negemma Yesu kpesi kpesi homac kpesimiu yeng ine imocac turunga mong mi merenec. ¹⁰ Nga womong gareng enara nga mitiac negen negengngic yeneng hama namma yeac hania seriangoc yombong degec. ¹¹ Nga Herode nga wasai arengfora yeneng ye ngadehema dedzomoc ammima ngakpi mong kib-iagoc heimigec kemeu Piratoaru monggoc suegec mekenggec. ¹² Herode nga Pirato yeri warac ngaba ngaba kefoc nga wenac imohaingoc ogo ogo anoc.

¹³ Anu Piratongo womong gareng enara nga enarameme amma ngicngac kpacyunuu hadagec ¹⁴ yofi dema edeyunuec, “Ngic imoc ye ngicngacfocnina herengina miacande, ifi dema mehadau. Nga neng ngeneac kicfu kpesimiba wiac negemma yoacfu faidae, imoc kpac anu kopocsiha hofocduae. ¹⁵ Nga Herodengo ifingoc negemma eng merenu mema hadau. Ifi anu ngic yomocngo mangana mong mi memanu neng homecfu faibadeacsoc mi ande, ngeni imoc negentegecbisia. ¹⁶ Ifi anu ye memeting goa mima waba kenudeac negenduae.” ¹⁷ Anu hombang nasou gawanango ngic mocgu witicamaunac yungecbeso, faka imoc fec.

¹⁸ Imocac habutoa sasawa yeneng arohogec, “Ye meickema Baraba yungecnemmena.” ¹⁹ Baraba ye warac taonnu ngicngac yeneac here miac miac faka amma ngic kpehomeec, imocac amma witicamau faigec. ²⁰ Nga Piratongo ine ngicngac yenearu monggoc serima deec nocac ye Yesu yungeru kenudeac negenec. ²¹ Ifi deu yeni arohogec, “Ge mariponnu kpena homeu, mariponnu kpena homeu.” ²² Arohogec naso harebec anu Piratongo deec, “Ngic yomoc ye noc kopocsic yombong meficgeec? Ni kopocsiha mong mi meficgema homecfu faibadeacsoc mi anduae. Ifi anu memeting mima waba kenudeac negenduae.”

²³ Ifi deu yeni mariponnu homeudeac serima seriangoc arohoma Piratoac yoac ferahema udumengtoa meficgema yeneng firang angec.

* 22:70: “Ni imocnoc” imoc Anutuac kpara mong. Ge “Yoac goaac dedekperagi.” henna. Hafac 1128.

²⁴ Ifi anggec Piratongo yeneac yoac negemma negengyemmema Yesu desiyemneec. ²⁵ Amma ngic ye here miac miac faka angkecma ngic kpehomeu witicamau faigec tarec, ye yungegcegecdeac degec, imoc yungecyemmema Yesu ine maringinau faiu songongina modacgecdeac wayemneec.

²⁶ Wayemneeu wasaingic yeneng Yesu mekemma henggec ngic mong Kirene taonnunac, kpara Simong, ye semeng uaunac hau sinnu meficgema yeng Yesuac maripong tofohoudeac ngombonggegec tofohoma Yesu modarec. ²⁷ Nga ngicngac habu kunengngo modacgec, yeneac botucfu ngac homac yeneng yeac dekiac amma ubaman-gang kuneng anggec. ²⁸ Ifi anggec Yesungo dzigenema edeyunuec, “Yerusarennac ngacnaroang, ngeni neac mi kiacgec. Ngeni ngenang nga nambaracfocngina, yeneac amma ine kiacbisia. ²⁹ Naso mong haude, imohai ngicngac yeneng yofi degecde, ‘Ngac kufing nga sabac mi megec amma namu mi gumecyunugec, yeni kenecnginagoc.’ ³⁰ Naso imohai ngicngac yeneng tikiac degecde, ‘Tiki ge witininau mama ferandzin-ununa.’ Nga fagangac yofi degecde, ‘Fagang ge tohoma kperacnunununa.’ (Hosea 10:8) ³¹ Yeni ic sabayagoc nande, imohai faka ifia andaeu ic bic ururuedacfu, imoc memanganeyombonggegecde.”

³² Anu yarengic yohockang yeri Yesugoc yurugecdeac ifingoc meyuru kemma ³³ bangec buma mong kpara Hatasic degec, imohai kensikema Yesu mariponnu kpegec amma yarengic mong foiugeng nga mong kanaugeng, ifi yurugec. ³⁴ Yunugec Yesungo deec, “Manggac, yeni ua medae, imoc mi negentegecma andaeac kopocsicngina wana.” Nga yeneng wambaya kpeing kpema mederegec. ³⁵ Ngicngac yeni wiac fin-gerec, imoc ifi hennammagec yudangic enarafocnginagoc yeneng ifin-goc desusuic ammigec, “Ye Messia, Anutuac meisingmedaha andeu yeng ngicngac goa onggongyunuec, ifi isoc yengena ifingoc onggongmeu.” ³⁶ Nga wasaingic yeneng ifingoc defagoc ammima yeac wegenacfu hama waing aengagoc yearu sinemima ³⁷ degec, “Ge yudangic yeneac ngictau kecnefcu geangga onggongemena.” ³⁸ Nga oruha witiau yoac yofi oho ohoya nanec, “Yomoc yudangic yeneac ngictau.”

³⁹ Anu yarengic yohockang yerearunac mong nanec, yeng Yesu desusuic ammima deec, “Ge Messia annefcu geangga onggongemema neri ifingoc onggonnuruna.” ⁴⁰ Ifi deu ogeango kpetarimima deec, “Ge ifingoc yoacfu firang mi andang amma Anutuac kengecguu ngereebac. ⁴¹ Nerang kopocsicniraac turunga faka dindingacfu ifi anecmedae nga ngic yomoc ye ine kopocsic mong mi meficgeec.” ⁴² Ifi dema Yesuac deec, “Yesu, ge eucererenggau kensikema ngictau tatac mema ni negensin-ubesena.” ⁴³ Ifi deu Yesungo yofi edeac, “Foracngoc, yagucngoc nigoc eucererennu kecdede, imoc edeguduae.”

⁴⁴ Anu wenac dzongiau 12 kiroc ammanu imohai ama kundung kpema kundungngo bangec sokoma fekemmanu 3 kiroc marai anec. ⁴⁵ Nga wenackiwa kundung kpeec, naso imohaingoc Anutuac womonnu kpoructoa womongmana kpetiac yombong naguyau nanec, imoc tohou yohockang anec. ⁴⁶ Nga Yesungo ubaudumeng kunengngoc kpacma deec,

“Manggac, ongaasuna marigau faiduae.”
Ifi deu asuya ereec.

(Mitiyegec 31:5)

⁴⁷ Anu wasai garenggo imoc hemma Anutu eweheimima deec, “Ngic yomoc ye kopocsiha kpac, imoc fora.” ⁴⁸ Nga ngicngac sasawa yeni faka fingerec, imoc hennegeng ambesonga hagec, yeneng faka imoc fingeru hemma mokucnginau kpema kiacma amanginau kenggec. ⁴⁹ Nga Yesuac arengfora sasawa nga ngac goa Yesu modacma Gariraiianac hagec, yeni ine hama hereau namma faka fingerec, imoc henggec.

⁵⁰⁻⁵¹ Ngic mong kefec kpara Yosefe, ye Yudaia bangecfu Arimataia taonnunac. Amma ye yudangic yeneac tutumangtoaac memba kefec. Ye ngic yumea nga fakaya dindngac amma Anutuac eucererenggac tomai kefec. Nga yeac ogoforango yoac degec nga faka anggec, yeng imocac negenu mi ngerec. ⁵² Ifi anu yeng Piratoaru kemma Yesuac fareng meudeac kpesimiec. ⁵³ Kpesiu negemmiu ye Yesuac fareng mesima linengkporuc imocngo tembonggema mekemma kicsere mong gboria, imohai faiec.* Kicsere imoc gboria amma hoc sirango mengec mengerea nga ngic mong imohai mi tonggo tonggoya. ⁵⁴ Anu wenac imoc sabataac efac kpefac naso anu sabata naso hanahebeso anec.

⁵⁵ Nga Gariraia bangecfunac ngac goa Yesu modacgec, yeneng Yosefe modacma kicsereu kemma Yesuac fareng faigec, imoc hennegeng amma ⁵⁶ monggoc dzigenema amanginau kemma fareng imocac kerecdoku homuna gombunga memengere amma sabatanasoac singyoac fede, imoc modacma tomai kecma tacnenggec.

24

¹ Sonda gboria hanahema asoac ama negemma ngac yeni kerecdoku homuna gombunga memengere anggec, imoc mema kicsereu kenggec. ² Kemma henggec hoctoa kicsere sing hedzic hedzickeamoc, imoc bic kpedic kpedidinggea feu kicsere naguya eng nanec. ³ Nanu ngac yeni kicsere manau emma Kebu Yesuac farenga ine mi meficgegec. ⁴ Amma yeni noc wiac fingecdac dema obohoma nammagec imohaingoc ngic yohockang ngakpingira kongac koporac yombong, yereng hama kicnginau fingecma nanoc. ⁵ Nanec ngac yeni kengec amma ngonducnema nammagec ngic yohockang yereng yofi edeyunuoc, “Ngeni ngic gboridac kecede, ye nocac kicsereu hofocdae? ⁶ Yenoc Anutungo homecfunac bic megboriu yacma yei mi kecede. Amma yeng Gariraia kecmangoc yoac edengunuoc, imoc negensibisia. ⁷ ‘Ngicac Medac ye kopocsicmeme yeneac mariu faigec, yeneng mema mariponnu kpegec homeude.’ imoc fingerudeac deec, ‘Nga uameme harebec ammanu monggoc gborima yarude.’ ” ⁸ Ifi deu ngac yeni yeng yoac bic deec, imoc negensigec.

⁹ Negensima kicsereunac monggoc dzigene kemma medac 11 nga tosofocngina faka sasawa fingerec, imoc edeyunudacgec. ¹⁰ Ngac kenggec, yeneac kpacngina Maria Madara nga Yohana amma Maria Yakobo nonggea nga ngac goa yenhafoc kenggec, yeneng siduc imocngoc aposoro edeyunugec. ¹¹ Nga ngac yeneng yoac imoc edeyunugec, imocac medac yeneng negenggec sicsauc anu yoacngina mi negensinggegec. ¹² Nga Petorongo ine yacma nedzima kicsereu kenec. Kemma kicsereu okarima henu kporucsusu tembonggegec imocngosac tarec. Ye imoc hemma negenu wiac engena anu monggoc dzigene kenec.

* **23:53:** Lineng imoc kpindzing mong ambiaac ogea, imocngo wamba megec.

¹³ Anu wenacnaso imohaingoc ngic yohockang Yesu modacandape, yereng ama mong kpara Emausi, imohai kembesonga kenoc. Bangec imoc Yerusarenggac hereau 11 kiromita, imocfi tarec. ¹⁴ Nga yeri faka sasawa fingerec, imocac denegeng amma kenoc. ¹⁵ Yeri yoac imocac denegeng amma negen negeng ua mema kemmaec Yesu yengenaoc ngadengirau kemma meficyururu yerigoc kenggec. ¹⁶ Amma yeri kic mesufuu ayecmeu mi hensioc.

¹⁷ Ifi anu Yesungo yofi kpesiyemerec, “Ngeri sinnu noc wiacac ngeraocngoc denegeng andape?” Ifi deu yeri ubahodung siric amma waickema nanoc. ¹⁸ Namma mong kpara Kereopa, yeng kpesimiec, “Ge kuricngic mocgungosac Yerusarennu kecmina sonda yomocac manau ihai faka fingeccadac, imoc mi negendang me?” ¹⁹ Ifi deu yeng deec, “Noc faka fingeccadac?” Ifi deu yereng edeoc, “Yesu Nadzaretenc yearu faka fingerec. Ye profete mong amma Anutu nga ngic yeneac kicfu yoac deec nga faka sasawa meec, imoc kuhagoc yombong anec. ²⁰ Nga womong gareng enara nga israengic enarafocnina, yeneng ye homeudeac dema gamang yeneac mariu faigece yeneng mariponnu kpegec homeec. ²¹ Nga neni yofi negensinggeing, yennoc israengicngac mesinunuude. Faka fingerec, imocac uameme yaguc harebec ande. ²²⁻²³ Anu ngac goa neneac habuunac, yeni yaguc asoac yombong kicsereu kemma farenga hofocdau. Hofocma dzigenema hama yofi edenunuda, ‘Angero yereng ongau fingeccnemema yofi deec, “Yesu ye bic gboridac kecdce.” ifi dedau.’ Ifi degec kpidohoding. ²⁴ Amma nenearunac ngic goango kicsereu kemma ngac yeneng dedau, ifi isoc yombong meficgedau nga yengena ine mi hendau.”

²⁵ Ifi deu Yesungo yofi edeyuruec, “Ngeni negen negengngina kpac nga wosongina nomana yombong. Profete yeneng bicngoc yoac sasawa degec, imoc bic mi negensinggedae. ²⁶ Imoc yofi fingerudeac degec, ‘Messia ye kpendzeng kpekefu wisickeuguc kibikperagiatoaac ameau naric enude.’” ²⁷ Yengena siduc imoc mitikibihi oho ohoya fedacde, imoc Moseac kibiunac hanahema kengkecma profete sasawa yeneng yeac siduc ohogec, ye imocac hania deireckeyemerec.

²⁸ Anu yeri ama kembesonga kenoc, imoc mewegenema Yesungo ferecgema kembeso siric isoc anu ²⁹ yereng kpetarimima deoc, “Ama marai anu kundung kpebeso andeac ge nerigoc kenni.” Ifi deec yerigoc amau emma tacgec. ³⁰ Yesungo yerigoc tacma yaka nebesonga ic sogong mema kenecyoac dema mendzicma yemerec. ³¹ Yemeru kicngira tegeru Yesu hensimaec yeng imohaingoc aockeu ³² yeraocngoc denegeng amma deoc, “Yeng sinnu mitikibihi hania edekpou anecmema deireckeneru herenirango yacyombonggedac, imoc fora yombong.” ³³ Nga yeri imohaingoc yacma dzigenema monggoc Yerusarennu kemma medacfora 11 ogofocnginagoc kpeturanggema tacmagec meficyunuoc. ³⁴ Meficyunuec yeneng edeyuruma yofi degec, “Kebungo fora homec-funac gborima yacdac, ye Simong bic fingeccmidac.” ³⁵ Ifi degec yereng sinnu yerearu faka fingerec nga Yesungo ic sogong mendziru hensioc, imocac siduc andaroc.

³⁶ Siduc ifi andarec yeni yoac imoc negemma tacmagec Yesu yengenaoc botucnginau namma deec, “Ruae ngenearu febeso.” ³⁷ Ifi deu yeni kpidohoma kengec amma negensigec, “Wosonga hendimbe.” ³⁸ Ifi

negensigec yeng yofi deec, “Ngeni nocac kpidohoma negengyohoc andae? ³⁹ Imoc ni neanaoc, ngeni hanimarina henggec. Wosonga yeni sicfusingina kpac. Ngeni imocac hama kpeserenuma nenggec.” ⁴⁰ Ifi dema hanimaria edzacyunuu ⁴¹ yeni kerecgec amma ubangerectoa negemma sifu mi negensinggec yeng yofi kpesiyemmeec, “Ngeni yaka mong faigec tacde me?” ⁴²⁻⁴³ Ifi deu yeni kondungyang dzedzea noboha migec mema kicnginau neec.

⁴⁴ Nema yofi edeyunuec, “Ni ngenigoc kefai, imohai yofi bic eden-gunuai, wiac sasawa neac negemma Moseac dedeseriyoacfu nga profete yeneac kibi u amma Mitiyegecfu oho ohoya fede, imoc sasawa fora fingecbeso.” ⁴⁵ Ifi dema ye imohaingoc negen negengngina meireckeyem-meu yeni mitikibiac yoc negentegec ⁴⁶ yofi torokpema deec, “Imocac amma yofinoc oho ohoya fede, Messiango kpendzeng kpema homema uameme harebecfu monggoc gborima yarude. ⁴⁷ Yaru ngicngac yeni yeac kpacfu ubamereng nga kopocsic wawaac sing imoc Yerusareng taonnusing hanahema bangeha bangeha ngicngac sasawa yenearu yoc dekperagigec kenude. ⁴⁸ Faka yomocnoc kicnginau fingeacdacmoc imoc dekperagibisia. ⁴⁹ Nga Mannango wiac ngemmeudeac deec, neng imoc suengemmeba mebisia. Negenggec, ngeni taong yomohai tacma imoc mi wabisia kecma wihacnac kuc heingemmebade. Ngeni kuc imoc memaguc naric kengha ambisia.”

⁵⁰ Anu Yesungo waraiyemmu taong wama ngadeau Betania ambangec, imohai kemma maria miacma kenecyunumanu ⁵¹ Anutungo meu wayunuma kurumennu enec. ⁵² Enu yeni afehema songo kuneng meficgema Yerusarennu monggoc dzigenema kenggec. ⁵³ Nga yeni nasosoc womonnu kecma Anutu ubangerec edekecgec.

Yohane Yeng Yesuac Siduc Gombung Ohoec

¹ Hanac hanaheaunacngoc enacyoacngo kefec nga enacyoac ye Anu-tugoc kefec amma enacyoac ye Anutu. ² Amma yennoc hanac hanaheau Anutugoc kefec. ³ Nga Anutungo enacyoacfu deu wiac sasawa fingeclarec, wiac sasawa fingeclma fekende imoc yea kpac mong mi fingerec. ⁴ Yearunoc kekec feec nga kekec imocngo ngicngac yeneac kperagi anec. ⁵ Nga kperagingo kundung mekperagi kundungngo kperagi imoc semeudeac ambibiema waec.

⁶ Anutungo ngic mong sueu haec, yea kpara Yohane. ⁷ Yeng kperagi imocac hepucngic amma dedekperagi imoc ngicngac mekperagiyemmeudeac haec. Yeng ifi hau ngicngac sasawango kperagia imoc negensinggecdeac negenec. ⁸ Ye yengenaoc kperagi imoc mi kefec, kpac. Ye ine kperagi imoc mekperagiudeac haec.

⁹ Anu kperagi fora yombong, yeng bangeclu ngicngac sasawa mekperagiyemmebeso haudeac anec. ¹⁰ Anutu ye kperagiango bangec nga wiac sasawa meficgedaru kperagia imocngo bangeclu kefu ngicngac yengingame ye mi hensigec. ¹¹ Ye bangehau dzigenemanu arengfora yeng ama mi heimigec. ¹² Nga ngicngac ama heimima kpara negensinggec, yeni Anutuac nambaracfora anggecdeac deyemmeec. ¹³ Deyemmu ngicngac imoc yeni ngic sacfusiunac me sebiac songounac me ngic monggac songounac mong mi fingegec, kpac. Yeni Anutu yengenaarunac fingegec.

¹⁴ Anu enacyoacngo sebifusiagoc amma botucninau kefec. Kefu medac mocgungo fingeclma Manggacarunac kuc nga kibikperagia mekefec, kuc nga kibikperagia imocnoc hening. Henni yearu danggunuc nga yoac fora wake wakea fede.

¹⁵ Yohanengo yea hepuc amma dekperagima kpacma yofi deec, “Ni yea noc yofi deai, ngadenau hama kecde, ye kunenna, nocac ni mi fingeclarengoc ye kechakefec.” ¹⁶⁻¹⁷ Dedeseriyoacngo Mosegoc hau yearunac meing nga danggunuc amma yoac fora imoc Yesu Kristogoc haec. Amma ye danggunuc hafoangoc femide, imocngo nenannu wisic wisickea kpac hakecde. ¹⁸ Ngic mongngo Anutu mong mi henec, kpac. Medaha mocgusac Mamaac hoannu kecande, ye Anutungoc. Yeng Manggac dekperaginemmeec.

¹⁹⁻²⁰ Yudangic Yerusareng taonnu kecgec, yeneng womong gareng nga womong gareng yeneac memefic sueyunugec Yohanearu kemma kpesimigec, “Ge merac?” kpesimigec, yeng haniaya mi hesonggema yofi dekperagiyemmeec, “Ni Messia kpac.” imocngo Yohaneac dedekperagi. ²¹ Ifi deu yeneng monggoc kpesimigec, “Ge merac, ge Eria me?” kpesimigec yeng deec, “Ni ye kpac.” deu degec, “Ge profete yombong me?” degec merenec, “Kpac.” ²² Ifi deu degec, “Anu ge merac? Suenunudau, yenearu yoac turunga dafi mekemma edeyununide? Ge geanggaac dafi deannec?” ²³ Ifi degec Yohanengo yofi merenec,

“Bangec kisiu ubaudumeng fingerec imoc nennoc yofi kpacduae, ‘Ngeni KEBUAC sing heitumeigec.’
Profete Yesaiango neac ifi deec.” (Yesai 40:3)

²⁴ Anu farisaio yeneng ngic goa sueyunuec kemma ²⁵ Yohane kpesimigec, “Ge Messia kpac nga Eria kpac amma profete kpac. Ge nocac ngic doku nadzicyemmeanec?” ²⁶ Ifi degec Yohanengo yofi merengyem-meec, “Ni doku nadzicngemmanduae. Nga botucnginau ngic mong kecde, ngeni ye mi negemmidae. ²⁷ Yeng ngadenau hama kecde nga ni ifiango yeac hanitabe witiha yungecba naric mi ngereeude.” ²⁸ Yohanengo Betania amau Yordang doku nobocgengau doku nadzicyemmekefec, imohai faka imoc fingerec.*

²⁹ Wereckengau Yohanengo namma henu Yesungo yearu hau ngicngac yofi edeyunuec, “Henggec, imoc Anutuac ramamedaha, yeng bangectoa bangec imocac ngicngac sasawa yeneac kopocsic meickeude.” ³⁰ Yeacnoc negemma yofi deai, “Ngic mong ngadenau hama kecde, yeng ni mi fingeclare bicngoc yombong kefecac ni feracnude. ³¹ Neng ye mi negemmiai. Nga isaengicngac ngeneng ye hentegecgecdeac neng hama doku nadzicngemmedade.”

³² Yohanengo yofi dekperagiec, “Ni Tiri Asu hembra yeng kebesacac siric isoc kurumennunac mama yeac witiha taru henai. ³³ Nga ni ye mi negemmibare suenuc, yeng yofi edenuc, ‘Asungo mama ngic yearu taru hennade, yeng Tiri Asungo nadzicngemmeude.’ ³⁴ Ni imocnoc hemma hepuc amma yofi dekperagai, ngic yomocngo Anutuac medac.”

³⁵ Anu wereckengau Yohane ye medacfora yeneanunac yohockang yerigoc imohai monggoc nanggec. ³⁶ Nammagec Yesungo kenu hemma medahora yofi edeyuruec, “Henec, imoc Anutuac ramamedaha.” ³⁷⁻³⁸ Ifi deu negemma medahora yereng Yesu modacma kenec Yesungo dzigene yeremma yofi kpesiyemerec, “Ngeri noc wiacac angecmede?” kpesiyemeru deoc, “Rabbi, (imocac titiha kpoukpou) ge dahai kecne?” ³⁹ Deec yofi edeyuruec, “Ngeri hama henec.” ifi deu yeni yenhafoc kemma ama kefec, imoc hemma wenac imoc yegoc taroc. Faka yomoc marai 4 kiroc fingerec.

⁴⁰ Anu Yohaneac yocac negemma Yesu modaroc, yereanunac mong Anderea, Simong Petoroac munea. ⁴¹ Yeng Yesu hemma dzigenema warac warac yengena munea Simong meficgema yofi edeac, “Neri Messia meficgedic.” (Messia imocac titiha Kristo.) ⁴² Ifi dema Simong hesickeu Yesuaru kenec Yesungo ye hemma yofi deec, “Ge Simong Yohaneac medac, geac kpacga Kefa debesonga.” (Imocac titiha hoc amma grikyoacfu Petros.)

⁴³ Wereckengau Yesungo Gariraia bangecfu kembesonga negemma Firipo meficgema yofi edeac, “Ge hama modacnuna.” ⁴⁴ Nga Firipo nga Anderea amma Petoro yeni Besaida taonnunac.

⁴⁵ Anu Firipongo Natanae meficgema yofi edeac, “Mosengo dedeseriyoac kibiho ohoec nga profete yeneng ifingoc ohogec, neni ngic imoc meficgeding. Imoc Yesunoc, Yosefeac medac, Nadzarete taonnunac.” ⁴⁶ Ifi deu Natanaengo deec, “Nadzarete taonnunac wiac gombunga mong mi fingeclande.” ifi deu Firipongo deec, “Ge hama henna.”

⁴⁷ Nga Yesungo Natanae henu yearu kenu yofi deec, “Henggec, ngic yomoc isaengic fora, yearu ikoc nga faitobang faka mong mi fede.” ⁴⁸ Ifi deu Natanaengo kpesimiec, “Ge dafi negennunec?” Ifi deu Yesungo yofi

* **1:28:** Betania ama yohockang feoc. Mong Yerusalem wegana nga mong Yordang wegana.

edeec, “Firipongo mi kpacgumanu fig ic haniau tacmana bic gendua.”⁴⁹ Ifi deu Natanaengo yofi edeec, “Rabbi, ge Anutuac medac, Israe neneac Ngictau.”⁵⁰ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Ge fig ic haniau tacna gendua deduaeac negensinnunec. Kecma faka yofia monggoc ferahema fingeru hennade.”⁵¹ Negenggec, kurumeng anggeu ngeni Anutuac angerofora yeneng Ngicac Medac yearu engemmama anggec yenenggecde, imoc fora yombong edengunuduae.”

2

¹ Uameme yohockang wisickeu Gariraia bangecfu Kana taonnu memeturang fingerec. Nga Yesuac nonggea ihai kecmanu ² Yesu nga medacfora momoc heitaiyunugec. ³ Nga yeni waingngina kpac anu nonggeango Yesu edeec, “Waingngina kpac ande.” ⁴ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ngac, neac wiac imoc geac mi ande, nasona mi hadacngoc.” ⁵ Ifi deu nonggeango uamedac edeyunuec, “Yeng wiac monggac edengunuu ngeni imoc sasawa tofohobisia.”

⁶ Anu yudangic yeni dzuac dzuac fakangina modacma enang dokuyagoc faigec tacande. Imocac amma imohaingoc enang hocngo memea 6 faigec tarec. Enang mocgu mocgu imoc 100 lita, ifingo takenec. ⁷ Nga Yesungo uamedac yofi edeyunuec, “Ngeni doku fima enannu kpakegec kemema wakeu.” ifi deu yeni doku figec kemema wakedarec. ⁸ Figec wakeu yeng yofi edeyunuec, “Ngeni yaguc fima imoc yakagarenggaru mekenggec.” Ifi deu fima mekenggec. ⁹ Mekemmagec dokungo waing anu yakagarengo imoc nehemma waing dahacnac dema obohou uamedac doku fima mekenggec, yenengsac negenggec. Ifi nehemma yakagarengo memeturangngic, ye deu haec. ¹⁰ Hau edeec, “Fakanina yofi fede, hanahema waing gombunga ngic gumecyununi nekecma ubasufu anggec waing songea kpac gumecyunuandimbe. Anu geng ine waing gombunga mesufuna tacdacac yaguc meficgenec.”

¹¹ Yesungo Gariraia bangecfu Kana taonnu kecma negensinggegecdeac faka kuhagoc imoc hanahema meec. Mema kuc nga kibikperagia ifi mekperagi medacfora yeneng imoc hemma ye negensinggegec.

¹² Kecgec wisickeu Yesu nga nonggo munafora amma medacfora yenahafofoc Kafanaung taonnu kemema ihai wenac goa kecgec. ¹³ Kecgec yudangic yeneac makekenggac naso wegene hau Yesungo Yerusareng taonnu enec. ¹⁴ Emma henu ngic yeneng womonggac oda manau ramaburumaka nga kebesacneng faigec nga goa tatacnginau tacma hiedzo emekecmagec Yesungo yenenec. ¹⁵ Yenemma indzuru mong mudze mudzea mema imocngo ngic sasawa ramaburumakanginagoc womonunac yunukisang ayemmeu kemegec. Kememagec ngic hiedzo emekecgec, yeneac dzongina megigi amma tebongina heimerenec. ¹⁶ Heimeremma ngic kebesacneng suegec, yeni yofi edeyunuec, “Ngeni wiacngina imoc meickegec! Ngeni Mannaac ama anggec emekpesi ama mi ambeso.” ¹⁷ Faka imoc fingeru medacfora yeneng yoc mong oho ohoya feec, imoc negensigec, “Geac amaac amma herenango gerec dzema dzendandannuude.” (*Mitiyegec 69:9*)

¹⁸ Amma yudangic yeneng meremma edegec, “Ge faka imoc andang-gac noc faka kuhagoc mena hemma negensinggenide?” ¹⁹ Ifi degec

Yesungo meremma yofi edeyunuec, “Ngeni womong yomoc hembareckegec ni uameme harebecfu imoc miacbade.” ²⁰ Ifi deu yudangic yeneng degec, “Ngic yeneng womong yomoc kifa 46 meecma medzickegec. Anu geng uameme harebecfusac naric miacnade me?”

²¹ Yesungo ine yengena sebiaac womonnu yoac heima deec. ²² Kecma homecfunac megboriu yaru medacfora yeneng Yesungo yoac ifi deec, imoc negensigec. Negensima mitikibiu yoac oho ohoya fede nga Yesuac yoac momoc negensinggegec.

²³ Anu Yesungo Yerusarennu makekenggac hombang naso femanu ihai kecma faka kuhagoc meu ngicngac homacngo hemma yeac kpara negensinggegec. ²⁴ Nga Yesu yengenaoc ngicngac haifakangina hentegecdarecac amma ubakeraha mong mi edeyunuec. ²⁵ Imoc yofiac, ye yengenaoc ngic yeneac ubaherenginawu wiac sasawa fede, imoc negenecac ngic monggac haniaac ngic mong mi kpesimiec.

3

¹ Farisaiongic mong kpara Nikodemo, ye yudangic yeneac ngickiwa mong kefec. ² Nga yeng tofocnac dzongiau Yesuaru hama deec, “Rabbi, geng Anutuarunac mama kpoukpou ua mekecnec, imoc negendimbe. Geng faka kuhagoc meanec, ua ifia ngic mongngo Anutuya kpac kecma naric mi mebac.” ³ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Foracngoc, ngic mong ye fingec fingec gboria mi fingerude, yeng Anutuac eucerereng naric mi henude, imoc edeguduae.”

⁴ Ifi deu Nikodemongo deec, “Ngic bic yadi yadiyango dafi monggoc fingerude? Ye nonggeaac heremanau naric mi enude nga monggoc naric mi fingerude.” ⁵ Nga Yesungo yofi meremmiec, “Foracngoc, ngic mong ye dokuu nga Asuu gboria mi fingerude, yeng Anutuac eucererennu naric mi enude, imoc edeguduae. ⁶ Nga ngicfunac fingec fingera, yeng ngic siricngoc nga Asuunac fingec fingera, ye Asu siricngoc. ⁷ Ngeni fingec fingec gboriau fingecgecdeac edeguba mi kpidohona. ⁸ Firangngo yengena songo modacma kpeu udumenga negengannec. Nga ye dahacnac hade amma dahai kenude, imoc ine mi negennec. Ngicngac Asuunac fingec fingera, yeni sasawango siricngina ifia.”

⁹ Ifi deu Nikodemongo meremmiec, “Yoac sasawa denec, imoc dafi fingecdarude?” ¹⁰ Ifi deu Yesungo meremma yofi edeac, “Ge israengic yeneac kpoukpoungou wiac imoc dafi mi negentegecnec? ¹¹ Foracngoc, neni wiac hengandimbe nga negengandimbe, neni imocac hepuc nga dedekperagingic amma dekperagingemmeandimbe, imoc edeguduae. Anu ngeni yoac imoc mi mema honggeandae. ¹² Ni bangecac wiacac yoac dema edengunuba ngeni mi negensinggegecde. Nga kurumenggac wiacac edengunubadeu ngeni imoc dafi negensinggegecde? ¹³ Ngic mongngo kurumennu mi enec. Ngicac medac kurumennunac maec, ye mocgungo kurumennu enec.

¹⁴ Mosengo bangec kisiu boudzoc miaru nanec, ngic yeneng ifi isoc Ngicac Medac miacgec nambeso. ¹⁵ Anu ngicngac ye negensinggegecde, yeni sasawango kekecseri megecde. ¹⁶ Imoc yofiac, Anutungo bangectoa bangecfu ngicngac ngeneac noc isoc ammiacac Medaha mocgu faiu bangecfu maec. Imocac ngic mongngo ye negensinggeude, ye manganau mi kemeude yeng ine kekecseri meude. ¹⁷ Anutungo Medaha bangecngic manganangina isinggema desiudeac sueu mi maec, kpac.

Ye bangecngic ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecdeac bangecfu sueu maec. ¹⁸ Amma ngic mong Medaha negensinggede, ye yoacfu mi faiude. Nga mong ye Anutuac Medaha mocguac kpara mi negensinggede, yeng ine mi negensinggeecac amma yoacfu bic makpeec.

¹⁹ Yoacninaac desi desiac hania imoc yofi, kperagingo bangecfu hau ngicngac angammemengina manganaac amma kundunggac songo monggoc negemma kperagia wagec. ²⁰ Ngicngac faka mangana angandae, yeni fakangina mangana didiu mi fingectegerudeac sasawango kperagia ngadehema kperagiau naric mi hagecde. ²¹ Nga ngic mong ye faka fora meande, yeng kperagiau naric haude. Amma ye Anutuac kucfu uaya meande, imoc fingectegerude.”

²² Kecma Yesu nga medacfora Yudaia bangecfu kemma ihai yenigoc kecma ngicngac doku nadzicyemmegec. ²³ Naso imohai Saring taong wegenacfu Ainong taonnu doku homac feec. Imocac Yohane ye ifingoc ihai kecmanu ngicngac yearu kenggec yeng ifingoc doku nadzicyem-mekefec. ²⁴ Faka imoc Yohane witicamau mi faimagec fingerec.

²⁵ Anu Yohane medacfora nga yudangic mong, yeni yuda yeneac dzuac dzuac fakanginaac amma yoacngina engemmama anec. ²⁶ Anu medac yeneng Yohanearu kemma edegec, “Rabbi, ngic gegoc Yordang nobocgeng kefec geng yeac hania edenununec, yennoc ngicngac doku nadzicyemmeu sasawango yearu kendacdae.” ²⁷ Ifi degec Yohanengo yofi merengyemmeec, “Anutungo kurumennunac wiac mi miudeu ngicngic imoc naric mi meude. ²⁸ Ni Messia kpac. Ni ine yeac singwarac ambadeac Anutungo suenuu hayai. Imocacnoc bic edengunuai, ngeni dedena imoc negendaeac hepucna naric anggecde.

²⁹ Ngic enembingehagoc yeng ngacfu kenude. Anu ngicac ogeango yeac enacfunac memeturanggac siduha negemma ubangerectoa negenude. Nga ni ifi isoc yaguc ubangerec hafoangoc negenduae. ³⁰ Yeac kpacsiducngo yadiu neacngo mamea ambeso.

³¹ Wihacnac maec, yeng wiac sasawaac engenatoa ande. Nga ngic bangecfunac fingec fingera, yeng bangecfunac, imocac amma bangecac yoac deude. Kurumennunac maecngo wiac sasawaac buma anec kecde. ³² Amma yeng wiac wi fede, imoc hennegeng angkefec, imocac hepuc amma dekperagiu ngic mongngo yeac yoac mi hoanggeude. ³³ Anu ngic mong ye yoac imoc mema hoanggeude, yeng Anutu ye fora, imoc desiude.

³⁴ Anutungo ngic suec ye Anutuac yoac deude. Imoc yofiac, Anutungo Tiri Asu hendzicma nobohasac kpeteagoc mema mi yemmeude, kpac. ³⁵ Manggacngo heregoc Medahaac songo negemma wiac sasawa mariaui faiec. ³⁶ Imocac Medaha negensinggede, ye kekecserigoc kefude. Nga Medahaac yoac kpeude, ye kekec mi henu Anutuac turung ine yearu fekefude.”

4

¹ Farisaio yeni Yesuac yofi negenggec, “Yeng habu meyunuma doku nadzicyemmeu Yohaneac habu kpetea ferahede.” ² Nga Yesu yengenaoc ngicngac doku mi nadzicyemmeu medacfora yeneng doku nadzicyemmegec. ³ Nga Yesungo yoac ifi negemma Yudaia bangec wama Gariraia bangecfu monggoc dzigeneec.

4-5 Ihai kemma Samaria bangec feregebeso amma Samariaac taong mong kpara Sika, ihai kensikeec. Sika taong imoc Yakobongo medaha Yosefeac bangec desimiec, imocac wegenac tarec. ⁶ Anu Yesungo Yakoboac dokuteng tarecfu, imohai sing kengkecma kuha kpac anu dokuteng imocac tegiau mama tarec. Tacmanu 12 kiroc isoc anec.

⁷⁻⁸ Anu medacfora yeni yaka bummegecdeac taonnu kemmagec samariangac mongngo doku fiudeac hau Yesungo yofi edeec, “Doku mehana neba.” ⁹ Ifi deu ngacngo deec, “Ge yudangicngo dafi samariangac nearu dokuac denec?” Yudangicngac yeni samariangicngac yenigoc emenecngina mi feecac ngacngo ifi deec.

¹⁰ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ge Anutu haringaac hania nga merang dokuac kpesigende, imoc negentegecma kpesimbang debac yeng doku kekehagoc gembac.” ¹¹ Ifi deu ngacngo deec, “Kebu, ge doku finadeac wiacga kpac nga dokuteng imoc herea anu doku kekehagoc dahacnac finade? ¹² Bangecnina Yakobongo dokuteng yomoc menemmeec. Geng ye ferahenec me? Ye yengena nga medacfora amma ramaburumakafora, yeni doku yomohanac nekecgec.”

¹³ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Ngicngac doku yomoc neandae, yeni sasawango dokuac monggoc ayemmeande. ¹⁴ Nga mong ye neng doku miba neude, yeng dokuac monggoc mi ammibesande. Nga doku mibade, imocngo yearu dokukiwa sike sikea fingecma kekecseri meficgemiude.” ¹⁵ Ifi deu ngacngo deec, “Kebu, ge doku imoc nenna nema dokuac monggoc mi anembeso nga doku fibadeac yomohai monggoc mi habesare.”

¹⁶ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Ge kemma ewega dena haec.” ¹⁷ Ifi deu ngacngo deec, “Ni ewena kpac.” deu Yesungo yofi edeec, “Ni ewena kpac, ge fora denec. ¹⁸ Ge ngic 5 bic meyununec nga ngic yofinenggac mena ngerahafoc kecdape, ye geac ewega kpac.” ¹⁹ Ifi deu ngacngo deec, “Kebu, ge profete, imoc gentegecduae. ²⁰ Kisticfocnina yeneng tikibuma yomohai Anutu afehekecgec. Anu ngeneng yofi deandae, ‘Yerusareng, imohaisac Anutu afehebesonga.’”

²¹ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ngac negensinnuna, naso mong wegeneude, imohai ngicngac ngeneng tikibuma yomohai nga Yerusarennu Anutu monggoc mi afehegecde. ²² Ngeni wiac hania mi negentegecdae, imoc numumidae. Ebicfunac mesi mesi nga komoc kpegecdeac kuc, imoc yudangic nenearunac fingerec nga Anutu negengireckema numumima kecdimbe.

²³ Naso mong hama kecde nga bic hadac, imohai ine dedengerec ngicngac fora, yeni ongaasungina forango Manggac dengeregecde. Manggacngo nunumu areng ifia yeneac negenu ngereude. ²⁴ Anutu ye Asu. Imocac amma ngicngac dengerebesonga dema ongaasungo nga faka forau dengerebisia.” ²⁵ Ifi deu ngacngo deec, “Messia, kpara mong Kristo deandae, ye fingerudeac dedea, imoc negenduae. Yeng hama wiac sasawa dekperaginemmeude.” ²⁶ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Yoac edeguduae, imoc ni.”

²⁷ Ifi demanu medacfora yeneng amaunac dzigene hagec. Hama Yesungo ngacgoc yoac denegeng anocac hemma kerectegec anggec. Amma mongngo yofi mi kpesimiec, “Ge noc wiacac kpesiminec me yegoc noc wiacac dedape?” ²⁸ Anu ngacngo Yesuac negemma enanga wama amau dzigene kemma amafora edeyunuec, ²⁹ “Ngeni

hama henggec. Ngic mong ni faka anai meai, imoc seng deficinudacde. Ye Messia gedang?" ³⁰ Ifi deu yeneng taong wama Yesuaru hagec.

³¹ Anu medacfora yeneng yaka neudeac yofi degec, "Rabbi, ge yaka nena." ³² Ifi degec yeng yofi edeyunuec, "Yaka fenende, imoc ngeni mi negendae." ³³ Ifi deu medacfora yenaocngoc denegeng amma degec, "Ngc mongngo yaka meha migecec nedac gedang."

³⁴ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, "Suenuec, yeac enac tofohoma uaya mekecma mesibade, imocngo yakana ande. ³⁵ Ngeni yofi deandae, 'Afo 4 wisickeuguc semeng fora anude.' Neng yoac mong deba negenggec, ngeni kicngina fima uau henggec, yaka bic fora amma kpekpauc fede. ³⁶ Ifi anu heihomec nga kpememengic yeri yerahafoc ubangerec negeneceac kpememengicngo uayaac bung mema kekecseriac fora ifingoc mekpedzuc anude.

³⁷ Nga, 'Ngc mongngo wiac homeru mong ye fora mekpedzuc anude.' yoac ifi deandae, imocac foranoc fingece. ³⁸ Ngic goa yeneng ua megec ua imocac fora fingerec. Nga ngeni heihomec mi ammagec ni suengunuba fora mekpedzuc ambisia. Ngeneng yeneac ua torokpema tigecec."

³⁹ Samariangacngo Yesuac yofi dekperagiyemmeec, "Yeng ni faka anai meai, imoc seng deficinudacde." ifi deecac taong imohacnac samaria ngicngac yeneacngac homacngo Yesu negensinggece. ⁴⁰ Imocac amma samariangicngac Yesuaru kemma yeng yengicoc kefudeac heitaigec. Heitaigec yeng negengyemmema wenac yohockang yenigoc kefec. ⁴¹ Yesungo ihai kecmanu homacngo yombong yeac yoacac amma negensinggema ⁴² ngac edegec, "Neni warac geac siducac amma negensinggeding. Nga yaguc nenaoc yeac enacfunac yoara negemma negensinggedimbe. Amma gennoc bangecngic sasawa neneac memengerec ngic, imoc negendimbe."

⁴³ Anu uameme yohockang wisickeu Yesungo Samaria bangec wama Gariraia bangecfu kenec. ⁴⁴ Ye ihai kemma yengenaac yofi dekperagiyemmeec, "Profete mongngo yengena bangecfu kefu ngicngac yeneng ewehaihei mong mi ammigecece."

⁴⁵ Anu gariraiangic yeni makekenggac nasou Yerusareng taonnu kenggec Yesungo faka sasawa meu henggec amma Gariraia bangecfu kenu amafora yeneng ubangerecngoc heitaigec. ⁴⁶ Heitaigec Yesungo Kana taong Gariraia bangecfu doku merennu waing anec, ihai monggoc dzigene kenec. Kenu ihai ngictauac kia mong haec, yeac medacngo Kafanaung taonnu hafei fec. ⁴⁷ Nga kiango Yesu Yudaia bangecfunac dzigenema Gariraia bangecfu hade, ifi negemma yearu kemma medaha mengereudeac edeec, nocac medaha homebeso anec. ⁴⁸ Ifi deu Yesungo yofi edeec, "Ngeni faka kuhagoc nga faka morora mi hemma eng mi negensinggecece." ⁴⁹ Ifi deu kiango deec, "Kebu, ge bic hana, medacna homebeso ande." ⁵⁰ Ifi deu Yesungo yofi edeec, "Ge kenna, Medacga bic ngereedac kecede." ifi deu ngic ye Yesuac yoac negensinggema dzigene kenec.

⁵¹ Dzigene kememanungoc wanacngicfora yeneng hama sinnu meficgema edegec, "Medacga bic ngereedac kecede." ⁵² Ifi edegec, ye ngereec, imocac nasoyombonggac kpesiyemmeu yeneng degec, "Worang hadzing 1 kiroc, imohai sebia nomanedac." ⁵³ Ifi degec mamango negensiec, "Yesungo naso imohainoc suenuma dedac,

'Medacga ye bic ngereedac kecede.' " Ifi negemma siduc edeyunuu ye nga wiacfora yeni Yesu negensinggecec. ⁵⁴ Yesungo Yudaia bangecfunac Gariraia bangecfu dzigene hama negensinggececdeac faka kuhagoc meu imocngo naso yohockang anec.

5

¹ Imocac ngadeau yudangic yenang hombang mong hau Yesungo Yerusarennu enec. ² Emma Yerusareng taonnu nagutoa mong kpara Ramaac nagu, imocac nobohau dzohong mong feec. Imoc hebiraio yoacfu Betesida deandae, imocac tegiau firangama 5 tackenec. ³⁻⁴ Anu firangama imocac manau ngicngac hafeinginagoc nga kicpisis amma goa hanimangang nga puringa ifia homacngo fekenggec, yeni doku kockpac anudeac tomai fegec. Imoc yofiac, naso goau Kebuac angero mongngo doku imohai haande. Hau doku kockpac anu mong ye waraima dokuu kemedede, yeng hafeia sasawa kpac angande.

⁵ Anu ngicngac fekenggec, yeneac botucfunac ngic mong puringa kefu kifa 38 bic anec, yeng ihai fekefec. ⁶ Nga naso herea ihai fekefecac Yesungo hemma imoc negemma yofi kpesimiec, "Ge ngereebesoo anggende me?" ⁷ Ifi deu puringngo meremmiec, "Kunenna, doku kockpac ammanu merac ngicngo meficnuma dzohonnu fainubac. Ni kemebesoo ambare mongngo hefacnuma kemeande." ⁸ Ifi deu Yesungo yofi edeec, "Ge yacma fefega mema kenna." ⁹ Ifi deu ngic ye naso imohaingoc sebia ngereeu yacma fefea mema kenec.

Nga naso imoc ine sabata naso anec. ¹⁰ Anu yudangic yeneng ngic ngereec hemma edegec, "Yaguc sabatanasoo fefega mema kenna, imoc singngo mi dede." ¹¹ Ifi degec merengyemmec, "Ngic mengerenudac, yeng suenuma dedac, 'Ge fefega mema kenna.'" ¹² Ifi deu kpesimigec, "Merac ngicngo fefega mema kenna." dedac? ¹³ Nga ngic ngereec ye merang mengereec, imoc mi negenec nocac Yesungo ngichabutoa nanggecac, ihai kemma kperucgeec.

¹⁴ Anu imocac ngadeau Yesungo ngic imoc womong manau meficgema yofi edeec, "Ge sebiga bic ngereedac. Nga ebic mong kunengngoc fingecgembac kopocsic monggoc mi meficgebesena." ¹⁵ Ifi deu ngicngo kemma yudangic edeyunuec, "Ngic mengerenudac, imoc Yesu."

¹⁶ Yesungo sabata nasoo ua ifia mekefecac yudangic yeneng ngaba seria ammigec. ¹⁷ Yesungo yofi merengyemmec, "Mannango uaya mehakefec nga yofinenggac medengoc imocac amma neng ifngoc ua mekecduaengoc." ¹⁸ Ifi amma Yesungo sabatanasoo singyoac memanganeec nga torokpema Anutuac Manna dema ye isocngoc anec, imocac amma yudangic herengina monggoc yaru Yesu kpehomebesoo anggec.

¹⁹ Ifi anggec Yesungo yofi merengyemmec, "Foracngoc, Mamango ua mong meu Medacngo imoc hemma yengenaoc ua imocsac naric meude, imoc edengunuduae. Mamango ua mede, Medahango ua imocngoc meude. ²⁰ Imoc yofiac, Manggac ye Medaha songogoc hoanggema ua mede, imoc sasawa edzahekecede. Nga ua sasawa meu hengandae, imocac engenatoa edzaheu meu ngeni imoc hemma kerectegec anggecede. ²¹ Manggacngo ngic homemea midiyunuma megboriyunukecede, ifi isocngoc Medacngo ngic megboribeso negemmiu ngereeu megboriude. ²²⁻²³ Manggacngo ngic angammengina mi desiude, kpac. Ngic sasawango Manggac eweheimiandae, ifi isoc Medac eweheimigecdeac

yeng desi desiua Medahaac mariu faidarec. Nga ngic mong ye Medahaac ewehiei mi ammiande, yeng Manggac sueec, ye ifingoc ewehiei mi ammiude.

²⁴ Foracngoc, ngic mong ye neac yoac negemma Manggac suenuc, ye negensingeude, yeng kekecsrigoc kecma yoacfu mi enude, imoc eden-gunuduae. Yeng homec wama kekecfu bic endac. ²⁵ Foracngoc, ngicngac bic homegac, yeneng Anutuac Medacac ubaudumeng negemma kekec megecde. Naso imoc haude nga yaguc bic hadac, imoc edengunuduae. ²⁶ Manggac yengenaaru kekec fede, siraha imocngoc yeng kekec Medac miu Medacaru ifingoc kekec fede. ²⁷ Nga Medaha ye Ngicac Medac, imocac amma Manggacngo ngic isingyunuma desiyunuudeac kuc miec.

²⁸⁻²⁹ Ngeni yoac imocac kerecgec mi ambisia. Imoc yofiac, ngicngac kicsereu fedae, yeni sasawango naso mong hau ubaudumenga negemma kicsereunac eregecde. Faka gombunga angkecma homegac, yeni kekec megecdeac yacgecde. Nga faka mangana angkecma homegac, yeneng yoacfu nanggecdeac yacgecde. ³⁰ Ni wiac mong neanna ubaac naric mi mebade, kpac. Ni wiac kedzacnango negemma negenganduae, imocac sirihau fakangina isinggema desibade. Neanna songo mi modacanduae, kpac. Suenuc yeac songo modacbade. Imocac amma neac desi desiuango dindingac ande.

³¹ Ni neannaoc haniana dekperagibadeu dedekperagina imocngo fora mi anude, kpac. ³² Mongngo neac hepuc amma haniana dekperagiande. Nga yeng neac hanianaac wiac dekperagiande, imocngo fora ande, imoc negenduae.

³³ Anu ngeni ngic goa sueyunugec Yohanearu kenggec, yeng yoac foraac hepuc amma imoc dekperagiyemmeec. ³⁴ Ngic mongngo neac dedekperagi naric mi deude, kpac. Ngeni ebicfunac mesingunuba komoc kpegecdeac yoac yomoc edengunuduae. ³⁵ Yohane ye siraha yofi, kifa mong dzema mekperagingunuande, ye ifi isoc anec. Mekperagingunu ngeni naso wegenanec kperagi imocac songo negemma kperagia imohai kecgec.

³⁶ Ni neannaoc dedekperagi metacduae, imocngo Yohaneac dedekperagi ferahede. Nga Manggacngo uaya mema mesibadeac nenec. Amma ua mekedduaengo hepucna amma Manggacngo suenuc imoc dekperagiude. ³⁷⁻³⁸ Amma Manggac suenuc, yennoc hepucna amma haniana bic dekperagiec. Ye ngic sueu ngeneng ye mi negensinggedae amma Manggacac ubaudumeng mi negemma yengena dafia mi henggec nga enacyoarango ubaherenginau mi fede. ³⁹ Mitikibingo kekecseri meficgengemmeude, ngeni ifi negensinggema kibi imoc osonegeng angkecdae. Kibi imocngonoc neac hepuc amma neac hania dekperagiude. ⁴⁰ Nga ngeni ine nearu hama kekec megecdeac mi angemme.

⁴¹ Ni ngic yeneac dedengerec mi hoanggebade, kpac. ⁴² Nga Anutuac songo imoc ngeneac ubahereu mi fede, imoc negenduaengoc. ⁴³ Nga ni Mannaac kpacfu haba ngeni mi hoannugecde. Nga ngic mong yengena kpacfu haudeu ngeni ye bic hoanggegecde.

⁴⁴ Ngeni ngenaocngoc dengereemema Anutu mocgu yearunac dedengerec haande, imocac mi angemmeudeu ngeni ye negensinggegecdeac obohogece. ⁴⁵ Neng kecma Manggacaru yoacfu faingunubade, ngeni ifi mi negembisia. Ngeni Mosearu heirima kecgec yeng yoacfu faingunuude. ⁴⁶ Mosengo neac negemma ohoec. Imocac amma ngeni

imoc negensingebau dede ni ifingoc negensinnubau. ⁴⁷ Ngeni Moseac mitikibi mi negensingedaeu neng yoac deduae, imoc ifingoc naric mi negensingegecde.”

6

¹ Yesungo yoac imoc dedacma Gariraia dzohongtoa, imocac kpara mong Tiberia dzohongtoa, imoc ferecgema edibigeng enec. ² Nga yeng hafeigoc yenearu faka kuhagoc meu ngicngac yeneng imoc henggecac amma ngicngac habutoango ye modacgec. ³ Modacgec Yesungo medacfora yenigoc tikibumau emma tacgec. ⁴ Anu yudangic yeneac makekeng hombang naso wegeneec.

⁵ Nga Yesungo kic fiu kenu ngicngac habutoango kuting kuting yearu kenggec, yemma Firipo yofi kpesimiec, “Nenang yaka dahacnac bummema ngicngac habutoa yomoc yemmeni negecde?” ⁶ Yeng noc faka meude, imoc bic negemma Firipo eng tobanggema kpesimiec. ⁷ Kpesimiu Firipongo meremmiec, “Nenang afo 8ac uabung, imocac sofcu yaka bummema hesisicke yemmeni yeneacsoc mi anude.”*

⁸ Ifi deu medacfora yeneac botucfunac Anderea, Simong Petoroac muneango deec, ⁹ “Medacbisic mong yei nande, ye ic sogong 5 bari gbomeango memea† nga kondungyang yohockang mekecde, imocngo ine habutoa dafi yemmeni sokoyunuude?”

¹⁰ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ngeni ngicngac matacgecdeac edeyunugec.” Ifi deu edeyunugec kpindzingtoa feec, imohai matacgec. Ngic tacgec, yeneac kpetengina 5 tauseng isoc anec. ¹¹ Tackenggec Yesungo ic sogong imoc mema Anutu ubangerec edema mederema ngicngac ihai tacgec, yeni yemmeec. Yemmeu wisickeu kondungyang ifingoc mema medereu songonginaac areng menec anggec.

¹² Negec gebecyunuu Yesungo medacfora yofi edeyunuec, “Yaka tosea neti anggec fema manganebacac ngeni imoc kpedzucnedacgec sakacfu kemedaru.” ¹³ Ifi deu yeni ic sogong 5 bic negec, imocac tosea kpedzucnedacgec kemema sakac 12 wakeec.

¹⁴ Wakeu ngicngac yeng faka kuhagoc meec, imoc hemma degec, “Foracngoc, ngic yocnoc profete bangecfu haudeac dedea.” ¹⁵ Nga ngic yeneng hama Yesu mendanggema ngictaungina faibesonga degec Yesungo negengyemmema meickema monggoc tembuha tikiu enec.

¹⁶ Enu ama kundung kpemanu medacfora yeni dzohongtoa tegiau kemegec. ¹⁷ Kememagec ama kundung kpeu Yesungo yenearu mi hamanu yenaocngoc gombau emma dzohongtoa ferecgema Kafanaung kembesonga kenggec. ¹⁸ Kemmagec firangtoa kpeu dzohonggac tembong kuneng yarec. ¹⁹ Nga yeni 5 me 6 kiromita, imocacsoc puri kpema kemmagec Yesungo doku witiau titi kemma gomba mewegeneu yeni hemma kengec anggec. ²⁰ Ifi anggec ine Yesungo yofi edeyunuec, “Imoc ni, neannaoc haduae, ngeni kengec mi anggec.” ²¹ Ifi deu negemma Yesu gombau taiembeso ammagec gombango bangec kembeso degec, imohai bic kensiikeec.

²² Wereckengau ngicngac habutoa yeneng dzohong noboc namma degec, “Gomba mocgungosac yoc taru hending. Nga Yesungo ine medacfora yenigoc imohai mi enu yeni tembucngina emma kendau.” ²³ Ifi dema nammagec gomba goa Tiberia taonnunac kemma, Kebungo Anutu

* 6:7: Ye denari 200 deec. † 6:9: Bari flawa imoc wit flawa siriha ifia.

dangge dema ic sogong gumecyunuecfu, ama imoc mewegenema hagec. ²⁴ Hama yeni Yesu nga medacfora ihai mi yenenggecac habutoango Yesu hofocbesonga Kafanaung taonnu kenggec.

²⁵ Hofocma dzohong edibigeng kemma meficgema kpesimigec, “Rabbi, ge noc nasoc yei hadang?” ²⁶ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Foracngoc, neng faka kuhagoc meba hendau, imocac amma mi hofocnuda, imoc edengunuduae. Ngeni yaka negebec andauac hofocnuda. ²⁷ Yaka mong hoaema kpac angande, ngeni imocac uatoa mi mebisia. Nga Ngicac Medacngo kekecseriac yaka ngemmeude, imocac uatoa mebisia. Imoc yofiac, yeac witiu Anutu Manggacngo yengena dedeseriac dzic faiec.”

²⁸ Ifi deu yeni kpesimigec, “Anutuac ua mebeso dema noc ua meni ngereeude?” ²⁹ Ifi degec turunga yofi merengyemmec, “Anutuac ua yomocnoc. Anutungo ngic sueu haec, ngeni ye negensinggec.”

³⁰ Ifi deu yeneng degec, “Hemma negensinggunideac noc faka kuhagoc menade nga ge noc ua naric menade? ³¹ Kisicfocnina bangec kisiu mannayaka[‡] nekegec, imocacnoc yofi oho ohoya fede, ‘Ye kurumennunac yaka yemmeu negec.’ ” (Makekeng 16:4; Nehemia 9:15; Mitiyegec 78:24)

³² Ifi degec yofi edeyunuec, “Foracngoc, Mose ye yengenaoc kurumenggac yaka mi mema ngemmeec, imoc edengunuduae. Mannango kurumenggac yaka fora ngemmeude. ³³ Anutuac yaka, ngic yennoc kurumennunac mama bangecngic yeneac kekec meficgeyemmeude.”

³⁴ Yeng ifi deu degec, “Kebu, ge yaka imoc nasosoc nemmekecbesena.”

³⁵ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Ni neannaoc yaka kekehagoc, imocac ngic mong ye nearu haude, yeng yakaac mi homeude nga mong ye ni negensinnuude, yeng dokuac monggoc mi ammiude. ³⁶ Neng ine yofi bic edengunuai, ngeni bic nenggec nga sifu mi negensinnuandae.

³⁷ Mannango ngicngac sasawa nenec, yeneng nearu hagec ngadeau naric mi kisangyunubade. ³⁸ Ni neanna ubanaac kurumennunac mi mayai. Suenuec, yeac negen negeng modacbadeac mayai. ³⁹ Nga suenuec, yeac songo nga negen negeng yofi, ye yengenaoc ngicngac nenec, yeni marina titingaunac mi mabisia nga yeni kecma naso wisic wisickeau midiyunuba yacdacgecde. ⁴⁰ Mannaac negen negeng imoc yofi, ngicngac Medaha hemma negensinggecde, yeni sasawango kekecseri megecde. Nga naso wisic wisickeau neng midiyunubesanduae.”

⁴¹⁻⁴² Nga yeng yofi deec, “Ni neannaoc yaka fora amma kurumennunac mayai.” Imocac amma yudangic yeneng negenggec naric mi anu degec, “Ngic yomoc Yesu, i. Ye Yosefeac medac nga neni nonggomama negengyurudimbe. Ammanu yeng dafi yofi dede, ‘Ni kurumennunac mayai.’ ” ⁴³ ifi degec Yesungo yofi deec, “Ngeni negemmangang wagec. ⁴⁴ Mannango ngic mong mi heitaiudeu yeng nearu naric mi haude. Manggac suenuec, yeng ngicngac heitaiyunuec nga neng naso wisic wisickeau midiyunubesanduae.

⁴⁵ Profete yeneac kibi uoac yofi oho ohoya fede, ‘Anutungo kpouyemmedarec.’

(Yesaia 54:13)

[‡] **6:31:** Anutungo bangec kisiu yaka mong meficgeyemmeu asoacsoc sobing isoc kpedzuc-nekegec, imoc kpara mannayaka

Imocac amma ngicngac sasawa Manggacac yoacfu kedzac faima yearunac negen negeng medae, yeneng nearu hadacgecde. ⁴⁶ Ngic mongngo Manggac mi henec, kpac. Ngic mocgungo Manggacgoc kefec, yeng Manggac henec. ⁴⁷ Foracngoc, ngic mongngo ye negensinggede, yeng kekecserigoc anude.

⁴⁸ Ni neannaoc kekecac yaka. ⁴⁹ Kisicfocnina yeneng bangec kisiu mannayaka[§] nema homedacgec. ⁵⁰ Ngeni yaka kurumennunac maec, yocnoc nema mi homegecde. ⁵¹ Ni neannaoc yaka kekehagoc amma kurumennunac mayai. Ngic mong ye yaka imoc neudeu ye kekecseri meficgema kechereema kefude. Yaka imoc fusina. Ngicngo kekec meficgegecdeac yemmebade.”

⁵² Ifi deu yudangic yoacngina manganau degec, “Ngic yomoc ye dafi sebifusia nemmeu nenideac dede?” ⁵³ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Foracngoc, ngeni Ngicac Medac sacfusia mi negecdeu kekecngo ngenearu mi feude, imoc edengunuduae. ⁵⁴⁻⁵⁵ Imoc yofiac, neac fusi, imocngo yaka fora nga neac sac, imocngo doku fora, imocac amma ngic mong ye sacfusina neude, yeng kekecserigoc anu neng naso wisic wisickeau ye megboribade. ⁵⁶ Anu mong ye neac sac nga fusi neude, yeng neac heremanau kefu neng yeac heremanau kecbade. ⁵⁷ Manggac suenuec, ye kekec mingina nga ni yeac amma kecduae. Nga mong ye fusina neude, ye ifi isocngoc neac amma kefude. ⁵⁸ Yaka yomocngo kurumennunac maec kecde, imoc bangecfocninango yaka nema homegec, ifi isoc kpac. Mongngo yaka yomoc neude, yeng kecma kekecseri meude.” ⁵⁹ Yesungo yoac imoc Kafanaung kpekpeturang amau ngicngac edekpou ayemmeec.

⁶⁰ Ifi deu negemma medacfora yenearunac homacngo degec, “Kpoukpou imoc ebihagoc, mongngo imoc negemma naric mi modarude.” ⁶¹ Ifi degec Yesungo edekpou ayemmeu medac yeni yoac homac osogecac yengenaoc negengyemmema yofi edeyunuec, “Yoac imocngo memanganengunude me? ⁶² Nga Ngicac Medac ye warac kefecfu dzigene enu ngeni imoc hemma dafi anggecde? ⁶³ Asungo kekec meefaiude nga sebiac kekec, imocngo memefiha kpac. Ni yoac edengunudua, imoc Asu nga kekec. ⁶⁴ Anu ngeneac botucfunac goango ine yoacna mi negensinggedae.” Imoc yofiac, ngicngac damoc yeneng ye mi negensinggegec nga ngic merang Yesu doc mema ngaba yeneac mariu faiude, Yesungo imoc bic negenec. ⁶⁵ Ifi anu yofi torokpeec, “Ngic goa ngeneng mi negensinggedae, imocac amma waraima bic edengunudua, Manggacngo ngic mong mi meefaiudeu, yeng nearu naric mi haude.”

⁶⁶ Ifi deu medac homacngo Yesu wama amanginau kemma yegoc monggoc mi yeregegec. ⁶⁷ Kenggec Yesungo medacfora 12 yofi kpesiyemmeec, “Ngeni ifingoc wanuma kembeso angemmede me?” ⁶⁸ Ifi deu Simong Petorongo yofi meremmiec, “Kebu, gearu kekecseriac yoac fora fedecac neni ngic monggaru naric mi kennide. ⁶⁹ Neni bic negentegecma negensinggudimbe, genoc Anutuac Kpetiacngic.”

⁷⁰ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Neng medac 12 meisingngunuai nga ngenearunac ine mongngo hadehade ande.” ⁷¹ Ye yoac imoc Simong,

§ 6:49: Anutungo bangec kisiu yaka yemmekefec, imoc asoacsoc sobing isoc bangecfu fingeckefu ngicngac yeneng imoc kpedzucnema nekecgec, imoc kpara mannayaka.

Karioto taonnunac yeac medaha Yudaac negemma deec. Ngic imocngo medac 12 yenearunac amma yeng Yesu doc meudeac anec.

7

¹ Imocac ngadeau yudangic Yudaia bangecfu kecgec, yeni Yesu kpe-homebesonga sing hofocgec. Imocac amma yeng ihai mi kengha amma Gariraia bangecfu yerecgema kefec. ² Anu yudangic yeneac bedzo 40ac hombang wegene haec.* ³ Nga Yesu munafora yeneng edegec, “Ge bangec yomoc wama Yudaia bangecfu kemma fakaga imoc ihai mena medacfocga henggecde. ⁴ Mong ye habu yeneac kicfu fingecheso negende, ye sufuu sufuu ua mi mebeso. Ge fakaga imoc annadeu ngicngac yeneng fakaga hentegecgecdeac didiu kecma mebesena.” ⁵ Nga munafora yeneng ifingoc ye mi negensinggec.

⁶ Ifi anggec Yesungo yofi edeyunuec, “Neac naso mi hadac nga nge-neac naso, imoc ine nasosoc feude. ⁷ Ngicngac yeni ubango naric mi ukungunugecde. Nga neng ine angammemengina mangana dekperagianduaeac ubango ukunuec. ⁸ Ngeni hombannu kenggec nga ni ine bic mi kembade nocac neac nasoyombong mi ande.” ⁹ Ye ifi dema wama Gariraia bangecfu tarec.

¹⁰ Taru munafora hombanggac kemmagec ye ifingoc kemma fingegecma mi keng keng sufuu kenec. ¹¹ Ifi anu yudangic yeneng hombannu Yesu hofocma kpesiemegec, “Ngic imoc dahai?”

¹² Kpesiemegec ngicngac habutoango yeac sangic kpema homac dene-geng amma degec, “Ye ngic gombunga.” ifi demagec goa yeneng degec, “Kpac, ngic imocngo ngicngac habutoa ikoc ayemmeande.” ¹³ Amma yudangic yeneac kengecyunuu mongngo Yesuac yoac didiu mi deec.

¹⁴ Anu hombang imoc bic dzonginemanu Yesungo womonnu emma ngicngac edekpou ayemmec. ¹⁵ Kpouyemmeu negemma yudangic yeneng kerectegec amma degec, “Ngic imoc ye dafi, ye negen negeng mong mi mema sifu mitikibiu yoac oho ohoya fede, imoc negende.” ¹⁶ Ifi degec Yesungo yofi merengyemmec, “Ni yoac kpoungemmed-uae, imoc neanna yoac kpac. Imoc suenuc, yeac yoac. ¹⁷ Ni yoac kpoungemmeduae, imoc Anutuarunac me neanna ubanaac deduae, imoc ngic mongngo Anutuac enac tofohobeso negende, yeng negentegerude. ¹⁸ Ngic mong ye ubeaac yoac deande, ye yengena dedengerec fingerudeac negensima imoc deude. Nga mong ye ngic sueec, yeac dedengerec fingerudeac ua meande, yeng ngic fora, yearu faka dindingac fede. Faka segesegea yearu mong mi fede.

¹⁹ Mosengo dedeseriyoac ngemmec, fora. Nga ngenearunac ngic mongngo imoc ine mi modackecde, kpac. Amma ngeni nocac nuhomebeso negendae?”

²⁰ Ifi deu habutoa yeneng merenggec, “Ge yafinggagoc. Merang gubeso dede?” ²¹ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Ni faka kuhagoc meba ngeni henggecac sasawango kerectegec andae. ²² Negenggec, Mosengo ngeni sebi tosangina, imoc herecgecgecdeac uayoac ngemmec. Mose ye yengenaoc imoc mi hanahemanu yeac bangecfora yeneng ine hanahegec. Imocac amma ngeni faka imoc modacma sabata nasoungoc ua imoc megecde. ²³ Amma ngeni Moseac dedeseriyoac mi

* 7:2: Hombang imoc Anutungo bangec kisiu kifa 40 garengyunuu bedzonginau kecgec, yeni imoc negensima hombang tacandae.

ferahגעdeac sabata nasoungoc ngic yeneac sebi tosangina herecgeandae. Ngeni faka ifia mekecdae neng sabata nasou ngic mong sebia hafoangoc mengerebare nocac ngaba anendae? ²⁴ Ngeni kicnginango sebiu heheng imohai mi isinggema debisia. Ngeni ine yoac dindngac negengising amma debisia.”

²⁵ Ifi deu Yerusareng taonggac ngic goango kpesiemegec, “Ngc imoc kpehomebeso dedae me? ²⁶ Nga ngic ye yoac didiu demanu nocac turunga mong mi merendae? Yeni ye Messia, imoc bic ireckedae gedang. ²⁷ Nga Messia haudeu ye dahacnac haude imoc ngic mongngo mi negenude nga ngic yoc ye dahacnac, imoc ine negendacdimbe.”

²⁸ Ifi degec Yesungo imoc negemma womong manau namma yoac kucgoc dema yofi edekpou ayemmeec, “Ngeni ni negennuma dahacnac hayai, imoc negendaengoc. Ni neanna negen negennu wiac mong mebesonga mi hayai. Suenuec, yeng fora anu ngeneng ye mi negendae. ²⁹ Nga suenuec, ye negemmiduae, nocac yearunacnoc hayai.”

³⁰ Ifi deu yeni mendanggema witicamau faibesonga negenggec. Nga nasoya mi haecac mongngo mi kpeserema megec. ³¹ Nga habutoa yenearunac ngicngac homacngo ye negensinggema degec, “Messiango haude, imohai yeng faka kuhagoc meude, imoc ngic yocngo faka kuhagoc homacngoc meande, imoc mi ferahema meude.”

³² Habutoa yeneng ifi dema sangicfu yoac denengeng anggec. Anggec farisaio yeneng imoc negemma womong gareng enarafocngina yenigoc kpedzucnema keracnatang sueyunugec Yesu mendanggema witicamau faigecdeac kenggec. ³³ Ifi anggec Yesungo yofi deec, “Ni naso wegenanec-sac ngenigoc kecbade. Kecma suenuec, yearu monggoc dzigenema embade. ³⁴ Ngeni ni hofocnubibiema naric mi meficnugecde nga ni kembade, imohai ngeni naric mi hagecde.”

³⁵ Ifi deu yudangic yenaocngoc denegeng amma degec, “Ngc yomoc ye dahai kenu hofocma mi hennideac dede. Ye arengfocnina grik bangecfu sinsararang kpema kecdae, ihai gedang kemma grikngicngac yoac edekpou ayemmeude. ³⁶ Ngeni ni hofocnubibiema naric mi meficnugecde nga ni kembade, imohai ngeni naric mi hagecde. Yoac imocac hania mi negentegecdimbe.”

³⁷ Hombang wisic weisickea, imocac nasoyadau Yesungo mama yoac kucgoc yofi deec, “Ngc imoc ye dokuac homeandeu ye nearu naric hama nebeso. ³⁸ Nga mongngo ni negensinnude, yeacnoc mitikibiu yofi oho ohoya fede, ‘Yea hereunac kekecac dokukiwa tohoma kenude.’” ³⁹ Ngicngac ye negensinggema kecdae, yeneng Tiri Asu ngade megecde, imocac ifi deec. Yesungo naso imohai kurumennu emma kuc nga kibikperagiagoc mi anecac amma Asu imoc mi yemmeyemnea.

⁴⁰ Anu ngicngac habutoa yeneng yoara imoc negemma goango degec, “Ngc yomocngo profetenina fora yombong.” ⁴¹ Amma goa yeneng degec, “Ngc imoc ye Messia.” nga goa yeneng degec, “Kpahac, Messiangi Gariraia bangecfunac mi haude.” ⁴² Mitikibiu yoac yofi oho ohoya fede, “Ye Dawidiac dzominga Beterehennunac, imoc Dawidiac ama yombong.” ⁴³ ngic yeni ifi dema Yesuac amma tohoemmegec. ⁴⁴ Tohoma goango ye mendanggema witicamau faibesonga, ifi degec amma mongngo ine sebiau mi kpesereec.

⁴⁵ Keracnatang yeni womong gareng enara nga farisaio yenearu eng dzigenema kenggecac kpesiyemmegec, “Ngeni nocac Yesu mi

mehadae?” ⁴⁶ Kpesiyemmegec degec, “Ngic mongngo yoac ifia deu mi negenning.” ⁴⁷ Ifi degec farisaio yeneng merengyemmegec, “Ngeni ifingoc yeac ikocfu makpedau me? ⁴⁸ Enarameme nga farisaio neneac botucfunac mongngo ye naric mi negensinggedimbe, kpac yombong. ⁴⁹ Nga sicsauc areng yomocngo dedeseriyoac mi negentegecdae, ngeni sowec medae.”

⁵⁰⁻⁵¹ Ifi degec, yeneurunac mong kpara Nikodemo, ye warac Yesuaru kenec, yeng yofi deec, “Dedeseriyoacninango yofi dede, ‘Ngic monggac yoara nga angammemea mi hennegeng amma isinggema tactacngoc yoacfu mi faibesonga.’” ⁵² Ifi deu turunga yofi meremmigec, “Ge ifingoc Gariraia bangecfunac me? Mitikibiu hennegeng amma yofi bic hennade, profete mongngo Gariraia bangecfunac mi fingerude.” ⁵³ Ifi dema yacma amanginasoc kendacgec.

8

¹⁻² Yesungo oriwa tikiu emma taru ama wereckembeso ammanu mama monggoc Anutuac womonnu enec. Enu ngicngac yearu hadacgec tacma miti kpouyemmeec. ³ Ifi amma tacmanu mitiac negen negengngic nga farisaio yeneng ngac mong sero anu hemma Yesuaru mehama kicnginau faigec nanec.

⁴ Nanu Yesu kpesimigec, “Kpoukpou, ngac yomocngo sero kicinanu anu hending. ⁵ Nga dedeseriyoacfu Mosengo ngac ifianoc hocngo yenerehomenideac deserinemmeec. Geng yaguc dafi denec?” ⁶ Yeni Yesungo yoac mong dafi deu negemma yoacfu faini dema faitobang ammigec.

Ifi ammigec Yesungo ngonducnema gbongango bangecfu kibi ohoec. ⁷ Ohoma nammanu kpesima kpesi anggec kpehengaimea yofi edeyunuec, “Ngeneurunac ngic mong kopocsiha kpac kecde, yeng waraima hoc ukuu ukubisia.” ⁸ Ifi dema monggoc ngonducnema bangecfu kibi ohoec. ⁹ Anu yeni Yesuac yoac imoc negemma kifanginaac sirihau yadango waraima Yesu wama kendacgec ngac ye botucnginau tembuha nanec.

¹⁰ Ifi nanu Yesungo kpehengai hemma yofi kpesimiec, “Ngac, ngic yeni dahai kendau? Ge manganaac areng, imoc mong dedau me?” ¹¹ Kpesimiu deec, “Kebuna, kpac.” Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Neng ifingoc ge mangana areng mi debade. Ge kemma kopocsic monggoc mi meficgebesena.”

¹² Yesungo monggoc torokpema yoac yofi edeyunuec, “Ni bangectoa bangec imocac ngicngac ngeneac kperagi. Mong ye ni modacnude, yeng kundunggac sing mong mi modarude. Amma ye kekecac kperagi kefude.” ¹³ Ifi deu farisaio yeneng merenggec, “Ge geanggaocngoc dekperagiemenec, imoc singngo mi dedeac yoacga fora mi ande.”

¹⁴ Yesungo meremma yofi edeyunuec, “Ni neannaocngoc haniana dekperagiemeduae, imoc fora. Ni dahacnac hayai nga dahai kembade, imoc neannaoc negenduae. Ngeni ine dahacnac hayai nga dahai kembade, imoc mi negendae. ¹⁵ Ngeni bangecngic siricnginau ngicngac fakangina isinggema haniangina deandae. Neng ngic mong isinggema hania dede ua mi mebade. ¹⁶ Ni tembucna ua imoc mi mekecduae. Manggac suenuec, yegoc ua mekecdipe. Imocac neng desi desiu meduae imocngo foragoc ande. ¹⁷ Dedeseriyoacnginau yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ngic yohockang dedengira mocgu anu yoacngira fora anude.’”

18 Imocac amma neannaocngoc dekperagemeba Manna suenuec, yeng ifingoc hepucna amma dekperaginuude.”

19 Ifi deu farisaio yeneng kpesimigec, “Geac Mangga dahai kecde?” degec Yesungo meremma yofi edeyunuec, “Ngeni ni mi negennudae nga Manna ifingoc mi negemmidae. Ngeni ni negennubau debac Manna ifingoc negemmibau.” 20 Yoac imoc, womonggac mana monnu soikia katapa tarecfu, imohai ngic edekpou ayemmeec. Nga ngic mongngo mendanggema witicamau mi faigec nocac ye ifi ammigeceac naso mi anec.

21 Amma Yesungo monggoc yofi edeyunuec, “Ni kemba ngeni hofocnuma kopocsicnginagoc kecma homegecde. Nga ni kembade, imohai ngeneng naric mi hagecde.” 22 Ifi deu yudangic yeneng degec, “Ni kembade, imohai ngeni naric mi hagecde. Ye nocac ifi dede? Yengena sebha eweude me?” 23 Ifi degec yofi edeyunuec, “Ngeneng emu bangecfunac nga ni bangecfunac kpac, ni wihacnac. 24 Imocacnoc edengunuduae, ngeni kopocsicnginagoc kecma homegecde. Ngeni ‘ni kecduaengoc’, imoc mi negensinggedaeu kopocsicngina fekefu homegecde.”

25 Ifi deu kpesimigec, “Anu ge merak?” degec yeng yofi edeyunuec, “Ni haniaa bic edengunudua. 26 Ni ngeneac haifakangina homac henegeng amma isinggema desibadeac fede. Anu suenuec, ye yoac foraac mingina nga wiac yearunac negenduae, imoc bangecfu dekperagibade.”

27 Yesungo Mamaac negemma edeyunuu yeni obohogec. 28 Obohogec Yesungo yofi edeyunuec, “Ngeni Ngicac Medac nanggegec nanude, ngeni naso imohai ‘ni kecduaengoc’, imoc negentegecgecde. Ni wiac mong neannaoc mi angkecduae, Mannango kpounec, imoc debade. 29 Senuec, yeng nigoc kecde. Ni yeac songo modacma ua mekecduae. Imocac amma ye wanuu tembucna mi kecbade.” 30 Yesungo yoac ifi deu ngicngac homacngo ye negensinggegec.

31 Yesungo yudangic ye negensinggegec, yeni yofi edeyunuec, “Ngeni neac yoac hoanggema kegecdeu neac medacfozna fora anggecde. 32 Ifi amma yoac fora negentegecgecde nga yoac forango witicfunac yungecngunuude.” 33 Ifi deu meremmigec, “Neni Abrahanggac kisicfunac, mongngo wanac mi menunuec. Nga merang wanac menunuecac geng yungecnununadeac denec?”

34 Ifi degec Yesungo yofi deec, “Ni fora yombong edengunuba, mongngo kopocsic meande, ye kopocsicngo wanac meu wanacngiha kecde. 35 Wanac meu kecande, ye ama imocac manau hombonanga naric mi kefude. Nga Medacngo ama imocac manau hombonanga kefude. 36 Imocac Medacngo yungecngunuudeu ngeni witicngina kpac kegecde. 37 Ngeni Abrahanggac kisicfora, imoc negenduae. Neac yoacac titinga mong ine ngeneac ubahereu mi nandae nuhomebeso efaidae. 38 Ni Mannaac hoannu kecma wiac henegeng anai, imocnoc edengunuduae. Nga ngeni ine mangnginaarunac wiac nga faka negengandae, imocnoc amma kecdae.”

39 Ifi deu degec, “Neneac mannina Abrahang.” degec Yesungo yofi merengyemmeec, “Ngeni Abrahanggac nambaracfora ambau debac yeac kekec nga faka modacbau. 40 Ni ngic mongngo Anutuarunac yoac fora negemma edengunubare ngeni nocac nuhomebeso andae? Abrahang ye faka ifia mong mi angkefec. 41 Ngeni ine mangnginaac

kekek nga faka modacandae.” Ifi deu yeneng degec, “Neni sicsaucfunac mong mi fingering, kpac yombong. Mannina mocgu Anutu.”

⁴² Ifi degec Yesungo yofi deec, “Ni Anutuarunac fingecma neanna ubanaac mi mayai. Yennoc suenuac, imocac ngeni Anutu mangngina ambac dede heregoc neac songo negemma hoannubau. ⁴³ Nga ngeni ine yoacnaac kedzac kpegecdeacsoc mi ande, imocac amma ngeni yoac deanduae, imoc mi negentegecdae.

⁴⁴ Nga mangana mingina, yennoc ngeneac mangngina nga faka yeac songou fede, ngeni imoc megecdeac angemmeude. Ye hanahemangoc ngic yunuhomeande nocac yeac ubahereau faka fora mi feu faka fora mi mema nangkecde. Ye ikocngic nga ye ikocac mama kecdenoc. Imocac amma ye yoac ikoc dema yengenaoc nanggeeme kefude. ⁴⁵ Nga ni yoac fora deduaeac ngeni neac yoacna mi negensinggecde. ⁴⁶ Ngeneacrunac mongngo neac kopocsic mong negendaeu naric mi heficgebac. Nga ni yoac fora deduae isoc ngeni nocac mi negensinnudae? ⁴⁷ Anutuac arengfora yenennoc yoara negenggecde. Ngeni ine Anutuac arengfora kpac, imocac yeac yoac mi negenggecde.”

⁴⁸ Anu yudangic yeneng meremmigec, “Ge samariangicnoc amma ge hadehadegagoc, ifi deandimbe nga imoc yoac fora.” ⁴⁹ Ifi degec Yesungo meremama yofi edeyunuec, “Ni hadehadena kpac. Ni Manna ewehaihei ammiba ngeneng ine ewehaihei mong mi anengandae. ⁵⁰ Ni neanna kpac kuneng mebadeac ua mi meanduae nga mongngo neac kpac miacma desiude. ⁵¹ Foracngoc, ngic mong ye neac yoac mekefudeu, ye naric mi homebesande, ni edengunuduae.”

⁵² Ifi deu yudangic yeneng degec, “Ge hadehadegagoc, neni yaguc negenggudimbe. Abrahang ye homeec nga profete yeni ifingoc homegec. Geng ine denec, ‘Mong ye neac yoac mekefude, yeng mi homebesande.’ ⁵³ Anu ge kisicnina Abrahanggac engena mi annec. Ye homeec nga profete yeni ifingoc homegec. Amma ge geanggaac negenna engena ande, imocngo naric mi ande.”

⁵⁴ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Ni neannaoc dengereemebadeu imocngo fora mi ambac. Nga Manna ngeneac Anutungina kecde, yeac ifi deandae, yeng ewehaihei anende. ⁵⁵ Ngeneng mi negemmidae, neannaoc ine ye negemmiduae. Neng ye mi negemmiduae debadeu, ngic ikoha amma ngeni isoc ambade. Ni negemmiduaengo yoara mekeduae. ⁵⁶ Bangecngina Abrahang ye neac naso fingeru imoc hembeso negemma songotoa femiec. Femi hemma songo negenec.”

⁵⁷ Ifi deu yudangic yeneng degec, “Ge kifaga 50 mi andacngoc nga ge Abrahang hennec, imoc naric mi heide.” ⁵⁸ Ifi degec Yesungo yofi deec, “Foracngoc, Abrahang mi fingecmanu ‘ni kecduaengoc’, imoc edengunuduae.” ⁵⁹ Ifi deu yeni hoc mema heibeso anggec yeng sufuu sufuu womong ngadeau kemeec.

9

¹ Yesungo sinnu kemma ngic mong kicpisc fingec fingera henec. ² Henu medacfora yeneng kpesimigec, “Rabbi, ngic yoc meracac kopocsicac amma kicpisc fingerec? Yengenaac me nonggomama yereac kopocsicac?”

³ Ifi degec Yesungo yofi edeyunuec, “Ngic yengena me nonggomama yeneng kopocsic meficgegec, imocac kpac. Anutuac ua mong yearu

fingectegeru henggecdeac ifia fingerec. ⁴ Suenuec, nenang yeac ua wenacfungoc mekecbisina. Nga ama toforemanu mongno ua naric mi meude. ⁵ Ni bangecfu kecma bangecac kperagi anduae.”

⁶ Ifi dema bangecfu sofohoma imoc bangecgoc yerecgeu goteng fingeru ngic kicpisc yeac kiwau hosoec. ⁷ Hosoma yofi edeec, “Ge Siroang dzohonnu kemma doku nadzicna.” (Siroangac titiha imoc “Sueec.”) Ifi deu kemma nadzicma kicfifi amma dzigeneec.

⁸ Ifi amma dzigene hau amafora nga ngicngac goa warac iwaiac derecgekefu henggec, yeneng degec, “Ngc yomocngo tacma derecgekefec me?” ⁹ Goango degec, “Imoc yennoc.” Nga tosea yeneng ine degec, “Imoc ye kpac, imoc ye isoc mong.” nga yengenaoc deec, “Ni ngic yomocnoc.” ¹⁰ Ifi deu kpesimigec, “Ge dafi amma kicga fidang?” ¹¹ Ifi degec deec, “Ngc kpara Yesu, yeng goteng yerecgema kicnau hosoma suenuma deec, ‘Ge kemma Siroannu doku nadzicna.’ ifi deu kemma nadzicma kicfifi andua.” ¹² Ifi deu kpesimigec, “Nga ngic imoc damoc?” degec deec, “Ni mi negenduae.”

¹³ Ifi deu yeni ngic warac kicpisc kefec, imoc farisaio yenearu hesicke kenggec. ¹⁴ Nga Yesungo goteng yerecgema ngic kiwa merecgeu kicfifi anec, imoc sabata nasou ifi anec. ¹⁵ Nga farisaio yeneng ifingoc ngic hemma kpesimigec, “Ge dafi amma kicfifi andang?” degec deec, “Ye gotengngo kicnau hosou imoc nadzicma kicfifi andua.”

¹⁶ Ifi deu farisaio goango degec, “Ngc imoc ye sabata tatacninaac sing mi modacde, imocac ye Anutuarunac kpac.” Ifi degec goango degec, “Ngc kopocsihagocngo dafi faka kuhagoc ifia mebac?” Ifi dema yenaocngoc tohogec. ¹⁷ Tohoma kicpiscngoc kicfifi anec, ye monggoc kpesimigec, “Ge ngic kicga merecgeec, yeac dafi denec?” degec deec, “Ye profete mong.”

¹⁸ Ifi deu yudangic yeneng ngic imoc kicpisc kefecfunac ngereema kicfifi anec, imoc mi negensingegec nonggomama kpacyuruma ¹⁹ kpesiyecmegec, “Ngc yomoc ye ngereac medac me? Ye kicpisc fingerec, ifi dedape me? Nga ye dafiu yaguc kicfifi ande?” ²⁰ Ifi degec nonggomama yereng yofi merennoc, “Ngc yomoc nereac medac. Ye kicpisc fingerec, imoc negendipe. ²¹ Nga dafiu yaguc kicfifi ande nga merang kiwa merecgedac, imoc neri mi negendipe. Ye bic yadi yadiaac amma yengena kpesimigec, yengenaoc haniaya edengunubeso.” ²² Yeri yudangic yeneac kengecyuruu ifi deoc. Yudangic yeneng yoc mong bic yofi dedzege anggec, “Mongngo Yesu ye Messianoc ifi dema deficgeudeu neni ye kpebung yeneac ngadeau faini kefude.” ²³ Imocac amma nonggomama yereng deoc, “Ye bic yadi yadiaac yengena kpesimigec.”

²⁴ Ifi deec yeni monggoc ngic kicpisc kefecmoc, ye naso yohockang kpacma edegec, “Ge Anutu afehena. Ngic dedang, ye kopocsihagoc, imoc negemmidimbe.” ²⁵ Ifi degec, yeng merengyemmeec, “Ngc imoc kopoc-sicmeme me kpac, imoc mi negenduae. Nga wiac mocgu negenduae, ni warac kicpisc kefaingo yaguc kicfifi anduae.” ²⁶ Ifi deu kpesimigec, “Ye noc wiac anggendac? Ye siriha dafiu kicga merecgedac?”

²⁷ Ifi degec yeng merengyemmeec, “Ni imoc bic edengunudacdua nga ngeni ine nearu kedzac mi faidau. Ngeni nocac monggoc negembeso andae? Ngeni ifingoc yeac medacfora ambeso negensidae me?” ²⁸ Ifi deu yeni desusuic ammigec, “Genoc ngic imocac medac nga neni Moseac

medacforango kecdimbe. ²⁹ Anutungo Mose edeu yoara deec, imoc negendimbe. Nga ngic yomoc ye dahacnac, imoc ine mi negemmidimbe.”

³⁰ Ifi degec yofi merengyemmeec, “Ngic imoc kicna merecgedac. Nga ye dahacnac haec, imoc ngeni mi negendae. Ni imocac warecngunuduae. ³¹ Nenang yofi negendimbe, Anutungo kopocsicmeme yeneac yoac naric mi negengyemmeude. Anu ngic mongngo eweheimima dedea tofohoande, Anutungo ye negemmiude. ³² Bicngoc yombong hanahema feerekefecfu siduc mong yofia mi negenning, ‘Ngic mong kicpisc fingeema kecmanu ngic mongngo kiwa merecgeec.’ ³³ Ngic imoc Anutuarunac mi mabac dede, ye ua mong ifia naric mi mebac.” ³⁴ Ifi deu yofi meremmigec, “Ge hafoangoc manganaunac fingeccnecngo yoac kpounemmenec, i.” Ifi dema kucgoc kisanggec maec.

³⁵ Anu Yesungo ngic kisanggec maec, imoc negemma hofockemma meficgema edeec, “Ge ngicac medac negensinggenec me?” ³⁶ Ifi deu ngic imocngo deec, “Kunenna, ye merac? Edzacnuna hemma negensinggeba.” ³⁷ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ge bic hendang. Ngic imocngonoc gegoc yoac yoac ande.” ³⁸ Ifi deu deec, “Kebu, ni negensingguduae.” Ifi dema ye afeheec.

³⁹ Nga Yesungo yofi deec, “Ni fakanginaac ising ising fingerudeac bangecfu mayaiac ngic kicpiscngo kicfifi anggecde nga kicfifi yeni kicpisc anggecde.” ⁴⁰ Yoac ifi deu farisaio goa yegoc nanggec, yeneng imoc negemma degec, “Neni ifingoc kicpisc me?” ⁴¹ Ifi degec Yesungo yofi deec, “Ngeni kicpisc kecbau debac kopocsic mi fengemmebac amma ngeneng ine yaguc dedae, ‘Neni kicfifi kecdimbe.’ imocac amma kopocsicngina fengemmekefude.”

10

¹ Ni fora yombong edengunuduae, “Ngic mongngo rama yeneac oda manau embeso dema oda naguya wama monnusing enudemoc, ye hamangec nga godzungic. ² Ngic naguusing engande, yeng rama yeneac gareng. ³ Nga nagugarengngo yeac amma odanaguya naric witiude. Witiu rama yeneng ubea negenggec, yengenaoc rama kpacnginau kparu hagec waraiyemmu yenhafoc ngadeau kemegecde.

⁴ Ye ramafora hesicyunuu kemedacgec waraiyemmu ramafora yeni yeac ubea negendaeac ye modacgecde. ⁵ Amma yeni ngic furia naric mi modacgecde. Yeneng yeac ubea mi negendaeac kengec amma woragecde.” ⁶ Yesungo yoac yomoc heima deu yeneng ine imocac obohogec.

⁷ Obohogec Yesungo monggoc yofi edeyunuec, “Foracngoc, neng rama yeneac nagu, imoc edengunuduae. ⁸ Ngic goa ni mi fingebare hagec, yeneng hamangec nga godzungic. Nga rama yeneng ine yenearu kedzac mi faigec. ⁹ Ni neannaoc nagu. Mongngo nearu ferecgeema oda manau enudeu Anutungo ye ebicfunac mesiu komoc kpeude. Amma ye naguusing engemmama amma nenesemeng meficgeude. ¹⁰ Hamangecngic yeng wiac hamangec meudeac nga yunuhomema kpetotieyunuudeac haude. Nga neng kecec monggoc nga monggoc mekecgecdeac hayai.

¹¹ Neannaoc ramagareng gombunga. Gareng gombungango rama yeneac amma kekeha waude. ¹² Nga ngic mong ye yagura kemma ngic monggac ramagareng kecde, yeng rama yeneac mingingngina mi amma kecmanu katekasi hau ine hengkpatema woraude. Worau katekasingo rama yininegiric ayemmeude. ¹³ Ngic imoc ye yagurau mekecdeac

rama yeneac negengyohoc mi anude. ¹⁴⁻¹⁵ Neannaoc ramagareng gombunga. Mannango ni negennude nga neng Manna negenduae, ifi isoc neannaoc ramafocna negengyunuduae nga ramafocna yeneng negenduae. Neng rama yeneac amma kekecna wabade.

¹⁶ Amma ramafocna goa kecdae, yeni oda yomohanac kpac. Nga neng hesicyunuba ubana negenggecde. Ifi anggec ramakpebung mocgu nga ramagareng mocgu anude. ¹⁷ Ni kekecna wama monggoc mebadeac amma Manggacngo neac songo negende. ¹⁸ Ngic mongngo nearunac kekecna naric mi meickeu ni neannaoc kekecna wabade. Amma kekecna wama monggoc mebade, imocac uayoac nga kuc nearu fede. Imoc Mannango deserinenec.”

¹⁹ Yoac imocac amma yudangic yeni monggoc tohogec. ²⁰ Tohoma ngic homac yeneng degec, “Ye yafingagoc kecdeac ubasufu ande. Ngeni nocac yearu kedzac faidae?” ²¹ Nga ngic tosea yeneng degec, “Yoac ifia ngic yafingnginagoc, yeneac yoac kpac. Yafing yeni kicpisis kiwa naric mi merecgecde.”

²² Yerusarennu nomang naso anu womong naguya bicngoc desigec, imocac hombannaso anec. ²³ Imohai Yesungo womong manau firangmemeac mana mong feec, kpara Saromoac firangmeme mana, ihai kengha anec. ²⁴ Ifi anu yudangic yeneng oronggema edegec, “Ge noc nasou haniaga dekperaginemmena negemma monggoc mi obohonide? Ge Messia kecnecfu imoc deireckenemmena.”

²⁵ Ifi degec Yesungo yofi merenec, “Imoc bic edengunuai anu ngeni mi negensinggedae. Ni Mannaac kpacfu ua mekecduae, imocngo haniana mekperagiude. ²⁶ Ngeni ine mi negensinnudae, nocac ngeni neac ramafocna, yeneacnearunac kpac. ²⁷ Ramafocna yeni ubanaac kedzac faigec ni negengyunuba yeneng modacnugecde. ²⁸ Modacnugec kekecseri yemmeba yeni wiac mongngo naric mi memanganeyunubesande. Nga ngic mongngo marinaunac naric mi mesiyunuude. ²⁹ Mannango yeni nenec, yeng wiac sasawa yeneac engena. Imocac Mannaac mariunac mongngo naric mi mesiyunuude. ³⁰ Ni nga Manggac neri mocgu.”

³¹ Ifi deu yudangic yeneng hocngo heigecdeac hoc monggoc megec. ³² Ifi anggec Yesungo yofi edeyunuec, “Manggacac ua gombung homac edzacngunuai. Anu hania damocac ngeni ngaba amma hocngo nerebesonga andae?” ³³ Ifi deu yudangic yeneng merenggec, “Ua gombungaac amma hocngo gerebeso mi andimbe. Ge bangecngicngo geangaac Anutu dema Anutu emminec, imocac amma ine hocngo gerebeso andimbe.”

³⁴ Ifi degec Yesungo yofi merenec, “Dedeseriyoacnginau yoac yofi oho ohoya fede, imoc mi negendae me? Anutu yengenaoc deec,

‘Ni deba, ngeni sasawango anutuareng.’ (Mitiyegec 82:6)

³⁵ Nga ngic Anutuac enacyoac bicngoc mekecgec, yeneac Anutungo deecfu, ‘Ngeni anutuareng.’ ifi anu Anutuac yoac mitikibiu fede, imoc netohonideac singa mong mi fede. ³⁶ Anu Anutungo ngic meisinggema desima sueu bangecfu maec, imoc ni. Ni yofi bic dedua, ‘Ni Anutuac medac.’ Ifi deaiac ngeni nocac yofi dedae, ‘Ge Anutu emminec.’

³⁷ Ua mekecduae, imoc Mannaarunac mi andeu ngeni mi negensinubisia. ³⁸ Nga Mannaac ua mebadeu ngeneng ine mi negensinnuma

sifu faka kuhagoc mekecduae, imoc negensinggebisia. Ifi amma Man-nango nearu kecde nga neng yearu kecduae, imoc negemma negen-tegecgede.”³⁹ Ifi deu yengeng monggoc mendinggebeso anggec, yeng maringinaunac hesima woraec.

⁴⁰ Anu Yesungo Yodang doku ferecgema doku noboc Yohanengo doku nadzic ua hanahema meec, ihai kemma kefec. ⁴¹ Ihai kecmanu ngicngac homacngo yearu hama degec, “Yohanengo negensinggecdeac faka kuhagoc mong mi mekefec. Amma ye ngic yomocac hania deec, imoc sasawa sifu fora ande.” ⁴² Ifi dema bangec imohai ngicngac homacngo Yesu negensinggec.

11

¹ Ngic mong kpara Radzaro, ye Betania amau hafei ammiu feec. Nga Maria nga dara Mata yereng ama imohai kefoc. ² Nga Maria yenoc Kebuac haniu kerec homuna gombungango nadzicmima yengena orucusiango mekerenggeec. Nga Mariaac naina Radzaro yenoc hafei ammiac.

³ Hafei ammiu nainghora yereng Yesuaru yoac faiec kenu deoc, “Kebu negenna, ngic hensongo ammiannec, ye hafei ammiu fede.” ⁴ Ifi deec kenu Yesungo imoc negemma yofi deec, “Ye homeudeac hafei mi ammiac. Hafei imoc Anutuac kuc nga kibikperagi heficgeucdeac fingecde. Fingeru Medahaac kuc nga kibikperagi ifingoc fingectegerude.” ⁵ Nga Yesungo Mata muneagoc amma Radzaro yeni heresongogoc hoangyunukefec.

⁶ Anu yeng ine siduc imoc negemma uameme yohockang bangec ihaingoc torokpema kefec. ⁷ Ifi kecmaguc medacfora yofi edeyunuec, “Nenang Yudaia bangecfu dzigenema kenni.” ⁸ Ifi deu medacfora yeneng degec, “Rabbi, yudangic yeneng hocngo gerebeso anggec nga geng naso mi hereemanu monggoc ihai kennade.” ⁹ Ifi degec Yesungo yofi merenec, “Uameme mocguac manau aua 12 fede nga ngic mongngo wenacfu sing kengande, ye naric mi fopockeu makpeude nocac ye bangectoa bangec imocac kperagi henude. ¹⁰ Nga mong ye kundunnu kengande, ye fopockeu makpeude nocac yearu kperagia mong mi fede.”

¹¹ Ifi dema yoac monggoc torokpema edeyunuec, “Nenang ogonina Radzaro gau feu ni midiba yarudeac ihai kembade.” ¹² Ifi deu medacfora yeneng degec, “Kebu, ye gau fedeu fekecma ngereeude.” ¹³ Yesungo Radzaroac homecac deu, yeneng ine negenggec gauthecc feu dede isoc anec.

¹⁴ Imocac ye tongganang yofi edeyunuec, “Radzaro ye bic homedac.” ¹⁵ Nga ngeni negensinggecdeac amma ni imohai mi kefaiac ubangerec negenduae. Ngeni yaguc hagec yearu kenni. ¹⁶ Ifi deu Toma kpara mong Tombosonga* yeng medac ogofora edeyunuec, “Nenang ifingoc yegoc homenideac kenni.”

¹⁷ Yesungo Betania taonnu kensikeu Radzaro ye kicsereu wenac yohoc nga yohoc bic ferahemanu edegec negenec. ¹⁸ Yerusareng nga Betania botucngirau kiromita harebec, imocacsoc wegeng wegeng taroc. Imocac ¹⁹ Yudangic homacngo naingngiraac amma demefai ayecmebesonga dema Mata nga Maria yerearu hatacgec. ²⁰ Tacmagec Yesu hade degec Matango imoc negemma meficgeudeac kenu Mariango ine amau tarec.

* **11:16:** Ye ogeagoc foratombosonga fingeroc.

²¹ Taru Matango kemma Yesu edeec, “Kebu, geng yei nenigoc kecbang debac nainna mi homebac. ²² Nga geng yaguc iwai monggac Anutu kpesimina ye naric genude, imoc negenduae.”

²³ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Nainggango gborima yarude.” ²⁴ Ifi deu Matango deec, “Ye naso wisic wisickeau homecfunac yacyac fingeru yarude, imoc negenduae.” ²⁵ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Homecfunac yacyac nga kekec, imoc ninoc. Mong ye ni negensinnude, ye homeude nga sifu kefude. ²⁶ Nga ngicngac yei kecma negensinnudae, yeni sawango mi homebesandae, imoc negensingenec me kpac?” ²⁷ Ifi deu deec, “Oc Kebu, ge Messia Anutuac Medac bangecfu mabeso dedeanoc, imoc bic negensinguduae.”

²⁸ Ifi dema dzigene kemma munea Maria kparu kenu sangicfu edeec, “Kpoukpoungong hatacma geac dede.” ²⁹⁻³⁰ Anu Yesungo taonnu mi hasikemangoc Matagoc ewaroc ihaingoc nanecac Mariango yoc imoc negemma bic yacma kenec. ³¹ Kenu yudangic yeneng demeefaiac hama tacgec, yeni Mariango gereagoc yacma kenu hemma ye kicsereu kiarudeac kende dema modacgec.

³² Anu Mariango Yesu nanec, imohai kensikema Yesuac haniau makpema edeec, “Kebu, ge yei tabang debac nainna naric mi homebac.” ³³⁻³⁵ Ifi dema kiaru yudangic yegoc hagec, yeni yenhafoc kiacgec Yesungo yenenu ubahodungngong ongaasuya meebiriu negenghodungaima kickumea mamamu deec, “Dahaigeng faigec?” deu degec, “Kebu, hama henna.” ³⁶ Ifi anu yudangic yeneng hemma degec, “Henggec, ye Radzaroac heresongong kuneng femiec.” ³⁷ Nga goa yenearunacngong degec, “Ye warac kicpisc kiwa merecgeec. Nga ye ngic yomoc gombunga garengueu mi homebac.”

³⁸ Yesungo monggoc ubaebic mema kicsereu kenec. Kicsere imoc hockedzebe anu hoc mongngong singa hedzickema feec. ³⁹ Feu kensikema edeyunuec, “Ngeni hoc imoc meickegec.” ifi deu ngic homeec, yeac naina Matango deec, “Kebu, ye homunagoc bic andac nocac ye uameme yohoc nga yohoc bic kendac.” ⁴⁰ Ifi deu Yesungo edeec, “Ge negensingenadeu Anutuac kuc kibikperagiagoc hennade, ifi bic edegudua.”

⁴¹ Ifi deu hoc meickegec Yesungo kic fiu enu yofi deec, “Manggac, ge yocna bic negendang, imocac geac dangge deduae. ⁴² Ge nasosoc nunumuna negengannec, imoc bic negendua. Anu geng ni suenunec, imoc ngichabu yoc nandae, yeneng negensingegecdeac ifi edegudua.” ⁴³ Ifi dema Yesungo kucgoc kpacma deec, “Radzaro, ge yacma ngadeau mana.” ⁴⁴ Ifi deu ngic homemea hanimaria nga kicmesuya kporucusungong kpefusema birac biranggea, imocngong yacma maec. Mau Yesungo edeyunuec, “Ngeni yungecmigec kenu.”

⁴⁵ Yudangic homacngong Maria hembeso hagec, yeni Yesungo ua meec, imoc hemma ye negensingegec. ⁴⁶ Ifi anggec, yenearunac goangong ine farisaio yenearu kemma Yesungo faka meec, imocac siduc ayemmegec. ⁴⁷ Ayemmegec womong gareng enarafocngina amma farisaio, yeni tutumangtoaac memba kpedzucyunuma yofi degec, “Ngic yomoc ye negensingegecdeac faka kuhagoc homac medeac nenang dafi anni?” ⁴⁸ Ye wani kecma faka ifia torokpema meudeu ngic sasawangong ye negensingegec Roma yeneng hama amawomonnina nga ngicngacfocnina wangecnunubauac.”

49 Ifi degec, yenearunac mong kpara Kaifa, ye kifa imohai womong gareng enara kefec, yeng yofi edeyunuec, “Ngeni wiac mong mi negen-tegecdae. 50 Ngicngac areng sasawa mi kpac anggecdae ngic mocgungo bangec areng yeneac amma homeu ngereude, ngeni imoc mi negen-tegecdae me?” 51 Yoac imoc yengena ubeaac negemma mi deec. Yeng kifa imohai yudangic yeneac womong garengtoa kefec, imocac kpefing deec. Yesungo bangec areng yeneac amma homeudeac ifi anec. 52 Ye yeneacsac homeudeac mi maec. Ye Anutuac nambaracfora sinsararang kpegec kecdae, yeni kpedzucyunuu areng mocgu anggecdae ifi deec.

53 Ifi deu naso imohaingoc Yesu kpegecdae hanahema dekiric anggec. 54 Ifi anggec Yesungo negemma yudangic yeneac botucfu monggoc nonongkac mi yerecgekefec. Ye ine worama Eferaing ama bangec kisi wegenacfu fec, ihai medacfora yenigoc kemma kefec.

55 Yudangic yeneac makekeng hombang naso wegene hamanu ngicngac homacngo Anutuac kicfu kpetiac anggecdae dzuacemegecde, imocac amma amangina wama Yerusarennu kenggec. 56 Kemma womong manau namma Yesu hofocma yenaocngoc kpesiemegec, “Ye hombanninau haude me dafi negendae?” 57 Nga womong gareng enarafocngina nga farisaio yeneng deserima ngicngac yofi edeyunuec, “Yesu dahai kecde, imoc mongngo meficgema edenunuec mendanggema mebisina.”

12

1 Makekenggac hombang imocac wenac 6 femanu Yesungo Radzaroac taonnu Betania, ihai kenec. Yesungo ngic yenoc homecfunac megboriec. 2 Yeni imohai Yesuac amma yaka gombunga ohogec Matango yaka faima arenggeu negec. Nga ngic Yesugoc tacma yaka negec, yenearunac mong Radzaro. 3 Tacmagec, imohai Mariango sebiac kerec lita noboha, kpete imocacsoc mema Yesuac haniau kpakema nadzicmiec. Kerec, imoc narda foraunac memea* amma imocac buma kuneng. Nadzicmima orucdzoeango hania meusuranggec. Ifi anu kerec imocac homunango fima ama mana sokodacma fec.

4 Anu medacfora yeneac botucfunac medac mong Yuda Kariotonac, yennoc ngade Yesu doc meudeac anec amma yeng deec, 5 “Nenang kerec imoc faini kifa mocguac uabunggac dzo kirecgeu† ngic makpekpea yem-mebing, imocngo ngereebac.” 6 Yuda ye imoc ngic makpekpea yeneac negensima mi deec, kpac. Ye ine hamangecngicac amma dzohiengina garenggekecma dzo hamangec menec angkefec. 7 Ifi deu Yesungo deec, “Ge ngac imocac yoac wana. Ye kerec imoc faiu femanu homeba naso imohai eng tonggonubauac amma nadzicnende. 8 Ngic makpekpea yeni nasosoc ngenigoc kecgecde nga neng ine ngenigoc nasosoc mi kecbade.”

9 Anu yudangic homacngo Yesungo Betania taonnu kecde, ifi negemma Yesuacsac mi kenggec. Yeni Yesungo Radzaro homecfunac megboriec, ye momoc hembeso kenggec. 10-11 Ifi fingeru yudangic homacngo Radzaroac amma enara yeneac dede wama Yesu negensinggec. Imocac womong gareng enara yeneng Radzaro ifingoc kpegecdae yoacua megec.

* 12:3: Narda imoc dzaring mong marikomoc. Dokuya homunagoc imocngo kerec, imoc memea. † 12:5: Ye denari 300 deec.

12 Wereckengau ngicngac habutoango hombanggac Yerusarennu kenggec. Kemma Yesungo Yerusarennu haudeac wegenanec hade, ngicngac yeni ifi negemma ¹³ ic maria dzuamagoc mema Yesugoc ewacgecdeac sinnu kenggec. Kemma yofi kpacgec, “Ohec, ngic KEBUAC kpacfu hade, ye kenehagoc. (Mitiyegec 118:26) Yeng Israe neneac Ngictau.”

¹⁴ Ifi kpacgec Yesungo donggi medaha mong meficgema imohai emma tarec. Imocacnoc yofi oho ohoya fede,

¹⁵ “Sionggac naroang ge mi kengecguu. Henna, ngictaugango donggi medahaac witiau tacmanu haude.” (Dzekaraia 9:9)

¹⁶ Faka fingerecfunac medacfora yeneng imocac hania mi negenghomegec. Kecma Yesungo kuc nga kibikperagiagoc anec, naso imohai ine faka ammigec nga yoac yeac negemma oho ohoya fede, imoc negengireckegec. ¹⁷ Anu ngichabu yeni Yesugoc kemma Radzaro kicsereunac kpacma homecfunac megboriu henggec, yeneng siduc imoc desahegec. ¹⁸ Ye faka kuhagoc imoc meecac amma habutoango yegoc ewacgecdeac kenggec. ¹⁹ Ifi anggec ine farisaio yeni yenaocngoc denengeng amma degec, “Negenggec, nenang wiac mong anganggac siriha kpac. Ngicngac kpedzongacngo ye modacma kendacdae.”

²⁰ Anu ngicngac hombanggac Anutu afehegecdeac Yerusarennu kenggec, yeneac botucfu griknigc goa momoc kecgec. ²¹ Kecma Firipoaru hama degec, “Ngickuneng, neni Yesu hembeso negendimbe.” nga Firipo ye Gariraia bangec Besaida taonnunac. ²² Ifi degec Firipongo hama Anderea edeu yerahafoc kemma Yesu edeoc.

²³ Edeec Yesungo yofi meremma edeyuruec, “Ngicac medac ye kuc nga kibikperagiagoc anudeac nasoya hade. ²⁴ Foracngoc, wit ghomea mong bangecfu mi kemema tohoudeu imoc yengenaocsac tarude, imoc edengunuduade. Nga bangecfu kemema tohoudeu imocngo fora homac meficgeude. ²⁵ Ngic mong ye sebiaac kekec songo negengande, ye kekeha sufumiude. Nga sebiaac kekec bangec yomohai ubeango waande, yeng kekeha mekecma kekecseri meficgeude. ²⁶ Nga ngic mong ye kingang kpekpena ambeso negendeu ye ni modacnubeso. Nga ni kecbade, ye imohai ifingoc nigoc kefude. Nga ngic mong ye neac kingang kpeudeu, Mannango ye seseheude.”

²⁷ Amma Yesungo monggoc deec, “Yaguc ubaongana ebiriu dafi debade? Manggac, ge naso yomohacnac ongonnuna. Nga neng ine imocac ammanoc naso yomohai hasikeduae. ²⁸ Manggac, ge kpacga mekperagina.”

Ifi demanu kurumennunac udumeng mong yofi fingerec, “Ni kpacna bic mekperagiai amma monggoc mekperagibade.” ²⁹ Yoac ifi fingermanu ngicngac habutoa nanggec, yeneng udumeng imoc negemma degec, “Parandangno heide.” Nga toseango ine degec, “Angero mongngo yegoc yoac dede.” ³⁰ Ifi degec Yesungo yofi deec, “Udumeng imoc neac amma mi hadac, kpac. Imoc ngeneac memeficac fingeacdac. ³¹ Yaguc bangectoa bangec imocac ngicngac fakangina ising isinggenaso nga yoacngina desigecde. Amma bangec yomocac ngictau meickegecde. ³² Anu ngic yeneng bangecfunac miacnugec ni emma ngicngac sasawa kpedziyunuba nearu hadacgecde.” ³³ Yengena sirc dafiu homeude, imocac dekperagima edeyunuudeac ifi deec.

³⁴ Ifi deu ngic habutoango meremmigec, “Dedeseriyoacfu yofi degec negengandimbe, ‘Messiango fingeema nasoya kpac, kechereema ke-fude.’ Anu ge dafi denec, ‘Ngic yeneng Ngicac Medac miacgec embeso.’ Nga Ngicac Medac imoc merac?” ³⁵ Ifi degec Yesungo deec, “Kperagingo naso wegenanecsac ngenigoc kefude. Kundungac kucngo semen-gunubacac ngeni kperagi fengemmemanu kperagigoc kecbisia. Ngic mong ye kundunnu kengkecde, ye sing dafiu kende, imoc naric mi negentegerude. ³⁶ Imocac amma ngeni kperagingo ngenigoc femanungoc kperagi imoc negensinggebisia. Ifi angkecma kperagiac nambaracfora anggecde.” Yesungo ifi dema wayunuma yeneacunac meickeec.

³⁷ Yesungo faka kuhagoc homac kicnginau meu yeni ine ye mi negensinggeec. ³⁸ Profete Yesaiiac yoac yomoc fora fingecebeso, “Kebu, yeni yoac dekperaginemmegec, imoc ngic merac negensinggeec amma meracaru KEBUAC mariseri fingeemiec.” (*Yesaia 53:1*)

³⁹ Imocac amma yeni naric mi negensinggeec. Amma Yesaiango yoac mong yofi torokpema deec,

⁴⁰ “Yeni kicnginango mi henggecdeac kicngina mekundung kpeec amma faka meu ubangina dzingfong anu mekundung kpeyunuec nga ubadzigec dzigene mi fingeceyemmemanu mengereyunubaiac.” (*Yesaia 6:10*)

⁴¹ Yesaiango Yesuac kuc kibikperagiagoc henecac yeac negemma yoac yomoc deec.

⁴² Ammanu ngickiwa botucnginaunac homacngo Yesu negensinggeec nga farisaio yeneng ine kpebunggac ngadeau faiyunubauac yeni imoc mi dekperagiyemmegec. ⁴³ Ngic yeneng dedengerec ayemmegecdeac songotoa feyemmeec nga Anutungo dedengerec ayemmeudeac wagec.

⁴⁴ Anu Yesungo kucgoc kpacma yofi deec, “Ngic mong ni negensin-nude, ye nisac kpac, ye suenuc, ye ifingoc negensinggeude. ⁴⁵ Nga mong ye nende, yeng suenuc ifingoc henude. ⁴⁶ Nga ngicngac negensinnudae, yeni sasawango kundunnu monggoc mi kegecde nocac bangecfu kperagia mama fingecegerec, imoc ni. ⁴⁷ Ngic mong ye yoacna negemma mi tofohoudeu neng fakaya mi isinggema desibade, kpac. Ni ngicngac fakangina isinggema desibadeac mi mayai. Neng ine ngicngac ebicfunac mesiyunubade nga yeni komoc kpegecdeac mayai.

⁴⁸ Anu mong ye ngadenuma yoacna mi hoanggeude, wiac mongngo fakaya isinggema desimiude. Yoac deai, imocngonoc naso wisic wisick-eau fakaya isinggema desiude. ⁴⁹ Ni neanna ubanaac yoac mi deanduae, kpac. Manggac suenuc, yeac yoac debadeac dederecge anenec. ⁵⁰ Yeac dedeseriyoac imoc kekecseri, imoc negenduae nga imocac amma Mang-gac yoara edenuc, imocngoc debade.”

13

¹ Makekenggac hombang nasoac tofocnac mocgu femanu Yesungo bangec yomoc wama Manggacaru dzigeneudeac nasoya wegeneec, imoc bic negengemeec. Ifi negemma bangecfu wiacfora yeneac heresongoya fekefec, imoc hafoangoc edzacyunumaguc kekeha wisickebeso, ifi negenec. ² Yeni maraiac yaka nema tacgec. Nga mangana minginango negen negeng Yuda, Simong Kariotoac medac ubeau bic yofi faiec, yeng Yesu docfu faiu ngaba yeneng mebisia.

³ Nga Mamango wiac sasawa Yesuac mariau bic faiec nga ye Anutuarunac mama monggoc dzigene enude, ye imoc bic negenec. ⁴ Negemma tataha wama yacma ngakpi hereha hesima keremmeme mong mema kebangau dzegeec. ⁵ Dzegema tera yadaosong, imohai doku kpeu kemeu medacfora yeneac hani dzuacyemmema keremmeme kebangau dzegeec, imocngo haningina mekerenggeyemmeec.

⁶ Ifi amma Simong Petoroaru kenu Petorongo kpesimiec, “Kebuna, ge dafiac hanina dzuacnade?” ⁷ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ni faka anduae, ge yaguc imocac hania mi negentegecnec amma ngadeguc hania negentegecnade.” ⁸ Ifi deu Petrongo deec, “Kpac yombong, ge neac hani mi dzuacnade.” deu Yesungo meremmiec, “Ni haniga mi dzuacbadeu, ge nearu mi tahockenade.” ⁹ Ifi deu Simong Petorongo deec, “Kebuna, ge haninasac kpac, orucna nga marina momoc dzuacnenna.”

¹⁰ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ngic mong ye doku bic nadzirec, ye hafoangoc kongac kpeecac monggoc mi nadzicma hanciasac dzuacbesonga. Ngeni kongac bic kpegec amma imoc ngeni sasawa ngeneac ine mi deduae.” ¹¹ Nocac ngic merang ye doc meu megecde, imoc bic negenec. Imocac yofi deec, “Ni sasawa ngeneac imoc mi deduae.”

¹² Yesungo haningina dzuacdaru wisickeu ngakpi hereha heiu kemeu monggoc matacma yofi kpesiyemmeec, “Ni faka ngenearu medua, imocac hania negentegecdae me? ¹³ Ngeni neac kpoukpou nga Kebu kpacnuandae, imoc naric deandae, nocac ni imocnoc. ¹⁴ Ni Kebu nga kpoukpounginango haningina dzuacduaueu ngeni ngenaoc ifingoc haningina dzuacemebisia. ¹⁵ Ni faka gombungaac ongea edzacngunuma angemmeduae, siriha imocngoc ngenaocngoc modacma mebisia.

¹⁶ Foracngoc, wanacngicngo mingina mi feraheude nga sue sueango ngic sueec, ye mi feraheude, imoc edengunuduae. ¹⁷ Ngeni yomoc negemma modacgecdeu Anutuac ubangerecngo ngenearu feude.

¹⁸ Ni sasawa ngeneac mi deduae. Meisingngunuai, ngeni ine negengngunuduae. Amma yoac mitikibiu oho ohoya fede, imoc fora fingerudeac yoac yomoc heficgeec,

‘Ngic nigoc yaka neande, ye gofoc gofohango tifacnuudeac bic hania miacde.’ (Mitiyegec 41:9)

¹⁹ Faka imoc fingerude nga, ‘Ni kecduaengoc.’ ngeni imoc negensingegecdeac amma yaguc faka imoc mi fingecmanu imocac siriha edengunuduae. ²⁰ Foracngoc, ni ngic me ngac mong sueba hau mongngo ama heimiude, yeng ni ama heinende ande. Anu ngic mong ye ni ama heinenude, yeng suenuc, ye ama heimiudengoc.”

²¹ Yesungo yoac imoc demanu ongaasuya ebiriu yoac yofi dekperagiec, “Ni fora yombong edengunuba, ngeneac botucfunac mongngo docfu fainuu menugecde.” ²² Ifi deu medacfora yeni yenaocngoc kicngo engemma degec, “Imoc meracac dede?” ifi dema obohogec. ²³ Nga medacfora yeneac botucfunac songomedaha yeng Yesuac hoannu tarec. ²⁴ Ifi taru Simong Petoro ye hatango sosoc yofi anec, “Ge kpesimina, imoc meracac dede?”

²⁵ Ifi deu medac imoc Yesuac mokucfu heifema kpesimiec, “Kebu, ge imoc meracac denec?” ²⁶ Ifi deu Yesungo deec, “Ni ic sogong tosea yomoc nemuruckema ngic mong mibade, ngic imocnoc.” Ifi dema ic sogong mema nemuruckema Yuda, Simong Kariotoac medac mic.

²⁷ Miu ic sogong meu Satangngo hereau kemeec. Kemeu Yesungo yofi edeec, “Ge ua mebeso negennec, imoc kemma bic mebesena.” ²⁸ Ifi deu medacfora tacgec, yeneng noc wiacac edede, imocac obohogec. ²⁹ Imoc yofia, Yuda ye dzohie mekefecac hombanggac wiac mong bummeudeac edede me ngic makpekpea wiac mong yemmeudeac dede, ifi negenggec. ³⁰ Nga Yudango ic sogong tosea memanu imohaingoc yacma kemeec. Nga tofocnac naso yombong bic anec.

³¹ Anu Yesungo yofi deec, “Yaguc Ngicac Medacngo kuc nga kibikperagiagoc fingectegecde. Fingectegeru ngicngac yeni Ngicac Medac uayaac amma Anutuac kuc nga kibikperagia negenggecde. ³² Ngicngac yeni Medac hemma Anutuac kuc nga kibikperagia negenggecdeu Manggacngo Medahaac kuc nga kibikperagia ngicngac mekperagiyemmeude, imocac naso wegenede. ³³ Nambaracfocna, ni naso wegenanec ngenigoc kecmangoc kemba ngeni ni hofocnugecde. Anu yudangic edeyunuai, imocngoc yaguc edengunuduae. Ni kembade, imohai ngeneac hahaac sing mong mi fede, kpac. ³⁴ Singyoac gboria mong ngemmeduae, ngeni ngenaocngoc heresongogoc hoangemebisia. Neng ngeni heresongogoc hoangngunukecduae, ngeni ifi isoc ngenaocngoc heregoc tembuc tembuc songogoc hoangemebisia. ³⁵ Ngeni ngenaocngoc heresongogoc hoangemegecdeu ngicngac sasawango ngeni neac medacfocna kecdae, imoc negenggecde.”

³⁶ Ifi deu Simong Petorongo kpesimiec, “Kebu, ge dahai kennade?” ifi deu Yesungo yofi deec, “Ge yaguc ni kembade, imohai naric mi modacnunade, kecma ngadeguc modacnunade.” ³⁷ Ifi deu Petorongo monggoc kpesimiec, “Kebu, ni nocac yaguc naric mi modacgubade? Ni geac amma kekecna naric waba doude.” ³⁸ Ifi deu Yesungo meremma yofi edeec, “Ge naric neac amma kekecga wana doude, ifi denec me? Foracngoc, ni edegubade, kokorecngo mi arohomanu geng atac harebec neac busic kpenade.”

14

¹ Ngeni ubaebic mi mebisia. Ngeni Anutu negensinggema ni ifingoc negensinnubisia. ² Neac Mannaac amau amamana homac fekende. Imoc mi febac dede yofi bic edengunubai, “Ni ngeneac ama mana mengerebadeac kembade. ³ Amma ngeneac amatatac heitumeibadeac kemma dzigene hama hesicngunubade. Ni kecbade, ihai nenahafoc kecnideac negenduae. ⁴ Amma dahai kembade, ngeni imocac sing bic negendae.”

⁵ Anu Tomango kpesimiec, “Kebu, ge dahai kennade, imoc mi negendimbe. Imocac sing dafi negentegecnide?” ⁶ Kpesimiu Yesungo yofi deec, “Ninoc sing nga yocac fora amma kekec. Ngic mongngo nia kpacfu Manggacaru keng keng imocac sing mong mi fede. ⁷ Ngeni ni negennudaeu Manna ifingoc negemmigece. Amma ngeni yaguc namma enude imohai ye negemmima bic hendae.”

⁸ Ifi deu Firipongo deec, “Kebu, ge Manggac edzacnununana henni socnunuude.” ⁹ Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Firipo, ni naso herea ngeneac botucfu kecbare ge mi negennunec. Ngic mong ye nenec, yeng Manna henec. Nga dafia Manggac edzacngunuba henggecdeac denec? ¹⁰ Ni Manggacac hereu kecduae nga Manggacngo neac hereu kecde. Ge imoc mi negensinggenec me? Yocac edengunuanduae, imoc

neanna ubaac mi debade, kpac. Manggacngo neac hereu kecma ua imoc mekede. ¹¹ Ngeni yoacna yomoc negensinggegec, ni Manggacac hereu kecduae nga Manggacngo neac hereu kecede. Ifi deba obohogece uana meanduae, imoc negensinggebisia.

¹² Foracngoc, mong ye ni negensinnude, ye ni ua meanduae, imocngoc meude, imoc edengunuduae. Amma ua mekefai, yeng imoc ferahema monggoc meude, nocac ni Manggacaru kembade. ¹³ Medacngo Manggacac kuc nga kibikperagi heficgeudeac amma ngeni wiac sasawa neac kpacfu kpesigec, imoc ambade. ¹⁴ Amma wiac monggac neac kpacfu kpesinenggece uana ni imoc ambade. ¹⁵ Ngeni heregoc neac songo negenkecdaeu singyoacna modacgece.

¹⁶ Anu neng Manggac kpesimiba yeng memeseringina mong ni isoc ngemmeu yeng ngenigoc nasosoc kefude. ¹⁷ Amma ye yoac foraac Asu. Nga bangecfunac ngicngac yeni ye naric mi megece. Yeni ye mi hengandae nga ye mi negemmigecde. Nga ngeneng ye negemmidae, ye ngeneac botucfu amma herenginaunoc kefude. ¹⁸ Nga wangunuba beging isoc mi kegece, kpac. Ni ngenearu habade. ¹⁹ Naso wegenanec wisickeuguc bangectoa bangec imocac ngicngac yeneng ni monggoc mi nenggece nga ngeneng ine nenggece, nocac ni kecduaeac amma ngeni kegece.

²⁰ Ni Mannaac hereu kecduae nga ngeni neac hereu kecdae amma ni ngeneac hereu kecduae, ngeni naso imohai imoc negentegece. ²¹ Ngic mong ye neac singyoac hoanggema modacande, ye heregoc neac songo negende. Nga mong ye heregoc neac songo negenudeu Mannango yeac songo ifingoc negende. Amma neng yeac songo negemma fingecmibade.”

²² Ifi deu Yuda Kariotoac waseango Yesu kpesimiec, “Kebu, ge nenisac fingecnemmesongae negensinec nga bangectoa bangec, imocac ngicngac yenearu kpac, imoc dafiac?” ²³ Ifi deu Yesungo yofi meremmiec, “Ngic mong ye heregoc neac songo negendeu ye enacyoacna modarude. Modaru Mannango yeac songo negenu nereng yeac hereu amatatacnira mema kecdede. ²⁴ Nga mong ye heregoc neac songo mi negende, ye enacyoacna mi modarude. Nga ni yoac deba negengandae, imoc neac yoac kpac, imoc Manggac suenuac yeac yoacnoc.

²⁵ Ni ngenigoc kecma yoac yomoc edengunuduae. ²⁶ Nga Manggacngo memeficngina Tiri Asu neac kpacfu sueu mama yeng wiac sasawa kpoungemmema yoac edengunuai, imoc heighboringemmeude. ²⁷ Ni faingunu kembade nga ruaena faiduae, imocngo ngenearu fekefude. Bangectoa bangecac ngicngac yeneng ruae yemmeandae, ruaena imoc ifi isoc kpac. Imocac ngeni kengec mi ambisia amma ubaebic mi mebisia.

²⁸ Ni Manggacaru kemma monggoc ngenearu dzigene habade, ifi deba negendau. Amma ngeni heregoc neac songo negendae isoc sogaibau nocac Manggac yennoc neac engena. ²⁹ Nga kembadeac fora ngadeguc fingectegeru ngeni negensinggegece amma kembadeac fora mi fingecmanungoc siduha yaguc edengunuduae.

³⁰ Ni naso herea monggoc ngenigoc yoac yoac mi ambade. Bangectoa bangec yomocac ngictau haude. Nga yeac wiac mong neac hereu mi fede. ³¹ Ni Manggacac songo negengkecduae. Amma yeng uayoac deserinenec, imocac sirihau ua mekecduae, bangectoa bangec yomocac

ngicngac yeneng imoc negentegecgedeac amma deduae, ngeni yacgeg wama kenni.”

15

¹ Ni waing ic fora nga Mannango wainguaac mingina. ² Ic fawa goa nearu fema fora mi angkecgec ye imoc sasawa kperecgema ukuyunuude. Nga fawa fora angandae, imoc sasawa foraya homac anudeac ye imoc kperecgema memengere anude. ³ Ni enacyoac edengunuaiac ngeni bic kongac kpegec kecdae. ⁴ Amma ngeni nigoc kpeketahema kecbisia. Ifi anggec neng ngenigoc kpeketahema kecbade. Ic fawango waing icfu mi kpeketahedeu, ye fora naric mi anude. Ifi isocngoc ngeni nearu mi kpeketahema kecgedeu fora mong mi anggede.

⁵ Ni neannaoc waing ic nga ngeni fawafocna. Ngic mong ye nearu kpeketahema kecde, neng yearu ifingoc kpeketahema kecba yeng fora homac anude. Ngeni nia kpacfu ua mong naric mi megede. ⁶ Mong ye nearu mi kpeketahema kefudeu ye ngicngo fawa heregema ukuu dzanggeande, ifi isoc ye ukugecde. Nga fawa ifia kpedzucnema gerecfu ukugec dzeude. ⁷ Ngeni nearu kpeketahema kecgede nga neac yoac ngenearu kpeketahema feudeu wiac monggac angemmu kpesigec, imoc fingecegmeude. ⁸ Nga ngeni fora homac meficgemagec Manggacngo faka imocac kpac kuneng meu ngeni medacfocna fingegecgede.

⁹ Manggacngo ni songogoc hoannukefec, neng ifi isocngoc ngeni songogoc hoangngunukefai. Ngeni neac songo manau kpeketahema kecbisia. ¹⁰ Ni Mannaac dederecge yoac modacma yeac songo manau kpeketahema kecduae. Ifi isoc ngeneng neac singyoac modacgedeu neac songoac manau kpeketahema kecgede. ¹¹ Neac ubafeacngo ngenearu fede nga ubangerecngina hafoangoc fengemmeudeac yoac yomoc edengunuduae.

¹² Yomoc neac singyoac, neng ngeneac songo negengkecduae, sir-ih imocngoc ngeni ngenaocngoc heresongogoc hoangemema kecbisia. ¹³ Mong ye ogofora yeneac amma kekeha waude, yeac heresongo imoc engena yombong. ¹⁴ Nga ni singyoac ngemmeai, imoc sasawa modacgedeu ngeni neac ogofocna anggede.

¹⁵ Kingangmedac ye minginango wiac angkecde, imoc mi negenude. Imocac ni ngeneac kingangmedac monggoc mi debade, kpac. Ni ngeneac ogofocna deduae, nocac ni Manggacarunac yoac negennai, imoc sasawa edengunudarai. ¹⁶ Anu ngeni neac kpacfu wiac monggac kpesigec Manggacngo imoc ngemmeudeac amma neng meisingngunuai. Ngeneng ine ni mi meisinnugec, kpac. Meisingngunuma fora meficgegedeac uau faingunuai. Nga ngeni kemma fora meficgebisia. Meficgegec fora imocngo fefeseri feengkefude. ¹⁷ Anu ni singyoac yofi ngemmeduae, ngeni ngenaocngoc heregoc songo negengemekecbisia.

¹⁸ Bangectoa bangec yomocac ngicngac yeneng ubango ukungunudaeu ngeni yofi negembisia. Yeni ubango ngeni mi ukungunugec imohai ni ubango bic ukunugec. ¹⁹ Ngeni bangectoa bangec yomocac ngicngac kecbau yeni yenang ayemmeande, ifi isocngoc ngeneac songo negembau. Nga ngeni ine bangec yomohanac kpac, neng ine ngeni bic meisingngunuma bangec yomocac ngicngac yeneanunac meicngunuai. Imocacnoc yeneng

ngeni ubango ukungunugecde. ²⁰ Ni yoa warac edengunuai, imoc mi nigecongubeso, wanacngicngo mingina naric mi feraheude. (*Yohane 13:16*) Imocac amma ngicngac nukporac anenggec, yeni ifi isocngoc ngeni ngunukporac angemmegecde. Nga neac yoa hoanggeandaeu ngeneac yoa ifingoc hoanggecde. ²¹ Yeni suenuc, ye mi negemmidae. Imocac yeni neac kpacnaac amma ngeni ifi angemmedacgecde.

²² “Ni mama yenuar yoa mi debai dede yeni kopocsicngina kpac kecbau. Amma yaguc ine kopocsicnginaac amma degbedic anggecdeac sing mong mi fede. ²³ Ngic mong ye ubango wanude, ye ifingoc Manna ubango waude. ²⁴ Ni ua mekecduae ngic mongngo faka kuhagoc ifia bicngoc mi meec, imoc yeneac botucfu mi mebai dede, yeni kopocsicngina kpac kecbau. Nga yeni ine imoc yaguc hemmaguc Mannagoc neri ubango ukunurugec. ²⁵ Anu yoa yomoc, ‘Yeni hania kpacfu ubango ukunugec.’ (*Mitiyegec 35:19; 69:4*) imoc dedeseriyoacnginau oho ohoya fede nga imocngo hafoangoc fingrudeac ifi anggec.

²⁶ Memeficngina haude, ye Manggacarunac suengemmeba haude amma yennoc yoa foraac Asu nga yeng hama ni dekperaginuude. ²⁷ Nga ngeneng hanac hanaheaunacngoc nigoc kecgec, imocac ngeni ifingoc naric dekperaginuude.”

16

¹ Ngeni negemmangang amma mi wanugecdeac yoa yomoc bic edengunudu. ² Ngic yeni kpekpeturang amaac kpae heingemmema ngadeau faingunugecde. Nga naso mong haude, imohai ngic yeni Anutuac ua medimbe dema ngunuhomegecde. ³ Yeni Manggac nga ni mi negennurudaeac ifi anggecde. ⁴ Ni hanac hanaheaunacngoc yoa imoc mi edengunuai nocac ni naso imohai nengigoc kefai. Nga naso mong haude, imohai ni yoa edengunudu, imoc mi nigecongunuudeac amma yaguc monggoc edengunudu.

⁵ “Ni suenuc, yearu dzigenebadeac naso wegene hade. Nga ngenearunac mongngo yofi mi kpesinende, ‘Ge dahai kennade?’

⁶ Neng yoa yomoc edengunuduac ine ngeni ubahodungngo mewakengunuude. ⁷ Ni yoa fora edengunudu, ni kembade, imocngo ngenearu ngereeude. Ni mi kembadeu memeficngina naric mi haude. Neng kemma ye sueba ngenearu haude. ⁸ Yeng hama bangectoa bangec yomocac ngicngac kopocsicngina nga faka dindingac amma desi desiu imoc edzacyunuma heficgeyemmu negenggec fora anude. ⁹ Kopocsicac hania yofi, yeni ni mi negensinnudae. ¹⁰ Nga faka dindingacac hania yofi, ni Manggacaru emba ngeni mi nenggecde. ¹¹ Amma desi desiac hania yofi, bangectoa bangec yomocac ngictau ye yoa fu bic makpeec.

¹² Nga nearu ngeneac yoa homacngoc fede. Nga ngeni ine yaguc imoc tofoma mekecgecdeacsoc mi ande. ¹³ Yoa foraac Asu maude, yeng yoa forau mekpedzuc angemmedarude. Amma ye yengena ubeaac yoa mi deude. Ye Anutuarunac yoa negengande, imoc deude nga faka ngadeu fingecebesande, imocac momoc edengunuude. ¹⁴ Ye ni dekperagingemmema kpac kuneng nenude, nocac ye neanna ubatohonnunac yoa imoc meude. ¹⁵ Manggacaru wiac sasawa fede, imocac mingina ni. Imocac amma yofi deduae, wiac sasawa Asungo mema

dekperagingemmeude, imoc nearunac. ¹⁶ Ngeni naso wegenanec mi nenggecde nga naso wegenanec monggoc fede, imohai nenggecde.”

¹⁷ Ifi deu medacfora goa yenaocngoc kpesiemegec, “ ‘Naso wegenanec fede, imohai mi nenggecde nga naso wegenanec monggoc fede, imohai nenggecde.’ yoac imocac hania dafi? Amma monggoc dedac, ‘Ni Manggacaru kembade.’ ” ¹⁸ Anu negenggec obohous degec, “Naso wegenanec fede, imocac hania dafi? Neni yoac imocac hania obohodimbe.”

¹⁹ Medacfora yeneng kpesimibeso anggec Yesungo imoc bic negemma yofi edeyunuec, “Naso wegenanec fede, imohai mi nenggecde nga naso wegenanec monggoc fede, imohai nenggecde. Imocac ngenaocngoc kpesiemedae me? ²⁰ Foracngoc, ngeni kiac songgong ammagec bangectoa bangec yomocac ngicngac yeneng sogaiגעde, imoc edengunuduae. Nga ngeni ubahodung anggec ubahodunggina imocngo merennu ngeni ubangerec monggoc meficגעgecde. ²¹ Ngac mong ye medacmeme nasoya wegene hau kpendzeng kpema sabac meude. Sabac mema ye kpendzeng imoc nigeckpeude. Ye sabac bangecfu bic fingeцdac, imocac amma sogaiude. ²² Ngeni imocacsoc yaguc ubaebicgoc kecdae. Amma monggoc ngenemba imohai ngeni ubangerec negemma sogaiגעc ngic mongngo sogac sogaingina imoc naric mi meickeude.

²³ Anu naso imohai ngeni wiac monggac mi kpesinenggecde, kpac. Foracngoc, ngeni wiac monggac neac kpacfu Manggac numumigeц yeng imoc ngenmeude, imoc edengunubade. ²⁴ Ngeni warac neac kpacfu wiac monggac mi numukecgec. Nga sogac sogainginango hafoangoc fengemmeudeac ngeni wiacac numuma mebisia.

²⁵ Ni yoac heima yoac edengunukefai. Kecma nasoya hau ni yoac heima ngenearu monggoc mi debade, kpac. Ni didiu yombong Manggacac wiac dekperagibade. ²⁶ Naso imohai ngeni neac kpacfu numugecde. Nga neng ngenec amma Manggacaru numubade, imoc mi deduae. ²⁷ Ngeni heregoc neac songo negendae nga ni Manggacaru hayai, imoc negensinggecde. Imocac Manggac yengenaoc ngenec songo negende. ²⁸ Ni Manggacaru hama bangecfu mayai nga monggoc bangec wama Manggacaru dzigene kembade.”

²⁹ Ifi deu medacfora yeneng degec, “Negenna, ge yaguc yoac mi heima didiu denec.” ³⁰ Amma wiac sasawa negendacnec, imoc yaguc negendimbe. Ge mongngo kpesigenggecdeac mi obohonec amma ge Anutuarunac hanec, imoc negensinggedimbe. ³¹ Ifi degec Yesungo medacfora yofi edeyunuec, “Ngeni yaguc negensinggedae.”

³² Negenggec, naso mong hade nga bic hadac imohai ngeni ni tem-bucna wanuma ticpac tohoma sinsararang kpema tem-buc tem-buc amanginasoc kenggecde. Nga tem-bucna mi kecbade, nocac Manggacngo nigoc kefude. ³³ Ngeni nearu ruaegoc kecgecdeac yoac yoc edengunuduae. Nga ngeni bangectoa bangec yomohai kpendzeng kpema kecgecde. Nga ni bangec yomoc bic feraheaiac ngeni ubangina kuha mi mabeso.”

17

¹ Yesungo yoac imoc dema kiwa kurumennu fiu enu yofi numuec, “Manggac, naso bic hadac. Ge medacgaac kuc nga kibikperagi ngicngac mekperagiyemmena. Ge ifi anna Medacngo ifingoc geac kuc nga kibikperagi ngicngac mekperagiyemmeude. ² Geng bangecngicngac sasawa yeac kuc bageau faiyunuec. Nga yeac areng denec yeng

kekecseri yemmeudeac yeni yeac bageau kegecdeac uayoac nga kuc ye minec. ³ Anu yeni Anutu mocgungo fora kecde amma yeng Yesu Kristo sueu maec negennurugecde, imocngo kekecseri ac hania. ⁴ Ni ua mebadeac denennec, imoc mesiai amma geac kuc nga kibikperagi bangecfu mekperagiyemmeai. ⁵ Manggac, bangec nga kurumeng mi fingeacmaecngoc ni geac kicfu kuc nga kibikperaginagoc kefai, ge kuc nga kibikperagina imoc nenna.

⁶ Manggac, ge geanggaoc ngicngacfocga bangec yomohacnac meis- ingyununa geac kpacga mekperagiyemmeai. Yeni geac ngicngac kegec geng yeni nennec nga yeneng yoacga tofohoma kegec. ⁷⁻⁸ Amma enacyoac nennec, imoc bic yemmeba megec. Imocac yeni wiac sasawa gearunac hau nennec, imoc negendae. Nga geng suenuna gearunac hayai, imoc ifingoc yaguc fora yombong negendae.

⁹ Imocac yeneac numugenduae. Bangectoa bangec yomocac ngicngac yeneac mi numuduae, kpac. Ni geng ngicngac nennec, yeneac amma numugenduae nocac yeni geac ngicngac areng ¹⁰ nga neac wiac sasawa imoc geac nga geac imoc neac. Nga ni yeneac kekecfu kuc kibikperagigoc mema kecduae. ¹¹ Kekecnasona bangecfu wisickebeso ammanu yeni bangecfu kecmagec neng gearu habade. Kpetiac Manggac, nerang mocgu nga ifi isoc yeneng mocgu anggecdeac geng kpacga nennec, imoc arennu yenenggareng ambesena. ¹² Neng yenigoc kefai, naso imohai kpacga nennec, imocngo garengyunuma onggongyunuba ngic mongngo mi sufuec. Yeneacunac mocgusac, hofeac medac, yeng manganec. Mitikibiu yoac fede, imoc hafoangoc fora fingerudeac ifi fingerec.

¹³ Anu neac feac feacngo yenearu sokodarudeac amma yoac sasawa yomoc bangec yomohaingoc dekperagima yaguc gearu habade. ¹⁴ Ni enacyoacga yemmeai. Amma yei kuriha kecduaeac bangectoa bangec yomocac ngicngac yeneng ubango ukunugec nga siriha imocngoc yeni kuric kecdaeac bangectoa bangec yomocac ngicngac yeneng yeni ubango ukuyunugec. ¹⁵ Ge bangecfunac meicyununadeac mi numugenduae, kpac. Manganaac minginango memayunubacac geng kaso ayemmebesena, imoc numugenduae. ¹⁶ Ni bangectoa bangec yomohanac kpac nga yeni ifi isocngoc yomohanac kpac. ¹⁷ Geac yoac imoc fora amma imocngo kpetiac kekecfu meyadiyunubeso. ¹⁸ Nga geng ni bangectoa bangec yomohai suenunec, ifi isocngoc neng yeni bangecfu sueyunuduae. ¹⁹ Yeni yoac forau kecma kpetiac kegecdeac neng yeneac amma kpetiac kekecfu kecduae.

²⁰ Anu ni yeneacsac mi numugenduae. Nga enacyoacga degec ngicngac yeneng imoc negemma negensinnugecde, yeneac momoc numugenduae. ²¹ Yeni sasawa mocgungoc anggecde nga geng suenunec, imoc ngicngac bangectoa bangec yomohai negensinggecdeac yeneac yofi numugenduae, Manggac, ge neac hereu kecneac nga neng geac hereu kecduae, siriha ifingoc yeneng nerang here manau kecbisia. ²² Nerang mocgu kecdipec, ifi isoc yeni mocgu kegecdeac amma geng kuc kibikperagiagoc nennec, imoc bic yemmeai. ²³ Yeni mocgu yombong kegecdeac neng herenginac kecba geng neac hereu kecnade. Ifi fingeru bangectoa bangec yomocac ngicngac yeni geng suenuna mayai, imoc negentegecde. Nga ge neac songo negennec, ifi isoc yeneac songo negengecneac, imoc ifingoc negentegecde.

²⁴ Manggac, bangec nga kurumeng mi fingecmaec ge bic heresongogoc hoannuma kuc nga kibikperagi nennec. Nga ngicngacfocna nennec, yeni neac kuc kibikperagiagoc imoc henggedeac neng kecbade, imohaingoc nenahafoc kecnideac anende. ²⁵ Faka dindingac Manggac, bangecngic yeneng ge mi negenggucec neng ine negengguai. Nga geng ni suenuna mayai, neac ngicngacfocna imoc bic negendae. ²⁶ Geng ni songogoc hoannunec, songo imocngo yeneac hereu feude nga ni herenginau kecbadeac neng geac kpac bic dekperagiyemmeai amma dekperagiyemmebade.”

18

¹ Nunumu wisickeu Yesungo medacfora yenigoc mekemma Kidrong doku ferecgema noboc yufu ua mong feec, ihai kemma enggec.

² Nga Yesungo medacfora yenigoc naso homac imohai kpeturanggekecgecac Yuda ye Yesu docfu faiu megecde, yeng ifingoc yufuua imoc negenec. ³ Ye ifi negemma womong gareng enara nga farisaio yeneac wasaingic amma keracnatang meyunuu haec. Hama yenahafoc kifa hania hania nga yareac wiac goa momoc mekenggec.

⁴ Anu Yesungo faka fingeciude, imoc bic negendarecac amma yenearu wegenac kemma yofi kpesiyemmeec, “Ngeni merac hofocdae?” ⁵ Kpesiyemmeu degec, “Yesu Nadzaretengic, ye hofocdimbe.” ifi degec Yesungo yofi deec, “Imoc ni.”* Ifi demanu Yuda Yesu doc meec, yeng yeneac botucfu nanec. ⁶ Nga Yesungo yofi deec, “Imoc ni.” imohai yeni ngade ngade kemma bangecfu makpegec. ⁷ Kpefemagec monggoc kpesiyemmeec, “Ngeni merac hofocdae?” deu degec, “Yesu Nadzaretengic.” ⁸ Ifi degec Yesungo yofi merenec, “Ni bic edengunudua, imoc ninoc. Ngeni ni hofocnudaeu naric medac yomoc wayunugec kembisia.” ⁹ Nga Yesungo yoac bic deec, imocngo hafoangoc fora anudeac torokpema yofi deec,

“Ge ngic nennec, yenearuac mong mi waba sufuec.” (Yohane 6:39)

¹⁰ Anu Simong Petoro yeng wasaibeang mong ameagoc mekefec, imoc kpedzima imocngo womong gareng enaraac wanacngiha kpara Mariku, ye kpema kedzaha foiaugeng herecgeec. ¹¹ Herecgeu Yesungo Petoro yofi edeec, “Ge beangga ameau faina kemeu. Manggacngo kpendzeng-gac sokoc nenec, imoc nedachesare.”

¹² Anu wasaingic nga enara amma yudangic yeneac keracnatang yeneng Yesu mendangema maria dzegema ¹³ hanahema Hanasiaru mekenggec. Nga Hanasi kpegea Kaifa ye kifanaso imohai womong garengtoa kefec. ¹⁴ Nga “Ngic mocgungo ngicngac areng yeneac amma homeude, imocngo ngereeude.” Imoc Kaifango yudangic bic dederecge ayemmeu feec.

¹⁵ Yeni Yesu mekemmagec Simong Petoro nga medac ogea mong, yeri Yesu modaroc. Modarec medac imocngo womong garengtoa negem-miecac yeri Yesu modacma womong garengtoaac ama imocac oda manaungoc enec. ¹⁶ Enu Petoro ye ine oda naguac ngadeau nanec. Nammanu medac ogeango womong garengtoa negemmiec, yeng mama nagugareng ngac naguunec, ye edema Petoro hesickeu oda manau

* **18:5:** “Imoc ni” imoc Anutuac kpac mong Miti eseau yemmeyemnea. Ge yoac goaac dedekperagi imohai henna. Hafac 1128.

enoc. ¹⁷ Emmaec wanac naroang nagugareng nanec, yeng Petoro kpesimiec, “Ge ifingoc ngic mehadau, yeac medac me?” deu Petorongo deec, “Ni imoc kpac.” ¹⁸ Nga ama nomang anecac wanacngic nga keracnatang yeneng hama gerecmosora kpedzucnema figec wewengaima feu sebingina megeg gereu nanggor. Nammagec Petoro ye ifingoc sebina meugereudeac hama botucnginau nanec.

¹⁹ Anu womong garengtoango Yesu medacforaac nga yengena kpoukpou uayaac dekpesi ammiac. ²⁰ Ifi ammiu Yesungo yofi meremmiac, “Ni didiu bangecfu ngicngac yoac edeyunukecma yoacna nasosoc kpekpeturang amanginau amma womongtoanginau dekefai. Nga yudangic sasawa kpeturanggeandae, imohai dema sufuu sufuu mong mi deai. ²¹ Nga geng nocac imoc kpesinennec? Ngicngac yoac deba negenggec, yeni kpesiyemmena. Negenghenna, yoac deai, yeneng negendae.” ²² Ifi deu keracnatang yeneacnearunac mong wegenac nanec, yeng Yesu kpepatanggema yofi edeac, “Ge noc sinnu namma womong garengtoaac yoac turunga ifi meremminec?” ²³ Ifi deu Yesungo yofi meremmiac, “Ni yoac mong mangana deduae, imoc dekperagina me fora deduae uoc noc nudang?” ²⁴ Ifi deu Hanasingo Yesu witihaogoc sueu womong garengtoa Kaifa, yearu mekenggec.

²⁵ Anu Simong Petorongo sebina meugereu nammanu yeni kpesimigec, “Ge medacfora yeneac arenunac mong me?” ifi degeg, yeng sebi heima deec, “Ni kpac.” ²⁶ Ifi deu womong garengtoaac wanacngic mong, ye Petorongo kedzaha herecgeec, yeac arenunac, yeng deec, “Ge yufu uau yegoc tacna neng genai.” ²⁷ Ifi deu Petorongo monggoc busic kpeu imohaingoc kokorecngo arohoec.

²⁸ Wereckengau yeni Yesu Kaifaarunac wasaingic oda manau kecandae ihai mekenggec. Nga womong gareng yeni Anutuac kicfu wonongnginagoc amma makekenggac ramamedaha mi nebinggac dema ine oda manau mi enggec. ²⁹ Ifi anggec Piratongo sobennu mama kpesiyemmeec, “Ngeni ngic yomoc noc haniaac yoacfa faidac?” ³⁰ Ifi deu yeneng turunga meremmigec, “Ye faka mangana mi ambac dede gearu mi faibing.” ³¹ Ifi degeg Piratongo yofi edeyunuec, “Ifi anu ngeni mekemma ngenang singngina modacma fakaya isinggema desigec.” Ifi deu yudangic yeneng degeg, “Neni ngic mong kpeni homeudeac kuc mi metacdimbe.” ³² Yesungo warac yengena home homeac sing deec, imoc hafoangoc fora anudeac faka imocnoc fingerec.

³³ Nga Piratongo oda manau monggoc emma Yesu kpacma kpesimiec, “Ge yudangic yeneac ngictau me?” ³⁴ Ifi deu Yesungo yofi meremmiac, “Ge yoac imoc geanggaoc denec me goango neac edegudauac denec?” ³⁵ Ifi deu Piratongo yofi meremmiac, “Ni yudangic kpac. Geangga ngicngacfocga amma womong gareng enara yeneng nearu faigudau. Nga geng noc faka annec?”

³⁶ Ifi deu Yesungo yofi merennec, “Neac eucerereng imoc bangectoac bangec yomohacnac kpac. Imoc yomohacnac ambac dede ni yudangic yeneac mariu mi fainugecdeac enac tofoc tofohofocna yeneng neac amma yenigoc ewekpekpe ambau. Nga neac eucerereng imocngo bangec yomohacnac kpac.” ³⁷ Ifi deu Piratongo deec, “Fora, ge ngictau mong me?” ifi deu Yesungo yofi merenec, “Geng neac ngictau mong denec. O, ni ua imoc mebadeac fingecma yoac fora imocac hepuc amma imoc dekperagibadeac bangectoac bangec yomohai mayai. Nga ngic

mong ye yoac foraac arennu kecdce, yeng neac ubaudumennaac kedzac kpeude.”³⁸ Ifi deu Piratongo deec, “Nga nocngo yoac fora ande?”

Ifi dema monggoc Yuda yenearu dzigene mama yofi edeyunuec, “Ni yeac kopocsic mong mi meficgeduae.”³⁹ Ni ngic mocgu makekenggac hombannu witicamaunac faingemmeba maande, faka ifi fedeac yudangic ngictaungina faingemmeba maudeac angemme me?”⁴⁰ Ifi deu yeni monggoc kucgoc yombong arohogec, “Ngic ye kpac, Baraba ine faina mabeso.” Nga Baraba ye ine yarengic.

19

¹ Anu Piratongo deu wasaingic yeneng dzikacngo Yesu kpema sebia kperec merecge kpegec. ² Kpema somang batihema ngickunenggac ira isoc mengerema oruhau gborockegec. Nga yeni ngakpi mong herea giweng giweng heimigec kemeec. ³ Ifi amma hoangau hama degec, “Ohec, yudangic yeneac ngictau.” Ifi dema kpekpepetang ammigec.

⁴ Anu Piratongo monggoc ngadeau mama deec, “Negenggec, ni ngic yeac kopocsic mong mi meficgeduae, imoc negenggecdeac amma wangecma maduae.”⁵ Ifi deu Yesungo ngakpia giweng giweng nga iraya waeagoc, imoc tacmanungoc mama nanu Piratongo deec, “Ngeni ngic yomoc henggec.”⁶ Ifi deu womong gareng enara nga keracnatang yeneng ye hemma kpacgec, “Mariponnu kpegec, mariponnu kpegec!” ifi degec Piratongo deec, “Ni yeac kopocsic mong mi meficgeduaeac amma ngenaoc wangecma kemma mariponnu kpegec.”⁷ Ifi deu yudangic yeneng meremma degec, “Ye yengena sebia meemma ni Anutuac medac deec, imocac neni dedeseriyoacnina fede, imohai namma ye homebeso, ifi dedimbe.”

⁸ Ifi degec Piratongo negemma monggoc damukpeec. ⁹ Damukpeu ye oda manau monggoc emma Yesu kpesimiec, “Ge dahacnac yombong?” ifi deu Yesungo turunga mong mi merenec. ¹⁰ Ifi anu Piratongo monggoc kpesimiec, “Ge neac yoac turunga nocac mi merennec? Ni naric mesigubade nga mariponnu naric gubade, imocac uayoac nga kuc nearu fede, ge imoc mi negennec me?”¹¹ Ifi deu Yesungo meremma yofi edeac, “Ge kuc imoc wihacnac mi genggena dede geanggaoc naric mi memanubang. Imocac yofi ande, ngic geac mariu fainudac, yeac kopocsicngo geac ferahede.”

¹² Ifi deu imohaingoc Piratongo Yesu dafi kenudeac negensimanu yudangic yeneng kpacgec, “Ge ngic imoc wana kenudeu Sisaac ogea mi kecnade. Mong ye yengena meemma yofi dede, ‘Ni ngictau.’ ye Sisa emmiude.”¹³ Ifi degec Piratongo imoc negemma Yesu wau kenudeac sing hoforec. Hofocma Yesu wangeru ama ngadeau mama bangecbisic botuha mong kpara Hocdzake, ihai desi desitacfu emma tarec. Bangecbisic imoc hebiraio yoacfu kpara Gabata.

¹⁴ Anu makekeng nasoac efac kpefac amma yaka kpedzucnegec femanu 12 kiroc wegeneu Piratongo yudangicngac yofi edeyunuec, “Ngeni ngictaungina henggec.”¹⁵ Ifi deu yeni kpacgec, “Meickena, meickema mariponnu kpena homeu!” Ifi kpacgec edeyunuec, “Ni ngictaungina mariponnu kpeba homeudeac negendae me?” Ifi deu womong gareng enara yeneng meremma degec, “Ngictaunina imoc Sisa, mong mi kecdce, kpac.”

¹⁶ Ifi degec Piratongo mariponnu kpegecdeac maringinau faiec. ¹⁷ Faiu Yesu yengenaoc mariponga tofohou bangec buma mong kpara Hataasic degec nga hebiraio yoacfu Gorigata, imohai mekenggec. ¹⁸ Imohai kemma Yesu mariponnu kpegec. Nga yegoc ngic yohockang noboc nga noboc Yesu botucngirau, ifi yunugec.

¹⁹ Anu Piratongo yoacbuma mong yofi ohoma mariponnu faiu nanec, “Yesu Nadzaretenc, yudangic yeneac ngictau.” ²⁰ Anu Yesu mariponnu kpegec, bangecbisic imoc amatoa wegenacfu feecac amma yudangicngac homacngo kibi imoc osogec. Kibi imoc hebiraio yoacfu nga lat- ingyoacfu amma grikyoacfu oho ohoya nanec. ²¹ Ifi oho ohoya femanu yudangic yeneac womong gareng enarafocngina yeneng Pirato yofi edegec, “Yudangic yeneac ngictau, ifi mi ohona. Ngic yomoc yengenaoc deec, ni yudangic yeneac ngictau, ge ifi ohobesena.” ²² Ifi degec Piratongo deec, “Yoaç ohoduae, imoc ohoduanoc.”

²³ Anu wasaingic yeni Yesu mariponnu kpegec nanu wambaya mema mederegec, yohoc nga yohoc anu sokoma megec. Nga ngakpia imoc susuic dzuhura kpac, ²⁴ yeni imoc hemma denengeng amma degec, “Nenang yomoc mi mesuckema meracac anudeac kpeing kpeni.” Anutuac yoac hafoangoc fora fingerudeac wasaingic yeni ifi anggec. Yoac yofi oho ohoya fede,

“Yeneng wambana mederema ngakpina megecdeac kpeing kpegec.”
(*Mitiyegec 22:18*)

²⁵ Anu Yesuac nonggonasia yeri nga Keropaac enema Maria amma Maria kpara mong Madara, yeneng Yesuac mariponnu wegenac kemma nanggec. ²⁶ Nammagec Yesungo songomedaha henu nonggeagoc wegenac nanec yeremma nonggea yofi edeec, “Nenggac, imoc geac medacyombongga.” ²⁷ Ifi dema medac, ifingoc edeec, “Medac, imoc geac nonggoga.” Ifi deu medac ye imohaingoc Yesu nonggea yegoc kefudeac wangeru ameau kenoc.

²⁸ Uana mesidacdua, Yesungo imoc negemma yoac mitikibiu oho ohoya fede, imoc hafoangoc fora fingerudeac yofi deec, “Ni dokuac anende.” ²⁹ Ifi deu bokong mong waing aengagoc wake wakea nanec, yeni kondung sobing mong imohai mema wainnu nemuruckema babacmeacfu dzegema faigec Yesuac enarau enec. ³⁰ Enu Yesungo waing imoc nema yofi dema arohoec, “Ni uana bic mesidacdua.” Ifi demanu ubea sorohoma mau asuya yaru homeec.

³¹ Uameme imoc makekenggac efac kpefacac naso anec. Nga yudangic yeneng ngic mariponnu yunugec, yeneac farengngina sabata nasou mariponnu mi nambeso negenggec. (Sabata naso imocngo hombang kuneng yombong.) Imocac amma wasaingic yeneng mariponnu ngic haningina kpetackema mesiyunugecdeac Pirato kpesimigec. ³² Kpesimigec wasaingic yeneng hama ngic Yesugoc mariponnu yurugec, yereac haningira monggac hanahema kpetackema monggac ifingoc kpetackegec. ³³ Kpetackema Yesuaru hama henggec, ye bic homeec, ifi anu hania mi kpetackegec. ³⁴ Nga wasaingic mongngo ine sangarango Yesuac pandzenga nembareckeu sac nga doku imohacsing maec. ³⁵ Ngeni ifingoc faka fingerec, imoc negensinggegecdeac amma ni kicnango hendarai nga imoc dekperagiduae. Amma ni wiac dekperagiduae, imocngo fora ande, imoc negenduae.

³⁶ “Yeni sira mong mi kpetackegecde.” (*Makekeng 12:46; Bangec kisiu 9:12; Mitiyegec 34:20*)

Yoac yomocngo mitikibiu oho ohoya fede, imoc hafoangoc fora fingerudeac ifi fingerec.

³⁷ Mitikibiu yoac mong yofia fede, “Nembarackegec, ngic imoc yeni kicnginango henggecde.” (*Dzekaraia 12:10*)

³⁸ Imoc wisickeu ngic mong kpara Yosefe Arimatianac, yeng Piratoaru kemma Yesuac fareng mesiudeac kpesimiec. Kpesimiu Piratongo desiu Yosefengo kemma Yesuac farenga mesiec. Imoc yofiac, ye Yesuac medac anu ye yudangic yeneac kengec kpeu fingectegecma mi kefec. ³⁹ Nga Nikodemo, ye warac tofocnac Yesugoc yoac yoac anoc, yeng ic sopea homuna gombunga ebiha 30 kiroacsoc, imoc mehaec. Sopo yereac kpacngira mira nga aroe, imocngo yerec yerecgea. ⁴⁰ Yeri imoc mehama yudangic yeneac fareng tonggo tonggoac faka modacma farenga mema spongo kpedanggema lineng kporucngo tembonggeoc.* ⁴¹ Anu yeri Yesu mariponnu kpegec, bangec botuc imohaingoc ua mong feec, ua imocac manau kedzebe mong gboria ngicngo memea nanec. Nanu kicsere ngic mong warac mi faigec, imohai faioc. ⁴² Yudangic yeni imohai hombanggac efac kpefac anggec nga kicsere imoc wegenac feecac Yesuac farenga imohai faioc.

20

¹ Sonda gboria uameme hanac hanaheau ama werec wereckenggac Maria Madarango kicsereu kemma kedzebe naguac hoctoa, imoc meic meickea henec. ² Ifi hemma monggoc nedzikemma Simong Peto ro nga medac mong, Yesuac songomedaha, yeri edeyuruec, “Yeni Kebu kicsereunac meickema dahaigeng faidau, imoc mi negendimbe.”

³ Ifi deu Peto ro nga medac ogea yeri kicsereu kemma ⁴ yerahafoc sinnu nedzikemma medacogeango kucgoc nedzima Peto ro ferahema yeng bic kicsereu kensikeec. ⁵ Kensikema okarima henu kporucsusu tembonggegec, imocngosac tarec. Nga ye manau ine mi enec. ⁶ Simong Peto ro ye ngade hama kicsereu emma henu kporucsusu imoc tarec. ⁷ Kporucsusu oruhau kperahagec, imocngo tembuha kporuc tosea kpou faifaiango imocgoc mi tarec, ifi henec. ⁸ Ifi hemma nammanu medacogea waraima kicsereu kenec, yeng ifingoc kicsereu emma imoc hemma negensinggeec. ⁹ Imoc yofiac, Yesu homecfunac yacheso, imocac mitikibiu oho ohoya fede, yeri imoc warac mi ireckemangoc ¹⁰ dzigenema amangirau kenoc.

¹¹ Anu Mariango kicsere ngadeau namma kiarec. Kiacmangoc okarima kicsereu kic fima henec. ¹² Henu angero yohockang yeri ngakpiherecngira kongac kongac yerenec. Yerenu Yesuac farenga feecfu, mongngo oruhaugeng nga mongngo haniaugeng, ifi taroc. ¹³ Tacma kpesimioc, “Ngac, ge nocac kiacnec?” kpesimiec Mariango merenec, “Yeni Kebunaac farenga meickema dahai faidauac obohoma kiacduae.” ¹⁴ Ifi dema dzigene henu Yesungo ngadeau nanec. Nanu Yesungo nande, imoc mi hentegeru ¹⁵ Yesungo yofi kpesimiec, “Ngac, ge merac hofocma kiacnec?” deu negenec, “Ua minginango kpesinende.”

* **19:40:** Lineng imoc kpindzing mong ambiaac ogea, imocngo wamba mekecgec.

ifi negemma deec, “Kunenna, geng Yesuac farenga meickema monnu faidang isoc edenuna kemma meba.”

¹⁶ Ifi deu Yesungo yofi deec, “Maria.” ifi deu dzigenema “Rabbouni.” deec. (Arama yoacfu Rabbouni, imocac titiha kpoukpouna.) ¹⁷ Nga Yesungo yofi edeec, “Mannaaru mi enduangoc, imocac mi kpeserenuna. Ge kemma tosofocna yofi edeyununa, ‘Ni Manna nga ngenear Manggac amma neac Anutuna nga ngenear Anutu, yearunoc embade.’ ” ¹⁸ Ifi deu Maria Madarango medac yenearu kemma Yesu henec nga yoac edeec, imoc edeyunuec.

¹⁹ Uameme imohaingoc ama bic toforemanu Yesu medacfora yeni yudangic yeneac kengecyunuu amangina nagu heima kpetinggema tacgec. Tacmagec Yesungo hama botucnginau namma yofi edeyunuec, “Ruae ngenearu febeso.” ²⁰ Ye ifi dema maria nga pandzenga edzacyunuec. Edzacyunuu medacfora yeni Kebu hemma sogagec. ²¹ Nga Yesungo monggoc yofi edeyunuec, “Ruae ngenearu febeso. Mannango suenuu hayai, neng ifi isocngoc ngeni suengunuduae.” ²² Ye ifi dema enacasuya fifiyemmema yofi deec, “Ngeni Tiri Asu megec.” ²³ Ngeni ngic yeneac kopocsic wayemmegecdeu kopocsicngina kpac anude. Nga ngeni kopocsicngina witickegecdeu kopocsicnginaac witicfu kecgcedengoc.

²⁴ Medac 12 yeneac botucfunac mong kpara Toma, Tombosonga degec, yeng Yesungo medacfora fingecyemmec, naso imohai mi tarec. ²⁵ Imocac medac ogofora yeneng edegec, “Neni Kebu hending.” degec Tomango deec, “Ni kicnango biringngo kpegec mi hembade nga gbonnango maria titingau mi faibade amma pandzengau marinango mi faiba nudeu imoc naric mi negensingebade.”

²⁶ Ifi deu uameme 8 imocac ngadeau Yesu medacfora nga Toma yenhafoc monggoc emma tacgec. Yeni nagungina heima kpetinggema tacmagec Yesungo botucnginau fingecma namma yofi deec, “Ruae ngenigoc febeso.” ²⁷ Ifi dema Tomaac yofi deec, “Toma, gbongga sinena marinaac titingau enu nga kicgango henna. Amma mariga sinena pandzennau enu negengyohoc wama negensinggena.” ²⁸ Ifi deu Tomango deec, “Ge Kebuna amma Anutuna.” ²⁹ ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ge kicngo nendanggac negensinggenec. Nga ngic mong ye kicngo mi hemma negensinggeude, ye kenehagoc.”

³⁰ Yesungo medacfora yeneac kicfu ngicngac yeneng negensinggecdeac faka kuhagoc homac mekenec, imoc kibi yomohai mi ohodara. ³¹ Nga Yesu ye Messia Anutuac medac, ngeni imoc negensinggema kekec yeac kpacfu mekecgcedac kibi yomoc oho ohoya fede.

21

¹ Imocac ngadeau Yesungo Tiberia dzohonnu medacfora monggoc fingecyemmec. Imoc yofi fingerec, ² Simong Petoro nga Toma Tombosonga dekecgcec amma Natanae Gariraia bangecfu Kanang taonnunac nga Dzebedaioc medahora amma Yesuac medacfora yenearuac ngic yohockang, yeni yenhafoc tacgec. ³ Tacma Simong Petorongo ogofora edeyunuec, “Ni kondungyanggac kembadeac negenduae.” Ifi edeyunuu degec, “Neni gegoc momoc kennide.” Ifi dema yenhafoc gombau emma kemma tofocnac imohai kondungyang mong mi megec.

⁴ Wiac mong mi mekecmagec ama wereckenu Yesungo dzohong tegiau nanec. Nanu yeni Yesungo nande, imoc mi hensigec ⁵ Yesungo yofi kpesiyemmeec, “Medacfocna, ngeni kondungyang mong medau me kpac?” deu yeni degec, “Kpac.” ⁶ Ifi degec yeng yofi edeyunuec, “Ngeni ufcngina gomba foiaugeng ukugec kemeu goa meficgegede.” Ifi deu yeni deec imoc modacma ufcngina ukugec kemeu kondungyang ebiriango yombong ufcfu kemegecac kpedzibibiema wagec. ⁷ Nga Yesuac songomedacngo Petoro edeec, “Imoc Kebunoc.” ifi deu Simong Petorongo negemma sebiasac nanecac ngakpia heima gombaunac yuma dzohonnu kemema waraiyemmeec. ⁸ Nga medacfora goa dzohong tegiaugeng 100 mitaacsoc hereau mi tacegac yeni gombau namma ufcngina kondungyangagoc kpedzi kpedzi kenggec.

⁹ Kensikema tegiau emma henggec ic sogong goa nga kondungyang gerecyohocfu tarec. ¹⁰ Ifi taru Yesungo yofi deec, “Ngeni kondungyang goa yaguc medau, imoc mehagec.” ¹¹ Ifi anggec Simong Petorongo tembuha gombau emma ufc kpedziu tegiau enec. Nga imoc kondungyang kuneng kunengngo wakema kpetengina 153 imocacsoc anec nga ufcngoc sifu mi tegerec. ¹² Nga Yesungo yofi edeyunuec, “Ngeni hama menegec.” ifi deu medacfora kengecyunuu yeneanunac mongngo, ge merac dema, mi kpesimigec. Imoc Kebunoc, yeni ifi bic negenggec. ¹³ Nga Yesungo gerec kiwau hama ic sogong mema yemmema kodungyang ifingoc mema yemmeec. ¹⁴ Yesungo homecfunac yarec, naso imohai medacfora fingecyemmeec, imoc atac harebec anec.

¹⁵ Anu yaka negec wisickeu Yesungo Simong Petoro yofi kpesimiec, “Simong Yohaneac medac, ge neac songo heregoc negennec, imocngo tosofocga yeneac ferahede me?” ifi deu Petorongo deec, “O, Kebu ni geac heresongo negenduae, ge imoc bic negennec.” Ifi deu Yesungo yofi deec, “Ge ramafofocna medaha yaka gumecyunubesena.” ¹⁶ Dema Yesungo monggoc deu atac yohockang anec, “Simong Yohaneac medac, ge foracngoc neac songo heregoc negennec me?” deu Simongngo deec, “O, Kebu ni geac heresongo negenduae, imoc bic negennec.” ifi deu Yesungo yofi deec, “Ge ramafofocna yeneac gareng kecbesena.” ¹⁷ Dema Yesungo monggoc kpesimiu atac harebec anec, “Simong Yohaneac medac, ge neac songo heregoc negennec me?” Yesungo kpesimiu atac harebec anu Petoro ye negengebiriama Yesu yofi edeec, “Kebu, ge wiac sasawa negendacnec. Ni geac heresongo negenduae, imoc bic negennec.” ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ge ramafofocna meyunuma yaka gumecyunubesena.”

¹⁸ “Ni fora yombong edeguduae, ge sebigbori kecma geanggaoc wambaga faima songoga modacma kengha angannec. Nga ge kpengeng annade, naso imohai mariga miacna ngic mongngo wamba heigemna songoga mi fede, imohai megu kemna faigugecde.” ¹⁹ Petorongo homehau siric dafi homema Anutu dengereude, Yesungo imocac heabima deec. Amma monggoc edeec, “Ge hama modacnuna.”

²⁰ Yesungo ifi deu, Petorongo dzigenema Yesuac songomedaha henu yeng yeri modacyuruec. Ngic modacyuruec, yeng warac yaka negec, naso imohai Yesuac mondacfu heima merang doc meudeac kpesimiec. ²¹ Nga Petorongo medac imoc hemma Yesu kpesimiec, “Kebu, ge yeac dafi negennec?” ²² Ifi deu Yesungo yofi edeec, “Ni songona andeu yeng kecmanungoc dzigene habade, imocngo ine geac wiac mi ande. Ge eng

hama modacnuna.” ²³ Ifi deu tosofora botucnginaunac yofi netohogec wakeec, “Medac imoc mi homeude.” Nga Yesungo mi homeudeac mi deec, kpac. Ye yofisac deec, “Ni songona andeu yeng kecmanungoc dzigene habade, imocngo geac wiac mi ande.” Yoac wisic wisickea

²⁴ Medaha imoc ninoc. Ni wiac yomocac hepuc amma dekperagima ohoai. Nga yoacna imoc fora, imoc negendimbe. ²⁵ Yesungo wiac goa homac meec, ngic mongngo wiac imocac yoac sasawa kibiuh odadacbac imoc bangectoa bangec yomohai faifaiac titinga negemba mi fingeccac.

Aposoro Yeneac Siduc

¹ O Teofiro, ni warac yoac ohogenai, imoc Yesungo hanahema ua meec amma enacyoara kpounemmeec, imocac yoacsiduc seng anggendarai.

² Ye uaya mekengkefu nasoya wegene haec imohai Tiri Asuac kucfu aposoro warac meisingyunuec, yeni uaareng dederege ayemmema kurumennu enec, imocac siducnoc ohodara.

³ Yeng kpendzeng kpekecma homema monggoc gborima yacma uameme 40ac manau yengenaoc fingeceufu ayemmema faka hania hania mema Anutuac eucererenggac hania edekpou ayemmeec. Ayem-meu yeni faka imoc hemma ye fora kecde, imoc negetegecgec. ⁴ Amma yenigoc tacyac amma yoac yofi edeyunuec, “Ngeni Yerusareng bic mi wabisia. Manggacac dedeseriyoac edengunuba negenggec, imoc fora kpeudeac tomai kecbisia. ⁵ Imoc yofiac, Yohane ye doku bic nadzicngem-meecc nga yoc ine naso mi hereemanu Tiri Asu nadzicngemmeude.”

⁶ Ifi deu kpedzucnema tacgec yeneng kpesimigec, “Kebu, ge naso yomohai Israe ngicngac monggoc kpedzucnununa neni nenang bangec ngictauninagoc amma kecnide me?”

⁷ Ifi degec yofi edeyunuec, “Manggac ye kuc minginango yeng wenac me yabungnaso hania hania faiec fede, imoc negetegecgecdeac kuc mi ngemme ngemmea. ⁸ Negenggec, Tiri Asungo ngenearu mama kuc ngemmeu ngeni siducedefocna anggecde. Nga ngeni Yerusareng amma Yudaia nga Samaria bangec sasawa yerecgema yoacna dekenggec bangeha bangeha sokodacheso.”

⁹ Yesungo ifi edeyunuma kicngina witiau efaima enec. Emmanu hoengngo kicnginaungoc merucgema meenec.

¹⁰ Meemmanu yeni fimodacma hofocgec ngic yohockang ngakpingira kongac kongacngo mi yenearu fingeccma nambesera i. ¹¹ Namma yofi edeyunuoc, “Gariraia bangecfunac ngic, ngeni kicngina sawau fimangoc mi nambisia. Anutungo Yesu kurumennu meenu ye wangunuma endac. Amma ngic enu hendau, yennoc kecma siriha ifiangoc habesande.”

¹² Anu aposoro yeni Oriwa tikibumaunac dzigenema mama Yerusarennu enggec, imoc sing wegenac anu sabata nasou sing imoc naric kengha angkecgec.* ¹³ Yerusarennu kemma ama tacyac angkecgec, imohai emma tacgec. Tacgec, yeneac kpac yofi: Petro nga Yohane amma Yakobo, Anderea nga Firipo amma Toma, Batoromaio nga Mataio amma Yakobo Arifaioac medac, Simong Dzerote nga Yuda Yakoboac medac. ¹⁴ Ngic imoc yenennoc uba mocgu amma nunumu ua tatahoc mekecgec. Ifi anggec Yesuac nonggea Maria nga ngac goa amma Yesuac munafora, yeneng yenigoc yenhafoc kecma nunumu ua momoc mekecgec.

¹⁵ Anu Yesuac arengfora 120 nganoc ifingo kpedzucnema tacmagec Potorongo botucnginau namma yofi edeyunuec. ¹⁶ “Negen negens-inggoc tosofocna, negenggec, Yudango ngic hesicyunuu kemma Yesu mendanggec, yeacnoc Tiri Asungo bicngoc Dawidiac enacfu yoac faiu ohoec, imoc fora fingeccbeso, imocac ifi anec. ¹⁷ Yuda warac nenang aren-noc amma kefec, ye nenahafoc Kebuac uamemeac denecdenemmea.”

* 1:12: Imoc 800 mitasac anec.

18 “Amma ngic yeng faka manganaac dzo mema ua bangec mong bummeec, ihai kemma oruhango kpemeremma kekpeu wosea kpendziru keracbawa madarec. 19 Amma imocac siduc Yerusareng ngicngac sawa negendacma bangec, imocac kpapa Akedama degec, titiha yofi, ‘Bangec sac maecfu.’ ”

20 “Mitiyegecfu yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ye amabangeha kisi fingeru ngic mongngo yeac kporucedzou mi tacheso.’ (Mitiyegec 69:25)

Amma monggoc yofi,

‘Ngic mongngo yeac ngicenaraac tatac mebeso.’ (Mitiyegec 109:8)

21-22 Imocac amma ngic mong yeac turunga meisinggebesonga. Yohanengo Yesu mitidoku nadzicmiu uaya hanahema mema nenanggoc kengha kecma kurumennu enec, naso imohai ngic nenanggoc kecgec, ngic imoc yeneac botucfunac ngic mong isinggeni yeng nenanggoc Yesu homecfunac yarec, imocac siduc nenahafoc debisina.”

23 Petorongo ifi deu ngic yohockang meficyurugec: Mong kpapa Yosefe Basaba dekegec, yeac kpapa mong Yusto, amma ogea Matia. 24 Meficyuruma yofi dema numugec, “O, Kebu ubaheheng mingina, ge ngic yohockang yoc yerearunac daoc meisinggema edzacnununa henni. 25 Henni yeng aposoro kpac mema Yudaac tatac mebeso. Yuda ye tataha imoc wama yengena sing monnu kenec.” 26 Ifi dema numuma meisinggeudeac kpeing kpegec Matia heficgeu aposoro 11 yenearu torokpegec.

2

1 Pentekos tacyacac naso wegenemanu yenahafoc ama mocguu kpedzucnema engensicfu tacgec.* 2 Tacmagec kurumennunac udumengtoa mong firang kucgoc kpeande, imocac udumeng isoc ioha yombong fingecma maec. Mama ama tacgec, ihai emma wakeu 3 yeni siraha yofi henggec: Nedzarang gerechorang isoc fingecma ngicngac orucnginasoc tohoma tackenec. 4 Anu Tiri Asungo ubanginau kemema wakeec. Wakeu yoac siraha mong mong degec. Asungo minginasoc meficgeyemmeu yoac dekenggec.

5 Anu yudangic homac bangec noboc nobocnac hahayango Yerusareng taonnu tacgec, yeni Anutuac yoac modacma kecgec. 6 Nga udumengtoa fingeru habu homacngo imoc negemma hama kpedzucnema kerectegec anggec. Imoc yofiac, Tiri Asugoc yeneng ngicngac yeneac yoacnginausing tembus tembus degec negenggec. 7 Negemma kerectegec amma warecyunuma degec, “Ngic yomoc yoac andae, yeni sasawango gariraiangic. 8 Nga yeni dafu nenang yoacninausing yombong tembus tembus degec negendimbe?”

9 Neni yoc patangic nga medengic amma erangngic, me Mesopotamia bangecfunac nga Yudaia bangecfunac amma Kapadokia bangecfunac, neni Ponto bangecfunac nga Asia bangecfunac, 10 amma monggoc Firi-gia bangecfunac, neni Pamfiri bangecfunac nga Aigita bangecfunac amma Ribia bangecfu Kirene ama tegia tegia, imohacnac amma Roma taongtoanac hading. 11 Amma yudangic nga bangec monnunac ngic

* 2:1: Pentekos tacyacac naso imoc Yuda yeneac hombang mong anec. Imocac oho ohoya yomohai fede: Makekeng 23:16; Sesememe 23:15-16; 34:22; Bangec kisiu 28:26-31; Dedeseri 16:9-12.

yudangic yenigoc torokpegec, kretangic amma arabiangic. Nenang ifingoc kecma yoacninasoc Anutu fakatoayaac yoacsiduc degec negendimbe.”¹² Ifi dema kerectegec amma obohoma denegeng amma degec, “Faka fingece, imoc wiac siriha mong yombong, imoc mi negen-tegedimbe.”

¹³ Goango ine yeneac deendema amma yofi degec, “Yeni waingdoku homac nedauac ubangina sufude.”

¹⁴ Ifi degec Petoro ye tosofora 11 yenigoc namma ubea meyadima yofi edeyunuec, “Yudangicngac amma ngicngac sasawa Yerusarennu kecdae, ni faka yomocac hania dekperagingemmeba negenggec. ¹⁵ Ngeni ngic yomoc yenemma yofi negensidae, ‘Waingdoku nema ubangina sufude.’ ifi kpac. Yaguc asoac 9 kirocsac andeac waingdoku mi nedau, kpac. ¹⁶ Nga faka yomocacnoc, profete Yoelengo yoac yofi deec,

¹⁷ ‘Kebungo yofi dede, “Naso wisickebeso ammanu ni Asuna kpakeba mau ngicngac sasawango medacgecde. Amma naroang medac-focngina yeni profeteyoac degecde nga sebigborifocngina onga henggecde amma yadafocngina gaukpefing henggecde. ¹⁸ Amma naso imohainoc ni enac tofoc tofoho ngicngacfozna, yenearu Asuna kpakeba mau yeni profeteyoac degecde. ¹⁹ Amma deba wi sawau soi fingerude. Nga emu bangecfu faka bibiagoc siria hania hania fingerude. Naso imohai sac nga gerec amma ho-suctoa fingerude. ²⁰ Kebuac nasotoaac kuc kibikperagiagoc mi fingeccmanu wenackiwa meremma kundung kpeude nga afokiwa sac isoc anude. ²¹ Anu Ngicngac yeneng KEBUAC kpac kpacgec Anutungo yeni sasawa kopocsicnginaac ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde.”’

(*Yoel 2:28-32*)

²² Israengic, ni edengunuba negenggec, Yesu Nadzaretenc, ye Anutungo meefaima nonggo tacmimanu botucnginau faka kuhagoc nga negensinggegecdeac faka kuhagoc nga faka mi hengena meec. Imoc bic irecireckeaac hania hentegecgec. ²³ Yeacnoc Anutungo bicngoc negenu feec, imocac sing desima ngeneac mariu faiec. Ngeneng ye bangec mon-nunac ngic, dedeseria kpac kecdae, yeneac mariu faima edeyunuec yeni ye mariponnu kpegec homeec. ²⁴ Anu homecngo ye naric mi segereec. Imocac Anutungo homecac kpendzennunac megboriu yarec. ²⁵ Dawidingo yeac enac enac yofi deec,

‘Ni nasosoc kicna KEBUARU fikecduae. Yeng foinaugeng kecdaeac wiac mongngo menuu goroc goroc naric mi ambade. ²⁶ Imocac uba-herenango ubangerec negemma nedzarannango sogaiu sebina ifingoc ruaegoc anude. ²⁷ Geng ubaongana wana homec amau naric mi kemeude. Ge enac tofoc tofohongicga onggonggena kicsere naric mi henude. ²⁸ Geng kekecac sing kpounennec. Geac kicfu sogac sogai hafaangoc fede nga foigaugeng ubangerec feengkefude.’

(*Mitiyegec 16:8-11*)

Yoac imoc Dawidingo dekperagieci.

²⁹ Tosofocna, bangecnina Dawidiac hania dema enacefac yofi eden-gunuba, ye homeu tonggogec. Anu kicserea feecngo yaguc fede. ³⁰ Ye profete kefecac yofi negenec, ‘Anutungo yeac bangecyombonga yeneac arenunac medaha mong meisinggema ye ngictautatahau faiu tarudeac deserieci.’

(*Mitiyegec 132:11*)

³¹ Imoc kpefing hemma negemma Kristo yacyahaac yofi deec,

'Anutungo enac tofoc tofohongiha onggonggeu kicsere naric mi henude.'
(*Mitiyegec 16:10*)

³² Anu Yesu yenoc Anutungo homecfunac midiu yaru neni kicinango fora hendaring. ³³ Ye yacma dzigene enu Anutu marifoango seseheec. Nga Mamango warac Tiri Asu miudeac deec, ye imoc mema kpakeu maec, imoc yagucnoc hennegeng andae. ³⁴ Dawidi ye kurumennu mi enec, kpac. Yeng ine yoac yofi deec,

'KEBUNGO neac Kebuna yofi edeec, "Ge foinaugeng tacmana
³⁵ ngabafocga hanigaac bageau faiyunuba yeni hanititiga
anggecde."'
(*Mitiyegec 110:1*)

³⁶ Imocac amma israengicngac sasawa, ngeni yofi negengyombonggebisia: Ngeni Yesu mariponnu kpegec, ngic imocnoc Anutungo Kebu nga Messianina fainemmeec kecde."

³⁷ Petorongo yoac ifi edeyunuu herengina yaru, yengena nga aposoro arengfora yofi kpesiyemmegec, "Tosofoc, neni dafi anni, ngereede?"

³⁸ Ifi degec Petorongo yofi edeyunuec, "Kopocsicngina kpac anudeac ngeni tembuc tembuc Yesu Kristoac kpacfu ubangina dzigeneu doku nadzicgec. Ifi anggec Anutungo wosoefahaac Tiri Asuya ngenmeude. ³⁹ Nga dedeseriyoac imoc ngenang nga nambaracfcngina amma hereau kecdae, Kebu Anutuninango kpacngunuma heitaingunuudesoc, ngeni naric megecde."

⁴⁰ Petoro ye ifi dema gorongina kpema yoac homac torokpema edeyunuec, "Kebungo ngic mangac manganea yeneac faka imohacnac mesingunuu ngeni komoc kpebisia! Yenigoc manganema kpac ambauac." ⁴¹ Anu wenac ihai ngicngac 3 tauseng yeni Petoroac yoac negensingema doku nadzicma Yesuac habuu torokpegec.

⁴² Anu aposoro yeneng siduc gombang kpouyemmegec imoc negenggecdeac yenang singngina meserima kecma ubango dedzege amma uba urecfu yaka nema nunumu ua mekecgec. ⁴³ Nga aposoro yenearu faka kuhagoc nga faka morora hania hania fingectegerecac ngicngac sasawango kerecgec anggec. ⁴⁴ Anu Yesu negensingegec, yeni uba urecfu wiac sasawangina imoc mekecgec. ⁴⁵ Amma yeni bangec nga hiefinacngina suegec dzo kirecgeu tosofocngina wiac hofocgecsoc medereyemmegec. ⁴⁶ Nga ngicngac wenacsoc Anutuac womonnu uba mocgu amma kpedzucnekecgec, yeni uba urecfu amaya amaya yaka nekecma yakangina imoc ubangerecgec mederema emenec angkecgec. ⁴⁷ Ifi amma Anutu dengerema kecgec ngicngac habutoango yeneng dzidziema ewehihei ayemmegec. Anu Kebungo wenaha wenaha ngicngac kopocsicfunac mesiyunuu komoc kpegec yengena arennu torokpeyunuec.

3

¹ Wenac monnu 3 kiroc marai nunumunaso anu Petoro nga Yohane yeri Anutuac womonnu enoc. ² Anu ngic mong hanimangang nonggo heremanaunac ifia fingerec, ye Kebuac womonnu nagu mong kpara Nagukereng, ihai wenaha wenaha tofoho emma faigec takefec. Ye ngicngac womonnu engemmama anggec, yenearu ubangerecac wiacac derecgeudeac ifi anggec. ³ Ngic imocngo Petoro nga Yohane yeri womonnu embeso ammaec yeremma ifingoc ubangerecac wiacac derecgeyemerec. ⁴ Derecgeyemeru yereng ye henserioc. Henserima Petorongo

yofi edeec, “Ge nerenna!” ⁵ Ifi deu “Yereng wiac mong nembesonga dedape.” ifi negemma kic fima yerenec.

⁶ Yeremmanu Petorongo yofi edeec, “Ni hiedzona kpac nga wiac mocgu fenende, imoc ine gamba mena! Yesu Kristo Nadzaretenc, yeac kpacfu yacma kenna.” ⁷ Ifi dema marifoiau mema miaru imohaingoc hania ubea seriec. ⁸ Seriu kucbiric yacma namma yerigoc womonnu enggec. Emma yeng yu engemmama nga sing kengha amma Kebu dengereec. ⁹ Kebu dengerema kengha anu ngicngac hafoangoc yeneng hemma degec. ¹⁰ “Yennoc womonggac nagu kpara Nagukereng, ihai hiedzoc derecgyemmeudeac takefec.” Ifi dema hensima kpidohoma dzonong fede fede anggec.

¹¹ Ngic ye Petoro nga Yohane yerearu kpeketaheu ngicngac homacngo Anutuac womong mana kakasang mong feec, kpara Saromo, imohai yerearu kemma kpedzucnedacma kerecgec anggec. ¹² Ifi anggec Petorongo yenemma ngicngac yofi edeyunuec, “Israe ngicngac, ngeni ngic yomoc hemma kerecgec mi ambisia. Amma ngeni neri mi nerenseribisia. Faka imoc nereac kucac mi fingeccac nga imoc nereng Kebuac kicfu gombunga kecdipeac mi fingeccac. ¹³ Imoc kphac, kisicfocngina Abrahang nga Isaka amma Yakobo, yeneac Anutu yennoc enac tofoc tofohoa Yesu ngickunenggac kuc kibikperagiagoc miec. Ngeni ine ye ngadehema bangec monnunac ngic Anutu mi negemmidae, yenearu faigec. Foracngoc, Piratongo yoara isinggema yungechesonga desiec. Nga ngeneng ine wagec. ¹⁴ Yenoc ngic kpetiac nga faka dindingac mekecde nga ngeneng ine ye wagec. Amma godzungicngo ngic mong kpeu homeec, ngeni yenoc yungecngemmeudeac serima dema ¹⁵ kekecac enarameme kpegec. Nga Anutungo ye homecfunac megboriu yarec, neni imocac hepuc aning.

¹⁶ Nga neri Yesuac kpac kpacma negensinggedicac ngic yomoc hendae, ye kuc medac. Nga Yesuac kpacfu negen negensinggoc kecdipe, imocac amma ye ngereehomedac. Ngeni sasawango faka imoc hendae.

¹⁷ Tosofocna, ngeni nga garengfocngina Yesuac hania mi negemma ifi anggec, imoc yaguc negentegeccuae. ¹⁸ Foracngoc, Anutungo Messia meisinggeec, yeng kpendzeng kpekecma homeudeac profete sasawa yeneac enacfu yoc faiu degec, imoc sasawa Anutu deecfu fingeccarec. ¹⁹ Imocac ngeni kopocsicngina kpac anudeac ubangina dzigeneu Anutu hoanggebisia. ²⁰ Ifi anggeccdeu Anutuac hoannunac kenec kuhagoc haude. Amma bicngoc Messia meisinggemmeec, ye suengemmeude, imoc Yesunoc. ²¹ Ye kurumennu emma kecmanungoc, wiac sasawaac mengec mengere naso hau dzigeneude. Imocac yoc Anutungo bicngoc yombong kpetiac profetefora enacnginau faiu dekperagigec. ²² Mosengo yofi deec,

‘Kebu Anutunginango ngeneac arennunac profete mong ni isoc, ifia meficngemmeu yeng yoc sasawa deude, imoc negendacbisia. ²³ Anu mongngo profete imocac yoc mi tofohoude ye arengnginaunac meickema kpehomebesonga.’ (Dedeseri 18:15,18-19)

²⁴ Naso yomohai faka fingeccac, imoc Samuearunac profete sasawa nangeregec, yeneng bic dekperagigec. ²⁵ Anutungo kisicfocngina yenigoc dzadzahac mema Abrahang yofi edeec,

'Bangefcogca yeneac arennu ngicngac bangeha bangeha
keneheyunudacbade.' *(Fingec fingec 22:18; 26:4)*

Ngeni dzadzahac imoc nga profete yeneac yoac maridzoming imoc mekecdae. ²⁶ Ngeneacnoc bic negensima Anutungo medaha sueu mama fingerec, imoc ngeni sasawa kpenggodzuac sinnunac merengngunudacma kenecongunuudeac ifinoc anec."

4

¹ Petoro nga Yohane yeri ngicngac yoac ifi edeyunuma nammaec womong gareng amma womonggac tebengic enara nga sadukaio yeni yenhafoc yerearu kemma ihai nanggec. ² Nga ngic nanggec yereng yoac edekpou ayemmema Yesu ye enaranina mema homecfunac yarec, imocac yoacsiduc desaheyemmedarec yeni herebu negemma ngaba ayecmegec. ³ Ifi ayecmema mendangyuruma ama bic marai anecac witicamau faiyurugec tacmaec ama wereckenec. ⁴ Anu habutoango Petoro yoac deu negenggec, yeneacunac homacngo imoc negensingema Yesuac habuu torokpegec. Anu ngicngac imoc kpetengina 5 tauseng anec.

⁵ Wereckengau yudangic yeneac tutumangtoaac memba nga enarafocngina amma mitiac negen negengngic, yeni Yerusarennu kpeturanggegec. ⁶ Kpeturanggema womong garengtoa Hanasi nga Kaifa amma Yohane nga Aresande amma womong gareng enara kecdae, yeneac arengfocngina sasawa yenhafoc kpedzucnema tacgec. ⁷ Tacma Petoro nga Yohane meyuru hama kicnginau faiyurugec. Faiyuruma yofi dekpesi ayecmegec, "Ngeri noc kucfu nga meracac kpacfu faka yomoc medaac?"

⁸ Kpesiyecmegec Petoro ye Tiri Asungo ubeau wakeu yofi edeyunuec, "Enarameme nga Israe garengfocnina deba negenggec. ⁹ Ngeni ngic hanimangang ye dafi ngereedac amma yearu faka gombunga dafi fingecmidac, imohaingoc kpesinecmebau. ¹⁰ Ngeni nga israengic sasawa negenggecdeac yoac yofi deireckeba, ngeneng Yesu Kristo Nadzaretenc mariponnu kpegec homeu Anutungo ye homecfunac megboriu yarec kecde. Nga yeac kpacfu ngic imoc ngereema kicnginau nande.

¹¹ 'Amameme ngic yeneng hoc mong mangana dema ukugec. Nga hoc imocngo amaac hoc wotung amma seria nanude.' *(Mitiyegec 118:22)*

¹² Ngic monggaru kpeketahegec yeng kopocsicac ebicfunac naric mi mesiyunuude, komoc kpegecdeac sing mong mi fede, kpac. Bangeha bangeha nenang Yesuac kpacfu kecni yeng kopocsicac ebicfunac mesinunuu komoc kpenide."

¹³ Anu Petoro nga Yohane yeri kibiyama yadau mong mi tarocngo kengeha kpac enacefacngoc yoac deocac yeni imoc negemma kerectegec anggec. Amma yeri Yesugoc kefoc, imoc yerensigec. ¹⁴ Anu ngic sebia ngereec, yeng yerigoc nanu henggecac yoac merengyecmegecdeac obohogec. ¹⁵ Obohoma tutumangtoaunac ayecmegec sobennu mama nammaec yenaocngoc yoac yofi dema denegeng anggec. ¹⁶ "Nenang ngic yohockang dafi ayecmenideac obohode. Yeri negensinggegecdeac faka kuhagoc yombong meec fingectegeru Yerusarennac ngicngac yeneng siduha bic negendacdau, imocac basic naric mi kpenide. ¹⁷ Nga yoac imoc amasoc kenu negendacbauac yeri Yesuac kpacfu yoac monggoc mi edekpou ayemmeecdeac dekengec ayecmeni."

18 Ifi dema kpacyuruma yofi edeyurugec, “Ngeri Yesuac kpac ngic monggoc edekpou mi ayemmebesera.” 19-20 Ifi degec Petoro nga Yohane yereng yoac yofi merengyemmeoc, “Wiac kicninango hening amma kedzacinango negening, imoc busic naric mi kpenide. Ngeni ngenaoc negenghenggec, ngeneac yoac me Anutuac yoac tofohobesonga. Damocngo Anutuac kicfu ngereede?”

21 Ifi deec yeni dekengec yoac monggoc ayecmema eng faiyurugec kenoc. Imoc yofiac, faka fingerecac ngicngac sasawa Anutu dengeregec. Imocac aposoro dafi ayemmebeso, imocac obohogec. 22 Nga ngic faka kuhagoc sebiau fingeru ngereec, ye ngicyada kifaya 40 feraheecac yeni aposoro eng wayurugec.

23 Wayurugec Petoro nga Yohane yeri arengfocngira yenearu dzigenema kenoc. Kemma womong gareng enara amma garengfocngina yoac edeyurugec, imocac yoacsiduc edeyunudarec negenggec. 24 Negemma yeni uba mocgu amma Anutu kpacma dengerema yofi degec, “Kuctoa mingina Anutu, ge kurumeng nga bangec amma kondung nga imocac iwai hania hania meficynunec. 25 Geng bicngoc Tiri Asu edena yeng kiscinina amma enac tofoc tofohoga Dawidi, yeac enara meefaina yeng yoac yofi deec,

‘Foracngoc bangeha bangeha ngicngac areng, yeni faka mangana anggecdeac yoac dedzege andae nga ngiha ngiha yeni negen negeng ua mema kpedzongemeandae, imoc mi ngereede. 26 Bangecac ngictau yeni efaigec ngic enara uayoacnginagoc, yeni kpeturanggema KEBU memadae. Nga yeng ngic meisinggema kerecdokungo nadzicmiec, ye ifingoc memagecdeac yoac dedae.’
(Mitiyegec 2:1-2)

27 Geac enac tofoc tofohoga kpetiac, imoc Yesu Kristo nga geng ye kerecdokungo nadzicminec. Nga taong yomohainoc Herode nga Pontio Pirato, yereng bangec monnunac ngic Anutu mi negemmidae, yeneng israe ngicngac yenigoc kpeturanggema ye keracmangang ammigec. 28 Amma waracngoc geangga kucfu nga enacgango denecac sirihau ifi ammidacgec. 29 O Kebu, yomoc ine dekengec yoacngina hennegeng amma enac tofoc tofohofocga kuc meficnunuma nanggenununa yoacga kengeha kpac dekperagiyemmebisina. 30 Demina mariga sinena sebiu ngerec ngeree nga negensinggegecdeac faka kuhagoc nga faka mi hehena kpetiac enac tofoc tofohoga Yesu, yeac kpacfu fingeckembeso.”

31 Ifi numugec wisickemanu amabangec kpedzucnema tacgec, imoc kpididieu Tiri Asungo ubanginau wakeu Anutuac yoac kengeha kpac ngic enacefac deireckeyemmegec.

32 Yesu negensinggegec, habu imoc yeni uba mocgu amma wiac feyem-meec, imocac neac geac mi dema urecngina mekecgec. 33 Aposoro yeneng Kebu Yesu homecfunac yarec, siduc imocac hepuc amma kuhagoc dekperagigec. Nga danggunuctoayango sokoyunudacma feec. 34 Yeneac botucnginau mongngo wiac monggac mi obohoec, kpac. Ngicngac sasawa amabangecnginagoc kecgec, yeni amabangecngina imoc desigec hiedzo kirecgeu 35 Aposoro yenearu faigec. Faigec, yeneng ngic yeni iwaiac obohogeccoc medereyemmekecgec.

36 Anu ngic mong kefec kpara Yosefe, aposoro yeneng kpara mong Bana degec, imocac titiha yofi: Demeseri medac. Ye Rewiac arenunac

Kipiro nucfu fingerec. ³⁷Ngic yeng bangeha mong desiu hiedzo kirecgeu aposoro yenearu mekemma faidarec.

5

¹Anu ngic mong kefec kpara Anania, ye enema Safiragoc bangecngira noboha mong desiec dzo kirecgeec. ²Kirecgeu dzo tosea meickema faiu tarudeac enema edeu negentegeru uba mocgu anoc. Amma toseasac aposoro yenearu mekemma faiec.

³Faiu Petorongo yofi edeec, “Anania negenna, Satangngo ubagau kemeu geng Tiri Asu ikoc ammima bangecga nobohaac bung tosea herandzina fede. ⁴Amabangecga noboha fegembeso dema fegembac me desina dzo kirecgeu imocngo ‘ifi me ifi amba’ dema ambang. Ge ubagango tobangguu ifi andang, imoc naric mi ande. Negenec, ge ikoc annec, imoc ngic neni mi anemmenec, kpac. Ge Anutunoc ikoc ammidang.”

⁵Ifi deu Anania ye yoac imoc negemma imohaingoc todingge makpeu asu heifeec, imoc kpac anu homeec. Anu yeni sasawango faka fingerec, imocac siduha negemma damuyunuu kengectoa anggec. ⁶Nga ngicmedac yeneng yacma farenga biranggema tofoho kemma tonggogec.

⁷Tonggomagec aua harebec wisickeu enema ye ewearu faka fingerec, imoc mi negemma haec. ⁸Hau Petorongo yofi kpesimiec, “Bangec nobohango dzo kirecgedac, imocsac me?” kpesimiu yeng deec, “Oc, imocsacnoc.” ⁹Ifi deu Petorongo yofi edeec, “foracngoc, ngeri Kebuac Asu tobanggeecdeac denegeng amma uba mocgu andaoc. Negenec, ewega tonggoma hadau, yeni nagu ngadeau nandae, mi hereemanu ge ifingoc tofogu kemma tonggogucecde.” ¹⁰Ifi edemanu ye imohaingoc haniau todingge makpeu asuya ereu homeec. Homeu ngicmedac yeni ama manau emma ye bic homeec, ifi hemma farenga tofoho kemma ewea feec, imocac tegiau tonggogec. ¹¹Anu kpebung sasawa amma ngicngac sasawa yeneng siducngira negemma damuyunuu kengectoa anggec.

¹²Aposoro yeneng negensinggegecdeac faka kuhagoc nga faka mi hehena, imoc homac ngicngac yenearu megec. Nga Yesuac habu sasawa yeni Anutuac womong mana mong katapa mi kpekpea feec, kpara Saromo, ihai uba mocgu amma kpeturanggema kecgec.*

¹³Kpeturanggegec ngicngac yeneng kengec amma yenearu mi torokpegec. Amma yeni sifu eweheihei ayemmema kecgec. ¹⁴Ifi anggecac ngicngac homac yeni Kebu negensinggema yenearu kentorokpe anggec Yesuac habu yadie. ¹⁵Aposoro yeni faka kuhagoc megec hengecac amma yeni hafeigoc fefe nga dzakegoc sinnu yofi dema faiyunugec, “Petorongo kengha anu sifunec ongeango kpahacyunuu hafeingina kpac ambeso.” ¹⁶Amma Yerusareng taong yerec yerec amabangec hereau tackende, imohacnac ngicngac homac hafeinginagoc amma asu seuhagocngo memanganeyunugec, yeni hesicyunu kenggec ngereedacgec.

¹⁷Faka ifia fingeru womong garengtoa nga arengfora sadukaio ngichabu, yeneng keracmangang angkecma ¹⁸aposoro mendangyunuma witicamau faiyunugec. ¹⁹Faiyunugec tofocnac imohai Kebuac angero mongngo nagu meyemmema hesicyunuu mama yofi edeyunuec.

* 5:12: Imocac onga hafac 615nu nga 617nu fede.

20 “Ngeni Anutuac womonnu emma namma kekec gboriaac hania ngicngac sasawa edeyunudacbisia.”

21 Ifi edeyunuu negemma ama werec wereckenggac womonnu emma ngicngac edekpou ayemmegec.

Naso imohai womong garengtoango arengforagoc yudangic yeneac tutumangtoa, imocac memba nga israe ngicngac yeneac enaratoa kpacyunuu hadacma kpeturanggegec. Kpeturanggema aposoro meyunu hagecdeac witicamau yoac faigec kenec. 22 Kenu keracnatang yeni kensikema witicamau hofocyunuma dzigene hama degec, 23 “Neni kensikema nagu kia seria yombong memea henni gareng yeni nagu nandau. Anu nagu witima emma ngic hofocyunuma ine ngic mong mi hending.” 24 Yoac imoc degec womonggac tebengic enara nga womong gareng enara, yeneng faka fingeccac, imocac obohogec.

25 Ifi ammagec ngic mongngo hama deec, “Negendae, ngic witicamau faiyunudau, yeni womonnu ngicngac kpouyemmema nandae.” 26 Ifi deu tebengic kunengngina yeng keracnatang meyunuu kenggec. Nga ngic yeneng hocngo yenerebauac kengecyunuu aposoro yumeau hesicyunu hagec.

27 Nga yudangic yeneac gamang, imocac memba, tutumannu faiyunugec nammagec womong garengtoango yoac yofi kpesiyemmeec. 28 “Ngeni ngic yeac kpacsiduha ngicngac edekpou mi ayemmegecdeac dederac angemmeing. Nga ngeni ine yoac imoc edekpou ayemmema Yerusarennu monggoc desahedae. Amma ngic imoc yeac sawaac kopocsic, imoc neneac witiu faibeso dedae.”

29 Ifi degec Petoro nga aposoro goa yeneng yoac yofi merengyemmegec, “Anutuac yoac wama ngicyoac tofoc tofoho, imoc naric mi ambesonga. 30 Ngeni Yesu maringinango mariponnu kpema kpehomegec kisicfocninaac Anutungo ye homecfunac megboriu yarec. 31 Yaru Anutungo meemma enaramemetoanina nga memengerecna amma kasonina gununggeu foiau nande. Nga israengic ngeni ubangina dzigeneu kopocsingina kpac anudeac ifi anec. 32 Anutungo Tiri Asu enac tofoc tofohofora yemmeande. Nga Tiri Asu nga neni Yesuac siduc imoc nenahafoc dekperagidimbe.”

33 Yoac ifi edeyunuu wosongina meu aposoro yunuhomegecdeac degec. 34 Ifi degec tutumangginau farisaiongic mong tarec, kpara Gamarie, ye mitiac negen negengngic nga ngicngac yeneng yeac ewea heikeygec. Yeng deec, “Ngeni ngic yomoc ama sobennu meyunu kemema nammagec.” 35 Ifi deu meyunu kemegec enarameme arengfora yofi edeyunuec, “Israengic, ngeni ngic yomoc haniangina negentegecma faka ayemmebisia. 36 Warac naso mong ngic mong kpara Teuda yengenaoc fingeccma deec, ‘Ni ngickunengngina.’ ifi deu ngic 400 isoc yearu kpeketahegec. Nga ye yengena dzikac kima homeu arengfora ticpac tehegec uangina kpac anec. 37 Ye kpac anu takesiac amma kpac oso oso nga oho oho naso megec, naso imohai Gariraia bangecfunac ngic mong kpara Yuda, ye ngic goa herengina miaru yeni ye modacgec. Yuda yengena ifingoc kpegec kpac anu arengfora ticpac tehedacgec.

38 Imocac amma yofi edengunuba negenggec, ngeni ngic yomoc wayunugec kenggec. Yeni uaareng yomoc ngic negen negennu medaeu imoc bic kpac andarude. 39 Nga Anutungo nonggo tacmanu medaeu

ngeni mi kpetariyemmegecdeacsoc anggecde. Kecma Anutu ngaba ammibauac.”

⁴⁰ Ifi edeyunuu ireckema aposoro kpacyunugec hagec dzikacngo yunugecdeac edeyunugec. Yunugec wisickeu yeni yoac monggoc Yesuac kpacfu mi dekperagigecdeac deracyunuma sueyunugec.

⁴¹ Sueyunugec, yeni naric Yesu kparaac amma gamekpekpe ayem-megec, imocac ubangerecfu tutumannunac mama kenggec. ⁴² Amma yeni wenaha wenaha Anutuac womonnu nga amaya amaya, imohai Yesu ye Messia imocac siduc gombung edekpou ayemmema ua imoc mi wagec.

6

¹ Naso imohai Yesuac habu sokoma kenec. Sokoma kenu nenese-meng wenacsoc mendzicyemmekecma yudangic grikyoac dekecgec, yeneac hodzec medadangyunugec. Ifi anggec, yeni yudangic ama mingina kecgec, yeneac ubakpekpe anggec ² aposoro 12 yeneng Yesuac habu kpacyunudacma yofi edeyunugec, “Neni yaka hendzic hendzic ua imoc nanggema Anutuac yoac dede, imocac ua wadacni mau naric mi ngereeu. ³ Negen negensinggoc tosofocna, ngeni imocac amma ngic 7 ngenang botucfunac meisingyunubisia. Ngic Asungo ubangina wakeu negen negeng nga fakangina gombunga yenengkecdae, ngic fakangina ifia meisingyunubisia. Nga neneng ua imoc yemmeni mebisia. ⁴ Nenaoc ine ua imoc wama nunumu nga Anutuac enacdede ua mekecbisina.”

⁵ Yoac ifi degec habutoa yeneng negenggec ngereec. Anu ngic yofiguc meisingyunugec: Stefano, ye negen negensingtoayagoc amma Tiri Asu wake wakea femiec, amma Firipo nga Porokoro amma Nikano, Timong nga Pamena amma Nikorao. Nikorao ye Antiokianac nga ye bangec monnunac ngicngo warac Anutu mi negemmima kecma yudangic yenearu torokpeec. ⁶ Yeni ngic imoc aposoro yeneac hoannu faiyunugec nanggec aposoro yeneng maringina sebinginau faima yeneac amma numugec.

⁷ Anu Anutuac yoacngo Yerusarennu yadima sokoma kenu Yesuac habu yenearu nasoya nasoya torokpeu torokpe fingeckenec. Fingeckenenu Anutuac womong gareng, yenearunac homacngo siduc gombung negensinggema modacgec.

⁸ Stefano ye Anutuac danggunuc nga kuc homac femiec. Imocac amma yeng ngicngac botucnginau kecma Kebu negensinggegecdeac faka kuhagoc nga faka mi hehena homac meec. ⁹ Anu yudangic yeneac kpekpeturang amangina mong kpara Feackekek* degec, yenearunac ngic goango yacma Stefanogoc yoacngina engemmama anec. Ngic imoc yeni Kirene nga Aresandria amaunac amma Kirikia nga Asia bangectoanac. ¹⁰ Nga Stefano ye Tiri Asuac kucfu yoac negentegecma deu yeni yoac turunga merembesonga osigec.

¹¹ Osima ngic goa fenggeyunugec, yeneng Stefanoac yofi degec, “Ngic ye Mose nga Anutu danganganeyururu negening.”

¹² Ifi degec ngicngac habutoa amma yudangic enarafocngina nga mitiac negen negengngic, yeneac wosongina miacgec. Miacgec yeni Stefano mema mendanggema yudangic yeneac tutumangtoau mekemma ¹³ ihai

* **6:9:** Kpekpeturang ama imocac memba yeni warac ebicfu kecgec. Yeni ngickuneng mocgu mocgu yeneac wanac kecgec. Kecma yenaocngoc hiedzo kpeturanggema bummeemema ngic imoc wayunugec.

ngic ikoha faiyunugec yeneng hepuc amma yofi degec, “Ngic imoc ye n-nanggac ama kpetiac nga dedeseriyoacnina wisic wisickea kpac tatahoc demanganeande.” ¹⁴ Yeng yoac yofi deu negening, “Yesu Nadzaretenc, yennoc ama yomoc iriringgema singyoac Mosengo deficgenemmeec, imoc wama yoac gboria heficgenemmeande.”

¹⁵ Nga yudangic sasawa tutumangtoanginau tacgec, yeneng Stefano henserima henggec kicmesuyango angero yeneac siric isoc anec.

7

¹ Womong garengtoango Stefano kpesimiec, “Yoac dedae, imoc fora me?” ² Ifi deu Stefanongo yofi deec, “Mangfocna nga sactosofocna, yoac deba negenggec: Kisicnina Abrahang ye Harang taonnu mi kemma Mesopotamia bangecfu kecmanu Anutu kuc nga kibikperagi mingina, yennoc fingecmima yofi edeec,

³ ‘Ge amabangecga nga arengfocga wayunuma neng bangec mong edzacgubade, ihai kemma kecbesena.’ (Fingec fingec 12:1)

⁴ Anu ye yoac ifi negemma Kardea bangec wama Harang taonnu kemma kefec. Ihai kecmanu mama homeec. Homeu Anutungo bangec ngeni yofinenggac kecdae, Abrahang imohai sueu haec. ⁵ Hesicke hama bangec mong mi wamiu tiuenec, imoc kpac yombong. Ye nga bangec-fora dengec tige enudeac areng kpeyemmeec, imoc nambaraha kpac kecmanu edeec.* ⁶ Amma Anutungo yoac mong yofi deec, ‘Easangoboga nga bangecfocga yeni kifa 400 ngic mong yeneac bangecfu kuric kecma enac tofoc tofoho ua mema sisic witiau kecbesandae.’

⁷ Amma yoac mong yofi torokpeec, ‘Enactofoc tofohofocngina meyunugecde, ngic imoc yeni turunga yem-mebade nga nambaracfocga faiyunugec bangec yomohai dzigene hama enac tofoc tofoho anemma kecbesandae.’ (Fingec fingec 15:13-14)

⁸ Anutungo Abrahang dzadzahac mima sebi tosangina herecgegecdeac† Anutungo Abrahang edeec. Ifi edeecac medaha Isaka kpeficgeu fingecma uameme 8 femanu medahaac sebi tosea herecgeec. Anu Isakango Yakobo kpeficgeec nga Yakobongo kisicfocnina 12 kpeficnyunuec.

⁹ Kisicfocnina yeni munangina Yosefe keracmangang ammima Aigita bangecfu faigec ngic goa yeneng bummema mekenggec. Ihai kecmanu Anutungo yegoc kefecac amma ¹⁰ kpendzennunac meickema ubangeregcoc kekek heficgemiec. Yeng Yosefe wosoefac ammima negen negentegec miu Aigita ngictau Faraongo negen negenga imoc hengngereema yengena amagerec nga aigitangicfora momoc garengyunuma kufudeac ngickuneng faiec.

¹¹ Faiu kecmanu Aigita nga Kanaang bangecfu bodi fingeru ebic kuneng meficgegec. Ifi fingeru kisicfocnina yeni nenesemenggac homema kegcac. ¹² Kecmagec ‘Aigita bangecfu semeng fede’ ifi degec negemma Yakobongo medacfora sueyunuu ihai kenggec. ¹³ Kecma naso monnu monggoc kenggec Yosefengo dacfora haniaya dekperagiyem-meec. Dekperagiyemmeu Faraongo Yosefe yengena nga arengfora haniangina negentegerec. ¹⁴ Ifi anu Yosefengo dacfora edeyunuu kemma

* 7:5: Fingec fingec 17:8; 48:4 † 7:8: Sebi tosea, imoc ngicmedac fusacnginaac dumbengaac sebera fede, imoc herecgeandae.

mangngina Yakobo nga arengfocngina sasawa bic kpacyunugec hagec. Nga ngicngac hagec, yeneac kpetengina 75 anec. ¹⁵ Nga Yakobo ye Aigita bangecfu kemma kecma homeec nga medacfora kisicfocnina yeni ifingoc ihaingoc homedacgec. ¹⁶ Homegec farengngina Sikeng amau meyunu hagec. Hama Abrahango Sikeng amau Hamoro medacfora yenearunac bangec mong kicsereac amma siriwa dzo dafigucngo bummeec, imohai tonggoyunugec.”

¹⁷ “Anutungo wiac Abrahango miudeac bicngoc deseriec, imoc fora fingerudeac naso wegenemanu Yakobo esangabofora nga bangecfora yeni Aigita bangecfu homac fingeceahe anggec. ¹⁸ Ifi amma kecmagec Aigita ngictau gboria mong fingerec, yeng Yosefeac hania mi negenec. (*Makekeng 1:8*)

¹⁹ Anu ngictau yennoc kisicfocnina meenti memati ayemmema memanganeyunudarec. Amma yeng yofi edeyunuec, ‘Ngeni sabacfocngina wayunugec homedacbisia.’ ”

²⁰ “Mose ye naso imohai fingeru Anutungo sabac gombunga imoc henu ngerec. Nga ye mamaac amau afo harebec kefu garenggegec. ²¹ Ifi amma mekemma ama ngadeau tihereema faigec feec. Femanu Farao naraangango meficgema yengena medac isoc mema mekefu yadie. ²² Yadiu Farao ngicfora yeneng aigitangic yeneac faka nga negen negeng kpoumigecc negentegecma kecma wiac deme anu kuhagoc anec.”

²³ “Kecma kifaya 40 anu ye israengic ogofora yenennegeng anudeac ubea efaiu kenec. ²⁴ Kemma aigitangic mongngo israengic mong eng kpeu hemma ogea meficgema turunga meremma aigitangic home-mea kpeec. ²⁵ Kpema yofi negenec, ‘Ni arengfocna Faraoc mari-unac mesiyunubadeac dema Anutungo ua nende, imoc negentegecdae gedang.’ Ye ifi negenec anu israe ngicngac yeneng imoc ine mi negentegecgec. ²⁶ Anu wereckengau monggoc kemma israengic yohockang eng eweec meficcyuruma demefac ayecmema yofi edeyunuec, ‘Ngihoc waec, ngeri areng mocgungo ewedape, imoc naric kpac.’ ”

²⁷ “Ifi deu ngic ogea kpeecngo Mose kpefahama yofi deec, ‘Mongngo mi nereac desidesingic me gareng faigec. ²⁸ Ge worang aigitangic kpehomedang, ifi isoc ni gedang ifingoc nubeso annec.’ (*Makekeng 2:14*) ²⁹ Ifi deu Mosengo yoac imoc negemma imohaingoc worama Midiang bangecfu kemma kuric kefec. Ihai kecma ngac mema medac yohockang kpeficcyuruec.”

³⁰ “Anu kifa 40 monggoc kecma Sinai tikiugeng bangec hocsir-agocfu kemma kecmanu angero mongngo icbarama susiau gerechorang manau fingeru henec. ³¹ Hemma kpidohoma hentegerudeac kenu Kebuac yoac yofi fingerec, ³² ‘Ni kisicfocga yeneac Anutu, Abrahango nga Isaka amma Yakobo, yeneac Anutunoc.’ Fingeru Mose ye dzonong fede fede amma kengec kpeu kiwa sufuma ngonducnema nanec. ³³ Nammanu Kebungo yofi edeec, ‘Bangec nannec, imoc bangec kpetiac, imocac hanitabega hesina. ³⁴ Ni ngicfocna Aigita bangecfu sisicyunugec kiacudumeng anggec ereu yenenduae. Amma mesiyunubadeac yaguc maduae. Imocac Aigita bangecfu sueguba bic kembesena.’ ” (*Makekeng 3:2-10*)

³⁵ “Ngic yeneng Moseac yoac wama yofi degec, ‘Mongngo ge neneac desidesingic me gareng mi faigec, kpac’ (*Makekeng 2:14*)

Anutungo ngic yenoc israengic yeneac enarameme nga mesi mesing-icngina anudeac dema angero sueu gerechorang manau fingeemina ua imoc demiec. ³⁶ Ifi amma Anutungo Mose sueu kemma hesicyunu haec. Ye Aigita bangecfu nga Kondung saccacfu nga bangec kisiu faka mi hehena nga negensinggegecdeac faka kuhagoc homac mema kecmanu kifa 40 anec.”

³⁷ “Amma Mose yennoc israengic yofi edeyunuec, ‘Anutungo arengfocngina yeneac botucfunac profete mong ni isoc meficgengemmeude.’ (Dedeseri 18:15)

³⁸ Amma yengngoc bangec hocsiragocfu kisicfocnina yeneac kpebung-goc kpeturanggema kecma Sinai tikiu emma angeroac enacfunac yoac kekehagoc negemma mama edenunuec.”

³⁹ “Kisicfocnina yeni yengena wama yoara membaickema Aigita bangecfu dzigenegecdeac ubangina suema ⁴⁰ Arong yofi edegec, ‘Ge nemuonga mong menemmena nemu imocngo warainemmebeso. Mosengo Aigita bangecfunac hesicnunu haec, ye gedang bic sufuma kpac anec.’ (Makekeng 32:1) ⁴¹ Ifi dema naso imohai nemuonga burumaka medaha siric isoc mema hosuc heimigec. Yeni maringinango onga mema imoc deafehe ammima hoanggegec. ⁴² Ifi anggec Anutungo ngadeyunuma sawau onga hadehade afeheyunugecdeac wayemmeec. Profete yeneac kibiyoac imocac yofi bic oho ohoya fede,

‘Israe mingina, ngeni kifa 40 bangec hocsiragocfu kecma yang hosuc heima me sesegerec goa mong mi ohonenggec, kpac. ⁴³ Ngeni nemu Morokoac kporuchedzo tofohokegoc nga nemu Refang, yeac asomeng onga mekegoc. Wiac imocnoc numumigecdeac memengere anggecac amma ni Babirong bangec hereau faingunubade.’” (Amosi 5:25-27)

⁴⁴ “Kisicfocnina yeni bangec hocsiragoc, ihai Anutuac kporuchedzo megec, imoc Anutungo Mose siriha edzahema derecgemiec, imocac siriha memea. ⁴⁵ Bedzo imocnoc kisicfocnina Yosuangon enara meyem-meu yei bangecareng goa yeneac bangecfu mehama tacdacgec. Tac-magec Anutungo bangecareng kecgemoc, yeni yunukporac ayemmeu kisicfocnina yeni bangec tige enu Anutuac kporuchedzo imohaingoc torokpeu torokpe mekengkecmagec Dawidi fingerec.”

⁴⁶ “Anutungo Dawidi wosoefac ammiu yeng Yakoboac Anutu, yeac amawomong mong meficgeudeac numumiec. ⁴⁷ Foracngoc, imoc yengenaoc kpac, Saromongo Anutuac womong memiec. ⁴⁸ Engenatoa yeng ine ngic yeneng womong mong maringo memea, ihai tacyac mi angande. Profete mongngo enacyoac yofinoc deec,

⁴⁹ ‘Ngictau tatacna imoc kurumeng nga bangec imocngo titiserina, Kebungo ifi dede. Ngeneng amatatacna mong menenggec imoc ine mi ngereude amma fefe monggac manau tacnegembade, imoc obohode. ⁵⁰ Foracngoc, ni marinango wiac sasawa meficgedarai.’” (Yesiaia 66:1-2)

⁵¹ “Ngicngac gori goria, ngeni ubakedzacngina fonggo fonggoya, kisic-focngina yeni Tiri Asu deendema ammikegoc, ngeni ifingoc ifi andae. ⁵² Kisicfocngina yeni profete sasawa yunukporac ayemmegec. Profete yeneng dindingac mingina fingerudeac kpefingyoac degoc nga nge-neac kisicfocngina yenennoc yenhafoc profete imoc yunuec. Kecma Ngic Dindingac yengena fingeru ngenennoc doc mema ye kpehomegec.

⁵³ Ngeni angeroac enacfunac dedeseriyoac megec nga imoc ine sifu wagec.”

⁵⁴ Stefanongo yoac ifi edeyunuu negemma wosonginau meu yeni herebu kuneng negemma yearubigeng fima enacngina kisarangema nangengngina manganeec. ⁵⁵ Stefano ye ine Tiri Asungo ubeau wakeu kurumennu fiu enu Anutuac kuc kibikperagiau Yesu Anutu foiau nanu hemma deec, ⁵⁶ “Negendae, ni kurumeng anggeu Ngicac Medacngo Anutu foiau nanu henduae.” ⁵⁷ Ifi deu yeni sasawango kpeborongtoa kpema kedzacngina kpefonggema yearu ururunggema kpefahe kpefahe kemma ⁵⁸ taong ngadeau kensikema hocngo ukuma heigec. Ifi amma hepucngic yeni ngakpingina herea hesima ngicmedac mong kpara Sauro, yeac haniu guruhegec.

⁵⁹ Guruhema Stefano hocngo heigec yeng yofi dema numuec, “O Kebu Yesu, ge ubaongana mena.” ⁶⁰ ifi dema fafoc heima arohoma kpacma deec, “Kebu ge kopocsicngina yomoc wayemmena.” ifi dema homeec. Homeu Saurongo faka imocac negenu ngereec.

8

¹ So, naso imohaingoc Yerusarennu kpebung kecgec, yeni hana-hema yunukporac ayemmegec. Ayemmegec ticpac tehema Yudaia nga Samaria bangectoau kendacgec aposoro yeneng ine tacgec. ² Amma ngic goa Kebu eweheimima kecgec, yeneng Stefano mema kiacsonggongtoa yombong ammima tonggogec. ³ Anu Sauro ye kpebung yunukporac ayemmeudeac amaya amaya emma ngicngac metai ayemmema witicmau faiyunuec.

⁴ Yesuac habu yeni ticpac tehema kenggecngo ine guruamasoc kecma ngicngac Anutuac enacyoac dekperagiyemmekecgec. ⁵ Ifi ammagec Firipongo samariangic yeneac taonnu sikema Kristoac yoacsiduc dekperagiyemmeec. ⁶ Dekperagiyemmema negensinggegecdeac faka kuhagoc meu hemma kedzac kpema yoara yenahafoc negenggec. ⁷ Imoc yofiac, ye asu seuhagoc homac kisangyunuu ngic hereunac erema arohoma woragec. Amma ye puring hania hania homac mengereyunuec. ⁸ Ifi anu taong imohai ngicngac yeni ubangerec kuneng negenggec.

⁹ Anu taong imohai ngic mong kefec kpara Simong, ye bangecac hadehadegoc ua mekefu samariangichabu yeneng henggec bibiagoc anec. Ye yengenaac negenu engena anec. ¹⁰ Anu engena mamea yeni yenahafoc yeac negenggec engena anu eweheimima yofi dema kecgec, “Anutuac kuc kunengngo yearu fede.” ¹¹ Ye boru mema kerec ayemmeu kpidohoma yearu kpeketahema nasoherec kecgec. ¹² Anu Firipongo Anutuac eucererenggac siduc nga Yesu Kristoac hania deireckeyemmeu ngicngac yenahafoc negensinggema mitidoku nadzicgec. ¹³ Ifi anggec Simongngo ifingoc Yesu negensinggema doku nadzicma Firipoac hoannu kefec. Firipongo faka kuhagoc nga faka mi hehena meu Simong ye imoc hemma kpidohoma negen negeng ua homac meec.

¹⁴ Samariangicngac yeni Anutuac yoac negenguba anggec, imocac siduc Yerusarennu aposoro yenearu kenu negenggec. Negemma Petoro nga Yohane sueyurugec kenoc. ¹⁵ Ihai kemema yeni Tiri Asugoc anggecdeac Kebu numumioc. ¹⁶ Tiri Asungo warac yenearu mong mi mamamu yeni Kebu Yesuac kpacfusac mitidoku nadzicgec. ¹⁷ So, aposoro yeri maringirango sebinginau faiec yeni Tiri Asugoc anggec.

¹⁸ Aposoro yeri ngic yeneac sebiu maringira faiec Tiri Asugoc anggec, Simongngo imoc hemma dzo yerearu mehama ¹⁹ yofi edeyuruec, “Ngeri uayoac nga kuc imoc ni ifingoc nenec neng ifingoc ngicsebinginuu marina faiba Tiri Asugoc ambisia.”

²⁰ Ifi deu Petorongo yofi edeec, “Anutuac wosoefac imoc hiedzongo bummebeso negennecac hiedzogagoc ngerahafoc hofeu kemebesera. ²¹ Anutungo uba ikocga hendeac kuc yomocngo mong mi yafinggumanu entegeng kecnade. ²² Ge manganaga imoc wama ubaga dzigeneu Kebu numumina ubagau songo ikoha dzuacgembac.

²³ Manganaac hodungango ge memanganeguu ngicngac memanganeyununadeac fakango fuseguecnoc.” imoc henduae.

²⁴ Ifi deu Simongngo deec, “Wiac dedapemoc, imoc mi fingeenbeso. Imocac ngeraoc neac amma Kebu numumiec.”

²⁵ Anu aposoro yeri ngicngac Kebuac yoac dekperagima edekpou ayemmema Yerusarennu dzigenebeso dema Samaria guruama tackendesoc siduc gombung dekperagiyemmema kenoc.

²⁶ Kebuac angero mongngo Firipo yofi dema edeec, “Ge efaima sing Yerusarennunac emu Gadza taonnu kemede, imohai kembesena. Sing imoc kisi fede.” ²⁷ Ifi dema edeu Firipongo efaima kenec. Anu Etiopia bangectoua ngactau mong kefec kpara Kandake, yeac ngickuneng mong* dzofinahaac garengtoa, yeng Yerusarennu Kebu afeheudeac kengenecfunac ²⁸ dzigenema keretacfu tacma fereceg kemma profete Yesaia, yeac yoackibi osoec. ²⁹ Ifi ammanu Asungo Firipo yofi edeec, “Ge bic keretac edimocac hoangau kenna.”† ³⁰ Ifi deu Firipongo yearu nedzima kemma ngic ye profete Yesaia, yeac yoackibi osou negemma kpesimiec, “Yoaac osonec, imocac hania negentegecne me?”

³¹ Kpesimiu deec, “Mongngo mi dekperaginemmanu neannaoc naric mi negentegecbade.” Ifi dema Firipo ye keretau enu yerahafoc tarecdeac derecgemiec. ³² Yoackibi osoec, imoc yofi,

“Rama mong kpehou anggecdeac mekengandae me ramamedahango dzoea merec merecgengic yearu waickema feande, siriha imocacsoc amma enara mong mi anggeec. ³³ Yeni yoacfu kuha memama yeac yoacac fora mi dema bangecfu kekeha meickegec. Anu yeac esangabofora yeneac kpetengina mongngo oso osoac siriha kpac. Imoc yofiac, Kebuac arengfora yeneng kekeha bangecfunac wangecgec.” (Yesaia 53:7-8)

³⁴ Ifi osoma ngickunengngo Firipo yofi dema kpesimiec, “Profete ye meracac ifi dede, ye yengenaac me ngic monggac?” ³⁵ Kpesimiu Firipongo enara anggema mitikibiacyoac imohacnac torokpema Yesuac siduc gombunggac hania edekpou ammiac.

³⁶ Ifi amma kengkecma doku monnu kensikema ngickunengngo yofi deec, “Henna, doku yoc fede, ge naric mitidoku nadzicnembang me?”

³⁷ Ifi deu Firipongo deec, “Ubaga hafoangoc negensinggenadeu naric ambade.” deu yoac yofi meremmiec, “Yesu Kristo ye Kebuac medac, imoc negensinggeduae.” ³⁸ Ifi dema keretac dzegeu taru Firipo nga ngickuneng yerahafoc doku kemema Firipongo doku nadzicmiac. ³⁹ Nga

* **8:27:** Ngic imoc ye gbomea meic meickea. † **8:29:** Ge ifingoc Dedeseri 23:1 nga Yesaia 56:3-7 osona. Warac ngic ifia yeni Anutuac hoannu naric mi hagec. Yaguc Tiri Asungo sing gboria mefigenemmede.

dokuunac eremaec Kebuac Asungo Firipo ioha wangepcma kenu ngick-unengngo monggoc mi hemma ubangerec negemma kenec. ⁴⁰Firipongo ine Asodoc taonnu kenu henggec. Amma ihacnac hanahema amea amea siduc gombung dekperagiyemmema kengkecma Kaisarea taonnu mesiec.

9

¹ Sauroac hereu ubagerec kuneng fekefecac Yesuac habu ngaba ayemmema yunumeme amma womong garengtoa yearu kemma yofi edeec, ² “Ngic me ngac Damasko taonnu sing gboria modacdae, yeni meficyunuma meyunuma maringina dedeckema Yerusareng taonnu meyunu habadeac Damasko kpekpeturang amaac enara, yeneac kibi mong ohoma nenna.”

³ Miu ye kemma Damasko mewegenebeso ammanu imohaingoc kurumennunac kperagingo ioha mama neraranggeec. ⁴ Neraranggeu ye bangecfu todingge kpeu fema yoac mong yofi fingeru negeneac, “Sauro, Sauro, ge nocac nukporac anemma kecanec?” ⁵ ifi deu Saurongo kpesimiec, “Kebu ge merac?” ifi deu deec, “Nukporac anengkecneac, Yesu ninoc. ⁶ Imocac ge yacma amau kenna! Ihai kecmana dafi ambesonga, imocac yoac edegugecde.”

⁷ Anu ngic yegoc kenggec, yeni yoacngina kpac anu engsac iridzagec amma nanggec. Nocac yeni yoac negenggec amma ngic mong ine mi henggec. ⁸ Nga Saurongo yacma kic fiudeac kpfung manggung anu ngicfora yeneng mariaua mema Damasko mekenggec. ⁹ Mekenggec ihai uameme harebec kiwa nomanu tacma nenedoku mong mi neec.

¹⁰ Damasko taonnu ubamereng ngic mong kefec kpara Anania, ye Kebungo ongau fingecmima kparec, “Anania.” kparu deec, “Kebu ni yomoc.” ¹¹ deu Kebungo yofi edeec, “Ge yacma sing kpara Dindingac deandae, ihai kemma Yudaac amau emma ngic mong kpara Sauro, Tarso taonnunac, ye hofocma meficgebesena. Negenna, ye numuma tacde. ¹² Ye ongau kpefing yofi hendac: Ngic mong kpara Anania, yeng yearu kemma kiwa fiudeac dema maria sebiau faidac.”

¹³ Ifi deu deec, “Kebu, ngic yeac homac degec negenganduae. Ye geac kpetiac arengfocga Yerusarennu megigi noc efea ayemmeande. ¹⁴ Nga yei ifingoc kpacga kpacma dengereandimbe, neni sasawa witic-nunuma menunnu kenudeac womong gareng enara yeneng uakibi migec yofinenggac mekecde.” ¹⁵ Ifi deu Kebungo yofi edeec, “Ge kenna. Ni ngic yenoc meisinggeba ye siducedena bangec monnunac ngicngac nga ngictaufocngina amma israe medacfora yenearu kpacsiducna deyadibeso. ¹⁶ Ammanu kpacnaac amma sueba kpendzeng nga ebic hania haniaac witiau kecbeso, imoc edzahema kpoumibade.”

¹⁷ Ifi deu Anania ye kemma ama dedea, ihai emma Sauroac sebiau maria faima deec, “Tosona Sauro, yacna. Kebu Yesu sinnu fingecgenec, yennoc suenude. Ge kicga fina Tiri Asungo ubagau wakeudeac haduae.”

¹⁸ Ifi demanu ye imohaingoc kiwaunac wiac mong fonoc isoc mau kiwa fima yacma mitidoku nadzirec. ¹⁹ Nadzicma yaka nema seriec.

Sauro ye Yesuac habu Damasko kecgec, yenigoc uameme goa kefec. ²⁰ Kecma imohaingoc yudangic yeneac kpekpeturang amau emma Yesuac hania dekperagiyemmema yofi edeyunuec, “Yesu ye Anutuac medac.” ²¹ Ifi edeyunuu yeni negemma kpidohoma yofi degec, “Ngic

imocngonoc Yerusareng taonnu kpac imocnoc eweheihei ammigece megigi ayemmema yei ifingoc witicyunuma womong gareng enara yenearu meyunu kenudeac haec.”²² Ifi degec Saurongo serima yofi deec, “Foracngoc, Yesu ye Messia.” Ye imocac hania edzacyunuu yudangic Damasko kecegec, yeni negemma kpidohoma yoara turunga mi merenggec.

²³ Ye uameme homac ifi angkefu yudangic yeneng Sauro kpegecdeac yoac dedzege anggec. ²⁴ Ifi amma yeni kpegecdeac dema oda naguyau hadzing tofocnac gareng faiyunugec nangkecegec. Yeac dekiric anggec, imoc yengenaaru hau negenec. ²⁵ Anu Sauro yoaraac uba merenggec, yeneng tofocnac ye ufcifu barima oda titingau sing faigec ngadeau kemema kenec.

²⁶ Kemma Yerusarennu kensikema Yesuac habu yenearu torokpeudeac yoara deu yeni sasawango kengec anggec. Nga ye ubamereng fora anec, imoc mi negensinggec. ²⁷ Anu Banabango Sauro mema aposoro yenearu hesicke kemma yofi edeyunuec, “Kebungo Sauro sinnu fingecmima yoac edeac. Ifi anu ye Damasko taonnu kengeha kpac Yesuac hania dekperagiec.” ²⁸ Anu Saurongo yenigoc Yerusarennu tacyac amma yoac kengeha kpac deede ayemmema kengha anec. ²⁹ Amma Kebuac kpacfu serima namma ngic siduc gombung kengeha kpac, enacefac edeyunuec. Edeyunuu yudangicngo grikyoac dekecegec, yenigoc Anutuac enacyoac denegenggac amma yoacngina engenmama anec. Anu ngic imoc yeneng ye kpebeso anggec. ³⁰ Ifi anggec Yesuac habu yeneng imoc negemma Kaisarea taonnu hesicke kemema faigec kengkecma Tarso taonnu kengsikeec.

³¹ Anu kpebung Yudaia nga Gariraia amma Samaria bangecfu kecegec, yenearu ruae fingerec. Fingeru ruaegoc kecma kpetengina kuneng amma sahema Kebu eweheimima ubango hoanggema afehegec. Anu Tiri Asungo ubaebicngina meickeec.

³² Petoro ye amabangec tackende, imoc yerecgema kengkecma Yesuac kpetiac areng* Rida taonnu kecegec, yenearu kemesikeec. ³³ Sikema ihai ngic mong henec, kpara Ainea, ye puring amma fefeu fekefu kifa 8 bic anec. ³⁴ Nga Petorongo yofi edeac, “Ainea, Yesu Kristongo mengeregudeac yacma fefega geanggaoc mengerena.” deu ye imohaingoc yacma nanec. ³⁵ Ifi anu ngicngac Rida taong nga Sarong bangecfunacngo ye hemma ubangina meremma Kebuaru kenggec.

³⁶ Yope taonnu ubamereng ngac mong kefec, kpara Tabita, kpara grikyoacfusing Dorkas. Yearu memefiac faka gombunga feecac makpekpea meficyunuma kefec. ³⁷ Anu naso imohai Tabita ye hafei fingecmiu homeec. Homeu yeni farenga kerec nadzicmima amamana monnu meemma faigec fec. ³⁸ Nga Yope imoc Rida taong wegenac tarecac Yesuac habu yeni Petorongo Rida tacde, imoc negemma ngic yohockang sueyurugec yearu kemma yofi desambic ammima edeac, “Genaric nenearu bic habang me?”

³⁹ Deec Petoro ye negemma efaiu yerigoc kenggec. Kensikeu fareng feecfu hesicke enggec. Enu ngachodzec sasawa yeni oronggema ki-acubamangang anggec. Nga Tabita gbori kecma ngakpikporuc kpe-

* 9:32: Yesuac kpacfu kopocsic deficgema mengadehedae, yeni Anutuac kicfu kpetiac andae.

biyemmekefec, imoc edzahedacgec. ⁴⁰ Edzahegec Petorongo sueyunuu kemedacgec fafoc heima numuec. Numuu wisickeu farenga feecfu dzigenema yofi edeec, “Tabita ge yacna.” deu ye kiwa fima Petoro hemma yacma tarec. ⁴¹ Tacmanu Petorongo mariau mema miaru yacma nanec. Nanu Yesuac kpetiac areng amma ngachodzec Tabita gborima yarec, imoc henggecdeac kpacyunuec. Kpacyunuu hagec Tabita yarec, imoc edzacyunuec. ⁴² Nga yeni siduc imoc degec, imocngo Yope taonnu sokoma kenu homacngo Kebu negensinggegec. ⁴³ Nga Petorongo ngic mong kpara Simong, yamberec seberameme, yeac amau naso herea isoc tacyac anec.

10

¹ Kaisarea taonnu ngic mong kefec, kpara Konerio. Ye Itaria wasa-iaareng tosea, yeneacunac ngic 100, yeneac kunengngina kefec. ² Ye yengena nga arengfora sasawa, yeneng heregoc Anutuac songo negemma eweheimima kefec. Konerio ye ubangereac wiac homac ngicngac makpekpea yemmekefec amma Anutu wenacsoc numumikefec.

³ Konerio ye 3 kirocac ua memanu Anutuac angero mongngo ongau yearu fingecma edeec, “Konerio.” ⁴ Ifi deu kpidohoma kengec kpeu kiwango gbong hensermanu deec, “Kebu noc wiac?” deu yeng deec, “Nunumuga nga ubangerecgaac wiac makpekpea yemmeannec, imoc sese isoc Anutuaru enu ye imocac negengngerekecde. ⁵ Imocac ge yaguc Yope taonnu ngic sueyununa kemma ngic mong kpara Simong, kpara mong Petoro, ye hesicke habisia. ⁶ Ye yamberec seberameme ngic mong kpara Simong, yeac amau kecde. Amea imoc kondung tegiau tacde.”

⁷ Angerongo yoc imoc edema kenu Konerio ye enac tofoc tofohongic yohockang nga wasaingickereng mong, ngic imoc heitaiyunuma yoc deu negenec. ⁸ Imoc ayemmedacma Yope taonnu sueyunuu kenggec.

⁹ Ngic yeni kengkecma sinnu fegec ama wereckenu monggoc kengkecma ama mewegenebeso ammagec, Petorongo wenac dzongiau numuudeac ama witiau waranda isoc feec, ihai enec.* ¹⁰ Emma yakaac homema deu yaka ohomagec Kebungo kiwa merecgeu faka yofi henec: ¹¹ Kurumeng anggeu wiac mong henec. Imoc kporuc isoc tegia noboc noboc mema bangecfu faigec mama, ifi isoc anec. ¹² Imocac manau yamberec amma nengboudzoc hania hania feec. ¹³ Mamanu yoc mong yofi fingerec, “Petoro ge yacma kpenec anna.” ¹⁴ Ifi fingeru Petorongo yofi deec, “Kebu imoc naric kpac, ni wiac wonongagoc nga Kebungo kpae faiec, imoc mong mi neai nga naric mi nebade.” ¹⁵ Ifi deu atac yohockang anu deec, “Anutungo kpae imoc meickede, imocac ge wonongagoc mi dena.” ¹⁶ Nga faka imoc fingeru atac harebec anu imohaingoc kporuhagoc kpedziu kurumennu monggoc enec.

¹⁷ Enu Petoro ye onga henec, imocac negengfagung amma tacmanu Konerio ngicfora yeni Yope taonnu sikema Simonggac amaac kpesi kpesi kengkecma odanaguyau namma ¹⁸ kpachofoc amma kpesigec, “Simong kpara mong Petoro, ye ama yei kecde me?” ¹⁹ Nga Petorongo onga henecac negengfagung amma kecmanu Asungo yofi edeec, “Negenec, ngic harebec yeni hama ge hofocgudae. ²⁰ Imocac ge yacma kemema

* **10:9:** Israe ngic yeni amangina siriha dafi megec imoc ongau hafac 247nu fede.

yenigoc kembesonga dema negengyohoc mi ambesena. Ngic imoc yeni neng sueyunuba hadae.”

²¹ Ifi deu Petorongo yenearu kemema deec, “Ngc hofocdau ni yomocnoc, ngeni dafiac hadae?” ²² Ifi deu ngic yeneng yofi degec, “Wasaingic gareng Konerio ye Anutu eweheimima faka gombunga modackecde. Nga yudangic sasawa yeni yeac negenggec ngereeande, yenoc angero kpetiac mongngo fingecmima ameau heitaiguma enacgaunac yoac negenudeac edeec.” ²³ Ifi degec Petorongo amau heitaiyunuma edoc bedoc ayemmeu fegec.

Fema wereckengau yacma ye nga ngic imoc yeni kembeso anggec Yesuac habuunac goa Yope kegec, yeni yenhafoc kenggec. ²⁴ Yeni sinnu tofocnac mong fema ama wereckenu yacma kengkecma Kaisarea kensikegec. Konerio ye arengfora amma tosofora heitaiyunuu tomai kecmagec kensikegec. ²⁵ Kemma Petorongo amau embesonga ammanu Koneriongo hama hoangau fafoc heima numumiec. ²⁶ Numumiu Petorongo mema miacma yofi edeec, “Yacna ni ngicogogangoc.”

²⁷ Ifi denegeng amma ye ama manau emma ngic kpedzucnema tacgec, yenemma yofi edeyunuec. ²⁸ “Ngeni yudangic neneac faka negendae. Neni bangec monnucac ngic ngenigoc ogo nga engemma kekec ifi mi annideac kpaeyoac seria fede. Ni ine ngeni ngic wonongnginagoc dema desusuic mi dengemebadeac Anutungo imoc edeedzacnu anec. ²⁹ Imocacnoc heitainugec haba dema mi obohoai. Anu yoc heitainudae, imocac hania degec negemba.”

³⁰ Ifi deu Koneriongo yofi edeec, “Uameme 4 bic wisickemanu marai 3 kirocac ua memanu numubare ngic mong ngakpia kperagiagocngo nearu fingecma ³¹ yofi edenuc, ‘Konerio negenna, Anutungo nunumuga nga ubangerecgaac wiac makpekpea yemmeannec, imocac negengngereede. ³² Imocac ge Yope taonnu ngic sueyununa Simong kpara mong Petro, ye hesicke habisia. Yeng yamberec seberameme Simong, yeac amau kecede. Amea imoc kondung tegiau tacde.’ ³³ Yoac ifi deu ni imocacnoc gereagoc sueyunuba gearu hadau. Hagec geng yoacna negemma hanecac naric ande. Nga Kebungo yoac edeguec, imoc seng dena negennideac Anutuac kicfu nenahafoc kpedzucnema tacdimbe.”

³⁴ Ifi deu Petorongo enacefac amma yofi edeyunuec, “Anutungo ngicngac isinnunuma monggac songo negemma mong mi waude, imoc foracngoc negentegecyombonggeduae. ³⁵ Ngic bangeha bangeha eweheimima angammeme dindigac angkecdae, yeneac negenu ngereeande. ³⁶ Foracngoc, Anutungo Yesu Kristo mocgu, ngic sasawa nenang Kebunoc sueu maec. Yeng ruae yoac gombung israe ngicngac nenearu deficgenemmec, imoc ngeni negendae. ³⁷ Amma Gariraia bangecfu hanahema wiac fingecma Yudaia bangec sokoma kenec, imoc ngeni negendae. Imoc yofi: Yohane ye ngic dokunadzicac yoac edeyunuec. ³⁸ Anu Anutungo Yesu Nadzaretencac kuc nga Tiri Asu faimiu yeng bangec yerecgema kengha amma ngic meficyunuma mengereyunukefec nga mangana minginaac kucngo ngicngac kekecngina memanganedarec, yeni mengereyunudarec. Anutungo nonggo tacmimanu yeng ua imoc meec.

³⁹ Anu Yesungo yudangic neneac bangecfu nga Yerusarennu ua meec, imoc hennegeng andaring. Ifi amma kecmanu yeni ye mariponnu kpegec homeec. ⁴⁰ Homema femanu wenac harebec anu Anutungo

ye megboriu yacma ngicngac fingecyemmeu henggec. ⁴¹ Ngicngac sasawa yenearu mi fingerec, kpac. Anutungo waracngoc siducededefora meisinnunuec, nenearusac fingerec. Ye homecfunac yaru neninoc nenedoku yegoc neing. ⁴² Nga Anutungo ngic yenoc ngic gbori nga homemea angammemenina desiudeac gununggeec, yoac imocac hepuc amma ngichabu gorongina kpema desaheyemmenideac denemmeec. ⁴³ Anu profete sasawa yeneng yeacnoc hepuc amma yoac yofi degec, 'Ye negensinggegecde, yeni yeac kpacfu kopocsicngina kpac anude.'

⁴⁴ Petoro ye yoac ifi dema nammanungoc negemma tacgec Tiri Asungo yenearu mama ubangina wakeec. ⁴⁵ Wakeu ngic sebi tosangina herec herecgeango Yesu negensinggegec nga Petorogoc kenggec, yeni Tiri Asungo wosoefahaac kuc bangec monnunac ngicngac, yenearu ifingoc faiyemmeu ⁴⁶ nedzarangyoac dema Anutu dengerema deafehe am-migece, yeni imoc negemma kerectegec anggec. Ifi anggec Petorongo yofi deec, ⁴⁷ "Nenang Tiri Asugoc aning, faka imoc ngic yomoc ifingoc fingecyemmeu mitidoku naric mi segereyemmebesonga." ⁴⁸ Ifi dema yeni Yesu Kristoac kpacfu doku nadzicgecdeac deyemmeec. Nga yenigoc uameme goa tarudeac edegec.

11

¹ Aposoro goa nga Yesuac habu Yudaia bangecfu kecgec, yeni bangec monnunac ngicngo Anutuac yoac negenguba anggec, imocac siduc negenggec. ² Nga Petorongo Yerusarennu dzigene kenu sebi tosangina herec herecgea, yeneng dehau ammima ³ yofi edegec, "Ge nocac sebi tosangina mi herec herecgea, yeneac amau emma yenigoc yaka nedang?"

⁴ Ifi degec Petorongo faka haniaunacngoc fingecereec, imoc edeyunuec. ⁵ "Ni Yope taonnu numuma kecbare kicna merecgeu onga mong yofi henai: Wiac mong kporuc kuneng isocngo tegia noboc noboc menamma kurumennunac nearu faigec maec, ifi isoc anec. ⁶ Mau hereema kperirickema yofi henai, yamberec kuneng kapia nga goa enacnginagoc amma nengboudzoc hania hania feec. ⁷ Ifi yenembare nearu kpacpac yofi fingerec, 'Ge yacma kpenec anna.' ⁸ Ifi deu yofi deai, 'Kebu imoc naric kpac. Ni wiac wonongagoc nga Kebungo wiac mong kpae faiec, imoc enacna mi kpesereecfu mi kpesereude.' ⁹ Ifi deba kurumennunac yoac mong fingeru atac yohockang anec, 'Anutungo kpae imoc meickede, imoc wonongagoc mi debesena.' ¹⁰ Faka imoc fingeru atac harebec anu iwai imoc kporuhagoc monggoc kpedziu kurumennu enec.

¹¹ Anu negenggec, naso imohaingoc Kaisarea taonnunac ngic harebec sueyunugec nearu hama ama kefai, ihai nammaggec ¹² Asungo yofi edenuc, 'Ge yenigoc kembeso dema negengyohoc mi ambesena.' Ifi deu kemba negen negensinggoc tosofocna 6 yomoc, yeneng modac-nugec kemma wasaingcigareng yeac amau ening. ¹³ Enni yeng yoac-siduc yofi anemmeec, 'Neac amau angero mongngo fingecnemma yofi edenuc, "Ge Yope amau ngic sueyununa kemma Simong kpara mong Petoro, ye hesicke hagec. ¹⁴ Yeng yoac edeguu ge nga arengfocga ngeni yoac imoc negemma hoanggema komoc kpegecde.'"

¹⁵ Anu ni siduc gombung edeyunubare warac nenannu Tiri Asu maec, ifi isocngoc yenearu madac. ¹⁶ Ni imoc hemma Kebungo yoac yofi deec,

imoc negensiai, ‘Yohane ye doku nadzicngemmeec, yoc ine Tiri Asu nadzicngemmeude.’ ¹⁷ Nga nenang Kebu Yesu Kristo negensingemina Anutungo wosoefahaac kuc nemmeec, yeng ine wosoefahaac kuc siriha imocngoc yemmeu ni ifiangco Anutu naric mi kpetarimbade.”

¹⁸ Potorongo ifi dema edeyunuu yeni negemma ubangina kuha mau Anutu afehema yofi degec, “Foracngoc, Anutungo bangec monnunac ngicngac ubangina meremma kekecseriac fora anggecdeac ifinoc ande.”

¹⁹ Ngicngac yeni Stefano kpema Yesuac habu goa yenhafoc yunukporac ayemmegec ticpac tehema goango Foiniki bangecfu nga Kipiro nucfu amma Antiokia taonnungoc kensikegec. Kemma kecma yudangicsac siduc gombung dekperagiyemmegec. ²⁰ Anu Yesuac habu botucnginau ngicngac Kipiro nucfunac nga Kirene bangecfunac kecgec, yeni Antiokia taonnu hama grikngec yenigoc ifingoc denegeng amma Kebu Yesuac siduc gombung dekperagiyemmegec. ²¹ Dekperagiyemmegec Kebungo kuc yemmeu ngicngac habutoa yeni negensingema ubangina Kebuaru faigec.

²² Imocac yoacsiduc kpebung Yerusarennu kecgec, yeneac kedzacfu kemeu yeni imoc negemma Banaba suegec Antiokia amau kenec. ²³ Kensikema Anutungo danggunuc uaya bic meficgeec, ye imoc hemma ubangerec negemma ubanginango Kebuaru heiserigecdeac demeefai ayemmeec. ²⁴ Ye ngic gombunga amma ye ubeau Tiri Asu nga negen negensing wake wakea femiu ngicngac homacngo imoc hemma Kebuaru torokpegec.

²⁵ Nga Banabango Sauro hofocma meficgeudeac Tarso kenec. ²⁶ Kemma meficgema hesickeu Antiokia taonnu hama kpebung yenigoc kifa mocgu kecma ngic homac Anutuac enacyoac edekpou ayemmeoc. Nga Antiokia amau hanahema ngicngo Yesuac habu, yeneac kpac Kristoac ngic deficgeyemmegec.

²⁷ Naso imohai profetengic goa Yerusarennac Antiokia taonnu magec. ²⁸ Yenearunac tosongina mong kpara Agabo. Asungo kpefing edeu yeng yacma bangecsoc boditoa fingerudeac deficgeec. Nga bodi imoc Roma ngictau Sisa Kraudio kecmanu naso imohai fingerec. ²⁹ Fingeru Yesuac habu yeni yoac imoc negemma Yudaia bangecfu negen negensing tosofocngina kecgec meficyunugecdeac hiedzo feyemmeecsoc kpeturanggema yenearu faigec kenudeac deserigec. ³⁰ Deserima hiedzo meficgegec, imoc Banaba nga Sauro yemecgec yeri imoc mekemma Yesuac habu Yerusarennu enarafocngina kecgec, yeni yemmegec.

12

¹ Naso imohai ngictau Herodengo kpebung kecgec, yenearunac ngicngac goa yunuma memanganeyunuudeac negemma mendangyunuma witicamau faiyunuec. Ifi ayemmema ngade yoacfu faiyunuma ngaba ayemmema yunubeso negenec. ² Amma yeng deu Yohane dara Yakobo wasaibeangngo kpehomegec. ³ Ifi anu yudangic yeni songo negenggec nga yeng yenemma ic sogong yisya kpac nene, imocac tacyacnasou deu Petoro ifingoc mendanggema witicamau faigec. ⁴ Ye makekenggac tacyacnasou wisickeu Petoro* yudangic yeneac kicfu yoacfu faiudeac negensima deu witicamau faiec. Faima wasaingic 16 yeneng areng 4

* **12:4:** Ge Makekeng nadung 12 nga 13 imohai osoma negentegecna. Ihai tacyac yohockanggac hania dekperackperagia fede.

nga 4 hendzicma namma garenggegec. ⁵ Ifi anggec Petoro ye witicamau tacmanu kpebung yeni tatahoc Anutuaru numukegec.

⁶ Anu Herodengo ama wereckenu Petoro yoacfu faiudeac deec, naso imoc wegenemanu tofocnac imohaingoc wasaingic yohockang yereng Petoro seng yohockangngo yeranggoc witickema faiec botucngirau feec. Femagec wasai goa yeni nagu ngadeau gareng nanggec. ⁷ Yeni ama manau ifi fegec Kebuac angero mongngo hama ihai nanu amamana imoc kperagidarec. Kperagiu angerong Petoro pandzengau kpeserema midima deec, “Ge bic yacna.” demanu seng imohaingoc Petoroac mariaunac fotockema mau ⁸ angerongo deec, “Ge fadengga dzegema hanitabega heina kemeu.” Dema angerongo monggoc edeec, “Ngakpiga herea heina kemeu modacnuna.” ⁹ Ifi deu Petorongo yacma angero modacma kenec. Kemma angerongo faka yearu meec, imocac negenu onga isoc anec. ¹⁰ Nga yeri nagu yohockanggac gareng nanggec, imoc feracyunuma kemma aieng nagutoa taonggac kiwaugeng mewegene-maec, imoc yengenaoc anggeu kemeoc. Kemema sinnu kemma angero ye ioha aockeec.

¹¹ Ifi anu Petoro ye negen negenga sariu yofi deec, “Yaguc negen-tegecduae, Kebungo angeroya sueu Herodeac mariunac nga yudangic yeneac herebuunac mesinude.” ¹² Ifi negentegecma kemma Yohane Marekoac nonggea kpara Maria, yeac amau sikeec. Ihai homacngoc kpeturanggema numuma tacgec. ¹³ Tacmagec Petorongo ama naguyau namma nagu heiu uanaroang mong kpara Rode, yeng imoc negemma mama ¹⁴ Petorongo yoac deu ubea negemma nagu mi witiwiti, eng sogaima ama manau emma, “Petoro ye hadac naguu nande.” dema edeyunuec. ¹⁵ Edeyunuu yeni negemma degec, “Ubaga sufude me?” degec, yeng serima deec, “Fora yombong, yeng nande.” deu yeneng degec, “Imoc angeroyango gedang.”

¹⁶ Nga Petoro ye heimangoc nammanu yeni nagu witima yengena hemma kpidohogec. ¹⁷ Kpidohogec yeng maribarac tuema dera-cyunudacma Kebungo witicamaunac yungeru maec, imocac yoacsiduc ayemmema deec, “Ngeni siducna yomoc Yakobo nga negen negensingoc tosofocnina edeyunugec.” Ifi dema meickema monnu kenec.

¹⁸ Ama wereckenu wasaingic yeni Petoro hofocma degec, “Ye dafiu aockedac?” dema kpidohoma oboc kpoboc yombong anggec ¹⁹ Herodengo meficgegecdeac deu hofocbibiegec. Hofocbibiegec dekpesi ayemmeu kpac anu wasai yeneng nagugareng imoc yunuhomegecdeac desiec. Desiyunuma Yudaia bangec wama Kaisarea kemema kefec.

²⁰ Herodengo Tiro nga Sidonggac ngicngac herebu meficgemyemmekefec. Imoc yofiac, yeni nenesemengngina Herodeac bangecfunac mege-cac amma yeni kpedzucnema yearu hama ngaba kpac anu ruae fingerudeac kpesimigec. Yeni warac Herodeac ngickereng mong kpara Birasto, ye Herodeac gaufefe amea garenggema kefec, yearu kemma yeng yenigoc kefudeac dengombong ammigec. ²¹ Herodengo yoac imoc negemma imocac turunga merengyemmeudeac naso edeyunuec. Naso imohai ye ngictau ngakpia heima ngictautatahau matacma urecyoacngina edeyunuec. ²² Edeyunuu ngic yeni sasawango horianggemima yofi degec, “Yoaac imoc ngicyoaac kpac, imoc Anutuac yoac.” ²³ Anu ye Anutu

mi afeheecac amma naso imohaingoc Kebuac angerongo Herode kpeu kamango kigec homeec. ²⁴ Homemanu Anutuac yoacngo yadima kenec.

²⁵ Anu Banaba nga Sauro Yerusarennu sueyurugec, yeri ua imoc medarec wisickeu dzigene Antiokia keneceac Yohane kpara mong Mareko hesickeec yenhafoc kenggec.

13

¹ Kpebung Antiokia kegec, yeneac botucfu profete nga kpoukpou yofingoc kegec: Banaba nga Simong, kpara mong Nige, Rukeo Kirene amaunac nga Sauro amma Manaeng.* ² Anu yeni naso monnu yakasege kecma Kebu afehegeceac kpedzucnema kegec Tiri Asungo yoac yofi edeyunuec, “Banaba nga Sauro yeri neac ua meecdeac kpcacyuruma ua yemerai, ngeni imoc meecdeac desiyecmegec.” ³ Ifi deu yeni yakasege kecma maringina sebingirau faima numukenehe ayecmema faiyurugec kenoc.

⁴ Tiri Asungo ifi dema sueyuruu yeri Sereukia taonnu kemeoc. Ihai sikema kporucwageu emma kengkecma Kipiro nucfu enoc. ⁵ Emma Sarami taong ihai kemma yudangic yeneac kpekpeturang amangina takenecsoc, ihai emma Anutuac yoac deireckeyemmekenoc. Kenec Yohanengo yerigoc yenhafoc kecma meficyuruec.

⁶ Anu nuc imohai hanising ferege kengkecma Pafu amau kenggec. Ihai kensikema yudangic mong bangecac hadehadegoc nga profete ikoha kefec kpara Bara Yesu, ye meficgegec. ⁷ Ngic yeac tosoya kia mong kpara Sergio Pauro. Kia imoc ye negen negengtoayagoc nga Anutuac yoac negembesonga ammiu Banaba nga Sauro kpcacyuruec. ⁸ Kpcacyuruu Erima, ngic bangecac hadehadegoc,† yeng yereac yoac mefahema kiango Yesu negensingebacac deraheec.

⁹ Ifi anu Tiri Asungo Sauro, kpara mong Pauro ubeau wakeu Erima kiwango henseriserima yofi edeac, ¹⁰ “Mangana minginaac medac, ge Kebuac sing dindingac fekende, imocac ngaba seria amma kecna ubagau ikoc nga manganango wake wakea. Ge Kebuac sing dindingac femanu mengbaranggekecnec nasoherec ifi kecma faka imoc mi wanec. ¹¹ Imocac yaguc Kebuac kuc gearu fingeru hembesena. Kicga kundung kpeu naso botuc yomoc wenac kperagia mi heheng kecbesena.” Ifi deu imohaingoc wiac hoeng hoeng isocngo kiwa sangoheu kiwa kundung kpeu mariango meang kpeang amma mariaue megecdeac deec. ¹² Faka imoc fingeru kiango hemma Kebuac siduc gombung kpoumigeac, imocac negenu engena anec.

¹³ Pauro nga ngicfora yeni Pafu taong wama wageu monggoc emma kengkecma Pamfiria bangecfu Perege taonnu kensikegec. Kensikegec Yohanengo ihai wayunuma Yerusarennu dzigeneec. ¹⁴ Dzigeneu yeni Perege wama kengkecma Pisidia bangecfu Antiokia taong waseau, ihai kensikegec. Ihai kecmagec sabata naso anu yeni yudangic yeneac kpekpeturang amau emma tacgec. ¹⁵ Tacgec gareng yeneng Anutuac dedeseriyoac nga profete yeneac yoackibi goa oso wisickema yofi edeyunugec, “Tosohocnina ngereng Anutuac enacyoac mong negendape isoc demeseri anemmec negenni.”

* **13:1:** Ngickereng Herodeac nonggomama yereng Manaeng heibeging ammima mekefec yadieac. † **13:8:** Kpac imoc titiha bangecac hadehadegoc.

¹⁶ Ifi degec Paurongo yacma waickema tacdacgecdeac maribarac kpouyemmema yofi edeyunuec, “Israengicngac, ngeni nga habu goa Anutu eweheimiandae, ngeni edengunuba negenggec: ¹⁷ Israengicngac nenang Anutungo kisicfocnina meisingyunuu yeni Aigita bangecfu kuric kecma sahegec. Amma ye kuctoayango imohacnac hesicyunu hama ¹⁸ bangec kisiu hocsiragocfu faiyunuma yenenggareng ayem-meec. Yenenggareng amma mebibieyunuma kecmanu kifa 40 wisic-keec. ¹⁹ Wisickeu yeng Kanaang bangecfu amabangec seweng kped-zongyunuma kisicfocnina bangec imoc yemmeu minginasoc amma kec-magec kifa 450 wisickeec.

²⁰ Wisickeu Kanaang bangecfu kecmagec yeng dedesingic meficyunuu keceremagec profete Samue fingerec. ²¹ ‘Ngictaunina mong fingeru.’ degec Anutungo Benyaminggac arenunac Kisi medaha kpara Sauro, ye meficgeyemmeu kifa 40 enaramemengina amma kefec. ²² Kecmanu ye meickema ngictaungina Dawidi faiec. Amma yeac hania yofi dekper-agiec, ‘Ni Dawidi, Isaiac medac yeac ubana ngereeu ye hengising am-miai. Yennoc enac tofoc tofohona kefude.’ ” (*Mitiyegec 89:20; Yesaia 13:14*)

²³ “Anu yoac yofi dedea fede, ‘Dawidi arengfora yeneurunac israeng-icngac nenang kopocsicac ebicfunac mesinunuudeac ngic mong fin-gerude.’ Anutungo imoc deserinemmeec, imocac fora fingerec nga imoc Yesunoc. ²⁴ Anu Yohanengo ngic botucfu mi fingetegecma kecmanu israengicngac sawa ubangina dzigeneu mitidoku nadz-icgecdeac edeyunuec. ²⁵ Edeyunuma uaya mesiu wisickebeso ammanu yofi edeyunuec, ‘Ngeni ngic negennuandae, ni ye kpac. Negenggec, neac ngadeu hade, ye engenatoa nga ni ifiango yeac hanitabe witiha yungecba mi ngereeude.’

²⁶ Tosofocna, Abrahanggac bangecfora nga habu goa Anutu ewe-heimiandae, ngeni yoacna deba negenggec, kopocsicac ebicfunac mesi mesiac sing fede nga komoc kpeni, yoac imoc nenannu faiec fede. ²⁷ Nga Yerusareng ngic engena mamea, yeneng Yesu mi hentegecma ye kpegecdeac desigec. Yoacfu ifi faima desigec nga sabata tatac nasoc profete yeneac kpefingyoac osonegeng angandimbe, imoc seriec. ²⁸ Foracngoc, yeni Yesuac kopocsic hofocbibinema eng hodzinggema Piratoac mariu faigec, yeng desiu kpehomegecdeac degec. ²⁹ Anu mitik-ibiu yoacsiduha oho ohoya fede, yeni imoc ammidacma mariponnunac mesima kicsereu mekenggec. Yeni mekemma kedzebe ngicngo miac mi-ackeau sinegec emma feec. ³⁰ Feu Anutungo ine homecfunac megboriu yarec. ³¹ Yacma ye ngicngac yegoc Gariraia bangecfunac Yerusareng taonnu yenhafoc kenggec, yeni uameme homac fingecyemmeec. Fin-gecyemmeu henggec, yenennoc siducdedefora anggec kecdae.

³² Anu Antungo bangecfocnina hanahema wiac yemmeudeac de-seriyemmeec, ³³ imoc Yesu megboriu nambaracfocngina nenannu fora fingeru imocac siduc gombung edengunuandimbe. Imocacnoc Mitiyegec nadung yohockang, imohai yoac yofi oho ohoya fede, ‘Ni yagucnoc megudua. Ge medacna nga ni geac Mangga.’ (*Mitiyegec 2:7*)

³⁴ Yeng Yesu megboriu yarec nga ye ngade homehome nga hoachoe imoc yearu monggoc mi fingerude. Yoac imocac Anutungo yofi deec,

'Ni Dawidigoc dzahacemeic, imocac fora kenec kenehe kpetiac ngemmebade.'
55:3) (Yesaia

³⁵ Amma Mitiyegec monnu yoac yofi fede,

'Ge kpetiac ngicga onggongena ye mi hoabeso.' (Mitiyegec 16:10)

³⁶ Dawidiac yofi negendimbe, Anutungo ye ua demiec, imoc ngicfora yenearu mesima homeec. Homeu esangabofora faiyunugec, ihaingoc tonggogec hoama kpac anec. ³⁷ Anu Anutungo ngic megboriec, yeng ine hoac hoaea kpac.

³⁸ Tosofocna yofi edengunuba negenggec: Kopocsic dzuac dzuac, imoc ngic yennoc meficgeec, dedekperagi yoac imocngo ngenearu haec.

³⁹ Nga Moseac dedeseriyoacngo kopocsicngina naric mi dzuarec. Nga Yesu negensinggegec kopocsicngina dzuaru kpac anude, imoc ine fede.

⁴⁰ Profete yeneng yoac yofi degec, imoc ngenearu seribacac nono edenunuduae.

⁴¹ 'Ngicngac ngeni defagoc angkecdae henggec. Ni naso imohai faka morora meba ngeni imoc hengkipidoc amma hofeu kemegecde. Ngic mongngo edengunuu imoc naric mi negensinggebau.' " (Habakuc 1:5)

⁴² Ifi deu Pauro nga Banaba yeri kpekpeturang amaunac mamaec ngic yeneng sabata tatac naso monggac yoac imocacngoc edeyunuecdeac derecgeyemecgec. ⁴³ Tutumang wisickeu mama yudangic nga bangec monnunac ngic homacngo yudangic yenearu torokpema kecgec, yeni yenhafocngoc Pauro nga Banaba modacyurugec Anutuac wosoefahaac arennu seria kecgecdeac demeseri ayemmeoc.

⁴⁴ Nga sabata tatac nasongina monggoc anu taong imocac ngicngac yeni Anutuac yoac negenggecdeac ebiriango sikegec. ⁴⁵ Sikegec yudangic yeneng yenemma Pauro nga Banaba keracmangang ayecmegec Paurongo yoac deu yeneng yegoc yoacngina engemmama anu yoara kpema desusuc ammigece.

⁴⁶ Ifi anggec Pauro nga Banaba yeri yoac kucgoc kengeha kpac yofi edeyunuoc, "Hanahema yudangic ngeni Anutuac yoac dekperagingem-mebesonga. Yaguc ngeni ngenaoc wama kekecseriac areng mi ambeso dedaeac neni wangunuma bangec monnunac ngicngac, yenearu ken-nide. ⁴⁷ Kebungo yofi denemmeec,

'Neng ge bangec monnunac ngicngac, yeneac kifa faiguba geng ngicngac kopocsicac ebicfunac mesiyununa dema ge ua imoc gamba mekengkecma bangec tegiau mekemma ebicfunac mesiyununa komoc kpegecde.' " (Yesaia 49:6)

⁴⁸ Ifi degec bangec monnunac ngicngac, yeneng imoc negemma ubangina ngereeu Kebuac yoacac dedengerec anggec. Nga kekec wisickea kpac, imocac areng anggecdeac Anutungo negengyemmeec-soc, yeni Kebu negensinggegec. ⁴⁹ Nga amabangec ihai Kebuac yoacngo wakema kenec.

⁵⁰ Taong imocac ngac kuneng goa yeni yudangic yenearu torokpema kecgec. Yudangic yeni amagareng nga ngac imoc wosoumeme ayem-mema meyunu kemma Pauro nga Banaba yurukporac ayecmema ambangecngina segerema kisangyurugec kenoc. ⁵¹ Kemma fakangi-naac amma haningiraunac yube kpefanggeec mau wayunuma Ikoniong

taonnu kenoc. ⁵² Nga Yesuac habu yeneac ubau songo kuneng nga Tiri Asu wake wakea finge yemme kenec.

14

¹ Yeri Ikoniong taonnu sikema ihai ifingoc yudangic yeneac kpekpeturang amau emma siduc gombung kuhagoc deireckeyemmeoc. Imocac yudangic nga griknigc homacngo Yesu negensingegec. ² Yudangic goa yeneng ine yoac imoc wama bangec monnunac ngic Anutu mi negensigec, yeni fenggeyunugec negen negensingoc tosofocnina herebu negengyemmegec. ³ Negengyemmegec yeri serima naso herea taong ihai kecma kengeha kpac Kebuac yoac kuhagoc dekefoc. Ammanu Kebu danggunuhaac yoac meseriudeac yengenaoc nonggo tacyecmemanu yeri negensingegecdeac faka kuhagoc nga faka mi hehena homac mema kefoc.

⁴ Ifi anec taong imocac ngic tohoma goa yudangic yenearu kenggec nga goa aposoro yerearu kenggec. ⁵ Nga bangec monnunac ngic nga yudangic goa yeni garengfocnginagoc aposoro mangana ayecmema hocngo yereregecdeac yoac dzegegec. ⁶ Dzegegec yeri imoc negemma worama Rikaonia bangecfu kenoc. Kemma ihai Ristera nga Derebe nga amabangec goa wegenac tarecfu ⁷ siduc gombung dekperagiyemme kenoc.

⁸ Ristera taonnu ngic mong tarec, ye hanihora mangac manganea. Ye nonggo heremanaunac ifia finge ma kenghaya kpac eng takefec. ⁹ Tackefu Paurongo siduc gombung edeyunuu ngic ye negemma tacmanu yearu kic dindigac fima haniaya yofi negenec, “Ngc imoc ye ngerec ngereac negen negensing femidenoc.” ¹⁰ Ifi negemma yoac kuhagoc yofi edeac, “Ge yacma hongngoc nanna.” ifi deu ngic ye poratacke yacma kengha anec.

¹¹ Anu ngic habutoa yeneng Paurongo faka meec, imoc hemma kucgoc kpacma Rikaonia yoacnginau sing yofi degec, “Nemu yeneng ngicsebi mema botucninau magec kecdae.” ¹² Amma yeni Banaba ye nemu mong kpara Dia, ifi degec nga Pauro ye yoac dederegeac ngic, imocac amma nemu mong kpara Hermes, ifi degec. ¹³ Nga nemu Dia yeac sese-mengingoc deu yeni burumaka ngiwa goa nga dzundzaring taong tegiau odanaguyau mekemema ngihoc yereac eweheima hosuc heibeso anggec.

¹⁴ Ammagec aposoro yeri imoc negemma ubaebic mema ngakpin-gira merecgema amangira wama bic habu yeneac botucfu kemma yofi arohooc, ¹⁵ “Yei, ngicngac ngeni noc andae? Neri ngic ngeni isoc, ngeneac siric. Ngeni nemungina kucmama kecdae, yeni ngadeyunuma Anutu kekehagoc mewegenegecdeac siduc gombung dekperagingem-mekecdipe. Yeng wiac sasawa bangecfu nga kurumennu nga kondunnu fedacde, imoc meficgedarec.

¹⁶ Ngicngac warac kegec, naso imohai bangec monnunac ngicngac negengyemmemanu yeni ubanginaac nga kekecnginaac songo hania hania, imocac kpaema mi faiyemmemanu yeni keceregec. ¹⁷ Keceregec ihoc bahoc mong mi angemmeec, kpac. Ye haniaya negenggecdeac ubangerec angemmema deu kiawenac sawaunac nasoyau fingeckecde. Nga ye nenesemeng nasoyau deu fingeru yakangina homac mefic-gengemmu songo witaui kecdae.” ¹⁸ Ngihoc yereng yoac ifi gadzea

mema yoac ua ebiriangoc mekecma dekpitari ayemmeec yereac hosuchihei imoc wagec.

¹⁹ Yeri ihai kecmaec yudangic Antiokia nga Ikoniong taonnunac sikema yereac ua desakoigec. Desakoima ngicngac wangecyunugec, yenhafoc Pauro hocngo heigec. Heima negenggec, “Ye bic homedac.” ifi dema ama ngadeau taikemma faigec feec. ²⁰ Femanu Yesuac habu yeneng hama oronggema memidi ammigec gborima yacma amau enec. Nga wereckengau ye Banabagoc Derebe taonnu kenoc.

²¹ Yeri kemma ihai siduc gombung dekperagiyemmeec ngic homacngo Yesu negensinggegec. Ifi amma sing kenocfu, ihai monggoc dzigenema Ristera nga Ikoniong amma Antiokia taonnu tacyac hakefoc. ²² Hakecma amasoc sikema Yesuac habu negen negensingina kpedzucnema kecgecdeac demeseri ayemmema yofi edeyunuoc, “Nenang Anutuac eucererennu ennideac kpendzeng hania hania fingecnemmeu imocac witiau kecbisina.” ²³ Amma kpebung taong mocgu mocgu kecgec, yeneac enarafocngina meisingyunugec. Nga ngicngac Yesu negensinggegec, yeneac amma yakasege amma numuma kenecyunuma Kebuac hoannu faiyunuoc.

²⁴ Nga yeri Pisidia bangec ferecgema kengkecma Pamfiria bangecfu kenoc. ²⁵ Ihai kemma Perege taonnu yoac edeyunuma Ataria taonnu ke-meoc. ²⁶ Kemema kporucwageu emma kengkecma Antiokia dzigeneoc. Taong imohainoc Yesuac habu yeni warac Kebuac kenecfu faiyuruma ua deyecmegec, imohai sikema mesioc. ²⁷ Ihai hasikema kpebung kpedzucyunuma Anutungo nonggo tayecmemanu ua sasawa meoc amma bangec monnunac ngicngac, yenearu ua nagu mong meyecmeu Yesu negensinggegec, imoc edeyunudaroc. ²⁸ Amma yeri naso hereangoc Yesuac habu yeneac botucfu kefoc.

15

¹ Yudaia bangecfunac ngic goa yeni Antiokia taonnu kemema Yesuac habu yofi kpouyemmegec, “Ngeni Moseac yoacfu sebi tosangina mi herecgema komoc naric mi kpegecde.” ² Ifi degec Pauro nga Banaba yerigoc yoacngina engemmama anu uba mocgu mi anggec. Ifi angkecma yeni aposoro nga Yerusarennu habu enarafocngina yenigoc yoac imoc dengeregecdeac Pauro nga Banaba amma ngic goa meisingyunuma Yerusarennu sueyunugec kenggec. ³ Nga kpebung yeneng singgac wiac yemmema sueyunugec kenggec. Kemma Foinike nga Samaria bangec kensikema Yesuac habu ihai kecgec, yeni yofi edeyunugec, “Bangec monnunac ngicngac homacngo ubamereng anggec.” Ifi degec, yeni imoc negemma ubangerec kuneng negenggec. ⁴ Nga yeni kengkecma Yerusarennu kensikegec. Kensikema kpebung nga aposoro amma Yerusareng kpebung enarafocngina, yeneng ama heiyemmegec. Heiyemmegec, yeni Anutungo nonggo tacyemmemanu misingua megec fora fingerec, imocac siduc meyemmegec. ⁵ Meyemmegec farisaioac mitiarennunac goango Yesu negensinggegec, yenearunac goa yacma yofi degec, “Bangec monnunac ngic yeni sebi tosangina herecgebesonga amma Moseac dedeseriyoac tofohogecdeac demeseri ayemmesesonga.”

⁶ Ifi degec aposoro nga enara yeni kpedzucnema yoac imoc tembuc denegeng anggec. ⁷ Yoacua mekecma Petorongu yacma yofi deec,

“Tosofocna, bangec monnunac ngicngac, yeni neac enacfunac siduc gombung negemma negensinggegedeac Anutungo warac nenang botucfunac meisinnuec, imoc negendae. ⁸ Anutu ye uba hehengngo warac Tiri Asu nemmeec, imoc ifingoc bangec monnunac ngicngac, yeneac negenecac Tiri Asu yemmeec. ⁹ Nenang negensinggeing, ifi isoc yeni negensinggegec Anutungo ubangina dzuarec. ¹⁰ Ifi anu ngeni Anutu tobanggema Moseac dedeseri, imocac tofo kuneng Yesuac habu yeneac witiu faibeso dedae, imoc naric mi ande. Bangecfocnina nga esangabofocnina amma nenang imoc tofobibiema obohoing. ¹¹ Nga yofi negensinggedimbe, Kebu Yesungo yudangic nga bangec monnunac ngicngac, neni nenahafoc danggunuha nemmema ebicfunac mesinunuu komoc kpenide.”

¹² Ifi deu habutoa yeni engsac negemma tacgec. Nga Anutungo Pauro nga Banaba nonggo tacyemecmanu ua meoc, imocac siduc meymmeec. Yeri bangec monnunac ngicngac, yenearu negensinggegedeac faka kuhagoc nga faka mi hehena homac meoc, imoc edeyunuoc.

¹³ Siduc meymmeec wisickeu Yakobongo yoc yofi edeyunuec, “Tosofocna, deba negenggec, ¹⁴ Anutungo hanahema bangec monnunac ngicngac, yeneahunac ngicngac meyunuu yeac arengfora anggedeac sing meficgeec,* imocac yoc Simongngo dekperagi negending. ¹⁵ Negenni yeac yocngoc profete yeneac yocngoc socfungoc ande. Negenggec, mitikibiu yoc yofi ohogec fede.

¹⁶ “Neng ngade kecma dzigenema Dawidiac amabara sesuhau monggoc heigborima meseribade. ¹⁷ Nga ngic toseango Kebu ni kpacchofoc anemma meficnugecde amma bangec monnunac ngicngac, yeneng ifingoc arengfocna ambisia.” (Amosi 9:11-12)

¹⁸ Kebu ye bicngoc yoc ifia deerecngo dedenoc.’ ¹⁹ Imocac negengising amma yofi deduae, bangec monnunac ngicngac, yeneahunacngo Anutu ubanginango hoanggema kecdae, yeni ebictoa mi yemmebisina. ²⁰ Yofisac deserima kibi ohoyemmebisina, ngicngac yeneng nemunginaac sese dema wiac heiyemmekecdae, wiac wonongagoc ifia wabisia. Yeni serima kecma kaisero mi ambisia nga yamberec fusia sawagoc amma sacac segekecbisia. ²¹ Yeni Moseac yoc bic negendae. Nga imoc esea bicngoc yuda yeneng hanahema taonsoc osohakecgec. Amma imoc yofinenggac ifingoc sabata tatac nasoyau kpekpeturang amanginasoc osonegeng angandae.”

²² Anu aposoro nga kpebunggac enarafocngina amma kpebungtoa, yeni negenggec imoc naric anec. Nga yeneahunac ngic enara yohockang meisingyurugoc mong kpara Yuda, yeac kpara mong Basaba, amma Sira. Meisingyuruma yeri Pauro nga Banaba yerigoc yenhafoc Antiokia taonnu kenggedeac sueyurugoc. ²³ Amma yoackibi mong yofi dema ohoma yemmegec kenggec,

“Neni tosofocngina aposoro nga enarango bangec monggac habuunac tosofocnina Antiokia nga Siria amma Kirikia bangecfu kecdae, ngenearu yoackibi yoc faingemmedimbe.

²⁴ Wenacngerec. Neni mi sueyunumina nenearunac ngic goa yeni yenaoc ngenearu hama yoc edengunuma negen negengngina

* 15:14: Sing imoc Konerioac amau hanahema fingerec.

mesufugec negengyohoc anggec, imoc negending. ²⁵ Neni imoc negemma uba mocgu amma ngic yohockang meisingyuruma toshocnina Banaba nga Pauro yerigoc sueyuruni hadae. ²⁶ Ngic yerinoc Kebunina Yesu Kristo, yeac amma kekecngira waoc. ²⁷ Anu ngic imoc meisingyuruding, yeri hama yoac imoc enacfu dekperagingemmeec negembisia. ²⁸ Tiri Asu nga neni nenahafoc ebic goa witinginau mi faingemmenideac negenni ngereede. Ngeni singyoac yomocsac modacgecdeac faingemmeni ngereede: ²⁹ Ngicngac nemunginagoc yeneng nemungina yeneac sese dema yang heiyemmegec, ngeni imoc wama mi nebisia. Ngeni yamberec fusia sawagoc mi nebisia amma sac mi nebisia. Nga kaisero mi ambisia. Ngeni imoc sasawa wadagec ngereede.

Imocac ngeni ubangerecgcgoc kecbisia.”

³⁰ Anu kpebung yeni ngic imocnoc sueyunugec kenggec. Kengkecma yeni Antiokia kemesikema Yesuac habu Antiokia kecgoc, yeni kpedzucyunuma yoackibi imoc yemmegec. ³¹ Yemmegec memeseri yoackibi imoc hemma osoma ubangerec negenggec. ³² Amma Yuda nga Sira yeri profete kefocac yoac homac dema Yesuac habu ubangina meefaima demeseri ayemmeoc. ³³ Ifi angkefec naso wisickeu Yesuac habu yenearu dzigenebesonga turunga ruae nga kenecyoac ayecmegec kenoc. ³⁴ Nga Sirango ine ihai kecbeso negenec.

³⁵ Pauro nga Banaba yeri Antiokia taonnu uangira monggoc torokpema mekefoc. Mekefec ngic homac yenigoc memefic amma Kebuac yoac ngicngac edekpou ayemmema siduc gombungac hania dekperagiyemmeec. ³⁶ Kecma Paurongo Banaba yofi edeec, “Nerang monggoc dzigene kemma taonnu Kebuac yoac dekperagiyemmeic, ihai negen negensinggoc tosofocnina dafi kecdae, imoc kemma henngeng ambisira.” ³⁷ Ifi deu Banabango Yohane Mareko yenhafoc kenggecdeac deec. ³⁸ Nga Mareko ye warac yerigoc kengkecma Pamfiria bangecfu ua wama woraecac amma Paurongo yegoc kenggecdeac negenu mi ngereec. ³⁹ Ifi amma Banabagoc yoacngira engemmama anu wama faiemeoc. Faiemema Banabango Mareko hesicke kemma kporucwageu emma Kipiro nuclu kenoc. ⁴⁰ Nga Pauro ye Sira meu kembeso deec Yesuac habu yeneng Kebuac danggunucngo ngerearu febeso degoc kenoc. ⁴¹ Kemma yeri Siria nga Kirikia bangecfu kengkecma kpebung demeseri ayemmekenoc.

16

¹ Pauro ye kengkecma Derebe nga Ristera taonnu kenec. Anu Ristera ihai ubamereng ngic mong kefec, kpara Timoteo. Yeac nonggea yudangac nga ye Yesuac arennu toroc torokpea anu mama ye grikgic. ² Amma Yesuac habu Ristera nga Ikoniong taonnu kecgoc, yeneng Pauro yofi edegec, “Timoteo ye fakaya gombunga.” ³ Edegec Paurongo yerahafoc kenecdeac edeu naric deec. Anu yudangic bangec imohai kecgoc, yeneng Timoteo mama ye grikgic, imoc negendacgec. Imocac Paurongo yeneac amma Timoteoac sebi tosea herecgeec. ⁴ Nga yeri amaea amaea kemma aposoro nga Yerusareng habuac enarafocngina singyoac dedzege anggec, imoc tofohogecdeac Yesuac habu edeyunukenoc. ⁵ Ifi

amma ua meec kpebung yeneac negen negensing yadie. Nga wencacsoc bangec monnunac ngicngac, yeneng aposoro yenearu kemma torokpekegec homac angcec.

⁶ Asia bangectoau yoac dekperagiyemmebeso degec Tiri Asungo kpetariyemmeu Firigia nga Garatia bangec eng ferecgema kenggec. ⁷ Kengkecma Misia bangec nga Asia bangec botucngirau namma Bitinia bangecfu kembeso degec Yesuac Asungo kpae heiyemmeec. ⁸ Imocac yeni Misia bangec ferahema kengkecma Troa taonnu kemegec. ⁹ Ihai sikema tofocnac imohai Paurongo onga mong yofi henec, Makedoniangic mongngo yearu fingeccma namma desambic ammima yofi edeec, "Ge dokutoa ferecgema Makedonia bangecfu hama meficnununubesena." ¹⁰ Pauro ye wiac imoc henu Anutungo neni Makedonia bangecfu kemma siduc gombung dekperagiyemmenideac kpacnude, ifi negentegeccma Troa wanideac bic efaiing.

¹¹ Efaima kporucwageu emma Troa wama ferecgema kengkecma Samotrake nucfu kensikeing. Kensikema wereckengau imohacnac kengkecma Neapori taonnu sikeing. ¹² Sikema ihai wageunac mama hanising kengkecma Firipi taonnu sikeing. Imoc Makedonia bangecto imocac taongyada. Romangic yeneng warac bangec imoc megec. Anu taong imohai uameme goa kecmina ¹³ sabata naso anu taong odanagu wegenacfu doku mong feec, imohai yofi dema kemeing, "Ngicngac numuandae, yeneac tacyac mong doku tegiau fede me kpac, imoc kemema henni." Ifi dema kemema ngac kpedzucnema kecmagec meficyunuma matacma yenigoc yoac yoac aning. ¹⁴ Yeneac botucfunac ngac mong Tiatira taonnunac kpara Ridia, ye finacama mingina nga kporuc saccac faikefec. Ye Anutu eweheimima kefu Kebungo ubea mekperagi Pauroac yoac kedzac kpema negenec. ¹⁵ Amma ye yengena nga arengfora mitidoku nadzicma yofi derecgenemmeec, "Ngeni negennugec ni Kebu fora negensingeanduaeu neac amau erema nigoc tacyac ambisia." Ifi dema ngombonunuu ening.

¹⁶ Naso monnu numukegec, imohai monggoc kememina ihai wanac naroang mongngo meficnunuec. Naroang ye yafingagoc kecma ngicngac yeneac kpefingdede kefec. Ifi amma ngic mingingfora hiedzotoa kirecgeyemmekefec.* ¹⁷ Anu yennoc meficnunuma Pauro nga neni modacnunuma kpacma arohoec, "Ngic yomocngo Anutu Engenatoa, yeac enac tofoc tofoho nga kopocsicac ebicfunac mesi mesi amma komoc kpegecdeac sing mong derecgenemmedacgec ngeni sing imohai komoc kpegecde." ¹⁸ Faka imoc wencacsoc anemmekefu Paurongo imocac modzea tiu sisirema dzigene yafing yofi edeec, "Ni Yesu Kristo yeac kpacfu demekiri amma edeguba, ge ngac hereunac erema kenna." Ifi deu ye imohaingoc erema kenec.

¹⁹ Kenu ngac mingingfora yeni hiedzongina fingeccyemmeande, imoc kpac anu negemma Pauro nga Sira mendangyuruma kpedziyuruma yoacfu faiyurugecdeac kia yeneac amasobennu kenggec. ²⁰ Kemma kia yenearu faiyuruma yofi degec, "Yeri yudangicngo amaninau dzomu meficgema tacyacnina memanganedape. ²¹ Amma faka goa furia romangic nenaoc menideac kpaeyoac dedea fede, imocnoc mema modacdacnideac edenunudape."

* **16:16:** Ngicngo bereckasi bummeandimbe isoc naroang ifi bummegec. Naso imohai yenearu faka ifia feec.

²² Ifi degec ngichabutoango uba mocgu amma herebu negengyecmegec. Negengyecmegec kiango deu ngakpingira kucbiric hesigec. Hesima dzikacngo yurugec. ²³ Dzikacngo homac kperec merecgeyuruma witicamau faiyuruma garengngo nagu seria heima gombunga yombong garengyuruudeac edegec. ²⁴ Yoac seria ifia edegecac amma ye witicama mana ungguruha monnu faiyuruma haningira ic hendzic hendzirau faiu kindanggeu feoc.

²⁵ Tofocnac dzongiau Pauro nga Sira yeri Anutu yegec nunumu ammioc. Ammioc witicngic goango kedzac kpema negengyecmegec. ²⁶ Negengyecmemagec, imohaingoc usoctoa kuhagoc meu witicama kpemindzaheu naguya bic anggedarec amma ngic sasawa witicngina fotockedarec. ²⁷ Anu witicama garengngo gauunac kpidohoma yacma nagu anggema nandaru hemma, yofi negenec, "Witicngic woradau." ifi negemma wasaibeanga taima ewehomebeso anu ²⁸ Paurongo kungengngoc kpacma deec, "Ge sebiga mi kpena, neni hafoangoc taddimbe."

²⁹ Ifi deu gareng ye arengfora deu kifa migec ama manau emma dzonong fede fede amma Pauro nga Sira yereac haniu makpema feec. ³⁰ Amma yacma ama manaunac hesicyuru mama kpesiyecmeec, "Ng-ickunenghocna, ni dafi amma komoc kpebade?" ³¹ Ifi deu yereng yofi edeoc, "Ge nga arengfocga ngeni Kebu Yesu Kristo negensinggegec yeng ebicfunac mesingunuu komoc kpegecde." ³² Ifi dema ye nga arengfora Kebuac yoac edeyunuoc. ³³ Edeyunuec gareng ye yacma tofocnac imohaingoc amau emma kubecngira dzuacsangohe ayecmema deu yengena nga arengfora doku nadzicgec. ³⁴ Nadzicgec wisickeu yengena ama manau faiyuruma deu yaka gombunga mengerema yemecgec neoc. Anu ye nga arengfora yeni Anutuac ngic anggecac ubangina ngereeu sogaiגע.

³⁵ Ama wereckenu kia yeneng witicama gareng ngic yohockang yungecyuruudeac keracnatang sueyunugec. ³⁶ Sueyunugec garengngo yoac imoc negemma Pauro yofi edeoc, "Ni fainguruba kenecdeac kia yeneng yoac faigec hade. Imocac ngeri mama kemma ruaegoc kecbesera." ³⁷ Ifi deu Paurongo yofi edeoc, "Neri romangic arennu torokpema kecde, yeni hanianira mi negendacma ngic kicfu eng dzikacngo nuruma witicamau fainurugec. Nga yoc waic waic suenurugecac negendae, imoc naric kpac. Yeni yenaoc hama hesicnurugec kendede."

³⁸ Anu Paurongo yoac ifi deu keracnatang yeni dzigene kemma kia yoac yofi edeyunugec, "Ngic yeri romangic arennunacngo kec-dape." Ifi degec yeni siduc imoc negemma damuyunuu kengec amma ³⁹ ngihoc yerearu hama demembanang ayecmema witicamaunac hesicyuru mama amangina wama kenecdeac edeyurugec. ⁴⁰ Ifi edeyurugec yeri witicamaunac mama Ridia yeac amau emma Yesuac habu yenemma demeseri ayemmema kenoc.

17

¹ Pauro nga Sira yeri Amfipori nga Aporonia taong ferecgema Tesaronike taonnu kenoc. Nga ihai yudangic yeneac kpekpeturang ama mong tarec. ² Nga Paurongo angande, ifi amma kpekpeturang amanginau emma sabata naso harebec yenigoc Anutuac yoac denegeng anggec. ³ Ifi amma yoac yofi dema mitikibiu yoac edzacyunuma

deireckeyemmeec, “Messiango kpendzeng kpekecma homema mong-goc gborima yarude, imoc mitikibiu dedea fede. Amma Yesu yennoc Messia, imoc dekperagikecduae.” ⁴ Ye ifi seria deireckeyemmeu yudangic goango ireckema Pauro nga Sira, yerearu kpeketahegec. Nga griknigic Anutu eweheimima kecandae nga ngac kuneng yeni homacngo yerearu torokpegec.

⁵ Anu ngic homacngo siduc gombung negenggec yudangic yeneng keracmangang ayemmema kpedzaroc sobennu kemma yarengic kpacyunugec. Kpacyunuma taonnu dzomugerec meficgema Yasonggac amau Pauro nga Sira taroc, imohai kpedzucnedacgec. Kpedzucnedacma ngihoc meyuruma ngic yeneac botucfu faiyurubesonga degec. ⁶ Dema hofocyuruma Yasong nga Yesuac habuunac goa meyunuma amaac enarameme yeneac kicfu kpedziyunuma kenggec. Imoc yofi dema aro aro kenggec, “Bangeha bangeha dzomugerec meficgema ngicuba miacyemmeandae, ngic imongonoc nenearu ifingoc hadau. ⁷ Haec Yasonggo ama heiyemeru tacdape. Yeri Ngictau Sisaac dedeseriyoac kpema ngictau furia mong kpara Yesu, ye kpanggema dedape.” ⁸ Yeni yoac ifi dema amangic nga enara wosongina megec. ⁹ Ifi anu gareng yeni Yasong nga tosofora ayemmegec sebingina kaso kpema hiedzo faigec wayunugec kenggec.

¹⁰ Ama toforeu Yesuac habu yeneng imohaingoc Pauro nga Sira Berea taonnu sueyurugec kenoc. Kemma ihai yudangic yeneac kpekpeturang amau emma siduc gombung deoc. ¹¹ Deec taong imocac yudangic yeni fakangina nga angammemengina kpacgoc nga Tesaronike yeneac faka isoc kpahac, imocac enacyoac ubaefac hafoangoc negemma hoanggegec. Amma yoacngira ikoha me fora dema wenaha wenaha mitikibi osoma deusu anggec. ¹² Ifiac amma yudangic yenearunac homacngo Yesu negensinggegec amma griknigic nga griknigac kuneng homacngo yerearu torokpegec.

¹³ Torokpegec Paurongo Berea taonnu Anutuac yoac dekperagi siduc imocngo Tesaronike kenu yudangic yeneng negenggec. Negemma Berea hama habutoa imoc demanganema herengina miacgec. ¹⁴ Ifi anggec Yesuac habu yeneng imohaingoc Pauro kondunnu suegec kemeec. Nga Sira nga Timoteo yeri ihaingoc kefoc. ¹⁵ Anu ngic yeneng Pauro hesicke kengkecma Ateng taonnu faigec. Faigec yeng Sira nga Timoteo bic haecdeac edeyunuu ngic yeni dzigenegec.

¹⁶ Pauro ye Ateng taonnu yereac tomai kefec. Nga nemuonga wakemangoc tackenggec ye imoc hemma ubahodung kuneng negenec. ¹⁷ Amma ye yudangic yeneac kpekpeturang amau emma yudangic yenang nga griknigic goa yudangic yenearu torokpema kegec, yeni yenhafoc mitiac denegeng anggec. Amma ye ifingoc wenaha wenaha kpedzaroc sobennu kemma ngic tacgec, yenigoc miti denegeng anggec. ¹⁸ Anu taong imohai kekecac hania negen negengngic kegec, kpacngina epikuengic nga stoikengic. Ngic imoc yeneng Paurogoc yoac demereng anggec goango Pauroac yofi degec, “Ngic imoc yennoc yadi yadima yoac debeso ande, imoc mi negendimbe.” ifi degec toseango yofi degec, “Ye nemu furiaac dedekperagi ngic.” Paurongo Yesuac siduc nga homec-funac yacyac, yoac imoc deecac yeni ifi degec. ¹⁹ Ifi dema sobengtoa

mong kpara Areopage ihai hesicke emma degec,* “Ge yoac furia denec, imoc naric edenunubesena. ²⁰ Yoac imoc kedzacnina furia, imocac ge haniagoc dena negembeso anemme.” ²¹ Ateng ngic kuric nga ama mingina sasawa, yeni yoacsiduc furia negemma yoac imocsac denegeng amma siduc homac angkegec.

²² Ifi anu Pauro ye Areopage tutumang botucfu namma ngic yofi edeyunuec, “Ateng ngic, ni wiac sasawa hemma haniangina yofi hentegecduae, ngeni nemu hania hania homac ewehieyemmema yeneac faka hania hania mekecdae. ²³ Ni taongnginau kengha amma nemuon-gafocngina yenengkecma arata monnu kibi yofi oho ohoya feu henai, ‘Nemu mi hennegeng angana, yeac arata.’ Nga nemu imoc mi negemma ewehimiandae, yeac hania dekperagingemmeba negenggec.

²⁴ Anutu yennoc bangectoa bangec nga wiac sasawa ihai fede, imoc meficgema witiau wiac sasawa faidarec, yeng bangec nga kurumeng imocac mingina kecde. Ye womong ngic maringo memea, imohai tacyac mi angkecde. ²⁵ Amma wiac mong hoforu ngicngo ua mema meficgem-inade, imoc mi fede, kpac. Ye yengenaoc kekec nga asu amma wiac sasawa ngic yemmekecde. ²⁶ Amma ngic mocgu meficgema deu yearunac ngic bangeha bangeha nga habuya habuya fingecsahe kegecdeac deec. Amma naso nga kpete, imoc yengngoc deyemmec. ²⁷ Nga ngic yeni yenaoc ubanginango Kebu yengena hofocma meficgeandae, ye imoc negensima ifi anec. Foracngoc, ye hereau kpac, ye ngic nenang botucfu kecde. ²⁸ Nga yennoc kekecninaac hania, nenang yeac kucfu kecma angammeme angkecdimbe. Amma ngeneac negen negengngic goango yofinoc degec, ‘Nenang Anutuarunac fingering.’

²⁹ Anu nenang Anutuarunac, imocac amma ngic yeni ubau negemma gol me siriwa me hocngo marikibi meandae, Anutungo ifi isoc ande, imoc mi negensibisia. Anutu ye kuctoa mingina. ³⁰ Ngeni warac wiac imoc mi negentegecgecac Anutungo hemma imocac yoara mi deec. Yaguc ine bangeha bangeha ngicngac sasawa ubangina dzigeneudeac demeseri ayemmekecde. ³¹ Yeng bicngoc naso mong deec, imoc fede. Naso imohai bangeha bangeha ngicngac hanianina desima turunga dindingac merennemmeude. Amma ngic mong ye ua imocnoc meudeac demiec, ye ngic imoc edzacnunuudeac homecfunac megboriu yarec.”

³² Anu Pauro ye homecfunac yacyac, imocac yoac deu goango demembaic ammigeac nga goango degec, “Yoac imoc naso monnu dena monggoc negembisina.” ³³ Ifi degec Paurongo wayunuma kenec. ³⁴ Anu ngic goango ine Pauroaru kpeketahema Yesu negensinggec. Imoc yenearunac desi desi ngickuneng mong kpara Dionisio, ye Areopageac memba mong nga ngac mong kpara Damari, amma ngicngac goa.

18

¹ Paurongo uaya mesima Ateng wama Korinti taonnu kenec. ² Ihai yudangic mong meficgeec kpara Akpira, ye Ponto bangecfu fingerec. Amma ye enema Prisika yegoc Itaria bangecfu kecmaec ngictau Sisa Kraudiongo yudangicngac Roma taonnu kegec, yeneac dedeseriyoac dema sueyunuu kendacgec. Imocac yeri Roma wama Korinti taonnu

* **17:19:** Areopage bangec ihai kpekpeturang ama mong feec. Yeni ihai kpeturanggema yoac hania hania denegeng angkegec.

gbori gbori hama kefoc. Anu Paurongo yerearu kenec. ³ Pauro ye serima memengic nga Akpira ye ua imocngoc mekefecac ye ameau tacyac amma meficgeu yerahafoc hiedzo memeac ua imoc mekefoc. ⁴ Meecma Paurongo sabata tatac nasosoc yudangic yeneac kpekpeturang amau emma yudangic nga grikgic denegeng ammagec yoac deireckeyem-meec.

⁵ Anu Sira nga Timoteo yeri Makedonia bangecfunac haec Paurongo ua goa wama siduc gombung dedeac hombananga kefec. Amma yudangic yoac deireckeyemmekefec, imoc yofi, “Yesu ye Messianoc.” ⁶ Ifi ayemmeu yeni yoara surema deendema ammigec yeng fakangina wama wambaya kpeihaiu yube mau yofi edeyunuec, “Ngeneac sacngo ngenang orucfu habeso. Nga kopocsicnginaac turunga neac mi anude, imoc ngenang anude. Imocac yaguc wangunuma bangec monnunac ngicngac, yenearu kembade.”

⁷ Paurongo ifi dema yuda yeneac kpekpeturang ama wama ngic mong kpara Titio Yusto, yeac amau emma tacyac anec. Ngic imoc ye Anutu eweheimima kefec nga amea imoc yudangic yeneac kpekpeturang ama tegiau tarec. ⁸ Nga yudangic yeneac kpekpeturang amaac gareng kpara Krispo, ye nga arengfora yeni Yesu negensinggecec. Nga Korinti ngicngac homacngo Kebu negensinggema mitidoku nadzicgec.

⁹ Anu Tofocnac monnu Kebungo Pauro ongau yoac yofi edeec, “Ni nanggegubade, imocac amma kengec amma enackidzic mi ambesena, ge serima kecma enacyoacna debesena. ¹⁰ Neac ngichabutoa taong yomohai kecdaeac ngic yeneng gumeme mi anggecde.” ¹¹ Ifi edeu Paurongo kifa mocgu nga noboha ihai tacma Anutuac yoac ngicngac edekpou ayemmeec.

¹² Gariong ye Akaia bangecfu kiatoa kecmanu yudangic yeni uba mocgu amma Pauro ngaba ammima yoacfu mekenggec. ¹³ Mekemma kiaru nesunggema yofi edegec, “Ngic yomoc ye dedeseriyoacnina kpeande. Ye sing mong tima Anutu eweheimigecdeac ngic fenggeyunuande.”

¹⁴ Edegec Paurongo enacefac amma yoac debeso ammanu Gari-ongngo yudangic yofi edeyunuec, “O yudangic, ngic ye kopocsic ebiria meficgebac dede yoacngina naric negembai. ¹⁵ Nga ngeni ine ngenang edekpouyoac nga kpac hania hania amma singngina imocac yoacngina engemmama andeac ngenaoc desibisia. Yoac ifia neng naric mi desibade, imoc neac ua kpahac.” ¹⁶ Ifi dema yoacfunac kisangyunu magec. ¹⁷ Mama yeni uba mocgu amma kpekpeturang ama imocac gareng Sostene kiaac kicfu kpegec kiango imoc hemma yohoc bahoc anec.

¹⁸ Paurongo Korinti kecma Yesuac habu dekpemac ayemmema Siria bangecfu kenudeac Kengkereai taonnu kemema wageu enec. Amma Prisika nga Akpira yerigoc yenahafoc kenggec. Kemma ye Anutugoc dedeseri deecac Kengkereai ihai orucdzoea merecgema wedzerec. ¹⁹ Yeni Efeso taonnu sikema Paurongo Akpira nga Prisika wayuruma yudangic yeneac kpekpeturang amau emma yenigoc Anutuac enacyoac denegeng anggec. ²⁰ Amma yudangic yenigoc kefudeac desambic ammigec ye imoc wama yenigoc yoac yofi dedzege anec. ²¹ “Anutungo negennende isoc ni ngenearu monggoc dzigenebade.” ifi dema Efeso taong wama wageu monggoc emma kenec. ²² Kengkecma Kaisarea

sikema kpebung yenearu emma yenigoc yoac yoac amma Antiokia kemec.

²³ Paurongo Antiokia imohai naso goau kefec. Kecma taong imoc wama Garatia nga Firigia bangec yerecgema Yesuac habu demeseri ayemmema kenec.

²⁴ Naso imohai Efeso taonnu yudangic mong haec, kpara Aporo. Ye Aresandria taonnu fingecma kibiamatoa mesima mitikibiu yoac oho ohoya fec, imocac hania negentegecdarec. ²⁵ Ye Kebuac enacyoac kpoumigecc negenec. Anu ye Yohaneac dokunadzic, imocac sirihac negenec. Nga ye Yesuac sing gerec gerehagoc tongganangngoc deec.*

²⁶ Ye yudangic yeneac kpekpeturang amau siduc gombung kengeha kpac edeyunuec. Amma ihai siduc gombung deu Prisika nga Akpira yeri yoara negemma hoanggema Anutuac sing gboria tongganang deireck-emioc.

²⁷ Nga Aporo ye Akaia bangecfu kembeso deu Yesuac habu yeni demeseri ammima Yesuac kpebung edi kecgoc, yeneac kibi yofi ohogoc, “Ngic yomoc ye ngenearu hau ngeneng ama heimibisia.” ifi ohomigec mekengkecma ihai sikeec. Sikeu Anutungo ngicngac danggunuha yem-meu Yesu negensinggekecgoc, yenearu kemma homac meficyunukefec. ²⁸ Ye didiu yombong yoac kucgoc yudangic dedzameyunuma yofi dekperagiec, “Yesu yennoc Messia.” Ye mitikibigoc yoac imoc dema edzacyunuu ubangina kuha maec.

19

¹ Aporo ye Korinti taonnu kecmanu Paurongo sifecfusing ferecge kengkecma Efeso sikema Yesuac habu goa meficyunuma ² kpesiyemmeec, “Ngeni Yesu negensinggema Tiri Asugoc anggec me kpac?” ifi deu yeneng degec, “Kpac, Tiri Asu kecede, siduc ifia mong mi negening.” ³ Ifi degec monggoc kpesiyemmeec, “Anu ngeni noc mitidoku nadzicgec?” deu yofi degec, “Neni Yohaneac mitidoku nadziring.”

⁴ Ifi degec Paurongo yofi edeyunuec, “Yohanengo ngic ubangina dzigeneudeac doku nadzicyemmema yofi edeyunuec, ‘Ngadenau hama kecede, ngeni ye negensinggebisia.’ ye yoac imoc Yesuac negemma deec.” ⁵ Ngic yeni yoac imoc negemma Kebu Yesuac kpacfu mitidoku nadzicgec. ⁶ Mitidoku nadzicgec Paurongo maria sebinginau faiu Tiri Asungo yenearu maec. Mama ubangina wakeu yeni nedzarangyoac nga profeteyoac degec. ⁷ Ngic ifi anggec, yeneac kpetengina 12 isoc anec.

⁸ Paurongo yudangic yeneac kpekpeturang amau emma kengeha kpac kecma afo harebec siduc gombung dekperagiyemmekefec. Amma ye Anutuac eucererenggac hania yenigoc demereng angemema defengge ayemmeec. ⁹ Ifi anu ngic goa yeni ubaseri amma Yesuac sing gombung ngadehema ngicngac habutoa yeneac kicfu imoc demanganegoc Paurongo wayunuec. Wayunuma Yesuac habu kpedzucyunuma wenacsoc ngic mong kpara Tirano, yeac kpoukpou amau siduc gombung dekpou ayemmekefec. ¹⁰ Ye kifa yohockang ifi kecmanu Asia bangectoau yudangic nga griknigic ifingoc Kebuac yoac negendagec.

¹¹ Nga Anutungo Pauro nonggo tacmimanu faka kiwa morora kuhagoc meec. ¹² Paurongo uakporuc nga keremmeme mekefec, ngicngac yeni

* **18:25:** Ngicngac yeni Yesuac enac tofoc tofoho anggecdeac Anutu Manggac nga Medac amma Tiri Asu yeneac kpacfu dokunadzic monggoc ambisia. Yohaneac dokunadzic imoc soha mi anec, imocac dedea, imoc mi negentegec.

imoc mema hafeigoc yenearu mekenggec, yeneng imoc kpeserema ngereegec nga asu mangana herenginaunac erema woragec.

¹³ Yudangic goa bangec yerecgema asu mangana yunukporac anggec, yenearunac ngic goango ngicngac asu manganagoc yeneac witiu Yesuac kpac kpacma tobanggema ua yofi mema degec, “Yesu kpacsiduha Paurongo dekperagiande, ge ngic yeac kpacfu worabesena.” ¹⁴ Amma yudangic mong kpara Skewa, ye womong gareng enara kefec nga yeac medacfora 7 yeni ifinoc anggec. ¹⁵ Ifi amma degec asumanganango yoac yofi merengyemmeec, “Yesu negenduae amma Pauro ifingoc negenduae. Anu ngeni merac?” ¹⁶ Ifi dema ngic asu manganagocngo kucgoc yacma wasai mema medac sasawa yunudacma ngakpingina mesuc kpesuc mema sebingina merecgeu yeni sac nadzicma senggang yacma amaunac mama woragec.

¹⁷ Anu Efeso taonnu yudangic nga grikgic yeni imocac siduc negendacma kucngina mau dzonong fede fede anggec. Ifi amma Kebu Yesu afehema dengeregec. ¹⁸ Dengerema ngicngac Yesu negensinggegec, yenearunac homacngo sikema angammemengina mangana angkecgec, imoc nonongkac deficgedacgec. ¹⁹ Deficgegec ngicngac homacngo warac bangecac hadehadegoc faka megec, yeni kibingina kpeturanggema ngic yeneac kicfu faigec gerecfu dzeec.* Kpeturanggema faigec dzeec, kibi imoc ngic 10 yeneng kifa 16 kampani ua mema ua bummegecde, dzo kpetea imocacsoc anec. ²⁰ Nga yeni ifi anggec Kebuac yoacsiducngo kucgoc fingectegecma noboc noboc sokoma kenec.

²¹ Paurongo mising ua imoc mesidacma yofi deec, “Asungo ubanau negen negeng nendeac Makedonia nga Akaia bangec ferecgema Yerusarennu kemma tacba wisickeu Roma taonnu kembesare.” ²² Ifi dema memefihora Timoteo nga Erasto sueyuruu Makedonia bangecfu waraima kenoc. Nga yengena ine Asia bangecfu monggoc kapia torokpema kefec.

²³ Naso imohai Efeso taonnu Yesuac yoacsiducac amma kpeborongtoa fingerec. ²⁴ Imoc yofi: Siritwango marikibimemengic mong kefec kpara Demetrio, yeng Atemis nemu womonggac ongea kaptic kaptic siritwango meu enu ngic yeni bummekecgec. Bummegec ye nga ua ngic tosofora hiedzo homac kirecgeyemmekefec. ²⁵ Demetrio ngic ngic tosofora nga marikibimemengic sasawa kpedzucyunuma yofi edeyunuec, “Ngicwiac, ngeni uanina imocngo dzofinac meficgenemmeande, imoc negendae. ²⁶ Nga ngic mong hama kecde kpara Pauro, yeac hania negendae. Ye Efeso amaunac nga Asia bangec goaunac ngic noc efea fenggeyunuma uba mesufu ayemmema yofi edeyunuande, ‘Nemuonga ngicmaringo memea, imoc wiac fora kpahac.’ ²⁷ Yeng ifi anu uanina kuha mabacac nga imocsac kpac. Nemutoanina Atemis yeac womong efaibacac amma Atemis yengena kpacsiduha kuha madabacac. Anu Asia bangecfunac nga bangec noboc nobocnac ngic yenhafoc eweheimiandae amma siduha dafi kpac anude, imoc obohode.”

²⁸ Demetrio yeng yoac ifi edeyunuu yeni herebu kuneng negemma arohoma yofi degec, “Efeso yeneac Atemis ye engenatoa!” ²⁹ Ifi amma ngic homacngo yenearu torokpema taong wakema dzomu gerehagoc meficgebesonga kpeketurangsobennu yenhafoc nedzima kendacgec.

* **19:19:** Drakma 50 tauseng nande nga drakma mocgu, imoc uameme mocguac uabung.

Amma Makedonianac ngic yohockang Pauro modaroc, kpacngira Gaio nga Aristako, yeri meyoruma kpedziyuru kenggec. ³⁰ Nga Paurongo ifi negemma ngic kpekpeturannu kembeso deu Yesuac habu yeneng segeregec. ³¹ Amma prowinsiac ngickuneng goa Pauroac toso kegec, yeneng ifingoc kpekpeturang sobennu mi kenudeac dederacyoac yearu faigec kenec.

³² Nga kpekpeturang ihai ngicngac yeneng yoacorong homac anggec yoac sufudarec. Sufudaru goatoango “Hania damocac yei hama nandimbe?” ifi dema obohogec. ³³ Obahoma nammagec yudangic tosongina mong kpara Aresande, ye ngichabutoa botucnginau nammanu deede ammigec yoac dzaeu emma yoac demendzic anudeac ngic maribarac kpouyemmeec. ³⁴ Enu ngic yeneng ye yudangic, ifi hentegecma yenhafoc aua yohockang ferahema arohoma yofi degec, “Efeso yeneac Atemis ye engenatoa.”

³⁵ Ifi angkecmagec Efeso taonggac kibi oho ohongicngo hama yofi edeyunuec, “Ngeni waickema tacdagec! Efeso ngicngac ngeni negenggec, Atemistoaninaac ongea nga womonga henggareng angkecdimbe. Amma yeac onga sawaunac maec, imoc bangectoa bangecac ngicngac sasawango negendacdae. ³⁶ Imocac ngeni ubangina mau faka sicsauc mi ambisia. ³⁷ Anu ngic yohockang meyoru hadae, yeri nemuninaac womonnunac wiac mong hamangec mi medaoc me Atemis mi emmidaoc. ³⁸ Demetrio nga ua ngic ogofora yeni ngic monggac negenggec manganedeu ye yoacfu faibisia. Anu yoacfu faifaia, imocac naso fede amma kia kecdae. Ebicngina imoc yenearu mekemma yoacfu faiemebisia. ³⁹ Me ngenang yoac mong fedeu enarameme yeneac kpekpedzucfu mekenggec demengere ambisia.

⁴⁰ Ebicnina yofi fede, ngeni yaguc dzomugerec anggecac amma yoacfu fainunubauac. Dzomugerec meficgegec hania kpacfu ngickuneng hagecde isoc yoacac obohogecde.” ⁴¹ Kibi oho ohongicngo yoac ifi dema sueyunuu kenggec.

20

¹ Yoac orongtoa kpac anu Paurongo Yesuac habu heitaiyunuu hagec. Hagec dederegec ayemmema meseriyunuma maringina mema Makedonia bangecfu kenec. ² Kemma bangec imoc ferecgema Yesuac habu tackenggec, yeneac negen negeng midima demeseriyoac homac ayem-mekenec. Kengkecma Grik bangecfu kemma ³ ihai afo harebec kefec. Kecma kondunnu kemema wageusing Siria bangecfu kembeso deu yudangic yeneng ngabayoac dema dekiric anggec ye Makedonia bangecfusing dzigeneudeac negemma kenec. ⁴ Anu ngic yofigucngo sinnu Pauro modackenggec: Piroac medac Sopate Bereanac nga Aristako nga Sekundo yeri Tesaronikenac, amma Gaio Derebenac nga Timoteo nga Tikiko amma Tirofimo, yeri Asia bangec dumbengaunac.* ⁵ Ngic imoc yeneng waraima Troa taonnu tomainina kegec. ⁶ Tomainina kecmagec neni ine ic sogong yisya kpac nene, imocac tacnegennaso wisickeu Firipinac wage meing. Wage mema wenac 5 kengkecma Troa taonnu kemma ihai uameme 7 kefing.

* **20:4:** Rukango kibi yomoc ohoec, yeng Paurogoc Makedonia bangecfu earoc.

7 Anu neni sondau maung nenideac kpedzucneni Paurongo wereckengau kenudeac negemma Anutuac enacyoac edeyunuma kefec. 8 Edeyunukecmanu tofocnac dzongineu amamana wi taring, imohai kifa homac dzeec. 9 Anu Paurongo yoacherec deu medac mong kpara Eutiko, ye gauac turic takecma nigeckpeu titing houhouyau ferecgema bangecfu kemema kpema feec. Femanu miacgec homemea anec. Ye ama mana harebec witiau wi, ihacnac makpeec. 10 Makpeu Paurongo kemema medac witiau foforahema fema ngicngac yofi edeyunuec, "Medac ye gbori fedeac ngeni kiacma mi ewehomegec." 11 Ifi dema ama manau emma maung gumecyunuma yenigoc yaka neec. Neu wisickeu yenigoc mitiac denegeng amma kecmanu ama wereckenu wayunuma kenec. 12 Ngic yeni ine medac gboriu ameau hesicke kemma wosongina nomaneu ubangerec negenggec.

13 Anu goa neneng Paurogoc Aso taonnu eacnideac suenunuu kporuc wageu emma kenni yengena ine hanising haec, yeng areng ifi faiec. 14 Hama ihai meficnununuma wageu ereu neni nenahafoc kengkecma Mitirene taonnu kensikeing. 15 Ihanac kengkecma wereckenu dzintau Kio nucfu kemma kondung ferecgema mitiwocfu Samo nucfu kening. Ihanac seikponoc Mirete taonnu kensikeing. 16 Paurongo pentekos tatac nasou Yerusarennu bic tarudeac deec. Nga neni Asia bangec dumbengau tacmina naso segebac Efeso eng ferecge kengkecma Mirete sikeec.

17 Sikema ihai namma Efeso yoac faiu kenu kpebung enarafocngina hagec. 18 Hagec Paurongo yoac yofi edeyunuec, "Ni Asia bangecfu hama ngenearu uana dafi hanahema mekefai, imoc haniaunacngoc negenghaandae. 19 Ni memaemeyombonggema Kebuac enac tofoc tofoho kecbare yudangic yeneng ngaba dekiric anemmagec kiacubahodung-goc nga faitobannu kefai. 20 Anu yoac desahengemmema mong mi medadanggeba feec. Nga ngeni ngeregecdeac yoac homac ngicngac amasobengnginau nga amea amea kpoungemmekenai.

21 Ni bic seria kpoungemmeba yudangic nga griknigic ubamereng amma Anutuaru kemma Kebunina Yesu negensinggegecdeac ubana kuha mi mamau dekperagingemmekefai. 22 Anu yoc Asungo ubanau derecgenendeac Yerusarennu kenduae. Kemba faka mong dafia ihai fingecnenude, imoc mi negenghomeduae. 23 Ni yofisac negenduae, witicama nga kpendzengngo edi tomaina fede, imoc amasoc haba Tiri Asungo deficgenengkecde. 24 Deficgenenu ni ine neanna kekecnaac negemba buma engena mi angande. Ni eng sing derecgenenna timodacbadeac anengande. Nga Anutu danggunuhaac siduc gombung desahebadeac Kebu Yesungo denenec, ua imoc mekecma mesibadeac ubana ande.

25 Amma yomoc deba negenggec, ni Kebuac eucererenggac yoacsiduc ngicngac botucnginau dekperagingemmeba negengandae, ngeneng ngade kecma kicna monggoc mi henggecde. 26-27 Anutungo yoac sasawa derecgenemmeande, imoc hafoangoc edengunuai, imohacnac wiac mong mi waba feec. Imocac yaguc kedzac hesari angemmeba negenggec: mongngo ngenearunac sufuudeu kopocsihaac turunga nearu mi feude.

28 Ngeni ngenang garengemema Anutuac kpebung gombunga garengyunudacbisia. Ye yengena sacngo bummengunuec nga Tiri Asungo kpebung yeneac enara kecgecdeac meisingngunuecac ngeni

ramagareng isoc Kebuac kpebungfora yenenggareng ambisia. ²⁹ Ni yofi negenduae: Ni wangunuba katekasi enaragocngo ngenearu hama rama memanganengunubeso anggecde. ³⁰ Amma ngenang botucfunac ngic fingeema yoac fora denggbaringgema Yesuac habu goa utac mengunugecdeac anggecde. ³¹ Ngeni imocac negentegecma efaima kecbisia. Ni kifa harebec hadzing tofocnac kiacubamanganggac nonosaeng tembuc tembuc dema gorongina kpekefai, imoc wagec mi maec, imocac ngeni uana imoc negensima kecbisia.

³² Ni Kebuac mariu faingunuduae amma yeac danggunucyoac gombungau kpedzucngunuma faingunuduae. Imocngo kuc megecdeac meseringunuu ngeni ngicngac kpetiac kekec megec kecdae, yenigoc ngenahafoc maridzoming megecde. ³³ Anu ni ngenigoc kecma hiedzoac dewaidzoc mi angemmema ³⁴ marinango ua meba hiedzo kirecgenemmeu neanna nga ngicfocna iwainina bummeing, ngeni imoc bic negendae. ³⁵ Uana sasawa mekefai, imohai yofi kpoungemmeai: Ngeni makpekpea meficyunugecdeac ua kucgoc mebisia. Kebu Yesungo yoac yofi deec, 'Ge ubangerecfu ogoga wiac mong minade, imocac ubangerec buma kuneng gearu fingerude. Nga ubangerecfu ogogango wiac mong genude, imocac ubangerec buma gearu efea fingerude.' yoac imoc mi nigecongubeso."

³⁶ Paurongo yoac ifi desima yenigoc fafoc heima numuec. ³⁷ Numuu wisickeu negemma kiachodung kiaru yeni hoanggema titikokoc ammigecc. ³⁸ Ye warac yoac mong yofi edeyunuec, "Ngeni kicmesuna monggoc mi henggecde." Imocac yeni ubahodungtoa negemma hesicke kemma wageu faigec emma kenec.

21

¹ Neni wayunuma kporucwageu emma Ko nucfu kemma wereckengau Rodo nucfu kemma Patara taonnu sikeing. ² Ihai kporucwage mong Foiniki bangecfu kenudeac efaimanu meficgema ihai emma kening. ³ Kengkecma Kipiro nuc kanaugeng taru hemma ferahadacma Siria bangectoaugeng kengkefec. Nga wagengo Tiro taonnu sikema finac ihai faiudeac kenec. ⁴ Faimanu neni amau emma Yesuac habu meficyunuma yenigoc wenac 7 kefing. Kecmina Asungo meyunuu yeni Pauroac goroyoac dema Yerusarennu mi kenudeac degec. ⁵ Anu kekeng nasonina wegeneu ngicngac nambaracfocnginagoc hesicnunugec nenahafoc taong wama kondung tegiau kemeing. Kemema sangiu fafoc heima numuing. ⁶ Numuni wisickeu marimeme amma wageu emmina yeni amau dzigenegec.

⁷ Tirounac kengkecma Toremai taonnu sikemina wageu kekeng imoc wisickeec. Wisickeu neni Yesuac habu ihai yugucyunuma wenac mocgu yenigoc taring. ⁸ Wereckengau kengkecma Kaisarea sikema Yesuac siducedede Firipo meficgeing. Firipo ye memefic 7 faiyunugec, yeneac botucfunac. Anu neni yeac amaunoc ening. ⁹ Ye naroangfora neakpac ngacnaroang kecgec, yeni Anutungo wosoefac ayemmeu profeteyoac dekecgec. ¹⁰ Ihai uameme dafiguc kecmina Yudaia bangecfunac profete mong kpara Agabo, ye nenearu hasikeec. ¹¹ Hasikema Pauroac fadenga dema imocngo yengena hanimaria dzegeema yofi deec, "Tiri Asungo yofi dede, 'Fadeng yomocac mingina ye Yerusarennu kensikeu yudangic yeni yofinoc ammima bangec monnunac ngicngac, yeneac mariu faigecde.'"

¹² Yoac ifi deu neni nga amafora neneng Pauro Yerusarennu mi enudeac desogere ammima edeni ¹³ yeng yofi deec, “Ngeni homac kiacma wosoumeme mi anenggec. Ni Yerusarennu witicfu embade, imocac kpahac. Ni ifingoc Kebu Yesuac momoc homebadeacnoc efaid-uae.” ¹⁴ Yoac edeni mi negenu wama yofi deing, “Kebu negenec, imoc fingecbeso.”

¹⁵ Uameme goa wisickeu Yerusarennu ennideac efaiing. ¹⁶ Efaini Kaisareanac Yesuac habuunac goa yeneng hesicnunuma ngic mong kpapa Manasong, yeac amaunoc fainunugec. Anu Manasongngo Kipiro nucfu fingerec nga waraima ubamereng anec.

¹⁷ Anu kengkecma Yerusarennu sikeni imohacnac negen negensing-goc tosofocnina yeneng ogo anemmema ubangerec negenggec. ¹⁸ Nga wereckengau Paurongo Yakoboac amau hesicnunu ening. Emma tacmina kpebung yeneac enara yeni hagec. ¹⁹ Hadacgec Paurongo maringina meec. Mema Anutungo nonggo tacmimanu bangec monnunac ngicngac, yenearu misingua meu fora fingerec, imocac yoacsiduc sasawa ayemmeec.

²⁰ Paurongo yoacsiduc ayemmeu Anutu afehegec wisickeu Pauro yofi edegec, “Tosonina, ge yudangic tauseng dafiguc ferahema habunoc efeango Yesu negensinggema kecdae. Nga yeni sasawango Moseac dedeseriyoac seria mekecandae. ²¹ Anu geac yoacsiduc yofi hau yeni negengkecdae: Ge yudangic bangec monnu ngicngac, yeneac botucfu kecdae, yeni Moseac yoac wagecdeac amma sabacfocongina yeneac sebi tosangina mi herecgegecdeac deracyunuannecc. Amma yudangic fakanina wagecdeac edeyunuannecc. ²² Amma ngic yeneng geac ifi negengandaeac dafi ambesonga obohode. Ge Yerusarennu hadang, imocac siducnoc negenggecde.

²³ Imocac neni yoac mong edeguni modacbesena. Nenearu ngic 4 kecdae, yeni Anutugoc dedeseri anggecac orucdzongina mi merec merecge kecdae. ²⁴ Geng yenearu tahockema faka kpetiac fede, imoc yenigoc modacma hosuc heiheingina bummena orucdzongina merecgema wedzecgec. Ge ifi anna gemma geac yofi negenggecde, ‘Yoara hau negening, imoc fora kpac. Ye yengenaoc Moseac dedeseriyoac tofohokecde.’ Ge ifi anna yudangic Yesu negensinggedae, yeni geac ngaba mi anggecde. ²⁵ Anu bangec monnunac ngicngacngo Yesu negensinggedae, yeneac warac singyoac deing, imocac yoacsiduc kibi yofisac ohoma bic faiyemmeing, ngicngac yeni nemunginaac sese dema yang heiyemmegec ngeneng imoc wama mi nebisia. Ngeni yamberec fusia sawagoc mi nebisia amma sac wamaguc mi nebisia. Amma ngeni kaisero faka wama imoc mi ambisia.”

²⁶ Ifi degec Paurongo yoacngina negemma ngic 4 yenearu tahockeu wereckengau yenhafoc Anutuac womonnu emma faka kpetiac hanahegec, imocac nasoya wisic wisickea amma sesengina faima hosuc tembuc tembucngina heigecdeac dekperagiyemmegec.

²⁷ Faka kpetiac imocac uameme 7 wisickebeso ammanu Paurongo Anutuac womonnu emma kecmanu Asia bangecfunac yudangic yeni ye hemma ngic ngaba ammima arohogec habutoa wosongina miaru ²⁸ Pauro mendanggema arohogec, “Oe Israengic, ngeni hama meficnunugec meni! Ngic yomocngo bangecsoc kengkecma yudangic nenang nga dedeseriyoacnina amma womonnina, imocac ngaba ambesonga,

ngic ifi edeyunukecde. Amma womonninau griknig hesicyunuma ereu kpetiac amanina yomoc goteng heidae.”* 29 Pauro ye Efesonac ngic mong kpara Trofimo yegoc taonnu kengha anec yerenggec, imocac ye womonnu hesickeu yerahafoc endaoc, ifi eng negensima degec. 30 Imocac amafora yeneng arongina negemma yacma gbindindinggema hama kpeturanggedacgec. Kpeturanggemagec ngic goango Pauro mendanggema womonnunac kpedzima magec, imohaingoc nagu heidacgec.

31 Ngabangic yeneng Pauro mema kpehomebeso ammagec Roma wasaingic yeneac garengtoaaru yoac yofi kenu negenec, “Yerusarengngic sasawa yeni yenhafocngoc ngaba sicsauc angemadae.” 32 Yoac ifi negemma imohaingoc wasai engena mamea meemema nedzima habutoa yenearu kemegec. Kemema henggec ngic yeni Pauro kpema kecgec garengtoa nga wasaifora sikegec, yenemma engsac wagec. 33 Anu wasai garengtoango sikema deu medacfora yeneng Pauro mendanggema seng yohockangngo dzegegec. Dzegegec Pauro ye merac amma noc wiac anec, imocac kpesi kpesi ua meec. 34 Anu ngic yeni arona aroga anggec kpeboronnu yoac hania negenudeac obohoma deu wasai yeneng Pauro mema yenang uaamau dzigene kenggec. 35 Anu Paurongo tireu embeso anu ngic yeneng yerecgema kucgoc igockegec wasaingic yeneng Pauro mohockema enggec. 36 Ifi anggec ngic habutoango modacyunuma aroho aroho kemma yofi degec, “Ngic ye kpeni kpac ambeso!”

37 Ifi dema Pauro ama manau meembeso ammagec, yeng wasai garengtoa kpesimiec, “Ni naric yoac edegubai me?” deu garengngo deec, “Ge grikyoac negennec? 38 Warac aigitangic mongngo ngaba meficgeudeac godzungic 4 tauseng wangecyunuu bangec kisiu hoc-siragocfu kenggec. Ge ngic imoc me mong?” 39 Kpesimiu Paurongo yofi edeec, “Ni yudangic yombong amma Kirikia bangecfu Tarso taong tacde, imohacnac. Ge naric negennenna ngicngac yoac kapia edeyunuba.” 40 Ifi deu negemmiu Pauro ye tireu namma ngicngac maribarac kpouyemmeu yoacngina kpac anu waickema tacgec hebiraio yoacfusing yofi edeyunuec.

22

1 “Kunengfocna nga tosofocna, ni neanna hania edengunuba nenggec.” 2 Anu Paurongo hebiraio yoacfusing deu negemma ning kpedacgec. 3 Nga ye tahockema edeyunuec, “Ni yudangic, Kirikia bangecfu Tarso taonnu fingecma imohai kecma yadiai. Kpoukpou Gamarie yeac bageau kecbare yeng kiscifocnina yeneac singyoac sasawa kpounenu negendarai. Amma ngeni yofinenggac faka andae, imoc ifingoc Anutungo negengngereenubeso dema yoac imoc seria yombong mekefai. 4 Amma ngicngac momoc sing gboria modacgec yunukporac ayemmema witicyunuma witicamau faiyunukecma yunukpebuc ayemmegecdeac deaingoc. 5 Womong garengtoa nga yudangic gamangtoangina yeneng neac hepuc naric amma hania ifia dekperagibau. Yenennoc kibi mong ohogec, imocac siriha yofi: Ngicngac sing gboriau modacgec ni meficyunuma witicyunuma Yerusarennu meyunu haanduae. Nga turunga yemmegecdeac tosofocngina Damasko kecandae, yenearu mekembadeac nenggec.

* 21:28: Anutu womonga gotengagoc hemma ngaba ambacac yeni yoac imoc degec. Bangec monnunac ngic, yeneng ihai naric mi enggec, imoc kpa eagoc.

⁶ Ifi dema sing kengkecma wenac dzongiau isoc Damasko ama mewegenebare, imohaingoc kurummennunac kperagitoango gereagoc mama nerarannuec. ⁷ Nerarannuu bangecfu todingge kpe fema yoac mong yofi fingeru negenai, 'Sauro Sauro, ge nocac nukporac anemma kecanecc?' ⁸ Ifi negemma yofi deai, 'Kebu ge merac?' Deba yofi edenuec, 'Nukporac angannec, Yesu Nadzaretenc ninoc.' ⁹ Ngic nigoc kecgec, yeni kperagitoa henggec, yoac edenuec imoc ine obohogec. ¹⁰ Obohogec neng kpesiai, 'Kebu, noc wiac ambadeac denennec.' deba Kebungo yofi edenuec, 'Ge yacma Damasko kenna wiac anna dema degecdegena, imoc edegugecde.' ¹¹ Nga kperagitoango kicnau neraranggeu fiba kundung kpeec. Ifi amba ngicfocna yeneng marinau mema Damasko menu kenggec.

¹² Ihai ngic mong kefec kpara Anania, yeng dedeseriyoac henanggema memodacma kefu yudangic taong imohaingoc kecgec, yeni sasawango yeac negenggec ngereec. ¹³ Ngic yennoc nearu wegenac hasikema yofi edenuec, 'Tosona Sauro, ge kicga fitegecna.' ifi deu ihaingoc kicna fitegecma ye henai.

¹⁴ Ifi dema yoac yofi edenuec, 'Kisicfocnina yeneac Anutu, yeng uaya mena dema edeedzacgu anu geng Dindingac mingina hemma yeac enacfunac yoac negennadeac meisingguc. ¹⁵ Ge yeac siducdede amma wiac hennegeng annec, siduc imoc bangecsoc ngic edeyunu kembesena. ¹⁶ Negenec, ge naso mi ukuna! Yacma Yesuac kpac kpacna yeac kpacfu mitidoku nadzicma kopocsicga dzuacna.'

¹⁷ Ifi deu Yerusarennu dzigenema Anutuac womonnu emma numuba kicna merecgeu Kebu henai. ¹⁸ Hembra yoac yofi edenuec, 'Ama yomocac ngicngac yeni geac enacfunac neac siducna negemma wagecde, imocac amma ge Yerusareng wama bic kenna.' ¹⁹ Ifi deu yoac yofi meremmiyai, 'Kebu, ge negensinggugec, ni witicfu meyunuma kpekpeturangamea amea meyunu emma dzikacngo yunukefai, imoc bic negendae. ²⁰ Amma siducdedega Stefano sacgoc homemea kpegecdeac ngakpingina hesigec garenggebare kpegec negemba ngereec, yeni imoc negendacdae.' ²¹ Ifi deba Kebungo yofi edenuec, 'Kpahac, ni bangec hereau bangec monnunc ngicngac, yenearu sueguba kennadeac ge bic efaima kenna.' "

²² Ngic yeni kedzac kpemagec, Paurongo yudangic wayunuma bangec monnunc ngicngac, yenearu kenudeac warac Anutungo edeec, yoac imoc edeyunuu yeni seriangoc arohogec, "Ngc ifia imoc kekeha kpac ambeso. Ye kefu naric mi ande." ²³ Ifi dema arohoma ngatangyunuu ngakpingina herea hesima yube figec enu meuku anggec.

²⁴ Anggec garengtoango deu wasai yeneng Pauro amanginau meenggec. Amma ngic yeni nocac homac arohomigec faka negenudeac dzikacngo kpegec kopocsiha deficgeudeac desiyemmec. ²⁵ Desiyemmu yeni dzikacngo kpegecdeac witicngo mendangge dzegema taigec. Taigec Paurongo enarangina yofi dema kpesimiec, "Ngeni ngic mong romangic yeneac arennu torokpema kecde, ye yoacfu mi faifai manganaac areng desima dzikacngo naric kpegecde me? Imoc singyoacngina kpede."

²⁶ Ifi deu enarangingango garengtoaaruu kemma edeec, "Dafi ambesonga? Ngic ye romangic yeneac arennu torokpeec kecde." ²⁷ Ifi deu garengtoango Pauroaru kemma kpesimiec, "Dena, ge foracngoc romangic arennu torokpema kecnecc me?" deu Paurongo deec, "Imoc

fora ni romangic yeneac arenunac.” ²⁸ Ifi deu yeng deec, “Ni hiedzo homac faiba kirecgenuu romangic anai.” Ifi deu Paurongo deec, “Ni ine fingec fingecna romangic yeneac arennu fingerai.” ²⁹ Ifi deu yeni mohaingoc Pauro faka ammibeso degec, imoc wagec. Wasai garengtoa yeng ine yofi negenec “Pauro ye romangic. Ni ngic ifia witicfu faidua, imoc naric kpac!” Ye ifi negemma kengec kpeec.

³⁰ Werekengau wasai garengtoa yudangic yeni Pauro hania damocac yoacfu faigec, imocac hania yombong negenudeac womong gareng enara nga yudangic tutumangtoanginaac memba deu sasawa kpedzucnegec. Ammanu Pauro yungecma hesicke kemema kpedzucnegec, yeneac kicfu faiec.

23

¹ Paurongo yudangic tutumangtoanginaac memba yenearu serima yoac yofi edeyunuec, “Tosofocna, deba negenggec, Anutuac kicfu ni kopocsicnaac negengfagunga kpac kecerema yaguc kecduaengoc.” ² Ifi deu womong garengtoa kpara Anania, yeng ngic Pauro yafinggema nanggec, yeni yofi dema edeyunuec, “Ngeni dumbengau kpegec.” ³ Ifi deu Paurongo yofi edeec, “Anutungo guude, ge katapa mangana gbakingo oho ohoya, ifia manau bic dzame dzamea. Ge dedeseriyoacac modacma yoacna isinggema desinnunadeac ua mebesena. Nga imoc wama nugecdeac serima denec, ifi amma dedeseriyoac fede, imoc ferahanec.” ⁴ Ifi deu ngic nanggec, yeneng yofi edegec, “Ge Anutuac womong garengtoa kuha memama yoac ifia mi demina!” ⁵ Ifi degec Paurongo yofi deec, “Tosofocna, ye womong garengtoa kecdde, imoc mi negemma yoac singau mi dedua. Mitikibiu yofi oho ohoya fede,

‘Ge enaramemefocga mi sowecyunubesena.’” *(Makekeng 22:28)*

⁶ Anu enarameme goa yeni sadukaiongic nga goa farisaio arenunac ifingo kegec. Kecmagec Paurongo imoc negemma ubea miacma tutumangtoau yofi edeyunuec, “Tosofocna, ni farisaiongic amma yeneac arenunac fingerai. Nga homecfunac yacyac fingerudeac negensinggema kecma yoac imoc nanggeanduae, imocac yoacfu fainudae.” ⁷ Yoac ifi deu farisaiongic nga sadukaiongic yeni yenaocngoc easiemegec tutumangngina tohoec. ⁸ Nga sadukaiongic yeni deandae, “Homecfunac yacyac nga angero amma bangecac hadehade nga yafing hania hania, imoc mi fede.” Nga farisaiongic yeneng deandae, “Imoc fora fedacde.”

⁹ Amma imocac tutumangnginau orongtoa megec. Mekecma farisaio yeneac habuunac mitiac negen negengngic goa yacma yoac gereagoc yofi degec, “Neni ngic yomocac kopocsic hofocdimbe. Angero me asu mongngo yoac edeefu neni imocac yoac mong mi debisina.” ¹⁰ Dema yoacnginango easiemegec wasai garengtoango Pauro taima merecgebauac kengec kpeu deu wasaingic yeneng kemema Pauro ngic botucnginaunac taimama ua amanginau mekenggec.

¹¹ Mekemma tofocnac imohaingoc Kebungo Pauro fingecmima yofi edeec, “Ge kucga mena, ge yei Yerusarennu neac hepuc amma haniana dekperagiyemmenec, imoc ifingoc Roma taonnu neac hepuc amma haniana dekperagiyemmesena.”

¹² Ama wereckenu yudangic goango yoac dedzege amma yenaocngoc dedeseri seria yofi degec, “Nenang nenedoku segekecma Pauro kpehomemaguc nenedoku nebisina.” ¹³ Ngic yeni uba mocgu amma yoac

imoc dedzege anggec, yeneac kpetengina 40 ferahaec. ¹⁴ Ngabangic yenennoc womong gareng enara nga yudangic enarafocngina ye-nearu kemma deficgemyemma yofi edeyunugec, “Neni nenedoku segekecma Pauro kpehomegaguc nenedoku nenide, yoac imoc deseriding.” ¹⁵ Imocac ngeni tutumangtoaac memba yenigoc wasai garengtoaru yoac yofi faigec kembeso, ‘Ge Pauro neneac tutumannu suena hau yoara monggoc dehomebisina.’ Anu yoacngina negemma ifi anu nenang sinnu sufuma Pauro mema kpehomenide.”

¹⁶ Ifi degec Pauro deuyango yareyoac imoc negemma wasaiamau emma aniha edeec. ¹⁷ Edeu Paurongo wasai yeneac enara mong kpacma yofi edeec, “Ge medac yomoc wasaigarengtoaru hesicke kenna. Yeng yoac mong edeude.” ¹⁸ Ifi deu ngic yeng medac imoc wasai garengtoaru hesicke kemma yofi edeec, “Witicngic Pauro yeng kpacnuma edenu medac yomoc yoac edeguudeac hesicke haduae.”

¹⁹ Ifi dema edeu garengtoango medac mariau mema hedzihau meicke kemma tembucngira tacma kpesimiec, “Ge noc yoac mehanec, dena negemba.” ²⁰ Kpesimiu medacngo yofi edeec, “Yudangic yeni gearu yoac faigec haudeac denegeng andau. Nga geng Pauro tutumangnginau hesicke kenna yeac haniaya seng negenggecde, ifi kpesigenggecde. ²¹ Kpesigemba haniaya seng negenggecdeac fenggeguc mi negembesena. Ngic kpetengina 40 ferahede, yeni sinnu sufuma Pauro kpehomegecdeac dedeseri seria yofi dedau, ‘Neni nenedoku segekecma Pauro kpehomegaguc yaka nenide.’ Yoac ifi deserima yeni bic efaima geac yoacac tomai kecdae.” ²² Medac ye yoac ifi deu garengtoango yofi derahema sueec, “Ge yoacsiduc imoc hama deficgema edenunec, imoc ngic mong mi edeyunubesena.”

²³ Amma wasai garengtoango wasaingic yeneac enara yohockang kpaceyuruma yofi edeyuruec, “Ngeri kemma yofi ambesera, wasaingic 200 yeni haningo sing kekeng nga becosic witiau kekeng 70 amma sangarameme 200, ifigucngo efaima tofocnac 9 kiroc ammanu Kaisarea mekembisia. ²⁴ Amma Pauroac becosic goa meficyunuma sate heiyemebisia. Anu ngeni ye aikic garenggema ngictau Feriki, yearu mekembisia.”

²⁵ Ifi dema ngictauac kibi mong yofi dema ohoec.

²⁶ “Kraudio Risia neng Ngictau Feriki geac kibi yomoc ohoduae. Wenacngerec.

²⁷ Wasaingic yeneng ngic mong mehadae, yudangic yeneng mema kpehomebeso anggec. Anu neng ye romangic yeneac arenunac, yeac ifi negemma wasaingic yenigoc kemma maringinaunac mesiing. ²⁸ Mesini yoacfu faigec, imocac hania negemba dema enara tutumangnginau mekenai. ²⁹ Mekemma singyoacnginaac tohoma kecdaeac amma yoacfu faigec, imoc meficgema yofi negenai, ‘Ye yoacfu faigec, imoc kpehome home me witicamau fai faiac siriha mi ande.’ ³⁰ Hau ngic goa yeni sinnu sufuma Pauro mema kpegecdeac dekiric anggec negemma gearu bic sueba hade. Amma yoacfu faidau, ngic imoc ifingoc sueyunuba gearu hama yoara edegubisia.”

³¹ Ifi ohoma yemmu wasaingic yeni garengnginaac enac tofohoma Pauro tofocnacngoc hesicke kengkecma Antipatri taonnu kenggec. ³² Werekengau wasaingic tosea yeni amau dzigenemagec becosicfu tacgec, yeni yenaoc Pauro hesickema Kaisarea kenggec. ³³ Kemma

ngictau kibi mima Pauro ifingoc mariaua faigec. ³⁴ Faigec ngictaungo kibi osoma Pauro kpesimiec, “Ge Bangecca dahacnac?” deu Paurongo deec, “Ni Kirikia bangectoanac.” ³⁵ Ifi deu ngictaungo yofi edeec, “Ge yoacfu faigugec, yeni hama fingecegneggec geac yoac debesonga.” Ye ifi dema Pauro Herodeac amau faima garenggecedeac edeyunuec.

24

¹ Uameme 5 wisickeu womong garengtoa Anania nga yudangic enarafocngina goa amma singyoacac negen negengngic mong kpara Teaturo, yeni Kaisarea amau kemema ngictauaru Pauroac yoac degecedeac fingegec. ² Fingegec ngictaungo Pauro deu hau Teaturongo yeac yoac dema ngictau yofi edeec, “Ngictau gombunnina Feriki, ge gombunga garennununa ruaegoc kecdimbe. Amma geac negen negenggac amma kekecnina heimerenu gombunga kecni ³ nenearu amasoc nga iwai sasawa ngereema ereec. Imocac geac negenni naric angkecede. ⁴ Amma yoac deba uanaso ukubanggac mengisima negen negenninaac yoac wegenganec edeguba.

⁵ Ngic yomocac faka yofi hening, ye deendema anemmekecede, imoc yudangic bangecsoc kecdae, yeni sasawango ngaba sicsauc meficgeyem-meande amma Nadzarete mitiareng yeneac enaranoc kecede. ⁶ Ye Anutuac womong imoc goteng heibeso anu meing. [Mema dedeserininaac sinnu wiac ammbeso ⁷ ammuna wasaigarengtoa Risia ye medacfora yenhafoc kucgoc hama gereagoc wangecnunuec. ⁸ Amma yeac hania degec, ngic imoc yeni gearu hama fingegecedeac deyemmec.] Nga neni yeac yoac edegudimbe, imoc geanggaoc dekpesi ammima yoacfu faidimbe, imocac hania sasawa meireckenade.” ⁹ Yoac ifi deu yudangic yeni meficgema yoara nanggegec.

¹⁰ Anu ngictaungo Pauro yoac anudeac wadzimiu ye yoac yofi meremmiec, “Ge bangec yomohai ngicngac yeneac desidesingic kifa homac kecanec, imoc negensima haniana ubangerecgec deba. ¹¹ Ni Yerusarennu Anutu afeheba dema emma kecba uameme 12sac andac, ge yoac imoc negengyohoc amma ngic kpesiyemmena edegugec. ¹² Ni Anutuac womong manau ngic goa yenigoc yoacna engemmama mi anec. Me kpeketurang ama goau me amasobennu haifaka mema ngicngac hagec, imoc mi anai. Faka imoc mong amba mi henggec. ¹³ Ngic yomoc yeneng haniana dema edegudae, yoac imocac fora ifingoc edzacgugecedeacsoc mi ande. ¹⁴ Amma mong deficgegemma negenna: Sing gboria goango miti miti deandae, imoc modacduae. Imocac sinnu kisicfocnina yeneac Anutu eweheimima yoac sasawango dedeserinina modacde, imoc nangeanduae. Amma profete yeni yoac deoho anggec, imoc negensinggeduae. ¹⁵ Amma kecma ngic mangana nga gombunga homecfunac yacyac naso wegeneude, ngic yomoc yaguc nesunggedae, yeni nga ni nenahafoc wiac imoc fingerudeac negensinggema kecdimbe. ¹⁶ Ifi amma Anutuac kicfu nga ngic kicfu kopocsicnaac negengfagunga kpac ua serima memangoc kecanduae.

¹⁷ Ni kifa goa bangec hereau kecma ubangerecac wiac ngic arengfocna yemmedeac amma Anutuac sese faibadeac Yerusareng taonnu hayai. ¹⁸ Amma hosuc heiheiac segekekec nga faka kpetiac mesima womonnu emma kecbare meficnugec. Ihai ngic habutoagoc me kpeboronggoc mi hayai. ¹⁹ Asia bangecfunac yudangic goa, yeni ine kpeborongtoa ifi

anggec. Yeninoc kopocsicac wiac mong mekecbau dede gearu hama neac yoac dekperagibau. ²⁰ Me ngic yoc nandae, yeneac memba tutumannu nambare neac kopocsic mong meficgegec isoc deficgebisia. ²¹ Ni yoac mocgusac botucnginau namma yofi kpacma deai, 'Homecfunac yacyac fede, yoac imoc nangeanduae.' Imocac yaguc geac kicfu menu hama yoacfu fainudae."

²² Ngictau Feriki ye kekec gboriaac siduc negendarecac yofisac edeyunuec, "Wasai garengtoa Risiango Yerusarennac mau yoacngina desibade." Ifi dema yoacngina feudeac dema sueyunuec. ²³ Amma ye wasaigareng yofi edema sueec, "Ngeni Pauro garenggema ngabakic mi hembisia amma tosofora naric hama heimefic ammibisia."

²⁴ Uameme goa kecma Feriki ye nga enema, yudangac kpara Drusira, yeri yerahafoc hama Pauroac deec erema Yesu Kristo negensinggegecac hania edeyuruu negenoc. ²⁵ Negemmaec yofi edeyuruuec, "Faka dindingac modachbesonga nga ubasebi garenggema faka mangana wabesonga amma desidesi nasoya haude." Ifi deu Feriki kengec kpeu Pauro yofi edema sueec, "Naric kenna, kecma naso monnu titing mong fingecnenu monggoc kpacguba habesena." ²⁶ Ngictau ye hakecmangoc yofi negenoc: Paurongo hiedzo goa nenu witicamaunac waba maude. Negeunga ifi feecac nasosoc kpacma yegoc yoac denegeng angkefec. ²⁷ Ammanu kifa yohockang wisickeu kia mong kpara Porkio Festo, yeng ngictau Ferikiac tatac meec. Anu Ferikingo yudangic ubangerec kpeyemmedacma Pauro witicamau tacmanu wama kenec.

25

¹ Festo ye Yudaia bangectoac ngictau ua hanaheec. Hanaheu uameme harebec wisickeu Kaisarea wama Yerusarennu enec. ² Enu womong gareng enara nga yudangickuneng yeneng yearu hama Pauroac yoac dekperagima ³ hatahemima yofi degec, "Ge neneac wosoefac amma yoac faina kenu Pauro ye Yerusarennu habeso." Yeni sinnu sufuma namma Pauro kpehomegecdeac negemma ifi degec. ⁴ Edegec Festongo yofi edeyunuec, "Pauro ye Kaisarea ihai witicamau taru ni yei kapianec tacmaguc monggoc dzigenema kemebade. ⁵ Kemeba ngeni Pauro yoacfu faidauac wiac mong metacdae debeso dema nge-nearunac enarameme goa yeni nigoc kemegec kopocsic mong meficgeec isoc yeni yeac yoac imoc dedacbisia."

⁶ Ifi dema uameme 8 me 10 Yerusarennu kecma Kaisarea kemma kemee. Kemema wereckengau desidesi amau emma tacma deec, "Ngeni Pauro mehagec!" deu meenggec. ⁷ Meenggec Yerusarennac yudangic yerecedacma yoac hania hania homac nesunggema seria dema nanggec. Amma yeni yoac imocac fora meficgegecdeac obohogec. ⁸ Nga Paurongo yoacngina turunga meremma hania yofi deec, "Ni yudangic dedeseriyoacngina me Anutuac womong me ngictau Sisa, yeni mong mi demanganeyunuai."

⁹ Ifi deu Festongo yudangic ubangerec kpeyemmedarudeac Pauro kpesimiec, "Ge Yerusarennu naric emma ihai yoacga desibai me?"

¹⁰ Ifi deu Paurongo yofi meremmiec, "Yoc nanduae, imoc ngictau Sisa yeac yoac desi desiamanoc nga neac yoac yomohai desibesonga. Ni yudangic faka mangana mong mi ayemmeai, imoc geanggaoc negennec. ¹¹ Ni kopocsictoc mong meficgebai dede nuhomenadeac dena sebina mi segerebai. Nga yeni ikocfu nesunggema haniana dedaeu ngic mongngo

yeneac mariu naric mi fainuude, imocac amma Roma ngictau Sisa yeng yoacna desiudeac deduae.”

¹² Ifi deu Festongo memeficfora yenigoc denegeng amma Pauro yofi edeec, “Ge ngictau Sisa yearu kembeso denec, imocac yearu kembesena.”

¹³ Uameme goa wisickemanu ngictau Agripango naina Beanikegoc Kaisarea kemema Festo yuguckeoc. ¹⁴ Amma yeri uameme goa yegoc tacyac ammaec Festongo Pauroac yoacsiduc ngictau Agripa yofi edeec, “Ferikingo ngic mong witicamau faima kendaru takecde. ¹⁵ Anu hasikema Yerusarennu emba yudangic yeneac womong gareng enara nga enarameme yeni nearu hama kpedzucnema ngic ye kpegec homeudeac edenugec. ¹⁶ Edenugec ni yoac turunga yofi merengyemmeai, ‘Ngic mong hania kpacfu memeting ammiampi, sing imoc romangic nenearu mong mi fede. Ngic yoaragocngo ngic yoacfu faide, yeri eacma nammaec fora debesonga.

¹⁷ Ifi meremba yei eacemeing, imohaingoc wereckengau ni desi desiamau emma Pauro mehagecdeac deai.’ ¹⁸ Ifi dema Pauro yoacfu faigec yeni yeac faka mangana mong deficgegecde debare yeni yenang mitinginaac sing fede, imocac hesucemegec. ¹⁹ Ngic mong kpara Yesu, yeac yofi degec, ‘Ye bic homeec.’ Anu Paurongo yofi dekperagiec, ‘Ye gbori kecde.’ Yeni ifisac degec. ²⁰ Nga ni yoac imoc negentegecbadeac osima yofi kpesimiai, ‘Ge Yerusarennu naric emma ihai yoacga desibesongame?’

²¹ Edeba Pauro ye ngictau Sisango yoara desiudeac deec. Ifi deu desiai, ‘Pauro ye witicamau tomai tacmanu kecma sing mong meficgemaguc ngictau Sisaaru faiba kenude.’ ”

²² Festongo ifi dema edeu Agripango deec, “Ni neannaoc ngic yengena enacfunac yoara negembadeac anende.” Ifi deu Festongo deec, “Wereckenu naric negennade.”

²³ Wereckengau Agripa nga Beanike yeri sebikibi meemema tutumang amau enoc. Nga wasai garengtoa nga ama imocac ngic engena yeni yenahafoc modacyuruma enggec. Anu Festongo deu Pauro meenggec. ²⁴ Meemmagec Festongo yofi edeyunuec, “Ngictau Agripa nga ngicfocna yaguc nigoc tacdae, edengunuba negenggec: Ngic yomoc nande, yeac amma yudangic noc efeango yei nga Yerusarennu kpacnuma hatahenemma deandae, ‘Ye naric mi kecbeso.’ ²⁵ Nga yengenaoc Roma ngictau Sisango yoara desiudeac deecac yearu sueba kenude. Nga neng ine ye homeudeac kopocsic mong mi meficgeai. ²⁶ Amma yoac fora hofocma ngictau Sisa yeac kibi ohoba dema obohoduae. Imocacnoc ngic yomoc ye ngenearu nga ngictau Agripa gearu faiba nanu ngeni haniaya negemma fora meficgegec kibi ohoma faiba kembeso. ²⁷ Nga ni ngic mong witicamaunac kopocsihaac kibi mi ohoma Roma taonnu eng sueba kekenggac negemba naric mi ande.”

26

¹ Agripango Pauro yofi edeec, “Geanggaoc haniaga dena negenni.” Ifi deu Pauro ye maria sinema yengena haniaya yofi edeyunuec, ² “Ngictau Agripa, yudangic yeni yoacfu fainudae, imocac turunga gearu debade. ³ Geng yudangic neneac haifaka nga deendemanina fede, imoc negendacnec, imoc fora, amma negennemma tacmana yoacna debadeac ubana ngereede.

⁴ Ni sabacfungoc amanau kekecmemena kecerema Yerusarennu kenai, imocac hania yudangic yeni negendacdae. ⁵ Ni waracngoc farisaio singngina tongganang yeneac botucfunoc kefai. Nga hania hana henegeng anggecngo dena imoc naric edegubau. ⁶ Anutungo homemea megboriyunuude, yeng yoac imoc bangecfocnina bicngoc deseriyem-mema edeyunuec, yoac imoc fora fingerude, imoc negensinggeduaeac yaguc yoacfu nanduae. ⁷ Israehabu 12 yeni hadzing tofocnac nasoya kpac Anutungo wiac deseriyemmeec, imoc fingeedarudeac negensinggema Anutu afehema kecdae. O ngictau Agripa, imocac hania imoc nenahafoc negensinggemaguc yudangic yeneng yoacfu fainudau. ⁸ Amma Anutungo homemea megboriyunukecde, imoc ngeni nocac negenggec mi angana isoc angkecde. ⁹ Amma ni Yesu Nadzaretenc, yeac kpacsiduhaac kuc sing hania haniau memabesare dema yofi anai.

¹⁰ Anu womong gareng enarango uakibi nenggec mekecbare kpetiac arengfora noc efea witicamau faiyunukecma yunuhomegecdeac degec, imoc hepuc amma negengyemmeai. Imocngoc Yerusarennu anai. ¹¹ Amma ni naso homac yudangic yeneac kpekpeturang amaya amaya kemma ubamereng kpepeming ayemmema Yesu denggaringegecdeac ayemmema yunukporac ayemmekefai. Amma herebu yombong ayem-meai, imoc efea kpac amma imoc yeisac mi anai, kpac. Ni bangec goaac taonnu ifingoc kemma yunukporac ayemmekefai.

¹² Ifi angkecba womong gareng enara yeneac dedeu uakibi mema Damaskou ua ifingoc mebadeac fainugec kenai. ¹³ O ngictauna, ni sinnu kembare naso 12 kiroc ammanu kurumennunac kperagi mong kuneng wenacac kperagia ferahade, ifiango mama ni nga arengfocna nerarannunuec. ¹⁴ Nerarannunuu neni bangecfu todingge kpefedacma hebiraio yoacfu yoac mong yofi fingeru negenai, 'Sauro Sauro, ge nocac nukporac anemma kecannec? Ge ubaseri ifi angkecma yasu biringa enaragocfu geanggaoc kpena nendangguu kpendzeng kpenade.'*

¹⁵ Ifi negemma yofi deai, 'Kebu ge merac?' deba yofi edenuc, 'Nukporac anengkecnec, Yesu ninoc. ¹⁶ Ge yacma nanna. Yaguc neac enac tofoc tofohongic annadeac fingecegnduae. Imocac wiac yaguc hennec nga ngade edzacguba hennade, imocac enacdedena kecbesena. ¹⁷ Ni yaguc arengfocga nga bangecareng, yeneac mariunac mesigukecbade. ¹⁸ Amma ni yenearu sueguba ge kemma ngicngac kicngina mercegena kundung ngadehema kperagiu kembisia. Amma Satanggac kuc herecgena yeni Anutuaru kembisia. Ifi amma kopocsicngina kpac anu Kebu ni negensinna kpetiac kekec yemmeyemmea, yeneac habuu torokpegecde.'

¹⁹ Ngictauna Agripa, ni kurumennunac onga henai, imoc mi kpeai. ²⁰ Ni hanahema Damasko kemma dzigenema Yerusareng nga Yudaia bangecac yuda ngicngac amma bangec monnunac ngicngac, yenearu kenai. Kemma yeni ubangina dzigeneu Anutuaru kpeketahema ubamerem merenggac angammeme meficgegecdeac edeyunukefai.

²¹ Ni ifi anaiac yudangic yeneng womonnu menuma nuhomebeso anggec ²² Anutungo garennukecmanu enacyoara deai amma yaguc deduae. Ni ngic engena mamea ngenahafocngoc tacmagec yomoc namma edengunuduae. Profete nga Mose yeneng wiac fingerudeac

* **26:14:** Naso imohai yeni burumakangina yasu biringagocngo odau faiyunubesonga yasu imocngo sebingina nendange kegec.

dema ohogec, imocngoc dekecduae. ²³ Messia ye kpendzeng negengkecma homeec. Amma homemea yeneac enara mema yacma yudangic nga bangec monnunac ngicngac momoc kperagiyoara dekperagiyemmedarude. Yoac imocnoc Mose nga profete yeneng ohogec.”

²⁴ Pauro ye haniaya ifi dema edeyunuu Festongo yofi arohomic, “Ge negen negengtoagango ubasufu meficgegende.”

²⁵ Ifi deu Paurongo yoac yofi meremmic, “Ngictau Festo, ni ubasufu mi anduae. Ni yoac fora tongganang deduae. ²⁶ Yoac deduae, imocac hania ngictau Agripa yeng negendeacnoc yearu efea deduae. Yoac deduae, imoc sufu sufu mi fingerec. Ngictau ge negen negeng monggac mi obohonic. ²⁷ Ngictau Agripa, ge profete yeneac yoac negensingenec me? Negensingenec, imoc negenduae.”

²⁸ Ifi deu Agripango yofi edeec, “Anengkecmana mi hereemanu Kristoac areng ambaiac.” ²⁹ Ifi deu Paurongo deec, “Naso herea me wegena, imoc mi debade. Ge nga ngic goa yaguc yoac yomoc deba negendae, ngeni ni isoc anggecdeac numuduae. Senggoc tacduae, imocgoc anggecdeac ine mi deduae.”

³⁰ Ifi deu ngictau Agripa nga Festo amma Beanike nga goa tagec yeni yacma ³¹ kendacma denegeng amma yofi degec, “Ngic ye homecac me witicamaac areng mong mi ande.” ³² Amma Agripango Festo yofi edeec, “Ngic yomoc ye ngictau Sisango yoara desiudeac mi debac dede, ge naric yungecna kemma kecbac.”

27

¹ Anu wasaingic enara mong kpara Yurio, yeng Sisaac habu, imohacnac wasaingic 100 garengyunuec. Nga Itaria bangecfu kennideac naso wegenuc ngictaungo deu Pauro nga witicngic goa Yurio yeac mariu faiyunuec, yeng meyunuu yenahafoc kporucwageu enggec. ² Nga wage imoc Adramiteng taonnunac amma Asia bangec dumbengau modacma taong tackenec, ihai enudeac dedea, neni wage imohainoc emma Tesaronikenac makedoniangic mong kpara Aristako, yegoc nenahafoc kening.

³ Werekengau wage Sidong taonnu emmanu Yuriongo Pauro ogo ammima negemmiu taonnu keng emma ogofora yugucyunuu heimefic ammigec. ⁴ Nga wageu monggoc emma taong wamina firangngo kennideugeng haecac Kipiro nuc nga Asia bangec botucngirau kening. ⁵ Kemma Kirikia nga Pamfria bangec ferecgema kengkecma Mira taonnu Rikia bangecfu kensikeing. ⁶ Kensikeni ihai Aresandria taonnunac kporucwageu mong tacma Itaria bangecfu kembeso anec. Nga wasaingic enarango imoc meficgema ihai menunuu ening. ⁷ Emma uameme goa dengec dengec kengkecma ua ebiriangoc mema Kinido taong tarecfugeng sikeing. Sikeneni firangngo kpemerennunuu Kreta nufugeng kening. ⁸ Kengkecma nuc imocac dumbenga mong kpara Sarimone ferecgema Rasaia mewegenema kondung medaha mong feec, kpara Wage bris gombunga, neni uaesa mekecmangoc ihai ening.

⁹ Kondunnu naso herea kengkefing amma kianomang naso mewegenenunu kecma memanganenunubac Paurongo goroyoac yofi deec, ¹⁰ “Ngicwiac, yoc monggoc kennide negemba heocnenide. Wage nga finacsac kpac, ngic nenahafoc kondunnu kemebinggac.” imoc hemma

nengenduae. ¹¹ Ifi edeu wasaigareng yeng ine Pauroac yoac mi negensinggema wagegareng nga wage mingina yereac yoac negemma tofohoec. ¹² Nga kondung medaha bic hengec wagengo ihai kianomanggoc tatacacsoc mi anec. Ifi anu yeni imoc wama Kreta nuc imocac taong mong brisiagoc kpara Foiniki, ihai naric endacma tacmagec kianomang naso wisickeudeac homacngo degec. Ihai mura seria mi kpeande, yowarecngosac efea kpeande.

¹³ Anu kondunggac firang firang gombunga kpeu wagengic yeneng degec, “Naric kennide.” dema angka kpedzigece ereu Kreta nuc kpegegengema kening. ¹⁴ Kemmina naso mi hereemanu firang kpara murango nuc ferecgema wage sebikpengau kucgoc kpeec. ¹⁵ Kpema wage mefaheu firanggac kucfu wage garenggegecdeac ambibiema wagec firanggac songou kenu kening. ¹⁶ Kengkecma nuc kapia mong kpara Kauda, imoc wadzahemima kemmina dinggi kondunnu kemebeso anu mi mebinggacsoc ¹⁷ uaesa mekecma dinggi wage witiau kpedzima faing.

Nga wage tohobacac imoc witicngo meserima kpefuseing. Kpefusema dzegema Siriti sangiu, ihai embinggac amma wage yomeaac kporuc kuneng kpedzigece mau firanggo fifinunuu kening. ¹⁸ Kenni firang kuhagoc kpema feu memanganenunubacac wereckengau finac goa kondunnu ukugec kemeec. ¹⁹ Kemeu hadzing tofocnac harebec anu wageac finac goa monggoc ukugec kemeec. ²⁰ Kemeu hadzing tofocnac homac firang yadango kpema feec. Feu neni wenac me asomeng mong mi fingeru hemma negen negennina fonggou kekecnina mi fingerudeac negening.

²¹ Anu ngic yeni naso herea nenedoku wama kecmagec Paurongo kemma botucnginau namma yofi edeyunuec, “Ngicwiac, ngeni neac yoac negembau dede Kreta nuc mi wabing. Amma forangoc, wage mi manganeu finac naric mi ukubing. ²² Nga nenang botucfunac mongngo mi kpac anudeac ubangina kuha mi mabeso. Nga wage ine kpedzameude. ²³ Worang tofocnac Anutunaac enac tofoc tofohoya kecduae, yeac angero mongngo nearu hama namma ²⁴ yofi edenudac, ‘Pauro, mi kengecguu, ge Roma ngictau Sisa yeac kicfu nambesena, imoc fingecceso. Anutungo geac nunumuac amma yofi dede, “Ngic yomoc ngeni wageu kecdae, ngeneanunac mongngo mi kpac anude.”’ ²⁵ Imocac ngic yomoc ngeni ubangina ngereeu. Anutungo yoac edenuande, imoc ifi fingerude, imoc negensinggeduae. ²⁶ Anu wagengo ine nuc monnu enu wani nedzamebeso.”

²⁷ Ifi deu Adria kondunnu meang kpeang kecmima hadzing tofocnac 14 anec. Amma tofocnac dzongiau wagengic yeni bangec mewegene ²⁸ negemma kpete ukugec kemeu mita 36 anec. Iohanec wisicke kemma kpete monggoc ukugec kemeu mita 27 anec. ²⁹ Anu hoc witiau embinggac dema kengecyunuu wage buyau angka 4 ukugec kemeu ama wereckenudeac numugec. ³⁰ Numumagec wagengic yeni wage wama worabeso negensima wage dinggia faigec kemeu ikoc amma yofi degec, “Neni wage dumbengau angka mong faini kemeude.” ³¹ Ifi degec Paurongo wasaigareng nga ngicfora yofi edeyunuec, “Wagengic woragecdeu ngeni komec mi kpegecde.” ³² Edeyunuu wasaingic yeni dinggiac witic herecgec kondunnu kemeec.

³³ Kemeu ama werec wereckenggac Paurongo ngic yeni yaka negecdeac ngombongyunuma yofi edeyunuec, “Ngeni ebicfu yaka wama kecmagec, yaguc uameme 14 ande. ³⁴ Herenginango yakaac derecgemanu yaka mi nene kecma homebauac ngombongngunuma deduae.” Ifi dema yofi deec, “Ngeni ubayohoc mi anggec nocac orucdzongina mong mi mama sufuude.” ³⁵ Ifi deu yeni sasawango hemmagec kicnginau ic sogong mong mema Anutu dangge edema merecgema neec. ³⁶ Neu yeni imoc hemma ubangina ngereeu ifingoc yaka nedacgec. ³⁷ Ngic wageu kefing, neneac kpeteninina 276. ³⁸ Anu yaka negec gebecyunuu wage efaiudeac wit homac wageu feec, imoc kondunnu ukugec kemeu wage efaiec.

³⁹ Ama wereckenu bangec mi hehenaac hembibiegec. Amma kondung medaha mong hoc kpahac sangisac feu yeni imoc hemma wage imohai naric enudeac degec. ⁴⁰ Ifi degec ngic yeneng angka witicngina herecgegec kondunnu kemeu naso socfungoc wage gombunga garenggegecdeac somba yungecma kporuc kpedzigec enu firang kporucfu kpeu kondung kpendzicma kenggec. ⁴¹ Kemma kondung botuhau sangi mong erema feec, ihai emma wage dumbengau hendanggeu serimanu siritembong yadango wage buyaubigeng kpedzameec.

⁴² Wage dzameu witicamangic yeni fifia mema worabauac wasaingic yeneng yunuhomebeso degec. ⁴³ Ifi degec wasaingic garengnginango Pauro onggongeudeac negemma kpetariyemmema yofi edeyunuec, “Fifia meme ngeneng kondunnu waraima yuma kemema fifia mema tegiau enggec. ⁴⁴ Amma goa neneng katapa witiau nga goa wage kpedzac kpedzamea witiau kenggec.” Neni nenahafoc ifingo ifi amma tegiau endacni nenearunac monggac sebia mi manganec.

28

¹ Neni kondung tegiau gombunga emma naning. Nanni nuc imoc kpara Merite degec negening. ² Anu nuc imocac ngicngac yeneng hoannunuma kianomang nasoac amma gerectoa yukenemmegec dzeu negening. Amma faka gombunga goa ifia homac anemmegec.

³ Anu Paurongo gerec kpiriria kpedzucnema medzucke hama gerecfu faiu kemeec. Kemeu boudzoc mong gerec negemmima gereckpiriria manaunac erema Pauro mariaua kima kpataingge nanec. ⁴ Ifi nanu bangec imocac ngicngac yeneng imoc hemma denegeng amma degec, “Ngcic imoc ye ngic kpehomeecnoc, ye kondunnu mi kemema home-dac, imoc fora. Nga ye kondung tegiau yei eremanu turunga sikemiu homeude.” ⁵ Ifi degec Paurongo boudzoc gigima kpesiu gerecfu kemeu sebiau ebic mong mi fingerec. ⁶ Yeni imoc hemma yofi degec “Boudzoc enara imohai yadiude me ye makpema homedarude.” ifi dema tomai tacmagec sebiau ebic mong mi fingeru yeni hemma negemma degec, “Ngcic ye nemu.”

⁷ Nuc imocac ngickuneng kpara Popirio, yeac ama bangeha wegenac feu yeng ama heinemmeu uameme harebec yegoc tacyac aning. ⁸ Ammina Popirio mamango amau sebigerec hafei amma kerac ukuuku ammiu feec. Feu Paurongo ameau emma maria sebiau faima numuma ngic mengereec. ⁹ Mengereu ngereeu nuc imocac ngicngac siduc imoc negemma hafeigoc homac yeneng ifingoc sikedacgec

mengereyunudarec. ¹⁰ Mengereyunuu ngicngac yeni ubangerectoa negennemema kekennaso wegenuu singgac neneyaka nga hiefinacgoc kennideac sirihau wageu fainemmegec.

¹¹ Kporucwage mong kianomang nasoac ihai nangkefec. Nga afo harebec wisickeu neni wage imohai emma kening. Wage imoc Aresandria taonnunac nga dumbengau nemuonga mong nanec, kpara Kasotoro nga Porukisi. Kasotoro nga Porukisi yeri foratombosonga. ¹² Kengkecma Siraku taonnu kensikema emma ihai uameme harebec tacma ¹³ taong imoc wama Regiong taonnu kemma taring. Imohai tacni wereckengau ngadeninausing yowarec kpeu uameme mong wisickeu Puteori taonnu kening. ¹⁴ Kensikema negen negensinggoc tosofocnina goa meficyununi heitainunugec uameme 7 yenigoc tacyac amma imohacnac hanising kengkecma Roma kening. ¹⁵ Kensikeni Roma taonnu Yesuac habungo siducnina bic negenggecac goango hakecma Apio yeneac emeneclu meficnunugec. Nga goango ama mong kpara Kiang ama harebec, imohai meficnunugec. Meficnunugec Paurongo yenemma Anutu danggec edema ubangerec negemma kuc meficgeec.

¹⁶ Roma taonnu sikeni Pauro witicamau mi faima ama monnu tarudeac deu yeni naric degec. Ye imohai tacma worabacac wasaingic mongngo ye garenggema kefec. ¹⁷ Ye ifi tacmanu uameme harebec anu yudangic yeneac garengfocngina kpacyunuu sikema yenahafoc tacgec yoac yofi edeyunuec, "Tosofocna, ni yudangic arengfocnina mi memayunuai me kiscifocnina yeneac singyoac nga fakangina deendema mi anai, imoc fora. Anu yeni Yerusalemnu mendannuma romangic yeneac mariu eng fainugec. ¹⁸ Fainugec romangic yeneng haniana dekpesi amma hania kpacfu nuhomegecdeac dema kopocsicna hofocma yungecnugecdeac degec. ¹⁹ Ifi degec yudangic yeneng yoac imocac igocnuma kpetarigecac ngictau Sisango yoacna desiudeac deai. Yudangic yeneac yoac mong yei mehama deba dema mi hayai.

²⁰ Ni imocacnoc negemma ngenigoc denegeng annideac kpacngunuba sikedau. Israengicngac nenang Anutu dedeseriyaac fora fingerudeac negensinggema kecdimbeac amma seng yomoc marinau witicnugec kecduae."

²¹ Ifi deu degec, "Yudaia bangecfunac geac yoackibi mong mi faigec hau hening. Me ngic mong suegec hama geac kopocsic yoac mong mi deu negening. ²² Imocac wiac negennec, imoc geanggaoc dena negenni naric ande. Ge mitiareng denec, imoc bangecsoc deendema anggec negendimbe."

²³ Ifi dema tutumanggac naso mong degec naso imoc hau yudangic kpetengina homacngo Pauroac amau kpeturanggegec. Kpeturanggemagec, yeng Anutuac eucererenggac hania edeyunuec. Amma ye Moseac dedeseriyoac nga profete yeneac yoac, imoc osoma yenang negen negengngina wama Yesu negensinggegecdeac deireckeyemmeudeac ua meec. Ye asoacngoc hanahema ifi dema kecmanu ama toforeyemmeec. ²⁴ Amma ngic goa yeneng imoc ireckema yegoc uba mocgu anggec nga goa yeni mi negensinggegec. ²⁵ Amma yudangic yeni yenaocngoc yoacngina feracemeu Paurongo yoac mocgu yofi edeyunuec, "Tiri Asungo profete Yesaiac enacfu kiscifocngina yeneac yoac yofi deec,

26 'Ge kemma ngichabu yofi edeyununa: Ngicngac kedzacngo negen negeng, yeni imoc negemma naric mi negentegecgecde. Amma kicngo heheng yeni imoc hemma naric mi hentegecgecde. 27 Imoc yofiac, ngicngacareng yomoc yeni herengina tondzera nga kedzacnginango yoc negenggecdeac ebirdae amma kicnginango wiac henggecdeac mepisickegec. Yeni kicnginango wiac mong hembauac nga kedzacnginango negembauac amma negen negengnginango wiac mong negentegecbauac, imoc yeni ubangina dafiu dzigeneu mengereyunubade.' *(Yesaia 6:9-10)*

Ngeni yeni isocngoc. 28 Imocac edengunuba negenggec, Anutungo memengerec sing meficgeec, imoc bangec monnunac ngicngac, yeneac arennoc ande, yeneng yoacna negemma komoc kpegecde." Paurongo ifi deu negemma wama kenggec. 29 [Kemma sinnu yudangic yenaocngoc yoacngina feracemeu kenggec.]

30 Pauro yengenaoc ama kuric bummema kifa yohockang ihai kecmanu ngicngac yearu kengha angec, yeni ama heiyemmekefec.

31 Heiyemmema kengeha kpac yombong kecma Anutuac eucerereng dekperagiyemmeec. Ye Kebu Yesu Kristoac hania kpouyemmekefu ngic mongngo mi kpetarimiec.

Paurongo Roma Kpebung Yeneac Kibi Ohoec

¹ Ni Paurongo kibi yoc ohoma Roma kpebung ngenearu faiduae. Yesu Kristo ye minginna nga ni yeac wanacngic. Yeng kpacnuma segerenuu aposoro ua mema Anutuac siduc gombung dekperagibadeac denenec.

² Yeng siduc gombung imocnoc warac profete yenearu yoac dedzege amma haudeac deu yeneng imoc mitikibi kpetiacfu ohogec fede. ³ Siduc imoc yofi, Anutuac Medac, Kebunina Yesu Kristo, yeng ngicsebiac arennu Dawidiac fingeasaheunac fingerec amma ⁴ kpetiac Asungo kucgoc yombong yeac yofi dekperagiec, yennoc homecfunac gborima yarec, imocngo yofi edzacnunude, ye Anutuac Medacyombonga. Imoc Kebunina Yesu Kristoac siduc gombung. ⁵ Anutungo deu ye wosoefac anemmema aposoro ua nemmeu neni yeac kpacac amma bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneac botucfu yoac dekperagini yeneng ye negensinggema yoara tofohogecde, ua imoc mekecdimbe. ⁶ Nga Anutungo ngeni ifingoc kpacngunuma Yesu Kristoac areng anggecdeac negende.

⁷ Anutuac songoareng Roma taonnu kecdac, ngeni kpacngunuu yeac kpetiac areng kecdac. Nga Anutu Manninaac amma Kebu Yesu Kristoac danggunuc nga ruaengo ngenearu febeso.

⁸ Bangeha bangeha yeneng ngeneac negen negensingnginaac yoacsiduc edeemeandae, imoc wiac engena ifi negemma ngeneac negensima Yesu Kristoac kpacfu Anutuna dangge edekecduae. ⁹⁻¹⁰ Ni numuanduae, imohai nasosoc ngeneac negensima numukecduae. Anutungo imoc hemma hepucna ande. Nga ongaasunango uaya mekecma yengena Medahaac siduc gombung dekperagianduae. Amma ni nasosoc Anutu numumiba yeng negenu naric anu ngenearu bic habade.

¹¹ Hama ngenemba nenahafoc kecma ngeni serigecdeac Tiri Asuac wosoefacac kuc ngenearu mederebade, imocac homac anende. ¹² Ni yofi negemma imoc deduae, ni ngenearu haba nenang negen negensinninango nangeemema ngeneng ni meserinuget neng ngeni meseringunubade. ¹³ Negen negensinggoc tosofocna, yofi negenggecdeac anende. Ni miti uaac fora imoc bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneac botucfu kpedzucneanduae, ifi isocngoc ngenearu hama miti uaac fora goa kpedzucnebade. Amma imocac naso homac arenga faikecbare wiac goango ine dzegenukefec.

¹⁴ Ni grikngec nga bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae amma fakangina siriha kpac kecandae, yeni miti dekperagiyemmebesare. Amma ngic negen negenggoc nga negen negengina kpac, yenearu siduc gombung mamangkima dekperagima imocngo turunna kpoubesare. ¹⁵ Imocac amma Roma taonnu ngicngac kecdac, ngenearu ifingoc siduc gombung dekperagibadeac herena yacande.

¹⁶ Siduc gombung imoc Anutuac kuc. Imocngo ngicngac sasawa negensinggeandae, yeni kopocsicac ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde. Yoac imoc yuda yeneac arennu waraima kemma grik yeneac arennu momoc kenec. Imocac amma ni siduc gombungac

negemba gameagoc mi angkecde. ¹⁷ Anutungo ngicngac dindingac denemmeande, imocac siduc gombunnu yofi fingectegecande, negen negensinggoc hanahema negen negensinggoc mesibesonga. Amma yoac yofi bic oho ohoya fede,

“Ngic dindingac ye negen negensinggoc kecma kechereude.” (*Habakuk 2:4*)

¹⁸ Ngicngac goa yeni Anutuac faka nga yoac ngadehema sing ferahaandae amma faka nga yoac fora kpema waandae. Ngicngac imoc yeneac turunga kurumenunac fingeru Anutungo imoc kpouyemmeude.

¹⁹ Anutu haniaya botucnginau dindingac hengkecdae. Imocnoc Anutu yengenaoc mekperagiyemmeande. ²⁰ Amma hanahema ama bangec meficgeecfunac kecerema yofinenggac kecdimbengoc yengena kicngo mi hengenaga yeng wiac meficgeec, imoc henggec. Imocngo yengena marikibiaac siriha fingecyemmeu negentegeckecdae. Yeng nasoya nasoya kuc mingina kefecngo kefude amma ye Anutu, yeni imoc hentegecma kecdae. Imocac mongngo yoac mong yofi naric mi deude, “Anutu kecde, imoc mong mi negentegeraiac kopocsicna wabeso.”

²¹ Yeni Anutu negemmidae, amma ewehihei ine mi ammigece. Nga ye Anutu, imoc negendaenoc nga yeni ine ye mi dengeregece. Yeni ine negen negengngina ikoha, imocngo faka meu kicipisic nga ubafong anggec kundungngo ubanegen negengngina semeu sing segegece. ²² Yeni ifi kecma deandae, “Neni negen negentegecgoc.” ifi dema samackpeng amma dzingfonga kecandae.

²³ Nga yeni Anutu homeha kpac, yeac kuc kibikperagiagoc wama ngic homemea, yeneac ongangina nga neng nga yamberec amma sekac ongangina goa imocac Anutu siriha, ifia dema mekecgece. ²⁴ Ifi angandaeac amma Anutungo yenang hereyacyac fakanginau wayunuu yeni kaiserofaka angkecma sebingina faka gameagocfu kpeandae.

²⁵ Anutungo wiac sasawa deu fingerec, yearu dedengerec nga dengerec fekengkecbeso, imoc fora. Nga yeni ine Anutuac yoac fora wama ikocyoc hoanggegece. Nga ye wiac sasawa deu fingerec, yeac ewehihei faka wama yeac bageu monggoc mi kecandae. Yeng deu wiac fingerec, yeni imoc afehema imocac kingang kpeandae. ²⁶ Imocac amma Anutungo kpae mong mi heiyemmema wayunuu hereyacyac faka gameagocngo fenggeyunuu ngac yeni ngicgoc kecandae negengandimbe, yeni sing imoc wagec faka goa ngacngo faka mi angana, imoc angemekecdae. ²⁷ Nga ngic yeni sing imohaingoc ngacgoc kekec kecandae negendimbe, imoc wama herengina gerec isoc borang tiu ngicngo ngicfu kemma faka gameagoc angemeandae. Ngicngac ifi angkecdae, yeni yenaocngoc fakangina gameagoc anggec, imocacsoc turungango kekecnginau faka dindingac modacma meficgeyemmeude.

²⁸ Ngicngac yeni Anutu negemmibesonga negenggec wiac mamea anu faka imoc ngadehema wagec. Imocac amma Anutungo ifingoc kpae mi heima wayunuec. Wayunuu yeni faka kpedahango fenggeyunuu faka ngicngo mi angana, yeni imoc modacma angemekecgec. ²⁹ Nga yeneac hereu faka mangana hania hania wake wakea fede, imoc yofi, yeni ngicngac dindingac kpac. Yeni ngabagoc nga kichodunggoc kecma faka mangana amma keracmanganggoc kecandae. Yeni herengina yaru ngic yunukpebuc anggecdeac ayemmeu ngabau eweandae. Yeni ikoc nga ngaba arennu ngic memanganeyunugecdeac ayemmeande amma

gubekisang kecandae. ³⁰ Kecma yeni enacfu faifai amma Anutu ubango wama ubaseri kecma yoacngina goría amma sebiengeng faka angkecdae. Amma nonggo mangfocngina yeneac yoac kpema faka mangana gboría meficgeandae. ³¹ Nga yeni negen negengngina kpac kecma yenang yoacngina kpeandae. Yeni ngicngac tosofocngina heresongoc hoangyunugecdae obohoma ngicngac yeneac ubamangang mong naric mi negenggecde.

³² Ngicngac faka mangana ifia angandae, yeni homecac areng andae. Yeni Anutuac sing dindingac imoc negemmaguc sifu faka ifia angkecdae. Nga yeni imocgoc torokpema goa yenenggec faka mangana ifia amma kecgec, imoc ifingoc negenggec ngereeande.

2

¹ Imocac ngic me ngac, ge negenna, ge ngicngac goa yeneac fakangina isinggema kopocsicnginagoc andae, ifi dekecnade, naso imohai geangga yeni isocngoc kopocsicgagoc annec, imoc deficemenade. Nga yeni isingyunuma, “Ngeni kopocsicnginagoc.” ifi deannec geangga ifingoc isingemenec ande. Nocac geac faka nga angammemega imoc yeneac isocngoc ande. ² Anu faka nga angammemengina ifia angkecdae, yeni Anutungo sing forau isingyunuma kopocsicnginaac turunga yemmeude, imoc negendimbe. ³ Nga ngicngac goa faka ifia angkecdae, ge yeneac faka isinggema kopocsicnginagoc andae dema geangga faka ifiangoc angkecma Anutuac isic isinggenasou degbedic yoac goa dema woranadeac negennec nga imoc kpac yombong. ⁴ Anutungo faka yumea yombong anggemma modzotitia kpac tomaiga naso herea kecande, imoc ngadehenadeu naric mi ande. Nga ubaga merennadeac Anutungo yumea anggende, ge sifu imoc negentegecbesena. ⁵ Nga here dzege dzegegoc kecma ubaga mi meremma kopocsic mekpedzuc angkecma turunga menade. Nga Anutuac turung kpoukpouac nasotoa hau turunga dindingac fingetegecgenude. ⁶ Imoc yofiac,

“Kebungo ngicngac tembuc tembuc angammemengina hennegeng amma turunga kpouyemmeude.” (*Mitiyegec 62:12; Yoac negen negengagoc 24:12*)

⁷ Mong ye mamangkima faka gombunga mekecma kurumenggac kuc kibikperagiagoc nga eweheihei amma kekecseri meudeac ammiu uatoa mekecde, Anutungo ye kekec wisic wisickea kpac miude. ⁸ Nga mong ye yengenaacsac negemma kecma yoac fora mi tofohoande nga sing dindingac kpema mangana modacande, Anutungo yearu herebuya kpakema kopocsicac turunga miude. ⁹ Nga ngicngac angammeme mangana angkecdae, yeni sasawango kpendzeng nga ubaebictoa meficgegecde. Yuda arengngo imoc waraima meficgemagec grik areng yeneng momoc meficgegecde. ¹⁰ Ngicngac faka nga angammeme gombunga angkecdae, yeni sasawango kurumenggac kuc nga kibikperagia nga eweheihei amma ruae meficgegecde. Yuda arengngo imoc waraima meficgemagec grik areng yeneng ifingoc meficgegecde.

¹¹ Anutu ye monde mondea mi femide. ¹² Ngicngac dedeseriyoac yenearu mi faifaia, yeni kopocsic meficgegec Anutungo dedeseriyoara kpac, yeni sasawa manganaac areng desiyunuma wayunuude. Nga ngicngac dedeseriyoacac bageau kecma kopocsic meficgegec, yeni dedeseriyoacngo yoacfu faiyunudaru kopocsicnginagoc kecma manganedacgecde.

¹³ Nga ngicngac faka nga angammenginango dedeseriyoac modackecdae, Anutungo yenemma dindingac deyemmeude. Nga ngicngac dedeseriyoac kedzacngosac negengandae, yeni dindingac mi deyemmeude, kpac.

¹⁴ Anu bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeni dedeseriyoac oho ohoya mi modacandaengo yoara sifu momorongnginau fede, yeni imoc tofohoma dedeseriyoac modacandae, yeni yenaoc dedeseriyoacac mingina anggecde. ¹⁵ Nga dedeseriyoacngo wiac ambesonga dede, imoc ngicngac ubanginau bic oho ohoya fede, imoc edzacnunuandae. Amma here negen negengngina imocngo meseriude. Ubangina nga here negen negengngina yeri yerahafoc ua mema yoacfu kopocsingngina deficgeandape me nanggeyunuma meficyunuandape. ¹⁶ Imoc Anutuac desi desi nasotoau fingectegeru henggecde. Ni siduc gombung Yesu Kristongo nenec, imoc yofi dekperagianduae, Anutungo nasotoau ngicngac yeneac negen negeng sufufuya feec nga fede, imoc isinggema desiude.

¹⁷ Yudangic ngeni ngenanggac deandae, “Ni yudangic dema dedeseriyoacngo nanggenuu kecduae.” Amma ge Anutu negennec imocac negenna engena angkecde. ¹⁸ Anu dedeseriyoacngo sing kpougenu ge Anutuac negen negeng nga songo bic negemma faka nga angammeme damoc gombunga, imoc isinggema naric ireckenade. ¹⁹ Nga yofi negengemeanec, “Ngicngac kicpisis yeneac sing edzacyunuyunu ngic amma kundung manau kengkecdae, yeneac kperagia, imoc ni.” ²⁰ Nga dedeseriyoacfu negen negeng nga yoac fora hafoangoc fedecac ge negen negengngina obohoandae, yeneac negennec, “Ni yeneac dederecngenic.” amma ngicngac nambaracuba mekecdae, yeneac yofi negengannec “Ni yeneac kpoukpou.”

²¹ Ge ifi amma goa edekpou ayemmema geangga ine mi kpouemeanec. Amma hamangec mi mebesonga, ifi edeyunuma geangga sifu wiac hamangec meanec. ²² Amma kaiserofaka mi ambesonga, ifi demaguc geangga kaisero angannec. Nga ge nemu ngadeyunuanec amma geanggaoc ine womonginau emma yeneac wiac hamangec meanec. ²³ Amma Anutuac dedeseriyoac mekecma geanggaac negenna engena anu gennoc dedeseriyoac kpema Anutu game witiau faianec. ²⁴ Mitikibiu yoac yofi oho ohoya fede,

“Ngeni ifi angkecdaeac amma bangec monnunac ngicngac, yeneac botuclu Anutuac kpac denggbaringgegecde.” (*Yesaia 52:5; Edzekie 36:22*)

²⁵ Ge sebi tosaga herecgema dedeseriyoac modacnadeu imocngo memefihagoc anude. Nga dedeseriyoac kpenadeu ine sebi tosaga herec herecgeango sifu sebi herec herecgea areng mi annade. ²⁶ Anu areng goa sebi tosingina mi herecgegec, yeni angammenginango dedeseriyoac modacdacande, yeni sebi herec herecgeareng, kpacngina ifi naric kpachbesonga. ²⁷ Nga ge sebi tosaga herec herecgeango kecma dedeseriyoacac kibi mekecma dedeseriyoac ine kpema kecna ngic mong ye sebi tosea mi herecgegec, yeng dedeseriyoac modackecma faka nga angammemema isinggema ge kopocsicgaggoc deude. ²⁸ Ngic mong ye sebiugeng yudangic ande, ye yudangic fora mi ande, kpac. Nga ngicsebiu sebi tosea herecgeandae, imoc sebi herec herecge fora mi ande, kpac. ²⁹ Mong ye ubahereau yudangic ande, yeng yudangic yombong.

Anutuac Asungo ubahereaac herec herecege ua meu Anutungo ngicngac areng ifia dengereyunuande, imoc ngicac ua kpahac. Nga dedeseriatic kibingo ubahereac herec herecege ua, imoc naric mi meude.

3

¹Yudangic yeneng sebi tosangina herec herecegea kecmagec faka imocngo yofi meficyunuu areng goa tatacngina feracyunugecde. ²Anutungo yudangic kekecnginau hafoangoc nanggeyunuma ngic areng goa feracyunuma yudangic faka gombunga homac yombong ayemmeude. Yeng yeneac negenu ngereeu yengena yoac garengegecdeac yeneac botucfu faiec fede, imoc negenggec engena ambeso. ³Anutungo yoac dedea modackecde. Anu goa yeni negen negensingngina kpac kecgec, fakangina imocngo Anutuac faka mi meickeec. ⁴Imoc kpac yombong. Yoac yofi oho ohoya fede,

“Geng yoac denec, imoc fora fingectegerude nga ge ngic hania isinggema yoacngina desinec, imoc dindingac.” *(Mitiyegec 51:4)*

Yoac yofi deni seria febeso, “Anutu ye fora nga ngicngac sasawa nenang ine ikocninagoc.”

⁵Goa yeni deandae, “Ngicngac angammemenina manganangonoc Anutuac faka dindingac mekperagiude.” Yoac imoc fora mi ande nga fora ambac dede Anutungo mangananinaac turunga kpounemmeu, imocngo dindingac naric mi ambac. Ni ngicac negen negeng modacma yoacna ifi deduae. ⁶Anutu ye fakaya dindingac mi ambac debac bangeha bangehaac ngicngac naric mi isingyunuma desiyunubac, imoc foracngoc. ⁷Neac ikocyocngo Anutuac yoac fora mekperagima kpaa dengerebac ye kopocsicngic naric mi denembac. ⁸Goa yeni enacfu faifai anemmema deandae, “Wiac gombunga fingerudeac nenang angammeme goa mangana ambisina.” Nga goa yeneng neneac deandae, “Imocnoc kpounemmeandae.” Ngicngac yoac ifia deandae, yeni Anutungo kopocsicnginaac turunga, imocac sirihau yemmeude.

⁹Imocac dafi denide, yudangic nenaoc grikgic feracyunukecdimbe me? Imoc kpac. Yudangic nga grikgic yeneac yoacngina yofi bic deding, “Nenang momoc sasawango kopocsicac bageau kecdimbe.”

¹⁰Imocac yofi oho ohoya fede,

“Ngic mongngonec dindingac mi kecde, imoc kpac yombong. ¹¹Amma ngic mong negen negentegecgoc mi kecde me mongngo Anutu hofoc hofoc ua mong mi mekecde, kpac. ¹²Yeni sasawango Anutuac sing ngadehedacma yenahafoc manganegec, mongngonec angammeme gombunga mi angkecde, imoc kpac yombong.” *(Mitiyegec 14:1-3; 53:1-3; Miti dedengic 7:20)*

¹³“Yeni ubangina imoc kicsere angge anggea.” *(Mitiyegec 5:9)*

“Yeni nedzarangnginango ikoc ayemmeandae amma bibicnginau boidzocac marasing mekecdae.” *(Mitiyegec 140:3)*

¹⁴“Yeni enacnginau sowecyoac nga negemmangang herenginaunac gerec dzema ereande.” *(Mitiyegec 10:7)*

¹⁵Nga yeni ngicngac yunuma sacngina hetinggegecdeac haninginango kpouma bic kengkecdae. ¹⁶Amma yeni sing kengkecdae, imohai ambangec memanganema ngicngac ebicfu faiyunuandae.

17 “Ngicngac imoc yeni ruaegoc kekecac sing mi negendae, kpac.” (*Yesaia 59:7-8*)

18 Amma yeni Anutuac kicfu dzonong fede fedegoc namma eweheimigecdeac mong mi negensiandae. (*Mitiyegoc 36:1*)

19 Neni yofi negendimbe, dedeseriyoac imocngo ngicngac dedeseriyoacac bageau kecdae, imoc yeneac enacngina medzickeudeac nga bangeha bangeha ngicngac sasawa yeni Anutuarunac turunga megecdeac amma yoara dede.

20 Ngic mong ye dedeseriyoac modackecma Anutuaru haude, ye Anutungo yofi naric mi demiude, “Ngic imoc ye dindingac.” Dedeseriyoac imoc ine kopocsicnina dekperaginemmeu negennide.

21 Anu yofinenggac Anutungo ngicngac dindingac denemmeande, ye imoc didiu faiu hengkecdimbe. Sing imoc dedeseriyoac nga profete yeni hepuc angandae nga imoc dedeseriyoacac sing mi ande, kpac. Imoc sing gboria amma siriha mong yombong. 22 Anutungo Yesu Kristo fainem-mec nga ngicngac ye negensinggedae, yeneac dindingac deyemmeude. Nga ngicngac sasawa nenang siricnina mong mong mi ande, 23 nenang sasawa kopocsic meficgema kuc nga kibikperagia Anutuarunac haande, imoc kekecninau obohoma kecdimbe. 24 Obohomina Yesu Kristongo witicfunac yungecnunuec. Yungecnunuma Anutungo wosoefac anemmeandeac amma dindingac denemmeude. Imoc fingecnemmeudeac nenaoc ua mong mi meing.

25 Anutungo Yesuac sac hensima nonongkac faiu nanu ngicngac nenang Yesu negensinggenide, yeng kopocsicac turung kpou kpouac bung angkecde. Sing imohai Anutu ye yengena dindingac, imoc edzacnunuudeac negenu ngereec. Imoc yofiac, ye warac ngicngac faka yumea ayemmema kopocsicnginaac turunga bic mi kpouyemmema 26 naso herea modzotitia kpac tomaingina kefec. Ye naso yofinenggac ngicngac Yesu negensinggekecdimbe, nenang dindingac denemmeude. Ye yengena dindingac, imoc edzacnunuudeac negensima Yesuac uaac amma dindingac denemmeude.

27-28 Ifiac amma angammemenina gombunga imocac sebinina meenideac sing mong mi fede, kpac. Anutungo ngicngac dindingac deyemmeande, imoc negen negensingnginaac amma deude, neni imoc negemma meseridimbe. Yeni dedeseriyoac modackecdaeac ye dindingac mi deyemmeude, kpac. Imocac negen negensinggac amma sebiengeng naric mi annide. Ge uagaac amma ngic dindingac naric mi annade, imocac sebiga naric mi meennade. 29 Goa yeni yofi deandae, Anutu ye Yuda yeneac Anutusac. Nga imoc fora kpac, ye bangec monnunac ngicngac, yeneac Anutu momoc kecde, imoc fora. 30 Anutu mocgungonoc kecde. Amma ye sebi tosingina herecegec, yeni negen negensingnginaac amma dindingac deyemmeude. Nga sebingina mi herecegec, yeni ifingoc negen negensingngina hemma dindingac deyemmeude. 31 Nga negen negensinninango dedeseriyoac mi meickenide, kpac. Nenang negen negensingngo dedeseriyoac nanggenide.

4

1 Kiscnina Abrahang yeac hania henni. 2 Goa yeni yeac deandae, “Anutungo angammemeaac amma yeac ngic dindingac demiec.” Imoc

fora mi ande nga imoc fora ambacfu ye sebia naric meembac. Nga imoc ine Anutuac kicfu kpac.

³ Neni mitikibiu yofi osoandimbe,
 “Abraham ye Anutu negensinggeecac amma, yeng yeac ngic dindingac demiec.”
(Fingec fingec 15:6)

⁴ Ngic mong ua meande, yeac uabung imoc wosoefacac mimia mi ande, imoc ua meecac turunga ande. ⁵ Nga mong ye uaac sing wama negenserima Anutu negensinggeude, yeac yofi fingerude, Anutungo ngic mangana dindingac deyemmeande, yeng ngic imoc negen negensingaac amma uaya kpac wosoefacfu ngic dindingac demiude. ⁶ Nga mong ye angammeme gombunga mong mi ammanu Anutungo yeac dindingac deu yeac kenec meude, ngic ifia yeneac Dawidingo ifingoc yofi deec,

⁷ “Ngicngac goa yeni singyoac kpema kecmagec Anutungo manganangina wayemmeec nga kopocsicngina semeyemmeec, yeni kenecnginagoc. ⁸ Nga KEBUNGO ngic monggac kopocsihaac kpete mi meude, ngic imoc ye kenehagoc.”
(Mitiyegec 32:1-2)

⁹ Kenec yoac, imoc ngic sebi tosangina herecgegec nga ngic mi herecgegec yeneac momoc dedea. Abrahamngoc negensinggeecac Anutungo yeac negemma ngic dindingac demiec, ifinoc negemma deandimbe. ¹⁰ Abraham ye sebi tosea herecgeugoc Anutungo dindingac demiec me? Imoc kpac, ye sebi tosea mi herecgemanungoc Anutungo ye dindingac demiec. ¹¹ Abraham ye negensinggeu Anutungo yofi demiec, “Ngc imoc dindingac.” ifi dema sebi tosea herec herecgeac ma Abraham miec. Ye sebia mi herecgema bic negensinggeec. Nga ngic sasawa sebingina mi herecgema negensinggeandae, Anutungo yeneac dindingac deudeac yeni Abrahamngac kiscifora, ifi kpcayunuec. ¹² Nga ngic sebi tosangina herecgema Abrahamngac hanititi modacma Kebu negensinggeandae, yeneac ifingoc yofi deec, Abraham ye yeneac kiscingina. Negen negensinnu kiscingina Abraham, ye hanahema sebi tosea mi herecgema bic negensinggeec, ye isoc andae.

¹³ Anutungo Abraham nga bangecfora yenigoc yoac yofi dedzege anec, bangec nga kurumeng imoc ngeneac maridzoming anudeac ngemebade. Nga imoc Abrahamngoc dedeseriyoac modarecac mi deec, kpac. Yeni negensinggegec nga Anutungo negengyemema dindingac deyemmeec, imocac witiau yoac dedzege anec. ¹⁴ Nga ngicngac yeni dedeseriyoac hoanggema maridzomingngina mebau dede negen negensinggoc kekec foraya kpac ambac. Nga Anutungo wiac yemmeudeac deseriec, imoc ifingoc kuha kpac ambac. ¹⁵ Dedeseriyoacngo kopocsicac turunga heficgeude nga dedeseriyoac mong mi feudeu dedeseriyoac ifingoc mi kpebau.

¹⁶ Abraham ye ngicngac dedeseriyoac mekecdae, yeneac mangngina. Amma ye ngicngac negen negensing yeac isoc feyemmede, ye ngic ifia, yeneac manggac. Nga Abrahamngac bangecfora sasawa yeni dedzegeac yoac naric megecdeac imoc wosoefacac bageau feu negen negensingnginaac amma megecde. ¹⁷ Nga Abrahamngac negensima yofi oho ohoya fede,

“Ni faiguba ge ngicngac areng homac yeneac mangngina annade.”
(Fingec fingec 17:5)

Nga Anutungo ngic homemea megboriyunuande nga wiac mong mi fede, imoc bic fede, ifi isoc ye imoc dema kpara kparu fingecande.

Ifiac amma Abrahang ye nenang mannina, imoc Anutuac kicfu nga negen negensinggac sinnu. ¹⁸ Yeng gboricgoc anudeac siriha mi kefec, kpac. Nga ye Anutu negensinggeecac ngicngac areng homac yeneac kiscingina anec. Imocacnoc yoac yofi bic dedea feec,

“Bangecfocga yeni homac yombong, kpete imocacsoc fingegecde.” (*Fingec fingec 15:5*)*

¹⁹ Abrahang ye kifaya 100 isoc anu sebia dzaparema kpedziu negenec. Nga enema Sara ye kifa feraheu sabac meudeac siriha naric mi anec. Nga Abrahang ye negen negensinga sifu seria feecac kucmama mong mi anec. ²⁰ Ye Anutungo wiac miudeac deseriec, imocac negengyohoc mong mi amma serima negensinggema kecma Anutu afehekefec. ²¹ Nga Anutungo yoac deserimiecimoc imoc meudeac imocac kuha soha femiec, Abrahanggo ifi negentegcemca negenseriec. ²² Imocac amma yofi nande, “Anutungo yeac negensima, ngic dindingac demiec.”

²³ Nga yoac yomoc, “Yeac negensima ngic dindingac demiec.” imoc Abrahanggacsac negemma mi oho ohoya fede, kpac. ²⁴ Imoc nenanggac momoc oho ohoya fede. Anutungo Kebunina Yesu homecac arenunac megoriu nenang ua imoc meec, ye negensinggeni yeng ifingoc negennemmema dindingac denemmeude. ²⁵ Nga nenang sing feraheing, imocac amma ngicngac yeneng Yesu homecfu faigec. Nga Anutungo dindingac denemmeudeac Yesu homecfunac monggoc megoriu yarec.

5

¹ Ifi amma Anutungo negen negensinnina hemma dindingac denemme Kebunina Yesu Kristoac amma yegoc ruaeu kecdimbe. ² Yeng sing meficgenemmeu Anutuac danggunuc manau yofinenggac kecdimbe. Nga Anutuac kuc kibikperagiagoc ngade fingeenemmeude, imoc wiac engena, ifi negemma sogaima kecdimbe. ³ Amma imocsac kpac, nenang ifingoc kpendzeng witiau kecma imocac negenni engena anu sogaikecdimbe. Kpendzeng kpekpe, imocngo herenina meseriude. ⁴ Meseriu modzotitia kpac kecma seserigoc nannide nga eucererenggac fora fingerudeac negensinggema kecdimbe. ⁵ Ifi kecmiina ubaninaac kuha naric mi maude. Nocac Tiri Asugoc anni Anutungo songoya ubahereninau kpaakec fede.

⁶ Nenang sicsauc kecminangoc Kristoac naso hau yeng nenanggac tatic mema homeec. Makpekpea kecminangoc, ye ifi anemmeec. ⁷ Ngic mongngo ngic dindingacac amma homeudeac negenside, siduc ifia mi negengandimbe. Nga mong ye faka nga angammemea gombunga angkecde, mongngo yeac amma kengec wama homecfu naric kembang. ⁸ Anutungo songoya edzacnunuma Kristoac deu yeng ngicngac nenang kopocsigoc kecmiina nenanggac ammanoc homeec. ⁹ Anu yeac sawaac amma Anutungo ngicngac dindingac denemmeu yofinenggac kecdimbe. Imocac ye ifingoc turung kpoukpuuac nasou yoacnina deu komoc kpebesandimbe, imoc negenserima kecdimbe. ¹⁰ Nga nenang Anutuac ngabafora kecmiina Medahaac homecngo ngaba meickeu Anutugoc ruae fingeenemmeec. Ruae fingeenemmeu nenang ifingoc

* **4:18:** Asomenggac kpete imocacsoc fingegecde.

Medahaac kekecac amma komoc kpebesandimbe, imocnoc negenser-ima kecdimbe. ¹¹ Amma imocsac kpac, Kebunina Yesu Kristongo kopocsicnina meickema Anutugoc ruae meficgenemmu nenang yofinenggac Anutuac negenni wiac engena anu sogaima kecdimbe.

¹² Imoc yofi fingerec, ngic mocguacsac amma kopocsic bangectoa bangecfu fingeema homec heficgeec. Nga ngicngac sasawa kopocsic meficgegecac amma homecngo ngicngac sasawa meyunuec. ¹³ Dedeseriyoac bangectoa bangecfu mi femanu kopocsicngo bic haec. Dedeseriyoac mong mi feu kopocsicac henngeng naric mi fingerude. ¹⁴ Nga Adanggarunac erekecma Moseac nasou homecngo ine ngicngacareng sasawa garengyunuec. Adangngo kopocsic meficgema Anutuac yoac kpeec. Nga goa yeni yeac kopocsic imoc isoc mi meficgegec nga homecngo yeni sifu meyunuec. Adang ye ngic haudeac dedea, yeac ongea.

¹⁵ Sing ferac ferahea, imoc siriha mong ande nga danggunuc imoc siriha mong, imoc fora. Ngic mocgungo kopocsicfu makpeecac ngicngac ebiriango homedacgec. Nga Anutungo wosoefahaac nga ubangerehaac wiac ngicngac yemmeande, imoc ine homactoa anu yenearu ebiria yombong kpakeyemmeec. Imoc ngic mocguacsac, Yesu Kristoac wosoefacac amma ifi fingeema feec. ¹⁶ Ngic mocgungo hanahema kopocsic meficgeec, Anutungo imocac amma wosoefahaac wiac yemmeande, ifi mi negembisina, kpac. Ngic mocgungo kopocsic hanahema meficgeu Anutungo turung kpoukpouac faka hanahema meec. Meu ngicngac homac yeneng ine sing ferahema turungnginagoc anggec. Anggec Anutungo ifi hemma wosoefac ayemmema kopocsicnginaac turunga waec.

¹⁷ Ngic mocgungo hanahema sing feraheu yeac kopocsicac amma homecngo ngicngac garengyunuudeu ine yofi negembisia, Anutungo ngicngacareng danggunuctoa ayemmema wosoefacfu dindingac deyemmu, yeni ngic mocgu, Yesu Kristo, yegoc kecma kekecac arennu kecma wiac homac yenhafoc garenggegecde.

¹⁸ Ifi anu ngic mocgungo sing feraheecac Anutungo ngicngac sasawa manganaac arennu desiec. Nga ngic mocgungo angammeme dindingac anecac ifi isocngoc ngicngac sasawa kopocsicnginaac turunga meick-eec. Meickeu Anutungo ngicngac dindingac deyemmedaru imocngo kekecseri heficge yemmeec. ¹⁹ Nga ngic mocgungo enac tofoc tofoho faka wau ngicngac ebiriangoc yeni kopocsicnginagoc andacgec. Nga ifi isocngoc ngic mocgungo enac tofoc tofoha anecac amma Anutungo ngicngac ebiriangoc yeneac dindingac deyemmeec nga deyemmeude.

²⁰ Anu kopocsicngina kuneng monggoc anudeac dedeseriyoac haec. Nga kopocsicngina kuneng yombong anu danggunucngo monggoc yombong kopocsicngina ferahema fingeema feec. ²¹ Imoc yofiac, kopocsicngo homec meficgema yenenggareng anec, ifi isocngoc danggunucngo garennina anu Anutungo Kebunina Yesu Kristoac amma dindingac denemmema kekec wisic wisickea kpac nemmebesande.

6

¹ Imocac yofi debisina. Anutuac wosoefacngo yadiudeac nenang kopocsicfu monggoc torokpema mi kecbisina, kpac. ² Nga kopocsic-funac bic homeing, ifi negemmaguc sifu ihai monggoc torokpema mi kecbisina. ³ Nenang Yesu Kristoaru kpeketahama kecnideac doku

nadzicnemmegec. Amma sasawango homehau bariyuhung anemmeu nadzicdaring, ngeni imoc mi obohoda. ⁴ Nga doku nadzicni Anutungo yegoc tonggonunu homecfu kemeing. Manggac ye kuc nga kibikperag-itoayango Yesu homecfunac megboriu kecec gboriau enec. Enu nenang ifingoc kecec gboriau kecnideac yegoc torokpenunuec.

⁵ Yesungo homeec, imocac siricfu yegoc torokpema homeing. Amma ye homecfunac gborima yarec, nenang ifingoc torokpeinggac gborima yacnide imoc negendimbe. ⁶ Kopocsicac kuc heresebininau ua mekecde, imoc kpac anudeac ubaherenina esea mariponnu Yesugoc kpekpea, imoc negendimbe. Kopocsicngo minginnina monggoc mi kefudeac ifi anec. ⁷ Imoc yofiac, Yesungo ngic homeec, ye kopocsihaac witicfunac bic mesiec.

⁸ Nga nenang Kristogoc bic homeing dema yegoc ifingoc kecnide, imoc negensinggedimbe. ⁹ Nga Anutungo Kristo homecfunac megboriu yarec. Amma ye yacma monggoc mi homeude, imocnoc negendimbe. Ye homecac kuc bageau monggoc mi kecde. ¹⁰ Ye ngicngac kopocsicninaac amma atac mocgusac homeu wisickeec. Amma yofinenggac kecde, imoc Anutuac hoannu kecde. ¹¹ Imocac ngeni ngenanggac yofi negembisia, kopocsicfunac bic homema imocac bageau monggoc mi kecdimbe. Nenang yofinenggac Yesu Kristogoc kpeketahema Anutuac hoannu kecdimbe.

¹² Kopocsicngo kpedzingunuu sebiac negensongo hania haniango wangepgunubacac ngeni kopocsic faka uba eseau fekecde, imoc wama mi modacbisia. ¹³ Amma oruc kickedzac nga hanimaringina imocngo kopocsicac kingangkpekpe mi ambeso, kpac. Ngeni warac homecfu kecec, yofinenggac ine kecec forau kecdae, imocac ngenaoc efaima kenma Anutuaru oruc kickedzac nga hanimaringina desigec imocngo yeac kingangkpekpe ambeso. ¹⁴ Ngeni dedeseriyoacac bageau kecec, imoc bic wama danggunucac bageau kecdae, imocac amma kopocsingo kunengngina mi ambeso.

¹⁵ Imocac yofi annide. Nenang dedeseriyoac bageau mi kecdimbe, kpac. Nenang danggunucac bageau kecdimbe. Imocac kopocsic meficgeni, imoc mi ngereeude nga ifi mi fingecebeso! ¹⁶ Ngeni ngic monggac wanac areng kececdeac desiemegecdeu ngeni yeac wanac areng kecma yeac enac tofohobisia, imoc negendae. Ifi isoc ngeni kopocsicac wanac areng kecma enara tofohogeceude homec meficgegecde. Nga ngeni enac tofoc tofohofakaac bageau kecma dindingac kecec meficgegecde.

¹⁷ Anu ngeni warac kopocsicac wanac areng kecec, imoc bic wagec wisickeec. Wisickeu kpoukpouyoacac hoannu faingunugec, ngeni ubangina hafoangoc imohai desiemema imoc tofohokecgecac amma Anutu dengereduae. ¹⁸ Ngeni kopocsicac witicfunac bic mesi mesingunuya nga yaguc dindingac kececac wanac areng amma kecdae. ¹⁹ Nga ngeni sebifusiak kucmamanginagoc kecdaeac ngeneac siricfu yofi deduae. Ngeni warac oruc kickedzac nga hanimaringina desiemema uba wonongagoc kecec nga singyoac kpekpe, imocac bageau wanac areng kecec. Ifi kecma singyoac kpema kecec. Ngeni ifi isocngoc yofinenggac oruc kickedzac nga hanimaringina desiemema dindingac kececac bageau wanac areng kecbisia. Kecma kpetiac kekecfu yadiseri anggecde.

²⁰ Amma ngeni kopocsicac wanac areng kecmagec dindingac kekecac yoacngo naric mi garengngunuec, kpac. ²¹ Ngeni imohai kopocsicac fora mekecgec imocngo kekecngina memanganec amma ngeni yofinenggac imoc negemma gamengunuande. Faka nga angammeme ifianoc homec heficgeude. ²² Ngeni yaguc kopocsicac witicfunac mesingunungunuya nga Anutuac wanac areng kecdac, imocac fora yofi, ngeni kpetiac kekec kecma yadiseri angkecmagec wisickeu kekecseri megecde. ²³ Imoc yofiac, kopocsicac buma imoc homec megecde nga Anutuac wosoefac, imoc Kebunina Yesu Kristoac amma kekecseri buma kpac nemmebe-sande.

7

¹ Tosofocna, ngeni dedeseriyoac negendae, imoc negenduae. Imocac yofi debeso negenduae. Ngicngac gbori kecmagec dedeseriyoacngo kunengngina amma garengyunuande, fora. ² Imocac ngac mong ye ngicfu kenudeu, ngic ye kecmanungoc ngacngo yegoc dzahacemema kefecde. Dedeseriyoacac sing ifi fede. Kecma ewea homeudeu dedeseriyoacngo ngac ngicfu witickeec, imocac witiha kpac anude. ³ Nga ewea gbori kecmanungoc ngac ye ngic monggaru kenudeu yeac serongac degecde. Nga ewea homeudeu ine ngac ye dedeseriyoacac witicfu monggoc mi kefude. Ye naso imohai ngic monggac ngac anudeu serongac mi anude. ⁴ Tosofocna, ifi isocngoc Anutungo Kristoac sacfusi ngeni yegoc ngunhomeu ngeni dedeseriyoacac bageau monggoc mi kecdac. Ngeni ngic homecfunac yarec, yegoc torokpema kegecdeac nga nenang Anutuac uaac fora annideac ye ifi anec.

⁵ Nenang warac uba eseaac arennu kecmina dedeseriyoacngo songo mangana herenina miaru homecac fora meficgekefing. ⁶ Nga yofinenggac dedeseriyoacfunac yungec yungecnunuya kecdimbe. Dedeseriyoacngo mendannunuec, imohacnac bic homeing. Dedeseriyoacfunac homema ua esea imoc wama Asuac ua gboriau emma nandimbe.

⁷ Imocac nenang yofi denide, dedeseriyoac yengenaoc kopocsic mi ande, kpac. Dedeseriyoacngo ine kopocsicac siriha edzacnuu negenghomeduae. Ge hensongo mi ambesena. (*Makekeng 20:17; Dedeseri 5:21*) Dedeseriyoacngo ifi mi debacfu ni hensongoac siriha naric mi negenghomebai. ⁸ Nga kopocsic ye dedeseriyoacfusing ine singa meficgema hensongofaka hania hania herena manau miacande. Amma dedeseriyoac mi febacfu, kopocsic ye homemea ambac. ⁹ Ni warac dedeseriyoara kpac kecbare dedeseriyoacngo hau negenai. Negemba imohai ine kopocsicngo kekehagoc amma ua meu ¹⁰ homeai. Imohai yofi henai, dedeseriyoacngo kekec meficgeudeac faifaia fede, imocngonoc homec meficgenenec. ¹¹ Kopocsicngo dedeseriyoacfu singa meficgema ikocfu wangecnuma kpebucnuec. ¹² Imocac yofi fede, dedeseriyoac imoc yengenaoc kpetiac nga nonoyoac ifingoc kpetiac nga dindingac amma gombunga.

¹³ Wiac gombunga, imocngo homecfu mi fainuec, kpac. Kopocsicac hania fingectegerudeac kopocsicngo ine homecfu fainuec. Nga kopocsicngo wiac gombunga mema imocngo nearu homec meficgeec. Ifi anu dedeseriyoacngo kopocsic heficgeu kopocsic ye wiac mangana yombong, imoc fingectegerec.

¹⁴ Dedeseriyoac imoc Asuarunac, imoc negendimbe. Nga ni ine uba eseanagoc kecha kopocsingoc wanac menuu, kopocsicac bageu kecduae. ¹⁵ Nga faka nga angammeme angkecduae, imoc dafiatic angkecduae, imoc mi negengecduae. Ni wiac mong ambadeac negensianduae, imoc mi angkecduae. Nga faka ubanango waanduae, imoc ine angkecduae. ¹⁶ Amma faka goa songona mi angande, imoc mekecduae imocngo yofi deseride, dedeseriyoac imoc gombunga. ¹⁷ Ifi anu neannaoc faka imoc mi angkecduae, kpac. Kopocsic neac here manau fede, imocngo faka imoc angkecede. ¹⁸ Neac hereu wiac gombunga mong mi fede, ifi negenduae, imoc uba eseaac deduae. Imoc yofi, ni faka gombunga ambadeac negengkecma ine faka nga angammeme gombunga ambadeac obohoanduae. ¹⁹ Fora, angammeme gombunga ambesonga negenganduae, imoc mi angkecduae. Nga faka mangana wabadeac negenganduae, imoc ine angkecduae. ²⁰ Ni faka goa mi ambadeac anengkecede, imoc ambadeu ine neannaoc faka imoc mi anduae, kpac. Kopocsic herena manau fede, imocngo ine faka imoc heficgeu anganduae.

²¹ Faka gombunga ambesonga negembare faka manganango ine herenaunac bic erema kekecna garenggeande, imoc meficgeanduae. ²² Amma ubaonganau Anutuac dedeseriyoac ubangerecogoc hoanggekecbare ²³ songo monggac singyoacngo ine sebinau fingeru henganduae. Nga imocngo negen negennau dedeseri fede, imocgoc ewema kecdape. Ewekecma kopocsicac singyoacngo sebina witicfu faima sebinau uaya mekecede.

²⁴ Ni ngic makpekpea ubahodunggoc kecma sebinagoc homecac bageau kecbare merang imohacnac mesinuude? ²⁵ Anutuac dangge deduae, Yesu Kristo Kebunina yeng mesinuude. Mesinuu neanna negen negennango Anutuac dedeseriyoacac bageau kecma wanac ua mekecduae nga ubana eseango ine kopocsicac singyoac kingang kpemima kecduae.

8

¹ Nga ngicngac Yesu Kristogoc kpeketahema kecdae, yeni yoacac arennu mi makpegecede. ² Ge Yesu Kristogoc kpeketahema kecna Kekec Asuac* dedeseriyoacngo kopocsic nga homecac singyoacac witicfunac yungecguac. ³ Uba esea ye dedeseriyoacac kuha memau dedeseriyoacngo wiac obohoo Anutungo ua imoc yofi meec. Ye Medacyombonga sueu nenang siric mema bangecfu maec. Mau Anutungo yeac sebiu kopocsicnina desima meickeu kpac anec. ⁴ Anu nenang uba eseaac sinnu kengkeng imoc wama Tiri Asugoc kpeketahema kengkecdimbe. Kengkecma dedeseriyoacac faka dindingac kekecninau fingectegerude.

⁵ Ngicngac uba eseaac songo nga negen negeng modacandae, yeni negen negengngina uba eseaac arennu faiandae. Nga ngicngac Asuac songo nga negen negeng modacandae, yeni negen negengngina Asuac arennu faiandae. ⁶ Anu uba eseaac negen negeng imoc homehagoc nga Asuac negen negeng imoc kekehagoc amma ruaeagoc. ⁷ Uba eseaac negen negengngo Anutu ngaba ammikecede amma Anutuac dedeseriyoac mi tofohoande. Imoc dedeseriyoacac bageau kefudeac obohoo. ⁸ Nga ngicngac uba eseaac songo nga negen negeng modackecdae, yeni Anutuac ubasongo meficgegedecac singa obohokecdae.

* **8:2:** Kekec Asu imoc Tiri Asuac dede.

⁹ Anu Anutuac Asungo ngeneac ubahereu kecdeu ngeni Asuac arennu kecgecde, uba eseaac arennu kpac. Nga mong ye Kristoac Asu mi mekecde, ye ine Kristoac areng kpac. ¹⁰ Nga Kristongo ngeneac ubahereu kefudeu sebingina imoc kopocsicnginaac amma homeec. Nga ongaasunginango ine dindingac kekecac amma kekehagoc anec. ¹¹ Anutu ye Asuyango Yesu homecfunac megborieac. Amma Asu imocngo ubaherenginang kecdeu yeng sebingina homecac bageau kecde, imoc ifingoc Asuyango megboriude.

¹² Negen negensinggoc tosofocna, negenggec, nenang turunninagoc kecdimbe nga imoc ine uba eseaac negemma kpac. Asungo bic megborinunuec, imocac amma uba eseaac arennu kecnideac turunga mong mi fenemmede. ¹³ Ngeni uba eseaac songo nga negen negeng modacma kecgecdeu homeac areng anggecde. Nga Asuac kucfu uba eseaac angam-meme kpebucgegecdeu kechereema kecbesandae. ¹⁴ Anutuac Asungo ngicngacareng wangecyunukecde, yeni sasawango Anutuac medacfora. ¹⁵ Asu mongngo wanac menunuu monggoc kengecgec kecnide, asu ifia mi nemmec, kpac. Nenang asu siriha mong mema Anutuac medacfora aning. Nga Asu imocngo meficnununuu yeac yofi kpacma dekecdimbe, "Manna, Manna." ¹⁶ Nenang Anutuac nambaracfora kecdimbe, yoac imocnoc Anutuac Asu yengenaoc hepuc amma ongaasuninang faiu dekecdimbe. ¹⁷ Nga yeac nambaracfora kecdimbeu yeac maridzoming memeareng ifingoc amma Kristogoc areng mocgu kecma maridzoming menide. Neni nenahafoc kuc nga kibikperaginangoc annideac yegoc ifingoc kpendzeng kpeni Anutungo fora nemmeude.

¹⁸ Imoc yofi negensiduae, kuc kibikperagiagoc ngadeu nenannu fingectegerude, imoc wiac engena yombong nga yofinenggac ebic fingecnemmekecde, imoc wiac mamea. ¹⁹ Anutungo deu wiac fingec-darec imoc sasawango Anutuac medacfora didiu fingectegecgecdeac mamangkima yeneac tomai kecdiae.

²⁰ Nga Anutungo wiac deu fingecdarec, imoc ye negemmanu dzangge-ande. Yeng wiac deu fingecdarec, imoc yengenaoc dzanggedarudeac mi negensiec, kpac. Anutu yengenaoc ifi faiec. ²¹⁻²² Amma imocac yofi negendimbe, Anutungo deu wiac sasawa fingecdarec, ihacnacngoc erekecma yaguc kecdimbe. Nga yeneng ifingoc wedzec horarac amma gadze yiniu homema hoaeandae, imocac witic hesima Anutuac nambaracfora yeneac amabangecfu kenggecdeac ayemmeude. Amabangec imoc witiha kpac nga imoc kuc nga kibikperagiagoc.

²³ Nga imocsac kpac. Anutungo hanahema Tiri Asu nemmeec. Ifi nemmeu nenang ifingoc sebininagoc bangec yomoc wama medacforaac tatacfa bic ennideac herekiki anemmeu nasoyaac tomai kecdimbe. ²⁴ Amma nenang wiac foraya fingerudeac negenserima tomai kecma komoc kpenide. Mong ye foraya bic henu imoc fingerudeac negenser-ima kecade, faka siriha ifia mi fede, kpac. ²⁵ Nga wiac mi hengena imoc mebesandimbe, ifi negensingema kecdimbeu modzotitia kpac mamangkima tomai kecnide.

²⁶ Ifi kecmina Asungo kucmamaninaac amma hama meficnununuu ifi me ifi numuni ngereeude, imoc mi negentegecandimbeac amma yeng agennina tima yoara kpac hereudumengau numuu Anutuaru engande. ²⁷ Enu ngicherenina hengkecde, yeng Tiri Asuac negen negeng ifingoc

negenude. Asu ye Anutuac negen negeng modacma kpetiac habu nenanggac amma nunumua faikecde.

²⁸ Anu yofi negendimbe, Anutungo arenga faima ngicngac negengyunuma kpacyunuu yeni yeac arengfora kecdae. Ngicngac heregoc yeac songo negengandae, yeni negengyunuma kekecnginau wiac sasawa dindingac arenggema meficyunuu ngereyombonggeude. ²⁹ Imoc yofiac, Anutungo ngicngac bic negengyunuec, yeni meisingyunuu yadiseri amma yengena Medaha isoc anggecdeac desiyunuec. Medahango munafora homac yeneac waracdacngina anudeac ifi arenggeec. ³⁰ Arenggema ngicngac warac bic meisingyunuec, yeni ifingoc kpacyunuma dindingac deyemmeec. Dindingac deyemmema kuc kibikperagiagoc ifingoc yemmeec.

³¹ Imocac amma Anutungo nanggenunuma nenanggoc kecmanu mongngo sinnina hedzickema naric mi memanunuude. ³² Anutungo Medacyombonga mi segerema sasawa nenanggac amma ngaba yeneac mariu waec. Nga nenanggac waecac amma ye ifingoc ubangerehaac torokpema Medahagoc wiac sasawa nemmeude. ³³ Mongngo Anutuac meisingfora yoacfu faiyunuudeu, Anutungo yeneac yoac ifingoc deu firang anggec. ³⁴ Yesu Kristo yennoc homeec. Homeu Anutungo ifingoc ye homecfunac megboriu yarec. Yacma Anutuaru enec, foiau tacma nenanggac amma numukecde. Imocac mongngo meisingfora yoacfu kopocsicninagoc dema negende, ye osiude. ³⁵ Amma Kristongo heresongogoc hoannunukecdeac, kekec imohacnac wiac mongngo nenang mederenunuudeacsoc mi ande. Kpendzeng me ubaebic me nunukporac anemmegecde me herehomehome me senggang kekec me manganebeso annide me dzikacbeang, imoc sasawango Kristoac songounac naric mi meicnunuude. ³⁶ Yoac yomoc bic oho ohoya fede, “Geac areng andimbeac amma yeni asoacnac kemma marai homecfu fainunukecdae. Yeneng nenenggec neni rama kpebucyunuandae, yeni isoc andimbe.” *(Mitiyegec 44:22)*

³⁷ Imoc sasawa fingeccnemmeu Kristongo heresongogoc bic hoannunuu nenang yegoc kecma feracyunuyombonggema firang amma kecdimbe. ³⁸⁻³⁹ Nga Anutungo heresongogoc hoannunuu nenang Kebunina Yesu Kristogoc kpeketahema kecmiina wiac mongngo naric mi mederenunuude, imoc negenseryombonggeduae. Imoc homec me kekec, angero goa me ngictau goa, wiac goa yaguc fedae me wiac ngade fingeccgecde, wiac goa kucnginagoc wihacnac me wiac goa kucnginagoc emuhacnac nga wiac goa Anutungo deu fingeccgec, yeni sasawango yeac songounac naric mi meicnunugecde.

9

¹ Ni Kristogoc kpeketahema yoac fora deduae, ikoc mi anduae. Nga Tiri Asungo here negen negenna midiu imocngo hepucna anu yofi deduae. ² Ni nasosoc arengfocna yeneac amma ubahodungtoa nga ubaebicgoc kecduae. ³ Nga neng yeneac do mema sowecac bageau kecma Kristoaru agac kecbadeac negenduae. Neni kisicnina mocgu. ⁴ Nga yeni Israe areng, yeni manggacac medacyombong kuc nga kibikperaginginagoc kecdae. Yeni dzadzahac nga dedeseriyoacgoc kecma Anutuac womong garenggekecdae. Amma Anutungo wiac yemmeudeac deseriyemmeec, imoc yenearu fedengoc. ⁵ Nga yeni kisichangeccfocngina

negendae, yeneac fingeceaheunac Kristongo ngic siric amma fingerec. Ye Anutunoc, wiac sasawaac engena. Yearu dedengerec nga dedengerec fekengkebeso, imoc fora.

⁶ Anutu yoara kuha made, ngeni ifi mi negembisia. Imoc yofi, Israeng-icngac Israe fingeceaheunac, yeneacunac goa Israe yombong mi andae. ⁷ Imocac siraha yofi, Abrahagac bangecfora goa yeni Sara kimearunac. Imocac yofi oho ohoya fede,

“Isakaac fingeceahengo geac bangecfocga yombong anggecde.” (*Fingec fingec 21:12*)

⁸ Sebiac arennu fingeceadae, yeni Anutuac nambaracfora, ifi mi dede. Dedzegeac bageau fingeceadae, yeni Abrahagac bangecfora yombong andae. ⁹ Ye Abrahag nga Sara yerigoc yoac yofi dedzege anec,

“Ni naso deaimoc imohai habare Sarango medac mong mema kefude.” (*Fingec fingec 18:10,14*)

Songea arennu meisinnunuude

¹⁰ Nga imocsac kpac, Bangecnina Isaka ye Rebekagoc feu yeng fora tombosonga kpenangyuruec. ¹¹⁻¹² Nga medac yeri mi fingece ma kecmaecngoc yereac angammemengira gombunga me mangana mong mi femanu Anutungo yereac Rebeka yofi bic edeec,

“Darango muneaac kingang kpeude.” (*Fingec fingec 25:23*)

Anutungo mong uayaac amma mi meisinggeude, ye songoya nga negen negengaac amma ngicngac kpacyunuande, imoc seria nanudeac ye ifi anec. ¹³ Imocac yofi oho ohoya fede,

“Ni Yakobo heresongogoc hoanggema Esau ine ubango ukuai.” (*Marekai 1:2-3*)

¹⁴ Ifiac amma yofi denide. Anutungo sing mi segeude. Ye yoara gombunga angande. ¹⁵ Yeng Mose yofi edeec,

“Ni monggac wosoefac ammibadeac negemma ye wosoefac ammibade. Nga monggac ubamangang ammibeso negenduae, ye ubamangang ammibade.” (*Makekeng 33:19*)

¹⁶ Ifi anu Anutungo yengena wosoefahaac amma ngic meisinggeude nga ngic ye yengenaocngoc songo meficgeecac me uatoa meecac amma ifi mi fingerude. ¹⁷ Mitikibiu yoac oho ohoya fede, imocngo Farao yofi edeec,

“Ni gearu kucna bangeha bangeha edzacyunubade nga kpacna dekperagigec kenu negendagecdeac amma ge ngictau faiguba genggecde.” (*Makekeng 9:16*)

¹⁸ Imoc yofi, Anutungo mong wosoefac ammibesonga negendeu, imoc ammiude. Amma monggac herea dzegebesonga negendeu, imoc dzegeude.

¹⁹ Ge yoacna imoc negemma yofi denade gedang, “Anutuac songo nga negen negeng kpeudeac sing mi fede. Nga sing kpekpe mi febac dede yeng ni kopocsicnagoc naric mi debac.” ²⁰ Bangecngic ge negenna, ge ngicsac, ifi dema Anutuac yoac turunga mi merembesena. Marikibi minginango wiac mong meu wiac maringo memea, imocngo mingina naric mi kpesimiude,

“Ge nocac ni ifia menunec?” (*Yesaia 29:16; 45:9*)

²¹ Enangmemengic ye songeaac arennu ua naric meude, ye gbaki mema imocngo enang mong uaya engena meude nga enang mong uaya mamea naric meude.

²²⁻²³ Enang goa yeni kuc kperaginginagoc anggecdeac Anutungo warac wosocefac ayemmema mengereyunuec. Ngicngac yeni yeac kuc kibikperagiagoc henggecde, songoya ifi anec. Ye desi desiac fakaya ngicngac edzacyunuudeac nga yeni kuha negenggecdeac enang goa yeni kpedzac kpedzameaac arennu bic faifaia nandae, yeneac amma modzotitia kpac nasoherec tomaingina kecande, ye songea naric modacma ifinoc anude. ²⁴ Imocac nenannoc kpacnunuec. Imoc Yuda arengsac kpac, ye bangec monnunac ngicngac momoc kpacyunuec. ²⁵ Ye profete Hoseaac kibi ifingoc yofi dede,

“Ngicngac areng mong warac neac ngicngac mi kecgec, yeni neac ngicngac, ifi kpacyunubade. Nga ngac mong heresongogoc mi hoangeai, ye neac songongac, yeac kpara ifi kpacbade.” (*Hosea 2:23*)

²⁶ Nga bangec monnunac ngicngac Anutungo yeneac yofi deec, “Ngeni neac ngicngac kpac.” Amma bangec imohaingoc yofi kpacyunugecde, “Yeni Anutu kekehagoc yeac medacfora.” (*Hosea 1:10*)

²⁷ Yesaiango ine Israe yeneac negemma yofi kpacma dede, “Israe ngicngac yeni kpetengina kuneng, imoc kondungac sangi isoc anudeu ni sifu yenearunac noboha efeanecsac ongongyunuba komoc kpegecde. ²⁸ KEBUNGO bangecfu ngicngac yoacngina bicbic isinggema desiyunuma uaya mesiude.” (*Yesaia 10:22-23*)

²⁹ Nga Yesaiango kpefingyoac yofi bic deec, “KEBU Kuctoa Mingina, yeng bangecfocnina noboha goa mi ongongyunuu komoc kpebau debac Sodong nga Gomora yeni isoc ambing.” (*Yesaia 1:9*)

³⁰ Ni yofi torokpema deduae, bangec monnunac ngicngac, yeneng dindingac kecgecdeac seseriua mong mi mekecma kekec dindingac eng meficgegec. Yeni negensinggegec, imocac amma Anutungo dindingac kpacyunuec. ³¹ Nga Israe ngicngac yeni ine dedeseriyoacngo kekec dindingacfu faiyunuudeac seseriua mekecgec. Mekecma dedeseriyoac-fusing dindingac kekec mi meficgegec. ³² Yeni faka nga angammemenginaac negensima negen negensing fora imoc ine wagec. Yeni hocfu kpondzong heima mayunuec. ³³ Imocac yofi oho ohoya fede, “Negendae, ni Sionnu hoc mong faiba imohai yeni kpondzong heigece nga peperandziu tifainggema negemmangang meficgegecde. Nga mongngo ye negensinggeudeu ye game kpekpeu mi enude.” (*Yesaia 8:14; 28:16*)

10

¹ Tosofocna, Anutungo arengfocna kopocsicac ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde, imocac heresongonango negengyombonggema ye numumianduae. ² Amma ni yeneac hepuc amma yofi deduae, yeni Anutuac kingang kpegecdeac ngombongemema seseri angkecdae. Nga ye dafi kingang kpemibesonga, imocac negen negentegec ine mi feyemmede. ³ Amma yeni yenaocngoc sing dindingac meficgegecdeac arenggema uaya mekecdae. Nga Anutungo sing mong bic meficgema ngicngac dindingac deymmeande, sing imoc ine mi negendae. Ifi amma

yeni Anutuarunac kekec dindingac fede, imocac bageau kegecdeac waandae. ⁴Kristongo dedeseriyoac hafaangoc modacdaru dedeseriyoacac ua wisic wisickea anec. Imocac amma ngicngac ye negensinggeandae, yeni sasawango dindingac kekec meficgegecde.

⁵ Mosengo dedeseriyoacac sing dindingac kekec imocac yofi ohoec fede,

“Ngic mong ye dedeseriyoac modacdarude, yeng sing imohai kekehagoc amma kefude.” *(Sesememe 18:5)*

⁶ Nga Anutungo negen negensinninaac amma dindingac denemmeude, sing imocngo yofi dede,

“Ge geangaoc ubaheregango yofi mi kpesiemebesena, merang kuru-mennu enude?” *(Dedeseri 30:12)*

Imoc Kristo kurumennunac memaudeac negemma dede. ⁷ Me yofi, “Merang hofeu kemeude?” Imoc Kristo homecfunac meereudeac negende. Ifi mong mi negembisia.

⁸ Imocac geac yoac yofi dedea fede,

“Anutuac yoac imoc hoanggau nga enacgau amma heregau fede.” *(Dedeseri 30:14)*

Nga negen negensinggac yoac imocnoc dekperagingemmekecdimbe.

⁹ Imoc yofiac, ge enacbibicgango, Yesu ye Kebu, imoc dekperaginade nga Anutungo Yesu homecfunac megboriec, imoc negensinggenadeu Anutungo kopocsicgaac ebicfunac mesiguu komoc kpenade.

¹⁰ Nenang ubahereninango ye negensinggeni yeng dindingac denemmeude. Nga enacbibicninango ye dekperagini yeng kopocsicninaac ebicfunac mesinunuu komoc kpenide. ¹¹ Mitikibingo imocac yofi dede, “Mongngo ye negensinggeudeu, ye gamekpekpeu mi enude.” *(Yesaia 28:16)*

¹² Anu yudaareng nga grikareng siricngira mong mong mi ande. Kebu ye sasawa nenanggac Kebunina. Nga ngicngac yeac kpac kpacandae, yeni ubangeregcoc keneha hania hania naric yemmeude. ¹³ Nga

“Ngicngac yeneng KEBUAC kpac kpacgec Anutungo yeni sasawa kopocsicnginaac ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde.” *(Yoele 2:32)*

¹⁴⁻¹⁵ Nenang mong sueni yeng Anutuac yoac dekperagiyemmeude. Nga Anutuac yoac dekperagi negemma naric negensinggegecde. Negensinggema yeni Kebuac kpara kpacma komoc kpegecde. Imocac yofi oho ohoya fede,

“Ngic yeni siduc gombang mehakecgec ngicngac yeneng yeneac hani udumeng ubangerehagoc negenggecde.” *(Yesaia 52:7)*

¹⁶ Anu ngicngac yeneanunac homacngo siduc gombang imoc ine mi tofohogec. Yesaiango yofi dede,

“Kebu ge negenna, yoac dekperagiyemmeing, imoc yeni mi negensinggec.” *(Yesaia 53:1)*

¹⁷ Nga Kristoac yoac dekperagiyemmeni yeni yoara negengandae. Amma yoac imoc negemma negensinggegecde.

¹⁸ Anu Israe yeni yoara kedzacnginango mi negenggec me? Ifi kpac, yeni bic negenggec. Yofi oho ohoya fede,

“Ubaudumengngina imoc bangecfu kengkecde. Yeni yoacnginango bangectoa bangec yomocac noboc noboc wisicwiskeau kendarude.” *(Mitiyegec 19:4)*

¹⁹ Ifiac amma monggoc deba, Israe ngicngac yeni yoara ubaherengnango negentegecgec me? Mosengo Anutuac enac mema imocac yofi deec,

“Ni faka angemmeba ngeni ngicngac areng mong bangec mocguac areng mi andae, yeneac keracmangang anggecde. Nga areng mong nengen negentegecngina kpac, ngeni yeneac herebu negenggecde.” *(Dedeseri 32:21)*

²⁰ Yesaiango kengeha kpac imocac torokpema bangeha bangeha ngicngac, yeneac yoac yofi deec,

“Ngicngac yeneng ni mi hofocnuma eng meficnugec. Nga neac dekpesia kpac kecgec, yenearu fingecyemmeai.” *(Yesaia 65:1)*

²¹ Amma Israe areng yeneac ine yofi deec,

“Ngicngac areng mong yoacna mi tofohoandae nga yoac kpekpe kecdae, yeneng hagecdeac asoacfunac kemma tofocnac marina sineyem-mekecduae.” *(Yesaia 65:2)*

11

¹ Imocac amma yofi negemma kpesiduae, Anutungo ngicngacfora bic wayunuec me? Imoc kpac! Neannaoc Israengic Benyaminggac arennunac nga kiscina Abrahang. ² Anutungo ngicngacfora bic meisinyunuma mi wayunuec, kpac. Nga Eria ye hereebiha Anutuac kicfu dekperagima israengicngac yeneac yofi dema numuec, imoc mitikibiu oho ohoya fede, ³ “Kebu, yeni geac profetefocga yunuhomegec nga geac arataga kpembarackegec. Nga ni mocgungosac kecbare kekecna meickegecdeac negendae.” ⁴ Ye ifi numuu Anutungo ine turunga yofi meremmiec,

“Ni ngicfocna 7 tauseng bic segereyunuba kecdae. Nga yeni nemu Baari yearu fafoc mong mi heimigece.” Ngeni imoc negembisia. *(1 Ngictau 19:10,14,18)*

⁵ Ifi isocngoc Anutungo yofinenggac yeneacunac tosea meisinyunuma wosoefaha ayemmeu yengena habubisic mong amma kecdae. ⁶ Yeng meisinyunuma danggunuha yemmeec, imoc yenang angammemengina gombungaac amma mi meisinyunuec, kpac. Ye angammemengina gombungaac amma meisinyunubac dede wosoefaha imoc wosoefac fora mi ambac.

⁷ Imocac amma yofi fede, Israe yeni wiac megecdeac uatoa mekecma imocac fora mong mi meficgegecde. Nga Anutungo ngicngac yeneac botucfunac meisinyunuec, yeneng ine wiac imoc meficgegecde. Anu Israe noboha yeni ubaseri nga ubafong amma kecdae. ⁸ Imoc yeneac yoac mong yofi oho ohoya fede,

“Anutungo faka meu yeni ongaasungina dzingfong anec. Amma kicnginango wiac mong mi hemma kedzacnginango wiac mong mi negenggec. Yeni ifia keceregecngo yaguc kecdaengoc.” *(Dedeseri 29:4; Yesaia 29:10)*

⁹ Imocac Dawidingo yofi deec,

“Yakaneneac fakangina angandae, imocngo subabanggeng nga ufic isoc meyunuu kopocsicnginaac turunga ambeso. ¹⁰ Wiac mong mi

henggecdeac yeni kicngina pisickebeso. Ge nasoya kpac ngade-
hokuc meyununa kecbisia.”
(Mitiyegec
69:22-23)

¹¹ Ni yeni torokpema kpesiba, Israe yeni mayunuudeac kpondzong heigec me, imoc kpac. Yeni Anutuac yoac ferahegecac amma Anutungo bangec monnunac ngicngac, yeni kopocsicac ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde. Israe yeneng yenemma keracmangang anggecdeac ifi anec. ¹² Nga Israe yeni Anutuac yoac ferahegec, faka imocngo Anutuac wosoefactoa heficgeu bangeha bangeha yenearu kendarec. Amma Israe yeni Anutuac sinnu makpegec, imocngo bangec monnunac ngicngac, yeni wiac gombunga homac yombong meficgeyemmeec. Kecma, Israe ngicngac sasawango negensinggecde, naso imohai wiac engena yombong fingerude.

¹³⁻¹⁴ Anu bangec monnunac ngicngac kecdae, ngeneac yofi deduae, neanna arengfocna yeneng ngeneac keracmangang anggecde. Amma yeni sing imohai ngeni isoc kopocsicac dzuac dzuac mema komoc kpegecde. Ifi fingerudeac negemma neng ngeneac aposoro anai. Amma ua mekecduae imocac negemba engena yombong ande. ¹⁵ Anutungo Israe ngadehema waec, imocac bangec monnunac ngicngac ngeni Anutugoc uba mocgu amma ruac meficgegec. Ifi fedeu Anutungo mongoc Israe hoangyunuude, imocngo heficgeu homemea yeneng gborima kekec meficgegecde.

¹⁶ Ngeni yaka buma heima waraima Anutu migecdeu yaka sasawa imoc kpetiac anude.* Amma ic godea kpetiac andeu fawa sasawa ifingoc kpetiac anude.

¹⁷ Anutungo oriwa fora imocac fawa goa metackema meickema, imocac tatahau, ge kate oriwa fawa yombong, kapia mong kperecgeguma oriwa forau torokpeguec. Nga geng fawa fora yenigoc kecnec isoc yofi anude, ge ic godeagoc torokpema kecma kerecga ihacnac taima kecnade. ¹⁸ Ifi andeac, ge sebiengeng amma fawa noboha yeneac yofi mi negembesena, “Neng feracyunuduae.” Ge ine sebiengeng annadeu yofi negembesena, ge ic fawasac, geng ic godea mi nangganec nga ic godeango ine ge nanggeguma kecde. ¹⁹ Ifi deba geng yofi denade gedang, “Yeni ninoc icfu torokpenugecdeac fawa goa metackegec.” ²⁰ Denec isoc, yeni mi negensinggegecac amma metacyunuec. Nga geng negensinggenecac amma seria nangkecnecongoc. Imocac negen negenggau sebiengenga kpac amma kengegcoc kecbesena. ²¹ Anutungo yengena fawa mi onggongyunuecfu ge ifingoc naric mi onggongguude.

²² Ge Anutuac faka yumea nga demetinga seria fede, momoc hentegecbesena. Ye ngic mayunuec, yeni demetinga seria ayemmeec nga ge ine faka yumeau anggenec. Ge yeac faka yumeaac bageau mi kecnadeu ge ifingoc herecgeguude. ²³ Nga fawa tosea negen negensingngina kpac, yeneng meremma negen negensingngoc anggecdeu ye icfu mongoc torokpeyunuude. Nga Anutungo icfu torokpeyunuudeac naric mi obohode. ²⁴ Ge kateac oriwaac fawa kapia, imoc herecgeguma oriwa ic fora mong geac areng mi ande, imocgoc torokpeguudeac mi ebiriudeu,

* **11:16:** Ye ic sogonggac dede. Imocac yoac Bangec kisiu 15:17-21. Yaka buma heima Anutuac sese faibesonga imocac yoac yomohai fede: Makekeng 23:19; 34:22; Sesememe 2:12,14; 23:10,17,20; Bangec kisiu 18:12; 28:26 Dedeseriyoc 26:2,10

oriwa ic fora yengena fawa monggoc toro torokpe ua imocngo wiac efea yombong anude.†

²⁵ Tosofocna, ngeni ngenanggac negenggec engena ambacac amma yoac mong yomoc sufu sufuya fede, imoc negenggecdeac negenduae. Imoc yofi, Israe noboha yeneac uba negen negengngina imoc fonggoma femanungoc bangec monnunac ngicngac, ngeni erema hakecma kpe-
tenginaac sirihau hafoangoc ambeso. Kpetengina hafoangoc anuguc Israe areng tosea ifingoc erema torokpegecde. ²⁶ Ifi anu Kebungo Israe hafoangoc kopocsicac ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde. Imocac yoac yofi oho ohoya fede,

“Memengerec ngic ye Sionnunac hau Anutu ngadeheandae, yeneac faka mangana imoc sasawa Yakoboac arennunac meickeude.” ²⁷ “Nga kopocsicngina meickebade, imocngo naso imohai dzadzahacngina feude.”
(*Yesaia 59:20-21; 27:9; Yeremaia 31:33,34*)

²⁸ Siduc gombung hau Israe yeni imoc ngadehema Anutugoc ngaba angkecma ngeneac sing meefaigec. Anutungo ine Abrahamggac bangefora meisingyunuma kicicfocnginaac amma hoangyunquecde. ²⁹ Anutungo ngicngac kpacyunuu wosoefacfu kuc yemmema negen negenga ngade meremma monggoc wangecyunubac, faka imoc mi femide, kpac. ³⁰ Amma bangec monnunac ngicngac, ngeni warac Anutuac yoac kpekpe kecgec nga yofinenggac Israe yeneng yeac yoac kpekpe kecgecac amma Anutuac wosoefac ngenearu fingerude. ³¹ Yeni hanahema Anutuac yoac kpegecac ngeni Anutuac wosoefac megec. Nga Anutungo yofi faiec, ngeni wosoefac imoc megecguc yeni imoc ifingoc megecde.

³² Anutungo ngade ngicngac sasawa wosoefac ayemmeude. Ye imocac hanahema ngicngac yoackpekpenginaac amma witicfu faiyunudarec.

³³ O, Anutuac semeng dzohongagoc fede nga negen negenga imoc kuneng nga kpeukeme kemea. Anu yeac desi desiac hania nga fakaya amma angammemea, imoc negen negennina feraheude. ³⁴ Imoc yofiac, yeac negen negennu wiac fede, imoc ngic mongngo naric mi negenude. Nga mongngo ye negen negeng naric mi meficgemiude. (*Yesaia 40:13*)

³⁵ Amma ngic mongngo hanahema Anutu wiac mong miecfu ye imocac turunga kpoumiude, imoc kpac yombong. (*Hiobe 41:11*)

³⁶ Anutu ye yengenaoc wiac sasawa meficgedarec. Imoc yengena kucfu fedacde amma yengena songo fingerudeac faifaia. Yearu dedengerec nga dedengerec fekengkecbeso, imoc fora.

12

¹ Ifi anu negen negensinggoc tosofocna, Anutungo wosoefac kuneng angemmeecac dederecge angemmemema yofi deduae. Ngeni Anutuac kicfu asuu ua fora mema sebingina desigec imocngo Anutuac sese kekehagoc nga kpetiac anu yeng negenu ngereebeso. ² Ngeni bangectoa bangec yomocac ngicngac yenigoc angamemengina siriha mocgu mi ambeso. Anutungo uba negen negengngina heigboringemmu ngeni Anutuac songo negengising anggec yeng wiac kpacgoc nga gombunga

† 11:24: Ic nenea gbomegoc didimang yeneng sing ifia metorokpeandae.

yombong anu imoc negenu ngereuede, imocac siriha naric negen-tegegede.

³ Anutungo wosoefac anenu ni imocac siriha ngeni sasawa yoac yofi edengunuduae. Ge geanggaac siricfu isingemema feracmarabaha kpac Anutungo negen negensinggac kpetea genec, imocac siriha modacbesena.

⁴ Sebi ye hafoangoc mocgu ande, imocac manau oruc kickedzac nga hanimarina fede. Amma yeni uangina mocgusac mi meandae, kpac. ⁵ Ifi isocngoc nenang homac amma Kristoac manau sebi mocgu andacdimbe nga neni tembus tembus sasawa yeneac tosea.

⁶ Anutungo danggunuha nemmeec, imocac siriha wosoefahaac kuc amma ua siriha mong mong nemmeec, imocac fenemme. Anutungo wosoefahaac amma mong profeteyoac deudeac miu, ye negen negensing femide, imocac siriha modacma debeso. ⁷ Nga Anutungo ngic me ngac mong ogofora meficyunuudeac kuc nga ua miu yeng memefic uanoc mebeso. Nga kpoukpou uaac kuc femide, yeng imocac siriha ngicngac kpouyembeso. ⁸ Mong ye ogofora negen negengngina midima demeseri ayemmeudeac kuc femide, ye uaya imocac siriha mekecbeso. Mong ye ubangerecac ngicngac wiac hania hania eng yemmeande, ye wiac imocac wosoefacfu yemmebeso. Nga enara kecma ua imocac meande, ye seseri amma uaya mebeso. Nga ubamangang negemma memeficua meande, ye ubangerecfu nga songogoc ngicngac ogofora meficyunubeso.

⁹ Ngeni heresongogoc hoangemekecdae, imocngo faka fora ambeso. Ngeni faka nga angammeme mangana ngadehema faka gombunga serima angkecbisia. ¹⁰ Nga ngicngac negen negensinggoc kecdae, ngeni botucnginau heresongogoc hoangemema ewehelhei angemegecdeac seserigoc feracemebisia. ¹¹ Amma ngeni ua serima megecdeac modzotitia kpac kecma herengina wagec Asungo midiu ngeni Kebuac wanac areng kecma yeac ua mekecbisia. ¹² Nga Anutungo wiac fingece-ngemmeudeac deec, imocac fingerude, ngeni ifi negemma sogabisia. Nga kpendzengac manau ngisima kecma mamangkima numukecbisia. ¹³ Amma kpetiac areng yeneng wiac monggac obohogec ngeni ebicngina negemma wiac yemmebisia. Nga ama monnunac goa hagec ngeni ama heiyemmegecdeac angemmebeso.

¹⁴ Amma ngicngac ngunukporac angemmegec ngeni yeni kenecyunubisia! Ngeni kenecyunuma mong mi sowecyunubisia. ¹⁵ Ngicngac sogaima kecandae, ngeni yenigoc sogabisia. Nga ngicngac kiacandae, ngeni yenigoc kiacbisia.

¹⁶ Ngeni negengemema uba mocgu ambisia. Nga ngeni mamea yenigoc tacma ua mamea naric mebisia, tatak engenaac mi angemmebeso. Ngeni tembus tembus ngenang negen negengtoanginagoc dema ifi mi negengemebisia. ¹⁷ Nga ngicngac memanganengunugec ngeni yeneac turunga mangana mi merengyemmebisia. Ngeni ngicngac sasawa yeneac botucfu faka gombunga ayemmegecdeac arenggema kecbisia. ¹⁸ Ngeni ruaegoc kegecdeac kuc fengemme, imocac siriha ngicngac sasawa yenigoc ruaeac sinnu kecbisia. ¹⁹ Songo tosofocna, faka mangana angemmegec, imocac turung mi kpouyemmebisia. Anutungo turungngina kpouyemmeudeac titing faimagec yengenaoc manganaac turung kpoukpou ua imocac mebeso. Imocac yofi oho ohoya fede,

“Manganac turung kpoukpou, imoc neac ua, Kebungo ifi dede.”
(*Dedeseri 32:35*)

²⁰ Ngeni yofi ambisia,

“Ngabaga hereaac homeu geng yaka mibesena nga dokuac ammiu geng doku gumbesena. Ge ifi annadeu gerecwewengaima oruhau kpeturangena tarude.” (*Yoac negen negengagoc 25:21-22*)

²¹ Ge manganango memaguudeac titing mi faimibesena, ge ine faka gombungo mangana memama firang ambesena.

13

¹ Gawamangfocnina kunengfocnina kecdae, nenang yeneac bageu kecma enacngina tofohoma kecbisina. Gawamang sasawa imoc Anutu yengenaoc deu fingegec yea kpac mong mi fingerec. ² Imocac mong ye gawamangfocnina yeneac yoac kpeude, ye Anutungo areng faiec, imoc kpeude. Amma ifi angandae, yeni yenaoc angammemenginaac turunga taima ebic meficgegede. ³ Nga kia gawamangngo ngicngac faka gombunga angkecdae, yeni kengec mi meficgeyemmegecde, kpac. Ngicngac faka mangana angkecdae, yeni ine kengec meficgeyemmegecde. Nga ge kia gawamang yeneac kengeha kpac kecnadeac negennec isoc faka gombunga angkecna kia gawamangngo dengereguude.

⁴ Geng gombunga kecnadeac amma yeni Anutuac kingangngic kecdae. Amma yeni foracngoc wasaibeang kucmamayagoc mi mekecdaeac faka nga angammeme mangana meficgenadeu ine kengecgubeso. Yeni Anutuac kingang ngicfora kecma manganameme yeneac turunga kpouyemmegecde. ⁵ Nga turung kpoukpou ua, imocacsac kpac, ngeni negeng madzac ambauac ifingoc enacngina tofohobisia. ⁶ Gawamangfocnina yeni wisic wisickea kpac Anutuac bageu ua imocnoc mekecdae. Nga ngeni imocacnoc takesi faiandae. ⁷ Ngeni takesimeme yeni takesi yemebisia nga finacac takesi degec imoc yemmebisia. Amma kunengfocngina yeneac kengecngunuu enarafocngina ewehaihei ayemmebisia. Nga wiac ayemmebesonga dedea fede, imoc sasawa andacbisial!

⁸ Anu ngeni turungngina mong fedeu imoc bic kpoubisia. Ngeni heregoc songo negengemema kecbisia, faka imocac turung ine wisic wisickea kpac fekefude. Mong ye ngic ogea heresongogoc hoanggeude, yeng dedeseriyoac hafoangoc modarude. ⁹ Dedeseriyoac goa yofi fede, “Ge kaisero mi ambesena, ngicngac mi yunuhomebesena, hamangec mi mebesena, hensongo mi ambesena.” (*Makekeng 20:13-15,17; Dedeseri 5:17-19,21*)

Dedeseriyoac imoc nga dedeseriyoac goa tosea, imoc yoac mocguac manau kpeturanggedacma yofi fede,

“Ge geangga anggengande, siriha imocngoc gegoc wegena kecde, ye heresongogoc hoanggebesena.” (*Sesememe 19:18*)

¹⁰ Nga mong ye ngicngac heresongogoc hoangyunuande, yeng ogofora ifingoc heresongogoc hoangyunuude. Ye naric mi memanganeyunuude. Ifi anu heresongogoc kekecngo dedeseriyoac hafoangoc modarude.

¹¹ Ngeni faka imoc mekecma naso yomocac negemma efaima kecbisia! Imoc yofiac, neni hanahema Kebu negensingeing, imohai negenni naso herea isoc feec. Yofinenggac ine komoc kpenide imocac naso wegenedeac ngeni gauunac gborima yachisia. ¹² Tofocnac bic kpac

anudeac ande nga ama wereckenudeac ande, imocac nenang kundung-gac angammeme wadacma kperagiaac tebemareku heima mekecbisina. ¹³ Amma wiac wenackperagiu angana ande, imoc modachisina. Nenang doku seria nene nga kaisero amma sicsauc faka hania hania, imoc mi angkecbisina. Amma ewekpekpe nga keracmanganggoc kekec wadachisina. ¹⁴ Uba eseaac songongo ngenearu yachbacac ngeni sebing-inaac songo mi nanggebisia. Ngeni Kebunina Yesu Kristo ngakpi isoc heima kecbisia.

14

¹ Ngic mong ye negen negensinggoc kecma kucmama kefu ngeneng yengena negen negensingaac deendema mi ambisia, kpac. Ngeni ye botucnginau heitaima hoanggebisia. ² Goa yeni Kebu negensinggema yaka sasawa naric nedacgecde. Nga goa ine Kebu negensinggema kecma kucmama amma semeng uaac yakasac negecde. ³ Ngic mong ye wiac sasawa neande, yeng ogea yaka goa segea fede, ye mi ngadehebeso. Amma mong ye yaka goa segea fede, yeng ogea wiac sasawa neande, imoc kopocsihagoc mi debeso. Anutungo ye bic hoanggeec. ⁴ Geng ngic monggac kingangngic angammemea isinggema ye kopocsihagoc denadeac kuc mi genggena, kpac. Ye angammemeango deu maude me nanude imoc kebuyango ine naric deude. Amma kingangngic ye nanudengoc, Kebungo imocac kuc miudeac mi obohode.

⁵ Ngic mong ye uameme sasawa yenearunac monggac negenu engena angkecde. Nga mongngo ine uameme sasawa imocac negenu siriha mocgungoc angkecde. Ngic tembuc tembuc ye yengena ubea ireckedaru damocngo naric ande, imoc negenserima kecbeso. ⁶ Ngic uameme monggac negenu engena angande, ye Kebu negensima ifi anude. Nga yaka sasawa neande, yeng Kebuac negensima Anutu ubangerec edema yaka neude. Nga ngic yakasege angande, ye ifingoc Kebuac negensima Anutu ubangerec edeudengoc. ⁷ Nenanggarunac mongngo yengenaac amma kecde, imoc mi fede. Nga mongngo yengenaac amma homeude, imoc mong mi fede. ⁸ Nenang gbori kecnideu Kebuac amma kecnide nga homenideu Kebuac amma homenide. Homenide me gbori kecnideu Kebu yengena arennoc kecnide. ⁹ Kristo ye gbori kecdimbe nga homegec nenanggac Kebu, imocac amma ye homema monggoc gborima kekec meec.

¹⁰ Ge tosogaac angammeme isinggema desinade me tosoga ngadehema memanade, imoc naric mi ande. Nocac nenang sasawa Anutuac yoacfu nambesandimbe. ¹¹ Mitikibiu yoac yofi bic oho ohoya fede, “Kebungo yofi dede, ‘Ni kekec mingina. Imocac ngicngac sasawa yeni neac kicfu fafoc heinenggecde amma nedzarang sasawango Anutu kecde, imoc dekperagigecde.’” *(Yesaia 45:23)*

¹² Ifi anu nenang sasawa tembuc tembucnina namma haifakanina bangecfu aning, imocac siduc Anutu dekperagimibesandimbe.

¹³ Nga nenang tosofocnina yeneac faka monggoc isinggema mi demanganeyunubisina, kpac. Ngeni ine yofi isinggehomebisnia, tosofocnina mayunuudeac sinnu ic me hoc me botac mong mi faibisina. ¹⁴ Anu yaka me wiac mong imoc yengena seuha mi ande, imoc Kebu Yesugoc kpeketahema kecma ireckema negenseriduae. Nga mongngo ine wiac monggac dema imoc seuhagoc, ifi negensiudeu, wiac imoc yearu seuhagoc anude. ¹⁵ Nga geng yaka mong nena negen negensinggoc tosoga

imocac ubaebic meficgeudeu ye heresongogoc mi hoanggema kecne. Kristongo ifingoc tosogaac amma homeec, ye yaka nenegaac amma makpema manganebacac wabesena. ¹⁶ Imocac amma ngeni wiacngina seuha kpac mekecdae, imoc gombunga garenggema kegedce, goa yeneng wiacngina gombunga fede, imocac deendema mi ammigece. ¹⁷ Imoc yofiac, nenedoku imocngo Anutuac eucererenggac fora mi ande. Tiri Asungo faka dindingac nga ruae amma sogac sogai nemmeande, imocngo ine Anutuac eucererenggac fora ande.

¹⁸ Anu mong ye sing imoc modacma Kristoac kingang kpekece, ye Anutungo negemmiu ngereeude nga ngicngac yeneng ifingoc ye hennegeng ammigece naric anude. ¹⁹ Imocac nenang ruaefakau meficemema angammemengina nanggeemema emekpesi angemebisina. ²⁰ Imocac ge yakagaac amma Anutuac ua mi hendzicna. Yaka sasawa imoc kongaha, imoc fora. Amma yaka nene fakagango tosoga naric ammiu makpeude. ²¹ Ge yakagango tosogaac ubea memanganema ammiu makpebacac geng yang me waingdoku segega kecnadeu imocngo ngereeude. Me faka nga angammemega mongngo tosoga ubaebic meficgemibacac fakaga imoc wana ngereeude.

²² Amma geng wiac goa negen negenggau negenna naric anu imoc geanggaoc Anutuac kicfu mekechesena. Nga ngic mong ye wiac goaac negenu naric angkece nga imocngo hereebic miu yoacfu mi faiemekece, ye kenehagoc. ²³ Ngic mong ye yaka goa negengyohocfu neude, yeng yoacfu makpeude. Ye mi negensinggoma yaka imoc sifu neude. Faka nga angammeme negen negensinggoc mi angkecdimbe, imoc sasawa kopocsihagoc.

15

¹ Ngicngac Kebu negensinggema seria nandimbe, nenang kucmama kecdae, yeneac ebic serima tofohoma nenanggacsac negemma meficemema mi kecbisina. ² Amma nenang tembuc tembuc ngicngac wegena kecdae, yeni ngeregecdeac nga yeni Kebu negensinggema yadiseri anggecdeac kingang kpeyemmebisina. ³ Kristongo ifingoc yengenaac ngereeudeac ua mi meec, kpac. Yeng faka anec imoc yofi oho ohoya fede, “Desusuic areng yeni desusuic anggenggec, imocngo neac witiu enec.” (*Mitiyegec 69:9*)

⁴ Mitikibiu warac wiac sasawa ohodacgec, imoc nenang edekpou anemmegecdeac oho ohoya fede. Yoac negenni imocngo meserinunuma nanggenunuu wiac fingecnemmeude, imoc negenseridimbe. ⁵ Amma Anutungo modzotitia kpac nga nangge nangge minginango meficngunumanu ngeni Yesu Kristoac negen negeng modacgec negen negengngina mocgu ambeso. ⁶ Ifi amma ngeni ngenahafoc enacurecfu Kebunina Yesu Kristoac Anutu nga Manggac dengeregece. ⁷ Nga Anutuac kpac kuneng fingerudeac negemma Kristongo hoangngunuec, ifi isocngoc ngeni hoanggemebisia.

⁸ Ni yofi edengunuduae, Anutungo warac bangecfocnina yenigoc yoac dedzege anec. Nga Kristongo Anutuac yoac fora meseriudeac sebi tosangina herec herecgea yeneac kingang kpekepe anec.

⁹ Ifi anu bangec monnunac ngicngac, yeneng ifingoc Anutu wosoefahaac amma dengeregec. Imocac yofi oho ohoya fede,

“Imocac ni bangeha bangeha ngicngac areng tosea, yeneac botucfu dengereguma yegecfu kpacga afehebade.” (2 Samue 22:50; *Mitiyegec 18:49*)

¹⁰ Amma monggoc yofi dede,

“Bangec monnunac ngicngac, ngeneng yeac ngicngac arengforagoc kpeturanggema ngenahafoc sogalibisia.” (*Dedeseri 32:43*)

¹¹ Amma mong yofi,

“Bangec monnunac ngicngac, ngeni KEBU fendzonggema dengerebisia. Ngiha ngiha sasawa ngeni KEBU afehebisia.” (*Mitiyegec 117:1*)

¹² Nga Yesaiango torokpema yofi dede,

“Isaiac godeaarunac sera mongngo fingecma bangec monnunac ngicngac, yeneac ngictaungina amma garengyunuu yeneng ye negensinggema kecgecde.” (*Yesaia 11:10*)

*

¹³ Anutungo kekecseriac dedepang faiec, ye negensinggegec yeac sogac sogai nga ruae hafoangoc mewakengunubeso. Imoc mewakengunuu Tiri Asungo nanggengunuu kekecseriac dedepangngo ubanegen negengnginau sokongunubeso.

¹⁴ Tosofocna, ngeni ngenaoc wiac gombunga arenggegec nga negen negeng sasawa imocngo mewakengunuu ngenaocngoc gorongina naric kpeemegecde, fakangina ifia fede, imoc negenseriyombonggeduae. ¹⁵ Ni ifi negemma kengeha kpac kecma yoac goa heigboringememema ohoduae, imoc Anutungo wosoefac nga kuc nenecac anduae.

¹⁶ Ifi amma Yesu Kristoac kingangkpekpe kecma bangec monnunac ngicngac botucnginau Anutuac kicfu womonggareng kecma ua kpetiac mekecma yeac siduc gombunggac ua mekecduae. Mekecba Tiri Asungo bangeha bangeha ngicngac areng tosea, yeni Anutuac sese dema kpetiac meyunuu Anutungo yeneac negenu ngereede.

¹⁷ Ni Anutuac kicfu kingang kpekpe uaya mekecma Yesu Kristogoc kpeketahema kecduae, imoc negemba engena yombong anu naric deduae. ¹⁸ Kristongo dafiu kuc nenu neng bangec monnunac ngicngac yenearu kemma yeac yoac dema uaya meba yoara modacgec, imoc mi dekperagiyemmebau imocngo ebiribac. ¹⁹ Imoc Anutuac Asu yeac kucfu fingerec, yeac kucfaka hania hania morora hemma yoara modacgec. Ni siriha ifia Yerusarennu hanahema bangec noboc noboc mekegkecma Iririkong prowinsiu wisickeu Kristoac siduc gombung dekperagiyemmedarai.

²⁰ Amma amabangec goau Kristoac kpacsiduc bic negenggec, yenearu siduc gombung mong mi edeyunukefai, imocac negemba ngereede. Imoc yofiac, ngic mongngo wotung bic ukuec, imocac witiau ua mebadeac mi anende. ²¹ Imocac yoac bic oho ohoya fede,

“Yeac kpacsiduc mong mi dekperagiyemmegec, areng imoc yeneng hentegecgecde. Nga ngicngac kedzacnginango yeac kpacsiduc mi negenggec, yeneng imoc negentegecgecde.” (*Yesaia 52:15*)

²² Imocac amma naso homac sinnau kpae fingeru ngenearu mi hayai.

²³ Nga yofinenggac uana bangec yomohai bic mesiba wisickeec. Amma ngenearu habadeac kifa homac songona bic anec. ²⁴ Imocac Spania bangecfu kembade,† naso imohai ngenembeso nengenduae. Amma

* **15:12:** Isai imoc ngictau Davidiac mama. † **15:24:** Spania imoc Inglis yoacfu sing Spain.

ngenigoc ewacma songona imohai mesimaguc Spania bangecfu kem-
beso deba ngeneng ni meficnugecdeac negenduae.

²⁵ Nga naso yomohai ine Yerusarennu kemma kpetiac areng ihai
kecdae, yeni memefiac wiac yemmebesonga anduae. ²⁶ Kpetiac habu
Yerusarennu kecdae, yenearunac goa makpekpea kecdae. Nga Make-
donia nga Akaia habu yeneng yeneac ubamangang negemma memefic
goa kpedzucnema faigecdeac degec. ²⁷ Yeni ifi anggecdeac ayemmeec.
Yerusarenggac kpebung yeneng Asuac wiac gombunga bangec mon-
nunac ngicngac, yenearu mederema yemmegec bangec monnunac ng-
icngac, yeneac turunga anec. Imocac amma yeni yenang dzofinacngo
meficgemyemde imocngo ngereede. ²⁸ Ifi anu ubangerecnginaac
fora imoc Yerusarennu mekemma yemmeba makpekpea yeneng imoc
megecdeac singa meseribade. Imoc wisickeuguc ngenearu sing hama
Spania bangecfu kembade. ²⁹ Nga habade, naso imohai Kristoac kenec
hafaangoc fede, imocgoc ngenearu habade, imoc negensiduae.

³⁰ Negen negensinggoc tosofocna, ngeni Kebunina Yesu Kristoac
amma Asungo heresongogoc kekec meficgenemmeande, yea amma
yofi edengunuduade, ngeni seriangoc meficnuma Anutu yofi numu-
mibisia, ³¹ Yudaia bangecfu areng goa Kebu mi negensinggeandae, ye-
neac mariunac yeng ongonnuudeac numubisia. Amma ni memefiac
wiac mehama kpetiac areng Yerusarennu kecdae, yeni imoc henggec
ubangina ngereede, imocac momoc numubisia. ³² Ifi ammagec Anu-
tungo negenu ngereeu ngenearu hama sogac sogagoc tacnegembade.

³³ Anutu ruae minginango sasawa ngenigoc kecbeso, imoc fora.

16

¹ Ngactosonina Foibe, ye nanggema yoac goa deba negenggec. Ye
Kengkereaiac kpebung kingang kpemyemmeande. ² Ngeni Kebugoc
kpeketahema ye hoanggema yeng wiac monggac obohau ngeni imoc
meficgema mibisia. Ngeni kpetiac arenggac fakanina modacma ifi
ammibisia. Ye ngicngac homac meficyunukecma ni ifingoc meficnuec.

³ Prisika nga Akpira yeri nga ni, neni Yesu Kristogoc kpeketahema
kecma ua nenahafoc meandimbe. Wenacngerecna yerearu faiba hade.

⁴ Yereng neac amma kekecngira mi segereoc. Ni yerearu ubangerecna
faiyecmeduae, imoc nengsac kpac. Bangec monnunac ngicngac, ye-
neac kpebung sasawa fekendae, yeneng ifingoc ubangerec deyecmedae.

⁵ Amma kpebung yereac amau kpeturanggeandae, yenearu ifingoc we-
nacngerecna faiba hade. Nga songo tosona Epaineto wenacngerecna
ifingoc edebisia. Ye Asia bangecfunac Kristogoc kpeketahema yea
waracmedac anec. ⁶ Nga wenacngerecna Mariaaru sueba kende. Ye
ngeneac amma uatoa mekefec. ⁷ Amma ngicngahocna neac bangec
mocguna Androniko nga Yunia yerearu wenacngerecna faiba kende.

Yeri aposoro botucnginau ewehelheigoc uangira mekecdape. Nga ni
Kristoaru mi kpeketahebare yereng ye bic negensinggeoc.

⁸ Ni Kebugoc kpeketahema Ampiriato heresongogoc hoanggeduae,
yearu wenacngerecna faiba kende. ⁹ Amma Urbanogoc Kristoac ua
meing, yearu wenacngerecna nga songo tosona Sitaki yerearu wenac-
ngerecna faiba hau edeyurubisia.

¹⁰ Nga Apere ye Kristoac ngic fora, yearu wenacngerecna sueba
kende nga Aristoburoac arengfora yenearu wenacngerecna faiba hau

edeyunubisia. ¹¹ Nga Herodiong bangec mocguna amma Narikisoac arengfora Kebugoc kpeketahema kecdae, yenearu wenacngerecna sueba hau edeyunubisia. ¹² Nga Kebuac ngac Tirifaina nga Tirifosa, yeri yeac ua mema kecdae. Amma tosongira Peresi ye yeac uatoa ifingoc mede nga ngicngac homacngo yeac heresongo negengkecdae. Wenacngerecna yenearu sueba hade. ¹³ Amma Rufu ye Kebuac meising ngic nga yeac nonggea momoc, yerearu wenacngerecna sueba hau edeyurubisia. Nonggeango ni ifingoc nonggo anende. ¹⁴ Amma Asingkrito nga Firegong amma Hereme nga Patoroba nga Herema amma negen negensinggoc tosofocnina goa yenigoc kecdae, yenearu wenacngerecna sueba hade. ¹⁵ Nga Firorogo nga Yuria amma Nereo nainagoc nga Orumpa amma yenigoc kpetiac areng sasawa kecdae, wenacngerecango yenearu kende.

¹⁶ Ngeni titikokoc kpetiac angemema wenacngerecngina angemebisia. Kristoac kpebung sasawa, yeneng wenacngerecngina faigec ngenearu hade.

¹⁷ Tosofocna, goa yeni gurunendzic angandae, ngeni yeneac gareng meemebisia. Amma ngeni kpoukpouyoac bic megec, imoc memanganebauac wayunubisia. Imoc seriangoc dema edengunuduae. ¹⁸ Areng ifia yeni Kebunina Kristoac kingang ua mong mi kpekecdae. Yeni ine yakaac songo nga negensongongina fingerudeac ngicngac goa negengisinga kpac tobangyunuma ubaherengina mesufuma yoac gombunga dema dekerec ayemmegecde. ¹⁹ Nga ngeni enac tofoc tofoho areng kecdae, ngicngac sasawa yeneng imoc bic negenggecac negemba ngereede. Nga ngeni faka nga angammeme gombunga negentegecgecdeac amma angammeme manganaac arennu kopocsicngina kpac kecgecdeac anengande. ²⁰ Anutu, ye ruae mingina. Yeng naso mi hereemanu Satang haningina bageau memama kpedzameude. Kebunina Yesuac wosoefacngo ngenigoc febeso.

²¹ Timoteo, neac ua mocguno wenacngereha ngenearu sueu hade nga Rukio amma Yasong nga Sosipate bangec mocguna, yeni wenacngerecngina ngenearu ifingoc suegec hade.

²² Ni Teatio, Kebugoc kpeketahema kecma kibi yomoc ohoma ngenearu ubangerecna faiba hade.

²³ Gaio, ye ni nga kpebung sasawa ama heinemmeande, yeng ngeneac wenacngerec ifingoc faiu hade. Nga taonggac dzo gareng Erasto nga tosonina Kpato, yereng ifingoc ubangerecngira faiec hade.

²⁴ Kebunina Yesu Kristoac ruaengo sasawa ngenigoc febeso. Imoc Fora.

²⁵ Nenang sasawango Anutu kpackuneng minide. Ni Yesu Kristoac dekperagingemmema siduc gombung edengunuai. Anutungo imohainoc meseringunuu seria nanggecdeac yearu kuc ifia femide. Anu yoac imoc warac hanac hanaheaunacngoc sufuu feerekefec.

²⁶ Feerekefufu bangec monnunac ngicngac sasawa, yeneng ye negensinggema yoara modacgecdeac Anutu kekecseri minginango profete yeneac yoac mitikibiu fede, imocac deu yofinenggac didiu fingectegerec. Fingectegeru bangeha bangeha ngicngac areng tosea yeneng yoara naric negentegecgecde. ²⁷ Anutu mocguno negen negentegec mingina. Nga nenang Yesu Kristogoc kpeketahema dedengerec nga dedengerec Anutuaru faini fekengkecbeso, imoc fora.

Paurongo Korinti Kpebung Yeneac Warackibi Ohoec

¹ Anutungo Pauro negennenu Yesu Kristoac aposoro anai nga negen negensinggoc tosonina Sostene, nereng kibi yomoc faide hade.

² Anutungo Korinti taonnu yeac kpebung kecdae, ngeni kpacngunuma Yesuac amma kpetiac mengunuec, ngeniac kibi yomoc faingemmedipe. Amma ngicngac sasawango Kebunina Yesu Kristoac kpac kpacandae, kibi yomoc ngenearu momoc faidipe. Kebu Yesu ye ngeni nga neni, nenanggac Kebu momoc. ³ Anutu Mannina nga Kebunina Yesu Kristo yereac danggunuc nga ruaengo ngenearu febeso.

⁴ Anutungo Yesu Kristoac amma wosoefac angemmeec, imocac ni nasosoc ngeniac negemma Anutu dangge edekekduae. ⁵ Ngeni yegoc kpeketahema kecgec yeng wiac sasawa hafoangoc ngemmeec. Yoacd-ede nga negen negentegec keme kemea imoc sasawa bic fengemmece. ⁶ Kristoac dedekperagi edengunuing, imocac fora kekecnginau fingeru hemma kecgecde. ⁷ Imocac amma ngeni Yesu Kristo didiu fingete-gerudeac tomai kecma Asuac wosoefacac kuc sasawa, imocac mong mi obohoda. ⁸ Ye yengenaoc meseringunuu kechereemagec naso wisickeu ngeni Kebunina Yesu Kristoac nasotoau kopocsicngina kpac nanggec yoacfu naric mi faingunuude. ⁹ Anutungo Medaha Kebunina Yesu Kristogoc momoc torokpegecdeac kpacngunuec amma yeng yoacdedece modarude.

¹⁰ Tosofocna, ni Kebunina Yesu Kristoac kpacfu negen negengngina midima yofi edengunuduace, ngeni sasawango yoacdenginau nga negen negengnginau uba mocgu amma gurunendzic mi angemebisia. ¹¹ Tosofocna, Koroeac amaunac yeneng ngeniac yofi edenugec, “Yeni botucnginau tohoemema deendema angemema kecdae.” ¹² Ngenearunac ngic goango deandae, “Ni Pauroac ngic.” imoc deandae. Nga goango deandae, “Ni Aporoac ngic.” amma goango deandae, “Ni Kefaac ngic.” nga goango deandae, “Ni Kristoac ngic.” ngeni tambuc tambuc ifia dekekdae. ¹³ Negenggec, Kristo ye mi tohoec, kpac. Yeni ngeniac amma Pauro mariponnu mi kpegec. Nga Pauroac kpacfu doku mong mi nadzicngemmegec, imoc kpahac. ¹⁴ Ni ngenearunac mong doku mi nadzicngemmeai, imocac Anutu dengereduace. Krisipo nga Gaio yerisac nadzicyemerai. ¹⁵ Ifiac amma ngic mongngo yofi mi debeso, “Ni Pauroac kpacfu doku nadzirai.” ¹⁶ Stefana nga arengfora yeni ine doku nadzicyemmeai, fora. Amma torokpema goa nadzicyemmeai me kpac, imoc mong mi negenduace. ¹⁷ Kristongo doku nadzicyemmebadeac mi suenuac, kpac. Yeng ngicngac siduc gombung edekpou angemmebadeac suenuu hayai. Nga Kristoac mariponggac yoac imoc kucmama ambacac yoac imoc ngicac kucfu nga negen negentegecgoc mi debade.

¹⁸ Ngicngac hofeac sinnu kemedae, yeneng mariponggac yoac imoc negenggec ubasufu yoac angkecede. Amma Anutungo kopocsicac ebic-funac mesinunuu komoc kpenide, imocac ine nenang yofi negen-sikecdimbe, mariponggac yoac imoc Anutuac kuc. ¹⁹ Yoac yofi oho ohoya fedengoc,

“Ni ngic negen negentegecnginagoc yeneac negen negentegec kpetotiebade nga ngic negen negenggoc yeneac negen negeng memabade.” *(Yesaia 29:14)*

²⁰ Anutungo bangec yomocac negen negeng mama kapa yeneac negen negentegec tatacfu faiu ngicngac negen negentegecnginagoc, yeni mamea anggec. Nga mitiac negen negengngic yeni engena kpac. Nga ngic yoac mereng kpereng mama deandae, yeneng fora mong mi meficgegecde. ²¹ Nga ngicngac yeni bangecac negen negentegecgoc kecma Anutu negemmigecdeac obohogece. Obohoma siduc gombang denggaringgema imocac ubasufuyoac deandae. Ubasufuyoac imocac yofi dekperagini Anutungo ngicngac ebicfunac mesiyunuu komoc kpegecde, ye faka imoc negenu ngereeude.

²² Yudangic yeni kuc hania hania isinggegecdeac faka kuhagocac kpesi kpesi faiandae. Nga grikgic yeneng negen negentegec keme kemea meficgegecdeac ayemmeude. ²³ Anu nenang ine Kristo mariponnu kpegec homeec, yoac imoc edekpou ayemmeni, yudangic yeneng imoc negenggec ubangina mi heiude nga grikgic yeneng negenggec imoc ubasufuyoac angkecde. ²⁴ Anu Anutungo yudangic nga grikgic kpacyunuu negensinggegecde, yeneng Kristoarunac Anutuac kuc nga negen negentegec megecde. ²⁵ Anutuac ubasufuyoacngo ngicngac yeneac negen negentegec ferahema negen negengtoa anude nga kucmayango ngicngac yeneac kucngina ferahema kuctoayagoc anude.

²⁶ Tosofocna, ngeni siric dafia kecmagec, Anutungo kpacngunuu hana-hema negensinggegec, ngeni imocac siriha negensibisia. Ngene arunac ngic sebiubigeng negen negentegecnginagoc homac kpac nga ngicngac efeangosac kucngina engena amma kpacngina kekena, imoc homac kpac. ²⁷ Anutungo ngicngac negen negentegecnginagoc game kpekpeu faiyunuudeac ngicngac yeneac kicfu wiac ubasufuyagoc angkecde, ngicngac imoc meisingyunuec. Amma yeng ngicngac kucngina engena game kpekpeu faiyunuudeac ngicngac yeneac kicfu wiac kucmama angkecde, ngicngac imoc meisingyunuma meyunuec. ²⁸ Nga ngicngac yeneac kicfu wiac mamea angande nga wiac seuha deandimbe amma wiac kpac amma mi fede deandimbe, Anutungo imocnoc meisinggec. Meisinggeu wiac goa engena angande imoc kpac anudeac ye ifi negenec.

²⁹ Anu bangecngic me ngac mongngo Anutuac kicfu namma yengenaac negenu engena ambacac, yeng ifi anec. ³⁰ Anutungo negengngem-meeccac ngeni Yesu Kristogoc kpeketahema kecdae. Yeng Yesu sueu Anutuac negen negentegec botucninau mehaec. Mehau nenang Anutuac kicfu dindingac nga kpetiac annideac yeng kopocsicac witicfunac mesinunuec. ³¹ Imocac yoac yofi oho ohoya fede,

“Ngic mongngo miacemebeso negende, ye Kebungo kekehau dafi am-miec, imocsac negemma miacemebeso.” *(Yeremaia 9:24)*

2

¹ Tosofocna, ni ngene aru hama Anutuac negen negeng sufu sufuya fede dekperagingemmema yoacna efea me negen negentegectoac sir-icfu yoac mong mi edekpou angemmeai, kpac. ² Ni ngenigoc kecma yofi deba seriec, “Korinti taonnu kecma Yesu Kristosac dekperagibade nga ye dafu mariponnu kpegec homeec, imocsac dekperagibade.” ³ Ni

ngenearu hayai, imohai kucmama nga kengec amma dzonong fede fede anai. ⁴ Amma Anutuac yoac dekperagima yoacna songeagoc me negen negentegecfu mi wangepngunuai, kpac. Tiri Asuac kucfakango yoacna meseriu ngeni imoc hemma negenggec. ⁵ Ngeneac negen negensing imoc ngicac negen negentegecfu feu mi ngereude. Anutuac kucngosac negen negensingnina nanggeu febeso.

⁶ Imocac amma goa ngeni bic yadiseri anggec, ngeni yoac negen negentegecgoc edengunuandimbe. Yoac dedimbe imoc naso yomocac negen negentegec kpac nga naso yomocac engena yeneac negen negentegec mi ande, nocac ngadeau kpac andacgecde. ⁷ Nga Anutuac kuc nga kibikperagingo fingectegecnemmeudeac ye bangec nga kurumeng mi fingecmaec negen negentegeha sufufufuya imoc faiec feec, negen negentegec imocnoc dekperagidimbe. ⁸ Naso yomocac engena sasawa sawau me bangecfu yenearunac mongngo negen negentegeha mi negenggec, kpac. Yeni imoc negembau dede yeni kuc nga kibikperagi mingina Kebu mariponnu naric mi kpebau. ⁹ Imocac yofi oho ohoya fede,

“Anutungo wiac kicngo mi hehena nga kedzacngo mi negen negena amma ngic hereau mi negen negena, imoc arenggema ngicngac ye hoanggema heregoc yeac songo negenggecde, wiac imoc yeni yemmeude.” *(Yesaia 64:4)*

¹⁰ Anutungo wiac imocacnoc negensima Asuya sueu dekperaginemeu negening. Yeng wiac sasawa hennegeng amma Anutuac negen negeng keme kemea momoc hennegeng angkecde. ¹¹ Geng ngic monggac ubaherea nga negen negena naric mi negennade, kpac. Ngicac ongaasungosac imoc negenude. Siriha ifiangoc mongngo Anutuac ubaherea nga negen negena naric mi negenude, imoc kpac. Anutu yengena Asungosac wiac imoc negengkecde. ¹² Anutungo wiac hania hania wosoefacfu nemmeec. Amma nenang imoc negentegecnideac Asuya nemmeu meing. Bangecac asu mong mi meing, kpac. ¹³ Nga Anutungo wiac nemmeec, imocnoc dekperagidimbe. Yoac imoc ngicac negen negentegecfu mi dekecdimbe, imoc Asuac negen negentegecfunoc modacma denide. Neni Asuac yoac imoc Asuac kucfu dekperaginide.

¹⁴ Anutuac Asuarunac Asuac wiac, imoc ngic mong ye Anutuac Asuya kpac kecma naric mi meude. Imoc yearu ubasufu faka anude. Asuac wiac imoc asuu hennegeng ambesonga, imocac amma ngic Asuya kpac, yeneng Asuac wiac mi negenggecde. ¹⁵ Ngic Kebuac Asugoc kecde, yeng wiac sasawa naric hengising anude nga ngic mongngo ngic imoc naric mi hengising ammiude.

¹⁶ Mitikibininau yoac yofi oho ohoya fede,
 “KEBUAC negen negeng imoc ngic mongngo naric mi negenude nga mongngo ye dederecege naric mi ammiude.” *(Yesaia 40:13)*
 Nga nenang Kristoac negen negenggoc kecdimbe.

3

¹ Tosofocna, warac ngenearu hayai, imohai ngic Tiri Asugoc kecdae, imocac sirihau yoac edengunubadeac osiai. Ngeni Kristogoc kpeketahema sabac siricfu kecgecac ngicngac uba esea modacgec edeyunuanduae, ifi isoc yoac edengunuai. ² Ngeni naso imohai yaka seria negecdeac-soc mi anggecac namusac gumecongunuai. Nga ngeni yagucngoc yaka se-

ria negecdeacsoc mi ande. ³ Ngeni uba esaac siricfu kecdaengoc. Imoc yofiac, ngeni keracmangang anemema yoacngina ngabasiric deendema angemeandae. Ngeni ifi amma ngictehec siric kecma ⁴ mongngo deude, “Ni Pauroac ngic.” Nga mongngo ine deude, “Ni Aporoac ngic.” Ngeni ifi degecdeu negemba ngeni ngictehecac arennu kecdae.

⁵ Aporo ye merac nga Pauro ye merac? Neri kingangkpekses andipe. Kebungo ua nemeru neri imocac sirihau ua mekecdipe. Mekecde ngeni yoacnira hoanggema ye negensinggegec. ⁶ Neng komoc homecba Aporo yeng imocac witiau doku kpakeec. Nga Anutungo uaya mema imoc meyadiude. ⁷ Ngic yaka homerude, ye engena kpac nga doku semeng witiau kpakeande, ye engena mi ande. Anutungo wiac meyadikecde, ngeni yeac negenggec engena ambeso. ⁸ Amma ngic wiac homecande nga ngic doku witiau kpakeande, yeri uangiraac hania mocgu ande. Ngade kecma yeri tembus tembus uangiraacsoc bung meecde.

⁹ Neri Anutugoc ua mekecdipe nga ngeni Anutuac semengua nga yeac ama. ¹⁰ Anutungo wosoefac anemma amamemeac negen negeng nenu imocac ngiha anai. Ifiac amma ni imocac sirihau simengwotung arenggema ukuba kemeec. Nga imocac witiau ngic goango torokpema ama megecde. Amma amamemengic yeneng uangina dafi mekecma simeng witiau ama torokpema mekecdae, imoc tembus tembusgina isinggema mebisia. ¹¹ Anutungo Yesu Kristo bic gununggeec simengwotunga isoc nande. Nga ngic mongngo yeac tegiau wotung mong ukuu kemeudeac singa mi fede.

¹² Anu ngic mongngo simeng imocac witiau torokpema ua mekefude, yeng gol me siriwa me hoc seria siriha gombunga me ic me birohoc me tomocngo meudeu ¹³ uayaac hania Kebuac nasotoau fingetegerude. Naso imohai gerecngo uaninaac hania tembus tembus tobanggema mekperaginemmeude. ¹⁴ Ngic mongngo ama meu gerecngo uaya tobanggeu seria nanudeu ye imocac ua bung meude. ¹⁵ Nga monggac uaya dzeude isoc wiaha tegecma kpac anude nga Anutungo yengena gerecfunac mesiu komoc kpeude.

¹⁶ Ngeni yofi negembisia, ngeni Anutuac womong nga Anutuac Asungo ngeneac here manau kecde. ¹⁷ Nga ngic mongngo Anutuac womong memanganeudeu Anutungo ye ifingoc memanganeude. Anutuac womong imoc kpetiac nga womong imoc ngeninoc.

¹⁸ Ngic mong yengenaocngoc ikoc mi angemebeso. Botucnginaunac mongngo yengena negensima yagucac negen negentegec mekecdeu yeng bangecac ngic yeneac kicfu ubasufuyagoc amma negen negentegec fora meficgebeso. ¹⁹ Bangec yomocac negen negentegec imoc Anutuac kicfu ubasufuyagoc. Imocac yoac yofi oho ohoya fede,

“Ye ngic negen negentegecnginagoc yeneac yoac dzegema yenang botacfu faiyunuude.” (Hiobe 5:13)

²⁰ Amma mong yofi,

“*KEBUNGO* ngicngac negen negengnginagoc negendacde. Ye ngicngac denegengngina hennengeng amma negenu imoc uaya kpac ande.” (Mitiyegec 94:11)

²¹ Ngeni ngic monggac kpara kpacma yegoc torokpema sebiengeng angandae, imoc mi ngereede. Imoc yofiac, wiac sasawa imoc ngeneac bic anec. ²² Imoc Pauro me Aporo me Kefa me bangeha bangeha me

kekec me homec me wiac mong bic faifaia fede me dengec fingerude, imoc sasawango ngeneac. ²³ Nga ngeni ngenacngoc Kristoac ngicngac nga Kristo ye Anutuac ngic.

4

¹ Nenang Kristoac kingangkpekpefora. Nga yeng Anutuac negen negeng sufu sufuya, imoc garenggenideac uayoac nemmeu ua imoc mekecdimbe, ngicngac yeneng ifi negembisia. ² Ngic mong ye gareng ua mekecede, ye enaraac yoac modacma sing naric mi segebeso.

³ Nga ni neannaac yofi deba, ngeneng me ngic goa yeneng yoacfu fainuma yoacna desigecde, imocac negemba wiac engena mi ande. Nga neannaoc ifingoc naric mi isingemema forana debade. ⁴ Here negen negennau hofocemema ebic mong mi meficgeduae, fora. Nga ni kopoc-sicna kpac, imoc naric mi debade. Kebungo haniana hennegeng amma yoacna desiude. ⁵ Imocac amma ngeni nasoya mi fingecmanungoc ngic monggac yoac mi desibisia. Kebu yengenaoc hama wiac kundunnu sufuma fede, imoc mekperagima ngicngac negen negengnginaac hania didiu faiu fingectegerude. Amma yeng naso imohai ngicngac tembus tembus dedengerecngina edeyunuu negenggecede.

⁶ Tosofocna, ngeni yoacna negentegecgecdeac yomohai ngeneac amma neanna nga Aporoac sing edengunuba negembisia. Yoac mitik-ibiu oho ohoya fede, ngeni imoc mi ferahebisia. Ngeni ngic monggac sebi meemma monggac sebi mi memabisia. Ngeni negen negeng imoc megecdeac negenduae. ⁷ Geac fakaga imoc siriha mong kpac, ge wiac sasawa mekecnec, imoc eng genggena mekecnec. Anu wiac imoc engsac genggec, imocac amma sebiga mi meembesena.

⁸ Ngeni bic gebecngunuu finactoanginagoc anggec amma ngeni nenia kpac ngictau andae. Nga forangoc, ngeni ngictau fora kecbau debac songona kuneng ambac. Nga ngeni ngictau ambau isoc neneng ngenigoc kecma ngictau momoc ambing.

⁹ Ni yofi negenduae, Anutungo aposoro fainunuu ngicngac yeneac areng wisic wisikeau nandimbe. Yeni tenicfagoc anemmegecdeac wenac kpekpeu fainunugec. Ngicngac nga angero ngicngac kicfu gameagoc nga homeac areng isoc kecandimbe. ¹⁰ Neni Kristoac amma memaemema ubasufu isoc anni ngeneng ine sebingina meemma, "Neni Kristogoc kpeketahema fitira kecdimbe." ifi deandae. Nga kucmama kecmina ngeneng kucnginagoc kecgecede. Nga ngicngac yeneng ngeni eweheihei faka angemmema neni ine mangana dema wanunuandae. ¹¹ Anu neneng naso yofinenggac ifingoc hereninaac homema dokuac anemmeu wamba tegeg tegera heima kecni ngicngac yeneng nunuandae. Amma amagerecngina kpac kuric isoc kecma ¹² nenaoc marininango uatoa meandimbe. Ngic yeneng sowecnunugec ine kenecyununide amma nunukporac anemmegec ubanina mi mau serima kecnide. ¹³ Nga ngicngac yeneng denggarinnunugec yeneac yoac gombunga denide. Neni yofinenggacngoc bangecfu seuc isoc anni ngicngac yeneng uku-nunugecede.

¹⁴ Gameac yoac edengunubadeac yoac yomoc mi ohongemmeduae, imoc kpac. Ni ine songonambaracfocna demeting angemmeduae, ifi isoc ohongemmeduae. ¹⁵ Ngeni Kristogoc kpeketahema kecmagec gareng-focngina teng tauseng demeting angemmeduae ngeni sifu mangngina

mocgusac kecede. Nennoc siduc gombung angemmeba ngeni Kristoaru kpeketahema kecek gboria meficgecec. ¹⁶ Ifi anu negen negengngina midima edengunuduae, ngeni ni dafi amba hemma modacnuma anduae isoc ambisia. ¹⁷ Imocac amma yaguc Timoteo sueba ngenearu haude. Ye songomedacna kecma Kristogoc kpeketahema kecede amma ye yoac modacma mong mi segeude. Ni Yesu Kristogoc kpeketahema dafi kecanduae, yoac imoc kpebung sasawa fekendae, ngeni edekpou angemmeanduae. Nga Timoteongo ngenearu hama yoac imocnoc heig-boringemmeude.

¹⁸ Ngic goa ngenearunac yeneng neac ifi negemma deandae, “Ye nenearu mi haude.” goa ngenearunacngo neac ifi negemma sebingina meemma yoacna kpeandae. ¹⁹ Nga Kebungo negenu ngereede isoc naso mi hereemanu ni ngenearu habade. Hama yoac kpekpe areng kucngina dafi fede, imoc hennegeng ambade. Amma yoacnginasac mi negembade. ²⁰ Anutuac eucerereng imoc yoacfusing mi fingectegerude, imoc kpac. Imocngo Tiri Asuac kucfu fingectegerude. ²¹ Anu ngeni neac dafi angemmede, imoc edenubisia. Dzikacgoc habadeac angemmede me heresongogoc nga yumea kekecac asugoc habadeac angemmede?

5

¹ Ngenearu kaisero faka fede, yoac ifi degec negening. Kaisero faka mong bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneac botucfu mi feande, imocnoc geneac botucfu fede. Imoc ngic mongngo ma-maac enemagoc feyac angandape. ² Faka ifi femanu ngeni ine sebingina meengandae, imoc naric mi ande. Ngeni imocac ubahodung negemma ngic faka imoc angande, ye botucnginaunac meickebau, imocngo ine ngereebac. ³ Ni sebingo hereau kecduae, fora. Nga ongaasunango ine ngenigoc kecduae. Ifi kecma ngic imocac fakaya isinggema bic desiai. ⁴ Ngeni nga ni, nenang ongaasuu Kebunina Yesuac kpacfu kpedzuc-nema kecmina Kebunina Yesuac kucngo nenanggoc feu ⁵ nenang ngic ifia Satanggac mariu faibisina. Nga sebiango bangecac faka sasawa modackecde, imoc memanganedaru kpac anu ongaasuyango Kebuac nasotoau komoc kpebeso.

⁶ Sebiengengfakangina imoc naric mi ande. Ngeni yis kapiancecac uuhau faigec imocngo uuha sasawa meu sokoande, ngeni imoc bic negendae. ⁷ Anu nenang ramamedaha Kristo, yeni sese imoc bic kpegeg homema dzuacnunuec. Imocac ngeni uuha esea yisgoc meickedacma uuha gboria faibisia. ⁸ Imocac amma nenang uuha esea yisgoc, imocac ngaba nga faka mangana wadacma faka kongaha nga yoac foragoc, imocac ic sogong yisha kpac mekechisina.

⁹ Ngic serofaka angandae, ngeni yenigoc kpeketahema mi kecbisia, imocac kibi bic ohongemmeai. ¹⁰ Amma bangecfu areng serofakanginagoc me kichodungnginagoc amma ngic ikoc amma ngicngac wiacngina wangecyunuandae me nemu ewehiyemmeandae, ngeni yeni sasawa wayunudagecde, imocac ine mi negemma dedua. Ngeni imoc anggecdeu ngeni bangec yomoc wadacma kenggecdeac singsac fengemmeude. ¹¹ Ngeni negen negensinggoc tosofocngina deyemmeandae, yeneac negemma ine yofi ohoai. Yeni serofaka angandae me hiedzoac kichodunggoc kecandae me nemu ewehiyemmeandae me ngicngac

goa deendema ayemmeandae me doku seria nekecma ubasufu angandae me ngicngac ikoc ayemmema wiacngina wangepcyunuandae, faka ifia angandaeu ngeni ngicngac imoc yenigoc kpeketahema mi kecbisia nga ngeni yenigoc yaka ifingoc mi nebisia.

¹² Ngicngac ngadeau kecdae, yeni isingyunuma yoacngina naric mi desibade, imoc neac ua kpac. Ngeni ine arengfocngina botucnginau kecdae, yeni isingyunuma yoacngina desibisia. ¹³ Nga Anutungo ngicngac ngadeau kecdae, yeneac faka nga angammemengina isinggema yoacngina desiude. Ngeni ngicngac mangac manganea botucnginaunac meicyunubisia. (*Dedeseri 17:7; 19:19; 21:21; 22:21,24; 24:7*)

6

¹ Fakangina yomoc mi ngereuede. Ngenearunac ngic mongngo ogea ngaba ammima gamea kpacngo kpetiac tosofora yenearu mi kemma feracyunuude. Feracyunuma ngic negen negensingngina kpac, yenearu kemma ogea yoacfu faiande. ² Kpetiac areng ngeneng kecma ngiha ngiha yoacngina desibesandae. Ngeni imoc mi negendae gedang. Ngeni ngade ngenao ngiha ngiha yoacngina desigecde, imocac ngenao yofinenggac wiac efeanec yoacfu ifingoc desibisia, imoc ngereuede. ³ Amma ngeneng ngade angero isingyunuma yoacngina desigecde, ngeni imoc negendaenoc. Ifiac amma ngeni faka goa botucnginau fede, imoc naric isinggebisia. ⁴ Yaguc ine yoac mong botucnginau fingeru ngeni sing segema ngic goa kpebunggac eweheiheiu mi kecdae, yeni meisingyunuma yoacngina desigecdeac faiyunuandae. ⁵ Ngeni gamengunuudeac negemma imoc deduae. Nga ngeneac botucfunac ngic mongngo negentegecma kecma tosofora yeneac ebicyoac dema mengereuede, imocngo naric ambac. ⁶ Nga yofinenggac ngeni ine negen negensinggoc tosofocngina kecdae, ngeneng negen negensingngina kpac, yeneac kicfu kemma yoacfu faiemeandae.

⁷ Ngeni yoacfu faiemeandae, faka imocngo edzacngunuude ngeni firang mi andae. Nga tosofocngina yeneng ikocfu yoacngina dema me wiacngina wangepcngunuandae, ngeni imoc eng wagec feu ngereebac. ⁸ Nga ngeni ine negen negensinggoc tosofocngina mangana nga ikoc ayemmema wiacngina wangepcyunuandae.

⁹ Ge ikoc mi angemebesena amma yoac yomocac mi obohobesena. Ngicngac Anutuac yoac kpeandae, yeneng Anutuac eucererengaac maridzoming naric mi megecde. Kaisero faka angandae me nemu eweheyemmeandae me singtoa ngac yenearu kengandae me ngic goa yeneng ngic ogofocnginagoc fema ngacgoc kekec isoc kecandae me ngic goa yeneng meficynugecdeac negemma kpaie mi heiyemmema engsac ngic ogofocnginagoc feandae me ¹⁰ hamangecmeme me ngicngac kichodungnginagoc me doku seria nema ubasufu angandae me enacfu faifai yoac deandae me ikoc amma hiedzo wangepcyunuandae, areng ifia yeni sasawango Anutuac eucererenggac maridzoming naric mi megecde. ¹¹ Nga ngenearuac ngicngac goango warac ifi kecgec. Ifi kecmagec Kebungo yengena kpacfu nga Anutuninaac Asu yeac kucfu dzuacngunuma dindingac dengemmema kpetiac arennu faingunuec.

¹² Goa yeni deandae, “Ni faka hania hania sasawa naric ambade, kpaie mong mi fede.” Nga neng ine deba, “Wiac sasawa imocngo memefihagoc mi ande. Wiac sasawa naric ambade, fora. Nga wiac

mongngo ine garennubeso anu imoc wama naric mi modachesare.”
 13 Yaka imoc hereninaac amma fede nga hereninango yakaac amma fede. Nga kecma Anutungo meicyuruu kpac anecde. Sebininango Kebuac amma fede, imoc serofaka anudeac amma mi fede nga Kebu ye sebininaac amma kecde. 14 Anu Anutu kuctoayango Kebunina megboriu yarec, kecma yeng nenang ifingoc megborinunuu yacnide.

15 Anu sebingina imoc Kristoac sebiaac tosea ande, ngeni imoc negembisia. Nga ni Kristoac sebia tosea singtoangacgoc kpeturanggeba yeac sebiac noboha anu mi ngereeude, imoc kpac yombong. 16 Imoc yofiac, ngic mongngo serongacgoc feudeu ye yegoc sebi mocgu andape, ngeni imoc negembisia,

“Ngicngac yohockang yeri sebi mocgu anecde.” yoac imoc dedea fede.
(Fingec fingec 2:24)

17 Anu mong ye Kebugoc kpeketahema kecde, yeng yegoc asu mocgu anecde.

18 Ngeni kaiserofaka woramima meickebisial! Nga mong ye faka nga angammeme mangana goa angande, imoc yengena sebiac ngadeu angkefude. Nga sero angande, ye ine yengena sebia kopocsic meficgemima memanganeemeude. 19 Anutungo Tiri Asu ngemceu mekecdae, ye ubaherenginau kefu sebingina imoc yeac womong, imocac ngeni ngenaoc ubasebinginaac mingina kpac. 20 Ngeni bungngina memea nga Kebungo bung imocacsoc faiec, imocac ngeni sebinginango Anutu kpac kuneng mibisia.

7

1 Ngeni kibinginau yofi kpesinenggec, “Ngic ye ngacgoc feude, imoc naric me kpac.” imocac yofi deba negenggec: 2 Kaisero faka fingebacac ngic tembuc tembuc ye yengena enemagoc ambeso nga ngac tembuc tembuc ye yengena eweagoc ambeso. 3 Nga singngo wiac dede, ngicngo enema imoc mibeso nga ngacngo ifingoc ewea imoc mibeso. 4 Amma ngac ye yengena sebiac mingina mi ande, kpac, eweango ine yeac sebiac mingina ande. Nga ifi isocngoc ewea ye yengena sebiac mingina mi ande, kpac. Enemango ine yeac sebiac mingina ande. 5 Imocac eweeneng ngeri ngeraocngoc sebingira mi segereemebesera. Ngeri naso goausac numuecdeac uba mocgu amma naso dema naric segereemebesera. Nga ngeraoc sebingira garengemeecdeac kuc mi fengecmedeac Satangngo faitobannu faingurubacac ngeri naso wegenanacsac eng kecma monggoc ngerahafoc kecbesera. 6 Nga imocngo dedeseriyoac mong mi ande. Ngeri dafi naric anecde imocac deduae. 7 Neanna songo ine yofi, ngicngac ngeni ni kecduae isoc kecgec ngereebac. Anu Anutungo wosoefahaac wiac nemmeande, imoc ngicngac tembuc tembucnina nemmeu mekecdimbe. Ye ngic mong kuc yoc mima mong imoc miude.

8 Ngic goa ngeni ngac mi mema eng kecdae amma ngachodzec ngeneac yofi deba negenggec, ngeni ni isoc eng kecgecdeac negemba ngereede. 9 Ngeni garengemegecdeac kuc imocacsoc mi fengemmedeu, ngeni seroac songngo herenginau ereu manganebauac memeturannu memema eweeneng anggec ngereeude.

10 Nga eweeneng ngeneac yoac yomoc demeseri angemmeba yoacna modabisia. Ngac mongngo ewea naric mi wabeso. Imocngo neac yoac kpac, imoc Kebuac yoac. 11 Ngac mong ye ewea wama kenudeu

yofi ambeso, ye eng kecbeso me ewea warac kefec, yearu monggoc kemma yegoc ruae meficgema eweeneng monggoc ambesera. Nga ngic monggo enema naric mi wama kembeso.

¹² Amma ngicngac tosea ngeneac yoac mekecduae, imoc ine Kebuac enacfunac mi meing. Ngic monggac enemango Yesu mi negensinggema eweagoc kefudeac negendeu, ngicngo enema mi wabeso. ¹³ Me ngac monggac eweango Yesu mi negensinggema enemagoc kefudeac negendeu ngacngo ewea mi wabeso. ¹⁴ Ngac mong ye ewea negen negensinga kpac kecde, ye ewea kpetiac anudeac ammiude. Nga ngic mong ye enema negen negensinga kpac kecde, ye enema kpetiac anudeac ammiude. Ifi mi anggedeu nambaracfocngina seucnginagoc kecgcede. Nga nambarac yeni ine yofinenggac kpetiac andae. ¹⁵ Anu mongngo Yesu mi negensinggede, yeng ewea me enema negensinggede, ye waudeac negensiu kpaie mi faibisia. Anutungo ruaegoc kecnideac kpac-nunuec. ¹⁶ Ngac, geng ewega kopocsicfunac mesina komoc kpeude me kpac, imoc naric mi negennec. Nga ngic, ge enengga kopocsicfunac mesina komoc kpeude me kpac, ge imoc naric mi negennec.

¹⁷ Anutungo ngicngac kekecnginaac sirihau mocgu mocgu kpacngunuma heitaingunuu ngeni imocac sirihau kecbisia. Amma kpebung sasawa ngeneng faka imoc modacgedeac edengunuanduae. ¹⁸ Ngic mong ye sebi tosea herec herecgeac areng kecmanu Anutungo ye kpacma heitaiecfu yeng negen negeng imoc mesufuudeac ua mi mebeso. Nga ngic mong ye sebi tosea mi herec herecgea kecmanu Anutungo kparecfu yeng sebi tosea mi herecgebeso. ¹⁹ Sebi tosea herec herecgea me mi herec herecgea, imocngo wiac engena mi ande. Nga Anutuc nonoyoac modacbesonga, imocngo wiac fora yombong. ²⁰ Nga ngic mocgu mocgu ngeni kekec sirihau dafi kecmagec Anutungo kpacngunuma heitaingunuec, ngeni kekec sirihau imocngoc kecbisia.

²¹ Ge minginggaac wanacngic kecmana Anutungo kpacguecfu imocac negengyohoc mong mi ambesena. Nga ge ngic yungec yungec annadeac sing fingecgeni imoc naric modacbesena. ²² Ngic mong ye minginaac wanacngic kecmanu Kebungo kpacma heitaiecfu, yeng naso imohai sifu Kebuac ngic witiha kpac ande. Amma ngic mong witiha kpac kecmanu kparu, yeng sing ifiangoc Kristoac wanacngic anu Kristongo yeac mingina anude. ²³ Kebungo bungngina bic meec, imocac ngeni ngic yeneac bageu wanac areng mi kecbisia. ²⁴ Tosofocna, ngeni nanang sirihau dafi nammagec Kebungo mocgu mocgu kpacngunuma heitaingunuec, ngeni siric ifiangoc Anutuc kicfu kecbisia.

²⁵ Ngac goa ngeni ngicfu mi kemma eng kecdae, ngeneac negemma Kebuarunac singyoac mong mi fenende. Nga Kebungo wosoefac anenec, imocac sirihau negen negenna deba ngeni negengyohoha kpac kecma yoacna naric modacbisia. ²⁶ Naso yomoc ebic kuneng fingecma fedeac amma ngeni yofinenggac kecdae isoc, ifi torokpema kecgec ngereuede, ifi negenduae. ²⁷ Ge enenggagoc bic dzegeemeocfu ngac wabesonga mi negensibesena. Nga yoac dedzegega kpac kecma ngac menadeac hofoha fai mi ambesena. ²⁸ Nga ge sifu ngac mong menadeac kopocsic mi meficgenade. Nga ngac mongngo eng kecma ngicfu kenudeu ye ifingoc kopocsic mi meficgeude. Eweeneng angkecdae, yeneac kekecfu ebic hania hania fingecande, ni imohacnac onggonngunubadeac negenduae.

²⁹ Tosofocna, naso wegenanecsac fede, ifi deduae. Ifiac amma ngic enenggoc kecdae, ngeni enengfocngina kpac, ifi isoc kecbisia. ³⁰ Nga ngicngac kiackecdae, ngeni kiacngina kpac, ifi isoc kecbisia. Nga ngicngac sogac sogaicoc kecdae, ngeni sogac sogaingina kpac, ifi isoc kecbisia. Amma wiac bummedae, ngeni wiacngina kpac isoc kecbisia. ³¹ Nga ngicngac bangec yomocac wiac bummema mekecdae, ngeni wiacngina efeanec feyemmede, ifi isoc kecbisia. Nga bangec yomoc yaguc fede, imoc kpac ambesande.

³² Bangecac ebicngo mi fingecongmeudeac songona ande. Ngic ngacfu mi kenec, ye Kebuac wiacac negen negenga kuneng femide amma ye dafi anu Kebungo negemmiu ngereeudeac ua meude. ³³ Nga ngic mong ye ngac bic meec, ye ine bangecac wiacac negen negenga kuneng femide amma ye enema faka dafi ammiu enemango negemmiu ngereeude. ³⁴ Ifi amma negen negenga tohoma yohockang anude. Nga ngac naroang me ngac kosis ye Kebuac wiacac negen negenga kuneng femide, ye yofi negende, “Ni dafiu kecba sebina nga ongaasuna kpetiac anude.” Nga ngac mong ye ngic bic meec, ye ine bangecac wiacac negen negenga kuneng femide, ye ewea faka dafi ammiu eweango negemmiu ngereeudeac ua momoc meude.

³⁵ Ngeni meficngunubadeac amma yoac yomoc deduae, imoc kudoc kpengemebadeac kpac. Ngeni sirihau kecma Kebuac ua nasosoc mekecmagec bangecac wiacngo negen negengngina mi mesufubeso, ifi negenduae.

³⁶ Ngac mongngo ngicfu kengkenggac nasoya ferahema sifu ngicfu kenudeac ammiu mamango hanahema kpetarima ngade negengyohoc amma naric deude, ye kopocsic mi meficgeude. Nga naroanga ngicfu naric kenude. ³⁷ Nga manggac mong ye negengyohoc mi amma naric garengemema naroanga ameau tacheso, imoc ubayau bic negenseriu ye fakaya gombunga anude. ³⁸ Nga ngic mong ye naroanga ngicfu faiude, ye fakaya gombunga. Nga mongngo naroanga ngicfu mi faiude, yeng monggac fakaya feraheude.*

³⁹ Ngac mong ye ewea gbori kecde, ye ewea kecmanu yegoc kpeketacemema kechesera. Kecma ewea homeu ye ebiha kpac amma ngic monggaru kembeso dema songea anu naric kembeso. Imoc Kebuac negen negennu ambeso. ⁴⁰ Nga ye eng kecbac debac keneha engena ambac. Neac negen negeng ifi ngemmeduae. Nga ni ifingoc Anutuac Asugoc kecduae, imoc negensiduae.

8

¹ Ngicngac yeni yang kpema nemuac sesengina faima neandae, imocac hania yofi deduae, nenang sasawango negen negentegecog kecdimbe, imoc negendimbe. Nga yofi ifingoc negendimbe, “Negen negengngo ngicngac sebingina meenude.” Nga heresongogoc kekec imocngo ngicngac nanggeyunuude. ² Ngic me ngac mongngo yofi negemma kecdeu, “Ni negen negentegecnagoc.” ye negen negentegec kekec dindingacac siricfu mi kecde. ³ Nga mong ye Anutu heresongogoc hoanggedeu Anutungo ye negemmiude.

* **7:38:** Kebanga 36-38 mitiac negen negengngic imocac hania uba mocgu mi andae. Buk Baibelu sing mong meremmerenga fede.

⁴ Nemuac sese nebesonga me kpac, imocac yofi bic negentegecdimbe. Anutu mocgungo kecde nga nemu yeni wiac fora kpac. ⁵ Ngicngac yeni nemungina sawau me bangecfu kecgec kpacngina anutu deyemmean-dae. Kebu nga anutu ifia homac kecdae. ⁶ Ifi kecmagec Anutunina ye mocgusacnoc. Yearunac wiac sasawa fingeclarec amma ye imocac mama nga nenang yeac amma kecdimbe. Kebunina Yesu Kristo ye mocgu nga yeac witiu wiac sasawa nga nenang kecdimbe.

⁷ Negen negentegec imoc ngicngac goa yeneac ubau mi fede, yeni nemuac negemma faka fora dema yeneac sese nema kpanggeyunuan-dae nga here negen negengngina kucmamango seuhagoc anude. ⁸ Nga yakanene imocngo Anutuac wegenacfu mi fainunuude, kpac. Yaka nenide isoc imoc yeac kicfu engena mi ande. Nga mi nenideu isoc wiac monggac mi obohonide. ⁹ Goa ngeni ine negengefaima nemagec tosofocngina kucmama kecdae, yeni yakaac amma faitobannu faiyunugec mayunubacac ngeni gareng meemema kecbisia. ¹⁰ Ge negen negentegecgagoc. Amma geng nemuac womonnu tacma nenadeu ogoga monggo here negen negenga kucmamango ihai kecma fakaga hemma ubea midiu yeng nemuac sese ifingoc nema ubayohoc meficgeude. ¹¹ Ge ifi angkecma negen negentegecgagocngo ngicngac kucmama memanganeyununade. Nga Kristongo tosoga yeac ifingoc homeec. ¹² Amma ngeni tosofocngina yeneac here negen negeng memanganeyemmegec kucmama fingecyemmeu Kristoaru kopocsic meficgegecde. ¹³ Imocac amma yofi deduae, ni yakanango tosona ebicfu faiba makpebacac naric yang wama monggoc mi nebesare. Negen negensinggoc tosona ebicfu faibadeu, imoc mi ngereeude.

9

¹ Ni ngic kpaea kpac amma ni aposoro. Kebunina Yesu kicngo hemma Kebugoc kpeketahema kecma ua mekecha ngeni ua imocac fora andae. ² Foracngoc, ngicngac goa yeneng neac yofi negendae, “Ye aposoro kpac.” ifi negenggec ni sifu ngeneac aposoro anduae. Amma Kebuac aposoro kecduae, ngeninoc imocac foraya andae.

³ Ngicngac goa yeneng neac ngadeyoac dema kecgec imocac turunga meremma yofi edeyunuduade, ⁴ kpebung yeneng neri ifingoc yaka ne-mecgec nedede, imoc singgo dede. ⁵ Amma neri ifingoc enenghocnira negen negensinggoc kecdape, sinnu meyurude habing, imoc ngereebac. Aposoro goa nga Kebuac munafora amma Kefa, yeneng enengfocngi-nagoc kengha angandae. ⁶ Nga Banabagoc nerengsac kekecniraac wiac fingerudeac ua marinirango medede, ngeni ifi negensiandae. Nga imoc kpac, singgo ifi mi dede. ⁷ Wasai ngic monggo wasaiua mema yengenaarunac bunggac dzo mi meude. Nga mong ye waing homeru fora anu yengenaoc gbomea mema neudenoc. Me monggo ramaburumaka garengyunuma kecande, yeng yeneaarunac namu menec angande.

⁸ Ni ngic yeneac negen negeng mema yoac yomoc mi deduae, kpac. Dedeseriyoacngo imocac ifingoc dede. ⁹ Mosengo dedeseriyoacfu yofi ohoec fede,

“Borumakango wit sebera meickebesonga tidzameudeac ua ebiria mekecde, imocac dumbenga mi dzegebesena.” (*Dedeseri 25:4*)

Anutungo burumaka yeneac negemma imoc mi deec, kpac. ¹⁰ Foracngoc, ye ngicngac nenanggac ifingoc negemma ifi deec.

Imoc nenanggac momoc negemma oho ohoya fede. Ngic bangec mendzickece nga ngic wit sebera kpetima kecede, yeri fora nasoya hau ua imocac foraac noboha meecdeac negensima ua mekecdape.

¹¹ Anu Anutuac Asuac gbome ngenearu kpeginideu ngenearunac ifingoc sebiac mefic menide, ngeni imoc negenggec ngereebesoo. ¹² Nga ngic goa yeni ngenearunac wiac goa naric megecdeu neneng imoc torokpema monggoc menide, ngeni ifi negenggec ngereebesoo. Nga neni Kristoac siduc gombang kpae heibinggac negemma ngenearunac semeng memeac dede fedemoc, imoc wama mong mi mema sebiac ebic hania hania tofahoma kecdimbe.

¹³ Ngic Anutuac womonnu ua mekecdae, yeni yakangina womonnu meficgema neandae. Nga aratau kingang ua mekecdae, yeni arataac seseunac tosea meandae, ngeni imoc bic negendae. ¹⁴ Nga goa yeni siduc gombang mekperagingemmeandae, yeni sing imohacnacngoc kekecnginaac semeng meficgebisia, Kebungo sing imoc faiec. ¹⁵ Ni ine memefic ifia mong mi mekefai. Amma ngeneng wiac mong nenggecdeac negemma kibi yomoc mi ohoduae, kpac. Neanna semeng meficgebade, imocac negemba engena ande. Nga homebaiaac mongngo sinna imoc naric mi meickeude. ¹⁶ Anutungo igocnuma dzegenuu siduc gombang ngicngac edekpou ayemmekecduae. Amma siduc gombang mi dekperagibai dede yeac sowec bageau kecbai. Imocac neannaoc ua gombang meduae dema kpacna naric mi miacbade. ¹⁷ Amma neanna songo modacma uaac kpesi kpesi faiba naric degec ua yomoc mebaiu yeneng uabung nenggec mebai. Nga Kebu yengenaoc ua yomoc mebadeac denec, imoc modacma garengua buma kpac mekecduae. ¹⁸ Nga bunna siriha yofi ande, ni siduc gombang dekperagikecma wiac mebadeac dedea, imoc wadacma engsac naric dekperagiyemmebade.

¹⁹ Ngic mongngo neac kpae mi faiec, kpac. Nga neng ine ngicngac homac kpedziyunubadeac negemma yeneac bageu naric faiemema wanacngicngina amma kecduae. ²⁰ Ni yudangic kpedziyunubadeac amma yenigoc kecma yudangic siricnginau angkecduae. Neannaoc dedeseriyoacac bageu mi kecduae, fora. Nga ngicngac dedeseriyoacac bageu kecdae, yeni kpedziyunubadeac yenigoc kecma yeni isoc dedeseriyoacac bageu kecduae. ²¹ Nga ngicngac goango dedeseriyoacac bageu mi kecdae, yeni kpedziyunubadeac yenigoc kecma dedeseriyoacac kpac isoc kecduae. Anu neannaoc Anutuac dedeseriyoac ngadeau yombong mi kecduae, ni ine Kristoac dedeseriyoacngoc kecduae. ²² Kecma ngicngac kucmama kpedziyunubadeac yeni isoc yenigoc kucmama amma kecduae. Amma ngicngac hania hania kecdae, yenearunac goa kopocsicac ebicfunac mesiyunuba komoc kpegecdeac yenigoc kecma kekec hania hania modacma yeni isoc kecduae. ²³ Ni siduc gombang amma uana sasawa mekecduae, kecma imocac fora nasoya hau neanna imocac sirihau noboha mebadeac negensiduae.

²⁴ Nedzi nedziac ngic ariacsobennu firang anggecdeac nedzian-dae, yeni sasawango nedzimagec mocgungo firanggac sokoc meude, ngeni imoc bic negendae. Ngeni ngenang sokocngina megecdeac ifi isoc nedzibisia. ²⁵ Ngic ariacfu kpacngina faienda, yeni sasawango sebingina hafoangoc efaiudeac arengegecede. Ngic yeneng dzaring dzangge dzanggea ubaheyemmegecdeac ifi anggecede. Nga nenang

dzaring dzangge dzanggea kpac ubahenemmegecdeac sebinina hafoan-goc garengemenide. ²⁶Ni sicsauc mi nedzianduae nga ngicngac maring-ina eng ukugec pong kpeu ukuandae, ifi isoc mi anganduae. ²⁷Ni yofi anganduae, ngicngac tosea yenearu siduc gombung edekpou ayemmema hennegeng nasou ngic kpedaha ambaiaac sebina kpekecduae. Imoc neac wanac areng amma yoacna modarudeac ifi ammikecduae.

10

¹ Tosofocna, ngeni kisicfocnina yeneac yoacsiduc negentegecgecdeac negenduae. Hoengngo kperacyunuu yeni sasawango imocac bageu kengkecma kondung ferecegec. ² Hoeng nga kondung yereng mitidokungina anu yeni sasawango Mosegoc torokpegecdeac imohai doku nadzicgec. ³ Amma yeni sasawango Asuac yaka siriha mocgu nekenggec. ⁴ Asuac hoc peperandzingu modacyunuu hoc ihacnacnoc doku mau yeni sasawango Asuac doku siriha mocgu nekenggec. Nga hoc peperandzi imoc Kristonoc. ⁵ Nga Anutungo kisicfocngina botucnginau ngic homac yeneac fakanginaac amma ubea mi ngereec. Mi ngereeu yeni bangecfu mayunuu homedacgec farengnginango bangec kisiu sinsararang kpema fekenec.

⁶ Yeni faka mangana angkecgec, imoc ifingoc nenanggaru fingebacac siduc imoc nenanggac amma faifaia fede. ⁷ Amma monggoc deba, ngeni yeni isoc nemu ewehihei mi ayemmebisia. Yeneac yoac yofi oho ohoya fede,

“Ngicngac yeneng matacma nenedoku nemaguc yacma yegec fede fede kecgec.”

(Makekeng 32:6)

⁸ Anu mong deba, nenang ifingoc serofaka mi ambisina. Yenearu ngicngac goa yeni serofaka angkecgecac ngicngac 23 tauseng yeni uameme mocguac manau makpema homedacgec. ⁹ Ni monggoc torokpema deba, goa yeneng Kebu faitobang ammigec boidzoc yeneng yinigecc homedacgec. Nenang ifingoc Kristo mi tobanggebisina. ¹⁰ Nga ngicngac goa yeneng modzotitiac yoac degec ngickpekpe angerongo hama kpebcyunc. Nenang siriha imocngoc modzotitiac yoac mi debisina. ¹¹ Faka yenearu fingerec, imoc onga isoc ande. Siriha imocngoc yofinenggac ngicngac naso wisic wisickeau kecdimbe, imocngo goronina ambeso. Imocac amma yoac imoc mitikibiu oho ohoya fede. ¹² Imocac ngic mongngo yofi deande, “Ni seria nanduae.” ye kecma makpebacac garengemebeso. ¹³ Anu faitobang ngicngac goa yenearu fingegec, siriha ifia ngenearu ifingoc fingeccngemmeude. Nga Anutungo yoac dema imoc modarude. Faitobang fingeccngemmeu ngeni ebic imoc tofohoma kecgecde. Nga imocngo kucngina mi feraheudeac faitobang ebiria kpaee heimide. Faitobang hangemmeu yeng imohacnac woragecdeac sing meficgengemmeu faitobangngo kucngina mi memaudeac garengngunuude.

¹⁴ Songo tosofocna, nemu yeneng witicngunubauac ngeni nemu ewehihei faka wama imohacnac worama yeni mi hoangyunubisia. ¹⁵ Ngeni ngicngac negen negentegeccnginagoc, imocac amma ngeneac yofi deba, ngeni ngenaocngoc yoacna negemma isinggebisia. ¹⁶ Kenecac sokoc keneheandimbe, nenang imoc nema Kristo yengena sawagoc kpeketahema yegoc sac mocgu annide. Nga ic sogong tueandimbe, imoc nema Kristo yengena sebigoc torokpema yegoc sebi mocgu annide. ¹⁷ Ic

sogong imoc hafac mocgu. Yeni hafac mocgusac mema imohacnac mederenemmegec nenang sasawango imoc neandimbeac nenang ngicngac homac kecma sebi mocgungoc andimbe.

¹⁸ Ngeni Israe ngicngac yenemma negensibisia. Ngicngac seseac wiac ohogec noboha neandae, yeni arata kpanggeandae. ¹⁹ Ngicngac nemu sesengina dema wiac heiyemmegec, imocngo wiac engena mi ande, ngeni yoacna imoc negentegecgec. Nga nemu yengena ifingoc wiac engena mi ande. ²⁰ Nga bangeha bangeha ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng seseac wiac faiandae, imoc Anutuac negemma mi faigecde. Yeni ine hadehade nga yafingnac negemma sesegerec ohoandae. Nga ngeneng ine hadehade nga yafing yenigoc kpanggeyunugoc mi ngereede. ²¹ Ngeni Kebuac sokoc nga hadehade nga yafingnac sokoc momoc mema imohacnac ifingoc negecde, imoc naric mi ngereede. Nga ngeni Kebuac yaka nga hadehade nga yafingnac yaka momoc kpanggeandae, imocngo osiande. ²² Nga kucninango Kebuac kuc mi ferahade. Nenang Kebuac here miacbingnac ifi mi ambisina.

²³ Goa yeneng deandae, “Wiac hania hania sasawa annideac kpae mong mi fede.” Nga neng ine yofi deduae, “Faka goa imocngo tosofocga yeneac memefic mi anude. Wiac sasawa annideac kpae mong mi fede, fora. Amma faka goango ine mi miacnunuma meserinunuude.” ²⁴ Ngic ye yengena gombung fingerudeac negemma fakaya mi ambeso, kpac. Ngeni tosofocngina yenearu gombunga fingerudeac negensima fakangina ambisia.

²⁵ Ngicngac yeneng suenecfu wiac sasawa faigec ngeni imoc here negen negengnginaac amma heikpesia kpac naric eng menec ambisia.

²⁶ “Bangeha bangeha nga wiac sasawa bangecfu fede, imoc *KEBUAC*.”
(*Mitiyegec 24:1*)

²⁷ Anu ngicngac Kebu mi negensinggeandae, yenearunac mongngo ameau kpacngunuu ngeneng yofi ambisia, ngeni ihai kenggecdeac negenggec naric anu yeac amau embisia. Enggec yeng yaka ngemmu ngeni here negen negenginaac amma dekpesi mong mi amma imoc naric nedachisia. ²⁸ Nga ngic mongngo yofi dekperagingemmeudeu, “Yomoc nemu seseac yang noboha.” imohai ine yaka imoc mi nebisia. Imoc yengena nga here negen negenggac amma yaka imoc wama mi nebisia. ²⁹ Nga geac here negen negenggaac mi deduae, kpac. Ni tosogaac negemma imoc deduae. Nenang kpaea kpac kecdimbeac ngic monggac here negen negengngoc naric mi isinnunubeso. ³⁰ Nga ngicngac yenigoc yaka nema Kebuac dangge denideu yeneng wiacac bic dangge deding, imocac desure naric mi anemmebisia.

³¹ Ngeni nenedoku nedae me wiac mong angandaeu ngeni Anutuac negensima dengerebisia. ³² Ngeni yudangic nga griknigoc amma Anutuac kpebungfora negemmangang mi meficgeyemmebisia. ³³ Anu ngicngac homac ebicfunac mesiyunuba komoc kpegecde nga yeneac gombunga fingerudeac amma ua imoc mekecduae. Neanna gombunna fingerudeac ine mi mekecduae.

11

¹ Ni Kristoac faka nga angammeme modacanduae nga ngeneng siric imocngoc neac faka nga angammeme hemma modacnubisia. ² Nga

ngeni neac wiac sasawa negensidae amma yoac edengunuma ngem-mei, imoc meandae, imocac dengerengunuduae.

³ Ngic mocgu mocgu sasawa yeneac orucngina imoc Kristo nga ngac mocgu mocgu yeneac orucngina imoc ngic amma Kristoac oruha imoc Anutu, ngeni imoc negentegecgedae negenduae. ⁴ Nga ngic mong ye oruha kperahema numuude me profeteyoac deude, ye yengena oruha gamekpekpe meficgemiude. ⁵ Nga ngac mongngo oruha mi kperahema numuude me profeteyoac deude, ye ine yengena oruha gamekpekpeu faiude. Imoc ngac mongngo oruha wedzeddarec isoc. ⁶ Amma ngac mong ye oruha mi kperahau ye oruha merecgeu wegena ambeso. Nga ngac ye oruha ifi merecgeude me wedzerude faka imocngo gameagoc andeu ye oruha kperahema kecbeso.

⁷ Ngic ye Anutuac onga nga kibikperagia, imocac amma ye oruhau wiac mong faima mi kperahebeso. Ngacngo ine ngicac kibikperagia. ⁸ Anutungo ngic ngacfunac mi meficgeec, ye ine ngac ngicfunac meficgeec. ⁹ Nga ngic ye ngacac amma mi mefic meficgea, ngacngo ine ngicac amma mefic meficgea. ¹⁰ Imocac ngac ye kuha femide imocac ma isoc wiac mong oruhau heima kperahebeso. Ye angero yeneac amma ifi ambeso.

¹¹ Ngac ye tembuha kekec imoc mi fede nga ngic ye tembuha kekec ifingoc mi fede. Ngic nga ngac ngeni meficemema kecbisia, Kebungo areng ifi faiec. ¹² Ngac ye ngicfunac mefic meficgea, ifi isocngoc ngic ye ngacfunac fingec fingera amma wiac sasawa imoc Anutuarunac hakecde.

¹³ Ngeni ngenaoc faka imoc isinggebisia. Ngac mongngo oruha mi kperahema Anutu numumiande, imoc mi ngereeude. ¹⁴ Anu ngic mong ye orucsabaya kuneng mekecde me orucdzoya dzegeande, faka imocngo gameagoc angande. Ngic nenang angammemeninango imoc kpounemmekecde. ¹⁵ Nga ngac mong ye orucdzoya kuneng femideu ye imoc negenu wiac engena, imoc naric nga gombunga, nocac ye orucdzoyango orucsira kperaheudeac imoc mekecde. ¹⁶ Mongngo yoac yomocac deendema anudeac negendeu ye yofi negembeso, nenearu faka ifia mong mi fede nga Anutuac kpebung yeneac botucfu faka mong ifia ifingoc mi fede.

¹⁷ Yoac torokpema edengunuba, imoc dedengerecyoac mi debade. Ngeni tutumangnginau ubagombung yoac mi dema ngenaocngoc memanganeemeandae. ¹⁸ Nga hanahema yomocac deduae, ngeni kpebunnu kpedzucnema tacma yoacngina tohoemeu kecandae, imoc negenai. Yoac imocac negemba fora isoc ande. ¹⁹ Ngenearu tohoemeemefaka fingecebeso. Anutungo ngicngac damoc fakangina fora hemma botucnginau nanggeyunuande, imoc didiu fingecegerude. ²⁰ Ngeni kpedzucnema enacurec yaka neandae, imocngo Kebuac maung fora mi angande. ²¹ Amma ngeni yaka mehama yakanene nasou ngicngac tem-buc tem-buc ngenaoc yakanginasoc nedacgec goango ine herenginaac homeandae nga goa ngeneng doku homac yombong nema ubangina sufuande. ²² Ngeni amanginau tacmangoc yakangina waraima nebisia, faka imocngo naric ambac. Ngeni Anutuac kpebung ngadeyunuandae, ifi isoc angandae. Amma tosofocngina goa iwaingina kpac kecdae, yen gamekpekpe ayemmeandae. Ifi angandaeac dafi dema dengerengunubade, imoc obohode.

²³ Kebungo yoac yomoc edenuu negenai. Nga yoac imoc warac bic edengunuai, imoc yofi, Yudango Yesu doc meec, tofocnac imohainoc yofi fingerec, Yesung ic sogong mong mema ²⁴ Anutuac ubangerec dema ic sogong mendzicma yofi deec, “Yomoc fusina, imoc ngeneac amma faifaia. Ngeni imoc nema neac negensima nekecbisia.” ²⁵ Nga yaka negec wisickeu ye kpakenec mema yofi deec, “Kpakenec yomoc sacnaac dzadzahac gboria. Ngeni imoc negecdesoc neac negensima nekecbisia.” ²⁶ Ngeni ic sogong nga kpakenec yomoc negecdesoc, naso imohai Kebuac homec dekperagigecde. Dekperagi kecmagec ye haude.

²⁷ Ngic mong eweheiheia kpac Kebuac ic sogong nga kpakenecfunac neudeu Kebuac sacfusiac turunga imoc yearu fingerude. ²⁸ Ifi anu ngicngac tembus tembus ngeni ngenaoc isingememaguc ic sogong nema kpakenecfunac nebisia. ²⁹ Ngic mong ye Kebuac sacfusiac mi hentegecma engsac neude, ye nenedokuyau kopocsicac turunga meficgemiude. ³⁰ Fakangina ifiac amma botucnginau ngicngac homac yeni kucmama nga hafeinginagoc andae. Amma goa yeni bic wangunuma homegec. ³¹ Nga nenang tembus tembus hanianina faka forau hengising annideu kopocsicac turunga nenannu mi habac. ³² Anutungo ngade bangec nga kurumeng memanganema meickeude, nenang imocgoc manganebinggac ye kopocsicac turungango metinnunuude.

³³ Tosofocna, imocac amma yofi ande, ngeni yaka negecdeac kpeturangema haandae, naso imohai ngicngac ogofocngina waraima megecdeac tomiai ambisia. ³⁴ Nga ngeni tutumangnginau kopocsicac turunga meficgebauac ngic mongngo hereaac homeudeu ye ameau tacma yaka nemaguc habeso. Nga yoacna tosea fede, imoc ngenearu hamaguc torokpema edengunubade.

12

¹ Tosofocna, Asuac ua fede, ngeni imocac wiac negenggecdeac negenduae. ² Ngeni Anutu mi negensinggema kecgec, naso imohai hadehade nga yafing yeni nemuonga yoacngina kpac, yenearu wangecngunugec ngeni modacyunuma engsac kengkecgec, ngeni imoc negendae. ³ Imocac amma yofi deba negembisia, Anutuac Asungo ngic mong me yeng yofi mong mi deude, “Yesu ye sowe hagoc.” Nga Tiri Asungo ngic mong me yeng, “Yesu ye Kebu.” ifi naric deude. Asu siriha mongngo yearu ua meu ine imoc deudeac obohoute.

⁴ Asungo wosoefahaac amma kuc hania hania nemmeande, imoc sasawa Asu mocgu, yearunac hakecde. ⁵ Nga Kebungo ua hania hania nemmeande, imoc sasawa Kebu mocgu, yearunac hakecde. ⁶ Amma Anutungo sing hania haniau kuha mederenemmeande, imoc sasawa Anutu mocgu, yearunac hakecde.

⁷ Asungo ngicngac meficnunuudeac arengfora tembus tembus menunuma kekecninau kuha mekperagiude. ⁸ Amma Asungo ngicngac menunuu mongngo yoac negen negentegecgoc deude nga mongngo yoac keme kemea deude. Nga Asu mocgungo nenearu ua imoc meude. ⁹ Mongngo Asuarunac negen negensing seria meude. Nga mongngo yearunac hafei mengec mengereac kuc hania hania meude. ¹⁰ Asu imocngoc ngic mong faka hania hania kuhagoc meudeac negen negeng miude. Nga mongngo profete yoac deudeac negen negeng miude. Amma mongngo asu hania hania isingyunuudeac negen negeng miude.

Nga mongngo nedzarangyoac hania hania deudeac negen negeng miude. Amma mongngo nedzarang yoacfusing yoac merenudeac negen negeng miude. ¹¹ Asu ye mocgu amma yennoc ua sasawa mekecma negen negenga nga songoya modacma kuha arengfora tembus tembus mederenemmeude.

¹² Sebinina imoc mocgu nga imocac tosea homac fekende. Imocac tosea sasawa kpeturanggegec sebi mocgu anude. Nga Kristoaru siriha ifi isocngoc fede. ¹³ Asu mocgungo kpeturannunuma doku nadzicnemmeu sebi mocgu aning. Nenang yuda ngicngac me grik ngicngac me wanac areng me witicinina kpac kecdimbe, nenang sasawa Asu mocgungoc mema doku isoc nedaring.

¹⁴ Sebinina imocac tosea homac fekende, imoc wiac mocgu kpac. ¹⁵ Nga haningo yofi debac, “Ni mari kpac, imocac amma sebiac tosea mong mi anduae.” ye sifu sebigoc torokpema sebiac tosea anude. ¹⁶ Nga kedzacngo debac, “Ni kic kpac, imocac sebiac tosea mong mi anduae.” ye sifu sebigoc torokpema imocac tosea anude. ¹⁷ Anu sebingo hafoangoc kicsac ambac dede ye yoac negenudeac osibac. Me hafoangoc kedzacsac ambac dede ye homuna negenudeac osibac. ¹⁸ Yaguc yofi ande, Anutungo negen negenga nga songoya modacma sebiac tosea sasawa tembus tembus sebi mocguaru arengyunuma torokpeyunuec. ¹⁹ Anu sebiac tosea sasawango siric mocgusac ambac dede yeni kpeturanggema sebi mocgu hafoangoc naric mi ambau. ²⁰ Sebi ye mocgu nga sebiac tosea yeni homac.

²¹ Nga kicngo mariaac yofi naric mi deude, “Ni gea kpac tembus naric kecbade.” Amma orucngo haniac ifingoc yofi naric mi deude, “Ni ngeria kpac tembus naric kecbade.” ²² Imoc kpac, sebiac tosea goa kucngina mamea deandimbe, yenennoc sebinina uatoa yombong meandae. ²³ Nga sebiac tosea goa negenni eweheiheia kpac, yeni eweheihei monggoc ayemmema kperacyunuandimbe. Amma sebiac tosea goa henggecdeac negenni gameagoc angkecde, imoc faka gombunga modacma kperahekecdimbe.

²⁴⁻²⁵ Nga sebininaac tosea goa eweheiheingoc, yeni kperacyunubesonga mi negengandimbe. Amma sebinina tosea yenaocngoc tohoemebauac Anutungo sebinina arenggema sebinina tosea goa mamea negengandimbe, yeni ine monggoc eweheyemmec. Eweheyemmema yeni socfungoc garengemegecdeac ifi anec. ²⁶ Amma sebiac tosea mongngo kpendzeng kpeudeu sebitosofora yenhafocngoc meficgema kpendzeng kpegecde. Nga sebiac tosea mong dengereudeu sebiac tosea sasawa yeni yenhafocngoc sogagecde.

²⁷ Anu ngeneng ine yofinenggac Kristoac sebi amma tembus tembus sebiaac tosea andae. ²⁸ Amma Anutungo kpebunnu ngicngac goa yofi faiyunuec, warac warac aposoro nga yeneac ngadeau profete amma yeneac ngadeu mitiac kpoukpou faiyunuec. Ifi faiyunumaguc goa faka kuhagoc megecdeac faiyunuec. Ngicngac goa yeni hafei ua hania hania megecdeac Asungo imocac kuc yemmec. Amma ngicngac meficyunugecdeac areng goa faiyunuec nga wiac garenggegecdeac ngicngac ifia faiyunuec amma goa nedzarangyoac hania hania degecdeac faiyunuec.

²⁹ Anu nenang sasawango aposoro mi annide nga sasawango profete mi annide, kpac. Amma sasawango kpoukpou mi annide. Nga

sasawango kucfaka menideac negen negeng mi mekecdimbe. ³⁰ Amma hafei ua hania hania menideac Asungo imocac kuc nenang sasawa mi nemmeec. Nga sasawango nedzarangyoac mi deandimbe amma sasawango yoacninausing imoc mi merengandimbe.

³¹ Anu ngeni Asungo wosoefahaac amma kuc nemmeande, imocac engenaya megecdeac serima kecbisia. Amma sing mong torokpema edzacngunubade imocngo sing sasawa feracyunude.

13

¹ Ni Asuac kucfu yoac hania hania debai me Asuac kucfu angero yeneac yoac hania hania debade amma ngicngac yeni heresongogoc ine mi hoangyunuma kecbai, imohai ni gonggong isoc arohoma me tambarang isoc udumengtoasac angkecbade. ² Amma profeteyoac debai dede nga negen negeng keme kemea sasawa negentegebade amma negen negentegecnagoc kecbai dede tiki meickebadeac negen negensinna imocacsoc fenende amma ngicngac yeni heresongogoc ine mi hoangyunubai foraya mong mi meficgebai. ³ Nga dzofinacna sasawa mederema ngicngac yemmebai amma sebina meemma homecfu faibai nga ngicngac yeni heresongogoc ine mi hoangyunubai dede ni foraya mong mi meficgebai, kpac.

⁴ Heresongogoc hoangemema kekec, imocngo ngic monggac modzotiti mi negenude, ye yumea kefude. Nga imoc keracmanganga kpac kecma yengena yoac homac mi deude amma sebiengeng mi anude. ⁵ Ye faka mi angana, imoc mi amma yengenasac mi negensiude. Ye herebuya kpac kecma turungyoac mong mi deude. ⁶ Ye faka manganaac amma ubangerec mong mi negenude, kpac. Ye faka foraac ine sogaiude. ⁷ Ye wiac monggac modzea mi tiude. Ye wiac sasawa negensinggeude amma wiac sasawa fingerudeac negensima kecma, imocac kucmama mi anude. Nga wiac hania hania fingecmiu serima nanude.

⁸ Heresongogoc hoangemema kekec, imocngo naric mi kpac anude. Profeteyoacnina imoc ine kpac anude amma nedzarangyoacnina imoc meickeu kpac anude nga negen negennina keme kemea, imoc ifingoc kpac andarude. ⁹ Negen negennina amma profeteyoacnina imoc wiac nobohasac nemme nemmea. ¹⁰ Nga wiac hafoa fede, imoc Anutuarunac hauguc wiac noboha nemme nemmea, imoc kpac andarude. ¹¹ Ni medac kecma medacbisicac siricfu faka negensima yoac dekefai amma medacbisicac siricfu negen negeng isinggema arengekefai. Kecma ngic amba nambarac kekec meickeu yada sing kecduae.

¹² Anu yofinenggac wiac hengandimbe, imoc wikinnu onga irec ireckeke kpac, ifisac wiac hengkecdimbe. Ngade kecma wiac fora kicngo hennide. Yofinenggac wiac noboha negengandimbe. Anutungo hafoangoc negennec, ni ifi isoc naso imohai wiac hafoangoc negendacbade. ¹³ Ifi anu wiac harebecngo feengkefude, imoc nenang Kebu negensinggedimbe nga kekecseri febesande imocac negen negeng amma heresongogoc hoangemema kekec. Nga wiac harebec yenearunac wiac mocngungo engena ande, imoc ngicngac ogofocnina heresongogoc hoangeme kekec.

14

¹ Ngeni heresongogoc hoangeme kekecac angemmebeso. Amma ngeni Asuac faka megecdeac songongina kuneng ambeso. Amma ngeni profeteyoac megecdeac negenggec engena yombong febeso. ² Mong ye nedzarangyoacfusing yoac deande, ye ngic nenanggoc yoac mi deude, kpac. Ye ongaasuyango yoac keme kemea Anutu edeu, ngic mongngo imoc naric mi negentegerude. ³ Nga mong ye profeteyoac deande, yeng ngicngac ubaherengina midima meserinunuma nanggenunuude. ⁴ Nga ngic nedzarangyoac deande, ye yengena meseriemeude nga profeteyoac deande, yeng kpebung meserinunuude. ⁵ Anu ngeni sasawango nedzarangyoac degecdeac negemba ngereede. Nga ngeni profeteyoac degecdeac songona kuneng ande. Mongngo nedzarangyoac dema yoara mi merenudeu ye ngic profeteyoac dede, yeac mamea anude. Nga yeng yoara merenudeu ye ifingoc kpebung meseriu socngira mocgu anecde.

⁶ Tosofocna, ngenearu hama yoac goa dekperagingemmebai me yoac keme kemea goa edengunubai me profeteyoac debai me kpoukpouyoac goa debai dede imocngo memeficngina ambac. Ni ine ngenearu hama nedzarangyoacsac debai dede, imoc memefiha kpac ambac.

⁷ Imoc ifingoc fora yofi ande. Kungac nga gita yeri kekecngira kpac amma yeri sifu udumengngiragoc. Ge imoc eng sicsauc kpena udumenga siriha mi fingerudeu ngicngac yeni kungac me gita imocac ubea obohogece. ⁸ Amma dzikacac tomengngo udumenga gombunga mi fingeru ngic yeni dzikacac naric mi efaigece. ⁹ Ge ifingoc yofi negembesena, ubagau yoac dindingac denadeu ngicngac yeni yoacga naric negentegegece. Ge ine sicsauc nga kpeboronggoc denadeu yeni yoacga obohogece yoac sawau engsac denade.

¹⁰ Yoac hania hania bangecfu fekende nga yoac mong titiha kpac, imoc mi fede. ¹¹ Ni ngic monggac yoac siriha mi negentegecbadeu yeng yoac deu yeac kicfu kuricngic ambade nga yeng ifingoc neac kicfu kuricngic anude. ¹² Ngeni Asuac faka megecdeac homac angemmeande nga ngeni Asuac fakango kpebung meseriyunuande, imoc ifingoc megecdeac mamangkibisia.

¹³ Imocac mong ye nedzarangyoac deude, yeng yoac imoc ifingoc merenudeac Anutu numumibeso. ¹⁴ Ni nedzarangyoacfu sing numuduaeu ongaasunango numuude, fora. Nga negen negennango ine fora mong mi meficgeude.

¹⁵ Ifi anu dafi ambesonga? O, ni ongaasunango numubade nga negen nengentegecnagoc ifingoc numubade. Ni ongaasunango dedengerec yegec heibade nga negen negentegecnagoc ifingoc dedengerec yegec heibade. ¹⁶ Anu ongaasugango Anutu dengerenadeu ngictehec yeni geac dedengerec torokpema, "Imoc fora." degecdeac obohogece. Yeni yoacga mong mi negentegecgec. ¹⁷ Nga ge geanggaoc Anutu dengerena imoc ngereede. Amma yoacga ine ngic ogofocga mi meseriyunuude. ¹⁸ Ni nedzarangyoac deanduae, imocngo Anutu dengereduae. Amma ngeni feracngunudacma nedzarangyoac homac yombong deanduae. ¹⁹ Ni neanna songoac debade nga kpebung botucnginau kecma yoacna 5 negen negentegecnagoc debade, imocngo nedzarangyoacna teng tauseng ferahade, imoc negenduae. ²⁰ Negen negensinggoc tosofocna, ngeni negen negentegecnginau nambarac isoc mi kecbisia. Ngeni

angammeme manganau ine sabac isoc kecbisia nga negen negentegecnginau yada kecbisia.

²¹ Dedeseriyoacfu yoac yofi oho ohoya fede, “Yoacfusing siriha mong nga ngicngac yeneac enacbibcnginau dedeng- inango mong ande, ni ngicngac imoc meyunuma yoacna debade nga ngicngac yeneng ine kedzac mi kpegecde, *KEBUNGO* ifi dede.” (*Yesaia 28:11-12; Dedeseri 28:49*)

²² Ngicngac negen negensingngina kpac kecdae, yeneng kucfaka bibiagoc henggecdeac nedzarangyoacngo imocac faifaia fede. Ngicngac negen negensingnginagoc kecdae, yeneac amma ine mi fingerude. Amma profeteyoac ngicngac negen negensingnginagoc yeneng bibiagoc anggecdeac faifaia fede. Imoc ngicngac mi negensinggedae, yeneac kpac. ²³ Kpebung sasawa kpeturanggema tacma nedzarangyoac degec ngic monnunac me ngic goa negen negensingngina kpac ngeneac botucfu erema imoc ngenemma degecde, “Ngeni ubangina sufude.” ²⁴ Nga ngeni sasawango profeteyoac dema tacmagec ngic monnunac me ngic negen negensinga kpac ngenearu ereu yoacnginango ye hereau meu yengena kopocsiha engenu imocngo yoacfu faiude. ²⁵ Faiu ye ubahereau negen negeng mekefu sufuma fede, imoc didiu fingetegerude. Ifi fingetegeru yeng makpema kicmesuya mesufuma Anutu dengerema deude, “Foracngoc, Anutungo ngeneac botucfu kecde.”

²⁶ Tosofocna, yofi naric ambesonga. Ngeni kpeturanggema tacgecde, imohai ngicngac sasawango ngicngac ogofocngina wiac goa edemegecdeac mehabisia. Mongngo mitiyegec mong heingemmebeso nga mongngo yoac edekpou angemmebeso amma mongngo yoac goa dekperagingemmebeso nga mongngo nedzarangyoac debeso nga mongngo imoc merembeso. Ngeni yoac sasawa imoc kpebung meserigecdeac debisia. ²⁷ Anu ngicngac goango nedzarangyoac degecdeu yohockang me harebecngosac debisia. Amma imoc arennu degec mongngo imoc merembeso. ²⁸ Nga nedzarangyoac imocac merem merenggac ngic mong imohai mi tarudeu ngic imoc ye tutumangnginau waickema tacma yengena hereusac Anutugoc denegeng ambeso. ²⁹ Nga kpekpeturanggac amanginau profete yohockang me harebecngosac profeteyoac debisia. Ifi degec ngicngac tosea ngeneng profeteyoacngina negemma isinggebisia. ³⁰ Anu ngic mongngo waraima yoac deu yoac sufu sufuyaac dedekperagiyoac mong tacde yearu haudeu ngic waracngo waickemanu ogeango debeso. ³¹ Ngeni sasawango profete yoac naric debisia. Nga debeso dema ngic me ngac mocgu mocgungo arennu yoac imoc debisia. Ifi anu ngicngac sasawango negen negeng megecde nga ngeni ubaherengina midima meserimegecde. ³² Profete asungo ngicngac profeteyoac deandae yeneac negen negeng tofohoande. ³³ Anutu ye sicsaucac Anutu kpac, ye ua arengagoc mema ruaea meficgeande.

Kpebung kpetiac, imocac manau ngac yeni yoacngina waickema kecandae, ifi isoc ³⁴ ngenearu ifingoc ambesonga. Ngac ngeni yoacngina waickema tacma kpebunggac negen negeng modacbisia. Ngeni imohai yoac yoac mi ambisia. Singyoacngo imocac ifi dede. (*Fingec fingec 3:16*) ³⁵ Ngeni wiac monggac hania obohoma negembeso angemmu amanginau kemma ewefocngina kpesiyemmebisia. Ngac mongngo kpebung botucnginau yoac yoac anude, imoc faka gameagoc. ³⁶ Anutuac yoac

imoc ngenearunac hanahema mi fingerec nga imoc ngenearusac mi kemma fede, kpac.

³⁷Ngenearunac mongngo yengenaac negenudeu, “Ni profete, ni Asuac negen negengoc kecduae.” yeng kibi ohoanduae, imoc hennegeng amma imoc Kebuac singyoac, imoc bic negenghomeude. ³⁸Nga ngic mongngo yoac yomoc osoma waudeu ngeni ye ifingoc wabisia.

³⁹Imocac negen negensinggoc tosofocna, ngeni profeteyoac degecdeac homac angemmeso. Nga nedzarangyoacac mi kpetaribisia. ⁴⁰Nga ngeni wiac sasawa sirihaui nga arengagoc ambisia.

15

¹Tosofocna, ni siduc gombung dekperagingemmeba ngeni imoc negemma hoanggema seria mekecgec, imoc monggoc heigboringemmebadeac negensiduae. ²Nga yoac edengunuba negenggec negen negensingngina seria imohai feudeu imocngo kopocsicfunac mesingunuu komoc kpegecde. Amma ngeni imoc wagecdeu negen negensingngina uaya kpac anude. ³Ni hanahema Kebuarunac yoac engena yofi mema ngemmeai, Kristongo nenang kopocsicninaac amma homeu ⁴tonggogec uameme harebec anu Anutungo megboriu yarec. Faka imoc mi finge-manu imocac negen negeng mitikibiu bic oho ohoya fec, imoc fingerec. ⁵Nga ye Petoro finge-mima ngade medacfora 12 finge-cyemmeec.

⁶Imocac ngadeau tosofocnina kpetengina 500 ferahade, yeni yena-hafoc tacmagec yeng yeneac kicfu fingeru henggec. Anu yenearunac goa bic homegec nga homacngo yofinenggac kecdangoc. ⁷Ye imocac ngadeau Yakobo finge-mima aposoro sasawa finge-cyemmeec. ⁸Nga wisic wisickeau finge-cnenec. Nenggac mongngo sabaha kebangsac meude, ni ifi isoc amba yeng sifu finge-cnenec. ⁹Ni Anutuac kpebung yunukporac ayemmemma kefai nga ngicngac yeneng aposoro kpac-nuandae, imocacsoc mi anduae, neng ine aposoro yeneac mameangina. ¹⁰Nga Anutungo wosoefahaac amma ye dafiugeng fainuu ni ifianoc yaguc kecduae. Kebabare wosoefaha eng mi fec. Ni sasawa feracyunudacma ua homac meai. Nga imoc neanna kucac kpac, Anutuac wosoefac nigoc fec, imocngo ua imoc meec. ¹¹Amma ni nga yeni imocnoc dekperagini ngeni modacma negensinggegec kecdae.

¹²Anutungo Kristo homecfunac megboriec, imoc edekpou angem-mekecdimbe nga ngenearunac ine goango deandae, “Homecfunac yacyac imoc mi fede.” yeni ifi deandae, imoc mi heide. ¹³Homecfunac yacyac mong mi febac dede Kristongo ifingoc homecfunac naric mi gborima yacbac. ¹⁴Nga Anutungo Kristo mi megboriu yacbac dede neni yoac edekpou angemmekecdimbe, imocngo uaya kpac ambac nga nge-neac negen negensingngina ifingoc uaya kpac ambac. ¹⁵Homecfunac yacyac mi febac dede Anutungo Kristo mi megboribac, “Anutungo Kristo megboriec.” imoc ikocfu hepuc amma debing dede Anutuac dedekperagingic ikoha ambing.

¹⁶Ni monggoc deba, homecfunac yacyac mi febac Kristo yeng homecfunac naric mi gborima yacbac. ¹⁷Kristongo homecfunac mi yacbac dede ngeneac negen negensingngina imoc uaya kpac ambac nga ngeni kopocsicnginagoc kecbau. ¹⁸Nga ngicngac goa yeni Kristogoc kpeketahema kecma bic homegec, yeni bic sufuma kpac ambau. ¹⁹Nga nenang yaguc kecma Kristoac amma kekecseri menide, imoc negensima

kecdimbe, imocac ngicngac yeni neneac ubamangangtoa naric negembau. Nga ngicngac sasawa feracyunuma ebicninagoc kecbing. Nga imoc fora mi ande.

²⁰ Foracngoc, Kristongo homecfunac gborima yarec. Ye homecfunac yacyac imocac buma heima ngicngac homemea yeni waraiyemmema homecfunac gborima yarec. ²¹ Ngic mocgungo homecac sing meecac homec fingerec. Imocac amma ngic mocgungo ifingoc sing meu home-mea yeneng homecfunac gborima yacgecde. ²² Ngicngac sasawango Adanggac amma homec meficgegec yeni sasawango ifi isocngoc Kristoac amma gborigeccde. ²³ Amma ngicngac nenang tembuc tembuc arenggoc yacnide. Kristongo waraima yarec amma yeng kecma monggoc haude, naso imohai yeac arengfora yeni gborima yacgecde. ²⁴ Ifi fingecmanu naso wisickeude. Yeng imohai kia gawamang nga sasawa kucnginagoc bangecfu nga sawau kecdae, yeni meicyunudaru kpac anggec eucer-erenga Anutu Manggacac mariu faiude. ²⁵ Kebu ye ngictau kecmanu Anutungo ngabafora sasawa hania bageau faiyunuude.

²⁶ Ifi faiyunuma ngabaya wisic wisickea, imoc kpara homec, ye me-ickeu kpac anude. ²⁷ Nga
 “Anutungo wiac sasawa yeac haniaac bageu bic faidarec.” (*Mitiyegec*
 8:6)

Amma “Wiac sasawa.” imoc yeac haniaac bageu faiec, imoc deu nenang yofi ireckebisina, Anutu ye yengenaoc Kristoac bageu mi faiemeecc. ²⁸ Yeng wiac sasawa Kristoac bageu faiu Medacngo Manggacac bageu faiemema kefude. Nga Manggacngo wiac sasawa Medahaac bageau faidarec, ye yengenaocngoc kecma ngicngac sasawa yeneac oruha anude.

²⁹ Ngicngac goa yeni homemea memefic ayemmegeccdeac negensima doku nadzicandae. Homecfunac yacyac mong mi febac dede faka imoc uaya kpac ambac. ³⁰ Uanaac amma ngic yeni nasosoc nubesonga angandae. Nga homecfunac yacyac mi febac dede ni uaac fakana sicsauc ambac. ³¹ Kebunina Yesu Kristoac amma tosofocna ngeneac amma wenacsoc homeanduae, fora. ³² Ni Efeso amau wasaiyang yenigoc ewekpekepe anai. Amma ni ngicngac sicsauc kecdae, yeni isoc kecbai ewekpekepna imocac fora mong mi fingeru yofi debai,

“Homecfunac yacyac mi feudeu nenang yaguc nenedoku naric nema wereckenu homedacnide.” (*Yesaia 22:13*)

³³ Ngic yeneng ikocfu wangecngunubauac ngeni henghomema kecbisia. Manganameme yenigoc kecnideu imocngo fakanina gombunga memanganeude. ³⁴ Ngeni ubasufu yoac wama sing dindingac modacma kopocsic mong mi meficgebisia. Ngenearunac goango Anutu mi negem-midae, imoc gameagoc anu edengunuduae.

³⁵ Goa yeneng ine yofi kpesigecde gedang, “Homemea yeni dafu-geng gborima yacgecde nga sebi dafia mema yacgecde?” ³⁶ Ge ngic ubafong yombong. Wiac homecannec, imoc eng mi nemonggeande, kpac. Wiac esea homeu gboriango kekehagoc ereude. ³⁷ Amma gbome homecannec, imoc foradzuamagoc kpac, imoc eng homecnade. Imoc wit gbomea me gbome goa homecnade socngina mocgu ande. ³⁸ Nga Anutungo songea modacma gbome mocgu mocguac sirihau modacma foradzuama miande. ³⁹ Sebinina sasawango sirihau mocgungoc mi ande, kpac. Ngic nenang sebinina sirihau mong nga yangkposi yeneac mong

amma neng yeneac mong nga kondungyang yeneac mong. ⁴⁰ Amma kurumenggac sebi nga bangecac sebi, yeri siricngira mong mong andape. Kurumenggac sebi ye yengena kibikperagiagoc nga bangecac sebi imoc yengena mong. ⁴¹ Wenacac kperagi imoc yengena siraha mong nga afoac kperagi imoc yengena siraha mong amma asomenggac kperagi, imoc yeni siricngina mong ande. Amma yeni kperaginginaac siraha tembus tembus ande.

⁴² Homecfunac yacyac, imocac siraha ifinoc fede. Ngic sebingina bangecfu faiandimbe, imoc pereckema dzamema kpac anude. Nga Anutungo imoc monggoc megboriu imocngo fekengkecbesande. ⁴³ Fareng ye kpauema homuna fiu bangecfu tonggoni, imocngo kibikperagiagoc amma gborima yarude. Wiac kucmama anu bangecfu homecni, imocngo kuhagoc nemonggema yarude. ⁴⁴ Ngic sebingina tonggoandimbe, imoc sacfusigoc nga Anutungo sebingina megboriude imoc asugoc. Sebi ye sacfusigoc feudeu asu sebi ifingoc feude. ⁴⁵ Imocac yoac yofi oho ohoya fede,

“Adang warac warac, ye ubaongayagoc nga kekehagoc fingerec.” (*Fingec fingec 2:7*)

Fingeru Adang wisic wisickea, ye asu kekeha nemmeude. ⁴⁶ Asu sebi ye waraima mi haec, kpac. Sebi sacfusigoc yeng ine hanahema hamanuguc asu sebi ye ngade haec. ⁴⁷ Ngic waraima haec, ye bangecngo memea bangecfunac fingerec. Nga yeac ngadeau haec, yeng kurumennunac haec. ⁴⁸ Nenang ngic bangecngo memea, ye isoc kecdimbe. Nga kurumenggac ngic kecde, ye isoc kurumennu kecbesandimbe. ⁴⁹ Nenang bangecngic yeac siric meing, ifi isocngoc kurumenggac ngic yeac siric mema kecbesandimbe.

⁵⁰ Tosofocna, sebi sacfusigocngo Anutuac eucererenggac maridzoming naric mi meude, kpac. Wiac pereckema dzameude, imocngo wiac fekengkefudeac maridzoming ifingoc naric mi meude, imocnoc edengunuduae. ⁵¹ Yoac mong sufu sufuya fede, imoc dekperagiba negenggec, nenang sasawa mi homemina Kebungo homemea yenigoc nenahafoc sasawa heimerennunuu siric mong andacnide. ⁵² Imoc yofiac, trampet wisic wisickea imocac nasoyau trampet mongngo arohomanu wiac sasawa bic yombong piratac heiande me kicparac kpouandimbe, ifi isoc fingerude. Yeng ngicngac bic homegec, yeni megboriyunuu yeni yacma kekec dzonggo dzonggoya kpac megecde. Ifi fingecmanu nenang ifingoc heimerennunuu siric mong annide. ⁵³ Anutungo wiac hoac hoaea nga homemea ye kekec dzonggo dzonggoya kpac ngakpi isoc heimiude. ⁵⁴ Nga Anutungo wiac hoac hoaea nga homemea kekec dzonggo dzonggoya kpac ngakpi isoc heimiude, yoac yomoc mitikibiu oho ohoya fede, imoc fora fingerude,

“Kekecngo firang amma homec gbokou kpac anec.” (*Yesaia 25:8*)

⁵⁵ “Homec ge firang monggoc mi annade, waega imoc kpac anec.” (*Hosea 13:14*)

⁵⁶ Homecac waea, imoc kopocsic nga kopocsicac kuc imoc dedeseriyoac. ⁵⁷ Nga Anutungo sing meficgenemmeu nenang Kebunina Yesu Kristoac amma firang angkecdimbe, imocac Anutu ubangerec ammidimbe. ⁵⁸ Tosofocna, Kebuac ua meandae, imoc sicsauc mi meandae, ngeni imoc negendae. Ngeni imocac Kebuac ua mi wabisia, kpac. Ngeni nasosoc seria namma imoc mekecbisia.

16

¹ Kpetiac areng Yerusarennu kecdae, yeneac amma hiedzo yofineng-gac kpedzucnekecdimbe, imocac yoac yofi deba, ni Garata kpebung edekpou ayemmeai, ngeni imocngoc ambisia. ² Ngeni sondasoc tembuc tembuc dzongina ereandesoc, imohacnac tosea hendzicma amanginau faigec tacheso. Ifi anggec ni habade, naso imohai kpekpedzucac ua-toa mi menide. ³ Ngeni ifingoc ngic goa meisingyunugec nga neng hama Yerusarennu ubangerecac hiedzo nga ngic kibinginagoc naric sueyunubade. ⁴ Nga negemba naric kekenggac siric anu ni ifingoc yenigoc nenahafoc kennide.

⁵ Ni Makedonia kemmaguc ngenearu sing habade. Nocac ni Makedonia prowins ferecgemaguc habade. ⁶ Hama ngenigoc tacba wisickeu noboc me noboc kembade. Uaac titinga fingeru ngenigoc naso herea isoc kecbade. Naric anude isoc nomang naso hafoangoc kecbade. ⁷ Ni yofinenggac ngenearusing eng ferecgema kembadeac mi anende. Kebungo negemmanu hama naso herea isoc ngenigoc kecbadeac ine negensiduae. ⁸ Amma Efeso bangecfu kecbare Pentekos naso wisickeu monggoc wama kembade.* ⁹ Yomohai ua kuneng yombong mebadeac sing sarima fede. Nga ngabafocna homac yomohai ifingoc kecdae.

¹⁰ Timoteongo ngenearu haudeu ye negengyohoha kpac botucnginau kufudeac areng faibisia. Ye ni isoc Kebuac ua mema kecde. ¹¹ Ngenearunac mongngo ye mi ngadehebeso. Ye monggoc nearu dzi-geneudeac deu ngeni singa meefaima ruaegoc suegec habeso. Ni nga negen negensingoc tosofocnina neni yeac tomai kecnide.

¹² Ni Aporo homac igockema yofi negenai. Yeng kpebunggac areng goa yenigoc ngenearu habeso. Amma ye bic haudeac mi ammiec. Ngade kecma titinga mong fingeru naric haude. Yeac ifi deduae.

¹³ Ngeni garengemema efaima kecma negensinggema serima nambisia. Ngeni ngic siric amma seserigoc kecbisia. ¹⁴ Amma ngeni hoangemema heresongogoc wiac sasawa ambisia.

¹⁵⁻¹⁶ Stefana nga arengfora yeneng Akaia bangecfu hanahema uaac buma heima ubamereng anggec. Yeni ubamereng amma hanahema kpebung kpetiac meficngunugec, ngeni ngicngac imoc negengyunudae. Tosofocna, igocngunuma yofi deduae, ngeni ngicngac ifia nga goa yenigoc kecma uatoa mema kecandae, yeneac yoacngina modacbisia. ¹⁷ Stefana nga Fortunato amma Akaiko, yeni ngeneac tatic mema nearu hagecac amma ubangerec negenduae. ¹⁸ Amma yeni neac ongaasu nga ngeneac ongaasu momoc midigec ngereeing, imocac ngeni ngic ifia ewehiyemmesisia.

¹⁹ Asia prowins manau kpebung fekendae, yeneng wenacngerecngina faigec ngenearu hade. Nga Akpira amma Prisika, yereac amau kpebung kpedzucneandae, yeni Kebuac kpacfu wenacngerecngina suegec ngenearu hade. ²⁰ Amma negen negensinggoc tosofocnina sasawango wenacngerecngina suegec ngenearu hade. Ngeni titikokoc kpetiac angemema wenacngerec angemebisia.

²¹ Ni Paurongo wenacngerecyoac yomoc neanna marinango ohongemmeduae. ²² Mong ye Kebu heresongogoc mi hoanggeudeu sowecngo yeac witiu febeso. O Kebu, ge hana.

* **16:8:** Pentekos imoc ifingoc Yuda yeneac hombang mong.

²³ Kebunina Yesuac wosoefacngo ngenigoc febeso. ²⁴ Ngicngac Yesu Kristogoc kpeketahema kecdae, songonango sasawa ngenearu febeso. Imoc fora.

Paurongo Korinti Kpebung Yeneac Ngadekibi Ohoec

¹ Anutungo Pauro negennenu Yesu Kristoac aposoro anduae. Ni nga tosonina Timoteo, nereng kibi yomoc Anutuac kpebung Korinti taonnu kecdae nga kpetiac areng sasawa Akaia bangecfu kecdae, ngenearu faidipe. ² Mannina Anutu nga Kebunina Yesu Kristo, yereac danggunuc nga ruaengo ngenearu febeso.

³ Nenang Kebunina Yesu Kristo, yeac Anutu Manggac kenehebisina. Yeng Manggacnina amma ye nenanggac ubia manganeande. Ye Anutunina amma memeseri hafoangoc, imocac mingina. ⁴ Nenang ebic sasawau kecni yeng meserinunuande. Imocngo meefainunuu nenang yeac memeseri mema ngicngac ebicnginagoc yenearu kemma meseriyununide. ⁵ Kristongo kpendzeng kpeec, nenang kpendzeng ifia ebirangoc kpeandimbe, imocac Anutungo Kristoac amma ebirangoc meserinunuude. ⁶ Ngeni memeseri megecde nga komoc kpegecdeac ebic tofohoandimbe amma meseringununideac Anutungo meserinunuude. Ifi meseringununi ngeni ebicnginau serima nanggecde. Nge-neac ebic nga neneac ebicngo siricngira mocgu andape. ⁷ Nenang nena-hafoc ebicnina medereandimbe, ifi isoc memeserinina medereemenide, imocac ngeneac negengyohoc mong mi mekecdimbe.

⁸ Tosofocnina, Asia bangecfu nenearu ebic fingeru kpendzeng kpe-ing, ngeni imoc mi obohogeceac negemma yomoc edengunudimbe. Ebictoango memanunuma kucnina kpeu ubahereninau yofi negening, “Nenang homecac areng andimbe.” ⁹ Anu Anutungo homecfunac ngicngac megboriyunuande, ye negensinggenideac yeng homecac arenunac mesinunuec. Nenang kucngo soha mi ande, ye imoc edzacnunuudeac ifi anec. ¹⁰ Yeng homecac arenunac mesinunuec amma ye ngade ifingoc homecac arenunac mesinunuude amma mesinunubesande, neni yeac ifi negensinggema kecdimbe. ¹¹ Nga imoc fingerudeac ngeni nunumu meficnunubisia. Nga Anutungo danggunuha nemmeude, imoc fingeru ngicngac homac yeneng hemma neneac negemma Anutu dengeregecde.

¹² Ngicngac yeneac kicfu nga ngeneac kicfu amma Anutuac kicfu angammemenina gombunga nga kpetiac amma kongaha kecdimbe. Amma here negen negennina kpetiac bangec yomohai ifi kecma negenni engena angkecde. Nga uba eseac negen negeng modacma botucnginau mi kecandimbe, kpac. Anutuac danggunucngo sing edzacnunu kpetiac kecec kpetofohoma kecandimbe. ¹³⁻¹⁴ Wiac ohongemmeandimbe, ngeni imoc sasawa osoma naric negentegecgecde. Wiac oboc obohoa mong mi ohoandimbe.

Kebunina Yesu, yeac nasotoau ngeni neneac naric negensima sebingina meenggecde nga neni ifi isocngoc ngeneac negensima sebinina meennide. Yofinngac ngeni kapianeacsac negennunudae nga wisic wisickeau ngeni hafoangoc ine negennunugecde.

¹⁵⁻¹⁶ Ni imoc negensima yofi arengeai, neng ngenearusing hama ferecgema Makedonia bangecfu kembade. Kemma monggoc ngenearu dzigenema habade. Haba ngeni Yudaia bangecfu suenugecde. Ni ifi

ambai dede waraima ngenearu hama dzigeneba monggoc neac amma ubangerec negembau.

¹⁷ Ni imoc hanahema arenggema ngade eng kosa mi wayai. Ni “oc, oc” nga “kpac, kpac” naso socfungoc mi deanduae amma uba eseausing uana mi arenggeanduae. ¹⁸ Foracngoc, Anutu yoacdedea modackecde nga neni ifi isoc yoac edengunuandimbe, ihai “Oc” nga “Kpac” naric mi kpeturanggenide. ¹⁹ Amma ni nga Siriwano amma Timoteo, neneng Yesu Kristo Anutuac Medac botucnginau dekperagingemmeing, yeng “Oc” nga “Kpac” mi kpeturanggeude, kpac. Yearu oc yoacsac fede. ²⁰ Anutungo wiac nemmeudeac deseriec, ye medahaac negensima “Oc” deec. Ifi deu Medahaac amma dedeseria fora fingerec nga fingeckenude. Fingeckenu Anutungo nenanggac amma kpac kuneng meude. ²¹⁻²² Yeng ngeni nga neni nenahafoc Kristoaru nanggenunuude. Nanggenunu nenang ngade kurumenggac wiac menideac yeng yofinenggac Tiri Asuac kerecdokuyango nadzicnemmema ubahereninau faiec. Faiu imocngo Anutuac ma anude.

²³ Anu Korinti amau mi hayai, imocac hania yofi, ni botucnginau demeting yoacsac debaiac imoc wama mi hayai. Dedena imoc Anutu yengenaoc negemma hepucna ande. ²⁴ Nga neneng negen negensinginaac garengtoa mi kecdimbe, kpac. Ngeni Kebu negensinggema serima nandae. Ifi namma ubangerec negenggecdeac ngeni nga neni nenahafoc ua mekecdimbe.

2

¹ Negen negennango yofi negensidua, ni monggoc ubaebic meficgengemmebaiac wama mi habade. ² Neng hanahema ubaebic meficgengemmebadeu ngenearunac mongngo ubangerec naric mi meficgenenude. ³ Nga ngenearu haba goa ngeneng ubangerec meficgenengandae, imocac negemba ngereede. Ngeni ubaebic meficgenembauac kibi mong ohongemmeai. Ni ngeneac yofi negengyombonggeduae, sogac sogai nearu fedeu ngeni sasawango sogai gecde. ⁴ Ni heresongotoagoc hoangngunuduac, imoc negenggecdeac kibi ohoai. Amma herenango dehau anenu ubaebic kuneng mema kiacma kibingina ohongemmeaimoc, imocngo ebic ngemmebadeac mi ohoai, kpac.

⁵ Ngic ubaebic meficgenemmeec, ye ubaebic nisac mi meficgenenec, kpac. Yeng ine ngeni sasawa ubaebic meficgengemmeec. Imocac homac mi debade, imocsac deduae. ⁶ Nga ngeni homacngo ngic imoc kopocsihaac amma demeting bic ammigec, imocngo yofinenggac soha anu ifi monggoc mi ammibisia. ⁷ Yeng ubamangang ebirangoc kecma kpac ambac ngeni ine kopocsiha wama demeseri ammima ⁸ heresongongina edzahebisia, imoc seria dema edengunuduac. ⁹ Ngeni sasawango yoacna tofohogecde me kpac, imoc negentegecbadeac kibina ohongemmeai. ¹⁰ Nga ngeni ngic monggac kopocsic wagecdeu neng ifingoc yeac kopocsic wabade. Nga kopocsic mong wabadeu imoc Kristoac kpacfu ngeneac amma waduac. ¹¹ Satanggac faitobannu manunubacac ifi ambisia. Yeng faitobang arenggeande, imocac sirihac mi obohodimbe.

¹² Anu Troa taonnu hama Kristoac siduc gombung edekpou ayamebadeac Kebungo singa bic mesarinene. ¹³ Hama Tito hoforaiaac ongaasunango ruac mi meficgeu ine dekenec amma faiyunuma Makedonia bangecfu kenai. ¹⁴ Anu Kristogoc kpeketahema kecni Anutungo

nasosoc yeac firanggac arennu hesicnunuude. Hesicnunuu guruamasoc kenni Yesuac siducngo homung kerengagoc amma imocngo uaninau fin-gecma kengkefude. ¹⁵⁻¹⁶ Kristogoc kpeketahema kecni sebihomunnina gombunga Anutuaru enude. Ngicngac komoc kpegecde, yeneac botucfu imocngo homuna gombunga kekehagoc amma kekec yemmeude. Nga hofeac sing modacandae, imoc yeneac botucfu ine hoachomung kpedzini imocngo homec yemmeude. Tembucnina ua imoc naric mi mebing, kpac. Kristogoc kpeketahema kecni ifi fingerude.

¹⁷ Ngic goa yeni hiedzotoa kirecgeyemmeudeac negemma Anutuac yoac deandae. Yeni isoc mi angkecdimbe, kpac. Anutungo suenunuuyac negensima Kristogoc kpeketahema kecni ubaherenina dindingac femanu Anutuac yoac dekperagiandimbe.

3

¹ Neni uaninaac hania monggoc edengununide me kibi mong nanggenunuudeac ohoma ngenearu mehani obohoude, ngeni imoc bic negenda. ² Ngeni ngenaocngoc neneac kibi andae. Nga Kristongo kibi imoc ubaherenina manau bic ohou ngicngac sasawa yeneng kibi imoc osonegeng angkecdae. ³ Anu neni ngenearu ua meni ngeneng Kristoac kibi andae, imoc didiu bic fingegetegerec. Amma kibi imoc pengdokuyango mi oho ohoya, kpac. Anutu kekehagoc yeac Asungo ine kibi imoc ohoec. Nga ye imoc tafebisic hocngo memea, imohai mi ohoec, kpac. Imoc ine ngicac sebifusiacyac tafeu ngicngac ubaherenginau oho ohoya fede.

⁴ Yesugoc kpeketahema kecma yofi negensidimbe, Anutungo uaya nanggema garenggeude. ⁵ Nga neni yofi negemma naric mi debisina, “Neni naric nenaoc ua imoc menideacsoc andimbe.” kpac. Ua menideac kuc, imoc Anutuarunac hanemmekecde. ⁶ Yeng meserinunuuyac dzadzahac gboriaac kingangkpekpe kecnideac. Imoc dzadzahac Mosengo ohoec, ifi isoc kpac. Asungo dzadzahac imoc ubaherenginau ohoec. Amma dedeseriyoacngo yoacfu fainunuuyac homenide nga Asungo ine kekec nemmeude.

⁷ Anutungo dedeseriyoac imocac kibi hocfu ohoec. Yoac imocngo homec meficgenemmeec amma sifu kuc nga kibikperagiagoc haec. Moseac kicmesuya kperagi Israe ngicngac yeni kicmesuyau kic figecdeac osigec. Ngade ine kuha maec. ⁸ Moseac ua areng imoc kuc kibikperagigoc hanahema kuha maecac amma Tiri Asuac ua arenggac kuc nga kibikperagiango wiac imoc monggoc feraheude. ⁹ Ua arengngo yoacfu fainunuande, imocngo kuc kibikperagiagoc anecac amma ua areng sing dindingac meficgenemmeude, imocac kuc kibikperagiango monggoc ferahade. ¹⁰ Ifi anu kuc kibikperagia engenatoa imocngo kuc kibikperagia warac fec yeac kuc memaude. ¹¹ Wiac kuc kibikperagiagoc haec, imocac kuha bic mama kpac anec, fora. Nga wiac feengkefude, imocac kuc kperagiango wiac ifia monggoc ferahade.

¹² Anu wiac feengkefude, imoc negensima kengeha kpac ua mekecdimbe. ¹³ Moseac kicmesuyaac kperagia, imocac kuha mamau ye yofi negemma kicmesuya kporucngo kperahaec, “Israe ngicngac faka imoc mi hembisia.” Nga neneng ine ifi mi angandimbe, kpac. ¹⁴ Yeneac negen negeng ine fonggou ifi anec. Nga yofinenggac kpou kpoufocngina dzadzahac eseac yoac osoyemmeandae, imohai kporuc imocngangoc seria namma negen negengngina hedzickekecde. Anu

ngic yeni Kristogoc kpeketahegecdeu kporuc imoc meicmeickea anude. ¹⁵ Oc, yofinenggac kpou kpoufocngina Moseac yoac osoyemmegec kporuc imoc ubaherengina hedzickekecde. ¹⁶ Nga ngic mong ye ubamereng amma Kebuaru kenudeu kporuc imoc meickema kpac anude. ¹⁷ Kebu ye Asu amma Kebuac Asungo ngicfu kefu ngic ye witiha kpac kefude. ¹⁸ Nga nenang sasawa kicmesunina kperaha kpac kecni Kebuac kuc kibikperagingo kicninau wiking isoc heimerenu yeac onga annide. Amma yeac kperagingo kekecninau yadima saheude. Kebu ye Asu amma Asungo uaya meu faka imoc fingerude.

4

¹ Anutungo wosoefahaac amma ua areng ohoaimoc, imoc nemmeec. Imocac amma kucmama mi angandimbe. ² Neni faka sufu sufu gameagoc sasawa bic wadacma dekerec naric mi angemmenide. Amma Anutuac yoac mereng kpereng amma naric mi edengunuide, kpac. Yoac fora didiu fingectegerudeac neni Anutuac kicfu yoara deni ngicngac sasawa here negen negengnginau naric ireckegecde. ³ Nga siduc gombung deandimbe, imoc goa yenearu sufu sufu anude isoc. Ngicngac imoc yeni hofeac sinnu kemegecde, yenearu ifia fingerude. ⁴ Kristo ye Anutuac onga nga yeac siric. Anu bangec yomocac nemu Satang, ye ngicngac mekundungkpeyunuu negen negensingngina kpac kecdae nga yeni Kristoac siduc gombungo ngicngac mekperagiyemmeande, imoc mi henggecdeac kicpisc anggec. ⁵ Kebu Yesu Kristo dekperaginide nga neni nenang mi dekperagiemeandimbe, kpac. Yesuac amma ngeneac kingangkpekke amma kecdimbe. ⁶ Anutungo yofi deec,

“Kundununac kperagi fingecna.” *(Fingec fingec 1:3)*

Anutu yennoc ubaherenina mekperagikecde. Amma Kristo ye Anutuac kuc nga kibikperagia negentegecde, negen negentegec imocngo yeac kicmesuyaunac hama ubaherenina mekperagiude.

⁷ Nenang enang isoc kecdimbe. Anutuac kibikperagia imocac kuha engena nga imoc dzofinac isoc ubahereninau faifaia fede. Dzofinac-toa imoc yearunac haande nga ngicngac yeni imoc negentegecgecdeac yeng imoc ubahereninaac enannu faiec. ⁸ Anu ebic hania haniango noboc noboc igocnunuande, imocngo ine mi dzegenunuude. Nga faka nga uaninaac gagabuma mi ukuni kpeande. ⁹ Ngic yeneng kporac-nunumagec Kebungo naric mi wanunuude. Yeni nunugec manunuu sifu mi kpac angandimbe. ¹⁰ Yesuac kekec sebininau fingectegerudeac amma neni Yesuac homec sebininau tofohoma mekecdimbe. ¹¹ Yesuac kekecngo bangecsebininau fingectegerudeac ngicngac yeni nasosoc Yesuac amma sebinina homecac arennu faigece. ¹² Nga homec ye nenearu ua ifi mekecmanu kekecngo ngenearu ifingoc uaya mekefude.

¹³ Yoac mong yofi oho ohoya fede,

“Ni negen negensinggoc kefaiac ebicnasou ifingoc negensinggumangoc kefai, imocac amma deduae.” *(Mitiyegec 116:10)*

Anu neni ifingoc negen negensinggac Asugoc kecma negensinggema yoac dekecdimbe. ¹⁴ Anutungo Kebu Yesu homecfunac megboriec, yennoc Yesugoc homecfunac megborinunuma neni nga ngeni nenahafoc menunuma yengena hoannu fainunuu nannide, imoc negendimbe.

¹⁵ Wiac sasawa imoc ngeneac amma fingerude. Nocac Anutuac danggunucngo torokpeu torokpe ngicngac yenearu hakefu ngicngac homac yeneng ubangerec ebirangoc negemma Anutu dengeregede.

¹⁶ Sebininango kucmama meficgema kpac ambeso anu Anutungo sifu ubaherenina wenacsoc heighborinemmekecde, imocac nenang ubanina mi maude. ¹⁷ Anu ebic nga kpendzeng kpeandimbe, imoc naso wege-nanacsac feude, imocngo wiac kuneng mi ande. Imocngo ine sinnina meu kekecseriak kuc nga kibikperagia engenatoa menide. ¹⁸ Wiac kicngo hengandimbe, imoc nasoya hau kpac ambesande. Nga wiac kicngo mi hehena, imocngo fefeseri feude. Imocac wiac kicngo mi hehena, imohaigeng kicnina fima kecdimbe nga wiac kicngo hengandimbe imoc wanide.

5

¹ Neni yofi negendimbe, sebininaac bedzo yomoc, imoc bangecfu bedzoac onga ande. Amma imoc dzamema barackeu Anutungo amanina mong maringo mi memea kurumennu bic fainemmeec. Ama imocngo fefeseri amma feengkefude. ² Ifi anu, nenang seabedzonina* yomohai kecmina asoringa anemmeu kurumenggac ama heinemmeu kemeudeac songotoanina ande. ³ Yeng imoc heinemmeu kemeudeu senggang mi nannide. ⁴ Nga nenang bedzo yomohai kecma asoringa ebirangoc anemmeu imoc hesinideac mi anemmeude. Kekecngo ine homec gbokoudeac negemma ye sebi gboria witiau heiu kemeudeac anemmede. ⁵ Anutu yengenaoc kekec imoc menideac mengersenunuec, yennoc Tiri Asu nemmeu imocngo dzadzahacac dzicnina.

⁶ Nga sebingo amanina anu ihai kuric kecma Kebugoc araing kecdimbe, nenang ifi negemma ubayohoc mi kecnide. ⁷ Nenang yofinenggac yoara negensinggema fora kicngo mi hengandimbe. ⁸ Ifi kecma negengyohoha kpac kecnide. Nga singa febac dede neni bangecsebinina yomoc naric wama Kebuaru kemma amanina gboriau kecbing. ⁹ Imocac yofi negenseridimbe, edi yegoc me yei kecni ubea ngereudeac nenang enara tofobobisina.

¹⁰ Nenang sasawa Kristoac ising isinggac tatahau kembisina. Kenni yeng naso imohai faka nga angammemenina gombunga nga mangana angkefing, imocac turunga kpounemmeude.

¹¹ Kebu ye damuyagoc, neni imoc negendimbeac kengecnunude. Imocac amma ngicngac kpedziyununideac uatoa mekecdimbe. Nga Anutungo hanianina didi bic faima hemma negende. Anu ni negemba ngeni ifingoc here negen negengnginau hanianina naric ireckebisia. ¹² Ngeni heitainunugecdeac uaninaac hania monggoc dema mi edengununide. Goa yeni hama sebingina meenggec ubaherengnango fora mi meficgeande. Ngic ifia hagec yofi naric edeyunubisia, "Neni Pauro nga Timoteo amma Siriwano yeneac negenni engena ande." ¹³ Ngeni ubasufu denemmegecdeu imoc neni Anutuac negemma andimbe. Nga negen negentegecgoc kecnideu imoc ngeneac negemma angkecdimbe.

¹⁴ Ngic mocgungo ngicngac sasawa donina mema homeec. Nga neni sing imohaingoc sasawango homedaring, ifi negendimbe. Imocac amma Kristo heresongogoc hoanggema ua mekecdimbe. ¹⁵ Kristongo ngicngac sasawa neneac amma homeec. Nga ngicngac kecdimbe, neni

* 5:2: Ye sebinina negenu bedzo isoc ande, nasohere mi kefudeac.

nenanggac kekecacsac negemma monggoc mi kecbisina, kpac. Nenang Kebuac amma kecbisina, nocac yeng nenanggac amma homeu Anutungo ye monggoc megboriu yarec.

¹⁶ Imocac amma yofinenggac namma emma uba esea faka wama ngicngac yeneac negenni mamea mi ambeso. Amma warac Yesuac ngictehec isoc negening, yofinenggac ine kpac. ¹⁷ Mong ye Kristoaru kpeketahama kefudeu Anutungo ye meficgeu gboria fingeema kefude. Kecec eseaac wiac imoc bic kpac anec nga kecec gboria imocngo fingeema feudenoc. ¹⁸ Imoc sasawa Anutuarunac hakecde. Kristongo turunnina kpouu Anutungo uba mocguac faka nemmeu yegoc ruae fingeec. Fingeru ruaeyoac dekperaginideac ua nemmeec.

¹⁹ Anutungo Kristoaru kecma bangectoa bangec yegoc uba mocgu anggecdeac faka meec. Nga ngicngac nenang yoara kpema kecminangoc yeng kopocsicnina waec. Wama ngicngac yegoc uba mocgu anggecdeac ubahereninau yoac imocnoc faiu dekperagiyemmeandimbe.

²⁰ Nenang Kristoac enacdede nga Anutungo enacnina meefaiu yeac desambicyoac Kristoac amma ngicngac yofi edeyunuandimbe, “Ngeni Anutugoc uba mocgu anggecdeac yegoc ruae meficgebisia.” ²¹ Kristo ye yengena kopocsiha kpac. Amma yeng donina mema kopocsicac ebicfu enec. Enu nenang yegoc kpeketahema Anutuac ngicngac dindingac amma kecdimbe.

6

¹ Neni nenahafoc ua mekecdimbeac yofi serima edengunudimbe, “Ngeni Anutuac wosoefac bic megec, imoc eng kpedzonggebauac amma edengunudimbe.” ² Anutungo imocac yofi deec, “Nasokereng anu ni kedzac kpema nunumuga negenai. Amma ni noc nasou ebicfunac mesigubadeac imocac isinggema meficguai.” (Yesaia 49:8)

Negenggec, yagucngoc nasokereng ande nga ye yofinenggac ebicfunac mesinunuude.

³ Anu ye ua nemmeu ngicngac yeneng imoc demanganema ubanginango wabauac neni fakanina garenggeandimbe. ⁴ Nga Anutuac kingangkpekepora kecdimbe, imoc fakanina sasawau ngicngac edzacyunuma kpendzennu seriyombonggema kecandimbe. Amma yare witiau kecma ebic hania hania meficgema ubanina kuha mau kecdimbe. ⁵ Ngic yeni dzikacngo nunuandae nga witicamau fainunuandae amma neneac amma dzomugerec meficgeandae. Neni uatoa mekecma gaugbori kecma hereninaac homeandimbe. ⁶ Neni Tiri Asugoc kpeketahema seria namma negen negentegecgoc kecma faka kongahau nangeemema ngicngac ogofocnina yeneac ubanina manganau heresongo forau hoangyununide. ⁷ Anutuac kuc mekecma yoac fora dema kecec dindingac, imocngo dzikacac wiacnina angkecde nga imoc mari foininau* mema ua meandimbe nga kanau† mema garenggemeandimbe, faka imoc sasawa amma Anutuac kingangkpeke kecdimbe.

⁸ Ngicngac goa yeneng ewehei anemmeandae nga goa yeneng demanganenunugecde. Goa yeneng enacfu faifai anemmeandae nga goa yeneng dengerenunugecde. Neni yoac fora deni goa yeneng

* **6:7:** Foininau, imocac yofi nengandae, imocngo kucgoc ewebesonga. † **6:7:** Kanau, imocac yofi negengandae, imoc garengemenideac dzikac wiac amma kaso isoc ua mebeso.

imocac negemma ikoc degecde. ⁹ Ngicngac homacngo wanunuan-dae amma sifu negennunuandae. Neni homebeso amma sifu gbori kecdimbe. Ngic yeneng dzikacngo nunugec sifu ine mi homeandimbe. ¹⁰ Nga ubahodung negemma sifu nasosoc sogaima kecdimbe. Neni makpekpea kecma sifu ngicngac meficyununi yeni kurumenggac fi-nactoagoc anggecde. Wiacnina kpac yombong kecma sifu wiacnina sasawa fenemmede. Ifi isoc kecni ngicngac yeneng hanianina naric negentegecgecde.

¹¹ Ngicngac Korinti taonnu kecdae, ngeneac negemma sing dindingac denide. Amma ngeneac ubaherenina kuneng yombong fede. ¹² Nga ngeneng neneac negemma herengina dzegegec neneng sifu ngeneac amma ubaherenina mi dzegenide, kpac. ¹³ Nambaracfozna, ni yaguc ngeneac yofi deduae, neneng ngeneac angkecdimbe, ifi isoc ngeneng ifingoc ubaherengina hafoangoc neneac angemmebeso.

¹⁴ Dindingac kekec nga singyoac kpekpe yeri yoc dedzege naric mi anecde. Nga kperagi nga kundung yeri uba mocgu naric mi anecde. Imocac ngeni ngicngac goa negen negensingngina kpac, yenigoc yoc dedzege mi ambisia. ¹⁵ Kristongo Beriagoc‡ uba mocgu naric mi anude. Nga ngicngac negen negensingngoc yeni ngicngac negen negensingngina kpac, yenigoc negen negengngina mocgungoc naric mi anggecde. ¹⁶ Negenggec, Anutuac womong nga nemuonga botucngirau yoc dedzege naric mi feude. Imoc yofiac, nenang Anutu kekehagoc, yeac womong. Anutungo imocac yofi deec,

“Ni amagerecna yenearu mema yenigoc kecbade. Kecma yeneac Anutu amba yeneng ngicngacfozna anggecde.” (Sesememe 26:12; Yeremaia 32:38; Edzekie 37:27)

¹⁷ Imocac amma, “Kebungo yofi dede,

‘Ngeni yeneac botucfunac meickema wayunuma tembucngina kecma wiac mong wonongagoc mekpesere mi ambisia. Ngeni ifi anggecdeu neng hoangngunuma negengngemmede. (Yesaia 52:11; Edzekie 20:24,41)

¹⁸ Amma ni ngeneac Mangngina nga ngeneng neac naroang medacfozna anggecde, KEBU Kuctoa Minginango ifi dede.’ ” (2 Samue 7:14)

7

¹ Songo tosofocna, Anutungo botucninau kefudeac deseriec, imocac nenang wiac sasawa ongaasunina nga ubasebinina heidzadzu kpekecde, imoc dzuacmengere amma kongaha ambisia. Amma Anutu eweheiheigoc huangekecma kpetiac kekec kecnideac ua hanaheing, imoc mesidacma yadiseri ambisia.

² Ngeni ubaherengina meydima hafoangoc hoannunubisia. Neni ngic me ngac mong faka mangana mi ammiing. Amma wiacngina mong ikocfu mi wangepnguning. ³ Ngeni manganaac areng kecdae, imoc mi debade, kpac. Ngeni neneac heremanau kecdae, imoc bic edengunuai amma homenide me kecnide, imoc sasawa nenahafoc andacnide. ⁴ Ni ubaherenango hoangngunuma ngeneac negemba ngereema engena ande. Amma neni ebic hania hania witiau kecmi ngeneng nanggenunugec, imocac ubangerec ebirangoc negenduae.

‡ 6:15: Beria imoc Satanggac kpara mong.

⁵ Foracngoc, neni Makedonia bangecfu kensikeni ebic hania hania fingecnemmeu tacyacnina gombunga mong mi fingerec. Sebiugeng ngicngac yeni yoacsisic hania hania amma ngaba anemmegec ubahereninau kengegcoc kefing. ⁶ Nga Anutungo ngicngac ubaebicgoc kecec meseriyunuande, yeng Tito sueu nenearu hau imocngo meserinunuec. ⁷ Amma Tito haec, imocsac kpac, ngeneng dafiu demeseri ammigec, yeng yoac imoc edenunuu ubangerec negening. Amma ngeni nenggecdeac songongina ande nga kpebunggac ebicac amma ubamangang andae amma ngeni dafiu neac songotoa negendae, ye imoc momoc edenunuu ubangerec toa negenai.

⁸ Kibina warac ohoai, imocngo ubamangang meficgengemmeec. Ni imoc negemma naso wegenanecsac negengyohoc amma ubanango waec, yofinenggac ine ubanango mi wade. ⁹ Neng ngeneac ubangerec negemma sogaiduae. Imoc yofiac, ngeni ubahodungsac negembau imoc mi sogai bai. Nga ngeneng ubamangang negemma ubamereng anggec. Ngeni Anutuac songo nga negen negeng modacma ubamereng anggec. Ifi anggecac yofinenggac kibininaac amma ebicngina fingerecmoc, imoc bic kpac anec. ¹⁰ Anutungo ubamangang meficgengemmeu imocac ubanginango mi wabisia, kpac. Imocngo ine ubamereng meficgengemmeu komoc kpegecde. Bangecac ubamangang, imocngo ine homec meficgengemmeude.

¹¹ Anutungo ubamangang ifia meficgengemmeu imocngo ngenearu fora yofi fingecngemmeec, ngeni serima namma kopocsicfakaac kengecngunuu imoc kpebungnginaunac meickegecdeac dema ngicngac demeting ayemmegec kekecngina hafoangoc kongaha fingeru hengkecdimbe. ¹² Ni warac kibi ohongemmeai, imoc ngic mongngo ogea memanganec me mangana ammiec, kibi imoc yereac amma mi ohoai, kpac. Ngeni Anutuac kicfu dafiu heresongogoc hoannunuandae, imoc fingectegeru ngenaocngoc imoc henghomegecdeac amma ifi ohongemmeai. ¹³ Imocac amma memeseri meing. Mema torokpema yofi negening, ngeni sasawango Tito ongaasuya menomanema kuc gboria meficgemigec. Neni imoc negemma sogac sogai ebirangoc meficgeni imocngo meserinunuec.

¹⁴ Ni Titoac kicfu ngeni dengerengunuma yofi edeai, ye ngenearu hama ngenenu nearu game mong mi fingerec. Neni ngenearu hama yoacnina sasawa imoc fora deing, ifi isoc Titoac kicfu dengerengununi fora fingerec. ¹⁵ Yeng ngeneac negemma ubeango songotoagoc hoangngunuude. Ye ngenearu hau ngeni dafiu ama heimima kengecngunuu eweheimima yoara tofohogec, ye imoc mi nigeckpeec. ¹⁶ Ngeni serima kecdaeac negengyohocna kpac ubangerec negemma kecduae.

8

¹ Tosofocna, Anutungo Makedonia kpebung tackendae, yeni wosoefac dafiu ayemmeec, imoc edengunubesonga negendimbe. ² Imoc yofiac, yeni makpekpea kecma ebic witiau kpendzeng kpema sifu kpebung kpetiac Yerusarennu kecdae, yeneac ubangerec negemma wosoefac amma sese ebirangoc faigec. ³ Yeni wiac feyemmeec soha faigec. Nga neng hepucngina amba yeni imoc ifingoc ferahagec. Yeni yenaocngoc ifi arenggema anggec. ⁴ Yeni serima deigoc anemmema yofi degec,

“Neni ifingoc ubangerec faka torokpema Yerusareng kpebung meficyununideac negendimbe.” ⁵ ifi degec kpetea mong hanahema negensima faiing. Faini yeni imoc ferahama faigec. Ferahama torokpema Anutuac negen negeng nga songo modacma yenaoc Kebuac mariu faiemegec. Ifi faiemema nenearu torokpema ifingoc faiemegec.

⁶ Ifi anggec, Tito ye ubangerec sese imoc faigecdeac ua ngenearu hanaheec, ye imoc mesiudeac deserima edeing. ⁷ Ngenearu wiac sasawa ebirangoc fede, imoc yofi, negen negensing nga enac dedengina fengemmede. Amma negen negentegec nga uaac songo amma neneac heresongotoa fengemmede. Ifi femanu ngeni ifingoc Yerusarenggac ubangerec sese ebirangoc naric faigecde.

⁸ Ni yoac yomoc dedeseriyoacac siricfu mi edengunuduae, kpac. Goa yeni ua imohai faiemegecdeac songotoangina fede. Anu ngeni ngicngac hoangyunuma yeneac heresongo fora negendae me kpac imocac faitobannu faingunuduae. ⁹ Ngeni Kebunina Yesu Kristoac wosoefac negendae. Ye kurumennu finactoayagoc kecma ngeneac amma finaha wadacma makpekpea amma kefec. Yeng makpekpea anecac ngeni kurumenggac finactoanginagoc anggec.

¹⁰ Anu ngeni sese faigecdeac neac negen negeng torokpeba imocngo meficngunubeso. Ngeni kifa bageau ua imoc megecdeac negemma bic deserima waraima ua imoc bic hanahegec. ¹¹ Ngeni hanac hanaheau efaima ua imoc heresongogoc megec, ifi isocngoc mamangkima yofinenggac uangina mesibisia. ¹² Nga ngeni efaima kucngina fengemmedesoc sese faigec, imoc Anutuac kicfu ngereede. Nga kucngina mi fengemmedeu imoc yoara kpac. ¹³ Ngicngac goa yeni ebicngina kpac kecgecde nga ngeni ebicgoc kecgecde, faka ifia mi ngereede, kpac. Ngeni siricngina mocgu amma kecgecdeac deduae. ¹⁴ Ifiac amma naso yofinenggac ngenearu wiac homac fede, imocac nobohango ngicngac wiac monggac obohodaec, yeni meficyunuude. Anu ngade kecma ngeneng wiac monggac obohogece, imohai yenearu wiac homac feude, imocngo ngeni ifingoc meficngunuude. Ngeni ifi amma siric mocgu kecgecde. ¹⁵ Imocac yofi oho ohoya fede, “Ngic wiac homac meec, yeng semengtoagoc mi anec nga efeanec meec, yeng wiac mong mi hoforec.” *(Makekeng 16:18)*

¹⁶ Anu neni ngenearu ubangerecgoac ua meandimbe, ifi isocngoc Anutungo Titoac ubea midiu ye ngenearu uaya ubangerecgoac mekefec, imocac Anutuac dengereduae. ¹⁷ Ye ngenearu ua meudeac ubea bic faiu mesirimini yeng songotoa negemma ngenearu haec.

¹⁸ Anu tosonina mong, ye siduc gombung deu kpebung sasawa fekendae, yeni yeac negenggec ngereeande, ye Titogoc sueni yerahafoc haecde. ¹⁹ Kebungo kpac kuneng meudeac negemma neni Yerusarenggac ubangerec sese garenggekecdimbe. Kpebung yeneng ngic imoc meisinggegec yeng nenigoc sese Yerusarennu mekennide. ²⁰ Nga hiedzo imoc dafi garenggekecdimbe, ngic mongngo imocac ngadeyoac debacac neni nenahafoc mekennideac songonina ande. ²¹ Kebuac kicfu nga ngicngac yeneac kicfu momoc faka dindingac anni ngereeude. ²² Nga neni tosonina mong yerigoc sueyununi kenggecde. Ngic imoc ye ua hania haniaac songotoa negengande, neni naso homac imoc henni ubanina ngereec. Yeng ngeneac negenu engena ande.

²³ Anu ni Titoac yofi deba negenggec, ye ua ogona anu neri ngenearu hade nenahafoc ua meandimbe. Nga ngihoc yeri kpebunggac aposoro kecma uangirau Kristoac kpac miacandape. ²⁴ Imocac ngeni kpebung kicngina songongina edzacyunuma heresongogoc hoangyunubisia. Ifiac amma neneng ngeneac negemma dedengerecyoac deing, imocngo ikoc mi ambeso.

9

¹⁻² Ni kpetiac areng Yerusarenu kecdae, yeni meficyunugecdeac ohongemmeduae. Ngeni ua imoc megecdeac bic efaigec, imoc negenduaeac kibi yomohai yoac imoc naric wabaiacsoc. Nga Makedonia yeneac kicfu ngeneac yofi dengerengunuanduae, "Tosofocnina Akaia kecdae, yeni ua imoc megecdeac kifa bageaugoc bic efaigec."* Anu ngeneng wiac yemmeyemmeac wosoefac meficgegec yeneng ngeneac siduc imoc negemma herengina yaru yeni ifingoc ambesonga negensigec.

³ Anu neneng dengerenguning, imocngo fora kpac ambacac tosofocnina imoc sueyunuduae. Yoac bic deai, ngeni ifi isoc memefic anggecdeac efaima kecbisia. ⁴ Anu kecma habeso deba Makedonia ngic goango nigoc hagec ngeni ua imohai mi efaigecdeu imoc ngenenggec neni nga ngeni momoc gamekpekpe ambinggac. ⁵ Imocac amma neng tosofocnina edeyunuba yeneng warainemma hama kembisia, ifi negenduae. Yeni hama meficngunugec ngeneng ubangerecac wiac faigec kenudeac bic deserigec, imoc mengerema kpedzucne fai ambisia. Nga ngeni ubaebiha kpac ubangerecgoc sesengina faigecdeac tosofocnina sueyununi hadae.

⁶ Ngic mong ye yaka efeanec semeng uau homerude, yeng fora efeanecsac meficgeude. Nga mong ye yaka ebira homerude, yeng fora ebirangoc meficgeude, ngeni imoc negensibisia. ⁷ Mong ye ubangerecgoc ngicngac wiac yemmeu Anutungo yeac heresongo negenude. Imocac ngeni negengyohocfu me ngicngac goa yeneac hodzinnu wiac ngicngac yemmegecde, imocngo mi ngereeude. Ngeni ine tembuc tembuc ubanginau wiac mong bic negenserigec, imoc yemmebisia. ⁸ Ifi anggec kpekpedzuc ua gombunga hania hania fingeru Anutungo meficngunukufu wiac fengemmekefude nga ngeni nasosoc imohai wiac homac faigecdeacsoc anggecde. Anutungo nenesemengngina nga dzongina keneheu wiacngina ebirangoc nasosoc fekefude. Ifiac amma ngeni sesenasou sasawango sesengina naric faigecde. ⁹ Imocac yofi oho ohoya fede,

"Ye songea modacma wiac mederema ngicngac makpekpea yemmeude.

Yeac faka dindingac, imoc nasoya nasoya feengkefude." (Mitiyegec 112:9)

¹⁰ Anutungo komoc meficgeu ua mingina ye imoc homerude. Amma semenga ifi miande, yeng ngeneac komoc ifingoc meficgema semengngina ebirangoc mesaheude. Nga ngeneac fakangina dindingac, imocac fora torokpeu torokpe homac amma kenude.

¹¹ Ngeni wiac hendzicma ngicngac ebic hania hania fingecyemmeu yeni ubangerecgoc wiac yemmegecdeac amma ngeneac wiacngina homac fingerude. Ifi anu neni ubangerecac wiac imoc ngicngac yemmeni yeni Anutu dengeregecde. ¹² Ngeneng memefic ua imoc mema,

* 9:1-2: Korinti taong imoc Akaia prowinsiu feec.

imocngo kpetiac areng wiac monggac obohoda, yeni meficyunugecde. Imocngo sebinginasac mi meficgeude, kpac. Imoc ifingoc Anutuaru dedengerec ebirangoc meficgeude. ¹³ Ngeni memefiac ua imoc memagec Yerusareng kpebung yeni enac tofoc tofohongina henggecde. Ifi henggec ngeni Kristoac siduc gombung hoanggema yeningoc nga ngicngac sasawa yeningoc haring meandae, yeni imoc negemma Anutu dengerecde. ¹⁴ Nga Anutuac wosoefac ebirangoc ngenearu fedea yeni ngeneac amma numugecde nga ubaherenginango ngeneac angkecde. ¹⁵ Anutungo wosoefacu wiac nemmeande imoc wiac engena anu imoc yoacngo dafi debesonga obohodimbe. Neni dengereni.

10

¹⁻² Ngicngac goango neac yofi deandae, “Paurongo nenanggoc yei kecma yoara yumea deande amma hereau kecma yoac seria kengeha kpac edenunuande.” Ni ngenearu haba ngic goa neac yofi deandae, “Pauro ye bangecac faka modacma uaya mekecde.” imoc yenearu yoac seria kengeha kpac naric debade. Kristo ye yumea nga ubaefacgoc nga sing imoc modacma faka angemmecdeac anende. Nga ngeni imoc wama neng kengeha kpac yoac seria edengunubadeac mi igocnubisia.

³ Neni bangecfu kecdimbe, fora. Amma dzikac kpekecma bangecac faka mi modacnide, kpac. ⁴ Tebe mariku dzikacac wiac mekecdimbe, imoc bangecfunac kpac. Imoc Anutuarunac amma imoc kuhagoc anu neneng imoc mema manganaac odasongngina hembarackema negen negengngina ikoha meickenide. ⁵ Faka nga negen negeng engena sasawango Anutuac negen negeng keme kemea imoc kpekecde, neni imoc momoc meickenide. Meickema negen negeng sasawa kpehafoima dzegema Kristoac enac tofoc tofohoac bageau fainide. ⁶ Nga ngeneac enac tofoc tofohongo hafoangoc fingeru yoackpekpe sasawa imocac turunga kpounideac efaima kecdimbe.

⁷ Anu ngic mongngo deudeu, “Ni Kristoac ngic.” Ye yengenaoc imoc negengemeu, neni ye isocngoc Kristoac ngic kecdimbe. Ye ifingoc yengenaoc negengemebeso. Mongngo ifi negemmanu fakanina imoc yearu ireckeude. ⁸ Kebungo kuc nemmeec, imoc ngeni memanganengunideac mi nemmeec, kpac. Ye meseringununideac kuc nemmeec. Ni kucna imocacsoc fede nga imoc negemba engena ande. Imocac amma gamekpekpeu mi fainugecde. ⁹ Amma kibi ohongemmeanduae, imocngo kengehagoc fingerudeac mi negenganduae. ¹⁰ Nga ngic goa yeneng deandae, “Pauroac kibi imoc yoac seria nga kuhagoc, fora. Anu ye hama nenanggoc kecma ine sebiugeng kucmamayagoc kecma yoac deu ngicngac yeni imoc ngadehema wagecde.” ¹¹ Ngicngac ifi deandae, yeni yofi negentegecbisia, neni hereau kecma yoac kibiuhongemmeandimbe nga hama ngenigoc kecma angammemenina, imocngo sirihamocgu angkecdimbe.

¹² Ngic goa yeneng ine yofi deandae, “Merang botucninau kuneng kecde?” yeni imoc denegeng amma isinggeandae. Ngic ifia yeni wiac mong mi negentegecma sing segegecde. Neni yenigoc namma merang nenanggaru engena kecde, imoc naric mi debing. ¹³ Anutungo meisinnuma uayoac nemmeu neni imoc modacma ngenearu ifingoc sikeing. Nga ma imoc ferahama sebinina naric mi meennide. ¹⁴ Neni ngenearu hama Kristoac siduc gombung edengunuing. Ngenearu mi habinnu

uaninaac yoacsiduc imocngo sebiengeng ambac. ¹⁵ Nga ngic goa yeneng ua bic megec, neni ihai kemma kiwa amma engena annideac negemma mong mi meandimbe, kpac. Neni yofi negendimbe, ngeneac negen negensingno yadiseri anu neneac ua ngenearu ifingoc yadiseri anude.

¹⁶ Nga ngeneng yadiseri anggec neni ngeneac ngadeau bangec goa fekende, ihai ifingoc kemma siduc gombung dekperagiyemmenide. Ifi amma imohai ngic monggac uaac kiwa mi annide. ¹⁷ Nga mong ye yengenaac negenu engena angkecde, yeng KEBUAC negenu wiac engena anu sogai beso. (*Yeremaia 9:24*) ¹⁸ Anutungo ngic mong nanggeu ua meude, imocngo ngereeude. Nga mong ye yengena kuha nangeemema ua meude, imoc naric mi ngereeude.

11

¹ Ni yoc mong mereng kpereng deba modzongina mi tibeso. ² Anutungo herea gerec dzeande, ifi isoc ni ngeneac amma herena dzema kecde. Imoc yofiac, ngac mong ye ngic bingeha bic demigec kecande, neng ifi isoc Kristoaru enembingec kongaha faingunubadeac negensiduae. ³ Ngeneng Kristo hoanggema kongaha kecma heregoc yeac songo negendae. Nga boidzocngo Ewa ikoc ammima tobanggec, ngic mongngo ifi isoc kekecngina kongaha nga Kristoac songo imocac negen negeng wangepngunubacac kengecnuce. ⁴ Ni fakangina mong henganduae, imoc ine naric mi ande. Neneng Yesuac siduc dekperagingemmeing nga ngic mongngo hama imoc kpema Yesu siriha monggac dekperagingemmeudeu ngeni yeac yoc mi isinggema engsac ubangerec negemma meandae. Faka imoc naric mi ande. Ngeni Asu bic megec, imoc wama asu siriha mong ngic yeneurunac ubangerec goc meandae. Nga neneng siduc gombung dekperagingemmeing, imoc kpema siduc gombung siriha mong deudeu ngeni imoc ifingoc mi isinggema engsac ubangerec goc negemma megecde.

⁵ Ni neanna yofi negenduae, aposoro ifia yeni sebingina meengandae nga ni yeneac mamea mi anduae, kpac. ⁶ Yoc dedeac kuc homac nearu mi fede, fora. Nga negen negentegec sifu soha fenende. Ngeni sing hania hania ngenearu bic fingeru henggec.

⁷ Ni hiedzoac arennu siduc gombung mi dekperagingemmekefai. Ngeneng engena anggecdeac memaemeai, imocac negemba kopocsic mi ande. ⁸ Anu ni ngenearu kingang ua mebadeac kpebung goa yeni hiedzo nenggec meai, fora. Nga ngeneurunac ine hiedzo mong mi meai, kpac. ⁹ Amma ni ngenigoc kecma wiac monggac obohoma ngeneurunac mong ebicna mi miai, kpac. Tosofocnina Makedonia prowins, ihacnac hagec, yeni ine wiac obohoai, imoc sasawangoc meficnudacgec. Ifi anggec ni garengemema ebic mong mi ngemmeai amma mong mi ngemebade. ¹⁰ Nga Kristoac yoc forau kecduaeac ngicngac Akaia bangecfu kecdae, yeneng dedengerecna imoc naric mi meickegecde. ¹¹ Ni heregoc ngeneac songo negenduaeac ebic mong ngemmebeso mi anende. Neng ifi hoangngunuma ngeneac heresongo negenduae, Anutungo imoc negende.

¹² Ngic goa wangepngunuandae, yeni nenigoc soc mocgu ambeso amma sebingina ifingoc meembeso anggecde. Yeni ifi anggecdeac ni imoc kpaheima hiedzoac faka damoc anganduae, imoc engngoc amma kecbade. ¹³ Nga ngic ifia yeni aposoro ikoc amma ongeasac mekecma

ua fora mi mema siricngina heimerenggec Kristoac aposoro siric isoc angkecdae. ¹⁴Faka ifi anggecac ngeni mi kpidohobisia. Satang ye ifingoc yengena siriha heimerenu kperagiac angero, ifi isoc angande. ¹⁵Ifi amanu yeac kjangkpekpefora yeneng ifingoc siricngina heimeremma faka dindingacac ua ngic, ifi isoc anggecde nga imocngo wiac engena mi ande. Amma yeni ine kecma wisic wisickeau angammemenginaac turunga megecde.

¹⁶Anu ngeni neac yofi mi negembisia, “Ye ubea sufude.” imoc monggoc edengunuduae. Amma ngeni neac ifia negendaeu ngeni sifu ngic ifia dema hoannubisia. Ifi anu neng ifingoc neanna kpacna miacma yoac kopianec debade. ¹⁷Amma yoac yomoc deduae, imoc Kebuac enac modacma mi deduae, imoc ine ubasufuyoac isoc neannaoc dema kpacna miacma deduae. ¹⁸Ngic homac yeneng bangecac negen negeng modacma yenang kpacngina miacgecdeac yoac deandae. Imocac amma ni ifingoc neanna kpacna miacma yoac goa debadeac negenduae. ¹⁹Nga ngeni ngenaoc negen negengecgninagoc kecdimbe negendae, ngeni ubasufuyoacac songo negendae, imoc hemma kecduae. ²⁰Ngic goa yeni wanac mengunuma iwaingina wangecngunuma kpekpe patang angemmema kpacngina meenggecde. Ifi angkecgec ngeni imoc hemma ngeni kpae mong mi heiyemmeandae, kpac. ²¹Ifi anggec gamenuu yoac yofi deduae, nenearu kucfaka ifia mong mi fede, ifi ambing dede imoc nenenggec gameagoc ambac.

Nga ngic goa yeneng kengecngina kpac kecma kpacngina miacandae, ni ifi isocngoc kengeha kpac ubasufuyoac dema kpacna miacba negenggec. ²²Yeni hebiraiogic, fora. Nga ni ifingoc hebiraiogic. Yeni Israe ngic nga neng ifingoc israe ngic. Yeni Abarahanggac bangecfora amma ni ifingoc yeac bangec anduaengoc. ²³Nga yeni Kristoac kjangkpekpefora andae nga neng imocac engena anduae. Amma monggoc ubasufuyoac isoc deduae. Ni Kristoac ua feracyunuma mekecduae. Ifi feracyunuba ngaba yeneng naso homac witicamau fainugec tarai. Tacba yeneng naso homac dzikacngo ebirangoc nugec nga naso homac homecfu heima kefai.

²⁴Yudangic yeneng dzikacngo nugec, imoc atac faif anec. Amma nugec, imoc kpetea 40 imohacnac mocgusac meickegec. ²⁵Nga naso harebec kocbing kiai amma naso mocgu hocngo neregec. Nga naso harebec wageu kenni dokungo wageu wakeu kemeing. Amma naso monnu hadzing tofocnac mocgu kondung witiau kefai. ²⁶Ni naso homac bangeha bangeha yerecgekecma dokutoau manganebeso anai. Nga godzungic yeneng sinnu memanganenubeso anggec amma neanna arengfocna yeneng memanganenubeso anggec nga bangeha bangeha ngic Anutu mi negemmidae, yeneng memanganenubeso anggec. Nga taong goau ngic yeneng memanganenubeso anggec. Anu bangec kisiu nga kondunnu kecma ebic meficgeai. Amma ngic goa ikoc amma yofi degec, “Neni ifingoc negen negensinggoc kecdimbe.” yeneng tosonina dema memanganenubeso anggec.

²⁷Ifi anenggec sifu ua esa kpendzenggoc mekefai. Mekecma naso homac gaugbori kecma nenedoku hoforai nga naso homac wambaac osima tentennuu kefai. ²⁸Anu ebic imocsac kpac, ni ifingoc wenacsoc kpebung sasawa garengyunubadeac negemma ua ebira mekecduae.

²⁹ Kpebung yene arunac ngic mongngo kuha kpac anu neng ifingoc ubaebic mebade. Nga yene arunac mongngo kopocsicfu makpeu yeac ebic imocngo hembra herenau gerec isoc dzeude. ³⁰ Nga kpacna miachbeso dema kucmamanaac negemma miachbade. ³¹ Ni ikoc mong mi deduae, imoc Yesu Kristoac Anutu nga Manggacngo negende. Ye wisic wisickea kpac nasosoc dengerebesonga.

³² Ni Damasko taonnu kecbare ngictau Aretaac gawanango mendannuudeac taonnu garengfora faiyunuec. ³³ Faiyunuu tosofocna yeneng meficnuma ufcifu barinuma taonggac odaac titinnusing fainugec oda ngadeau mama yeac mariunac worayai.

12

¹ Haniana goa torokpema deba, ni kicna tegeru wiac henai nga Kebungo wiac sufufufuya dekperaginene, imocngo ngeneac memeficngina mi ande gedang nga imoc sifu deduae. ² Ngic mong Kristogoc kpeketahema kecede, ye negenduae, ye kurumeng kpetea harebec, imohai kpedzigec enu yaguc kifaya 14 ande. Amma ye sebigocngo enec me sebia wama enec, imoc ine mi negenduae, Anutungo imoc negende. ³ Ni ngic imoc negemmiyombonggeduae. Amma yeng sebiagoc me sebia kpac enec imoc mi negenduae, Anutungo negende. ⁴ Ngic imoc ye kpedzigec emma eucererennu kemma yoac goa ngicngo dedeac soha kpac, imoc kpaeyagoc nga dedeasoc mi ande, imoc hennegeng anec. Imoc ni. ⁵ Ni ngic imocac negemba engena ande. Ni neanna mi miacemeduae, kpac. Ni kucmamanaacsac negemma haniana ifi dekperagiduae.

⁶ Ni neanna miacemebadeac songona ambac imoc ubasufuyoac mi anu yoac fora debade. Amma ngic yeneng nengandae me siducna negengandae, yeni imoc ferahema dengerenubauac neanna miacemebadeac waduae.

⁷ Kicna tegeru wiac sufufufuya engena yombong henai, imoc negemma neanna miacemebaiac Anutungo wae mong sebinau faiec fede, imoc Satanggac angero mongngo dzikacngo nuande. ⁸ Nu waengo sebinauac meickeudeac Kebu numumiba atac harebec bic anu ⁹ Kebungo yofi edenuc, “Neac wosoefacngo ge socguude. Nocac kucnango kucmama imocac kekecfu hafaogoc fingectegerude.” ifi deecac yofi negenduae, Kristoac kucngo kperacnuudeac kucmamana dekperagibade. ¹⁰ Anu ni ubahodung negemma ebicfu nga kucmama kecba defagoc anemma nukporac anengandae, ifi anenggec Kristoac amma sogaianduae. Ni kucmagoc kecba imohainoc kucnagoc anduae.

¹¹ Ngeneng igocnugecac amma ngic kapaya isoc anduae. Ngeni ine ngenaoc dengerenubau imoc ngereebac. Imoc yofiac, ni mameanec kecbare sifu ngic aposoro engenatoa deandae, imoc yeneac mamea mong mi kecduae. ¹² Ni ngeneac botucfu uana serima mekecba ngeni nengensingegecdeac kucfaka hania hania nga faka mi hehena fingecngememe aposoro yeneac ma imoc uanau fingectegeru henggec. ¹³ Amma kpebung goa yeneac botucfu sing modarai, imoc ifingoc ngenigoc kecba modarai. Wiac mocgusac fede, ni dzofinacac arennu ebic mong mi meficngememeai. Imoc henggec kopocsic andeu ngeni kopocsicna imoc wabisia.

¹⁴ Ngenearu monggoc habadeac efaiduae, imocngo atac harebec anude. Hama sebiac memeficac ebic mi ngenmebade. Nambarac

yeneng nonggo mang yeneac wiac mi mekpedzuc angegcede, kpac. Nonggo mang yeneng ine nambaracfocngina yeneac wiac mekpedzuc angegcede. Imocac dzofinacngina mebadeac mi habade, kpac. Ni nge-nangnac amma habade. ¹⁵ Amma ngeneng kekecngina ngereuedeac amma dzofinac fenende, imoc ubangerecgc naric meficngunuma faingemmebade. Nga imocsac kpac, ni ifingoc neanna kekec hafoangoc ngeneac amma naric wabade. Ni ngeneac heresongotoa negenduae, imocac ngeni ifingoc neac songo kapia naric negembisia.

¹⁶ Ni ebic mong mi meficngengemmeai, ngeni imoc yagucnoc negendae. Nga dekerecfu me ikocfu wiacngina mong mi wangecngunuai. ¹⁷ Amma ngic sueyunuba hagec, yeneng neac negensima wiac mong mi wangecngunugec, kpac. ¹⁸ Amma neng Tito ngenearu haudeac edema yegoc tosonina mong sueyuruba haoc. Hama Titongo ifingoc wiac mong mi wangecngunuec. Neri Asu mocgu nerahafoc modacemema hanititnira mocgungoc tima kecdipe.

¹⁹ Neni ngenearu hama hanianina dema ngeneac kicfu mengereemenideac dedae, ngeni imoc mi negensibisia. Tosofocna, neni ine Kristogoc kpeketahema kecma Anutuac kicfu yoac denide. Ngeni nanggunununi yadiseri angegcedeac ua sasawa menide. ²⁰ Ni ngenearu hama ngenemba ngeni neac songo mi modagecde nga ngeneng ifingoc neac mi angemmeude, imocac kengecnude. Ngeni gubekisang kecma enacfu faifai amma yoacngina deendema keracmangang nga herebu angemmema sebingina meemma yoackpekpegoc kecma uba mocgu mi kecandae, ngeni siringina ifia hembaiac kengecnude. ²¹ Nga haba ngicngac homac ngenearunac kopocsic meficngema faka wonongagoc nga sero faka mekecma sicsauc kekec mong mi wagec, imoc hemma kiac ubamangang amba Anutungo ngeneac kicfu memanubacac kengecnude.

13

¹ Ni monggoc ngenearu habeso negenduae, imoc haba nasona harebec anude. Yoac yofi oho ohoya fede,

“Ngic yohockang me harebec yoacngina mocgu anudeu ngeni kopoc-sicmeme yoara naric isinggema foraya degcede.” *(Dedeseri 19:15)*

² Anu ni naso dzongiau hama kopocsicmeme nga kpebungtoa ngeni gorongina kpema yoac edengunuai. Nga yaguc ngenigoc tacbai ifi isoc yoac imoc hereau kecma monggoc ohongemmeuae. Ifiac amma ni monggoc ngenearu dzigene habade, imohai ngicngac goa ngeni kopoc-sicfunac ubamereng mi anggec, ngeni demeting seria angemmebade.

³ Kristo ye ngenearu uaya kucmamaya kpac, yeng ua kuhagoc meande. Nga enacnau yoara deanduae me kpac imocac kpesi kpesi ngenearunac haec. Ni dzigene hama demeting angemmeba yeac kucfu yoara de-anduae, imoc negentegecgecde. ⁴ Ngic yeneng ye gagabuu mariponnu kpegec homeec. Homeu Anutungo ye nanggeu yacma yaguc yeac kucfu kecde. Neni yegoc torokpema kucmama kecma yearu kpeketaheni Anutungo nanggenunuu yeac kucfu ngenearu ua menide.

⁵ Nga ngeni negen negensinggoc kecdae me kpac, imocac ngenaoc tem-buc tambuc tobangemema isingemebisia. Nga Yesu Kristongo ubahere-gau mi kecdeu ge faitobannu makpenade, imoc negentegechesena. ⁶ Nga

neni faitobannu mi makpeing, ngeni imoc meficgegedeac negensiduae. ⁷ Ngeni faka nga angammeme gombunga angkecma kopocsic mong mi meficgegede, imoc Anutu numumikecdimbe. Neni ngicngac yeneng dengerenunugecdeac ngeniac mi numuandimbe, imocac goa yeneng neneac negemmanganeandae. ⁸ Neni yoac nga faka fora naric mi kpenide, neni yoac nga faka fora nanggenide. ⁹ Neni kucmama kecmia ngeneng kucnginagoc kecgec ubangerec negendimbe. Nga ngeni Kristoac kpeteu yadiseri anggedeac ifingoc numukecdimbe. ¹⁰ Anutungo uayoac nenu ni ngicngac negen negensinggoc yadiseri anggedeac ua mekecduae. Nga memanganengunubadeac mong mi deec, kpac. Imocac ni hereau kecma ngeniac kibi yomoc ohoduae. Kecma ngenearu habade, imohai demeting yoac seria naric wabade.

¹¹ Negen negensinggoc tosofocna, ni yoac desima yofi deduae, ngeni ubangerecgec kecma mengereemema meseriemema ruae meficgema uba mocgu kecbisia. Ifi anggec Anutu, songo nga ruae minginango, ngenigoc kefude. ¹² Ngeni wenacngerec angemema titikokoc kpetiac angemebisia. Ngicngac kpetiac sasawa yeneng wenacngerecngina suegec ngenearu hade. ¹³⁻¹⁴ Kebunina Yesu Kristoac danggunuc nga Anutuac heresongogoc hoangemekekec amma Tiri Asugoc ureckekec, imocngo ngicngac sasawa ngenearu fekecbeso.

Paurongo Garata Kpebung Yeneac Kibi Ohoec

¹ Aposoro Pauo nearunac. Ngic yeneng uayoac yomoc mi nenggec nga ngic mongngo ifingoc ua yomocac sing mi meficgenenec, imoc kpac. Imoc Anutu Manggacngo, Kristo homecfunac megboriec, ye nga Yesu Kristo yereng sing imoc meficgenenocac ua yomoc mekecduae. ² Ni nga tosofocna nenahafoc kecdimbe, neneng Garata kpebung ngeneac kibi yomoc faingemmedimbe.

³ Danggunuc nga ruae Manggacnina Anutuarunac nga Kebunina Yesu Kristo yearunac ngenearu febeso. ⁴ Ye Mannina Anutuac negen negeng nga songoya modacma nenang kopocsicac amma yengena kekeha waec. Ifi amma naso mangana yofinenggac kecdimbe, imohacnac meicnunuec. ⁵ Imocac amma yearu dedengerec wisic wisickea kpac fekengkecbeso, imoc fora.

⁶ Anutungo Kristoac wosoefacfu ye modacgecdeac ngeni kpacnugunuec. Amma ngeni ine ye bic yombong wama kengkecma siduc gombung siriha monggac kedzac faima modackecdae, imoc hembra wiac mangana yombong anu imocac negen negengua homac mema warecngunuduac. ⁷ Amma siduc gombung siriha mong imoc mi fede. Ngic goango ine Kristoac siduc gombunggac siriha netohogecdeac ayemmeu ngeneac uba mesufu angkecdae. ⁸ Nga siduc gombung neneng bic edekpou angemmeing, imoc ine neneng me kurumennunac angero mongngo, imoc netohoma siriha mong edekpou angemmeudeu ye sowe-cyoacac bageu kecbeso. ⁹ Nga yocac bic deing yoc monggoc deduae, ngeni siduc gombung bic negemma hoangegec, ngic mongngo imoc netohoma siriha mong edekpou angemmeudeu ye sowe-cyoacac bageu kecbeso.

¹⁰ Anu ni yaguc yocac deduae, imoc ngic yeneng negen ngereenugecdeac mi deduae. Imoc Anutungo negen ngereenuudeac amma deduae. Amma ngic yeneng neac negenggec ngereeuudeac ua mebai dede Kristoac wanacngic naric mi kecbai.

¹¹ Tosofocna, siduc gombung dekperagianduae, negen negeng imoc ngic dedeunac kpac, imoc edengunubadeac negenduae. ¹² Ngic mongngo deu negenai me mongngo mi kpounenec, imoc kpac. Yesu Kristo yengenaoc imoc ine kpefinnu mekperagima kpounenec. ¹³ Ni warac yudangic yeneac negen negeng arennu kecma faka anai, ngeni imoc bic negendae. Nga Anutuac kpebungfora efea mi yunukporac ayemmema memanganeyunuai. ¹⁴ Nga yudangic neneac dedeseri nga fakau negen negennango yadikecma yudangicngac ogofocna yeni homac feracyunuai. Amma esangabofocnina yeneac singyoac negemma herena gerec dzeu imoc meserikefai.

¹⁵ Nenggac heremanau tacbare Anutu yengenaoc meisinnuma wosoefahaac kpacnuec. ¹⁶ Amma yeng songea modacma Medaha yengenaoc mewakenuu ni Medahaac siduc imoc bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmdae, yenearu dekperagibadeac ifi anec. Anu ni naso imohaingoc kemma dafi ambadeac ngic goa dekpesi mong mi ayemmeai.

¹⁷ Amma ngic warainemma aposoro anggec yenembadeac Yerusarennu mi kenai, kpac. Ni ine Arabia bangecfu kemma monggoc Damasko dzigeneai.

¹⁸ Ihai kecbare kifa harebec wisickemanu Kefa hembadeac Yerusarennu kemma uameme 15 yegoc kefai.* ¹⁹ Amma imohai kecma aposoro mong mi yenenai. Ni Kebuac munea Yakobosac henai. ²⁰ Yoac ohoduae imoc ikoc kpac, imoc Anutuac kicfu deduae.

²¹ Anu imocac ngadeau Siria nga Kirikia prowinsiu kemma kefai. ²² Nga Yudaia bangecfu Kristoac kpebung kecdae, yeneng ni mi negen-nugec. ²³ Goa yeneng yofi degec negenggec, “Ngic ye warac nunukporac anemmeec, ye negen negensinggac siduc gombung memanganeeconggo imoc yaguc ngicngac edekpou ayemmekecde.” ²⁴ Yeni ifi dema neac amma Anutu dengeregec.

2

¹ Anu kifa 14 wisickeu ni monggoc Yerusarennu kenai. Naso imohai Banabagoc neri Tito hesickede nenahafoc kening. ² Ni Yerusarennu kembadeac Anutungo kpefinnu edenuc. Ihai kemma siduc gombung bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmigec, yenearu sing edekpou ayemmekefai siduc imoc ngic enara degec kecgec, yeni tem-buc tem-buc dekperagiyemmeai. Ni warac nedziai nga yaguc nedzid-uaengoc, uana imocngo sicsauc amma fora kpac ambacac yoac imoc dekperagiyemmeai.* ³ Anu Tito griknigcngoc nigoc haec, ye sebi tosea herecgegecdeac enara yeneng mong mi degec. ⁴ Ngic goa tosofocn-ina mi andae, yeneng ine Titoac ifi degec. Yeni sing eseaac bageu fainunugecdeac hama botucninau kecma Kristongo witicfunac menunuec, imocac kickitong kecdae. ⁵ Nga siduc gombunggac yoac fora ngenearu seria feudeac neneng naso monggac ngic ifia yeneac yoac bageau mong mi kefing, kpac.

⁶ Anu ua mekecduae dema ngic enara yeneng imohai wiac mong torokpema ambadeac mi edenugec, kpac. Nga yeneng warac dafi kecgec, imoc naric mi debade. Anutungo ngic sebiacsac hemma ngicngac mi isingyunuude. ⁷ Yeneng ine faka fora yofia hemma mariu meme anggec. Anutungo Petoro ngic sebi tosangina herec herecgea yenearu siduc gombung dekperagiudeac uayoac miec, ifi isocngoc ni ngic sebi tosangina mi herec herecgea, yenearu siduc gombung dekperagibadeac uayoac nenec. ⁸ Anutungo Petoro ua kucgoc meudeac fenggemiu, yeng ngic sebi tosangina herec herecgea, yeneac botucfu aposoro ua meec. Nga ni ifi isocngoc ua kucgoc mebadeac fenggenenu bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneac botucfu aposoro ua mekecduae.

⁹ Anu kpebunggac ngic wotunga degec, Yakobo nga Kefa amma Yohane, yeni Anutuac danggunuc feneneac, imoc hentegecma yeni ni nga Banaba nerigoc uba mocgu amma marinira mema yofi degec, “Ngeri bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yenearu siduc gombung dekperagibesera nga neneng ngic sebi tosangina herec herecgea, yenearu siduc gombung dekperaginide.” ¹⁰ Ifi dema yoac mocgusac yofi torokpegec, “Ngeni ngicngac makpekpea, yeneac ebic negensibisia.” ifi degec ni imocnoc negemma mamangkima ua serima mekefai.

* **1:18:** Kefa imoc Petoro. Yesungo kpara mong ifi miec.

* **2:2:** Paurongo yoac heima nedzi nedziac yoac homac dede.

¹¹ Anu Petorongo Antiokia hama sing segeec. Imocac amma ni namma kopocsic anec, imoc edeai. ¹² Yakoboarunac areng goa mi hamagec ye bangec monnunac ngicngac yenigoc yaka nekefec. Nga ngic sebi tosangina herec herecgea arengfora goa hasikegec, imohai ye kengec amma bangec monnunac ngic wayunuma yenigoc monggoc mi tarec. ¹³ Ifi anu yudangic tosea yeni ifingoc yegoc sebimeme anggec. Nga Banabango ifingoc ikoc fakangina modacma sing segeec. ¹⁴ Anu yenemba, yeni siduc gombunggac yoac foraac faka mi modacgec, ni ngicngac sasawa yeneac kicfu Petoro yofi edeai, “Ge yudangicnoc amma yudangic fakanina wama bangec monnunac ngicngac, yeneac faka modacannec, ge ine bangec monnunac ngic, yeneng yuda neneac faka modacgecdeac fakagau edzacyununec, imoc mi ngereede.”

¹⁵ Neni yuda arenunac fingering nga bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, kopocsicmeme areng yenearunac mi fingering. ¹⁶ Ngic mong ye Yesu Kristo negensinggedeu Anutungo yeac ngic dindingac demiude, imoc negendimbe. Ngic mong ye dedeseriyoac modacma kecde, Anutungo ye dindingac mi demiude, kpac. Nga Anutungo negen negensinninaac amma dindingac denemmeudeac neni dedeseriyoacac sing wama Yesu negensinggema kecdimbe. Imoc yofiac, ngicngac dedeseriyoac modacandae, Anutungo yeni ngicngac dindingac naric mi deymmeude, kpac. Ye ngicngac Yesu negensinggema kecdae, yeni ine dindingac deymmeude.

¹⁷ Goa yeni neneac yofi dedae, “Ngeni dedeseriyoac wama kopocsic meficgedae.” Ifi febac dede Kristongo kopocsicac sing meficgengemmebac nga ifi kpac. ¹⁸ Ni wiac bic wama meickeai, imocac tataha monggoc mengerebadeu kopocsic meficgebai. Nga ni ine faka eseaac tatac monggoc mi mengerebade, kpac. ¹⁹ Ni Kristogoc mariponnu momoc nugec nanic. Nga Anutugoc kecbadeac amma dedeseriyoacngo kopocsicna edzacnuu Kristogoc homema yoac imoc wayai.

²⁰ Imocac amma ni neannaoc monggoc mi kecduae. Kristongo neac ubaheremanau kecde. Imocac yofinenggac kecma Anutuac Medac negensinggeba yeng kekecnau mewakenude. Yennoc heresongogoc hoannuma neac amma yengena kekeha waec. ²¹ Anutuac wosoefac ubanango mi waduae. Ngic mong ye dedeseriyoac modacande, Anutungo ye ngic dindingac imoc naric mi demiude, kpac. Imocac amma Yesungo mariponnu homeec. Dedeseriyoac kuhagoc febac Yesungo mariponnu naric mi homebac.

3

¹ Garata ngic, ngeni negen negentegecngina kpac yombong. Yesu Kristo mariponnu kpegec nanec, ngeni imoc negentegecgecdeac kicnginau yoac soha kpoungemmeing. Nga ngic mongngo ine kundunggac faka mong angemmema negen negengngina mesufuu ngeni ifi isoc kecdae. ² Ngeni yofi isinggebisia, neni siduc gombung edengununi ngeni imoc negensinggema Asu megecnoc. Ngeni ine angammemenginango dedeseriyoac modacgecac amma Asu mi megec, kpac. ³ Ngeni Asugoc kekecngina hanahegecngo yaguc ine uba eseaac uau monggoc kecdae, imoc mi ngereede. Ngeni kapafaka yombong andae. ⁴ Ngeni warac Yesuac amma kpendzengetoa kpegec. Nga yaguc ine imocac fora engsac

wadae. ⁵ Ngeni Abrahang isoc Anutuac yoac negemma negensinggecac Asungo hama kucfakaya botucnginau mekecede. Nga faka imoc dedeseriyoac mekecdaeac amma mi fingecde.

⁶ Imoc yofi fingerec,

Abrahang ye Anutu negensinggeu Anutungo ye ngic dindingac demiec.
(*Fingec fingec 15:6*)

⁷ Imocac amma ngicngac Anutu negensinggema kecdimbe, nenang Abarahangac medacfora, ngeni imoc negentegecbisia. ⁸ Nga Anutungo bangec monnunac ngicngac, yeni negen negensingginaac amma dindingac deymmeude. Ye imocac siduc gombung warac Abarahang edeac nga imoc mitikibiu yofi oho ohoya fede,

“Bangec monnunac ngicngac, yeni sasawango gearu hama kenecgoc anggecede.”
(*Fingec fingec 12:3; 18:18; 22:18*)

⁹ Abrahangngo Anutuac yoac negensinggeec nga ngicngac yeneng Anutuac yoac negensinggedae, yeni Abrahanggoc kenec megecede.

¹⁰ Ngicngac yeneng dedeseriyoac tobanggema tofohokecdae, yeni sasawango sowecac bageu kecdae. Mitikibiu imocac yoac mong yofi oho ohoya fede,

“Ngcngac dedeseriyoacfu wiac oho ohoya fede, imoc wama mi modackecdae, yeni sowecac bageu kecdae.”
(*Dedeseri 27:26*)

¹¹ Mitikibingo ifingoc yofi dede,

“Ngc mong ye negen negensing arennu kefude, Anutungo ye ngic dindingac demiude.”
(*Habakuc 2:4*)

Nga mong ye dedeseriyoac modackecde, Anutungo yeac dindingac mi demiude, kpac. ¹² Dedeseriyoacngo negen negensinggac yoac mi mekperagiude. Nga yoac mong yofi ine dedea,

“Ngc mong ye yoac imoc modacma kecde, yeng imocac manau kefude.”
(*Sesememe 18:5*)

¹³ Yesungo donina mema dedeseriyoacac sowecfunac bummenunuec. Nga yoac yofi oho ohoya fede,

“Ngc sasawa icfu gbedicyunugec nanggec, yeni sowecnginagoc.”
(*Dedeseri 21:23*)

Ifi feecac dedeseriyoacac sowecngo Kristo sendenggeu yeng dedeseriyoacac sowecfunac menunuec. ¹⁴ Anutungo kenec Abrahang miec, imocngo Yesuac amma bangec monnunac ngicngac, yenearu kendarudeac Yesungo bummenunuec. Ifi anu Anutungo yoac deseriec, imoc modaru nenang Yesu negensinggeni Asu nemmeec.

¹⁵ Tosofocna, ni ngic fakanina fede imocac sirihau edengunuba negenggec. Ngic mongngo maridzominggac yoac deserima deu ngic mongngo imoc naric mi kpeude nga yoac mong imocac witiau mi torokpeude. ¹⁶ Anutungo Abrahang nga bangeha yeri wiac goa yemerudeac yoac dedzege anec, imoc ye bangecfora homac yeneac mi deec. Ye ine ngic mocguacsac yofi deec, “bangecga.” Nga ngic imocnoc Kristo.
(*Fingec fingec 12:7; 13:15; 24:7*) ¹⁷ Ni imocac amma yofi deduae, Anutungo Abrahanggoc dzadzahac deseriec nga kecma kifa 430 wisickemanu Mosegoc dedeseriyoac fingerec, imocngo dzadzahac esa naric mi kpeude me meickeude. ¹⁸ Manggac mongngo maridzominggac yoac mong mi deude isoc nambaracfora yeni dedeseriyoacac sing

modacma maridzominggina megecde. Nga Anutungo Abrahng wiac miec imocngo maridzominggac yoac modarec.

¹⁹ Ifi anudeu dedeseriyoac nocac faifaia fede? Imoc yoackpekpeac amma faifaia fede. Abrahnggac bangeha ye mi fingecmanu Moseac dedeseriyoacngo kuhagoc feec. Bangeha yeacnoc maridzominggac yoac oho ohoya feec.

Anu angero yeneng ine dedeseriyoac mema uba mocgu fingerudeac hengising ngicngina Mose migece. ²⁰ Hengising ngic ye ine areng mocguac yoac mi deude. Nga Anutu ye mocgu amma yengena yoacacsac deude.*

²¹ Anutungo Abrahnggoc yoac dzegeec, imoc dedeseriyoacngo mi kpede, imoc kpac yombong. Anutungo dedeseriyoac nemmeec, imocngo kekecseri meficgenemmebac dede ye dedeseriyoacac amma ngicngac dindingac denemmebac, amma ifi mi fingerec. ²² Ngicngac Yesu Kristo negensinggema Abrahnggac dedzegeyoac hoanggekecdae, yeni maridzominggina megecde. Imoc fingerudeac mitikibingo ngicngac sasawa kopocsicac bageu faiyunuec.

²³ Negen negensingngo mi femanu neni witicamau tacni, dedeseriyoacngo garennunuec. Nga negen negensingngo fingeru ebic imoc kpac anec. ²⁴ Nga dedeseriyoacngo garennunuu kecminangoc Anutungo negen negensinnu dindingac denemmeudeac Kristongo fingerec. ²⁵ Nga naso yomoc negen negensinggac sing dindingac kekec bic fingerec. Imocac amma dedeseri garenggac bageu monggoc mi kecdimbe. ²⁶ Ngeni sasawango negen negensinnu Yesu Kristogoc kpeketahema kecma Anutuac medacfora andae. ²⁷ Nga ngicngac Kristoaru doku nadzicgec, ngeni sasawa siricngina yofi, Kristongo wambangina anu ngeni ye heigec kemeec. ²⁸ Imoc yudangic me griknigic me wanacngic minginagoc me ngic witiha kpac, ngic me ngac, ngeni areng mong mong mi andae, ngeni sasawango Yesu Kristoaru kpeketahema areng mocgu andae. ²⁹ Nga Kristogoc kpeketahedaeu Abrahnggac bangecfora kecma Anutuac yoac dedzegegoc kpeturanggema maridzominggac areng Kristogoc angecde.

4

¹ Ni yofi negemma deduae, medac mongngo maridzominga yeac anudeac negemma medacbisic amma imocac tomai kecde, ye kpara kpac kecma wanacngic isoc kefude. ² Ye yengena garenggac bageu amma hiedzo garenggac bageu kecmanungoc mamango naso deec, imoc hasikeu finaha tiu enude. ³ Nenang ifingoc ifi kefing. Nambarac kecminangoc bangecac hadehade yeneng wanac menunugec yeneac bageu kefing. ⁴ Kecmina naso dedea, imoc hasikeu Anutungo yengena Medaha sueu maec. Ye dedeseriyoacac bageu ngacfu fingerec. ⁵ Fingecma ngicngac dedeseriyoac bageu kecdimbe, nenang ihacnac yungecnunuu erema yengena medahaac tatic menideac maec.

⁶ Ngeni nambaracfora andae, imocac amma Anutungo Medahaac Asu sueu hereninau kecma yofi kiackecde, "Manggac, neac Manna." ⁷ Imocac amma, ge monggoc wanacngic mi annade. Ge Anutuac medac-tatic mena yeng maridzomingga dedea, imoc genude.

* **3:20:** Imocac amma yoac dedzege Anutungo Abrahnggoc meec imocngo Moseac yoac ferahede.

⁸ Anu ngeni warac Anutu mi negenggec nemu yeneng wanac menuguec. Amma nemu imoc yeni Anutuac sirić isoc kpac. ⁹ Ngeni yofinenggac ireckema Anutu negemmidae me yofi naric deba, Anutungo ngeni bic negenggunuu kecdae. Nga ngeni monggoc dzigenema bangecac hadehade makpekpea nga kucngina kpac, yenearu monggoc kemma yeneac wanac areng anggecdeac negendae, fakangina imocngo obohode. ¹⁰ Amma ngeni uameme goa nga afo goa nga kpefinnu naso hemma kifaac siriha naso hania haniaac negenggec fora anu imoc modacma kecandae. ¹¹ Nga uatoa ngenearu meai, imocngo fora kpac ambacac amma negengyohoc anduae.

¹² Tosofocna, ni ngeni isoc kecduae, imocac ngeni ni isoc anggecdeac desambic amma edengunuduae. Nga ngeneng mong mi memanganenuguec. ¹³ Sebiugeng ebicnagoc amma naso imohai hanahema siduc gombung dekperagingemmeai, imoc bic negendae. ¹⁴ Nga sebinaac ebicngo ngeni tobangngunuec, fora nga ngeneng mi negemmanuguec amma mi wanuguec, kpac. Ngeni Anutuac angero mong me Yesu Kristongo haec, ifi garenggebau isoc ni hoannuma garennuguec. ¹⁵ Anu yaguc ine songongina engsac kpac ande. Ngeni warac songo homac negemma kicgbomangina mesima nenggecdeac siriha anggec, ngeneac gombung imoc hepuc amma dekperagiduae. ¹⁶ Ni goroyoac edengunuba ngeni neac yoac wagec, imocac obohoduae.

¹⁷ Ngic wangepcngunubeso angkecdae, yeneng ngeni yenigoc torokpema nanggecdeac gereagoc yombong dekecdae. Amma yeni ngeneac gombunga mong mi negensidae, kpac. Ngeneng yoacnginaac songo negemma yenearu torokpegecde, imocac ine ayemmede. ¹⁸ Ni ngenigoc kefai, imohai faka gombunga modacgecdeac uatoa megec. Amma faka gombunga modacgecde, uatoa imocac nasosoc mekecbisia. ¹⁹ Nambaracfoćna, ni ngeneac amma monggoc kpendzeng gadze isoc nikecde, ifi angkecbare Kristongo ngeneac hereu fingetegecbeso. ²⁰ Ni ngeneac negemma dafi ambade, imoc obohoyombonggema negen negeng ua mekecduae. Amma ngenigoc yofinenggac kecbai dede goroyoacna seria naric wama yoac yumea deba ngeni imoc modacbau.

²¹ Anu dedeseriyoacac bageu kecbeso angemmedeu, ngeni kedzac faima yoac yomoc negembisia, ²² Abarahang ye medahora yohockang, mitikibiu yoac ifi oho ohoya fede, medac monggo enema yombong, yearunac nga mong ine wanacngac yearunac. ²³ Nga medaha wanacngac yearunac, ye sebiac arennu fingerec nga enemaarunac yombong fingerec, yeng Anutuac dedzegeyoac fec, imocac arennu fingerec.

²⁴ Ni yoac heima yofi deduae. Ngac yohockang yeri dzadzahac yohockangac onga andape. Dzadzahac mong imoc Sinai tikiu Arabia bangecfu yoac dedzege anggec, imocac nambaracfora yeni wanac kekecac bageu fingeckecdae, imocngo Haga ande. ²⁵ Amma Yerusareng imoc Hagaac ongea ande. Yerusareng ye yaguc yengena nambaracforagoc wanac areng amma witicfu kecdae. ²⁶ Nga wi kurumennu Yerusareng mong witiha kpac, imoc nenang nonggonina yombong. ²⁷ Nga yoac yofi oho ohoya fede,

“Ngac kufing sabacga kpac, ge sogac sogaiğoc kecna. Nga ngac gadze mong mi giec, ge kucgoc sogaima arohona. Ngac kosic yeac

nambaracfora homac, kpetenginango ngac eweagoc yeac nambaracfora kpetengina feraheude.” (Yesaia 54:1)

²⁸ Tosofocna, Anutungo Abrahagoc yoac dedzege anu Isaka fingerec, ifi isocngoc Anutungo Yesuac amma yoac dedzege meficgeu yengena nambaracfora fingering. ²⁹ Ngic sebiac arenunac fingerec, yeng naso imohai ngic Asuac arenunac fingerec, ye kpekporac ammiac, siric imocngo yaguc fede. ³⁰ Nga mitikibingo imocac negensima yofi dede, “Ge wanacngac medahagoc kporacyuruna kenec, nocac wanacngac yeac medahango enengyombonga yeac medacgoc maridzoming naric mi meecde, kpac.” (Fingec fingec 21:10)

³¹ Tosofocna, imocac nenang wanacngac yearunac kpac, nenang ngac enema yombonga yearunac.

5

¹ Nenang witiha kpac kecnideac Kristongo witicfunac yungecnuuec, imocac ngeni serima nambisia. Ngeni monggoc wanac kekecac bageu faingunubauac henghomema kecbisia.

² Negendae, ngeni sebi tosangina herecgegedeu Kristoarunac memefic mong mi megedce, ni Paurongo imoc edengunuduae. ³ Ngic sebi tosangina herecgegedeu yeni dedeseriyoac hafoangoc tofohoma modacdacbisia, imoc serima monggoc edengunuduae. ⁴ Nga ngic Anutuac kicfu dindingac nanggedceac dedeseriyoac modacgedceac negendae, ngeni Kristoarunac kperecgeemema yegoc monggoc mi kpeketahama Anutuac wosoefac wama ngadeau kegedce. ⁵ Nga Asungo wangecnuuu neni negen negensinnu kecni Anutungo dindingac kpacnuuude, imoc menideac tomai kecdimbe. ⁶ Nenang Yesu Kristoaru kpeketahama kecnideu sebi tosea herec herecgea me mi herec herecgea, imocngo wiac engena mi ande. Negen negensinninango heresongogoc hoangemema mekecnide, imocngo fora ande.

⁷ Amma ngeni mitiac sinnu nedzi nedzi gombunga nedzimagec ngic merang singgina hedzickeu yoac fora wama kecdae. ⁸ Anutungo kpacngunuec amma yeng faka ifia anggedceac mi fenggenuec, kpac. ⁹ Yis kapiancngo uuha sasawa sokodarude. ¹⁰ Nga Kebugoc kpeketahama ngeneac negemma yofi negensima kecduae, ngeni neac negen negeng imoc modacma kecma negen negeng goa wagecde. Nga ngic mong ye negengyohoc meficgengemmekecde, yeng kopocsicac turunga meficgeude. ¹¹ Tosofocna, sebi tosa herec herecgea sing imoc mi dekperagiduae, sing imoc bic wayai. Imocac amma ngic yeni nukporac anengkecdae. Ngic yeni sebi tosangina herecgegedceac kpouyemmebai dede ngicngac yeni mariponggac yoacac ngaba mi ambau. ¹² Nga ngic goango yoacnina kpekecma negen negengngina mesufuma kecdae, yeni sebi tosangina hafoangoc herecgema meickegec ngereebac.

¹³ Tosofocna, ngeni witicngina kpac kegedceac Anutungo kpacngunuec. Ngeni witicngina kpacac amma ine degbedic yoac dema uba esea modacgec mi ngereude. Imoc mi fingerudeac ngeni songogoc hoangemekecma wanacngic isoc kingang kpeemebisia. ¹⁴ Imoc yofiac, dedeseriyoacngo hafoangoc kpeturangema yofi fede, “Ge herangga anggengande, siraha imocngoc ngicngac ogofocga heresongogoc hoangyunukecbesena.” (Sesememe 19:18)

¹⁵ Nga ngeni ine ngenaocngoc enacngo ingiemema ewekpebuc ange-mekecma memanganeemebauac garengngina meemebisia.

¹⁶ Ni yofi deduae, ngeni Tiri Asugoc heirima kengkecbisia. Amma ngeni uba esaac negensongo wama imoc mi modacbisia. ¹⁷ Uba eseango Asuac kekec kpeude nga Asungo uba esaac kekec kpeude. Yeri ngaba angemeandape, imocac ngeni wiac gombunga ambesonga negengkecdae, imoc waandae. ¹⁸ Nga Asungo wangepngunuu kengkec-daeu dedeseriyoacac bageu mi kecgcede.

¹⁹ Nga uba esaac angammeme didiu yofi fingectegerude, Kaisero faka nga sebiac songo hania hania. ²⁰ Nemuac eweheihei kekec nga dzinac faka amma ngabagoc tohoeme kekec, ngeni yoacngina ngabasiric angandae nga kichodung nga herebu amma tusucnene faka, gurunegicgoc tohoeme kekec amma mitiareng ikoha hania hania. ²¹ Imoc keracmangang nga doku seria negec uba mesufu ayemmekecde amma faka goa ifia. Warac edengunuai nga yaguc monggoc gorongina kpema eden-gunuduac, ngicngac faka ifia modacandae, yeni Anutuac eucererenggac maridzoming naric mi megecde.

²² Asuac fora imocngo heresongogoc hoangemema kekec nga ubangerec amma ruae nga modzotitia kpac amma faka yumea nga faka gombunga amma negen negensingoc kekec, ²³ nga wosoefacgoc kekec amma faka nomana. Dedeseriyoacngo faka ifia sasawa kpaie mong mi heiude. ²⁴ Anu Yesu Kristoac ngicngac yeni uba eseangina imocac hereyacyac nga negensongogoc, imoc mariponnu bic kpegec homeec.

²⁵ Asungo kekecnina meficgenemmeudeu, yengngoc kekecnina garenggeu nenang ye modacbisina. ²⁶ Modacma sebiengeng me keracmangang angemema mi tobangemebisina.

6

¹ Tosofocna, ngeneanunac ngic mongngo sing feraheu ngic Asugoc kecdae, ngeneng imoc meficgema ngic ifia uba yumeau edemengere ambisia. Nga ngenang ifingoc faitobannu makpebauac ine garengemema kecbisia. ² Ngeni botucnginau ebicngina fuama emekpesi kecbisia. Ifi amma Kristoac dedeseriyoac hafoangoc modacgecde. ³ Ngic mong ye engena mi amma yengenaac negenu engena ande, ye ine yengenaoc ikoc angemeude. ⁴ Nga ngeni tembuc tembuc angammemengina hengising ambisia. Anu mongngo henu fakaya naric anu, imocac ubangerec yengenaaru febeso. Femiudeu goa yeneac faka hemma imocgoc mi isinggebeso. ⁵ Ngic tembuc tembuc yeni ebicngina tembuc tembuc tofohogecde.

⁶ Kpoukpoufocngina Anutuac yoac kpoungemmeandae, ngeni yeneac negensima wiacngina gombunga hendzicma yeneac noboha yemmebisia. ⁷ Anu ngeni ikoc angemebauac henghomema kecbisia. Ge Anutu ikoc ammima naric mi tobanggenade. Ngic mong ye semeng mong homerude, ye semeng fora siriha ifiangoc kpedziude. ⁸ Ngic mong ye uba esea arennu wiac homecande, yeng uba esaac arennunac foraya kpedziu manganema kpac anude. Nga Asuac arennu wiac homecande, yeng imocac fora, kekeha wisic wisickea kpac kpedziude. ⁹ Imocac amma faka gombungaac kucmama mi ambisina. Nenang modzotitia kpac kecma faka gombunga amma kecmima nasoyada hau semeng fora gombunga menide. ¹⁰ Nenang nasonina fedengoc, imohai ngicngac

sasawa faka gombunga ayemmekecbisina nga arengfocnina Kebunina negensingema kecdae, yeni momoc gombunga ayemmebisina.

¹¹ Henggec, neannaoc marinango kibi kuneng yombong ohongemma-duae. ¹² Ngic sasawa yeni sebi tosangina herecgegecdeac igocngunuma dekecdae, yeni uba eseaac siricfu engena anggecdeac amma ifi degecde. Amma yeni Kristoac mariponggac amma yunukporac ayemmebauac, imocac ifi angemmekecdae. ¹³ Ngic sebi tosangina bic herecgegec, yeni yenaoc dedeseriyoac mi tofohokecdaengoc. Yeni ine ngeneac negemma yenaoc kpac kuneng megecdeac amma ngeneng sebi tosangina herecgegecdeac homac ayemmeude. ¹⁴ Nga neng wiac monggac negemma kpacna mi miacbade, kpac yombong. Kebunina Yesu Kristoac mariponggac amma bangecac wiacngo mariponnu homeec nga neng ifingoc bangecac wiacac homemiaiac negemma dedengerec angkecd-uae.

¹⁵ Ngic sebi tosa herec herecgea me mi herec herecgea imocngo wiac engena mi ande. Nga Anutungo deu wiac gboria fingerec, imocngo ine wiac engena ande. ¹⁶ Nga ngicngac singyoac imoc kekecnginau modackecdae, yenearu ruae nga wosoefacngo witinginau febeso amma Anutuac Israe yenearu ifingoc.

¹⁷ Amma yofi desiduae, ngic mongngo ni ubaebic monggoc mi nembeso nocac Yesuac kubehaac ebic sebinau mekecduae

¹⁸ Tosofocna, Kebunina Yesu Kristoac wosoefacngo ngeneac ongaa-sunginagoc febeso, imoc fora.

Paurongo Efeso Kpebung Yeneac Kibi Ohoec

¹ Ni Paurongo Efeso taonnu kpetiac areng kecdae nga Yesu Kristo negensingedae, ngeneac kibi yomoc faiduae. Anutungo negennenu Yesu Kristoac aposoro anduae. ² Mannina Anutu nga Kebunina Yesu Kristo yereac danggunuc nga ruaetoango ngenearu fefeseri febeso.

³ Nenang Kebunina Yesu Kristo, yeac Anutu Manggac kenehebisina. Kristogoc kpeturanggema kecdimbeac amma yeng kurumenggac kenec Asuac arennu fedacde, imoc sasawa nemmeec. ⁴ Yennoc bicngoc yombong hanahema bangec kurumeng mi fingecmanu kiwau ebiha kpac nga kpetiac kecnideac Kristoac amma negengising anemmeec. ⁵ Nga medacfora annideac ye songoya nga negen negenga modacma Yesu Kristoac amma meisinnunuec ⁶ Amma ye Medackerengaac amma ubangerec yombong anemmeecac nenang eweheimima dengerebisina.

⁷ Yesu Kristoac danggunucac dzohong imoc wakema fedecac nenang yearu kpeketaheni ye sawango kirecgenunuu mangana meic meicke fingerec. ⁸ Imocac dzohongau negen negentegec nga negen negeng fora mngeredacma kpetinggenemmeec. ⁹ Amma yeac ubau wosoefacac negen negeng sufu sufuya fede, imoc deserima yofi deireckenemmeec, ¹⁰ “Ni Kristo sueba bangecfu mama wiac sasawa bangecfu nga kurumennu fede, imoc kpeturanggema oruha anude. Nga negen negeng ua mema arenggema nasotoaya negenai, imohai fora fingerude.”

¹¹ Ye areng imoc bicngoc negensima yeac amma maridzominnina menideac negengising anemmeec. Ye wiac sasawa ubeau feec, imoc fora fingerudeac ifi arenggeec. ¹² Imocac nenang hanahema erema Kristoac amma kekecseri menideac dedea, imoc negensinggedimbe. Nga Anutu kpara kengkena dengerema afehebisina. ¹³ Ngeni ifingoc yoac fora negemma memengerecac siduc gombung mema Yesu negensinggegec. Negensinggema ngeneng yeac anggecdeac amma Tiri Asu ngemmeudeac deec, ye herenginai faima dzadzahacac dzic ngem-mec. ¹⁴ Kurumennu finacnina fede, imocac dzadzahacac dzic Tiri Asu ande. Imoc nenang nemmenem-mea. Imoc mekecnideu Anutungo kuric bangecfunac nambaracfora mesinunuma menunuude. Imocac Anutuac kuc nga kibikperagia dengerebesonga.

¹⁵ Anu ngeni Kebu Yesu negensinggeandae amma yeac kpetiac areng-fora sasawa heresongogoc hoangyunuandae, yoacsiduc imoc negenaiac ¹⁶ ngeneac amma nasosoc negensima Kebu numumima dangge dema ¹⁷ yofi numuanduae, Kebu Yesu Kristo yeac Anutu, kibikperagiaac Manggac, yeng negen negentegec nga wiac sufu sufuya mekperac kperagi Asu ngem-meu Anutu hafoangoc negemmigeccde. ¹⁸ Yeng ubaac kicngina mekperagi wiac kurumennu ngeneac tomai fede, imoc negentegecbisia. Anutungo ngeni imoc mebesandaeac kpacngunuec. Wiac imoc kuc nga kibikperagiagoc wake wakea fede. Ye ngicngacfora kpetiac maridzomingngina imoc ngemmeudeac faiec fede. ¹⁹ Amma Yesu negensinggedimbe, nenannu yeac kuctoa engenango ua mekecde, imocac hania ifingoc negentegecbisia.

²⁰ Nga yengena kuha engena, imocngo Yesuaru ua meu homecfunac megborima meemma kurumennu faiec foiau tacde. ²¹ Nga kia gamang nga ngickuneng amma kuc hania hania nga sawakebangau kebuareng kecdae, yeneac engenatoa faiec tacde, imoc naso yofinenggacsac kpac, imoc ifi fekengkecbesande. ²² Ifi amma wiac sasawa haniaac turumannu kpedzucyunuma orucngina anudeac gununggema kpebungfora yenearu faiu yeng wiac sasawaac kunengngina kecde. ²³ Anu yeni yeac forakebanga hanimaria anggec yeng imoc hafoangoc sing hania hania meficgedacma sasawa mewakedacande.

2

¹ Ngeni warac Anutuac sing ferahema kopocsigoc amma ongaasungina homemea kecma ² bangectoa bangecac kecec nga sawaac hadehade yeneac ngictau modagec. Anu yaguc yoackpekpeac medacfora kecdae, yenearu ngictau imocngo ua mekecdengoc. ³ Ngeni nga neni ifingoc nenahafoc warac yeneac arennu kecma ubasebinina esea yeac songo nga negen negeng sasawa modaring. Modacni Anutuac sowecngo witininau enec.

⁴⁻⁵ Nenang Anutuac sing ferahema kecni ongaasunina homemea anec. Anu ye sifu negennemmema wosoefaha engena anemmema heresongogoc hoannunudeac amma Kristogoc homecfunac nenahafoc megborinunuec. Anutungo wosoefaha ngemmema kopocsicac ebicfunac mesingunuu komoc kpegecde. ⁶⁻⁷ Ye Yesu Kristoac gombunggac amma wosoefac kpenemmema yegoc torokpenunuec. Imocac ngadeau danggunuctoayaac dzohong mekperagiudeac Yesu Kristogoc megborinunuma yegoc kurumennu fainunuec. ⁸ Imoc yofiac, ngeni Yesu negensinggegecac yeng danggunuha ngemmema kopocsicac ebicfunac mesingunuu komoc kpegecde. Nga imoc ngenang gombunggac kpac. Anutungo wosoefahaac amma wiac imoc ngemmeec. ⁹ Imoc ngenang angammemeac kpac. Imocac ngic mongngo yengenaac negenu wiac engena mi ambeso. ¹⁰ Nenang Anutuac marikibi nga Yesugoc kpeturanggema kecni Anutungo angammeme gombunga arenggema derecgenemmeec. Nga yeng areng imoc modacma kecnideac denemmeec.

¹¹ Imocac ngeni wiac yomoc negenggec febeso, ngeni warac bangecsebi arennu ngicngac bangec monnunac Anutu mi negemmima kecmagec yudangic yeni sebi tosangina herec herecgeango ngeneac yofi degec, "Ngeni imocngina kpac." Faka imoc sebiu angana imoc ngicngo memea. ¹² Naso imohai ngeni Kristoa kpac kecma israengic yeneac arennu torokpema mi kecgec. Nga Anutungo dzadzahacac yoac dedzege israengicngac kpeyemmeec, imocac ngadeau kecgec. Ngeni bangectoa bangec yomohai Anutua kpac kecec nga kecec gombunga mong fingecbesande, imoc mi negensinggegec. ¹³ Ngeni warac araing kecec amma naso yofinenggac Yesu Kristogoc kpeturanggema kecdae. Nga Kristoac sawango wangecngunuu Anutuac hoannu sikedacma kecdae.

¹⁴ Kristo ye yengenaoc neneac ruaetoanina. Yudangic nga ngicngac bangec monnunac, nenang botucninau kpae feu yeng imoc hendzicma ngaba imoc meickeu kpac anec. Kpac anu ye yengenaaru kpeturannunuu habu mocgu aning. ¹⁵ Nenanggarunac ngic gboria mocgu fingerudeac ye sacfusia faima dedeseriyoac manau nonoyoac fede, imoc sasawa meickeec. Ifi anu ruaettoa fingerec. ¹⁶ Ye mariponnu

homema namma habu yohockang ngabagoc tohoemema kefing, nenang kpeturannunuu uba mocgu aning. Amma Anutuaru fainunuma sacfusiango kpeturannunuu ruae fingerec. ¹⁷ Yeng sikema araing nga wegenac kekeha momoc ruaeyoac dekperaginemmeu negening. ¹⁸ Asu mocgungo wangecnunuu ngeni nga neni kpeturanggema Manggacac hoannu naric hama nannide.

¹⁹ Imocac naso yofinenggac kuriha monggoc mi kecdae. Ngeni Anutuac ngicngac kpetiacgoc kpeturanggema ama mingina anggec. Amma yofinenggac Anutuac arengfora kecdae. ²⁰ Ngeni Anutuac ama mengunungunuya. Aposoro nga profete neneng serengunudimbe amma Yesu Kristo yengenaoc hocwotung seria ande. ²¹ Nenang sasawango yeac witiu torokpeu torokpe emma Asuac kucfu yadiseri amma Kebuac womongyada kpetiac fingeocyadi annide. ²² Asungo ngenearu ua mema ngeni ifingoc yearu meyadingunuma torokpengunuu ngeni Anutuac ama fingeocyadi anggecde.

3

¹ Anu ni Pauro imocacnoc ngicngac bangec monnunac ngeneac amma Yesu Kristoac witicngic anai kecduae. ² Ngeni neac hania bic negenda. Anutungo danggunuha ngenearu mekemba dema uayoac denenec. ³ Denemma negen negeng sufu sufuya didiu deficgenenec, yoac imocnoc wegena bic ohoduae. ⁴ Ngeni imoc osoma Kristoac yoac sufu sufuya hania negentegecduae, ifi naric negenggecde. ⁵ Yoac sufu sufuya imoc Asungo aposorofora nga profetefora kpetiac kecdae, yenearu deficgeyemmeec. Bicngoc ngic keceregec, yenearu ifi mong mi dedea. ⁶ Yoac sufu sufuya imoc yofi, nenang Yesu Kristogoc kpeturanggema kecdimbe amma Anutungo bicngoc nenanggac dedzege anec. Ngicngac bangec monnunac nga yudangic neni maridzoming imoc nenahafoc mekecnideac siduc gombung imocngo dekperaginemmeu forakebanga mocgu annide. ⁷ Ni siduc gombung imocac kingangkpeke kecbadeac Anutungo wosoefahaac ua nga kuc amma danggunuha nenec, imoc yengena kucfu denenec.

⁸ Anutungo ubangerec anenu Kristoaru semengtoa fefea fede, imocac siduha ngicngac bangec monnunac Anutu mi negemmidae, yenearu dekperagiyemmebadeac ua imoc denenec. Ni ngic kpetiac sasawa yenearunac mameanec nga yeng sifu ifi anenec. ⁹ Nga yoac sufu sufuya dekperagibadeac yoac yofi edenuma nenec, Anutungo wiac sasawa deu fingegec, ye negen negensufuya uba tembuha bicngoc hanahema negengerekefec. ¹⁰⁻¹¹ Ye negen negentegectoaya imocac hania imoc bicngoc Yesu Kristo Kebunina yearu arenggeu yaguc fora ande. Gareng areng nga areng kuctoanginagoc sawau kecdae, yeni imoc negentegecgecdeac Anutuac kpebungforango imoc dekperagiyemmebisia. ¹² Anu Kristongo sing meficgenemmeu ye negensinggema kengec nga ubayohoa kpac Anutuac hoannu naric fingeckecdimbe. ¹³ Imocac yofi edengunuba negenggec: Ni ngeni meficngunubadeac kpendzeng witiiau kecba imocac ubangina kuha mi mabeso, kpac. Imoc memeficngina ambeso.

¹⁴⁻¹⁵ Imocacnoc nenang Mannina kecde, ye fafoc heimima numu-mianduae. Yeng ngicngachabufora sasawa bangecfu nga kurumennu

kecdimbe kpac nemmeu yeac kpac nenannu fede. Ngeneac negemma yearu yofi numuanduae,

¹⁶ “Anutu, ge kuc nga kibikperagitoagango Asugaac dzohonnu kuc meficgeyemmeu ubaonganginango yadiseri ambeso. ¹⁷ Amma yeni Kristo negensingegec geng yeneac ubahereu kecbesena nga godongina heresongogoc kekecfu seria kecgeddeac meseriyununa. ¹⁸ Ifi anna yeni ngicngac sasawa kpetiac kecdae, yenigoc heresongogoc kekecac hania wihacnac made nga edihacnac hade amma noboc nobocnac hade nga emuhacnac erede, imoc efaima negentegecbisia. ¹⁹ Amma Kristongo heresongogoc hoanunuande, imoc ngic negen negeng sasawa ferahedacma fede, imoc ifingoc negenggeddeac numugenduae. Ammanu gearu ubaac semeng wake wakea, imocngo mewakeyunubeso.”

²⁰ Anutu kuctoayangano nenannu ua mekecede, yennoc ua hania hania engena yombong meudeac kuc femide. Amma yeac uango nunumunina nga negen negennina homac ferahedacde amma imoc wisic wisickea kpac. ²¹ Kristo Yesu kpebungfora kpeturanggema kecma kecerebesandae, ngeneac botucfu dedengerecngina yearu fekengkecbesande. Imoc fora.

4

¹ Imocac ni Yesuac amma witicngicngo gorongina kpema yofi edenunuba, ye kekec siriha monnu kpacngunuec, imocac siriha kecbisia. ² Ngeni yumea amma wosonomang hafoangoc kecma faka yumea mekecma ubangerecfu modzotitia kpac tomai kecma heresongogoc hoangemema nangeemebisia. ³ Amma Asuac ruaeac witicngo dedecngunuu uba mocgu anggec. Amma ngeni imoc herecgebauac seriyombonggema kecbisia. ⁴ Forakebanga imoc mocgu nga Asu ye mocgu, ifi isocngoc Anutungo kpacngunuu wiac gombunga siriha mocgu fingcngemmeudeac negensima kecdae. ⁵ Kebu ye mocgu nga negen negensing imoc mocgu amma dokunadzicngo mocgu. ⁶ Anutu mocgu, yeng Manggac urecnina mocgu amma engenatoanina. Amma yeng ngicngac sasawa botucninau nga ubahereninasoc kecede.

⁷ Nga Kristongo yengena areng modacma kpebungfora nenang Tiri Asuac danggunuctoayac semeng, imoc hendzicma ubangerehaac wiac tambuc tambuc denemmeecoc, imoc mekecdimbe. ⁸ Imocacnoc yoac mong yofi fede,

“Ye wi sawau yombong emma witicareng wicityunuma wangecyununa arengau kenggec yeng bangecngic wosoefac wiara yemmeec.”
(*Mitiyegec 68:18*)

⁹ “Ye wi enec.” Imoc eng mi dedea, ye waraima mama bangec manau kemeecngo erema enec. ¹⁰ Ngic maec, yeng dzigenema emma kurumenga kurumenga ferecedacma bangec nga kurumennu wiac sasawa sokodacma kefudeac enecnoc. ¹¹ Amma yennoc ua yofi denemmeec, goa aposoro nga goa profete amma goa siduc gombang dedekperagi areng* nga goa kpebung yeneac gareng amma goa miti kpoukpou, ifi denemmeec. ¹² Ngicngac kpetiac nenang miti ua kuhagoc mema Kristoac hanimari nga forakebanga meyadini seriudeac ifi fainunuec.

* **4:11:** Areng imoc yeni siduc gombang dekperagigec ngicngac ubangina heiu ubamereng anggec.

13-14 Nenang nambarac kekec monggoc mi kecbisina, kpac. Anutu medahango uayoac denemmeec, imoc negensima hania negen negeng keme kema mekecma yoara negensinggema uba mocgu amma kecbisina. Nenang sasawa ifi kecma mitiu yadiserima Kristoac kpeteu-soc, imohainoc kensikemina Yesu yengenaoc mewakenunuude. Ikocngic yeneng firang isoc ikocyoacfu sing segema sebiu faifaiyoac hania hania kpounemmegec daracburuc kpema kengkpe hakpe mi ambisina. ¹⁵ Ifiac amma nenang heresongogoc hoangemema yoac fora dekecbisina. Ifi anni haifakaninango hafoangoc fingecyadi ammanu orucnina Kristo yearu kpeketahema fora menide. ¹⁶ Yeac marabeau uanina tembus tembus meni, ginongngo hanimari nga wiac sasawa torokpedacma nangeemeu forakebanga mocguyada fingecyadi anide. Imoc heresongogoc hoangemeemeac fakau fingerude.

¹⁷ Ni Kebuac kicfu gorongina kpema edengunuba negenggec: Ngeni, bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeni isoc monggoc mi kecbisia. Yeni negen negengngina kpekeng kpehaac amma sing obohoma kecdae. ¹⁸ Amma yeni negen negentegecngina mi fedec kundung manau dzingfong kpema ubasinginaac amma Anutuac kekec ngadeau kecdae. ¹⁹ Yeni faka gombunga ngadehema gamea kpac kaisero faka nga kekec sicsauhagoc modacma ubawonongnginagoc torokpeu torokpe kecandae.

²⁰ Nga ngeni Kristoac sing ifia mong mi negendae, kpac. ²¹ Kristoac yoac fora kpoungemmegec, ngeni imoc negenggec, imoc negenduae. ²² Hensongongina manganango ubanegen negengngina esea memanganee. Ngeni faka ifia warac modackecgec amma ngeni imoc wabisia. ²³ Tiri Asungo ubanegen negengngina megboribeso. ²⁴ Amma Tiri Asungo ubanegen negengngina gboria meficgengemmeu ngeni imoc heigec kemebeso, imocnoc Anutu yengena onga isoc dindingac nga kpetiac yombong kecbisia.

²⁵ Amma nenang sebi mocguac oruc kickedzac nga hanimaria kecma meficemema kecdimbeac ngeni sasawa faka ikoha wadacma yoac fora tosofocngina yenigoc denegeng amma kecbisia. (*Dzekaraia 8:16*)

²⁶ "Ngeni herengina buu kopocsic mi meficgebisia." (*Mitiyegec 4:4*)
Nga ngeni herebu mekecmagec wenackiwango mi kemebeso. ²⁷ Ngeni mangana mingina ama mi heimibisia. ²⁸ Hamangecmeme ngic ye hamangec wama mariango ua fora mema semeng meficgema ngic makpekpea meficyunubeso.

²⁹ Ngeni isi enacnginaunac mong mi erebeso, kpac. Yoac deandae, imocngo ngicngac yoacngina negemma ebicnginasoc meficyunuma yadiseri anggecdeac meseriyunubesonga. ³⁰ Ngeni Anutuac Tiri Asu ubaebic mi mibisia. Anutungo ebicfunac yungecngunuudeac naso faiec, imohai nangecdeac dzadzahacac dzic Tiri Asu faingemmeec. ³¹ Botucnginau mundang kpema kekec mi febeso nga ngeni ngaba nga herebu faka wabisia. Amma ngeni yaipararac nga enacfu faifai mi ambisia. Ngeni mangana imoc sasawa wadacma ukudacbisia. ³² Ngeni ruae nga wosoefac amma ubamangang angemema kecbisia. Anutungo Kristoaru kopocsicngina waec, ifi isoc ngeni ifingoc ngenaocngoc kopocsicngina waemebisia.

5

¹ Ngeni Anutuac songonambaracfora, imocac ngeni ye isoc amma yeac kekec modacma kecbisia. ² Kristo ye ifingoc heresongogoc hoannunuma yengena sebia desiemema sese imoc Anutuaru mekemma nenanggac donina mema homeec. Sese imocngo homung kerengagoc amma Anutuaru enec. Nga ngeni onga imoc modacma heresongogoc hoangemema kecbisia.

³ Amma ngenang botucfu kaisero faka nga sicsauc kekec wonongagoc hania hania amma kichodung, ngeni faka imoc hafoangoc wama mi yombong debisia, kpac. Ngeni kpetiac kecdaeac faka ifia ngenearu angana mi ande. ⁴ Ngeni isi nga tenicfagoc yoac sicsauc kundungagoc, wiac ifia enacnginaunac ereu naric mi anude. Ngeni imoc wadacma ubangerecyoac nga dedengerecyoac degec ngereeu. ⁵ Amma kaisero me ngic ubawonongnginagoc areng ifia yeni Kristo nga Anutuac eucerereng manau naric mi enggecde amma maridzoming imohai naric mi megecde. Nga kichodunggac faka imoc nemu afec afehe faka. Nga ngicngac faka imoc meandae, yeneng eucerereng manau naric mi enggecde, ngeni imoc negenghomebisia.

⁶ Ikocngic mongngo yoac sicsauha edengunuu ngeni imocac neggec fora mi ambeso. Nocac Anutungo angammeme ifiaac kopocsicac turunga yoackpekpeac medacfora kpouyemmeude. ⁷ Imocac amma ngeni yenigoc mi kpeketahebisia. ⁸ Ngeni warac kundunggac areng kegec nga yaguc ine Kebuaru kpeketahema kperagia areng andae. ⁹ Amma kperagiaac faka fora yofi fingeckecde, angammeme gombunga nga dindingac kekec amma faka nga yoac fora dede. Imocac ngeni kperagiaac nambaracfora amma imocac sirihau kecma ¹⁰ Kebungo negenu wiac ngereeu, imoc negengising amma ambisia. ¹¹ Ngicngac areng goa yeni kundunggac faka nga angammemengina fora kpac meandae, ngeni ine yenigoc mi kpeketahebisia, kpac. Nga ngeni faka nga angammeme nonongkac kperagiau mekperagigec haniangina hentegecgec ngereeu. ¹² Nocac yeneng fakangina sufu sufu angkecdae, imoc sasawa naric mi debade. Imoc deba gameagoc anude. ¹³ Nga faka ifia sasawa nonongkacfu faini kperagiango imoc mekperagiui ireckeude.

¹⁴ Imocac sirihau yofi, wiac sasawa kperagiango henu meaiude. Imocacnoc yofi dedea,

“O, ngic gau fema kecne, ge gborima homecfunac yacna. Ifi anna Kristongo mekperagiguude.”

¹⁵ Imocac ngeni singngina gombunga hentegecma kengkecbisia. Amma ngeni negen negengngina kpac isoc mi kecbisia, kpac. Ngeni negen negentegecgoc amma kecbisia. ¹⁶ Yofinenggac faka manganango sokodacma fedac ngeni seserigoc faka gombunga amma kecbisia. ¹⁷ Ngeni ngicngac kapaya isoc mi kecbisia, kpac. Nga Kebungo ua dengemmeec, ngeni imoc hentegecma kecbisia. ¹⁸ Ngeni waingdoku seria nema ubasufu mi ambisia. Imocngo kekecngina memanganeude. Asungo ubanginau wakebeso. ¹⁹ Yegec mitikibiui fede nga Tiri Asungo yegec ngemmeude, ngeni imoc heima ubaemenegeng ambisia. Amma ngeni yegec heima musi kpema Kebu ubaherengo dengerebisia. ²⁰ nga ngeni Kebunina Yesu Kristo, yeac kpacfu nasosoc Anutu Manggac wiac sasawaac amma dangge edebisia.

²¹ Ngeni Kristo eweheimima yeac amma uba mocgu amma enac tofoc tofoho angemema kecbisia.

²² Nenggac Kebuac enac tofoc tofoho kecdae, ngeni ifi isoc ewefocngina yeneac enac tofoc tofoho kecbisia. ²³ Imoc yofiac, Kristongo kpebunggac oruha nga ifi isocngoc eweangoc enemaac oruha ande. Kristongo kpebunggac oruha nga nenang yeac hanimari forakebanga andimbe nga ye Memengerecna. ²⁴ Kpebungngo Kristoac enac tofoho kecdae, ifi isoc nenggac ngeni ewefocngina yeneac yoac sasawa tofohobisia.

²⁵ Kristongo kpebungfora nenang heresongo negemma hoannunuma donina mema sebia desiemec, ifi isocngoc manggac ngeni enengfocngina heregoc yeneac songo negembisia. ²⁶ Anu nenang kpetiac annideac ye yengena yoaraac kucfu mitidokuyango dzuacnunuec. ²⁷ Dzuacnunuma menunuu kpebungfora nenang nekuc nekutuckea kpac nga goctoponina kpac kecma yeac kicfu fingece. Nenang gombunga nga kpetiac ebicnina kpac kecma kuc nga kibikperaginagoc yeac kicfu fingece negene. ²⁸ Manggac ngeni sing imoc modacma enengfocngina heregoc yeneac songo negembisia. Ngenang sebinginaac angemmeande, ifi isoc enengfocnginaac angemmebeso. Ngic mong ye heregoc enemaac songo negende, yeng yengena songo negenude. ²⁹ Nga ngic mongngo sebia ngaba naric mi ammiude, imoc kpac. Ye sebia henggarang amma neneyaka gombunga mima kecdae. Kristongo kpebungfora nenannu ifinoc angkecdae. ³⁰ Nenang Kristoac hanimari nga kickedzac mocgu amma kecdimbe. ³¹ Yoac mong yofi fede, “Imocac ngic mong ye nonggomama wayuruma enemaaru kpeketaheu yeri ubasebi mocgu amma kefecde.” (*Fingec fingec 2:24*)

³² Anu negen negeng sufu sufuya yomoc kpeu keme kemea ande. Imoc Kristo nga kpebungfora ngeneac negemma deduae. ³³ Imocac ngic sasawa ngeni tembus tembus ngenang heresongogoc hoangemeandae, ngeni ifi isoc enengfocngina heresongogoc hoangyunubisia. Nga ngac ngeneng ifingoc ewefocngina eweheihei ayemmebisia.

6

¹ Nambarac, ngeni Kebuac amma nonggo mangfocngina yeneac enac tofoc tofoho kecbisia. Imocngo sing dindingac ande.

² “Ge nonggo manghocga seseheyurubesena.”

Dedeseriyoac imocngo wiac ngemmeudeac waracyoac ande, imoc torokpema yofi dedea,

³ “Ge ifi amma wiac sasawa naric fingece genu bangecfu naso herea kechereenade.” (*Makekeng 20:12; Dedeseri 5:16*)

⁴ Manggac, ngeni nambaracfocngina herebu mi meficgemyembisia, kpac. Ngeni Kebuac yoac modacma nonoyoac edeyunuma metingyunuma dederece ayemmegec, yeni yadiseri ambisia.

⁵ Wanacngic mingingina bageau kecdae, ngeni uanginau negengyohoa kpac, yumea kecma ngisima bangecfu mingingfocngina yeneac yoac tofohokecbisia. Dzonongngina fedeu yoacngina ferahebauac Kristoac enac tofohokecdae, ifi isoc yeneac yoac heregoc tofohobisia. ⁶ Nga ngeni mingingfocngina yeneac kicfu uanginaac gombungasiric mi ambisia. Ngeni Kristoac ua ngic kecdaeac Anutuac enac ubangeregoc tofohoma songogoc uangina nasosoc gombunga mekecbisia. ⁷ Ngeni

ngic yeneac negensima kpac, Kebuac negensima uangina imoc uba feacfu mekecbisia. ⁸ Nga negenggec, ngic mong ye yengena ua mekecede me wanacngic minginagoc kefu minginaac ua gombunga mekefudeu Kebungo imocac turunga socfungoc kpouyemerude.

⁹ Ngic ngeni wanac ngic yeneac minging kecdae, ngeni ifingoc wanac ngicfocngina yumea ayemmema ngaba mi ayemmebisia. Ngeni yofi negembisia, kurumennu Kebu urecngina mocgu kecede. Yearu monde monde mi fede.

¹⁰ Desima deba, ngeni Kebuaru heiserigec kuctoayango ngenearu ferecgema feu kucgoc kecbisia. ¹¹ Mangana minginango ikocfu fusi nendzic ngaba sikengemmu ngeni serima nanggecdeac Anutuarunac tebemariku dzikacac wiac sasawa, imoc megec kemu serima nanggecde. ¹² Imoc yofiac, nenang ngic sebifusi yenigoc dzikac mi kpekecdimbe, kpac. Nenang sawau enara areng nga wiac kuctoanginagoc hania hania kecdae, yenigoc dzikac kpema kecdimbe. Hade hade imoc yeni kundunggac kuc kuneng nga engena amma gareng kecma bangec noboc noboc uangina mekecdae. ¹³ Imocac Anutuarunac tebemarikungina nga dzikacac wiac sasawa, megec kemu dzikacnasou seria nammagec ngaba yeneng naric mi memangunuma woragec ngeni seria nanggecde.

¹⁴ Ngeni imocac yofi ambisia, yoc forango fadengngina anu ngeni imoc kebangnginau dzegebisia. Dindingac kekecngo mariku anu ngeni imocngo kperacembisia. ¹⁵ Ubangina meefaiu faka imocngo hanitabengina anu ngeni imoc heigec kemu tiserima kemma siduc gombung dekperagigec ruae fingebeso. ¹⁶ Amma ngeni imoc sasawa mekecbisia nga tebeac saia, imoc negen negensingnginaac onga. Ngeni imoc nasosoc mema nanggec mangana minginango tebededaha gereborangocngo wedecngunuu ngeni imoc mebokecbisia. ¹⁷ Amma aieng opoc kpara "Anutuac memengerec." imoc heigec kemebeso. Amma Tiri Asuarunac dzikacac beang kpara "Anutuac yoc." ngeni imoc mekecbisia.

¹⁸ Asungo ngenearu ua meu nasosoc Anutu kpacsambic ammima kecma nunumungina numumibisia. Ngeni gaugbori kecma seserigoc amma kpetiac areng sasawa yeneac negensima ifi angkecbisia. ¹⁹ Anu enacna efaiu kengecna kpac kecma siduc gombunggac negen negeng sufufu sufuya dekperagiyemebade nga Anutungo yoc nenudeac ngeni ifingoc numubisia. ²⁰ Ni imocac siduceddengo witicamau tacma kengeha kpac yoc imoc gombunga edeyunubesare.

Dedesiyoac

²¹ Tikikongo hama kekecnaac hania nga ua meanduae, imoc obobauac yoaciduc angemmedarude. Ngic imoc negen negensinggoc tosonina anu ye heresongogoc hoanggedimbe. Ye Kebugoc kpeketahema seseri amma yeac kingang kpekecede. ²² Yeng neneac yoaciduc angemmemma ubaefac kpengemmedeac sueba haude.

²³ Anutu Manggac nga Kebunina Yesu Kristo yereng negen negensinggoc tosofocna ngeni ruaegoc nga heresongogoc hoangngunuma negen negensingngina meseribesera. ²⁴ Ngicngac Kebunina Yesu Kristo heregoc yeac songo negendae, ngenearu danggunuc nga songotoaya wisic wisickea kpac imocngo fekengkecbeso.

Paurongo Firipi Kpebung Yeneac Kibi Ohoec

¹ Yesu Kristoac wanacngic Pauro nga Timoteo, nereng kibi yomoc faidipe, imoc Firipi taonnu kpetiac areng sasawa nga kpebunggac enarafocngina amma kpebunggac memefic ngicngacfocngina Yesu Kristogoc kpeketahema kecdae, ngenearu hade.

² Mannina Anutu nga Kebunina Yesu Kristo yereac danggunuc nga ruae ngenearu febeso. ³ Ni ngeneac negensianduae, naso imohai Anutuna ubangerec edeanduae. ⁴⁻⁵ Siduc gombunggac ua hanaheaiunac erema yaguc ande, ngeni nigoc ua areng mocgu mema kefing, imocac amma ngeneac negensima sogac sogaigoc numuanduae. ⁶ Amma yofi negensinggeduae, Anutungo ua gombunga ubaherenginac hanahema imoc torokpema mekengkefu Yesu Kristoac nasotoa hau, imohai uaya imoc mesidarude. ⁷ Ni ngeneac ifi negemma herenau baringunuma kecbade imoc ngereede. Witicamau kecbade me mitiac ngabaareng yenearu siduc gombunggac hania dekperagibade me siduc gombung ngenearu meseribade imohai ngeni sasawango nigoc Anutuac wosoefacfu areng mocgu kecnide.

⁸ Anutungo hepucna kecde. Yesuac wosoefacfu heirima ngenigoc kecbadeac ubasongona fede, imoc fora deduae.

⁹⁻¹⁰ Nga faka damocngo gombunga ande, ngeni imoc naric isinggegecdeac yofi numuanduae, ngeni heresongogoc hoangemema kecbisia. Nga songo imocngo yadima negen negeng kpeu keme kemea meficgeu Anutuac sing negentegecgecde, ifi numuanduae. Ngeni ifi negentegecma Yesuac nasotoa hasikeu kongaha nga kopocsicngina kpac nanggecde. ¹¹ Nammagec dindingac kekecac fora Yesu Kristoac kpacfu mewakengunuude. Imocngo Anutuac kibikperagi nga dedengerec meficgeude.

¹² Tosofocna, nearu faka fingerec, imocngo siduc gombunggac ua monggoc meseriu yadiec. Ngeni imoc negenggecdeac songona ande.

¹³ Yadiu ngicngac ngictauac oda manau kecdae* amma ngicngac noboc noboc kecdae, yeni sasawa bic yofi hentegecgec, “Ngic imoc Kristoac amma witicfu kecde.” ¹⁴ Witicamau tacduaeac tosofocnina homac negen negengngina Kebuaru seriec. Serima Anutuac yoac kengeha kpac dekecdae.

¹⁵⁻¹⁷ Ni seria namma siduc gombung dekperagibadeac Anutungo fainuec, yeni imoc negemma sing dindingac wosoefacfu Kristo dekperagikecdae. Tosea yeneng ine keracmanganggoc nga ngabau negen negeng kpeengkpema witiau Kristo dekperagidae. Dekperagima neac yofi negensidae: Ye ebic hania hania meficgeminide. ¹⁸ Yeni Kristo herenginaunac mi dekperagiandae me sing forau Kristo deandae, imocac homac mi debesonga, yeneng Kristo dekperagidae, imocngo wiac engena ande. Ifi negemma yofinenggac sogaiduae amma monggoc sogaidade. ¹⁹ Ifi ammagec ngeneac nunumu nga Yesu Kristoac Asungo

* **1:13:** Ngictau yeac oda manau yengena amagereha fec. Amma ofis hania hania nga witicama amma ua arenggac ama fekenec.

meficnude, imocac yofi negensiduae, witicfunac yungecnugecde. ²⁰ Nga songotoana yofi fede, wiac monggac me monggac negemba gameagoc mi ande. Ni ine kengeha kpac kecma kekecfu me homecfu sebinango Kristo kpac kuneng mibade.

²¹ Kekec yomohai Kristogoc kecduae nga homecngo forana meficgenenude. ²² Nga sebigoc kecma ua meba fora homac fingerudeu imocac dafi debade, imoc mi negentegecduae. ²³ Songo yohockangngo kpedzinuu kecduae. Kemma Kristogoc kecbadeac homac anende, imocngo wiac sasawa ferahema ngereyombonggede. ²⁴ Nga ngeneac gombungac amma sebigoc monggoc torokpema kecbesare. ²⁵ Imoc seria negengyombonggeduaeac bangecfu ngicngac sasawa ngenigoc kecma meficngunuba ngeneng negen negensingoc kecma yadiseri amma sogaima kegecde. ²⁶ Nga ngenearu monggoc hama kecbadeac ngeni nenggec imocngo songo meficngengemue Yesu Kristoac amma kekecngina meseriude.

²⁷⁻²⁸ Ni hama ngenembade me hereau kecma ngeneac yoaciduc yofi negembeso anduae, ngeni ongaasu mocgu nga ubahere mocgu kecma ngabafocngina yeneac mong mi kengecngunumanu serima namma yeni siduc gombung negensingegecdeac ewema kpendzenggoc uatoa mekecdae. Imoc fingerudeac ngeni Kristoac siduc gombung imocac sirihau kecbisia. Faka imocngo ngabafocngina yofi edzacyunuude: Yeni manganema kpac angecde nga ngeni ine komoc kpegecde. ²⁹ Ngeni Kristo meficgegecdeac areng yofi ngemme ngemmea fede: Ngeni ye negensingema ifingoc yeac amma kpendzeng kpegecde. ³⁰ Warac uau kpendzenggoc kekec uatoa mekefai imoc kicngo henggec amma yaguc mekecduae imoc negendae, sirihai ifiangoc ngeni yaguc mekecdae.

2

¹⁻² Kristongo meseringunuma heresongogoc hoangngunukecde. Nga Tiri Asungo hama kpeturangngunuu ngeni ubamangang negengemema wosoefac angemegecde. Imocngo botucnginau negen negeng mocgu nga uba mocgu amma heresongogoc hoangemegec ubangerec hafoa negembade. ³ Ngeni kuneng tatacac amma kichodung mi ambisia nga sebiengenggoc mi kecbisia. Ngeni faka imoc wama memaemema ngicngac ogofocngina yeneac kpac miacma ngenang kpac memama kecbisia. ⁴ Ge geangga wiacsac mi garenggebesena, ogofocga yeneac wiac ifingoc meficyunuma garenggebesena. ⁵ Yesu Kristoac faka nga negen negeng fede, faka nga negen negeng sirihai imocngo ngenearu febeso.

⁶ Yeng Anutugoc siricngira mocgu kefoc nga ye Anutu kekeha kefec imoc segereudeac mi negenec.

⁷ Ye yengena kekec wama wanacngiac siric meec. Amma ye ngic sebi mema ngic siric fingeru henggec.

⁸ Ye yengenaoc memaemema Anutuac yoac modackecma homec meficgema mariponnu homeec.

⁹ Imocac amma Anutungo ye miacma engenatoa gununggeec amma kpac kuneng miec, imoc kpac sasawa ferahedacde.

¹⁰ Anu yeni kurumennu nga bangecfu amma bangec bageau kecdae, yeneng Yesuac kpacfu fafoc heidacgecdeac ifi anec.

11 Ifi anecac ngicngac sasawa yeni enacnginango Yesu Kristo ye Kebu, ifi dekperagigec dedengerec imocngo Anutu Manggacac ambebande.

12 Imocac songoarengfocna, ngeneng warac nasosoc yoacna modacma kecgec, ngeneac wegena kecbare enacna modacgec ifi isocngoc yaguc hereau kecbare ngeni yoacna modacmangoc wosokpidocfu nga fagung amma madzagoc uatoa mema kecmagec nasoya hau komoc kpegecde.

13 Anutungo ua arenga gombunga fingerudeac ubaherenginau ua mekecde. Ifi mekefu ngeni efaigecde amma ua imoc megecdeac kuc ngemmekecde. 14 Ngemmekefu ngeni dehesi nga negengyohoha kpac kecma ua sasawa mebisia. 15 Ifi amma ngeni, ngicngac mangac manganea nga sing sege segea kecdae, yeneac botucfu Anutuac nambarac amma kopocsicngina kpac kecma kpetiac nga kongaha nanggecde. Namma Anutuac yoac kekehagoc mekecma asomeng isoc bangectoa bangecfu mekperagiyemmegecde. 16 Ngeni ifi anggec, Kristoac nasotoau ngeneac negemba wiac kuneng anude nga neannaac yofi negembade, ni sicsauc mong mi nedziai me uatoa imoc sicsauc mi meai. 17 Ngeni sesegerec isoc negen negensingngina mekecdae nga ngabafocna yeni sacna imocac witiau faigecdeu ni sifu songo negemma ngenigoc sogaiduae.* 18 Nga ngeni sing imohaingoc songo negenggec nenahafoc sogabisina.

19 Kebu Yesungo negenu naric anu naso mi hereemanu Timoteo sueba haude. Amma yeng dzigenema ngeni dafi kecdae, imocac siduc edenuu ubana ngereude. 20 Nocac ye isoc ngic ifia mong nigoc mi kecde, kpac. Ye mocgungo ngeneac hafoangoc angkecde. 21 Nga ngicngac homac yeneng yenang wiacacsac negemma Yesu Kristoac uaac mong mi negengkecdae. 22 Nga Timoteo ye fakaya gombunga, ngeni imoc negendae. Ye medacngo mamagoc ua mekecde, if isoc nigoc siduc gombungac ua meficnuu mekecdipe. 23 Nga nearu sing dafi fingerude, imoc negenghomemaguc ye bic sueba haudeac negensiduae. 24 Amma Kebu negenserima yofi negeduae, neannaoc naso mi hereemanu ifingoc ngenearu habade.

25 Anu tosona Epafodito sueba ye ngenearu monggoc haudeac negenduae. Ye nigoc ua mekecde amma nigoc kecma Kebuac wasai ngic ande. Nga ngeneng ye suegec hama nanggekufung anenu wiac monggac mi obohobade. 26 Ye hafei ammiu siduha negenggec, imocac ye ngeneac fagung amma hereango ngeneac sasawa ammikecde. 27 Nga foracngoc, ye hafei ammiu homebesonga anec. Nga Anutungo yeacsac kpac, ni momoc ubamangang negennemecma ngerec ngeree meficgemiec. Ifi anu ubahodung kuneng mi fingeenec. 28 Nga ngeneng ye hemma ubangerec negenggecdeac nga neng ubahodunna kpac kecbadeac ye sueba ngenearu haude, imoc seria negensiyombonggeduae. 29 Nga ngeni Kebugoc kpekethadaeac amma ye hafoangoc hoanggema ama heimima ye nga ngic ifia goa kecdae, yeni ewehihehi ayemmebisia. 30 Nga ngeneng meficnugecdeac obohogecac yeng hama meficnuma Yesu Kristoac uaac amma sebia memanganema homebeso anecnoc.

* 2:17: Anutungo songo negenudeac Yuda yeni sesegerecngina witiau waindoku kpakegec. Pauroac sac siric ifiu hetinggegecde imocac sogaide. Bangec kisiu 15:3-10

3

¹ Yofi torokpema deduae. Tosofocna, ngeni Kebuaru kpeketahema sogac sogagoc kecbisia. Ni yoac warac ohongemmeai imoc monggoc ohongemebadeac modzona mi tide, kpac. Imocngo kasongina anude.

² Ngic kasi isoc kecdae, ngeni ngic yeneac henghomema kecbisia. Amma ua ngic mangana, ngeni yeneac negenghomema kecbisia amma ngic sebingina herecgema manganegec, ngeni yeneac ifingoc henghomema kecbisia. ³ Anutuac Asungo faka nenearu meu Anutuac ua mekecdimbe, nenannoc sebi tosa herec herecgea areng andimbe. Neni Yesu Kristoac negenni engena ande amma negen negensinnina nenannu mong mi fainide. ⁴ Nga neannaaru negen negenna faiba feudeac negemma sifu naric ambai, fora. Nga ngic goa yeneng yenannu negen negengngina faigec feande, ifi isoc faiba febac dede neng ifingoc feracyunuma ambaiac siriha. ⁵ Nga fingecca uameme 8 ammanu sebi tosana herecgegec. Ni Israe arenunac nga Benyaminggac kiscifunac Hebiraiu ngic yombong amma Hebiraiu arenunac. Amma farisaioac sinnu dedeseriyoac modarai. ⁶ Ni ngombonggema kpebung yunukporac ayemmekefai amma dedeseriyoac mong mi ferahema ihai ngic dindingac kefai. ⁷ Nga warac wiac mekemma negemba memeficna anec, imoc ine yaguc Kristoac amma negemba memefiha kpac ande.

⁸ Ni Kebuna Yesu Kristo ye negemmiba, imocngo memefiha engenatoa ande. Imocac amma warac kecca anai meai, imocac negemba memefiha kpac angkecde. Keccenau Kristo mekecbadeac amma wiac sasawa negemba seuha andarec, imoc bic wayai. ⁹ Dedeseriyoac modacma neanna kucfu ngic dindingac ambadeac mi negensikecduae. Anutungo negen negensinggac sing yofi faiec, ngic mong ye Kristo negensinggeude, ye ngic dindingac anude. Ifiac amma Kristoaru kpeketahema Anutungo nenu ngereeudeac anengande. ¹⁰ Amma Kristo yengena nga Anutuac kuc yengenaoc Kristo homecfunac megboriec, imoc negemmibadeac anende. Amma yegoc kecca kpendzeng kpema yeng homec, ifi isoc homema ye isoc ambadeac negenduae. ¹¹ Ifi angkecbare nasoya hau homecfunac gborima yachesonga negensiduae.

¹² Ni nedzi nedzi ua hafoangoc bic mesiai me firanggac sokoc bic meai, ifi mi deduae, kpac. Yesu Kristongo menuec, imocac amma imoc mebadeac nedzi nedzi ua mekecduaengoc. ¹³ Tosofocna, ni firanggac sokoc bic meai, ifi mi negensiduae. Amma ua mocgu yofi mema kecduae. Wiac bic anai, imoc monggoc mi negensikecduae nga wiac ngade fingerude, imoc mebadeac ua serima mekecbade. ¹⁴ Amma ni bic yombong kpeteu sikema firanggac sokoc mebadeac nedziduae. Imocacnoc Anutungo kpacnunuu Yesu Kristogoc kpeketahema kurumennu kecnide.

¹⁵ Anu yadiseri bic aning, nenang sasawango ifi negensibisina. Nga ngeni wiac monggac negenggec singa siriha mong anudeu Anutungo wiac sufu sufuya imoc ifingoc mekperagingemmeude. ¹⁶ Nga sing mocgu modacma haing, sing imocngoc modacma kembisina.

¹⁷ Tosofocna, neng warainggemma ngeni imoc hemma siriha imocngoc modacnubisia. Amma ngic neac siric modackecdae, ngeni kicngina yenearu fibisia. ¹⁸ Warac naso homac yoac edengunukefai, imoc yaguc kiagoc monggoc edengunuduae. Ngic homac yengeng Kristoac mariponggac ngaba amma kecdae. ¹⁹ Ngic ifia yeni hofeac areng angkecde. Heresebinginaac songo, imocngo kebungina angkecde. Nga

fakangina gameagoc, imocngo yeneac ubangerec angkecde amma yeneac negen negensi imoc bangecac kekecfu fekecde.

²⁰ Nenang kurumenggac areng kecdimbe nga kpacnina kurumennu fede. Nga neni memengerecna Kebu Yesu Kristoac tomaï kecmına yeng ihacnac hama menunuu komoc kpenide. ²¹ Ye wiac sasawa yengena bageu faiudeac kuc femide. Amma yeac kuc imocngo bangecsebinina makpekpea heimerenu yengena sebi isoc kuc nga kibikperagiagoc anude.

4

¹ Tosofocna, ngeni heresongogoc hoangngunuba herenango ngeneac ammikecde. Ngeneng sogac sogai meficgenemma neac irana andae. Nga songo tosofocna, ngeni imocac amma Kristoaru kpeketahama seria kecbisia.

² Euodia nga Sintike, ngeri Kebugoc kpeketahema kecma uba mocgu ambesera, dederecgeyoac imoc edenguruduae. ³ Nga ogona geng yoac modackecnec amma nigoc ua mekecnecac desambic amma yofi edeguduae, ngac yohockang yomoc meficyrubesena. Nocac yeri nga Kremento amma ngicngac tosea goa kpacngina kekecac kibiufede, yeneng nigoc kecma siduc gombunggac ua arennu uatoa mema kecgec.

⁴ Ngeni nasosoc Kebuaru kpeketahema kecma sogac sogaiogoc kecbisia, monggoc deduae, ngeni sogac sogaiogoc kecbisia. ⁵ Kebungo wegena kecde. Ngicngac sasawango ngeneac yumea kekec hentegecbisia. ⁶ Ngeneng wiac monggac negengyohoc mi ambisia. Amma ngeni wiac monggac angemmede, imoc Anutuac kpara kpacma dengerema numubisia. ⁷ Ifi ammagec Anutuac ruaengo negen negentegec sasawa ferahede, imocngo ubaherengina nga negen negengnginaac kaso anu Yesu Kristoaru kpeketahema kecgecde.

⁸ Tosofocna, yoac mong yofi debesonga negensiduae, faka fora nga ewehaiheiaogoc nga dindingac amma kongaha, faka henni songea angande amma negenni gombunga ande nga angammeme gombunga dengerenideac siric ande, faka sasawa ifiango negen negengngina mewakedacbeso. ⁹ Nga neng negen negeng sasawa kpoungemmeba negenggec nga wiac nearunac kedzacnginango negenggec amma kicnginango henggec, ngeni ua imoc medacbisia. Ngeni ifi anggec Anutungo ruaea nengmemma ngenigoc kefude.

¹⁰ Ngeni monggoc neac negensima fakangina heigborima memeficna fainenggec, imocac Kebu dengerema sogaiduae. Ngeni warac bic neac negensigec, fora. Nga memeficac sing mong mi feecac obohoma wagec. ¹¹ Ni wiac goaac obohoma dewaidzocyoyac mi deanduae. Iwaina fenende, imocsac mekecma naric kecduae. Ifi kecbadeac negen negeng bic meai. ¹² Nga makpekpea kekec nga finactoagoc kekec imoc tobanggema negenai. Amma yaka negebec kekec nga here home home kekec nga wiacna homac me efeanec kekec, Anutungo negen negeng imoc sasawa edzacnudarec.

¹³ Kuc minginango negennemmanu wiac sasawa imoc naric andacbade. ¹⁴ Ebicfu kecbareng ngeneng meficnugec, faka imocac negemba ngereede. ¹⁵ Siduc gombunggac ua hanac hanaheau Makedonia prowins wama kenaimoc, imoc Firipi kpebung ngenengsac hiedzoac arennu nanggenugec, imoc nengendae. ¹⁶ Tesaronike taonnu kecma wiac kpedadanggeai, imoc ngeneng negemba ifingoc naso goa heimefic

anemma fainenggec. ¹⁷ Ifi deba ngeneng wiac nenggecdeac monggoc deregeduae, ifi mi negembisia. Ua megecac fora, imocngo yadiseri amma wiacngina kurumennu fede imocgoc torokpeude.

¹⁸ Epafoditongo wiac goa ngenearunac mehaecac wiac monggac mi oboho kecba wiacna ebiriangoc fede. Nga wiac imocngo homung kerengagoc amma sese songea, Anutungo imoc henu ngereede. ¹⁹ Anutuna ye kperagia nga finactoayagoc. Amma yeng ngeni wiac obohoda, imoc Yesu Kristoac amma naric ngemmedarude. ²⁰ Anutu ye Mannina. Yearu dedengerec nga dedengerec fekengkecheso, imoc fora.

²¹ Kpetiac areng sasawango Yesu Kristogoc kpeketahema kecdae, ngeni yenearu wenacngerecnina edeyunubisia. Tosofocngina yei nigoc kecdimbe, yeneac wenacngerecngina ifingoc ngenearu hade. ²² Nga kpetiac areng sasawa yei kecdae, yeneng ifingoc ngeneac wenacngerec dedae. Amma Sisaac areng yeac amau kecdae, yeneng wenacngerecngina seria yombong faingemmedae.

²³ Kebunina Yesu Kristoac wosoefacngo ubaonganginagoc febeso.

Paurongo Korosai Kpebung Yeneac Kibi Ohoec

¹ Pauro nga Timoteo nerearunac. Anutungo negennenu Yesu Kristoac aposoro anduae nga Timoteo ye negen negensinggoc tosonina. ² Kpetiac areng nga ngicngac Kristogoc kpeketahema ye negensinggema Korosai taonnu kecdae, kibi yomoc ngenearu faide hade. Anutu Manninango danggunuc ngemmema ruaea ngemmebeso.

³ Neni ngeneac amma nunumu ua meandimbesoc, Kebunina Yesu Kristo yeac Manggac nga Anutu dangge edeandimbe. ⁴ Nocac ngeni Yesu Kristoaru kpeketahema ye negensinggema kecma kpetiac areng sasawa heresongogoc hoangyunuandae, ngic yeneng imoc edenunugec bic negening. ⁵ Ye wiac kurumennu faiu tomaingina fede imoc ngade megecdeac negensinggema kecdae. Nga kurumenggac siduc gombung-gac yoac fora ⁶ ngenearu bic hasikeu negenggec, imocngo bangectoa bangec imohai fingecyadi amma fora gombunga meficgeude. Nga ngeni Anutuac wosoeffacac siriha hentegecma siduc gombung negenggec, imohacnac erekema yaguc ifingoc ngenearu yadima kecde.

⁷⁻⁸ Asungo ngenearu ua meu heresongogoc hoangemedae, songo tosonina Epafarango siduc imoc anemmeec. Epafara ye Anutuac wosoeffacac siriha kpoungemmeec amma ye yofinenggac meficngunuma Kristoac kingangkpekpe kecde.

⁹ Anu hanahema ngeneac siduc negening, imohacnac ngeneac amma tatahoc numuma kpesi kpesi yofi kpesikecdimbe, Anutungo wiac negenu ngereede, negen negeng imocngo mewakengunuu Asu yengenaoc negen negeng gombunga nga negen negentegec ngemmebeso. ¹⁰ Ifi fingeru ngeni Kebuac yoac hafoangoc modacgec yeng imoc hendacma negengngereede. Nga ngeni ua nga angammemenginaac fora gombunga meficgedacma Anutuac negen negennu yadiseri monggoc anggecde. ¹¹ Nga yengena kuc nga kibikperagitoa imocngo meseringunuude. Ifi anu ngeni kuc sasawa mema sogac sogaicoc modzotitia kpac seria yombong kecgecde.

¹² Anutu Manggacngo kpataning arenggac wiac kperagiu faifaia fede, imoc menideac mengerenunuec. Nga ngeni yearu sogac sogaicoc dangge dema kecbisia. ¹³ Imoc yofiac, kundungngo garen-nunuudeac uayoac nga kuc mekefec. Mekecmanu Manggacngo imocac kucfunac meicnunuma Songomedahaac eucererennu fainunuec nga nenang yofinenggac ifi kecdimbengoc. ¹⁴ Medaha ye donina meu Anutungo kopocsicnina waec. ¹⁵ Medac ye Anutu mi hengena yeac siric kefec amma kecde. Kecma wiac sasawa mi fingecmanu ye Anutuarunac kponanga mocgu tohoma fingerec. Fingecma waracdacnina amma kecde. ¹⁶ Nga Anutungo Medahaac negensima wiac sasawa yeac anudeac Medahaarusing wiac sasawa bangecfu nga kurumenga kurumenga manau fedacde, imoc meficgeoc. Yeneac areng yofi, wiac kicngo hengena nga mi hengena amma sawakebangau ngictau tatacnginagoc nga kebuareng kecdae amma ngic yei enara tatac mema kecdae nga ngic gawamang uanina megecdeac uayoacnginagoc kecdae. ¹⁷ Nga wiac

sasawa mi fingecmanu ye bic kefec amma yeng wiac sasawaac haniatao mocgunoc.

¹⁸ Ye kpebunggac oruha nga kpebungngo yeac forakebanga. Amma ye warac warac tatacfu tarudeac warainemmema homecfunac yacma fingerec. Fingecma kpebunggac hanac hanahea kecede. ¹⁹ Anutungo yofi negensiu ngereec, “Yeac ubahereau hafoangoc tacbade.” ²⁰ Ye medahaac ifi negemma wiac sasawa bangecfu nga kurumennu fede, imoc Anutugoc uba mocgu anggecdeac medahaac sawa mariponnu maec, imoc mema wiac sasawa imocngo mengereu ruae fingerec.

²¹ Anu ngeni warac ubanegen negengnginango Anutuac kuric kecma yeac ngabafora amma angammemengina manganagoc kecgec. ²² Ifi kecma kpetiac nga kpataning amma kopocsicngina kpac anggecdeac yeng mengunuma yeac kicfu faingunuu nanggecdeac negenec. Imoc fingerudeac ye homeec, naso imohaingoc yengena sebiu ngeneac kopocsicac turunga kpouu ruae fingerec. ²³ Ngic yeneng warac siduc gombung imoc dekperagigec ngeni nga wiac sasawa Anutungo deu fingecgec, yeni yoac imoc negenggec. Anu ngeni siduc gombunggac fora ihai tiserima namma mi wagecdeu ngeni yeac kicfu nanggecde. Nga Pauro neng yoac imocac kingangkpeke kecbadeac Anutungo meficnuec.

²⁴⁻²⁵ Anutungo ua arenga nenec imocac siriha yofi, neng yeac yoac hafoangoc ngenearu dekperagibadeac ua arenga nenec. Nenu yoac imocac kingangkpeke anai. Nga ngeni Kristoac kpebung yengena forakebanga. Ngeni yeac amma kpendzeng soha mi kpegec. Nga neng meficngunuma ngeneac amma neanna sebiu kpendzeng kpeduae. Ifi kpema ubangerec negenduae. ²⁶ Amma siduc gombung dekecduae, imoc warac nasoya nasoya ngicngac areng sasawa keceregec yenearu sufu sufu feec. Ifi feu yofinenggac yengena kpetiac areng kecdae, ngenearu fingectegecde.

²⁷ Anutungo yoac sufu sufuya feec, imoc kpetiac areng ngenearu dekperagiudeac negenec. Yoac sufu sufuya yofi feec, yeng bangec monnunac ngicngac, yenearu kuc nga kibikperagi homacngoc edzacyunuude. Imoc yofi, Kristongo ubaherenginau kecede nga yeac uaac amma Anutungo kurumennu ngeneac kuc nga kibikperagi faiu tomaingina fede. ²⁸ Nga neni ye dekperagiyemmema ngicngac sasawa tembuc tembuc gorongina kpema negen negentegecog yombong yoac edekpou ayemmekecdimbe. Ifi ayemmeni ngicngac tembuc tembuc yeni Anutuac kicfu Yesu Kristogoc kpeturanggema yadiseri amma nanggecdeac gorongina kpekecdimbe. ²⁹ Gorongina kpeni Kristo yengena kuctoango nanggenuma meficnumanu uatoa ebiriangoc mema kecduae amma mekecbadengoc.

2

¹ Korosai ngicngac ngeni nga Raodikea ngicngac amma sasawango kicmesuna mi negendae, ngeneac nga yeneac amma kpendzeng kpema uatoa mekecduae, ngeni imoc negenggecdeac negenduae. ² Ni kpebung ngeneac ubaherengina demeseri ambadeac uatoa mekecduae. Ifi amba ngeni ubango hoangemema hafoangoc negen negeng seria megecde. Imocngo finactoa isoc fengemmeu Anutuac yoac sufu sufuya negentegecyombonggegecde. Amma yeac yoac sufu sufuya imoc Kristonoc. ³ Yearunoc negen negentegec nga negen negenggac finactoa sasawa

sufu sufuya fede. ⁴ Nga ngic mongngo ikocyoac dema tobangngunuma uba mesufu angemmebauac kibi yomoc ohongemmeduae. ⁵ Ni sebingo ngenigoc mi kecduae, fora. Nga ongaasuu ine ngenigoc kecma yofi negenduae, ngeni Kristoaru kpeketahema ye seria negensinggema kekecngina gombunga arenggekecdae. Ifi ngenemema sogaiduae.

⁶ Ngeni Yesu Kristo Kebungina mema ubaherenginau faima hoanggegec, imocac sirihau ngeni ye modacma kecbisia. ⁷ Amma ngeni yearu godongina seria mema yadiseri ambisia. Nga yoac edekpou angemmeing, imocngo negen negensingngina meseriu nambisia. Nga ngenearu dedengerec ebiringoc febeso.

⁸ Ngic mongngo ngicdede dema ikocfu wangepngunubauac ngeni henghomema kecbisia. Negen negeng ifia, imoc Kristoaronac kpac. Imoc esangabofocngina yenearonac bangectoa bangec, imocac hadehadegoc meficgegec. ⁹ Imoc yofiac, Kristo yengena sebiu Anutu yengena kekeha hafoangoc fekecde. ¹⁰ Kristo ye sawau nga bangecfu enarameme nga kucnginagoc kecdae, yeneac oruha. Nga ngeni yegoc kpeketahema kecmagec yeng mewakengunuude. ¹¹ Anu ngeni yegoc kpeketahema kecgec ngenearu herec herecgeac faka fingerec.* Ua imoc ngic mariu mongngo mi meec, kpac. Kristongo herec herecge ua imoc mema ubangina esea herecgema hesima ukuec. ¹² Ukuu Anutungo dokunadzicfu Kristogoc tonggongunuec. Nga Antungo Kristo homecfunac megboriec. Anutungo ua kuhagoc meande, ngeneng imoc negensinggegec yeng sing imohai ngeni ifingoc Kristogoc megboringunuec.

¹³ Anu ngeni warac homemea kecma uba eseangina mi herec herecgea Anutuac yoac kpekecma singa ferahegec. Nga yeng Kristogoc megboringunuma yoackpekpengina sasawa wangemmedacma monggoc mi negensiec. ¹⁴ Kopocsicac kibi mong oho ohoya feec, imocngo manganangina heficgenemmeec nga Kristongo kibi imocnoc biringngo mariponnu kpeu nanec. Ye ifi anu yoac kibi oho ohoya feec, imoc meickema dzuacdarec. ¹⁵ Amma ye yengenaoc mariponnu nanec, imohaingoc sawau me bangecfu enarameme nga kucnginagoc kecdae, yeneac dzikacac wiacngina hesiyemmedaru eng didiu nanggec.

¹⁶ Imocac amma ngic mongngo nenedokungina sirihai amma tacnengeng nasotoa me sabatanaso me afo gboria made, naso imohai dafi tacandae, yeni naric mi isingngunuma demanganengunubisia. ¹⁷ Wiac imoc sasawa, imoc wiac ngade fingerude, imocac ongaonga nga Kristongo wiac fora ande. ¹⁸ Nga goa yeni kpefing hania hania hengkecma ikocfu memaemema angero dengereyunuandae, yeneng firanggac iraga mebauac yeneac yoac mi modachesena. Ngic ifia yeni ubangina eseaac negen negeng sicsauc modacma eng yenanggac negenggec wiac engena angkecde amma yoackpekpegoc kecdae. ¹⁹ Areng ifia yeni kpebunggac oruha Kristo wama kecandae. Yearunac sic ginonnina mama sebinina kpeturanggema nanggeande. Ifi anu Anutuarunac yadi yadi mekecdimbe.

²⁰ Anu ngeni Kristogoc homema bangectoa bangec imocac hadehade bic wagec ifi isoc andeu, ngeni bangecac ngicngac siricfu yeneac bageu mong mi kecbisia, kpac. ²¹ Ge imoc mi mebesena nga imoc mi nebesena amma imoc mi kpeserebesena, ifi degec mi ngereude.

* **2:11:** Yuda yeni sebi tosangina herecgegec. Paurongo faka imoc negensima yoac heima deec.

²² Imoc ngicac dede nga ngicac negen negengsac nga wiac imoc ngeneng menec amma mekecgec kpac anudeac faifaia. ²³ Anu ngic ifia yeni yenaoc deandae, “Yoacnina imoc negen negentegecgoc.” Yeni ifi dema yenaoc miti arengngina meficgeemema yegec nunumu nga memaemema faka ikoha modacma wiac hania haniaac segekecma ngicngac warecyunugecdeac sebingina memanganeandae. Nga faka ifiango fora mong mi meficgeude, kpac. Imoc uba eseaac negen negeng hania meseriude.

3

¹ Ngeni Yesugoc homecfunac momoc gborima yacgec, ifi dema wiac wi fede, imocac angemmebeso. Kristongo imohai Anutuac foiau tacde. ² Ngeni wiac wi fede, imocac negensima kecma bangecfu wiac fede, imocac ine mi negensibisia. ³ Ngeni bic Kristogoc homegec kekecngina yegoc Anutuaru sufuu, ngeni yeac hoannu kecdae. ⁴ Kristo ye kekecnginaac hania. Yeng fingectegeru, naso imohai ngeneng yegoc yeac kuc nga kibikperagiau ngenahafoc fingectegecde.

⁵ Imocac ngeni bangecac songo hania hania herenginau fengemme, imoc wagec homebeso. Faka imoc yofia, kaisero nga songo ikoha amma faka seuhagoc nga faka mangana amma kichodung. Kichodung imocngonoc nemuac afec afehe faka ande. ⁶ Nga ngicngac yeneng faka mangana ifia sasawa mekecma Anutuac yoac kpegec yeng imocac turunga kpouyemmeude. ⁷ Ngeni warac yenigoc kecma faka ifia homac angkecgec. ⁸ Amma ngeni yaguc herebu nga faka gereagoc amma ngaba imoc wabisia. Nga desureyoac amma tenicfagoc imoc enacnginaunac mi ereudeac garengemebisia.

⁹ Ngeni ikoc mi angemebisia nocac ngeni ubasebingina esea angam-memeagoc bic hesima wagec. ¹⁰ Ngeni imoc wama ubasebingina gboria heima mekecdae. Nga Anutungo ubasebingina gboria meficgema monggoc heighborima negen negentegec foragoc faingemmeu imoc yengena siric anude. ¹¹ Ifi heighboringunuu ngeni griknig me yudangic andae, imocac dede kpac ande. Nga ngeni sebi tosangina herec herecgea me sebi tosangina mi herec herecgea nga ngeni griknig arennu mi torokpedae me bangec hereaunac ifi yombong kecdae me ngeni ngicngac wanaha mingingnginagoc kecdae me witiha kpac kecdae, imocac mi dedimbe, Kristongo ngicngac ngeneac ubahereu hafoangoc kefudeu, imocngi wiac fora ande.

¹² Anutungo heresongogoc hoangngunuma meisingngunuu yeac kpataning areng kecdaeac ngeni ubaherenginango ngicngac yeneac ubamangang negemma wosoefac ayemmebisia. Amma memaemema yumea kecma ngicngac ogofocngina yeneac modzongina mi tibeso. Ngeni faka imoc sasawa wamba isoc heigec kemeu mekecbisia. ¹³ Amma ngeni ngicngac ogofocngina yeneac modzongina mi tiu kopocsicngina waemebisia. Kebungo ngeneac kopocsic bic wangemmeec, ifi isoc ngic mongngo ngic monggac yoac mekecdeu kopocsicngina waemekecbisia.

¹⁴ Anu ngeni imoc sasawa angkecma heresongogoc hoangemema kecbisia. Ifi kecgec heresongongo witic isoc amma dzegengunuu ngeni yadiseri hafoa mocgu amma kecgecde. ¹⁵ Ifi kecmagec Kristoac ruaengo herengina garenggebeso. Ngeni ifi anggecdeac yeng bic kpacngunuec. Ifi anu ngeni ruaegoc sebi mocgu amma danggec dema kecbisia.

¹⁶ Kristoac yoacngo ubaherengina mewakebeso. Nga negen negentegecog edekpou angemema gorongina kpeemebisia. Nga Mitiegecfu yegec fede nga uba furiau yegec amma Tiri Asungo yegec hefigengemme kecede, ngeni imoc ubangerecog Anutu heimibisia. ¹⁷ Ngeni wiac sasawa degecde me anggecde, ngeni imoc Kebu Yesuac kpacfu ambisia. Amma ngeni ye negensima Manggac ubangerec edebisia.

¹⁸ Ngac, ngeni ewefocngina yeneac yoac tofohobisia, nocac Kebuac dedeu faka imocngo naric anude. ¹⁹ Ngic, ngeni enengfocngina heresongogoc hoangyunubisia nga modzotiti me ngaba mong mi meficgeyemmebisia. ²⁰ Nambarac, ngeni wiac sasawa negemma nonggo mangfocngina yeneac enac tofohodacbisia. Kebungo faka ifia negenu ngereeude. ²¹ Nambarac yeni mangfocngina yeneac modzongina tiu ihoc bahoc ambauac manggac ngeni wosomeme yoac mi ayemmebisia.

²² Ngic wanac kecdae, ngeneac mingingfocngina yeneng imoc me imoc degec ngeni yoacngina negemma hafoangoc modacbisia. Yeni ubangerec negenggecdeac yeneac kicfusac enac tofoc tofoho mi ambisia. Ngeni uau ubangina suema Kebu eweheimima uangina mekecbisia. ²³ Amma ua imoc me imoc megecde, imohai ubangina suebisia. Ngeni imoc ngic yeac amma mi mebisia, kpac. Ngeni Kebuac negemma uangina mebisia. ²⁴ Ifi megec Kebungo turunga kpoungemmemma maridzominga ngemmeude. Nga Kristongo ngeneac mingingngina nga ngeni yeac uanoc mekecdae. ²⁵ Kebu ye monde mondea kpac. Imocac ngic mongngo faka angammeme mangana mekefu Kebungo imocac sirihau turunga miude.

4

¹ Ngeni yofi bic negendae, ngeneac ngic kunengngo wi kurumennu kecede. Imocac ngic ngeni wanac areng mingina kecdae, ngeni ua arengfocngina faka dindingacfu nga sirihau ayemmekecbisia.

² Anu ngeni nunumu uau serima ubagbori kecma dengerebisia.

³ Ngeni neneac ifingoc negemma yofi numubisia: Anutungo yoacac nagu menemmu Kristoac negen negeng sufu sufuya fede, imoc dekperagini negembisia. Yoac imocacnog witicamau kecduae. ⁴ Yoac imoc didiu faima yoac sirihau dekperagibadeac numubisia.

⁵ Ngeni ngicngac ngadeau kecdae, yeneac botucfu negen negentegecog kecma Kebuac sing edzacyunugecdeac nasongina mi ukubisia.

⁶ Nga ngeni nasosoc ngicngac tembuc tembuc yeneac yoac turunga dafi merengyemmegec negenggecdeac amma yoacnginango wosoefacgoc kondungac songo angkecede, ifi isoc ambeso.

⁷ Nga neac yoacsiduc, imoc Tikikongo angemmedarude. Ni heresongogoc hoanggekecduae nga ye modzotitia kpac Kebuac enac tofohoma kecede. Kebu ye minginnina anu yegoc nenahafoc kpeketahema yeac wanac areng amma momoc kecdimbe.

⁸ Yennoc neni kecdimbe imocac sirihau edengunuudeac nga ngeni ubaherengina meseriudeac sueba hangemme. ⁹ Anu yegoc ngeneac amamocgungina mong, Onesimo, sueni haecde. Onesimo ye uayaac goiya heiande, amma ye heresongogoc hoanggema kecdimbe. Nga yereng faka yei fingerec, imocac siduc angemmedarecde.

¹⁰ Nga Aristako ye nigoc witicamau taric, yeng ngeneac wenacngerec deu hade. Nga Mareko, Banabaac nebera yeng ifingoc wenacngerec

dede. Ngeni yeac dedekperagiyoac bic megec, yeng ngenearu haude isoc ubangerec goc ama heimibisia. ¹¹ Amma Yesu, kpara mong Yusto, ye wenacngerec deu hade. Ngic harebec imoc yenengsac sebi tosingina herec herecgeaac arenunacngoc meficnuma Anutuac eucererengac ua nenahafoc mekecdimbe. Yeneng meserinama kecgoc amma kecdagoc.

¹² Kristoac wanacngic Epafara, ye ngeneac arenunacnoc, yeac wenacngerecngoc ngenearu hade. Amma ngeneng yadiseri amma nanggecdeac nga Anutuac negen negeng nga songo sasawa ireckema imohai hafoangoc kecgocdeac, ye ifi negemma ngeneac amma nasosoc nunumu ua ebiriangoc mekecde. ¹³ Ye ngeni nga Raodikea ngicngac amma Hierapori ngicngac ngeneac amma uatoa mekecde, imocac hepuc amma edengunuduae. ¹⁴ Nga Ruka, dota heresongogoc hoanggedimbe, ye nga Dema, yereng wenacngerecngira ifingoc faiec ngenearu hade. ¹⁵ Amma Nimfa nga kpebung yeac amau kpedzucneandae nga Raodikea taonnunac tosofocna yenearu wenacngerecna faini hade.

¹⁶ Anu ngeni kibi yomoc garenggema osoma faigec Raodikea kpebung, yenearu kenu yeneng hemma osobisia. Amma neac kibi Raodikeanac haude siriha imocngoc yombong osobisia. ¹⁷ Nga Arkipo yofi edebisia, “Kebungo ua bic genec, ge ua imoc hafoangoc modacma mekecbesena.”

¹⁸ Anu Pauro ni wenacngerecna yomoc neanna maringo ohongemmeduae. Nga witicamaungoc tacduaeac neac negensibisia. Kebuac danggunucngoc ngenearu febeso.

Paurongo Tesaronike Kpebung Yeneac Warackibi Ohoec

¹ Pauro, Siriwano nga Timoteo, neneng Anutu Manggac nga Kebu Yesu Kristogoc kpeketahema kecma Tesaronike kpebung ngeneac kibi yomoc faidimbe. Wosoefac nga ruae ngenearu febeso.

²⁻³ Neni tatahoc ngeneac amma dangge dema Anutu Manninaac kicfu nunumuninau negensingunukecdimbe. Ngeni negensinggema angammeme gombunga meficgema ngicngac heresongogoc hoangyunugecdeac uatoa meandae. Amma ngeni modzotitia kpac kecma Kebunina Yesu Kristo, yeac negenserima kecdae.

⁴ Tosofocnina, Anutungo ngeni heresongogoc hoangngunuma meis-ingngunuec, imoc negendimbe. ⁵ Imocac hania yofi, neni ngenearu siduc gombang mehaing, imoc kuhagoc nga Tiri Asugoc amma negen negenseri hafoangoc mekecma mehama ngemmeing, neni yoacsac mi ngemmeing, kpac. Ngenigoc kefing, imohai ngeneac amma areng aning amma meing, ngeni imocac siriha negendae. ⁶ Ngeni kpendzeng homac kpema Anutuac yoac negemma hoanggegec. Hoanggegec Tiri Asungo meefaingunuugoc sogac sogaicoc kecgec. Ngeni ifi amma fakanina modacma kemma Kebuac faka ifingoc modacma kecdae.

⁷ Imocac Makedonia nga Akaia ngicngac negen negensinggoc kecdae, yeni fakangina gombunga ifia hemma imoc ifingoc modacdae. ⁸ Kebuac yoacngo ngenearunac hanahema Makedonia nga Akaia bangecfu desahegec kenu negenggec. Nga ngeni Anutu negensinggegec, yoacsiduc imocngo ifingoc bangec noboc noboc sokoma kenec. Ifi anu neneng ua yenearu torokpema mekengkeng imoc ngeneng meefaigec. ⁹ Neni yenearu kenni yeni yenaoc Tesaronike ngeneac siduc yofi edenunugec, "Pauro ogohoragoc ngenearu hagec ngeni heitaiyunugec. Amma ngeni Anutu kekehagoc nga yoara foragoc yeac wanac areng anggecdeac nemungina hania hania wama Anutuaru kenggec. ¹⁰ Amma yofineng-gac Medaha kurumennunac maudeac tomai kecdae." yeneng siduc ifi anemmegec. Anutungo Medaha Yesu megboriu homecfunac gborima yarec nga yennoc ebicfunac mesinunuu turung kpoukpou nasoya hau komoc kpenide. Ngeni imoc negensinggedae.

2

¹ Tosofocna, neni ngenearu hama kefing, imocngo foragoc anec, imoc ngenaoc negendae. ² Neni Firipi bangecfu warac kecmina yeneng kpendzennu fainunuma nununenere anemmegec. Nga ngenearu hani Tesaronike ngicngac goa yeneng ifingoc homacngoc yombong deendema anemmegec. Ifi anemmegec neni Anutuaru heirima kengeha kpac kecma Anutuac siduc gombang dekperagingemmeing, ngeni imoc negendae.

(Aposoro 16:16-40) ³ Yoac sicsauc mong mi dekperagingemmeing, kpac. Amma ikocfu wiac mong wangepngununideac mi aning. Amma ngac yenigoc sicsauc kecnideac faka mong mi meing. ⁴ Nga Anutungo nenenu naric anecac siduc gombang naric dekperaginide. Ngic yeneng negenggec ngereeudeac

yoac mong mi edengunukecdimbe, kpac. Anutu here heheng mingina, yeng songogoc negennemmeudeac yoacnina dekecdimbe.

⁵ Amma neni dekerecyoac mong mi edengunuing nga kichodung faka mong ifingoc mi aning, kpac. Imoc Anutungo hepucnina anemme, imoc negendae. ⁶ Nga ngic yenearunac kpackuneng menideac mong mi anemme. Amma ngenearunac nga ngic goa yenearunac ifingoc mong mi anemmeande. ⁷ Neni botucnginau Kristoac aposoro kecdimbe, imoc wiac kuneng. Nga sifu memaemema yumea kefing. Nenggac mongngo yengena sabaha namu mima garenggeande, siriha imocacsoc garenggunuing. ⁸ Amma ngenigoc kecma ngeneac heresongotoa negemma hoangngunuma songogoc Anutuac siduc gombung kpoungemmema mong mi merandziing. Nga imocsac kpac, neni ifingoc ngeneac amma kekecnina naric wanideac negening.

⁹ Anutuac siduc gombung edekpou angemmeing, naso imohai ngenigoc kecma dzofinacac ebic mong mi meficgengemmenideac hadzing tofocnac uatoa kpendzenggoc mema kefing, imoc bic negendae. ¹⁰ Negen negensinggoc tosofocna, neni kpetiac nga dindingac amma kopocsiha kpac faka ifia mema ngenigoc kefing, neni imoc hemma negemmagec Anutungo ifingoc hepuc anemmec. ¹¹⁻¹² Ngeni Anutuac eucererenggac kuc nga kibikperagiagoc imohai kecgecdeac yeng heitaingunuec. Ngeni yeac negen negeng nga songo modacgecdeac amma manggacngo yengena nambaracfora meseriyunuma nanggeyunuandae, neni ifi isoc angemmeing.

¹³ Anu ngenearu hama Anutuac yoac dekperagini negemma degec, “Imoc Anutuac yoac, imoc ngicyoac kpac.” Ifi dema yoara hoanggegeg. Imocac amma neneng nasosoc Anutu dangge edekecdimbe. Anutuac yoac deing, yoara imoc fora yombong, imoc negensinggegeg nga imocngo ubaherenginau uaya mekecde. ¹⁴ Tosofocna, Anutuac kpebung Yudaia bangecfu Yesu Kristogoc kpeketahema kecdae, yenearu kpendzeng fingerec, siriha imocngoc ngenearu ifingoc fingeru yeni isoc anggeg. Areng goa ngeneac bangecfunac ebic imoc meficgengemmegeg. Ifi isoc yeneng ifingoc arengfocngina yudangicngac yenearunac ebic meficgegeg. ¹⁵⁻¹⁶ Yenennoc Yesu nga profete yunuhomegeg nga yeneng ifingoc nunukporac anemmegeg. Bangec monnunac ngicngac yeneng komoc kpegecdeac neni Anutuac yoac edeyunuandimbe. Anu yeni imoc mi anggegdeac yudangic yeni uanina kpetarima ngicngac sasawa ngadeyunuandae. Anutungo imoc hemma negenu mi ngereeande, yeni nasosoc kopocsicngina torokpeu torokpe kecdae. Yudangic yeneng ifi anggeg yeng imocac turunga wisic wisickeau yemmeec.

¹⁷ Tosofocna, naso wegenanec nenahafoc kecma sebingosac wangunuing, imoc ubahereninango kpac. Ifiac amma kicmesungina monggoc hennideac homac anemmekecde. ¹⁸ Nocac neni ngenearu monggoc habesonga negensima kefing, fora. Neannaoc ngenearu habadeac naso homac bic tobanggeai. — Nga Satangngo ine sinnina hedzickeu oboholing. ¹⁹ Kebu Yesungo hama ngenemma neneac uaac amma naric deude. Ngeni firanggac kpeteac iranina andae. Neni ifi negensima sogaidimbe. ²⁰ Ngeni neneac dedengerec nga sogac sogainina andae.

3

¹⁻² Anu neni ngeneac negensima ubanina fafic kuneng anu yofi deing,

“Neneng Ateng amau naric tacma tosonina Timoteo sueni kembeso.” Ifi dema sueni haec. Timoteo ye Anutuac ua ngicngo nenigoc momoc kecma Kristoac siduc gombung dekperagikecde. Yeng ngenearu hama negen negensinnu meficngunuma negen negengngina midima meseringunuudeac dema sueni haec. ³ Ebic hania hania ifiangoc ngenearu fingeru ngicngac goa yeneng kengkpe hakpe ambauac nga Anutungo ebic ifia tofohonideac negennemmeec, imoc ngenaoc negendae. ⁴ Ngic yeneng nunukporac anggecde, imoc ngenigoc kecma bic edengunuing. Amma imoc bic fingerec, ngeni imoc negendae. ⁵ Imocac amma ni ifi kecba ubana kuha mau ngeneac negen negensingnginaac siriha negembadeac Timoteo sueba ngenearu haec. Nga uatoa ngenearu meing, imoc faitobang ngicngo tobangngunuu ine fora kpac ambacac.

⁶ Anu Timoteongo ngenearunac dzigenema ubangerec yoac mehama gombungangina yofi edenunudarec, ngeni negen negensingnginagoc kecma heresongogoc hoangemekecdae. Amma ngeni nasosoc neneac negensima ubaefac angkecdae. Amma neni kicmesungina hennideac anemmece, ifi isoc ngeni kicmesunina henggecdeac angemmecece, ifi edenunuec. ⁷ Tosofocnina, neni medac kpedadang nga kpendzeng sasawaac witiu kecmina ngeneac negen negensinggac siducngo neneac herenina meseriec. ⁸ Nga ngeni Kebugoc kpeketahema kekecngina seria kecdaeac amma neni naric kecdimbe. ⁹ Anu neni ngeneac amma Anutunina monggoc nga monggoc dengerenideac negendimbe nga ngeneac amma yeac kicfu songogoc kecma dangge edeni ngereude. ¹⁰ Nga neni kicmesungina hennideac hadzing tofocnac heregoc seriyombonggema numukecdimbe. Nga negen negensingnginau kapainec kpedadanggedae, imoc meficngununideac negendimbe.

¹¹ Anu Mannina Anutu nga Kebunina Yesu yereng sinnina edzacnunumaec neni ngenearu habisina. ¹² Nga heresongogoc hoangngunukecdimbe, ngeneng siriha imocacsoc heresongogoc hoangemema ngicngac tosea goa ifingoc heresongogoc hoangyunuma kecbisia. Ifi kecmagec Kebu Yesu yengenaoc songongina meyadingemmeu torokpeu torokpe amma monggoc yadibeso. ¹³ Ifi anu ye ubaherengina meserikecde amma kpetiac arengfora yenigoc maude, imohai ngeni kpetiac nga kopocsingina kpac kecma Anutu Mannina yeac kicfu nanggecde.

4

¹ Tosofocnina, neni Kebu Yesugoc kpeketahema negen negengngina miacnideac goroyoac yofi torokpema monggoc dedimbe. Anutungo ngenenu ngereudeac ngeni yeac sing modacbisia. Ngeni yofinenggac ifi kecdae nga imocngo botucnginau yadiseri ambeso. ² Neni dederecegyoac Kebu Yesuarunac negemma edengunuing, imoc sasawa negendae. ³ Imoc yofiac, Anutuac negen negeng nga songo yofi fede, ngeni kaisero wama kpetiac yombong ambisia. ⁴ Amma ngicngac tembuc tembuc ngeni kpetiac nga dindingac kecma sebingina gombunga garengemebisia. ⁵ Bangec monnunac ngicngac yeni Anutu mi negemmima sebiugenggac kekec, imoc songotoa negemma modacma kecdae, ngeni ifi isoc mi ambisia. ⁶ Ngeni sebiugenggac songoac amma tosofocngina yeneac engengfongngina yenigoc sero mi ambisia. Kebungo kopocsic ifia negemma turunga yemmeude, neni imocac gorongina seria kpema

bic edenguning. ⁷ Anutungo kpetiac kecnideac kpacnunuec. Sebiac songogoc kecnideac mi edenunuec, kpac. ⁸ Imocac amma yofi ande, ngeneunac mongngo yoac yomoc kpema ngadeheude, ye ngic yoac mi ngadehede, ye ine Anutu kpetiac Asu ngemmeec, yengena yoac kpeude.

⁹ Ngeni heresongogoc hoangemegecdeac Anutungo sing imoc bic edekpou angemmeec. Imocac ngeni negen negensinggoc tosofocngina heresongogoc hoangemegecdeac yoac mong mi obohodaec. Nga neneng yoac imoc monggoc mi ohongemmenide. ¹⁰ Fora, ngeneng tosofocnina Makedonia bangec noboc noboc kpebung hafoangoc kecdae, yeni sasawa heresongogoc hoangyunu kecdae, faka imocngo botucnginau yaditegerudeac negen negengngina midima dedimbe. ¹¹ Nga ngeni yumea kecma uangina garenggegecdeac negen negengngina seria febeso. Warac edenguning, ifi isoc ngenaoc maringinango ua mekecbisia. ¹² Ifi anggec ngic ngadeau kecdae, yeneac kicfu angammengina dindingacngo herengina wingecgec eweheingemmegecdeac nga ngeni wiac monggac naric mi obohogece.

¹³ Ngicngac yeni kurumenggac mi negemma, yeni homecnasou kiac songgong ebiria angandae. Tosofocnina, ngeni yeni isoc ubamangang mi negembisia. Ngeni homegec yenearu noc wiac fingerude, imocac hania negenghomegecdeac songonina ande. ¹⁴ Imoc yofiac, Yesungo homema yarec, imoc forangoc negensinggedimbe. Imocac amma ngicngac yeni Yesu negensinggema bic homegec, Anutungo yeni hesicyunuu Yesugoc hagecde, imoc ifingoc negensinggedimbe. ¹⁵ Ngicngac Kebuac hahanasoyau gbori kecdimbe, nenang ngic homegec, yeni naric mi waraiyemmenide, imoc Kebuac dede mong modacma edengunudimbe. ¹⁶ Kebungo imohai yoac kuhagoc demanu angero yeneac enarangina mong yeac ubaudumeng fingerude. Imohaingoc Anutuac trampet arohoude. Arohomanu Kebu yengenaoc kurumennunac sawau maude. Mau ngicngac Kristogoc kpeketahema homegec, yeneng waraima gborima yacgecde. ¹⁷ Yacgec ngicngac gbori kecdimbe, nenang yenigoc ifingoc hoeng manau kpedzinunuu nenahafoc sawau Kebugoc ewacnide. Ewacma Kebugoc nasoya nasoya kecnide. ¹⁸ Ifi negemma ngeni imocac amma yoac yomocngo denangge angemema meseriemema kecbisia.

5

¹⁻² Tosofocnina, Kebuac nasotoa imocngo hamangecngic yeneng tofocnac haandae, ifi isoc haude. Ngeni ngenaoc imoc bic negenghomedae. Imocac noc nasou me yabung nofu yomoc fingerude, imoc kibiu monggoc naric mi ohongemmenide. ³ Nga ngicngac yeni degecde, "Ruae nga garengagoc kecdimbe." Ifi dekecmagec, naso imohaingoc memangac manganea ebic fingeocyemmeude. Ebic imoc ngac heregoc medac meudeac naso mi negemmanu gadze kiande, ifi isoc bic fingeocyemmeude. Fingeocyemmeu naric mi woragecde.

⁴ Nga tosofocna, hamangecngic hau ngeni kpidohoandae, ifi isoc wenac imohai yeng hau naric mi kpidohogece nocac ngeni kundunnu mi kecdae, kpac. ⁵ Ngeni sasawango wenac nga kperagiaac nambaracfora nga nenang tofocnac me kundunggac areng kpac. ⁶ Imocac goa gau feandae, ifi isoc gau mi febisina, nenang ine ubagbori kecma sebiac songo wadacma garengemebisina. ⁷ Nga gaufefe ngic yeni tofocnac

gau feandae nga doku seria nene yeni tofocnac doku nema ubangina sufuande.

⁸ Anu nenang wenacac arengfora. Imocac amma sebiac songo wadacma garengemebisina. Negen negensing nga heresongogoc hoangemekekec, imocngo marikunina ambeso nga kecma komoc kpenideac negensidimbe, imocngo aieng opocnina anu heima nam-bisina. ⁹ Imoc yofiac, Anutungo desi desi nasoyau manganaac gerea menideac mi denemmeec, Kebunina Yesu Kristongo ebicfunac mesin-unuu komoc kpenide, imoc denemmeec. ¹⁰ Gbori kecdimbe me bic homegec, nenang sasawango yegoc gbori kecnideac yennoc nenangac amma homeec. ¹¹ Imocac amma ngeni yofinenggac demeseri ange-mema meyadiemeandae, ifi isoc monggoc torokpema ambisia.

¹² Tosofocnina, ngeni yofi anggec ngereeuide, ua ngicngac yeneng geneac botucfu uatoa mema kecdae, ngeni yeni negensiyunubisia. Yeni Kebugoc kpeketahema garengngunuma gorongina kpema kecdae. ¹³ Yeni ua mekecdaeac amma heresongotoagoc hoangyunubisia, ngeni imocac negenggec engena ambeso. Amma ngenang botucfu ruaegoc angemekecbisia.

¹⁴ Negen negensinggoc tosofocnina, neni gorongina kpema yofi eden-gunudimbe, ngicngac ua wama sicsauha kecdae, ngeni yeni nono edeyunubisia. Nga ubangina mamea kecdae, ngeni demeseri ayemme-bisia amma ngicngac goa sebiugeng hafei nga kucmama kecdae, ngeni yeni meficyunubisia. Ifi amma modzotitia kpac yumeau ebicngina tofohobisia. ¹⁵ Manganaac turunga kpouemebauac ngeni garengemema kecbisia. Nga ngeni nasosoc ngenang botucfu nga ngicngac sasawa yenigoc faka gombunga anggecdeac uatoa mema kecbisia.

¹⁶ Ngeni nasosoc sogac sogaioc kecbisia. ¹⁷ Amma ngeni tatahoc numuma kecbisia. ¹⁸ Nga ngenearu wiac fingecngemmeude imocac Anutu dangge edebisia. Ngeni Kristogoc kpeketahema ifi angkecgecde, imocngo Anutuac ubasongo ande.

¹⁹ Ngeni Tiri Asuac gerec mi hepistickebisia. ²⁰ Nga ngic profeteyoac edengunugec ngeni imoc meenti memati amma mi ngadehebisia. ²¹ Ngeni ine yoac imoc sasawa hengising amma gombunga mekecbisia. ²² Amma ngeni mangana hania hania imoc hengkpatebisia.

²³ Anutu ye ruae mingina. Yeng kpetiac kekecac faka meyadingem-mema mewakengunuu ongaasungina nga ubaongangina amma sebingina hafoangoc soronga nga kopocsiha kpac femanu Kebunina Yesu Kristo haude. ²⁴ Anutu heitaingunuec, ye yoacdedea modacma uaya mekecma mesiude.

²⁵ Tosofocnina, ngeni neneac ifingoc negensima numuma kecbisia.

²⁶ Ngeni tosofocnina sasawa kpetiac fakau titikococ ayemmema wenangerecnina deyemmebisia. ²⁷ Amma ngeni kibi yomoc negen negensinggoc tosofocnina sasawa osoyemmegec, imoc gombunga garenggecdeac Kebuac kpacfu edengunuduae.

²⁸ Kebunina Yesu Kristoac wosoefacngo ngenigoc febeso.

Paurongo Tesaronike Kpebung Yeneac Ngadekibi Ohoec

¹ Ngicngac Anutu Manninagoc nga Kebunina Yesu Kristogoc kpeketahema kpebung Tesaronike taonnu kecdae, ngeneac kibi Pairo nga Siriwano amma Timoteo neneng faingemmedimbe.

² Anutu Manggac nga Kebu Yesu Kristo, yereng wosoefac angemmema ruae ngemmebesera.

³ Tosofocnina, ngeni tembus tembus sasawango heregoc songo negengemekecdae amma imocngo botucnginau yadiseri ande. Nga ngeneac negen negensingngina homac yadide, imocac neni ngeneac amma nasosoc Anutu dangge edeni ngereeude. ⁴ Ngabafocngina yeneng ngunukporac angemmegec ngeneng kpendzeng kpema negen negensingngina ukugec mi kpeec. Imoc hemma ngeneac negenni engena anec. Imocac amma Anutuac kpebung fekendae, yeni siduc imoc edeyununi ubanina ngereeude.

⁵ Ngeni Anutuac eucererenggac amma kpendzeng kpekecdae. Anutungo kpendzengngina imoc hemma ubea ngereeu ngeni eucererenggac areng dengemeude. Amma yeng sing dindingacfu yoacnina desiude, imocngonoc yeac faka dindingac edzacnunuude. ⁶ Anutu ye faka dindingacac mingina. Imocac ngic kpendzennu faingunukecdae, yeng yeni turunga kpouyemmema kpendzennu faiyunuude. ⁷ Nga ngeni nga neni kpendzenggoc kecdimbe, imocngo kpendzennina menomaneude. Anu Kebu Yesungo angerofora kucnginagoc, yenigoc kurumennunac mama fingectegecgecde, imohai ifi anude. ⁸ Ye gerec borangagoc mama Anutu mi hoanggegec nga Kebunina Yesuac siduc gombung-gac yoara mi tofohoandae, yeni kopocsicnginaac turunga kpouyemmeude. ⁹ Turunga kpouyemmeu imocngo wisic wisickea kpac memanganeyunukefu yeni Kebuac kicfunac nga kuc nga kibikperagiaunac meicyunugecde. ¹⁰ Meicyunugec naso imohaingoc ngicngacfora kpetiac kecdae, yenearu kuc nga kibikperagigoc fekefude. Nga ngicngac sasawango ye negensinggedaeac yeni hemma kpidohoma dengeregecde. Nga ngeni dedekperagiyoac edengununi negensinggegec ac amma imoc ngenearunoc fingerude.

¹¹ Imocac amma ngeneac negensima nasosoc yofi numukecdimbe, Anutungo kpacngunuec, yeng ngenenu ubea ngereebesoo. Nga ngeni ye negensinggema uaac songo meficgema faka gombunga mekecma uangina kucgoc mema mesigegecde. ¹² Ngeni ifi anggec ngicngac yeni ngeneac amma Kebunina Yesu yeac kpara dengerema eweheimigegecde nga yeac amma ngeni ifingoc dengerengunugecde. Imoc Anutunina nga Kebunina Yesu Kristo yereac wosoefacac amma ifi fingerude.

2

¹ Tosofocnina, Kebunina Yesu Kristoac haha naso nga yegoc kecnideac kpeturannunugecde, imocac goroyoac mong edengununi negenggec. ² Ngic goa yeneng Kebuac hahanaso bic haec deandae. Nga goa yeneng neneac enacfu netohoma deandae, "Yoa mong nenearu hadac me kibi

mong nenearu hadac me asu mongngo dedac.” Ngeni yoac ifia negemma kpidohoma dzonong fede fede bic mi ambisia.

³ Mongngo faitobangyoac ifia hania hania edengunuu ngeni yoara mi negembisia. Imoc yofiac, Kebuac sike sike nasu mi hamanu ngicngac yeni singyoac mi hoanggema ubango ngadehegecde. Ifi anggec singyoac kpekpengic mongngo didiu fingectegerude. Anutungo ngade ngic imoc hofeu ukuude. ⁴ Nga yeng ngic negen negeng sasawa kpedarude. Anutu nga nemu nga noc wiac ngicngac yeneng numuyemmeandae, imoc sasawa kpeyemmeude. Ifi amma ye Anutuac womonnu emma ihai tacma yengenaac deude, “Ni anutunoc.” ⁵ Ni ngenigoc kecma imoc bic edengunuai. Ngeni imoc bic nigecongunc gedang. ⁶ Ye yofinenggac fingectegerudeac kpaec fede, ngeni imoc negendae. Imocac amma ye nasoyau hama didiu nanude.

⁷ Anu singyoac kpekpeac negen negeng sufu sufuac faka, imocngo uaya bic mema kecde. Nga mong ye imoc fingerudeac kpaec heima kecde, ye meickegecguc ⁸ singyoac kpekpe ngic didiu fingectegerude. Fingectegecmanu Kebu Yesungo hama enacasuyango memanganu kuckperagiayango meickeu kpac anude. ⁹ Ngic imoc ye Satangngo meficgeu kefude. Ye ngicngac ikoc ayemmeudeac faka kiwa morora mema kuha sasawa edzacyunuma ¹⁰ kopocsicac ikocfaka sasawa imocgoc wangecyunuu hofeac sinnu kemegecde. Yeni yoac fora heregoc mi hoanggegec, imocac amma komoc naric mi kpegecde.

¹¹ Yeni ifi angkecdaeac Anutungo uba mesufuac kuc yenearu faiu ikoc imoc negensinggecde. ¹² Imocac amma ngicngac imoc sasawa yeneng yoac fora mi negensinggema sicsaucac faka songogoc hoanggema kecdae. Ifi kecgec Anutungo kopocsicac turunga kpouyemmeude.

¹³ Kebuac songo areng nga negen negensinggoc tosofocnina, Anutungo ngeni hanahema meisingngunuu Tiri Asuyango kpetiac kekecfu meyadingunuu ngeni yoac fora negensinggegec. Nga ye mengersingunuu komoc kpegecdeac negemma meisingngunc. Imocac amma neni ngeneac negemma nasosoc Anutu dangge edekecni ngereude. ¹⁴ Anu neni siduc gombung edengununi ngeni imoc negemma yoac fora megecdeac Anutungo kpacngunc. Ifi amma ngeni Kebunina Yesu Kristoac kuc nga kibikperagia megecde.

¹⁵ Tosofocnina, imocac amma yofi ande, neneng yoac enacfu nga kibiu edekpou angemmeing, ngeni sing imoc serima namma mekecbisia. ¹⁶⁻¹⁷ Kebunina Yesu Kristo yengenaoc nga Anutu Mannina yeri yoac nga uangina imoc sasawaac manau negen negengngina midima herengina meseribesera. Yerenoc heresongogoc hoannunuma wosoefacngiraac amma ubaherenina nasosoc meserinemmekecdape. Yeri ifi anec nenang kecma wiac gombunga mebesandimbe, ifi negensikecdimbe.

3

¹ Tosofocnina, torokpema yofi deni negenggec, ngeni neneac amma yofi numubisia, neni Kebuac yoac desaheni imoc bic yadima kendaru ngicngac areng goa imoc eweheima megec, ngenearu fingerec, siriha imocngoc ngicngac goa yenearu fingeckembeso. ² Ngicngac homac yeni negen negensingngina kpac, ifi kecdae. Nga Anutungo ngicngac ngabagoc nga manganameme yeneac mariunac mesinunubeso, ngeni imocac ifi numubisia. ³ Nga Kebungo yoacdedea modacma

meseringunuu mangana minginango mi memanganengunuudeac kasingina kpeude. ⁴ Neni Kebuac amma ngenaeac yofi negensinggedimbe, Neni demeseri angememema yoac edengununi ngeni imoc tofohoma kecdae amma kegecde. ⁵ Kecgec Kebungo ubaherengina wangeru Anutuac heresongongo semengunuu Kristo isoc serima kecbisia.

⁶ Tosofocnina, goa yeni oyong kegec sing kpouyemmeing, imoc mi modacgecde. Ngeni ngicngac ifia yeneac hereau kecbisia. Neni imoc Kebunina Yesu Kristoac kpacfu demeseri angememema edengunudimbe.

⁷ Nga neni kefing, siric imocngoc kegecdeac negenni ngereede, ngeni ngenaeac imoc bic negendae. Nga ngenigoc kefing, imohai oyong mong mi kefing, kpac. ⁸ Neni ngenaeac botucfu kecma ngic monggarunac yaka buma kpac eng mema mi nekefing. Neni ine ebic goa ngemmebinggac marininango hadzing tofocnac uatoa kpendzennu mema kefing.

⁹ Neni mitiac uabung menideac naric debing dede nga faka aning, imoc ngeneng hemma modacgecdeac aning. ¹⁰ Nga ngenigoc kefing, imohai singyoac yofi edengunuing, “Ngic mong ye ua meudeac mi ammidu, ye yaka mi nebeso.” ¹¹ Neni ifi dema naso monnu ine siduc mong yofi negening, ngenearunac ngic goa ua mi meme oyong kecma gubekisang amma kpounecyoac dekecdae. ¹² Neni Kebu Yesu Kristoac kpacfu ngic ifia demeseri ayemmema yoac yofi edeyununide, “Ngeni kekecngina meficgegecdeac ngisima kecma ua mekecbisia.”

¹³ Negen negensinggoc tosofocnina, ngeni angammeme gombunga anggecdeac ubango modzotitia kpac kecbisia. ¹⁴ Nga neni yoac kibi yomohai ohongemmedimbe, ngic mongngo yoac imoc mi tofohoudeu ngeni yeac burememema yegoc mi kecbisia. Ifi anggec ye gamekpeu kecbeso. ¹⁵ Amma ngeneng ngic ifia mong ngaba mi ammibisia, kpac. Ye ine tosongina kecdeac goroya kpegec kecbeso.

¹⁶ Kebu ruae mingina ye yengenaoc nasosoc nga sing hania haniau ruae ngemmebeso. Yeng ngenigoc sasawa kecbeso.

¹⁷ Ni Pauro neannaoc marininango wenacngerec ohongemmeduae. Ngicngac sasawango neac marikibi hemma negensinggegecdeac ohoanduae.

¹⁸ Kebunina Yesu Kristoac wosoefacngo ngenigoc fekecbeso.

Paurongo Timoteo Yeac Warackibi Ohoec

¹ Yesu Kristongo kurumenggac sing meficgenemmeec, ye nga memen-gerecna Anutu yereng denenec, ni Pauro Yesu Kristoac aposoro anai. ² Kibi yomoc negen negensinnu medacna Timoteo, geac ohogenduae. Anutu Mannina nga Kebunina Yesu Kristongo wosoefac nga ubaman-gang amma ruaea gembeso.

³ Ni Makedonia prowinsiu kembeso amma yoac yofi edeguai, ge Efeso mi wama imohai ngic goa yenearu kemma dede goa siriha mong mi kpouyemmegecdeac kpetariyemmebesena. ⁴ Yeni nemusiduc nga esangabo keceregec yeneac kisic kpekecdaeac yoacngina engemmama anu Anutuac yoac negensinggecdeac sing waandae. ⁵ Geng ded-erecgeyoac dena foraya yofi fingerude, Anutuac heresongongo uba-herengina mewakeu fagung madzaha kpac negen negengsingngina dindingac anude. ⁶ Goa yeni faka ifia fingerudeac mi negensima yoac sicsauc deandae. ⁷ Amma Anutuac dedeseriyoac edekpou anggecdeac homac ayemmeande. Yeni yenaoc yoac serima deandae, imocac hania mi negentegecdae.

⁸ Mongngo dedeseriyoac sing dindingacfu mekefudeu imocngo fora gombunga meficgemiude. ⁹ Ge yofi negembesena, dedeseriyoac imoc ngic dindingac kecdae, yeneac negemma mi faifaia. Imoc ine areng yofia yeneac amma faifaia, ngicngac singyoac ngadehema ihoc bahoc amma Anutu ngadehema kecdae. Yeni kopocsic meficgema kpetiac kekec mi negensima bangecac wiacac songongina anude. Yeni nonggo mangfocngina yunukpebuc amma ngicngac yunuhomeandae. ¹⁰ Amma yeni kaisero nga ngicngo ngicfu sero ua meandae. Yeni ngicngac hamangec meyunuandae amma wanacngicngac bummeyunuma mong-goc sueyunuandae. Amma yeni ine Anutuac kicfu yoac deserima ikocyoac dema ngicngac botucnginau ikocyoac deandae. Nga negen negeng dindingac kpoungemmeing, imoc ngicngac goa kpeandae. Dedeseriyoac imoc ngicngac ifia yeneac negemma faifaia fede. ¹¹ Anutu ye kenec mingina ye kuc nga kibikperagiagoc. Yeng siduc gombung nenu uaya modacma mekecduae nga dedeseri kpekpe areng yeni imoc ifingoc kpeandae.

¹² Kebunina Yesu Kristongo neac negenu ngereeu uayau naric fainue-cac negemma kuc nengkecde, yeac dangge dekecduae. ¹³ Amma ni warac ye demanganema ngaba ammima habufora yunukporac ayem-mekecma yarengic anai. Nga yeng sifu wosoefac anenec. Nocac ni faka fora mi negentegecma Yesu mi negensinggema sicsauc kefai. ¹⁴ Ifi kecbare Kebuninaac wosoefac nga heresongotoa yombong, imoc negen negensinggoc Yesu Kristoarunac nearu haec. ¹⁵ Yesu Kristongo bangecfu kopocsicmeme mengerenunuude nga komoc kpenideac maec. Yoac imoc seria nga fora amma ngicngac sasawango imoc negemma hoanggegec ngereeu. Ni kopocsimeme sasawa feracyunuma ngic mangana yombong anai. ¹⁶ Ifi kecbare, ye modzotitia kpac fakaya imoc didiu fingectegerudeac wosoefaha kpenenec. Ifi anenu ngic yeneng

negensinggema kekecseri megecdeac sosoha amma waraiyemmeai. ¹⁷Ngictau wisic wisickea nga home homea kpac nga mi hengena ye mocgungo Anutu kecde. Ye eweheimima yeac dedengerec nga dedengerec fekengkebeso, imoc fora.

¹⁸Medacna Timoteo, ngabafocnina yenigoc dzikac gombunga kpekechesena. Ifi annadeac profete yoac gearu degec negennec. Imoc modacnadeac edeguduae. ¹⁹Ge negen negensinggoc kecma herenegen negengga garenggena kpetiac febeso. Ngic goa yeni kekec kpetiac imoc wama negen negensingnina ukugec kpeu manganegec. ²⁰Nga yeneacunac Himenaio nga Aresande, yeri Satangngo metingyuruudeac yeac mariu faiyuruai. Faiyuruaiac yeri Anutuac kpac monggoc mi denggaringgecede.

2

¹Nenang ngicngac sasawa meficynunideac yeneac amma numuma Anutu dangge edebisina. Imoc ua engena ande, imocac yoac seria deduae. ²Ngicngac yumea nga ruaegoc kecma Anutu eweheimima faka dindingac angkecdae, yeneac kekec gombunga. Nga ifi kec-nideac ngictau nga enara tatacfu takecdae, yeneac amma numubisina. ³Nunununina ifia imoc gombunga, imoc Anutu memengerecninango negenu ngereeude. ⁴Amma yeng ngicngac sasawa yeni komoc kpema yoara fora negentegecgecdeac ammikecde. ⁵Imoc yofiac, Anutu mocgungo kecde amma Anutu nga ngicngac botucninau hengisingngic mocgu kecde, ngic imoc kpara Yesu Kristo. ⁶Ye yengenaoc ngicngac sasawa donina meudeac kekeha waec. Yoac imocac nasoya hau dekperagiug negenggec. ⁷Ni yoac imoc dekperagibadeac Anutu yengenaoc meisinnuma aposoro fainuec. Fainuu yeac yoac negensinggema bangec monnunac ngicngac, yeni yoac fora edekpou ayemmeai. Imoc fora yombong, ikoc mi anduae.

⁸Neac negen negeng nga songo yofi anu ngic ngeneac deduae, ngic guruama noboc noboc kecdae, ngeni ngaba nga deendema yoacngina wama maringina kpetiac miacma numubisia. ⁹Ni ifingoc ngac ngeneac yofi deduae, ngac ngeni memaemema wamba isinggema gombunga nga sirihau heibisia. Amma ngeni kibikereng meficgegecdeac kubu buma kuneng mi heibisia me orucdzongina mi mudzebisia. Nga ngeni wiac hania hania golngo memea mi faima wamba buma kuneng mi heibisia. ¹⁰Ngac mong ye faka gombunga mekecma Anutu eweheihei ammiande, faka imocngo kibikerengngina ambeso. ¹¹Amma ngac ngeni faka yumea amma kpoukpou yoac negemma enac tofoc tofoho andacbisia. ¹²Nga ngac yeneng edekpou angang me ngic yeneac enara anggecdeac mi negenduae. Ngac ngeni dekpeborong wama yumea kecbisia. ¹³Anutungo hanahema Adang meficgema Ewa ngadeau meec. ¹⁴Mangana minginango Adang faitobannu mi faiec. Ye ine ngac faitobannu faiu makpema singyoac kpeec. ¹⁵Ngac mong ye Yesu negensinggema kpetiac kecma ngicngac heresongogoc hoangyunukecma kekeha isinggeudeu ye sabac memeaac amma komoc kpeude.*

* 2:15: Pauro ye nocwiac negensima yoac yomoc ohoec, mitiac negen negengngic yeni imocac uba mocgu mi andae.

3

¹ Ngic mong ye kpebung yeneac enara ua mebeso ammideu ye negen negenga gombunga, yoc imoc seria nga fora yombong. ² Nga kpebung-gac enara ye dindingac kecma ngac mocgusac yeac ngic ambeso. Amma ye kekeha nomana ambeso. Ye negen negentegecgoc yoc dema kekec siriha kecma ngicngac amayau heitaiyunubeso. Amma kpoukpou ua imocac siric negembeso. ³ Ye waing doku nema ubasufu ngic mi kecbeso amma ye herebungic kecdeu mi ngereeude. Ye ngic yumea amma ru-aegoc kecbeso nga hiedzoac songou negen negenga mi febeso. ⁴ Ye yengena enemmedacfora gombunga garengyunubeso amma yengena nambaracfora yoara tofohoma eweheihei ammigecdeac garengyunubeso. ⁵ Imoc yofiac, ngic mong ye enemmedacfora garengyunuudeac sing mi negendeu yeng Anutuac kpebung garengyunuudeac sing siriha ifingoc mi negenude. ⁶ Enarangina ye ubamereng gboriango mi ambeso. Mangana mingina ye sebiengenggac amma yoacfu makpeec ye ifi isoc makpebacac. ⁷ Amma ngicngac yeneac kicfu game meficgebacac nga mangana minginaac botacfu mendanggebacac ngicngac ngadeau kecdae, yeneng ifingoc eweheimigec ngereebeso.

⁸ Kpebunggac enac tofoc tofoho ngic yeneng siriha imocngoc faka nga angammemengina siriha ambisia. Yeni nedzaranggina yohockang mekecdae mi ngereeude amma waing dokuac songotoa negenggedeu mi ngereeude amma hiedzo megecdeac kichodungoc mi kecbisia. ⁹ Yeni ine here negen negengngina kpetiacgoc kecma negen negensinggac yoc keme kemea mekecbisia. ¹⁰ Ngic kpebunggac enac tofoc tofoho ngic ambeso ayemmede, ngeni yeneac haniangina hengising anggec nga ebicngina kpac anuguc kpebunnu enac tofoc tofoho ua naric mebisia. ¹¹ Amma kpebunggac enac tofoc tofoho ngac yeni ifingoc faka nga angammeme siriha mekecbisia. Yeni ngic me ngac monggac ngadeyoac degecde, imoc mi ngereeude. Kekecngina imoc nomana ambeso. Amma yeni dewa mong mi ambisia. ¹² Nga kpebunggac enac tofoc tofoho ngic ye ngac mocgusacac ngic kecbeso. Ye yengena enemmedacfora nga goa yegoc kecdae, imoc gombunga garengyunubeso. ¹³ Imoc yofiac, kpebunggac enac tofoc tofoho ngic ua gombunga mekecgec kpebung yeneng eweheihei ayemmegec, yeni Yesu Kristo negensinggema serima nanggecde.

¹⁴ Ni kibi yomoc ohogemma geac negensima gearu bic habadeac anende. ¹⁵ Nga uango dzegenuu bic mi habade isoc kpebunnu yeni sing dafiu kecbisia, imoc negembesena, imocac amma kibi yomoc ohoduae. Kpebung yeni Anutu kekehagoc, yeac ama nga yoac foraac karu amma wotung seria. ¹⁶ Negen negensinninaac hania imoc sufu sufuyau feec:

Ye kuneng nga engena yombong, imoc fora.

Ye sebiu fingectegerec nga Asungo haniaya dindingac imoc nonongkac mekperagiec.

Angero yeneng ye henggec.

Ngicngac yeni yeac siduc bangec monnunac ngicngac, yenearu dekperagigec bangec noboc noboc kenu negensinggec.

Ye Anutuac kuc nga kibikperagiau monggoc meemma ihai kecde.

4

¹ Naso wisic wisickeau ngic goa yeneng negen negensinggina ukugec kpeu, yeni hadehade yeneac kpoukpouyoac negenggec asu hania hania yeneng dekerec ayemmema ikocfu wangecyunugecde. Tiri Asungo imocac yoac didiu dekecde. ² Anu ikocngic herenegen negengngina dzadzu kpekpea, yeneng ngicngac dekerec ayemmema ikocfu wangecyunuma ³ ngac megecdeac kpaie heiyemmema yakasege anggecdeac dederecge ayemmegecde. Anu ngicngac yeni Anutuac yoac fora negemma Yesu negensinggema kecdae, yeni yakangina ubangerecgcoc megecdeacnoc Anutungo yakangina meficgeyemmeec nga yeni imoc sege anggecdeac ikocfu deandae. ⁴ Anutungo wiac deu fingeceadec, imoc sasawa gombunga. Nga wiac imoc ubangerecgcoc mema mekecni, imoc neneacsoc ande. ⁵ Imoc Anutuac yoac nga nunumungo meu kpetiac anude.

⁶ Ge tosofocnina yoac yomoc edekpou ayemmenadeu Yesu Kristoac kingangkpekpe gombunga annade. Kingang kpekpe ifia kecnadeu, negen negensinggac yoac kpougenggec modacnec, imocngo negen negengga meseriude. ⁷ Ge bangecac siduc hania hania ngadehema geangga kekecfu Anutuac faka nga sing imoc meseribesena. ⁸ Ngic ariac ambesonga sebingina meefaiandae, imocngo memefiha efeanec-sac ande. Ngicngac yeni Anutuac faka nga sing meseriandae, imocngo kekecngina hafoa meficgeude, imoc yagucac kekec meseride nga kekec ngade haude imoc ifingoc meseriude, Anutungo ifi denemmeec. ⁹ Yoac imoc fora, ubanina ihai naric faini feu negensinggenide. ¹⁰ Anutu kekehagoc, yearu kpeketahema kecdimbe, yeng ngicngac sasawa yeneac memengerecnina ande nga ye negensinggedae, yeneac yombonnoc. Imocac amma uatoa kpendzenggcoc mema kecdimbe. ¹¹ Nga ngicngac yeni yoac imoc modacgecdeac seria edekpou ayemmebesena.

¹² Ge medacgboasing kecnecac mongngo geac negenggec mamea mi ambeso. Nga fakaga kpetiac nga dedega amma angammemega nga negen negensingga amma ngicngac heresongogoc hoangyuanannec, yeneng fakaga imoc hemma modacbisia. ¹³ Anu ngicngac yenuigoc mitik-ibi osonegeng amma ubaherengina midima edekpou ayemmekecmana habade. ¹⁴ Nga enara yeneng maringina witigau faima profeteyoac degec Tiri Asuac wosoefacac kuc mong menec, kuc imocgoc ua mekecna mi nomanebeseno. ¹⁵ Nga ngicngac yeni yadiseri annec, imoc henggecdeac negen negengga uagau faina seriangoc feu imoc modacma mekecbesena. ¹⁶ Mekecma geangga garengemema yoac edekpou ayemmekecne, imoc ifingoc garenggebesena. Ifi annadeu ge nga ngicngac yoacga negengandae, ngeni ngenahafoc komoc kpegecde.

5

¹ Ge ngic yada mong yoac edebesonga dema kucgoc nga gereagoc mi ammima ubea midima mangga yoac edeannec, ifi isoc yoac edebesena. Nga medacgboasing yeni dacmunafocga yeneac ubangina midima angannec, ifi isoc ayemmebesena. ² Amma ngac yada yeni nonggogaac angannec, siriha imocngoc ayemmebesena nga naroang yeni naingfocga yeneac angannec, siriha imocngoc herega kpetiac femanu ayemmebesena.

³ Ngac hodzec memeficngina kpac kecdae, kpebung ngeneng yeni eweheihei ayemmema meficyemmebisia. ⁴ Anu ngac hodzec mong ye nambaracforagoc me esaforagoc kefudeu yenaoc ine warac warac

hodzecngina henggareng ammigeceac ua mebisia. Yeneng ifi amma nonggo mangfocnginaac turung kpouyemmebisia. Faka imocngo Anutuac kicfu ngereuede. ⁵ Nga ngac hodzec mongngo memefiha kpac tembuha kecma Anutungo meficmiudeac negenserima hadzing tofocnac numukefude. ⁶ Anu ngac hodzec mong sebiac songo modacande, ye ine sebiugengsac kecde nga ubahereugeng ine homemea kecde. ⁷ Ngac hodzec yeneac yoac imoc ngicngac seriangoc edeyununadeu yeneac ubakpekpe naric mi fingerude. ⁸ Ngic mong ye sactosofora yenenggareng mi angande nga yengena nonggo mang nga dacmunafora ifingoc mi garengyunuudeu ye negen negensinga bic wama faka mangana amma bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeni feracyunuma faka mangana anude.

⁹ Anu ngac hodzec mong ye kifaya 60 bic ferahema ngic mocguac ngac kefec, yeac kpacsac ngac hodzec yeneac kibiu arenggebesonga. ¹⁰ Amma angammemea gombunga feec nga fede, imoc ngicngac sasawango bic hennegeng angkegcec. Imoc yofi, ye nambaracfora gombunga yenenggareng angkefec nga ngicngac edoc bedoc ayemmekefec amma ngicngac kpetiac haningina dzuacyemmekefec. Ye ngicngac ebicfu kegcec meseriyunukefec amma ngicngac meficyunuudeac naso mong mi ukukefec.

¹¹ Ngac hodzec afo engeng kecdaengoc ge yeneac kpac areng imohai mi ohobesena. Yeni Kristoac modzongina tiu ngicac songo monggoc negemma ngicfu kembeso anggecde. ¹² Yeni warac yoac dzegegec, imoc wama yoacfu makpema ebic meficgegecde. ¹³ Amma yeni oyong kecma amayuguc kengkegecde. Nga imocsac kpac, yeni ifingoc yoac gubekisang amma kpounec nga yoac goa yeneac wiac me dedeacsoc mi ammanu imoc sifu degecde. ¹⁴ Imocac amma ngac hodzec afo engeng kecdaengoc yeneac negemma areng yofi faiba modacbisia. Yeneng ngic monggoc mema sabac meficgema amangina garenggebisia. Yeni ifi anggec ngabafocnina kecdae, yeneng yoac mangana deyemmegecdeac sing naric mi meficgegecde.

¹⁵ Ngac hodzec goa yeni sing bic segema Satang modacgec. ¹⁶ Nga negen negensinggoc ngac kecdae, yeneac amau ngac hodzec goa kecdae yeneng heimefic ayemmegec kpebung yenearu ebic mi fingeCBSO. Kpebung ngeneng ngac hodzec makpekpea memeficngina kpac yombong kecdae, yeni ine heimefic ayemmebisia.

¹⁷ Ngic enara habu gombunga ngenenggareng angemmemma uangina meandae, yeni ewehihehi ayemmema uaac bung yemmebesonga. Yeni yoac dekperagima edekpou angemmemma uatoa mema kecdae, yeneacnoc negensibisia. ¹⁸ Mitikibingo imocac yofi dede, “Burumakango wit sebera kpetiudeac uatoa mema wit witiau tima yerecgeande, imocac dumbenga mi dzegebesena.” *(Dedeseri 25:4)*

nga

“Uangic yeni uanganango uabungngina meficgebeso, imocngo ngereuede.” *(Ruka 10:7)*

¹⁹ Amma mongngo ngic enara mong yoacfu faibesonga negenudeu, ngeni yoac imoc hepua kpac mi negembisia. Ngic yohockang me harebecngo yoac imocac hepuc angemegec, imohai yoac imoc negembisia. ²⁰ Yeni ngicngac yeneac kicfu kopocsic meficgegecdeu, geng

ifingoc ngicngac yeneac kicfu demeting seria ayemmena ngicngac tosea yeni ifi hemma yenaoc kekecngina isinggegede. ²¹ Anu ni Anutu nga Yesu Kristo amma angero meisingyunuyunuya, yeneac kicfu yoac imoc modacnadeac seria edeguduae. Ge ifingoc negeung yoac mi debesena me monde monde mi ambesena. ²² Nga mariga ngicngac yeneac witiu bic faima mi kenecyunubesena. Ngicngac yeneac kopocsicfu mi torokpebesena. Ge kpetiac kechesena. ²³ Herekiki nga hafei homac anggengande, imocac doku tehcsac mi nebesena. Ge ine heregaac amma waing kapianec ifingoc nebesena.

²⁴ Ngic goa yeneac kopocsic didiu bic fede, yeni yoacfu bic enggede. Nga goa yeneac kopocsic sufufufu fede, yeni yoacfu ngade enggedengoc. ²⁵ Ifi isocngoc angammeme gombunga goa yaguc didiu fede. Nga angammeme gombunga goa yaguc didiu mi fede, imoc kecma sufufufu naric mi feude.

6

¹ Mong ye wanac arenggac tofo bageau kecdaengo mingingfocngina ewehelhei ayemmegec ngereeuide. Ifi anggec ngicngac yoac kpouyem-meing nga Anutuac kpac, imoc naric mi demanganegede. ² Nga wanac areng goa yeneac mingingfocngina negen negensinggoc kecdae. Yeni negen negensinggoc tosofocnina andae, ifi dema negengyemmegec mamea mi ambeso. Yeni ine wanac arenggac siricfu songogoc torokpema mingingfocngina monggoc yombong kingang kpoyemmebisia. Yeni wanac areng yenigoc Yesu negensinggema heresongogoc hoangemema kecdae. Yofinenggac mingingfocngina siricngina ifia kecdaeac, wanac arenggo yeneac amma ua gombunga yenearu mebisia. Ge faka imoc kpouyemmema herengina midibesena.

³ Ngic mong ye netohoma sing mong kpoungemmema Kebunina Yesu Kristoac yoara dindingac wama Anutuac faka nga sing kpoungemming, imoc ngadeheande, ⁴ ngic ifia ye hereau sebiengeng fede amma ye wiac mong mi negende. Yeac songo ine manganagoc kekec nga ngic yenigoc nesisic yoac nga negen negeng hania hania deande, faka ifia keracmangang nga ngabasiric amma yoac mangana nga negeung meficgeude. ⁵ Ngicngac ifia yeni negen negengngina fonggou ngaba wisic wisickea kpac angemeandae. Yoac fora imoc ubanginaunac bic meic meickea, monggoc mi fede. Yeni dzofinac meficgegedeacsac Anutuac faka nga sing modacbesonga negensidae.

⁶ Fora, mong ye dewaidzoha kpac ruaegoc kecma Anutuac faka nga sing modackecde, yeng sing imohai wiac gombunga homac meficgeude. ⁷ Ni foracngoc deduae, bangectoa bangec yomohai entegeng fingering. Nga bangectoa bangec yomoc wama kembesonga dema ifingoc entegeng kennide. ⁸ Semeng nga wambanina soha fenemmeudeu ruaegoc dewaidzoha kpac yumia kecbisina.

⁹ Ngicngac dzofinactogoc anggedeac negengareng angandae, yeni faitobannu kecma mangana minginaac botacfu emma sebiac songo modacma kapa faka amma kekecngina memanganegede. Faka ifiango memanganeyunuu kpac anggede. ¹⁰ Imoc yofiac, hiedzoac songo negen negeng, imocngo mangana sasawaac hania. Ngicngac goa yeni hiedzoac songo kuneng mekecdae, imocngo negen negensingnginau wangecyunuu kemma hereebic kuneng meficgemyemmeude.

¹¹ Anutuac ngic, ge faka imoc hemma ngadehema woramibesena. Kekec dindingac modacma Anutuac faka nga sing kekecgau seriudeac mamangkima Yesu negensinggema Anutu nga ngicngac heresongogoc hoangyunuma modzotitia kpac kecma kekec yumea mekecbesena. ¹² Negen negensinnu magubacac dzikac gombunga kpema nedzibesena. Amma uatoa mema nedzima kekecsериu hasikenade. Imoc menadeac Anutungo kpacguec. Amma sing gombunga imoc modacheso annec, imoc warac ngicngac yeneac kicfu deficgena hepuc anggenggec.

¹³ Anu Anutungo wiac sasawa kekecnginagoc faiec nga Yesu Kristo yeng Pontio Piratoac kicfu haniaya gombunga deficgeec, yereng hepucna anec yofi edeguduae, ¹⁴ dederecgeyoac negennec, imoc modacma goctopoha nga kopocsiha kpac, imoc mekecmana Kebunina Yesu Kristoac hahasasoya fingectegebessande. ¹⁵ Nga Anutu yengenaoc nasoya negende, imoc fingecbesande. Anutu ye kenehagoc ye tembuha Kuctoa mingina nga yeng ngictau yeneac Ngictau nga kebu yeneac Kebu. ¹⁶ Ye mocungo dzonggo dzongoya kpac nga kperagia manau kecede. Nga kperagi imocac manau ngic mongngo naric mi enude, kpac. Amma kperagi imoc mongngo mi henec nga naric mi henude. Kuha nga eweheihei yearu feecngo fede nga nasoya kpac fekengkecbessande. Imoc fora.

¹⁷ Ngicngac naso yomohai dzofinactoanginagoc kecdac, yeni sebiengeng mi anggecteac nonoseria edeyunubesena. Dzofinac imocngo tinanannina seria kpac. Anutungo wiacnina hania hania songogoc mekecnideac meficgenemmekecede, yeng tinanangngina ambeso, imoc edeyunubesena. ¹⁸ Yeni ua gombunga mekecmagec angammemengina gombungango hiedzotoangina ambeso. Amma yeni wosoefac amma iwaingina mekecdac, imoc medereyemmema kecegecede demeseri amma edeyunubesena. ¹⁹ Yeni ifi mekecma kekecngina ngade haude, imohai dzofinacngina tohong kpema tatic gombunga mengeregecede. Mengerema kekec forau hasikebesandae.

²⁰ O, Timoteo, Anutungo wiac garenggenadeac genec, imoc gombunga garenggekecbesena. Amma bangecac siduc nga yoac sicsauha hania hania, imohacnac wadzahemima worabesena. Ngic goa yofi deandae, “Neni yoac negen negengtegehagoc mekecdimbe.” nga yoacngina imocngo yoac kpekpe ande. Ge imoc negemma ngadehebesena. ²¹ Anu ngic goa yeneng negen negentegec imohai kpeketahema negen negensinggac sing segegec.

Anutuac danggunucngo ngenigoc febeso.

Paurongo Timoteo Yeac Ngadekibi Ohoec

¹ Ni Pauro Anutungo negennenu Yesu Kristoac aposoro anai. Nga Yesu Kristoaru kpeketahema yearunac kekec naric menide, yoac dedzege imoc dekperagiyemmedeac suenuac. ² Timoteo medacna, ni heresongogoc hoangguma kibi yomoc gearu faiduae. Anutu Manggac nga Kebunina Yesu Kristoac danggunuc nga wosoefac amma ruaengo gearu febeso.

³ Esangabofocna yeni Anutu eweheimigec, ifi isocngoc herenegen negenna kpetiacgoc kecima eweheimima dangge deduae. Ifi dema hadzing tofocnac numuma imohai ge negensiguma kecduae. ⁴ Kickumaga mau henai, imoc negensiba herenango geac ammiu monggoc gembadeac anende. Amma gemma sogac sogai hafoangoc meficgebadeac negensiduae. ⁵ Negen negensingga hafoa fede, imocac negensiba ubana ngereede. Negen negensing imocnoc warac ataga Roisi nga nonggoga Eunike, yerearu feec. Negen negensing imocnoc yofinenggac gearu fede, imoc negengyombonggeduae.

⁶ Imocac amma yofi edeguduae, ni warac marina witigau faibare Anutungo wosoefahaac amma kuc mong genec, imoc monggoc heigereenadeac negensigenduae. ⁷ Imoc yofiac, Anutungo Asu nemmeec, imocngo kucmama mi meficgenemmeude, kpac. Yeng kucgoc kecnideac nga heresongogoc hoangyununideac amma tembuc tembuc gombunga garengemenideac faka meficgenemmeude. ⁸ Imocac ge gamea kpac kecima Kebuac yoacsiduc dekperagibesena. Nga yeac amma witicamau tacduaeac negenna gameagoc mi ambeso. Ge ifingoc Anutuac kucfu siduc gombungac amma ni isoc kpendzeng kpebesena.

⁹ Nga komoc kpenideac negemma ebicfunac mesinunuma kpetiac kecnideac Anutungo kpacnunuec. Nenang faka gombunga aninggac ifi mi anec, kpac. Ye yengenaoc arenga negenu feec, imoc bicngoc yombong bangec nga kurumeng mi fingecmaec Yesu Kristoac gombungac amma wosoefac anemmeec. ¹⁰ Ifi femanu yagucnoc memengerecna Yesu Kristongo hau Anutuac wosoefac areng imoc fingectegerec. Fingectegeru yeng homec meickema kekec dzonggo dzonggoya kpac, imoc kperagiau mehau hening. Yeng siduc gombung nemmeu kekecseriac faka hentegering.

¹¹ Nga ni siduc gombung imoc dekperagima ngicngac kpouyemmebadeac imocac aposoro denenec. ¹² Imocacnoc kukusisic witiau kecduae. Imoc yofiac, ni ngic negensinggema kecduae, ye negemmiduaeac game naric mi nuude. Nga negen negensina seria yofi fede. Ye kuhagocngo wiacna yearu faiai fede, yeng imoc garenggekecmanu nasoya haude. ¹³ Ni sirihau Anutuac yoac ngicngac kpouyemmeanduae, geanggaoc imoc negenec nga imocac sirihangoc edekpou ayemmebesena. Nga Yesu Kristogoc kpeketahema negen negensing nga heresongogoc kecima Anutuac yoac imoc hoanggema modacbesena. ¹⁴ Tiri Asu nenang hereu kecdc, yeng nonggo tacgemmanu Anutungo wiac gombunga mekecnadeac genec, imoc garengena febeso.

¹⁵ Ngic Asia prowinsiu kecdae, yeni sasawango ni bic wanugec, imoc negennec. Figero nga Hemogene yeri ifingoc wanuoc. ¹⁶⁻¹⁷ Nga witi-camau tacbare Onesiforongo Roma hama serima hofocnuecma mefic-nuec. Amma ye Roma ngicngac yeneac game mi kpeu naso homac ubangerec meficgenenec. Imocac Kebungo Onesiforo nga arengfora wosoefac ayemmebeso. ¹⁸ Imocac Kebungo negemmanu nasotoayau wosoefac meficgemibeso. Anu Efeso taonnu warac kecbare yeng sebina garenggema ua kuneng yombong meec, imoc geanggaoc hemma bic negennec.

2

¹ Medacna, Yesu Kristoac danggunucngo meseriguu kucgoc kecbesena. ² Ge nga ngicngac homac ngeni ngenahafoc yoacna negenggec. Yoac imoc ngic sing mi segeandae, yeneac mariu faina yeneng mitiu yadima ngicngac tosea torokpema edekpou ayemgegede. ³ Anu Yesu Kristoac wasaingic gombunga amma kpendzengoc kecma modzotiti mi ambesena. ⁴ Wasaingic ua mekecdae, yeni ngadeau ua hania hania fede, imoc mong mi megede, kpac. Yeni enarafocnginagoc yoac dedzege anggec, yeneac enac modacma ua mekegede. ⁵ Nga ngic mong ye ariacfu nedzima ariacac singyoac segeude, ye firanggac ira naric mi meude. ⁶ Nga ngic mong ye seserigoc ua heihomec angkecde, yeng hanahema semengfora mebeso, imoc ngereude. ⁷ Ni yoac deduaemoc, imoc negen negenggau faima mekecna. Nga Kebungo wiac sasawa negengecnaeac meficgegenude.

⁸ Yesu Kristo, Dawidiac fingeceaheunac, ye homecfunac yarec, yeac negensima kecbesena. Yeac siduc gombunnoc dekperagiyemkecduae. ⁹ Ni imoc dekperagikecduae, imocac amma kpendzeng kpema mekecbare ngic yeneng godzungic witicamau faiandae, ifi isoc witicamau fainugec. Nga Anutuac yoacngo witihaogoc mi ande, kpac. ¹⁰ Yesu Kristongo meisingfora ebicfunac mesiyunuu yeneng ifingoc komoc kpema kekecseriac kibikperagia megedeac ni kpendzeng sasawa naric kpema serima namma imoc tofohoduae.

¹¹ Yoac fora nga seria mong yofi fede:

Yegoc homeinnu yegoc nenahafoc ifingoc kecnide. ¹² Amma serima kecma ebic tofohonideu yegoc ngictau kecnide.

Nga ye ngadehenideu ine yeng ifingoc ngadenunuude. ¹³ Amma dedeserinina wama mi modacnideu yeng sifu dedeseria modacmangoc kefude, nocac ye monde mondea kpac.

¹⁴ Ge yoac ohodua, imoc kpebung heighboriyemmena. Nga yeni yoac goa negemma yoacngina engemmama ambacac goroyoac imoc seri-angoc Anutuac kicfu edeyununa. Yoac engemmamagoc dede, imoc memefiha kpac. Ngicngac yeneng imoc negenggec yoac imocngo homac yombong memanganeyunuude. ¹⁵ Anutuac hehenu ngereudeac seserigoc kecma uaga mebesena. Amma yoac fora gbomea tongganang dena gamengo ua ngic geac witiu mi embeso. ¹⁶ Nga ngicngac bangecac siduc nga yoac sicsauha deandae, imocac araing kecbesena. Ngicngac yoac ifia degec imocngo wangecyunuu Anutu ngadehema hereau torokpeu torokpe kenggede. ¹⁷ Amma yeni yoacngina deyadigec imocngo kubec seria isoc monggoc yadi kenude. Himenaio nga Fireto yeri ngic ifia yeneacunac. ¹⁸ Yereng yoac fora wama sing segema deandape,

“Homecfunac gborima yacyac, imoc bic fingerec.” ifi dema ngicngac goa yeneac negen negensingnina memanganeece.

¹⁹ Anu Anutungo wotung seria faiu kemeec nande, imoc goroc goroc naric mi anude. Imohai yoac yofi oho ohoya fede,

“Kebungo ngicngacfora negengyunuude.” *(Bangec kisiu 16:5 Septuagintaunac)*

Nga mong yofi,

“Ngcngac Kebuac kpac kpacandae, yeni faka nga angammeme kopoc-sigoc, imoc sasawa wama araing kecbisia.”

²⁰ Anu ama kunennu enangtapa siriha hania hania fekende. Goa gol me siriwango memea nga goa ic me gbakingo memea. Nga enangtapa goa imoc uangina kuneng ande nga goa ine uangina seuhagoc ande.

²¹ Nga ngic mong ye yengena wiac seuhagoc imohacnac dzuacemeude, yeng enangtapa uaya kuneng, ifi isoc. Ye kpetiac amma minginaac amau efaima namma ua gombunga meudeac siriha imocacsoc ande.

²² Bangecfu sebiac songo sebigbori yenearu feande, imohacnac worama hereau kecbesena. Ngic goa yeni herengina kongaha mekecma Kebuac kpac kpacandae, yenigoc seseri ua mema sing dindingac modacma negen negensinggoc kecma ngicngac heresongogoc hoangyunuma ruaegoc kecbesena.

²³ Ge yoac sicsauha nga memefiha kpac, imoc hemma wabesena. Faka imocngonoc ngaba meficgeu ewekpekpe fingerude.

²⁴ Kebuac wanacngicngo eaceasigoc mi kecbeso. Ye ngicngac sasawa yenigoc yumea kecma kpoukpou uaac titiha negemma modzotitia kpac kecbeso.

²⁵⁻²⁶ Nga ngic goa yeni mangana minginaac botacfu tacma yeac negen negeng songo modacandae, yeni Kebuac wanacngic yeac yoac kpeandae, ifi ammagec yeng yenigoc yumeau kecma dederecgeyoac edekpou ayemmebeso. Ayemmeu Anutungo ubangina merenggecdeac kuc yemmeu gedang yeni ubangina ireckeu yoac fora negenghomema mangana minginaac botacfunac fotockema woragecde.

3

¹ Naso wisic wisickeau ebic hania hania fingecebesande, imoc negenna febeso. ² Ngicngac yeni imohai yenangngac songo nga hiedzoac songo homac negenggecde. Yeni yenang wiacac negenggec engena anu sebiengngoc kecma tenicfagoc amma nonggo mangfocnginaac yoac kpegecde.

Nga ngicngac wiac yemmegecde, yeneac ubangerec mong mi negenggecde. Amma mitiu kecec yenearu mi feude.

³ Nga yeni ngicngac tosofocngina heresongogoc mi hoangyunugecde amma ngicngac yeneac kopocsic wawa mi anggecde. Yeni enacfu faifai amma angammemengina mi garenggema ubagori faka mekecma faka gombunga ubango wagecde.

⁴ Yeni kererengunuma angammemengina sicsauc anggecde amma sebingina meenggecde. Bangec nga sebiac songo yeneac kekecnginau yadiu Anutuac songo ine wagecde.

⁵ Amma yeni sebingosac mitiu kecec siric isoc kececde nga Anutuac kucfakaya imoc wama ngadehegecde. Nga geng ine wayunuma yeneac hereau kecbesena.

⁶ Yenearunac ngic goango gombunga siric kemma amayuguc amma ngac goa yoacfu yukpe kecdae, yeni metai ayemmeandae. Ngac ifia yeni yukpe yukpe fakangina amma songongina hania hania modackecgec

kopocsingina ebiriude. ⁷Yeni kpoukpouya negengkecdae nga yoac fora ine naric mi hentegegede.

⁸Nga bicngoc Yane nga Yambere yeri Moseac yoac waoc, ifi isoc ngic deduae, yeni negen negeng ikohagoc kecma yoac fora kpeandae amma negen negensinggac sing segegede. (*Makekeng 7:11,22; 9:11*) ⁹Yane nga Yambere yereac sicsauc faka didiu fingeru sasawango imoc negenggec, ifi isoc sasawa yeneng ngic imocac sicsauc fakangina hentegegedeac amma ikoc yoacngina monggoc mi yadiude.

¹⁰Nga Timoteo, ni wiac kpougenai, imoc negemma modacma kecne. Ni angammeme anai nga kekecnaac sing faiai, imoc negennec. Amma negen negensinnagoc modzotitia kpac kecma ngicngac heresongogoc hoangyunuma seserigoc kefai. ¹¹Ni Antiokia nga Ikoniong amma Ristera taonnu kecbare nukporac anenggec ebicfu nga kpendzenggoc kefai. Ifi kecbare Kebungo ebic sasawa imohacnac mesinuc, imoc negennec. ¹²Nga ngicngac sasawa Yesu Kristoaru kpeketahama Anutu eweheimima kegedeac negendae, yeni ifingoc yunukporac ayem-megecede. ¹³Anu ngic manganameme nga ikocngic yeni faitobannu ngicngac faiyunuandae, yeni manganangina monggoc yadiseri anu manganeyombonggegede. Amma yeni yenaocngoc ikoc angemema goa ifingoc ikocfu wangecyunugoc makpegede.

¹⁴⁻¹⁵Ngicngac goa gombunga negengyununec, yeneng sabacgaunac kecerenec, naso imohai kpetiac yoac oho ohoya fede, imoc kpougenggec. Kpougenggec yoac imoc hoanggena negen negengga meefaiu Yesu Kristo negensinggema komoc kpenec. Ge imoc negenserina imocngo kekecga meseribeso. ¹⁶Anu yoac mitikibiu oho ohoya fede, imoc sasawa Anutungo asuya fifiu ngicfu kemeec, imocngo yofi meficnunuude, imoc Anutuac enacyoac kpounemmema dederecge anemmeude. Amma mengerenunuma sing dindingac modacnideac garennunuude. ¹⁷Nga Anutuac ngicngac yeni uac negen negeng nga kuc imocac sirihau mema ua gombunga megedeac yoara imoc yemmeec.

4

¹Yesu Kristongo eucererengau fingecma namma gbori nga home-mea isingyunuma desiyunuude. Ni yeac nga Anutuac kicfu serima edeguduae, ²ge nasoyau me nasoya kpacfu Anutuac yoac ngicngac dekperagiyemmema goroyoac edeyunubesena. Amma dederecge ayemmema nanggeyunuma modzotitia kpac wiac sasawa kpouyem-mebesena. ³Naso mong haude, imohai ngicngac yeni kpoukpouyoac gombunga negembesonga modzongina tiude. Yeni ine yenang songo modacma kpoukpoungic homac kpedzucyunugecede. Kpedzucyunugoc yeni ngicngac yeneac kedzacfu wiac songea ande, imocac kpouyem-megecede. ⁴Amma yeni yoac fora wama ngadehema nemusiduc nga siduc fora kpac, imohaigeng kpeketahema sing segegede. ⁵Nga geng wiac sasawa isinggema geanggaoc garengemema ebic fingecgenu serima nambesena. Ifi namma Anutuac siduc gombung dekperagiyemmema Anutungo uayoac genes, imoc hafoangoc modacma kecbesena.

⁶Anu homecnasona bic hadeac ngic yeneng waing Anutuac sese fa-iaandae, ifi isoc sacna kpakegede. ⁷Dzikac gombunga kpema bic mesiai. Amma ngic firang anggedeac nedziandae, ifi isoc hafoa nedzima bic mesiai nga negen negensinna seria mekecma mi ukuba kpeec. ⁸Yaguc

kekek dindingacac ira neac tomai faifaia fede. Amma Kebungo faka dindingac ising isingngic, yeng naso imohai ira imoc nenude. Nga imoc nisac mi nenude, kpac. Ngicngac sasawa yeni yeac haha nasoya fingctegerudeac songo negendae, yeng imoc ifingoc yemmeude.

⁹Ua mongngo dzegenude dema naso mi ukuma nearu bic habesena. ¹⁰Imoc yofiac, Dema ye bangecac kekecac songo negemma bic wanuma Tesaronike taonnu kenec. Nga Kereseke ye Garata prowinsiu kenec amma Tito ye Darimatia prowinsiu kenu ¹¹Rukangosac nigoc kecede. Mareko ye uaac manau memeficna andeac amma geng ye meficgema hesickena gegoc habesera. ¹²Tikiko Efeso sueba kenec. ¹³Nga habesonga dema ngakpina herea Troa taonnu Karpoac amau waba fec, imoc nga kibina sasawa ihai faiba fede mehabetesena. Nga kibina sasawa rama seberau oho ohoya fede, imoc negemba wiac engena andeac imoc momoc mehabetesena.*

¹⁴Aieng gerecfu oho ohongic Aresande,† yeng ebic homac meficgenec. Nga Kebungo angammemeaac turunga kpoumiude. ¹⁵Ye faka gerea amma yoacna homac meenti memati angkefec, imocac ge ngic yeac garengga mema kecbesena.

¹⁶Anu ni hanahema Roma ihai yoacfu namma haniana deai, naso imohai ngic mongngo neac hepuc mi nanec, sasawango ine wanudacgec. Nga ifi anggecac imocngo mi meebiriyunubeso. ¹⁷Ni siduc gombung bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yenearu dekperagima mesibadeac Kebungo nigoc namma kuc nemma raionggac enacfunac ongonnuma mesinuc. ¹⁸Ngic yeni ebic hania hania anembesonga negendae nga Kebungo imohacnac ifingoc mesinuu komoc kpeba kurumeng eucererengau fainuude. Yearu dedengerec nga dedengerec fekengkecbeso, imoc fora.

¹⁹Neac wenacngerec Prisika nga Akpira amma Onesiforo arengfora yenearu kende. ²⁰Erasto ye Korintiu kemma kefec. Ye mi haec nga Trofimo ye ine hafei meecac Mirete taonnu waba tarec. ²¹Nga geng naso mong mi ukuma nomannaso mi ammanu bic habesena. Euburongo wenacngerec degende amma Pudeng nga Rino amma Kraudia nga nengen negensinggoc tosofocnina sasawa, yeneng ifingoc wenacngerecngina gearu faigec hade. ²²Kebungo geac ongaasugoc kecbeso. Nga danggunuhango ngenearu febeso.

* **4:13:** Kibingina homac imoc papirus mariango memea imohai ohokecgec. Papirus maria imoc sang maria isoc kuneng. Kibingina goa yeni rama me noning seberau ohogec. Sebera imoc ine buma kuneng. † **4:14:** Aresande, ye kopa nganoc imocgoc ua meec.

Paurongo Tito Yeac Kibi Ohoec

¹ Ni Pauro, Anutuac wanacngic nga Yesu Kristoac aposoro. Anutuac meisingfora yeni yeac faka nga sing fora negensinggema negentegegedeac fainuec. ² Yoac imocngo kekecseri meficgeude, imoc negensinggedimbe. Anutu memengerecnina yearu ikoc mong mi fede, yeng hanac hanaheaunacngoc kekecseri menideac enarango deseriec. ³ Anu yengena nasoya hau yoara didiu ngicngac faiyemmeu dekperagigec, imoc debadeac fainuec. ⁴ Tito, negen negensinnu medacyombonna, ni kibi yomoc gearu faiduae. Anutu Manggac nga memengerecnina Yesu Kristo yerearunac danggunuc nga ruaengo gegoc febeso.

⁵ Ua noboha feec, imoc mesinadeac negemna Kreta nucfu waguba tacnec. Amma ua areng edzacguai, imoc modacma taong fekendaesoc, imohai kemna kpebunggac enara meisingyunuma uayoac yemmebesena. ⁶ Ngic mongngo dindigac kecma ngac mocguac ewea kecbeso. Ye nambaracfora negen negensingnginagoc kecdac amma yoackpekpe me ihoc bahoc kekec, yoacsiducngina ifia mong mi febeso. Ngic ifia yeng enara naric anude. ⁷ Imoc yofiac, kpebunggac enara ye Anutuac wiac garenggeude, imocac yeng ngic soronga kecbeso. Nga ye yengenaac negenu engena mi ambeso. Amma ye ngic gerea mi ambeso. Ye waing doku nema ubasufu ngic anu mi ngereeude. Ye yarengic mi ambeso amma kichodung faka mi mekecbeso. ⁸ Yeng ngicngac ama heiyemmekecbeso amma faka nga angammeme gombunga, imocac songo negembeso. Fakaya nomana ambeso amma dindigac nga kpetiac kecma fakaya nga kekeha garengemebeso. ⁹ Nga yoac fora edekpou aning, yoac imoc seria mekecbeso. Ifi amma ngicngac sing dindigac kpouyemmema ubangina midiude. Nga yoacnina kpeandae, yeneac yoac negen negentegegoc merengyemmeu kucngina mabeso.

¹⁰ Ngic enarafocnginaac bageu kekec waandae, ngic ifia homacngo kecdac. Yeni yoackpekpe amma yoac onea deandae amma ngicngac ogofocngina ikocfu wangecyunuandae. Nga ngic sebi tosangina herecgegec, yenennoc faka ifia angkecdac. ¹¹ Ngic ifia yeneac enac medzickebesonga. Yenennoc dzofinactoa ikocfu meficgegedeac yoac dedesifucgoc edekpou ayemmegecde. Ayemmegec ama areng goa hafoangoc tohoma manganegecde. ¹² Kreta ngic yenang kpefing ngic mongngo yenanggac yofi deec, “Kretangic yeni nasoya nasoya ikoc angkecdac amma yaka ondzonggboc nekecma oyong kecma katayang mangana isoc kecdac.” ¹³ Yeac yoac imoc fora, imocac yeni negen negensingngina mengerema sirihau anggedeac nonosaeng seria edeyunubesena. ¹⁴ Amma yudangic yeni nemusiduc goa dema singyoac ngicfunac meserima yoac fora wama ngadeheandae. Yeni yoac ifi mi negembisia, imoc seriangoc edeyunubesena.

¹⁵ Nga ngicngac kopocsicngina kpac kecdac, yeneac kekecfu wiac sasawa kongaha feude. Nga ngicngac goa bic manganema kongaha mi andae amma negen negensingnginagoc mi kecdac, yeneac negen

negentegec nga herenegen negengngina momocngoc manganeu wiacngina kongaha mong mi feude.* ¹⁶Yeni Anutu negemmidae, imoc enacnginangosac deficgegecde nga fakanginango ine ye busic kpemigece. Fakangina mangana imocac amma urumbeso anemme. Yeni yoac kpekpeareng kecma wiac mong gombunga anganggac siric mi andae.

2

¹Yoac gombunga nga dindingac fede, ge imoc modacma yofi kpouyemmebesena. ²Ngic yada yeni nomana kecma garengemema fakangina ewehiheigoc mekecbisia. Nga yoac yofi edeyununa, yeni negen negensingngina garenggema ngicngac heresongogoc hoangyunuma modzotitia kpac Kebuac ua mebisia. ³Nga ngac yada yeni ifingoc faka nga angammenginaac arennu ngicngac kpetiac siricfu kecbisia, imoc kpouyemmebesena. Nga yeneng enacfu faifai mi ambisia amma waing doku nene, imocac ebicfu mi kecbisia. Wiac gombunga fede, ngeni imoc ngicngac ogofocngina kpouyemmebisia.

⁴Imocac ngac naroang ewefocnginagoc yofi kpouyemmebisia, Yeni ewefocngina nga nambaracfocngina heresongogoc hoangyunuma ⁵garengemema kpetiac kecbisia. Amma yeni ama uangina negen negenggoc nga ubangeregcoc mema kecma ewefocngina yeneac yoac tofohobisia. Ifi anggec ngic mongngo Anutuac yoac naric mi demanganeude. ⁶Ge sebigbori ngic ifingoc garengemegecdeac negen negengngina midima edeyunubesena. ⁷Amma wiac sasawau geanggaoc angammemega gombungangoc kecma sirihau anna modacgubisia. Ge kpoukpouga mekecma ewehiheigoc kecma yoac fora kpouyemmena. ⁸Nga ngabafocga yeni gamenginagoc namma geac yoac mong mi megecdeac ngicngac ubadzidzigaunac yoac memefihagoc edeyunuma kecbesena.

⁹Wanac ngicngac mingingfocnginagoc kecdac, yeni mingingfocngina yeneac yoac sasawa tofohogeceac imoc dederecge ayemmebesena. Nga yeni mingingfocngina yeneac yoac turunga mi merengyemmebisia. Amma yeni mingingfocngina yeneng negengyemmegec ngereudeac uangina mekecbisia. ¹⁰Yeni ine mingingfocngina yeneacunac wiacbisic mong heikpesia kpac eng mi mekembisia, kpac. Yeni ua sasawa mekecma yoac modac modac ngicngac ambisia. Amma yeni faka ifia anggec Anutu memengerecnaac kpoukpouyoac imoc ngicngac yeni ubangerehagoc negenggecde.

¹¹Anutu engenatoa yeac wosoefacngo ngicngac sasawa yenearu fingectegeru komoc kpegecdeac memengerec meficgeyemmeec. ¹²⁻¹³Ye nga memengerecnaa Yesu Kristo, yereng kuc nga kibikperagiau hama fingectegerecde, imocac amma kenehaac tomai kecdimbe. Ifi kecmna Anutuac wosoefacngo metinnunuu yofinenggac bangectoa bangec yomocac faka nga songo ngadehema kekecna garenggema sing dindingac modacma Anutu ewehheimima kecdimbe. ¹⁴Anu Yesu Kristongo singyoac kpekpe arenunac yungecnuudeac yengenaoc ngabafora maringinau faiemee. Nga nenang yengena ngicngac amma kpetiac kecma ua gombunga mamangkima menideac faka imoc anec.

* **1:15:** Paurongo dede yaka neneac kpaea mong mi fede. Goa yeneng ine degec, yaka goa imoc kpaegoc. Mareko 7:19 Roma nadung 14 nga Sesememe nadung 11-15 imocac hania nga negen negeng ihai oho ohoya fede.

¹⁵ Ge yoacna imoc mema dederege ayemmema ubangina midibesena. Ge yoac sasawa imoc kuc genggena, imocac sirihau edeyunubesena. Nga ngic mongngo geac negenu mamea mi ambeso.

3

¹ Ge yoac yofi heigboriyemmena, ngicngac yeneng gawamangfocngina yeneac yoacngina negemma tofohoma ua gombunga megecdeac nasosoc efaima kecbisia. ² Amma yeni ngic me ngac mong demanganegecde, imoc mi ngereude, kpac. Yeni deendema mi amma yumea kecma ngicngac yeneac ebic negentegecma ubangerec faka ayemmedacbisia. ³ Nga nenang ifingoc warac negen negentegecog mi kecma yoac kpeni goa yeneng ikocfu wangecnunugec sing segeing. Amma bangeac hensongo nga negensongo hania hania imocngo witicnunuec. Nenang herebugoc nga ogo yeneac keracmangggoc kecma ubango ukuemeing. ⁴ Anu Anutu memengerecnina, yeac danggunuc nga ubaefacngo didiu fingectegeru ⁵ yeng dzuacnunuu Tiri Asungo ua meu fingec fingec gboria fingering. Ye ua gombunga meinggac amma mi mengerenunuec. Ye nenanggac ubamangang negemma mengerenunuu komoc kpeing. ⁶ Anu yeng memengerecnina Yesu Kristo yeac amma Tiri Asu ebiriangoc kpakenemmeec. ⁷ Kpakenemmema wosoefahaac amma dindingac denemmeu kecdimbe. Amma maridzominnina kekec wisic wisickea kpac, imoc menideac negensima tomai kecdimbe. ⁸ Yoac imoc fora yombong.

Yoac imoc kucgoc edekpou ayemmenadeac negenduae. Ifi anna ngicngac Anutu negensinggema kecdae, yeneng faka gombunga isinggema imoc angecdeac homac ayemmeude. Ua ifia imoc gombunga nga ngicngac yeneac memeficngina anude. ⁹ Ngicngac goa yeni yoac sirihau kpac engemmama deandae amma esangabo yeneac kisic kpema dedeseriatic yoac goaac yoacngina engemmama anu ngaba angandae. Geng ine yoac ifia negemma ngadehebesena. Yoac ifia imoc memefiha kpac nga imocngo fora mong mi meficgeude. ¹⁰ Gurunegic ngic mongngo hau naso mocgu nonoyoac edena mi negenu edena atac yohockang ambeso nga yoacga mi negenudeu wana tembuha kecbeso. ¹¹ Ngic ifia ye sing segema kopocsic meficgema yengenaoc yoacfu faiemeude.

¹² Ni Atema me Tikiko gearu sueba hau naso mi wama nearu Nikopori taonnu bic habesena. Ni kianomang nasou ihai kecbadeac bic negensiai. ¹³ Aporo nga desi desi ngic kpara Dzena yeri singgac wiac mong mi obohoecdeac ge memefic seriangoc ayecmebesena. ¹⁴ Anu ngicngac-focnina uac fora mi meficgebauac yeneng ifingoc ngicngac ebicngina hemma faka gombunga mema meficynugecdeac sing kpouyemmena negenggecde. ¹⁵ Ngicngac nigoc kecdimbe, yeneng wenacngerecnina gearu faigec hade. Nga ngicngac Anutu negensinggema neneac songo negendae, yeni wenacngerecnina edeyununa. Danggunucngo ngeni sasawa ngenearu febeso.

Paurongo Firemong Yeac Kibi Ohoec

¹ Ni Pauro Yesu Kristoac amma witicngic nga negen negensinggoc tosonina Timoteo, nereng kibi yomoc faide Firemong gearu hade. Ge ua mocgunira nga heresongogoc hoangguma kecdipe. ² Negen negensinggoc nainnina Apia nga Kebuac wasaingic ogonira Arkipo yearu amma kpebung Firemonggac amau kpedzucneandae, kibi yomoc nge-neac momoc faidipe. ³ Anutu Mannina nga Kebunina Yesu Kristongo danggunuha ngemmemma ruae ngemmebeso.

⁴⁻⁵ Negen negensinggoc tosona, Kebu Yesu negensinggema kpetiac areng sasawa heresongogoc hoangyunukecneac, geac siduc ifi negengkecduae. Imocac amma nunumunau geac negemma nasosoc Anutu dangge edekecduae. ⁶ Ge negen negensinnu nenigoc urec kecma Kristogoc kpeketahema kecna wiac gombunga sasawa mekecdimbe, imoc hafoangoc negentegecnadeac numuanduae. ⁷ Nga kpetiac areng ubaherengina heigboriyemmeanec. Heresongogoc ifi hoangyununa henaiac fakaga imocngo meserinuu ebiriangoc sogaiduae.

⁸ Imocac amma Kristogoc kpeketahema kecma ua genggena menadeac naric edegubai, imocac negenna mi ehiribeso. ⁹ Heresongo negengemeeme fakau namma yoac yumea yofi deba, ni Pauro ngicyada yofinenggac Yesu Kristoac witicngic kecduae. ¹⁰ Amma ni medacna Onesimo* yeac yoac debade. Ye witicamau kecbare fingec fingec gboriau medacna isoc fingecnenec nga yeac negemma desambic anggemma yofi deduae, ¹¹ Ye warac gearu memeficga mong mi anec nga yaguc geac nga neac momoc memeficnira angkecde. ¹² Ni neanna ubaherena suebai isoc ye sueba gearu dzigeneude. ¹³ Siduc gombunggac amma witicamau kecbare yeng geac tatac mema nigoc yei kecma meficnubac, imoc naric ambac ifi negenai. ¹⁴ Nga geng naric mi demana ubanaac segereba wabanggac amma wayai. Nga faka gombungaac anggenu songoga modacnadeac sueba haude.

¹⁵ Onesimo ye negen negensinggoc tosoga kecma wisic wisickea kpac gegoc kefudeac gedang warac waguec. ¹⁶ Waguma wanacngic siricfu monggoc mi haude, kpac. Ye yaguc negen negensinggoc songo tosonina ande. Ni yeac ifi yombong negenduae. Nga geng yeac mingina nga negen negensinnu Kebuac amma ye tosoga momoc ande, faka imoc wiac engena. ¹⁷ Ge negenna nerang ogo ogo andipeu Onesimo haude, ye ifingoc neng haba ambang isoc mema ye hoanggebesena. ¹⁸ Nga yeng sing ferahema wiacga mong memanganec me yeac turung gearu fedeu imoc sasawa wana neac turung ambeso. ¹⁹ Pauro neanna marinango kibi yomoc ohoduae. Ni turung imoc kpougembade. Nga geangga kekecac turung nearu fede, imocac yoac ine mi deduae.

²⁰ Ge foracngoc negen negensinggoc tosona, Kebunina Kristoac amma meficnuna ubaherenango ruae meficgeude. ²¹ Nga enac tofoc tofohoga

* **1:10:** Onesimo imoc titiha memefihagoc.

fede, imoc negemma kibi yomoc ohogenduae. Nga wiac deduae, geng imoc torokpema monggoc annade, imoc negenduae.

²² Amma mong yofi negensiduae, ngenec nunumunginaac amma witicamaunac mesinugec ngenearu habade. Imocac neac ama mana mong mengerebesena.

²³ Ni Epafrogoc nerahafoc Yesu Kristoac amma witicamau kecdipe, yeng geac wenacngerec dede. ²⁴ Ngic nigoc kecma ua nenahafoc meandimbe Mareko, Aristako, Dema nga Ruka yeneng ifingoc wenacngerecngina degec hade. ²⁵ Kebunina Yesu Kristoac danggunucngo ongaasunginau fekecbeso.

Hebiraio Yeneac Kibi

¹ Anutungo bicngoc naso homac singa hania hania imohai yoara profete yeneac enacfu faiu, yeneng bangefcocnina yoac edeyunukecgec.
² Nga yofinenggac naso wisic wisickeau ye yoara Medahaac enacfu faiu yeng yoac edenunuec. Bangecfu nga sawau amma kurumennu wiac sasawa fekende, imoc Anutu medahaarusing yegoc meficgeoc nga maridzominga sasawa medahango meudeac desimiec. ³ Anu Medac ye yengenaoc Anutuac kperagia amma yeri siricngira mocgu andape. Nga Medac ye yoara kucgoc amma imocngo wiac sasawa bangecfu nga sawau amma kurumennu fekendacde, imoc nanggedaru fede. Amma ye ngicngac sasawa nenanggac kopocsic heidzuac ua mesima kurumennu Ngictau kuhagoc yeac foiau enec tacde.

⁴ Medac ye angero sasawa yeneac kunengngina. Amma yeng kpac kuneng maridzominggac arennu meec, kpara imocngo angero yeneac kpac sasawa feracyunuude. ⁵ Nga Anutungo angero monggac yofi mi edeec,
 “Ni yagucnoc megudua. Ge medacna nga ni geac Mangga.” (*Mitiyegec 2:7*)

Amma yeng angero monggac negemma yofi mi deec,
 “Ni yeac Manggac nga yeng neac Medac anude.” (*2 Samue 7:14; 1 Ngictau siduc 17:13*)

⁶ Amma ye waracmedaha bangectoa bangecfu kefudeac hesicke haec, naso imohai yofi deec,
 “Anutuac angero sasawa yeneng ye ngonducnemima afehebisia.” (*Dedeseri 32:43 Septuaginta mitikibiunac.*)

⁷ Amma angero yeneac ine yofi deec,
 “Ye angerofora sueyunuu yeneng yoara mema kenggec gerechorang uayoac edeyunuu yeneng ye kingang kpemigecde.” (*Mitiyegec 104:4*)

⁸ Amma Medahaac negemma yofi deec,
 “Anutu, geac ngictau tatic imoc wisic wisickea kpac amma feengkefude. Amma ngictau yasugaac kpara imoc faka dindingac. ⁹ Ge dindingac kekecac anggengande nga singyoac kpekpe, imocac ine ubagang waannec. Imocac amma Anutugango, geac Anutungoc dema ge meisingguma sogac sogaiac keredokungo nadzicgenu geac sogac sogai imocngo tosofocga yeneac ferahede.” (*Mitiyegec 45:6-7*)

¹⁰ Amma yeng monggoc Medahaac yofi deec,
 “O Kebu, hanac hanaheaungoc bangecac kpesinga fainec amma kurumenga kurumenga fekende, ge imoc sasawa marigango meficgedacnec. ¹¹ Yeni kpac andacgecde nga geng ine kecbesannec. Yeni sasawango ngakpi isoc dzamema kpac anggecde. ¹² Geng kurumenga kurumenga fekendae, yeni ngakpi isoc kpouyununade nga ngicngac wamba mesima gboria faiandae, ge ifi isoc ine esea meicyunuma gboria fainade. Nga geng nasosoc siric mocgungoc kecnade nga geac kifanaso imoc wisic wisickea kpac.” (*Mitiyegec 102:25-27*)

¹³ Anu Anutungo angero monggac yofi mi edeec,
 “Ge foinaugeng tacmana ngabafocga hanigaac bageau faiyunuba yeni
 hanititiga anggecde.” *(Mitiyegec 110:1)*

¹⁴ Angero sasawa yeni asuareng amma ua mema kecdae nga ngicngac
 memengereac maridzoming megecdeac tomai kecdae yeni yeneac
 kingang kpegecdeac Anutungo sueyunuande.

2

¹ Imocac amma sing segema kembangac yoac sasawa imoc ne-
 genghomema mekecbisina. ² Moseac nasou angerongo ngicngac yoac
 edeyunugec, imoc seriangoc faifaia feec. Ifi feu Israe ngicngac yeneng
 yoac imoc kpema mi tofohogec, yeni kopocsicnginaac sirihau turunga
 megec. ³⁻⁴ Anu Kebungo monggoc memengerecac sing mong kuha
 engena yombong edenunuec. Yeng imoc hanaheu yoara negenggec
 yeneng imocac hepuc amma edenunugec. Anu Anutu yengenaoc yoara
 meserima negensinggecdeac kucfaka nga faka kiwa morora mema
 songoya modacma Tiri Asuac wosoefacac kuc nemmekefec. Ye ifi anecac
 nenang memengerecac sing kpenideu turungaac naric mi woranide.

⁵ Bangectoa bangec gboria fingerudeac yoara deandimbe, imoc
 angero yeneac bagenginau mi faifaia. ⁶ Nga kibiu mongngo yofi bic
 dekperagiec,

“Geng bangecfu ngicngacnec negensinunuma ngicac medac gombunga
 garennunukecnec, imocac warecguduae. ⁷ Naso wegenanecsac
 angero yeneac mamea anudeac geng faina kefec. Amma ye kuc
 kibikperagiagoc kekecac iraya heiminec. ⁸ Nga Anutungo wiac
 sasawa yeac bageu faiec.” *(Mitiyegec 8:4-6)*

Yeng wiac sasawa yeac bageau faima wiac mong mi herandzima
 hafoangoc faiec. Nga yofinenggac faka imoc mi hengandimbengoc
 amma sifu hennide. ⁹ Anu nenang Yesuac yofi hendimbe, Anutungo
 faka meu Yesungo naso wegenanec angero yeneac mameangina ke-
 fec. Kefu Anutungo wosoefac anemmeu Yesungo ngicngac sasawa
 donina mema kpendzeng kpema homeec. Imocac ye kuc nga kibikperag-
 ia amma ewehihehi mekecma imocngo yeac ira ande. ¹⁰ Anutungo
 wiac sasawa meficgedarec amma ye imocac mingina. Amma yeng
 medacfora homac hesicyunuma kibikperaginginagoc anggecdeac ine
 memengerecac hanac hanahengic kpendzennu faiec. Faiu ye yengena
 sebiu kpendzeng negemma uaya mesiu kekeha hafoangoc gombunga
 anec. Yeng ifi anecac Anutuac medacfora yeni kibikperagiau naric
 enggecde. ¹¹ Yesungo kpetiac kekecac dzuac dzuac ua mekecde nga ngic-
 ngac kpetiac kekecac dzuac dzuac mekecdimbe, nenang kpetiac amma
 arennina mocgu kecdimbe. Imocac amma ye nenanggac munafocna
 debesonga game mi kpeude. ¹² Ye yofi dede,

“Ni geac kpac kuneng munafocna dekperagiyemmema kpebung botuc-
 nginau namma eriendzong megembade.” *(Mitiyegec
 22:22)*

¹³ Amma monggoc yofi dede,

“Ni yearu heiriduae.”

Amma monggoc dede,

“Nenenggec, ni nga nambaracfocna Anutungo nenec, neni yei.” *(Yesaia
 8:17-18)*

¹⁴ Yesungo homec nga mangana mingina memanganeudeac homeec. Anutuac nambaracfora nenang sebifusininagoc nga ye siric ifian-goc sebifusiagoc anec, ifi anecac amma mangana mingina naric me-manganeec. ¹⁵ Amma ye arengfora kekecnina hafoangoc homecac kengecnunuande, nenang kengecac witicfunac naric yungecnunuude. ¹⁶ Foracngoc, ye nenang Abrahanggac bangecfora hoannunuma kecde. Ye angero ifi mi hoangyunude, kpac. ¹⁷ Ye donina meudeac amma wiac sasawa negemma munafora nenanggac siric yombong amma mong mi segeec. Ye ifi amma ngicngac nenanggac wosoefac amma uayoara modacma Anutuac kicfu ngicngac nenanggac womonggarengtoa anec nande. ¹⁸ Ye ine yengena kpendzeng kpema faitobannu enec, imocac yeng ngicngac faitobannu engandae, yeni meficynuudeacsoc ande.

3

¹ Kpetiac tosofocna, kurumenggac kpakpacngo ngenearu ifingoc haec. Imocac ngeni negen negengngina Yesuaru faibisia. Yenoc aposoro nga womong garengtoanina nga nenang yeac kpara deficgekecdimbe. ² Mose ye Anutuac uayoac modackecma Anutuac amau yoara tofo-homa kefec. Nga Anutungo Yesu uayoac miu yeng Moseac siricfu uayoac imoc modackefec. ³ Ama memengicngo kpac kuneng me-ande, fora. Amma imocngo ama yengenaac kpac kuneng ferahade. Siriha ifia amma Yesungo Mose feraheu nenang yeac kpara afehed-imbe. ⁴ Amatehec sasawa imoc ngicngo memea nga Anutungo ine wiac sasawa meficgedarec. ⁵ Mose ye wiac ngadeau fingerudeac sosoha anec. Ye ifi kecma Anutuac amau kingangkpeke kefec. ⁶ Mose ye kingangkpepe kecma Anutuac uayoac modackefec nga Kristongo Anu-tuac Medac kecma uayoac modacma yeac amagareng kecde. Amma nenang kengeha kpac kurumenggac wiac menide, imoc wiac engena negemma serima mekecnideu Anutuac amanoc angkecnide.

⁷ Imocac amma Tiri Asungo yofi dede,

“Ngeni yaguc yeac yoac negendae, imohai ⁸ herengina mi dzegegec. Ngeni warac bangec kisiu yoacna kpema tobannugec, ifi isoc monggoc mi ambisia. ⁹ Bangecfcngina yeneng imohai neng ua mekefai, imoc kifa 40ac manau hengkecma ni ine tobannukecgec. ¹⁰ Nga ngicngac naso imohai kecgec, yeneac herebu negemma yofi deai, ‘Yeni herenginango nasosoc sing segekecma neac sing fekende, imoc negenggecdeac mi ayemmeande.’ ¹¹ Imocac ni herebu amma deserima yofi deai, ‘Yeni neac kecnegeng kekecfu naric mi enggecde.’”

(*Mitiyegec 95:7-11*)

¹² Tosofocna, ngenearuac mongngo ubahereau negen negeng man-gana ereu negen negensing wama Anutu kekec mingina ngadehebauac ngeni henghomema kecbisia. ¹³ Mitikibingo “yaguc” ifi demanu ngeni uamemesoc ubaherengina midiemebisia. Kopocsicngo ngenearuac goa ikoc ayemmeu herengina dzegebauac ngeni ifi ambisia. ¹⁴ Nenang urecfu Kristo seria negensinggema kecing, negen negensinnina siriha imocngo mekecnideu naso wisic wisickeau serima nanni yeng deude, “Ngeni neac ogofocna.” ¹⁵ Anu monggoc dedea yofi fede,

“Ngeni yaguc yeac yoac negendae, ngeni imohai herengina mi dzegegec. Ngeni warac yoacna kpegec, ifi isoc monggoc mi ambisia.” (*Mi-tiyegec 95:7-8*)

¹⁶ Negenggec, Mosengo Aigita bangecfunac ngicngac hesicyunuma kenu yeni sasawango Anutuac yoac negemma iné faka hania hania angkecma yoara kpegec. ¹⁷ Amma yeni yoara kpema kopocsic meficgegec yeng kifa 40 ngaba ayemmu bangec kisiu homedacec fedaengoc. ¹⁸ Nga yeng ngicngac yeac yoac kpegec, yenengsac kecnegengac kekecfu mi enggecdeac deseriec. ¹⁹ Amma yofi hentegecdimbe, yeni mi negensinggegec, imocac amma yeneng bangec deec, imohai enggecdeac osigec.

4

¹ Anutungo kecnegeng kekecfu ennideac deec, imoc nandengoc. Nga kecma ngenearunac goango enggecdeac obohobauac, ngeni garenggina mema kecbisia. ² Yeneng siduc gombang negenggec, nenang ifi isocngoc imoc negening. Nga yeni ine imoc negemma mi negensinggegec amma Yosua nga Karebe yerigoc uba mocgu mi anggecac amma yoac negenggec, imocngo yenearu memefiha kpac anec. ³ Nga ngicngac negensinggema kecdimbe, nenaoc kecnegeng kekecac areng andimbe. Anutungo bangec nga kurumenggac kpesinga faiu wisickeu wiac sasawa mesidacma kecnegeng kekecac uameme faiec. (*Fingec fingec 2:2*)

Ye ifi faima sifu yofi dede,

“Imocac ni yeneac herebu negemma iné yofi deseriai, ‘Yeni neac kecnegeng kekecfu naric mi enggecde.’” (*Mitiyegec 95:11*)

⁴ Uameme 7gac yoac fekende imocac yoac mong yofi fede,

“Uameme 7 fingeru Anutungo uaya sasawa faidacma tacnegene.”

⁵ Nga yomohai yoac imocac nobohango yofi dede,

“Yeni ine neac kecnegeng kekecfu naric mi enggecde.”

⁶ Ngicngac goa yeni ine kecnegeng kekecfu naric enggecde. Nga goa yeni hanahema siduc gombang negenggec, yeneng ine enac tofoc tofohongina kpac, imocac kecnegeng kekecfu mi enggec. ⁷ Imocac amma naso hereangoc anu Anutungo monggoc naso mong kpapa “yaguc” ifi deserima yoac Dawidi miu yennoc yofi deec,

“Ngeni yaguc yeac yoac negemma, herengina mi dzegebisia.” (*Mitiyegec 95:7-8*)

⁸ Yosuang kecnegeng bangecfu hesicyunu embacfu Anutungo ngadeu Dawidiac nasou naso monggac naric mi debac. ⁹ Imocac yofi negendimbe, Anutuac ngicngac yeneac hombanggac kecnegeng naso fedengoc. ¹⁰ Nga Anutungo uaya faima tacnegene, ifi isocngoc ngic mong ye Anutuac kecnegeng kekecfu emma uaya faima kecnegenude. ¹¹ Nga warac areng yeneng makpegec, nenanggarunac mongngo yeni isoc yoac kpekpe ambauac nenang kecnegeng kekec imohai ennideac negemma seserigoc ua mema kecbisina.

¹² Anutuac yoac imoc kekehagoc nga uaya nasosoc mema kecdengoc. Imoc wasaibeang sasawa enara noboc noboc imoc feracyunuma enara santac yombong ande. Imocngo wiac sasawa nendzicma noboc nesariande. Imoc ongaasu nga ubaonganina hendzicyuruma sic gbotoc gbotoc nga sic manau kereha nendzicyuruude. Amma ubahereninau negen nengeng nga faka sufuma mekecdimbe, imoc isinggema foraya mekperaginemmeude. ¹³ Nga Anutungo wiac sasawa deu fingecdarec

imoc wiac mongngo yeac kicfu sufu sufuya mi fede. Wiac sasawa imoc fingec fingec nga didiu yeac kic witiau fedacde amma yearunoc kekecninaac siduc memini imoc isingedarude.

¹⁴ Nga womong garengtoanina engenango kurumenga kurumenga ferahedacma enec kecede, imoc Yesunoc, Anutuac Medac. Ye ifi kecedeac negen negensinnina deficgeandimbe, imoc negemma seria mekecbisina. ¹⁵ Faitobang fingecnemmeande, ifi isoc womong garengtoanina ye ifingoc fingecmidarec nga yeng ine kopocsic mong mi meficgeec. Imocac ye kucmamanina hennegeng andacma nenanggac ubamangang negengkecede. ¹⁶ Imocac nenang kengec nga negengyohoa kpac kecma Anutuac danggunuac ngictau tatacac wegenac kembisina. Ifi anu memefic naso yombong hau yeac wosoefac meficgeni yeng danggunuha nemmema meficnunuude.

5

¹ Anutungo Yuda yeneac womong garengtoa ngicfunac meisinggema desiu yeng ngicngac yeneac amma Anutuac kicfu namma uaya mema ubangerecac nga kopocsicac sesegerec faiande. ² Amma womong gareng ye yengena kucmamaac bageau ifingoc kecede. Imocac ngicngac negen negentegecngina kpac me sing segeandae, yeni gombunga ayemmeudeacsoc ande. ³ Yeng kucmamayaac amma yengena nga ngicngac yeneac kopocsicac sesegerec momoc faiande, imoc ngicngac yeneacsac kpac. ⁴ Amma ngic mongngo womong garengtoaac tatac yengena ubeaac naric mi meude. Anutungo Arong kpacma womong garengtoa uayoac miec, ifi isocngoc Anutungo womong garengtoa sasawa kpacyunuma uayoac yemmeande. ⁵ Nga Kristo ye yengenaoc ifingoc womong garengtoa anudeac amma kpactogoc mi meemec, kpac. Anutungo yeac yofi deec,

“Ni yagucnoc megudua. Ge medacna nga ni geac Mangga.” (*Mitiyegec 2:7*)

⁶ Amma monnu yofi oho ohoya fede,

“Geng Merikisedeac siricfu womonggareng wisic wisickea kpac kecengkecnade.” (*Mitiyegec 110:4*)

*

⁷ Yesungo bangecsebigoc kecma yofi numuec, “Ge homecfunac megborinubesena.” Ifi numumima kpacsambic ammima kunengngoc arohoma kiarec. Nga ye Anutu eweheimima enac tofoc tofoho kefecac Anutungo nunumuya negenec. ⁸ Yesu ye Medac yombonga. Amma yeng sifu kpendzeng kpema enac tofoc tofoho kekecac faka meec. ⁹ Amma ye kpendzeng kpema hafaogoc gombunga anec. Yeng ifi anu ngicngac yeneng yeac enac tofohoma uayaac amma komoc kpema wisic wisickea kpac kecengkecgecede. ¹⁰ Ifi anu Anutungo yeac yofi deec, “Geng Merikisedeac siricfu womonggareng wisic wisickea kpac kecengkecnade.”

¹¹ Wiac imocac yoac homac fenemmece nga ngeni yoac negenggecedeac tondzera angandae, imocac edekpou angemmeba dema obohoduae. ¹² Ngeni naso herea bic negen negensinggoc kecma kpoukpou ua bic megec ngereebac. Amma yofinenggac mongngo hama ine Anutuac yoac haniaunac monggoc edekpou angemmeudesoc ande.

* 5:6: Merikisedeac siduc imoc Fingec fingec 14:17-24 oho ohoya fede.

Ngeni yaka seria negecdeacsoc mi amma namuacsac angemmede. ¹³ Nga ngic mong ye namuungoc kecede, ye sabac kecdengoc. Nga neni dindingac kekecac yoac kpoumini ye imoc negemna meudeacsoc mi ande. ¹⁴ Yaka seria imoc ngicngac bic yadiseri angana, yeneac. Amma ngicngac ifia yeni negen negengngina naso herea bic midima faka damocngo gombunga me mangana, imoc ireckema negentegecma kecdae.

6

¹ Ngeni mitiu wiac efea hanahema kpoungemmeing imoc monggoc mi denide. Amawotung monggoc ukuni kemeu imoc mi ngereeude. Imocac amma faka kpakparoha wagecde nga Yesu negensinggecede amma ² doku nadzicac kpoukpou hania hania nga mari faifaiac ua amma homecfunac gborima yacyac nga hofeac kpendzeng wisic wisickea kpac, ³ imoc Anutungo negenu naric anudeu monggoc mi denide.

⁴ Imoc yofiac, ngicngac goa yeni kperagi bic yemmeyemnea nga kurumenggac ubangerecac yaka nehemma Tiri Asugoc bic anggec. ⁵ Amma yeni Anutuac yoacac songea amma bangec nga kurumeng ngade kecma fingechesande, imocac kuc ifingoc nehenggec. ⁶ Nga ngicngac imoc nehemma makpema ngadehegecede, yeni monggoc ubamereng meyunuma heitaiyununideac singa mong mi fede. Ifia yeneng Anutuac Medac didiu deengdema ammima mariponnu monggoc kpeandae. ⁷ Bangec mong medzameni kiango naso homac kpema uau doku meficgeu ngicngac yeni yakangina imohai homecgec fora meficgeyem-meu yofi debesonga, bangec imoc Anutuac kenecfu fede. ⁸ Nga bangec mong medzac medzameango ine witic waeagoc nga tebanghaseng meficgeudeu bangec imocngo uaya kpac amma sowehagoc anu naso wegenu gerecngo dzeu kpac anude.

⁹ Songo tosofocnina, ngeni ngicngac ifia kpac amma ngeneng komoc kpegecdeac areng, ifinoc negensima kecdimbe. Ifi negensima sifu goroyoacngina dedimbe. ¹⁰ Anutungo sing dindingacfu yoac nga fakangina isinggeude. Ngeni uanina meandae nga kpara songogoc hoanggeandae, yeng imoc naric mi nigeckpeude. Amma ngeni kpetiac areng heimefic ayemmegec nga torokpema ayemmekecdaengoc, ye imoc ifingoc naric mi nigeckpeude. ¹¹ Nga ngeni negengyohoha kpac kecma wiac fingecegmeudeac negensinggema kecdae, ngeni imoc megecdeac tembut tembut mamangkima ua mekecmagec naso wisic wisickea haude. Ngeni ifi kegcgecdeac anemme. ¹² Imocac ngeni oyonga mi ambisia. Ngicngac negen negensing seriangoc modzotitia kpac mekecdae, yeni maridzomingngina Anutungo warac deyemmeec, imoc megecde, ngeni ifi amma yeneac siric modacbisia.

¹³ Anutungo Abarahanggoc yoac dedzege anec. Amma wiac ngade miudeac describeso amma yeac kunenga mong mi kefecac ye yengenaac kpacfungoc kpacma yofi dema deseriec,

¹⁴ "Foracngoc, ni kenecgubade nga fingeccsahega sahebesande." (*Fingec fingec 22:16-17*)*

¹⁵ Anu Abarahang ye naso hereangoc tomai kefec. Amma ubea kuha mi mamanu Anutungo wiac miudeac deec, imocac fora fingeru henec.

* **6:14:** Anutungo Abarahanggoc dzadzahac meec, imoc yomohai oho ohoya fede, Fingec fingec 12:1-3; 13:14-18; 15:1-21; 17:1-27; 18:1-15; 22:1-18.

¹⁶ Nga ngicngac yeni yoacngina meserigecdeac kunengngina kpacma yoacngina deseriandae. Yeni ifi anggecdeu deengdema fakangina wisickedarude. ¹⁷ Anu Anutungo ifingoc yoara deseriec. Nga Abrahanggac bangecfora yenearu yoara monde monde mi anec, yeni imoc negemma dzadzahac kuha momoc negentegecyombonggegecdeac ifi deec. ¹⁸ Ye ifi dema yoac seria yohockang meficgenemmeec. Yoac yohockang ifi feecac yoara ikoc naric mi anude.† Fakaya ifia negenni imocngo ebriangoc meserinunuu bangecac wiac naric wama wiac ngade menideac deec, imoc seria mekecnide. ¹⁹ Nga Anutungo wiac menideac denemmeec, yoac imocngo ubaonganinaac angka isoc angande. Imocngo yeac womongtoau emma kpoructoa ferecgema kpetiac nga kpetiac yombonggac manau seria fede. ²⁰ Anu Yesungo nenanggac amma imocac manau warainemmema enec. Ye womong garengtoa wisic wisickea kpac kecengkefudeac emma Merikisedengo kefec isoc kefude.

7

¹ Merikisede ye Sareng taonggac ngictau amma Anutu engenatoa yeac womong gareng kefec. Nga Abarahang ye ngictau yenigoc ewema kpebucyunuecfunac dzigenema hamanu yeng sinnu ye meficgema keneheec. ² Keneheu Abarahangngo iwaiya sasawa dzikacfunac meecmoc, ihacnac tennunac mocgu hendzicma Merikisede miec. Nga Merikisede yeac kpara titiha imoc, “Dindingac kekecac ngictau.” amma monggoc “Sarenggac ngictau.” imocac titiha “Ruaeac ngictau.”

³ Amma ye nonggomama nga esangabofora yeneac kpacarengngina mong mi oho ohoya. Nga ye fingec fingecnasoya kpac amma homec nasoya ifingoc kpac, ye Anutuac Medac siric isocngoc amma womong gareng nasosoc kecengkefude. ⁴ Anu dzite hania bangecnina Abarahangngo wiara dzikacfunac meec, imoc hendzicma teng imohacnac mocgu miec. Imocac ngeni hentegecbisia Merikisede ye ngic engenatoa. ⁵ Nga Rewiac bangecfora yeneng womong gareng ua mekecgecdeac uayoac megec, yeni ngicngac yenearunac tennunac mocgu imoc mekpedzuc ambisia, dedeseringo ifi dede. Nga ngicngac imoc yeni Abarahanggac bangecfora nga sactosofocngina kecma sifu yenearunac tennunac mocgu mekecgec. ⁶ Anu Merikisede ye yeneac arenunac mi fingerec, kpac. Amma ye sifu Abarahanggarunac tennunac mocgu mema ngic Anutuac dzadzahac mekefec, yenc keneheec. ⁷ Nga ngic merang kenec miec, yeac kpacngo kenec meec, yeac ferahede. Mongngo yoac imoc naric mi kpeude.

⁸ Anu mong yofi, womong gareng homec bageau kecdae, yeneng tennunac mocgu kpedzucnema mekecdae. Nga Abrahangngo tennunac mocgu Merikisede miu meec, yeng ine kecdengoc, dedekperagi ifi nemmegec. ⁹ Amma yoac yofi naric denide, Rewi ye tennunac mocgu memeac ngic nga Merikisedengo Abarahanggarunac tennunac mocgu bic meec, imoc Rewiarunac meecac amma Rewi yengenaoc tennunac mocgu ifingoc faiec. ¹⁰ Merikisedengo Abarahanggoc sinnu ewaroc, naso imohai Rewi ye bangehaac hereu bic tarecac amma Abarahangngo Merikisede wiac miec, imoc Rewingoc ifingoc miec ande.

† **6:18:** Fingec fingec 12:7; 13:15; 15:1-21, imohai Anutungo Abrahanggoc yoac dedzege anoc. Amma Fingec fingec 22:16-17 imohai ye yoara deseriec. Imocac yoac seria yohockang oho ohoya fede.

11 Nga Isirae ngicngac yeneng dedeseriyoac megec, imohai yofi feec, Rewiac areng yeni womong gareng ua mebisia. Nga yeneng womong gareng ua megec wiac hafoangoc ngereebac dede Anutungo womong gareng monggoc fingerudeac mong mi debac. Nga yofi fingecheso, womong gareng ngic mong Merikisede yeng kefec, siriha ifia fingecheso amma ye Aronggac arenunac fingebac imocngo mi ngereebac. 12 Nga womong garenggac ua areng gboria fingerudeu dedeseriyoacac areng gboria ifingoc fingecheso, sing mong mi fede. 13 Amma womong gareng imoc ine kisc mong yeneanunac nga yeac kiscfunac mongngo arata henggareng mong mi angkefec. 14 Kebuninango Yuda kisc yeneanunac fingerec, imoc negendimbe. Nga Yudaac areng, yeneanunac mongngo womong gareng anude, imocac Mosengo mong mi deec, kpac.

15 Anu Kebuninango Yuda kiscfunac fingeema Merikisedengo womong gareng kefec, ifi isoc womong gareng anec, imocngo monggoc dekperagiu Rewi arenggac womonggareng ua soha mi anec. 16 Womong garengtoa ye sac areng mocguac manau modacma fingecheso, dedeseringo imoc dede. Nga Kebunina ine kecec dzonggo dzonggoa kpac imocac kucfu womong garengtoa anec. 17 Yeac negemma dedekperagi yoac yofi fede,

“Geng Merikisedeac siricfu womonggareng wisic wisickea kpac kecengkecnade.”
(*Mitiyegec*
110:4)

18 Dedeseriyoac kucmama nga memefiha kpac warac hau yoac imocngo faka warac feec, imoc meickeu kpac andarec. 19 Dedeseriyoacngo memengerec ua hafoa mong mi meec, kpac. Nga Anutungo yofinenggac sing mong mesarinemmeec, imocngo warac sing feec, imoc ferahede. Nga nenang sing imoc modacma Anutuac hoannu kengkecnide.

20 Anutungo yoara meserima Yesungo womonggareng anudeac deseriec. 21 Womong gareng Rewiac arenunac yeneac demeseriyoac ifia mong mi feec. Ye imoc Yesuaru faima yofi edeec,

“Kebungo yoara meserima yofi deec, ‘Ge womong gareng wisic wisickea kpac kecengkecnade.’ ye yoara ifi meserima naric mi waude.”

22 Anutungo Yesuac ifi meseriec, imocac amma Yesungo dzadzahac gboria imocac nonggo tarec. Ifi taru dzadzahac gboriango esaac kuc feraheude.

23 Womong gareng Rewiac arenunac yeni ngic homac. Nga homebendaengo ua imoc mekegcedeac homecngo womonggareng ua imocac kpaec anec. Imocac amma mong homeu mongngo torokpeu torokpe meerekecma womong gareng ua megec amma yaguc meandae. 24 Nga Yesungo ine wisic wisickea kpac kecengkefude, imocac womong gareng ua yegoc wisic wisickea kpac amma feeng kecbesande. 25 Ye nasosoc Anutuac kicfu yocfu meficnunuudeac kefudeac ngicngac yearusing Anutuaru kennide, nenang hafoangoc mengerenunuudeac mi obohoude.

26 Anu womong garengtoa yennoc naric meficnunuude. Ye kpetiac nga kopocsiha kpac, kongaha amma wononga kpac. Anutungo ye ngic kopocsicmeme yeneac botucfunac meickeu ye kurumeng sasawa fekende, imoc feracyunuma wi kecede. 27 Nga womong garengtoa Rewiac arennu yeni wenacsoc yenang kopocsicac sese faimaguc ngicngac yeneac kopocsicac ngade faikecdae. Nga Yesungo faka imocac bageau mi

kefec, kpac. Ye ine sese dema yengena faiemeec nga yeng imoc naso mocgusac meu soha anec. ²⁸ Foracngoc, dedeseringo ngic kucmamagoc uayoac deymmeu womong garengtoa angkecdae. Nga demeseriyoac-goc fingerec, imocngo Medac uayoac demiu yeng tatac mema kucmamea kpac nga hafoangoc gombunga wisic wisickea kpac feengkefude.

8

¹ Imocac amma yofi fede, womong garengtoaninango kurumeng-gac ngictautatac, imocac foiau tataha mema tacde. ² Amma ye Anutuac womong yeac kporuc bedzo fora kurumennu nande, ihai kingangkpekpe ua mema kecde. Kporuc bedzo imoc ngicngo mi memea, kpac. Anutu yengenaoc imoc mema faiec.

³ Anutungo womong garengtoa uayoac deymmeu yeni ubangerec nga kopocsicac sesegerecngina faikecdae. Imocac amma Yesungo ifingoc sese mong faibeso. ⁴ Womong gareng yeni dedeseriyoac modacma Anutu sese heiheimiac ua imoc bic mekecdae, imocac ye engngoc bangecfu kecbacfu womong gareng naric mi ambac. ⁵ Mosengo kporuc bedzo mema miacheso anu Anutungo goroyoac dema yofi edeec, “Ni tikiu onga edzacguai, ge siriha imoc yombong modacma wiac sasawa medacnadeac henghomema mebesena.” (*Makekeng 25:40*) Nga ngic yaguc womonnu ua meandae, yeni Mose isoc kurumenggac onga modacma uangina mekecdae.

⁶ Yesu ye dzadzahac gboriaac ngicbotuc, dzadzahac imoc dedzege yoac kuha monggoc mekecde, nocac dzadzahac gboriaac dedeseriyoacngo eseac ferahede. Amma yeac womong gareng ua, imocngo bangecac womong gareng ua siriha ifi isoc ifingoc feraheude. ⁷ Dzadzahac esea ebiha kpac ambac dede dzadzahac gboria mongngo tataha naric mi mebac. ⁸ Nga Kebu Anutungo ine ngicngacfora yenenu kopocsicnginagoc anggecac yofi deec,

“Kecma naso mong haude, imohai ni Israe nga Yuda areng yenigoc dzadzahac gboria mong mebade. ⁹ Dzadzahac imoc warac bangecfocngina yenigoc meai, imocfia isoc kpac. Naso imohai neng maringinau mema Aigita bangecfunac hesicyunu hayai. Yeni dzadzahac meai, imoc wama imocgoc mi kegecac ni ifingoc wayunuma yohoc bahoc ayemmeai.”

Ye ifi dema monggoc torokpeec,

¹⁰ “Ni ngadeu dzadzahac gboria Israe areng yenigoc mebade, imocac siriha yofi, dedeseriyoacna ngicngac yeneac negen negennu faima kibia imoc herenginaiu yombong ohobade. Amma neng Anutungina kecha yeneng ngicngacfocna kegecde. ¹¹ Nga imohai mongngo Israe ogea me munea mong edekpou ammima yofi mi deude, ‘Ge Kebu negemmina.’ Nocac ngicngac kapiaunac erema kunengtoau wisickeude, yeni sasawango negennugecde. ¹² Ni wosoefac ayemmeba sing segema me kopocsic meficgeandae, imoc sasawa wama monggoc mi negensibade.” (*Yeremaia 31:31-34*)

¹³ Ye dzadzahac gboria monggac deec, imohai dzadzahac warac meec, imocngo esea anec, ifi dekperagiec. Nga wiac mong bic wawaya esea ande, imocngo naso kapiancecac fema kpac anude.

9

¹ Dzadzahac waraima haec, imocac fakaya nga singyoara feec. Nga kpetiac amaya yei bangecfu feecngoc. ² Anu kporuc bedzo mana warac warac feec, imocac kpara Mana kpetiac. Nga mana warac warac imohai kifa nananga amma tebo ic sogongagoc nanoc. ³ Nga kporuc monggac ngadea imohai kporuc bedzoac mana mong feec, kpara Mana kpetiac nga kpetiac yombong. ⁴ Imohai hosuc homuna gombunga oho ohoac arata golngo memea nga dzadzahacac katapa taroc. Dzadzahacac katapa imoc golngo faima mekatahedacgec nga imocac manau enang golngo memea mannayakagoc* faigec tarec. Aronggac yasu sera kpekpea nga dzadzahacac tafe ihai ifingoc faigec feec. ⁵ Katapa imocac witiau kerobing kibikperagingiragoc yohockang kpegangngirango tapeau hedzic hedzic ammima semeec feec. Antungo ihainoc kopocsicnginaac turung kpoukpou ua mekefec. Nga imocac hania sasawa yofinenggac mi debade.

⁶ Yeni kporuc bedzo siriha ifi mekecgec womong gareng yeni ama mana warac warac imohai emma uangina mekecdae.† ⁷ Nga womong garengtoangosac ama mana mong imohai kifasoc atac mocgu engande. Amma ye eng naric mi engande, kpac. Ye sac mema emma yengena kopocsic nga ngicngac yeni kopocsic hania kpacfu eng sicsauc megec, imocac amma sese faiudeac meengkecede. ⁸ Nga Tiri Asungo yofi edzacnunude, Kporuc bedzoac kuha femanu mana kpetiac nga kpetiac yombong ngicngac ihai enggecdeac singa mong mi fingectegerude. ⁹ Ngicngac yofinenggac kecdae, yeni imocac ongea isoc ande. Yeni Anutuac womonnu yeac ubangerec nga kopocsicac sesegerec meemma faimiandae nga imocngo ine yeneac herenegen negengngina hafoangoc naric mi dzuacyemmeude. ¹⁰ Nga ua imocac nenedoku nene nga dzuac dzuacac faka hania hania imoc sebiu uasac meandae. Anutungo singyoac imoc yemmeu, yeni imoc modacma kecmagec nadung gboria monggac nasoya haude.

¹¹ Anu Kristongo bic hama wiac sasawa gombunga yei fede, imocac womong garengtoa anec. Ifi amma kporuc bedzo mong gombunga yombong maringo mi memea amma bangecfunac wiac mongngo mi memea, imoc nande, imoc kuneng nga hafoangoc gombunga amma esea feraheyombonggede. ¹² Kristo ye noning ngiwa me burumaka medahaac sac mema mi enec, kpac. Ye yengena sacngo naso mocgusac sese mema mana kpetiac nga kpetiac yombong, imohai enec. Emma yengena sacngo bunnina meec, imocngo fefeseri fekecbesande. ¹³ Ngicngac yening Anutuac kicfu wonongnginagoc anggec womong gareng yening noning me burumaka ngiwa yeneac sac nga burumaka ngagera medac mi memea gerecngo dzeu hama ande, hamaya imoc mema ngicngac wonongnginagoc yenearu kpegiandae. Kpegigec wisickeu ngicngac yeni Anutuac kicfu sebiugeng kpetiac anggecede. Imocac amma yofi negembisia, ¹⁴ Kristongo kekecseriac Asugoc namma yengena soronga amma kekeha Anutuaru faiemeec. Yeac sacngo yangburumaka sacng-

* **9:4:** Anutungo bangec kisiu mannayaka Israe ngicngac engsac yemmeu yeni imoc asoacsoc sobing isoc bangecfunac kpedzucnekecgec. Manna imoc hebiraio yoac amma titiha yofi, "Noc wiac?" † **9:6:** Naso imohai Anutuac womong Herodengo meec imoc nanec. Kporuc bedzo nga Anutuac womong imocac hania "Yoac goaac dedekperagi" hafac 1126 imohai henggec.

ina homac ferahede. Imocngo herenegen negennina dzuacdaru angam-memenina kpakparoha kpac anu Anutu kekehagoc kingang kpeminide.

¹⁵ Kristo ye yengena kekeha faiemema dzadzahac gboriaac ngicbotuc anec. Nenang dzadzahac esea imocac dedeseriyoac kpeing. Kpeni yeng homema bunnina mema dzadzahac esea imocac bageaunac menunuec. Anutungo ngicngac kpacnunukecde, nenang kekecseriac maridzoming menideac Kristongo ifi anec. ¹⁶ Maridzominggac kibi mong fedeu yofi ambesonga, minginango homeudeu, imoc dekper-agibesonga. ¹⁷ Mingina gbori kecmanungoc maridzoming kibi imoc ohogec eng feude. Minginango homeude, imohai maridzominggac kibi seriude.

¹⁸ Imocac amma dzadzahac esea imoc sacngo meserigec. ¹⁹ Nga Mosengo dedeseriyoac sasawa ngicngac edederege ayemmedaru wisickeu burumaka nga noning ngiwa sacngina mema dokugoc yerecema ramadzoea sacsac nga babacmeac mema sacfu nemuruckema imocngo kibi kpou kpouya amma ngicngac sasawa witinginau kpegiu nadzicyemmec. ²⁰ Nadzicyemmema yofi edeyunuec,

“Sac yomoc, imoc dzadzahacac sac. Anu ngeni dzadzahac manau kegecdeac Anutungo edengunuec.” *(Makekeng 24:8)*

²¹ Anu Mosengo kporuc bedzo witiau nga manau amma sesegerec faifaiac wiac hania hania tarec, imoc ifingoc sacngo kpegiu sasawa nadzicmidarec. ²² Ifi anu dedeseri fakau sacngo wiac meu kpetiac anude nga sac mong mi kpakeudeu kopocsic wawa mong mi fingerude.

²³ Bangecfu kporuc bedzoac wiac fede, imocngo womong kurumennu fede, imocac ongea ande. Nga imocngo Anutuac kicfu kpetiac anudeac sacngo dzuacgec. Nga wiac fora kurumennu fede, imoc kpetiac anudeac sac gombunga nga engena yombongngo fede. ²⁴ Kristongo ama kpetiac maringo memea amma wiac fora fede imocac ongea ande, ama imohai mi enec, kpac. Yeng nenanggac amma Anutuac kicfu nanudeac kurumeng forau enec. ²⁵ Amma womong garengtoa ye kifasoc yangsawa mema mana kpetiac nga kpetiac yombong, imohai engande. Nga ye angande, Kristongo ifi isoc mi angande. Ye naso homac sese meemeudeac mi engkecde.

²⁶ Kristongo ifi kecbac dede ye bangec nga kurumeng hanac hana-heaunacngoc naso homac kpendzeng kpeerekecbacfu imoc naric mi wabac. Nga ye ifi mi anec, kpac. Ye naso wisickebeso ammanu bangectoa bangecfu naso mocgusac fingeema ngicngac kopocsicnina meickeudeac Anutuaru yengena sebia desima faiu sese uaya medarec. ²⁷ Anu ngicngac sasawa naso mocgusac homenideac dedea nga ngadeau kecma yoacfu nambesonga. ²⁸ Ifi isocngoc Kristongo naso mocgusac ngicngac sasawa nenanggac kopocsic tofohodarudeac amma sesenina anec. Amma ngade haude, imohai kopocsic tofohoudeac mi haude. Naso imohai Kristongo ngicngac yeac tomai kecdae, yenearu fingeema mengereyunuu komoc kpegecde.

10

¹ Wiac gombunga ngade haude, Moseac dedeseriyoac imoc wiac imocac ongea, imocngo wiac fora mi ande. Ifi anu ngic yeni kifaya

kifaya Anutu afehegecdeac yeac hoannu hama sesengina siriha mocgusac faiandae nga imocngo ine dedeseriyoacac kucfu hafoangoc naric mi mengereyunuude. ² Dedeseringo hafoangoc mengereyunubacfu yeneac sese faifai imoc bic kpac ambac. Amma kopocsicngina bic kpac anu yeni herenegeng negengngina kpetiac kecma kopocsicnginaac gamegoc monggoc mi kecbau. ³⁻⁴ Imoc yofi, burumaka ngiwa nga noning ngiwaac sawango kopocsic meickeudeacsoc mi ande, kpac yombong. Imocac amma sesegerec faifaiac faka imocngo kifasoc kopocsicngina heigboriyemmekecdenoc. ⁵ Anu Kristongo bangectoa bangecfu mama imocac negensima Anutu yofi edeec,

“Ge ubangerec nga kopocsicac sesegerec hania hania, imocac mi anggengkefec. Nga geng ine bangecsebi mong mengerema nenec. ⁶ Anu Ngicngac yeneng ramaburumaka hafoangoc kopocsicnginaac amma gerecfu faigec dzeande, imocngo songo mi meficgegenude, kpac. ⁷ Ifi anu deai, ‘Anutu, negenna, geac songo modacbadeac hayai nga kibi kpoukpouac manau neac yoac oho ohoya fede.’ ”
(*Mitiyegec 40:6-8 Septuagintaunac*)

⁸ Sesegerec sasawa imoc dedeseriyoac modacma faiandae nga Kebungo ine yoac yofi deec, “Ubangerec nga kopocsicac sesegerec hania hania nga ramaburumaka hafoangoc kopocsicngina amma gerecfu dzeande, imocac mi anggenude nga imocngo songo mi meficgegenude.” ⁹ Ifi dema yofi deec, “Negenna, geac songo modacbadeac hayai.” Ifi dema yeng sing gboria meseriudeac sing esea imoc meickeec. ¹⁰ Yesu Kristongo nenanggac negemma songo imoc modacma sebia mekemma naso mocgusac sese faiu sing imohai kpetiac aning kecdimbe. ¹¹ Womong gareng yeni wenacsoc namma womong gareng uangina mekecdae amma yeni sesegerec siriha mockicngoc nasoya nasoya mekecdae, imocngo ine ngicngac kopocsicngina meickeudeacsoc mi ande. ¹² Nga Kristongo kopocsic meickeudeac sese mocgusac kuha wisic wisickea kpac, imoc faima Anutuac foiau tataha mema tacde. ¹³ Nga Anutungo ngabafora yeac hania bageu hanititi siricfu faiyunuude, ye imocac tomai tacde. ¹⁴ Yeng sese mocgusac faima ngicngac hafoangoc mengereyunuu yeni wisic wisickea kpac kpetiac kechereema kecbesandae.

¹⁵ Anu Tiri Asungo ifingoc hepuc amma yofi edenunuec,

¹⁶ “Kebungo yofi dede, ‘Ni ngadeguc dzadzahac gboria yenigoc mebade, imocac siriha yofi, dedeseriyoacna ngicngac yeneac negen negennu faima kibia imoc herenginawu ohobade. ¹⁷ Amma kopocsicngina nga singyoac kpekpengina imoc sasawa wama monggoc mi negensibade.’ ”
(*Yeremaia 31:33-34*)

¹⁸ Nga Kebungo kopocsicnina wau kpac anecac kopocsic meic meickeac seseac ua monggoc mi mebesonga.

¹⁹⁻²⁰ Negen negensingoc tosofocnina, Yesu yengena sawaac kucfu nenang kengeha kpac kecma kporucnagu ferahema mana kpetiac nga kpetiacfu naric ennide. Yeng sing gboria nga kekehagoc witinem-mec nga kporucfusing kennideac yengena sebingo sing imocnoc menem-mec. ²¹ Womong gareng engenatoaninango Anutuac arengfora garennunuma kecde. ²² Nga nenang hanahema herenegeng negennina gameagoc nga mi ngereeande, yeng imoc dzuaru kongaha fede nga sebinina doku kongahango dzuaru kongac kpeing. Imocac amma nenang ubaherenina fora imocgoc kekecnina isinggeyombonggema ye

hafoangoc negensingema Anutuac hoannu kembisina. ²³ Kebu maridzoming nemmeudeac yoac deseriec, yeng dedea modarude. Nga imoc nenanggaru fingerudeac negensegec amma kecma deficgekecbisina. ²⁴ Amma songo nga angammeme gombunga botucninau feudeac nenang henggareng angemema meseriemekcbisina. ²⁵ Ngicngac goa yeni kpekpeturannina waandae, imoc mi ngereede. Nasotoa wegenede, ngeni imoc bic negendaeac meseriemekcbisia.

²⁶ Nenang yoac foraac negen negeng mema negentegecmaguc kopoc-sic faka arenggema mekecnideu ine kopocsicninaac amma monggoc sese mong mi feude. ²⁷ Ebictoaninagoc kecni ising ising nasou gerectoa mongngo nonohoma memanganenunuudeac tomainina feude.

²⁸ Ngic mongngo Moseac dedeseriyoac kpeu ngic yohockang me harebec yeneng imoc hemma yoara wama yoacfu faigecdeu, ye ubamanganga kpac kpebucgegecdeac areng anude. ²⁹ Anu dzadzahacac sacngo ngic mong bic dzuarec, yeng ngade sac imoc ongea kpac dema Anutuac Medac witiau goteng tima Danggunucac Asu demanganeudeu, yearu turunga noc efea fingeemiude, imoc bic negendae. ³⁰ Nga

“Kopocsicac turung kpoukpou imoc neac uanoc nga ni ngicngac kopoc-sicnginaac turung kpouyemmebade.” *(Dedeseri 32:35)*

Kebungo yoac imoc deec, ye negendimbe. Ye monggoc yofi deec,

“KEBUNGO ngicngacfora isingyunuma yoacngina deude.” *(Dedeseri 32:36; Mitiyegec 135:14)*

³¹ Anutu kekehagocac mariu embesonga, imoc ebihagoc nga kpendzen-gagoc yombong.

³² Ngeni hanahema Kebuac kperagia megec, naso imohai siduc gombunggac amma uatoa mema kpendzeng kpegec, imoc mi nigcngunubeso. ³³ Amma ngic yeneng naso goau ngicngac yeneac kicfu faingunuma gamekpekpe nga defagoc amma ngunukporac angemmegec. Nga naso goau ngaba yeneng ngeneac tosofocngina ifi ayammegec ngeni ogo angemmema yenigoc nanggec. ³⁴ Ngeni witicngic yenigoc ngenahafoc kpendzeng kpegec nga ngic yeneng goa ngenearunac hamangec faka angemmema hiedzongina megec. Ifi anggec ngeni ine sogaima yofi negenggec, hiedzongina feengkefude imocngo bangectoa bangecac hiedzo ferahedacde. ³⁵ Imocac ngeni kengeha kpac kecbisia. Kecma faka imocac buma kuneng meficgegecde. ³⁶ Ngeni modzotitia kpac kecgec, imoc ngereude. Imocngo meficngunuu ngeni Anutuac enac tofoc tofoho amma maridzomingngina deec, imoc megecde.

³⁷ Anu naso wegenanec fede, imoc wisickeu,

“Ngic haudeac dedea, ye naso mong mi ukuma haude. ³⁸ Ngicngacfocna dindingac kecdae, ngeni negen negensingoc kechereegecde. Nga ngenearunac mongngo wanuma kenudeu neng ine yeaac negemba ubaherenango mi ngereede.” *(Habakuc 2:3-4)*

³⁹ Nenang ine ye ngadehema hofeac sing modacma kemenide, imocac areng kpac. Negen negensingoc kecma firang amma ubaonganinagoc kekecseriu ennide.

11

¹ Wiac mong fingecnemmeudeac seriangoc negensima kecdimbe, imoc kicngo mi hemma sifu negenni fora ande, fakanina imocac kpara negen negensing. ² Ngicngac bicngoc kecgec yeni negen negensingnginagoc kecgecac amma Anutungo hepuc ayemmema yoac nga fakangina deseriec. ³ Wiac kicngo hengandimbe, imoc wiac hehenaunac mi fingerec. Anutungo yoac deu kurumenga kurumenga nga bangectoa bangec fekende, yeng imoc meficgedaru fingerec, imoc negen negensingoc kecma negentegecnide.

⁴ Abengo negen negensingagoc kecma Anutuac sesegerec faiec, imocngo Kainggac sese feraheec. Ferahau Anutungo yeac sesegerec hemma negenu ngereeu ngic dindingac demiec. Abe ye bic homeec, amma sifu negen negensingau yoara dekecdengoc. ⁵ Enoke ye negen negensinggac amma homec mong mi fingecmiu henec. Nga Anutungo ye engsac meickeu enec. Ye mi emmanu Anutungo yeac yofi demiec, “Ni geac negemba ngereede.” Ifi dema Anutungo ye meickeu ngicngac yeneng hofocma monggoc mi meficgegec.

⁶ Anu ngic mongngo Anutuac hoannu kembeso negende, ye yofi negensinggema kecbeso, Anutu ye kecdenoc nga ngicngac ye kpachofoc angandae, yeni turunga gombunga yemmeude. Nga mong ye negen negensinga kpac kecande, Anutungo yeac negenu naric mi anude, imoc kpac yombong. ⁷ Ngicngac yeni dokutoa haudeac ebic mi hemmagec Anutungo Noa goroyoac edeu yeng yoara negensinggema eweheimima wagetoe mong meec. Ifi mema yengena arengfora ebicfunac onggongyunuec. Yeac negen negensingngo bangectoa bangecac faka mangana mekperagiu Anutuac yoacfu kenggec. Yeng ine negen negensingaac amma ngic dindingacac maridzoming meec.

⁸ Anutungo Abrahang kparu yeng yoara negensinggema imoc modacma bangeha wama bangec dahai kenudeac obohoec. Nga bangec Anutungo miudeac deec, imocngo maridzominga anec. ⁹ Anutungo bangec miudeac dedzege ammiec, ye ihai kemma kuric isoc kefec. Kecma Anutuac yoac negensinggema kporucedzoya faiu nanu Isaka nga Yakobo ihai yerigoc kecgec. Yereng Abrahanggoc bangecac dzadzahac imoc mekecgec imocngo maridzomingngina anec.* ¹⁰ Anutu yengenaoc taong wotungseriagoc warac arenggema meficgeec nga Abarahang ye kuric kecmanu imocac tomai kefec. ¹¹ Anu Sara ye sabacmeme nasoya kpac anec. Nga ye Anutuac yoac negensinggema kefecac heregoc amma medac kpenanggema meec. Anutungo dzadzahac yoac dema imoc modarudenoc, ye ifi negensiec. ¹² Imocac amma ngic sabac meficmeficgeacsoc kpac, yearunac bangecfora homac sahema fingecgec sawaac asomeng nga kondung tegiau sangi isoc anggec nga ngicngo kpetengina oso osoacsoc mi ande.

¹³ Yenennoc Anutuac yoac negensinggema homegec. Nga Anutungo bangec yomohai bangecngina deec, imoc mong mi meficgeyemmeec. Yeni ine wiac hereaungoc feu kpedzima hemma yofi deficgegec, “Neni bangecfu kuric amma naso wegenanecsac yei kecdimbe.” (*Fingec fingec 23:4; 1 Ngictau siduc 29:15*)

¹⁴ Anu ngicngac yoac siriha ifia deandae, yeni yenang bangec yombong meficgegecdeac hofoc hofoc ua mema kecma deficgedae. ¹⁵ Amma yeni

* 11:9: Imocac hania Fingec fingec 15:1-21 fede.

bangecngina warac kecma wagec, imoc negensibau dede yeni naric monggoc dzigenebau. ¹⁶ Nga bangec mongngo esea ferahede kpara kurumeng, yeni bangec imocac ayemmeec. Imocac amma “Anutu ye Anutumina.” yeni ifi degec, ye game mi kpekecde, nocac yeng yeneac negemma taong mong bic mengereec.

¹⁷⁻¹⁸ Anutungo Abrahang faitobannu faiu, yeng yoara negensinggema medaha faiu sesegereha ambeso anec. Nga Anutungo medac yeac warac yofi deec,

“Isakaarusing bangecfocga fingeceahe anggecde.” (*Fingec fingec 21:12*) Medaha mocgu imocnoc ye dzadzahacac areng kefec ye sifu mema sesegereha anudeac deec. ¹⁹ Nga ye yofi negensima kefec, “Anutungo ye homecfunac ifingoc naric megboriude.” Imocac yoac yofi heima dedimbe, “Anutungo Isaka homecfunac meec.”

²⁰ Isakango dzadzahacac yoac negensinggema wiac ngade fingerude, imoc negensima Yakobo nga Esau kenecyuruec. ²¹ Nga Yakobo ye Anutu negensinggema kefecac homebesonga amma yeac kpacfu Yosefeac medachora tembus tembus kenecyuruec. Kenecyuruma yasuya susiau merandzima ngonducnema Anutu numumima dengereec. ²² Yosefe ye Anutuac kuc negensima dzadzahac yoara negensinggema Israe areng Aigita bangecfunac dzigenegecdeac kpefing deec. Amma yengena sic mekenggecdeac negensima derecgeyemmeec.

²³ Mose fingerec, naso imohai medac fingecec yunuhomebesonga, ngictauac dede ifi feec. Anu yeac nonggomama yeri sirihha gombunga hemma kengec mi amma ngictauac dedeseri kpema Anutu negensinggema afo harebec medacngira mesufuec feec. ²⁴ Nga Mosengo negen negensinggoc kecma yadiu Faraoc naroanggac medac, yeac ifi degecdeac waec. ²⁵ Ye kopocsicac ubangerec hania hania negemma naso wegenanec kefudeac mi ammiec. Ye ine Anutuac ngicngac yenigoc ebic tofohoma kefudeac negenu ngereec. ²⁶ Amma ye Aigita bangecac dzofinac imocac negenu mamea anec. Kristoac amma game meudeac negenu engena anec, imocngo Aigitaac dzofinac ferahede. Ye imoc negensima Anutuarunac bung meudeac kic fiec. ²⁷ Ye Anutuac yoac negensinggema Aigita bangecac ngictauac kengec mong mi kpeu Aigita bangec waec. Ye Anutu mi hengen, ye kicngo mi henec nga henec isoc kpendzeng kpekecma ubea mi maec. ²⁸ Ngic kpekpe angerongo morocmedacfcngina yunuhomebacac yeng Anutu negensinggema makekenggac ramamedaha kpehou amma sawango nagunginasoc hosoec. ²⁹ Nga Israe ngicngac yeni negen negensinggoc kecma kondung sacsac imohacsing ferecgema bangec kerengaiu kenggec. Kemmagec Aigita areng yeneng ifingoc ferecgeni dema doku nema homedacgec.

³⁰ Israe yeneng Anutuac yoac negensinggema Yerikoac odatao hocngo memea, imoc yerecegec uameme 7 ammanu barackema madarec. ³¹ Ngic yohockang yeri Yeriko sufu sufuu hengkperecge ambesonga kenec singtoangac Rahabango Anutu negensinggeecac ruaegoc heitaiyuruec. Imocac amma ye negen negensingngina kpac yenigoc manganema mi kpac anec.

³² Nga ni Gideong nga Baraki amma Simsong nga Yefita amma Dawidi nga Samue amma profete sasawa, yeneac siduc ifingoc naric debai nga nasona mong mi fede. ³³ Yeni negen negensinggoc kececac

dzikacfu ngictau homac yeneac wasaingic memayunuma ngictaufocngina anggec amma raiong enacngina medzickegec. Nga singyoac feec imoc garenggema Anutungo wiac deseriec imoc megec. ³⁴ Yeni gerecyada kucngina menomanegec. Nga ngabafocngina yeneng wasai-beangngo yunuhomebesoeso anggec woragec. Yeni kucmama kecgec Anutungo kuc yemmeec. Yeni dzikac kucgoc kpema kuric wasaingic homac kporacyunugec. ³⁵ Ngac goa yeni negensinggema kecgec Anutungo arengfocngina homecfunac megboriyunuma yenearu monggoc faiyunuec.

Ngictau goa yeni profete dzikacngo yunuma medzoicyunuma Anutuac yoac wagecdeac degec. Nga profete yeni ine homecfunac yacyac, imocac kecec gombung negensima ngictau yeneac yoac wama witicamaunac mi woragec. ³⁶ Nga goa yeni ngickicfu deendema amma defagoc ayemmema dzikacngo yunugec. Amma goa monggoc sengngo wicityunuma witicamau faiyunugec. ³⁷ Anu goa hocngo yeneregec nga goa segengo sebingina merecgegec nga goa wasai beangngo kpebucyunugec. Nga goa yeni wambangina kpac anu rama nga noning sebera heima kengkecma sebiac wiacac obohokecgec. Ifi anggec ngicngac yeneng yunugec ebic witiau kecgec. ³⁸ Kecma yeni bangec kisiu nga bangec sifehau amma kedzebeu me bangec singau yerecgema kecgec. Yeneng gombungngina mehama ngicngac amabangecngina botucfu kecgecdeac sing mong mi feec. Ngicngac kopocsicnginango sing imoc hedzickeec.

³⁹ Nga ngicngac imoc yeni negen negensinggoc kecgecac Anutungo yenenu ngereec. Amma yeni wiac megecdeac dzadzahac yoac dedea, imoc bangecfu kecma mong mi megec. ⁴⁰ Anutungo nenannu wiac engena faiudeac negenec. Nga yeni nenanggoc hafoangoc mengereyunuudeac imoc negensiec.

12

¹ Ngicngac siducngina arenggema ohoduae, yeni hoeng isoc yerecunuma boifocnina amma kecdac. Imocac amma wiac sasawa meebirinunuande, imoc meickedacbisina. Nga kopocsicngo mendannunuyombonggema witicnunukecde, imoc herecgedacma sing edzac edzacnunuya fede, imoc seserigoc modacma nedzima kembisina. ² Kemma kicnina Yesuaru fikecbisina. Yeng negen negensinnina hafoangoc mengerema kefude nga yennoc ua imocac hania. Ye sogac sogai ngade haude, imoc negensima mariponggac kpendzennu emma game kpekpe bageau kecec, imoc tofohoma wiac efea negenec. Ifi amma Anutuac tatacac foiau emma yaguc tacdenoc. ³ Nga ngeni kucmama amma ubangina mabacac yeac negensima kecbisia. Yeng waraima kpendzeng kpemanu kopocsicmeme yeneng yeac deendema ammigec.

⁴ Anu ngeni ine kopocsic tidzamegecdeac eweyombonggegec amma sac hetic hetinggeaac nadunnu mi emma kecdac. ⁵ Nga Kebungo medacfora meseringunuudeac yofi edengunude, ngeni imoc naric mi nigecongubeso.

“Medacna, Kebungo gumeting anggenu ge imoc mi ngadehebesena nga yeng yoac seria deu ubaga mi mabeso. ⁶ KEBUNGO medac mong songogoc hoangekecde, ye metinggeude nga medaha songo negemide, ye kpeleting ammiude.” (*Yoa negen negengagoc 3:11-12*)

⁷ Ngeni Anutuac medacfora. Nga manggac sasawango medacfocongina metingyunuandae, ifi isocngoc Anutungo kpendzenu faingunuma mengerengunuude. ⁸ Nga yeng medacfora sasawa fakanginaac membengere ua mema ngeni ifi mi angemmeudeu yeac nambaracfora yombong mi anggede amma ngeni hamangecfunac fingegec isoc anude. ⁹ Amma bangecfu mangfocninango metinnunugec nenang fakangina ifia negensima ewengina heing. Nga asu yeneac Manggacngo metinnuu yeac yoara monggoc yombong tofohoma kekec mebisina. ¹⁰ Mangfocnina yeni negen negengngina feec, imocac sirihauso nasowegenanecfac metinnunugec nga Anutungo metinnunuande, imocngo ine memefihagoc yombong ande. Nenang yeac kpetiac kekecfu torokpema kec-nideac ifi angkede. ¹¹ Anu memetinnina imoc yofinenggac ubahodung meficgenemmeande, imoc ubangerehagoc mi anude, kpac. Nga ngicngac yeni memetinnu kecma yadiserikecdae, yenearu faka imocngo ngade faka dindingacac ruae kekecac fora meficgeude.

¹² Imocac amma ngeni maringina kucmama me fafocongina mangana meseriemebisia. ¹³ Amma ngicngac hanimangang haningina mepatickebauac ngeni singngina heitumebisia. *(Yoaenegen negengagoc 4:26)*

Ngeni ifi anggec haningina ngereebesow.

¹⁴ Ngeni kpetiac kekec mi kekecdeu Kebu naric mi henggede, imocac ngeni ngicngac sasawa yenigoc ruae nga kpetiac kekecdeac uatowebisia. ¹⁵ Ngenearunac mongngo Anutuac wosofacfunac mangunubacac henghomema kecbisia. Nga botucnginaunac wiac herebu nga ubaebic imocngo sera mi kpebesow. Imocngo sera kpema ebic meficgengemmeu wosohodung isoc homac memanganengunuude. ¹⁶ Amma ngeneac botucfunac mongngo kaisero faka ambacac me Esau isoc Kebuac ihoc bahoc ambacac ngeni henghomema kecbisia. Esau ye nasowocguac yakango waracmedacac kenec muneagoc emekpesi anoc. ¹⁷ Amma yeng ngade mamarunac kenec imoc mebesow anu mamango waec. Ye imoc meudeac kiaru mengec mengereac sing mong ine mi fingemiec.

¹⁸ Israe ngicngac yeni tikingina mewegenema henggec gerechorang dzeu kundung kpema medzickeyombonggeec. Nga firang kpeu ¹⁹ trampet mong kunengngo arohous enacadumeng mongngo yoaen deum negenggedeac desambic anggec. ²⁰ Yoaen yofi dedeaw, imocngo ebictow meficgeyemmeec,

“Ngic me yang mongngo tiki imoc kpesereudeu ngeni imoc hocngo hebucgebisia.” *(Makekeng 19:12-13)*

²¹ Anu wiac henggec imocac homac yombong kengecyunuu Mosengo yofi deec,

“Ni kengecnuu dzononna fedede.” *(Dedeseri 9:19)*

²² Ngeni ine tiki ifiauw mong mi hagec, kpac. Ngeni Siong tiki, imoc Anutu kekehagoc yeac taong amma kurumenggac Yerusaeng, imohai sogac sogaiac tutumannu hagec. ²³ Ihai areng yofi bic kpeturanggegec kecdae. Ngicngac sasawaac Anutu, yeng desi desingcngina. Nga Angero habu teng tauseng dafiguc amma ngicngac Anutungo hafoangoc mengereyunuma yeneac dindingac deyemmeec, yeneac ongaasungina. Nga kurumenggac osokporennu kpacngina oho ohoya waracmedac isoc

kecdae, yeni kurumenggac kpebung habu andae. Yeni sasawango kpeturanggema ihai kecdae. ²⁴ Nga ngeni Yesuaru hagec yeng dzadzahac gboriaac ngic botucnina andenoc. Amma ye sawa kpegiec, imocngo Abeac sacngo yoac deec, imoc ferahema kuhagoc yombong deude.

²⁵ Imocac ngeni ngic yoac edengunukecde, ye ngadehebauac garengngina mema kecbisia. Imoc yofiac, Mosengo bangecfu kecma ngicngac goroyoac seria edeyunuu yeni yeac yoac negenggecdeac wama kecma kopocsicac turunga, imohacnac naric mi woragec. Nga yeng kurumenga kurumenga imohacnac mama goroyoac edenunumanu yoara ngadehenideu kopocsicac turung imohacnac ifingoc naric mi woranide. ²⁶ Moseac nasou Anutuac ubaudumengngo bangec kpemindzaheec nga yofnenggac ine yofi deserima edenunukecde, “Naso monnu monggoc bangec kpemindzahebade, imohai ine bangec-sac kpac, kurumenga kurumenga ifingoc kpemindzahebade.” (*Hagai 2:6*)

²⁷ Nga “Naso monnu monggoc.” yoac imocngo yofi dekperaginemme, wiac hanac hanaheau deu fingececarec ye imoc kpemindzaheu kpac anude. Nga wiac sasawa mi fingececanu nanec, ye imoc ifingoc kpemindzaheu seria namma fefeseri feude.

²⁸ Nga eucerereng mong ifi nemmeu mekecdimbe, imoc kpemic kpemindzahenasou naric mong mi manganeude. Imocac amma nenang Anutu ubangerec negemmima yeng negenu ngereeude, sing imohai yeac bageau memaemema eweheimibisina.

²⁹ Foracngoc, Anutunina ye gerechorang amma wiac sasawa dzeu kpac andarude. (*Dedeseri 4:24*)

13

¹ Negen negensingoc tosofocna, ngeni ngenaocngoc heresongogoc hoangemema kecbisia. ² Ngicngac hagec ngeni yeneac ama heiyem-megecdeac mi nigecegunubeso. Ngicngac goango ifi anggec, yeni mi negemma angero goa ama heiyemmegec. ³ Nga ngicngac witicamau tacgec ngeni ngenahafoc tacdae, ngeni ifi isoc yeneac negensima meficyunubisia. Nga ngic goa witicamau yunuandae, imoc ngeneac sebi momoc kpedae, ifi isoc negemma meficyunubisia.

⁴ Nga eweeneng memeturanggac fakaya imoc eweheiheiagoc ambeso. Nga eweeneng yerahafoc fefengira eweheimiec imocngo wononga kpac febeso. Noac, Anutungo kaisero ngicngac haniangina isinggema turunga yemmeudenoc. ⁵ Anu ngeni hiedzoac tusuc faka mi ambisia, ngeni ine wiac bic fengemme, imoc soha ande, ngeni ifi negemma kecbisia. Anutu yengenaocngoc yofi bic deec,

“Ni ngeni wangunuma me wiacngina segerema naric mi ngaden-gunubade, imoc kpac.” (*Dedeseri 31:6*)

⁶ Imocac serima kengeha kpac kecma yofi naric denide, “KEBU ye nenanggac memeficnina nga ngic mongngo wiac mong anem-meu imocac naric mi kengecnunuude.” (*Mityegec 118:6-7*)

⁷ Ngeni enarafocngina Anutuac yoac edekpou angemmekecgec amma dafi kecma fora meficgegec, imoc negensima kecbisia. Ngeni negen negensingngina henghomema namma yeneac siric modachisia. ⁸ Yesu

Kristo ye worang nga yaguc amma nasosoc siric mocgungoc kecengkefude.

⁹ Anutuac danggunucngo ubaherengina meseriu seria nanggecde, imocngo wiac gombunga. Nga nenedokuac singyoac hania hania imocngo ine ubaherengina naric mi meseriude. Imocac ngeni kpoukpou gboria hania hania wagec wiac ifiango mi wangepcngunubeso, kpac.

¹⁰ Anu arataninagoc kecma womong gareng yeni kporuc bedzou ua mekecdae, yeni arata imohacnac yaka mong naric mi mema negecde.

¹¹ Womong garengtoango yang yeneac sac mema womong mana kpetiac amma kpetiac yombong, imohai meemma kopocsic meic meickeac sese faiande. Amma yang fora ine tacyac anggec imocac ngadeau faigec dzema kpac angande. ¹² Imocac Yesungo ifingoc yengena sawango ngicngac kpetiac meyunuudeac taong naguac ngadeau kpendzeng kpeec. ¹³ Imocac tacyac angandimbe, imocac ngadeau yearu kemma yegoc gamekpekpe witiiau momoc embisina. ¹⁴ Yei bangecfu nenang taong seria mong mi fede. Nga nenang ine taonnina ngade haudeac kicfifi kecdimbe.

¹⁵ Imocac nenang Yesuac kpacfu Anutu nasosoc dedengerec ammini, imocngo sese fora ambeso. Enacbibicninango kpara dekperagikecma fora meficgebisina. ¹⁶ Nga ngicngac goa heimefic ayemmebesonga amma wiacnina fede, imoc hendzicma yemmebisia, faka imoc mi nigeconggunubeso. Anutungo sese ifiaacnoc negenu ngereeude.

¹⁷ Ngeni enarafocngina yeneac ewengina heima yoacngina tofohobisia. Imoc yofiac, yeni ubagbori kecma ubaonganina garenggema kecma uanginaac yoacsiduc degecdeac nasoya faifaia fede. Nga yeneac ua imoc ubangerecgc ambeso. Ngeni ubaebicfu ua imoc mebau debac ni ngeneac negemba memefihagoc naric mi ambac.

¹⁸ Ngeni neneac numubisia. Neni herenegen negennina kpetiac, ifi negenserima kecdimbe. Nga angammemenina sasawa gombunga feudeac anemme. ¹⁹ Ngeni nunumuu monggoc yombong meficnumagec neng naso mi ukuma ngenearu bic dzigene habadeac negensiduae.

²⁰ Ruaeac Anutungo dzadzahac fefeseriace sacngo, ramagarengtoa Kebunina Yesu homecfunac megborima miarec, ²¹ yennoc ua gombunga sasawa megecdeac kuc ngemmema mewakengunuu yengena songo nga negen negeng modacgecde. Yeng ifi anemmema negenu ngereeu, faka imoc nenearu fingeCBSO. Nga yearu dedengerec nga dedengerec fekengkeCBSO, imoc fora.

²² Negen negensinggoc tosofocna, ni kibi yomoc ohongemmeduae, imocngo herea mi ande, imocac ngeni dederecge yoac yomoc modzotitia kpac kecma negenggecdeac igocngunuma deduae. ²³ Amma mong eden-gunuba negenggec, yeni tosonina Timoteo witicamaunac yungecgec. Imocac yeng naso mi ukuma nearu bic hasikeudeu yegoc ngenendedeac ngenearu bic hadede.

²⁴ Neneac wenacngerecngo enarafocngina amma kpetiac areng sasawa yenearu kembeso. Amma tosofocnina Itarianac yeneac wenacngerecngo ngenearu ifingoc hade.

²⁵ Anutuac danggunucngo ngicngac sasawa ngenearu febeso.

Yakoboac Kibi

¹ Ni Yakobo Anutu nga Kebu Yesu Kristo yereac wanacngic kecma kibi yomoc ohoma Israe kisc 12 bangeha bangeha singsararang kpema kecdae, wenacngerecna ngenearu faiba hade.

² Negen negensinggoc tosofocna, faitobang nga ebic hania hania fin-gengemmu imoc sasawa wiac sogac sogaic, ngeni ifi negembisia.

³ Negen negensingngina faitobannu faigec imocngo meseringunuu ngicngac seria anggecde. ⁴ Amma ngeni modzotitia kpac kecma serima uangina hafoangoc mesigecde. Mesima yadiseriyombonggema wiac monggac naric mi obohogecde.

⁵ Anutungo pakeng dedea kpac songogoc kecma ngicngac wiac homac yemmekecde. Imocac ngeneac botucfunac ngic me ngac mongngo negen negentegecac kpedadanggeudeu ye Anutuaru numuma kpesimiu miude. ⁶ Nga ye kpesima numumiude, imohai ine negengyohoha kpac negensinggema numubeso, nocac ngic mong ye negengyohoc anude, ye kondunggac siri isoc, firangngo imoc wangecma kengha anu sicsauc kpekefude. ⁷ Ngicngac ifia yeni, "Kebuarunac wiac mong naric menide," imoc mi negensibisia. ⁸ Ngicngac ifia yeni ubayohoc amma negen negeng mocgucfu naric mi serima yenanggac sing sasawa negengyohoc-gocsac anggecde.

⁹ Negen negensinggoc tosonina mong ye mamea kecande, ye yengenaac negenu engena ambeso. ¹⁰ Nga ngic mong dzofinahagoc, ye yengenaac negenu mamea ande, imoc negensibeso. Dzaring dzuriango kpindzing manau tohoma moronggema kpac angkecde, ifi isoc ye ifingoc kpac anude. ¹¹ Nga asoac wenac gereango erema kpindzing kpeu imocngo gbanggema dzuria siriha gombunga moronggeu kpac anude. Nga ngic dzofinactoyagocngo wiac meficgeudeac uatoa meande, ye siriha ifi isoc bic moronggema kpac anude.

¹² Ngic mong faitobannu serima namma ebic tofohoude, ye kenehagoc. Nga ngicngac Anutu songo negemmiandae, yeni kekecac ira yemmeudeac deseriec. Ngic mong ye faitobannu heiserima kefude, ye imocnoc meude. ¹³ Kopocsicac faitobang ngic fingeemiu ye yofi mi debeso, "Anutungo faitobannu fainudac."

Imoc yofiac, wiac manganango Anutu naric mi memaude nga yeng ngic mong kopocsicac faitobannu ifingoc mi faiude, kpac. ¹⁴ Ngic tembuc tembuc yengenaac songongo ngic faitobannu faiyunuande amma yengena songongo ye wangecma ikoc negen negeng negemma faka hania hania meudeac songo meficgeude. ¹⁵ Anu negensongo manganango kpenanggema medac mong meude, ye kpara kopocsic. Nga kopocsicngo hafoa yadiseri amma homec kpenanggema meude.

¹⁶ Songo tosofocna, ngeni ngenaocngoc ikocfu mi wangecemebisia. ¹⁷ Anutu ye kurumeng kperagiac manggac amma yearu kundung mong mi kpeude, kpac. Yearu kperagia feec nga fede nga fekengkefude. Nga yeng wihacnac wiac gombunga nga soronga suenemmu maude. Ye ubangereha ifi nemmekecde. ¹⁸ Anutu ye songoya nga negen negenaac amma yoac forau yeac nambaracfora fingering kecdimbe. Yeng deu

wiac sasawa bangecfu fingececarec, imocac buma heihei annideac ifi anec.*

¹⁹ Songo tosofocna, ngeni yofi negenggec, yocac mong degec hau ngeni bic kedzac faibisia. Faima imocac turunga bic mi merembisia me herebu bic mi ambisia. ²⁰ Ngicac herebungeo Anutuac kicfu faka dindigac mi heficgeude, kpac. ²¹ Imocac amma ngeni faka seuhagoc nga faka mangana ifia homac fede, imocac sasawa meickedacbisia. Amma ngeni yumea kecmagec yocac herenginawu homec homera, imocac kucngo ubaongangina ebicfunac mesiu komoc kpegecde.

²² Ngeni Anutuac yocac kedzacac nebasac mi negembisia. Ngeni yoara negemma tofohogece, imocngo ngereude. Ifi mi anggeceude ngeni ngenaocngoc ikoc angemegecde. ²³ Ngicac mong ye Anutuac yocac engsac negemma imocac mi modarudeu ye ngicngo yengena kicmesuya wikinnu hengande, ifi isoc. ²⁴ Ye ongea engemma kemma imohaingoc yengena siriha dafia, imocac bic nigeckpeude. ²⁵ Anutuac singyocac soronga, imocngo witicfunac yungecnnuude. Nga ngicac mongngo imocac hennegeng amma mekecma nigera kpac uaya mekefude, Anutungo yeac ua keneheude.

²⁶ Ngicac mong ye yengenaoc yofi negenude, “Ni Anutu eweheimima kecduae,” ifi dema enacbibihia mi garenggeudeu yeac eweheihei imocngo sing segeu fora kpac anude. Ye yengena ubaherea ikoc ammiudenoc. ²⁷ Nga Anutu Manggacnina yeac kicfu eweheihei faka kpetiac nga kongaha, imocac siriha yofi, bangectoa bangec yomocac songo ngadehema wonong mi heiemema beging nga ngachodzec ebicfu kecdae, yeni yenenggareng ayemmebesonga. Imocngo Anutuac eweheihei gombunga.

2

¹ Tosofocna, Kebunina Yesu Kristo ye kuc nga kibikperagiagoc kecde. Nga ye negensinggedae, ngeni ngicac engena mamea sebinginaac siriha faka ayemmeandae, imocac naric mi ngereede. ² Imocac yofi, ngicac mongngo ngeneac kpekpeturannu ring golngo memea amma ngakpi kibia gombunga heima hau naso imohaingoc ngicac mong makpekpea wambaya esea wonongagoc heima haude. ³ Ifi haec ngeni ngicac wamba kibia gombunga faidac, ye hemma yeac degecde, “Ogo, ge yei hama tatac gombungau tacna.” Ifi dema ngicac makpekpea yeac ine yofi degecde, “Ge edimoc kemma nanna.” me “Ge haninau parannu matacna.” ⁴ Ifi anggeceude ngeni ngenaocngoc siricngina hentegecma sing manganau ngicngac ogofocngina isingyunugecde nga imocngo mi ngereede.

⁵ Songo tosofocna, ngeni kedzac kpema negenggec, ngicngac bangectoa bangec yomohai makpekpea kecdae, yeni negen negensinggoc kuneng anggecde amma eucererenggac mingina amma imocac maridzoming megecde, Anutungo ifi negemma meisingyunuec. Ngicngac heregoc Anutuac songo negengandae, imocac yeneac anudeac deyemmec. ⁶ Amma ngeni ine ngicngac makpekpea game meficgeyemmeandae. Nga ngicac finactoanginagoc yenennoc memanganengunuma yocafu faingunuandae. Nga ngeni yenisac eweheihei ayemmeandae, imocac mi ngereede. Makpekpea yeni faka ifia mong mi angemmeandae.

* **1:18:** Kontucac buma heiandimbe, ifi isoc annideac denemmec.

⁷ Yesuac kpara gombunga warac witinginau enec nga dzofinactangi-nagoc yenennoc kpac imoc demanganeandae.

⁸ Anu dedeseriyoac mitikibiu yofi oho ohoya fede,
 “Ge geangga anggengande, siriha imocngoc gegoc wegena kecdae, yeni heresongogoc hoangyunubesena.” *(Sesememe 19:18)*

Ngeni eucererenggac yoac imoc foracngoc modacgecdeu faka gombunga anggecde. ⁹ Nga ngeni ngic engena mamea sebinginaac siricfu ayemmeandaeu kopocsic meficgegecde. Nga dedeseriyoacngo mangangina dekperagima singyoac kpekpe, ifi dengemmeude. ¹⁰ Imoc yofiac, ngic mong ye dedeseriyoac hoanggema nadunga sasawa modacdacma nadunga mocgusac kpeudeu, ye nadung sasawa imocac turunga meude. ¹¹ Anutungo yofi deec,

“Ge kaisero mi ambesena.”

amma monggoc yofi,

“Ge ngicngac mi yunuhomebesena.” *(Makekeng 20:13-14; Dedeseri 5:17-18)*

Nga kaisero mi amma ngicngac yunuhomenadeu dedeseriyoac kpekpengic bic annec. ¹² Anutuac singyoacngo witicfunac yungecnunuude, yeng singyoac imoc modacma fakanina isinggeude. Imocac ngeni ifingoc singyoac imoc yoacnginau nga fakanginau modachisia. ¹³ Ngic mong ye ngicngac ogofora wosoefacgoc mi ayemmekecde, yeac wosoefac faka mong yoacfu mi fingerude. Nga wosoefacgoc kekecngo yoacfu namma firang anude.

¹⁴ Tosofocna, ngic mongngo deude, “Ni negen negensinggoc kecduae.” ifi dema angammemea mi feudeu negen negensinga imocac fora mi meficgeude. Nga negen negensing ifiango ebicfunac naric mi mesiyunuude nga yeni komoc mi kpegecde. ¹⁵ Negen negensinggoc ngic me ngac toso mong ye kekehau noc wambaya heiude nga yakaya wencacsoc neudeac kpedadanggekecmanu ¹⁶ ngeneurunac mongngo yeac deude, “Ge ruaegoc kemma nomang ngakpiga heima yaka negebec ambesena.” ye enacngosac ifi dema sebiaac wiac obohode, imoc mi miudeu, negen negensingaac fora mong mi fingerude, kpac. ¹⁷ Nga negen negensingga angammemea kpac fede, imocngo homemea ande.

¹⁸ Nga ngic mongngo deude, “Ge negen negensinggagoc kecnec. Nga ni ine angammemena mekecduae. Negen negensingga angammemea kpac, imoc edzacnuna hemmaguc angammemena edzacguba negen negensinna naric hennade.” ¹⁹ Amma Anutu ye mocgusac kecde, imoc bic negensinggenec, imoc gombunga. Nga asu mangana yeni ifingoc imoc negensinggema kengec amma dzonongngina fedekecdengoc.* ²⁰ Nga geng ine negen negensinggagoc kecma angammemega kpac kecnec, imoc fora mong mi meficgeude, kpac. Ge ngic negen negengga kpac isoc, imocac siriha negenghomebesena. ²¹ Warac nenang bangecnina Abarahang ye medaha Isaka sese dema aratau faiu Anutungo yeac negen negensing angammemeagoc hemma ngic dindingac demiec.

²² Nga yeac negen negensing nga angammeme yeri meficemema yerahafocngoc ua meoc. Amma angammemeango negen negensinga nanggeu yeri mocgu anoc. ²³ Anu imoc fora ande nga mitikibingo edzacnunuma yofi dede,

* **2:19:** Asu mangana yeni eng negensinggedae angammemengina gombunga mong mi fede. Imocac negen negensinggina fora kpac.

“Abarahang ye Anutu negensinggeu Anutungo yeac ngic dindingac demiec.”
(*Fingec fingec 15:6*)

Amma yeac yofi degec, “Ye Anutuac ogea.”²⁴ Anutungo ngic angammemea arennu yeac dindingac deude nga negen negensinggac arenusac kpac, ngeni imoc hendae.

²⁵ Nga Anutungo singtoangac Rahaba angammemeaac amma dindin-gac demiec. Yeng ngic sueyuruyuruya ama heiyemecma sing monnus-ing sueyuruu woraoc.²⁶ Sebi ongaasuya kpac, imoc homemea nga siriha ifiangoc negen negensing angammemea kpac, imoc ifingoc homemea.

3

¹ Tosofocna, ngenearunac homacngo kpoukpou anggedeac mi negensibisoc. Anutungo yoacfu fainunuudemoc naso imohai kpoukpou hanianina ebriangoc isinggema yoacnina desiude.² Nenang sasawa naso homac kopocsicfu manunuude. Amma ngic mong ye yengenaac yoac segema kopocsic mi meficgeudeu ye ngic hafoangoc gombunga amma yeng sebia ifingoc garenggeudeac mi obohode.³ Anu becosi yeni yoacnina negemma modacgedeac enacnginau aiengbisisoc faima sebinginau hafoa kisangyunuandimbe.⁴ Nga wagetoea kondunnu kec-dae imoc ifingoc hembesonga. Yeni kunengtoa nga firang seriango meyunu wage gareng ye wiacbisaha merengfai anu wagetoea yeac maria modarude.

⁵ Anu nedzarang ye ifingoc sebininau wiac kapia ande nga sifu yoactoea dema sebinina meenude. Nga negengec, gerec kapiabisic-ngo hanahema dzeu ickate kunengtoa faiu dzeande.⁶ Nedzarannina imoc gerec isoc, imocngonoc sebininaac wiac sasawa feracyunuma manganaac nonggea angkecde. Nga hofengo nedzarannina faiu dzeu nedzaranninango sebinina sasawa meu wonong anu kekecnina hafoa imoc faiu dzeude.⁷ Yangkasi nga neng amma boudzoc nga kondunnu yang hania hania fedacdae, yeni warac nga yaguc yoac kpouyem-mema garengyunuandimbe.⁸ Nga ngicngo nedzaranga garenggeudeac obohokecde, imoc tacnegenga kpac mangana mekefu marasing man-ganango yearu wakede.⁹ Nenang nedzaranninango Kebu Manninaac kenecyoac deandimbe* nga nedzarannina imocngonoc ngicngac Anu-tuac siric meyunuyunuya, yeni ine sowecyunuandimbe.¹⁰ Enacbibic imohacnacngoc kenecyoac nga sowecyoac momoc maande. Tosofocna, imoc naric mi ande.¹¹ Doku kiwa mocgu imohacnacngoc doku sawera nga hodungagoc momoc naric mi maecde, kpac.¹² Tosofocna, fig icngo oriwa gbomea naric mi meficgeude nga waing witicfu fig gbomea naric mi fingerude. Siriha ifingoc doku kondunggocngo doku sawera naric mi meficgeude.

¹³ Ngenearunac ngic mongngo negen negentegec nga negen negenga irec ireckea mekecdeu, ye yumea kecma negen negentegecog fakaya gombunga edzacngunubeso.¹⁴ Nga ngeni ubaherenginang keracman-gang kuneng amma kichodung negemmangangogc hoanggedaeu ngenang sebingina meemma ikocgoc kecma yoac foraac yoackpekpe mi ambisia.¹⁵ Negen negeng ifia imocac hania kurumennunac kpac,

* **3:9:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiu homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (*Fingec fingec 9:26; 14:20; 24:48; Mitiyegec 16:7; 26:12; 103:22* nga goa homac fede.)

imoc ine bangecfunac nga uba esaunac amma hadehade yeneac ua. ¹⁶ Ngeni ubaherenginau keracmangang amma kichodung tusucfaka feudeu ngeni ifingoc ewekpekpegoc kecma memanganeemegecdeac faka hania hania angkecma tohoemema kecgcede. ¹⁷ Negen negentegec wihacnac maande, imocngo hanahema negen negenga kpetiac faima monggoc ruae nga faka yumea meficgeude. Imohai ubaseri me ubagori me ikocyoac mong mi fede nga monde monde mi angande. ¹⁸ Ngicngac ruae kekecac ua meandae, yeni ruae komoha homecgec fora dindingac kekec fingecyemmeude.

4

¹ Ubasebinginau hensongo fede, imocngo igocngunuma botucnginau dzikac meficgeu ewekpekpe angandae. ² Ngeni wiac mebesonga negemma wiac mi mekecdae nga yunukpebuc amma hodzinnu faka mekecma wiac naric mi tigece enude. Amma ngeni gorec gorec nga ewekpekpe angkecdae. Amma ngeni nunumungina kpac kecdaeac wiac gombunga naric mi megecde. ³ Ngeni ine wiac megecdeac numuma yofi negensiandae, “Sebiac hensongou dzofinacnina naric ukunide.” Ifi negemma ngeni sicsauc numuma imocac fora mong mi megecde.

⁴ Ngicngac waemeeme faka angandae, ngeni yofi negembisia, mong ye bangectoa bangec yomocac kekec imocac ogea angande, ye Anutu ngadeheude. Imocac mong ye bangecac kekec ogo ammibeso ande, yeng Anutuac ngaba areng anude. ⁵ Mitikibiu yocac yofi fede, “Ye ongaasu nenang hereu faiu tacde, imocac nenang yeac areng kecnideac homac ammikecde. Ngeni yeac herebu meficgebauac ye mi wabisia.”* Yoac imoc eng oho ohoya mi fede, imoc negembisia. ⁶ Anu yeng ferahema wosoefac kuneng anemmeude, imocacnoc mitikibingo yofi dede, “Anutungo ngic sebiengenggoc kecdae, yeni kekecngina memaude nga ubasebingina memama kecdae, yeni wosoefaha yemmeude.”

(Yoac negen negengagoc 3:34)

⁷ Imocac ngeni Anutuac yoacac bageau kecma mangana minginaac yoac kpema ngadehegec yeng wangunuude. ⁸ Anu ngeni Anutuac hoannu kenggec yeng ifingoc ngeneac wegenac haude. Manganameme ngic, ngeni maringina dzuacgec nga ngicngac ubayohocgoc kecdae, ngeni ubaherengina dzuacmengere anggec kpetiac anu. ⁹ Ngeni ubamangang nga ubahodung negemma homac kiacbisia amma dzomocgoc kecdae, ngeni meremma kiacgec nga sogac sogaigoc kecdae, ngeni meremma ubaebicgoc ambisia. ¹⁰ Ngeni Kebuac kicfu memaemegec yeng miacngunuude.

¹¹ Tosofocna, ngeni ngenaocngoc mi demanganeemebisia. Mong ye ogea demanganede me fakaya isinggema demanganeudeu ye dedeseriyoac deendema amma memaude. Nga dedeseriyoac isinggema memanadeu imohai dedeseriyoac mi modacnade, kpac. Geng ine dedeseriyoacac ising ising ngic annade. ¹² Yoac ising isingngic nga dedeseriyoacac oho ohongic imoc mocgungosac amma yennoc naric ebicfunac mesingunuu komoc kpegecde me memanganengunuu kpac anggecde, ye imocac kuc femide. Nga ge ogoga isinggenadeac kuc mi genggena, kpac.

* **4:5:** Mitiac negen negengngic yeni imocac yoac yofi nensidae, Yakobo ye mitikibiunac yoac goa yofia isoc kpeturanggema dede. Makekeng 20:5; 34:14; Dzekaraia 8:2

¹³ “Neni yaguc me wereckenu taong imohai me taong monnu kemma kifa mocguac manau ihai kecma iwaiac emekpesi amma hiedzonina monggoc meficgenide.” ngicngac ifi deandae, ngeneac yofi deba negenggec, ¹⁴ Ngeneng wereckenuac siriha nga kekecngina dafi anude, imoc mong mi negendae. Kekecngina imoc hosuc isoc, naso weganec-sac erema kpac anude. ¹⁵ Ngeneng yofi degec ngereebac, “Kebungo negenu ngereeu de isoc nga kecnideu ua imoc me imoc menide.” ¹⁶ Anu ngeni sebiengeng yoac dema sebingina meengandae. Yoac ifia sasawa faka mangana yombong ande. ¹⁷ Imocac negenggec, ngic mong ye angammeme gombunga anudeac negen negengtegec femiu imoc sifu waude, ye kopocsihagoc.

5

¹ Ngicngac dzofinactoainginagoc, ngeni negenggec, ebic kunengngo ngenearu fingecma memanganengunuudeac amma ngeni arohoma ki-acgec. ² Ngeni iwaingina dzamema kpac anude amma wambangina imoc dzaukpadzadzangngo neu kpac anude. ³ Hufengngo gol nga siriwangina meude nga hufeng imocngo siducdede amma haniangina dekperagiu sebinginau gerec isoc ngonohoude. Ngeni naso wisic wisick-eaunoc hiefinac mekpedzuc anggec, imocngo ifi fingecngemmeude. ⁴ Negenggec, ua ngicfocngina yeni semeng uanginaunac fora kpengem-megec ngeni ua bung yemmebeso wagec, imocngo kiackecde. Nga ua ngic yeneac kiacngo ifingoc Kebu Kuctoa mingina yeac kedzacfu bic kemec. ⁵ Ngeni bangecfu kecma sebiac songo modacgec dzofinacningango kekecnginau wakeude. Nga Anutungo ngicngac kpe-bucyunuudeac nasoya wegenemanu ngeni ine ondzonggboc amma kecdaengoc. ⁶ Ngeni ngic dindingac yoacfu faima kopocsihagoc dema kpebucgegec nga yeng ngaba mong mi mekefec.

⁷ Tosofocna, imocac ngeni modzotitia kpac tomai kecmagec Kebungo habeso. Nga negenggec, semeng ua minginango semenga homeru kia kpeu yeng semenga bangecfunac yadiudeac modzotitia kpac fora nasoac tomai kefude. ⁸ Nga Kebuac hahanaso bic wegene hadeac amma ngeni ifingoc ubaherengina meserima modzotitia kpac tomai kecbisia. ⁹ Tosofocna, ising isingngic ye nagu ngadeau bic hama nande. Ngeni yoacfu mabauac ngenaocngoc gubepakeng mi angemebisia. ¹⁰ Profete warac Kebuac kpacfu yoac dekecgec, yeneng modzotitia kpac yumea kecma ebic tofohokegec. Tosofocna, ngeni yeneac siric modacma ifi ambisia. ¹¹ Ngicngac modzotitia kpac kecgec, yeneac negenni kenehagoc anec nga ngeni Hiobeac yoac bic negenggec. Ye ebicfu serima kefecac amma Kebungo yearu faka gombunga meec. Kebungo ubamangang kuneng nga wosoefactoagoc fakaya anemmeude.

¹² Nga yoac fora mong yofi, ngeni yoacngina seriudeac wiac mong kpacma mi deseribisia. Ngeni kurumeng me bangec kpacma yoacngina mi deseribisia nga wiac kuneng mong kpacma ifingoc mi deseribisia. Ngeni kecma yoacfu makpebauac fora imoc fora nga kpac imoc kpac, ifi debisia.

¹³ Ngeneanunac ngic me ngac mongngo ebic goa fingecmiu ye numbeso nga mongngo sogac sogagoc kefude, yeng afec afeheyegec heibeso. ¹⁴ Nga ngeneanunac mongngo hafei ammiu kpebungac enara

kpacyunuu yeneng yeac amma Kebuac kpacfu kerecdokungo nadz-icmima numubisia. ¹⁵ Ifi anggec nunumu negen negensinggoc, imocngo hafeigoc yearu ngerec ngeree fingecmiude nga Kebungo meficgema miaru yarude. Nga kopocsihagoc andeu Kebungo kopocsiha wau kpac andarude. ¹⁶ Imocac ngeni ngerec ngeree meficgegecdeac kopocsicngina ngenaocngoc deficemema nunumungo meficemebisia. Ngic mong dindingacngo numuude imocngo wiac kuhagoc amma memefihagoc anude. ¹⁷ Eria ye ngic yombong nenang isocngo kia mi kpeudeac numuu kia mi kpekpe kifa harebec nga noboha anec. ¹⁸ Nga ye monggoc numuu sawaunac kia mau bangecngo semeng monggoc meficgeu fingerec.

¹⁹ Negen negensinggoc tosofocna, ngeneacunac ngic mongngo yoaac foraac sing segema sicsauc kenudeu mongngo ye dzigeneudeac deu dzigeneudeu ²⁰ yeng yofi negembeso, ngic tosoya manganaac sinnunac merende, ye ngic yeac ubaongaya homecfunac mesimiu kopocsic homac kperaheude.

Petoroac Kibi 1

¹ Ni Petoro, Yesu Kristoac aposorongo meisingfora Ponto nga Garta amma Kapadokia nga Asia amma Bitinia bangectoau isaengicngac singsararang kpema kuric kecdae, ngeneac kibi yomoc ohoduae. ² Anutu Manggacngo bic negenu feecac yeng meisingngunuma yofi desiec, Tiri Asungo ngenearu ua meu yadiseri amma kpetiac anggecde. Ifi amma ngeni yeac enac tofohogec Yesu Kristoac sacngo kpegiu nadzicngemmeec kecdae. Yeac danggunuc nga ruaengo ngenearu sahema febeso.

³ Nenang Kebunina Yesu Kristo, yeac Anutu Manggac kenehebisina. Yeng wosoefactoa kpenemmema Yesu homecfunac megboriec. Sing imohai nenang kekec meficgenemmeu fingec fingec gboria fingering. Ifi fingecma yeac wiac kekehagoc fingecnemmebesande, imoc negensinggema kecdimbe. ⁴ Ye ifi amma kurumenga kurumenga fekende, imohai maridzominnina tini enudeac bic faiec fede. Nga wiac imoc mi kpac anude amma imoc naric mi dzameude, imoc kongaha feengkefude. ⁵ Ngeni negen negensinggoc kecmagec Anutu ye kuhagocngo garengngunuu naso wisic wisickeau komoc kpegecde. Imoc fingerudeac efaima fede.

⁶ Anu naso kopianec yomohai ebic nga faitobang hania hania fingecngemmeu ongangina dzokonemanu ngeni sifu wiac ngade haude, imocac negemma mamangkima sogaima kecbisia. ⁷ Gol siriha negendimbe. Ngic yeneng imoc tobanggema siriha henggecdeac gerecfu faigec dzema isinggeandae. Gol fora ye fingectegerude nga imoc sifu ngade kpac anude. Nga negen negensingngina fora, imoc gol ferahema wiac engena anude. Yesungo fingectegerude, naso imohai negen negensingngina imocngo dedengerec nga kuc kibikperagiagoc amma ewehaihei meficgeude. ⁸⁻⁹ Ngeni ye kicnginango mi henggec amma sifu yeac songo negendae. Nga yofinenggac ye mi hengandae amma ngeni sifu ye negensinggegecde. Amma ngeni ye negensinggegec, yeng ubaongangina kopocsicac ebicfunac mesingemmeu ngeni komoc kpegecde. Ngeni imoc negensima sogac sogai ebiriagoc amma kecdae.

¹⁰ Profete yeni ngeneng Anutuac wosoefac megecdeac kpefing degec amma yeni komoc kpekpea sing negengireckegecdeac uatoa mekecgec. ¹¹ Ifi anggec Kristoac Asungo yenearu kecmanu Kristongo kpendzeng kpema ngade kuc kibikperagiagoc mebesande, imoc Kristoac Asungo herenginau kefecac kpefinnu bic edzacyunuu dekperagingemmegec. Amma imoc meracac yocac nga noc nasou fingeru henggecdeac kicfifi anggec. ¹² Kicfifi amma yenang meficemegecdeac kpac, imoc ngeni meficngunugecdeac yoara dekperagingemmegec, Anutungo imoc edzacyunuu yeni ireckegec. Kecma Anutungo Tiri Asu kurumennunac bangecfu sueu mama siduc gombung dedengic kuc yemmeu, yeni yocac imoc mema dekperagingemmegec ngeni imoc negenggec. Nga Angero yeni imoc ifingoc henggecdeac ayemmeande.

¹³ Imocac meheng kpeheng amma ubanegen negengga isinggema gaangaoc garengememana Yesu Kristoac hahanasoya fingectegeru imohai wosoefaha mehaude, ge negen negengga yeac wosoefacfu hafoangoc seria faina febeso. ¹⁴ Ngeni warac siduc gombunggac yocac

mi negentegecma sebiac songo modacgec. Amma ngeni enac tofoc tofoho nambarac isoc kecdaeac sebiac songongo monggoc mi garengn-gunubeso. ¹⁵ Anutungo kpacngunuec, ye kpetiac nga ngeni ifi isoc faka nga angammemengina hafoangoc kpetiac ambeso. ¹⁶ Imocac yofi oho ohoya fede,

“Ni kpetiac, imocac amma ngeni kpetiacngoc kecbisia.” (Sesememe 11:44-45; 19:2; 20:7)

¹⁷ Anutu ye monde mondea mi femide nga yeng ngicngac tembuc tembuc angammemenginaac sirihau yoacngina desiude. Nga ngeni ye “Manggac” kpacandaeu, ngeni yei kurickekecac nasonginau eweheim-ima kecbisia. ¹⁸ Ngeni warac bangefcocngina yeneac sicsauc fakau kecmagec Anutungo bungngina mema meisingunuec, imoc siriwa me golngo kpac nocac siriwa nga gol imoc kpac anecde. ¹⁹ Ye Kristoac sacngo bumengunuec. Nga Kristoac sac imoc wiac engena yombong, imoc rama medaha mong puringa kpac nga ebiha kpac, yeac sac isoc. (Makekeng 12:5; 29:1; Sesememe 22:17-25)

²⁰ Bangec nga kurumeng mi fingecmaec Anutungo Kristo bic meis-inggeec. Meisinggeu yeng yaguc naso wisickeau nenanggac amma fingectegerec. ²¹ Fingectegecma sing meficgenemmeu yofinenggac Anutu negensinggema kecdimbe. Ye medaha homecfunac megborima kuc nga kibikperagi miu nenang Anutu negensinggema yearu negen negennina naric fainide.

²² Ngeni yoac foraac enac tofohogec, imocngo ubaongangina dzuaru ubaherenginaunac songotoa ereu ngeni tosofocngina heresongogoc hoangyunugecde. ²³ Anutuac yoac imoc kekehagoc amma seria nande. Yoac imocngo megboringunuu fingec fingec gboria fingecgec. Kpea imoc dzonggo dzonggoa kpac imocngo nemonggema kekecserigoc anude.

²⁴ Imocac yoac yofi oho ohoya fede,

“Ngicngac sasawa bangecfu kecdae, yeni kpindzing isoc amma kibikper-agingina imoc dzaring dzuria isoc. Yeni kpindzing dzanggeande nga dzaring dzuria moronggeande, ifi isoc dzanggegecde.” (Yesaia 40:6-8)

²⁵ Anutuac yoacngo ine fefeseri feude. Imocngo siduc gombung ande nga ngic yeneng imoc edekpou angemmegec negenggec.

2

¹ Ngeni ngaba hania hania nga ikocfaka amma keracmanganggac faka wama ngicngac mi demanganeyunubisia.

²⁻³ KEBU ye gombunga, ngeni imoc bic tobanggegec. (Mitiyegec 34:8) Imocac ngeni sabac gboriango namuac ammiande, ifi isoc Asuac arennu namu kongaha imocac angemmebeso. Ngeni imoc nema yadimagec yeng ebicfunac mesingunuu komoc kpegecde.

⁴ Kebu ye hoctoa kekehagoc, ngeni yearu habisia. Ngic yeneng hoc imocac hoc mangana dema meickegec. Nga Anutungo imocac negenu siriha engena anu imocnoc meisinggeec. ⁵ Nga ngeni ifingoc hoc kekehagoc yeac siric andae. Nga Anutungo asu ama mengunuande. Mengunuu ngeni yengena womong gareng kpetiac amma Asuac sinnu sese faigeccde, imoc Yesuac amma Anutungo henu ngereeude. ⁶ Imocac mitikibiu yoac yofi oho ohoya fede,

“Negenggec, ni hocwotung mong siriha engena imoc meisinggema Sionnu gunungebade. Ngic mongngo ye negensinggeude, ye gamekpekpeu naric mi enude.” (Yesaia 28:16)

⁷ Ngicngac ye negensinggema kecdae, ngenearu hoc imocngo siriha engena ande. Nga mi negensinggedae, yenearu yofi fingerude,

“Amameme ngic yeneng hoc mong mangana dema ukugec. Nga hoc imocngo amaac hoc wotung amma seria nanude.” (Mitiyegec 118:22)

⁸ “Nga yeni hoc imohai kpondzong heigecde nga peperandziu tifainggema negemmangang meficgegecde.” (Yesaia 8:14)

Yeni Anutuac yoac kpeandaeac ifi anggecde, yoac imoc yeneac bic dedea.

⁹ Anu ngeni Anutuac faka kuhagoc dekperagigecdeac Anutungo ngeneac areng meisingngunuec. Meisingngunuma ngeni yengena areng ngicngac kpetiac anggecdeac mengunuma ngictauac arennu faingunuu womong garengua mekecgecde. (Makekeng 19:5-6; Yesaia 43:20)

Yennoc kundunnunac hagecdeac kpacngunuma kperagiau heitaingunuma yengena kperagi engena, imohai faingunuec. ¹⁰ Ngeni warac ngicngac areng mocgu mi kecgec, kpac. Nga yaguc Anutuac ngicngac-fora amma yeac areng kecdae. Ngeni warac Anutuac wosoefac mong mi hengkecgec. Nga yofinenggac yeac wosoefac hemma kecdae.

¹¹ Songo tosofocna, ngeni bangec yomohai kuric kecdae, imocac ngeni uba eseaac negensongo hania haniango ubaonganginagoc dzikac kpeande nga ngeni imoc wama kecgecdeac gorongina kpema deduae.

¹² Ngeni bangec monnunac ngicngac, yeneac botucfu faka nga angammeme gombunga angkecbisia. Ifi anggec yeni ngeneac dedeseriyoac kpekpeareng dema enacfu faifai angemmema angammemengina gombunga henggecde. Ifi hemmagec Anutungo yeni yugucyunuu naso imohai dengeregecde.

¹³ Ngeni Kebuac amma kia gawamang, yeneac enac tofohobisia. Imoc ngictaungo kuc sasawa mekecde nga ¹⁴ yeac bageau gawana sasawa. Yeng uayoac yemmeu yeneng ngicngac angammemengina mangana angkecdae, yeneac turung kpouyemmegecde. Nga faka gombunga angkecdae, yeni dengereyunugecde. ¹⁵ Ngic yeni negen isingngina kpac wiac mong mi negentegecdae, imoc ngeni angammemengina gombungango enacngina midomebisia, imocngo Anutuac songo ande. ¹⁶ Ngeni witicfu mi kecdae nga witiha kpac kecec, imocngo angammemengina mangana mi kperahebeso, kpac. Ngeni Anutuac wanac areng kecbisia. ¹⁷ Amma ngeni ngicngac sasawa ewengina heima negen negensinggoc tosofocngina heresongogoc hoangyunubisia nga Anutuac damungunuu ngictau eweheimibisia.

¹⁸ Wanacngic kecdae, ngeni mingingfocngina yeneac enac hafoangoc modacma ewengina heima kecbisia. Ngeni mingingfocngina yumea nga gombunga amma gori goria momoc ifingoc ayemmekecbisia. ¹⁹ Ngic mong ye Anutuac yoac ubahereau feu imoc modaru goango kopocsiha kpac hemmaguc sifu ebicfu faigec kpendzeng kpeudeu faka imocngo danggunuhagoc anude. ²⁰ Nga ngic yeneng kopocsihnginaac amma ngunuec ngeni kpendzennu emma imocac bageu seria kecgecdeu

imocngo dedengerecac wiac mong mi ande, kpac. Ngeni ine angam-memengina gombunga ammagec kpendzennu faingunugec imocac bageu seria kecgede, imocngo Anutuaru danggunuhagoc anude.

²¹ Ngeni ifi anggecdeac Anutungo kpacngunuec. Anu ngeni Kristoac hanititi modacgecdeac yeng ngeneac amma kpendzeng kpema sing imoc edzacngunuec.

²² Ye kopocsic mong mi meficgeec amma yeac enacfunac ikocyoc mong mi negenggec. *(Yesaia 53:9)*

²³ Nga yeni defagoc ammigec yeng turunga sowecyoac mong mi merenec. Nga kpendzeng kpema dekengec mong mi ayemmeec, kpac. Ye ebiha Anutungo yoac dindingac desikecde, yeac mariu faiemec.

²⁴ Ye yengena sebiango nenang kopocsic atickema icfu nanec. Nanu nenang kopocsicfunac homema sing dindingac modacnideac ifi anec. Nga yeac kubecngo ngeni hafeidzoicfunac ngerec ngeree meficgengem-mec. ²⁵ Ngeni warac rama isoc sing segema kecgec. Nga yofineng-gac ramagarenggaru bic dzigenegec yennoc ubaongangina henggareng angemmeude.

3

¹⁻² Anu ngac ngeni sing imohaingoc ewefocngina enacngina tofohoma kecbisia. Nga yeneac botucfunac goango Anutuac yoac mi negens-inggegedeu enengfocngina ngeneng Mitiaac yoac mi ede edeyunuu angammemengina gombungangoc angkecgec, imocngo ewefocngina Kebuac sinnu taiyunuu kenggecde. ³ Ngac ngeni orucdzongina dzegeandae nga kubu nganoc golngo memea sebinginau faiandae amma wamba siriha gombunga heiandae, imocngo siric kerengngina mi meficgebeso. ⁴ Nga ongaasungina yumea nga ruaegoc ubaherengina manau sufu sufuya fede, imocngo siric kerengngina meficgebeso. Imocac kibi kuha mi maande nga imocngo fekengkefude nocac imoc Anutuac kicfu wiac engena ande. ⁵ Ngac kpetiac warac kecgec, yeneng siriha ifingoc kibingina meemna ewefocngina enacngina tofohoma Anutuaru negen negengngina faikecgec. ⁶ Imoc Sara isoc, yeng ewea Abraham eweheim-ima kunenna dema enara tofohokefec. Ngeni faka nga angammeme gombunga mekecma wiac monggac dekengeha kpac kecgecdeu Saraac naraangfora anggecde.

⁷ Ngacac kuc, imoc ngicacsoc kpac. Ngic enengfocnginagoc ngeni imoc negensima imocac sirihau yenigoc kecbisia. Nga ngeni kekecac danggunuc imocac maridzoming ngenahafoc megecdeac nga ngic ngeni nunumunginaac kpaefingecbacac amma enengfocngina ewehelhei ayemmebisia.

⁸ Kpeturanggema deba, ngeni sasawa negen negengngina mocgu febeso. Ngeni wosoefac angemema heresongogoc hoangemema uba-mangang negengemema memaemema kecbisia. ⁹ Ngicngac yeni man-gana angemmegec ngeni turunga manganangoc mi merengyemmebisia nga yeni desofoc angemmegec ngeni turunga desofocngoc mi ayemme-bisia, kpac. Ngeni kenec imoc maridzomingngina anudeac kpacngu-nungunuya, imocac yeni ifingoc kenecyoac edeyunubisia.

¹⁰ Imoc yofiac,

“Ngic mong ye kekecac songo negembeso nga naso gombunga hem-besonga ammikecde, ye nedzaranga yoac mangana debacac nga

enacbibihango ikocyoac debacac garenggebeso. ¹¹ Ye faka mangana ngadehema angammeme gombunga angkecbeso. Amma ye ruaeac sing meficgeudeac uatoa mebeso. ¹² KEBUNGO ngicngac dindingac yenearu kic fima nunumunginaac kedzac kpeude. Nga mangana mekecdae, yeni ine yenengwa anude.” (Mitiyegec 34:12-16)

¹³ Ge faka nga angammeme gombunga annadeac mamangkima angkecnadeu ngicngac yeni memanganegugecdeac obohoma wagecde. ¹⁴ Amma yeni dindingac kekecnginaac amma kpendzenu faingunugecdeu, imoc ngeni kenecnginagoc.

Ngeni yeneac damu nga kengec mi ambisia. (Yesaia 8:12)

¹⁵ Kebu Kristo ye kpetiac, ngeni negen negeng imoc ubaherenginau mekecbisia. Amma gombungangina ngade haude, imocac hania goriangoc kpesingemmegec turunga merenggecdeac nasosoc efaima kecbisia. ¹⁶ Ngeni ine kpesi kpesiac turunga herebuya kpac, yumea nga ewehaiheigoc amma here negen negeng kpataningau merembisia. Ngeni ifi anggecdeu, angammemengina gombunga Kristoac amma angkecdae, imocac ngic dedenggaring angkecdae, yeni gameyunuude. ¹⁷ Ngic mong ye angammemea gombungaac amma Anutungo negemi kpendzeng kpeude, imocngo ngereude. Nga mong ye fakaya manganaac amma kpendzeng kpeude, ye mi dengerebesonga.

¹⁸ Kristongo Anutuac hoannu fainunuudeac atac mocgu donina mema kpendzengtoa kpeec. Ngic dindingacngo yoackpekpe areng nenanggac amma ifi anec. Ye sebiugeng kpegec homeec nga ongaasuugeng bic megboriu kefec. ¹⁹ Kecma asu goa witicamau kecgec, yenearu kemma yoac edekpou ayemmeec. ²⁰ Noa ye wagea memanu Anutungo modzotitia kpac tomaingina kecbibiemanu yeneng yoara kpegec.

Nga Noango wagea medzickeu naso imohai Anutungo dokungo ngicngac efeanec, 8sac ebicfunac mesiyunuec. ²¹ Dokunadzicngo onga imoc mema ebicfunac mesingunuude. Dokunadzicngo sebiac wonong mong mi dzuarude, kpac. Imoc yofi, Yesu Kristongo homecfunac yarecac amma herenegen negengngina kpetiac anude, imocngo Anutuac kicfu deficgeude. ²² Yesungo bic kurumennu enec. Amma ye Anutuac foiau tacde. Nga angero nga wiac kpac kuneng memea amma kuc yemmeyemea, yeac bageu bic faiyunuyunuya kecdae.

4

¹ Kristongo sebigoc kpendzeng kpeec. Nga ngeni yeng kpendzeng kpeec, ifi isoc naric kpegecde, negen negeng imocngo marikungina ambeso. Ngic mong ye sebigoc kecma kpendzeng kpeec, yeng kopocsicac sing bic waec. ² Nga yofinenggac nangennide, ye ngicngac yeneac negensongo hania hania monggoc mi modacma Anutuac negen negeng nga songo modarude. ³ Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmi-dae, yeneac kekecac negensongoac faka yofi fede, imoc kaiserofaka nga kickerec angkecdae amma doku seria tosofocnginagoc nema ubangina sufuande nga sing sege segea modacma imocac siricfu nemu hania hania afehegecde. Ngeni warac faka ifia angkecgec imoc monggoc mi ambisia. ⁴ Ngeni bangec monnunac ngicngac sicsauc fakangina hania hania anggec ngeni yenigoc monggoc mi torokpema kecdaeac amma yeni imoc hemma negenggec siraha mong anu desusuic amma

demanganengunugecde. ⁵ Anu Anutungo ngic gbori nga homemea angammemengina desiudeac efaima kecde, yearu haniangina debisia. ⁶ Ngicngac homemea yeni siduc gombung edekpou ayemmegec negengec, yeni warac sebiugeng kekec kecgec, imocac sirihau turunga megecde. Ifi mema asuu Anutu kecde isoc kecgecde.

⁷ Wiac sasawa imoc kpac anudeac naso wegenede. Imocac ngeni garengemema negengisinggoc kecma nunumu ua mebisia. ⁸ Heresongogoc kekec imocngo kopocsic hania hania homac kperaheude, ngeni imocac amma songo fora heregoc negengemema hoangemebisia, imocngo faka engena ande. ⁹ Ngeni ubangeregoc modzotiti nga ngadeyoara kpac kecma ama heiemema garengemebisia. ¹⁰ Anutungo wosoefahaac amma Tiri Asuac kuc hania hania ngemmeec, imocac ngeni Anutuac kingang kpekepe gombunga kecma tembus tembus meficemema kecbisia. ¹¹ Ngic mong ye miti hania ngicngac dekperagiyemmeude, ye Anutuac yoac modacma dekperagibeso. Amma mong ye memeficac arennu kingang kpeyemmekecde, ye Anutungo kuc miande, imocac sirihau kingang kpekepe ua mebeso. Ifi anggec ngicngac yengeng faka sasawa imoc hemma Yesu Kristoac negemma Anutu dengeregecde. Ye kibikperagi nga kuc mingina nasoya wisic wisickea kpac fekengkecbesande, imoc fora.

¹² Songo tosofocna, faitobang kpendzengagoc fingecngemmeude, imocac mi kpido hobisia. Nga imoc fingecngemmeude, imocngo faka furia mi ande. ¹³ Nga ifi fingecngemmeu imohai ngeni Kristogoc torokpema kpendzeng kpema imocac sirihau sogaibisia. Ifi anggec yeng kecma kuc kibikperagiagoc fingectegerude, imohai ngeneac sogac sogaitoa fingerude. ¹⁴ Nga ngicngac yeneng Yesuac kpacac amma demanganengunuma defagoc angemmegecdeu ngeni kenecnginagoc, nocac yeni ifi angemmegec Anutuac Asu kuc nga kibikperagiagoc, yeng ngeneac witiu tarude. ¹⁵⁻¹⁶ Nga ngic mongngo kpara, “Kristoac ngic,” ifi dekecdaeac kpendzeng kpedeu ye imocac ine game mi kpebeso, ye kpac imocac amma Anutu dengerebeso. Nga ngeneanunac mongngo ngic kpekepe me wiac hamangec meec me yarengic ande me ngicngac ogofocngina goa yeneac wiac imocac hodzingeude, ye fakaya ifiac amma kpendzeng kpeu gameagoc ambacac ngeni faka ifia mi angkecbisia, kpac.

¹⁷ Imoc yofiac, Anutu ye yengena ama arengfora yenearu sing hana-hema faka nga angammemengina isinggema desiudeac nasoya wegenede. Amma ye nenanggaru sing uaya imoc hanaheudeu areng goa yeni siduc gombungac yoac kpeandae, yenearu uaya torokpema angammemenginaac turunga engenangoc yemmebesande. ¹⁸ Nga, “Ngicngac faka dindingac modacandae, yeni faitobannu emma kekec uatoa mema firang amma komoc kpegecde. Faka ifia fingecngemmeudeu, kopocsicmeme nga Anutu ngadeheandae, yenearu ebictoa fingerude.” *(Yoac negen negengagoc 11:13)*

¹⁹ Ngicngac Anutungo negengyemmeu kpendzeng kpeandae, yeni angammeme gombunga angkecma ubaolangina hafoangoc Anutu bangec nga kurumeng meficgeec, yeac mariu faibisia, nocac ye dedzegeyoara mi waude, kpac.

5

¹ Kristongo kpendzeng kpeec imoc kicnango henai nga imocac hepuc

kecduae. Amma kuc nga kibikperagia fingerude, imohai nenahafoc kecnide. Kpebunggac enara ni ngenigoc ifingoc ua imoc mema kecduaengo gorongina kpema yofi deduae, ² Anutuac habungo ngeneac botucfu kecdae, ngeni yeni gombunga garengyunuma ubaebicfu ua mi mebisia, ngeni ubangerecgoc ua megec Anutungo negenu ngereeude. Amma ngeni hiedzonginagoc anggecdeac ua imoc mi mebisia. Ngeni uangina imoc mamangkima mekecbisia. ³ Anutungo kpebung ngemmeec, imoc yeneac engenangina isoc mi kecbisia. Ngeni faka gombunga kpebung edzacyunugec, yeni imoc hemma modacbisia. ⁴ Ifi kecmagec gareng yadango fingectegecma yeng irangina kuc kibikperagiagoc dzame dzamea kpac ngemmeude.

⁵ Sebigbori ngeni ifingoc yadafocngina yeneac bageu memaemema kecbisia. Amma ngeni sasawa fakangina yumeau angemema kecma imoc wamba isoc heigec kemebeso. Imoc yofiac, “Anutungo ngicngac sebiengeng kecdae, yeni wayunuma memayunuude nga memaemema kecdae, yeni danggunuha yemmeude.” *(Yoa negen negengagoc 3:34)*

⁶ Imocac ngeni Anutuac mariseriaac bageu memaemema kecbisia. Ifi kecmagec Anutungo yengena nasou miacngunuude. ⁷ Ye yengenaoc ngenenggareng angkecdeac ngeni ubaebicngina sasawa yearu faidacbisia.

⁸ Ngabangina mangana mingina, ye raiong isoc arohoma yerecgema ngicngac gbokoyunuudeac hofocyunuma uatoa mekecde. Imocac ngeni ubagbori kecma garengemema ⁹ gofochima serima namma negen negensingnginango mangana minginaac yoa hefahebisia. Hefahema yofi negembisia, negen negensinggoc tosofocngina bangeha bangeha kecdae, yeni ifingoc kpendzeng imocngoc kpekecdae.

¹⁰ Anutu danggunuc mingina, yea kuc kibikperagiango fefeseri fede nga yeng ngeni ihai Yesu Kristogoc kecgecdeac kpacngunuec. Nga ngeni kpendzenu nasu wegenanec kecekemmagec, yengenaoc mengerengunuma nonggo tacngemmeu seria nanggecde. ¹¹ Ye kuc mingina amma kechereema kecbesande, imoc fora.

¹² Siriwano ye negen negensinggoc tosonina yea yofi negemma deduae, ye uau serima namma meficnuu kibi wegena yomoc ohongemmeduae. Ni nanggengunuma Anutuac danggunuc fora imocac hepuc amma dekperagingemmeduae, ngeni imocac hoannu seria kecbisia. ¹³ Anu Anutungo Babirong taonnu kpebung kecdae, yeni nga ngeni ngenahafoc meisingngunuec, yeni nga medacna Mareko, yeneng ubangerecyoac ngenearu faigec hade. ¹⁴ Ngeni heresongogoc hoangemema wenacngerec dema kpetiacfu titikoc angemebisia. Ngicngac Kristogoc kpeketahema kecdae, yea ruaengo sasawa ngenearu febeso.

Petoroac Kibi 2

¹ Ni Simong Petoro, Yesu Kristoac wanaengic nga aposorongo kibi yomoc ohongemmeduae. Nenang Anutu nga memengerecnina Yesu Kristo, yeri dindingac, imocac amma nenang negen negensinggac nadunga mocgu meficgenemmeoc. Imoc wiac engena yombong. ² Anu ngeni Anutu nga Kebunina Yesu hafaogoc negengyemecmagec yereac danggunuc nga ruae, imocngo ngenearu sahema febeso.

³ Anutungo Kristoac dedengerec nga yeac kuc nga kibikperagiau kecnideac kpacnunuec. Nenang ye negemmini Anutungo hama yengena kucfu kekec nga yeac sing modacnideac kuc sasawa nemmeec.

⁴ Bangecac songo imocngo faka dzonggo dzonggoya meficgeude. Nga ngeni Anutuac kekecfu torokpema bangecac songo imoc wagecdeac Anutungo Kristoac kuc nga kibikperagia manau yoac dedzege engena angemmec. ⁵ Ngeni imocac amma efaima serima namma negen negensingnango faka dindingac meficgebeso nga fakangina dindingacngo negen negentegec meficgebeso ⁶ amma negen negentegecnginango garengeme kekec meficgebeso, garengeme kekecngo seserigoc kekec meficgebeso nga seserigoc kekecngo Anutuac enac tofoc tofoho meficgebeso, ⁷ Anutuac enac tofoc tofohongo dacmunac heresongogoc hoangeme kekec meficgebeso imocngo heresongo meficgeude.

⁸ Faka imoc sasawango ngenearu yadiseri amma fedacdeu ngeni ngisima kecma Kebunina Yesu Kristo hafaogoc negemmima kecgcede. Kecma kekec imocac fora gombunga homac fingecongmeu mong mi obohogecde. ⁹ Nga ngic mong ye kekec imoc mi femide, ye kicpisc nga hereausing naric mi hentegerude, siriha imocacsoc. Ye kopocsiha warac dzuac dzuara, imoc bic nigeckpeec. ¹⁰ Tosofocna, ngeni Anutungo bic kpacngunuma meisingnunuac, ngeni mamangkima kufung tigececu naric mi mangunuude. ¹¹ Ifi anggec yeni ubangerec angemmema Kebu nga memengerecnina Yesu Kristo yeac kekecseric eucererennu heitaingunugec enggecde.

¹² Ngeni yoac fora bic negemma mekecgec imoc negenduae, amma sifu nasosoc yoac imoc heighboringemmeduae negenduae. ¹³⁻¹⁴ Amma sebinaac bedzo yomoc hesibadeac nasoya wegenede, Kebunina Yesu Kristongo imoc bic dekperaginene. Imocac sebinaac bedzogoc kecbade, imohai yoac goa heighboringemmema midingunubadeac negemba naric ande. ¹⁵ Amma ni ua imoc nasosoc mamangkima mekecduae. Mekecma homeba, yoac imoc mi nigecongunuude.

¹⁶ Neni Kebunina Yesu Kristoac kuc nga hahanasoac deing, imoc nemusiducgoc torokpeni songea anudeac mi deing. Neni yeac kuc nga kibikperagia engena kicninango hemma negeninggac hepuc amma yofi dedimbe, ¹⁷ Anutu Manggacngo eweheihei nga kuc kibikperagia mi-manu kuc kibikperagi engenatoa imocac manaunac enacudumengngo fingeema yeac yofi deec,

“Yomoc neac Songomedacna, ni ye hensongo ammiduae.” (*Mataio 17:5; Mareko 9:7; Ruka 9:35*)

¹⁸ Neni yegoc momoc tiki kpetiacfu nammina ubaudumeng imocngo kurumennunac fingeru negening.

¹⁹ Ifi negemma, profete yeneng yoac ohogec, imoc nenannu seria fede. Imoc kifa mong isoc nga imoc amabangec kundung fede, imohai mekperagimanu ama wereckenu asoac asomengngo herenginacu dzema mekperagingunuude, ngeni kicngina ihacgeng fima hoanggegec ngereeu. ²⁰ Nga profete yeneac yoac sasawa mitikibiu oho ohoya fede, imoc yeni yenang ubanginaac yoac mong mi degec, kpac. Ngeni imoc negengecbisia. ²¹ Imoc yofiac, profeteyoac imoc ngic songou fingeru mi degec, imoc Anutuarunac nga Tiri Asungo imoc mehama enacnginau faiu degec.

2

¹ Warac ngicngac yeneac botucfu profete ikoha kecgec, ifi isocngoc kpoukpou ikoha ngeneac botucfu ifingoc kecgecde. Yeni dedesifuc yoac goa ikoha dema waic waic botucnginau mehama kekecngina memanganegecde. Nga Kebungo bic bummeyunuec, ye ifingoc basic kpema yenaoc ebic witinginau faigec, imocngo bic memanganeyunuude. ² Kpoukpou ikoha yeni faka hania hania mangana gameagoc angkecgec ngicngac homacngo modacyunugec yeni imoc hemma yoac foraac sing deendema anggecde. ³ Anu kpoukpou imoc yeni ngeneac dzofinac hensongo amma ikocyoac dema hodzinggema wangecngunugecde. Nga Anutungo faka ifia bicngoc ngadeheec amma yofinenggac yoacfu faiyunuma memanganeyunuude.

⁴ Angero yeneng kopocsic meficgegec Anutungo mi onggongyunuma hofeac kundung seriau ukuyunuu kemegec. Kemegec ye ihai sengngo witicyunuu desidesi nasoac tomai kecdae. ⁵ Nga Noaac nasou habutoa Anutuac yoac ferahegec mi onggongyunuec, kpac. Yeni ine dokudzohong deu erema semeyunuu homegec. Nga Noa ye faka dindingacac dedekperagingic, ye nga yegoc ngicngac seweng, yenisac onggongyunuec. ⁶ Anu Sodong nga Gomora taong, yeri desiyuruma memanganeyuruu hamangirasac feec. Nga ngicngac Anutuac sing kpema kecdae, yenearu kecma ifi isoc fingecebsandae ongea edzacyunuma ifi anec. ⁷ Yeneng kaisero faka nga mangana hania hania amma Anutuac yoac kpegec, Roti ye ngic dindingacngo fakangina ifia hemma ubea ebiriu Anutungo onggonggeec. ⁸ Ye ngic dindingacngo yeneac botucfu kefecac uamemesoc kopocsic faka angkecgec, imoc henu ubahereango yeneac faka manganaac amma ebic mema modzotitiu kefec.

⁹ Ngeni imoc hemma Kebuac sing yofi negenggecde, ngicngac Anutu eweheimima yeac enac tofohoandae, yeneac faitobang fingecyemmeu Kebungo imohacnac onggongyunuudeac kuha fede. Nga fakangina manganagoc kecandae, yeni ine witicamau faiyunuu tacmagec yoacfu faiyunuudeac nasoya haude. ¹⁰ Ngicngac yeni uba eseaac songo modacma faka seuhagoc hoanggeandae, ye yenearunoc ifi angkecde. Yeni Kebu ngadehema deendema amma yaneng songo modacma kengeha kpac sawaac asu engena demanganeyunugecde. ¹¹ Anu angero kucngina monggoc yeni sifu Kebuac kicfu asu imoc mi demanganeyunugec.

¹² Yangkposi yeni momorongnginaac songo modacandae, yeni fingecgec eng yunuandimbe. Nga kpoukpou ikoha yeni yangkposi isoc

momorongngina eng modacma wiac mi negendae, imoc demanganegecde. Amma yeni fakangina mangana modacgec Anutungo memanganeyunuude. ¹³ Yeni faka mangana amma imocac turunga megecde. Yeni enackerec amma wenac dzongiau neneyakatoa homac negecdeac ayemmeude. Ayemmeu yeni ngenigoc yaka enacurec nema faka seuhagoc nga gameagoc mema sogaima kecandae. ¹⁴ Ifi kecma kichodung faka homac amma ngac yeneac kickerec amma kopocsic gebaha kpac angkecdae. Amma ngicngac negen negensinggoc amma mi serigec, yeni faka manganau kerereyunuma wangecyunugecde. Areng imocfia yeni sowecac nambaracfora.

¹⁵⁻¹⁶ Bireang Beoroac medac, ye dzofinacac songo negemma Anutuac sing ferahema hiedzoac ua meu donggi yoac mi dedeango ngic isoc dehanec ammima profetengo sing segema faka kapaya amma kenghei hahei anecac kpaie heimiec. Nga kpoukpou ikoha, yeneng Bireanggac sing modacma sing dindingac wama sing segegecde. ¹⁷ Yeni dokukiwa dzike dzikea nga hoeng murayowarec yereng kpema fifiranggeandape isoc. Anutungo yeneac tatac imoc kundung dzapac ihai deec.

¹⁸ Ngicngac sing segeandae, yenearunac bure mema woramagec kpoukpou ikohango enacdoku ayemmema yoac kuneng dema kaiseroac sing nga uba esaac songou monggoc wangecyunugecde. ¹⁹ Hofeac singngo kpoukpou ikoha witicynude, yeni deandae, "Ngcicngac yoacnina negengecde, ngeni witicngina kpac anggecde." ifi dema sing segeandae. Nocac wiac mongngo witicgude, ye kebuga anude. ²⁰ Nga yeni Kebunina nga memengerecnina Yesu Kristo negentegecma namma bangecac faka seuhagoc bic wagec, yeni monggoc kopocsicfu kenggec witicynuu makpegecdeu ebictoanginagoc anggecde. Nga ebic imocngo warac ebicgoc kecgec, imoc feraheude.

²¹ Ngic mong ye ubamereng amma Kebuac kpetiac singyoac mema sing dindingac negemma modacande, ye imohacnac monggoc dzigenema keema ebictoa meficgeude. Imocac yeni hanahema sing dindingac negenggec naso imohai mi hoanggebaungo ngereebac. ²² Anu yoac heiheia mong yofi fede,

Kasingo urumma urung urunga imoc monggoc dzigenema neude. (*Yoac negen negengagoc 26:11*)

Nga berecngo doku nadzicmaguc monggoc goteng nadzirude. Imocac fora imoc yeneac kekecfu fingerec.

3

¹ Songo tosofocna, ngeneac kibi andenga yohockang yomoc ohongemmeduae. Kibi yohockang imocngo ubanegen negengngina heigboriu negentegecma kongaha kecbisia. ² Profete kpetiac, yeneng wiac ngade fingerudeac yoac imoc bic ohogec. Nga Kebu memengerecninango singyoac aposorofora yemmeu yeneng ngenearu hama imoc edengunugec, imoc negenggec fedeac monggoc heigboringemmeduae. ³ Ngeni yofinoc negenghomebisia. Naso wisic wisickeau desusuc ngicngac goa yeneng fingeacma yenang faka manganaac hereyacyac modacma desusuc angemmema ⁴ degecde, "Haudeac edengunuec, ye damoc kecde? Anutungo hanac hanaheaunacngoc wiac sasawa deu fingerec nga mangesafocnina

homegecfunac nang erekecma yaguc kecdimbe, imoc sasawa yeni warac feec isoc siriha mockicngoc fede.”

⁵ Yeni ifi dema yoac yomoc wagecde, Anutungo bicngoc bicngoc yombong yoac deu sawa fingerec nga bangec dokuunac fingetegecma erema feec. ⁶ Anu kecma ye dokungoc monggoc edeu yadima bangecfu wiac sasawa feec, imoc semeu manganema kpac andarec. ⁷ Amma Anutungo yoac monggoc dema, bangec yomoc nga wiac sasawa sawau yofinenggac fedacde, imoc faiyunuu gerecac tomai fedae. Kecma ngicngac Anutu ngadehema kecdae, yeni yeac yoacfu turungngina mema manganegecde, naso imohai bangec nga wiac sawau fedacde, imoc gerecngo dzedarude.

⁸ Songo tosofocna, ngeni ine wiac mocgu yomocac mi nigecongubeso, Kebuac negen negennu uameme mocgu imoc kifa wan tauseng, ifi isoc. Nga kifa wan tauseng, imoc uameme mocgu, ifi isoc.

⁹ Kebungo haudaec deecmoc, ye dafi amma tondzera ande, ngic goango ifi deandae. Nga ifi kpac, imoc ine yofiac, ngicngac ngeni hofeu kemegecdeac songea mi angkecde. Ngeni ubamereng anggecdeac ye modzotitia kpac naso ngenmema tomaingina kecde. ¹⁰ Nga Kebuac hahanaso, imoc hamangec ngicngo haandae, ifi isoc haude. Naso imohai sawau wiac sasawa fedacde, imoc gerecngo yonohodarude nga sawango udumengtoagoc aockema kpac andarude. Amma bangec nga wiac sasawa maringo memea imocac witiau fede, imoc monggoc mi feude.

¹¹⁻¹² Ifi anu wiac sasawa sawau fekendacde, imoc gerecngo yonohodaru sisingaima gagubang amma kpac andarude. Imocac amma ngeni kekecngina garenggema kpetiac kecma Anutuac yoac hoanggema eweheimima kecbisia. Ifi kecmagec yeac nasotoa haudeac singa mema imocac tomai kecbisia. ¹³ Anu bangec nga sawa gboria, imohai faka nga angammeme dindingac feude, imoc ngade fingerudeac deec, nenang imocac tomai kecdimbe.

¹⁴ Songo tosofocna, ngeni imocac tomai kecma Anutuaru hama yegoc ruaeu uba mocgu kegcgecdeac ngeni kpetiac nga kongaha kekecac tembuc tembuc ngombongemema kembisia. ¹⁵ Nga ngeni komoc kpegecdeac Kebuninango modzotitia kpac uaya mekecde, ngeni imoc negensibisia. Nga negen negentegec imoc Anutungo songo tosonina Pauro mic, ye imoc modacma yoac imocnoc negensima kibi ohongemmeu osogec. ¹⁶ Nga yeng kibi sasawa ohoec, imohai yoac yoc ohongemmeduae, imoc momoc dekperagiande. Amma yoac goa ohoec, imoc ngicngac goango negentegecgecdeac siriha kpac. Nga ngicngac goa mitiu mi heiserima negen negentegecngina kpac kecdae, yeneng yoac imoc mereng kpereng dema kecdae, imoc yeni yenaoc memanga-neemema kpac anggecde. Amma mitikibiu yoac fede, yeni imoc momoc mereng kpereng deandae.

¹⁷ Songo tosofocna, ngeni imoc bic negendae, imocac singyoac kpeandae, yeneng wangecongungec tiposockema mangunubacac ngeni garengemema kecbisia. ¹⁸ Nga ngeni Kebu memengerecna Yesu Kristo yeac danggunuc nga negen negengtoa imohai yadiseri ambisia. Ye yaguc nga nasoya kpac dengerebesonga, imoc fora.

Yohaneac Kibi 1

¹ Bicngoc bicngoc yombong hanac hanaheaunacngoc kefec, neni ye kedzacninango negemma kicninango siriha nga fakaya hemma marinango kpesereing. Kekecac Yoac, ngic yenoc dekperagidimbe. ² Kekec imocnoc fingectegeru hemma kekecseri mingina yeac hepuc amma dekperagima edengunudimbe. Yeng warac Manggacgoc kefecngo nannu fingerec. ³ Neni wiac hennegeng aning, imoc ngeneng nenigoc urec kekec kecnideac dekperagidimbe. Nga urec kekec, imocngo Manggac nga Medaha Yesu Kristo, yerigoc fede. ⁴ Sogac sogaininango hafoangoc fingerudeac yoac yomoc ohongemmedimbe.

⁵ Neni yearunac yoac yomoc negemma ngenearu yofi dekperagidimbe, Anutu ye kperagi nga yearu kundung mong mi fede. ⁶ Nga yegoc urec kecdimbe dema kundungac fakaungoc kecnideu nenang ikoc amma faka fora mi modacnide. ⁷ Ye kperagiau kecede, ifi isoc nenang kperagiau kecnideu, ureckekec kecnide. Ifi kecmima medaha Yesuac sacngo kopocsicnina sasawa dzuacnemmekefude.

⁸ Nga kopocsigoc mi kecdimbe denideu nenang ikocfu wangecemeni yoac forango ubahereninau mi feude. ⁹ Nga kopocsicnina deficgenideu Anutu faka dindigac mekecdengo yoac dedea modacma kopocsicnina wanemmema mangananina sasawa dzuarude. ¹⁰ Nga nenang kopocsic mong mi meing denideu Anutu ye ikocngic demini yeac yoacngo ubahereninau mong mi feude.

2

¹ Nambaracfocna, ngeni kopocsic mi megecdeac kibi yomoc ohongemmeduae. Nga mongngo kopocsic meficgeudeu nenang memefic yoacdede mong kecede, imoc Yesu Kristo. Ye ngic dindigacngo Manggacac kicfu agennina tikecede. ² Ye nenang kopocsicac amma yengena sacfusiango bunnina bic meec. Amma nenangsac kpac, ngicngac bangectoa bangec yomohai kecdac, yeneac momoc.

³ Anu nenang Anutuac singyoac modacnide, imocngo ye negemima negentegecnide. ⁴ Ngic mong ye Anutu negemmiduae dema yeac singyoac mi modacande, yeng ikocngic nga yeac ubahereau yoac fora mong mi fede. ⁵ Nga mong ye Anutuac yoac mekefude, yeac heresongongo ubahereau hafoangoc fingerude. Sing imohainoc Anutuac hereu kecdimbe, imoc negentegecnide. ⁶ Nga mong ye Anutugoc kecduae deande, yeng Yesungo kefec, ifi isoc kecbeso.

⁷ Songo tosofocna, ni singyoac gboria mong mi ohongemmeduae, kpac. Ngeni yoac esea warac hanac hanaheaunacngoc negemma mekecgec, imocngoc monggoc ohongemmeduae. Ngeni yoac warac negenggec, imocngo singyoac esea ande. ⁸ Kundung meickemanu kperagi fora bic fingectegecdeac amma singyoac yomoc gboria monggoc ohongemmeduae. Imocngo Kebuaru nga ngenearu fora ande.

⁹ Anu ngic mong ye kperagiau kecduae dema ogea ubango ukuude, ye kundunnu kecdengoc. ¹⁰ Nga mong ye heregoc ogeaac fongo negengande, yeng kperagiau kefu ubahereau wiac mongngo fuseu ni makpeude. ¹¹ Nga mong ye ogea ubango ukuude, yeng ine kundung

manau kengkefude. Nga kundungngo kiwa mekundungkpeu ye sing dahai kende, imoc mi negenude.

¹² Nambaracfocna Anutungo Yesuac kpacac amma kopocsicngina waec, imocac kibi yoc ohongemmeduae.

¹³ Hanac hanaheaunacngoc kefec nga kecede, manggac ngeni ye bic negemmigecac amma kibi yomoc ohongemmeduae.

Nga sebigbori ngic, ngeni mangana mingina bic ferahegecac amma kibi yomoc ohongemmeduae.

¹⁴ Naroangmedac, ngeni Anutu Manggac bic negemmigecac kibi yomoc ohongemmeduae.

Hanac hanaheaunacngoc kefec nga kecede, manggac ngeni ye bic negemmigecac amma kibi yomoc ohongemmeduae.

Sebigbori ngic, ngeni kucnginagoc nga Anutuac yoacngo ngenearu feu mangana mingina bic ferahegecac kibi yoc ohongemmeduae.

¹⁵⁻¹⁶ Ngeni bangectoa bangec yomocac kekec nga bangecfu wiac sasawa fede, imocac songo mi negembisia. Imoc yofiac, wiac sasawa bangectoa bangec yomohai, imocac songo yofi fede, sebiac songogoc kekec nga kickerecngoc kekec amma bangectoa bangec yomocac finacac amma kpac kunenggoc kekec, imocngo Manggacarunac kpac, imoc bangectoa bangec yomohacnac. Nga ngic me ngac mong ye bangectoa bangec yomocac songo mekefude, yeac ubahereau Manggacac heresongo mi fede. ¹⁷ Anu bangectoa bangec nga imocac songofaka, imoc kecma kpac andarude nga ngic mong ye Anutuac enac tofohoande, yeng kechereema kefude.

¹⁸ Nambaracfocna, naso yomoc wisickebeso ande. Nga Yesuac ngabayombong haudeac degec negenggec, ifia homac bic fingectegecgec kecdac amma naso wisickebeso ande, imoc negentegecdimbe. ¹⁹ Yeni nenanggoc kegcac nga sifu nenang arenunac kpac. Yeni nenannunac ambau dede nenanggoc kecbau. Yeni sasawa nenanggarunac kpac, imoc didiu fingectegerudeac, ifi fingerec.

²⁰ Kpetiac minginango Asuac dzimbongngo nadzicngemmeu ngeni sawango yoac fora negendacdae. ²¹ Ngeni yoac fora mi negentegecdac amma ngenearu kibi ohoai isoc kpac. Ngeni yoac fora negendae nga ikoc mong yoac foranac mi hakecede, imoc negentegecdac amma kibi yomoc ohongemmeduae.

²² Yesungo kopocsicac witicfunac mesinunuudeac maec, ngic mongngo imoc busic kpeude, ye ikocngic anude. Nga mong ye Manggac nga Medac yereac busic kpeude, yennoc Yesuac ngabayombong anude. ²³ Ngic mong ye Medac busickpede, ye ifingoc Manggac mi hoanggeude. Nga Medac dekperagima hoanggeande, yeng Manggac ifingoc hoanggeude.

²⁴ Ngeni yoac hanahema negenggec, imocngo ngeneac hereu fekecbeso. Ngeni ifi anggecdeu Medac nga Manggac yereac heremanau kegcac. ²⁵ Medac ye yengenaoc kekecserinoc nemmeudeac deserinemmeec. ²⁶ Ngic goa yeneng ikocfu wangecngunubauac kibi yomoc ohongemmeduae.

²⁷ Ngeni Tiri Asuac dzimbong warac megec, imocngo ubaolanginau feu ngeni kpoukpou monggac mi obohogecde. Yeac dzimbong imocngo ine wiac sasawa kpoungemmekecede. Nga yeng yoac kpoungemme, imoc fora yombong, imoc ikoc kpac. Ngeni sing imohaingoc yeac hereu

kecbisia. ²⁸ Nambaracfozna negenggec, Kebungo fingectegeru neni hahanasoyau yeac kicfu gamea kpac serima nannideac ngeni yeac heremanau kecbisia. ²⁹ Yesu ye kongaha, ngeni ifi negengandaeu ngic mong ye faka dindingac mekecde, yeac ifingoc negemma yofi negenggecde, ngic imocngo Kebuarunac fingec fingera.

3

¹ Negenggec, Manggac ye nenanggac noc isoc ammiecac songogoc hoannunuma yengena nambaracfora denecdenemmea. Nga nenannoc nambaracfora kecdimbe. Anu bangectoa bangecac ngicngac yeni Manggac mi negemmidaec nenang ifingoc mi negennunugecde. ² Songo tosofocna, nenang yaguc Anutuac nambaracfora kecdimbe. Kecma dafi ambesandimbe, imocac mi dekperaginemmeu negendimbe. Kecma yeng fingectegeru yengenangoc hennide imocac yeac siric isoc amma yengena onga annide, imoc ine negendimbe. ³ Ngicngac Yesugoc kpeketahema wiac gombunga fingerudeac negensinggema kecdae, yeni sawawango kekecngina dzuacemema ye kpetiac, ifi isoc kpetiac angecde.

⁴ Anu kopocsingco dedeseri kpekpefaka andeac amma ngicngac kopocsic meficgeandae, yeni dedeseriyoac kpegecde. ⁵ Yesungo kopocsicnina meickeudeac fingerec. Amma yearu kopocsic mong mi fede, ngeni imoc negendae. ⁶ Nga ngicngac yeac heremanau kecdae, yeneng kopocsic mi mekecgecde. Anu ngicngac kopocsicgoc kecdae, yeni ine ye mi henggec nga ye mi negemmigec.

⁷ Nambaracfozna, ngic mongngo ikocfu wangepngunuu ngeni ye mi modacbisnia. Ngic mong ye faka dindingac angkecde, yeng Yesu isoc dindingac anude. ⁸ Mangana minginango hanac hanaheaunacngoc kopocsic meficgeecac ngic mong ye kopocsic mekecde, yenoc mangana mingina yearunac. Anu Anutuac Medacngo mangana minginaac uaareng memanganau kpac anudeac amma fingerec. ⁹ Ngicngac Anutuarunac fingecgec, yeni kopocsic mong mi mekecdae, kpac. Anutuac kpeango yeneac heremanau fedeac kopocsic megecdeac obohogece. ¹⁰ Anu ngicngac faka dindingac mi mekecdae me tosofocngina heregoc yeneac songo mi negengandae, yeni sasawa Anutuarunac kpac. Imohainoc Anutuac nambarac damoc nga mangana minginaac nambarac damoc, imoc fingectegerude.

¹¹ Ngeni hanac hanaheaunacngoc dedekperagi yofi negenggec, nenang songogoc hoangemebisnia. ¹² Ngeni Kaing isoc mi ambisia. Ye Satangngo minging ammiu munea kpehomeec. Amma ye yengena angammemea mangana femiec nga muneaac angammemengo dindingac anecac munea kpehomeec. ¹³ Negen negensinggoc tosofocna, bangectoa bangec yomocac ngicngac yeneng ubango ukungunugecde nga wiac imoc faka gboria, ngeni ifi mi negembisia. ¹⁴ Nenang tosofocnina heresongogoc hoangyunuandimbeac amma homec wama ferecema kekecfu ening, imoc negendimbe. Nga ngic me ngac mong ye heresongogoc kekec mi negende, ye homecfungoc kefude. ¹⁵ Anu ngicngac tosofocngina ubango ukuyunuandae, yeni sasawa ngickpekepe andae. Nga ngic ifia yeneac hereu kekecseri mi fede, imoc negendae.

¹⁶ Yesu Kristongo nenanggac amma kekeha waec. Nga faka imoc hemma songogoc kekec foraac negen negeng meing. Imocac nenang ifingoc negen negensinggoc tosofocninaac amma kekecnina wabisina.

17 Ngic mongngo bangectoa bangec yomocac finacgoc kecma ogea henu sebiaac memeficfu makpekpea kefu ubahereau wosoefacgoc mi meficgeudeu Anutuac heresongongo yeac hereu mi feude.

18 Nambaracfocna, “Nenang heregoc songo negengemeeme.” Imoc enacbibicngo me yoacac mi debisina, kpac. Nenang imoc faka foragoc yombong angkecbisina. ¹⁹⁻²⁰ Ifi amma yoac foraac arennu kecdimbe, imoc negendimbe. Anu ubahereninango wiac monggac yoacfu fainunuu Anutuac kicfu monggoc meseriemeneide. Anutu ye engenatoa nga ye nenang ubahereu wiac sasawa fede, imoc negendacde. Amma Anutungo nenang ubahere ferahede.

²¹ Songo tosofocna, ubahereninango yoacfu mi fainunuudeu Anutugoc seria kecnide. ²² Ifi kecma nenang singyoara modacma yeac songou wiac sasawa fede, imoc angkecdimbeac wiac mong me monggac Anutuarunac kpesima menide. ²³ Nenang Medaha Yesu Kristoac kpac negensinggema yeng edenunuec, ifi isoc heresongogoc hoangemebisina. Yeng singyoac imocnoc nemmeec. ²⁴ Ngic mong ye singyoac yomoc modarude, yeng Anutuac hereu kefu Anutungo yeac hereu kefude. Amma yeng hereninau kecde, imoc Anutungo Asuya nemmeec, yeac kucfu negendimbe.

4

¹ Songo tosofocna, profete ikoha homacngo bangectoa bangec yomohai kemma kecdaeac amma ngeni asu sasawa mi negensingyunubisia. Ngeni hengising amma asu imoc Anutuarunac me kpac, imocac hentegecbisia. ² Ngeni Anutuac Asu yofiu hensigecde, Asu sasawango Yesu Kristongo ngic siricfu fingerec, imoc deficgegecde, yeni Anutuarunac. ³ Nga asu sasawango Yesuac ifi mi deficgegecde, yeni ine Anutuarunac kpac. Asu imocngo Yesu Kristoac ngabayombong anude. Yeng haudeac degec negenggec, imoc bic bangectoa bangec yomohai fingeacma kecde.

⁴ Nambaracfocna, ngeni Anutuarunac. Nocac Asu ngeneac hereu tacde, yeac kucngo bangectoa bangec yomocac asu ferahede, imocac amma ngeni profete ikoha bic feracyunugec. ⁵ Yeni bangectoa bangec yomohanac. Imocac yeni bangectoa bangec yomocac negen negeng mekecma yoac degec bangectoa bangec yomocac ngicngac yeneng yenearu kedzac faigecde. ⁶ Nenang Anutuarunac, imocac ngicngac Anutu negemmidae, yeneng nenang yoac negenggecde. Amma mong Anutuarunac kpac, yeng ine nenang yoac mi negenude. Imohainoc nenang yoac foraac Asu nga asu ikoha hentegecnide.

⁷ Songo tosofocna, nenang heresongogoc hoangemebisina. Heresongogoc hoangeme kecec, imoc Anutuarunac, imocac heresongogoc hoangemema kecbisina. Nga ngicngac ogofocngina heresongogoc hoangyunuandae, yeneng Anutuarunac fingegec amma yeni Anutu negendae. ⁸ Anutungo heresongogoc kekecac hania, imocac ngic mong ye ngicngac ogofora heresongogoc mi hoangyunuande, ye Anutu mi negende. ⁹ Nga Anutungo Medaha mocgu, yearu kekecseri menideac sueu bangectoa bangec yomohai maec. Sing imahainoc Anutungo heresongogoc hoannunuu songea nenannu fingegetegerec. ¹⁰ Nenang hanahema Anutu heresongogoc mi hoanggeing, kpac. Yeng ine nenang heresongogoc hoannunuma Medaha kopocsicninaac turung sacfusiango kpoudeac sueu maec. Imocngo songoac hania ande.

¹¹ Songo tosofocna, Anutungo heresongogoc ifi hoannunuecac nenang ifingoc heresongogoc hoangemebisina. ¹² Ngic mongngo Anutu mi henec. Nga nenang heresongogoc hoangemekecdimbeu Anutungo nenang hereu kefu yeac heresongogoc kekecngo nenannu hafoangoc bic fingectegerec.

¹³ Anu ye yengena Asuya nemmeecac amma yofi negendimbe, nenang yeac heremanau kecni yeng nenang heremanau ifingoc kefude. ¹⁴ Manggacngo ngicngac bangectoa bangec yomocac ebicfunac mesiyunuudeac Medaha faiu maec. Neni imoc hemma hepuc amma dekperagikecdimbe. ¹⁵ Ngic mong ye yofi dema deficgeude, "Yesu ye Anutuac Medac" Anutungo yeac hereu kefu yeng Anutuac hereu kefude. ¹⁶ Nga Anutungo heresongogoc hoannunukecde, imoc negentegecma negensinggedimbe.

Anutu ye heresongogoc kekecac hania nga ngic mong ye ngicngac ogofora heresongogoc hoangyunukecde, yeng Anutuac hereu kefu Anutungo yeac hereu kefude. ¹⁷ Ifi kecmina heresongogoc kekecngo nenannu hafoangoc feude. Feu desidesi nasou nenang negengyohoha kpac serima nannide. Nga nenang bangectoa bangec yomohai Yesuac onga isoc kecdimbe. ¹⁸ Kengecgoc kekec, imoc memetingagoc. Nga ngic mong kengecgoc kefudeu heresongogoc kekecngo yearu hafoangoc mi fingectegerude. Imoc yofiac, kengecngo heresongogoc kekec, imocac manau naric mi feude. Imocac amma heresongogoc kekecngo hafoangoc fede, imocngo kengec kporarude.

¹⁹ Anutungo hanahemangoc nenang heresongogoc hoannunuec, imocac amma heresongogoc kecdimbe. ²⁰ Nga ngic mong Anutuac songo negenduae, ifi dema ogea ubango ukuude, ye ikocngic. Ngic mong ye tosea kicngo hehena, ye heresongogoc mong mi hoanggeudeu ye Anutu kicngo mi hehena, yeac songo naric mi negenude. ²¹ Kebungo singyoac yofi nemmeec, ngic mong Anutuac songo negende, yeng ifingoc tosoya heresongogoc hoanggebeso.

5

¹ Yesungo ebicfunac mesinunuudeac maec, ngicngac ifi negensinggedae, yeneng Anutuarunac fingecgec. Nga ngicngac Manggacac songo heregoc negendae, yeni Medacyombonga yeac songo ifingoc negenggecde. ² Imocac sirihau nenang heregoc Anutuac songo negemma singyoara tofohonideu Anutuac nambaracfora yeneac anemmeude, imoc negendimbe. ³ Nenang Anutuac singyoac tofohoma yeac songo heregoc negengyombonggenide. Nga yeac singyoac imoc ebira kpac.

⁴ Ngicngac Anutuarunac fingec fingera, yeni sasawango firang amma bangectoa bangec yomocac kuc ferahegecde. Nga nenang negen negensinninangonoc firang amma bangectoa bangecac kuc sasawa feraheude. ⁵ Merang firang amma bangectoa bangecac kuc ferahaude? Yesu ye Anutuac Medac nga ngic me ngac mong imoc negensinggede, yeng bangectoa bangecac kuc ferahaude.

⁶ Yesu Kristongo dokuu nga sacfu haec. Ye dokuusac mi haec, kpac. Ye dokuu nga sacfu momocngoc haec. Amma Asu ye yoac foraac Asu, imocac amma yeng Yesuac hepuc amma ye dekperagiude. ⁷ Wiac harebec yeneng Yesuac hepuc amma ye dekperagikecdae. ⁸ Imoc Asu nga doku amma sac, yeni uba mocgu amma yeac hepuc angkecdae.

⁹ Ngic yeni ogonginaac hepuc anggec yoacngina hoanggedimbe. Ifi annideu yofi negembisina, Anutungo wiac mong nanggeudeu imocngo engena ande. Amma ye medaha nanggema yeac hepuc ande. ¹⁰ Ngic mong ye Medaha negensinggede, ye hereango yofi dekperagide, “Yesu ye Anutuac Medac.” Nga mong ye Anutungo Medahaac yoac hepuc amma dekperagiec, imoc mi negensinggeudeu, yeng Anutu ye ikocngic, ifi demiude. ¹¹ Nga dedekperagia yomocngo hepucnina ande, Anutungo kekec wisic wisickea kpac nemmeec nga kekec imocngo Medahaaru fede. ¹² Ngic mong ye Medac hoanggeude, yeng kekec foragoc kefude. Nga mong ye Anutuac Medac mi hoanggeude, ye ine kekec foragoc mi anude.

¹³ Ngicngac Anutu Medahaac kpac negensinggedae, yeneng kekecserigoc kegecde, ngeni imoc negentegecgecdeac kibi yomoc ohongemmeduae. ¹⁴ Anu nenang yofi negentegecma negensinggedimbe, wiac monggac numubeso dema yengena songo modacma kpesimini imoc negennemmeude. ¹⁵ Nga nenang wiac mong me monggac numuni yeng negennemmeu wiac imoc bic meing dema yeac ifi negendimbe.

¹⁶ Ngic mongngo kopocsic mong homecac sinnu mi kende, ifia meficgeu tosoyango imoc hemma yeac numuudeu Anutungo kopocsicmeme ye kekec miude. Nga kopocsic goango homecfu kengkenggac sinnu fede, kopocsic ifiaac numugecdeac ine mi deduae. ¹⁷ Mangana sasawa imoc kopocsic nga kopocsic goa imocngo ngic homecfu mi faiyunuude.

¹⁸ Nenang yofi negendimbe, ngicngac Anutuarunac fingec fingera, yeni sasawango kopocsic mi megecde. Nga yengena Medahango habangyunuu mangana minginango naric mi memanganeyunuude. ¹⁹ Anu nenang Anutuac nambaracfora kecdimbe, imoc negentegecdimbe. Nga bangectoa bangec yomoc mangana minginaac kucac bageu fede. ²⁰ Anu nenang yoac fora Mingina negemminideac Medahango hama negen negentegec nemmeec, imoc negendimbe. Amma Anutu yoac fora mingina, yeac heremanau nga Medaha Yesu Kristo, yeac heremanau momoc kecdimbe. Yennoc Anutu fora amma kekecseri. ²¹ Nambaracfocna, ngeni nemu yeneac hoannu mi kenggecdeac garengemebisia.

Yohaneac Kibi 2

¹ Nenggac meising isingguya, ge nga nambaracfofga ngenearu yadangingango kibi yomoc ohongemmeduae. Ni yoac foraac amma ngeneac heresongo negenduae. Nga nisac kpac, ngicngac sasawa yoac fora negendae, yeneng ifingoc heregoc ngeneac songo negendae. ² Nga heresongo imocngo yoac foraac amma nenang hereu fema nasosoc nenangcoc fekengkefude.

³ Anutu Manggac nga Medacyombonga Yesu Kristo, yereac danggunuc nga wosoefac amma ruae, imocngo yoac forau nga songococ kekecngo nenangcoc febeso.

⁴ Nambaracfofga goa yeni yoac fora Manggacngo denemmeu meing, imocac enac tofoc tofoho kecdae, ni yoac imoc negemma ubangerecnea negenduae. ⁵ Nga nenggac, ngeni neac yoac yomoc modacgecdeac ohongemmema desambic angemmeduaeac negemma imoc modacbisia. Nenang heresongococ hoangemebisina, imocngo singyoac gboria kpac. Imocnoc hanahema modacereing. ⁶ Nga Anutuac singyoac modacerekecni imocngo songoac hania. Nga ngeni singyoac hanac hanaheanacngoc negenggec, imoc yofi, ngeni heresongococ hoangemema kecbisia.

⁷ Anu uba mesufungic homacngo bangecnea bangec yomohai kemma kecandae, yeni Yesu Kristo ngic siricfu fingerec, imoc mi negensingema ye basic kpeandae. Yesuac ngabayombong, ye uba mesufungic amma ye siriha ifia. ⁸ Ngeni imocac burengina gombunga meemebisia. Wiac megecdeac uatoa meing, imocngo wangunubacac garengemekecma bungngina hafoangoc mebisia. ⁹ Netoc netohongic kecma Yesu Kristoac kpoukpou yoacac sing feraheandae, yeni Anutua kpac kecdae. Nga mongngo kpoukpou yoara seria mekefu Manggac nga Medac yeri yerahafocngoc yegoc kecdae. ¹⁰ Nga ngic mongngo kpoukpou yoara siriha imocngoc mi mehaudeu ngeni ine yegoc mari meme faka mi ambisia nga ngeni amanginau mi heitaibisia. ¹¹ Ngic mong ye ngic ifia yegoc mari meme faka anudeu, ye ngic imocac ua mangana, imoc emema mekefecde.

¹² Nearu yoac yofia ohongemmeduaeac homac fenende, anu kibiuhoboba mi ngerecne. Imocac amma ubangerecneina hafoangoc fingerecneac neannaoc haba ewacma enacfu denegeng annideac negensiduae.

¹³ Naingga meising isinggea, yeac nambaracfora yeneng ubangerecneina ngenearu faigec hade.

Yohaneac Kibi 3

¹ Gaio songo tosona, ni yadangingango yoac forau geac songo negemma kibi yomoc ohogenduae.

² Songo tosona, ge ubaongagango ebiha kpac nga wiacga sasawa ifingoc naric anudeac nga hafeia kpac kecnadeac numuanduae. ³ Ge faka fora nga yoac fora mekema imoc gombunga tofohoannec, geac dedekperagi imoc tosofocnira yeneng hama degec negemba ngereeyombonggeec. ⁴ Nambaracfozna yoac forau kecdae, imoc negemba ubangerecnango wiac sasawa ferahede.

⁵ Songo tosona, fakaga gombunga imoc mi wanec amma nenang arengfocnina nga hereaunac hakecdae, yeni momoc meficyunuanec.

⁶ Amma ge heregoc yeneac songo negemma meficyunuanec, ngic yeneng dedekperagiga imoc kpebung yeneac kicfu degec negening. Nga yeni monggoc kenggecdeac anggec geng Anutu songoyaac sirihau ayemmema singgac memefic goa yemmema sueyununa ngereeu.

⁷ Yeni Yesuac kpacac amma ua mekenggec, imohai bangec monnunac ngicngac yeneanac memefic mong mi megec. ⁸ Imocac yoac foraac ua nenahafoc menideac sing, imoc fingerudeac ngic ifianoc ubangerecac memefic yemmebisina.

⁹ Ni kpebung ngenearu kibi mong ohongemmeai. Nga Diotrefe ye yengenaoc enara kecbeso ammide, yeng ine wanunuma mi hoannunode.

¹⁰ Nga neng kecma ngenearu habade isoc, yeng faka angkecde, yeng didiu dekpesi ammibade. Nga ye neneac dedengbarangyoac sicsauc dema faka mangana ifia angande, imocngo mi hetuckeu arengfocnina ifingoc ama mi heiyemmeande. Nga yeni arengfocnina ama heiyemebesoeso degec yeng kpetarima kpebung ngadeau faiyunuande, imocnoc dekperegibade.

¹¹ Songo tosona, geng ine faka mangana ifia mi modacbesena, kpac. Ge faka gombunga modacbesena. Nga ngic mong ye faka gombunga angkecde, yeng Anutuarunac nga faka mangana angkecde, ye ine Anutu mong mi henec. ¹² Ngic sasawa yeni Demetrioac fakaya gombunga deandae nga yoac forango ifingoc ye dekperegikecde. Neni ifingoc yeac hepuc amma dengerekecdimbe nga nenang dedekperagi imocngo fora ande, imoc negennec.

¹³ Nearu yoac ohogembadeac homac fenende nga imoc kibiuhogemba mi ngereeu. ¹⁴ Ni wegenanec gearu haba gegoc ewacma enacfu denegeng andedeac negensiduae. ¹⁵ Wonomangngo gegoc febeso. Tosofocngina yei kecdae, yeneng gearu ubangerecyoac faigendae. Nga geng tosofocnina kpacnginasoc ubangerecyoac tahockema yenearu dekembesena.

Yudaac Kibi

¹ Ni Yuda, Yesu Kristoac wanacngic nga Yakoboac munea. Anutu Manggacngo ngicngac kpacngunuma heresongogoc hoangngunuande, ngeni seria nanggecdeac Yesu Kristongo garengngunuma kecede, ngenearu kibi yomoc hade. ² Anutuac wosoefac nga ruae amma heresongogoc kecek imocngo ngenearu sahema kembeso.

³⁻⁴ Songo tosofocna, Anutungo nenahafoc komoc kpenideac mengerenunuec, imocac yoac kibiuh ohongemebadeac efaiyombonggeai. Nga yoac imoc wama ngic goa botucnginau sufuu bic eregec kecdanogoc, yeneac amma yoac mong ohobeso negenduae. Imoc yofi, ngeni sing dafi Anutu negensinggegecdeac yeng warac nenang kpetiac areng nemmedarec, imocac dzikac seriangoc kpebisia amma ngeni imoc mi wagecdeac gorongina kpeduae.

Ngic imoc yeneac negemma warac mitikibiu yofi oho ohoya fede, “Anutungo fakangina isinggema desiu kopocsicac turunga fingeceyememde.” Yeneng bangecac faka hoanggema Anutuninaac danggunuc nga wosoefac faka mereng kpereng dema sebinginaac negensongo amma manganaac kpae mong mi heiandae. Nga yeni Kunennina nga Kebunina Yesu Kristoac negenggec mamea anu busic kpeandae.

⁵ Anu ngeni yomoc bic negenggec nga monggoc heigboringemebadeac negenduae. Kebungo hanahema ngicngacfora Aigita bangecac ebicfunac mesiyunuu hagec amma ngade ngicngac mi negensinggec, yeni kpebucyunuu homedacgec. ⁶ Nga angero goa yeni kuneng tatcngina imocac negenggec engena mi anu amayombongngina wama magec. Magec Anutungo seng seria wisic wisickea kpac, imocngo wicityunuma kundung seria manau faiyunuu desi desi nasotoaac tomak kecdae. ⁷ Yeneng warac Sodong nga Gomora ngicngac amma guruama yereac wegenacfu tackenec, yeneng faka angandae, ifi isoc anggec. Yeni kaisero amma sebinginaac songo sicsauc modacgec.* Sodong nga Gomora ngicngac, yeni gerecfu yonohoec, yeneng gerec wisic wisickea kpac imocac ongea andae amma ihai yaguc kecma kopocsicnginaac turung mekecdanogoc.

⁸ Amma gaukpefing sicsauc deandae, yeni imoc negemmaguc sebingina sifu memanganegec wonongagoc angande. Yeni kuc engena hania hania, imoc ubango wama asu engena kecdacdae, yeni eyemmema desusui angande. ⁹ Nga Mikae ye angero yeneac enara mong kecede, yeng mangana minginagoc Moseac farenggac amma ewema yoacngira engemmama anec. Anu ye kengec amma mangana mingina emmima desusui ammima ebicfu faibesonga yoac mong mi deec, kpac. Ye yofisac deec, “Kebungo geac yoac desibeso.” ¹⁰ Anu ngic deduaemoc, yeni yamberec isoc negen negengngina kpac kecma wiac monggac hania mi negendae. Yeneng asu engena siricngina mi negentegecma eyemmema desusui angandae. Amma wiac ubasebinginau negendae, imoc modacma yenaoc memanganeegecede.

¹¹ Yeni Kainggac sing modacma hiedzongina fingerudeac Bireanggac sicsauc faka imocngo wangecyunuu yeni sing imoc bic kengec.

* **1:7:** Fingec fingec 18:16–19:29; Sesememe 18:22–23; Roma 1:24–28.

Amma Korango yoackpekpe anec, ifi isoc yeni bic yoackpekpe anggec, imocngo ebiriangoc memanganeyunuec. Imocac yeni sowecnginagoc. ¹² Ngeni yaka songogoc urecfu neandae, yeni botucnginaw seuc heima gamengina kpac, yenaoc garengemegecde. Amma yeni wenacac hoeng kiaya kpac firangno fifirangyunu kengandae, ifi isoc andae. Amma yeni ic goa foranasou fora kpac imoc kpfuckema ukugecde, ifi isoc andae. Ngic imoc yeni homec yohockang bic homegec. ¹³ Nga tembong kuneng kpema sofororoc seuhagoc mehaande, yeni ifi isoc gamengina ifi kpakegecde. Yeni asomeng sing segedae, ifi isoc kecdae. Nga yeneac ama kundung dzapac wisic wisickea kpac faifaia fede.

¹⁴ Anu Enoko ye Adanggac fingeceahe yeneanunac andenga sewennu fingerec, yeng yeneac profeteyoac yofi deec, “Henggec, Anutungo kpetiac arengfora teng tauseng nga dafiguc meyunuu hama ¹⁵ ngicngac sasawa angammenginaac sirihau isingyunuma desiyunuude. Nga ngicngac sasawa bangecac faka hania hania mekecma kopocsic meficgema Anutuaru ngabayoac dema yoac kpekpe kegec, yeni imocac turunga megecde.”† ¹⁶ Yeni yoac homac osoma negeung nga ubakpekpe amma ubasebinginaac songo modacandae. Ifi modacma ngicngac yeni gom-bunga ayemmegecdeac, yeni sebingina meemma dekerec ayemmean-dae.

¹⁷ Songo tosofocna, Kebunina Yesu Kristoac aposoro yeneng wiac fingerudeac warac degec, ngeni imoc negenggec febeso. ¹⁸ Yoac yofi edengunugec, “Naso wisic wisickeau desusuicngic hania hania kegecde, yeneng bangecac wiacsac negensima yenang ubasebiac songo modacgecde.” ¹⁹ Yenennoc kpebung hendzicyunuma uba eseango garengyunuu Tiri Asugoc mi kegecde. ²⁰ Anu songo tosofocna, ngeni nengen negensingnina kpetiac ande, imoc negemma yadiseri anggecdeac nangeemebisia. Nga Tiri Asungo ngenearu ua meu ngeni nunumu ua mekecma ²¹ Anutuac heresongou kegecdeac ua mekecbisia. Nga ifi kecmagec Kebunina Yesu Kristongo ubamangang angemema kekec wisic wisickea kpac ngemmeudeac tomai kecbisia.

²² Ngicngac negengyohoc angkecdae, ngeni yeneac ubamangang negemma ²³ goa gerecfunac meicyunubisia. Nga yeni uba eseango wambangina meu wonong angande, yeneac ifingoc ubamangang negembisia. Ifi amma yeneac kopocsicac kengecngunuu uba esaac wambangina wonongagoc ngadehebisia.

²⁴ Anutu yengenaoc garengngunuudeac kuc femide, imocac ngeni naric mi mangunuude. Yeng ngeni hesicngunuma yengena kuc nga kibikperagiaac kicfu faingunuu ngeni kopocsicngina kpac sufu sufugoc imohai nanggecde. ²⁵ Memengerecnina Anutu mocgungo kecde. Kebunina Yesu Kristo yeac amma eweheimima dengereni, yeng engena-toanina nga kuc mingina amma wiac sasawa fede, imocac buma ande. Ye wiac mi fingeccmanu kefec nga yaguc kecde amma kecbesande, imoc fora.

† **1:15:** Yoac imoc 1 Enoko 1:9 imohacnac. Kibi imoc mitikibiu mi fede.

Yesuac Mekperac Kperagi Yohanengo Ohoec

¹ Yoac yomoc Yesu Kristoac memekperagi. Yeac wanac ngicngacfora yeni wiac bic fingerudeac edzacyunubeso imoc Anutungo Yesu miec. Amma angeroya mong sueu yearusing yoara dekperagima wanacngiha ni Yohane, yoac imoc edenuc. ² Edenuu neng Anutuac yoac nga Yesu Kristoac dedekperagi amma wiac neannaoc hennegeng anai, imoc sasawa mekperagingemmeduae. ³ Naso wegenedeac mongngo profeteyoac yomoc osonengeng anude, ye kenehagoc. Nga ngicngac yeni yoac yomohai oho ohoya fede, imoc negemma hoanggegede, yeni ifingoc kenecnginagoc.

⁴ Ni Yohanengo Asia prowins manau kpebung 7 kecdae, ngeneac kibi yomoc ohoduae. Anutu kefec nga kecde amma kecma habesande. Ye nga asu 7 yeac ngictau tatacac hoangau kecdae, yeneanunac ruae nga danggunuc imocngo ngenigoc febeso. ⁵ Nga Yesu Kristoarunac ifingoc. Yeng yoac modac modac seria amma ye siducedengic fora. Ye fingeacma homegec yeneac waracmedac amma bangecac ngictau yeneac kunengngina. Amma ye nenang songo negemma sawango kopocsicn-inaunac mesinunuc. ⁶ Mesinunuma eucererenggac habu menunuma yegoc arenunuu neni yeac Anutu nga Mamaac kurumenggac womong gareng amma kecnide, imocac ifi anec. Yearu kibikperagi nga kuc imoc wisic wisickea kpac fekengkecbeso, imoc fora.

⁷ Henggec, ye hoenggoc hau ngicngac sasawa yeneng kicnginango hendacbesandae nga sebiau nenasari ammigec, yeni kicnginango ye ifingoc henggede. Nga bangeha bangehaac areng sasawa yeni ye hemma fagung madzagoc kiachesandae. O, imoc fora.

⁸ Kebu Anutu ye kefec nga kecdenoc amma kecma habesande, ye Kucseri minginango yofi dede, “Ni neannaoc A nga Y, hanac hanahea nga wisic wisickea.”*

⁹ Ni Yohanengo Anutuac yoacac nga Yesuac dedekperagiac amma Patmos nucfu kefai. Ngeneac dacngina, ngeni nga ni nenahafoc Yesugoc kpeketahema kpendzeng nga eucerereng mekecma modzotitia kpac seria kecdimbe. ¹⁰ Kebuac naso kereng monnu Asungo nearu ua meu ngadenau enacudumeng kunengtoa mong trampet udumeng isoc negembare yeng yofi deec, ¹¹ “Ge wiac hennecmoc, imoc kibiuhona. Ohoma kpebung 7 Efeso nga Simirna amma Peagamong nga Tiatira amma Sarde nga Firadefia amma Raodikea, ge kibi imoc yenearu faina kenu.”

¹² Ifi deu udumeng imoc hembadeac dzigeneai. Dziginema hembra kifa nanangagoc 7 golngo memea nanggec yenenai. ¹³ Yenembare yeneac botucfu mongngo Ngicac Medacac siric isoc nanec. (*Danie 7:13*) Ye ngakpia herea hani susia kpesec kpeserea nga mokuhau fadeng golngo dzege dzegea feec. ¹⁴ Ye orucsira nga orucdzoea kongac kongac

* **1:8:** Ye yofi deec, “Ni neannaoc Arafa nga Omega.” Arafa imoc grik yoac nonggeaac kibi hanac hanahea nga Omega imoc wisic wisickea. A imoc dedua yoac nonggeaac hanac hanahea nga Y imoc wisic wisickea.

imoc ramadzoeya nga hoeng isoc† amma kiwa imoc gerec borang isoc. ¹⁵ Nga aieng sacsac gerecfu ohogec wewengaima feande, ye hania imoc isoc anec. Nga enacudumenga, imoc doku homac yeneac udumeng isoc anec. ¹⁶ Ye marifoiau asomeng 7 menanec nga enaraunac wasai beang mana ngadea enaragocng ereec. Kicmesuya imoc wenackiwa kuhagoc neraranggeande, ifi isoc anec.

¹⁷ Nga ye hemma haniau manuu homemea isoc febare yeng mari-foiango witinau faima deec, “Ge mi kengecguu, ni hanac hanahea nga wisic wisickea amma kekecnagoc. ¹⁸ Henna, ni homeai nga monggoc gbori kecduae. Nga negenna, ni wisic wisickea kpac kecengkecma homec nga hofe yereac ki mekecduae.

¹⁹ Imocac ge wiac hendang imoc ohona. Ge wiac yaguc fede nga ngade fingerude, imoc momoc ohona. ²⁰ Asomeng 7 marifoiau menandua nga kifa nanangagoc 7 golngo memea hendang, imocac negen negeng sufu sufuya yofi ande, asomeng 7 yeni kpebung 7, yeneac angero. Nga kifa nanangagoc 7 yeni kpebung 7 andae.”

2

¹ “Ge Efeso kpebung, yeneac angeroaru kibi yomoc ohoma faina kenu.”*

“Ngc ye asomeng 7 marifoiau menande nga kifa nanangagoc 7 yeneac botucfu yerecgede, yeng ngeneac yofi dede, ² ‘Ni geac angammemega nga ua esaga amma seserigoc kecanec, imoc negendacduae. Amma ge ngicngac mangana yeneac mi anggengande, imoc negenduae. Ngic goa yeni yenangac aposoro dedae nga aposoro mi andae, ge tobangyununa yeni ikocngic, imoc bic fingectegerec. ³ Ge modzotitia kpac serima kecanec nga kpacnaac amma ebic homac tofohoma kucga mi maec.’ ”

⁴ “Nga hanahema heresongogoc hoangyunuma kecnec, faka imoc wanec, imoc ine negemba mi ngereede. ⁵ Ge warac kekecga dafiu wama maguec, imocac negen negeng ua mebesena. Amma ubaga meremema angammemega hanahema dafi angkecnec, imoc mebesena. Ifi mi amma ubaga mi merennade isoc ni gearu hama kifaga nanangagoc tatahaunac meickebade. ⁶ Geac gombangaga ine yofi ande, ge Nikora yeneac angammemengina ubango waannec, neng ifingoc imoc ubango wayai.”

⁷ “Kedzahagoc yeng Asungo kpebung yoc edeyunude, imoc negembeso. Nga firang anude, ye kekecac ic Anutuac eucererennu nande, imohacnac fora naric miba neude.”

⁸ “Ge Simirna kpebung yeneac angeroaru kibi yomoc ohoma faina kenu,”

“Ngc homema gboriec kecde, ye hanac hanahea nga wisic wisickea, yeng ngeneac yofi dede, ⁹ Ge kpendzeng kpema kecnec nga ge makpekpea, imoc negendacduae. Nga sifu finactoagagoc anec. Yudangic yeni yenangac yudangic dema yudangic mi amma Satangac kpekpeturang ama andae, yeni deendema anggengandae, ni imoc ifingoc negenduae. ¹⁰ Ge kpendzeng kpenadeac kengec mi ambesena. Mangana mingina yeng faitobannu faingunuudeac negemma ngeneacunac goa witicamau faingunuu ngeni uameme 10gac manau ubahodunggoc

† **1:14:** Hania yoacfu hoenggac “Nomang kongac kongac kiac isoc maande.” ifi oho ohoya fede.

* **2:1:** Grikyoacfusing angero titiha imoc siducedede. Siducedede yoc fede, imoc angero mong me ngic mong imoc mi dekperagide.

kecgecde. Goa ngunuhomegecde isoc geng ine yoacdedena modacma seria kecmana kekecac ira gembade.”

11 “Kedzahagoc yeng Asungo kpebung yoac edeyunude, imoc negem-beso. Firang anude, ye homec kpetea yohockangngo naric mi meman-ganeude.”

12 “Ge Pegamong kpebung yeneac angeroaru kibi yomoc ohoma faina kenu.”

“Ngcic wasai beang mana ngadea enara santac metacde, yeng ngeneac yofi dede, 13 ‘Satanggac ngictau tataha tacde, ge bangec imohai kecne, imoc negenduae. Amma Satangngo kecde, imohai yeni dedekperagingic nga enactofoc tofohona seria Antipa, ye kpehomegec. Anu ngeneac botucfunac Antipa kpehomegec ge sifu negensinna kpacna seria mekecma kpacnaac basic mi kpenec.’ ”

14 “Faka goa gearu fede, imoc ine modzona tide. Ngicngac goa gegoc kecandae, yeneng Bireanggac kpoukpou hoanggeandae. Yeng Israe nambaracfora mayunuudeac suba sirihai dafi faiude, imoc Barake kpoumiec. Yeni nemuac seseyang nema sero ua megecdeac ifi anec.†

15 Anu goa yeni Nikoraac kpoukpou hoanggeandae, yeneng ifingoc gegoc kecdae. 16 Imocac amma ubaga merembesena. Ifi mi annadeu ni gearu bic yombong hama enacnaac wasai beangngo yunubade.”

17 “Kedzahagoc yeng Asungo kpebung yoac edeyunude, imoc negem-beso. Ngic me ngac firang anude, ni ye manayaka‡ sufu sufuya, imohacnac mima hoc mong kongac kongac nga kpac gboria mong ihai oho ohoya fede, imoc mibade. Kpac imoc mongngo mi negemmanu ngic hoc nearunac mede, yengsac negenude.”

18 “Ge Tiatira kpebung yeneac angeroaru kibi yomoc ohoma faina kenu.”

“Anutuac medac ye kiwa gerec borang isoc nga hania aieng sacsac gerec dzema wewengaima feande, kperagia ifia, yeng ngeneac yofi dede, 19 ‘Ni angammemega nga ngicngac songogoc hoangyunukecne, imoc negenduae. Nga negen negensingga nga seserigoc kecma enactofoc tofoho angkecne, imoc negendacduae. Amma angammemega wisickeango hanac hanahea monggoc ferahade.’ ”

20 “Anu ngac kpara Isebe, ye yengenaac profete deande. Ye kpoukpou ua ikocfu mekecma serofaka nga nemuac yang nene, imocac sinnu wanacngicfocna wangecyunuande. Nga geng imoc mi kpetarimian-necac modzona tide. § 21 Ye ubea merennudeac naso bic miba yeng ine ubea meremma kaiserofakaya waudeac mi ammidde.”

22 “Negenggec, ye hafei ammiu fefeu tarudeac faibade. Nga damoc yeneng yegoc kpeketahema serofaka angandae, yeni yeac angammemeaunac ubangina mi merenggecde isoc kpendzeng homac kpegecde. 23 Nga ni yeac nambaracfora kpebucyunuba kpebung sasawango yofi negentegecgecde, ni ubaherenginaac hengisingngic. Ni ngic tembuc tembuc angammemeaac sirihau turung kpoumibade. 24 Nga Tiatira kpebunnu ngicngac tosea kecdae, ngeni sifu yeac kpoukpou nga Satanggac negen negeng keme kemea dedaemoc, imoc

† 2:14: Bangec kisiu 25:1-3, 31:16 ‡ 2:17: Yaka imoc yofi, Israe yeneng bangec kisiu yakaya kpac kecgec Anutungo asoacsoc yaka yemmuu bangecfu meficgegec, imoc kpara manayaka degec. “Manna” imoc hebiriao yoac nga imocac titiha “Noc wiac?” § 2:20: Ngac profeteyoac deec, yeac fakaya ngictau Ahaba enema Isebeac isoc anec.

mi megec. Nga ngeni yofi edengunuduae, ngeneac witiu ebic gboria monggoc mi faibade. ²⁵ Amma wiac fengemme, ngeni imoc seria mekecbisia nga ni kecma habade.”

²⁶ “Ngc firang anude nga neac angammeme seria mekecmanu naso wisickeude, yeac yofi deduae. Ni Mannaarunac kuc meaiac bangeha bangeha yeneac kuneng kecduae. Nga ifi isocngoc ngic firang anudengo bangeha bangeha yeneac kuneng kefudeac uakibi nga kuc mibade.

²⁷ “Nga yeng garengyunuma ngictauyasuya aiengngo memea mekecde, imoc mema ngicngo enang kpedzameandae, ifi isoc yasuyango kpedzameyunuude.” *(Mitiyegec 2:9)*

²⁸ Amma ni asoacac asomeng ifingoc mibade. ²⁹ Kedzahagoc yeng Asungo kpebung yoac edeyunude, imoc negembeso.”

3

¹ “Ge Sarde kpebung yeneac angeroaru kibi yomoc ohoma faina kenu.”

“Ngc Anutuac asu 7 nga asomeng 7 metacde, yeng ngeneac yofi dede, ‘Ni angammemega negendacduae. Ge naric kecnecc degengandae nga sifu homemea siric kecnecc. ² Ge imocac amma gauunac yacma homecac tosea homebeso amma fede, imoc mengerema meserina. Imoc yofiac, geac angammemega hengising amba Anutuac hehennu soha mi anec. ³ Yoac hanahema gearu hau menec nga kedzacgango negennecc, imoc negensima hoanggema angammemega mengerebesena. Ge gbori gbori mi kecnadeu ni hamangecngic isoc gearu habade. Amma noc nasou habade, imoc naric mi negennadengoc.’”

⁴ “Anu geac arenunac ngicngac efeanecngo ine wambangina wonong mi megec. Ni haniangina ifia henaiac ngeni wamba kongac kongac heima nigoc nenahafoc kengha naric annide. ⁵ Ifi anu mong ye firang ande, ye wamba kongac kongac heimigeccde. Nga ni yeac kpac kekecac kibiunac naric mi meickebade. Amma yeac kpara Manna nga angerofora yeneac kicfu dekperagibade. ⁶ Kedzahagoc yeng Asungo kpebung yoac edeyunude, imoc negembeso.”

⁷ “Ge Firadefia kpebung yeneac angeroaru kibi yomoc ohoma faina kenu.”

“Kpetiac kekec nga faka foraac mingina, yeng Dawidiac ki metacde. Ye nagu witiu ngic mongngo naric mi heiude nga nagu heiu mongngo naric mi witiude. Nga yeng ngeneac yofi dede, ⁸ ‘Ni angammemega negendacduae. Imoc yofiac, ge kucmama kecnecc amma sifu neac yoacna hoanggema kpacna mi ngadehenec. Imocac nagu mong witigemba ngic mongngo imoc naric mi heiude.’

⁹ ‘Anu ngic goango Satanggac kpekpeturang amaunac, yeni yenanggac ikoc amma yudangic dema yeni yudangic mi andae, kpac. Nga ni geac songo negenduae, imoc yeneng negentegecgeccdeac ayemmeba yeni gearu hama hanigau fafoc heima ewehei anggenggeccde. ¹⁰ Ge modzotitia kpac serima kecnadeac edeguai, imoc seriangoc mekecnecac amma ni faitobannunac meicgubade. Faitobang imoc bangectoa bangecac ngicngac yenearu fingerudeac dedea fede. Nga imoc fingeru neng ifingoc hoanggema imohacnacc meicgubade.’

¹¹ ‘Ni bic habade, imocac geng ira mekecnec, imoc ngic mongngo mi meudeac angammemega garenggema seria mekecbesena. ¹² Firang

anude, neng ye gununggeba Anutunaac womong manaac wotung seria anude. Nga ye womong imoc monggoc mi waude. Nga ni yeac witiau Anutunaac kpac amma Anutunaac taongtoaac kpara nga neanna kpacna gboria ifingoc ohobade. Taongtoa imoc Anutunaac taong nga imoc Yerusareng gboria amma kurumennunac neac Anutuarunac maude.’

¹³ Kedzahagoc yeng Asungo kpebung yoac edeyunude, imoc negem-beso.”

¹⁴ “Ge Raodikea kpebung yeneac angeroaru kibi yomoc ohoma faina kenu.”

“Ngic kpara Fora, ye dedekperagingic amma yoara modackecde nga yoac fora dekecde. Ye Anutungo wiac sasawa deu fingerec, imocac hania kecde, yennoc yoac yomoc dede, ¹⁵ ‘Ni angammemega negendacduae. Ge gerea me nomana mi kecnec. Gerea me nomana kecbannu songo negembai. ¹⁶ Nga geng ine gerea me nomana mi kecma botuhau aka saraka annecac enacnaunac urunggubeso anduae. ¹⁷ Ni finactoganagoc nga wiac monggac mi obohoduae, ge geanggaac ifi dema sifu mangana yombong kecnec nga ngic yeneng geac ubahodung negenggecdeac sir-iha, imoc mi negennec. Ge makpekpea nga kicpisis amma senggang kecnec, imocac yofi edeguduae, ¹⁸ finactogagoc annadeac nearunac gol gerecngo dzedzea mebesena. Amma senggang gameagoc mi nannadeac wamba kongac kongac mema wambagagoc ambesena. Nga kicifi anadeac kicac kereha kicga imocngo dzuacnadeac bummebesena.’

¹⁹ ‘Neng ngicngac damoc ngeneac songo negengngemmanduae, ngeni demeting nga ngunumengere angemmanduae. Imocac serima ubaga merembesena. ²⁰ Henna, ni naguu namma kpong kpong heikecduae. Heikecha mongngo neac kedzac faima ubadzidzina negemma nagu mesideu neng yearu emba neri nerahafoc tacma yaka nedede.’

²¹ ‘Ngic firang ande, ni emba Mannagoc yeac tatacfu tacandipe, ifi isoc firang andemoc neng ngictau tatacfu tatakna miba nerahafoc tacede. ²² Kedzahagoc yeng Asungo kpebung yoac edeyunude, imoc negem-beso.’ ”

4

¹ Anu ni nagu mong witi witia kurumennu henai. Amma ubaudumeng warac trampet isoc yoac edenuu negennai, yeng yofi deec, “Ge yei erena. Yomocac ngadeau noc faka fingechesande, imoc edzacgubade.” ² Ifi deu imohaingoc Asungo kicna merecgeu ni kurumennu ngictau tatak faifaia hembra ngic mongngo imocac witiau tarec, ³ yeac siraha hoc seria nga gombunga kpacngira yaspa nga kaneriang, yeri isoc. Nga asommadoc mong emerare hoc isoc, imoc ngictau tatak yerecema feec.

⁴ Ni ngictau tatak goa, kpetengina 24, yenenai, imoc yeneng ngictau tatak yerecema nanggec. Tatak imocac witiau ngic enara 24 tacgec. Ngic enara yeni ngakpingina kongac kongac heima orucngina witiau ira golngo memea heigec. ⁵ Ifi yenembare piratatac nga udumengtoa amma gbumparandang ngictau tatacfunac fingerec. Ngictau tatakac kiwau kifa 7 dzetacgec, imoc Anutuac Asu 7. ⁶ Nga ngictau tatak kiwau wiac mong kondungtoa isoc garasngo memea, garas imoc gontaninga henai.

Anu ngictau tatakac noboc 4, imohai wiac kekecnginagoc 4 oronggema nanggec, ifi yenenai. Yeni hoangnginau nga ngadenginau imoc sasawa kicngo wake wakea. ⁷ Wiac kekehagoc warac warac,

yeac siriha raiong isoc. Nga wiac kekehagoc mong yeac ngadeau, ye burumaka ngiwa kuhagoc isoc. Nga wiac kekehagoc mong yeac ngadeau ye kicmesuya siriha ngic isoc nga wiac kekehagoc wisic wisickea, ye huntoctoa kpututuckeande, ifi isoc anec. ⁸ Wiac kekecnginagoc 4 yeni tambuc tambuc kpegangngina 6. Nga sebingina imoc kicngo sasawa soko sokoya amma kpegangngina bageau, imoc ifingoc kiwagoc anec. Amma yeni wenac nga tofocnasoc kecnegenga kpac yofi dema kecgec, “Kebu Anutu Kuctoa mingina ye kpetiac, kpetiac nga kpetiac. Ye kefec nga kecede amma kecma habesande.”

⁹ Anu wiac kekecnginagoc yeni ngictauac tatahau takecede nga wisic wisickea kpac kecbesande, dengerema eweheimima dangge dekecgec, naso imohai ¹⁰ ngic enara 24 yeni Kebu ngictau tatacfu takecede nga wisic wisickea kpac kecbesande, yeac haniu makpegec. Makpema ye afehema irangina mesima ngictau tatacac haniau ukuma yofi dekecgec,

¹¹ “Ge Kebu nga Anutunina. Geng wiac sasawa dena fingedarec. Ifi negemma meficgedacnecac geng kibikperagi nga eweheihei amma kuc sasawa medacna ngereyombonggede.”

5

¹ Kebu ngictau tatacfu tarec, ye kibi kpou kpouya mong marifoiau mekefec. Nga imoc kibi manaac ngadeau kibi oho ohoya feec. Anu imohai kendokereha 7 onganingagoc, imocngo mendac mendanggea henai. ² Ni angero mong kuhagoc hembra yeng uba kunengngo yofi arohoec, “Merac eweheiheiagocngo kibi mendac mendanggea mekpacgema kpou kpouya imoc witiudeac siriha ande?” ³ Arouhou kurumenu me bangecfu me bangec bageau ine ngic mong kibi kpou kpouya imoc witiude me oho ohoya, imoc hehenggacsoc mi kefec. ⁴ Nga ngic mongngo kibi imoc mekpacgeudeac me hengengac siriha hofogecac kiachodung hodung kiarai. ⁵ Kiacba ngic enarafocngina yenearunac mongngo yofi edenuc, “Negenna, ge kiac wana! Yuda kisicfunac raiong nga Dawidiac godeaunac sera, yeng firang anec. Imocac amma ye kibi kpou kpouya mendac mendanggea 7 mekpacgema kibi imoc naric witiude.”

⁶ Ifi deu yofi henai. Ngictau tatak nga wiac kekecnginagoc 4 amma ngic enara 24 yeneac botucfu ramamedaha mong nanec nga ye kpehomemea isoc anec. Ramamedaha imoc ye baiha 7 nga kiwa 7. Kiwa imoc Anutuac Asu 7 nga imoc yeni bangectoa bangecfu sueyunuyunuya. ⁷ Yennoc kemma ngictau tatacfu tarec, yeac marifoiaunac kibi kpou kpouya meec. ⁸ Kibi imoc memanu kekecnginagoc 4 nga ngic enara 24 yeneng yeac kicfu makpegec. Yeni sasawa tambuc tambuc gita kurerenganoc* nga sokoc golngo memea metacgec. Sokoc imohacnac hosuc homuna gombunga ereec. Wiac hosuhagoc sokocfu feec, imoc ngicngac kpetiac yeneac nunumungina, imocngo sokocnginau wake wakea feec.

⁹ Anu yeni yegec mong gboria yofi heigec, “Geng kibi kpou kpouya mema kendokereha naric mekpacgenade. Imoc yofiac, ngic yeneng kpebucgugec geac sacngo ngicngac-focga bummeyununc. Ge ngicngac fakaga fakangina nga yoacga

* 5:8: Musiac onga goa hafac (244) imohai fede.

yoacna amma sebi siric hania hania nga bangeha bangeha sasawa yenearunac bummeyununec Anutuac areng amma kecdae. ¹⁰ Bummeyunuma Anutuac eucererennu arengyununa yeni womong imocac gara ngangedeac areng, imoc menec. Mena yeni bangeha bangeha yeneac gareng anggede.”

¹¹ Ni kicna merererec merererecgeangoc kecbare angero homac yeni ngic-tau tatak nga wiac kekecnginagoc amma ngic enara 24 orongyunugac ubaudumengngina negennai. Amma yeneac kpetengina imoc 10 tauseng naso 10 tauseng nga tauseng naso tauseng. ¹² Yeni ubaudumengtoanginagoc yofi degec,

“Ramamedaha kpebuc kpebucgea, ye kpac kuneng nga finactoa amma negen negentegec nga kuc nga ewehihehi nga kibikperagi amma kenec mibesonga ngereede.”

¹³ Nga wiac sasawa Anutungo deu fingeceadarec kurumennu nga bangecfu amma bangec bageau nga kondunnu, yeneac manau wiac sasawa kecdae, yeneng yoac yofi degec negennai,

“Ngictau tatakfa tacde nga ramamedaha, yerearu kenec nga ewehihehi amma kibikperagi nga kuc wisic wisickea kpac fekengkecbeso.”

¹⁴ Ifi degec wiac kekecnginagoc 4 yeni “Imoc fora.” degec nga ngic enara 24 yeni makpema ye afehegec.

6

¹ Ni imoc hembare ramamedahango kendokereha 7 ongayagoc warac warac kibi mendac mendangeau tarec, imoc mekpacgeec. Nga wiac kekecnginagoc 4 yenearunac mongngo ubaudumenga parandangac udumeng isocngo kpacma yofi deu negennai, “Ge hana!” ² Ifi deu ni fima becasic kongac kongac mong henai nga imocac witiawu ngic mongngo tebeagoc tarec. Taru ira mong migec ye imoc heima firang anggangac arennu firang anudeac becasicfu kenec.

³ Nga ramamedahango kendokereha mong mekpacgeec, imohai negemba wiac kekehagoc mongngo “Ge hana!” deec. ⁴ Ifi deu becasic mong sacsacngo haec. Yeac witiu ngic tarec, ye wiac goa migec. Ye ngicngac yeni kpebucemegecdeac bangeha bangeha, imohacnac ruac meic meickeac kuc migec nga wasai beangtoa mong migec.

⁵ Nga Ramamedaha kendokereha monggoc mekpacgeu wiac kekehagoc mongngo monggoc yofi deec negenai, “Ge hana.” ifi deu becasic dzadzu mong henai. Nga ngic yeac witiu tarec, ye sigeri mong mariauwu metarec. ⁶ Nga wiac kekecnginagoc 4, yeneac botucfunac ubaudumeng isoc mongngo yofi deu negennai, “Wit lita mocguac buma, imoc uameme mocguac uabung ande nga bari lita harebec, imoc uameme mocguac uabung ande. Anu ge kerecdoku nga waing mi memanganebesena.”*

⁷ Ramamedahango kendokereha monggoc mong mekpacgeu negemba wiac kekehagoc mongngo monggoc “Ge hana!” deec. ⁸ Ifi deu hembra becasic meac meac mong amma ngic yeac witiu tarec, kpara homec, yeng hofe hesickeu haoc. Haec yereng bangectoa bangec tegia 4, imohacnac noboha mocgu ($\frac{1}{4}$) imoc yereng wasai beang nga bodi amma homectoa nga kateyang mehaoc. Mehaec imocngo ngicngac yunuhomegecde, imocac uakibi nga kuc yemecyemera.

* **6:6:** Siriwa dzo me denari mocgu nande. Yohaneac nasou siriwa dzo mocguno uameme mocguac bung anec.

⁹ Nga ramamedahango kendokereha mong monggoc mekpacgeec, imohai yofi henai. Ngicngac Anutuac yoac mekecma dekperagigecac yunuhomegec, yeneac ubaongangina arataac bageau fegec. ¹⁰ Yeni ihai fema kucgoc arohoma yofi kpacgec, “O Kunennina, ge kpetiackekek nga yoac foraac mingina, ge nocac turung kpoukpou naso mehereema sacninaac kopocsic negemma ngic bangecfu kecdae, yeni kopocsicnginaaac turunga mi yemmenec.” ¹¹ Ifi degec ngakpi herea kongac kongac tembuc tembuc yemmema edeyunugec, “Wanacogofocngina nga tosofocngina yeni ifingoc yunukpebuc ayemmegec kpeteu heiudeac ngeni kapianec monggoc tacnegembisia.”

¹² Anu ye kendokereha wisic wisickeaac bageau mekpacgeu henai. Hembra usoctoa meu wenackiwa dzadzu kpeec. Imoc ubahodunggac ngakpi isoc, ifia nga afo hafoangoc sac isoc anec. ¹³ Nga firangtoa kpema ic kpemindzaheu ic gbomea mangganga icfunac kpemorongyunuu maanda, asomeng yeni ifi isoc† bangecfu fotockema magec. ¹⁴ Magec ngicngo kibi kpouandae, kurumengngo ifi isoc kpouma kpac anec. Kpac anu tiki nga nuc sasawa tatacnginaunac meickedacgec.

¹⁵ Ifi anu bangecac ngictau nga ngickuneng amma dzikacac ngickuneng nga ngic finactoanginagoc amma ngic seria amma wanac areng mingingngina bageau kecgec nga ngicngac witicngina kpac kecgec, yeni sasawango kemma kedzebe manau nga hoctoatoa bagenginau sufudacgec. ¹⁶ Sufuma tiki nga hoc yeni yofi edeyunugec, “Ngeni witininau mama ngictau tatacfu tacde, yeac kicfunac nga ramamedahaac ngabaunac semenunubisia. ¹⁷ Yereac ngabaac nasotoa bic hadacac neni naric mi serima nannide.”

7

¹ Imocac ngadeau angero 4 yenenai. Yeni bangectoa bangec, imocac tuturung 4, imohai nanggec. Nga yenemba yeni bangecac firang 4 medzickema nanggec firang imoc yeni bangecfu me kondunnu me icfu kpegecdeacsoc mi anggec.

² Anu ni angero mong henai. Ye Anutu kekehagoc yeac onga mekecma wenac ere ereaunac haec. Nga angero 4 yeni bangec nga kondung memanganegecdeac ua yemmeyemnea, yeng yeneac kpacma yofi deec, ³ “Ngeni bangec me kondung me ic bic mi memanganebisia. Neneng Anutuninaac wanacarengfora mesunginau kibi faiminaguc ngeni ine wiac sasawa memanganebisia.” ⁴ Anu ngicngac mesunginau kibigoc, yeneac kpetengina 144 tauseng degec negenai. Kibinginagoc imoc yeni Israe medacforaac habuareng 12, yenearunac sasawa. ⁵ Mesunginau kibigoc yeneac kpetengina yofi,
Yuda kisicfunac 12 tauseng
Rubeng kisicfunac 12 tauseng
Gade kisicfunac 12 tauseng
⁶ Ase kisicfunac 12 tauseng
Naftari kisicfunac 12 tauseng
Manase kisicfunac 12 tauseng
⁷ Simong kisicfunac 12 tauseng
Rewi kisicfunac 12 tauseng
Isasa kisicfunac 12 tauseng

† 6:13: Ic kpara fig dede.

⁸ Seburong kisicfunac 12 tauseng
Yosefe kisicfunac 12 tauseng nga
Benyaminggac kisicfunac 12 tauseng.

⁹ Imocac witiau habutoa yombong yenenai nga kpetengina imoc ngic mongngo naric mi osoude. Ngicngac yenenai, yeni bangeha bangeha nga fakaga fakangina amma yoacna yoacga nga sebi siric hania hania, yeneanunac. Amma yeni ngakpingina herea kongac kongac heima maringinau pam icac maria mema ngictau tatacfu nga ramamedahaac kicfu nanggec. ¹⁰ Namma yofi dema kunengngoc arohogec, “Anutunina ngictau tatacfu tacde nga ramamedaha yeri memengerec mingina.”

¹¹ Ifi degec angero sasawango hama ngictau tatac nga ngic enara 24 amma wiac kekecnginagoc 4 orongyunuma nanggec, yeni ngictau tatacac kiwau makpema kicngina hetutuckema Anutu afehegec. ¹² Afehema yofi degec,

“Fora, kenec nga kibikperagi, negen negentegec nga ubangerec, ewe-heihei nga kpac kuneng nga kuc imoc Anutunina ammini nasoya nasoya feengkecheso, imoc foranoc.”

¹³ Ifi degec, ngic enara yeneanunac mongngo yofi kpesinenec, “Ngicngac ngakpingina herea kongac kongac yomoc, yeni merac merac nga yeni dahacnac hagec?”

¹⁴ Kpesinenu merenai, “Kunenna, ge geanggaoc negennec.” ifi deba yeng yofi edenuc, “Ngic yomoc yeni kpendzengtoanunac hama ngakpingina ramamedahaac sawango dzuacgec kongac kongac ande. ¹⁵ Imocac amma yeni hadzing tofocnac Anutuac womong manau ngictau tatacac kiwau namma yeac kingang kpema ua mekecdae. Megec Kebu ngictau tatacfu tacde, yeng yenigoc kecma kporucedzoya yeneac witiu faiu tarude. ¹⁶ Nga yeni herenginaac monggoc mi homegecde nga dokuac mi ayemmeude. Wenacngo monggoc mi yonohoude nga wiac goaac gereango naric mi yonohoude. ¹⁷ Imoc yofiac, ramamedaha ngictau tatacac dzongiau nande, yeng ramagarengngina amma kekecac dokukiwau hesicyunuude. Nga Anutungo kickumangina sasawa kicnginaunac mekerenggeude.”

8

¹ Ramamedahango kendokereha wisic wisickea mekpacgeec, imohai kurumennu aua nobohaacsoc ning yombong kpeec.

² Ning kpeu angero 7 Anutuac kicfu nandae, yeni trampet 7 yem-meyemma yenenai.

³ Anu angero mongngo sokoc golngo memea meemma arata kiwau nanec. Nanu sopo homuna gombunga imoc homac migec. Migec imoc ngicngac kpetiac yeneac nunumugoc kpeturanggema arata golngo memea, imohai gerecfu faiec. ⁴ Ye ifi ammanu yeac mariaunac hosuc homuna gombangango ngicngac kpetiac yeneac nunumugoc kpeturanggeu Anutuaru enec. ⁵ Enu angero ye sokohango arataunac gerec fiu wakeu bangecfu ukuec. Ukuu gbumparandang nga udumengtoa amma piratac homac fingeru usoc meec.

⁶ Meu angero 7 trampetnginagoc yeneng fifigecdeac efaigec. ⁷ Efaigec angero warac warac yeng trampeha fifiu nomang gbomea* nga gerec,

* 8:7: Bangec nomanau kia gbomeango sawau nomanema seria anude.

imoc sacgoc kpeturanggema imocngo fingeema bangecfu maec. Mau bangectoa bangec, imocac tegia harebec imohacnac noboha mocgu (½) dzeec nga ic sasawa bangectoa imocac manau nanggec, yeneacunac harebecac noboha mocgu (½) dzeec amma kpindzing tengging tengging sasawa gerecngo dzedarec.

⁸ Nga yeac ngadeau angero mongngo trampeha fifu tiki kuneng gerehagocngo kondunnu mau kondungtoa tegia harebec imohacnac noboha mocgu (½) sac anec. ⁹ Anu kondunnu wiac kekecnginagoc kecdae, yeneacunac harebecac noboha mocgu (½) homedacgec amma wage yeneacunac harebecac noboha mocgu (½) kpac anggec.

¹⁰ Amma yeac ngadeau angerongo monggoc trampeha fifu kurumennunac asomengtoa mong ahakifa isoc dzema fotockema maec. Mama dokutoa nga dokukiwa yeneacunac harebecac noboha mocgu (½) witinginau heiec. ¹¹ Asomeng imoc kpara Hodunga. Anu doku yeneacunac harebecac noboha mocgu (½) imoc hodunga anec. Nga doku hodunga anec amma ngicngac homacngo homegec.

¹² Nga angero mongngo trampeha fifiec. Fifu wenac nga afo amma asomeng yeneac kperagiaac kuc imohacnac harebecac noboha mocgu (½) kundung kpeudeac meickec. Meickeu hadzing tofocnac yereac kperagiaac kuc imohacnac harebecac noboha mocgu (½) mi fingerec.

¹³ Anu hembra huntoc mong wi kurumeng botuhau kpututuckeu ubaudumenga negembare kunengngoc yofi arohoc, “Angero harebec yeneng trampetngina fifigec arohau ngicngac bangecfu kecdae, nge-nearu ubahodung, ubahodung, ubahodung fingerude.”

9

¹ Angero 5ngo trampeha fifu ni asomeng mong kurumennunac maya henai. Hembra ye teng buya kpac, imocac ki migec. ² Migec yeng ki imoc mema teng buya kpac mesiec. Mesi gerecngo ua dzeu hosuc kuneng ereande, hosuc siriha ifia isocngo tennunac ereec. Teng imohacnac hosuc ereu wenac nga sawaac kperagi kucngira maec. ³ Anu hosucfunac ipua erema bangecfu magec. Magec bangecac weme weme yeneac kuc isoc yemmema ⁴ yofi edeyunugec, “Ngeni kpindzing nga wiac sasawa maria tengging tengging fede amma ic, imoc mi memanganebisia. Ngeni ngicngac Anutuac kibi mesunginau mi mekecdae, yenisac memanganeyunubisia.”

⁵ Nga yeni dederecge yofi ayemmegec, “Ngeni afo 5 kpendzeng yemebisia nga ngeni mi yinihomebisia.” Nga kpendzenga imoc weme wemengo yiniu angande, ifi isoc anec. ⁶ Naso imohai ngicngac yeni homec hofocma naric mi homegecde. Nga homegecdeac negenggec homecngo yeneacunac woraude.

⁷ Anu ipua siricngina imoc dzikacac becosic mengereandae isoc. Orucnginau ira golngo memea isoc tarec nga kic samacngina imoc ngicngac yeneac isoc. ⁸ Nga orucdzongina imoc ngac yeneac isoc amma enacsicngina imoc raiong yeneac enacsic isoc. ⁹ Nga mariku heigec, imoc aiengngakpi isoc amma kpegangnginaac udumeng imoc becosic homacngo dzikacfu nedzima keretac kpedzima udumengngoc kengandae isoc. ¹⁰ Amma dzingina enaragoc imoc weme weme enacngina isoc anec. Nga yeni ngicngac memanganeyunugecdeac kucngina afo 5 imocacsoc feec. Nga kucngina imoc dzinginau tarec. ¹¹ Hofe buya

kpac, imocac angerongo* yeneac ngictaungina kefec. Yeac kpara imoc hebraio yoacfu Abadong nga grik yoacfu Aporiong.†

¹² Yei ubahodung warac warac wisicked. Negenggec, imocac ngadeau ubahodung yohockangnoc haecde.

¹³ Nga angero wisic wisickeaac bageau, yeng trampeha fifu Anutuac hoannu arata golngo memea, imocac tuturungasoc baiha 4, yeneacrunac enacudumeng mong negennai. ¹⁴ Negemba yeng angero wisic wisickeaac bageau trampehagoc yofi edeac, “Angero 4 Eufrata dokutoa tegiau wicityunugec nandae, yeni yungecyununa.” ¹⁵ Angero 4 yeni ngicngac yeneacrunac harebecac noboha mocgu (½) kpebucyunugedec aua nga uameme amma afo nga kifanaso yomocac amma efac efaia kegec yeng yungecyunuec. ¹⁶ Anu wasaingic becosic witiau tacgec, yeneac kpetengina 200 mirieng (200,000,000) degec negenai.

¹⁷ Nga kicna tegecmangoc taru wasaingic becosicnginagoc yeneac siricngina yofi henai, yeni aiengngakpingina kpaua nga dzadzu amma asong botuc nga dzagec dzagec, imoc hoc kpara sarafa‡ isoc. Nga becosiac oruc imoc raiong isoc nga enacnginaunac gerec nga hosuc amma asenga mangac manganea erema kenec. ¹⁸ Kpendzeng harebec, gerec nga hosuc amma asenga mangac manganea, yeneng becosic enacnginaunac erema ngicngac yeneacrunac harebecac noboha mocgu (½) kpebucyunugec. ¹⁹ Kuc imoc becosic enacnginau nga dzinginau tarec. Nga dzingina imoc yeni boudzoc isoc orucnginagoc nga yeni imocngo wiac hania hania memanganekcegec.

²⁰ Anu ngicngac tosea kpendzeng 6 yomocngo mi yunuhomeec, yeneng ine ubangina mi dzigenegec. Amma yeni asu mangana nga nemuonga gol siriwa kopa nga hoc amma icngo memea numuyem-megecdeac faka mi wagec nga nemuonga maringinango memea, imoc mi ngadehegec. Nemuonga ifia yeneng wiac mong mi henggecde nga kedzacnginango mong mi negenggecde amma haningnginango naric mi tikenggecde. ²¹ Nga ngicngac yeni ubangina mi dzigeneu yunukpebuc, dzinac nga mosoc faka amma kaisero faka nga hamangecmeme, faka imoc sasawa mekecma mong mi wagec.

10

¹ Anu ni angero kuhagoc mong hembra kurumennunac maec. Ye hoengngo temboc tembonggea oruhau asommadoc heiec nga kicmesuya imoc wenackiwa isoc amma hanihora imoc wotung isoc gerehagoc. ² Amma ye kibibisic kpou kpouya mong mariau yungec yungera metarec. Metacma hanifoia imoc kondunnu nga kanaya imoc bangecfu faiec. ³ Faima raionngo arohoande, ifi isoc kucgoc arohoec.

Arohomanu gbururung 7 yeneac enacudumengnginango yoac degec. ⁴ Ifi degec ohobeso ambare kurumennunac enacudumeng mongngo yofi edenuu negennai, “Gbururung 7 yoac degec ge imoc mi ohona. Imoc mesufuna febeso.”

⁵ Ifi deu angero bic henaimoc, yeng kondunnu nga bangecfu namma marifoia kurumennugeng miacma ⁶ yoac deserima yofi deec, “Kebu kecde nga kecengkefude nga kurumenga kurumenga nga kondung amma yeneac manau wiac sasawa fede, imoc yeng deu fingececarec,

* **9:11:** Hania yoacfu angero imocac titiha siducedede me suesuea. † **9:11:** Kpara imocac titiha memangac mangane ngic. ‡ **9:17:** Hoc imoc gerectikiunac maande nga imoc dzagec dzagec amma homuna mangana.

ni yeac kpac kpacma yoara meserima yofi deduae, 'Naso wisickede.'
 7 Angero wisic wisickeango trampeha fifibeso ammanu udumeng negenggede, imohai yofi negembisia. Anutungo wanacngicfora profete yoac bic edeyunuec nga Anutuac negen negeng sufufufuya feec, imocngo naso imohai fingctegerude."

8 Anu enacudumeng warac kurumennunac negenaimoc, yeng yofi edenuc, "Ge kemma angero kondunnu nga bangecfu nande, yeac mariunac kibi kpou kpouya yungec yungera, imoc mebesena." 9 Ifi deu angeroaru kemma kibibisic kpou kpouya imoc nenudeac edeai. Edeba yeng deec, "Ge mema nena imoc heregau kemema herega dzeude nga enacgau ine kukundzau isoc songea anude." 10 Ifi deu ni angeroac mariunac kibibisic kpou kpouya mema neba imoc enacnau kukundzau isoc songea anec. Nga herenau kemema aengagoc anu 11 yofi edenuc, "Ge ngicngac sebi siriha hania hania nga bangeha bangeha amma yoacna yoacga nga ngictau homac yeneac profeteyoac monggoc debesena."

11

1 Anu yeni kpetememe mong yasu isoc nemma yofi edenugec, "Ge yacma Anutuac womong nga arataac kpetengira mema ngicngac ihai Anutu dengeredae, yeneac kpetengina momoc mebesena. 2 Nga sobeng odayagoc amakiwau fede, imoc bangec monnunac ngicngac yem-meyemnea. Imocac amma ge imocac kpete mi mebesena. Yeni afo 42ac manau taong kpetiac* tidzamema memanganegede. 3 Anu ni enacdedhocna kuc yemecha yeri toruwamba heima uameme 1 tauseng 2 handret 60ac (1260) manau profeteyoac deecde." 4 Yeri oriwa ic yohockang nga bangecac Kebuac kicfu kifa nanangagoc yohockang nangkecdape. 5 Ngic mongngo yeri memanganeyurubeso negendeu gerecngo enacngiraunac erema ngabafocngira yonohou homegecde. Monggoc deba, mongngo yeri memanganeyurubeso negendeu ye homecac areng amma ifi homeude. 6 Enacdedhocna yeri profeteyoac dekecma kurumeng heiec kia mong mi kpeude, yeri uayoac nga kuc ifia mekecdape. Amma yeri yeraoc naso dema doku heimerenec sac anudeac uayoac nga kuc mekecdape. Amma yeri kpendzeng hania hania bangecfu faiecdac uayoac nga kuc ifingoc mekecdape.

7 Anu yeri dedekperagingira edeyunudarec wisickeu wasaiyangtoango teng buya kpac, imohacnac erema yerigoc ewema firang amma kpebucyuruude. 8 Kpebucyuruu farengngira taonggac sinnu feecde. Taongtoa imocac kpara kpefing yoacfu Sodong nga Aigita nga bangec imohaingoc Kebunina mariponnu kpegec homeec. 9 Nga uameme harebec nga nobohaac manau ngicngac sebi siriha hania hania nga fakaga fakangina amma yoacga yoacna nga bangeha bangeha ngicngac yeneng farengngira hemma tonggogecdeac kpetariyemmegecde. 10 Kpetariyemmegec ngicngac bangeha bangeha kecdae, yeni sasawango songo nga ubangerec negemma ubangerecac iwai goa emegecde. Profete yohockang yereng bangeha bangeha ngicngac kpendzenu faiyunuocac ifi ayecmegecde.

11 Anu uameme harebec nga noboha wisickemanu kekecac asungo Anutuarunac hama yerearu kemeu yeri yacma nanoc. Nanec yeremma yeni damu kuneng yunuec. 12 Nga kurumennunac enacudumengtoa

* 11:2: Taong kpetiac, imoc Yerusarenggac kpara mong.

mong negenggec yofi edeyuruec, “Ngeri yei ereec!” ifi deu yeri ngabafocngina yeneac kicfu hoeng manau kurumennu enoc.

¹³ Enec naso imohaingoc usoctoa meu taongyada tegia 10 imohacnac noboha mocgu (1/10) barackeec. Usocyada meec, imocac man-aunac ngicngac kpetengina 7 tauseng yeni homegec. Homegec ngicngac tosea yeni kengec amma Anutu kurumennu kecede, ye afehegec. ¹⁴ Ubahodung botuha imoc yomohai wisickeu ubahodung wisic wisick-
eango bic haude.

¹⁵ Anu angero wisic wisickeango trampeha fifiu kurumennunac enacadumengtoa mong fingecma yofi degec, “Kebunina nga yeac danggunucngic Kristo yeri yaguc bangectoa bangec sasawaac mingina andape. Amma Kebuninango ngictau kecede nga kecengkefude.”

¹⁶ Ifi degec ngic enara 24 Anutuac hoannu ngictau tatacnginau tacdae, yeni makpema kicngina hetutuckema Anutu afehegec. ¹⁷ Afehema yofi degec,

“Kebu Anutu Kuctoa mingina, neni dangge edegudimbe. Ge bicngoc kecnecc nga yaguc kecnecc, ge geangga kuctoa mema mekecma yaguc ngictau kecnecc. ¹⁸ Ngicngac bangeha bangeha kecdae, yeni herebu anggec geac herebuac naso ine yofinenggac hau geng homegec yeni yoacngina isinggema desinade. Wanacngicfocga profete nga kpetiac arengfocga kuneng nga kapiango geac kpacga ewehiandae, yeni angammemenginaac turunga megecede. Nga ngicngac bangec memanganegec geng memanganeyununade.”

¹⁹ Anu kurumennu Anutuac womonggac naguya megec yeac dzadzahacac katapa kicnginango henggec. Hemmagec piratac heiu udumengtoa nga gbururungtoa heiec amma usoc meu nomang gbomeatoa maec.†

12

¹ Anu soi engena mong kurumennu yofi fingeru henggec. Ngac mong tarec, ye wambaya wenac nga hania bageau afo amma oruhau ira mong asomeng 12ngo memea. ² Ye hereagoc amma sabac fingerudeac gadze kiu arohoec.

³ Nga faka mong ifingoc kurumennu fingeru henggec. Imoc sekactoa saccac mong kuneng yombong. Ye oruha 7 nga baiha 10 nga ye oruhau ira 7 heiu tarec. ⁴ Taru yeac dziango kurumenggac asomeng yeneacunac harebecac noboha mocgu ($\frac{1}{2}$) taiyunuma bangecfu ukuyunuec. Nga ngacngo sabac meu sekactoa ye sabac gbokoudeac negemma ngac yeac kicfu nanec. ⁵ Nanu ngacngo medac mong meec. Meu yeac sabaha ine faratac wangecma Anutuaru, yeac ngictau tatacfu meemma faigec feec. Nga medac imoc, yeng bangeha bangeha ngicngac aiengyasungo garengyunuude. ⁶ Nga ngac ye worama bangec kisiu dokuya kpacfu kenec. Kenu yeneng ye uameme 2 tauseng 2 handred 60ac (2260) manau nenesemeng mima henggareng ammigeccde. Anutungo yeac tatac ihai bic mengereec.

⁷ Anu kurumennu dzikactoa fingerec. Imoc yofi, Mikae nga angero-fora yeneng sekactoaogoc ewegec sekac nga angero-fora yeni turunga merenggec ⁸ kucngina soha mi anu kurumennu tatacnginaac titing monggoc mi feec. ⁹ If anu sekactoa, imoc boudzoc esea kpara mong

† 11:19: Kia kpema serius heima dzimbong kuneng ukuu maande isoc.

Mangana mingina nga Satang, ye nga angerofora bangecfu ukuyunugec. Ukuyunugec yeng bangecngicngac sasawa ikocfu wangecyunuu yeni ye modacandae. ¹⁰ Nga enacudumengtoa mong kurumennu negemba yofi deec,

“Memengerec nga kuc amma eucerereng imocac mingina Anutu. Nga yeac danggunucngic Kristongo yaguc imocac uakibi nga kuc metacde. Ngic tosofocnina yoacfu faiyunukefec, yeng Anutuninaac kicfu hadzing toforec yoacfu faiyunuma kefu yeneng yegoc ewema firang amma ye bic kurumennunac ukugec maec. ¹¹ Yeni ramamedahaac sawa nga Kebuac yoac dekperagigec amma yenang kekecngina mi segerema homecac wagecac amma firang anggec. ¹² Kurumeng nga areng kurumennu kecdae, ngeni imocac amma ubangerec negembisia. Nga bangec nga kondung ngeri ebictoa meficgeecde. Mangana mingina ye nasoya wegenu negemma ngabatoagoc yombong ngenearu haecac ngeri dafi anecde, imoc obohode.”

¹³ Yeni sekactoa bangecfu ukugec, yeng imoc hentegecma ngac sabac medac meec, ye kisanec. ¹⁴ Kisanu ngac ye boudzocfoaac kicfunac worama bangec kisiu dokuya kpacfu kenudeac yeneng ngac imoc huntocfoa kpeganga migec. Ye ihai naso mocgu nga naso goa amma naso noboha taru yeni henggareng ammima yaka migecde. ¹⁵ Migec boudzocngo ye kisanudeac enaraunac dokuyuyuangoc urunu maec. ¹⁶ Mau bangecngo ngac agenga tima enara anggeu sekacngo enaraunac dokuyuyua urunu bangecngo imoc nedarec. ¹⁷ Nedaru sekactoa ngacac amma herebu negemma kemma yeac arengfora tosea Anutuac singyoac modacma kecdae nga Yesu Kristoac dedekperagi mekecdae, yenearu dzikac kpeudeac kenec. ¹⁸ Anu ye sangi witiau kondung tegiau nanec.

13

¹ Hembra kondung manaunac wasaiyang yeneac mimiha mong ereec. Ye baiha 10 nga oruha 7 amma baiha imocac witiau ira 10. Nga oruc imoc yeneac witinginau Anutuac desure kpac hania hania feec. ² Imocac sebua wasaipusitoaac sebi isoc anec nga enara imoc raiong isoc amma ye bea isoc soriherehagoc.

Anu sekactoa uakibi nga kuc nga ngictau tatak wasaipusitoa mima ngicngac homac garengyunuudeac uakibi miec. ³ Miu wasaipusitoa oruha mong yofohagoc henai. Oruha imoc yunugec kubectoa anu homeandae, ifia isoc hembra bangeha bangeha ngicngac yeni wasaipusi imoc hemma kerectegec amma modagec. ⁴ Modacma sekactoa numumigec nga sekactoa yeng wasaipusingo garengyunuudeac uayoac nga kuc miecac amma yeni wasaipusi numumima yofi degec, “Mongngo ye isoc amma yegoc naric mi eweude.”

⁵ Enara migec ye dearogoc sicsauc amma Anutu desure ammiec. Nga yeni kuc yofi migec, yeng afo 42ac manau ngicngac garengyunuudeac uayoac nga kuc mekefec. ⁶ Amma ye enara anggema Anutu desure ammima Anutu kpara nga amea amma kurumennu kecdae, yeni desure ayemmeec. ⁷ Ayemmeu yeng ngicngac kpetiac yenearu dzikac kpema firang anudeac migec. Migec yeng ngicngac fakaga fakangina nga sebi siric hania hania amma yoacna yoacga nga bangeha

bangeha garengyunuudeac uayoac nga kuc migec. ⁸ Ifi migec ngicngac sasawa bangecfu kecdae, yeneng wasaipusi numumigecde amma ramamedaha kpebucgegec, yeac kekecac kibi ngicngac kpacngina bangec meficmeficgeaunac mi fede, yeneng wasaipusi numumigecde. ⁹ Kedzahagoc kecdengo yoac yomoc negembeso.

¹⁰ Ngic mong megec witicamau faigecdeac degecdeu ye witicamau kem-beso. Ngicngac wasai beangngo yunuhomegecdeac degecdeu imocngo yunuhomebisia.

Anu ngicngac kpetiac yeni modzotitia kpac nga negen negensinggoc kecbisia.

¹¹ Ifi hembra wasaiyang mong bangec manaunac ereec. Ye rama isoc baiha yohockang metacma sekactoa yeneac faka modacma yoac deec.

¹² Ifi deu yeng wasaipusiac uakibi nga kuc sasawa mekecma yeac amma ngicngac garengyunuudeac ua sasawa meec. Mema bangectoa bangec nga bangecac witiu ngicngac kecdae, yeni wasaipusi homemeaac kubec bic mosiec, ye numumigecdeac ayemmeude. ¹³ Ayemmeu wasaiyang baiha yohockang, yeng yoara negensinggegecdeac fakatoa meu gerec kurumennunac ngicngac yeneac kicfu bangecfu maec. ¹⁴ Mau ye wasaipusiac kicfu faka meudeac kuc migecac amma ngicngac bangecfu kecdae, yeni ikocfu wangecyunuu ye modacgecde. Modacgec ngicngac bangecfu kecdae, yeni deu wasaipusi wasai beangngo heigec monggoc gboriec, yeac onga mong megec.

¹⁵ Megec yeng wasaipusiac onga ongaasu miudeac kuc meec. Meu ongango ifingoc yoac dede negenec. Nga ngicngac sasawa onga mi numumigec, yeni kpebucyunuudeac kuc metarec. ¹⁶ Metacma ye ngicngac sasawa kuneng nga kapia, finacgoc nga finaha kpac, wanacngic nga ngicngac yengenaoc kecde, yeni kibi mong sebikibi isoc marifoinginau me mesunginau mekecgecdeac deseriymmeec. ¹⁷ Ifi anu ngic mongngo kibia me wasaipusiac kpara me kparaac kpete mi mekefude, yeng wiac mong naric mi bummeude me faiude. ¹⁸ Kibi yomoc negen negentegec-goc osobesonga. Wasaipusiac kpete imoc ngic monggac kpete nga ngic irec ireckeagocngo yomoc osonegeng ambeso. Wasaipusiac kpete imoc 666.

14

¹ Ni ramamedaha hembra ye Siong tikiu ngicngac 144 tauseng yenigoc nanggec. Nanggec, yeni ramamedahaac kpackibi nga Manggacac kpackibi mesunginau mekecgec. ² Nga kurumennunac udumeng mong doku homac gbururungtoa yeneac udumeng isoc negemba imoc gita kpekpe yeneng gitangina kpegec udumeng fingecande, ifi isoc anec. ³ Anu yeni ngictau tatacfu nga wiac kekecnginagoc 4 amma ngic enara yeneac kicfu namma yegec gboria mong heigec. Heigec ngic 144 tauseng bangecfunac bic bummeyunuyunua, yeneng yegec imoc naric negemma heigec. ⁴ Ngic imoc yeni ngac yenigoc mi kecma wonongngina kpac amma kongaha yombong kegcac ramamedahango ihai me ihai kengande, imohai ye modackecdae. Ramamedahango bangecac ngicngac yeneacunac buma heima yeni bummeyunuu yeni Anutu nga yeac waracareng anggec. ⁵ Amma enacnginaunac ikoc mong mi ereu yeni kpetiac nga manganangina kpac kegcac.

⁶ Ni angero mong henai, ye sawakebangau herecge kenec. Kemma siduc gombung feengkefude, imoc yeng ngicngac bangecfu kecdae,

yeni edeyunuudeac metarec. Metacma bangeha bangeha ngicngac nga fakaga fakangina amma yoacga yoacna nga sebi siric hania hania, yeni ⁷ enacudumeng kunengngo yofi deec, “Ngeni Anutuac damungunu uweheimibisia. Anutungo ngeneac yoac desiude imocac naso bic hadeac ngeni kurumeng nga bangec amma kondung nga dokukiwa meficyunuec, ye numumibisia.”

⁸ Ifi deu angero mongngo ye modacma yofi deec, “Makpedacnoc, Babirong taongtoa imoc bic makpedac. Yennoc ngaba nga kaisero-fakayaac waindoku seria ngicngac sasawa gumecyunuu nedacgec.”

⁹ Ifi deu angero harebecngo modacyuruma enacudumeng kunengngo yofi deec, “Mong ye wasaipusi nga ongea numumima yeac kibi mesuyau me mariau mema mekefudeu ¹⁰ ye Anutuac ngabaac waindoku seria nebeso. Waing imoc seria yombong dokugoc mi yerec yerecgea yeac ngabaac taseu kpakegec. Kpakemigec, yeng angero kpetiac amma ramamedaha, yeneac kicfu gerec nga sarafa* manau kpendzeng kpeude. ¹¹ Kpeu ngicngac wasaipusi nga ongea numumikecma yeac kparaac kibi megec, yeneac kpendzenggac hosuc imoc naso wisic wisickea kpac erekefu yeni hadzing tofocnac ruae mong mi meficgegecde. ¹² Ifi anu ngicngac kpetiac Anutuac singyoac modacma Yesu negensinggema kecdae, yeni modzotitia kpac seria kecbisia.”

¹³ Ifi negemba kurumennunac enacudumeng mong fingeacma yofi edenuc, “Ge kibi u yofi ohona, ‘Yaguc hanahema ngicngac Kebuaru kpeketahama homedae, yeni kenecnginagoc. O, Asungo yofi dede, angammemengina gombangango modacyunukecdeac yeni ebicfunac tacnegenggecde.’”

¹⁴ Anu ni hoeng mong kongac kongac henai. Hembra imocac witiau ngic mong siraha ngicac medac isoc tarec. (*Danie 7:13*) Ye oruhau ira mong golngo memea heima maria u soe mong enaragoc wit fora heiandae, ifia metarec. ¹⁵ Metaru angero mongngo womonnunac erema hoeng witiau tarec, yeng enacudumeng kunengngo arohoma yeac yofi deec, “Bangecac semeng fora anu kmememenaso bic hadacac amma ge forakpekpe soega sinema kpekpe ua mena.” ¹⁶ Ifi deu ngic hoeng witiau tarec, yeng witkpekpe soea bangec u ukuma bangecac semeng fora kpeec.

¹⁷ Kpeu angero mong kurumenggac womonnunac erec, ye ifingoc forakpekpeac soe mong enaragoc metarec. ¹⁸ Nga angero mong gerec garenggeudeac uayoac nga kuc mekefec, yeng arataunac hama enacudumeng kunengngo forakpekpeac soe enaragoc metarec, yeac yofi kparec, “Bangecac waing gbomea bic kpauedac. Imocac ge forakpekpeac soega enaragoc faina kenu waing gbarihagoc kpedzucnedacna.”

¹⁹ Kparu angerongo forakpekpeac soea bangec u ukuma bangecac waing gbarihagoc herecgema kpedzucyunuma Anutuac ngabaac waing tidzoc tidzohoac hoctoau ukuyunuec. ²⁰ Ukuyunuu waing tidzoc tidzohoac hoctoau taong ngadeau nanu tidzamegec. Nga waing tidzoc tidzohoac hoctoauunac sacngo enec, imoc becotic yeneac enacaieng kpeserema feu bangec 300 kiromitaacsoc mewakeec.†

* **14:10:** Imoc hoc dzedzea dzagec dzagec homuna mangana. † **14:20:** 300 kiromita imoc Finschhafen kemma Goroka herea, imocacsoc. Ye stadi 1600 ohoec. Stadi mocgu imoc mita 185 isoc ande.

15

¹ Ni kurumennu soi mong engena bibiagoc henai. Hembra angero 7 yeneng kpendzeng 7 wisic wisickea metacgec. Anutuac ngabaac kpendzeng 7ngo fingecma kpac andarude. ² Ni kondung garas isoc mong geregcoc yerec yerecgea henai. Hembra ngicngac yeni wasaipusi nga ongea nga kibia amma kpara imocac kpeteagoc, yeni areng imoc yenigoc ewema firang anggec yeneng kondung witiiau Anutuac gita menanggec. ³ Menamma yeni Anutuac wanacngiha Mose nga ramamedaha, yereac yegec yofi dema heigec,

“Kebu Anutu Kuctoa mingina, angammemega imoc engena nga bibiagoc nga ge bangeha bangeha yeneac ngictau. Geac sing imoc dindingac nga fora. ⁴ Kebu ge kpetiac, imocac amma sasawango geac damuyunuu kpacga afehebisia. Amma geac faka dindingac didiu fingerecac bangeha bangeha ngicngac yeneng hama geac kicfu numugenggecde.”

⁵ Ifi heigec wisickeu hembra kurumennu Anutuac womonnu dzadzahac katapaac kporucbedzo naguya megec. ⁶ Megec angero 7 kpendzeng 7 metacdae, yeni wamba kongaha linengngo memea nga kperagiagoc heima fadeng golngo memea mokucnginau yerec yerecgea heima womonunac magec. ⁷ Magec wiac kekecnginagoc 4 yeneacunac mongngo angero 7 sokoc 7 yemneec. Sokoc imoc golngo memea nga Anutu kecde nga kecengkefude, yeac herebungo imohai wakema feec. ⁸ Feu Anutuac kibikperagi nga kuc, imocac hosucngo womong mewakeec. Ngic mongngo womonnu mi engengkecmanu angero 7 yeneac kpendzeng 7 sasawa wisickedarec.

16

¹ Ni womonnunac enacudumeng kuneng mong negemba yeng angero 7 yofi edeyunuec, “Ngeni kemma Anutuac herebuac sokoc 7 bangecfu kpakegec mau.” ² Ifi deu angero warac waracngo kemma sokoha bangecfu kpakeec. Kpakeu ngicngac wasaipusi kibi metacgec nga ongea numumigec, yeni kubecngina gereagoc nga mangana fingecyemneec. ³ Anu angero yohockangngo sokoha kondunnu kpakeu kondungngo sac amma meremma ngic homececac sac, ifi isoc anec. Nga wiac sasawa kekehagoc kondunnu feec, imoc homeec. ⁴ Homeu angero harebecngo sokoha doku yuyuya nga mafefeaac kiwau kpakeu imoc sasawango sac anec. ⁵ Nga negemba dokuac angerongo deec,

“Kebu kpetiac mingnina, ge bicngoc kecma yaguc kecneec. Geac fakaga imoc dindingac, ifi anu wiac yomoc sasawa yoacfu faiyununec.

⁶ Nga yeneng areng ifia amma ngicngac kpetiac nga profete yeneac sac kpakegec. Imocac amma geng sac negecdeac gumecyunnuna negecdeac ngereede.”

⁷ Ifi deu negemba aratango deec,

“O Kebu Anutu kuctoa mingina, ge yoac fora dema ngicngac fakangina isinggema sing dindingacfu forayangina denec.”

⁸ Anu angero 4ngo sokoha wenacac witiiau kpakeu imoc ngicngac gerehango yonohoudeac kuc meec. ⁹ Mema gereango homac yombong yonohou ngicngac yeni ubangina sifu mi dzigeneec. Yeni kpendzeng 7gac mingina Anutu, ye mi afehema yeac kpara desure ammigec.

¹⁰ Anu angero 5ngo sokoha wasaipusiac tatacfu kpakeu yeac eucere-ereng kundung kpeec. Kundung kpeu ngicngac yeni asira kuneng negemma nedzarangngina kirecgegec. ¹¹ Amma yeni asirangina nga kubecnginaac amma kurumenggac Anutu desure ammima angam-memenginaunac ubangina sifu mi dzigeneec.

¹² Anu angero 6ngo sokoha Eufрата dokutoau kpakeec. Kpakeu ngictau wenac ere ereaunac singngina meficgeudeac doku imoc dzikeec. ¹³ Dzikeu hembra sekactoa nga wasaipusiac dumbengngiraunac amma profete ikoha, yeac enaraunac asu harebec wononginagoc erema magec nga yeni siricngina waborac isoc.

¹⁴ Asu imoc yeni hadehade mangana yombong amma negens-inggegecdeac faka kuhagoc meandae. Nga yeneng bangec sasawaac ngictau Anutu kuctoa mingina, yeac uamemetoa, naso imocac dzikacfu kpedzucyunudagecac yenearu kenggecde.

¹⁵ “Negenggec, ni hamangecmeme ngic isoc habade. Haba mong ye gbori kecma wambaya garengge kefu ngicngac yeneng sengganga mi henggecde nga gamea mi henggecde, ngic ifia ye kenehagoc.”

¹⁶ Nga asu wononginagoc yeni ngictau bangec mong kpara hebiraiu yoacfu Hamagedong, ihai kpedzucyunugec.

¹⁷ Kpedzucyunugec angero 7ngo sokoha sawau kpakeu womonnunac enacudumeng kuneng ngictau tatacfunac hama deec, “Bic fingeccac.”

¹⁸ Ifi deu piratac nga udumeng amma gbururung fingeru, usoctoa meec. Nga ngicngac bangecfu keceregec, imohai usoc kunengtoa nga engenay-ombong ifia mong mi meec. ¹⁹ Usoc mema taongtoa mendziru harebec anec. Nga ye bangeha bangeha yeneac taong homac hembarackeec. Hembarackeuc Anutungo Babirong taong negensiu ngaba nga herebuac waingsokoha miec. ²⁰ Anu nuc sasawa woragec nga ngicngac yeni tiki hofocma monggoc mong mi meficgegec. ²¹ Nga kurumennunac nomang gbomea kia isoc ngicngac witinginau mau yeni kpendzeng kuneng kpegec. Gbomea mocgu mocguac ebiha imoc 30 kiroacsoc anec nga ngicngac yeni Anutu desure ammigec. Nga nomang gbomeango kpendzeng kuneng yombong yemmeec.

17

¹ Angero 7 sokoc 7 mekegec, yenearuunac mongngo nearu hama nigoc denegeng amma yofi deec, “Singtoangac kuneng doku homac yeneac witinginau tacde, ye angammemeaac turunga migeccde. Ge hana imoc edzacgubade. ² Bangecac ngictau yeneng yegoc serofaka anggec nga yeac serofakaac waingdokungo ngicngac bangecfu kecdae, yeneac ubangina mesufuec.”

³ Nga angerongo Asuac kucfu menuu bangec kisiu dokuya kpacfu kenic. Kemma hembra ngac mong wasaiyang kpauc kpaucac witiu tarec. Nga wasaiyang ye oruha 7 nga baiha 10 amma sebia sasawa imoc desure kpacngo wake wakea. ⁴ Ngac ye wamba giweng giweng nga kpauc kpauc nga gol nga hoc gombunga amma kubu buma kuneng heima kperagiagoc tarec. Nga ye kpakenec mong golngo memea, imohai kaiserofakaya wonongagoc wake wakea mariaui metarec. ⁵ Amma yeac mesuyau kpac mong negensufuya oho ohoya feec. Kpac imoc Babirong taongtoa, ye bangecac singtoangac amma faka mangana yombong yeneac nonggongina ande.

⁶ Nga ngac henai, yeng ngicngac kpetiac nga Yesuac dedekperagi yoac dema kegec, yeneac sac nema ubasufu anec. Anu ni ye hemma homac kpidohoi. ⁷ Kpidohoba angerongo yofi edenuc, “Ge mi kpidohona. Ni ngac nga wasaiyang oruha 7 nga baiha 10 ngac atickekecde, yereac negensufu edegubade. ⁸ Ge wasaiyang henna ye bicngoc kefec nga yaguc mi kecde. Ye teng buya kpac imohacnac eredac nga ye mangedacma kpac anudeac kenude. Anu ngicngac bangecfu kegec kpacngina bangec hanac hanaheaunac kekecac kibiuh oho ohoya mi fede, yeni wasaiyang bicngoc kefec nga yaguc mi kecma haude, imocac amma yeni hemma kpidohogecde.

⁹ Yei negen negengtegec nga negen negeng irec ireckea mekecbesonga. Oruha 7 imoc tiki 7 anu ngac ye tataha yeneac witinginau ande. ¹⁰ Nga yeni ifingoc ngictau 7. Yeneacunac 5 bic makpegec nga mocgu taru mong ye mi hadacngoc. Ye hama naso kapiancec sac tacheso. ¹¹ Wasaiyang bicngoc kefec nga yaguc mi kecde, ye ifingoc ngictau kpetea 8 nga ye sifu 7 yeneacunac mong amma mangedacma kpac anudeac kenude.

¹² Baiha 10 hennec, imoc ngictau 10 bangecac eucererengngina mi megecngoc, yeni ine aua mocguacsoc wasaiyangngoc ngictau ua megecdeac uayoac nga kuc yemmegec megecde. ¹³ Yeni negen negeng mocgu meckema uakibingina nga kucngina wasaiyang wamima yeng kuc imoc mekefude. ¹⁴ Amma yeni ramamedahagoc ewemagec yeng firang anude. Imoc yofiac, ramamedaha ye kebu yeneac Kebu nga ngictau yeneac Ngictau. Nga ngicngac kpacyunuyunuya nga segec segereyunuya amma ngicngac ramamedaha negensingema kecdae, yeni yegoc firang anggecde.”

¹⁵ Anu angerongo yofi edenuc, “Singtoangacngo doku homac yeneac witinginau tacde, imoc yeni habu toa, sebi siric hania hania nga yoacga yoacna amma bangeha bangeha imoc yeneac ngicngac. ¹⁶ Ge wasaiyangngac baiha 10 hennec, yeni wasaiyangngoc singtoangac ngadehema wiara megec ye senggang entegeng tarude. Taru yeni yeac fusia nema ngac imoc gerecfu ukugec dzeude. ¹⁷ Anutungo ubanginau negen negeng yemmeecac yeni negen negeng mocgu amma ngictau uac kucngina wasaiyang migece. Mima yeneng wasaiyang yoara modacgec kecma Anutungo negene cfu uaareng sasawa mesigece. ¹⁸ Anu ngac hennec yeng taongtoa nga bangecac ngictau yeneac witiu ngictau uac kuc metacde.”

18

¹ Imocac ngadeau hembra angero mong garengyunuudeac uayoac nga kuctoa metarec, ye kurumennunac mau yeac kperagingo bangec mekperagiec. ²⁻³ Mekperagiug enacudumengtoayango kucgoc yofi arohoec,

“Babirongtoa ye makpema hadehade yeneac amabangec nga asu wonongnginagoc sasawa amma neng sasawa mangac manganea wonongnginagoc, yeneac amabangec fingerec.

Yea kaisero fakayaac waindoku bangeha bangeha ngicngac sasawa yeni imoc negec. Bangecac ngictau yeni yegoc serofaka anggec nga bangecac emekeng emehaac ngickuneng yeni yeac kuc nga finactoa gombunga uaya kpac, ihacnac finactoainginagoc anggec.”

⁴⁻⁵ Anu negemba kurumennunac enacudumeng mongngo yofi deec,

“Ngcingacfocna, yeac kopocsicgoc mi anggecde nga kpendzenga mi kpegecdeac ngeni yearunac wama kenggec.

Yeac kopocsicngo kurumennungoc heiengkefu Anutungo imoc negensima kecde. ⁶ Nga yeng ngeni ngemmeec, ngeni imocac turunga ifi meremmima angammemeyaacsoc naso yohockang amma migec. Nga ye kpakenec yerecgeec, imohai noc wiac tarec negemma ngeneng naso yohockang yerecgemigec. ⁷ Ifi anu ye yengena sebia meemma finac nga kekec uaya kpac, imohai faiemeec, imocac sirihauc kpendzeng nga ubahodung migec. Ye ubeau yofi dekecde, ‘Ni hodzec kpac, ni ngactau kecma ubahodung naric mi negembade.’ ⁸ Imocac amma uameme mocguac manau homec nga ubahodung amma here homehome hanahemima yeac witiauc kpendzeng ifia fingeru ngac ye gerecfu dzeude. Imoc yofiac, Kebu Anutu ye kuhagoc, yeac faka isinggema foraya desiec.

⁹ Nga bangecac ngictau ngac yegoc serofaka angkecgec amma finactoa nga kekec uaya kpac mekecgec, yeni gerehaac hosuc hemma yeac kiacsonggong anggecde. ¹⁰ Yeni yeac kpendzenggac kengec amma hereau yombong namma yofi degecde,

‘Ge aua mocguac manau hanahema yoacfu faifaiguac forayaga bic hadacde. Imocac amma yei yei Babirong, ge taongtoa nga taong kucgagoc.’

¹¹ Nga bangecac emekeng emehangic yeni finacngina wageu faiandae, imoc mongngo monggoc mi bummeudeac yeac amma kiacsonggong anggecde. ¹² Finac goa, gol nga siriwa amma hoc seria nga gombunga nga kubu buma kuneng amma wamba gombunga siricngina giweng giweng nga kpaua amma hiring harang. Nga ic sasawa homuna gombunga amma wiac sasawa erefanggac baihangoc memea nga wiac hania hania ic seria buma kunengngo memea amma kopango nga aiengngo memea nga hoc seria nga kibia gombunga wiac sasawa imocngo memea. ¹³ Imoc mosoki nga wiac hosuc homung kerengagoc nga kerecdoku homuna gombunga nga hosuc homuna gombunga kendo isoc seria amma waingdoku nga kerecdoku nga flawa uuha nga wit gbomea. Burumaka nga rama amma becasic nga keretac. Nga ngicngac sebi nga ubaonganginagoc momoc wanac megec, imoc sasawa wagenginaw wakema kengha anggec.

¹⁴ Amma geac ubasebigango wiac forayaac ammikefec, imocngo waguma wiac sasawa gombunga kibikperaginginagoc, imoc gearunac bic woraec. Worau ifia monggoc mi meficgegecde.

¹⁵ Ifi anu emekeng emehangic yeni singtoangacngo meficyunuu wiac sasawa yomoc faima finactoanginagoc anggec, yeneng yeac kpendzenggac kengec amma hereau yombong namma kiacsonggong anggecde.

¹⁶ Amma yofi degecde,

‘Yei yei taongtoa, ge wamba gombunga giweng giweng nga kpauc kpauc nga gol nga hoc seria buma kuneng, amma kubu buma kuneng, imocngo faifaia heidang.

¹⁷ Imoc aua mocguac manau finactoa sasawa gerecngo memanganau kpac andarec.’ Amma wage kisang kisang sasawa nga yeneac bagenginaw wageu ua meandae amma ngicngac sasawa kondunnu ua meandae, yeni hereau namma ¹⁸ yeac gerecac hosuc hemma yofi dema kpacgec,

‘Taongtoa ifia mong mi fede, kpac.’

¹⁹Yeni orucnginau sendung ukuma kiacsonggong amma kpacma degec, ‘Ye aua mocguac manau gerecngo memanganau kpac anecac amma, yei yei taongtoa. Nga yeac ngicngac sasawa wagenginagoc kondunnu kengandae, yeni yearunac finactoainginagoc anggec.’

²⁰Anutungo ngeneac turunga yeac witiu faiecac amma kurumeng nga kpetiac areng kecdae nga aposoro amma profete, ngeni yeac amma sogaibisia.”

²¹Anu angero kuhagoc mong, yeng dzamandzingtoa mong mema kondunnu ukuma yofi deec,

“Yeni Babirong taongtoa gereagoc kondunnu ifi ukugec monggoc naric mi meficgegecde. ²²Ukugec gitakpekpe nga yegec heihei nga kungac fifi fifi nga trampet fifi fifi, imoc geac manau naric monggoc mi negenggecde. Nga marikibi hania hania imocac uamemengic, yeni geac manau monggoc naric mi kecgecde. Nga hocfu flawa uuha medzameandae, imocac udumeng geac manau monggoc naric mi negenggecde. ²³Geac manau kifaac kperagia monggoc naric mi kperagiude. Nga ngicngac meturangemebeso andape, yereac ubangerecac arohoandae, udumeng ifia geac manau monggoc naric mi negenggecde. Ge mosoc fakagango bangeha bangeha imocac ngicngac sasawa uba mesufu ayemmenec. Imocac amma geac emekeng emehangic yeni bangecac ngickuneng kecgec. ²⁴Nga taongtoa imocac manau profete nga ngicngac kpetiac amma ngicngac sasawa bangecfu yunuhomegec, yeneac sacngina meficgegec.”

19

¹Imocac ngadeau kurumennu areng kuneng yombong ubaudumeng isoc negemba yofi degec,

“Halleluya, memengerec nga kuc kibikperagiagoc, imocngo Anutuninaac ande. ²Imoc yofiac, ye ngicngac yoacngina isinggema fora nga dindingac desiude. Amma yeng singtoangac kuneng serofakayango bangec memanganeecc, yeac faka isinggema wanacarengfora yeneac sacnginaac turunga yearunac meec.”

³Yeni monggoc yofi degec,

“Halleluya, yeac hosuc imoc naso wisic wisickea kpac engkefude.”

⁴Ifi degec ngic enara 24 nga wiac kekecnginagoc 4, yeni makpema Anutu ngictau tatacfu tacde, ye numumima yofi degec,

“Imoc fora, halleluya.”

⁵Ifi degec enacudumeng mong ngictau tatacfunac erema yofi deec,

“Anutuac wanacarengfora nga ngicngac kuneng nga kapia amma ngicngac eweheimidae, ngeni dengeregec.”

⁶Ifi deu udumeng mong negemba, imoc areng kuneng yeneac enacudumeng isoc anec. Imoc doku homac yeneac udumeng nga gbururungtoaac udumengtoa isocngo yofi degec,

“Kebu Anutunina kuctoa minginango ngictau bic amma kecde, halleluya. ⁷Ramamedahaac memeturangnaso hau enemango bic efaidacac amma yeac ubangerec negemma sogaima ramamedaha afehebisina. ⁸Ifi anu wambaya gombunga kongaha

nga kibikperagiagoc heiudeac migec. Wambaya gombunga imoc ngicngac kpetiac yeneac angammeme dindingac.”

⁹ Ifi deu angerongo yofi edenuec, “Ge kibi yofi ohona, Ramamedahaac meturanggac fatau kpacyonuyunuya, yeni kenecongagoc.” ifi dema yofi deec, “Anutuac yocac yomoc imoc fora.”

¹⁰ Ifi deu ye numumibadeac haniau makpeai. Makpeba yeng yofi edenuec, “Ifi mi anna! Ni ge nga tosofocga Yesuac dedekperagi metacdae, ngeneac wanac ogongina. Yesuac dedekperagi imoc profeteyoacac asu. Imocac amma ge Anutu numumina.”

¹¹ Imocac witiau kurumeng anggeu henai. Hembra ngic mong becosic mong kongac kongac, imocac witiau tarec. Nga tarec, yeac kpac yofi, Yoacdedea modackecde nga Yoac fora modackecde. Amma ye ngicngac yoacfu faiyunuude nga dzikau kecma faka dindingac modarude. ¹² Ye kiwa imoc gerec borang isoc nga oruhau ira homac heiec. Amma kpara mong oho ohoya, imoc mongngo mi negende, yengenaocsac negende. ¹³ Nga ye wamba mong sacfu nemuc nemuruckea heiec. Ngic yeac kpara imoc Anutuac yocac. ¹⁴ Nga kurumenggac wasaiareng ye modacgec, yeneac becosicngina kongac kongac nga wambangina siriha gombunga imoc kongac nga dzuac dzuara. ¹⁵ Nga enaraunac wasai beang mong enaragoc ereec, ye imocngo bangeha bangeha imocac ngicngac yunuude nga ye aiengyasungo garengyunuude. (*Mitiyegec 2:9*)

Amma ye Anutu kuctoa mingina yeac ngaba nga herebuac waing tidzoc tidzohoc hoctoau tidzohoude. ¹⁶ Kporuhau nga kopohau kpac mong yofi oho ohoya feec, “Ngictau yeneac Ngictau nga kebu yeneac Kebu.”

¹⁷ Hembra angero mongngo wenac manau namma enacudumeng kunengngo arohoma neng sasawa sawakebangau kpututuckeandae, yeni yofi edeyunuec, “Ngeni kpedzucnema Anutuac yakatoau hama ¹⁸ ngictau nga wasaienara amma ngic kucnginagoc negec. Ngeni becosic nga ngicngac yeneac witiau tacdae, yeneac sebifusingina negec. Ngeni ngicngac witicngina kpac nga wanac meyunuyunuya amma ngicngac kuneng nga kapia, yeneac sebifusingina ifingoc negec.”

¹⁹ Anu ni wasaipusi nga bangecac ngictau wasaiarenginagoc yenenai. Yenemba yeni ngic becosic witiau tarec, ye nga wasaiarengfora yenigoc dzikac kpegecdae kpedzucnegec. ²⁰ Nga profete ikohango wasaipusiac kicfu faka kuhagoc mekefu ngicngac wasaipusiac kibi megeg nga yeac ongea numumigec, yeni ubamesufu ayemmeec. Anu yeneng wasaipusi nga profete ikoha yeri meyuruma kondung gerec nga sarfango* dzema kecde, imocac manau gbori ukuyurugec. ²¹ Nga becosic witiau tarec, yeac enaraunac wasai beang ereec, imocngo tosea yunu homegeg. Homegeg neng sasawango sebifusingina negec gebecyunuec.

20

¹ Imocac witiau angero mong henai. Hembra ye kurumennunac maec nga yeng teng buya kpac, imocac ki nga sengtoa mong mariaui metarec. ² Metacma sekactoa, boudzoc esea kpara mong Mangana mingina nga Satang, ye mema kifa 1 tausenggacsoc tarudeac witickeec. ³ Witickema ngicngac ikocfu monggoc mi wangepcyunuudeac teng buya kpac, imohai

* 19:20: Imoc hoc dzedzea dzagec dzagec homuna mangana

ukuma nagu heimima kpae faiec. Faiu kecma kifa 1 tauseng wisickeu monggoc naso kapianec ye yungegecde.

⁴ Anu ni ngictau tatak homac henai. Ngictau tatak imocac witiau tacgec, yeni ngicngac yoacfu faiyunugecdeac uayoac yemmeyemlea. Amma wasaipusi nga onega mi numumima kibia mesunginau me maringinau mi megeg yeneng Yesuac dedekperagi amma Anutuac yoac dekperagigec. Imocac amma ngic yeneng ubangina herecgegeg, yeneac ubaongangina henai. Hembra yeni sasawango kifa 1 tausenggacsoc Kristogoc kecma ngicngac garengyunugecdeac ua megeg. ⁵ Yomocngo homecfunac yacyacac warac warac ande. Nga tosea homegeg, yeni mi gborima kecmagec kifa 1 tauseng wisickeec.

⁶ Nga Kebungo ngicngac warac warac yacyac imohai metorokpe ayemmeude, yeni kpetiac nga kenecnginagoc. Nga homec kpetea yohockangngo yeni garengyunuudeac kuc mong mi metaru yeni Anutu nga Kristoac womong gareng kecma kifa 1 tauseng yegoc ngicngac garengyunugecde.

⁷ Anu kifa 1 tauseng wisickeu Satang witicamaunac yungegecde. ⁸ Yungegeg, yeng kemma bangeha bangeha imocac ngicngac ikocfu wangecyunuma ngicngac bangectoa bangec, imocac tegia 4 kecdae, yeneac kpacarenggina Gogo nga Magogo, yeni dzikac kpegecdeac kpeturangyunuude. Imoc yeneac kpetengina kondung tegiaac sangi isoc. ⁹ Yeni bangeha bangeha, ferecgema kpetiac areng tacgec amma songotaongtoa, imohai kemma yerecgema nanggec. Nanggec kurumennunac gerecngo mama yonohodarec. ¹⁰ Yonohodaru mangana minginango ikocfu wangecyunuec, ye gerec nga sarafa* kondunnu ukugec. Nga wasaipusi nga profete ikoha, yeri imohai bic kecma hadzing tofocnac kpendzeng kpegecde nga kpekengkecbesandae, imoc wisic wisickea kpac.

¹¹ Imocac witiau ngictau tatactoa kongac kongac mong henai. Nga imocac witiau tarec, yeac kiwaunac bangec nga sawakebanga woraec tatacngira mong mi feec. ¹² Nga ngicngac kuneng kapia bic homegeg yenenai. Yenemba yeni Anutuac kicfu nammagec kibi homac mesima kibi mong kpara Kekecac kibi mesigec, kibi imohai homegeg yeneac angammemengina oho ohoya fede. Nga yeni imoc hemma yoacngina desigec. ¹³ Nga kondung manau homegeg kecdae, kondungo yeni wayunuec. Homecac eucerereng manau homegeg kecdae, ye nga homecngo yeni wayunuoc. Ifi anu ngicngac tembus tembus angammemenginaacsoc yoacngina desigec. ¹⁴ Faiyunuma homec nga homecac eucerereng gereckondunnu ukugec. Imocngo homec kpetea yohockang ande. ¹⁵ Nga mongngo kpara kekecac kibi oho ohoya mi feec, ye kondungac gerecfu ukugec.

21

¹ Ni kurumeng nga bangec gboria yerenai. Imoc yofiac, bangec nga kurumeng warac feoc, yeri kpac anoc nga kondung imoc monggoc mi feec. ² Ni Yohanengo taongtoa kpetiac, Yerusareng gboria hembra Anutuarunac kurumennunac maec. Mama efaima ngac ngicfu kende, ifi isoc ewebingehaac amma siriha gombunga yombong anudeac memengere

* **20:10:** Imoc hoc dzedzea dzagec dzagec homuna mangana

ammigec tarec. ³ Taru ni enacudumengtoa ngictau tatacfunac negemba yofi deec,

“Henggec Anutuac kporuchedzongo ngicngac yenigoc kefu yeni yeac areng anggec Anutu yengenaoc yenigoc kecma Anutungina ke-fude. ⁴ Amma yeng kickumangina sasawa kicnginaunac mekerenggeude. Nga homec nga ubahodunggac kiacsonggong amma asira monggoc mi feude. Wiac warac feec, imoc bic kpac anec.”

⁵ Nga Kebu ngictau tatacfu tarec, yeng yofi deec, “Henggec, ni wiac sasawa gboria mebade.” dema edenuec, “Ge yoac imoc ohona nocac yoac yomoc fora nga ngicngac yeneng imoc negensinggegecdeacsoc ande.” ⁶ Dema monggoc edenuec, “Imoc bic fingeccac. Ni A nga Y, hanac hanahea nga wisic wisickea. Ngicngac mongngo dokuac ammidde, ye dokukiwaunac kekecac doku eng neudeac mibade. ⁷ Firang anude, yeng wiac sasawa yomoc maridzoming meu neng yeac Anutu amba yeng medacna anude. ⁸ Anu ngic karoaha nga negen negensingngina kpac amma fakangina mangana wonongagoc nga ngickpekpe amma serongic nga mosocfaka angandae amma nemu numumiandae nga ikocngic sasawa, yeni ine kondung gerec nga sarafa dzema kecede, imohai torokpegecde. Yomocngo homec kpetea yohockang anude.”

⁹ Anu angero seweng yeni sokoc seweng kpendzeng seweng wisic wisickea wake wakea metaceg, yeneanunac mongngo nearu hama deec, “Ge hana, ni ramamedahaac enembingeha edzacgubade, ye yeac enema.” ¹⁰ Ifi deu Asungo nearu ua meu tiki kuneng nga herea, imocac bumau menu emma kpetiac taongtoa Yerusareng, kurumennunac Anutuarunac maecmoc, imoc edzacnuec. ¹¹ Ye Anutuac kuc nga kibikperagigoc amma hoc seria buma kuneng nga yaspis hoc seria, ifia isoc kperagiagoc gontaning amma pirac pirac heiec. ¹² Nga odaya hocngo memea, imoc kuneng nga herea amma naguya 12 nga naguyau angero 12 nanggec. Amma naguyau ifingoc Israeac kisic 12 yeneac kpacngo nanec. ¹³ Anu wenac ere ereaubigeng nagu harebec, nortbigeng nagu harebec nga sautbigeng nagu harebec amma wenac keme kemeaugeng nagu harebec nanggec. ¹⁴ Taongtoaac oda imoc hocngo memea nga imocac titiseria 12. Amma titiseria 12 imohai ramamedahaac aposoro 12 yeneac kpacngina oho ohoya nanec.

¹⁵ Anu angero nigoc denegeng anec, yeng taongtoa nga naguya amma oda hocngo memea, imocac kpete meudeac kpetememeyasu mong golngo memea menanec. ¹⁶ Menanu hamba taongtoa ye titiha 4 amma tegia sasawa yeneac kpetengina socfungoc anec. Nga angerongo kpetememeyasungo kpetea meu kpete imoc 2 tauseng 2 handret 20 kiromita anec nga tegia amma witiau kpetengina socfungoc anec.* ¹⁷ Ye odaya kunenggac kpetea meu imoc 72 mita anec.† Kpete imoc ngicngac yeneac kpete amma angero yeneac kpete ifingoc ande. ¹⁸ Oda imoc yaspa hocngo memea nga taongtoa imoc gol tegengngo memea amma garas imoc isoc gontaning anec. ¹⁹ Nga taongtoaac oda titiseria hocfu siricngina fingerudeac hoc seria sasawa buma kuneng, ifi faigec. Titiseri warac warac imohai yaspa faigec, ngade, imohai sapaia, harebecfu karsedong nga 4u emerare, ²⁰ 5 imohai sadoniks, 6fu koniriang, 7nu krisorite, 8

* **21:16:** 2 tauseng 2 handret 20 kiromita imoc Vanimo kemma Honiara imocacsoc. Ye stadi 12 tauseng ohoc. Stadi mocyu imoc mita 185 isoc ande. † **21:17:** Ye stadi 144 deec.

imohai berire, 9nu topase, 10 imohai krisoprasede, 11nu haiasing amma 12 imohai ametise, ifi faifaia nanec. ²¹ Ihai naguya 12 yeni kubu gbomea kuneng 12. Nga nagu tembuc tembuc imoc gbomea mocgu mocgungo memea. Amma taongtoaac sing imoc goltegegenggo memea, garas isoc ngadeau naric hentegecnade.

²² Nga imocac manau womong mong mi henai. Imoc yofiac, Kebu Anutu kuctoa mingina nga ramamedahango womonga andape. ²³ Nga Anutuac kuc nga kibikperagiango taongtoa mekperagieac nga ramamedahango kperagia anec. Imocac amma taongtoa ye wenac me afokperagi uangira kpac, imohai monggoc mi mekperagiecede. ²⁴⁻²⁵ Nga tofocnac imohai mi feudeac naguya wenacfu naric mi heigecde. Anu bangeha bangehaac ngicngac yeni imocac kperagiau kengha anggec bangecac ngictau kibikperagingina mema imohai faigecde. ²⁶ Faigec bangeha bangeha, imocac ngicngac yeneng afec afehe nga kibikperagingina imocac manau mekenggecede. ²⁷ Amma wiac mong wonongagoc nga ngicngac angammemengina mangac manganea amma ikocnginagoc, yeneng taongtoa imocac manau naric mi enggecede, kpac. Ngicngac kpacngina ramamedahaac kekecac kibi fedec, yenengsac enggecede.

22

¹ Imocac witiau angerongo doku mong mafefea kekecac dokugoc edzacnuec. Doku imocngo gontaning pirac pirac amma Anutu nga ramamedaha yereac ngictau tatacfunac erema ² taongtoaac singtoa botuhau mekengfeec. Feu tegia noboc noboc imohai kekecac ic nanggec, yeni kifasoc foranasoya 12. Yeni afosoc foragoc angkecgec amma ic imocac maria ngiha ngiha yeneac hafeiac memengerec ande. ³ Nga sowec sasawa kpac andarude. Anutu nga ramamedahaac ngictau tatacngira imohai taru wanacarengfora ye kingang kpemigecde. ⁴ Yeni yeac kicmesuya henggecede nga yeac kpara mesunginau oho ohoya feude. ⁵ Imohai tofocnac monggoc mi anude nga kifa me wenacac kperagi imoc yeni uangina kpac, nocac Kebu Anutungo mekperagiyunuude. Nga ngicngac yeni ngictau ua megec nga mekecgec imocac nasoya wisickea kpac.

⁶ Anu yofi edenuc, “Yoaac yomocngo fora nga ngicngac yeni imoc negensingegecedeacsoc ande. Amma profete yeneac asunginaac Anutu, yeng wanacarengfora wiac bic fingecebeso, imoc henggecedeac amma angeroya sueec.” ⁷ “Henggec, ni bic habade. Mong ye profete yeneac yoaac kibi yomohai oho ohoya fede, imoc gombunga onggonggema mekefude, ye kenehagoc.” ⁸ Ni Yohanengo wiac yomoc hennegeng anai.

Nga hembra wisickeu angerongo wiac edzacnuec, yeac haniau numumibadeac makpeba ⁹ yeng yofi edenuc, “Ifi mi anna. Ni ge nga tosofocga profete, yeni amma ngicngac kibi yomocac yoaac gombunga onggonggema mekecandae, ngeneac wanac ogongina. Ge Anutu numumibesena.

¹⁰ Naso wegenedeac amma ge kibi yomocac profeteyoaac kasoyagoc wana mi febeso. ¹¹ Mong ye faka dindingac mi angande, ye faka imocngoc mekecebeso. Nga wonongagoc kecede, ye ifingoc kecebeso. Nga faka dindingac angkecede, ye dindingacngoc kecebeso. Amma kpetiac kecede, ye kpetiac kekecfu yadiseriudeac ua mekecebeso.”

12-13 “Henggec, ni A nga Y, warac warac nga ngade amma hanac hanahea nga wisic wisickea. Ni bic hama ngicngac tembus angammemenginaacsoc turunga yemmebadeac mehabade. 14 Mehaba ngicngac kekecac icac deyecdeyemmea nga naguusing taongtoau naric eregecde amma wambangina dzuac dzuara, yeni kenecnginagoc. 15 Anu ngicngac kasi isoc kecdae nga mosocfaka mekecdae nga seroareng amma ngickpekpefaka mekecdae nga nemu numumiandae amma sasawango ikocfakaac songo negemma ikoc angandae, yeneng ine ngadeau kegecde. 16 Ni Yesungo angerona sueba yeng dedekperagi yomoc kpebung sasawa ngenearu dekperagingemmeudeac haec. Ni Dawidiac sera nga bangeha amma asoacac asomeng kibikperagiagoc.”

17 Asu nga enembingeha yeri yeac, “Ge hana.” ifi deec mongngo imoc negende, yeng, “Ge hana.” ifi debeso. Mong ye dokuac homeande nga dokuac ammiande, yeng hama kekecac doku buma kpac eng mema nebeso.

18 Anu ngicngac kibi yomocac profeteyoac negendae, ngeni sasawa gorongina kpema yofi deduae, “Mongngo yoac yomohai nande, imohai yoac mong torokpeudeu Anutungo ye kpendzeng kibi yomohai oho ohoya fede, imoc torokpemiude. 19 Amma mongngo yoac yomoc nande, imohacnac profeteyoac mong meickeudeu Anutungo kekecac icfunac yeac noboha nga taongtoa kpetiacac manaunac noboha amma wiac sasawa kibi yomohai oho ohoya fede, imohacnac meickeude.” 20 Anu wiac yomocac dekperagingemmeude, yeng yofi dede, “Foracngoc, ni bic habade.” Imoc fora. O Kebu Yesu, ge hana. 21 Kebunina Yesu Kristoac wosoefacngo Anutuac ngicngac kpetiac sasawa ngenearu febeso, imoc fora.

Mitiyegec

MITIYEGEC KIBI 1

1

Mitiyegec 1-41

Faka yohockang

¹ Ngic goa yeni Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeu ngic mong ye imoc wama yeneac dederecgeyoac mi modacande, me ngic kopocsigoc yeneac sinnu mi kengande, nga ye desusuicngic, yeneac botucfu naric mi tarude, ngic ifia ye kenehagoc. ² Ye Anutuac dedeseriyoacac songo negemma hadzing toforec imoc hennegeng amma negengising angkecde.

³ Ngic yeneng doku eacdaeu ic mong homecgec nasoya hau fora amma maria mi dzanggeande, mong ye siriha imocacsoc kecma wiac sasawa angande, imoc forayagoc anu ngereeude.

⁴ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeni ngic dindingac, yeni isoc kpac. Firangngo padi sebera homemea mefiranggeande, yeni ifia isoc. ⁵ Imocac ngic mangana yeni Anutuac yoacfu namma naric mi serigece. Yeni kopocsicmemengo dindingac yeneac kpebunnu Anutuac kicfu mi serigece. ⁶ Anutungo ngicngac dindingac yeneac sing hennegeng amma garengyunuude. Nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeni ine kpac anggecde.

2

Meising ngictau

¹ Foracngoc, bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng faka mangana anggecdeac yoac dedzege andae nga ngiha ngiha yeni negen negeng ua mema kpedzongemeandae. ² Bangecac ngictau yeni efaigec ngic enara uayoacnginagoc, yeni kpeturanggema KEBU memagecde. Nga yeng ngic meisinggema kerecdokungo nadzicmiec, ye ifingoc memagecdeac yoac yofi deandae, ³ “Yeri sengngo witicnunuoc, nenang imoc herecgema rekongngirango mendannunude, imoc merecgema ukubisina.”

⁴ Ngic kurumenga kurumenga, imohai kecde, ye dzomorede. KEBUNGO yenemma detenic ayemmema ⁵ yoac ngabayagoc deu herebuyango kengec meficgeyemmema yofi deude, ⁶ “Foracngoc, ni ngictauna neac Siong tiki kpetiacfu bic faiba tacde.” ⁷ KEBUNGO yoac desima neac deec, imoc dekperagiba, yofi edenuc, “Ni yagucnoc megudua. Ge medacna nga ni geac Mangga. ⁸ Ge wiac gembadeac kpesinenna ni ngicngac bangec monnunac desigemba yeneng maridzomingga anggecde. Bangec tegia fekende, yeni sasawa geac anggec geng mingingngina annade. ⁹ Ngictauyasuga aiengngo memea mekecnec, ge imoc mema ngicngoc enang kpedzameandae, ifi isoc yasugango kpedzameyununade.”

¹⁰ Imocac ngictau ngeni yomoc negensibisia. Bangecac enara uayoacnginagoc kecdae, ngeni goroyoac yomoc negemma garengemema kecbisia. ¹¹ Ngeni KEBU kengecgoc kingang kpemima dzonong fede fedegoc desogai ammibisia. ¹² Medac ye herebu bic angkecde. Yeng

ngaba angemmeu ngeni sinnu manganema kpac ambauac haniau ngon-
ducnema titikokoc ammibisia.

Ngicngac yeac hoannu sufuma kecdae, yeni kenecnginagoc.

3

Ngicngacfora garengyunuude

Dawidingo medaha Absarongac kicfunac worama yegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ngic ngabafocna yeni homac yombong nga ngic homacngo yacma nubeso andae. ² Ngic homac yeneng neac yofi deandae, “Anutungo ye ebicfunac naric mi mesiude.” *Selac*

³ O KEBU, gennoc oronnuma kasona annec. Geng kuc nga kibikpergiagoc ambadeac anengkecma orucna memiacma meserinukecne. ⁴ Ni KEBUARU seria kiacha yeng kpetiac tikiyau tacma yoacna turunga merennende. *Selac*

⁵ KEBUNGO nanggenude, imocac ni mafema monggoc yabade. ⁶ Ngic teng taoseng nga noc yeneng habuya habuya kpedzucnema noboc nobocnac hama nubeso oronnugec ni yeneac mi kengecnuude.

⁷ O KEBU, ge hama ebicfunac mesinuna. Anutuna, ge ngabafocna ngebacngina kpedzamema manganameme enacngina kpemoronggema mabeso. ⁸ KEBU ye ebic mesi mesi mingina. Kebu, ge ngicngacfocga kenecnununa. *Selac*

4

Makpekpea yeneac nunumu

Yegecgareng yearu. Gitakurere nga noc kpema yegec yomoc heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge dindingac kekecna, ni kpacguba ge kpacpacna negemma turunga merennenna. Ebicfu ubaebic meficgeba geng titing meficgenenna kekecna ngereeu naric kefai. Ge wosoefac anemma nunumuna negenna.

² Ngicac medacfora, ngeni neac ewehihei kekec heimeremma desofoc anengandae, imoc naso dafiguc angkecgecde? Ngeni yoc sicsauc foraya kpac, imocac songo negemma ikocac sing meficgegecdeac ua meandae, ngeni imoc naso dafiguc angkecgecde?

³ KEBUNGO yengena enac tofoc tofohongic bic segereu yengena areng ande, ngeni imoc negembisia. Ni KEBU kpacba yeng ubaudumenna negenna.

⁴ Ngeni herengina buu kopocsic mi meficgebisia nga fefenginaw fema ubanginau wiac negensima waicke febisia. *Selac*

⁵ Ngeni sese sirihau meficgema faima KEBU negenserima kecbisia.

⁶ Ngicngac homacngo yofi deandae, “Wiac gombunga edzacnungecdeac anemme. O KEBU, ge kicmesugaac kperagingo nerarannununa.” ⁷ Ngic goa yeni semeng uanganau wit nga waing gboria efea kpac fingeru sogaigecde anu geng sogac sogai herenau fainec, imocngo ine yeneac ubangerec ferahade. ⁸ O KEBU, geng ongonnuna ruaegoc kecbadeac ruaegoc fefenau mama gau febade.

5

Anutu ye memeficna

Yegecgareng yearu. Kungac fima heibesonga. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ KEBU ge kedzac faima yoacna negenna nga asoringa anende, imoc negensina. ² Ngictauna nga Anutuna, ni numugenduaeac kedzac kpna nga meficnunadeac kpacguba ge kpakpacna nga enacudumenna negenna. ³ O KEBU, ni asoacngoc kpacguba enacudumenna negengannec nga asoacngoc sesena mengerema gearu faima tomai kecbade.

⁴ Anutu, geng ngic ngadeguma mangana megedeac ayemmeande, yeneac ubangerec mi negennec nga ngic mong ye faka mangana hoanggeande, yeng gegoc naric mi kefude. ⁵ Ngic yoackpekpe yoac homac osoandae, yeni geac kicfu naric mi hama nanggede. Ge yarengic ubango ukuyunudacma wayununade. ⁶ Geng ngic ikocyoc deandae, yeni kpetotieyununa kpac anggede. Nga ngic ogofocngina kpebucyunuma sac hembeso ayemmeande nga ogofocngina tobangyunuandae, ngic ifia KEBUNGO ubango wayunuude.

⁷ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec. Imocac ni amagau erema kicna kpetiac womonggau fima ewehheiheigoc fafoc heigemma numugembade. ⁸ O KEBU, ni ngabafocna kecdaeac geangga faka dindingacfu hesicnuma singga mesorongainenna tima kembade.

⁹ Yeni enanginau yoac fora mong mi fede nga herenginau ogofocngina memanganeyunugecdeac negen negensac fede. Yeni ubangina imoc kicsere angge anggea nga nedzarangnginango yoac deandae, imocngo ngicngac kerec ayemmema manganau faiyunugecde. ¹⁰ O Anutu, ge ngic ifia yoacfu faiyunuma kopocsicnginaac turunga yemmebesena. Yeni yenaoc yoac goa dzegegecac yoac imocngo memayunubeso. Yeni singyoac kpekegec homac andae kporacyununa yeni ngadeau kemema kecbisia. Yeni yoacga kpegec, imocac ge memayunubesena. ¹¹ Ngicngac hoanggau hama sufuma kecdae, yeni sogac sogai meficgeyemmema ubangerec ayemmema nasosoc ubangerecac yegec heikecma sogac sogaigoc kecbisia. Geng orongyunuma onggongyununa. Ge ifi anna ngicngac yeneng kpacgaac songo negemma geac negenggec engena anu sogaigecde. ¹² KEBU, geng ngic dindingac kenehema gombunga ammina imocngo mariku isoc kasoya anude.

6

Kebu, ge mengerenuna

Yegecgareng yearu. Gitakurere nga noc kpema sheminic uba modacma heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ KEBU ge ngaba amma ngabasiricfu yoac mi anenna amma herega buu numeme mi anenna. ² O KEBU, ni kucna kpac anu homebeso anduae nga kengec amma dzononna fededeac neac ubaga manganau sebina mengerena. ³ O KEBU, ni onkana kengectoa meficgema ebirima kecdae ubaebicna bic meickenadeac tomai kecduae.

⁴ O KEBU, ge dzigene hama kekecna ebicfunac mesina. Ge yoac dedzege amma imoc modackecnecac ebicfunac mesinuna. ⁵ Homec fu kemegec, yeni ge mi negensigugecde nga mong ye homec amau kemema fede, yeng ge naric mi dengereguude.

⁶ Ni asoringa anengkefu kucna kpac ande. Ni tofocnacsoc kiacba kickumana dokutoa isoc mama heifefena heiude. Amma ni homac kiacba kickumanango fefena meu boroc boroc yombong angande. ⁷ Ni ubahodunnagoc kecduaeac kiacba kicna ngopic kpede nga kiacba ngabafocna sasawa ebic meficgenenggec kicna kuha kpac ande.

⁸ KEBUNGO kedzac kpema neac kiac ubamangang bic negendacac manganameme ngic ngeni sasawango wanuma meickegec. ⁹ Ni ubamangang amma KEBU dekpesi ammiba imoc bic negendac. KEBU ye nunumuna negenu ngereede. ¹⁰ Ngabafocna yeni gameyunudaru homac yombong kengecyunuu fakanginaac amma gameyunuu wanuma bic yombong woragecde.

7

Ngaba witiau kefec

Yegec yomoc Shiggaiong uba modacma heibesonga. Dawidingo Benyaming ngic mong kpara Kushiac yoac negemma yegec yofi KEBU heimiec.

¹ O KEBU, Anutuna, ni geac hoannu hama sufuduae. Ngic yeni sasawango kisannuma menubauac ongonnuma ebicfunac mesinuna. ² Ngic mongngo yeneac mariunac naric mi mesinuudeac raiong yangtoa isoc sorienacnginango sebina merecgegec kapuc kpeu menuma kembauac geng ongonnuma.

³ O KEBU, Anutuna, ni faka mangana dedaemoc anaiu me marinango ngicngac goa memanganeyunubai dede. ⁴ Me ngic mongngo nigoc ruae kecmanu mangana hoanggema ammibai me ngabangicnaac finac eng wangecma mekembai dede ⁵ ngabangicna geng negemmana kisannuma naric menubeso. Ye kpebucnuudeac ubana tindziru onganango bangecac gotennu febeso. *Selac*

⁶ O KEBU, ge ngaba amma yacna. Ngabafocna yeni herengina buu geng yacma memayunubesena. O Anutuna, kopocsicac turunga fingecyemmeudeac deserinecac amma ge gborima yacma meficnuna. ⁷ Ngicngac yeni kicgau hama kpeturanggegec ge wi kurumennu ngictau tatacgau tacma garengyununa. ⁸ KEBUNGO ngiha ngiha sasawa faka angammengina isinggedacma foraya deude. O KEBU, ni dindingac kecma kopocsic mong mi meficgeai. Ge imocac faka angammemena yoacfu isinggema foraya dena faka dindingac meficgenenna firang ambesare.

⁹ O, gennoc Anutu dindingac amma ngicngac negen negengngina nga herenginaac hengising mingina. Geng ngic mangana megedeac ayam-meande, yeneac yarefakaac kpaheina kpac ambeso nga ge ngicngac dindingac tatingina meficgema faiyununa ihai seria tachisia.

¹⁰ Anutu Kuctoa mingina, ye neac kasona. Yeng ngicngac hereninuu ikoc nga hamangec mong mi fede, nenang ebicfunac mesinunuude. ¹¹ Anutungo ngicngac faka angammemengina yoacfu isinggema faka dindingac modacma foraya deude. Amma ye wenacsoc mangana hemma modzea tide. ¹² Ngic mong ye ubea mi merendeu Anutungo soea dzumuma tebea kpesaiudeac efaiude.

¹³ Ye kpebucyunuudeac dzikacac iwaiya mengerema tebededaha gerec borangagoc memengere bic andac. ¹⁴ Negenggec, ngic imoc ye wiac mangana kpenanggema ebicngo tobangyunuudeac heregoc

kecma wiac hereau meficgeu imohacnac fingerude, imoc kpara ikoc. ¹⁵ Ngicngac botacfu meyunuudeac negemma yeng teng keme kemea anudeac bangec homac usuma yengenaocngoc makpema tengau ke-meude. ¹⁶ Ye tobangyunuudeac ebic arenggema ngicngac ogofora ayemmeu ebic imocngo dzigene hama yengena oruhau heiude. Nga ye ogofora memanganeyunuu faka imocngo yengenaaru dzigenema ye memanganema oruhau heiude.

¹⁷ KEBU ye dindingac, imocac ubangerec ammibade. Ni yegec heima KEBU Kuctoa minginaac kpac kuneng heiwayong memibade.

8

Ge kpacga Engenatoa

Yegecgareng yearu. Gati yeneac musiwiac kpema heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ge Kebunina, bangectoa bangec fekendeu kpacga Engenatoa yombong feude. Ge kurumenga kurumenga feracyunuma kucga kibikperagiagoc wi yombong faina fede. ² Ge nambarac kapia nga sabac namuu kecdae uayoac yemmena yeneng geac kpac kuneng heiwayong memigec faka kuhagoc fingerude. Ge ngabafocga kecdae, yeneac amma ifi annec. Nambarac yeni ifi anggec ngabafocga nga ngicngac goa yeni turung kpoukpouyoac homac osoandae, yeni yoacngina kpac anu waicke tacgecde.

³ Geng kurumenga meficynuna marikibiga andae nga ge afo nga asomeng sasawa wi faiyununa tatacnginau seria tacgec yengenganduae. Yenemma ⁴ yofi negensima deba, “Geng bangecfu ngicngacnec negensinunuma ngicac medacfora gombunga garengnunukenec, imocac warecguduae. ⁵ Geng ngic meficgema tatahau faina yeng Anutuac siric anu Anutungo kunenga kecde. Ye kuc kibikperagigoc kefudeac ge imocngo iraya isoc heiminec. ⁶ Ge marikibiga sasawa meficgena yeng imocac mingina kefudeac fainec. Ge wiac sasawa yengena haniaac bageu fainec. ⁷ Imoc amau rama burumaka sasawa nga manennu yang sasawa ⁸ amma sawau neng sasawa nga kondunnu kondungyang amma kondung manau yang hania hania singngina mema kenghaandae, imoc yeac haniaac bageau faina garengyunuude.”

⁹ O KEBU, ge Kebunina, bangeha bangeha fekendaeu kpacga imoc engenatoa yombong fekefude.

9

Makpekpea onggongyunuude

Yegecgareng yearu. Yegec mong kpara Medac homeec, imocac uba modacma yegec yomoc heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ KEBU, ni heregoc yombong ubangerec megemma yofi edeyunuba, “Ye ua sasawa mekecde, imoc bibiagoc yombong.”

² Ni ubangerec negemma geac amma sogabade. O Kuctoa mingina, ni geac kpac kuneng heiwayong memima yegec heibade.

³ Ngabafocna yeni gemma dzigenema tifainggema mayunuu kpac anggec. ⁴ Nga geng yoacfu nanggenuma yoacna faka dindingafu desina yoacfu firang anai. Ge ngictau tatacgau tacma faka dindingac modacma yoac isinggema desinec.

⁵ Geng ngicngac bangec monnunac Anutu mi negemmidae, yeni yunumeting ayemmenec nga ngic Anutu ngadehema mangana megedecac ayemmeande, yeni kpetotieyununa kpac anggec kpacngina meickenec. Nga imoc sufuma nasoya nasoya kpac anude. ⁶ Ngabafocnina yeni amangina sesuhasac wisic wisickea kpac anu ngaba yeneng imohai kpac anggec. Geng taongngina hembarackena kpac anggec ngic mongngo yeneac naric mi negensiude.

⁷ KEBU ye ngictau amma tatahau nasoya nasoya tarude. Ye ngictauac tataha faiu seria taru yoacfu faifai uaya meudeac efaide. ⁸ Ye faka dindingac modacma bangectoa bangecac ngicngac yoacngina isinggema foraya dema monde mondea kpac kecma ngiha ngiha yoacngina desiude.

⁹ Ngicngac goa yeneng ngic ogofocngina ebic meficgeyemmegec ubaebicnginagoc kecgec, yeneac sufu sufumangina seria, imoc KEBUNOC. Naso mangana hau yeng amangina seria anu ihai sufugecde. ¹⁰ O KEBU, ngicngac yeneng geac kpac kuneng negengandae, yeni negenserigugecde. Ngicngac yeneng ge hofocgugec geng yeni mi ngadeyunuma wayununade.

¹¹ KEBUNGO Sionnu ngictau tatahau tacde, ngeni ye yegec heimima dengerebisia amma yeng ua mekecde, imoc ngiha ngiha botucnginau dekperagibisia. ¹² Ye ngic sac hetinggegec, yeni negengyunuma kopocicnginaac turunga kpouyemmeude. Ngicngac ebicnginagoc kecma ye kpacgec yeng imoc naric mi nigeckpeude.

¹³ O KEBU, ngabafocna yeneng ngadenuma kpendzeng nga ebic nenggec kecduae. Ge neac ubaga manganeu meficnuna. O Kebu, ni homecac naguu febare geng miacnuna monggoc imohacnac erebade. ¹⁴ Ge ifi anna ni faka gombunga angannec, imocac siduc andacma eriendzong megembade. Nga ge ebicfunac mesinunec, imoc Siong naraangaac naguu namma sogac sogaigoc dekperagiyemmebade.

¹⁵ Ngicngac bangec monnunac Anutu mi negemmidae, yeni yenaoc teng usuma imohai kemegec nga ufic mesufuma faigec, imocngo haninginau meu mayunuec. ¹⁶ KEBUNGO yoacfu faifai uaya ngicngac yenearu meu neni ye negemmidimbe. Ngic Anutu ngadehema mangana megedecac ayemmeande, yeni maringinango ua megec, imocngo yenang botacngina amma witicyunuude. *Higgaiong, Selac*

¹⁷ Ngicngac Anutu ngadehema mangana megedecac ayemmeande nga bangec monnunac ngicngac Anutu nigecyunuu kecandae, yeni ngic homegec, yeneac amau kemma kecgecde. ¹⁸ Ngicngac iwaiac obohoma kecandae, Kebungo yeneac ebicngina nasosoc mi nigeckpeude, kpac. Ngicngac makpekpea yeneng Anutungo meficyunuudeac negensima tomai kecandae, yeni nasoya hau wiac imocac fora henggecde.

¹⁹ O KEBU, ge bangecngic kpae heiyemmena firang mi ambisia. Bangec monnunac ngicngac yeni geac kicfu nanggec geng yoacfu faiyunuma fakangina isinggena. ²⁰ O KEBU, geng kengec meficgeyemmena. Ngicngac bangec monnunac yeni bangecngicsac andae, imoc edzacyununa negembisia. *Selac*

10

Ebicfunac mesi mesiac nunumu

¹ O KEBU, ge nocac neac hereau yombong nannec nga ge nocac ebicnaso anu sufuma kecne? ² Ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande, ye yengenaac negenu engena ande. Ifi anu gereagoc kemma ngicngac kucmama kisangyunuma ebicngina arenggema mendangyunuude. ³ Ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande, ye hereau negensongo mangana fede, imocac negenu engena anu yoac homac osoude. Ye iwaiac kichodung amma wiac homac mekpedzuc amma mekefudeac ammiude amma KEBU ngadehema yeac sowecyoac deude. ⁴ Ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande, ye sebia meemma deude, “Anutu ye wiac imocac mi kpesinenude.” Amma yofi negensima kecde, “Anutu mong mi kecde, kpac.” ⁵ Ngic mong ifi kecande, ye uaya nasosoc naric amma ngereeude. Ye ngabafora sasawa yeneac negenu wiac efeacnec andeac dzomoreyemmeude. Ye yoacga kpekefu geng wiac hengising amma foraya deannec, imoc yeac hereau fedeac imoc naric mi henude. ⁶ Ye yengenaac yofi negenude, wiac mongngo menuu goroc goroc naric mi ambade. Ni nga esangabofocna kecma ebic mong naric mi meficgenide. ⁷ Ye sowecyoac nga ikoc amma ogofocngina ebicfu faiyunuudeac yoac dekefude. Dekefu enara imocngo wakeu enacibihau ngicngac tobangyunuudeac yoac nga ogofocngina memanganeyunuudeac yoac mesufuude. ⁸ Ye amabangec wegenacfu sufuma tomai tacande. Taru ngic mongngo mangana mi meande, ye hau ngic manganango ngic memanganeyunuudeac areng andae, kiwa yenearu fima sufu sufuu kpebucyunuude.

⁹ Raiong yangtoango icbisis botucnginau sufuma tacande, yeng ifi isoc sufuma kucmama yeni meyunuudeac tomai taru ngicngac memeficngina kpac andae, yeni ufi hau mendangegec meyunuma kenude. ¹⁰ Ebicfu mayunugecdeac areng yeni ngonducnema bangecfu sufuma tacdae. Tacma memeficngina kpac kecma yeac mariu kpegec yeng kuhagoc meyunuude. ¹¹ Ngic mangana ye ubeau yofi negensiude, “Anutu ye neac nigeckpeu kiwa semema naric mi nenude.”

¹² O KEBU, ge yacna. Anutu, ge mariga miacna enu. Ngic goa yeneng ngic ogofocngina ebic meficgeyemmegec ebicgoc kecandae, ge yeneac mi nigecegubeso. ¹³ Ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande, ye nocac Anutu ngadehema yengenaac negemma yofi deude, “Ye kopocsicnaac turunga mi kpounenude.” ¹⁴ Anutu, geng sifu ngicngac ebic nga kpendzenggoc kecdae, yenemma ebicngina negensima marigango meficyununadeac negennec. Memangac manganea kecde, ye kekeha gearu waande nga geng beging yeneac memeficngic. ¹⁵ Geng ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande nga yarengic, yeneac maringina hetackena. Hetackema fakangina mangana hengising amma meficgekecna sasawa kpac andacbeso.

¹⁶ KEBU ye ngictau kecde nga kecengkefude. Nga bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng yeac bangecfunac meickema kpac angecde.

¹⁷ O KEBU, ngicngac yumia yeneng heresongongina edegugec ge imoc negemma herengina meseriyemmenade. Yeni kpacgugec ge kedzaga yenearu faina. ¹⁸ Nga ngicngac goa yeni ogofocngina ebicfu faiyunugec. Faiyunugec ge ngicngac ubaebicgoc kecdae nga nambarac beging kecdae, yenenggareng ayemmema faka dindingac modacma

ayemmebesena. Ge ifi anna bangecngic yeneng kengectoa monggoc mi meficgeyemmegecde.

11

Kebungo ongonnuude

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ni KEBUAC hoannu hama sufuma kecba ngeni dafi negemma yoac yofi edenudae, “Ge neng isoc kemma tikigau worana.” ² Negenna, ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni ngic goa herenginau ikoc nga hamangec mong mi fede, yenemma tebemedahango wedecyunugecdeac negemma kundunnu namma gurutu taima kpesaigecde. ³ Ngic yeneng dedeseriyoaraac titiseri kpetotieyunuma meickegecdeu ngicngac dindingac yeneng wiac imoc mengeregecdeac obohogece.

⁴ KEBUNGO womonga kpetiacfu tacde. Ye ngictau tatahau kurumennu tacma kiwango ngicac nambaracfora yenemma kiwa yenearu fima fakangina hennegeng anude. ⁵ KEBUNGO ngic dindingac fakangina tobanggeude. Yeng ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneac faka momoc tobanggeu ngic yarefakaac songo negengandae, yeni ubango wayunuude. ⁶ Ngicngac Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeng yeneac witiu hoc gerec dzedzeagoc nga sarafa gerec borangagoc kpakeu yenereude. Yenereu firang gerea yenereu imocngo pakenginau kpakegec yenanggac wiac anu yeni ebic imoc pakeunac isoc negecde.

⁷ KEBU ye dindingac amma ye faka dindingac songea negende. Nga ngicngac uba kongaha amma ikoc nga hamangecngina kpac kecdae, yeneng yeac kicmesu henggecde.

12

Kebuac yoacngo ongonnuude

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc sheminic uba modacma gitakurere witingina 8ngo kpema heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ Ngicngac yoac modac modacfaka angandae, yeni bic kpac andacma ngicngac botucninau monggoc mi kecgecde. Nga Anutuac enac tofoc tofohongic, yeni kpac amma monggoc mi kecgecde. O KEBU, imocac meficnununubesena. ² Ngic sasawa yeni ogofocnginagoc denengeng amma ikoc andacgec enacbibicnginaunac yoackerec ikoha ereu herenginau manganango tobangyunugecdeac yoac degecde. ³ Ngicngac yeni enacnginau yoackerec ikoha anggecde nga nedzarangngina yenanggac yoac engena homac osogec KEBUNGO imoc herecgema meickebeso. ⁴ Yeni yofi deandae, “Neni nedzaranninango kuc nemmeu seria nannide nga enacbibicninango meficnunu ngic mongngo naric mi garenunuma dzegenunuude.”

⁵ Ifi degec KEBUNGO ine yoac yofi dede, “Yeni makpekpea memayunuma memanganeyunuandae. Nga ngicngac yeni ebic witiu kecma asoringa ayemme, imocac yaguc yacma onggongyunubade. Yeni sufu sufuu ruaegoc tacgecdeac ayemme neng meyunuma hoannau faiyunubade.” ⁶ KEBUNGO yoac deserima deec, imoc sasawa yoac kongaha nga seuha kpac. Ngic yeni siriwa gerec gereagoc ohogec

atac 7 anu bangecfu mama kongac koporarac anude. KEBUNGO yoac deserima deec, imoc ifi isoc ande.

⁷ O KEBU, geng ongonnunuma ngicngac yofinenggac kecdae, yenearunac nasosoc garennununa. ⁸ Ngicac medacfora botucnginau yarefakaac negenggec engena ande. Nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni noboc noboc oronnunuma kengha andae.

13

Ge kicmesuga mi mesufuna

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ebicna noc nasou wisickeude? Ge naso wisic wisickea kpac kecma neac mi nigecgubeso. Ge kicmesuga nearu mesufukecneac, ge faka imoc wanadeac tomai kecduae. ² Ni ubaebicgoc kecduae, imoc wisickeudeac tomai kecma ubahodung wenacsoc negengkecduae, imoc kpac anudeac tomai kecduae. Ngabafocna yeni firang angegc yeneac bageu kecduae, imoc wisickeudeac tomai kecduae.

³ O KEBU Anutuna, ge neac negensima turunga merennenna. Ni homecfu heima febaiac kicnau kperagiga faina kecbesare. ⁴ Nocac ngabangicnango yofi debacac, “Ni firang bic andua.” ifi deu ni goroc goroc amma manubeso anu ye imocac sogaiabacac meficnuna. ⁵ Geng yoac dedzege amma imoc modackecneac negenseriguma kecduae. Geng ebicfunac mesinunecac amma ni heregoc geac desogai angkecduae.

⁶ KEBUNGO gombunga anengandeac yegec heimibade.

14

Anutua kpac kekec

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ngic negen negengngina kpac, yeni herenginau yofi negemma deandae, “Anutu mong mi kecde, kpac yombong.” Yeni fakangina manganeu faka mangana yombong angecde. Ngic mongngonec faka gombunga mi angkecde, imoc kpac yombong. ² KEBUNGO kurumennu kecma ngicac nambarac yenemma kefude. Nga ngic mong ye negen negentegehagoc kecma Anutu hofocande, Kebungo kic fiu mau ngic ifia yeac kicfifi angkecde. ³ Nga yeni ine sasawango ngade ngade monggoc kemedacma fakangina heimeremma manganedacgec. Ngic mongnga mong faka gombunga mi angkecde, mocdong kpac yombong.

⁴ Yarengic yeni wiac negemma negen negentegecgnginagoc mi angecde. Nga ngicngo yaka neandae, yeni ifi isoc ngicngacfozna neyunuma KEBU ine naric mi kpacgecde. ⁵ Anutungo ngicareng dindingac kecandae, yenigoc kefudeac manganameme yeneng kengectoa amma homac yombong kpidohogecde. ⁶ Yarengic ngeneng ngic makpekpea arengngina memanganebesobesob angandae, fora. Nga KEBU yennoc yeneac sufu sufuama.

⁷ O, Israe neneac mengec mengere, ye Siong tikiunac mama habeso, imocac yombong anemmede. KEBUNGO ngicngacfora monggoc mengerenunuu naric kecnide, naso imohai Yakoboac nambaracfora sogaiגעde nga Israe neni ubangerec negennide.

15

Anutuac womonnu

Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O KEBU, geac kporucwomongga kpetiacfu merang naric tarude? Nga merang tikiga kpetiacfu naric kefude?

² Ngic mong ye faka angammemeau kopocsic mong mi meficgeude nga mong ye faka gombunga angkecma hereaunac yoac fora ereu deude, yeng ihai naric kefude. ³ Ngic mong ye nedzarangango ngadeyoac mi deude nga ogea mi memanganeude nga mong ye ogofora yeac wegenac kecandae, yeni game kpekpeuu naric mi faiyunuude, yeng ihai naric kefude. ⁴ Ngic mong ye ngic mangana, yeneac modzea tiande nga ngicngac KEBU ewehelheigoc hoangeandae, yeneac ewengina heiude. Nga mong ye dedeseriyoac modaru imocngo ebic homac meficgemiudeu imoc sifu modarude nga ye imoc negenu wiac engena mi anude, ngic imocngo Kebuac tiki kpetiacfu naric kefude. ⁵ Ngic goa yeneng ngic mong yearu turung angkecdae amma kpougecde, imohai yeng profit dema dzo monggoc torokpema mi meude. Amma ngicngac goa kopocsicngina kpac kecdae, yeng yeni yoacfu memayunuudeac moneng naric mi meude, ngic ifia yeng Kebuac tiki kpetiacfu naric kefude.

Ngic mong ye faka imoc angkecde, ye wiac mongngo meu goroc goroc naric mi anude.

16

Kingangfora garengyunuude

Yegec yomoc miktang uba modacma heibesonga. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ni geac hoannu hama sufuma kecbadeac ongonnuna. ² Ni KEBU yofi ededuae, “Ge Kebuna, forangoc, gea kpac wiac mong gombunga naric mi mekecbai.” ³ Bangecfu ngicngac kpetiac yeni ngicngac ewehelheinginagoc, yeneac negemba ngereede. ⁴ Ngicngac nemuonga meisinggema hoangeandae, yeni ine ubahodung kekecnginau kpedzigec hama ebicngina monggoc nga monggoc anude. Ni yeneac sese dema sac naric mi hetinggebade nga kpacngina enacbibicnango naric mi kpacbade.

⁵ KEBU, geng wiac noboha nennec, imoc pakene isoc anu imoc mema nebade. Geng maridzominna garenggena imoc neac amma fekefude. ⁶ Wiac mederema nemmegec, imohai neac maridzoming wiac gombungau heficgeu nenggec. Foracngoc, ni maridzominna imocac ubangerec negenduae. ⁷ KEBUNGO dederecge anemma sing edzacnuudeac kenehebade.* Herenango tofocnac ifingoc edekpou anengande.

⁸ Ni nasosoc kicna KEBUARU fikecduae. Yeng marifoinau kecdeac wiac mongngo menuu goroc goroc naric mi ambade. ⁹ Imocac herenango ubangerec negemma ongana sogaiu sebina ifingoc ruaegoc anude. ¹⁰ Geng ongana wana homec amau naric mi kemeude. Amma ge enac tofoc tofohongicga onggonggena kicsere naric mi henude. ¹¹ Geng kekecac sing kpounennec. Geac kicfu sogac sogai hafoangoc fede nga marifoigau ubangerec feengkefude.

* **16:7:** Anutungo meficnunu neang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiu homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereede. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

17

Kebu ge ongonnuna

Dawidingo yofi numuec.

¹ O KEBU, ni dindingac amma ebicfu kecma yoac deduae, imocac yoacna negenna. Ni arohoma kpacguba ge yoacna negenna. Enacbibicna ikoha kpacngo numugemba ge kedzac kpema nunumuna negenna.

² Ge yoacfu neac yoac faka dindingac modacma forana debesena nga geac kicngo faka dindingac hembeso. ³ Foracngoc, ge tofonac yugucnuma tobangge herena hennegeng annadeu nearu mangana mong mi meficgenade. Enacnango yoac kopocsihagoc mong mi debadeac negenseriai. ⁴ Ngic goa yeni faka angammemengina hania hania fede, fora. Nga ni sifu enacbibicgango yoac denec, imoc modacma garengemema yarengic yeneac sinnu mong mi kenai. ⁵ Ni serima geac sinnu tima kengha amma hanina mong mi tiposockeec.

⁶ O Anutu, geng nunumunaac turunga merennennadeac kpacguduae. Ge kedzacga nearu faima yoacna negenna. ⁷ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, wiac imoc bibiagoc andeac imoc edzacnuyombonggena. Ngicngac neni ngabafocnina yeneanunac meickema sufundeac geac hoannu hani geng ebicfunac mesinununade. Nga ngaba yeneanunac gearu hama marifoigau sufunide. ⁸ Ge geangga kicga garenggeannec, ge ifi isoc ni garenuma kpeganggaac debannu fainuma mesufununa.

⁹ Ngic goa yeni Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeu kpetotienubeso andae. Nga ngaba yeni kpebucnugecdeac negemma oronnuma nandae, ge yeneanunac mesufununa. ¹⁰ Yeni herengina dzegegec yenearu ubamangang mong mi feyemmeu enacnginango yoackpekpe kpegecde. ¹¹ Yeni hanina modacma kisannuma meficnuma yaguc oronnuma nandae. Yeni kicngina kucgoc nearu fima bangecfu kpefacnubeso andae. ¹² Raiong yangtoango wiac kisamma sorienacngo sebia merecgeudeac ammiande nga raiong kuhagocngo sufu sufuu ngonducnema tomai feande, yeni ifi isoc andae.

¹³ O KEBU, ge yacma kemma ngabafocna kicnginau hama yunuma bangecfu ukuyununa. Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni menugecac dzikacbeangango kekecna yeneac mariunac mesina. ¹⁴ O KEBU, ge geangga maringo bangecngic yeneanunac mesinuna. Bangecngic yeni bangec yomohai kecma imocac wiac mekpedzac amma mekecdae, yeni imocac areng. Ge yeneac negemma wiac faina fede, imocngo herengina mewakeude. Mewakeu medacfocngina yeneng wiac imoc monggoc nga monggoc mekecma nambaracfocngina yeneac negemma noboha faigec tarude.

¹⁵ Anu ni dindingac kecma kicmesuga hemma gauunac gborima geac kicsiric hembra gunucnude.

18

Ngictaungo firang anec

Yegecgareng yearu. KEBUNGO kingang ngiha Dawidi ngabafora sasawa yeneac maringinaunac mesima Sauroac kuc memama yearunac meicke Dawidingo KEBU yegec yofi heimiec.

¹ O KEBU, ge neac kucna, ni geac songo negenduae. ² KEBU ye neac hoc peperandzi seria, ye amana seria amma neac yungec yungecngic. Ye Anutuna nga neac hoc peperandzi seria anu ni yeac hoannu kemma sufuma kecbade. Ye kasona nga ye kuhagoc amma ebicfunac mesinuu yeac odaseriau kecbade. ³ KEBU erienzong memini ngereeyombonggede. Ni ye kpacha yeng ngabafocna yeneac witicfunac mesinuu.

⁴ Homecac witicngo fusenuu doku tunggbaungngo wegenac hama memanganenubeso anu kucna kpac anec. ⁵ Nga homec amaac witicngo fusenuu homecac botacngo sinna hedzickegec.

⁶ Ni ebicfu kecma Anutunango meficnuudeac kpacbare yeng womongau tacma ubaudumenna negemma kedzac kpema kiacna negenec.

⁷ Yeng ngaba anecac bangecngo kockpac amma kpemindzaheu usoc meu tikiac titiseri yeni dendeng kpegec. ⁸ Ye samaha singausing hosuc mau gerecngo enarausing erema wiac dzerecgeu kpac andarec. Hoc gerecyohoagocngo enaraunac ereu singsararang kpema kenggec. ⁹ Ye kurumenga kurumenga merarangyunuma hau kundungtoango hania bageau tarec. ¹⁰ Ye kerobing witiau taru imocngo kpegangagoc kpututuckeu haec. Ye firanggac kpeganga witiau heima sawakebangau haec. ¹¹ Ye kundung mema imocngo kperacemema kiahong dzadzungo bedzoya amma oronggeu imocac manau tarec. ¹² Kibikperagingo waraimima hoeng mekperagiyunuu yeni yeac kicfu kenggec kia nomanggbomea kuneng amma mau hoc gerecyohoagocngo ifingoc hoeng manaunac maec.

¹³ Nga nomanggbomeatoa nga hoc gerecyohoagocngo maec, imocac manaunac KEBUNGO kurumenga kurumenga, imohai tacma gbumparandang meficgeu haec. Kuctoa minginango yocac deu yeni enacudumenga negenggec. ¹⁴ Ye tebe kperecgema tebemedac isoc kpesaiu ngabafora singsararang kpegec. Ye piratac kucnginagoc sing edzacyunuma faiu yeni sing imoc modacma kenggec. ¹⁵ O KEBU, geng yocac ngabasiric edeyunuma samacgausing asu fifina kucgoc erema kundungtoa meu dzikeu kperemenga fingectegeru hengec. Nga bangectoa bangecac titiseri imoc didiu faina henggec.

¹⁶ Ye sawau tacma maria sinema menuma doku dzohong keme ke-meauac kpedzinuec. ¹⁷ Neac ngabangic kuhagoc anu yeng yeac marinunac mesinuu ngic neac modzongina tiande, yeneac kucngo feracnuecac yeng yenearunac mesinuec. ¹⁸ Naso manganango ebihagoc neac wegenac hau ngabafocna yeneng kicnau hama namma nubeso anggec KEBUNGO meserinuma mefinuec. ¹⁹ Ye neac songo negenecac amma ebicfunac mesinuma sawea homac meficgenemma hesicnu kemma ihai fainuec.

²⁰ KEBUNGO neac faka dindingac henec, imocacsoc faka gombunga anenec. Nga marinango faka kongaha angkefaiac ye imocac turunga merennemma wiac gombunga nenec. ²¹ Ni Anutu wama faka mangana mong mi amma KEBUAC sing gombunga modacanduaengoc. ²² Yeac dedesiyoac imoc sasawango kicnau feu ni nasosoc hemma yeac singyoac mong mi ngadehema wayai. ²³ Amma ni yeac hehennu kopocsic mong mi meficgeai, kpac. Ni kopocsic meficgebaiac fagung amma garengemekefai. ²⁴ Nga marinango faka kongaha angkefecac KEBUNGO neac faka angammeme dindingac hemma gombungaac turunga kpounenec.

²⁵ O Kebu, ngic mongngo yoac modackefu ge yoacga modackecne, imoc edzahanade. Nga mong ye kopocsic mong mi meficgeannec, imoc edzahana henude. ²⁶ Mong ye uba kongahagoc kefu geng ubaga kongaha, edzahenade. Nga mong ye fakaya heimeremma mangana modackefu ge ifingoc fakaga gombunga heimeremma mangana ammina henude. ²⁷ Geng ngicngac yumia ebicfunac mesiyununade. Nga ngic yenanggac negenggec wiac engena ande nga gamea kpac kecma kicngina miacandae, geng ine yeni memayununade.

²⁸ KEBU Anutunango kundunna meickeu kperagia angkecede. Oc, gennoc kifana kpedzereckenade. ²⁹ O, ge sing meficgenenna ngabahabu memayunubade. Anutunango kuc nenu odatoangina membarackema ferahabade.

³⁰ Anutu ye faka angammemea dindingac nga KEBUNGO yoac deserima deu fora fingerudenoc. Ngicngac yeneng yeac hoannu hama sufudacgec yeng kasongina amma mesufuyunuude. ³¹ KEBU ye mocgungo Anutu fora amma Anutunina mocgungo hoc peperandzi seria. ³² Ngicngac wamba heigec kemeande, ifi isoc Anutungo kuc heinenu kemeu sing ebiha kpac meficgenenu gombunga kengkecbade. ³³ Yeng hanina mengereu kate yanggac haniherec isoc anu bic yombong nedzibade. Nga ye tikiu nambadeac kuc nenu naric mi manuude. ³⁴ Ye marina mengereu dzikacac negen negenggoc anduaeac tebe seria aiengngo memea, imoc naric taibade.

³⁵ Ge ebicfunac mesinuna imocngo kasona angkecede. Ge marifoigango nangenuna serima namba geng meficnuna ngickuneng anai. ³⁶ Ni tiserima nambadeac geng tumiatoa meficgenenna haninango mong mi tiposockeac. ³⁷ Amma ni ngabafocna kisangyunuma meficyunuma memanganeyunuba kpac andacgec monggoc dzigeneai. ³⁸ Ni ngic yunuhomeai, yeni haninau makpema monggoc mi yagec.

³⁹ Geng dzikac kpebadeac kuc heinemma ngabafocna neac bageau faiyununa mayunuu fegec. ⁴⁰ Nga ge ngabafocna faka ayemmena yeni ngadengina nearu meremma wanuma kenggec. Nga ngic yeneng neac modzongina tiu neng kpetotieyunuba kpac anggec. ⁴¹ Yeni memeficac kiagec nga ebicfunac mesiyunuudeac ngic mong ine mi tarec. Yeni KEBUNGO meficyunuudeac kiagec yeng yoacngina mong mi merene. ⁴² Ni kpedzameyunuba yeni sendung firangngo mefiranggeande, ifi isoc anggec. Ni sinnu goteng isoc meicyunuma ngadeau ukuyunuai.

⁴³ Ngiha ngiha yeneng ngaba anenggec geng imohacnac mesinunc. Mesinuna sing meficgenenna bangec monnunac ngicngac yeneac garengtoa anai. Ni ngicngac areng goa mi negengyunuba yeneng neac bageu kecma kingang kpenenggec. ⁴⁴ Ngic yeni siducna negemma yoacna bic tofohogec kuricngic yeneng hama neac kicfu ngonducnema ewena heigec. ⁴⁵ Yeni kucngina mau dzonongngina fedeu amangina seria wama imohacnac mama hagec.

⁴⁶ KEBU kecede. Neac hoc peperandzi seria, ye kenehebesonga.* Anutu ebicfunac mesinunc, ye kpac kuneng mibesonga. ⁴⁷ Anutungo ebicna negemma turunga kpouyemmema ngiha ngiha neac bageu kecgecdeac

* **18:46:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacne yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiuhomac fede nga yeng faka imocac negenu ngereuede. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

faiyunuec. ⁴⁸ Oc, ye ngabafocna yeneac mariunac mesinuma kicnginau miacnuma kpac kuneng nenec. Ge yarengic kucnginagoc, yeneac mariunac mesinunec. ⁴⁹ Imocac bangec monnunac ngicngac botucnginau namma afegubade. O KEBU, ni yegec heima geac kpac kuneng heiwayong memibade. ⁵⁰ Yeng ngictauya faka ammiu dzikatoau firang angkefude. Ye ngic meisinggema kerec nadzicmiu yeng yeac ngictau anu yegoc kecma yoac dedzege anec, imoc modackefude. Yeng Dawidi meisinggema nasoya nasoya ye nga esangaboforagoc kecede nga kecengkefude.

19

Anutuac marikibi

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Anutu ye kuc nga kibikperagiagoc, kurumenga kurumenga yeni siduc imoc dekperagikecdae nga sawango yeac marikibi deireckeude. ² Hadzing mongngo hadzing ogea yoac imoc edeu tofocnac mongngo tofocnac ogea imoc dedekperagi ammiude. ³ Yeni yoacngina ning kpeu yoac mong mi dedae, fora. Ngic mongngo ubaudumengngina mi negenude. ⁴ Nga ubaudumengngina imoc sifu bangectoa bangec, imohai kengkecede. Yeni yoacnginango bangec noboc noboc wisic wisickeau kendarude. Anutungo kurumenga kurumenga, imohai wenacac kporuchedzo mong faiu fede. ⁵ Ye memeturang ngic mongngo memeturang ama manaunac ubangerecgoc maande, ifi isoc haude. Wenac ye nedzi nedzi ngic kuhagocngi firang anudeac sogac sogaic nedziande, ifi isoc hama ⁶ kurumenga kurumenga tegia monnusing erema singa modacma kemebesonga tegia nobocsing kemeude. Ye gerea yombong anu wiac mongngo yearu naric mi sufuude.

⁷ KEBUAC dedeseri imoc gombunga amma ngicngac ubaonganina heighoriude. Amma KEBUNGO yoac dekperagi nemmeude, imoc fora yombong amma ngic negen negentegecac obohoande, ye negen negentegec meficgemiude. ⁸ KEBUAC dederecgeyoac imoc dindingac amma sogac sogai hereninau meficgenemmeude. Amma KEBUAC nonoyoac imoc kongaha amma kicnina mekperagiude. ⁹ KEBUAC eweheiheigoc kekec imoc kongaha amma feengkefude. Nga KEBUNGO dederecgeyoac modacnideac faiec, imoc seria amma dindingac. ¹⁰ Imoc gol ferahama gol tegeng momoc ferahaude. Amma imoc kukundzau songea ferahama songea yombong ande. Imoc kukundzau kpedzucneandimbe, imoc ferahayombonggeude. ¹¹ Dederecgeyoacgango kingang ngicga goroya kpeu ye imoc modackefu, imocngi ubangerec wiac engena miude.

¹² Ngic yengenaocngoc isingemema kopocsiha naric mi hentegerude, kpac. Kebu, ge kopocsicna sufu sufuya wana. ¹³ Ni, kingang ngicgango kopocsicfaka goa yofi negemma mekecbai, "Faka imoc songea andeac angkecbadenoc." Ni ifi amba geng sinna hedzicka kopocsicngi garennubeso. Ge ifi anna ni kopocsic mong mi meficgebade nga singyoac kpema faka mangana mi ambade. ¹⁴ Nga enachibicnaunac yoac nga negen negeng herenau fede, imoc negenna ngerebeso.

O KEBU, gennoc neac hoc peperandzi seria nga ge bummenuma ebicfunac mesinunec.

20

Ngictau kerec nadzicmiec

Yegecgareng yearu. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ KEBUNGO ebicnasou yoacgaac turunga merenggembeso. Yakoboac Anutu, yeac kpac kunengngo ge onggonggubeso. ² Yeng womongaunac memefic suegenu Siong tikiunac heimefic anggema mang anggembeso. ³ Ge sese mema faiannec, yeng imoc sasawa negenu febeso nga sesegerecga ohoannec, imocac negenu ngereebeso. *Selac*

⁴ Ge wiac monggac heresongoga anu ye wiac imoc gembeso nga geng areng sasawa faina yeng imocac fora meficgegembeso. ⁵ Ge firang andanggac ubangerecac arohoma sogac sogai ambisina. Nenang Anutuninaac kpacfu firanggac ma kpedzini embeso. KEBUNGO kpesi kpesiga sasawa negemma foraya meficgebese.

⁶ KEBUNGO ngictau meisinggema kerec nadzicmiec, ye ebicfunac mesiude, imoc yaguc negenduae. Ye kpetiac kurumengaunac yeac nunumuac turunga meremmima marifoiano faka kucgoc mema ye ebicfunac mesiu firang anude.

⁷ Ngic goa yeni dzikacac keretac negenggec wiac engena anu yoac homac osogecde. Nga goa yeni becosiac negenggec wiac engena anu yoac homac osogecde. Nga nenang KEBU Anutuninaac kpac kuneng negenserima negenni wiac engena ande. ⁸ Yeni kucngina kpac anu fafocnginango heima mayunuude. Nga nenang yacma hongngoc serima nannide.

⁹ O KEBU, ge ngictau meficgena firang ambeso. Neni kpacguni geng turunga merennemmena.

21

Ngictaungo firang ande

Yegecgareng yearu. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ge kucgagoc, imocac ngictau ye geac ubangerec negenude. Nga geng ye meficgekecnecac ye firang amma homac yombong sogaima kecde.

² Hereau songo feec, ge imoc meficgemidang nga enachibihango wiacac kpesigenu ge imoc sasawa mima mong mi wadang. *Selac*

³ Geng ye heitaima kenecgaac finactoa mima ngictau ira gol tegengo memea oruhau fainec. ⁴ Ye kekecac kpesigenu geng kekec mina nasoya nasoya fekengkefude. ⁵ Nga ge mefickena ye firang amma feracyunuma kuc nga kibikperagitoagoc ande. Ge ngickunenggac kuc nga kibikperagi mina ye kunengngina fekefude. ⁶ O, kenecgango yegoc nasosoc feengkefude. Ge yegoc kecnecac ye ubangerec negemma sogaima kefude. ⁷ Ngictau ye KEBU negenserima kecde. Kebu Engenatoango yoac dedzege amma imoc modacma kecandeac wiac mongngo ngictau meu goroc goroc naric mi anude.

⁸ Ge marigango ngabafocga mendangyununade nga marifoigango ngic geac modzongina tiande, yeni meyunuude. ⁹ Ge didiu fingetegecnade, naso imohai ngaba yeni ngic gerecfu manganeandae, ifi isoc kecgoc gerecgango yonohoude. KEBUNGO herebu amma gbokoyunuu gerecngo yonohou kpac anggecde. ¹⁰ Ge yeneac esafocngina kpetotieyunuma bangecfunac meicyununade. Amma ge yeneac

gborifocngina ngic medacfocongina botucnginaunac meicyununa kpac anggecde.

¹¹ Yeni mangana arenggema gubeso amma ge tobanggugecdeac sing mengeregecdeu uangina imoc naric mi fingerude. ¹² Ge tebega kicnginau kpesaina yeni dzigenema ngadeguma woragecde.

¹³ O KEBU kuctoagagoc, neni afeguma kuctoaga afehema yegec heinide.

22

Ge nocac wanudang

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc yegec mong kpara Asoacac kebeseac, imocac uba modacma heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ Anutuna, Anutuna, ge ngadenuma wanudang, imoc naric mi ande. Ge neac hereau yombong kecma ebicfunac mi mesinunec, imoc mi ngereede. Ni asoring anenu kiacha ge nocac hereau namma yoacna mi negennec, ifi isoc ande. ² O Anutuna, ni hadzing tofocnac kiacha turunga mi merennennec, ni waickema mong mi kecbade.

³ Ge kpetiac, imoc fora. Israe neneng erienzong megenni, imocngo ngictau tatacga anude.

⁴ Bangefcocnina yeni warac negenseriguma kecgec. O, yeneng negenserigugec geng ebicfunac mesiyununec. ⁵ Yeni kpacgugec geng ebicfunac mesiyununec. Yeni negenseriguma seria nangec ubangina kuha mi maec.

⁶ Anu ni ngic kpac, ni gususac. Ngic yeneng desofoc anengec ngicngac yeni neac modzongina tide. ⁷ Ngicngac sasawa yeni nemma detenic anemma nedzarang sinenemma orucngina kpatitickenemma yofi dedae, ⁸ “Ge ebicga KEBUAC mariu fainecac yeng ebicfunac mesigubeso. Ye geac songo negendeac ebicfunac mesigubeso.”

⁹ KEBU gennoc nonggo heremanaunac menuna fingeema sabacfu nenggacnaac namu nema febareng geng garennumana ruaegoc fekefai. ¹⁰ Ni fingeraiunacngoc geac hoannu fainugec geac anai. Ni nonggo heremanau tacbareng kecma yaguc ge Anutuna kecne. ¹¹ Ebicngo mewegenenuu mongngo mi meficnuudeac geng neac hereau mi kecbesena.

¹² Burumaka ngiwa homacngo oronnuma nandae. Basanggac burumaka ngiwa kucnginagocngo oronnuma nandae. ¹³ Yeni mewege-nenuma enacngina anggedae. Raiong yangtoa soringina nga enacnginango wiac mong merecgegecdeac kucgoc yombong arohoandae, yeni ifi isoc andae.

¹⁴ Ngicngac yeneng doku bokonnunac kpakeandae, yeni ifi isoc ni kpacenugec kerengaiba sicna dzuhura sasawa fotockedacdac. Ni ubaherena kendokereha isoc amma herena manau sisingaima doku doku ande. ¹⁵ Enang dzame dzameaac noboha kerenga fede, ni ifi isoc gbanggema kucna dzikema kpac andac. Nedzarannango kerengaima dumbennau mendanggeu ge homecac sendunnu fainuna feduae.

¹⁶ Kasi yeneng oronnuma sinna tidzickecdae nga yarengic habunginagoc yeneng oronnuma nangkecdae. Yeni hanimarina nendangedau.

¹⁷ Sicna sasawa fingectegeru ni imoc osobadeacsoc anduae. Nga ngicngac yeneng kic nearu fiyombonggema ni ifi nemma negenggec ngereede.

¹⁸ Yeni wambana botucnginau mederema ngakpina merang meudeac kpeing kpedae.

¹⁹ O KEBU, ge neac hereau mi kecna. O, neac memeficngic, ge bic hama meficnuna. ²⁰ Ge hama dzikacac beang, imohacnac mesinuna nga kekecna kasi yeneac kucfunac meickena. ²¹ Ge raiong yangtoaac enacfunac mesinuna. O, geng kpacna negemma ubaongana ubaebicgoc kecde, imoc kate burumakaac baicfunac onggonggenec ²² ni munafocna geac kpac kuneng dekperagiyemmema kpebung botucnginau namma ge erienzong megembade.

²³ Ngicngac KEBU ewea heiandae, ngeni ye erienzong memibisia. Nga Yakoboac gboricfora sasawa, ngeni ye afehebisia. Nga Israeac gboricfora sasawa, ngeni hemma yeac negenggec engena andeac kicngina yearu fima afehema nambisia. ²⁴ Ye ngic kpendzengagoc hemma kpendzengtoaac amma ye mi ngadeheec nga ubango mi waec. Ye kicmesuya yearunac mi mesufuec nga kiaru yeng kiara negenec. ²⁵ Geng oyang boyang ubanau faina ni habutoa yeneac botucfu namma ge erienzong megembade. Nga ngic geac ewega heiandae, yeneac kicfu namma dedeserinaac turung kpoudacbade.

²⁶ Ngicngac makpekpea yeni nema gebecyunuude nga ngicngac KEBU hofocandae, yeneng ye dengeregecde. O, ngeni herengina nasoya nasoya fekecbeso. ²⁷ Bangec tegiaunac ngiha ngiha yeneng yeac negemma ubangina dzigeneu KEBUARU kenggecde. Nga ngiha ngiha yeni sasawango tosofcnginagoc hama yeac kicfu ngonducnema numigecde. ²⁸ KEBU, kuc minginango bangec monnunac ngicngac garengyunuude.

²⁹ O, bangecac ngicngac yeni yenangac ngenggec wiac engena ande, yeni sasawango yeac kicfu ngonducnegecde. Yeni sasawango yeac kicfu ngonducnema bangecfu sendunnu kenggecde. Ngic yeni kekecngina garenggegecdeacsoc mi amma homedacgecde, yeni yeac kicfu ngonducnegecde. ³⁰ Bangecfocngina ngade hagecde, yeneng kingang kpemigecde. Ngicareng ngade fingegecde, yenemma Kebuac kpacsiduc dekperagiyemmegec negenggecde. ³¹ Yeneng yeac fakaya dindingac, imoc ngicngac areng ngade fingegecde, yeni edeyunugecde. Ye uaya ifi mesiec, imoc edeyunugecde.

23

Ramagareng gombunga

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ KEBU ye neac gareng. Ramagarengngo ramafora garengyunuande, ye ifi isoc nenggareng anenu wiac monggac naric mi obohobade. ² Ye maneng kpindzing sabayagoc fede, ihai fainuu febade nga doku tegiau hesicnuu ruaegoc kecnegeng ambade. ³ Ye ubaongana mengerema kuc gboria monggoc nenude. Amma ye yengena kparaac amma sing dindingacfu hesicnuu imohai kengkecbade.

⁴ Nga ni homecac kperemennu kemema kundung kundunnu kembadeu wiac mangana fingeru imocngo kengec naric mi meficgenenude, nocac Kebu gennoc nigoc kecnec. Geac dzikac nga yasungo meserinuecde.

⁵ Ge ngabafocna kicnginau yombong yakana mengerena neba keredokungo orucnau nadzicnenna sebinango ireckeude. Ge neac kpakenec mewakeyombonggena tosea ngadeau maude. ⁶ Ge faka gombunga anennade. Foracngoc, geng yoac dedzege amma imoc modackecneccac nga

fakaga imocngo hesicnuma kekecnaac uameme sasawau hesicnunadengoc.

Nga ni KEBUAC amau erema ihai nasoya nasoya kecengkecbade.

24

Kuc nga kibikperagiaac ngictau

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ Bangeha bangeha nga wiac sasawa bangecfu fede, imoc KEBUAC. Bangectoa bangec nga ngiha ngiha imocac witiau kecdae, yeni sasawa yeac. ² Yennoc bangec meficgema imoc kondungdoku nga dokutoa witinginau faiu seria fede.

³ Ngic merang KEBUAC tikiu naric enude nga merang yeac ama kpetiacfu naric nanude? ⁴ Mong ye maria nga herea kongaha kecande nga nemuonga mi afeheude amma ikoc mi amma yoac mong mi deserima deude, ⁵ ye ifi kecmanu KEBUNGO ye keneheu Anutu ebicfunac mesimesi minginango ye ngic dindingac demiude. ⁶ Ngicareng Anutu hofocandae, yeni siricngina ifi. Yeni Yakoboac Anutu, yeac kicfu nambeso ayemmeude. *Selac*

⁷ Nagutoa ngeni hereema witigec. Nagu feengkecdae, ngeni kuc nga kibikperagiaac ngictaungo ereudeac hereema kunengngoc witigec. ⁸ Nga kuc nga kibikperagiaac ngictau imoc merak? Ye KEBU kuctoa mingina amma KEBU yennoc dzikacfu firang angkecede.

⁹ Nagutoa ngeni hereema witigec. Nagu feengkecdae, ngeni kuc nga kibikperagiaac ngictaungo ereudeac hereema kunengngoc witigec. ¹⁰ Nga kuc nga kibikperagiaac ngictau imoc merak? Ye KEBU wasai habuya habuya yeneac kunengngina, yennoc kuc nga kibikperagiaac ngictau. *Selac*

25

Ge kopocsicna nigecgubeso

Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ OKEBUNA, ubaongana miacma gearu faiba hade. ² O Anutuna, ni negenseriguma kecduae. Ngic yeneng game kpekpeu fainubauac geng kpaie heiyemmebesena. Ngabafocna yeneng ebicnaac sogaima dedzomoc anembauac kpaie heiyemmebesena. ³ Oc, ngic mong ye ge negensingguma tomiai kefu yeneng desofoc ammibauac kpaie heiyemmebesena. Nga ngicngac goa ikoc ayemmegecdeac areng faiandae, yeni ine game kpekpeu faiyunubesena.

⁴ O KEBU, ge singga edzacnuma hanisingga kpounenna. ⁵ Anutu ge neac ebicfunac mesi mesingic. Ge imocac yoacga forau hesicnuma faka fora edekpou anenna. Ni asoac kemma marai geac tomiai kecduae.

⁶ O KEBU, ge wosoefacgagoc nga geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, imocnoc hanac hanaheaunacngoc feec amma fehakecede, imoc negensina. ⁷ O KEBU, ge gombunga. Amma yoac dedzege amma imoc modackecnec, imocac neac negenna febeso. Ni ngicmedac kecma singyoac kpekecma kopocsic meficgeai, ge imoc ine mi negenna febeso. ⁸ KEBU ye gombunga, ye dindingac yombong. Ye imocac ngicngac kopocsicgoc kecdae, yeni yengena sing edekpou ayemmeude. ⁹ Ye ngicngac yumia faka dindingac modacma hesicyunuma yengena sing edekpou ayemmeude.

¹⁰ Ngicngac KEBUAC dzadzahac nga dedekperagiyoac modacandae, yeni KEBU hemma yofi negenggecde, ye yoac modac modac Kebu. Amma ye yoac dedzege amma imoc modackefude. ¹¹ O KEBU, ni kopocsic ebira yombong meficgeaiac kpac kunenggaac amma imoc sifu wana. ¹² Ngic mong ye KEBUAC ewea heikecde, ngic ifia ye merac? KEBUNGO yenoc sing edekpou ammiu ngic ye sing imoc meisinggema modacheso. ¹³ Amma ngic imoc ye kekeha ngereeu wiac monggac mi obohoute nga yeac esamedacfora yeni maridzoming dema bangec mema mingina anggecde. ¹⁴ Nga ngic KEBUAC ewea heikecdae, yeneng yeac ogofora anggecde. Ye yengena dzadzahac dekperagiyemmu yeni imoc negentegecde.

¹⁵ KEBUNGO hanina uficfunac mesiuideac meficnuideac negeung amma kicna nasosoc yearu fikecbade. ¹⁶ KEBU, ni tembucna amma ebicgoc kecduaeac neacnec wosoefac anemma dzigenema nearu monggoc hana. ¹⁷ Ni ebicna herenau fede, imoc monggoc yadide. Ge ubaebicfunac mesinuma ebicna sasawa meickena. ¹⁸ Ge kpendzenna nga hereebicna negensima kopocsicna wadacna. ¹⁹ Neac ngabangic yeni homac amma yeni ngabatoanginangoc amma ngadenuandae, imoc negensina.

²⁰ O, ni geac hoannu hama sufubadeac kekecna ongonggema ebicfunac mesinuna. Nga ngic yeneng desofoc anembauac ge kpaie heiyemmebesena. ²¹ Ni geac tomai kecduaeac didingac kecma kopocsic mong mi meficgeanduae amma ikoc nga hamangecna kpac kecanduaeac faka imocngo onggonnubeso.

²² O Anutu, ge Israe ngicngac bummenunuma ebicfunac mesinunudacna.

26

Ge yoacfu neac yoac dena

Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ni didingac kecma kopocsic mong mi meficgeaiac nanggenuna yoacfu firang ambesare. Ni seria namma KEBU negenserima kecanduae. ² O KEBU, geng faitobannu fainuma kekecna isinggema ubaherena ifingoc isinggema henna.

³ Ge yoac dedzege amma imoc modackecnec, imoc hemma geac yoac tofohoma kecbade. ⁴ Ni ikocngic yenigoc naric mi kecbade nga ngic mangangina gombunga bageau mesufuandae, yenigoc naric mi kecbade. ⁵ Ni yarengic yenigoc naric mi kecbade nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yenigoc naric mi tacbade.

⁶ O KEBU, ni kopocsic mong mi meficgema marina dzuacba kongac kpeu arataga wegenacfu yerecgebade. ⁷ Ni ubana miacma ubangerec megemma kucfakaga wiac engena negemma dekperagiba negenggecde. ⁸ O KEBU, ge amagerecgau kuc nga kibikperagigagoc kecneac, ama imocac songo negenduae.

⁹ Ge kopocsicmeme meicyununade, naso imohai ni yenigoc mi meicnuna. Nga ngic goa yeneng ngicngac ogofocngina yeneac sac hettinggegecdeac ayemmeande, ge meicyunuma neac kekec yenigoc mi meickebesena. ¹⁰ Ngic imoc yeni maringinau yarefaka anggecdeac wiac megecde nga marifoinginau hiedzo mema benukerere faka megec wakeude. ¹¹ Ni neannaoc didingac kecma kopocsic mong mi meficgekefai. Ge imocac wosoefac anemma ebicfunac mesinuna.

¹² Haninango bangec sorongau tima nambade nga habutoa yeneac kicfu KEBU kenehebade.*

27

Kebu ye kperagi nga memefic

Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ KEBU ye neac kperagi nga memengerec, ni wiac monggac kengec naric mi ambade. Ye sufu sufumana amma ye kekecna onggonggema kecedeac monggac kengec mi ambade. ² Yarengic yeneng wegenac hama gbokocnubesonga andae amma ngabafocna ogofocnginagoc wegenac hama tifainggema mayunuude. ³ Wasai ngic habutoagoc hama nugecdeac bedzongina mema oronnugecdeu ni naric mi kengecnuude. Yeni nugecdeac dzikac kpegecdeu ni negengyohocna kpac kecma seria nambade.

⁴ Ni wiac mocgu imocac KEBU numumima dekpesi ammima imoc hofockecduae, imoc yofi, ni KEBUAC amau nasosoc tacyac amba kekecna-sona wisickebeso. Ni yeac siraha gombunga yombong, imoc hemma yeac womonnu ye hembadeac anende. ⁵ Ye ebicnasou yengena oda manau ongonnuude. Ye kporucbedzoyau mesufunuma wi hoc peperandzi seriau fainuu gombunga kecbade.

⁶ Ye orucna miaru ngabafocna oronnudae, yeni feracyunuma wi namma yenembade. Ni sogaima ubangerec negemma Anutu womongau sese faimima sogac sogaiac yegec heima KEBU yaiyo kpemibade.

⁷ O KEBU, ni kunengngoc kiacba ge negennemma neac ubaga man-ganeu turunga merennenna. ⁸ Geng yofi denec, “Ge neac kicmesu hennadeac anggembeso.” Ge ifi dena herenango meremma dede, “O KEBU, ni geac kicmesuga hembeso anende.” ⁹ O Anutu, ge ebicfunac mesinunade nga ni geac kingang ngicga. Ge kicmesuga nearunac mi mesufuna nga ngaba amma mi meicnuna. Ge meficnukecneac mi ukununa. Ge ni mi ngadenuma wanuna.

¹⁰ Nonggo manna yereng ngadenuma wanuec KEBUNGO ine heitainuma nenggareng anenude. ¹¹ O KEBU, ngabafocna memanubeso ayemmedeac singga kpounemma sing sorongau hesicnuma kenna. ¹² Ngic goa yeni enacnginaunac yareasu ereande, yeni yoacfu yacma neac yoac ikoha degecde. Ge yeneac songo mi modacna nga yeneac mariu mi fainuna. ¹³ Ni ngicngac gbori kecdae, yeneac bangecfu KEBUAC kekec nga angammeme gombunga hembade, imoc negensinggeduae.

¹⁴ Ge KEBUAC tomal kecma seria nambesena. Heregango efaima kucgoc ambeso. Oc, ge KEBUAC tomal kechesena.

28

Neac peperandzi seria

Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ge neac hoc peperandzi seria, ni kpacguduae. Ge kedzacga mi kpefonggena. Ge yoacga waickenadeu ni ngic homecamau kendae, yeni isoc ambade. ² Ni kpesi kpesi gearu hama kiacba ge ubaudumenna

* **26:12:** Anutungo meficnunuu nenang bangecngicngacneac yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiu homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereeu. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

negenna. Ni kicna kpetiac womonggaugeng fima marina miacba geng meficnunadeac numubade.

³ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande nga yarengic amma ngic enacnginango ruae dema herenginango ine to-bangyunugecdeac mangana arenggeandae, meicyununade, imohai ni yenigoc mi meicnuna.

⁴ Yeni fakangina mangana anggec nga megec, imocac turunga merengyemmena. Nga yeni mangana maringinango megec, ge imocac siricfu turunga yemmena. ⁵ KEBUNGO ua mekecde nga mariango wiac meficgekecde, yeni imoc hemma wama mi negensiandaeac yeng kpedzameyunuma monggoc mi nanggeyunuude.

⁶ KEBUNGO neac kiac udumeng negendacac kenehebade.* ⁷ KEBU ye kucna nga kasona anu herenango ye negenserima kefude. Ye meficnuu herenango sogaiu ubangerecac yegec heimibade.

⁸ KEBU ye ngicngacfora yeneac kucngina. Ye ngiha meisinggema kerec nadzimima yeac sufu sufumea amma ebicfunac mesiude. ⁹ O, ge ngicngacfogca ebicfunac mesiyununa amma maridzoming ngicngacfogca andae, yeni kenecyunuma yenenggareng ayemmema nasoya nasoya tofohoyunubesena.

29

Anutuac kpakpac didiu fingece

Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O, anutu hania hania yeneac medacfocngina kucnginagoc kuru-mennu kecdae, ngeni KEBU eriendzong memibisia. Amma ngeni KEBUAC kuc kibikperagiagoc negensima ewehieihei ammibisia. ² Ngeni KEBUAC kpara ewehieiheigoc heiwayong memibisia. KEBU ye kpetiac, imocac ngeni ngonducnema numumibisia.

³ KEBUAC ubaudumeng imoc doku witinginau fingerude. Anutu kuc nga kibikperagia minginango kondungtoa witiau gbururung amma heiude. ⁴ KEBUAC ubaudumeng imoc kuhagoc yombong. KEBUAC ubaudumeng imoc ngictauac ubaudumeng ande. ⁵ KEBUAC ubaudumengngoc yomondzoc ic kpetackeude. KEBUNGO Rebanong bangecac yomondzoc ic kpedzameyunuude. ⁶ Yeng Rebanong bangec yoc edeu ye burumaka medaha isoc yuude nga Siriong bangec ye burumaka ngiwa isoc yuude.

⁷ KEBUAC ubaudumengngoc gerecborang meficgema ukuyunuu singsararang kpegecde. ⁸ KEBUAC ubaudumengngoc bangec kisiu fingeru imocngo dzonoma fedeude. KEBUNGO Kadesi bangec kisi kpemindaheude. ⁹ KEBUAC ubaudumengngoc kateburumaka yoc edeyunuu medacfocngina fingegecde. Yeng ic maria kpemoronggedarude. Yeac womonnu yofi dema arohodacgecde, “KEBU ewehieiheigoc dengereni.”

¹⁰ KEBUNGO ngictau tatahau dokutunggbaung witiau tacde. Ye ngictau tatacfu tacma ngictau nasosoc kecengkefude. ¹¹ KEBUNGO ngicngacfora kuc nemmema kenecnunu ruaeagoc kecbisina.

* **28:6:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoc imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

30

Kebu ye gombunga

Dawidingo womong desi desinasoac mitiyegec yofi heiec.

¹ KEBU ge keme kemeaunac tainuna ereduaac afegubade. Geng ngabafocna kpaе heiyemmena yeneng neac amma ubangerec mi meficgebisia.

² O KEBU, Anutuna, ni gearu memeficac kiacma numuba geng mengerenunec. ³ O KEBU, ge homec amaunac menunec. Nga tennu keme kemeac arennu tacbareng geng menuma kekecna homecfu kemegecde, yeneac arennunac mesinunec.

⁴ O, KEBUAC ngicngac kpetiac, ngeni ye dengerema yegec heibisia. Ngeni yeac kpara kpetiac heiwayong memibisia. ⁵ Ye ngabaya naso wegenanec mekefude nga fakaya gombunga imoc kekecna nau sasawa fekefudengoc. Ge tofocnac kiacade nga asoac sogac sogai meficgenade.

⁶ Ni naric kecma wiac monggac mi obohoai, imohai yofi deai, “Ni seria nanduaeac wiac mongngo nuu goroc goroc naric mi ambade.” ⁷ Nga ge kicga nearu sufuna ine kengecngo memanuec. O KEBU, gennoc faka gombunga anemma tatacnau fainuna tiki seria isoc seria yombong nanai. ⁸ O KEBU, ni kpacguma kpesi kpesi amba negennennadeac yofi numugenai,

⁹ “KEBU, ni homema homecamau kemebadeu wiac mong naric mi gembac. Bangecac sendungngo ge naric mi dengereguude nga ge yoac modac modac Kebu, imoc naric mi dekperagiude. ¹⁰ O KEBU, geng negennemma ubamangang anenna, o KEBU, ge meficnuna.”

¹¹ Geng ubaebicna heimerenna yegec fededuae nga songgonggac wamba heikefai, ge imoc meickema sogac sogaiac wamba heinenna kemeec. ¹² Ge ifi anna ni waicke monggoc mi kecbade. Herenango yegec heima eweheiheigoc afegubade, o KEBU, Anutuna, ni nasoya nasoya ge erienzong megembade.

31

Ruae meficgenide

Yegecngareng yearu. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ni gearu hama sufubeso anduae. Ngicngac yeneng game kpekpeu fainubauac kpaе heiyemmedacna. Ge dindingac, imocac ebicfunac mesinuna. ² Ge kedzacga nearu faima nearu bic hama ebicfunac mesinuna. Ge neac hoc peperandzi seria anna imohai hama sufubade. Ge amana seria amma ebicfunac mesinubesena.

³ Foranoc, ge neac hoc peperandzi nga amana seria. Ge kpac kunenggaac amma hesicnuma singga edzacnuna. ⁴ Ge neac sufu sufua annecac ngic yeni ufc sufu sufuu faigec mendannuu, geng imohacnac yungecnuna. ⁵ Ni asuna marigau faiduae. O KEBU, yoac modac modac Anutuna, geng bummenuma ebicfunac mesinunec.

⁶ Ngicngac yeneng nemuonga ikocnginagoc hoangyunuma eweheihei ayemmeandae, ni ine yeni ubango wayunuma KEBU negenserima kecbade. ⁷ Geng kpendzenna hengkecnec nga geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, imocac ubangerec negemma sogabade. ⁸ Ge ngabafocna yeneac mariu mi fainuma sawea homac meficgenenna haninango naric tima nambade.

⁹ O KEBU, ni ubaebicgoc kecduaeac amma ge neac ubaga manganeu. Ni ubahodunnagoc kecba kicna ngopic ande nga ongasebinango undzang kpema kecduae.

¹⁰ Kekecna ubahodunggoc kefai nga asoringa anenu kifana kengkefec. Ni ngicngac memanganeyunukefaiac amma kucna kpac anu sicnango kucmama amma kpac ambeso ande.

¹¹ Ngabafocna sasawa yeneng desofoc anenggecde. Nga ngicngac nigoc wegenac kecandae, yeni neac modzongina tiu wanugec ogofocna yeneng sinnu meficnuma nemma woragecde. ¹² Ngic ogofocngina homegec ngicngac yeneng yeneac nigecyunuande, yeni ifi isoc neac nigecyunuec. Enang mong tohou ngic yeneng imoc ukuandae, ni ifi isoc anduae.

¹³ Ngicngac homacngo neac dengunuc kpengunuc anengkecdae imoc negenduae. Ni noboc noboc kemma kengectoa amma kpidohoba yeni nugecdeac yoac dedzege amma kpebucnugecdeac yoac dzegeadae.

¹⁴ O KEBU, ni negenseriguma yoac yofi deba, “Ge Anutuna.” ¹⁵ Neac naso imoc geac mariu fede. Ge ngabafocna nukporac anendae, yeneac mariunac mesinuna. ¹⁶ Ni geac kingang ngicga, imocac kicmesugango nerarannuna. Geng yoac dedzege amma imoc modackecnecac ebicfunac mesinuna.

¹⁷ O KEBU, ni kpacguduaeac negennnenna. Ngaba yeneng game kpekpeu fainubauac ge kpae heiyemmena. Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni ine game kpekpeu faiyunubesonga nga yeni yoacngina kpac amma homecamau kemebisia. ¹⁸ Nga ngicngac enacbibicnginango ikoc angandae, ge yeneac enac medzickena. Ngic yeni yenanaggac negenggec engena anu ngic ogofocngina dindinga ngadeyunuma yeneac ubakpekpeyoac deandae, ge ngic imoc yeneac enac medzickena.

¹⁹ Ngicngac ge ewehelhei anggenda, yeni gombungagango garengyunuannec. Nga ngicngac neneng geac hoannu hama sufuni geng ngicngac sasawa yeneac kicfu gombungaga meficnununade, fakaga gombunga imoc homac yombong kpac. ²⁰ Ge kasonina anna ngicngac yeneng memanganenunugecdeac arenggegec geng mesufununuannec. Ge kasonina amma hoangnununa ngic mangana yeneac yoac manganango naric mi memanganenunuude.

²¹ KEBU kenehebesonga. Ngaba yeneng taongtoa hedzickeandae, yeni ifi isoc sinna hedzikegec imohai Kebu yoac dedzege amma imoc modackecde, yeng wiac engena mema garennuec. ²² Foracngoc, ni kengec amma yofi deai, “Yeni kicgaunac meicnuma hereau fainugec.” Nga ni kpesi kpesi amma meficnudeac kiacba gennoc kiacna negennec.

²³ KEBUAC kpetiac ngicngac sasawa, ngeni ye songogoc hoanggebisia. Yeng ngicngac yeac yoac modacandae, yeni onggongyunuude. Ngic yeni yenanggac negenggec wiac engena anu angammeme hania hania angandae, imohai yeng turunga mangana efea kpac merengyemmeude.

²⁴ KEBUAC tomai kecandae, ngeni herengina meserima serima nandacbisia.

32

Kopocsic defic deficge

Yegec yomoc masiki uba modacma heibesonga. Dawidingo yegec yofi

heiec.

¹ Ngic mong ye singyoac kpeu Kebungo ebiha wamima kopocsihaac ebic semeec, ye kenehagoc. ² Ngic mong ye ngicngac ogofora memanganeyunuu KEBUNGO kopocsiha wau kpac andac deande nga ngic mong ye asuyau ikoc mong mi fede, ngic imoc ye kenehagoc.

³ Ni kopocsicna mi deficgema waba feu asoacnac kemma marai asoringa anenu mi wisickemanu kecbare sebina kpac ambeso anec. Wenac nasou wiac kerenga amma moronggeande, ni kucna ifi isoc kpac anec. ⁴ Ge marigango hadzing toforec merandzinukecnecac wenacngo kpeu bangec gbanggeande, kucna ifi isoc gbanggema kpac ambeso anec. *Selac*

⁵ Anu ni kopocsicna gearu deficgeai. Ni kopocsicna mi semema yofi deai, “Ni singyoac kpekefai, imoc KEBUARU deficgebade.” ifi deba geng kopocsicna wama ubamanganna meickena kpac anec. *Selac*

⁶ Anutuac enac tofoc tofohongic yeni ebic fingecyemueu yeneng gearu numubisia. Numugec ebic kuneng me doku tunggbaungngo naric mi kpesereyunuude. ⁷ Ge neac sufufuama. Ebicngo memanubeso anu geng onggonnuna ebicngo naric mi memanganenuu geng sogac sogaiac aro kunengngo oronunade. *Selac*

⁸ KEBUNGO deec, “Ge singga tinade, imoc edekpou anggema, imoc modachesena. Kicnango modacguma dederecgeyoac anggembade.

⁹ Becosic nga donggi yeni negen negengngina kpac kecdae. Ge yeni isoc mi ambesena. Yeni dumbengnginau witic kpena kemeu, imohai yoacga modacgede nga witiha kpacngo geac wegenac naric mi hagecde.”

¹⁰ Ngicngac Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni ebic homac meficgema mayunuude. Nga ngicngac yeni KEBU negenserima kecgce KEBUNGO yoac dedzege amma imoc modarude. Nga yeac faka imocngo orongyunuude.

¹¹ O ngicngac dindingac, ngeni sasawango sogaima KEBU dengerebisia. Ngicwiac herenginau ikoc nga hamangec mong mi fede, ngeni sasawango sogaima dendzerenggema arohobisia.

33

Dedengerecac yegec gboria

¹ O ngicngac dindingac, ngeni KEBUAC amma sogaiabisia. Ngicngac ngeni ikoc nga hamangecngina kpac kecdae, ngeni ye erienzong memigec ngereede. ² Ngeni kurerengo KEBU dengerema gita witiha 10 kpema yeac musi gombunga kpebisia. ³ Ngeni yeac yegec gboria heimibisia. Ngeni gita mengerema kpegec musi gombunga fingeru dendzerenggema yegec heibisia.

⁴ KEBUAC yoacfu ikoc nga hamangec mong mi fede, kpac. Ye yoac dema imoc modacma uaya sasawa mekecma mesiuude. ⁵ KEBUNGO dindingac kecec nga sing dindingac modac modac fakaac songo negenude. KEBUNGO yoac dedzege amma imoc modackecde, yeac faka imocngo bangec sokoma fede. ⁶ KEBUNGO yoac dema kurumenga kurumenga meficyunuec. Ye enacasuyango wenac nga afo amma asomeng habutoanginagoc meficyunuec. ⁷ Ngicngac yeni doku kirunnu faiandae, yeng ifi isoc kondunggac doku kpedzucyunuu mocgu anggec amma kondung keme kemea dokunginagoc amangina mengerema tatacnginau faiyunuec.

⁸ Bangectoa bangecngo KEBU ewea heimibeso nga bangectoa bangecac ngicngac, ngeni sasawango hemma yeac negenggec engena ambeso. ⁹ Yeng yoac enacngo deu wiac imoc fingerec. Nga fingecgec deu imohaingoc wiac sasawa fingecdacma seria feec. ¹⁰ Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmdae, yeneng negen negengngina arenggegec KEBUNGO imoc meu kemma kpac anude. Nga ngiha ngiha yeneng ua mong mebesonga arenggegec yeng singngina hedzickeu imoc naric mi megedce.

¹¹ Nga KEBUNGO wiac mong mebesonga negenude, wiac imocngo nasosoc fefeseri feengkefude. Yeac hereaac negen negeng, imongo fingec-sahenina fekecdesoc, imohai feengkefude.

¹² Bangecareng mong yeni Anutungina KEBU yeni kenecnginagoc. Ye yengena areng meisingyunuu yeac maridzoming areng anggec.

¹³ KEBUNGO kurumennunac kiwa fiu mau bangecngicngac sasawa yenendarude. ¹⁴ Ye ngictau tatahau tacma kiwa bangecac ngicngac yenearu fima nenendacma ¹⁵ ngicngac neneac woubocninaac siraha dema meficgedaru faka angammemenina sasawa hennegeng anude.

¹⁶ Ngictau ye yengena wasai ngichabu yeneac kucfu dzikacfu firang naric mi anude nga wasaingic ye yengena kucfu ngaba yeneac mariunac naric mi woraude. ¹⁷ Dzikacac becosicac kucfu dzikacfu firang angandae anu negen negeng imocngo fora mi ande. Nga becosic kuctoanginagocngo ngaba yeneac mariunac naric mi mesiyunugecde.

¹⁸ Foracngoc, ngicngac yeneng KEBUAC ewea heiandae, Kebungo yeni kiwango yenenude. Yeng yoac dedzege amma imoc modackefude nga ngicngac yeneng imoc negensima fora fingerudeac tomai kecandae, ye kiwango yeninoc yenenude. ¹⁹ Yeng yenenggareng ayemmema homecfunac mesiyunuude. Ye bodi nasou yakaac garengyunuu kecgedce.

²⁰ KEBU ye memefic nga kasonina nga wiac fingerudeac ubaonganinango yeac tomai kecde. ²¹ Neni yeac kpara kpetiac negenserima kecnideac hereninango yearu sogaima kecde.

²² O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modackecneac hoannunubesena. Neni ge negensinguma tomai kecni fora fingecbeso.

34

Ebicfunac mesiec

Dawidingo Abimerecac kicfu fingecma ikoc amma uba sufu sufungic isoc anu Abimerecngo ye kporaru mama worama yegec yofi heiec.

¹ Ni nasosoc KEBU keneheba,* yeac dedengerecngo neac enachibicfu nasosoc fekefude. ² Ubaonganango KEBUAC negenu wiac engena anu ye dengereba. Ngicngac makpekpea yeneng imoc negemma sogaisia. ³ O, ngeni nigoc KEBU kpac kuneng mima nenahafoc yeac kpac kuneng heiwayong memini.

⁴ Ni KEBUNGO meficnuudeac ye hofocba yeng kengecna meickema ebicfunac mesinuec. ⁵ Ngicngac neni kicnina yearu fini sogac sogaiac

* **34:1:** Anutungo meficnunuunang bangecngicngacneac yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiuhomac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

kperagingo kicmesunina mekperagiu kperagigoc annide nga kicmesunina gameagoc amma sacsac naric mi kpeude. ⁶ Ni ngic makpekpeango kiacha KEBUNGO neac kpakpac negemma ebicfunac mesinudarec.

⁷ Ngicngac neneng Anutuac eweheiheigoc kecn KEBUAC angerongo ebicfunac mesinunuudeac nenigoc kecma oronnunuude.

⁸ KEBU gombunga, ngeni imocnoc nehemma kicnginango hembisia. Ngic mong ye yeac hoannu kemma sufuma kecande, ye sogac sogagoc kefude. ⁹ KEBU eweheihei ammiandae, yeni wiac monggac naric mi obohogece. Imocac ngicngacfora kpetiac kecdae, ngeni ye eweheimima kecbisia. ¹⁰ Raiong yang gboria yeni yaka hofocma herenginaac homegece, fora. Anu ngicngac KEBU hofocandae, yeni wiac gombunga monggac naric mi obohogece.

¹¹ O nambarac, ngeni yei hama yoacna negembisia. Ni KEBUAC eweheiheigoc kecec kpoungemmebade. ¹² Ge kecnadeac anggendeu nga nasoga mehereema kecec gombunga kecnadeac anggendeu ¹³ ge nedzaranggango yoac mangana mi debesena amma ge enacbibicgango ikocyoac mong mi debesena. ¹⁴ Ge yarefaka wama gombunga angkecbesena amma ruaekecec meficgenadeac anggenu imoc meficgenadeac uatoa mebesena.

¹⁵ KEBUNGO kiwa ngicngac dindingac yenearu fima kedzac kpema kiacngina negenude. ¹⁶ Ye yarengic yenemma meicyunuu bangecfu ngicngac ninigec meficgeyemmu yeneng monggoc mi negensiyunugece. ¹⁷ Ngicngac dindingac yeni KEBUNGO meficynunuudeac kiacegeng yeng kiacngina negemma ebicfunac mesiyunudarude. ¹⁸ Ngicngac ubamanggac wosongina toho tohoya kecgeng KEBUNGO yeneac wegenac kefude nga ngicngac asuu kpungge kpunggea kecdae, yeni ebicfunac mesiyunuude. ¹⁹ Ngic dindingacngo kpendzeng kpekece, imoc wiac homac yombong, nga KEBUNGO sifu ye ebicfunac mesidarude. ²⁰ Ye sira gombunga garenggeu sira mongngo naric mi usuude.

²¹ Ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande, ye yarefakaac wiac manganango kpebucegude. Nga ngicngac ngic dindingac ngaba ayammeande, yeni yoacfu kopocsinginagoc deyemmegeg makpegece.

²² KEBUNGO kingang ngicfora kececngina bummema ebicfunac mesiyunuude nga mong ye yeac hoannu hama sufuude, ye yoacfu naric mi makpeude.

35

Nukporac anenggec garennuna

Dawidingo yegeg yofi heiec.

¹ O KEBU, ngic yoackpekpe anendae, yeni yoackpekpe ayemmebesena. Nga ngic nigoc eweandae, yenigoc ewema yunubesena. ² Kebu ge dzikacac kaso nga mariku mema yacma meficnuna. ³ Ge tebe nga dzikacac naka mema ni kisannuandae, yeni yununa. Ge ongana yofi edena, “Ni ebicfunac mesigubade.”

⁴ Ngic yeni kpebucnubeso anggeg geng feracyunuma game kpekpeu faiyununa eweheiheia kpac ambisia nga kpetotienubeso anggeg geng kpae heiyemmena yeni dzigenema oboc kpoboc ambisia. ⁵ KEBU, firanggo padihakoya fifiranggema kisangande, ifi isoc fingecebeso. Geac angerongo ifi kisangyunuu kembisia. ⁶ Ge negemmana yeni singngina kundung kpema pososoc anu KEBUAC angerongo kisangyunubeso.

⁷ Yeni hania kpacfu eng memanganenubeso dema ufc mong mesu-fuma faigec nga kekecna eng megecdeac dema teng mong usugec. ⁸ Nga geng negemmana yeneng wiac mong mi negemmagec wiac mangango hama kpetotieyunubeso. Yeni ufc faigec, imohai imocngo yenang mendangyunubeso amma teng usugec, imohai yenaoc kemegec kpetotieyunuu kpac andacbisia.

⁹ Ifi anu onganango KEBUAC amma sogac sogai meficgeude amma yeng ebicfunac mesinudacac ubangerec negembade. ¹⁰ Sicna sasawango degecde, "O KEBU, ge isoc mong mi kecde. Ngic kucnginagoc yeni kucmama feracyunugec geng yeneac mariunac mesiyununade. Ge ngic kucmama nga makpekpea godzungic maringinaunac mesiyunuanec."

¹¹ Ngic yeni mangana arenggema yacma yoacfu nearu hama faka goa mi negenduae, imocac dekpesi anendae. ¹² Ni yeneac faka gombunga amba yeneng ine turunga mangana merennendae, imocac ongana ebiride.

¹³ Anu yeneng hafei amma kegec, imohai ni sifu ubamanganggac wamba torungo memea heima yakasege kpendzenggoc kecma ngonducnema yeneac amma numuai. ¹⁴ Faka anai, imoc neanna sactosona monggac me dacnaac angang isoc ubamangang negengkefai. Amma nonggonango homeu ambai isoc songgonggac wamba heima ngonduc ngonduc kengha kefai.

¹⁵ Anu ni tifainggeai, imohai yeneng ine ubangerec negemma adzoroma namma nubeso anggec. Yeneng memanugecdeac kpedzucnegec nga godzungic goa mi negengyunuduae, yeneng memanganenugec, imoc wisic wisickea kpac. ¹⁶ Ngic Anutu ngadehema mangana angkecdae, yeneng yeni isoc monggoc nga monggoc enac kisaranggedae.

¹⁷ O KEBU, ge naso dafiguc wiac imoc kicga fima hennade? Yeni memanganenudaeac yeneac mariunac meicnuna. Ge kekecna raiong yangtoa yeneanunac meicnuna. ¹⁸ Geng ifi anna ni kpebung habutoa yeneac kicfu geac ubangerec megembade amma ngicngac habutoagoc nanggec ni yenigoc namma eriendzong megembade.

¹⁹ Anu ngabafocna yeneng hania kpacfu ngaba anemma dedzomoc anembauac kpaheiyemmesesena. Yeni hania kpacfu neac modzongina tiu ebic imocac ubangerec negemma kicparac kpounembauac kpaheiyemmesesena. ²⁰ Yeni ruaeac yoac mong mi deandae nga ngic bangecfu yumia kecdae, yeneac ikocyoac dema memanganeyunugecdeac negensidae. ²¹ Yeni enacngina anggema udumengtoa meficgema neac yofi deandae, "Yahec, imoc gennoc andang, neni gending."

²² O KEBU, ge wiac sasawa bic hennec. Ge imocac yoacga mi waickena. O KEBU, ge neac hereau mi kecbesena. ²³ O Anutu, ge neac Kebu. Ge yacma kockpac amma yoacna nanggema meseribesena. ²⁴ O KEBU Anutuna, ngabafocna yeneng dedzomoc anembauac fakaga dindingac modacma nanggenuna yoacfu firang ambesare.

²⁵ Yeni ge negemmana yofi mi deemebisia, "Naric yombong, ifi yombonoc fingecmiudeac negening." nga yeni monggoc mi debisia, "Yagucnoc ye kpetotieni kpac andarude."

²⁶ Yeni neac ebicac amma ubangerec negendae, imocac ge negemmana yeni oboc kpoboc anggec game kpekpeu faiyunubesonga. Ngicngac

goa yeneng memanuma feracnuma ubangerec negendae, yeni gamengo wamba isoc semeyunuu ewehiheiia kpac kecbisia.

²⁷ Nga ngicngac yeni neac yoacac fora dindingac fingerudeac ayem-meande, yeni ge negemmana ubangerec negemma sogaima dendz-erenggema arohobisia. Yeni nasosoc yofi dekecbisia, “KEBU ye engena yombong, ye kingang ngihango gombunga kefudeac songo negenude.”
²⁸ Ifi anu neac nedzarangngo fakaga dindingac dekperagima asoacnac kemma marai dedengerecga deude.

36

Manganaac faitobang

Yegecgareng yearu. KEBUAC kingangngic Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ngic mong ye Anutu ngadehema mangana meudeac ammiu singyoackpekpengo yeac herea keme kemeau yombong kehema yoac edeude. Ye kiwango wiac hendacma Aunutuac kengec mong mi negenude. ² Ye yoackerec nga ikoc angemema ubeau yofi negenude, “Ngcngac ogofocna memanganeyunudua, imoc ngic mongngo naric mi hennegeng anude nga fakana imocac modzongina mi tiude.” ³ Ngic imoc ye enacngo ogofocngina tobangyunuudeac yoac nga ikocyoac arenggema deude. Ye bicngoc negentegecma wiac gombunga angkefec, imoc bic wama eng kefude. ⁴ Nga ye fefeau fema ogofora tobangyunuudeac mangana arenggema sing manganasac modackefudeac negenude. Ye faka angammeme mangana mong mi ngadehema waude.

Anutu ye memeficnina

⁵ O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, fakaga imocngo emma kurumenga kurumenga kpesereyunuude. Nga yoac modac modac fakagango wi emma hoeng kpesereyunuude. ⁶ Tikitao nangkenda, ifi isoc geac dindingac kekecga ande. Ge yoacfu sing dindingac modacma yoacngina desiyemmeanec, imocngo kondung keme kemea isoc ande. O KEBU, ge ngicngac nga yang hania hania momoc ongongyununade.

⁷ O Anutu, geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, fakaga imoc wiac engena yombong. Neni, ngicngac yeneac nambaracfocongningo, geac hoannu hadacma kpegangga marabeau sufuma kecnide. ⁸ Geac amau yaka gombunga gombunga homac feu ubangerecga doku isoc hanemmeu nekecdimbe.

⁹ Kekecac haniaac dokudzohong, imoc gearu fekefude nga neni geac kperagiu kperagi hengkecdimbe.

¹⁰ O Kebu, geng yoac dedzege amma imoc modackecnecac fakaga imocac ngicngac negenggukecdimbe, nenearu fekecbeso. Ngicngac herenginai ikoc nga hamangec mong mi fede, geng yeni ebicfunac mesiyununa. ¹¹ Ubakpekke ngic ye haniango ni tifacnubaac kpae heim-ibesena. Amma ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemme-ande, ge yeneac kpae heina yeneng ni mi kporacnubisia. ¹² Yarengc yeni bangecfu mayunuu fedae, yeni mayunuu monggoc mi yacgecde.

37

Bangec medacgecde

Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, ge yeneac modzoga mi tibeso. Nga faka mangana angandae, ge yeneac keracmangang mi ambesena. ²Yeni naso wegenacnecsac kecma kpindzingngo dzanggeande, ifi isoc dzanggegecde. Wiac mong maria tengging tenggingngo homeande, yeni ifi isoc homegecde.

³ Ge KEBU negenserima kecma faka gombunga angkecbesena. Ge ifi amma bangecfu naso herea kecma bangec imocac hoannu sufuma ruaegoc kecnade. ⁴ Ge KEBUAC songo negembesena. Ge ifi anna yeng heregaac songo modacma wiac genude. ⁵ Ge kekecgaac sing KEBUAC mariu faima ye negenserima kecna yeng uaya mekefude. ⁶ Nga yeng nanggeguu ge firang anna imocngo wenac kperagia isoc mekperagiyunuude. Amma nanggeguu dindingac annade, fakaga imoc wenac nasou wenac kperagiande, ifi isoc kperagiude.

⁷ Ge KEBUAC kicfu waickema tomai kecma kucga mi mabeso. Ngic mongngo yarefaka arenggema iwai sasawa meficgema naric kefude, imoc fingeru ge yeac modzoga mi tibeso. ⁸ Ge ngaba mi ambesena nga herebufaka imoc ngadehema monggoc mi negembesena. Modzotitingo manganau wangecguudeac ngicngac ubango mi ukuyunubesena.

⁹ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, ye meicyunuu kpac anggecde. Nga ngicngac KEBUAC tomai kecandae, yeni maridzominggac arennu bangec mema mingina anggecde. ¹⁰ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeni naso mi hereemanu monggoc mi kekecde. Ge tatahau kemma ye hofocyombonggema naric mi meficgenade.

¹¹ Anu ngicngac yumia yeni maridzoming arennu bangec mingina anggecde. Yeni finac hania hania efea kpac mekecma ubangerecgcoc kekecde.

¹² Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeni ngic dindingac yunugecdeac areng faima enac kisaranggedae. ¹³ Nga KEBUNGO ine yenemma dzomoreude, nocac nasongina wegana haude, imoc bic negende.

¹⁴ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeni soe taima tebingina kpedzigegecde. Yeni ngicngac makpekpea amma ngicngac iwaiac obohoma kecdae, yenemma ngicngac ikoc nga hamangecngina kpac kecandae, yeni yenemma yunugecdeac ayammeude. Yeni ngicngac herengina dindingac kpebucyunugecdeac ayammeande. ¹⁵ Soenginango yenang herengina nendanggeu tebingina usuude. ¹⁶ Nga ngic didingacngo wiac kapianec mekecde, imoc wiac gombunga. Anu ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeni wiac efea kpac feyemmeude, imocngo ngic dindingac yeac finacbisic, ifi isoc mi ngereeude.

¹⁷ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeandae, yeni ebicfu enggec maringina kpetackeude. Anu KEBUNGO ngicngac dindingac nanggeyunuu seria nanggecde.

¹⁸ KEBUNGO ngic kopocsic mong mi meficgeandae, yeneac nasongina negendacde. Nga yeni maridzoming negemma wiac megecde, imoc

wisic wisickea kpac anu ¹⁹ naso ebihagoc hau yeni seria nanggecde. Mongngo game kpekpeu naric mi faiyunuude nga bodinaso hau wiac monggac naric mi obohogece.

²⁰ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng ine kpac anggecde. Dzaring dzuria moronggema kpac angandae, ifi isoc KEBUAC ngabafora kpac anggecde. Yeni hosuc engande, ifi isoc emma kpac anggecde.

²¹ Ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiude, ye wiac turung amma mema turunga imoc mi kpouande. Ngic dindinga, yeng ubangerec negemma wiac naric eng yemmeude. ²² Ngicngac KEBUAC kenecgoc kecdae, yeneng maridzominggac arennu bangec mema mingina anggecde. Nga ngicngac Kebuac sowec bageau kecgoc Kebungo meicyunuu kpac anggecde.

²³ KEBUNGO ngic monggac singgac negenu ngereeudeu ye yeac kenghaya meseriu sing titia seria anude. ²⁴ Ye todinggebac, fora. Nga Kebungo mariau medeac naric mi makpeude.

²⁵ Ni medacnaungoc kecerekecma yaguc ngickpengeng anduae, imohai hembra Anutungo ngic dindingac naric mi wau eng kecande, kpac. Nga yeac nambaracfora yeni yakaac mong mi derecgegecde. ²⁶ Yeng nasosoc iwai eng yemmekecde nga nambaracfora yeni ogomefic amma ngicngac ogofocngina kenec meficgeyemmegecde.

²⁷ Ge faka angammeme mangana ngadehema wama faka gombunga amma bangecfu wisic wisickea kpac kecnade.

²⁸ KEBUNGO ngicngac sing dindingac modacgecdeac ammiu yeac kpetiac areng, yeni naric mi ngadeyunuma wayunuude. Ye ongongyunuude, imoc wisic wisickea kpac. Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeng yeac nambaracfora ine meicyunuu kpac anggecde. ²⁹ Ngicngac dindingac yeneng maridzominggac arennu bangec mema mingina amma naso wisic wisickea kpac imohai kecgecde.

³⁰ Ngic dindingac ye enarango yoac negen negentegecgoc deude nga nedzarangango sing dindingac modacnideac yoac deude. ³¹ Ye KEBUAC dedeseriyoac ubahereau feu hania naric mi tiposockeude. ³² Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni ngic dindingac yeneac kicfifi kecma kpebucyunubeso anggec ³³ KEBUNGO ngic dindingac naric mi wayunuude nga ngaba yeneac kucnginango naric mi feracyunuma memayunuude. Ngaba yeneng yeneac yoac mekemma yoacfu faiyunugec KEBUNGO kpae heiyemmu kopocsicac areng naric mi deyemmegecde.

³⁴ Ge KEBUAC tomal kecma yeac sing modacbesena. Ge ifi anna yeng miacguma maridzominggac arennu bangec genu mingina annade. Nga yeni geac kicfu ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, meicyunugec kpac anggecde. ³⁵ Ni ngic mong henai, ye Anutu ngadehema mangana meudeac ammiu ngicngac ogofora ebicfu faiyunukefec. Nga yeneng ubaebicgoc kecmagec yeng Rebanong bangecac yomondzoc ic herea isoc feracyunuma nangkecfec. ³⁶ Nga ni monggoc ihai kemma nanangasac hembra yengena mi nanu hembra dema hofocba imohai mi nanec.

³⁷ Ngic kopocsic mong mi meficgeande, ngeni ye hentegecbisia. Ngic mong ye ikoc nga hamangeha kpac kecande, ye hembisia.

Ngc ruaegoc kecande, yeng arengfora yenigoc naso herea kefude. ³⁸ Nga singyoackpekpe ine kpetotieyunugoc kpac andagecde nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni wiacngina ngereema feec, imoc meickegec kpac anude. ³⁹ KEBUNGO ngic dindingac ebicfunac mesiyunuma ebicnasou yeneac sufu sufumangina anu ihai sufuma kecgecde. ⁴⁰ KEBUNGO meficyunuma ebicfunac mesiyunuude. Yeni yeac hoannu hama sufuma kecdaeac amma yeng ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneac mariunac mesiyunuude.

38

Kpendzengoc nunumu

Dawidingo sese fai faiac nunumuyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ge ngaba amma yoac ngabasiric mi anenna nga herega buu kopocsicac amma numeting mi anenna. ² Ge tebegango wedecnunec nga marigango witinau faima ferandzinunec. ³ Ge neac modzoga tikecdeac sebina sasawa manganeu hafei ande nga kopocsicnaac amma sicna yeni sasawango hafeinginagoc andae.

⁴ Ni kopocsic meficgekecba imocngo feracnuma semenukecde. Nga finactoa ebirango ngicngac yiniande isoc niu imoc naric mi tofohobade.

⁵ Ni kopocsicnagoc kecma kapafaka angkecduaeac amma kubecna sasawa hoama homuna fiu ⁶ patickema ngonducnema asoacnac kemma marai ubahodungtoa negengkecduae.

⁷ Sebina gerea nohou hafeingo sokodaru gombunga mong mi ande.

⁸ Amma ni kucna kpac andaru manganema pereckema panggeduae. Amma herenau negengyohocgoc kpeborongtoa amma asoringa anenu kpacma arohoduae.

⁹ Kebu, ni wiac sasawaac anende, imoc negendacnec. Nga ni asoringa anenu imocngo gearu mi sufuude.

¹⁰ Ni wosona tantang anu kucna kpac andaru kicnaac kperagi bic pisickedac.

¹¹ Ni kpendzennagoc, imocac tosofocna nga amaarengfocna wanuma wegenac naric mi hagecde nga nonggo mang dacmunacfocna yeni hereau nandae. ¹² Ngic kpebucnubeso ayemmeade, yeneng botac faima kpetotienugecdeac yoac dedae. Yeni asoacnac kemma marai ikocfu faitobang anenggecdeac arenga faikecdae. ¹³ Ngic kedzacfongngo yoac mi negengande, ni ifi isoc anduae. Amma enacmedzicngo yoara kpac kecde, ni ifi isoc enac anggema yoac mong mi deduae.

¹⁴ Oc, ni neannaoc ngic mong yoac mi negengande, ifi isoc amma kecduae. Ngic mong ye enacngo demetingyoac naric mi merengyemmeande, ni ifi isoc anduae.

¹⁵ O KEBU, ni geac tomai kecduae. O KEBU Anutuna, gennoc yoacnaac turunga merennennade. ¹⁶ Ni numuma yofi deduae, "Ngaba yeneng feracnuma ubangerec negembauac nga tiposockeba yeneng negenggec wiac engena anu yoac homac osobauac kpae heiyemmebesena."

¹⁷ Ni manubeso anu kpendzengoc kecbare imocngo mong mi wanuude. ¹⁸ Ni ngic memanganefaka angkefai, imoc deficgema kopocsicnaac amma ubahodung negemma kecduae.

¹⁹ Ngabafocna yeni ine ngaba eng anendae amma yeni kucngina monggoc. Nga ngic endzirango hania kpacfu ubango ukunudae. ²⁰ Ni

faka gombunga amba yeneng ine imocac turunga yarefakango meren-nengecde. Ni faka gombunga modacma angkecduaeac yeni ngabafocna andae.

²¹ O KEBU, ge mi ngadenuma wanuna. O Anutuna ge neac hereau mi kecna. ²² O Kebu, memeficna, ge bic hama meficnuna.

39

Kekecnina kpac anude

Yegecgareng yearu. Yehudutung siriha modacma heibesonga. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ni negen nengengua mema deai, “Nedzarannango kopocsic meficgebaiac nedzaranna nga fakana garenggebade. Ngic Anutu wama magana megecdeac ayemmeande, yeneng nigoc wegenac kecmagec enacbibicna kpaec heimiba yoac mong mi debeso.”

² Ni udumenga kpac waickema kecma wiac mong mi deba imoc memefihagoc mi anec, kpac. Kpendzenna imoc monggoc yombong yadiec.

³ Herena gerea anu negen negeng ua meba herena gerec dzeu nedzarannango yoac deai.

⁴ Yoac yofi deai, “O KEBU, ni nasona wisickebeso ande, negen negeng imoc dekperaginembesena. Ge uameme nasona kpeteagoc bic nennec kecduae, imoc edzacnuna negentegecbesare. ⁵ Negenna, ge uameme nasona faina neneng imoc maringo naric edzacyununi, imoc wegenac yombong ande. Kekecna imoc geac kicfu wiac wegenacnec ande. Ngic tembuc tembuc neneac kecec imoc wiac engena kpac, geng asu naso mocgu heiannec, ifi isoc ande.” *Selac*

⁶ “Nga wenac nasou ic ongea fingecande, ngicngo ifi isoc kengha anu wisickeude. Ye uatoa homac mekecde nga imoc eng fingeru foraya mong mi fingecde. Ngicngo wiac mekpedzuc angkecde nga wiac imoc merang ngade meude, imoc ine mi negenude.”

⁷ “Kebu, ifi anu ni wiac mong fingecnenudeac tomai mi kecbade. Geng meficnunadeac tomai kecba negen negenna gearu fede. ⁸ Ni singyoac kpema mangana angkefai. Nga ngic negen negengngina kpac yeni desofoc anembauac kpaec heiyemmebesena.

⁹ Nga gennoc faka yomoc meficgena fingecnendacac amma ni waicke kecma enacna mong mi anggebade, kpac. ¹⁰ Geng ni kpendzeng nennec, imoc nearunac meickena. Ge marigaac kucngo nuu kpac ambeso anduae.

¹¹ Geng bangecngic kopocsicninaac amma yoac ngabasiric dema turunga merengnemmema kpemeting anemmeannec.

Gisicngo wamba neande, ge ifi isoc songowiacnina nedacna kpac andarude. Foracngoc, ngicngac sasawa neni wiac engena kpac, geng naso mocgu asu heiannec, ifi isoc andimbe.” *Selac*

¹² “O KEBU, ge nunumana negenna memeficac kiacba ge kedzac faima negenna. Ni kickumana madeac ihoc bahoc mi anna. Ni kuricngic amma hama naso wegenacnecnac kecbade. Ni esangabofocna isoc kuricngicsac anduae.”

¹³ “Ge wanuma kicga nearu mi fina. Geng ifi anna ni sogac sogai monggoc meficgemaguc yomoc wama kendacma kpac ambade.”

40

Ni Kebu kpacba

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ni modzotitia kpac kecma KEBUAC tomai kecbare yeng kiwa nearu faima kpakpacna negenec.

² Ye kpetotiekekecac tennunac kpedzinuma goteng yohoctaunac tainuma hoc peperandzi seria witiau fainuu namba hanina meseriu tiseriduae. ³Ye yegec gboria enacnau faiu heianduae, imoc Anutuninaac dedengerec yegec. Ngicngac homacngo imoc hemma KEBU ewehaihei ammima ye negenserima kecgcede.

⁴ Ngic mong ye KEBU negenseriande, ye kenehagoc. Yeng ngic yenang-gac negenggec wiac engena angkecede, yeneac hoannu mi kemma yenigoc naric mi kefude. Ye sing mi segeude, nga ye ngic nemu ikoha modacandae, yenearu naric mi kenude.

⁵ O KEBU Anutuna, ge isoc mong mi kecede. Ge neneac negemma kucfaka wiac engena homac meannec, imoc monggoc nga monggoc mekecnec. Ni imoc dekperagima ngicngac edeyunubade dema kpetengina homac amma imoc memeac siraha kpac.

⁶ Ge sesegerec nga kopocsicac sese hania haniaac mi anggengande. Ge sese dema yang nga burumaka hafoa oho oho me kopocsic meic meickeac sese, imocac mi kpesiannec. Geng kedzacna mesarinec, imocac ni geac kingang ngic amma kecbade. ⁷ Ifiac amma yoc yofi deai, “Kibi kpou kpouya manau neac siduc bic ohogec fede nga ni bic hadua. ⁸O Anutuna, ni geac songo sogac sogaigoc modacbade nga geac dedeseriyoac imoc herenau fede.”

⁹ O KEBU, ni siduc gombang bic edeyunuai. Geng ebicfunac mesinunukecnec, ni habutoa yeneac kicfu namma siduc imoc dekperagiyem-mema enabibicna mong mi kidzickeai, ge imoc negennec. ¹⁰ Amma geac faka dindingac imoc herenau mi mesufuai. Ge yoc modac modac Kebu amma ge ngicngac ebicfunac mesinunukecnec, ni habutoa yeneac kicfu namma imoc dekperagiyemmeai. Geng yoc dedzege amma imoc modackecnec amma ge yoc modac modac Kebu, imoc mi mesufuma habu sasawa edeyunudacba negendacgec.

¹¹ O KEBU, ge ubamangangga mi dzezenenna. Geng yoc dedzege amma imoc modackecnec amma ge yoc modac modac Kebu. Geac fakaga imocngo hoannuma nasosoc ongonnubeso.

¹² Yarefakanaac kpetea osobadeacsoc mi amba yeni oronnukecdae. Ni ngicngac ogofocna memanganeyunukefai, faka imocngo feracnumanu wiac mong naric mi hembade. Nga imoc homac yombong amma orucna dzoea ferahau herena kuha kpac ande.

¹³ O KEBU, ge neac negenna ngereeu ongonnuna. O KEBU, ge bicbic hama meficnuna.

¹⁴ Ngic yeni kekecna hamangec mebeso andae, imocac ge yenemma game kpekpeu faiyununa oboc kpoboc ambisia. Ngic yeni ni memanganenubeso ayemmeande, ge negemmana ngic imoc dzigenegecdeac ayemmena yeni worama ewehaiheingina kpac ambisia.

¹⁵ Ngic yeneng neac deendema yoc yofi deandae, “Yahec, yahec!” Yeni yenaoc gameyunuudeac amma manganema nambisia.

¹⁶ Ngicngac ge hofocgukecdae, yenennoc sogaima geac ubangerec negembisia. Ngicngac geac memengerecac songo negendae, yeni yofi dekecbisia, “KEBU dengereni.”

¹⁷ Neng ine makpekpea amma iwaiac obohoma kecma naric mi meficemeba Kebungo sifu ebicna henu wiac monggac mi obohobade. O Anutuna, ge memeficna nga ebicfunac yungec yungecngicna, ge naso mi ukuma nearu bic hana.

41

Hafeigoc yeac nunumu

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ngic mong ye ngicngac makpekpea yenenggareng ayemmeande, ye kenehagoc. Ebicnasou KEBUNGO ye ebicfunac mesima ² onggonggema kekeha garenggeu ye bangehau sogac sogaigoc kefude. Ngabafora yeneng megecdeac ayemmeu KEBUNGO yeneac mariu naric mi faiude. ³ Ye hafei ammiu femanu KEBUNGO meserima hafeia meickema monggoc mengereude.

⁴ Neng yoac yofi deai, “O KEBU, ni gearu kopocsic meficgeai. Ge imocac neac ubaga manganeu mengerenuna.” ⁵ Ngabafocna yeneng neac yoac mangana dema yofi deandae, “Ye homeu kpara kpac ambeso.”

⁶ Ngic mongngo yugucnubeso hama ni tobannuudeac negen negeng uba hereau arenggeude. Ye yoac fora mong mi dema monggoc mama kemma imoc deyadiude. ⁷ Ngic neac modzongina tiande, yeni sasawango neac yoac sangic sangic denengeng amma wiac mangana yombong fingecenudeac negemma ⁸ yofi deandae, “Ye hafei mangana yombong ammiu fefeunac monggoc naric mi yarude.”

⁹ Nga tosona nigoc wegenac kecande, ye negenserima kefai. Ye warac yaka nigoc nekefec nga yeng ifingoc gofoc gofohango tifacnuma docfu fainuec.

¹⁰ O KEBU, ge ubaga sifu neac manganeu miacnuna ngereema namma turunga merengyemmebade.

¹¹ Ngabafocna yeni firang amma mi memanugec, imocac yofi negenduae, ge neac negenna ngereede. ¹² Ni dindingac kecma kopocsic mong mi meficgeaiac geng nanggenuma geac hoannu fainuna ni imohai nasosoc kecbade.

¹³ KEBU Israeac Anutu, ye nasoya nasoya kenehema ke-neengkecbesonga. Imoc fora nga fora yombong.

MITIYEGEC KIBI 2

42

Mitiyegec 42-72

Ubaonganango Anutuac ammid

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc masiki uba modacma heibesonga. Kora medacfora yeneng yegec yofi heigec.

¹ Kate burumakabiscngo dokuac ammiu doku hofocande, ubaonganango ifi isoc Anutu ge hofocgude.

² Ni dokuac homeanduae, ifi isocngoc ubaonganango Anutu kekehagoc yeac ammid. Ni kemma Anutuac kicfu namma ye hambade, naso imocac homac yombong tomal kecduae. ³ Ni hadzing toforec kickumanango

yakana angkefu ngicngac yeni nasosoc kpesinendae, “Geac Anutu mong mi hendimbe, kpac yombong.”

⁴Ni onganaac negen negeng hafoangoc widicma edzacguma wiac yomoc negemba fede, ni warac ngicngac arengnginagoc kenggec waraiyemeba Anutuac womonnu kening. Neni ngicngac habutoango hombang nasoninau sogac sogaiac arohoma ubangerecac yegec heikefing.

⁵O ubaongana, ge kucmama mi kecbesena amma ge herena manau dewaidzoc mi ambesena. Ni monggoc Anutu eriendzong memibade. Ge imocac ye negensima tomai kecna fora fingeCBSO. Ye memeficna nga Anutuna.

⁶Ni Yodang bangecfu nga Hermong amma Midza tikiu kecduae. Amma ubaherenaac kuha madeac Anutuna ni geac negemba fede.

⁷Ni ubana ebirima yofi isoc ande, geac dokudundung yeni kpeborongtoa kpemagec dzohong mongngo dzohong oega kparu geac kondungsiri yeni kucgoc hama semenudau.

⁸KEBUNGO yoac dedzege amma modackecde, ye imoc hadzinnu sing edzahau nigoc kefude. Nga tofocnac yeac yegec nigoc feu heikecBa Anutu kekecna sasawangoc garennukecde, numumibade. ⁹Anutu ye neac hoc peperandzi seria anu yeac deba, “Ge neac nigeCgudac, ifi isoc ande. NgabafoCna yeneng ebicfu fainugec ubaebicgoc kecduae, imoc nocac fingeCnende, imoc mi negentegeCduae.”

¹⁰NgabafoCna yeni deendema anemma deandae, “Ge Anutuga mong mi hendimbe, kpac yombong.” ifi degec kubec manganaac kpendzeng kpeandimbe, kpendzeng ifi isoc sebinau kpeduae.

¹¹O ubaongana, ge kucmama mi ambesena, herena ge dewaidzoc mi ambesena. Ni monggoc Anutu eriendzong memibade, imocac ge ye negensima tomai kecna fora fingeCBSO. Ye memeficna nga Anutuna.

43

Ge nocac ngadenuma wanunec

Yegec 42ac tosea

¹O Anutu, ngic Anutu wama kecandae, yeneng memanubauac geng nanggenuna firang ambesare. Ge ngic ikocnginagoc nga ngic faka dindingac mi modacandae, yeneac mariunac mesinuna. ²Anutu, ni geac hoannu hama sufuma kecba ge nocac ngadenuma wanunec. NgabafoCna yeni ebicfu fainugec ubaebicgoc kecduae, imoc fingeCnendeac titiha mi negentegeCduae. ³O Kebu, ge kperagiga nga yoacga fora faina maec yereng sinnu hesicnuma kenec geng kpetiac tikigau kecneC, imohai habesare.

⁴Ifi anu ni Anutuac aratau kembade. O, sogac sogaitoac Anutuna, ni gearu kemma gita kpema dengeregubade. O Anutu, ge Anutuna.

⁵O ubaongana, ge kucmama mi kecbesena amma ge herena manau dewaidzoc mi ambesena. Ni monggoc Anutu eriendzong memibade. Ge imocac ye negensima tomai kecna fora fingeCBSO. Ye memeficna nga Anutuna.

44

Ebicnasoac nunumu

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc masiki uba modacma heibesonga. Kora medafora yeneng yegec yofi heigec.

¹ O Anutu, ge bicngoc esangabofocnina yeneac nasou kucfaka meanec, imoc edenunugec kedzacninango negening. ² Ge marigango bangec monnunac ngicngac kporacyunuma neneac bangecfocnina semeng uau isoc homecyununa ihai kecgec. Ge bangecareng tosea ebicfu faiyununec, fora. Nga ge bangecfocnina witicfunac yungecyununa witicngina kpac kecgec.

³ Yeni yenang dzikacac beangngo firang amma bangec mi megec, kpac. Amma yenang maringinaac kucngo firang mi anggec, kpac. Geng yeneac songo negennec amma marifoigango kucfaka menec, yeni imocac firang amma bangec megec. Geng marigaac kuc nga kicmesugaac kperagingo meficyununec.

⁴ O Anutu, ge ngictauna nga Anutuna. Geng yoac dena, Yakoboac arengngo, firang annide. ⁵ Ngabafocnina yeneng wegenac hagec neni geac kucfu igocyununi worama kenggec geac kpacfu ngabafocnina tidziyunuma memayununide. ⁶ Ni tebena mong mi negenserima kecanduae nga dzikacac beannango ebicfunac naric mi mesinuude. ⁷ Geng warac ngabafocnina yenearunac mesinununec. Ngicngac yeneng ubango ukununugec geng faka ayemmena oboc kpoboc anggec.

⁸ Neni Anutuac negenni engena angkecde. Geac kpac kuneng heiwayong memima nasoya nasoya ifi angkecnide. *Selac*

⁹ Ge yaguc ine ngadenunuma neneac wasai areng yenigoc mi hama kecnecac game kpekpeu fainununec.

¹⁰ Ge ngabafocnina kpae mi heiyemmena neni yenearunac worama hani yeneng finacnina medagec. ¹¹ Rama yeni memeficngina kpac kecmagec ngic yeni meyunuma kpehou angkecdae, neni ifi isoc aning nga geng ngic imoc kpae mong mi heiyemmenec, kpac. Ge meicnununa singsararang kpema bangec monnunac ngicngac botucnginau fainununec. ¹² Ge ngicngacfcoga fainunuma bung efeaneacsac dena menunugec. Ge neneac bung kuneng mong mi denec. Imoc hembra mi ngereede.

¹³ Ge ngicngac wegenac kecdae sing meficgeyemmenecac yeni deendema anemmeandae nga ngicngac oronnunuandae, yeni detenic anemmemema desofoc anemmegecde. ¹⁴ Nga ge bangec monnunac ngicngac sing meficgeyemmena yeneng neneac yoac dekecgec yeneac dzomoc tirea andimbe. Ngicngac areng hania hania yeni dedzomoc anemmemema orucngina kpatitickenemmegecde.

¹⁵ Ni asoacnac kemma marai eweheiheia kpac kecha gamengo kicmesuna semeu kecduae. ¹⁶ Nocac yeni deendema anemma demanganunugec yoacngina negenganduae. Ngabafocna nga ngic yeni turung kpougecdeac ayemmeande.

¹⁷ Imoc sasawa fingeconemmeec, fora. Nga neneng sifu geac mong mi nigeconunuec, kpac. Ge nenigoc dzadzahac menec, imoc wama ikoc mong mi anggening. ¹⁸ Neni hereninango geac hereau mong mi kefing nga geac sing modackecma faka imoc mi wanide. ¹⁹ Geng ine eng kate yang yeneac kekecfu fainununa kecmina kpedzamenunuma kundungtoango semenununec.

20 Neni Anutuninaac kpac kuneng nigechnunu marina miacma nemu furia afehebinnu ²¹ Anutungo imoc meficgema negendacbac. Ye heren-inau wiac sufu sufu fede, imoc negendacde. ²² Geac areng andimbeac amma yeni asoacnac kemma marai homecfu fainunukecdae. Yeneng nenemma yofi negendae, neni rama kpebucyunuandae isoc andimbe.

²³ O Kebu, ge gauunac yacma negengborina. Ge naso wisic wisickea kpac mi wanunuma kecbesena. ²⁴ Ge kicmesuga mesufuma ne-neac kpendzeng nigeceguec, imoc naric mi ande. Ngic yeneng ebicfu fainunugec neni ubaebicgoc kecdimbe. O, Kebu, imoc mi nigecegueso. ²⁵ Ubaonganina bangecfu sendunnu ngonducneu sebininango bangecfu mendanggema fede. ²⁶ O Kebu, ge gborima yacma ebicfunac yungec-nununa. Ge yoac dedzege amma imoc modacanecac amma mefic-nunuma bummenunuma ebicfunac yungec-nununa.

45

Ngictau nga enembingeha

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc masiki yegec kpara Lili dzaring, imocac uba modacma heibesonga. Kora medacfora memeturangyegec yofi heigec.

¹ Yoac gombunga gombungango herena wakeu ni ngictauac yegec yofi heibade. Nedzarannango kibi oho ohongic gombunga yeac pen isoc ande.

² Ngictau, ge siricga gombunga yombong, ge isoc bangecngic mong ifia mi kecde. Nga geac enacbibicgaunac yoac songea ereude. Anutungo kenecguma monggoc wisic wisickea kpac kenecgueso.

³ O Firangngic kucgagoc, ge ngictauac kuc nga kibikperagigagoc kecnec. Ge dzikacac soega kebanggau dzegema dzikacac efaina. ⁴ Ge ngictau kucgagoc kecma dzikacac becosicfu tacma yoac fora nga yumiakekec amma dindingac kekec meseriyununadeac kucgoc kemma firang ambesena. Ge marifoigango kucfaka wiac engena yombong kpougembeso. ⁵ Ge tebedemaha enaragocngo ngictauac ngabafora yeneac woubocfu wedecna kemebes. Ngiha ngiha yeni geac bageu kemema kecbisia.

⁶ O Anutu, geac ngictau tatacga imoc wisic wisickea kpac amma feengkecfu ge ngicngacfocga ngictauyasugango garengyununade amma yoacga imoc monde mondea kpac. ⁷ Ge dindingac kekec anggeny ngicngac Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneac faka imocac modzoga tiande. Imocac Anutu, geac Anutungonoc tosofocga yeneac botucfunac meisingguma feracyunuma sogac sogaiac kerec nadzicgeny sebigango ireckeude.

⁸ Ngicngac yeni wambagau mira nga aroe amma kassia heigec homuna gombunga gombunga fiande. Yeni erefang yanggac baihango wiac gombunga gombunga mema ngictauamagau faigec siriha gombunga anude. Yeni imohai gitakurere kpegec udumeng gombunga meficgegenggec ubangerec negengannec.

⁹ Ngictau yeneac naroangfocngina yeni ngac yenigoc amagau kecma geac kingang kpema oronggudae. Enembingecga ye Ofiri bangecfunac gol heima foigaugeng tacde.

¹⁰ O naroang, negenna, ge kedzac kpema yoacna negemma negensina. Ge arengfocga nga manggaac ama imoc nigecegueso. ¹¹ Ngictau ye geac siricga gombunga imoc hambokoma kecde. Ye geac kebu, imocac ge

yeac kicfu ngonducnema ewehihei ammina. ¹² Ge yeneac negenna ngereudeac negemma ngicngac Tiro taonnunac yeneng geac ubangerecac wiacngina mehama gengegcede. Yeni dzofinactoangingagoc amma ngicngac sasawa feracyunudae. ¹³ Nga ngictauac naroang ye ngackereeng yombong yengena manau tacde. Ye ngakpia imoc gol mucngo memea nga ¹⁴ wamba kibiagoc kpebimigec, imoc yearu heigec kemeu ye hesickema ngictau yearu mehagec ngacnaroang tosofora yeneng ye hesickegoc yenahafoc gearu hagecde. ¹⁵ Yeni ubangerec nga sogac sogaiagoc hesicyunuma kemma ngictauac ama manau endae.

¹⁶ O ngictau, ge medacfocga fingecma mangfocga yeneac tatac megec geng areng faina yeneng bangectoa bangec garenggegcede. ¹⁷ Fingecsahenina fekedesoc, yeneac kicfu geac kpac kuneng miacba yeneng afegugecde. Ngicngac areng sasawa yeneng wisic wisickea kpac erienzong megenggecde.

46

Amanina seria

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc aramoc uba modacma heibesonga. Kora medafora yeni yegec yofi heigec.

¹ Anutu ye sufu sufuamanina nga kucnina. Ye ebicnasou nenigoc nasosoc kecma meficnuuude. ² Imocac kengec naric mi annide. Bangec kpebindzaheudeu me tiki kondung kemeu kemeu turic anggecdeu ³ nga doku tungbaungtoango udumeng kunengngoc meficgema kporoc tima tiki yunuu dendeng kpegecde, fora. Nga neneng sifu kengec mi annide. *Selac*

⁴ Doku mong mahama Anutuac taonnu sogac sogai meficgede. Anutu Engenatoango kpetiac ama imohai kecde. ⁵ Anutungo taong imocac botuhau yombong kecdeac wiac mongngo meu imoc goroc goroha kpac kecma naric mi makpeude. Anutungo ama werac wereckenggac ye meficgeude. ⁶ Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng dzomugerec mekecdae nga bangecac eucerereng yeni goroc goroc amma mayunuude. Ye ubia miacma kparu bangectoa bangecngo sisingaima kpac andarude. ⁷ KEBU kurumenggac wasaiareng kunengnginango nenanggoc kecde. Yakoboac Anutu ye sufu sufuamanina. *Selac*

⁸ Ngeni hama KEBUAC ua hembisia. Ye bangecfu faka bibiagoc meec, ngeni imoc hembisia. ⁹ Yeng bangec tegia noboc noboc dzikac menomanema tebe pokong sasawa kpetackedacma dzikacac kasongina gerecfu faiu dzeude.

¹⁰ Anutungo yofi dede, “Ni Anutungina, ngeni waicke tacma imoc negembisia. Bangec monnunac ngicngac yeneng yaiyo kpenenggecde nga bangectoa bangec yeni afenugecde.” ¹¹ KEBU kurumenggac wasaiareng kunengnginango nenanggoc kecde, Yakoboac Anutu ye sufu sufuamanina. *Selac*

47

Ngictaungo tatahau matacde

Yegecgareng yearu. Kora medacfora yeni mitiyegec yofi heigec.

¹ Ngilha ngiha sasawa, ngeni mari kpema Anutuac yegec sogac sogaiagoc dendzerenggema heimibisia. ² KEBU Engenatoa ye bibiagoc, ye

bangectoa bangec imoac ngictautoa. ³ Ye ngiha ngiha memayunuma nenang bageu faiyunuec. Ye bangec monnunac ngicngac hanininaac bageau faiyunuec.

⁴ Yeng Yakoboac songo negendeac amma bangec imoc meisinggeu Yakobongo imoc negenu wiac engena anec. Kebungo bangec imoc maridzominggac arennu nemmeec. *Selac*

⁵ Anutungo sogac sogaiac arogoc kurumennu enec. KEBUNGO trampet udumengtoagoc kurumennu enec. ⁶ Ngeni Anutuac oheha mema yegec heima erienzong memima yegec heimibisia. Ngeni ngictaunina yaiyo kpemima yegec heimima dedengerec yegec heimibisia.

⁷ Anutu ye bangectoa bangec imocac ngictau. Ngeni yeac yegec heimima ye dengerebisia. ⁸ Anutu ye ngictau amma bangec monnunac ngicngac areng kucgoc garengyunuma kecede. Ye ngictau tataha kpetiacfu tacde.

⁹ Ngiha ngiha yeneac ngictauac medacfocongina yeni Abarahanggac Anutu yeac ngicngacfora. Nga yeni hama kpedzucnema tacgecede. Ngicngac bangectoa bangec imocac kaso amma kecandae, yeni Anutuac ngic. Imocac ye afehema afehekecbesonga.

48

Anutuac taong

Kora medacfora yeni mitiyegec yofi heigec.

¹ KEBU ye engena, ye oyang boyang memibesonga. Yeac tiki kpetiacfu, Anutininaac amatoau, ye dengerebesonga. ² Tiki imoc herea nga gombunga yombong amma bangectoa bangec sogac sogai meficgeyemmeude. Imoc Siong tiki, imoc not bigeng yombong tacde amma imoc ngictau Engenatoa, yeac taong. ³ Anutungo ngictau amatoau tacma amea onggonggema gombunga henggareng ammiude, imoc hengkecdimbe. ⁴ Negenggec, ngictau yeneng kpedzucnema yena-hafoc dzikac kpegecdeac hama ⁵ taongtoa imoc hemma kpidohoma kengec homac yombong yunuu woragec. ⁶ Yeni hemma kengecyunuu dzonongngina fedeece. Ngacngo ngadze kiu kpendzeng kpeande, yeni ifi isoc kpendzeng kpegec. ⁷ Geng wenac ere ereaunac firang dena imocngo hama Tarsisi taonggac wage kpedzameyunuande, ge ifi isoc memanganeyununa yeni kengectoa angcec.

⁸ Neni warac siduha negening, imocac fora hening. Nga kicinango KEBU kurumenggac wasaiareng kunengngina Anutininaac taonnu hening. Anutungo amatoa imoc tatahau faiu nasoya nasoya seria feengkefude. *Selac*

⁹ O Anutu, geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, imoc geac womonnu namma negensiandimbe. ¹⁰ O Anutu, geac kpac kuneng nga geac erienzong imoc bangec tegia fekendaemoc kpesereyunuu negendacgecede. Ge marifoigango firang angkecnecac mariga imocngo wakede. ¹¹ Siong tiki ye ubangerec negembeso nga ge wiac foraya deannecac Yudaac amafora yeni sogaibisia.

¹² Ngeni Siong yerecgema yeac odaac ama herec herec osoma kpe-tengina mebisia. ¹³ Ngeni Siong tikiac oda dafia, imoc mengere hemma ngictauac amaseria hembisia. Hemma fingecehahenina fekefude, imocac siduc yofi meyemmebisia.

¹⁴ Anutu yomoc nenang Anutu, ye nasoya kpac kecengkefude. Yeng sing edzacnunukefungoc kekecnina wisickeude.

49

Yeni sasawango homegede

Yegecgareng yearu. Kora medacfora yeni mitiyegec yofi heigece.

¹ Ngiha ngiha ngeni yoac yomoc negembisia nga ngicngac bangectoa bangecfu kecdae, ngeni kedzac kpema yoac yomoc negembisia.

² Ngicngac kpactoanginagoc nga kpacngina kpac, dzofinactoanginagoc nga makpekpea, ngeni yoac yomoc negembisia.

³ Enacnango negen negentegecac yoac debade nga herenango negen negengua mema wiac hania hania negentegecma kecbade. ⁴ Ngic yeni yoac heima degec ni kedzac kpema imoc negembade. Ni gita kpema udumeng gombunga negemma yoac heiheiac hania deireckebade.

⁵ Naso manganango hau ngic yeni nukporac anenggec ngabafakanginango oronnuu kengec naric mi ambade. ⁶ Ngicngac imoc yeni hiedzongina negenserima kecandae, yeni dzofinactoanginaac negenggec wiac engena anu imocac yoac homac osogecde.

⁷ Foracngoc, ngic mongngo munia monggac kecec dzofinacngo bung naric mi meude, kpac. Ye buma imoc naric mi meficgeude nga yeac bung Anutu naric mi miude. ⁸ Ngickekecac bung imoc engena yombong nga imocac hiedzo homac yombong faigecdeu imoc sifu naric mi kpoudarude. ⁹ Imocac ngic mongngo naso herea wisic wisickea kpac mi kefude. Ngicngac sasawa yeneng kicsereu kemema imoc hendacgecde.

¹⁰ Oc, ngic negen negentegecnginagoc yeni ifingoc homeandae, imoc hengandimbe. Ngic negen negengngina kpac nga oboc kpoboc yeneng ifi isocngoc homegede. Yeni hiedzongina wagec goa yeneng imoc megede. ¹¹ Yeni amangina fefeseri feudeac negemma bangec goa ifingoc yenaoc wase meandae, fora. Nga kicserengo sifu yeneac amabangecngina feengkefude. Yeni fingeceahengina fekefudesoc kicserenginau kemema kegede. ¹² Ngic mong wiac kibiagoc gombunga gombunga mekecma heiu wiac ifiango ye kefudeac naric mi meficgeude, kpac. Ye ine yang hania hania yeni homeandae, ifi isoc homema kpac anude.

¹³ Ngicngac yeneng ubafong amma yenanggac negensima kecandae, yeneac kecec imoc ifinoc. Nga ogofocngina goa yeneac yoacnginaac songo negemma modacyunuandae, yeneng sing ifiangoc kenggede. *Selac*

¹⁴ Ngic yeni rama meisingyunuma homec amaac arennu faiyunuandae, yeni ifi isoc andae. Homecngo rama garengngina amma hesicyunuu yeni kemema kicsereu fegec sebingina hoaeu homec amango amangina anude. Anu ama wereckenu ngic ikoc nga hamangecngina kpac kecandae, yeneng kunengngina amma garengyunugecde.

¹⁵ Anutungo sifu ni hoannuma menuudeac ubaongana homec amaac kucfunac bummema mesiude. *Selac*

¹⁶ Ngic mong ye dzofinaha homac nga amagereha nga finatoaya monggoc anu ge imoc hemma imocac negenna wiac engena mi ambeso.

¹⁷ Ye homeude, imohai wiac imohacnac mong mi tofoma kenu iwaiya sasawa imocngo ye modacma homec amau naric mi kenude. ¹⁸ Foracngoc, ye gbori kecma yengenaac yofi negengande, ni kenecngoc. Ngic ye kekeha sasawa ngereu ngicngac yeneng imoc hemma ye dengerkegede ¹⁹ nga ye sifu homeude. Ye bangecfora bic kemma kperagi monggoc mi hengandae, yenearu kemeude. ²⁰ Ngic mong ye kecma

wiac kibiagoc gombunga gombunga mekecma heiu wiac ifiango ye fekefudeac naric mi meficgeude, kpac.
Ye ine yang hania hania homeandae, ifi isoc homema kpac anude.

50

Sese gombunga

Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ Anutu Kuctoa mingina, KEBU yeng yoac dema bangec kparu wenac ere ereanac kengkecma wenac keme kemeau wisickeude. ² Siong ye siraha gombunga yombong ande nga Anutungo imohacnac fingetegecma kperagiango nerarannunude. ³ Anutuninango hama naric mi waickeude. Yeac kicfu gerecngo dzema waraimiude nga kiafirang kuhagocngo ye yerecgeude.

⁴ Ye ngicngacfora yoacngina isinggema forangina deudeac kurumenga kurumenga wi fekendae amma bangec momoc kpacyunuude.

⁵ Kpacyunuma yofi deude, “Ngcngacfocna yoac tofohoma kecandae, ngeni yeni kpedzucyunuma sueyunugec nearu hadachisia. Yeneng neac hosuc heima sese ohoma nigoc dzadzahac megecac kpacyunuduade.”

⁶ Anutungo yoacngina isinggema deudeac amma kurumenga kurumenga yeni yoac yofi dekperagikecdae, “Anutu ye dindinga.” *Selac*

⁷ “Ni neannaoc Anutu, ngeneac Anutu. Ngicngacfocna, ni yoac deba negembisia. Israe habu, yoacfu faingunuma yoacngina debade. ⁸ Ngeni ubangerecac sese meandae nga neac sese ohogec imoc hengkecduade. Ni ine wiac monggac negemma gorongina kpeduade, imoc yofi, ngeni Anutu Engenatoaac kpacfu wiac deserima dema imocac fora mi meficgegec. ⁹ Ngeni burumaka ngiwa me noning ngiwa odangina manaunac mema nenggec, imoc sifu mi ngereeude, kpac.

¹⁰ Imoc yofiac, kateu yang sasawa yeni neac nga rama burumaka sasawa bangec buma taosenu kecdae, imoc yeni ifingoc neac.

¹¹ Sawakebangau neng sasawa kecdae, yeni negengyunuduade. Nga wiac sasawa kekecnginagoc manennu kenghaandae, yeni ifingoc neac.

¹² Bangectoa bangec nga wiac sasawa imohai fedacde, imoc neac andeac herenaac homebadeu imoc ngeni mi edengunubai, kpac.

¹³ Ni burumakaac busia mi neanduae nga noninggac sawa ifingoc mi neanduae, kpac.

¹⁴ Ngeni Anutu ubangerec ammigeac imocngo sesengina ambeso. Ngeni Anutu Engenatoaac kpacfu wiac deserima dema imocac fora meficgegec

¹⁵ ebicnaso hau ngeni ni kpacnugec neng ebicfunac mesingunuba ngeneng ni afenubisia.”

¹⁶ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneac ine Anutungo yofi deande, “Ngeni neac enac mema singyoacna degec, imocac kpae heingemmeba imoc naric mi debisia. Nga dzadzahac meai, imoc kpacma yoac mong mi debisia, imoc kpaeagoc.

¹⁷ Ngeni neac dederecgeyoacac modzongina tiu yoacna ngadehema waandae. ¹⁸ Ngeni hamangecngic hemma yegoc torokpema yeac ogo-fora angecde. Nga ngeni kaisero ngic yenemma yenigoc tacyac angandae. ¹⁹ Ngeni enacibicngina mi dzegema imocngo ngicngac ogofocngina memanganeyunugecdeac yoac mangana deandae nga nedzarangnginango ikocyoac degecdeac sing arenggandae.”

²⁰ “Ngeni ngenang dacmunafocngina yoacnginango memanganeyunuandae nga nenggacyombongnginaac medaha enacfu faifai ammiandae. ²¹ Ngeni faka ifi anggec ni waickema kecba ngeneng negenggec, ‘Ni kecduaengoc, ye neni isoc, ye siraha mong mi ande.’ Nga imoc kpac, ni yaguc ine ngeni demeting angemmema mesunginau kpebade. ²² Ngeni Anutu nigecongunuande, ngeni wiac imoc negensibisia. Ifi mi negensigecdeu neng ine kpedzamengunuba mongngo naric mi ongongngunuude. ²³ Nga ngic mong ye neac ewena heima ubangerecac sese heinemma sing dindingac modackecde, ye ebicfunac mesiba yeng Anutuac faka henude.”

51

Anutu ge kopocsicna wana

Yegecgareng yearu. Dawidingo Batsebagoc serofaka anu profetengic Natanggo yearu kemma dzigeneu Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O Anutu, geng yoac dedzege amma imoc modackecneac neac ubaga manganeu. Geac wosoefac imoc efea kpac, imocac neng singyoac kpema kopocsic meficgeai, imoc dzuacdacna kpac ambeso. ² Ni ngicngac ogofocna faka mangana ayemmeai. Ge dzuacnuna kongaha ambesare. Ge kopocsicna medzuacna kongac kpebesare.

³ Ni singyoac kpeai, imoc negengkecduae nga kopocsicna imoc nasosoc hensiduae. ⁴ Gearusac kopocsic meficgema kicgau faka mangana yombong anai. Ifi anu geng yoac denec imoc fora fingectegerude ge ngic hania isinggema yoacngina desinec, imoc dindingac.

⁵ Foracngoc, nengganango kopocsigoc kecma ni kpenannuma menuu kopocsicnagoc fingerai. ⁶ Nga herenau yoac forasac febeso, ge imocac negenna ngereeude. Ge imocac here sufu sufunau negen negentegec kpounenna.

⁷ Ge babacmeac mema dzuacnuna kongac kpeba dzuacnuna hoeng kongaha feracyunuma kongac ambesare. ⁸ Ge negemmana ni sogac sogai nga ubangerec negembesare. Geng sicna kpedzamenec nga ge negemmana yeni monggoc sogaisibisia. ⁹ Ge kopocsicna imohacnac kicga mesufubesena amma ni ngic ogofocna memanganeyunudarai, imoc dzuacdacna kpac ambeso.

¹⁰ O Anutu, ge herena kongaha gboria meficgenemma asu gboria nga dindingac meficgema herena manau fainenna. ¹¹ Geac hoannunac mi ukununa amma kpetiac Asuga nearunac mi meickena. ¹² Ge ebicfunac mesinunecac sogac sogai monggoc mengere nemma enactofoc tofoho nga ogomeficac asu nemma nanggenuna. ¹³ Ge ifi anna ni singyoackpekpengic geac sing kpouyemmeba kopocsigoc yeneng ubangina dzigeneu gearu monggoc hagecde.

¹⁴ O Anutu, memangerecnaac Anutu, ni ngic kopocsiha kpacfu eng kpehomebaiaac imohacnac mesinuna. Ge ifi anna ni nedzarannango imocac sogac sogai yegec kunengngoc heigemman geng ebicfunac mesinunec, imoc edeyunubade. ¹⁵ O Kebu, ni enacnango dengeregubadeac enacbibicna mesina.

¹⁶ Ni sesegerec megemba ge imocac songo mi negennade nga sese dema hosuc ohogemba ge imocac negenna ifingoc mi ngereeabac. ¹⁷ O Anutu, ni ine asuna ebicngo kipac kipactanggea gemba imocngo

sesena anude. O Anutu, ubamangangngo ngichereu ebic meficgema kipatanggeu ge imoc hemma naric mi wanade.

¹⁸ Ge Sionggac songo negemma gombunga ammima Yerusarenggac hocodatoa monggoc heimengere anna. ¹⁹ Ge ifi anna sese gombunga nga dindingac megenni imocac negenna ngereu sese ohogemma seseyang hafoangoc ohogennide. Neni sese dema burumaka ngiwa aratagau faiyunuma ohogennide.

52

Yarefaka fingerec

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc masiki uba modacma heibesonga. Edomingic mong kpara Doege ye Sauroaru kemma yofi edeec, “Dawidi ye Ahimerecac amau kemma kecede.” imohai Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O ngic kuctoagagoc, ge Anutuac enac tofoc tofohongic tobanggema kpenec. Ge imocac defefec amma yoac homac osokecnec. Ge ngic kpetotieyununa kpac anggecde, ifi negemma asoacnac kemma marai negeng areng angkecnec. ² Ge nedzarangga imoc resa enaragoc, ifi isoc anu ikoc ayemmema kpetotieyunuannec. ³ Ge manganaac songo homac negemma gombungaac songo mong mi negemma ikocyoc debesonga anggenyu yoac fora deneadeac mong mi anggengande, kpac. *Selac*

⁴ Is, nedzarang ikohagoc, yoac manganango ngicngac memanganeyunuande, ge imocac songo negengannec.

⁵ Anutungo ine kpedzameguu nasoga kpac ambeso. Ye kporucedzoga hama imohacnac kucgoc meicguma ukuguu kekecnginagoc yeneac bangecfunac meicgudaru imohai monggoc mi kecnade. *Selac*

⁶ Ngic dindingac yeni imoc hemma kpidohoma kengec amma yarengic hemma dzomoremima yofi degecde, ⁷ “Henggec, ngic imoc ye Anutuac hoannu kemma mi sufuec. Ye ine ngicngac ogofora memanganeyunuma yengena dzofinactoya negenserima kefu wiac imocngo sufu sufuamea anec.” ⁸ Anu oriwa icngo sabayagoc nangande, ni ifi isoc Anutuac amau namba Anutungo yoac dedzege amma imoc modackecde, ni nasoya nasoya wiac imoc negenserikecduae.

⁹ Anutu, geng ua menec, ni nasoya nasoya imocac ubangerec megembade. Geac kpac kuneng, imoc gombunga nga ni imocac negensima fora fingerudeac negemma kecbade. Amma geac enac tofoc tofohongicngac-focga yeneac kicfu geac kpac kuneng heiwayong memibade.

53

Yeni negen negengngina kpac

Yegecgareng yearu. Yegec yomoc maharatac sing masiki uba modacma heibesonga. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Ngicngac negen ngentegecngina kpac, yeni herenginau yofi negemma deandae, “Anutu mong mi kecede, kpac yombong.” Yeni fakangina manganau faka mangana yombong hania hania angkecma yenearunac mongngo faka gombunga mi anude.

² Anutungo kurumennunac kic fiu mau ngicngac yenengkecde. Ye ngicngac negen negentegecgc kecma Anutu hofocandae, ngic ifia hofocyunuma kecede. ³ Yeni sasawango ine faka gombunga ngadehedacma

fakangina manganedaru yeneanunac mongngo mong faka gombunga mi angande, mocdong kpac.

⁴ Ngicngo yaka dzegoc neandae, yarengic yeni ifi isoc ngicngacfocna neyunuandae, yeni memeficac Anutu mi kpacgecde. Yeni negen negengecngina kpac. ⁵ Ngic ge gugecdeac kpedzucnegec yeni Negec sicngina kpedzameude. Imocac wiac mong kengehagoc mi fingeru yeni ine kengectoa amma kpidohogecde. Anutungo wayunuecac gameyunuu nangecde.

⁶ O, ebicfunac mesi mesi, imocngo Siong, imohacnac habeso, imocac yombong anemmede. Anutungo ngicngacfora mengereyunuu kekecngina ngereude, imohai Yakoboac areng yeni sogaigecde nga Israeac areng yeni ubangerec negengecde.

54

Memeficac nunumu

Yegecgareng yearu. Gitakurere kpema heibesonga. Sifingic yeneng Sauroaru kemma yofi edegec, “Dawidi ye nenanggoc sufuma kecde.” Ifi anggec Dawidingo masikiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge kpac kunenggaac amma ebicfunac mesinuma kucgango ongonnuna ngic yeneac yoacfu firang ambesare. ² O Anutu, ge nunumuna negemma yoacnaac kedzac kpena.

³ Kuricngic yeni yacma nubeso andae nga ubakpekpe ngicngo Anutuac negenggec engena mi angkecde, yeni ngaba anemma kpebucnubeso andae. *Selac*

⁴ Foracngoc, Anutu ye memeficngicna. Kebungo kekecna garenggekecdae, yenigoc kecma nanggeyunuu seria nangecde. ⁵ Ngic neac ngabayoac degec yeng ngadeyoacngina merenu yeni imocac ebic meficgegecde. Kebu, ge yoac modac modac Anutu, imocac memanganeyununa kpac ambisia.

⁶ O Kebu, ni ubaefac amma geac sese megembade. Ge kpacga gombunga, imocac geac kpac kuneng heiwayong memibade. ⁷ Geng ebicfunac mesinudacma ngabafocna memanganeyununa ni firang amma kicnango yenenai.

55

Tosofocna yeni wanugec

Yegecgareng yearu. Gitakurere nga noc kpema heibesonga. Dawidingo masikiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge neac nunumunaac kedzac faina wiac monggac kpe-sigemba ge imoc negemma ihoc bahaoc mi ambesena.

² Ubaebicnango feracnuu negen negennango sicsauc andeac ge negen-nemma yoacna turunga merennenna. ³ Ngabafocna yeni kpeborong kpekecdae nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemme-ande, yeni kicngina nearu fima ngaba anemma ebicfu fainugec ubaebic-goc kecduae. Yeni ngaba amma nubeso andae. ⁴ Herenau ubaebic mema homecac kengectoa amma kpidohoma manganebeso anduae. ⁵ Ni kpidohoma kengecnuu dzononna fedede. Ni kpidohoba kengectoango feracnuu ubaebicgoc kecduae.

⁶ Ni yofi deduae, “Ni kebesac neng isoc kpegannagoc ambai dede kpututuckema bangec monnu kemma ruac meficgebesare, imocac

yombong anende. ⁷ Foracngoc, ni kpututuckema bangec ngiha kpacfu kemma amagerecna ihai mema kecbai. *Selac* ⁸ Kia firangtoa kpeu ni sufu sufuamana mong meficgema ihai bicbic kpututucke kemma sufubai.”

⁹ O Kebu, ni taonnu ngic yenemba yeni ngaba angemema yarefaka angandae. Ge imocac negen negengngina kpetotiena yoacnginau tohoe-mebisia.

¹⁰ Yeni hadzing tofocnac taonggac odatoa witiau kengha amma yerecgema nangandae nga taong manau tosongo ngicngac tosofocngina memanganeyunugec ebic homac fede. ¹¹ Yeni wiac kpetotiegecdeac negen negeng mekecgec, imocngo taong botuhau wiac kuneng ande. Ngic yeni ngicngac ogofocngina ebicfu faiyunugec ubaebicgoc kecdae nga goa yeni ikoc amma hiedzo kiregecandae. Faka imocngo emenecnginau fekecma mi kpac anude.

¹² Neac ngabangicngo yoac deendema anembac ni naric serima imoc negengkecbai nga ngaba mongngo ubakpekpe anenu yearunac naric sufubai. ¹³ Faka ifia ine gennoc ogena angkecne. Nerang arenmira mocgu amma ge ngic ni isoc amma wegenac kecadipe, ge tosoyombonna, gennoc faka ifia anengkecneac ubahodung negenduae. ¹⁴ Neri nerahafoc kecma desogai angkecma habutoagoc Anutuac womonnu nerahafoc kengkefic.

¹⁵ Homecngo ngabafocna meyunubeso. Yarefakango amangina nga herengina mewakeudeac yeni sebingina gbori femanu homec amau kemebisia.

¹⁶ Anu ni sifu Anutu kpacba KEBUNGO ebicfunac mesinuude. ¹⁷ Ebicngo memanuu asoringa anenu ni asoac nga marai amma tofocnac imocac kiacma ebicyoacna edeba yeng ubaudumenna negenude. ¹⁸ Foracngoc, ngic homac yeni ngaba anemma nubeso andae nga Kebungo dzikacfu garenuma bumnuma ongonnuude.

¹⁹ Anutungo ngictau tatahau bicngoc tarec amma nasosoc tarude. Ngic imoc, yeni ine ubangina naric mi dzigeneude. Yeni Anutu kengec nga ewehaiheigoc naric mi hoanggegecde. Imocac ye neac kiac negemma kpendzennu faiyunuude. *Selac*

²⁰ Tosonango yeac dzadzahac kpema maria sinema ngic ogea kpebeso anec. ²¹ Yeac yoac yumia hosonec kerec isoc deu herea manau ine dzikacngo feu yoac deec, imoc ine ruaegoc yombong kerecdokuya isoc amma soengo yenereande, ifi isoc yenereec.

²² Ge ebic sasawa tofhonec, imoc KEBU wamina yeng ebic imoc tofodacma meserigubeso. Ye ngic dindingac garenggema kpae heimiu wiac mongngo ye meu goroc goroc naric mi anude. ²³ Ngic yeni ngic ogofocnginaac sac hetinggebeso ayemmeande nga ikocngic, yeni kekecngina kebangau homegecde. O Anutu, geng kpefacyununa yeni teng keme kemeau kemeyombonggecde.

Anu ni negenserigukecbade.

56

Ge kickumuna mi nigeegubeso

Yegecgareng yearu. Yegec mong kpara Kebesac neng aga saruc icfu tacde, imocac uba modacma miktangyegec yomoc heibesonga. Firistiareng yeng Dawidi Gata amau meficgema mendanggegec yeng yegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ngicngac yeneng ni mematiti anendae nga ngabafocna yeneng asoacnac kemma marai ebicfu fainugec ubaebicgoc kecduae. Ge imocac neac ubaga manganeu. ² O Kebu Engenatoa, ngabafocna yeni asoacnac kemma marai enacfu faifai amma sebingina meemma mematiti anemma ngaba anengkecdae.

³ Ni kengecnuu negenseriguanduae. ⁴ Ni Anutuac yoac dengerema ye negenserikecma kengec mi ambade. Ngic yeneng wiac mong naric mi anenggecde.

⁵ Yeneng asoacnac kemma marai enacfu faifai anemma memangenenukecdae. Yeni ebic hania hania fingeccnudeac negen negengua ebirangoc mekecdae. ⁶ Yeni memanganenugecdeac denegeng amma neac tomai sufuma namma kpebucnugecdeac ayemmeu ni kengha ambadesoc garennukecdae.

⁷ O Anutu, ge ngicngac areng sasawa yarefakanginaac turunga kpouyemmema herebugaac ebic witicnginau ukuna mau. ⁸ Yeni nukporac anenggec wenac dafiguc ama heidac kefai imocac kpetea osoma medacnec. Amma kickumana bic osoma kibigau ohonec fede, imocac kpetea negensibesena. ⁹ Anutungo nigoc kecde, imoc negenduae. Yeng ni mesticnuudeac kpacba imohai ngabafocna dzigenema woragecde.

¹⁰ Ni Anutuac yoac dengerema Kebuac yoac dengerema ¹¹ ye negenserikecma kengec mi anganduae. Ifi amba bangecngic yeneng wiac mong anenggecdeacsoc mi ande.

¹² O Anutu, ni yoac deserima ge edeguai, imoc tofohobesare. Ni ubangerecnaac sese megembade. ¹³ Ge ubaongana homecfunac mesima hanina meserina mong mi tifainggeai. Ge ifi anna ni Anutuac kicfu kekecac kperagiau kecbade.

57

Ngiha ngiha botucnginau afegubade

Yegecgareng yearu. Yegec kpara: Ge mi kpetotiebesena, imocac uba modacma miktangyegec yomoc heibesonga. Dawidingo Sauro yearunac worama hocsingau sufuma yegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge neac ubaga manganeu. Ubaonganagoc geac hoannu sufuduaeac amma ge neac ubamangang negenna. Ni geac kpegangaac debannu sufuma kecbare kiafirang mangana kpac andacheso.

² Ni Anutu Engenatoango mesticnuudeac kpacduae. Anutu yennoc neac kekecareng uayagoc faima uaya nearu mesidarude. ³ Ye memefiha kurumennunac sueu imocngo ebicfunac mesinuude amma ngic mematiti anenggec imoc yenemma game kpekpeu faiyunude. Anutungo yoac dedzege amma imoc modackecde nga ye yoac modac modac Kebu amma faka imoc faiu hanemmeude. *Selac*

⁴ Raiong yangtoa yeni yang siricfu herenginaac homema bangecngic medacfocngina neyunuandae, ni botucnginau feduaenoc. Ngic yeneac enacngina imoc pokong nga tebemedaha isoc amma nedzarangngina imoc dzikacac soe isoc enara monggoc. ⁵ O Anutu, afegugec imocngo kurumenga kurumenga ferahema embeso. Ge kucga nga kibikperagiaga bangecfu faina mau bangectoa bangec sokoma fedacheso.

⁶ Yeneng neac ufic faigecac ni ebic kuneng meficgeba neac sinnu teng mong usuma yenaoc teng imohai kemegec. *Selac*

⁷ O Anutu, herenango ge seria meguma kecbade, oc, herenango seria meguma kecbade. Ni yegec heima music mema afegubade. ⁸ Ubaongana ge negengboribesena. Gitakurere ngeni gboribisia. Ni ama negemma yegec heima amabangecac kperagi midibade.

⁹ O Kebu, ni ngiha ngiha botucnginau ge ubangerec megemma bangec monnunac ngicngac botucnginau namma geac yegec heima dengeregubade. ¹⁰ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec nga imocngo wiac herea amma kurumenga kurumenga manau naric enude nga ge yoac modac modac Kebu. Geac faka imocngo wiac herea amma sawau emma hoeng kpesereyunuude. ¹¹ O Anutu, ngicngac afegugec, imocngo kurumenga kurumenga ferahama embeso nga ge kucga nga kibikperagiga faina bangecfu mau bangectoa bangec sokoma fedacbeso.

58

Anutu wadae

Yegecgareng yearu. Yegec kpara: Ge mi kpetotiebesena, imocac uba modacma miktangyegec yomoc heibesonga. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Nemu hania hania, ngeni yoara kpac kecma desi desi ua dindingac mi megecde. Ngeni yoacfu ngicngac yeneac yoac isingising ikohau meandae. ² Ngeni herenginango negen negeng mangana arenggekecma maringinanango bangecfu yarefaka fingerudeac ua mederema yemmeandae.

³ Ngicngac Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni nonggo heremanaunacngoc sing segema fingeacma kecdae. Yeni fingegecfunacngoc sing segema ikocyoac deandae. ⁴ Yeni marasingngina mangana imoc boidzocac marasing mangana isoc ande nga kpate kedzafongngo kedzaha mefonggeande, yeni ifi isoc andae. ⁵ Boidzoc ifiango dzinacngic ubaudumengngina naric mi negenude nga dzinacngicngo ye tobanggema uatoa mema udumeng gombunga meficgeu kpatengo imoc naric mi negenude.

⁶ O Anutu, geng enacsicngina dumbengnginaunac kpedzamena. O KEBU, geng raiong gboria baicngina kpetackema meickena. ⁷ Geng sueyununa yeni dokungo worama kengande, ifi isoc kembisia. Nga ngicngac yeneng kpindzing tidzamegec moronggeande, yeneng ifi isoc ge negemmana ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni tidzameyunubisia. ⁸ Geng negemmana yeni gowohahacngo homema hoaeande, ifi isoc hoaeabisia. Nga geng negemmana yeni sabacngo yadiseri mi amma nonggo heremanaunac homemea fingeacma wenackiwa naric mi henude, ye isoc ambisia. ⁹ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni sabanginagoc me dzangge dzanggea kegcgc yeng meicyunuu kpac ambisia. Enang bebedaha gerecngo dzeu fitickema yacande, Anutuac herebungo dzefiticyunuu yeni ifi isoc yacbisia.

¹⁰ Yeni kopocsicnginaac turunga ifi fingeacyemmeu ngic dindingac yeni imoc hemma sogai gecde. Yeni ngic Anutu wama kopocsic meficgegecdeac ayemmeande, yeneac sacngina tima haningina dzuacgec ¹¹ ngicngac yeneng degecde, "Foracngoc, ngicngac dindingac yeni angammemenginaac foraya gombunga fingeacyemmeude. Foracngoc, Anutu kecd, ye bangecfu desi desi ua mekecde."

59

Ge mesinuna

Yegecgareng yearu. Yegec kpara Ge mi kpetotiebesena, imocac uba modacma miktangyegec yomoc heibesonga. Saurongo ngicfora Dawidi kpebugecdeac sueyunuu Dawidiac ama garenggema nanggec yeng yegec yofi heiec.

¹ O Anutuna, ge ngabafocna yeneac mariunac mesinuna. Ngic nubesonga andae, geng yeneacrunac ongonnuna. ² Yarengic nga ngic sacna hetinggebeso ayemmede, ge yeneac mariunac mesinuna.

³ O Kebu, ni singyoac kpema kopocsic mong mi meficgeai nga yeni ine yagungoc kekecna meickegecdeac nembima ngonducnema tomái kecdae nga yarengic ngabatoanginagoc yeni nugecdeac negemma yoac dzegedae. ⁴ Ni faka mangana mong mi anai nga yeneng ine efaima hama nubeso andae. Ge kic fima ebicna hemma yacma meficnuna. ⁵ O KEBU, Anutu kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge Israe neneac Anutu. Ge gauunac yacma bangec monnunac ngicngac mi negenggudae, yeni sasawa kopocsicnginaac amma turunga kpouyemmena. Ngic ikocngina mesufuma yarefaka arengandae, yeni mi onggongyunubesena. *Selac*

⁶ Yeni wenasoc ama marai anu dzigenema hama kasi isoc taua kpema taonnu hofoc hofoc kengha angandae. ⁷ Yeni enacnginausing wiac urunggec maude, imoc hembesena. Yeni enacbibicnginaunac wiac urunggec maude, imoc dzikacac beang isoc. Imoc enara monggoc anu deandae, “Mongngo yoacnina naric mi negenude.”

⁸ O KEBU, geng ine dzomoreyemmema bangec monnunac ngicngac ge mi negenggudae, yeni tenicfu faiyununade. ⁹ O Anutu, ge neac memeserina nga amana seria, imocac ni kic gearu fibade. ¹⁰ Anutuna yeng yoac dedzege amma imoc modarude. Ye warainemma kemma sinnu meficnuude. Anutunango sing meficgeu ni firang amma ngabafocna memayunuma yenembade.

¹¹ O KEBU, ngicngacfocna yeneng wiac imoc nigecyunubaac ngabafocna mi kpebucyununa. Ge ngic ifia kucgango memayununa kucmama nga goroc goroc amma kecbisia. O Kebu, ge kasonina. ¹² Yeni enacnginaunac yoac mangana mau kopocsicgoc amma sowec nga ikocyoac degecde. Yeni wiac imoc negenggec engena anu imocngo botacngina amma meyunubeso. ¹³ Ge herebugango gbokoyunubesena. Oc, ge gbokoyununa kpac andacbisía. Ifi anna bangectoa bangec tegia fekendaue ngicngac yeneng yofi negenggecde, “Anutunango Yakoboac areng garengyunukecde.” *Selac*

¹⁴ Yeni wenacsoc ama marai anu dzigenema hama kasi isoc taua kpema taonnu hofoc hofoc kengha angandae. ¹⁵ Yeni yaka meficgegecdeac hofocma kengha amma mi gebecyunuudeu ngaba yombong amma arohogece.

¹⁶ Ni ine kucgaac amma yegec heigembade. Geng neac amana seria nga ebicnasou geac hoannu haba geng sufú sufúamana angkecnec. Ge yoac dedzege amma imoc modackecnec, imocac asoacngoc ubana miacma fakaga imocac ubangerec yegec heibade. ¹⁷ O Anutu, ge memeserina nga amana seria, imocac geac dedengerec yegec heibade. Anutu ge yoac nigoc dedzege amma imoc modacnade.

60

Anutu, ge wanununec me?

Yegecgareng yearu. Yegec kpara: Dzadzahaac lili dzaring, imocac uba modacma miktangyegec yomoc heima ubau faibesonga. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge nagdenunuma kpetotienunuma neneac ngaba annec. O Kebu, ge monggoc mengerenununa. ² Ge bangec kpemindzahena usoc meu titing kuneng fingeru goroc goroc andeac geng titinga monggoc mengereña.

³ Ge ngicngacfocga kpendzengtoau fainunuma waing seria gumec-nununa neinggac hanititinina goroc goroc anu sicsaufu kengha aning. ⁴ Ngicngac ge eweheiheigoc hoanggugec yeni ine tebededahaac sinnunac hesicyununadeac firac mong miacna yeni imoc hemma ihai kpedzucnema nanggecde. *Selac* ⁵ Ge ngicngacfocga neneac songo negenec, nga ebicfunac mesiyununadeac neni marifoigango dzikacfu meficnunununa firang ambisina. Ge nunununinaac turunga merennemmena.

⁶ Anutu ye womongau tacma yoc deserima yofi deec, “Ni firang amma sogaima Sikeng ama mederema Sukoc bangec tume imoc medereba noboha noboha anu ngicngacfocna yemmebade. ⁷ Gireade nga Manasse yeri neac. Efaraiing imoc wasai opocna nga Yuda ye ngictau yasuna. ⁸ Moabi imoc dzuac dzuac sokocna nga ni Edonggaru hanitabena ukuba yunuude amma ni firang amma Firistia bangec arohomiba nenggecde.”

⁹ Monggo nigoc kemma taong odaya seria imohai menuma Edong bangec fu hesicnuma kembeso. ¹⁰ O Anutu, gennoc wanunuma ukununudacnec. Ge wasaingicnina yenigoc dzikacfu monggoc mi kenganec.

¹¹ Ngicngo meficnunuude, imoc memefihagoc kpac. Imocac gennoc meficnunununa ngabafocnina yunubesena. ¹² Neni Anutugoc namma kuctoaninagoc amma firang annide. Yennoc ngabafocnina mematiti ayemmeude.

61

Kpegangga bageu

Yegecgareng yearu. Gitakurere nga noc kpema yegec yomoc heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge kpakpacna negemma nunumunaac kedzac kpema negenna. ² Ni bangectoa bangec tegiau namba woubocna kucmama anu kpacguduae. Ge hesicnuna hoc peperandzi herea mong feracnude, imohai kemma nambisira. ³ Ge neac sufu sufua. Ngabafocna yeneng nubeso anggec geng amana herea nga seria annec.

⁴ Ge kporucedzogau fainuna ni nasoya nasoya ihai kecbade. Ni geac kpegangga bageu sufuma kecbadeac anende. *Selac*

⁵ O Anutu, ni yoc deserima deai, imohai ge imoc negemma ngicngac eweheiheigoc hoanguandae, ge maridzoming desiyemmenec, imoc ni ifingoc desinennec. ⁶ Ge ngictauac kekeha mehereena kifa homac kecbeso amma apangabofora yenembeso. ⁷ Anutu, ye geac kicfu nasoya nasoya ngictau tatahau takecbeso. Ge yoc modac modac Kebu amma yoc dedzege amma yocga imoc modackecnecac amma fakaga imoc-ngo ge negemmana ngictau henggareng ammibeso.

⁸ Geng ifi anna ni dedeserina imoc wenacsoc modackecma geac kpac kuneng nasoya nasoya heiwayong memibade.

62

Anutuac kicfu ruae

Yegecgareng yearu. Yegec kpara: Yehudutung, imocac uba modacma yegec yomoc heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ Anutungo ebicfunac mesinuu ubaonganango yeac hoannu ruae meficgeude. ² Ye neac hoc peperandzi seria amma ebicfunac mesinuude. Ye amana seria anu mongngo menuu goroc goroc naric mi amba yeng naric mi meicnuude.

³ Ngeni ngic kuha kpac ngabaac siricfu kpekecdae, imoc wisickebeso. Ngeni sasawango ye kpema bangecfu ukuyombonggebeso andae. Ye oda kuha kpac nga odabasic dzame dzamea isoc nanu ngeni ye memanganegec todinggema makpeudeac negemma kpekecdae.

⁴ Ye ngickuneng tatahau taru yeni negen negengina arenggema yofi negengandae, “Ye tatahaunac meickebesonga.” Yeni ikocyoac negenggec ngereeu enacnginaunac kenecyoac maande nga herenginango ine sowecyunugecde. *Selac*

⁵ Ni Anutu negensima tomai kecha foraya fingerudeac ubaonganango yeac hoannu ruae meficgeude. ⁶ Yennoc neac hoc peperandzi seria amma ni ebicfunac mesinuude. Ye amana seria, imocac wiac mongngo menuu goroc goroc naric mi ambade. ⁷ Neac memengerec nga ewehelhei imoc Anutuarunac haude. Yennoc neac hoc peperandzitoa seria nga ni Anutuac hoannu kemma sufubade.

⁸ O ngicngac, ngeni nasoya nasoya Anutu negenserima kecbisia. Yeac hoannu kemma sufuma kecnide. Ngeni herenginaw wiac sasawa fedacde, imoc ye edebisia. *Selac*

⁹ Ngic mamea yeni ngicngo asu naso mocgu heiandae, imoc wiac ifi. Ngic engena kecdae, yeni firang onga ikoha fifu kpac angande, ifi isoc andae. Sigeriu faiyunugec yeni ebicngina kpac. Yeni efea yombong nga enacasuac ebic sigeriu yeneac ebic ferahede.

¹⁰ Ngeni hodzinu wiac mema finacgoc anggecdeac mi negensibisia nga yarefaka amma finacnginagoc anggecdeac mi negensima sicsauc amma imocac tomai kecbisia. Ngeni dzofinacngina monggoc nga mongoc anu mekecgecdeu negen negengngina imohai mi faigec febeso.

¹¹ Anutungo naso mocgu yoac yofi deec, imoc atac yohockang anu negenai, “Ni Anutu kuc mingina nga ¹² ni yoac dedzege amma imoc modachade.” Kebu ge ngicngac tembus tembus angammemengina hennegeng amma turunga kpouyemnade.

63

Wosoefacga

Dawidingo Yuda bangec kisiu sufuma kecma mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, neac Anutuna, ni ge hofocgukecduae, imoc bangec gbangge gbanggeango dokuac ammiande, ni geac ifi isoc anende. ² Ni kuc nga ewehelheiga hembadeac kicna aratagau fima genai.

³ Geng yoac dedzege amma imoc modackecneac, fakaga imocngo kekec ferahadeac amma dengeregubade.

⁴ Ifi anu ni kecbadesoc kenecgubade* amma geac kpacfu numuma marina miacba enu. ⁵ Geng ubaongana yakaac kuc nga kerehagoc megume ammina wakeu enacbibicnango sogac sogaiac yegec heiu enacnango ge dengereguude.

⁶ Ifi kecnegeng naso amma tofocnacsoc fefenau fema ge negensiguma geac negensikecma feanduae. ⁷ Gennoc neac memeficngic, imocac geac kpegangga bageu sogaima kecma yegec heigembade. ⁸ Ubaongana gearu kpeketaheu marifoigango nanggenunade.

⁹ Ngicngac kekecna kpetotiebeso andae, yeni ine homec amau ke-megecede. ¹⁰ Yeni dzikacfu kenggec beangngo feracyunuma kpe-bucyunuu katekasi yeneng sebingina negecede.

¹¹ Ngicngac Anutuac sogaiu ngicngac sasawa yeac kpacfu dedeseri deandae, yeneng yeac negenggec engena angande. Ikocngic yeneac enac ine fitec kpegecede.

64

Sufu sufuu mi tarude

Yegecgareng yearu. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ Anutu, ni ebicyoacna edeguba ge ubaudumenna negenna. Ngaba yeneng nubeso andaeac kengecnude. Ge imocac ongonnuna. ² Ngic yeneng Anutu ngadehema mangana megecedeac ayemmeu sufu sufuu yoac dedzege angandae. Geng yeneacunac mesufununa yeni mi meficnubisia. Yarengic yeni memanganenugecedeac areng faigec ge mesufununa yeni mi meficnubisia.

³ Ngic yeni soe dzumuandae, yeni ifi isoc nedzarangngina dzumugecede. Ngic yeni tebemedaha kpesaima ukuandae, ifi isoc kpesaima yoacngina hodungagoc ukugecede. ⁴ Yeni sufuma fema ngic kopocsic mong mi meficgeec, ye wedecandae. Yeni kengecngina kpac kecma bic yombong wedegecede. ⁵ Yeni yarefaka megecedeac negen negeng seria mekecma ning kpema sufu sufuu subangina idegecedeac yoac denengeng angandae. Yeni yofi negemma deandae, "Mongngo naric mi nenenude, kpac." ⁶ Yeni mangana dedzege amma deandae, "Neni wiac imoc gombunga yombong arenggedingac naric annide." Foracngoc, ngic ubaherenginaac negen negeng, imoc keme kemea yombong, i.

⁷ Ifi ammagec Anutungo tebea yenearu kpesaima wedecyunuu yeni bic yombong kubecnginagoc amma mayunuude. ⁸ Ye nedzarangngina mangana imocngo kpetotieyunuu kpac anggec ngicngac ogofocngina yenengandae, yeni faka imoc hemma hata gigigecede.

⁹ Ngicngac sasawa yeneng Anutungo faka meec, imoc negensima deyadigec ngicngac sasawa kengec anggecede.

¹⁰ Anu ngic didingac yeni KEBUNGO faka meecac sogaima yeac hoannu hama sufuma kecbisia. Ngicngac uba kongaha kecandae amma herenginau ikoc nga hamangec mong mi fede, yeni Kebuac negenggec wiac engena ambeso.

* **63:4:** Anutungo meficnunuunang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiuhomac fede nga yeng faka imocac negenu ngereeu. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

65

Wiac gombunga nemmeude

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec nga mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, Siong taonnu ge erieudzong megembesonga nga geac kicfu namma dedzegeninaac fora modacbisina. ² O Kebu, ge nunumuac turunga merengannec. Bangecngicngac sasawa yeni gearu hakecdae.

³ Neni ngicngac ogofocnina memanganeyunuinggac ebic imocngo memanunuu geng singyoac kpeinggac kopocsicnina wanec.

⁴ Geng ngic mong meisinggema hoanggema wangepna womonggau kefudeac haude, ngic imoc ye kenehagoc. Neni geac amaac nga womong kpetiacac gombungagoc kecni gebecnunu kecnide. ⁵ O Anutu, memengerecnina, ge nunumunina negemma fakaga mi hehena amma turunga merennemmema ebicfunac mesinununade. Bangec tegia fekende, imocac ngicngacfora nga ngicngac kondung ferahema tegiau kecdae, yeni sasawango kekecnginau wiac fora fingerudeac ge negensiguma tomaiga kecgecde. ⁶ Ge kucga heina kemeu kucgango tiki meficyunuma tatacnginau faiyununec. ⁷ Kondung yeni kunengngoc arohogec ge arongina menomanena ning kpegecde nga kondunggac siri udumengtoagoc kpeande, imoc menomanena ning kpema feude. Ge ngiha ngiha yeneac dzomugerec ifingoc menomanenade.

⁸ Ge ngicngac negensinggugecdeac kucfaka meannec, imohai ngicngac bangec feracyunudacma tegiau kecdae, yeni imocac kerecgec anggecde. Geng ama werec wereckengaunac hanahema kemma bangec wenac keme kemeau wisickeude, imohai ubangerec ayemmena ubangerec negemma kunengngoc arohogecde.

⁹ Ge bangec yugucke kia mina bangec kerehagoc yombong anudeac amminade nga Anutuac doku, imohai doku efea kpac fede. Ge bangec ifi mengerema ngicngac semengngina meficgeyemmenade.

¹⁰ Ge kia dena kpema semeng sereau kia kehema semeng homac nadzicmiude. Ge bangec buriric mesorongaina kia kpema bangec meyumeu bangecac semeng sasawa kenehena fora gombunga fingerude.

¹¹ Ge kifaacsoc semeng homac meficgena imocngo kifaac iraya isoc anude. Geac hanititigaac bangec imoc kerehagoc nga semengtoayagoc. ¹² Bangec kisiu ramaburumakaac bangec imoc kpindingngo wakedarude. Bangec buma yeni ubangerec heigec kemeu sogac sogai anggecde. ¹³ Ramaburumakaac bangec yeni ramaburumaka habu homac wamba isoc heigec kemeu sokodacgecde nga bangec tumia emai imoc semengngo mewakeyunude. Wiac sasawa imoc yeni kpeturanggema arohoma yaiyo kpema yegec heigecde.

66

Dendzerenggec

Yegecgareng yearu. Yegec nga mitiyegec.

¹ Bangecfu wiac sasawa, ngeni Anutu dendzerenggema yaiyo kpema ² yegec heima yeac kpac kuneng heiwayong memima ye oyang boyang memima ³ yofi debisia, "Geng wiac angannec, imoc wiac engena yombong, imocac kerecgec andimbe. Ge kucga monggoc, imocac ngabafocga geac bageu kecma ngonducnegecde.

⁴ Bangec sasawango geac kicfu ngocducnema numugemma yaiyo kpema yegec heigendae. Yeni geac kpac kuneng heiwayong memima yegec heidae." *Selac*

⁵ Ngeni hama Anutungo ua meec, imoc hembisia. Ye bangecngicngac nenanggoc kecma ua bibiagoc meude. ⁶ Yeng kondung heimerenu bangec kerenga anu ngicngac yeni haningo doku imoc ferecgegec. Ye faka imoc meecac amma nenang sogac sogaigoc kefing. ⁷ Ye nasoya nasoya kuhagocngo wiac sasawa garenggema kiwango bangec monnunac ngicngac sasawa yenemma kefude. Yoackpekpe yeni sebingina mi meembisia. *Selac*

⁸ Ngiha ngiha ngeni Anutunina kenehema* enac udumengnginango ye oyang boyang ammigec ngicngac yeni negendacbisia. ⁹ Yeng garenunuu gbori kecdae, yenigoc kecni ye haninina garenggeu mong mi tiposockenide.

¹⁰ O Anutu, imoc yofiac, ngic yeni siriwa isingeandae, geng ifi isoc faitobannu fainunuma isinnunec. ¹¹ Ge uficfu fainununa kemeni ge ebic kuneng witininau faina imoc tofohokefing. ¹² Geng negemmana ngic yeneng orucninau tima kenggec. Neni gerec manau kehema dokuu kemema kening, fora. Nga geng yaguc menunuma amabangec tumia-toau fainununa wiac monggac mi obohonide.

¹³ Ni womonggau hama sese ohogemma wiac ambadeac dedeseri deai, imoc ambade. ¹⁴ Ni ebicfu kecma wiac ambadeac enacbibicnango yoac deserima deai nga yoac enacnango deai, imocac ¹⁵ ramaburumaka kerehagoc sese negemma gembade. Nga rama ngiwa sese dema ohoma hosuc heima burumaka nga noning ngiwa gamba sese ambeso. *Selac*

¹⁶ Ngicngac Anutu ewehiheigoc hoanggeandae, ngeni hama yoacna negembisia. Yeng nearu ua meec, imoc edengunuba. ¹⁷ Enacbibicnango ye kunengngoc kpacba nedzarannango ye bic afeheec.

¹⁸ Ni ngicngac ogofocna memanganeyunubadeac negen negeng here-nau arenggebai dede Kebungo neac kedzac mi kpebac. ¹⁹ Amma foran-goc, Anutungo negennemna nunumunaac yoac negensima kefec. ²⁰ Ye nunumuna mi ngadehema yoac nigoc dzegeec, imoc mi waec, imocac Anutu kenehebesonga.

67

Yaiyo kpegembisia

Yegecgareng yearu. Yegec nga mitiyegec, gitakurere nga noc kpema heibesonga.

¹ Anutungo wosoefac anemmema kenecnunuma kicmesuyango ner-arannunubeso. *Selac* ² Ifi anna ngicngac bangecfu kecdae, yeni geac haniaga negembisia nga ge ebicfunac mesiyununadeac kuc fegende, bangec monnunac ngicngac botucnginau kecdae, yeni imoc negembisia.

³ O Anutu, ngiha ngiha yeneng afegubisia, yeni sasawango ge yaiyo kpegembisia. ⁴ Ge monde mondega kpac kecma ngiha ngiha siric mocguu isingyununade nga bangec monnunac ngicngac sing edzacyununa imoc modacgecdeac yeni ubangerec negemma sogac sogai yegec heigembisia. *Selac*

* **66:8:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiui homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereuede. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

⁵ O Anutu, ngiha ngiha yeneng afegubisia, yeni sasawango oheca megembisia. ⁶ Anutu ye nenang Anutu. Yeng kenecnunuu bangecngo semeng gombunga meficgenemmeude.

⁷ Anutungo kenecnunubeso nga ngicngac bangec tegia fekendaesoc, yeni sasawango ye eweheimima hoanggebisia.

68

Anutungo firang ande

Yegecgareng yearu. Dawidingo yegec nga mityegec yofi heiec.

¹ Anutungo yacma ngabafora yunuu singsararang kpema kecbisia nga yeac modzongina tiande, yeni yearunac worama kendacbisia.

² Firangngo hosuc mefiranggeu kengkecde, geng ifi isoc kporacyununa worama kendacbisia. Ngicngac Anutu ngadehema mangana megedecde ayemmeande, yeni ge negemmana kerecngo gerec wegenau tacma sisin-gaiande, yeni ifi isoc Anutuac kicfu sisingaima kpac ambisia.

³ Anu ngicngac dindingac, ngeni ubangerec negemma Anutuac kicfu sogaima kecbisia. Ngeni ubangerec homac yombong negemma sogalbisia.

⁴ Ngeni Anutuac yegec heibisia, ngeni yeac kpac kuneng heiwayong memima dedengerec yegec heibisia. KEBU hoennu tacma kengande, ngeni yeac kicfu sogaima yegec heima oeha memibisia.

⁵ Anutungo kpetiac womongau tacde. Ye beging mang ayemmema hodzec yeneggareng ayemmema onggongyunuude. ⁶ Anutungo ngicngac dzengong amagerec meficgeyemmeu tosofocnginagoc kecgecde. Ye witicngic witicamaunac mesiyunuu yeneng mama kecma wiac monggac mi obohogece. Yoackpekpe ngic yeni ine bangec dzangge dzanggeau kecgecde.

⁷ O Anutu, geng warac ngicngacfocga waraiyemmema bangeckisiusing wangecyununa kenggec. *Selac* ⁸ Imohai bangecfu usoc meu Anutu, Sinai bangec gbangge gbanggeac Anutu amma Anutu, Israeac Anutu, kurumenga kurumenga yeneng geac kicfu kia faigec maec.

⁹ O Anutu, geng kia faina bangecfu mau dokuac mi obohoinng. Ge bangec gbangge gbanggea soc kpema nemmema kuha mina icngo monggoc kpedzienu bangec imoc kerehagoc anec. ¹⁰ Ifi anu kpebunggango bangec imohai kemma tacngisigec. O Anutu, ge wiacga homac fedecac ubangerecgaac imoc mema makpekpea yemmena wiac monggac mi obohogec.

¹¹ Kebungo yocac deu ngicngac homacngo siduc imoc tofohoma dekperagima ¹² degec, “Ngictau yeni wasaingicfocnginagoc bic kemma woradacgec ngicngo dzikacfu firang amma iwai megec ngac yeneng amanginau kecma imoc hedzicma megedecde. ¹³ Amma dzikacac hepuc amau tacgec yeni neng dzongina siriwa nga gol tengging tengging isoc ifiango sebingina soko soko feec.” ¹⁴ Anutu kpudamuyagocngo ngictau yunuu singsararang kpegec imohai nomang kia isoc mama Dzarimong tiki semeec.

¹⁵ O Basang tikitoa tiki, ge bumaga homac nga herea herec, o Basang tiki. ¹⁶ Tiki bumaga homac nga herea herec, geng nocac kichodung amma Anutuac tikiu kic finec? Anutu yengenaoc tiki yomoc yeac anudeac segerema ye ihai ngictau kecma nasoya nasoya tacyac anude, ge nocac imoc kihodung amma hengkecne?

¹⁷ Anutungo dzikacac keretaha tausenga tausenga mehadac. Ye Sinai bangec wama kpetiac womongau emma kecde. ¹⁸ Geng wi sawau yombong emma witicareng wicityunuma wangecyununa arenggau kenggec. Ngic yeneng ubangerecac wiac genggec. O KEBU Anutu, geng ihai kecnec nga ngic yeni geac modzongina tiu yoacga kpeandae, yeni ifingoc ubangerecac wiac genggecde.

¹⁹ Kebungo nasosoc sesehenunuma nanggenunukecde, ye kenehebesonga. Anutu ye memengerecnina. *Selac* ²⁰ Anutunina ye memengerec mingina nga KEBU Israeac Anutu, ye homecfunac mesinunuudeac mingina.

²¹ Ye ngabafora yeneac oruc kpedzameu ngic mangana mekecma nasosoc kopocsicnginagoc kecandae, yeneac orucsicngina dzoeagoc hetackeude.

²² Kebungo yofi deec, “Ni ngic imoc Basang bangecfunac merengyunubade nga kondung buya keme kemeaunac meyunuma erebade. ²³ Ifi amba ngeni haningina yeneac sacngo nadzicgecde nga kasifocngina tosea ifingoc yemmegec sacngina aberegecde.”

²⁴ O Anutu, hombanggac habuga arenggoc hagec ngicngac yeneng genggecde. Neac Anutu ngictauna habuya arennu hama kpetiac womongau enu ye henggecde. ²⁵ Yegec heihei areng yeneng waraima wiac kpegec music fingecande, yeni wisic wisickeau hagec ngacnaroang yeni tambarangina kpema botucnginau hadae.

²⁶ “Kpebung habutoa manau Anutu kenehebesonga.* O, Israeac fingecsahe, ngeni sasawango KEBU kenehebisia.”

²⁷ Benyaming areng yeni areng kapiango enara meyemmeu kendae. Yuda arennunac ngictau kekecac areng habutoango kecmagec Dzeburung arenggac ngictauac areng nga Naftari arenggac ngictauac areng yeni ifingoc modacyunudae.

²⁸ Anutu ge kucga kpedzucnema efaina. O Anutu, ge kucgaac hania warac mekperagima edzacnununec, imoc monggoc edzacnununa. ²⁹ Womongga Yerusarennu tacdeac ngictau yeneng ubangerecac wiac mehama gendae.

³⁰ Yang hania hania dokuac haseng manau kecandae, ge yeneac yoac ngabasiric dena kate burumaka ngiwa yeni habunginagoc kenggec ngic yeneac burumaka medaha kapia botucnginau kecgec ge gorongina kpebesena.† Geng yeni memayununa siriwa toseatoa mehama gembisia. Ngic sasawa dzikacac songea negengandae, yeni yununa singsararang kpebisia. ³¹ Ngic kuneng yeni Aigita bangecfunac hagec ngic Etiopia bangecfunac yeni maringina bic miacma Anutuaru hagecde.

³² Bangec areng ngictaunginagoc kecdae, ngeni Anutu yegec heimima Kebu yegecfu yaiyo kpemibisia. *Selac*

³³ Negenggec, yeng kurumenga kurumenga hanahema fingecgec, yeneac witinginau tacma kende. Ye ubaudumenga miacma kunengngoc yombong kpacde.

* **68:26:** Anutungo meficnunuu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiui homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereeu. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.) † **68:30:** Dawidi ye Israe yeneac ngabafocngina Aigita ngic yeneac negensima yoac heima deec.

³⁴ Anutu ye kuhagoc, imoc deyadibesonga. Yeng ngictauac kucgoc amma Israe ngicngacfora garengyunude. Yeac kuc imoc sawau fedengoc. ³⁵ O Anutu, ge damu damugagoc amma ge kpetiac womonggau kecne. Israeac Anutu ye ngicngacfora gareng anggecdeac kuc nga sebinginaac kuc yemmeude. Anutu kenehebesonga, hallelu Yac.

69

Ebic witiau kecduae

Yegecgareng yearu. Yegec kpara Lili dzaring, imocac uba modacma yegec yomoc heibesonga. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, dokungo ubanau erema feracnubeso andeac ebicfunac mesinuna. ² Ni goteng dzohonnu kemebesona anduae, imohai titiseriac wiac mong mi fede. Ni doku dzohong kunennu kemeba doku tunggbaungngoc semenuu ³ memeficac kiackecba kucna kpac anu ngoruchonna gbanggede. Ni Anutungo meficnuudeac kicfifi kecba kicna kundung kpebesona ande.

⁴ Ngic yeni hania kpacfu ubango ukunudae, yeneac kpete imoc orucdzonaac kpete ferahade. Ngabafocna yeni homac nga ngic kucnginagoc ikoc amma neac ngadeyoac dema memanganenubeso anggecde. Ni wiac mong hamangec mi meai nga yeneng ine turunga yemmebadeac dekecdae.

⁵ O Anutu, ni kapa ua mekefai, imoc geng negennec nga manganana hania hania, imoc geac kicfu naric mi sufuude. ⁶ O KEBU Anutu, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge negensigugec fora fingerudeac tomai kecdae, yeni neac amma ngic yeneng game kpekpeu faiyunubauac kpae heiyemmebesena. O Israeac Anutu, ngicngac ge hofocgudae, yeni neac amma eweheiheia kpac kecbauac faka imoc kpetaribesena.

⁷ Yeni geac ammanoc deendema anenggec gamenuu imocngoc kicmesuna semeu kicmesuna sufukecduae. ⁸ Ngic ogofocna yeni negennenggec ni monnunac isoc anduae nga dacmunafocna yeni negennenggec kuric isoc anduae.

⁹ Ni amawomonggaac amma herena gerec dzema dzendandannuude nga ge dedenggaring anggecgec imocngonoc neac witiu enude. ¹⁰ Ni kiacma yaka waba yeni detenic anenggec ¹¹ ubamanganggac wamba heiba desusuic anenggec.

¹² Ngicngac yeni taonggac sobennu tacma ni dedzomoc anenggec ngic doku seria neandae, yeni neac kiki kpema yegec heiandae.

¹³ O KEBU, ni sifu gearu numuduae. O Anutu, geng yoac dedzege amma imoc modackecne, imocngoc mi kpac anudeac amma nasoya hau geng turunga merennembesena. Yoac modac modac Anutu, ge meficnubesena.

¹⁴ Ni goteng dzohonnu kemebaiac meicnuna. Geng negemmana yeni ngabafocna yeneac mariunac mesinuma doku dzohonnunac ongonnubisia. ¹⁵ Doku tunggbaungngoc semenubaac kpae heimina. Doku dzohongngoc gbokonubaac me tengngoc menuma naguya heibaac geng kpae heiyemmana imoc wabisia.

¹⁶ O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modackecne, imoc gombunga yombong nga ge wosoefacga efea kpac, imocac kicmesuga nearu

monggoc merenna. ¹⁷ Ge kicmesuga kingang ngicga nearu mi sufube-sena. Ebic witiiau yombong kecduaeac ge bic yombong turunga merennenna. ¹⁸ Ge neac wegenac hama bummenuma ebicfunac mesinuma ngabafocna yeneac amma witicfunac mesinubesena.

¹⁹ Ngic dedenggbaring anemma game kpekpeu fainugec goiheiheia kpac kecduae, ge imoc negemma ngabafocna sasawa negengyunudac-nec. ²⁰ Yeni dedenggbaring anemma herena kpedzamegecac ubaebictoa meficgema kecduae. Ni negemba goa yeneng neac ubangina manganeudeac kic fima mong mi meficyunuma memeseringic hofocyunuma mong mi meficyunuai. ²¹ Yeni wiac marasing manganagoc nebadeac gumecnuma doku aengagoc nebadeac nenggec.

²² Yeneac tatac nasoac nenedoku, imoc geng negemmana botac isoc amma mendangyunubeso nga ogofocnginagoc sesegerec yang negec, imocngo suba isoc amma meyunubeso. ²³ Yeni ge negemmana kicngina kundung kpeu wiac mong naric mi hemma tinicngina nasosoc dendeng kpekecbeso. ²⁴ Ge herebuga yenearu kpakena imoc gerec isoc dzema feracyunuma yeneac witiu feu ²⁵ yeni amabangecngina kisi fingeru ngic monggo yeneac kporuchedzonginau mi tacbeso.

²⁶ Geng ngic hanahema yununa yeneng torokpema yunukporac ayemmedae. Geng ngic dzoboya yununa yeneng kpendzengngina monggoc meyadiandae. ²⁷ Geng yoacfu torokpeu torokpe faiyunubesena, yeni geac memengerecfu mi torokpebisia. ²⁸ Geng negemmana yeni kpacngina kekecac kibiunac dzuachbesonga amma ngic dindingac kecandae, yeneac kpacarennu mi kpeturanggebesonga.

²⁹ Ni ine ubaebicgoc kecma kpendzeng kpema kecduae. O Anutu, ge memengerecngango ni onggonubeso.

³⁰ Ni Anutuac kpac kuneng yegecfu yaiyo kpemima ubangerec memima afeheba ³¹ KEBUNGO imocac negenu ngereede. Imocngo burumaka ngiwaac sese ferahama burumaka baiha nga gbongagoc, imocac sese ferahade.

³² Ngic yeni ogofocngina ebicfu faiyunugec yeneng ubaebicgoc andae, yeninoc imoc hemma ubangerec negembisia. Ngicngac Anutu hofocandae, ngeni herengina kekecgoc monggoc anude. ³³ KEBUNGO ngicngac iwaiac obohokecandae, yeneac nunumu negengkecde, ye ngicngacfora witicamau kecdae, yeni naric mi wayunuude.

³⁴ Kurumeng nga bangec ngeri ye dengereec kondung nga kondung manau wiac sasawa kenghaandae, ngeni ye dengerebisia.

³⁵ Imoc yofiac, Anutungo Siong ebicfunac mesima Yudaac taong feke-endaemoc monggoc heigboriyunuma amangina meyemmeude. Yeac kingang ngicngacforango tacngisima bangec imoc mema mingina anggecde. ³⁶ Kingang ngicfora yeneac nambaracfocongina yeneng maridzoming dema bangec imoc megec ngicngac yeac kpac kuneng songogoc hoanggeandae, yeni ihai kecgecde.

70

Ge bic hama meficnuna

Yegecgareng yearu. Dawindingo nunumuac mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge hama ebicfunac mesinubesena. O KEBU, ge bic hama meficnuna. ² Ngic kpebucnubeso andae, yeni geng negemmana game kpekpeu faiyunugec oboc kpoboc ambisia. Nga memanganenubeso

ayemmeande, geng yeni memayununa eweheiheia kpac kecma dzi-genebisia. ³ Ngic yofi denengandae, “Naric yombong, naric yombong.” yeni yenang gameyunuu dzigenebisia.

⁴ Anu ngicngac ge hofocgudae, yeni geac amma sogaima ubangerec negenggec ngicngac geac memengerecga songogoc hoanggeandae, yeni monggoc nga monggoc yofi debisia, “Anutu ye engenatoa.”

⁵ Ni ine makpekpea amma iwaiac obohoma kecduae. O Anutu, ge nearu bic hana. Ge memeficna nga ebicfunac yungec yungecngicna. O KEBU, ge naso mi ukuma nearu bic hana.

71

Yada yeneac nunumu

¹ O KEBU, ni geac hoannu hama sufuma kecbade. Ngic yeneng desofoc anembauac nasosoc kpaie heiyemmekecma ² fakaga dindingac modacma ebicfunac yungecnuna. Ge kedzacga nearu faima ebicfunac mesinuna. ³ Geng neac hoc peperandzi seria nga sufu sufuamana amma ama seria anembesena. Ge neac hoc peperandzi seria nga amana seria annecac yoac edeyununa ebicfunac mesinubisia. ⁴ O Anutuna, ge yarengic yeneac mariunac mesinuna. Ngic singkpekpe nga godzungic menugec geng maringinaunac mesinuna.

⁵ Kebu, ni negen negensinna gearu faiba fora fingerudeac tomiai kecduae. Ni hanahema sebigbori kefai kecma yaguc, imoc KEBU negenseriguma kecduae. ⁶ Ni nonggo heremanaunac mi fingecmangoc, imohacnac geng naggenua kefai nga gennoc nonggo heremanaunac meficnunc. Ni nasosoc ge yaiyo kpegembade. ⁷ Neac kekecna imoc ngic homac yeneac kicfu wiac kengehagoc yombong nga gombunga kpac, ifi isoc angande, fora. Nga ge sufu sufuamana seria. ⁸ Enacnau geac dedengerecngo wakeu asoacnac kemma marai ge eweheihei anggembade.

⁹ Ni ngickpengeng ambade, naso imohai ge mi ukunubesena nga kucna kpac anu ge ngadenuma mi wanubesena.

¹⁰ Ngabafocna yeni neac yoac dema kpebucnubeso amma kpedzucnema denengeng amma ¹¹ yofi deandae, “Anutungo ngic imoc ngadehema wamanu mongngo naric mi ongonggeudeac nenang ngic imoc kissima kemma meni.”

¹² O Anutu, neac hereau yombong mi kecbesena. O Anutuna, ge bic hama meficnuna. ¹³ Mesunau nuandae, yeni geng negemmana game kpekpeu faiyunugec kpac ambisia. Ngic memanganenubeso andae, yeni desofoc ayemmegec goiheiheia kpac kecbisia.

¹⁴ Ni sifu nasosoc ge negensiguma fora fingerudeac tomiai kecma monggoc nga monggoc dengeregubadeac anende. ¹⁵ Enacnango fakaga dindingac edeyunuba geac memengerec uagaac kpetengo engena anu imoc naric mi osobade. Ni asoacnac kemma marai imoc dekperagibade. ¹⁶ O KEBU, Israeac Anutu, geng ua kuhagoc mekecnec, ni hama imoc dekperagibade. Ge faka dindingac mingina, imocac ohec megembade.

¹⁷ O Anutu, ni sebigborinaungoc kecba geng wiac edekpou anennec nga ni naso yofinenggac kucfakaga wiac engena hemma dekperagima kecduaengoc. ¹⁸ O Anutu, ni kpengeng yegbonnagoc ambade, ge imohai ifingoc mi ngadenuna amma mi wanuna. Ge nigoc kecmana fingecsahe hakecgedsoc, yenearu ifingoc geac kucfaka engena dekperagiyemmebade.

¹⁹ O Anutu, geac fakaga dindingac imocngo wi engkecma kurumenga kurumenga kpesereyunuude. Geng wiac engena mema kecne. O Anutu, ge isoc mong mi kecde.

²⁰ Geng negemmana ebic nga wiac mangana homac fingecnenu henai nga gennoc megborinuma kekec monggoc nennade. Ge bangec keme kemeaunac monggoc hesicnuna erebade. ²¹ Ge kpacna meyadina imoc eweheiheigoc monggoc anude nga ge monggoc meserinuna herena nomaneude.

²² O Anutuna, ge yocac modac modac Anutu. Ni gitana kpema udumeng gombunga megembade. O, ge Israeac kpetiac ngic, ni gita kpema afeguma ²³ dedengerec yegec heigemma enachibicnango sogaima arohobade. Ge ubaongana ebicfunac mesinec, imocac dengeregubade.

²⁴ Ge faka dindingac amma meficnuncac nedzarannango asoacnac kemma marai imoc dekperagibade. Nocac ngic memanganenubeso anggec, ngicngac yeneng yeninoc game kpekpeu faiyunuma wayunugec yeni goheiheingina kpac anggec.

72

Ngictauac amma numubesonga

Ngictau Saromongngo yofi numuec.

¹ O Anutu, ngictau ye geac desi desifakaga dindingacgoc kefudeac derecgenina. Ge ni, ngictauac medac, fakaga dindingacgoc ambadeac derecgenenna. ² Ge ifi anna yeng faka dindingacfu ngicngacfogca yoacngina desibeso nga sing dindingac modacma makpekpea yoacngina desibeso. ³ Tiki yeneng ngicngac ruae meficgeyemmebisia nga fagang yeneng dindingac kekecac fora meficgeyemmebisia.

⁴ Ngictauac ngicngacfora tosea makpekpea kecdae, yeni yoacfu nangeyunuma yoacngina deu firang ambisia. Nga ngicngac iwaiaac obohoma eng kecdae, yeni meficyunuma wiac yemmebeso. Ngic mongngo ngicngac ogofora ebicfu faiyunuu ubaebicgoc kecgec ngictaungo hemma kpedzameu kuha kpac ambeso. ⁵ Wenacngo feengkefude, ye imoc isoc kekec herea kecbeso. Nga afo fekefude, ye ifi isoc fekecma ngicngac fingecehahengina fekefudesoc kecbeso.

⁶ Neni semeng uanina mengereni kiango imohai heiande, ye semeng ua ifia isoc amma kiango bangecfu heiu dokuyagoc angkecde, ye bangec ifia isoc ambeso. ⁷ Afo imoc nasosoc fekefude, ifi isocngoc ngictauac nasou faka dindingac sabayagoc amma ruae kunengtoa fefeseri fekecbeso.

⁸ Ngictau ye kondunga kondunga tegiau nga Eufrate dokutoa hanahema bangec tegiau wisickede, bangec imocac mingina amma imoc garenggebeso. ⁹ Ngabafora bangec kisiu kecandae, yeni yeac kicfu ngonducnema sendung nedzarangnginango aberebisia. ¹⁰ Tarasis bangec nga nuha nuha bangecngina fekendae, imocac ngictau yeneng yeac ubangerec wiac mehama ye mibisia. Arabiaac Saba bangec nga Etiopiaac Seba bangecac ngictau yeneng ifingoc ubangerec wiac mehama ye mibisia.

¹¹ Ngictau sasawa yeneng yeac kicfu ngonducnegec bangec monnunac ngicngac yeni sasawango yeac kingang kpemibisia. ¹² Imoc yofiac, ngicngac iwaiaac obohoma kecandae, yeneng ye kpacgec yeng ebicfunac mesiyunuude nga ngicngac makpekpea nga memeficngina kpac kecdae, yeneng kpacgec yeng ebicfunac mesiyunuude. ¹³ Ye ngicngac kucmama

nga iwaiac obohokecdae, yeneac uba mangang negemma iwaiac obohokecdae, yeneac kecec onggonggeude. ¹⁴ Ye yeneac sacngina negenu engena angkedec amma ngic yeneng yarefaka amma ogofocngina ebicfu faiyunugec ubaebicgoc kecgec yeng ebicgoc yeneac kececngina bummema ebicfunac mesiyunuude.

¹⁵ Ngictau ye naso hereangoc kecbeso. Arabiaac Seba bangecfunac ngicngac yeneng gol mema ye mibisia. Yeac tatahoc numuma asoacnac kemma marai ye kenehebesonga. ¹⁶ Bangecfu semeng homac fingeru ngicngac yeneng monggoc yakaac mi obohobisia. Semeng imoc tiki buma bumau mekemmeha amma Rebanong bangec isoc ambeso. Taong sasawa fekendae, ngicngac yeneng imohai kecdae, yeni kpingdingngo manennu sabayagoc yombong angande, ifi isoc ambisia.

¹⁷ Ngictauac kpac kuneng imoc nasoya nasoya feengkecbeso. Wenacngo tatacseri takecde, ifi isoc yeac kpac kuneng deyadigec nasoya nasoya fekecbeso. Yeng bangec monnunac ngicngac sing meficgeyemmu yeni keneccnginagoc amma yofi debisia, "Ye kenehagoc."

¹⁸ KEBU kenehebesonga.* Israeac Anutu yengsac kucfaka engena mekefu neneng imoc negenni wiac engena ande. ¹⁹ Yeac kpac kuneng imoc kuc nga kibikperagiagoc, imocac nasoya nasoya ye kenehebesonga. Yeac kuc nga kibikperagiango bangeha bangeha sokodacheso. Imoc fora nga fora yombong.

²⁰ Isaiac medac Dawidi, yeac nunumu yofi wisickede.

MITIYEGEC KIBI 3

73

Mitiyegec 73-89

Anutuac hoannu kecec

Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ Foracngoc, Anutungo Israe areng faka gombunga ayemmeude. Ngicngac uba kongaha amma ikoc nga hamangecngina kpac kecandae, yeni faka gombunga ayemmeude.

² Ni ine hanina pososoc anu tifainggema manubeso anec. ³ Ngic yoackpekpe angandae nga ngic Anutu ngadehema mangana mebeso ayemmeande, yenemba yeni naric kecma wiac monggac mi obohogec, imohai keracmangang anai. ⁴ Yeni kpendzengngina kpac eng kecma sebingina kuhagoc anu kucmamea kpac kecgecde. ⁵ Ngicngac goa yeni ebicgoc kecandae nga ngic imoc yeneng ine ifi isoc mi kecgecde, kpac. Ngicngac goa yeni kpendzeng kpema kecandae nga ngic imoc yeneng kpendzenga kpac kecgecde.

⁶ Imocac amma yeni yenanggac negenggec wiac engena angkecde, faka imoc kubu isoc ubahema godzufaka ngakpingina isoc heigecde. ⁷ Yeni herenginau negen negeng sicsauc hania hania dzacgoc fema ereu kichabungina ngopic amma yadiande. ⁸ Yeni deendema ayemmema yoac mangac manganea dema ngicngac ebicfu faiyunugecdeac ngabasiricfu yoac degecde. ⁹ Yeni enacbibicnginango kurumeng demanganema nedzarangnginaunac yoacngo bangec ferecgema kenude.

* **72:18:** Anutungo meficnunu nenang bangeccngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisia, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereeu. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

¹⁰ Imocac ngicngac yeni yeneac hoannu kemma yoacngina imoc doku neandae, ifi isoc efea kpac negebec amma ¹¹ yofi deandae, “Autungo wiac imoc naric mi negenude. Anutu Engenatoa ye wiac ifia naric mi negenude.” ¹² Negenggec, ngic mangana yeni ifia. Yeni nasosoc wiac monggac negengyohoha kpac kecma hiedzongina meyadigecde.

¹³ Foracngoc, herena garenggeba kongaha feec, fakana imoc uaya kpac yombong anec. Ni kopocsicna kpac kecma marina dzuacha wononga kpac anec, fakana imoc uaya kpac yombong. ¹⁴ Kebungo numengere anengkefu ni asoacnac kemma marai kpendzeng kpekecma asoacsoc kopocsicac amma numengere anenggec. ¹⁵ “Ni yoac ifia dekecbade.” Ni ine ifi debai dede nambaracfocgaac areng tobangyunuma ikoc ayemmema wayunubai. ¹⁶ Nga manganango kuhagoc fekecde, ni wiac imocac hania negentegecbadeac uaya mema negemba osiec. ¹⁷ Amma ni ngade Anutuac womonnu emma noc wiacngo wisic wisickeau fingecyemmeude, ni imohainoc negentegerai.

¹⁸ Foracngoc, ge ngic ifia bangec gbafringau faiyunuma kpetotieyununa kpac andacgecde. ¹⁹ Yeni bic yombong manganema kpac anggecde. Yeni kengectoa amma kpidohogec wiac imocngo meicyunudarude. ²⁰ O Kebu, ngicngac gau hemma yacma imoc nige-cyunuande, yeni ifi isoc. Geng yacma yeni gauac siric andae dema wayununade.

²¹ Ubaonganango negenghodungaiba imocngo herena biring isoc nendanggeu ²² ni ubafong amma negen negenna kpac kecma yang yeneng memanganeyunuandae, ni ifi isoc geac kicfu ubakpekpe anggenai, fora. ²³ Amma ni sifu gegoc kecha geng marifoinau menunade. ²⁴ Ge dederecgeyoac nemma garennukecna wisic wisickeau goiheihai anemna heitainuma hoannunade. ²⁵ Kurumennu geng neac areng angkecne, mongngo kpac. Ni bangecfu ge meficgubadeac anende, wiac monggac mi anende. ²⁶ Sebina nga woubocna yeri kucngira kpac ambeso angandapeu dede Anutu geng neac woubocnaac kuc amma ge nasoya nasoya neac Anutu kecne.

²⁷ Foracngoc, geac hereau kecandae, yeni kpac anggecde nga ngicngac geac kicfu faka forau mi kecandae, ge yeneac kecec herecgena kpac anude. ²⁸ Nga ni Anutuac wegenac kecha ngereede. Ni KEBU Israeac Anutuac hoannu kemba yeng neac sufu sufuamana amma onggonnuma kecde. Ni geng wiac sasawa annec, imoc desahebade.

74

Hadzing nga toforec yeri geac

Yegec yomoc masiki uba modacma heibesonga. Asafango yegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge nocac wanunuma ukunudacne? Rama habufocga geac bangecfu kecdimbe, ge nocac herebugango nunuma hosuc isoc kporacnununec? ² Ge kpebung habufocga warac yombong menununec, imoc negenna febeso. Neni geangga maridzoming ngicngac areng annideac geng hummenunuma ebicfunac mesinununec. Geng Siong tikiu tacannec, imoc negenna febeso.

³ Ngabafocnina yeneng kpetiac womongga kpetotiedacgec ambangec sesuhasac amma ifi feengkefude, ge hama imoc hembesena.

⁴ Ngabafocga yeni amabangecca kpetiacfu hama kunengngoc arohoma yenang onga hania hania ihai faigec tacde.

⁵ Yeni nagu wi tacde, imocacing hama wiac icngo memea imoc nakango heima hembarackedacma ⁶ onga marikibi gombunga icngo memea, imoc naka nga hamango hedzamedacgec. ⁷ Yeni womongga faigec dzema bangeccu maec amma geac kpac kunenggac amagerec, yeni imoc heidzadzdu kpema kpedzamegec bangeccu mau ⁸ negemma degec, "Memayunuyombonggenide." yeni ifi negemma bangeccinau Anutuac kpekpeturangama fekendae, imoc sasawa faigec dzedarec.

⁹ Anu geac faka bibiagoc hengandimbe, imoc monggoc mi hengandimbe nga profete mongngo mi kecce. Ebic imoc noc nasoac kpac anude, imoc nenearunac mongngo mi negende. ¹⁰ O Anutu, ngabafocnina yeneng naso dafiguc detenic anggenggecce? Ngabangic yeni nasoya nasoya geac kpac kuneng ngadeheandae, imoc mi ngereede. ¹¹ Ge ongongyunuma marigango mi meyununec amma marifoiga segerekecne, imoc mi ngereede.

Ge mariga monggoc mi mesufuma mariga sinema memanganeyununa kpac ambisia.

¹² O Anutu ngictauna, gennoc waracngoc keccma keccneccoc amma ge bangeccu yagucngoc memengerec ua mekeccne. ¹³ Anutu ge kucgango kondung kperecgena yohockang anec nga ge doku dzohonggac wasaiyang orucngina kpedzameyununec. ¹⁴ Rewiatang ye wasaiyang oruha homac nga gennoc yeac oruha sasawa kpedzamedacma sebia imoc bangeckisiac yang yeni gumecyununec. ¹⁵ Geng doku kiwa nga doku tunggbaung singngina kpendzicna yeni fingeccma hakeccdae. Ge doku fefeseri hakecgec yeni singngina hedzickena gbangedacgec.

¹⁶ Hadzing nga toforec yeri geac. Geng kperagia amma wenac tatacngirau warac faiyuruna seria nandape. ¹⁷ Ge bangeccac ma fama meseriyununec. Geng wenac nga kia naso meficyurunec.

¹⁸ O KEBU, ngabafocga yeni ngadeguma deendema anggenggec ngic negen negengngina kpac, yeni geac kpac kuneng demanganeandae, imoc negenna febeso. ¹⁹ Ni geac kebesac neng isoc anduae, ge kebesacgaac ubaonga ongonggena wasai yang yeneng mi menubisia. Ge ngicngacfocga makpekpea keccdae, yeneac kekec nasoya nasoya mi nigecgubeso.

²⁰ Bangec noboc noboc kundung kundung imoc godzufakango mewakeu homac fede. Ge dzadzahac menec, imocac negensikeccbesena.

²¹ Ngicngac yeni ngicngac ogofocngina meenti memati ayemmema game kpekpeu faiyunubauac kpae heiyemmena ngicngac makpekpea nga iwaiac obohoma keccandae, yeneng geac kpac kuneng heiwayong memibisia. ²² O KEBU, ge yacma geangga yoac nanggebesena. Ngic mangana yeneng asoacnac kemma marai geac dedzomoc angandae, imoc negenna febeso. ²³ Ngabafocga yeneng kunengngoc arohogec, imoc mi nigecguu yeneng nasosoc yoackpekpe kunengngoc kpekeccdae, ge imoc mi nigecgubeso.

75

Ni monde mondena kpac

Yegecgareng yearu. Yegec kpara Mi kpetotiebesena, imocac uba modacma yegec yomoc heibesonga. Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ Anutu, geac kpac kuneng wegenac fedecac amma ge ohec megendimbe. Ngicngac yeni kucfakaga negenggec wiac engena angkecdeac imocac yoacsiduc deandae.

² Ge yofi denec, “Ni monde mondena kpac nga kecma naso mong faiba hau faka angammemengina isinggema desibade. ³ Bangec nga bangecfu ngicngac kecdae, yeni imohai goroc goroc amma kockpac anggecde. Ni neannaoc bangecac wotungtoa meseriyunuma nanggeyunuma kecdae.” *Selac*

⁴ Ngic yeni yenanggac negenggec wiac engena anu yoac homac osoandae, yeneac yofi debade, “Ngeni ngenanggac negenggec wiac engena angkecde, yoacngina imoc wadachisia.” Nga ngicngac Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni yoac yofi edeyunubade, “Ngeni kucngina mi miachisia. ⁵ Ngeni kucngina wi kurumennugeng miacma ubangina meemma yoackpekpe kpeandae, faka imoc wadachisia.”

⁶ Imoc yofiac, ngic mong ye wenac ere ereaunac me wenac keme kemeaunac bangec kisiunac haude, ye ngic ogea miarudeacsoc mi ande, kpac. ⁷ Anutungo desi desi ua mekecma ngic mong memama ngic ogea miarude.

⁸ KEBUNGO mariau kpakenec mong menande, imocac manau Anutuac ngabaac waing faifaia, imoc wiac homunagoc yerec yerecgea kporoc tima wake wakea fede. Ye imoc bangecfu kpakedaru ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng doku mangana imoc hafoangoc nedacgecde.

⁹ Ni nasosoc sogac sogagoc kecma Yakoboac Anutu yegec heimima dengerebade. ¹⁰ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, minginango yeneac kucngina meickeu kpac anu ngic dindingac yeneac kucngina monggoc meenude.

76

Geac kengectoa negembesonga

Yegecgareng yearu. Gitakurere nga noc kpema yegec yomoc heiibesonga. Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ Yuda bangecfu Anutu negengkecdae nga Israe bangecfu yeac kpac kuneng heiwayong memigece. ² Yeac bedzo tatahau faigec Sareng bangecfu tacde nga amagereha Sionnu faigec ³ ye imohai kecma tebedaha piratac isoc hagec, imoc kpetackema dzikacac kaso nga beang nga noc, imoc sasawa kpetackedarec. *Selac*

⁴ Anutu, geac kuc nga kibikperagi, imoc wiac engena. Tiki yeni wiac engena amma herea herec yeneng nasoya nasoya fekecdae, ge ngictau kucgagoc engena yombong, imocngo yeni feracyunuude. ⁵ Ngic ubaherengina kuhagoc kecandae, yeni serima kecma iwai dzikacfu megec goa yeneng firang amma yenang wiacngina wangecyunugec. Ngic kucnginagoc yeni todinggema mama homema fegec nga wasaingic yeni maringina miacgecdeacsoc mi anggec.

⁶ O Yakoboac Anutu, ge yoac seria ngabasiricfu edeyununa becosi nga ngic witiau tacma kisangyunuandae, yeni mayunuu homema fegec.

⁷ Geac kengectoa negembesonga. Ge herebu negemmana ngic mongngo geac kicfu nanudeacsoc mi ande, imoc kpac yombong. ⁸ Anutu, ge

kurumenga kurumenga fekendae, imohai tacma imohacnac desi desiyocga dena bangecngo kengec amma waickeec. ⁹ Ge foraya dede nasoya fainadeac yacnec, imohai ifi fingerec. Ngic yeni ngic ogofocngina ebic meficgemyemec yeneng ubaebicgoc kegceng geng ebicfunac mesiyunudacnadeac hanec. *Selac*

¹⁰ Bangecngic yeneac herebu, imocngo ge dengereguude. Ge herebuac tosea kebanggau dzegena dzikacac wiacga ande.

¹¹ Ngeni KEBU Anutunginaac kicfu yoacngina deserima imoc modacbisia. Bangec monnunac ngicngac yerecngema kecdac, ngeni Anutuac kengec amma ubangerec wiac mehama mibisia. ¹² Nocac yeng ngictau medacfocongina yeneac onganginaac kuc meickema bangecac ngictau kengectoa meficgemyemede.

77

Ebic nasou Anutu numumini

Yegecgareng yearu. Yegec kpara Yehudutung modacma heibesonga. Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ Ni Anutuaru kunengngoc kpacduae, Anutungo negennudeac seriangoc kpacba. ² Ni ebicnasou Kebu meficgebadeac uatoa mekecma tofocnac kucmamea kpac kecma marina Kebuaru miackecba ubaonganango memeseriac memefic naric mi meude.

³ Ni Anutu negensiba asoringa anenu ye hennegeng amma negensikecba ongana ebiriude. *Selac*

⁴ Geng kicna tapea miacna gauya kpac kecba herenango ebic meficgedeac enacnaunac yoac mong naric mi ereude. ⁵ Ni naso bicngoc feec, imoc negensima kecba kifa bic wisickeec, imoc negemba fede. ⁶ Ni yegecna negemba fede, imoc tofocnac negensiba asunango negengising anu herenango imoc hennegeng amma negensiude.

⁷ “Kebu ye nasoya nasoya wanuma gombunga monggoc mi anenude.” ni negengyohoc amma ifi negemma kecduae. ⁸ “Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, fakaya imoc yaguc kpac amma nasoya nasoya kpac andarude. Nga ye yoac deserima deec, imoc yaguc kpac anu nasoya nasoya kpac andarude.” ifi isoc ande.

⁹ “Anutungo wosoefac anemmeande, imocac nigeckpeec nga ubamangang anemmeande, fakaya imoc ngaba amma kpaec heimiec, ifi isoc ande.” *Selac*

¹⁰ Ifi negemma yofi deai, “O Kebu Engenatoa, ge mariga warac angkefec, ifi isoc monggoc mi amma siriha merennecac ubahodunggoc kecduae.”

¹¹ KEBUNGO faka warac meec, imoc negensibade. Oc, geng warac kucfaka bibiagoc menec, imoc negen negennau faiba fekefude. ¹² Geng ua sasawa medacnec, imoc hennegeng amma negensikecba geac kucfakaga engena, imoc ubangerecngoc negensima kecbade.

¹³ O Anutu, geac sing imoc kpetiac. Nemu mongngo Anutunina mi feraheude, kpac. ¹⁴ Anutu ge mocgungo kucfaka bibiagoc mekecnec. Ge kucuaga ngicngac areng botucnginau mena yeneng imoc bic henggec.

¹⁵ Ge mariga kuhagocngoc ngicngacfocongna Yakobo nga Yosefeac gboricfora bummeyunuma ebicfunac yungecyununec. *Selac*

¹⁶ O Anutu, doku nga dzohong yeneng warac gemma kengec anggec. Bangec manau keme kemeango gemma dendeng kpeec. ¹⁷ Hoeng

yeneng doku kpakegec sawango gbururung heiu tebemedahango piratac heima noboc noboc kpesaiec. ¹⁸ Firang kunengngo amabangec heimerenu imocac manau geac gbururungac udumengtoa fingerec. Geac piratacngo bangeha bangeha mekperagiyunuu bangecngo kengec amma dendeng kpekefec. ¹⁹ Geac sing imoc kondungtoa dzongiau kenu singbisciga imoc kondungtoa manau tima kengannec, fora. Nga haniga ongea sifu mi hening.

²⁰ Ge ngicngacfocga Mose nga Arong yereac mariu faiyununa yereng rama isoc heitaiyunuma wangecyunuoc.

78

Ngicngacfora waraiyemmekefec

Yegec yomoc masiki uba modacma heibesonga. Asafango yegec yofi heiec.

¹ Ngicngacfocna, ngeni neac kpoukpouac kedzac faigec enacnaunac yoac mau kedzac faima negembisia. ² Ni yoac heima deba, imoc enacnaunac maudeac ande nga wiac warac kundunnu sufu sufuya feec nga wiac ngade fingecebesande, imocac yoac debade. ³ Esangabofocnina yeni warac yoac degec, imoc kedzacngo negening nga imoc negen negenninau fede.

⁴ Neni nambaracfocninango imoc negenggedeac wiac mong naric mi mesufunide nga fingecehahenina ngade feengkefude, yeni edeyununide. KEBUNGO kuc nga kibikperagiagoc kecma uatoa meec, imoc edeyununide. Nga yeng kucfaka bibiagoc mekefec, imocac siduc ayemmenide.

⁵ Kebungo Yakoboac areng dederecegyoac yemmema edeyunuma kpouyemmeec nga Israe habu dedeseriyoac yemmema edeyunuma kpouyemmeec. Ye esangabocfocnina yeneng nambaracfocngina edekpou ayemmegecdeac edeyunuec. ⁶ Fingecehahe ngade feengkefude, yeneng imoc negenggedeac negenec. Nga nambaracfocngina mi fingecegcngo ngade fingecegcde, yeni imoc negenggedeac edeyunugecde.

⁷ Ifi anggec yeneng Anutu negensima fora fingerudeac tomai kecma yoacngina negemma Anutuac kucfaka bibiagoc mi nigecyunubeso. Yeni yeac nonoyoac tofohoma kecbisia. ⁸ Yeni mangesafocngina yeni isoc ambauac ifi anec. Mangesafocngina yeni serima kecma yoackpekpe areng amma herenginango ye seria mi modacgec nga asunginango Anutu wama kegcac.

⁹ Efaranggec areng tebe mema kecma dzikac nasou dzigenema woragec. ¹⁰ Yeni Anutungo dzadzahac meec nga yeac dedeseriyoac mi modacma wadacgec. ¹¹ Yeng wiac bic meec nga kucfakaya bibiagoc edzacyunuu kicnginango imoc henggec, yeni wiac imoc nigecyunudarec.

¹² Ye Aigita bangecac Dzoang yeneac bangec nobohau esangabo yeneac kicfu kucfakaya bibiagoc meec. ¹³ Ye kondung kperecgeu doku tegecma yohockang amma noboc noboc emma serima nanu yeng sing faiyemmeu yeni botuhau ferecgema kenggec. ¹⁴ Yeni wenacfu hoengngo waraiyemmema hesicyunuec nga tofocnac gerecac kperagingo mekperagiyunudarec.

¹⁵ Ye bangec kisiu hoc kpendziru keme kemeunac doku efea kpac ereu imoc gumecyunuu nekegcec. ¹⁶ Ye doku hocfunac kpeu dokungo doku kzuamagoc maande, ifi isoc mama feec.

¹⁷ Ngicngac yeneng imoc henggec, fora. Nga yeni ine yeac uba kpema kopocsic monggoc meficgema bangec kisiu Kebu Engenatoaac yoac kpekegcec. ¹⁸ Yeni songongina yaka siriha monggac ayemmeu imocac serima dekecma Anutu igockema ¹⁹ yoara kpema degec, “Anutungo bangec gbangge gbanggea yomohai yaka meficgenemmeudeacsoc mi ande, kpac. ²⁰ Foracngoc, ye hoc kpendziru dokutoa nga doku tunggbaung endzirango mama feec. Nga yaka ine naric mi nemmeude, kpac. Ye ngicngacfora yang naric mi meficgenemmeude.”

²¹ Imocac amma KEBUNGO yoacngina negemma herebu kuneng yombong negemma Yakoboac areng yenereudeac gerec mong fiu dzeu ngabayango Israe yenearu fingecma feec. ²² Yeni Anutu mi negensinggema ye ebicfunac mesiyunuudeac kuctoa femide, imoc mi negenserigec, fora.

²³ Nga ye sifu hoeng wi sawau edeyunuma kurumenggac nagu witiu ²⁴ uaya meu manna yakango kia isoc witinginau mau ngicngac yeneng negecdeac yemmeec. Ye kurumenggac yaka yemmeu nekegcec ²⁵ yaka efea kpac faiu mau nema kecgcec. Bangecngicngo angero yeneac yaka nekegcec.

²⁶ Nga yeng kurumenga kurumenga imohai wenac ere ereaunac firang mong sing meficgemima sueu haec. Ye kuhagocngo saot bigeng imocac firang mong ameaunac hesickema hau ngadeau haec. ²⁷ Hau sendung homac angande, ye ifi isoc yang homac ukuu kia isoc maec. Neng kpegangnginagoc yeni kpetengina kondunggac sangi isoc anec, yeni kia isoc magec. ²⁸ Yeng negemmanu neng yeni ngicngac bedzongina mema nandacgec, imohai mama tacgec. ²⁹ Ngicngac yeni songonginango noc wiacac anu derecgegec, imoc yemmeecac ngicngac yeneng neng imoc nema negebec anggec. ³⁰ Songongina imoc mi wisickemanu yaka enacnginau femanungoc ³¹ Anutungo ine ngaba ayemmema ngicfocngina kucnginagoc kecgcec, yeni kpebucyunuec. Israeac arengfora yeneng semeng sabayagoc isoc kecgcec, yenemma memayunuma kekecngina heregeu kpac anec.

³² Ye wiac sasawa ifi anu yeneng ine kopocsic meficgemangoc kecgcec. Yeng kucfakaya bibiagoc mekefec, imoc fora. Nga yeneng ine imoc wama mi negensinggegec. ³³ Ifi anu ye kekecac wenacnaso faiyemmeec. Imoc naso mocgu asu taigec kpac angande, naso ifi faiyemmeu kpac anec. Yeni kengectoa amma kpidohoma ubaebicgoc kecmagec kifangina kpac anec.

³⁴ Nga Anutungo yunukpebuc anec, yeni naso imohaingoc ubamereng amma herenginango hofocma ye modacgec. ³⁵ Anutu ye yeneac hoc peperandzi seria nga Anutu Engenatoango bummeyunuma ebicfunac mesiyunuec, yeni imoc negenggec feec. ³⁶ Nga yeni enacnginango ine kerecyoac ammima nedzarangnginango ikocyoac ammigec. ³⁷ Yeni herengina yearu seria mi feu yeac dzadzahac imoc faka forau mi modacgec.

³⁸ Yeni kopocsicnginagoc kecgcec, forangoc, nga yeng sifu yeneac ubea manganeu manganangina wama mi kpetotieyunuec. Ye naso homac ngabaya dzegema herebuya erebacac imoc kpetarimiec.

³⁹ Yeni bangecngicngacsac, ye imoc negenu feec. Yeni ngicngo asu taiu erema kemma monggoc mi dzigeneande, yeni ifiasac.

⁴⁰ Yeni bangec kisiu kecma naso homac yombong yeac yoac kpema bangec gbangge gbanggeau ubaebic fingecmiudeac ammigec. ⁴¹ Ifi am-mima Anutu monggoc nga monggoc faitobannu faima Israeac Kpetiac Ngic heremiac miac ammikegcec.

⁴² Ye kuc mingina, imoc mi negensigec nga yeng ngaba yeneac mariunac bummeyunuma mesiyunuec, wenac imocac mong mi negensigec. ⁴³ Ye Aigita bangecfu ngic yeneng negensingegecdeac kucfaka mi hengen a meficgema Soang manennu kucfakaya bibiagoc hania hania mekefec, yeni naso imoc mong mi negensima kegcec. ⁴⁴ Yeng dokutoangina merenu sac andacgec yeni doku imohai negecdeac osigec. ⁴⁵ Mogoc enaragoc areng kuneng yombong sueyunuu botucnginau hama neyunudacgec nga sepeng homac sueyunuu kpetotieyunugec.

⁴⁶ Ye semengngina kpembong gumecyunuu nedacgec uanginaac semeng imoc ipua gumecyunuu nedacgec. ⁴⁷ Ye nomanggbomea kia isoc faiu waing uanginau mama imoc kpetotieu kpac andaru nomang sueu nomangngo figi icnginaac gbomea dzedarec. ⁴⁸ Yeng negemanu nomanggbomea kia isoc burumakanginaac witiu mama memanganeyunudaru gbumparandang kiafirangagocngo rama nga noning memanganeyunudarec.

⁴⁹ Yeac ngaba imoc gerec dzeande, ifi isoc dzeu ye witiha mesiu yenereec. Ye herea buu mangananginaac amma ubea hodungaiu ubaebic kuneng mema kpetotie uaac angero habunginagoc sueyunuu hagec. ⁵⁰ Ye herea buu imocac singa meficgema homefunac mi ongongyunuec. Ye kekecngina homeac kpaec mi faima hafei manganaac enarau faiyunudarec. ⁵¹ Ye Aigita yeneac warac nambaracfocongina kpebucyunudarec. Ye Hanggac esangabo kporucamanginau kegcec, yeneac kucnginaac waracmedacfocongina sasawa kpebucyunudarec.

⁵² Imoc wisickeu Anutungo ngicngacfora meyunuma rama wangecyunuma waraiyemmeandae, ifi isoc waraiyemmema kenec. Ngic yeneng bangec kisi dokuya kpacfu ramahabu hesicyunuandae, ifi isoc wangecyunuu kenggec. ⁵³ Ye yenenggareng ayemmema ongongyunuma hesicyunuu yeni kengeha kpac kecmagec kondungngo ngabafocngina semeyunuec.

⁵⁴ Ye meyunuma yengena bangec kpetiacfu kenec. Ye firang amma ngabafora feracyunuma yengena marifoiaac kuhango tiki imoc warac firang amma meecac ngicngacfora imohai meyunuu kenggec. ⁵⁵ Yeng yeni hagecdeac amma bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmi-dae, yeni kporacyunuu kenggec bangec imoc Israe habu medereyem-meu yeni amagerecngina ihai feudeac kporucedzocnginau faiyunuu tagcec.

⁵⁶ Ye ifi anec, fora. Nga yeneng ine Anutu Engenatoa tobanggekecma yeac yoac kpekecma dederecgeyoac mi modacma eng kegcec. ⁵⁷ Yeni mangesafocngina warac angkegcec, ifi isoc Anutu wama ye mi negensingegec. Ngic yeni tebe gbaring gbaring kpesaigec dindingac mi kengande, yeni ifi isoc ihai nga ihai kenggec. ⁵⁸ Yeni nemu yeneac arata hania hania tiki bumau meyunuma Anutu woseau mema ngaba meficgemima nemuninginagoc kecma yeac keracmangang meficgemigec.

⁵⁹ Anutungo imoc negemma herebu kuneng fingecmiu Israe habu wayunudarec. ⁶⁰Ye amagereha Siro fekefec, imoc wama kporucedzoya ngicngac yeneac botucfu tarec, imoc ifingoc wama ⁶¹kuhaac katapa wama ngaba yeneac mariu faiu yeneac witicamau feec. Yeng kuc nga kibikperagia wama ngaba yeneac mariu faiu feec. ⁶²Ye maridzomingfora herebu negengyemmema ngicngacfora wayunuu ngic yeneng dzikacac beangngo kpebucyunugec.

⁶³Gerecngo sebigbori medacfocngina yonohou homegec naroangfocngina ngiha kpac kecma memeturanggac yegecngina mong mi heigec.

⁶⁴Ngic yeneng womong garengfocngina dzikacac beangngo yunuma kpebucyunuu enengfocngina yeni kiac ubamangang anggecdeacsoc mi anggec.

⁶⁵Anu ngicngo gauunac yacandae, Kebungo ifi isoc amma yarec. Ngic seria mongngo waing dokuac kucfu arohoande, ye ifi isoc arohoec.

⁶⁶Ye ngabafora yunuma firang amma game kpekpeu faiyunuu nasoya nasoya ifi kecgecde.

⁶⁷Ye Yosefeac kporucedzo ngadehema Efarainggac areng mi meisinggema ⁶⁸Yuda areng meisinggeec. Ye Siong tikiac songo negendeac imoc meisinggema ⁶⁹womong kpetiac meec imoc kurumenga kurumenga wi fekendae, yeni isoc anec. Ye bangec meficgema faiu feengkefude, womonga kpetia ifi isoc meec.

⁷⁰Ye kingang ngiha Dawidi meisinggema rama odaunac meu haec. ⁷¹Ye Yakoboac areng garengyunuma yeng waraiyemmeudeac faima Israe habu garengyunuudeac ye faiec. Meisinggeu yeng rama nonggo medac yenenggareng ayemmekefec, ua imoc wama Anutuac maridzomingfora garengyunuec. ⁷²Dawidiac hereu ikoc nga hamangec mong mi feu yenenggareng ayemmema negen negenggoc uaya mema mariango garengyunuma wangecyunuu kecgec.

79

Yerusareng kpedzamedacgec

Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹O Anutu, bangec monnunac ngicngac mi negenggudae, yeneng maridzoming bangecgau eredau. Yeni eweheihei faka mi amma womongga kpetiacfu eregec imoc gotengagoc anu Yerusareng ama kpedzamedacgec amabangec sesuhasac ande. ²Yeni geac kingang ngicngacfoga kpebucyunuma farengngina koec koec nga huntoc yemmegec imocngo yeneac yaka anu neyunugec. Yeni geac ngicngac kpetiac kpebucyunuma sebingina imoc bangecfu yang kecdae, imoc yemmegec negec.

³Yeni sacngina hetinggegec imocngo Yerusareng fekendeu doku isoc nedzima feu farengngina tonggoudeac areng mong mi kefec. ⁴Ngicngac nenigoc wegenac kecandae nga oronnunuma kecdae, yeneng deendema anemmema dzomorenemmedae.

⁵O KEBU, faka imoc wisickeudeac tomai kecdimbe. Ge herebu negennemmena imocngo wisic wisickea kpac fekefude, ifi isoc ande. Nga ge keracmangang anemmema imocngo gerec isoc dzeu mi wisickede, ifi isoc ande.

⁶Bangec monnunac ngicngac yeneac witinginau herebuga hetinggena mau nga bangec areng goa yeni geac kpac kuneng mi kpacandae, ge

herebuga yenearu kpakena mau. ⁷ Yeni Yakoboac areng yaka isoc gbokoyunuma amabangecnina kpetotiegec kisi fede.

⁸ Mang esafocninango kopocsic meficgegec, geng imocac mi negenna feu nga ge imocac turunga mi kpounemmena. Yeni memanunugec wiac sasawa obohoyombonggedimbeac neneac ubaga manganeu bic yombong hama sinnu meficnununa.

⁹ O Anutu memengerecnina, kpacga imoc kuc nga kibikperagiagoc, imocac meficnununa. Ge kpac kunenggaac amma ebicfunac mesinunuma kopocsicnina wana. ¹⁰ Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng yofi debau, "Ngeni Anutungina mong mi hendimbe, kpac." yeni ifi degec negemba naric mi ande. Ngic yeneng kingang ngicngacfocga sacngina kpakegec, imocac turunga bangec monnunac ngicngac yenearu kpouyemmena neni kicninango hemma nambisina. ¹¹ Witicngic asoringa ayemmede, yeneac ebicnginango gearu hasikeu imoc negembesena. Ngic yeneng ngic ogofocngina homegecdeac bic desiyunugec geng hama kuctoagango ongongyununa. ¹² O Kebu, ngicngac nenigoc wegenac kecdae, yeni ge deendema anggenggecac kopocsicnginaac turunga naso seweng kekecnginau kpouyemmena. ¹³ Ifi anna neneng ngicngacfocga nga rama habufocga anni geng garenunukecna, neni nasoya nasoya ge erienzong megennide. Nga fingec-sahenina ngade feengkefude, yeneng fingecma nenigoc torokpema ge ifingoc dedengerec anggenggecde.

80

Ge neneac mi nigecegubeso

Yegecgareng yearu. Yegec kpara Dzadzahaac lili dzaring, imocac uba modacma heibesonga. Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ O Israeac rama gareng, ge kedzac faima yoacnina negenna. Geng Yosefeac areng rama habu isoc wangecyununade. Kerobing yeneng miacguma ngictautatacga anggec geng yeneac witiu tacannec, gennoc hama kperagigango nerarannunubesena. ² Ge Efaraing areng nga Bengyaming amma Manasse areng, yeneac kicfu kucga hafoangoc heina kemedaru hama ebicfunac mesinununa. ³ O Anutu, geng monggoc mengerenununa komoc kpenideac kicmesugango mekperaginununa.

⁴ O KEBU Anutu, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge ngicngacfocga neneac nunumuac ngaba negengkecneac, imoc wisickeudeac tomai kecdimbe. ⁵ Geng kicngumanina gumecnununa imocngo yaka nga dokunina ande. ⁶ Geng sing meficgena ngicngac wegenac kecdae, yeneng desofoc anemmeandae nga ngabangic yeneng detenic anemmeandae.

⁷ O Anutu, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge monggoc mengerenunuma kicmesugango nerarannununa komoc kpabisina.

⁸ Gennoc neni waingkomoha isoc Aigita bangecgunac menunuma hanec. Ge bangec monnunac ngicngac mi negenggudae, yeni kpocracyununa woragec neni bangec imohai waing isoc homecnnununa kecdimbe. ⁹ Ge waing ic imocac bangec memengere amma homecna ye bangec imohai godea mema kemema fingsahe amma bangec sokodarec. ¹⁰ Sokodaru fawango tiki fekendae, imoc semeyunuma nokumuc meficgeyemmena yomondzoc ic fawatoanginagoc ifingoc kperacyunuu

yeni imocac bageau nangec. ¹¹ Ye fawa sinema imocngo kemma kundungtoanina meficgeu sera sinema Eufarata dokutoa kpeseregec.

¹² Anu ge odaya hembarekenec, imoc negenni naric mi ande. Ge ifi anna titinga fingeru ngicngac yeneng imohai ferecgedacma ic imocac fora sicsauc mesinec anggecde. ¹³ Nga kateberec ngiwa yeneng godea suruhegec manennu yang yeneng seraac kiwa kirecgenec angandae.

¹⁴ O Anutu, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge monggoc nearu dzigenema nenenna. Ge kurumennunac kicga fina mau nenemma waing ic yomocnec henggareng ambesena. ¹⁵ Gennoc ic komoha imoc marifoigango homecnec. Gennoc medacga imoc gegoc kefudeac garenggena yadiseri anec. ¹⁶ Ngic yeneng waing icga imoc kperecngema gerecfu faigec dzeu geng fingecyemmema yoac ngabasiricfu edeyununa yeni manganema kpac ambisia.

¹⁷ Gennoc ngicga meisinggena kuhagoc anudeac amminec, yeng marifoigau tacmanu marigango nanggebesena. ¹⁸ Ge ifi anna neneng monggoc mi ngadegunide, kpac. Geng megborinununa geac kpac kuneng kpacma afegunide. ¹⁹ O Anutu, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge monggoc mengerenunuma kicmesugango nerarannununa komoc kpebisina.

81

Israe ge sogaiibesena

Yegecgareng yearu. Gatingic yeneac musiwiac kpema heibesonga. Asafango yegec yofi heiec.

¹ Anutu ye kucnina. Ngeni dendzerenggema yegec heimima Yakoboac Anutu sogac sogaiigoc arohoma oheha memibisia. ² Ngeni tambaring nga gita amma kurere kpema udumeng gombunga meficngema yegec heibisia. ³ Afo gboria mau nga nasotoanina afo dzongiau trampet fifigec arohobeso.

⁴ Anutungo Israeac singyoac ngemmeec. Yakoboac Anutungo yoac ifi deseringmeec. ⁵ Anutu yengenaoc Aigita bangecfu kemma dzikac kpema firang anec, imohai dederecgeyoac imoc Yosefeac areng yem-meeec.

Ni ubaudumeng nga yoac warac mi negengkefai, imoc naso imohai negenai.

⁶ Negemba yofi deec, “Ni fuanginaunac ebic mesima maringinaunac uaac sakac ebira meickeba ⁷ ngeni ebicnginagoc kecma kpacnugec ebicfunac mesingunuai. Ni hoennu gbururunggac manau sufuma yoacnginaac turunga merengngemmema Meriba doku imohai faitobannu faingunuyai.” *Selac*

⁸ “O ngicngacfocna, ngeni kedzac faigec goroyoac edengunuba. O Israe habu, ngeni neac yoac negembisia. ⁹ Ngeni anutu furia mong mi mekecbisia nga bangecareng goa yeneac anutu fafoc mi heimibisia.

¹⁰ Ni ngeneac KEBU nga Anutungina. Nennoc Aigita bangecfunac menunuma hayai. Ngeni enacngina anggegec mewakengunubade.”

¹¹ “Ngcngacfocna ngeneng ine ubaudumennaec kedzac mong mi kpegec, kpac yombong. Israe areng ngeni wanuma neac yoac mi tofohogec. ¹² Imocac wangunuba ngeni ubasinginagoc kecma ngenang negen negeng modacgec.

¹³ O ngicngacfocna, ngeni neac yoac modacma kedzac kpebau, imocac yombong anende. Nga Israe ngeneng neac sing modacbau, imocac homac anende. ¹⁴ Ngeni ifi ambau neng ngabafocngina bic memayunuma marinango singngina hedzickebai.”

¹⁵ “Ifi amba ngicngac KEBU ubango ukudae, yeneng yeac kicfu hama fafoc heimibau. Yeni kopocsicnginaac turunga ebicgoc kecdae, imoc nasoya nasoya feengkecbac. ¹⁶ Ifi kefu Israe areng, ni wit yaka gombunga ngemmeba nebau nga ni hoc peperandziac kukundzau meficgema ngemmeba nebau.”

82

Anutu tosea yoacngina desiude

Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ Anutungo anutu hania hania yeneac adzoc adzoroatoau enara amma tatahau anutu hania hania botucnginau tacma isingyunuma yaocngina desima ² yofi dede, “Fakangina yomoc mi ngereede, ngeni sing dindiang wama ngic yoacngina desiandae. Ngeni monde monde angandae nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeude, ngeni yeni meficyunukecdae nga fakangina imoc mi wisickede, kpac.” *Selac*

³ “Ngeni ngic kucmama nga beging kecdae, yeneac yoac sing dindiang modacma desibisia. Ngicngac ogofocngina ebic witiau kecma wiac sasawa obohokecdae, ngeni yenengareng ayemmema yeneac yoac sing dindiangafu desibisia.

⁴ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng ngicngac kucmama nga iwaiac obohoma kecandae, yeni meyunugec ngeneng meficyunuma yeneac mariunac mesiyunubisia. ⁵ Yeni ine wiac mong mi negemma wiac naric mi negentegecma kundung manau kengkecdae. Ifi anu bangecac titiseri sasawango goroc goroc andae.”

⁶ Ni yofi deai, “Ngeni sasawango anutuareng nga Anutu Engenatoa neac medacfocna.” ⁷ “Foracngoc, ngeni bangecngic homeandae, ifi isoc homegecde. Ngictauac medacfoc, ngeni ngictau yeneac nambaracfocngina sasawa mayunuande, ngeni ifi isoc mangunuude.”

⁸ O Anutu, bangeha bangeha ngicngac areng sasawa yeni geac. Imocac ge yacma bangecfu desi desi uaga mebesena.

83

Israe yunubeso andae

Asafango mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, ge mi waickena amma kedzacga mi kpefonggena, o Anutu, ge eng mi tacna. ² Henna, ngabafocga yeni kpeborongtoa kpedae nga ngic ubango ukugudae, yeni orucngina miacma nandae. ³ Yeni geac ngicngacfocga tobangyunugecdeac negemma areng faima yoac dedzege andae. Geng ngicngacfocga nenengareng amma onggongnunuanec, yeni neninoc memanganenunubeso amma ⁴ dedae, “Hagec, nenang Israe bangec areng meicyununi kpac andacbisia nga ngicngac yeneng Israe kpacngina monggoc mi negenggec febeso.”

⁵ Yeni uba mocgu amma yoac dedzege amma Israe memanganegecdeac dzadzahac mekecdae. ⁶ Ngic imoc Edonggac areng kporucbedzonginau kecandae. Yeni Ismaeac areng nga Moabi areng amma Hagiri, yeac areng. ⁷ Yeni Gebare nga Among amma Amareke ngic. Yeni Firisti

bangedac ngicngac areng nga Tiro taonnunac hagec⁸ Asiria habu ifingoc yenigoc torokpeyunudau. Yeni kucnginagoc amma Rotiac gboricfora yeni nonggo tacyemmedae. *Selac*

⁹ Geng warac Mdiangbangedac kpemeting amminec, ifi isoc yeni ayem-mema Kisong doku tegiau ngictau Sisera nga Yabing faka ayecmenec, ge ifi isoc kpemeting ayemmebesena.

¹⁰ Geng warac Eng Doro amau ngic kpetotieyununa farengnginango bangecfu kerac isoc hoaema kpac anggec. ¹¹ Ge ngickunengngina meyununa Orebe nga Dzebe yeri manganeec, ifi isoc ayemmema ngictau yeneac medacfocngina kucnginagoc sasawa meyununa yeni Dzeba nga Dzarimuna ayecmenec, yeni ifi isoc ayemmebesena. ¹² Nocac yeni degec, “Neni Anutuac manengbangedac meni imocngo nenang ambeso.”

¹³ O Anutuna, geng ngic ifia meyununa sendungngo firannu yerecge-ande, ifi isoc yerecgebisia. Ngic yeneng padi seuha firangngo mefiranggeande, ifi isoc mefirangyununa. ¹⁴ Nga gerecngo ickate dzeande nga gerechorangngo tikiu fekengkecma bagedac faiu dzeande, ge ifi isoc amma ¹⁵ kiafiranggango kisangyunuma firangngo kuneng kpeu kengectoa meficgeyemmebesena.

¹⁶ O KEBU, geng kicmesungina game kpekpeu faiyunudacna yeneng geac kpac kuneng hofocbisia. ¹⁷ Yeni geng negemmana gameyunuu nasoya nasoya negeng mangangoc kecma imocngo nasosoc mebucyunuu ngicngac yeneng wayunugec kpac ambisia. ¹⁸ Geac kpac kuneng imoc KEBU. Ge mocgungo bangedac bagedac fekendacde, imocac Engenatao kecne, yeni imoc negembisia.

84

Anutuac amawomonnu kengandae

Yegecgareng yearu. Gatingic yeneac musiwiac kpema heibesonga. Kora medacfora yeneng mitiyegec yofi heigec.

¹ O KEBU, kurumenggac wasaiareng kunengngina, geac ama womong imoc songogoc nga sogac sogagoc wakema fede. ² KEBU, ni ongaa-sunango geac womong sobenggaac ammiu imohai kebadeac homema kecde. Ni heresebinango Anutu kekehagoc, yeac sogac sogai yegec heide.

³ Dzinuc nengbisc ye ifingoc amea meficgeande nga dzibirarec ye medacfora fingegecdeac negemma faeha geac aratagau heide. O KEBU, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge neac ngictau nga Anutu. ⁴ Ngicngac geac amau kecdae, yeni kenecnginagoc amma yeni nasoya nasoya dengereguma yegec heigenggecde. *Selac*

⁵ Ngicngac yeni kucngina gearu fede, yeni kenecnginagoc amma yeneac herenginaiu Sionggac singtoa modacma Sionnu kenggecdeac ayemmeude. ⁶ Yeni Bakaac kickuma kperemennu ferecgema kengkecmagec dokukiwa homac imohai fingegecde. Nga semeng homec homecnasoac kia kpema doku dzohongngo bagedac imoc mewakeude. ⁷ Yeni kuc meficgema kuc monggoc nga monggoc torokpema mema kengkecma anutu hania hania yeneac Anutu Sionnu henggecde.

⁸ O KEBU Anutu, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ge nunumuna negenna. Yakoboac Anutu ge kedzac faina. *Selac*

⁹ O Anutu, ge kasonina henna. Ge ngic kerecngo nadzicminec, yeac kicmesuya henna.

¹⁰ Imoc yofiac, ni geac sobenggau uameme mocgu kecbade, imocngo ama goau uameme tausengngoc kecbai, imoc ferahade. Ni Anutunaac nagugareng nambeso anende nga ngic Anutu ngadehema mangana megedeac ayemmeande, yeneac kporuc amanginau naric mi kecbade. ¹¹ Nocac KEBU Anutu ye wenac nga kaso. Ye wosoefac nga ewehihei anemmema ngicngac dindingac kecandae, yeni faka gombunga ayamemema wiac gombunga mong naric mi segereyemmeude. ¹² O KEBU, kurumenggac wasaiareng kunengngina, ngic mongngo negenseriguma kecande, yennoc kenehagoc.

85

Ngicngafora ruae yemmeude

Yegecgareng yearu. Kora medacfora yeneng yegec yofi heigec.

¹ KEBU ge bangecga gombunga yombong ammima Yakoboac areng monggoc mengereyununa naric kecgoc.

² Ngicngacfocga yeneng ngicngac ogofocngina memanganeyunugoc, fora. Nga geng imoc wama kopocsicngina sasawa wayemmenec. *Selac*

³ Ge herebuga wama ngaba gereagoc angkecnec, imoc wadacnec. ⁴ O Anutu memengerecnina, ge monggoc mengerenununa. Nga neni wosogau meing, imoc monggoc mi negensina.

⁵ Ge neni nasoya nasoya ngaba anemmekecma fingecehahenina fekefufesoc, ge yeneac herebu ifingoc negengkecnade, imoc henni mi ngereede. ⁶ Ngicngacfocga neneng desogai anggenni ngereede. Ge imocac sifu kekecnina monggoc heigborinemmebesena.

⁷ O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, imoc edzacnunuma ebicfunac mesinununadeac deserinemmena.

⁸ KEBU Anutungo yoac deude, imoc negembeso anende. Ngicngac ubaherengina meremma yearu haandae, yeni yeac kpetiac ngicngacfora nga yeng ngicngacfora imoc ruaeyoac edeyunuude. ⁹ Foracngoc, yeac kuc kibikperagiagoc bangecninau fekefudeac amma yeng ngicngac yeac ewehiandae, yenemma ebicfunac mesiyunuude.

¹⁰ Anutungo yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imoc nga yoac modac modacfaka yereng meficemeec dindingac kecec amma ruae kecec yereng titikokoc angemeecde. ¹¹ Yoac modac modac faka, imocngo bangecfunac nemonggema ereu dindingac kekecngo kurumennunac fiu maude.

¹² Fora, KEBUNGO wiac gombunga nemmeu bangecninaac semeng uangong semeng monggoc meficgeude. ¹³ Dindingac kekecngo waraimima yeac haniaac sing mengeremiude.

86

Ge singga edzacnuna

Dawidingo yofi numuec.

¹ O KEBU, ni ngic makpekpeango iwaiac obohoma kecduaeac kedzaga faima yoacnaac turunga merennenna. ² Ni geac enac tofoc tofohoga nga ge neac Anutuna. Ge imocac kekecna ongongggena. Ni geac kingang ngicngo negenseriguma kecduaeac ebicfunac mesinuna. ³ O Kebu, ni asoacnac kemma marai gearu kiackecduaeac ge neac ubaga manganeu. ⁴ O Kebu, ubaangana memiacma gearu faiduaeac ubaanganaac ubangerec meficgenenna.

⁵ Ge gombunga anemmema kopocsic wanemmenade. O Kebu, geng yoac dedzege amma imoc modackecnec. Nga ngic yeneng hofocgugec geng faka imoc modacma wiac gombunga efea kpac ayemmenade. ⁶ O KEBU, ge kedzac fama nunumuna negenna. Ni kpesi kpesi amma kiacha ge kedzac kpema negenna. ⁷ Geng turunga merennennadeac ebicnasonau kpacgubade.

⁸ O Kebu, anutu hania hania kecdae, yeneac botucfu mongngo ge isoc mi kecde. Anu geng ua mekecnec, ua ifi isoc mongngo mi mekecde, kpac. ⁹ O Kebu, ge bangeha bangeha ngicngac areng meficyununec, yeneng gearu hadacma kicgau fafoc heigemma hama geac kpac kuneng heiwayong memigecde. ¹⁰ Ge mocgungo Engenatoa kecma faka bibiagoc mekecnec amma geng Anutu.

¹¹ O KEBU, ni yoacga fora modackebadeac singga kpounenna. Ge herenau ubayohoc meickena geac kpac kuneng ewehaiheigoc hoanggebese. ¹² O Kebu Anutuna, ni heregoc ge ubangerec megemma geac kpac kuneng nasoya nasoya heiwayong memibade. ¹³ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, ge imoc anenna wiac engena ande. Kekec-nango emu homec amau feu gennoc kekecna imohacnac mesina erec.

¹⁴ O Anutu, ubakpekpe ngic yeneng yacma nubeso anggec yarengic yeni habutoagoc hama kpebucnubeso andae. ¹⁵ O Kebu, ge Anutu ubamangang nga wosoefac mingina. Ge ngaba bic mi annade nga geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, fakaga imoc wiac engena. Ge yoac modac modacac Kebu nga faka imocngo wake wakea fegende.

¹⁶ Ge nearu dzigenema neac ubaga manganeu. Ge kingang ngicga kuc nemma kingang ngacgaac medac, imoc ni, ebicfunac mesinuna.

¹⁷ KEBU, geng meficnuma meserinunade. Ge imocac ngic ubango ukunudau, yeneng geac fakaga hemma gameyunuudeac geng neac negenna ngereeande, imocac ma mong edzacnubesena.

87

Siong taonnu fingerec

Kora medacfora yeneng mitiyegec yofi heigec.

¹ KEBUNGO tiki kpetiacfu taong mong faiu fede. ² KEBUNGO Sionggac nagutoaac songotoa negemma Yakoboac ama noboha yeneac songo ifi mi negenude. ³ O Anutuac taong, geac yoacsiduc imoc damuyagoc. *Selac*

⁴ “Bangec areng goa ni negennudae, imoc kpacyunubade, Aigita nga Babirong amma Firisti yeneac bangec nga Tiro amma Etiopia, yeneng deandae, ‘Ngic yomoc ye ihai fingerec.’” ⁵ Engenatoango ye tatahau Sionnu faiu seria tarudeac amma Siong manaungoc degecde, “Ngic yomoc amma ngic imoc, yeni imohai fingegec.” ⁶ KEBUNGO bangec areng yeneac kpacngina kpedzucnema arengyunuma yofi ohoude, “Yomocngo ihai fingerec.” *Selac*

⁷ Yegec fede fedeac ngicngac sasawa yeneng yegec yofi dema heiandae, “Neac dokudzohong sasawa yeni Sionnu tacdae.”

88

Ubaebic meficgeec

Kora medacfora yeni yegec yofi heigec. Yegecgareng yearu. Esrangic Hemang amaunac, yeng masiki yegec heiec, ifi isoc yegec yomoc Maharac rennoc, imocac uba modacma heibesonga.

¹ O KEBU, Anutuna, ge neac ebicfu mesi mesingic. Ni hadzing tofocnac geac arohoma kiackecba ² geng nunumunaac kedzac kpena nga kiacnango gearu hau negenna.

³ Ubaonganango ebic wakeyombonggeu kekecnango homec ama bic mewegenede. ⁴ Yeni neac yofi negendae, “Ye ngic bic homegec, yeni isoc ande.” Ni ngic kucngina kpac, yeni isoc anduae. ⁵ Ngic wayunuma homec yeneac botucfu faiyunuandae, yeni isoc feduae. Yeni ngic kpebucyunuma kicsereu faiyunugec fedae, ifi isoc anduae. Ge ninigec meficgema neac monggoc naric mi negenna fede, ni ifi isoc anduae. Ge ngic marigaunac meicyunuma monggoc mi garengyununa kpac angandae, ni ifi isoc anduae.

⁶ Ge teng mana keme kemeau kicsere menuma kundung dzic manau fainunec. ⁷ Geac herebungo neac witiu emma mepetannuma kundungsiri isoc semenuna kucna kpac anec. *Selac*

⁸ Geng ifi anenna ogofocna yeni imoc hemma ngadenuma neac ebic hemma kengectoa amma kpidohoma nandae. Ni witicfu ifi kecduaeac naric mi worabade. ⁹ Ni ubahodunggoc kecha kicna kundung kpebeso ande. O KEBU, ni wenacsoc kpacguma marina gearu sinekecduae. ¹⁰ Ni homebeso anduae nga ge ngic homemea yenearu kucfaka bibiagoc mi menade, kpac. Homegec yeneng onga amma naric mi yacgede nga yeni erienzong naric mi megenggede. *Selac*

¹¹ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, ngic kicsereu yeneng yoac imoc mi dekperagiandae nga ge yoac modac modac Anutu, imoc homec amau naric mi deyadigede. ¹² Kundung manau geac kucfaka bibiagoc naric mi negenggede. Nga geng meficyunuma ebicfunac mesiyunuanec, imocngo ninigec amau naric mi fingetegerude.

¹³ O KEBU, ni sifu asoac anu memeficac kiacgemma arohoma gearu nunumuna faiba haude. ¹⁴ O KEBU, ge ni wanuma kicmesuga nearu mesufunec, imocac hania mi negentegecduae.

¹⁵ Ni sebigborinaungoc kpendzenggoc kecma homecfu heima kefai. Ge kengec efea kpac meficgenenna kpidohoma ubaebicgoc amma memeficna kpac kecduae. ¹⁶ Geac herebungo semenuu kengec efea kpac gearunac meficgema kengecnuu manganema kpac anai. ¹⁷ Geac kengectoa imoc asoacnac kemma marai doku tunggbaung isoc yadima oronnuma noboc nobocnac hama semenukefu ¹⁸ geng negemmana songo ogona nga arengfocna yeni sasawango wanuma ngadenugec kundungngo tosoyombonna ande.

89

Kebu, ge dahai?

Esrangic Etangngo masikiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modackecnecac nasoya nasoya yegec heigembade. Ge yoac modac modac Kebu, imoc enacbibicnango dekperagiba fingeceahe fekefudesoc, yeneng imoc negendagede. ² Ni yofi deba, “Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, fakaga imoc nasoya nasoya faina fekefude. Ge yoac modac modac Anutu. Kurumenga kurumenga nasosoc fefeseri fekecdae, ifi isoc geac fakaga ifingoc fekefude.”

³ Geng yofi denec, “Ni ngicna Dawidi meisinggema yegoc dzadzahac mema ye kingangnicna anu yofi deserima edeai, ⁴ ‘Ni geac gborifocga

tatacnginau faiyunuba yeneng nasoya nasoya seria tacgecde. Yeni fingecsaheingina fekefudesoc ngictau tatacfu tacma ua imoc torokpeu torokpe medacgecde.' " *Selac*

⁵ O KEBU, ge kurumenga kurumenga sing faiyemmena yeni geac kucfaka bibiagoc oyang boyang mebisia. Ge yoac modac modac Kebu, fakaga imoc kpetiac areng yeneac adzoc adzorou dengerebesonga.

⁶ KEBU, wi sawakebangau ge isoc mong mi kecde. Nga anutu hania hania yeneac medacfocngina kecdae, botucnginau ge isoc mong mi kecde. ⁷ Kpetiac areng yeneac adzoc adzorou tacandae, yeneng yofi negengandae, Anutu ye damu damuyagoc. Ye engenatoa amma yeng kurumenggac areng ye yerecgema nandae, yeni feracyunuu yeneng yeaec kengec homac angandae.

⁸ O Anutu, kurumenggac wasaiareng kunengngina, KEBU, mongngo ge isoc kuhagoc mi kecde. O KEBU, ge yoac modac modac Kebu nga fakaga imocngo orongguma fede.

⁹ Kondungngo kpeborong kuhagoc kpeu geng mingina amma kuha memana siri kuneng kpeu mengisiyununade. ¹⁰ Ngic yeneng ngic goa yunuma memanganeyunugec, geng Aigita bangec medzamena ifi isoc fec. Ge mariga kuhagocngo ngabafocga kisangyununa yeni singsararang kpegec.

¹¹ Ge kurumenga kurumenga yeneac mingingngina nga bangec imoc ifingoc geac. Geng bangec toa bangec nga wiac sasawa ihai fedae faiyununa seria kecgecde. ¹² Geng bangec noboc noboc not nga saut meficyununec. Taboro nga Herimong tiki yereng sogaima geac kpac kuneng oyang boyang memiecede. ¹³ Fuakpegangga imoc kuhagoc nga mariga imoc kuhagoc, ge marifoiga sawau miacnec. ¹⁴ Ge fakaga dindingac nga ge sing dindingac modacma yoac desiannec, wiac imocngo ngictau tatacgaac sering ande. Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec amma ge yoac modac modac Kebu, fakaga imocngo waraigendape.

¹⁵ O KEBU, ngicngac geac kicmesugaac kperagiau kecandae, yeneng afegugecdeac sing negemma sogaima kpacma afeguandae, yenennoc kenecnginagoc. ¹⁶ Yeni geac kpac kunenggac amma asoacnac kemma marai sogaima kecma fakaga dindinga afehegecede.

¹⁷ Ge ngicngac imoc yeneac kibikperagi nga kucngina. Amma ge wosofac anemmena kucninagoc amma firang annide.

¹⁸ Ngictau ye kasonina nga KEBU ye kasonina mingina. Ye Israeac kpetiac ngic amma yeng neneac ngictau, yeaec mingina.

¹⁹ Ge warac onga nga kpefingyoacfu singyoacga dena ngicngacfocga geac yoac modac modac kecgec, yeni yofi edeyununec,

"Ni ngic mong kuhagoc meficgema ye ngictauac ira heimiai. Ni ngicngac yeneac botucfunac sebigbori medac mong meisinggema gununggeai.

²⁰ Ni kingang ngicna Dawidi meisinggema kerecna kpetiacngo nadzicmiai. ²¹ Ifi anu marinango ye nasoya nasoya nanggema marinaac kucngo meseribade.

²² Ngabangic mongngo ye tobanggema naric mi feraheude nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmede, yeni ye mi memagecde. ²³ Ni ngabafora yeaec kicfu kpedzameyunubade nga ngic ye ubango ukudae, yeni kpefacyunuba mayunuude.

²⁴ Ni yoacna modacma yoac dedzege amma imoc modacbade, fakana imocngo ye garenggekefude. Ni neannaac kpacfu nanggeba yeng

kuhagoc amma firang anude. ²⁵ Ni kondung yeac mariu faiba yeng imoc garenggema marifoingo doku haandae, yeni garengyunuude. ²⁶ Yeng kpacnuma yofi deude, 'Ge Manna nga Anutuna amma memengerecnaac hoc peperandzi seria.'

²⁷ Ni ye meisinggeba yeng neac morocmedac anu bangecfu ngictau yeneac kunenggina anudeac faiba kefude. ²⁸ Ni yoac yegoc dedzege amma imoc nasoya nasoya modacma dzadzahacna yegoc mebade, imocngo yegoc fefeseri feude. ²⁹ Ni Dawidiac nambarac nga esamedac fingeckecgedesoc tatannginau faiyunuba nasoya nasoya seria tacgede. Yeac ngictau tatac nanggeba nasoya nasoya fekefu kurumenga kurumenga yeneac wenac dafiguc fede, kpetea ifi isoc anude."

³⁰ "Esangaboforango neac dedeseri wama ngadehema dederecgeyoacna kpema imoc mi modacgedeu ³¹ me yeni kpema nonoyoac edeyunuai, imoc mi modacgedeu ³² ni yeneng singyoac kpegecac amma turunga kpouyemmema gbarucngo yunubade. Yeni ngicngac ogofocngina memanganeyunugecac dzikacngo yunuba kpendzeng kpegede. ³³ Ni Dawidigoc yoac dedzege amma imoc modacduae, fakana imoc naric mi wangecbade. Ni ikoc mi ambade nga yoac modac modac fakana naric mi wabade. ³⁴ Ni dzadzahac meai, imoc mi kpebade nga enacnaunac yoac maec, imoc mengerema sirihai mong mi debade.

³⁵ Ni naso mocgu kpetiai kekecnau namma dedeseri seria deai, imoc nasosoc fora angkefude, 'Ni Dawidi ikoc mi ammibade.' ³⁶ Yeac bangecfora yeni kpac angana kpac torokpeu torokpe kecengkegede. Wenac kiwango nasoya nasoya neac kicfu fekecede, ngictau yeac ngictau tatanngo ifi isoc fekefude. ³⁷ Sawakebanggac hepuc, imoc afo, ye tataha mi wama takecede. Nga ni ngictau tatahau faiba ye ifi isoc nasoya nasoya seria tackefude." *Selac*

³⁸ Geng kingang ngicga Dawidi kerecdokungo nadzicminec, fora. Nga geng ine yeac herebu negemma ye ngadehema wanec. ³⁹ Ge kingang ngicgagoc dzadzahac menec, imoc wana wisickeu ngictau iraya bangecfu sendunnu ukuna gotengagoc andarec. ⁴⁰ Ge yeac taonggac hocoda kpebarackedacma a mea seria kpedzamedacna sesuhasac andae.

⁴¹ Nga ngicngac yeneng imohai ferecge kengha angandae, yeni iwaiya mema woraandae. Ngicngac yeac wegenac kecandae, yeneng defoc ammidae. ⁴² Ge ngabafora marifoingina memiacna dzikacfu serigec ngabafora sasawa sogaigneac sing meficgeyemmenec. ⁴³ Fora, ge ngictau dzikacfu mi nanggenec nga yeac dzikacac beang, imocac enara merenna ngadeaubigeng kenec. ⁴⁴ Ge ngictau yasuya mari-aunac wangecma ngictau tataha bangecfu ukuna maec. ⁴⁵ Ye sebigbori kecmanu ge wenahaac kpete mewegenena homac mi anec. Ye game kpekpeu faina imocngo ye semeu kecede. *Selac*

⁴⁶ O KEBU, ge mesufuemema monggoc kicinaiu fingechnadeac tomiai kecduae. Ge nasoya nasoya ifi sufuma kecnade, ifi isoc ande. Geac herebu gerec isoc dzekecede, imoc wisickeudeac tomiai kecduae.

⁴⁷ O Kebu, kekecna imoc wegenacnec sac ande, imoc negenna febeso. Ge ngicac medacfora fainununa eng fingeacma kpac annide. ⁴⁸ Ngic mong ye keengkecma mi homeude, ifia mong mi kecede, kpac. Homec amau ngic kucgoc meyunugec ngic mongngo imohacnac naric mi mesiude. *Selac*

⁴⁹ O Kebu, geng yoac dedzege amma imoc modackecnac nga yoacga modackecnac, imoc warac Dawidi deserima desiminec, imocac fora

hofocduae. ⁵⁰ O Kebu, yeni ni, kingang ngicga deendema anengandae, imoc negenna febeso. Ngicngac yeneng deendema anenggec ebic imoc herenau tofohokecduae. ⁵¹ O KEBU, ge ngictau meisinnuma kerec nadzicnennec nga ngabafocna yeneng ine deendema anengandae. Ni sing tikengkecha yeneng hanititina hemmodacma desusuic anemma yoac mangana denenggecde.

⁵² KEBU nasoya nasoya kenehebesonga. Imoc fora nga fora yombong.

MITIYEGEC KIBI 4

90

Mitiyegec 90-106

Naso wegenanec kefude

Anutuac ngic Mosengo yofi numuec.

¹ O Kebu, neni fingecsahenina bic fekefec, geng yeneac sufu sufua-mangina angkecnec. ² Ge Anutu, tiki mi fingecegeng geng marigango bangec nga bangectoa bangec mi meficgemangoc imohai bic kecnec. Ge nasoya nasoya kecnec nga kechesannec.

³ Geng yoac dena ngic yeni monggoc sendung anggecde. Ge yofi deanec, “Ngicac nambarac, ngeni monggoc bangecfu dzigenema sendung ambisia.”

⁴ Imoc yofiac, kifa tauseng imocngo geac kicfu uameme mocgu kemma bic kpac andac, ifi isoc ande. Imoc tofocnac monggac noboha isoc ande.

⁵ Ge ngic wanggenununa seuc isoc kengandimbe nga kekecnina imoc gau negengandimbe, ifi isoc ande. Kpindzingngo asoac gborima monggoc ereande, ifi isoc. ⁶ Imocngo asoac gboria nga sabayagoc anu marai anu sokuema ururueude.

⁷ Geac herebungo neni memanganenunuu kpac andimbe. Geac heregerecngo ebicfu fainunuu kecdimbe. ⁸ Neni ngicngac ogofocnina memanganeyununi geng wiac imoc kicgau arenggema hengkecnec. Nga kopocsic sufu sufuu meficgeing, ge imoc kicgaac kperagiu faina feu hengkecnec. ⁹ Anu kekecninaac uameme sasawa geac herebugaac bageau kecni nasonina kpac anude. Ngicngo asoringa ammiu kpac angande, neni kifanina ifi isoc kecni kpac andarude.

¹⁰ Kekecninaac kpete imoc kifa 70 me kucnina feudeu kifa 80 kecnide. Kifa imocac manau kekecnina gombunga yombong kecandimbe, imohai ine ebic nga ubahodunggoc ifingoc kecandimbe. Kifanina bic meickegec kpac andar u neni kpututukema kendacnide. ¹¹ Ngic mongngo geac ngabagaac kuc ni negensiude, kpac. Kengecgoc geac ewehieihei kuneng anggembesonga nga heregerecga kuneng imoc ifingoc imocacsoc ande.

¹² Kekecnina uameme dafigucacsoc fede, imoc negensinideac wiac imoc kpounemmena. Ge ifi anna neni hereninango negen negentegecgoc anude.

¹³ O KEBU, ge monggoc dzigenena. Naso dafiguc monggoc geac tomaitachesonga? Ge kingang ngicfocga neneac ubaga manganeu. ¹⁴ Neni uameme kecnidesoc sogac sogaigoc kecma ubangerec negennideac amma geng yoac dedzege amma imoc modackecnecc, imoc asoacngoc mewakenunubesena. ¹⁵ Ge wenac homac ebicfu fainununec, uameme ifi isocngoc ubangerec nemmena. Neni kifa homac yarefaka hengkefing, imocacsoc ifingoc kifa ubangerecgoc meficgenemmena. ¹⁶ Geng ua mekecnec, imoc kingangngicfocga nenearu didiu edzacnunuma kucga

damu damuyagoc imoc esamedacfocninango hembisia. ¹⁷ Kebu Anutuninaac ubangerecngo semennunubeso. Ge marininaac ua tataha meficgena seria febeso. Fora, ge marininango ua meandimbe, imoc tataha meficgena seria febeso.

91

Engenatoango garennunukecde

¹ Anutu Engenatoango ngic mong garengema mesufuu yeng Kuctoa minginaac debannu kecnegeng kecande, ² ye KEBU edeude, “Ge sufu sufuamana nga amana seria, ge Anutuna nga ni negenseriguma kecduae.”

³ Ye nengmeme ngic yeac botacfunac mesiguude nga homecac hafei manganango memanganegubaac yeng onggongguude. ⁴ Ye kpegang dzoeango kperacguu geng yeac kpeganga bageau sufuma kecnade. Ye yoac modac modac Kebu nga fakaya imocngo geac kasoga amma odaga seria ande.

⁵ Ge tofocnac wiac mong manganaac kengec mi annade nga wenacfu tebemedahaac kengectoa amma naric mi kpidohonade. ⁶ Hafeitoa kundung manau haande, imocac kengec naric mi amma homecac hafei mangana wenacfu fingecma yunuande, imocac kengec mi annade.

⁷ Ngic tauseng yeneng hoanggau namma homegec ten tauseng yeneng foigaugeng namma homegecdeu wiac mangana mongngo gearu naric mi fingerude. ⁸ Ge kicgango yenemmana ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni angammemenginaac amma turunga megecde.

⁹ Geng yofi denec, “Ni KEBUAC hoannu sufuma kecduae nga Kebu Engenatoa ye kecnegeng amana.” ¹⁰ Yarefakaac ebicngo gearu naric mi hau ebic mangana mongngo geac kporuc amagaac wegenac naric mi haude.

¹¹ Ye angerofora uayoac yemmeu yeneng sing sasawa kengkecnec, imohai garenggugecde. ¹² Ge haniga hocngo heibacac yeneng maringina witiau faiguma sesehegugecde. ¹³ Ge raiong yangtoa witiau nga kpate witingirau eng tikemma raiong sebigbori nga boidzocac witingirau tima tidzameyununade.

¹⁴ Kebungo yofi dede, “Ye neac songo negemma nigoc kpeketahema kecdeac ebicfunac mesibade. Ye neac kpac kuneng negendeac neng henggareng amma onggonggebade. ¹⁵ Ye kpacnuu ni turunga merem-mibade. Ye ebic witiau kefu ni yegoc kecma ebicfunac mesima ewehelhei ammibade.

¹⁶ Ni kekeha mehereebea kecma gebeckpeu memengerecna edzahabade.”

92

Ge marigango ua menec

Sondaac mitiyegec.

¹ O KEBU, ge Engenatoa. Ni ubangerec negemma geac kpac kuneng heiwayong memima yegec heigemba, faka imocngo ngereede. ² Geng yoac dedzege amma imoc modacnade, imoc asoac dekperagibade. Nga ge yoac modac modac Kebu, imoc tofocnac dekperagima ³ gita witiha tengngo kpema udumeng mema kurere hania hania kpema udumeng yumianggo geac kpac kuneng heiwayong memibade, imocngo wiac ubangerehagoc ande. ⁴ O KEBU, geng ua mekecnec, imocngo ubangerec

meficgenenu marigango ua menec, imoc hentegecma sogac sogaiac yegec heibade.

⁵ O KEBU, geng ua meannec, imoc bibiagoc nga geac negen negeng imoc engena nga keme kemea yombong. ⁶ Ngic kapayango imoc naric mi negenude nga ngic negen negenga kpac, ye wiac yomoc naric mi negentegerude. ⁷ Imoc ine yofi, ngic yeneng Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni kpindzing isoc erema sabanginagoc anggecde nga yarengic yeni faka mangana angkecma yadiseri anggecde. Nga yeneng yoacngina bic desigec fede, yeni manganaac areng deyec deyecmea.

⁸ O KEBU, gennoc engenatoa nga ge nasoya nasoya ifi kechereema kecbesannec. ⁹ Foracngoc, KEBU, geac ngabafocga yeni homecac areng andae nga yarengic sasawa yeni singsararang kpegecde.

¹⁰ Kateburumakango kuhagoc kecande, ge sifu kuc ifia nemma nanggenuna kucgoc amma firang ambade. Ge kerec gombunga kpakema nadzicnennec. ¹¹ Ni kic fima ngabafocna mayunuu yenennai. Nga yarengic yeneng wegenac hama nubeso anggec, yeni kopocsicnginaac turunga ebira megec, imoc kedzacnango negenai.

¹² Ngic dindingac yeneng pam ic gombunga sabayagoc, ifi isoc andae. Yeni Rebanong bangecac yomondzoc ic herea yadiseri angande, ifi isoc yadiseri anggecde. ¹³ Yeni ic isoc KEBUAC amau homehomera, yeni Anutuac amasobennu sabanginagoc anggecde. ¹⁴ Yeni esea anggecde, fora. Nga yeni sifu fora meficgema maringina besaima fora homac gbarigoc angkecma ¹⁵ yofi degecde, "KEBU ye faka angammemea dindingac. Yeng neac hoc peperandzi seria yombong nga yearu faka mangana mong mi fede."

93

KEBU ye ngictau

¹ KEBUNGO ngictauac kuc, imoc ngakpi isoc heiu kemeu ngicngac garengyunuude. Ye ngictauac kuc heiu ngakpia ande. Ye kuha bic heima kebangau dzegeec.

O, yeng bangectoa bangec tatahau faiu seria tacdeac wiac mongngo meu goroc goroc naric mi anude. ² O KEBU, geng ngictau tatacga bicngoc tatahau faina seria feu ge nasoya nasoya kecnec nga kecbesannec. ³ O KEBU, dokutoa yeneng ubaudumeng miacgec, dokutoa yeneng ubaudumengngina miacgec, dokutoa yeneng kucgoc arohoma ubaudumengngina miacgec. ⁴ KEBU wi kecde, ye damu damuyagoc. Ye doku dundung yeneac udumeng ferahama kondung siri yeneac kuc ifingoc ferahade.

⁵ O KEBU, geac singyoac imoc sasawa seria nga fora. Geac amau nasoya nasoya kpetiac feengkecbeso.

94

Ge yoacfu faiyununa

¹ O KEBU, ge turung kpoukpou Anutu. Turung kpoukpouac Anutu, ge kperagigagoc fingectegecna. ² O bangecac desi desi ngic, ge yacna. Ngic goa yanaggac negenggec engena angkecde, geng ngic imoc angammemenginaac turunga merengyemmebesena. ³ O KEBU, ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni nasoherec bic

kecgecac nasongina kpac anudeac tomai kecduae. Yeni naso herea bic kecma ngicngac yeneac ebicac amma sogaima kecandaeac nasona herecgena kpac ambeso. ⁴ Yeni enacnginaunac ubakpekpe yoac makecde nga yarengic sasawa yeni sebingina meemma yoac homac osokecdae.

⁵ O KEBU yeni geac ngicngacfocga kpedzameyunuma maridzomingfocga kpendzenu faiyunuma ⁶ ngac hodzec nga kuricngic yunuma beging kpebucyunuma ⁷ yofi deandae, “KEBU ye naric mi nenenude nga Yakoboac Anutungo imoc naric mi negensiude.”

⁸ Ngicngac ubafong, ngeni kedzac faima yoacna negembisia. Oboc kpobocngic, ngeni negen negenggoc anggecdeac yoac edengunubade. ⁹ Anutungo kedzac ngicfu faiu fede amma ye wiac imoc naric negenude. Nga kic imoc Anutuac marikibi. Imocac ye wiac imoc henudengoc. ¹⁰ Yennoc bangeha bangeha ngicngac areng kpemeting ayemmema yunuude. Ye negen negeng minginango ngicngac kpouyemmeu yeneng negen negeng arenggecde.

¹¹ KEBUNGO ngicngac negen negennina negendacde. Ye ngicngac negen negengngina hennegeng amma negenu imoc uaya kpac. Nenang asu mocgu taiandimbe, ifi isoc.

¹² O KEBU, ge ngic mong kopocsicac kpemeting amma dedeseriyoacga edekpou ammiannec, ngic imoc ye kenehagoc. ¹³ Geng ruae mina ebicnaso mong mi henude. Nga ngic goa Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng ine kecma kemegecdeac amma teng usuyemmegecde.

¹⁴ KEBUNGO ngicngacfora mi ngadeyunuma wayunuude. Ye maridzomingfora naric mi wayunuude. ¹⁵ Ngic mong ye sing dindingac modarude, imohai desi desingic yeneng yeac yoac sing dindingacfu desima monggoc degecde. Ngicngac herenginang ikoc nga hamangec mong mi fede, yeneng desi desi yoac dindingac imoc modacgecde.

¹⁶ Ngic goa yeni Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande. Nga merang ni meficnuude nga merang yacma kicnginang nanude? Ni imocac tomai kecduae. Ngic mongngo meficnuma yarengic yeneac kicfu nanudeac tomai kecduae.

¹⁷ KEBUNGO hama ni mi meficnubacfu ubaonganango bic kemema ngicac ubaudumenga kpacfu nga kicsereu febac. ¹⁸ Ni yofi deai, “Hanina pososoc anu manubeso ande.” O KEBU, ni ifi debareng fakaga modacma yoac dedzege amma imoc modacma nanggenunec, imohai mi manuec. ¹⁹ Herenau negengyohoc homac mekecha geng meserinumang ubaonganang ubangerec meficgenennec.

²⁰ Ngicenara goa yeni Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng geac ogofocga naric mi anggecde. Yeni singyoac hania hania ohoandae, imocngo ngicngac ogofocngina faitobang ayemmema memanganeyunugecde. ²¹ Yeni ngic dindingac kpehomegecdeac yoac dedzege angkecma ngic kopocsiha kpac homecac arenngu desigecde.

²² Anu KEBU ye neac ama seria nga Anutuna. Ye neac hoc peperandzi seria amma sufu sufumana. ²³ Ngicngac yeneng ogofocngina memanganeyunugec yeng imocac turunga kpouyemmeude. Yeni Anutu wama faka mangana meandaeac yeng meicyunuu kpac anggecde. KEBU Anutuninango meicyunuude.

95

Yea enac tofohobesonga

¹ Hagec, KEBUAC yegec heima oeha memini. Ye hoc peperandzi serinina nga memengerecna. Nenang sogaima yeac yegec dendz-erenggema heima ² yeac hoannu kemma ye ubangerec memibisina. Neni yeac afe afeheyegec sogaima dendz-erenggema heibisina.

³ KEBU ye Anutu engena yombong, ye anutu sasawa yeneac ngictau engenatoa. ⁴ Yeng bangectoa bangec manau keme kemea fede, imoc mariau mema garenggeude. Bangec kperec kperemenga nga tiki sasawa imoc yeac. ⁵ Yennoc kondung meec, imocac amma kondung imoc yeacngoc. Amma yeng bangec kerenga meu imocngo yeac marikibi ande.

⁶ Hagec ngonducnema numumini. KEBUNGO meficnunuac, nenang yeac kicfu fafoc heimini. ⁷ Ye Anutunina nga nenang yeac ngicngacfora. Ye yengena odayau fainunuma nenenggareng angkefu ramafora anni yeng mariango menunuu kecdimbe.

O, ngeni yaguc kedzac kpema yeac enacudumeng negembau, imocac yombong anende. ⁸ Mang esafocngina yeni Meriba dokuu ubasari amma Massa bangecfu kecgec, naso imohai bangec kisiu faka angec, ngeni ifi isoc mi ambisia. ⁹ Ni faka kuhagoc meba yeni imoc hengekgec, imoc fora. Nga yeni sifu tobannuma faitobannu fainugec.

¹⁰ Ifi anggec ni kifa 40 ngicngac areng yeneac modzona tiu yofi deai, "Ngicngac imoc yeni ubaherenginau sing segema neac sing ngadehema kecdae." ¹¹ Imocac ni yeneac ngaba amma yofi deserima deai, "Yeni neac kecnegeng kekecfu naric mi enggecde."

96

Yegec gboria heimini

¹ KEBUAC yegec gboria heimibesonga. Bangectoa bangec, ge KEBU yegec gboria heimibesena. ² KEBU oeha mema yegec heimima yeac kpac kuneng kenehebesonga.* Ngeni wenaha wenaha memengerec uayaac yoac edeyunukecbisia. ³ Kebu ye kuc nga kibikperagiagoc, imoc bangeha bangeha ngicngac areng botucnginau dekperagima edeyunugec yeng kucfaka bibiagoc meec, imoc ngiha ngiha botucnginau edeyunubisia.

⁴ KEBU ye engenatoa nga ye oyang boyang memibesonga. Ye tatahau wi yombong tacma anutu hania hania feracyunudacdeac ye kengec nga eweheiheigoc hoanggebesonga. ⁵ KEBUNGO kurumenga kurumenga meficynunuc. Nga bangec monnunc ngicngac, yeneac anutufocngina hania hania, yeni ine nemungasac andacdae. ⁶ Eweheihei nga ngic-tauac kuctoa kibikperagiagoc imoc KEBUARU fede. Yeac kpetiac amau kuc nga kibikperagia fede.

⁷ Ngiha ngiha arengnginagoc kecdae, ngeni KEBU dengerema yeac kuc nga kibikperagia afehebisia. ⁸ KEBUAC kpac kuneng imoc kuhagoc nga kibikperagiagoc. Imoc eweheiheigoc hoanggebesonga. Ngeni sese mema yeac amawomongau hama meembisia. ⁹ Ngeni kpetiac kekec

* **96:2:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

heigec kemeu siricngina gombunga anu KEBU numumibisia. Bangectoa bangecac ngicngac areng, ngeni yeac kicfu kengec amma dzonong fede fedegoc nambisia.

¹⁰ Ngeni bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneac botucfu yoac yofi dekperagiyemmebisia, “KEBU ye ngictau. Ye kuc imoc mekecma garengyununuma kecde. Foracngoc, ye bangectoa bangec tatahau faiec, imoc nasoya nasoya seria feu wiac mongngo meu goroc goroc naric mi anude. Ye monde mondea kpac kecma ngiha ngiha faka angammemengina yoacfu isinggema desiude.”

¹¹ Kurumenga kurumenga ngeni ubangerec negenggec bangecngo sogaibeso. Kondung nga wiac sasawa imohai wakema fedacdae, ngeni udumeng kuneng meficgebisia. ¹² Maneng nga semeng ua nga wiac sasawa imohai fedacdae, ngeni sogaibisia. Nga kateu ic sasawa, ngeni sogac sogaiaic yegec heibisia.

¹³ KEBUNGO hadeac amma yeac kicfu sogaibisia. Ye bangecfu desi desi ua meudeac hama bangec sasawa faka dindingacfu isingyunuma ngiha ngiha faka forau yoacngina desiude.

97

Anutu ye ngictau

¹ KEBU ye ngictauac kuc minginango bangectoa bangec garenggema kecde. Imocac bangecngo sogaibeso nga kondung tegiau bangec fekendae, yeni ubangerecngoc kecbisia.

² Hoeng nga kundung kunengngo ye oronggema fedape. Faka dindingac nga sing dindingac, imocngo yeac ngictautatahaac sering seria.

³ Gerecngo waraimiu ngabafora noboc noboc ye oronggeandae, yeni yonohodarude. ⁴ Yeac piratacngo bangectoa bangec mekperagiu bangec ye imoc hemma dendeng kpeude. ⁵ Bangec sasawaac KEBU hau tiki yeni KEBUAC kicfu pereckema kendo kereha sisingaiande, ifi isoc sisin-gaigecde. ⁶ Kurumenga kurumenga yeni yeac faka dindingac dekper-agigec ngiha ngiha yeneng yeac kuc nga kibikperagia henggecde.

⁷ Ngic yeni nemuongaac kicfu ngonducnema numuyemmeandae nga imocac negenggec wiac engena yombong anu yoac homac osoandae. Nga nemuongangina yeni wiac fora mi meficgemyemmegecde, kpac. Yeni game kpekpeu faiyunugec eng nangecde. Nga anutu hania hania yeni Kebuac kicfu ngonducnemigece.

⁸ Ge anutu hania hania isingyunuma yoacngina desinadeac Siong ye imoc negemma ubangerec meficgeu Yudaac ngacnaroang yeni sogaigecde. ⁹ O KEBU, ge Anutu engenatoa yombong nga bangec sasawaac ngic kunenga. Ge anutu hania hania feracyunudacnecac afeguy-ombonggeni.

¹⁰ KEBUNGO kpetiac ngicngacfora kekecngina onggonggeude. Ngic yeni yarefaka henggec imocac modzongina tiande, KEBUNGO yeni songogoc hoangyunuude. Ngic goa Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeng ngicfora yeneac mariunac mesiyunuude. ¹¹ Ngicngac dindingac kecandae, yenearu ama wereckenude. Nga ngicngac uba kongahagoc kecdae amma herenginau ikoc nga hamangec mong mi fede, yeni sogac sogai meficgegecde.

¹² Ngicngac dindingac ngeni KEBUAC sogac sogaigoc kecma yeac kpara kpetiac yaiyo kpemibisia.

98

Bangec sasawaac ngictau

Mitiyegec.

¹ KEBUNGO faka kuhagoc nga bibiagoc meu yegec gboria heimibesonga. Ye marifoia nga fuaya kpetiac sinema ngabafora feracyunuma firang anec. ² KEBUNGO firang bic anec, imoc dekperagiyemmeec. Ye faka dindingac modacma ngicngac yoacngina dema nanggeyunuec, imoc bangec monnunac ngicngac ye mi negemmidae, yeni imoc didiu edzacyunuu yeni imoc kicnginango henggec. ³ Ye Israe habu yenigoc yoac dedzege amma imoc modackecde, ye imoc negenu fekece nga ye yoara modarudeac faka mong mi nigeckpeec. Anutuninango firang anec, imoc ngicngac bangec tegiau fekendae, yeneng henggec.

⁴ Bangecfu ngicngac sasawa, ngeni sogaima KEBU dendzerenggema yegec heimibisia. Ngeni dendzerenggema oeha memima yegec heimima kpara heiwayong memibisia. ⁵ Ngeni gita kpema KEBUAC yegec heibisia. Ngeni gita kpegec yegec udumenga gombunga fingeCBSO. ⁶ Ngeni trampet nga tomengtoa fifegec musi udumeng gombunga fingeCBSO. Ngeni KEBU ngictauninaac kicfu kecma yegec dendzerenggema sogac sogaihoc heimibisia.

⁷ Kondung, ge nga geac manau wiac sasawa fedae, ngeni udumengtoa meficgebisia. Bangectoa bangec nga imocac manau kecdae, ngeni ifingoc udumeng kuneng meficgebisia. ⁸ Doku ngeni mari kpegec tiki ngeni sogaima yegec ngenahafoc heibisia.

⁹ KEBUNGO desi desi ua meudeac bangecfu hade. Imocac yeac kicfu yegec heibisia. Ye faka dindingacfu bangectoa bangecac ngicngac areng isingyunuma yoacngina desima monde mondea kpac kecma ngiha ngiha faka angammemengina isinggema yoacfu desiude.

99

Anutu ye kpetiac

¹ KEBU ye ngictau amma ye ngiha ngiha garengyunuu yeni dzonong fede fedegoc kecbisia. Ye kerobing botucnginau ngictau tatahau taru usocngo bangecfu mebeso.

² KEBU ye Siong manau kunennina kecde. Ye engena amma ngiha ngiha sasawa feracyunuude. ³ Geac kpacga imoc damu damuyagoc. Yeneng imoc dengerebisia. Kebu ye kpetiac.

⁴ Ngictau ye kuctoayagoc. Ye faka dindingac fingerudeac ammide. Geng faka mongang monganga kpac, imoc faina seria fede. Ge Yakoboac areng yeneac botucfu faka angammemengina isinggema yoacfu desima sing dindingac modacma yoacngina desinec.

⁵ KEBU Anutunina ye kpetiac. Ngeni afehema yeac haniaac tatacfu ngonducnema numumibisia.

⁶ Mose nga Arong yereng yeac womong gareng habugoc kefoc nga Samue ye yeac kpac kuneng kpacma nunumu ua mekefec. Yeni desambic ammigec yeng negengyemmema turunga merengyemmekefec.

⁷ KEBUNGO hoeng mong hereatoaac manau tacma yoac edeyunuu yeni yeac dedekperagiyoac nga singyoac tofohoma kecec. ⁸ O KEBU Anutunina, geng ngicngac nunumunginaac turunga merengyemmenec.

Ge kopocsic wawa Anutungina amma kopocsicnginaac turunga ifingoc merengyemmenec.

⁹ KEBU Anutunina ye kpetiac. Ngeni imocac amma afehema tiki kpetiacfu emma fafoc heimima numumibisia.

100

Kebuac womonnu kenni

Ubangerecseac mitiyegec.

¹ Bangec sasawa, ngeni KEBU dendzerenggema sogac sogai yegec heimibisia. ² Ngeni KEBU ubangerecgoc kingang kpemima sogac sogaiac yegecgoc yeac kicfu habisia. ³ KEBU ye Anutu, ngeni imoc negembisia. Yennoc meficnunuma menunuu nenang yeac ngicngac areng andimbe. Nga yeac ngicngac areng amma yeac rama habufora amma yeac oda manau kecdimbe. ⁴ Ye ubangerec ammima yeac nagutoau embesonga amma ama sobengau dedengerec yegec heibesonga. Yeac ubangerec dema yeac kpac kuneng kenehebesonga.*

⁵ KEBU ye gombunga. Yeng yoc dedzege amma imoc modackecde, fakaya imoc nasoya nasoya feengkefude. Ye yoara modackecde, imocngo fingecsahegina fekefudesoc, yenearu feengkefude.

101

Yoc deserima deec

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, gearu yoc modac modac faka fede. Nga sing dindingac modacma yoacngina desinade, imocac yegec heigembade. ² Ni kopocsiha kpac kecma sing imohai kengkecbadeac negensima kecduae. O, ge dafinenggac nearu hanade? Ni ngic ogofocna mong mi memanganeyunuma herenau dindingac nga kopocsicna kpac kecma amanau kecbade. ³ Wiac mongngo sinna gombunga memanganenuudeacsoc anu ni kic imohai naric mi fibade. Ngicngac sing segema negen negensingngina kpac kecandae, yeneac uac modzona tiu wiac imocngo nigoc mi kpeketaheude.

⁴ Herenau sing gombunga modacma imoc naric mi wabade nga kekec mangana imoc nigoc kpac. Yare faka hania hania, imocac negen negeng nearu mi febeso. ⁵ Mong ye ogea wegenac kecma yeac ngadeyoac sufu sufu deude, ni ngic ifia memanganeba kpac ambeso. Ngic mong ye yengenaac negenu wiac engena anu ngic ogofora yenemma yeneac negenu mamea angande nga hereau ubakpekpe faka meande, yeac modzona tiude.

⁶ Bangecnau yoc modac modac ngic nigoc kegecdeac kicna yenearu fima negemba ngereude. Mong ye kopocsiha kpac kecande, yeng neac kingang ngic amma uana mebeso. ⁷ Ngic mong ye faitobang amma ngicngac ikocfu faiyunuande, yeng neac amau mi kecbeso. Nga ngic mong ikocyoac deande, yeng neac hoannu naric mi kefude.

⁸ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni asoacsoc bangecfu memanganeyunudacba kpac anggecde. Ni yarengic sasawa meicyunuba kpac anggecde. Yeni KEBUAC taonnu mi kecbisia.

* **100:4:** Anutungo meficnunuu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoc imoc mitikibiuhomac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

102

Ge ngictau tatacgau tacna

Kucmamango KEBUAC kicfu hama desambic amma yoac yofi edede.

¹ O KEBU, ge nunumuna negenna memefiac kiacba imocngo gearu habeso. ² Ge neac ebicnasou kicga nearu mi sufuma kedzacga nearu faina. Ni kpacguba turunga bic merennenna.

³ Uamemena imoc hosuc ereande, ifi isoc erema kpac anggec sicnango gerea yombong amma gerec isoc dzekecede. ⁴ Kpindzing herecgegec dzanggema homeande, herenango ifi isoc dzanggede. Kucna kpac yombong anu yaka nenena nigecnude. ⁵ Ni kpendzeng kpema kunengngoc arohoduaeac amma sebi fusinango kemma sicnau kpeketahade. ⁶ Ni bangec gbangge gbanggeau kpendzo neng isoc anduae nga kpabekuruc mong amabangec sesuhau kecede, ifi isoc kecduae. ⁷ Ni gaugbori kecba neng mongngo ama witiau tembuha tacande, imoc isoc anduae.

⁸ Ngabafocna yeneng asoacnac kemma marai game kpekpeu fainuma deendema anemma kpacna soweckegecede. ⁹ Ni ic sogong nebadeac anenu hamango yakana angkecede nga kickumanango sokocfu kemema dokuna anu nekecduae. ¹⁰ Ge ubaga manganau ngaba anennec, imocac menu emma ukununa mayai. ¹¹ Uamemena sasawa maraiac onganinango hereeande, ifi isoc ande nga ni kpindzing isoc homema dzanggeduae.

¹² O KEBU, ge nasoya nasoya ngictau tatacgau tacna geac kpac kuneng imoc ngicngac fingecehahenina fekefudesoc, nenearu feengkefude. ¹³ Ge monggoc yacma Sionggac ubaga manganau. Yagucnoc ubamangang amminadeac naso memea hade. ¹⁴ Kingang ngicngacfcocga yeneng Sionggac hoc songea negemma yeac sendunggac ubamangang negenda.

¹⁵ Bangeha bangeha ngicngac yeneng KEBUAC kpac kunenggac kengec amma eweheimigec bangecfu ngictau sasawa yeneng geac kuc nga kibikperagigaac ewea heibisia. ¹⁶ KEBUNGO Siong ama monggoc mema heigboriu kuc kibikperagiagoc fingectegeru henggecede. ¹⁷ Ye ngicngac makpekpea neneac nunumuac kedzac faiu wiacac desambic ammini imoc naric mi waude.

¹⁸ Ngicngac fingecehahe ngade anggecede, yeneac amma yoac yomoc kibiu ohogec ngicngac yeneng ngade fingeceha KEBU erienzong memibisia.

¹⁹ “Ye yengena kpetiac tikiau wi tacma kiwa fiu maec. KEBUNGO kurumennunac kiwa fima bangec henec. ²⁰ Ngic witicamau kecdae, yeng kiacngina negemma kiwa bangecfu fima homecac areng yungecyunuudeac kiwa fiu maec.” ²¹ Ifi anu KEBUAC kpac kuneng Siong taonnu dekperagibesonga nga Yerusarennu erienzong memibesonga. ²² Ngiha ngiha yeni ngictau areng yenigoc kpeturanggema KEBUAC kicfu ngonducnema numumigecde.

²³ Ye kucna dzongiau memama uameme nasona mewegeneu ²⁴ deai, “O Anutuna, ge kifaga nasoya nasoya ngicngac fingecehahengina fekefudesoc, imoc feracyunuma feengkefude. Ge uameme nasona dzongiau herecgema mi meicnuna.” ²⁵ Ge hanac hanaheaunacngoc kecma bangecac titiseri fainec seria fede. Kurumenga kurumenga yeni geangga marikibinoc. ²⁶ Wiac imoc sasawa yeni kpac anggec, fora. Nga ge sifu

kecengkecnade. Yeni ngakpi isoc esea anggecde nga wamba hesikpe amma ukuandimbe, ge ifi isoc wayunuma gboria fainade.

²⁷ Geng nasoya nasoya siric ifiangoc kecengkecnade nga geac kifaga imoc wisic wisickea kpac. ²⁸ Geac kingang ngicfocga yeneac nambarac-focngina, yeneng geac hoannu kecgec geng esamedacfocngina hoang-gau faiyununa yeneng gegoc serima kecgecde.

103

Wosoefactoa anemmeude

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O ubaongana, ge KEBU kenehena.* Wiac sasawa neac manau fede, imocngo yeac kpara kpetiac kenehebeso. ² O ubaongana, ge KEBU kenehena. Yeng faka gombunga anggenec, imoc mi nigecgubeso.

³ Geng ngicngac ogofocga memanganeyununa yennoc kopocsicga imoc waude. Ye hafeidzoicga sasawa mengerema ⁴ kekecga bummema homecfunac mesiude. Yeng yoc dedzege amma imoc modacma wosoe-fac anggenu imocngo kekecgau iraga isoc anude. ⁵ Ge wiac monggac anggenu yeng wiac kereng kereng genu soha anu naric yombong kec-nade. Huntoc neng ye dzoea heigboriu sebigbori isoc angande, imoc isoc sebiga monggoc gboriude.

⁶ KEBUNGO ngic garengyunuu goango ngic ogofocngina ebicfu faiyunugec ubaebicgoc kecgec yeng sing dindingac modacma yoacngina faka dindingacfu isinggema desiude.

⁷ Ye singa Mose edzahama uaya mema Israe habu imoc edzacyunuec. ⁸ KEBUNGO wosoe-fac anemmema neneac ubamangang negemma ngaba bic mi anude. Ye yoc dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo yearu wiac engena. ⁹ Ye nasosoc mesuninau mi nunukefude nga ye ngaba nasoya nasoya mi mekefude. ¹⁰ Nenang kopocsic meficge-ing, ye imocacsoc faka mi anemmeude nga fakanina manganaac siricfu turunga mi kpounemmeude.

¹¹ Ngicngac yeneng eweheimigec yeng yoc yenigoc dedzege amma imoc modarude. Yeac faka siriha yofi, kurumenga kurumenga yeni bangec ferahama wi enggec fedae, ye ifi isoc ngicngacfora yeneac songo efea kpac negenude. ¹² Wenac ere erea imocngo keme kemeagoc wegenac naric mi tacde, imoc herea yombong. Nenang singyoac kpema mangana meficgeing, ifi isoc imoc meickeu nenanggac hereau kenude.

¹³ Manggac mongngo nambaracfora yeneac ubea manganeu hoangyunuande, ye ifi isoc ngicngac KEBU eweheimiandae, yeneac ubamangang negemma hoangyunuude. ¹⁴ Nga dafiu fingering, imoc yeng negende. Nenang sendungsac, ye imoc negennu fede.

¹⁵ Kpindzingngo manennu kpafuya kpeande, imoc uameme nasoya wegenacsac ande. Nga bangecfu ngic ye uameme nasoya ifi isoc ande. Dzaring dzuria sabayagoc anu ¹⁶ firangngo mefiranggeu morongge mama kpac anu wiac imoc tacande, tatahango imoc monggoc mi negenude. Ngic ye kekeha bangecfu ifi isoc ande, fora.

* **103:1:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

17 Nga KEBUNGO sifu yoac dedzege amma imoc modarude. Ngicngac yeneng ewehelhei ammigec yeng nasoya nasoya hoangyunuma kecengkefude, fakaya dindigac imocngo nambarac nga esamedacfocngina fingegecdesoc, yenearu fekefude. 18 Nga ngicngac yeneng yeac dzadzahac seria modacgec yeng ifi ayemmeude. Nga ngicngac yeac nonoyoac negenggec fede, yeni ifingoc ifi ayemmeude.

19 KEBUNGO ngictau tataha kurumenga kurumenga fekendaeu tatahau faiu seria nande. Ye ngictau amma eucererenga wiac sasawa feracyunuma mingina ande. 20 O KEBUAC angero, ngeni ye kenehebisia. Yeac areng kucnginagocngo yeac yoac negengkecma yoara tofohoma ua mekecdae nga yeac ubaudumeng negenggecdeac kedzac kpeandae, ngeni ye kenehebisia.

21 Kurumenggac wasai arengfora nga kingang ngicngacfora yeac songo modacandae, ngeni KEBU kenehebisia. 22 KEBUAC marikibifora sasawa bangecfu yeac bageau kecdae, ngeni sasawango KEBU kenehebisia. O ubaongana, ge KEBU kenehena.†

104

Wiac sasawa mefigeac

1 O ubaongana, ge KEBU kenehena. O KEBU, Anutuna, ge engenatoa yombong amma ewehelhei nga ngictauac kuc kibikperagiagoc heima kecannec. 2 Ngicngac yeneng wamba heiandae, ge ifi isoc kperangiango kperacemema kecneac. Geng kurumenga kurumenga meficyunuma kporuchedzo isoc kpedziyununa fekendae. 3 Ge ama managaac kpete doku witiau mena hoeng imoc geac keretac anu geng firanggac kpegang mema witiau tacma kisanna firangngo meguma kenude. 4 Geng firang sueyununa yeneng yoacga mema kenggec gerechorang uayoac edeyununa yeneng kingang kpegenggecde.

5 Geng bangec mena imocngo goroc goroc amma kengha ambacac ge imoc titiseria tatahau fainecac wiac mongngo meu goroc goroc naric mi anude. 6 Geng dzohongtoa mema imocngo bangec kperahana kporuc isoc heiu kemeu dokungo tiki feracyunuma feu 7 geng doku yoac ngabasiric edeyununa yeni kengec amma woradacgec. Ge parandanggac mingina nga doku yeneng geac parandang udumeng negemma kengecyunuu woragec. 8 Ge tiki kperemeng tatacngina deseriyemmena tiki yeni yacgec kperemeng yeni kemema ihai fegecde. 9 Geng kpetengina faina feu bangec monggoc semebauac ferahegecdeac kpahehiyemmenec.

10 Ge bangec keme kemeau doku kiwa faina doku kucgoc hakecma tiki botucnginau mama feec. 11 Fema manennu yang sasawa doku gumecyunuu nekecgec kateu donggi yeneng dokuac homema doku imoc nekecgecde. 12 Kateu neng yeneng faecngina doku tegiau mema ihai fema ic fawau tacma arohogece.

13 Ge wi amagau tacma tikiu doku kpema uaga mema kecna foragoc anu bangecngo fora negebec anude. 14 Geng kpindzing dena fingeru ramaburumakango imoc negecde. Geng dzaring nga semeng meficngina

† 103:22: Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacneac yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereue. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

fingeru ngicngac neneng semeng ua meni bangecfu yaka fingerudeac edena neandimbe. ¹⁵ Ngichereu ubangerec fingerudeac waing meficgenec nga ngicngac kicsiricnina pirac pirac anudeac geng kerec meficgenec. Amma ngicngac herengina kucgoc anudeac yaka meficgema yemmenec.

¹⁶ KEBUNGO Rebanong bangecac yomondzoc ic homecyunuma doku efea kpac kpemyemmu nekecgec ¹⁷ neng yeneng faecngina ihai megec kpendzo neng ye faeha yomondzoc icfu mema ihai fekecde. ¹⁸ Tiki kuneng herea yeneng kate noning yeneac amabangec nga mandzang yeneng hoc peperandzi singau sufuma kecgecde.

¹⁹ Geng afo faina imocngo kifasoc kecnideac kpete angkefu wenac yengenaocngoc keme keme nasoya negenude. ²⁰ Geng kundung faina ama toforeu kateu yang yeneng kenghaanggecde. ²¹ Raiong yang sebigbori yeni Anutungo yakangina meficgeudeac negemma yang yunuma negecdeac kucgoc arhogecde. ²² Wenac ereu yeni monggoc meickema faecnginau kemma fegecde.

²³ Imohai ngicngo ama uayau kemma ua mema kefu ama marai anude. ²⁴ O KEBU, ge wiac hania hania medacnec, imocac kpetea engena yombong. Ge negen negentegecgango imoc sasawa mena wiac sasawa kekecnginagoc yeneng geac marikibiga amma bangec mewakedae. ²⁵ Kondung ye kuneng kpererema edi feu kondungyang nga yang kuneng kapia hania hania homac yombong imocac manau fedae, yeneac kpete naric mi osodacnide. ²⁶ Wage yeni imohai kengha angkecdae. Nga geng kondungac kondungyang kuneng ifingoc meficyununa yeneng kondunnu yuengyuma anggecde.

²⁷ Wiac imoc sasawa yeni kicngina gearu figec geng nasoya hau yaka yemmenadeac negeung kecgec ²⁸ geng wiac yemmena imoc mekecgecde. Geng mariga mederena yeni wiac gombunga homac negebac angkecdae.

²⁹ Ge kicga yenearu sufuna yeni kpidohoma kengecyunuude. Ge asungina wangecyununa yeni homema bangecnginau monggoc dzigenecgecde. ³⁰ Geng meficyunuma Asuga monggoc fifina yeneng monggoc gborigecde. Ge bangecac siriha heigborikecna monggoc gboria fingerude.

³¹ KEBUAC kuc nga kibikperagi imoc nasoya nasoya feengkecbeso. KEBUNGO marikibia hemma ubangerec negembeso. ³² Yeng kiwa bangecfu fiu bangecngo dendeng kpeu mariango tiki kpesereyunuu tikingo hosuc kpegecde.

³³ Ni kekecna kecbadesoc KEBU yegec heimibade. Ni kekecna kecma Anutu dengerekecbadengoc. ³⁴ Ni KEBUARU sogac sogai meficgekecma yeac wiac henegeng angkecba yeng imocac negenu ngereebeso. ³⁵ Ngic kopocsicgoc bangecfunac meicyunubesonga nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni kpac ambisia.

O ubaongana, ge KEBU kenehena.* KEBU eriendzong memini, hallelu Yac.

* **104:35:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiuhomac fede nga yeng faka imocac negenu ngereeeude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

105

Fora meficgeude

¹ O ngicngac, KEBU ubangerec memima yeac kpac kuneng hofochesonga. Yeng ua sasawa meande, imoc ngiha ngiha dekperagiyem-mema edeyunugec yeneng imoc negendachisia. ² Ngeni yeac yegec heimibisia. Ngeni dedengerec yegec heimima yeng ua bibiagoc meande, imoc ngicngac edeyunubisia. ³ Yeac kpara kpetiac. Ngeni imocac negenggec wiac engena ambeso. Ngicngac KEBU hofocandae, ngeni sogaibisia. ⁴ Ngeni KEBU hofocma yeac kuhaac kic fima yeac hoannu kemma kegecdeac nasosoc angemmebeso. ⁵ Yeng ua bibiagoc amma kucfaka bibiagoc mekecma desi desiyoac enarango dekefec, ngeni imoc negenggec febeso. ⁶ O, yeng ngeni meisingngunuec. Ye kingang ngiha Abarahngac gboricfora nga Yakoboac medacfora meisingngunuec.

⁷ Yennoc KEBU Anutunina nga yeng ngicngac yoacngina isinggema desiude, faka imoc bangecfu sokoma fede. ⁸ Ye dzadzahac meec, imoc nasosoc negensima dedeseriyoac edengunuec, imoc ngicngac fingece-sahengina fekefude, imoc andenga tauseng feenude, imocacsoc negensima kefude. ⁹ Ye Abarahngoc dzadzahac imoc mema Isakaac yoac deserimima edema ¹⁰ Yakoboaru dedeseriyoac imocnoc meserima Israegoc dzadzahac imoc fefeseri feudeac dema ¹¹ yofi deec, “Ni marid-zoming arennu Kanaang bangec ge gembade, imocnoc geac bangec noboha anude.”

¹² Ngicngac imoc yeni kpetengina kuneng kpac. Yeni ngicngac efeanecsac amma bangec imohai kemma kuric kegec. ¹³ Bangecareng yeneac bangecngina fekende, yeni imohai yerecgema ngictau mong-gac bangec yerecgema ngictau monggac bangecfu kengkecma ngicngacareng mong yenigoc kecma wayunuma monggaru kengkecgec.

¹⁴ Kebungo ngic kpaie heiyemmeu mongngo mong ebicfu mi faiyunuec. Ye yeneac amma ngictau yoac ngabasiricfu ayemmema ¹⁵ yofi edeyunukefec, “Ni ngic meisinggema kerecdokungo nadzicyemmeai, ngeneng mi kpesereyunubisia nga profetefocna mangana mong mi ayemmebisia.”

¹⁶ Yeng bangec imohai boditoa fingerudeac edeec, imohai nenese-mengngina sasawa kpetotieu kpac anudeac negemma ¹⁷ ngic mong bic sueu waraiyemmeec, imoc Yosefe. Yeneng ye wanac ngic anudeac dema suema dzo megec. ¹⁸ Yeni hania ic gigidangau faima ubiau becsac aiengngo memea dzegegec.

¹⁹ Yeng ifi kefu yeac kpefing yoac dedea, imoc erema heiu KEBUAC yoacngo Yosefeac hania tobanggeu seriec. ²⁰ Seriu Aigita yeneac ngictaungo ngicfora sueyunuu kemma Yosefe yungecgec. Ngiha ngiha yeneac ngictaungo Yosefe witicfunac yungerec.

²¹ Ngictaungo ye amea manaac enara faiu yeng iwaiya sasawa garenggeudeac uayoac demiec. ²² Demiu Yosefengo songeaac arennu ngictaunc medacfora dederecege ayemmema ngic enarafora negen negentegec edekpou ayemmekefec.

²³ Ifi anu Israe yeneng Aigita bangecfu hagec. Yakobongo Hang-gac bangecfu kuric kefu ²⁴ KEBUNGO ngicngacfora meficyunuu fingece-sahe kuneng nga kucgoc amma ngabafocngina yeneac kuc ferahagec.

25 Ferahegec yeng Aigita ngic yeneac negen negeng merenu yeneng ngicngacfora wabango ukuyunugec. Yeni yenhafoc yoac denegeng amma Kebuac kingang ngicfora faitobannu faiyunugec.

26 If anggec Kebungo kingang ngiha Mose suema Arong ifingoc meisinggeu 27 yereng yeneac botucfu faka kuhagoc meoc. Yeri Hanggac bangecfu kucfaka mi hehena mekefoc.

28 Anutungo kundung sueu bangec mekundungkpeu yeneng ine yeac yoac kpema wagec. 29 Ye dokungina sasawa heimerenu sac andaru kondungyang kpebucyunuu homedacgec.

30 Sepeng yeneng hama bangecngina sokodacma ngickunengfocngina yeneac fefeamanginaungoc engkecgec. 31 Yeng yoac deu dawec nga dokuac mogocbisic habutoanginagoc hama ama bangecngina sasawa sokodarec.

32 Yeni kia kpeudeac negenggec yeng nomanggbomea yemmeu piratango amabangecngina sokoma heidarec. 33 Yeng waing icngina kpezamema fig ic amma icngina goa bangecnginau kpetackedarec.

34 Ye ipua yoac edeyunuu yeneng hagec. Ipuu gboria kucnginagoc hagec, yeneac kpetengina naric mi mebesonga. 35 Yeneng hama bangecfu wiac maria tengging tengging sasawa nedacma bangecnginaac semeng nedacgec kpac anec.

36 Yeng bangecnginau warac medacfocongina sasawa kpebucyunudacma kucnginaac fora warac fingegec, yeni kpebucyunuu homedacgec.

37 Imoc sasawa fingeru wisickeu ye Israe habu meyunuu Aigita bangec wama kenggec. Yeni siriwa nga gol momoc mema kenggec yeac ngicngac arengfora yeneacunac mongngo mi tifainggema makpeec. 38 Aigita ngicngac yeneng Israe ngicngac yeneac homac kengecyunuecac amma yeneng wayunuma kenggec, imocac ubangerec negenggec.

39 Anutungo hoeng tiameu imocngo kperacngina amma witinginau feu tofocnac gerec yemmeu imocngo mekperagiyunuec. 40 Yeni kpesimigec yeng neng negecdeac yemmema kurumenggac yaka efea kpac yemmeu negebec anggec. 41 Ye hoc kpendziru doku dundungngo mama bangec dokuya kpac, imohai dzuamagoc mekeng feec.

42 Nocac ye dedeseri kpetiac deserima bic deec. Nga ye kingang ngiha Abarahang, yeac ifingoc negenu feu 43 ngicngacfora sogac sogagoc wangecyunuec. Ye meisingfora hesicyunuu yeni yegec heima arohoma sogaima kenggec. 44 Yeng bangec monnunac ngicngac yeneac bangec wangecyunuma meisingngicngacfora imoc yemmeu ngicngac yeneac semeng uac mingina amma fora mema nekecgec. 45 Yeneng yeac singyoac mekecma dedeseri yoara seria modacgecdeac ifi anec.

KEBU erienzong memini, hallelu Yac.

106

KEBU erienzong memini

1 KEBU erienzong memini, hallelu Yac. KEBUNGO yoac dedzege amma imoc modarude nga wosoefaha imoc nasoya nasoya feengkefude amma ye gombunga, imocac ubangerec memibesonga. 2 KEBUNGO faka kuhagoc mekecde, ngic mongngo kucfaka ifia naric mi deude nga ye kucfaka imoc dengereudeacsoc kpac.

3 Ngicngac sing dindingac nasosoc modacbeso ayemmeande nga faka dindingac angandae, yeni kenecnginagoc. 4 O KEBU, ge ngicngacfogca

gombunga ayemmema neac ifingoc negenna febeso. Ge ngicngac ebicfunac mesiyunuma ni ifingoc meficnubesena. ⁵ Geng ngicngacfocga meisingyununa yeni naric kecma wiac monggac mi obohogecde, imoc hembeso anende. Ngicngac arengfocga yeneng ubangerec negengandae, imoc hemma sogabadeac anende. Geac maridzoming ngicngac-focga yeni sogaima ge dengeregugecde, imohai ni yenigoc sogabadeac anende.

⁶ Warac mangesafocnina yeni kopocsic meficgegec nenang meficyunuma Anutu ngadehema mangana menideac anemmeu ngicngac ogofocnina memanganeyunuma faka mangana ayemmeing. ⁷ Esangabofocnina yeni Aigita bangecfu kecma geac kuc fakaga bibiagoc hengwa anggec. Geng yoac dedzege amma imoc modacnade, imoc wiac engena. Yeneng ine imoc nigecyunuu kondung sacsac tegiau kecma Anutu Engenatoaac yoac kpegec ⁸ ye yengena kparaac amma ebicfunac mesiyunuma kuhaac hania mekperagiyemmeec.

⁹ Yeng kondung sacsac yoac ngabasiric ammiu gbanggeec. Nga yeng dzohong keme kemausing bangec gbangge gbanggeau kengandae, ifi isoc wangecyunuma nobocgeng enec.

¹⁰ Ye ifi amma ngic ngadeyunugec, yeneac mariunac mesiyunuma ngabafocngina yeneac kucfunac mesiyunuec. ¹¹ Doku imocngo ngabafocngina semeyunudaru kpac anggec yenearunac mongngo mi kefec. ¹² Ifi anu yeneng yeac yoac negensinggema dedengerec yegec heimigec. ¹³ Nga yeni ine bic yombong ye uaya mekefec, imoc nigecyunuu yoac dederecge ayemmeudeac tomai mong mi anggec. ¹⁴ Yeni bangec kisiu yakaac songo kuneng negemma imoc mi garenggema bangec gbangge gbanggeau Anutu faitobannu faigec. ¹⁵ Nga ye wiac mong yemmeudeac derecgegec, imohai yeng imoc yemmema hafei kuneng mong botucnginau sueu yenearu haec.

¹⁶ Anu ngic yeneng kporucbedzongina nangkenec, ihai kecma Moseac keracmangang amma Arong, KEBUAC kpetiacngic, yeac keracmangang ifingoc anggec ¹⁷ bangecngo anggema Datang gbokoma Abirang arengforagoc semeyunuec. ¹⁸ Gerecngo mama ngicngac yeni modacyunukegec, yeni sasawa yonohoec. Gerechorangngo yarengic yonohodarec.

¹⁹ Anu yeni Horebe tikiu kecma burumaka medahaac ongea mong mema nemuonga aiengngo mema, imoc eweheimima numumigec. ²⁰ Yeni Anutuac kuc nga kibikperagia wama imoc merenggec burumaka kpindzing neande, onga imocngo yeac tataha meudeac negemma faigec. Faima fafoc heimima numumigec.

²¹ Anutu memengerecnginango Aigita bangecfu faka kuneng mekefec, yeac nigecyunuec. ²² Yeng Haggac bangecfu kucfaka bibiagoc mema kondung sacsacfu faka kicfuria meu kerectegec anggec. ²³ Yeneng ifi anggec yeng kpetotieyunuudeac deu Mose meising ngihango Anutuac kicfu namma yeac herebu menomanee. Ye ifi mi nambac dede Anutungo kpetotieyunuu kpac ambau.

²⁴ Anutungo yoac deserima deu yeneng imoc mi negensinggema bangec gombunga yemmeu megecdeac dedea, imoc ngadehegec. ²⁵ Yeni kporucbedzonginau Anutuac pandzeng kpouma tacma KEBUAC ubaudumeng negemma imoc mi tofohoge. ²⁶ Imocac YENG maria miacma yoac yofi deserima deec, "Ni bangec kisiu yunuba homema

fedachisia nga ²⁷ esamedacfocongina medereyunuba bangeha bangeha ngicngac areng yeneac botucfu kecgecde. Yeni ifi kecgec ngicngac yeneng yunukpebuc ayemmegec neng bangeha bangeha fekendae, imohai sueyunuba singsarang kpema kecchisia.”

²⁸ Imocac witiau yeni Peore tiki Baari nemuac ongagoc kpekete-hama kecma nemuonga homemea yeneac sesegerec oho ohoya, imoc nekecgec. ²⁹ Yeni ifi amma KEBUAC here miacgec yeng angammemenginaac amma ngaba ayemmeu hafei mangana mongngo yenearu fingerec. ³⁰ Anu Pinehasingo sifu yacma KEBUARU nunumu ua meu hafei mangana imocac kuha mau kpac anec. ³¹ Yeng ifi anecac amma fingeccahe feerekecgecde, yeni sasawango Pinehasiac fakaya dindingac, imoc negensikecgecde.

³² Anu yeni Meriba dokuu kecma KEBU ngaba ifingoc meficgemigec Mosengo yeneac ebicac amma ebicfu enec. ³³ Yeneng Moseac asu mehodungaigec yeng yoac mi negentegecma deec.

³⁴ KEBUNGO dederecgeyoac ayemmeec nga yeni ine ifi isoc habu goa mi kpetotieyunuma meicyunugec, kpac. ³⁵ Yeneng ine bangeha bangeha ngicngac areng yenigoc kengha amma yeneac faka arenggema imoc modacgec.

³⁶ Yeni yeneac nemuonga hania hania modacgec. Faka imocngo botacngina amma mendangyunuu ³⁷ yeni naroangmedacfocongina meyunuma kpebucyunugec. Faka imocngo asu manganaac hosuc heiyemmekecgec. ³⁸ Yeni nambaracfocongina yeneac sac kopocsiha kpac kpakegecac bangecngina seuhagoc anec. Yeni naroang medacfocongina sese dema kpebucyunuma Kanaang bangecac nemuonga yeneac sesegerec ohogec bangecngo sacac kopocsicac seuhagoc anec.

³⁹ Ngicngac yeni angamemengina ifia angkecgecac amma uba seucnginagoc amma Anutuac kicfu yeni kaisero siric anggec.

⁴⁰ Imocac KEBUNGO ngicngacfora ngaba ayemmema maridzoming ngicngacfora yenenu seucnginagoc anggec negemma modzea tiu wayunuec. ⁴¹ Wayunuma bangec monnunac ngicngac ye mi negemmidae, yeneac mariu faiyunuu yeneng ubango ukuyunuma garengyunugec. ⁴² Ngabafocnginango ebicfu faiyunugec ubaebicgoc kecgec yeneng meyunuma memayunuma kucngina bageau faiyunugec. ⁴³ Kebungo naso homac ebicfunac mesiyunukefec nga yeneng ine yoackpekpengic amma faka imocsac negensima kecgec. Yeni ngicngac ogofocngina memanganeyunukecgecac yeng memayunuu memeficac obohoma ⁴⁴ kpendzeng kpekecma kiacgec, fora. Nga yeng sifu ebicngina negensima memeficac kiacngina negenec.

⁴⁵ Ye warac dzadzahac yenigoc meec, imoc yeneac amma negenu fec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, imocngo efea kpac femideac amma yeneac ubamangang negengkefec. ⁴⁶ Ngic witicfu faiyunuma meyunuma kecdacgec, yeng faka ayemmeu yeneng yeneac ubahodung negenggec.

⁴⁷ O KEBU, Anutunina, ge ebicfunac mesinunuma bangec monnunac ngicngac ge mi negenggudae, yeneac botucfunac menunuma kpedzucnununa. Geng ifi anna neni geac kpacga kpetiacac ubangerec negemma homac dengeregundae.

⁴⁸ KEBU Israeac Anutu, ye nasoya nasoya kenehebesonga. Imoc fehereema fekecbeso.

Ngicngac sasawango yofi debisina, “Imoc Fora.” KEBU erienzong memini, hallelu Yac.

MITIYEGEC KIBI 5

107

Mitiyegec 107-150

Amabangec gombunga meficgeec

¹ KEBU ye gombunga. Ye yoc dedzege amma imoc modackecde, fakaya imocngo nasoya nasoya feengkefude. O, ngeni imocac ubangerec memibisia. ² KEBUNGO ngicngac bummenunuma ebicfunac mesinunuec, ngeneng ifi dekecbisia. ³ Ngeni bangeha bangeha kecgec yeng imohacnac mengunuec. Goa ngeni wenac ere ereau kecgec nga goa wenac keme kemeau kecgec. Goa ngeneng not bigeng kecgec nga goa saot bigeng kecgec nga yeng imohacnac mengunuma kpedzucngunuec.

⁴ Goa ngeni taong monnu kemma kecgecdeac sing hofocma bangec kisi gbangge gbangeau kengha angkecma ⁵ yakaac nga dokuac homema ubaongangina herenginau homeec. ⁶ Ngeni ebicfu ifi kecma KEBUARU kiacgec yeng kpendzeng imohacnac mesingunuma ⁷ sing wegenacfu wangecngunu kengkecma taong nga amabangec gombunga meficgemmeu ihai kecgec.

⁸ KEBUNGO yoc dedzege amma imoc modackecde, ngeni imocac ubangerec memibisia. Yeng bangecngic medacfocngina meficngunuma faka bibiagoc mekecdeac ngeni ubangerec memibisia. ⁹ Mongngo dokuac ammiu yeng doku miu negebec anude nga mongngo yakaac homeu yeng wiac gombunga miu neu gebeckpeude.

¹⁰⁻¹¹ Goa yeni Anutu Engenatoa yeac yoc kpema dederecgeyoara ngadehekecgecac kundung manau kengkpung hakpung anggec witicngo witicyunugec tacandae, ifi isoc tacma kpendzeng kpegec. ¹² Yeni uatoa mekecgec herenginango kuha kpac anu bangecfcu mayunuu mongngo mi meficyunuec.

¹³ Yeni ebicfu ifi kecma KEBUARU kiacgec yeng kpendzeng imohacnac mesiyunuma ¹⁴ kundung dzic imohacnac meyunuu erema witicngina herecgeec.

¹⁵ KEBUNGO yoc dedzege amma imoc modarude nga yeneng imocac ubangerec memibisia. Yeng bangecngic medacfocngina meficyunuma faka bibiagoc mekecdeac ubangerec memibisia. ¹⁶ Yeng nagu seria aiengngo memea sasawa, imoc hembarackeu aiengngo kpae heiheia imoc kpetackeude.

¹⁷ Goa yeni kopocsicac fakagoc kecgecac hafei ayemmeec. Yeni ngicngac ogofocngina memanganeyunugecac amma kpendzeng kpekecma ¹⁸ yaka negecdeac mi ayemmeu yaka sasawa wama homecac naguu heima fegec. ¹⁹ Yeni ebicfu ifi kecma KEBUARU kiacgec yeng kpendzeng imohacnac mesiyunuma ²⁰ yoara sueu mama hafeingina mengereu wiac kpetotieyunuu kpac ambeso anggec, imohacnac mesiyunuec.

²¹ KEBUNGO yoc dedzege amma imoc modackecde, yeneng imocac ubangerec memibisia. Yeng bangecngicac medacfocngina meficyunuma faka bibiagoc mekecdeac ye ubangerec memibisia. ²² Yeni ubangerecac sese ohoma yeng uaya sasawa mekecde, imocac oyang boyang memima imoc ngicngac edeyunubisia.

²³ Goa ngeni kondunnu wageu emma kenggec nga goa ngeni dokutoau kengkecma finac mehama ngicngac yenearu suegec. ²⁴ Ngeni ihai kecma KEBUNGO ua kuneng sasawa mekefec, imoc hengkegec. Ngeni yeac ua bibiagoc kondunggac keme kemeau henggec. ²⁵ Yeng enacngo deu firang kucgoc kpema kondunggac siri miaru kucgoc kpeu ²⁶ wageningango sawau yombong emma emu keme kemeau yombong kemegec ngic ngeni ebic imoc hemma ongangina worau kengecngunuec. ²⁷ Ngeni kicngina gigiu ngic doku seria neandae, ifi isoc goroc goroc amma kengha amma negen negengngina mi ireckeec. ²⁸ Ngeni ebicfu ifi kecma KEBUARU kiacgec yeng kpendzeng imohacnac mesingunuma ²⁹ firangnomang menomaneu kpac anec nga kondung siri menomaneu ning kpema feec. ³⁰ Kondung kuha mau ngeneng ruaegoc kecgecac ubangerec negenggec. Nga yeng wangenngunuu ngeni ihai me ihai kembesonga negenggec, ihai kengsikegec.

³¹ KEBUNGO yoac dedzege amma imoc modackecde, ngeneng imocac ubangerec memibisia. Yeng bangecngic medacfocongina meficngunuma faka bibiagoc mekecdeac ngeni dangge memibisia. ³² Ngeni habu yeneac kpekpeturannu Kebu oyang boyang memima enarafocngina yeneac botucfu namma ye erienzong memibisia.

³³ Yeng dokutoa heimerenu bangec gbangge gbanggea anggec. Nga doku kiwagocngong kerengaima bangec gbangge gbanggea anggec. ³⁴ Ngicngac areng goa yeneng bangecnginau kecma Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeec. Imocac yeng bangec kerehagoc imoc merenu bangec kisi kondungagoc anec. ³⁵ Ye bangec kisi gbangge gbanggea heimerenu doku dzohong homac fingegec nga bangec dzangge dzanggea merenu doku dzuamagoc fingegec. ³⁶ Ye ngicngac yakaac homegec, yeni ihai faiyunuu kecma taongngina ihai megec amagerecngina seria anec. ³⁷ Yeni semeng nga waing uanganau homegec fora homac anec.

³⁸ Yeng kenecyunuu nambaracfocongina homac fingegec. Amma ramaburumakangina keneheu yeneac kpetengina mi maec. ³⁹ Ngic yeneng ebicfu faiyungec ubaebicgoc kecma memeficac obohoma ebicfu nga ubahodunggoc kecgec kpetengina mau habu kapianec anggec. ⁴⁰ Anutungo ine ngictauac medacfora yeneac modzea tiu ebic meficgeyemmema bangec kisi singa kpac, ihai faiyunuu kengkpung hangkapung ihai kengkegec. ⁴¹ Nga ngicngac yeni iwaiac obohoma kpendzennu kecgec, yeng yeni ebicfunac mesiyunuu nambaracfocongina yeneng fingeacsahetoea amma rama habutoa angandae, ifi isoc anggec. ⁴² Ngicngac ikoc nga hamangecngina kpac kecandae, yeneng imoc hemma ubangerec negenggecde. Nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng ine yoacngina waickegecde.

⁴³ Mong ye negen negentegecgec kecde, yeng wiac yomoc hensima negentegecbeso. KEBU ye yoac dedzege amma imoc modarude, bangec fu ngicngac yeneng imoc negenghomebisia.

108

Anutuac dangge

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O Anutu, herenango efaiu udumeng gombunga amma yegec heibade. Ubaongana, ge gaunac yacna. ² O, ni ama werec wereckenggac yombong midibade nga gitakurere ngeri negengboribesera.

³ O KEBU, ni ngiha ngiha botucnginau ge ohec megemma bangec monnunac ngicngac yeneac botucfu yegec heima ge dengeregubade.

⁴ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, imocngo wiac engena amma engkecma kurumenga kurumenga feracyunuma enude. Nga ge yoac modac modac angkecnec, faka imocngo sawau emma hoeng kpesereyunuude.

⁵ O Anutu, ge oyang boyang megengandae, imocngo kurumenga kurumenga ferahema erebeso. Ge kucga nga kibikperagiga bangecfu faina mama bangectoa bangec sokodacheso. ⁶ Geng ngicngacfocga neneac songo negennec, neni ebicfunac mesinununadeac marifoigango meficnunuma nunumuninaac turunga merennemmena.

⁷ Anutungo womonga kpetiacfu tacma yoac yofi deserima deec, “Ni firang amma sogac sogaicoc Sikeng ama nga Sukocac bangec tumia medereyemebade. ⁸ Gireac nga Manasse imoc neac, Efaraiing imoc wasaiopocna nga Yuda ye ngictaayasuna. ⁹ Moabi ye dokunadzic terana nga Edonggaru hanitabena ukuma Firistia bangecfu firang amma arohobade.”

¹⁰ Dawidingo monggoc yofi deec, “Taong odaya seria fede, mongngo imohai hesicnuu kendedeac negenduae. Mongngo naric hesicnuu Edong bangecfu kendedeac negenduae.” ¹¹ O Anutu, ge wanunuma ukununudacma neneac wasaingichabugoc monggoc mi kenganec.

¹² Ngicngo meficnunuande, imoc memefihagoc kpac. Imocac geng meficnununa ngabafocnina yunubisina. ¹³ Neni Anutugoc namma kuctoaninagoc amma firang annide. Gennoc ngabafocnina tidzicyununa bangecfu gegece.

109

Ni kopocsicna kpac

Yegecgareng yearu. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O dedengerec Anutuna, ge yoacga mi waickena. ² Ngic goa ge waguma mangana megecdeac ayemmeande nga faitobang ngic ikocnginagoc, yeneng memanganenubeso enacngina anggema nedzarangngina ikohagoc neac yoac mangana dema ³ ngadenuma oronnuma memangac manganeyoac denemma hania kpacfu hama nugecde. ⁴ Ni songogoc hoangyunuba yeneng mesunnau nuandae, fora. Nga ni sifu yeneac numubade. ⁵ Ni faka gombunga ayemmeba yeneng turunga mangana merennenggec. Ni songogoc hoangyunuba yeneng ubango ukunugecde.

⁶ Yeni yofi dedae, “Ngic mong Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande, ye uayoac mina yeng ngic manganaac yoac kpebeso. Ngic mongngo yoacfu marifoiau namma yeac mesuyau kpebeso.

⁷ Desi desingicngo ye isinggema yoac desima ngic imocac manganaya hembeso nga yeac nunumuya imoc Anutungo negenu kopocsihagoc angkecde, ifi desibeso. ⁸ Kekecnasoya imoc wegenanec anu ngic mongngo yeac ngicenaraac bating mebeso.

⁹ Nambaracfora yeneng bageg anggec enemango hodzec ambeso.

¹⁰ Nambaracfora yeneng amaheidac kecma yakaac derecgema kecbisia.

Yeni amabangec sesuhau kegec imohai meficyunuma imohacnac ifin-goc kporacyunubesonga. ¹¹ Ngic mong ye faka sirihau mi amma hiedzo meande, yeng finaha segereu kuricngic yeneng uayaac fora mekecbisia. ¹² Mongngo ye ubangerec mi ammibeso nga begingfora yeneac ubaman-gang mi negengyemebisia. ¹³ Yeac esamedacfora meicyunugec kpac ambisia. Ye esamedacfora yeneac arennu yeac kpac meickebesonga. ¹⁴ Mangesafora yeneng ngicngac ogofocngina memanganeyunugec, KE-BUNGO kopocsicngina imoc negenu febeso. Nga nonggeaac kopocsic imoc naric mi wabesonga. ¹⁵ Yeneac kopocsic imoc nasosoc KEBUAC kicfu feu hengkecbeso. Ngic imoc bangecfunac meickegec kpac anu yeac nigeicyunudabeso.”

¹⁶ “Ye wiac gombunga anudeac nigeckpeu makpekpea nga iwaiac obo-homa kegec, yeni yunukporac ayemmema ubaebicgoc kisangyunuma homecfa faiyunuec. ¹⁷ Ye sowecyoac deudeac songo negengkefec, imo-cac yeneng soweckebisia. Ye kenecyoac mi ammiacac kenec yeac hereau febeso. ¹⁸ Ye sowec ngakpi isoc heima kefecac sowecngo sebifusiau doku isoc kemema sirau kerec isoc kemebeso. ¹⁹ Sowecngo ngakpitoaya anu kperacemebeso nga kebangau fadeng isoc anu wenacsoc tuzegebes.”

²⁰ Ngabafocna yeneng yoacfu nukegec KEBUNGO turunga imoc kpouyemmeso. Yeni ngadeyoac denenggec yeng ifi ayemmeso.

²¹ O KEBU Anutuna, ge kpac kunenggac amma yoacna dema nangge-nuna. Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, imoc fedecac ebic-funac mesinuna. ²² Ni ngic makpekpea amma iwaiac obohoma kecduae. Nga yeni herena manau woubocna kpegec tohoec. ²³ Maraiac ongango hereema tofocnac kpac angkecde, ni ifi isoc kpac ambeso anduae. Fi-rangngo ipua mefiranggeu kengandae, ifi isoc kenduae. ²⁴ Ni yakasege kecma fafocna kuha kpac anu sicnasac anduae. ²⁵ Ngic mesunau nudaec, yeneng desofoc anemma orucngina kpatitickenendae.

²⁶ O KEBU, Anutuna, ge meficnuna. Geng yoac dedzege amma imoc modackecnecac ebicfunac mesinuna. ²⁷ O KEBU, ge marigango wiac imoc menec, yeni imoc negentegecbisia. O Kebu, geng ua imoc menec. ²⁸ Yeni sowecyoac dekecdae, naric, nga ge sifu kenecyoac debesena. Ngicngac neac wegenac hama memanganenubeso angandae, yeni ge negemmana game kpekpeu faiyunubesonga. Geac kingang ngicngo ubangerec negemma kecbeso. ²⁹ Ngicngac mesunau nuandae, yeni ewehiheia kpac kecbisia. Imocngo wamba isoc sangoyunubeso. Yeni gameyunuu kecdae, imocngo ngakpitoa isoc witinginau embeso.

³⁰ Enacbibicnango KEBU oyang boyang ammima ngicngac habutoang-inagoc kecdae, yeneac botucfu namma ye oyang boyang memibade. ³¹ Ngic mong ye wiac sasawaac obohoma kefu yeng marifoiau nanude. Yeneng yeac degecde, “Ye manganaac areng amma homebeso.” Ifi degec Anutungo ye yeneac mariunac mesiude.

110

Ngictau uau faigec

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ KEBUNGO neac Kebuna yofi edeec, “Ge marifoiau tacmana ngabafocga hanigaac bageau faiyunuba yeni hanigaac tatac anggecde.”

² KEBUNGO Siong amau tacma ngictauyasuga faiu hau ge imoc mema ngabafocga yeneac botucfu ngictau amma ngic kunengngina kecbesena.

³ Ngicfocga yeni dzikac nasou gegoc kenggecdeac songo negemma hama edegugec geng hesicyununa tiki kpetiacfu enggecde. Sacgbori habunginagoc yeni ubaefac amma wamba kpetiac heima asoacac dzimbong heima feande, ifi isoc amma gearu hagecde.

⁴ KEBUNGO yocac yofi bic deseriec, imoc naric mi meickeude, “Geng Merikisedeac siricfu womonggareng wisic wisickea kpac kecengkecnade.”

⁵ Kebu foigaugeng nande, ye herebunasoya hau ngictau kpedzameyunuude. ⁶ Ye bangeha bangeha ngicngac areng botucnginau tacma isingyunuma yoacngina desiu homegec farengnginango bangecnginau feemeude. Ye bangeha bangeha fekendeu ngic enarafocngina kpetotieyunuude.

⁷ Ye sing tegiau doku mahama feu hemma neudeac oruha miacma kuhagoc nanude.

111

Anutuac ua feengkefude

¹ KEBU eriendzong memibesonga, hallelu Yac. Ngicngac uba kongaha amma ikoc nga hamangecngina kpac kecdae, yeneac kpebung habugoc namma heregoc yombong KEBU ubangerec ammibade.

² KEBUNGO uaya mekecde, imoc wiac engena nga imocac songo negengandae, yeneng imoc negengising angkecdae. ³ Kebungo wiac sasawa meec, imocngo ngictauac kuhagoc nga damuyagoc wakema fede. Ye fakaya dindingacngo nasoya nasoya feengkefude.

⁴ Ye uaya bibiagoc meec, imoc yeng negemmanu negenggec fekefude. KEBUNGO neneac ubea manganeu ubangerec anemmeude. ⁵ Ngicngac eweheihei ammiandae, ye yeni yaka yemmeude nga dzadzahac meec, imoc nasoya nasoya negensikefude. ⁶ Kebu ye ngicngacfora uayaac kuc edzacyunuma maridzoming dema bangec monnunac ngicngac yeneac bangec imoc ngicngacfora yemmeec.

⁷ Yeng wiac mariango meande, imoc yoara modacma faka dindingacgoc. Nenang yeac dederecegyoac sasawa negenserima mekecbisina. ⁸ Ye dederecegyoac faiu imocngo nasoya nasoya seria fema fefeseri feengkefude. Imoc ikoc nga hamangeha kpac kecma modacma kecbesonga. ⁹ Yeng wiacfora sueyunuu yeneng ngicngacfora yungecyunugoc. Ye dzadzaha feengkefudeac yocac seria edeyunuec. Yeac kpac imoc kpetiac nga bibiagoc.

¹⁰ KEBU eweheihei ammima ye hoanggebesonga. Faka imoc negen negentegecac hania ande. Ye eweheiheigoc hoanggeandae, yeni negen negengngina irec ireckea. Yeac eriendzong, imoc nasoya nasoya feengkefude.

112

Kperagingo neraranggeude

¹ KEBU eriendzong memibesonga, hallelu Yac. Ngic mong ye KEBU eweheihei ammiande nga yeac nonoyoac songotoagoc hoanggeande, ye kenehagoc.

² Yeac esamedacfora yeni bangecfu kucnginagoc kegcde. Ngicngac areng ikoc nga hamangecngina kpac andae, yeni kenecnginagoc. ³ Yeac

amau hiedzo finactoa endzirangoc feude amma yeac faka dindingacngo nasoya nasoya feengkefude.

⁴ Ngicngac uba kongaha amma ikoc nga hamangecngina kpac kecandae, yeni kundung ayemmema ubamangang negengyemmema dindingac kefude. ⁵ Ngic mong ye sing dindingac modacma ngic wosoefac ayemmema yengena wiac turung dema maringinau faiu ua goa meandae, ngic ifia ye naric kecede.

⁶ Ngic dindingac ye seria nanu wiac mongngo meu goroc goroc naric mi anude. Amma ngicngac yeneng yeac negenggec fekefude. ⁷ Ye yarefakaac yoacsiduc negemma kengec naric mi anude. Ye hereango KEBU negenserima kefude. ⁸ Yeac herea imoc seri seria. Ye kengeha kpac serima kecma firang amma ngabafora yenenude. ⁹ Ye songea modacma wiac mederema ngicngac makpekpea yemmeude. Yeac faka dindingac, imoc nasoya nasoya feengkefude nga ye kuhagoc anu ngic yeneng ewehieihei ammima nanggegede.

¹⁰ Ngic Anutu ngadehema mangana meudeac ammiande, yeng ngic mong dindingac henu kekeha ngereeude, imohai enac kisaranggeu dzameude. Ye wiac mong meudeac negensiande, imoc fora naric mi fingerude, kpac yombong.

113

Engentoango wosoefac anemmeude

¹ KEBU eriendzong memibesonga, hallelu Yac. O, KEBUAC kingang ngicfora, ngeni KEBU oyang boyang memima KEBUAC kpac kuneng heiwayong memibisia.

² KEBUAC kpac kuneng, imoc yaguc kenehema nasoya nasoya kenehekecbesonga. ³ Wenac ere ereaunac kengkecma wenac keme kemeau wisickedede, imohai KEBUAC kpac kuneng heiwayong memibesonga.

⁴ KEBUNGO bangeha bangeha ngicngac areng feracyunuma kecede. Yeac kuc kibikperagigoc, imoc kurumenga kurumenga feracyunuma emma feude. ⁵ KEBU Anutunina kecede, ye isoc mongngo mi kecede, kpac yombong. Ye wi tatahau tacma ⁶ kiwa fiu mau kurumenga kurumenga nga bangec yenenude. ⁷ Yeng ngic makpekpea sendunnunac memiacyunuude nga ngicngac iwaiac obohoma kecandae, yeni hamaseucfunac meyunuu eregede. ⁸ Eregec yeng ngictauac medacfocongina yenigoc tatacfu faiyunuu tacgede. Ye ngicngacfora yeneac ngictauac medacfocongina, yenigoc faiyunuude.

⁹ Ye ngac kufing amagerec miu ye sabac nonggea amma sogaima kefude. KEBU eriendzong memibesonga.

114

Anutuac kicfu dzonoma fedebes

¹ Israengo Aigita bangec wama erema kenec. O, Yakoboac areng yeni ngicngac kuricyoac dekecgec, yeni wayunuma kenggec. ² Yuda ye Anutuac womong kpetiac anec nga Israe imoc yeac eucererenga anec.

³ Kondung ye imoc hemma kpidohoma kenu Yodang doku dzigenec. ⁴ Tiki yeneng rama ngiwango futuckeandae, ifi isoc futuckegec nga fagang yeneng ramamedaha yuma engemmama angandae, ifi isoc sogac sogaiogc yuma engemmama anggec.

⁵ Kondung ge kpidohoma woranec nga Yodang ge kpidohoma dzi-genenec. ⁶ O tiki, ngeni kpidohoma rama ngiwa isoc futuckedae nga fagang ngeni kpidohoma ramamedaha isoc yuma engemmama andae. ⁷ O bangec, ge KEBUAC kicfu dendeng kpekecbesena. Ge Yakoboac Anutu yeac kicfu gbigbihebesena. ⁸ Yennoc hoc peperandzi seria heimerenu doku dzohong angkecede nga harongang heimerenu doku kiwa anude.

115

Ge Kebu negensinggena

¹ O KEBU, ge neneac kpac mi miacbesena, kpac. Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec nga ge yoac modac modac Kebu, imocac geac kpac kuneng imoc ewehaiheigoc kpacbesonga. ² Bangec monnunac ngicngac Anutu mi negemmidae, yeneng deandae, “Yeni Anutungina mong mi hendimbe, kpac.” Yeni nocac ifi deandae? ³ Anutuninango kurumenga kurumenga, imohai kecma songoya modacma uaya mekecede.

⁴ Ngicngac Anutuac yoac ifi deandae, yeneac nemuongangina siriwa nga golngo memea, yeni bangecngic yeneac marikibisac. ⁵ Yeni enacbicnginagoc nga yoac ine naric mi degecede. Yeni kicngina noboc noboc amma wiac naric mi henggecede. ⁶ Yeni kedzacngina noboc noboc amma wiac mong naric mi negenggecede. Yeni samacnginagoc amma wiac monggac homuna naric mi homunggecede. ⁷ Yeni maringinagoc nga maringinango wiac mong naric mi menenggecede. Yeni haningnagoc nga haninginango sing naric mi kenggecede amma ubanginango udumeng mong naric mi meficgecede.

⁸ Ngicngac nemuonga meyunuandae, yeni nemuonga isoc angggec. Nga nemuonga negenserima kecandae, yeni sasawango nemuongangina isocngoc anggecede.

⁹ O Israe ngicngac, ngeni KEBU negenserima kecbisia, yennoc memeficngina nga kasongina. ¹⁰ O Aronggac ama areng, ngeni KEBU negenserima kecbisia, yennoc ngeneac memefic nga kasongina. ¹¹ Ngicngac KEBU ewehaiheigoc hoanggeandae, ngeni KEBU negenserima kecbisia, yennoc ngeneac memefic nga kasongina.

¹² KEBUNGO neneac negenside. Yeng kenecnunuude, ye Israeac ama areng kenecyunuma Aronggac ama areng kenecyunuma ¹³ ngicngac KEBU ewehaiheigoc hoanggeandae amma ngicngac kuneng nga kapia kenecyunuude. ¹⁴ KEBUNGO ngeni nga nambaracfocngina mesahengunubeso. ¹⁵ KEBU kurumeng nga bangec meficyuruec, yeng kenecngunubeso.

¹⁶ Kurumenga kurumenga yeni KEBU yengena ama nga bangec imoc ngicac medacfocngina kecdimbeac nemmeu ihai kecdimbe. ¹⁷ Homemea yeni KEBU eriendzong naric mi memigecede, kpac. Ngicngac ningkpe fedae, yeneng ye naric mi dengeregecede, fora. ¹⁸ Nga KEBU dengerenide. Neni ye yofinenggac kenehema* kecma nasoya nasoya kenehenide.

KEBU eriendzong memibesonga, hallelu Yac.

* **115:18:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibihi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereuede. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

116

Kebu ye memeficnina

¹ Ni KEBUARU kpesi kpesi faiba yeng ubaudumenna negenecac ye songogoc hoanggebade. ²Ye kedzaha nearu faiecac amma ni kecbadesoc kpakpacna yearu kpacba kengkefude.

³ Homecac witicngo dedecnuu homec amaac kengec amma ubaebicngo mendannuu ni ubaebic nga kengecgoc kecma ⁴KEBUAC kpac kuneng kpacma yofi deai, “O KEBU, ge kekecna ebicfunac mesina.”

⁵ KEBU ye wosoefac nga faka dindingacac KEBU. Anutuninango ubamangang anemmeude. ⁶ Ngicngac negen negengtoangina kpac kecgec KEBUNGO yeni onggongyunuude. Ni memeficac obohobare yeng ebicfunac mesinuec.

⁷ O ubaongana, KEBUNGO ubangerec homac anggenu naric kecnecac amma ge ruaegoc monggoc kecbesena. ⁸ Ge ubaongana homecfunac mesima kickumana mekerenggena tifainggema manubacac hanina onggonggenec. ⁹ KEBU, ni geac kicfu kekecnginagoc yeneac bangecfu kengkecbadeac ifi annec.

¹⁰ Ni yofi deai, “Ni kpendzeng kuneng kpema kecduae.” Ni negen negensinggoc kefaiac ebicnasou ifingoc negensinggumangoc kefai.

¹¹ Nga ubaebicnagoc kecma deai, “Ngic sasawa yeni ikocnginagoc.”

¹² KEBUNGO ni gombunga anemma wiac sasawa nenu ni naric kecma imocac turunga noc wiac ammiba ngereeudeac obohoude. ¹³ Ni memengerecac kpakencac mema miacma KEBUAC kpac kuneng kpacbade. ¹⁴ Ni yoac KEBUAC kicfu deseriai, imoc ngicngacfora sasawa yeneac kicfu namma fora meficgebade.

¹⁵ KEBUAC ngicngac kpetiac homedae, imocngo yeac kicfu wiac buma kuneng ande. ¹⁶ O KEBU, ni geac kingang ngicga amma uangacgaac medac. Gennoc witicfunac mesinunec. ¹⁷ Ni ubangerecac sese faigemma KEBUAC kpac kuneng kpacbade. ¹⁸ Ni yoac KEBUAC kicfu deseriai, imoc ngicngacfora sasawa yeneac kicfu namma fora meficgebade. ¹⁹ Imoc Yerusareng, geac botuhau KEBUAC ama tacde, imocac amabangecfu ambade.

KEBU erienzong memini, hallelu Yac.

117

Ngeni Kebu dengerebisia

¹ Bangec monnunac ngicngac, ngeni KEBU fendzonggema dengerebisia. Ngiha ngiha sasawa ngeni KEBU afehebisia. ² Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo hoannunuude, imoc wiac engena. KEBUNGO yoara modackecde, faka imocngo nasoya nasoya feengkefude.

KEBU erienzong memini, hallelu Yac.

118

Kebu ge meficnununa

¹ O, KEBU ye gombunga, yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imoc nasoya nasoya feengkefude, imocac ubangerec memibesonga.

² Israe habu ngeneng yofi debisia, “Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imoc nasoya nasoya feengkefude.” ³ Aronggac ama

areng ngeneng yofi debisia, “Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imoc nasoya nasoya feengkefude.” ⁴ Ngicngac KEBU ewehei-heigoc hoangeandae, ngeneng yofi debisia, “Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imoc nasoya nasoya feengkefude.”

⁵ Ni ebicfunac mema KEBU kpacba KEBUNGO kpakpacnaac turunga meremma ebicfunac yungecnuac. ⁶ KEBU ye nigoc kefu ni naric mi kengecnuude. Ngic yeneng wiac mong naric mi anenggecde. ⁷ KEBU ye memeficna amma nigoc wegenac kecdeac ni firang amma ngic ubango ukunudae yenemma nambade.

⁸ Nenang KEBUAC hoannu kemma sufuma kecni ngereede. Ngic negensingyununi memefihagoc yombong mi ande. ⁹ KEBUAC hoannu kemma sufuma kecni ngereede. Ngictau medacfocongina negensingyununi memefihagoc mi ande.

¹⁰ Bangec monnunac ngicngac Kebu mi negendae, yeni sasawango oronnudacgec ni KEBUAC kpacfu firang amma kporacyunuba kpac anggec. ¹¹ Yeni noboc noboc oronnuma kecgec, fora. Nga ni sifu KEBUAC kpacfu firang amma kporacyunuba kpac anggec. ¹² Yeni sangobide isoc noboc noboc oronnugec kate dzema borang tima bic bokoande, ifi isoc anggec. Ni KEBUAC kpacfu firang amma kporacyunuba kpac anggec. ¹³ Yeneng kucgoc kpefacnugec manubesonga anec, fora. Nga KEBUNGO ine meficnuac.

¹⁴ KEBU ye neac kuc nga yegecna. Yennoc neac memengerecna.

¹⁵ Ngicngac dindingac yeneng firang amma kporucbedzonginau sogac sogaiac yegec heigec yegecngina negembisia. “KEBUAC marifoingo faka bibiagoc amma firang andac. ¹⁶ KEBUNGO marifoia miaru sawau yacde. KEBUAC marifoiano faka bibiagoc amma firang andac.”

¹⁷ Ni naric mi homebade. Ni ine gbori kecma KEBUNGO uaya mekefec, imoc dekperagibade. ¹⁸ KEBUNGO kopocsicnaac amma kpemeting ebirangoc anec, fora. Nga homecac mariu mong mi fainuac. ¹⁹ Ngeni dindingac kekec womongamaac nagutoa witinenggec ni imohai emma KEBU ubangerec memibade.

²⁰ KEBUAC nagu yomoc nga ngicngac dindingac yeneng imohai enggecde. ²¹ Ge yoacna turunga merennenna memengerecna amma meficnuc. Imocac geac ubangerec megembade. ²² Amameme ngic yeneng hoc mong mangana dema ukugec. Nga hoc imocngo amaac hoc wotung amma seria nanude. ²³ KEBUNGO faka meu imocngo nenang kicfu wiac bibiagoc ande. ²⁴ KEBUNGO uamemenaso yomocnoc meu nenang naso yofinenggac sogaima ubangerec negenni. ²⁵ O KEBU, neni kpacsambic amma yofi dedimbe, “Ge ebicfunac mesinununa. O KEBU, neni naric kecnideac gombunga anemmena.”

²⁶ Ngic KEBUAC kpacfu erahade, ye kenehagoc. Neni KEBUAC amau namma kenecngunukecdimbe.

²⁷ KEBU ye Anutu. Yeng kperagi nemmeu imocngo mekperaginunuac amma mekperaginunuude. Ngeni ic maria sabayagoc maringinau mema arennu hakecma hombanggac sese mehagec, imoc witicngo arata baihou dedeckebisia.

²⁸ Ge Anutuna. Ni eriendzong megembade. Ge Anutuna, imocac afegubade. ²⁹ KEBU ye gombunga, yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imoc nasoya nasoya feengkefude, imocac ubangerec memibesonga.

119

Kebuac dedeseriyoac

¹ Ngicngac yeni kopocsic mong mi meficgema kecma KEBUAC dedeseri modacandae, yeni kenecnginagoc. ² KEBUNGO yoac ngicngac dekperagiyemueu yeneng imoc modacma heregoc ye hofocandae, yeni kenecnginagoc amma ³ kopocsic mong mi meficgema yeac hanising modacma kengkecgecede. ⁴ KEBU, geng dederecgeyoacga nemmena imoc serima modacnideac negennec.

⁵ Ni geac singyoac seria tofohoma sing imoc hafoangoc yombong modacma kecbadeac yombong anende. ⁶ Ni geac nonoyoac sasawa hengkecba ngic yeneng game kpekpeu naric mi fainugecede.

⁷ Ni geac dederecgeyoac dindingac negen negennau arenggeba herenau ikoc nga hamangec mong mi feu ge dengeregubade. ⁸ O, ni geac singyoac modacbade. Kebu ge ni mi ngadenuma wanudacna.

Kebuac dedeseriyoac tofohobesonga

⁹ Sebigbori medac ye singau garengemema uba kongaha kefude, sing imoc eng mi meficgeude, kpac. Ye geac yoac gombunga modacma garengemeude, imohai naric kefude,

¹⁰ Ni heregoc hofocguduae. Geac nonoyoac kpebaiaac garenuma kpae heinenna. ¹¹ Ni yoacga kpema kopocsic meficgebaiaac yoacga herena manau faiba feude.

¹² O KEBU, kenecgubisina. * Ge singyoacga kpounenna ni imoc negen negennau arenggema mekecbade. ¹³ Enacgaac dederecgeyoac sasawa, imoc enacbibicnango dekperagibade. ¹⁴ Ngicngac yeneng dzofinacnginaac sogaiandae, ni ifi isoc geac dedekperagiyoac negemma sing imoc modacma sogaiabade. ¹⁵ Ni geac dederecgeyoac hennegeng amma imoc negensikecma kicna fima geac sing hengkecbade.

¹⁶ Ni singyoacgaac ubangerec negemma geac yoac naric mi nigeconude, kpac.

Dedeseriyoacngo ubangerec meficgenende

¹⁷ Ni, kingang ngicgango gbori kecma yoacga tofohobadeac gombunga anenna. ¹⁸ Wiac gombunga gombunga dedeseriyoacgau fede, imoc hambadeac kicna merecgena.

¹⁹ Ni bangecfu kuric kecduae. Ge nonoyoacga nearunac mi mesufuna. ²⁰ Ubaonganango nasosoc geac dederecgeyoac negembeso ammiu kuha kpac ambeso ande.

²¹ Anutu ge ubakpekpe ngic yoac ngabasiric ayemmeanec, yeni geac nonoyoac wama ngadehema kecgec ge sowecyununec.

²² Ni geac dedekperagiyoac modackecduaec amma yeni desofoc nga desusuic anendae. Ge faka imoc meickenenna kpac ambeso. ²³ Ngictau yeneac medacfocngina yeneng tacma ni memanganenugecdeac yoac denegeng angandae, fora. Nga ni, geac kingang ngicngo sifu geac singyoac hennegeng amma imoc negensikecbade. ²⁴ Geac dedekperagiyoacngo ni ubangerec meficgenemma dederecge gombunga anenude.

* **119:12:** Anutungo meficnunuu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiui homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereuede. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

Dedseriyoac tofohobade

²⁵ Ubaonganango sendungoc kpeketahema homebeso ande. Ge yoacga dema deserinec, imoc modacma kekecna monggoc megborina. ²⁶ Ni haniana edeguba geng imocac turunga merennemma singyoacga kpounenna. ²⁷ Geng meefainuna dederecegyoacgaac sing negentegecma uaga bibiagoc hennegeng amma negensikecbade. ²⁸ Ubaebicngo ubaongana meebiriu sisingaima kpac ambeso ande. Ge yoacga denec, imoc modacma monggoc meserinuna. ²⁹ Ge ikocfakaunac ongonnuma ubangerec anemma dedeseriyoacga kpounenna. ³⁰ Ni yoac modac modac ngic ambeso negenduaeac sing imoc meisinggema kengkecduae. Ni dederecegyoacga kicnau faiba fede. ³¹ O KEBU, ge dedekperagiyoacga nennec imoc seria mekecduaeac goa yeneng desofoc anembauac kpaheiyemmebesena. ³² Ge negen negentegecna meyadikecna geac nonoyoacgaac sinnu nedzikecbade.

Negen negentegec nembesena

³³ O KEBU, ge singyoacga fainec, imocac sing kpounenna. Ni imoc negen negennau arenggema modacma kengkecba kekecna wisickebeso. ³⁴ Ni dedeseriyoacga modacma heregoc imoc tofohobadeac negen negentegec nenna. ³⁵ Nonoyoacgaac ubangerec negenduaeac sing imohai hesicnuna. ³⁶ Ge herenaunac bangecac songo meickema geac dedekperagiyoacngo seria febeso. ³⁷ Wiac hania hania uaya kpac fede, ni kicna imohai fibaiac kicna garenggena kekecna geac sinnu kengkecbeso. ³⁸ Ngicngac goi heigengandae, yeni wiac yemmebesonga deserima denec, imoc kingang ngicga nearu meserima edzacnuna. ³⁹ Geac dederecegyoac sasawa imoc gombunga. Game kpekpeu fainugec kengegcgoc kecbaiac ebic imoc meickenenna. ⁴⁰ Ge fakaga dindingac imocac amma kekecna megborima kekec monggoc nenna. Negenna, ni geac dederecegyoac negembadeac anende.

Kebuac dedeseri negensima ruaegoc kecbade

⁴¹ O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, geac faka imocngo nearu habeso. Ge ebicfunac mesinunadeac deserima denec, faka imocngo ifingoc nearu habeso. ⁴² Ifi anu ngic goa deendema anengandae, yeni turunga naric merengyembade. Ni geac yoac negenserima kecbade. ⁴³ Ni yoac forau kecma yoac fora dekecduae, imoc kpac ambacac ge imoc enacnaunac mi meickebesena. Ni geac dederecegyoac negensikecba fora fingerudeac tomai kecduae. ⁴⁴ Ni geac dedeseriyoac nasoya nasoya modackecbade. ⁴⁵ Ni geac dederecegyoac meficgebadeac ua mekefaiac witiha kpac kengha ambade. ⁴⁶ Ni ngictau yeneac kicfu ifingoc geac dedekperagiyoac ayemmeba game kpekpeu naric mi fainugecde. ⁴⁷ Ni geac dedeseriyoacac songo negemma yoac imoc ubangerecgcoc debade. ⁴⁸ Ni nonoyoacgaac songo negemma marina miacma fendzonggema singyoacga hennegeng amma negensikecbade.

Dedeseri hoanggema ruaegoc kecbade

⁴⁹ Ge ni, kingang ngicga yoac edenunec, imoc negenna febeso. Ge imoc denenna negensikecba fora fingerudeac tomai kecduae. ⁵⁰ Geac dedeserigango kekec meficgenenu kpendzeng kpekecbare wiac imocngo meserinuude.

⁵¹ Ngic Anutu ngadehema kecdae, yeneng deendema anengandae, fora. Nga ni sifu geac dedeseriyoac mong mi ngadehema wabade. ⁵² O KEBU, ge dederegeyoacga warac yombong denec, imoc negensikecba imocngo meserinuude.

⁵³ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng geac dederegeyoac ngadehema wagec, imocac amma herebu negemba herena gerec dzeude.

⁵⁴ Ni yei kuricngic amma amanginau kecbare singyoacgango ubangerecyegecna anu heibade. ⁵⁵ O KEBU, ni tofocnac geac kpac kuneng negemba feu geac dedeseriyoac modackeckduae. ⁵⁶ Ni dederegeyoacga modackeckba imoc fingechnenu neac kenec ande.

Uba hafoangoc

⁵⁷ O KEBU, ge neac areng nga yeneng bangec isoc mederema noboha nenggec, imoc ge. Ni yoacga modacbadeac geac kicfu deserima deduae.

⁵⁸ Ge neac negenna ngereeuide, imoc meficgebadeac herenango hafoa uatoa meai. Ge yoac deserima denennec, imoc modacma wosoefac anenna.

⁵⁹ Ge faka modackecnec, imoc negensima geac dedekperagiyoacga modacbadeac nananna mengereba geac yoacgau kenude. ⁶⁰ Ni naso mi ukuma geac nonoyoac bic yombong modacma uaya mebade.

⁶¹ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneac witicngo dedecnuande, fora. Nga ni geac dedeseriyoac sifu mong mi nigecnuude. ⁶² Ni tofocnac dzongiau yacma dedeseriga dindingac negemma imocac dengeregukecbade.

⁶³ Ngicngac geac ewehelhei angandae nga dederegeyoacga modacandae, yeneac ogongina. ⁶⁴ O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modacnade, fakaga imocngo bangec sokoma fede. Ge singyoacga kpounenna.

Dedeseri imoc wiac engena

⁶⁵ O KEBU, ge yoacga modacma ni, kingang ngicga, gombunga anengkecnec. ⁶⁶ Ni geac nonoyoac negensinggeduaeac negen negentegec nga negengising faka gombunga kpounenna. ⁶⁷ Ni kpendzenga kpac kefai, imohai sing segema kengkefai. Nga yofinenggac geac yoac modacbade.

⁶⁸ KEBU, ge gombunga amma faka gombunga angannec. Ge singyoacga kpounenna.

⁶⁹ Ngic Anutu ngadehema kecdae, yeneng ikoc amma ngadeyoac dema enacfu faifai anengkecdae, fora. Nga ni sifu geac dederegeyoac heregoc modackeckbade. ⁷⁰ Ngic Anutu wagec, yeni ubaseri amma tosofocngina yeneac ubamangang negenggecdeacsoc mi ande, fora.

Nga ni sifu geac dedeseriyoacac ubangerec negengkecbade.

⁷¹ Ge ebic meficgenennec, imoc negemba ngereede. Ge ifi anna geac singyoac haniaac negen negeng mema arenggekecbade. ⁷² Geac enacgaac dedeseriyoac, imocngo wiac engena ande. Imocngo ngereenende nga imoc hoc gol nga siriwango memea taoseng nga taoseng feracyunuude.

Dedeseri imoc dindinga

⁷³ Geng meficnuma marigango menuma memengere anennec. Ni nonoyoacgaac negen negeng arenggema mekecbadeac anende. Ge imocac negen negentegec nenna. ⁷⁴ Ni geac yoac negensiba fora fingerudeac

tomai kefaiac amma ngicngac goa ewehihei anggengandae, yeneng nemma sogaigne.

⁷⁵ O KEBU, geac singyoac imoc dindingac nga gennoc yoac modac modac Kebu, imocac ebic meficgenennec, imoc negenduae. ⁷⁶ Ge ni, kingang ngicga, yoac deserinennec. Ge yoac imoc modacma faka anenna. Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, ge efaima fakaga imocngo ni, kingang ngicga, meserinuna. ⁷⁷ Ni dedeseriyoacgaac ubangerec negenduaeac ubamangang anenna gbori kecbade.

⁷⁸ Ngic Anutu ngadehema kecdae, yeneng hania kpacfu mangana anenggecac ge negemmana game kpekpeu faiyunubesonga. Ni geac dederecgeyoac hennegeng amma imoc negensikecbade. ⁷⁹ Ge ewehi-heigoc hoangguma kecandae, yeneng naric nearu hama geac dedekperagiyoac negembisia. ⁸⁰ Ngicngac goa yeneng gameu fainubauac here-nango geac singyoacfu seria kpeketaheu kopocsic mong mi meficgebesare.

Naso dafiguc tomai kecbesare?

⁸¹ Ubaonganango geac memengerecac ammikefu yoacga negensiba fora fingerudeac tomai kecduae. ⁸² Kicnango dedeseriga fora fingeru hembadeac fikecba kuha kpac anu yofi deanduae, “Ge hama meserinunade, naso imocac tomai kecduae.”

⁸³ Ni waing sebera hosucfu fekecma harandanggeande, ifi isoc anai, fora. Amma dedeseriyoacga sifu mi nigecnuec, kpac. ⁸⁴ Ni, kingang ngicgango naso dafiguc ebicfu kecma tomai kecbesare? Ngic nukporac anengandae, yeni turunga yemmenade, naso imocac tomai kecduae.

⁸⁵ Ngic Anutu ngadehema kecdae, yeneng menugecdeac teng keme kemea usugec. Ngic imoc yeni geac dedeseriyoac kpema kecdae.

⁸⁶ Ge nonoyoac sasawa dekecnec, imoc yoac fora. Ngic yeneng ine ikoc amma nukporac anengkecdaeac meficnuna. ⁸⁷ Yeni bangecfu kekecna kpetotiebeso anggec, fora. Nga ni sifu dederecgeyoacga mekecma imoc ngadehema mi wayai.

⁸⁸ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec. Ni enacgaac dedekperagiyoac modacbadeac fakaga imocngo kekecna onggonggena.

Dedeseriyoac negensinggebesonga

⁸⁹ O KEBU, geac yoac imoc kekecseri. Imoc nasoya nasoya kurumenga kurumenga, imohai fefeseri fekefude. ⁹⁰ Ge yoacga modackecnec, imocngo fingecsahenina fekefudesoc, yenearu feengkefude. Geng bangec tatahau faina seria tarudengoc. ⁹¹ Geng yoac dema wiac sasawa faiyemmenec. Imocac amma imoc yofinenggac fedengoc. Wiac sasawa fedacde, yeni geac enac tofohogecde.

⁹² Geac dedeseriyoacngo ubangerec mi meficgenembacfu kpendzen-nango mebucnuu kpac ambai. ⁹³ Ge dederecgeyoacga faima kekec nennecac amma dederecgeyoacga naric mi nigecnuude. ⁹⁴ Ni geac ngic nga dederecgeyoacga meficgebadeac ua mekefaiac ebicfunac mesinuna.

⁹⁵ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng memanganenuma meicnugecdeac tomai feandae, fora. Nga ni sifu dedekperagiyoacga negensima kecbade.

⁹⁶ Wiac gombunga nga sirihau, imoc sasawa hema wisic wisickea feu maya kpesereai. Nga geac dederecgeyoac imoc maya kpac fecngoc fede.

Dedeseriac songo negembesonga

⁹⁷ O, ni geac dedeseriyoacac songo homac yombong negemma asoac-nac kemma marai imoc hennegeng amma negensima kecanduae.
⁹⁸ Geac dedeseriyoac, imoc nasoya nasoya nearu fekecdeac imocngo ngabafocna feracyunuma negen negentegec homac meficgenenude.
⁹⁹ Ni dedekperagiyoacga hennegeng amma negensikecduaeac negen negentegecog amma kpoukpoufocna feracyunubade. ¹⁰⁰ Ni geac dederecgeyoac modackecduaeac ngicngac kifangina homac kecgec feracyunuma monggoc negentegecbade.

¹⁰¹ Ni yoacga modacbadeac amma haninango yarengic yeneac sing mangana hania hania tibiai hanina kpae heimima garenggekecbade.
¹⁰² Geng dederecgeyoacga kpounennecac amma imoc naric mi ngadehema wabade.

¹⁰³ Ni yoacga negemba songea yombong ande, enacnau imoc kukundzauac songea ferahade.

¹⁰⁴ Geac dederecgeyoacngo negen negentegec nenudeac sing ikoha sasawa imocac modzona tiude.

Dedeseringo mekperaginunuude

¹⁰⁵ Geac yoac, imocngo haninaac kifa amma sinna mekperagiude.
¹⁰⁶ Ni dedeseriyoacga dindingac modacbadeac yoac deserima imoc meseriai.

¹⁰⁷ O KEBU, ni ebicnagoc yombong kecduae. Ge yoacga modacma kekenenna. ¹⁰⁸ O KEBU, ni efaima enacnango dedengerec sese megenduae, imocac negenna ngerebeso. Ge dederecgeyoacga kpounendacna negen negeng imoc arenggema mekecbade.

¹⁰⁹ Ni kekecna marinau mekecduae, fora. Nga dederecgeyoacga sifu mong mi nigecnuude. ¹¹⁰ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneng botac faima menubesonga angandae, fora. Nga ni dederecgeyoacga modackecma sing mi segebade, kpac.

¹¹¹ Geac dedekperagiyoac, imoc nasoya nasoya maridzominna fefeseri fenenude. O, herenango imoc negemma sogaima kecbade.

¹¹² Herenango geac singyoac nasoya nasoya angammemenango modacbadeac isinggeai, ni ifi kecba naso wisickeude.

Dedeseri modacma ruaegoc kecni

¹¹³ Ngic monde monde kecdae, yeneac modzona tiu geac dedeseriyoacac songo negengkecduae. ¹¹⁴ Ge sufu sufuamana nga kasona nga ni geac yoac negensiba fora fingerudeac tomai kecbade.

¹¹⁵ Ni Anutunaac nonoyoac modacbadeac negenduae. Yarengic ngeni imocac wanuma kembisia.

¹¹⁶ Ge yoac deserima denec, imoc modacma garennuna gbori kecbade. Ni negen negensina foragoc mi ambacac ngic yeni geng negemmana game kpekpeu mi fainubisia. ¹¹⁷ Ge marinau menuma nanggenuma ongonnuna. Ni geac singyoac negensima kecbade.

¹¹⁸ Ngicngac sing segema singyoacga kpeandae, yeni ikocnginagoc kecgec uatoanginango fora mong mi meficgeude. Ge imocac ngadeyunudacnec. ¹¹⁹ Geng ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yenenna seuc isoc angkecde, imocac amma ni dedekperagiyoacgaac songo negengkecduae.

¹²⁰ Ni geac kengec amba sebinango gbigbihekecde nga geng yoacna isinggema desinade, imoc negemma negengfagungoc kecduae.

Dedeseriyoac tofohobesonga

¹²¹ Ni singyoac mi kpema faka dindingac angkefai. Ngic yeneng ebicfu fainubeso ambauac ongonnuma yeneac mariu mi fainuna. ¹²² Ni, kingang ngicgango naric kecbadeac nenggareng anenna. Nga ngic Anutu wama kecandae, yeneng ebicfu fainubauac geng ongonnuma.

¹²³ Ge faka dindingac modacma deserima ebicfunac mesinunadeac denec, imocac fora fingerudeac kicfifi kecha kicna kuha kpac ande.

¹²⁴ Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec. Ge ni, kingang ngicga gombunga anemma singyoacga kpounenna. ¹²⁵ Ni geac kingang ngic amma dedekperagiyoacga arenggema negembadeac negen negentegec nenna.

¹²⁶ Ngicngac yeneng dedeseriyoacga kpegecac KEBU, ge efaina, uaga menadeac naso bic hade.

¹²⁷ Ni imocac geac nonoyoacac songo negenduae. Nga imocngo golac songo ferahaude, imoc goltegegeng pirac pirac, imocac songo ferahaude.

¹²⁸ Ni imocac geac dederecgeyoac sasawa modacma imocac sing tikecma sing ikoha hania hania tibeso modzona tiude.

Dedeseri modacbadeac anende

¹²⁹ Geac dedekperagiyoac imoc wiac engena, imocac ubaonganango imoc modackefude. ¹³⁰ Ge yoacgaac nagu witina imocngo ngicngac mekperagiyemmemma ngicngac negen negengngina efea, yeni negen negentegec yemmeude.

¹³¹ Ni nonoyoacgaac homac anenu enacna anggema asoringa anenu kecanduae. ¹³² Ngicngac geac kpac kunenggaac songo negengandae, ge neneac anggengandaeac nearugeng dzigenema neac ubaga manganau.

¹³³ Faka manganango kekecna garenggeu ngicngac ogofocna memanganeyunubaiac singtitina meserina. Ge yoac deserima denec, imoc modacbesare. ¹³⁴ Ge meficnuna dederecgeyoacga modackecbade. Ngic yeneng ebicfu fainugec ubaebicgoc kecbaiac bummenuma yeneac witicfunac yungecnuna. ¹³⁵ Ge ni, kingang ngicga kicmesugango neraranuma singyoacga kpounenna.

¹³⁶ Ngicngac yeneng geac dedeseriyoac mi modacandaeac kickumanango doku isoc made.

Dedeseriyoac monde mondea kpac

¹³⁷ O KEBU, ge dindingac nga yoac isinggema foraya desianneac, imoc dindingac sasawa. ¹³⁸ Ge dedekperagiyoacgaac sing dindingac modacma yoacga imoc faima modackecma fainemmenec.

¹³⁹ Ngabafocna yeneng geac yoac nigecyunuandeac herena gerec dzeu kpac ambeso anduae.

¹⁴⁰ Geng yoac deserima denec, imoc ngicngac bic tobanggegegac fora ande. Nga ni, kingang ngicgango imocac songo negenduae. ¹⁴¹ Ni ngictehec nga sure surea, fora. Nga geac dederecgeyoac imoc naric mi nigecnuude.

¹⁴² Geac dindingac kekec imocngo nasoya nasoya fefeseri feude nga geac dedeseriyoac, imocngo fora. ¹⁴³ Ebic nga kpendzeng nearu fingeande, fora. Nga geac nonoyoacngo ubangerec meficgenenude.

¹⁴⁴ Geac dedekperagiyoac sasawango nasoya nasoya dindingac feengkefude. Ge negen negentegec nenna gbori kecbesare.

Dedeseri negensikebade

¹⁴⁵ O KEBU, ni heregoc kpacguduaeac negennenna. Ge ifi anna ni geac singyoac modacbade. ¹⁴⁶ Ni gearu yofi kpacba, “Ni dedekperagiyoacga gombunga modacbadeac, ge ebicfunac mesinuna.”

¹⁴⁷ Negen negenna geac yoacfu faima tomai kecba ama mi wereckemmanu geng meficnunadeac yacma kpacgubade. ¹⁴⁸ Ge yoac deserima denec, imoc tofocnacsoc hennegeng amma negensikecbadeac naso herea gaugbori kecanduae.

¹⁴⁹ O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modacnade, imocac ubaudumenna negenna. Ge sing dindingac modacma ngic isinnunuma yoacnina desiannecac kekecna onggonggena.

¹⁵⁰ Ngic goa yeneng geac dedeseriyoacac hereau yombong kecma yarefaka megecdeac ayemmeu imoc arenggema neac wegenac hama nukporac anenggecde. ¹⁵¹ O KEBU, geng sifu neac wegenac kecnengoc. Geac nonoyoac imoc sasawa fora ande. ¹⁵² Ni geac dedekperagiyoac bicngoc negemma yofi negengkefai, “Geng yoac imoc fainec nga imoc nasoya nasoya feengkefude.”

O Kebu, meficnuna

¹⁵³ Ni geac dedeseriyoac imoc mi nigecnuude. Ge imocac kpendzenna hemma imohacnac mesinuna. ¹⁵⁴ Ge yoacfu meficnuma nanggenuma bummenna yungecnuna. Ge yoac deserima denec, imoc modacma kekec monggoc nenna.

¹⁵⁵ Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni geac singyoac meficgegecdeac ua mong mi mekecdae. Yeni imocac geac memengerecac hereau kecdae.

¹⁵⁶ O KEBU, geac ubamangang imoc wiac engena. Ge sing dingdingac modacma isinnunuma yoacnina desiannec, imocacsoc anenna kekecgoc ambade. ¹⁵⁷ Ngic homacngo nukporac anemma ngaba anengandae, fora. Nga ni geac dedekperagiyoac sifu mong mi wabade. ¹⁵⁸ Ngicngac goa yeni negen negensingngina kpac kecandae, yeni geac dedeseriyoac ni modacandaeac ni yenemma modzona tide.

¹⁵⁹ Kebu, ni geac dederecgeyoacac songotoa negenduaeac geng imoc negensikecna. Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, imocac kekecna onggonggena. ¹⁶⁰ Yoacga sasawa imoc fora nga geac dederecgeyoac dindingac imoc sasawa tembus tembus nasoya nasoya feengkefude.

Efaima dedeseri hoanggebisia

¹⁶¹ Ngictauac medacfora yeneng hania kpacfu nukporac anengandae, fora. Nga herenango sifu geac yoac bibiagoc, imoc hengkefude. ¹⁶² Ngic mongngo finac hania hania buma kuneng bummema sogaiande, ni ifi isoc geac yoacac sogaiade. ¹⁶³ Ni ikocfakaac negemba wiac mangana yombong anu imocac modzona tide. Nga geac dedeseriyoac, imocac songo negemma kecduae.

¹⁶⁴ Ni geac dederecgeyoac dindingacac amma uamemesoc naso seweng dengeregukecbade. ¹⁶⁵ Ngicngac yeneng geac dedeseriyoacac songo negengandae, yeni ruae kekec kuneng meficgekecma wiac monnu tifo-tockema naric mi mayunuude.

¹⁶⁶ O KEBU, ni geac memengerecac negensikecba imoc fingerudeac tomai kecma nonoyoacgaac uaya mekecdae. ¹⁶⁷ Ubaonganango geac dedekperagiyoac modacma imocac songo kuneng negengkecduae.

168 Wiac sasawa angkecduae, imoc negennecac dederecgeyoacga nga dedekperagiyoacga modacbade.

Kebu, ge meficnuna

¹⁶⁹ O KEBU, kiacnango gearu hau ge negennenna. Yoacga modacma negen negentegecgoc ambadeac anenna. ¹⁷⁰ Ni kpesi kpesi gearu haba geng negemma yoac deserima denec, imoc modacma ebicfunac mesinuna.

¹⁷¹ Geng singyoacgaac negen negeng kpounengannecac enacbibicnango geac dedengerec yoac homac dekecbeso. ¹⁷² Geac nonoyoac imoc fora nga dindigac sasawa, imocac nedzarannango geac yoacac yegec gombunga heibeso. ¹⁷³ Ni geac dederecgeyoac segerema meaiac marigango meficnunadeac efaima kecbesena.

¹⁷⁴ O KEBU, geng ebicfunac mesinunadeac anende nga ni dedeseriyoacgaac songo negenduae. ¹⁷⁵ Ge ongonnuna kekecnagoc ambadeac anenna dengereguma kecbade. Geac dederecgeyoacngo meficnubeso. ¹⁷⁶ Rama sufu sufuyango sing segema kengande, ni ifi isoc sing segema kenai. Ni, kingang ngicgango geac nonoyoac mi nigecnuudeac hama meficnuna.

120

Ruaengiac nunumu

Hombannu kekenggac yegec.

¹ Ni ebicgoc kecma KEBU kpacha yeng kiacna negemma turunga merennembeso.

² O KEBU, ngic goa enacbibicngina ikohagoc nga nedzarangnginaunac ngic ogofocngina tobangyunugecdeac yoac maande, ge yenearunac mesinuna. ³ Nedzarang ge ngicngac tobangyununadeac yoacgoc kecnec, ge yoacna negenna. Ge noc wiac anggembesonga? Amma geac turunga noc wiac gembesonga? ⁴ Wasaingic yeneac tebemedaha nga icngina gerecyohohagoc, imoc genggecde.

⁵ Ni nocac Meseke bangecfu kuric kecduae nga Kedare yeneac kporucbedzoac botucfu kecduae.

⁶ Ngicngac ruaeac modzongina tiande, ngic ifia yenigoc naso hereangoc kefaiac modzona tide. ⁷ Ni ruaengic nga ruaeyoac deba yeneng ine dzikacac ngic andae.

121

KEBU ye kasonina

Hombannu kekenggac yegec.

¹ Ni kicna tikiu fiba ende. Ni memefiac obohoduae, imocngo dahacnac haude, ifi kpesiduae. ² KEBUNGO kurumeng nga bangec meficgeec nga memeficna yearunac haude.

³ Kebu genggareng anggengkecde, yeng gau mi feude, kpac. Ye haniga garenggeu seria nanu wiac mongngo meu goroc goroc naric mi anude.

⁴ Negenggec, Kebu Israe habu ongongyunuande, ye gaunec mong mi feande nga gau ebira mong mi feude. ⁵ KEBUNGO ongongguma marifoigau nanu ge yeac debannu kecna ⁶ wenacfu wenacngo mi guude nga tofocnac afongo mi memanganeguude.

⁷ KEBUNGO ongongguu yarefaka hania fede, imocngo naric mi memaguude. Kebu ye kekecga ongonggeude. ⁸ Ge amaunac manade

me amau ennade dena KEBUNGO yofinenggac nga nasoya nasoya ong-gonggukefude.

122

Ge ruaegoc kecbesena

Hombannu kekenggac yegec. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ “Nenang KEBUAC amau enni.” Yeneng ifi edenugec ubangerec negenai.

² O Yerusareng, neni hanininango geac naguusing eemma odaga manau tinandimbe. ³ Yerusareng imoc taongtoa isoc megec nande. Imoc meserima mocgutoa megec ama nga ama wegenacfu ifi tackendae. ⁴ Nga ngicngac neni areninasoc modacma imohai engandimbe. Imoc Israe areng neneac dema yoac deserigec fede. KEBUAC ngicngac areng neneng ihai emma KEBUAC kpac kuneng heiwayong meminide.

⁵ Ihainoc fora dedeac ngictau tatac faigec homac tacdae, imoc Dawidiac esangabo yeneac ngictau tatac sasawa.

⁶ Ngeni ruae Yerusarennu feudeac numubisia. “Geac songo negengandae, yeni naric kecma wiac monggac mi obohobisia. ⁷ Geac odaga manau ruae febeso. Nga amaherec amaga ongonggekecdae, imocac manau mangang kpanjang mong mi febeso.”

⁸ Sactosofocna nga ogofocna yeneng naric kegecdeac amma yofi debade, “Geac ama manau ruaengo kecbeso.”

⁹ KEBU Anutuninaac ama, imocac gombanggac amma ngeneng naric kegecdeac nunumu uatoa mekecbade.

123

Ge neneac ubaga manganeu

Hombannu kekenggac yegec.

¹ KEBU ge kurumenga kurumenga imohai ngictau tatacgau tacna ni kicna gearu fiba erede.

² Kingang ngic yeneng ngic kunengnginaac negeung kecandae nga kingang naroang yeni ngac kunengnginaac negeung kecma kic fiandae. Negenna, nenang ifi isocngoc kicnina KEBU Anutunina, yearu fikecmina yeng nenanggac ubea manganebeso.

³ O KEBU, ge ubamangang anemmena. Ngicngac yeneng homac deendema anemmegec imocac witiau kecdimbeac ubamangang anemmena.

⁴ Ngicngac goa yeneng ebiha kpac kecma desofoc anemmegec naso herea monggoc bic ande. Nga ngic goa yenanggac negenggec engena yombong angkecde, yeni ngadenunuma desusuic anemmekecgec ubaonganinango ebic imoc mekecma gebeckpede.

124

KEBUNGO ongonnuude

Hombannu kekenggac yegec. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Israe ngeni yofi debisia, “KEBUNGO nenanggoc mi kecbacfu neni dafi ambesonga obohobing.”

² Ngic yeneng yacma nunubeso anggec, imohai KEBUNGO nenanggoc mi kecbacfu ³ yeneng nenanggac herebu kuneng negemma gboringoc gbokonunubau. ⁴ Tunggbaungngo meicnunubac me doku

dundungngo nebucnunubau. ⁵ Amma dokutoa kucnginagoc yeneng semenunudacbau.

⁶ KEBU keneheni.* Ye ongonnunuu yeneac enacfu mi ening. ⁷ Uficngic yeneng ufc faigec nga nengngo ufcfunac woraande, ifi isoc woraing. Ufc imoc barackeu ufcfunac woraing.

⁸ KEBUNGO kurumeng nga bangec meficgeec. Nga memeficnina imoc yeac kpacfu fede.

125

Israe ye ruaegoc kecbeso

Hombannu kekenggac yegec.

¹ Ngicngac KEBU negenserima kecdimbe, nenang Siong tiki isoc. Wiac mongngo meu goroc goroc mi amma nasoya nasoya nangkefude.

² Tikingo Yerusareng yerecgema tackendae, ifi isocngoc KEBUNGO ngicngacfora yerecyunuma yofinenggac nga nasoya nasoya ifi kefude.

³ Ngicngac dindingac yeni maringina sinema angammeme mangana ambauac. Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, Anutungo yeni kpae heiyemmu ngictau yasunginango ngic dindingac yeneac bangec naric mi garenggeude.

⁴ O KEBU, ngicngac gombunga nga herenginau ikoc nga hamangec mong mi fede, geng yeni faka gombunga ayemmena. ⁵ Ngicngac goa ine efaima sing mangana noboc noboc modacgec KEBUNGO yarengic meicyunuma yeni ifingoc yenigoc meicyunuu kenggec kpemeting ayemmeude.

Ruaengo Israe areng yenearu febeso.

126

Sionggac kekec mengerena

Hombannu kekenggac yegec.

¹ KEBUNGO Siong monggoc mengereu ngicngacfora naric kecgec, naso imohai nenang negenni imoc gau negendimbe isoc anec. ² Nenang enacbibicfu dzomocngo wakeu sogac sogaiac yegecngo nedzaranninai fe bangec monnunac ngicngac botucnginai degec, "KEBUNGO yeni wiac kuneng yombong ayemmeec."

³ KEBUNGO wiac kuneng yombong anemmeecac nenang sogac sogaingo mewakenunuude.

⁴ O KEBU, ge Negewe bangec kisiu dokukperemeng gbangge gbanggea, yeni mengereyununa doku monggoc haande, ge ifi isoc monggoc mengerenununa naric kecni. ⁵ Ngicngac kickumagoc wiac homecandae, ngeni sogac sogaiac arohoma fora megecde. ⁶ Ngicngac ngeni kiac ubamanganggoc kemma wit komoha tofohoma ngade wit gbomea bodangagoc tofohoma amanginai dzigene hama sogaima arohogece.

127

Nambarac nemmeude

Hombannu kekenggac yegec, Soromongngo yegec yofi heiec.

* **124:6:** Anutungo meficnunuu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereeu. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

¹ KEBUNGO ama mi meudeu ngic yeneng uatoa mema ama mekecdae, imocngo memefihagoc mong mi anude, kpac. KEBUNGO amabangec mi garenggeudeu ama gareng yeni gaugbori anggec uangina sifu memefihagoc mi anude. ² Ngeni neneyaka meficgegecdeac asoac bic yacma uatoa mema kecma fefe nasongina ferahakecma uamemeac negengyohocgoc kecma yakangina nekecgecde, imoc ifingoc memefihagoc mi anude. KEBUNGO ngicngac songogoc hoangyunude, yeni gau femagec yaka meficgeyemmeude.

³ Negenggec, nambarac sasawa yeni KEBUARUNAC maridzoming nga ngac hereaunac fora fingeacande, imoc uanginaac bung. ⁴ Wasaingiac mariu tebemedaha homac femide, ngic sebigboringo medacfocngina meficyunuu kecdae, yeni medacfocnginagoc kecma wasaingic imoc isoc andae. ⁵ Ngic mong ye medacfora ifia homac kpedzucyunuma meyunukecde, ye kenehagoc.

Ngabafora taong naguu yoacfu nangandae, yeng imohai yenigoc nanu yeneng game kpekpeu naric mi faigecde.

128

Kebu ewehaihei ammini

Hombannu kekenggac yegec.

¹ Ngicngac KEBUAC ewehaiheigoc kecma yeac sing modacandae, yeni sasawango kenecnginagoc. ² Ge ua marigango mena fora fingeru menec amma sogac sogaigoc kecma naric kecnade. ³ Enenggango amaga manau kecde, ye waing ic fora homac amma nangande, ifi isoc anude. Nga nambaracfocga yeneng oriwa benama, ifi isoc tatacga yerecgecme tackenggecde. ⁴ Negenggec, ngic mong KEBU eweheimima kefude, yearu kenec ifinoc feude.

⁵ KEBUNGO Sionnu kecma kenecguu. Yerusareng ye naric kecma wiac monggac mi obohode, imoc hembesena. ⁶ Ge esafocga fingegec yenennade.

Ruaengo Israe areng yenearu febeso.

129

Ngicngacfora mefinunuude

Hombannu kekenggac yegec.

¹ Israengo yofi debeso, “Ni sebigborinaungoc kecbareng ngic yeneng ebic kunennu fainugec.” ² “Ni sebigborinaungoc kecbareng ngic yeneng ebic kunennu fainukecma firang mong mi anggec. ³ Bangec mendzic mendzic yeneng bangec mendzicgec areng fingeacande, yeni ifi isoc ngadenau kpendzicgec areng herea fingegec.”

⁴ KEBU ye dindingac. Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeng yeneac witic herecgecme yungecnunuec. ⁵ Ngicngac Siong ubanginango ukuandae, yeni merengyunugec yeni game kpekpeu faiyunugec monggoc dzigenema kembisia.

⁶ Yeni ama witiau kpingdinggo erema bic homeande, ifi isoc ambisia. ⁷ Mekpedzuc ngicngo imoc meudeac maria mi sineude nga semeng dedeckeande, imoc mi abaranggema mekenude. ⁸ Ngicngac goa yeni kengha angandae, yeneng yofi naric mi degecde, “KEBUNGO kenecngunuu. Neni KEBUAC kpacfu kenecngunudimbe.”

130*Kebu, ni kpacguduae*

Hombannu kekenggac yegec.

¹ O KEBU, ni ubaebicnagoc emu keme kemeau isoc kecma kpacguduae.

² Kebu, ge enacudumenna negemma kedzac kpena. Kpesi kpesina gearu hade.

³ O KEBU, ge kopocsicnina kicgau arenggema negenna febacfu ngic mongngo serima naric mi kecbac. ⁴ Nga gearu sifu kopocsic wawa fedeaec ewehaiheigoc hoanggubesonga.

⁵ Ni KEBUAC tomái kecduae. Ubaonganango tomái kefu ni yeac yoac negensikecma fora fingerudeac tomái kecduae. ⁶ Tofocnacgareng yeneng asoac haudeac tomái kecandae, ni yeni feracyunuma ubaonganango KEBUAC tomái kecduae. Ni yeac tomái kecduae amma monggoc ferahama tomái kecduae.

⁷ KEBUNGO yoac dedzege amma imoc modarude. O Israe, ge KEBU negensima fora fingerudeac tomái kecna. Yeng bummenunudacma ebicfunac mesinunuudeac kuc engena femide. ⁸ Israe areng yeni ngicngac ogofocngina memanganeyunuma kopocsicnginagoc anggec. Nga yennoc bummeyunuma manganameme fakanginaunac mesiyunuude.

131*Wiac monggac mi ammidide*

Hombannu kekenggac yegec. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ O KEBU, herenau sebiengeng mi anganduae nga ubakpekpe arennu kicna wi mi meemma fibade. Wiac kuneng me bibiagoc amma ni feracnuma neacsoc mi ande. Ni imocac negen negeng ua mi mebade.

² Ubaongana menomaneba waicke fede. Sabac mongngo nonggeaac namu nema waicke feande, ubaonganango ifi isoc waickema fekecde.

³ O Israe, ge yofinenggac amma nasoya nasoya Kebu negensina fora fingerudeac tomái kecbesena.

132*Dawidi nga Siong meisingyuruec*

Hombannu kekenggac yegec.

¹ O KEBU, Dawidingo ebicfu engkefec, imoc negenna feu yeac negenna ngereebesoo. ² KEBU, Yakoboac Anutu Kuctoa mingina, ge yomoc negensibesena, yeng geac yoac deserima yofi deec, ³ “Ni amana manau mi embade me fefenau naric mi febade, ⁴ ni kicna gauac kpetarimima gau naric mi febade ⁵ kecma KEBU geac amatatac nga Kuctoa mingina Yakobogoc kecandae, geac amagerec meficgebade.”

⁶ Negenggec, neni Efrata bangecfu Anutuac dzadzahac katapaac siduc negemma Yara manennu imoc meficgeing. ⁷ “Hagec KEBUAC amau kenni, nenang yeac hanitatahau fafoc heimima numumini.

⁸ O KEBU, ge yacma kucgaac katapagoc tacnegeng amagau hana. ⁹ Womong garenga, ngeni dindingac kekec heigec kemebeso nga ngicngacfora kpetiac kecandae, ngeneng desogai amma arohobisia.”

¹⁰ Ge kingang ngicga Dawidiac gombunggac amma ngicga kerecngo nadzicminec, ye mi ngadehebesena. ¹¹ KEBUNGO yoac deserima Dawidi

yoac edeec, imoc naric mi meickeude. Ye yofi deec, “Ni geac bange-cyombongga yeneac arenunac medacga mong meisinggema ye ngic-tautatagau faiba tacbeso. ¹² Neac dzadzahac nga dedekperagiyoacna kpouyemmeba geac medacfocga yeneng imoc modacgecdeu yeneac medacfocngina ifingoc geac ngictau tatacfu nasoya nasoya takecgecde.”

¹³ KEBUNGO Siong meisinggema ihai kefudeac ammidde. ¹⁴ Ye yofi deec, “Ni ama yomocac negensongo negengkecba imocngo nasoya nasoya neac tacnegeng ama seria anu imohai tacyac ambade.

¹⁵ Nga imohai wiac sasawa fede, imoc homac yombong kenehebade. Yeac ngicngac makpekpea semeng gumecyunuba negebec anggecde.

¹⁶ Ni womong garengfora ebicfunac yungecyunubade, faka imoc ngakpi isoc heiyemmeba kemeu kecgec ngicngacfora kpetiac kecandae, yeni sogac sogaiac yegec heigece.

¹⁷ Ni imohai Dawidiac arenununac ngic mong faima yeac kuc heigboriba besaiude. Ni ngicna kerecdokungo nadzicmiba kefu yeac kifa mong mengeremai. ¹⁸ Nga yeac ngabafora yeni ine game heiyemmeba kemeude. Ni ngictauac ira pirc pirc heimiba kemeu imocngo ye mekperagiude.”

133

Kopocsic waemema kechesonga

Hombannu kekenggac yegec. Dawidingo yegec yofi heiec.

¹ Negenggec, ngicngac daramuna ngeneng negen negengngina kpeturanggema ruaegoc kecandae, imocngo wiac songea yombong. ² Faka imocngo kerec homuna gombunga nga buma kuneng, imoc orucfu kpakegec mama ngebadzou momoc nadzicmiande, ifi isoc. Imoc Arong-gac ngebadzou mama ferecgema ngakpia ubiau ifingoc nadzicmiude. ³ Imoc Herimong tikiac songoroc, ifi isoc. KEBUNGO Siong tikiu keneha nga kekeha wisic wisickea kpac kpakenemmeude, imocngo imohai mama kecede.

134

Maraiac dedengerec yegec

Hombannu kekenggac yegec.

¹ KEBUAC kingang ngic KEBUAC amau tofocnac nangandae, ngeni sasawango hadacma KEBU kenehebisia.* ² Ngeni maringina miacma amabangec kpetiac, imohaigeng maringina sinema KEBU kenehebisia. ³ KEBUNGO kurumeng nga bangec meficgeec, yeng Sionnu kecma kenecgubeso.

135

Kebu ye damu damuyagoc

¹ KEBU yaiyo kpemini, hallelu Yac. KEBUAC kpac kuneng heiwayong memibesonga. O KEBUAC kingang ngic sasawa, ngeni ye dengerebisia. ² KEBUAC amau nga Anutuninaac womong sobengau nangandae, ³ ngeni KEBU ohec waec memibisia nocac KEBU ye gombunga. Ye

* **134:1:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

wosoefac anemmeandae yeac kpac kuneng heiwayong memima yegec heimibisia.

⁴ KEBUNGO Yakobo yengena areng segerema Israe yengena areng yombong anggecdeac meisingyunuec.

⁵ KEBU ye kuneng, imoc negenduae. Nenang Kebu yeng anutu hania hania sasawa feracyunudacde.

⁶ KEBUNGO wiac mong meudeac songo meficgema imoc naric kuru-mennu me bangecfu me kondunnu me keme kemea hania hania fek-enda, imohai uaya meude. ⁷ Yennoc bangec tegiau hoeng uayoac yemmu yacgecde. Nga yeng kia nga piratac meficyuruu heindape nga firang tohongameaunac memau ngadeau mama fingeandae.

⁸ Yennoc Aigita ngic yeneac warac medacfocongina nga rama buru-makanginaac warac areng kpebucyunudarec. ⁹ O Aigita bangec, ye gearu hama geac botucfu negensinggecdeac faka kuhagoc amma kucfaka bibiagoc sueyunuu fingeama Farao nga habufora memang-yunuec. ¹⁰ Ye firang amma bangec monnunac ngicngac homac yunuma ngictau kucnginagoc kpebucyunudarec.

¹¹ Ye Amori yeneac ngictau Sihong kpeba Basang bangecac ngictau Ogie kpeba Kanaanggac ngictau sasawa yunuma ¹² bangec maridzoming dema ngicngacfora Israe yemmeec. Ye maridzominga imoc yemmeec.

¹³ O KEBU, geac kpac kuneng imoc nasoya nasoya feengkefu ngicngac esamedacfocongina fingeasahe anggecde, yeneng geac kpac kuneng negenggec feude. ¹⁴ KEBUNGO yoacfu ngicngacfora nanggeyunuu yeni yoacfu firang ambisia. Ye kingang ngicfora yeneac ubea manganeude.

¹⁵ Bangec monnunac ngicngac yeni nemuongangina siriwa nga gol tegengngo memea. Yeni bangecngic yeneac marikibisac andae. ¹⁶ Yeni enacbibicnginagoc nga yoac ine naric mi degecde. Yeni kicnginagoc nga kicnginango ine wiac naric mi henggecde. ¹⁷ Yeni kedzacnginagoc nga kedzacnginango ine wiac mong mi negemma enacnginausing asu mong mi heigecde.

¹⁸ Ngic nemuonga meandae, yeneng nemuonga isoc anggecde. Ngicngac yeni nemuonga negenseriandae, ngicngac ifia yeni sasawango nemu ongangina isoc andacgecde.

¹⁹ O Israeac areng, ngeni KEBU kenehebisias.* O Aronggac areng ngeni KEBU kenehebisias. ²⁰ O Rewiac areng, ngeni KEBU kenehebisias. Ngicngac ngeneng KEBU ewehiheigoc hoanggema kecandae, ngeni KEBU kenehebisias

²¹ Ngicngac Sionnu kecdae, ngeni KEBU Yerusarennu kecandae, ye kenehebisias. KEBU eriendzong memibesonga, hallelu Yac.

136

Kebuac wosoefac

¹ KEBU ye gombunga, imocac ubangerec memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

² Anutu hania hania yeneac Anutu ubangerec memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

* **135:19:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnac yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec finge 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

³ Kebu yeneac Kebu ubangerec memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

⁴ Kebu kucfaka bibiagoc mekecde, ye ubangerecyoac memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

⁵ Kebu wiac sasawa negentegecma kurumenga kurumenga mefi-cyunuec, yeac marikibi gombunga yombong ande nga ye ubangerec memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imoc fefeseri feengkefude.

⁶ Kebu doku witiau bangec faiec, ye ubangerec memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

⁷ Anutu kperagia kuneng faiyuruec, ye ubangerec memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ⁸ Ye wenacngo hadzing garenggeudeac faiec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde faka imocngo fefeseri feengkefude. ⁹ Ye afo nga asomeng yeneng tofocnac garenggegecdeac faiyunuec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

¹⁰ Kebu Aigita bangecfu waracmedacfocngina kpebucyunuec, ye ubangerec edebesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

¹¹ Ye Israe areng yeneac botucfunac hesicyunuu kenggec, ye ubangerec edebesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ¹² Ye mariseria nga kuctoayagoc amma maria sinema ua imoc meec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ¹³ Kebu kondung sacsac kpendziru yohockang anec, ye ubangerec edebesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ¹⁴ Ye Israe areng sing faiyemmeu yeneng imocac dzongiau ferecgegec. Ye ubangerec edebesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ¹⁵ Yeng firang amma Farao nga wasai arengfora heimerengyunuu kondung sacsacngo semeyunuec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

¹⁶ Ye ngicngacfora meyunuma bangec gbangge gbanggea feec, imohai wangecyunuma kenec, ye ubangerec edebesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ¹⁷ Kebu firang amma ngictau kucnginagoc yunuec, ye ubangerec edebesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ¹⁸ Ye firang amma ngictau kpac kunengnginagoc yunuec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde faka imocngo fefeseri feengkefude.

¹⁹ Ye firang amma Amori ngic yeneac ngictau Sihong kpeec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde faka imocngo fefeseri feengkefude.

²⁰ Ye firang amma Basang yeneac ngictau Oge kpeec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

²¹ Ye yeneac bangecngina maridzoming dema ngicngac areng mong yemmeec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ²² Ye maridzoming dema bangec imoc kingang ngiha Israe mic. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude. ²³ Neni sure surea kecmina yennoc neneac negenu feec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka

imocngo fefeseri feengkefude. ²⁴ Ye ngabafocnina yeneac mariunac mesinunuec. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

²⁵ Yennoc wiac sasawa meficyunuma kekecnginagoc anggec semeng yemmeude. Yeng yoac dedzege amma imoc modarude, faka imocngo fefeseri feengkefude.

²⁶ O, kurumenggac Anutu ubangerec memibesonga. Yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo fefeseri feengkefude.

137

Babirong doku tegiau

¹ Neni Babirong bangecac doku tegiau tacma Siong negensima kiacma ² gitanina ic fawau gbedickeing.

³ Ngic yeneng menunuma kemma ebic meficgenemmegec, yeneng ubangerec meficgegecdeac degec, "Ngeni Sionggac yegec heigec negenni."

⁴ Neni ine kuric bangecfu kecma KEBUAC yegec heinideac obohodimbe.

⁵ Yerusareng, ni geac nigecnuudeu marifoinango dzanggema kuha kpac ambeso. ⁶ Yerusareng imoc neac sogac sogaiac enaratoa, ni ifi mi negemma geac nigecnuudeu nedzarannango ngorucbonnau mendangbeso.

⁷ O KEBU, ngic yeneng Yerusareng kpetotiegec, naso imohai Edonggac ngic yeneng degec, "Kpembarackegec, kpembarackegec mama seringau wisickeu." Kebu ge imoc negenna febeso.

⁸ O Babironggac naroang, ge kpetotiegugecdeac areng, imoc bic degenggec. Ge mangana anennecac ngic mong ye imocac turunga merenude, ye kenehagoc. ⁹ Mong ye geac sabac mema hoc peperandziu yunuma kpebucyunuude, ye kenehagoc.

138

Wi yombong kecede

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ni heregoc ubangerec megemma anutu hania hania kecdac, yeneac kicfu geac dedengerec yegec heigembade. ² Ni womongga kpetiacfubigeng ngonducnebade. Geng yoac dedzege amma imoc modacnade amma ge yoac modac modac Kebu, imocac kpac kunenggaac ubangerec dekecbade. Ge kpac kunenggagoc nga geng yoacga deserima denec, ge wiac imoc miacna enu imocngo wiac sasawa feraheude. ³ Ni kpacguai naso imohai geng turunga merennenna kengeha kpac amma serima kecbadeac anennec.

⁴ O KEBU, bangecac ngictau sasawa yeneng geac enacgaunac yoac negenggecac dengeregubisia. ⁵ KEBUAC kuc nga kibikperagitoa, imoc wiac engena. Yeni imocac KEBUAC sing fekende, imocac yegec heigecde. ⁶ KEBUNGO wi yombong kecede, fora, amma ye sifu ngictehec nenang nenenggareng anemmekefude. Ngicngac goa yenanggac nengenggec engena angande, yeng herenginac kecma fakangina nengende.

⁷ Ni ebic witiau kecdac, fora. Nga geng sifu kekecna onggonggekec-nec. Ngabafocna yeneng herebu anenggec geng mariga sinema marifoigango ebicfnac mesinunade. ⁸ KEBUNGO efaima neac kekecareng uayagoc faima imoc sasawa nearu mesidarude.

O KEBU, geng yoac dedzege amma imoc modackecnade, fakaga imocngo nasoya nasoya feengkefude. Ge marikibiga mi ngadehema wana.

139

Kebu ge negennunec

Yegecgareng yearu. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ge neac herena hennegeng amma negennunec. ² Ni takecduae nga yacma nangkecduae, geng imoc sasawa negendacma hereaungoc tacma negen negenna hentegecdecnec. ³ Ni kengha anduae nga fefenau feduae, imoc hennegeng amma sing sasawa kenganduae, imoc negendacnec.

⁴ O KEBU, ni yoac debesonga enac mi anggebareng geng yoac imoc bic negendacnec. ⁵ Ge kicnau nga ngadenau oronnukecma marigau fainuma menunade.

⁶ Negen negeng ifia imoc keme kemea nga engenatoa amma kuneng andeac imocac ubangerec negenduae, fora. Nga imoc sifu naric mi negentegebade.

⁷ Ni ihai me ihai kembadesoc geac Asuarunac agac naric mi kecbade. Nga geac kicfu kekec, imoc wama sufubadeacsoc mi anduae. ⁸ Ni kuru-mennu embadeu ge ihainoc kecne. Nga homec amau kemema fefena faima fema naric mi sufubai nocac ge ihai ifingoc kecne. ⁹ Ni asoac ama negenggac kpegang kpema kpututuckebade me kondung tegiau edi noboc kemma ihai tacbau ¹⁰ ge marigango ihai ifingoc hesicnuma marifoigango seria menunade.

¹¹ Ni yofi gedang debai, “Kundungngo semenuu kperagia nearu fede imoc kundung kpebeso.” ¹² ifi deba kundung imoc ine geac kicfu kundung mi anude, kpac. Nga tofocnac imoc wenac isoc kperagiude. Nocac kundung imoc geac kicfu kperagi angkecde.

¹³ Geng ubaherena sasawa meficgema nonggo heremanau kecbare geanggaoc sebifusina nga ubaherena kpedzucnema meficnunc. ¹⁴ Ge meficnuma menunec imoc faka bibiagoc nga damuyagoc annecac dengeregubade. Geng uaga mekecne, imoc wiac bibiagoc yombong, imoc negengyombonggeduae. ¹⁵ Geng sufufu menunec, imohai ni forakebannagoc kicgango bic nenne. Sebina imoc emu bangec keme kemeau feu geng kpedzucnec. ¹⁶ Sebinango mi torokpemanungoc kicgango sebinaac hanac hanahea hennec nga uamemena mong mi hamanungoc imoc sasawa tembus tembus geac kibiuhohoyafede.

¹⁷ O Anutu, geng wiac negensiannec, imocac negemba wiac engenatoa ande. Imocac ni imoc kpeturanggeba kpetea engena yombong fingerude. ¹⁸ Imoc homac yombong sangi ferahadeac imoc osobesonga osiduae. Nga gborima yacbade, imoc gegocngoc kecbade.

¹⁹ O Anutu, ngic Anutu ngadehema mangana megedecdeac ayemme-ande nga ngic sacnina hetinggegedecdeac ayemmeande, yeni kpebcyunnuna wanubisia, imocac yombong anende.

²⁰ Yeni mangana negemma geac yoac deandae nga ikoc fingerudeac ngabafocga nanggeyunugecde. ²¹ O KEBU, ngic geac modzongina tiande, ni yeneac modzona homac tide. Ngicngac yeneng geac yoac kpeandae, yeni manganaac areng, ifi negemma wayunudacbade. ²² Foracngoc, ni yeneac modzona tiu ngicngac imoc yeni ngabafocna, ifi negemma ubango ukuyunubade.

²³ O KEBU, ge herena isinggema herenaac hania hennegeng amma faitobang anemma negen negenna henna. ²⁴ Ni manganaac sinnu kengkecduae me kpac, imoc hennegeng amma sing feengkefude, imohai hesicnuna.

140

Ngicngac memanganenubauac

Yegecgareng yearu. Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ge yarengic yenearunac yungecnuma ngic mangana herebunginagoc yenearunac onggonnuna. ² Yeni herenginau yarefaka hania hania arenggema nasosoc dzikac kpegecdeac sing meficgekecdae. ³ Yeni nedzarangngina dzomugec boidzocac nedzarang enaragoc, ifi isoc anude. Yeni ngedzarangnginango ikoc ayemmeandae amma bibicnginau boidzocac marasing mekecdae. *Selac*

⁴ O KEBU, ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeneac mariunac onggonnuna. Yarengic yeneng hanina kpesigecdeac negensima areng faigec ge onggonnuna. ⁵ Ubakpekpe ngic yeneng botac mong mesufuma faima menubeso angkecdae. Yeni witic mema ufic faima suba sing tegiau faima menubeso angkecdae. *Selac*

⁶ KEBU yocac yofi ededuae, “Ge neac Anutu.” O KEBU, ge neac ubaga manganeudeac kpacguba ge kedzac kpema negembesena.

⁷ O KEBU Kuctoa mingina, ge neac yungec yungecna seria. Geng dzikac nasou orucna garenggema onggonnunec. ⁸ O KEBU, ngic Anutu ngadehema mangana mebeso ayemmeande, yeni yenanggac negenggec wiac engena ambaac songongina modacma wiac mong mi meficgeyemmebesena. Yeni yarefaka arengkecdae, imoc fora mi fingecheso. *Selac*

⁹ Ngic ni oronnudae, yeni enacbibicnginango yocac dema ngicngac ebicfu faiyunuandae. Ebic imocngo geng negemmana orucngina semeu ¹⁰ gerec seriango kia isoc witinginau mabeso. Yeni emu tengtoau ukuyunugec kemema monggoc mi erebisia. ¹¹ Ngic ngadeyoac deande, ye bangecfu titiseria faibacac geng imoc kpetarimina. Faka mangana yengenaoc yarengic bic yombong kisamma firang amma ye meickebeso.

¹² Ngicngac ebic witiau kecgec KEBUNGO yeneac yocac henggareng amma nanggeyunuude. Ngicngac iwaiac obohoma kecandae, yeni sing didingac modagec yeng isingyunuma yoacngina desiude, imoc negenduae. ¹³ Foracngoc, ngic didingac yeneng geac kpac kuneng heiwayong memima ubangerec degecde. Nga ngicngac ikoc nga hamangecngina kpac kecdae, yeneng geac kicfu kecgecde.

141

Ni manubeso ande

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ni kpacguduae. Ge nearu bic hana. Ni kpacguba ge kedzac nearu faima ubaudumenna negenna. ² Nunumunango geac kicfu hama hosuc homuna gombunga, ifi isoc ambeso nga marina gearu miacba imocngo maraiac sese gombunga, ifi isoc ambeso.

³ O KEBU, ge enacnau kpaec mong mengerema bibicnaac naguya garenggekecbesena. ⁴ Herenango mangana hoanggebacac nga ngic ngicngac ogofocngina memanganeyunuandae, yenigoc kecma haifaka

mangana angkecbaiac ge imocac kpae heinembesena. Ni yenigoc tama wiac emenec mi ambesare.

⁵ Ngic gombungango yoac yumiau edenuma demengere naric anembeso. Imocngo kerec orucnau nadzicnenggec sebinango ireckeande, ifi isoc andeac orucnango imoc naric mi waude. Ni manganameme yeneac negemma numuanduae, imocac turungaac nasoya hau fora fingecdarude. ⁶ Imohai ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayem-meande, yeni wi nanggec enarafocngina ukuyunugec hofeu kemegecde. Nga yeni imohai yofi negenggecde, KEBUAC yoac imoc fora. ⁷ Ngicngo bangec mendzicgec hocngo erema fingecande, yarengic yeneac sicngo ifi isoc homec amaac naguu singsararang kpema feemeude.

⁸ O KEBU, Israeac Anutu, ni sifu kicna gearu fima geac hoannu hama sufubeso anduaeac ongonnuma mi wanubesena. ⁹ Ngic mangana yeneng menugecdeac botac faigec nga yarengic yeneng suba faigec ge imohacnac ongonnuna.

¹⁰ Ni gombunga kembare ngic goa Anutu ngadehema mangana megecdeac ayem-meande, yeni yenang botacngo meyunubeso.

142

Nukporac anenggec

Masiki uba modacma heibesonga. Dawidingo hoc singau tacma numuyegec yofi heiec.

¹ Ni ubana miacma KEBU kpacba yeng neac ubea manganeudeac ubana miacma numubade. ² Ni ebicyoacna hafoangoc yeac kicfu kpakema kpendzennaac yoacsiduc yeac kicfu deficgebade.

³ Asuna ukuba kpeu geng haniana bic negennade. Ni sing kenganduae, imohai ngic yeneng menugecdeac botac faima sufuma takecdae. ⁴ Ni kicna foinaugeng fima hembra mongngo ni mi nengsiude. Nga ni sufu sufuama hofocba kpac anu ngic mongngo nenggareng mi anenude.

⁵ O KEBU, ni kpacguma deba, "Ge sufu sufuamana nga ge gbori kekec bangecnginau neac wiac angkecnec. ⁶ Ni memefiac obohoyombonggema kecma kiacduaeac kiacna negemma ngic nukporac anengandae, yeneacunac yungecnuna. Yeni serima feracnuda. ⁷ Ge yungecnuma ebicnaac witicamaunac wangecnubesena. Ge ifi anna ni geac kpac kuneng heiwayong memima ubangerecyoac debade. Ge gombunga anengannecac amma ngicngac dindingac yeneng hama oronugecde."

143

Kopocsicninagoc andimbe

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ O KEBU, ge nunumuna negenna. Ni kpacguma desambic anggema ge kedzac faima yoacna negenna. Ge yoac modac modac Kebu nga ge dindingac kecnecac amma turunga merennenna. ² Ngic mong kekehagoc ye geac kicfu dindingac naric mi kecde. Nga ni kingang ngicga anduaeac yoacfu mi fainubesena.

³ Ngabangicnango kporacnuma kekecna bangecfu kpefahau ni kundung manau homecngic bic homegec, yeni isoc tacbadeac fainuec. ⁴ Imocac asuna herena manau worau herenango ebic meficgema hoc isoc ande.

⁵ Ni warac naso, imoc negemba fede nga geng ua mekecnec, imoc hennegeng amma negensikecduae. Ge marigango marikibi meficgenec, imocac ubangerec negemba hennegeng angkecduae. ⁶ Marina gearu miacduae. Bangec dzangge dzanggeango dokuac ammiande, ubaonganango ifi isoc geac ammade. *Selac*

⁷ O KEBU, asuna woradeac turunga bic merennenna. Ni kecma ngic homema bangecfu kemeandae, ifi isoc kemebaiac ge kicmesuga nearunac mi mesufuna. ⁸ Ni negenseriguma yofi deba, “Geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, ge asoacngoc imocac yoac edenubesena. Ubaongana gearu miacba ereudeac sing kpounenna ni imoc modacma kengkecbade.”

⁹ O KEBU, ni worama geac hoannu sufubadeac hadua. Ge ngabafocna yeneac mariunac yungecna. ¹⁰ Ge neac Anutu. Ge imocac songoga kpounenna arenggeba geac Asu gombunggango bangec sorongau hesicnubeso.

¹¹ O KEBU, ge kpac kunengga gombunggaac amma kekecna ongonggena. Nga fakaga dindingacac amma ebicfunac mesinuna. ¹² Ni geac kingang ngicga kecduaeac geng yoac dedzege amma imoc modackecnec, fakaga imocngo ngabafocna nga ngic sasawa ubana kpeandae, meicyunudacna kpac ambisia.

144

Kebungo meficnunu firang annide

Dawidingo mitiyegec yofi heiec.

¹ KEBU ye neac hoc peperandzi seria, ye kenehebesonga.* Yeng marina dzikacac mengerekecma dzikac kpebadeac gbonna meefaiude. ² Neac Anutungo yoac dzegema imoc modarude. Ye neac hoc peperandzi seria nga amana seria amma ye ebicfunac mesinuude. Ye kasona anenu ni yeac hoannu kemma sufubade. Ye firang amma ngiha ngiha neac bageu faiyunuude.

³ O KEBU, bangecngic ye gombungaya kpac kecde, fora. Nga geng ngicac medac sifu henggareng anemmema negensinade. ⁴ Bangecfu ngic neni ine wiac engena kpac. Ngic neneng asu naso mocgu taiandimbe, ifisac. Nga kekecnina imoc wenacfu onganinango hereande, ifi isoc ande.

⁵ O KEBU, ge kurumenga kurumenga meraranyunuma yacma mama tiki kpesereyununa hosuc kpebisia. ⁶ Ge piratac sueyununa ngabafocga yunugec singsararang kpcma kendacbisia. Ge tebedemaha kpesaima wedecyunubesena. ⁷ Ge wi tacma mariga sinema menuma doku tungbaung kucnginagoc hakecdae, imohacnac mesinuna. Ge kuricngic yeneac mariunac mesinuna. ⁸ Yeni enacbibicnginau ikocyoac wakeu deandae nga marifoinginango tobannunuma ua meandae.

⁹ O Anutu, ni geac yegec gboria mong heibade. Ni gita witiha teng kpema imocngo udumeng gombunga meficgegembade. ¹⁰ Gennoc dzikacfu ngictau kuc yemmena firang anggecde. Dzikaac beangngo ni, kingang ngicga Dawidi kpebeso anu geng imohacnac ongonnunc.

* **144:1:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibi homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

¹¹ Ge dzikac beang mangana yombong, imohacnac ongonnuma kuricngic yeneac mariunac yungecna. Yeni enacbibicnginango ikocyoac deandae nga marifoingnango tobanunudeac uatoa meandae.

¹² Medacfocnina yeni sebigbori kecma ic barama gombunga, ifi isoc ambisia nga naroangfocnina yeneng ngictauac ama mana tuturunggac sering marikibi gombunga heiandae, ifi isoc siricnginagoc ambisia.

¹³ Uaninaac tohonnu semeng hania haniango wakema febeso. Nga ramafocnina manennu yeneng fingece sahe kuneng ambisia, imoc taoseng nga taoseng naso teng ifi sahebisia. ¹⁴ Nga burumakafocnina yeneng medac heregoc kecma ebiria yombong amma medac megecde, imohai mongngo mi manganebeso me homebeso, kpac. Taongtoaninaac sinnu ebicac nga kiacac udumeng mong mi fingecebeso.

¹⁵ Ngicngac sasawa Kebuac kenecgoc ifi kecandae, yeni sogac sogainginagoc. KEBUNGO ngicngac ngeneac Anutungina ande, ngeni kenehagoc amma kegecde.

145

Anutuac marikibi ye afehebisia

Dawidingo dedengerec yegec yofi heiec.

¹ Anutu nga KEBUNA, ni afeguma geac kpac kuneng nasoya nasoya kenehekecbade. ² Ni wenacsoc kenecguma* geac kpac kuneng nasoya nasoya heiwayong memibade. ³ KEBU ye engenatoa amma damu damuyagoc. Ngic mongngo yeac negen negeng nga siriha naric mi arenggema negentegerude, kpac. Kebu eriendzong memibesonga.

⁴ Ngicngac yofinenggac kecdae, yeneng angammemegaac siduc nambaracfocngina edeyunugec yeni ngade fingecegecde, yenearu deyadiyemmekecma kucfakaga damu damuyagoc dekperagiyemmegecde. ⁵ Ge kibikperagiagoc nga ngictauac kucgagoc amma ua bibiagoc mekecnec, yeni imocac yoac degec ni imoc hennegeng amma negensikecbade. ⁶ Ngic yeneng uaga damu damuyagoc nga kuhagoc mekecnec, imoc dekperagiyemmebisia. Nga ge engenatoa, imoc dekperagibade. ⁷ Geng gombunga anemmekecnec, imoc wiac efea kpac. Yeneng imocac siduc degec ni fakaga dindingacac desogai amma yegec heibade.

⁸ KEBUNGO ubangerec anemma neneac ubea manganeude. Ye ngaba bic mi anemmeude amma yeng yoac dedzege amma imoc modackecde, faka imocngo wiac engena ande. ⁹ KEBUNGO ngicngac sasawa gombunga anemmema marikibifora neneac ubamangang anemmeude. ¹⁰ O KEBU, ge wiac sasawa mefiyununec, yeni geac ubangerec megembisia. Nga ngicngacfocga kpetiac yeneng kenecguma ¹¹ eucererenggac kibikperagiaac siduc dekperagima kucgaac yoacsiduc dekperagibisia. ¹² Ifi anggec ngic sasawango uaga kuhagoc mekecnec, imoc negenggecde. Yeni eucererenggaac kuc kibikperagiagoc, imocac siduha negenggecde.

* **145:2:** Anutungo meficnunu nenang bangecngicngacnec yumia kecma Anutuac kenecyoac debisina, yoac imoc mitikibiu homac fede nga yeng faka imocac negenu ngereude. (Fingec fingec 9:26, 14:20, 24:48, Mitiyegec 16:7, 26:12, 103:22 nga goa homac fede.)

¹³ Geac eucerereng imoc nasoya nasoya feengkefu geng ngictauac kucngo garengyenukecnec, imoc ngic fingecsahenina fekefude, imocacsoc feengkefude.

KEBUNGO yoara sasawa deec, imoc modarude nga faka angammemea imoc ubangerec goc. ¹⁴ Ngicngac manunubeso anu KEBUNGO nenang sasawa nangenunuude. Ye ngicngac tipetangyunuyunuya miacyunuude. ¹⁵ Geng nasoya hau yaka yemmenadeac sasawango geac negeung amma kicngina gearu figecde. ¹⁶ Wiac kekecnginagoc sasawa yeni wiac monggac ayammeu geng mariga mekpacgema yemmena soha megecde.

¹⁷ KEBUNGO fakaya dindngac modacma wiac sasawa meande, imoc ubangerec goc anemmeude. ¹⁸ Ngicngac KEBU kpacgec yeng yeneac wegenac kefude. Nga ngicngac ikocngina kpac kecma ye kpacandae, ye yenigoc wegenac kefude. ¹⁹ Ngicngac ewehihehi ammiandae, yeni wiac monggac me monggac ayammeu yeng imoc yemmeu naric kegecde. Yeng kpakpacngina negemma ebicfunac mesiyunuude. ²⁰ Ngicngac yeneng KEBU songogoc hoanggekecgec Kebungo onggongyunuude. Anu ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeni memanganeyunuu kpac andacgecde.

²¹ Enacbibicnango KEBUAC dedengerec yoac deude. Ngicngac bangecsebigo kecdae, ngeni sasawango yeac kpara kpetiac nasoya nasoya kenehebisia.

146

Yoa modac modac Kebu

¹ KEBU yoyomo heimini, hallelu Yac. O ubaongana, ge KEBU denerebesena. ² Ni kekecnau KEBU afehema kekec kecbadesoc Anutunaac dedengerec yegec heibade.

³ Ngeni ngictauac medacfocongina nga bangecngicac medac sasawa mi negenseriynubisia, imoc negembisia. Yeneng naric mi meficngunugecde. ⁴ Asunginango wayunuma kenu yeneng homema emu bangecfu monggoc kemegecde. Nga yeni ua hania hania megecdeac arenggekecgec, imoc uameme imohaingoc kpac andarude.

⁵ Yakoboac Anutungo ngic monggac memeficngic anude, imohai ngic imocngo kenehagoc anude. Ngic mong ye KEBU Anutu negensima fora fingerudeac tomal kecande, ye kenehagoc. ⁶ Anutungo kurumeng nga bangec meficgema kondung nga kondung manau wiac sasawa fede, imoc meficgedarec. Ye yoa modac modac KEBU. Ye ifi kecde nga nasoya nasoya ifi kecengkefude. ⁷ Ngic goa yeneng ngic ogofocongina ebicfu faiyunugec ubaebicgoc kecgec Kebungo sing dindngac modacma isingyunuma yoacngina desiude. Ngicngac herenginaac homegec yeng yaka gumecyunuude. KEBUNGO ngicngac witicamau tacandae, yeni witicngina yungerude. ⁸ KEBUNGO ngicngac kicpisc kicngina merecgeude nga ngadehokuc ngadengina mesorongaima miacyunuude. KEBUNGO ngicngac dindngac kecandae, yeni songogoc hoangyunuude. ⁹ Ngicngac kuric kecgec KEBUNGO yenenggareng ayammea ngac hodzec nga beging nangeyunuude. Ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayammeande, yeneac singngina ine memanga-neude.

¹⁰ KEBU Sionggac Anutu, ye nasoya nasoya geac ngictau anggengkefude. Ye fingecsahega fekefudesoc geac ngictau anggengkefude.

KEBU erienzong memini, hallelu Yac.

147

Wiac sasawa nemmekecde

¹ KEBU erienzong memini, hallelu Yac. Anutunina yegec heimima dengereni, imoc wiac gombunga yombong. Ye ubangerec anemmeandec amma ye sesehema yegec heimini, imoc ubangerehagoc nga faka imoc ngereede.

² Ngic yeneng Israe arenggac ngicngac bic ukuyunugec. Nga KEBUNGO Yerusareng taong ine monggoc mema megboriu yeni monggoc kpedzucyunuma hoangyunuude. ³ Ngicngac herenginang ebic mema manganeyombonggeu yeng mengereyunuma kubecngina sangohoude. ⁴ Yeng asomeng kpetengina meserima kpacngina tembuc tembuc kparude. ⁵ KEBUNINA ye damu damuyagoc nga ye kuha engena yombong. Ngic mongngo yeac negen negentegecac kpetea naric mi meude, kpac. ⁶ Ngic yeneng ngicngac ogofocngina memayunugec KEBUNGO monggoc miacyunuma nanggeyunuude. Nga ngic Anutu ngadehema mangana megecdeac ayemmeande, yeni ine meyunuma bangecfu ukuyunuude.

⁷ KEBU ubangerecac yegec heimima Anutuninaac gita kpema imocngo udumeng gombunga memini.

⁸ Yeng kurumenga kurumenga hoengngo kperacyunuma kia faiu bangecfu mama fagannu kpindzing meficgeu ereude. ⁹ Yeng yang hania hania yakangina meficgeyemmeude. Neng yeneac medacngina yakaac derecgegec yeng yaka yemmeude. ¹⁰ Yeng becosi kuhagoc henu wiac engena mi ande nga ngic kuhagoc ye haningo sing herea tiu ye imoc henu wiac engena mi ande. ¹¹ Ngicngac ye ewehaiheigoc hoangeandae, yeng yenemma nengenu ngereeude. Yeng yoac dedzege amma imoc modarude. Nga ngicngac yeneng imocac negensima fora fingerudeac tomai kecandae, ye yeneac negenu ngereeu sogaiude.

¹² O Yerusareng, ge KEBU yoyomo heimina. Siong, ge Anutuga yaiyo kpemibesena. ¹³ Ye taongga oda mengerema naguyaac aieng meseriu seria monggoc nanude. Yeng amaga manau medacfocga kenecyunuude. ¹⁴ Ye bangecgau ma faima ngicngacfocga onggongngunuu ruaegoc kecgecde. Ye wit semeng gombunga yombong meficgengemmeu negeb angecde.

¹⁵ Ye dederecgeyoara bangecfu sueu imocngo bic yombong nedzima haude. ¹⁶ Ye nomang sueu imoc rama dzoea, ifi isoc amma bangecfu maude. Ye nomang bangecfu haudeac deu imocngo hama isoc bangec semeude. ¹⁷ Ye nomanggbomea minginango nomanggbomea imoc wiac kotaha isoc uku mau mongngo yeac nomang imohai serima naric mi nanude. ¹⁸ Ye nomanggbomea yoac edeyunuu yeni sisingaima doku monggoc angecde. Ye firang minginango firang sueu bangec fifranggeu doku dzuamagoc hakecgecde.

¹⁹ Ye yoara Yakobo mekperagimiu sing nga dederecgeyoara imoc Israe areng mekperagiyemmeec. ²⁰ Ye bangec areng goa yeni faka ifia mong mi ayemmeec. Yeneng yeac dederecgeyoac mi negendae, kpac.

KEBU erienzong memini, hallelu Yac.

148

Bangec kurumeng Kebu dengerebisia

¹ KEBU heiwayong memini, hallelu Yac. Kurumenga kurumenga areng kecdae, ngeni KEBU ohec memibisia nga sawau kecdae, ngeni Kebu dengerebisia. ² Kebuac angero sasawa ngeni ye dengerebisia. Kurumennu yeac wasai areng, ngeni ye dengerebisia. ³ Wenac nga afo amma asomeng kperagiagoc, ngeni yoyomo heimibisia. ⁴ Kurumenga kurumenga wi yombong nga kurumenga kurumenga witinginau doku fedae, ngeni KEBU dengerebisia.

⁵ Yennoc yoac deu fingegecac ngeni sasawango KEBUAC kpac kuneng heiwayong memibisia. ⁶ Yeng tatacnginau seria tacgecdeac faingunuma mangina faiec, imoc naric mi ferahagecde.

⁷ Ngicngac bangecfu kecdae, ngeni KEBU erienzong memibisia. Kondungac yangtoatoa amma kondung kunenggac dzohongtoa keme kemea, ngeni KEBU dengerebisia. ⁸ Piratac nga nomangbomea amma nomang maande nga nomang bangecfu fingeacande amma kia firang, ngeni sasawango yeac enac tofobobisia. ⁹ Tiki fagang nga ic foragoc amma yomondzoc ic sasawa, ¹⁰ kateu yang nga amaac yang sasawa, gisicgbiriring nga neng kpututuckegecde.

¹¹ Bangectoa bangecac ngictau nga ngiha ngiha nga ngictauac medacfocngina nga bangecac ngic enara kecdae, ¹² sebigbori medac nga naroang momoc, ngicngac kpengeng nga nambarac, ¹³ ngeni sasawango KEBUAC kpac kuneng heiwayong memibisia. Ye kpactoyagoc, imocac ye afehebesonga. Yeac kuc kibikperagiagoc kurumeng nga bangec feracyunuma wi fede. ¹⁴ Ye ngicngacfora yeneac amma ngictau mong nangau kuhagoc amma firang anude. Yeac ngicngacfora kpetiac kecdae, ngeni ye dengerebisia. Kebu ye Israe habufora yeac wegenacfu hama kecdae, ngeneac amma ngictau faiec.

KEBU erienzong memibesonga, hallelu Yac.

149

Ngeni ubangerec goc kecbisia

¹ KEBU erienzong memini, hallelu Yac. KEBUAC yegec gboria heimibesonga. Ngicngacfora yeac yoac modackecdae, ngeni kpekpeturangnginau yeac yegec gboria heimibisia. ² Yeng Israe meficngunuu ngeni yeac ubangerec negembisia. Sionggac medacfora, ngeni ngic-taunginaac sogabisia. ³ Ngeni yegec fedema yeac kpac kuneng heiwayong memibisia. Ngeni tambaring nga gita kpema udumeng gombunga meficgema oeha memibisia.

⁴ KEBUNGO ubangerec goc ngicngacfora ngeneac negenu ngereede. Yeng ngicngac yumia ebicfunac mesingunuu imocngo wiacngina siri-hau anu heingemue kemeude.

⁵ Yoac modac modac ngicngac ngeni sogaima fefenginau fema ubangerec negemma yegec heimibisia. ⁶ Ngeni enacnginango dendzereggema Anutu dengerema maringinau soe mana ngadea enaragoc mema kecma ⁷ imocngo bangec monnunac ngicngac yenearu turungngina kpouyemmembia. Ngeni ngiha ngiha kopocsinginaac turunga kpouyemmembia ⁸ seng mema imocngo ngictaufocngina wityicyunugec ngickunengfocngina aiennu mendanggyunubisia. ⁹ Yoac yofi bic oho

ohoya fede, “Yeneac yoc imoc modacma yocngina isinggema de-sibesonga.” Nga imocngo Anutuac ngicngac yeac yoc modacma kecdae, yeneac kuc kibikperagiagoc anude.

KEBU eriendzong memini, hallelu Yac.

150

Kebu dengerebesonga

¹ KEBU eriendzong memini, hallelu Yac. Anutu womongau eriendzong memibesonga. Yeac kurumenga kurumenga seria fekendae, ngeni imohai yaiyo kpemibisia. ² Kebungo kucfaka damu damuyagoc mekecde amma ye engenatoa kpembibihagoc, imocac yoyomo heimibesonga.

³ Ngeni trampet fifima udumeng meficgema ye dengerema yoming nga gita kpema udumeng meficgema heiwayong memibisia. ⁴ Ngeni tambaring kpema yegec fedema ye dengerema gitakurere kpema kungac fifima dengerebisia. ⁵ Ngeni kpeng kpema ye dengerema kpeng udumenga kunengngoc fifima dengerebisia.

⁶ Wiac sasawango asu heiandae, ngeni KEBU eriendzong memibisia.

KEBU eriendzong memini, hallelu Yac.